

TOUHA VĚKŮ

Ellen G. Whiteová

Obsah

Úvod.....	4	45. Předzvěst kříže.....	175
1. „Bůh s námi“.....	5	46. Proměnění.....	180
2. Vyvolený lid.....	9	47. Služba.....	182
3. „Naplnění času“.....	11	48. Kdo je největší?.....	185
4. Narodil se vám Spasitel.....	14	49. Svátek stánků.....	191
5. Posvěcení.....	16	50. V osidlech.....	195
6. „Viděli jsme jeho hvězdu“.....	19	51. „Světlo života“.....	199
7. Ježíšovo dětství.....	23	52. Nebeský Pastýř.....	205
8. Velikonoční návštěva.....	26	53. Poslední cesta z Galileje.....	208
9. Dny boje.....	30	54. Milosrdný Samaritán.....	213
10. Hlas na poušti.....	34	55. Bez okázalosti.....	216
11. Křest.....	40	56. Požehnání dítkám.....	219
12. Pokušení.....	42	57. „Jedno ti chybí“.....	222
13. Vítězství.....	47	58. „Lazare, pojď ven!“.....	225
14. Nalezli jsme Mesiáše.....	50	59. Pletichy kněží.....	231
15. Na svatební slavnosti.....	55	60. Zákon nového království.....	234
16. Ve svém chrámě.....	60	61. Zacheus.....	237
17. Nikodém.....	65	62. Hostina v domě Šimonově.....	239
18. „On musí růsti“.....	69	63. „Král tvůj přijde“.....	244
19. U Jakobovy studně.....	71	64. Odsouzený národ.....	248
20. „Kdybyste neviděli znamení a divů“.....	77	65. Chrám znovu vyčištěn.....	251
21. Bethesda a velerada.....	79	66. Spor.....	257
22. Uvěznění Jana Křtitele a jeho smrt.....	86	67. Běda farizeům.....	261
23. „Blízko jest království Boží“.....	92	68. Na vnějším nádvoří.....	266
24. „Což to není syn tesařův?“.....	94	69. Na Olivové hoře.....	269
25. Povolání u jezera.....	98	70. „Nejnepatrnější z těchto mých bratří“.....	274
26. V Kafarnau.....	101	71. Služebník služebníků.....	277
27. „Můžeš mě očistit“.....	106	72. „Na mou památku“.....	282
28. Lévi Matouš.....	111	73. „Vaše srdce ať se nechvěje“.....	286
29. Sobota.....	115	74. Getsemane.....	295
30. „Ustanovil jich dvanáct“.....	119	75. Před Annášem a před Kaifášovým soudem.....	300
31. Kázání na hoře.....	123	76. Jidáš.....	307
32. Setník.....	131	77. V Pilátově soudní síni.....	311
33. „Kdo jsou moji bratři?“.....	134	78. Golgota.....	320
34. Pozvání.....	138	79. „Dokonáno jest!“.....	327
35. „Mlč a buď ticho!“.....	140	80. V Josefově hrobce.....	331
36. Dotyk víry.....	144	81. Pán vstal.....	336
37. První evangelisté.....	146	82. „Proč pláčeš?“.....	339
38. „Pojďte a trochu si odpočiňte“.....	151	83. Cesta do Emauz.....	342
39. „Dejte vy jim jíst!“.....	154	84. „Pokoj vám!“.....	345
40. Noc na jezeře.....	158	85. Znova u jezera.....	348
41. Rozhodující obrat v Galileji.....	161	86. Jděte a učte všechny národy.....	352
42. Tradice.....	167	87. „K Otci svému a k Otci vašemu“.....	358
43. Přehrady strženy.....	169		
44. Pravé znamení.....	172		

Název anglického originálu: *DESIRE OF AGES* (1898) – *DA*

Úvod

V srdci každého člověka bez rozdílu rasy nebo postavení je nevýslovná touha po něčem, co nemá. Tuto touhu vštípil milostivý Bůh do samé podstaty člověka proto, aby se člověk nespokojoval se svým současným stavem nebo s dosaženými výsledky, ať jsou špatné nebo dobré. Bůh chce, aby člověk usiloval o to nejlepší, a aby toho dosáhl k věčné blaženosti své duše. *DA 17.1*

Satan lstivě a prohnane převrací tyto touhy lidského srdce. Přesvědčuje člověka, že tuto touhu může uspokojit zábavou, bohatstvím, lenošením, slávou, mocí. Ti však, jež satan takto oklamal – a jsou jich deseti tisíce – pocítí, že všechny tyto věci člověka omrzí a zanechají duši pustou a nespokojenou. *DA 17.2*

Je záměrem Božím, aby tato touha lidského srdce vedla k tomu, jenž jediný ji může uspokojit. Je přáním Božím, aby vedla k tomu, jenž je plností a naplněním této touhy. Tuto plnost lze najít v Ježíši Kristu, Synu věčného Boha, „*poněvadž se zalíbilo Otci, aby v něm všechna plnost přebývala*“, „*nebo v něm přebývá všechna plnost Božství tělesně*“ (Ko 1,19; 2,9). A je také pravda, že „*v něm jste i vy dosáhli plnosti*“ (Ko 2,10) každé touhy, Bohem vštípené i své vlastní. *DA 17.3*

Aggeus ho nazývá „*žádoucím všechněm národům*“ (Ag 2,8) a my ho právem můžeme nazývat „*Touhou všech věků*“, neboť je „*Králem věků*“. *DA 17.4*

Účelem této knihy je ukázat Ježíše Krista jako jediného, v němž možno ukojit každou touhu. Bylo napsáno mnoho znamenitých knih o životě Kristově, obsahujících množství informací, bylo napsáno mnoho výtečných esejí o tehdejších dějinách, zvycích a událostech, obsahujících mnohá poučení a mnohé pohledy na bohatý život Ježíše z Nazaretu. Popravdě se však dá říci, že nebylo „*praveno ani polovice*“ (1 Kr 10,7). *DA 17.5*

Účelem tohoto díla není však vyložit evangelium nebo popsat v přesném časovém sledu důležité události a čerpat podivuhodná poučení ze života Kristova. Jeho účelem je ukázat lásku Boží, jak se projevila v jeho Synu, božskou krásu života Kristova, na níž se mohou podílet všichni, nikoli však ukájet přání pouhých zvědavců nebo odpovídat na otázky kritiků. Jako Ježíš svou dobrotou přitahoval k sobě své učedníky a svou osobní přítomností, svými pokyny a soucitnou účastí při všech jejich slabostech a potřebách a svým stálým společenstvím přetvářel jejich přizemnost v nadzemskost, jejich sobectví v obětavost, jejich omezenost a nevědomost v bohaté poznání a hlubokou lásku k lidem všech národů a ras, tak účelem této knihy je ukázat čtenáři požehnaného Vykupitele tak, aby mu pomohla přiblížit se k němu svým srdcem a najít v něm jako kdysi jeho učedníci Ježíše, Mocného, který zachraňuje „*navždycky*“ (Žd 7,25) a přetváří ke svému božskému obrazu všechny, kdož skrze něho přicházejí k Bohu. Jak nemožné je však zachytit život Kristův! Je to skoro totéž, jako bychom se pokoušeli nakreslit na plátno živou duhu nebo zachytit nejsladší hudbu. *DA 17.6*

Autorka, žena velkých a hlubokých dlouholetých náboženských zážitků, ukazuje v této knize nové krásy ze života Ježíšova. Ukazuje mnohé nové perly z drahocenného pokladu. Zjevuje čtenáři netušené bohatství z této věčné pokladnice. Z mnoha známých událostí zazáří nové skvělé světlo, jehož hloubku čtenář snad již dávno tuší. Stručně řečeno, Ježíš Kristus je ukázán jako plnost božství, nekonečně milosrdný Spasitel hříšníků, Slunce Spravedlnosti, milostivý Velekněz, Lékař všech lidských nemocí a chorob, něžný, soucitný Přítel, stálý, vždy přítomný a ochotný Společník, Kníže pokoje, přicházející Král, věčný Otec, vyvrcholení a vyplnění tužeb a nadějí všech věků. *DA 17.7*

S požehnáním Božím vydáváme tuto knihu a modlíme se, aby Hospodin svým Duchem změnil její slova na slova života pro ty mnohé, jejichž touhy a tužby jsou dosud neuspokojeny, aby mohli „*poznati jeho a moc jeho vzkříšení a účast v jeho utrpení*“ (Fp 3,10) a nakonec v blažené věčnosti sdílet po jeho pravici „*syťost hojného veselí*“ a „*dokonalé utěšení ... až na věky*“ (Ž 16,11), které bude kýženou odměnou všem těm, kteří ze všeho nacházejí v Kristu všechno, pro něž je Kristus „*znamenitější než-li deset tisíců jiných*“ (Pís 5,10) a „*přežádostivý*“ (Pís 5,16). *DA 17.8*

VYDAVATELÉ

1. „Bůh s námi“

„Nazvou jeho jméno Emanuel, ... Bůh s námi.“ (Mt 1,23) „Osvícení známosti slávy Boží“ se projevilo „v tváři Ježíše Krista.“ (2 K 4,6) Od věčnosti byl Ježíš Kristus jedno s Otcem; byl „obrazem Božím“, obrazem velikosti a majestátu Božího, „odleskem jeho slávy“. Přišel do našeho světa, aby mu zjevil tuto slávu. Přišel na tuto zemi hříchem obtíženou, aby zjevil světlo lásky Boží – aby byl „Bohem s námi“. Proto o něm prorok pravil: „Nazvou jeho jméno Emanuel.“ DA 19.1

Ježíš přišel mezi nás, aby zjevil Boha lidem i andělům. Byl Slovem Božím – vyslovením myšlení Božího. V modlitbě za své učedníky Kristus pravil: „Zjevným jsem učinil tvé jméno lidem“ – „lítostivý a milostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství a pravdě“, „aby láska, kterou jsi mě miloval, byla v nich, a abych byl já v nich.“ (J 17,6; Ex 34,6; J 17,26) Toto zjevení nebylo určeno jen pozemským dětem Božím. Náš malý svět je učebnicí vesmíru. Podivuhodný milostivý záměr Boží, tajemství spásné lásky jsou „věci, na něž andělé touží popatřiti“ (1 Pt 1,12) a jež budou studovat po neskonale věky. Vykoupené i nepadlé bytosti najdou v kříži Kristově svou moudrost i svou radost. Ukáže se, že sláva vyzařující z tváře Ježíšovy je sláva lásky, která dovede obětovat sebe. Ve světle Golgoty se ukáže, že zákonem života země i nebes, je láska, která „nehledá svého vlastního“ (1 K 13,5), má svůj zdroj v srdci Božím a že v tichém a pokorném Ježíši se projevila povaha toho, jenž přebývá ve světle, jemuž se nikdo nemůže přiblížit. DA 19.2

Na počátku se Bůh projevoval ve všem díle stvoření. Byl to Kristus, který rozestřel nebesa a položil základy země. Byla to ruka Ježíšova, která umístila světy ve vesmíru a vytvořila polní kvítí. Svou mocí upevňuje hory; jeho je i moře, neboť on je učinil (podle Ž 65,7; 95,5). Byl to Kristus, který naplnil zemi krásou a ovzduší zpěvem. A na všech věcech na zemi a ve vzduchu i na obloze napsal poselství o Otcově lásce. DA 20.1

Hřích sice maří dokonalé dílo Boží, avšak napsané poselství zůstává. Všechny stvořené věci hlásají i dnes slávu výtečnosti Boží. Na světě není nic kromě sobeckého srdce člověka, co by žilo jen pro sebe. Není ptáka létajícího v povětří, ani zvířete žijícího na zemi, kteří by žili jen pro sebe; všichni slouží a pomáhají jinému životu. Není lístečku v lese, ani útlého stébka trávy, které by něčemu nesloužily. Každý strom a keř i každý lísteček vydává onu látku života, bez níž nemůže žít ani člověk, ani zvíře; člověk a zvíře zase přispívají k životu stromu, keře a lístečku. Květiny vydechují vůni a svou krásou oblažují svět. Slunce vysílá své paprsky, aby obšťastnilo tisíce světů. Moře, které je zdrojem všech našich pramenů a studnic, přijímá proudy vod z celé země; přijímá je však, aby dávalo. Páry vystupující z jeho hladiny padají v deštivých prškách na zemi, aby mohla plodit a vzkvétat. DA 20.2

Andělé slávy nacházejí svou radost v rozdávání. Rozdávají lásku a neúnavně pečují o padlé a hříšné duše. Nebeské bytosti získávají lidská srdce; přinášejí tomuto temnému světu světlo z nebeských dvorů; laskavě a trpělivě působí na lidského ducha, aby ztraceného přivedly do společenství s Kristem. DA 21.1

Pomineme-li však všechny nižší obrazy, spatřujeme Boha v Ježíši. Poznáme-li Ježíše, pochopíme, že sláva našeho Boha spočívá v dávání. „Sám ze sebe nečiním nic,“ pravil Kristus; „mne poslal živý Otec a já jsem živ skrz Otce.“ „Já se nestarám o vlastní oslavu,“ ale o slávu toho, jenž mne poslal (J 8,28; 6,57; 8,50). V těchto slovech je obsažena velká zásada, která je zákonem života pro celý vesmír. Kristus dostal všechno od Otce. Dostal vše, aby to rozdal. Stejně i v nebeských dvorech slouží Kristus všem stvořením. Skrze milovaného Syna dostává se všem života Otcova. Skrze Syna se v chvále a radostné službě vrací příval lásky velikému Zdroji všeho. A tak skrze Krista se uzavírá koloběh dobrodiní, který je zákonem života a z něhož je patrna povaha velikého Dárce. DA 21.2

Tento zákon byl porušen již v samém nebi. Hřích vznikl z odboje. Lucifer, strážný cherub, zatloužil být v nebi první. Snažil se získat nadvládu nad nebeskými bytostmi, odvrátit je od jejich Stvořitele a strhnout jejich úctu na sebe. Proto začal zkreslovat povahu Boží a obvinil Boha, že touží po vlastním vyvýšení. Snažil se připisovat milujícímu Stvořiteli své vlastní špatné povahové rysy.

Tak podvedl anděly. Tak podvedl i lidi. Svedl je k tomu, aby pochybovali o slově Božím a aby se připojili k jeho vzpouře proti Bohu; a nad světem se rozprostřela noc a hoře. *DA 21.3*

Na zemi se snesla tma, protože Bůh byl nesprávně pochopen. Aby temnými mraky mohlo proniknout světlo a aby svět se mohl opět vrátit k Bohu, bylo nutno zlomit klamnou moc satanovu. To se nemohlo stát násilím. Použití násilí odporuje zásadám správy Boží. Bůh si přeje jen službu lásky a lásku nelze vynutit, nelze ji získat násilím nebo mocí. Lásku lze vzbudit jen láskou. Znat Boha znamená milovat ho. Povaha Boží se musí projevit jako protiklad povahy satanovy. A to mohla učinit jen jediná bytost v celém vesmíru. Jen ten, kdo poznal výšku a hloubku lásky Boží, ji mohl zjevit. Po temné noci světa musí vzejít Slunce Spravedlnosti „*a zdraví bude na paprscích jeho*“ (Mal 4,2). *DA 22.1*

Plán našeho vykoupení nebyl dodatečným nápadem, nevznikl až po pádu Adamově. Byl zjevením „*tajemstvím od časů věčných skrytého*“ (Ř 16,25). Byl zjevením zásad, jež jsou od věčnosti základem Božího trůnu. Bůh a Kristus věděli od počátku o odpadnutí satana a o pádu člověka svedeného tímto odpadlíkem. Bůh nedal pokyn k tomu, aby vznikl hřích, avšak předvídal jeho vznik a učinil opatření, jak čelit této strašné skutečnosti. Tak velká byla jeho láska k světu, že se zavázal dát svého jednorozeného Syna, „*aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl věčný život*“ (J 3,16). *DA 22.2*

Lucifer prohlásil: „*Nad hvězdy Boha silného vyvýším stolici svou; ... budu rovným Nejvyššímu.*“ (Iz 14,13-14) Kristus však, „*ačkoli měl božskou podobu, nepokládal rovnost s Bohem za žádoucí kořist, nýbrž zřekl se božské podoby, přijal podobu služebníka, narodil se v podobnosti s lidmi*“ (Fp 2,6.7). *DA 22.3*

Byla to dobrovolná oběť. Ježíš mohl zůstat po boku Otcově. Mohl si ponechat slávu nebes a hold andělů. Rozhodl se však, že vrátí žezlo do rukou Otcových a že sestoupí z vesmírného trůnu, aby mohl přinést světlo těm, kteří dlí ve tmě, a život těm, kteří umírají. *DA 22.4*

Je tomu již téměř dva tisíce let, kdy v nebi od trůnu Božího bylo slyšet hlas tajemné naléhavosti: „*Hle, jdu (ve svitku knihy jest o mně psáno), abych učinil tvou vůli.*“ (Žd 10,7) Tato slova ohlašují splnění záměru, jenž byl chován od věčnosti. Kristus navštíví náš svět v lidské podobě. „*Přichystal jsi mi tělo,*“ (Žd 10,5) pravil. Kdyby se byl zjevil ve slávě, již byl obklopen u Otce před stvořením světa, nebyli bychom s to snést světlo jeho přítomnosti. Abychom na něho mohli patřit a přitom nezahynuli, byl projev jeho slávy zastřen. Jeho božství bylo zahaleno lidskou podobou – neviditelná sláva ve viditelné lidské podobě. *DA 23.1*

Tento slavný záměr byl naznačen předobrazy a symboly. Hořící keř, v němž se Kristus zjevil Mojžíšovi, byl projevem Boha. Symbolem, jenž byl zvolen pro projev božství, byl nepatrný keř, zdánlivě nenápadný. V něm se skryl Věčný. Milostivý Bůh zahalil svou slávu a zjevil se tak prostým způsobem, aby na něj mohl Mojžíš patřit a nezahynul. Podobně obcoval Bůh s Izraelem v obla-kovém sloupu za dne a v ohnivém sloupu za noci a sděloval lidu svou vůli a oblažoval ho svou milostí. Bůh potlačil svou slávu a zastřel svůj majestát, aby na něho mohli popatřit smrtelníci svými očima. Podobně Kristus přišel jako „*tělo našeho ponížení*“, „*v podobnosti s lidmi*“ (Fp 3,21; 2,7). V očích světa nebyl tak krásný, aby pro jeho krásu po něm svět zatoužil; přesto byl vtěleným Bohem, světlem nebes i země. Jeho sláva byla zastřena, jeho velikost a jeho majestát byly skryty, aby se mohl přiblížit trpícímu, pokoušenému lidstvu. *DA 23.2*

Bůh přikázal Izraeli skrze Mojžíše: „*I udělajíť mi svatyni, abych bydlil uprostřed nich*“ (Ex 25,8), a přebýval pak ve svatostánku uprostřed svého lidu. Symbol přítomnosti Boží provázel Izrael na celém jeho namáhavém putování pouští. Také Kristus zřizoval svou svatyni v lidských sídlištích. Rozbíjel svůj stan vedle lidských příbytků, aby mohl prodlévat mezi námi a seznamovat nás se svým božstvím a se svým božským životem. „*Slovo se stalo tělem a ubytovalo se mezi námi; patřili jsme na jeho slávu, slávu, jakou má jenom jediný Syn od Otce, plný milosti a pravdy.*“ (J 1,14) *DA 23.3*

Od chvíle, kdy Ježíš přišel, aby dlel mezi námi, víme, že Bůh ví o našich zkouškách a že cítí s námi v našich strastech. Všichni synové a všechny dcery Adamovi mohou poznat, že v našem Stvořiteli mají hříšníci přítele, neboť v každém důkazu milosti, v každé zaslíbené radosti, v každém projevu lásky, v božské přitažlivosti, již nám poskytl život Spasitelův na zemi, spatřujeme „Boha mezi námi“. *DA 24.1*

Satan líčí Boží zákon lásky jako zákon sobectví. Tvrdí, že je nemožné, abychom byli poslušní jeho ustanovení. Obviňuje Stvořitele, že zavinil pád našich prvních rodičů, který je příčinou vši naší bídy, a svádí lidi k tomu, aby v Bohu viděli původce hříchu, utrpení a smrti. Ježíš byl povolán, aby odhalil tento klam. Jako jeden z nás měl být příkladem poslušnosti. Proto vzal na sebe naši přirozenost a žil naším životem. „*Proto se musil ve všem připodobnit bratřím.*“ (Žd 2,17) Kdybychom museli podstupovat něco, co Kristus nepodstoupil, využil by toho satan k tvrzení, že moc Boží je pro nás nezpůsobilá. Proto byl Ježíš „*ve všem vyzkoušen podobným způsobem jako my*“ (Žd 4,15). Podstoupil každou zkoušku, již jsme vystavováni my. A nepoužil ve svůj prospěch žádné moci, jež by nebyla štědře nabízena i nám. Jako člověk byl vystavován pokušením, ale přemáhal je silou, již mu dal Bůh. Pravit: „*Abych činil vůli tvou, Bože můj, libost mám; nebo zákon tvůj je uprostřed vnitřností mých.*“ (Ž 40,9) Když chodil, čině dobro a uzdravuje všechny jež sužoval satan, objasňoval lidem povahu zákona Božího a podstatu svého poslání. Jeho život je důkazem toho, že i my můžeme být poslušní zákona Božího. DA 24,2

Tím, že přijal lidskou podobu, stal se Kristus člověkem; svou božskostí je spojen s trůnem Božím. Jako Syn člověka dal nám příklad poslušnosti; jako Syn Boží dává nám sílu, abychom byli poslušní. Byl to Kristus, jenž z keře na hoře Oreb pravit Mojžíšovi: „*JSEM, KTERÝŽ JSEM... Takto díš synům Izraelským: JSEM poslal mne k vám.*“ (Ex 3,14) Bylo to zaslíbení, že Izrael bude vysvobozen. Stejně tak prohlásil o sobě JÁ JSEM, když přišel „*v podobě člověka*“. Dítě z Betléma, ti chý a pokorný Spasitel, je Bůh, „*který se zjevil tělesně*“ (1 Tm 3,16). A nám pravit: „*JÁ JSEM dobrý Pastýř.*“ „*JÁ JSEM živý Chléb.*“ „*JÁ JSEM Cesta, Pravda a Život.*“ „*Byla mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.*“ (J 10,11; 6,51; 14,6; Mt 28,18) JÁ JSEM jistotou každého zaslíbení. JÁ JSEM, nebojte se. „*Bůh s námi*“ je jistotou, že budeme spaseni od hříchu, jistotou, že máme sílu být poslušní zákona nebe. DA 24,3

Tím, že se ponížil a vzal na sebe lidskou podobu, Kristus ukázal, že jeho povaha je opakem povahy satanovy. Avšak Kristus se pokořil ještě více. „*Narodil se v podobnosti s lidmi, zjevem se ukázal jako člověk, ponížil se, stal se poslušným až po smrt, ano, až po smrt na kříži.*“ (Fp 2,8) Jako velekněz, který odložil své nádherné obřadní roucho a konal obřady v bílém lněném rouchu prostého kněze, tak Kristus přijal podobu služebníka a přinesl oběť, sám jsa knězem i obětí. „*Raněn jest pro přestoupení naše, potřín pro nepravosti naše; kázeň pokoje našeho na něj vzložena.*“ (Iz 53,5) DA 25,1

S Kristem bylo naloženo tak, jak my zasloužíme, a to proto, aby s námi mohlo být naloženo, jak on zaslouží. Byl odsouzen za naše hříchy, na nichž neměl podíl, a to proto, abychom mohli být očištěni jeho spravedlností, na níž jsme se nepodíleli. Podstoupil smrt, jež měla být naší smrtí, abychom mohli přijmout život, který byl jeho. „*Zsinalostí jeho lékařství nám způsobeno.*“ (Iz 53,5) DA 25,2

Svým životem a svou smrtí dosáhl Kristus netoliko jen nápravy toho, co zkazil hřích. Satanovým záměrem bylo navždy odloučit člověka od Boha. V Kristu jsme však spjati s Bohem těsněji, jako bychom byli nikdy nepadli. Tím, že vzal na sebe naši přirozenost, spojil se Spasitel s lidmi poutem, které se nikdy nezlomí. Je s námi spojen na věčné časy. „*Tak miloval Bůh svět, že svého jediného Syna dal.*“ (J 3,16) Dal ho nejen proto, aby nesl naše hříchy a zemřel jako oběť za nás; dal ho padlému lidstvu. Aby nás ujistil o své nezměnitelné radě pokoje, dal Bůh svého jednorozného Syna, aby se stal jedním z lidí a navěky podržel svou lidskou přirozenost. To je záruka, že Bůh splní své slovo. „*Dítě narodilo se nám, syn dán jest nám, i bude knížectví na rameni jeho.*“ (Iz 9,6) Bůh přijal lidskou přirozenost v osobě svého Syna a přenesl ji až do výšin nebes. Je to „*Syn člověka*“, jenž sedí na trůně vesmíru. Je to „*Syn člověka*“, jenž bude nazýván „*Předivný, Rádce, Bůh silný, Rek udatný, Otec věčnosti, Kníže pokoje*“ (Iz 9,6). JSEM je prostředníkem mezi Bohem a lidmi, které navzájem spojuje. Ten, jenž je „*svatý, nevinný, neposkvřený, oddělený od hříšníků*“, „*se nestydí nazývati je bratřimi*“ (Žd 7,26; 2,11). V Kristu se navzájem spojuje pozemská rodina s rodinou nebeskou. Oslavený Kristus je naším bratrem. Nebe se dostalo k lidem a lidé se hřejí na prsou Věčné Lásky. DA 25,3

O svém lidu Bůh pravit: „*Budou jako kamení v koruně vystavené v zemi jeho. Nebo jaké blahoslavenství jeho, a jak veliká okrasa jeho.*“ (Za 9,16-17) Povýšení vykoupených bude věčným svědectvím Božího milosrdenství. „*V budoucích věcích*“ ukáže „*nesmírné bohatství své milosti v*

dobrotě projevované nám v Kristu Ježíši, „aby byla andělským vládám a vrchnostem na nebesích... zjevnou učiněna přerozmanitá moudrost Boží podle odvěkého stanovení, které skutkem učinil v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ (Ef 2,7; 3,10.11) DA 26.1

Vykupitelským dílem Kristovým je ospravedlněna vláda Boží. Všemohoucí Bůh je jím ukázán jako Bůh lásky. Satanova obvinění jsou jím vyvrácena, satanova povaha odhalena. Již nikdy nemůže dojít ke vzpouře. Již nikdy nemůže hřích vniknout do vesmíru. Navěky jsou všichni jisti před odpadlictvím. Sebeobětavá láska spojuje obyvatele země a nebe s jejich Stvořitelem svazky nerozlučné jednoty. DA 26.2

Dílo vykoupění bude vykonáno. Na místě, kde se rozhojnil hřích, rozhojnila se tím více milost Boží. Sama země, místo, jež satan pokládá za své, bude nejen vykoupěna, ale i povýšena. Náš malý svět, který se kletbou hříchu stal jedinou tmavou skvrnou slavného stvořitelského díla Božího, bude poctěn nade všechny ostatní světy v Božím vesmíru. Na místě, kde Syn Boží přijal podobu člověka, kde Král slávy žil trpěl a skončil, tam – až stvoří všechny věci nové – bude příbytek Boží u lidí, a *„bude s nimi přebývat a oni budou jeho lidem; on sám, Bůh, bude s nimi, a bude jemu Bohem“* (Zj 20,3.8). A po nekonečné věky, v nichž vykoupění budou kráčet ve světle Páně, budou ho chválit za jeho nevýslovný dar, jímž je –

Emanuel, *„Bůh s námi“*. DA 26.3

2. Vyvolený lid

Přes tisíc let čekali Židé na příchod Spasitelův. K této události upírali své největší naděje. V písních a proroctvích, při chrámových obřadech a při domácích bohoslužbách vzývali jeho jméno. A když pak přišel, nepoznali ho. Milovaný z nebes byl pro ně „*jako kořen z země vyprahlé*“; neměl „*podoby ani krásy*“; a nepoznali v něm krásu, po níž by měli toužit. „*Přišel do svého vlastnictví, ale jeho vlastní ho nepřijali*.“ (Iz 53,2; J 1,11) DA 27.1

Přesto si Bůh vyvolil Izraelské. Povolal je, aby uchovali mezi lidmi známost jeho zákona, známost symbolů a proroctví, jež poukazovaly k Spasiteli. Chtěl, aby byli světu pramenem spásy. Čím byl Abrahám v pohostinské zemi, čím byl Josef v Egyptě a Daniel na dvoře babylónském, tím měli být Židé mezi národy. Měli lidem zjevovat Boha. DA 27.2

Při povolání Abraháma Hospodin pravil: „*Požehnám tobě; ... a budeš požehnání: ...ano požehnány budou v tobě všechny čeledi země*.“ (Gn 12,2,3) Táž slova opakovali pak proroci. I v době, kdy byl Izrael zkrušen válkami a zajetím, platilo zaslíbení: „*Ostatkové Jákobovi uprostřed národů mnohých budou jako rosa od Hospodina, jako tiší dešťové skrápějící bylinu, jichž neočekává od žádného, aniž čeká od synů lidských*.“ (Mi 5,7) O jeruzalémském chrámě prohlásil Hospodin skrze Izaiáše: „*Dům můj dům modlitby slouti bude u všech národů*.“ (Iz 56,7) DA 27.3

Izraelští však upínali své naděje k světské slávě. Od chvíle, kdy vešli do země Kanaán, přestali zachovávat přikázání Boží a přijímali zvyky pohanů. Marně je Bůh napomínal skrze své proroky. Nadarmo snášeli jako trest útlak pohanů. Po každé nápravě přišlo ještě větší odpadnutí. DA 28.1

Kdyby byli Izraelští zůstali Bohu věrni, Bůh by byl mohl splnit svůj záměr a mohl je pocítit a povýšit. Kdyby byli kráčeli cestami poslušnosti, Bůh by je byl „*vyvýšil nade všechny národy, kteréž učinil, aby byli vzácnější, slovutnější a slavnější*“ (podle Dt 26,19). „*I uzří všickni národové země*,“ pravil Mojžíš, „*že jméno Hospodinovo vzýváno jest nad tebou, a budou se báti tebe*.“ „*Slyšíce všecka ustanovení tato, řeknou: Jistě lid moudrý a rozumný národ veliký tento jest*.“ (Dt 28,10; 4,6) Pro jejich nevěru však mohl být záměr Boží uskutečněn jen za stálého protivenství a pokořování. DA 28.2

Byli odvedeni do babylónského zajetí a rozptýleni po zemích pohanů. V soužení se mnozí začali vracet k víře v smlouvu Boží. Když všeli své harfy na vrby a truchlili pro svatý chrám, který byl zrušen, rozzářilo se skrze ně světlo pravdy a známost o Bohu se šířila mezi národy. Pohanské obětní způsoby byly převrácením způsobu, který ustanovil Bůh; a mnohý opravdový účastník pohanských obřadů poznal u Židů význam bohoslužby nebem předepsané a vírou pochopil zaslíbení o Vykupiteli. DA 28.3

Mnozí z vyhnanců byli pronásledováni. Nemálo jich přišlo o život, protože nechtěli přestupovat sobotu a účastnit se pohanských slavností. Když modloslužebníci usilovali o vyhlazení pravdy, přivedl Hospodin své služebníky před krále a vladaře, aby jim a jejich národům umožnil přijmout světlo. Čas od času byli monarchové přivedeni k tomu, že vyhlásili svrchovanost Boha, kterého uctívali jejich židovští zajatci. DA 28.4

Babylónské zajetí dokonale vyléčilo izraelské z uctívání rytin. V dalších staletích trpěli útlakem pohanských nepřátel, až dospěli k přesvědčení, že jejich blaho závisí na jejich poslušnosti zákona Božího. Mnozí však nebyli k poslušnosti přivedeni láskou. Vedly je k ní sobecké důvody. Navenek sloužili Bohu, ale činili tak proto, aby dosáhli národní velikosti. Nestali se světlem světa, ale uzavírali se před světem, aby se vyhnuli pokušení modloslužby. V naučení, které dal skrze Mojžíše, stanovil Bůh omezení v jejich obcování s modloslužebníky; tento pokyn však byl nesprávně vykládán. Smyslem příkazu bylo zabránit Izraelským, aby se přizpůsobovali zvykům pohanů. Bylo ho však použito k vybudování přehrad mezi Izraelem a všemi ostatními národy. Židé vzhlíželi k Jeruzalému jako k svému nebi a žárlivě sřežili, aby Hospodin neprojevil milost i pohanům. DA 28.5

Po návratu z Babylónu věnovali mnoho pozornosti náboženské výchově. Po celé zemi vystavěli synagógy, v nichž kněží a zákoníci vykládali zákon. Zřídili také školy, v nichž se vedle umění a vědám vyučovalo zásadám spravedlnosti. Tyto ústavy se však zvrhly. Mnozí z Izraelských si v zaje-

tí osvojili pohanské představy a zvyky a zanašeli je do své bohoslužby. V mnohém se přizpůsobovali zvyklostem modloslužebníků. *DA 29.1*

Když se odchýlili od Boha, ztratili Židé do značné míry ze zřetele smysl obřadní služby. Bohoslužbu ustanovil sám Kristus. Každá její část byla symbolem Krista a celá byla plná životnosti a duchovní krásy. Židům se však z jejich obřadů vytratila duchovní náplň a zůstala jen mrtvá forma. Začali věřit jen v účinnost obětí a zachovávání obřadů, místo aby spoléhali na Krista, k němuž tyto směřovaly. Aby dosáhli postavení, které ztratili, znásobili kněží a rabíni své požadavky; a čím byli krutější, tím méně lásky Boží projevovali. Svou svatost měřili počtem svých obřadů, jejich srdce však překypovala pýchou a pokrytectvím. *DA 29.2*

Pro všechna její přísná a tíživá nařízení nebylo možné zachovávat zákon. Ti, kdož chtěli sloužit Bohu a přitom se snažili dbát rabínských předpisů, strádali pod těžkým břemenem. Nemohli najít pokoje před výčitkami zneklidněného svědomí. Bylo to dílo satanovo, který tak odrazoval lid, mátl jeho představu o povaze Boží a znevažoval víru Izraele. Satan doufal, že se potvrdí jeho tvrzení, které hlásal, když se vzbouřil v nebi, že totiž požadavky Boží jsou nespravedlivé a že jim nelze vyhovět. Ani Izrael, prohlašoval, nebude zachovávat zákon. *DA 29.3*

Ačkoli Židé toužili po příchodu Mesiáše, neměli o jeho poslání správnou představu. Netoužili po vysvobození z hříchu, nýbrž po vysvobození z moci Římanů. Vzhlíželi k Mesiáši jako k dobyvateli, který zlomí moc utlačovatele a povýší Izrael na světovládnou říši. Tím byla připravena půda, aby pak Spasitele zavrhl. *DA 29.4*

V době Kristova narození byl národ spravován cizími pány a zmítal se ve vnitřních rozbrojích. Židům bylo povoleno mít zvláštní správu; nic však nemohlo zastřít skutečnost, že jsou pod římským jhem a nic je nemohlo smířit s omezením jejich moci. Římané si osobovali právo na jmenování a odvolání velekněze a často byl tento úřad získáván podvodem, úplatky, ba i vraždou. Tím se kněžství čím dále tím více zvrhávalo. Kněží měli velkou moc a používali ji k sobeckým a zištným cílům. Lid se musel podrobit jejich nelítostným požadavkům, jakož i těžkému daňovému břemenu, jež na něj uvalili Římané. Tento stav vedl k všeobecné nespokojenosti. Často docházelo k lidovým bouřím. Chamtivost a násilí, nedůvěra a duchovní nezájem nahlodaly samo srdce národa. *DA 30.1*

Nenávist k Římanům a národní i duchovní hrdost vedly k tomu, že Židé nepřestali lpět na svých způsobech bohoslužby. Kněží se snažili udržet úctu k posvátným věcem úzkostlivým dodržováním náboženských obřadů. Lid, nevědomý a sužovaný útlakem, a vládci, bažící po moci, dychtili po příchodu toho, jenž by přemohl jejich nepřátele a obnovil království Izraele. Probírali se zevrubně proroctvími, nedostávalo se jim však duchovního zření. A tak přehlédli ty části Písma, které naznačují ponížený první příchod Kristův, a nesprávně pochopili ta místa, jež mluví o slávě jeho druhého příchodu. Hrdost jim zatemnila rozum. Vykládali si proroctví v souladu se svými sobeckými tužbami. *DA 30.2*

3. „Naplnění času“

„Když nastalo naplnění času, poslal Bůh svého Syna, ... aby vykoupil lidi, kteří byli pod zákonem, aby se nám dostalo synovství.“ (Ga 4,4.5) DA 31.1

Příchod Spasitelům byl předpověděn již v ráji. Když Adam a Eva poprvé uslyšeli zaslíbení, očekávali, že bude splněno v nejbližší budoucnosti. S radostí uvítali svého prvorozeného syna v naději, že on bude Vysvoboditelem. Zaslíbení se však nevyplnilo. Ti, jimž se ho dostalo, zemřeli, aniž se dočkali jeho vyplnění. Od dnů Enochových bylo zalíbení připomínáno skrze patriarchy a proroky, naděje na příchod Spasitele tak byla oživována, avšak Spasitel nepřicházel. Proroctví Danieľovo zjevilo čas jeho příchodu, ne každý si však správně toto poselství vykládal. Staletí mýjela; hlasy proroků umlkly. Ruka utlačovatele těžce dolehla na Izrael, takže mnozí volali: *„Prodlí se dnové, aneb zahyne všeliké vidění.“* (Ez 12,22) DA 31.2

Avšak stejně jako hvězdy na dlouhé pouti po svých vymezených drahách neznají spěchu nebo otálení ani úmysly Boží. Symbolem hluboké tmy a kouřící pece zjevil Bůh Abrahámovi porobení Izraele v Egyptě a prohlásil, že jeho pobyt v Egyptě potrvá čtyři sta let. *„Potom“* pravil, *„vyjdou s velkým zbožím.“* (Gn 15,14) Proti tomuto slovu bojovala nadarmo všechna moc faraónovy pyšné říše. *„Právě toho dne,“* určeného božským zaslíbením, *„vyšla všechna vojska Hospodinova z země Egyptské.“* (Ex 12,41) Stejně tak byla v nebeské radě určena hodina Kristova příchodu. Když se tato hodina ukázala na velkých hodinách času, narodil se v Betlémě Ježíš. DA 32.1

„Když nastalo naplnění času, poslal Bůh svého Syna.“ (Ga 4,4) Prozřetelnost řídila pohyby národů a proud lidských podnětů a lidského působení, dokud svět neuzrál pro příchod Vykupitele. Národy byly sjednoceny pod jednou vládou. Mluvílo se jedním jazykem, který byl všude uznáván za jazyk spisovný. Židé, rozptýlení po všech zemích, se scházeli v Jeruzalémě k výročním slavnostem. Když se pak rozešli do svých domovů, mohli po celém světě rozšířit zvěst o příchodu Mesiáše. DA 32.2

V té době začalo pohanství ztrácet svůj vliv na lid. Lidé již byli syti okázalostí a výmyslů. Toužili po náboženství, které by mohlo uspokojit srdce. Ačkoli se zdálo, že světlo pravdy již není mezi lidmi, přesto byli takoví, kteří utrpení a znepokojení hledali světlo. Žíznilo po poznání živého Boha, po nějakém ujištění, že je život pod smrtí. DA 32.3

Protože se Židé odvrátili od Boha, víra pohasla a naděje téměř přestala osvětlovat budoucnost. Slova proroků zůstávala nepochopena. Smrt byla pro lidi strašným tajemstvím; po smrti byla jen nejistota a tma. Byl to netoliko nářek betlémských matek, ale pláč celého lidstva, který přes staletí dolehl k prorokovi – hlas, slyšený v Ráma, *„veliký pláč a nářek, Ráchel oplakávala své děti a nechtěla se dát utěšiti, poněvadž jich už není“* (Mt 2,18). *„V krajině stínu smrti“* žili lidé bez útěchy. Toužebně očekávali příchod Vysvoboditele, který rozptýlí tmu a objasní tajemství budoucnosti. DA 32.4

I mimo židovský národ byli mužové, kteří předpovídali příchod božského učitele. Tito mužové hledali pravdu a dostávalo se jim přitom duchovního vnuknutí. Jeden po druhém, jako hvězdy na tmavém nebi, vyvstávali takoví učitelé. Jejich prorocká slova zasévala naději v srdcích tisíců pohanů. DA 33.1

Po staletí se Písmo překládalo do řeckého jazyka, jímž se tehdy mluvilo po celé římské říši. Židé byli rozptýleni všude a jejich naděje na příchod Mesiáše sdíleli do značné míry i pohané. Mezi těmi, jež Židé označovali za pohany, byli takoví, kteří pochopili proroctví Písma o Mesiáši lépe než učitelé izraelští. Byli mezi nimi i takoví, kteří doufali, že přijde jako osvoboditel od hříchu. Učenci se snažili vniknout do tajemství židovského národa. Pobožnůstkářství Židů však bránilo šíření světla. Chtěli udržet přehradu mezi sebou a ostatními národy a zdráhali se sdílet s nimi své znalosti o symbolické bohoslužbě. Musel přijít pravý Vykladač. Ten, jehož naznačovaly všechny tyto předobrazy, musel přijít, aby vysvětlil jejich smysl. DA 33.2

Bůh promlouval k světu skrze přírodu, skrze předobrazy a symboly, skrze patriarchy a proroky. Bylo ještě třeba, aby se lidem dostalo poučení v lidské řeči. Bude musit promluvit Posel smlouvy. Jeho hlas musí zaznít v jeho chrámě. Kristus musí přijít, aby pronesl slova, jež budou jasná a srozu-

mitelná. On, původce pravdy, musí oddělit pravdu od plev lidských výkladů, jež ji zatemnily. Zásady Boží správy a plán vykoupení musí být plně objasněny. Poučení starého zákona musí být lidem zevrubně vyložena. *DA 34.1*

Mezi Židy byli ještě takoví, kteří zůstali pevní ve víře; byli to potomci oné svaté větve, skrze niž se udržovalo poznání Boha. Ti se stále kojili nadějami zaslíbení, jichž se dostalo otcům. Posílali svou víru tím, že si připomínali ujištění, jež jim dal Mojžíš: „*Proroka vám vzbudí Pán Bůh z vašich bratří, jako mne; poslouvejte ho ve všem, co by vám řekl.*“ (Sk 3,22) Znovu a znovu čítávali o tom, jak ho Hospodin pomaže, aby „*kázal evangelium tichým*“, „*uvázal rány skroušených srdcem*“, „*vyhlásil jatým svobodu*“ a „*vyhlásil léto milostivé Hospodinovo*“ (Iz 61,1.2). Čítávali o tom, jak „*soud na zemi*“ vykoná, jak ostrovy „*učení jeho očekávají budou*“, jak v jeho světle „*budou choditi národové... a králové v lesku, jenž vzejde*“ nad ním (Iz 42,4; 60,3). *DA 34.2*

Nadějí je naplňovala slova, jež pronesl umírající Jákob: „*Nebude odjata berla od Judy, ani vydavatel zákona od noh jeho, dokudž nepřijde Síla.*“ (Gn 49,10) Mizející moc Izraele svědčila o tom, že příchod Mesiáše se blíží. Proroctví Danielovo vylíčilo slávu jeho vlády nad říší, která přijde po všech pozemských královstvích a která, jak pravil prorok, „*státí bude na věky*“ (Da 2,44). Jen nemnozí správně pochopili podstatu Kristova poslání; obecně lidé očekávali příchod mocného knížete, který založí své království v Izraeli a který přijde jako vysvoboditel národů. *DA 34.3*

Čas se naplnil. Lidstvo, jež se stále více zvrhávalo staletým hřešením, volalo po příchodu Vykupitele. Satan vynakládal své úsilí, aby mezi zemí a nebem vytvořil hlubokou a nepřeklenutelnou propast. Svými výmysly povzbuzoval lidi k páchání hříchu. Jeho úmyslem bylo vyčerpat shovívavost Boží, uhasit lásku Boží k člověku a dosáhnout toho, aby se Bůh světa zřekl a zůstavil ho jeho d'ábelské moci. *DA 34.4*

Satan se snažil zabránit tomu, aby se lidé dozvěděli o Bohu, snažil se odvrátit pozornost lidí od chrámu Božího a zřítit své vlastní království. Zdálo se, že jeho úsilí o získání nadvlády bude korunováno úspěchem. Bůh měl zajisté v každé době své služebníky. I mezi pohany byli takoví, skrze něž Kristus odvracel lid od jejich hříchů a od zvrhlosti. Těmi však všichni pohrdali a nenáviděli je. Mnozí z nich zahynuli násilnou smrtí. Temný stín, který satan rozestřel nad světem, houstl a tmavěl. *DA 35.1*

Po věky odvracel satan pohanstvím lidi od Boha; svého velkého vítězství však dosáhl, když se mu podařilo převrátit víru Izraele. Hloubáním o vlastních představách a jejich uctíváním ztratili pohané povědomí o Bohu a stávali se stále zvrhlejšími. Stejně tomu bylo i s Izraelem. Zásada, že člověk se může spasit pomocí vlastních zásluh, je základem všech pohanských náboženství. Tato zásada pronikla pak i do židovského náboženství. Sám satanrazil tuto zásadu. Všude, kde se jedná podle této zásady, ztrácí člověk ochranu před hříchem. *DA 35.2*

Poselství spásy je lidem zvěstováno hlasateli, žijícími zde na zemi. Židé si však činili výhradní právo na pravdu, jež je životem věčným. Hromadili živou manu, až se zkazila. Náboženství, které si chtěli vyhradit jen pro sebe, se stalo pohoršením. Olupovali Boha o jeho slávu a klamali svět napodobeninou evangelia. Zdráhali se oddat se Bohu pro spásu světa a stali se nástroji satanovými, který usiloval o jejich zkázu. *DA 36.1*

Národ, jenž byl Bohem povolán, aby byl sloupem a základem pravdy, se stal nástrojem satanovým. Prováděl dílo, které mu uložil satan. Překrucoval povahu Boží, a tím způsobil, že svět začal v Bohu spatřovat tyra. Sami kněží, kteří sloužili v chrámě, ztratili ze zřetele smysl bohoslužby, kterou vykonávali. Přestali vidět v symbolech věci, které představovaly. Při bohoslužebném obětování si počínali jako herci na divadelním jevišti. Příkazy, jež vydal sám Bůh, staly se jim prostředkem k osleповání mysli a k zatvrzování srdce. Bůh nemohl v chrámech pro lidi už nic víc učinit. Celý systém musel být smeten. *DA 36.2*

Klam, jehož bylo používáno ke svádění k hříchu, dosáhl svého vrcholu. Pro zkázu lidských duší byly zapojeny všechny prostředky. Syn Boží, pohlížeje na svět, viděl utrpení a bídu. S lítostí patřil na to, jak se lidé stávají obětmi satanské krutosti. Se soucitem patřil na ty, kteří propadli zkáze, byli vražděni a hubeni. Zvolili si vládce, který je zapřahal do svého vozu jako otroky. Zmateni a podvedeni sunuli se jako ponurý průvod k věčné zkáze – k smrti, v níž není naděje na život, k noci, po níž nepřichází ráno. Do lidí vnikla satanská moc. Těla lidských bytostí, stvořená pro příbytek Boží, stala se sídlem démonů. Smysly lidí, jejich nervy, city i údy řídily nadpřirozené bytosti tak,

aby jimi lidé ukájeli své nejnižší chťiče. Vliv démonů se zračil na vzezření lidí. Výraz lidských tváří obrazil zlo, jež lidi posedlo. Takový byl obraz, na nějž patřil Vykupitel světa. Jaká to podívaná pro Věčnou Čistotu! *DA 36.3*

Z hříchu se stala věda a neřest byla posvěcena jako součást náboženství. Vzpoura zapustila své kořeny hluboko do srdcí lidí a nepřátelství člověka se obrátilo nejsilněji proti nebi. Před celým vesmírem bylo prokázáno, že lidstvo se bez Boha nepovznese. Nový život a sílu mu musí přinést ten, jenž stvořil svět. *DA 37.1*

Nepadlé světy přihlížely s hlubokým zájmem, aby viděly, jak Hospodin povstane a smete obyvatele země. Kdyby tak byl Bůh učinil, byl by se satan jal uskutečňovat svůj plán, začal by na sebe strhávat oddanost nebeských bytostí. Podle satanova tvrzení nepřipouštějí zásady Boží vlády odpuštění. Kdyby byl svět býval zničen, satan by byl mohl prohlašovat, že jeho obvinění se ukázala jako pravdivá. Byl by pohaněl Boha a rozšířil svou vzpouru na jiné světy. Bůh však svět nezahubil, ale poslal svého Syna, aby jej spasil. Ačkoli zkaženost a neposlušnost zachvátila každou část od-cizené země, byla nalezena cesta k záchraně. V rozhodující chvíli, kdy se zdálo, že satanovo vítězství je už jisté, přišel Syn Boží s poselstvím božské milosti. V žádném věku, by v žádné hodině nepřestal Bůh milovat padlé lidstvo. Přes zvrácenost lidí neustávaly projevy milosti. A když se čas naplnil, zaplavil Bůh svět přílivem hojivé milosti, který potrvá, dokud plán spasení nebude dokonán. *DA 37.2*

Satan jásal, že se mu podařilo snížit obraz Boží v očích lidí. Pak přišel Ježíš, aby v lidech znovu vytvořil obraz Stvořitele. Jen Kristus může napravit to, co zkazil hřích. Kristus přišel, aby vypudil demony, kteří ovládli vůli lidí. Přišel, aby nás pozvedl z prachu, aby podle svého božského vzoru znovu vytvořil to, co bylo zkaženo, a aby to okrášlil svou slávou. *DA 37.3*

4. Narodil se vám Spasitel

Slavný Král se snížil a vzal na sebe lidskou podobu. Drsné, ba odpuzující bylo prostředí, v němž žil na zemi. Jeho sláva byla zastřena, aby majestát jeho zevní podoby nepoutal pozornost. Vystríhával se vši vnější okázalosti. Bohatství, světské pocty a lidská sláva nemohou spasit duši před smrtí; Ježíš nechtěl, aby lidé byli k němu vábeni něčím pozemským. Toliko krása nebeské pravdy musí přitahovat ty, kdož ho chtějí následovat. Již dávná proroctví předpovídala povahu Mesiášovu a Kristus chtěl, aby ho lidé přijali podle svědectví slova Božího. *DA 43.1*

Andělé se obdivovali slavnému plánu vykoupení. Byli zvědaví, jak národ Boží přijme Syna Božího, který vezme na sebe lidskou podobu. Andělé navštěvovali zemi vyvoleného národa. Ostatní národy věřily bájím a uctívaly nepravé bohy. Andělé přicházeli do země, v níž se zjevovala sláva Boží a v níž zářilo světlo proroctví. Nevidění navštěvovali Jeruzalém, přicházivali k uznávaným vykladačům svatých proroctví a k služebníkům domu Božího. Již knězi Zachariášovi byl oznámen blížící se příchod Kristův, když sloužil před oltářem. Předchůdce se již narodil, jeho poslání potvrdily divy a proroctví. Zvěst o jeho narození a o podivném významu jeho poslání se roznesla do daleka. Jeruzalém však nebyl připraven, aby uvítal svého Vykupitele. *DA 43.2*

S údivem patřili nebeští poslové na netečnost národa, jež Bůh povolal, aby sdělil světu světlo svaté pravdy. Židovský národ byl zachován jako svědek, že Kristus se narodí ze semene Abrahámovy a z rodu Davidova; neuvědomoval si však, že příchod Kristův je již tak nablízku. Ranní a večerní oběť přinášena v chrámě naznačovala Beránka Božího; přesto však se ani tu nepřipravovalo jeho přijetí. Kněží, ani učitelé národa si neuvědomovali, že brzy nastane největší událost věků. Přednášeli své modlitby, jež samy o sobě byly bez významu, a předváděli před lidmi bohoslužebné obřady; ve svém honu za bohatstvím a světskými poctami ani nepomyslili na to připravit se na příchod Mesiášův. Táž netečnost ovládla celou zemi izraelskou. Srdcí lidí sobeckých a zajímavících se jen o světské věci se nedotkla radost, již bylo naplněno celé nebe. Jen nemnozí toužili užít Neviditelného. A pro ty bylo určeno poselství nebes. *DA 44.1*

Andělé provázeli Josefa a Marii, když putovali ze svého domova v Nazaretu do města Davidova. Nařízení císařského Říma, podle něhož mělo být provedeno v celé rozsáhlé říši sčítání lidu, se týkalo i obyvatel pahorků Galileje. Jak v dávných dobách byl na trůn světové říše povolán Kýros, aby propustil zajatý lid Boží, tak se i císař Augustus stal nástrojem splnění Božího záměru, aby matka Ježíšova byla přiveдена do Betléma. Pocházela z rodu Davidova a Syn Davidův se musel narodit v městě Davidově. Z Betléma, pravil prorok, „*vyjde ten, kterýž má býti panovníkem v Izraeli, a jehož východové jsou od starodávna, ode dnů věčných*“ (Mi 5,2). Avšak v městě, odkud pocházel jejich královský rod, zůstali Josef a Marie nepoznání a nedostalo se jim tam poct. Znavení a bez přístřeší procházejí dlouhou úzkou ulicí, od brány města až k jeho východnímu okraji, marně hledajíce místo k přenocování. V přeplněné hospodě není pro ně místa. Nakonec nacházejí útočiště v nevládném stavení, sloužícím jako stáj pro dobytek, a tam přichází na svět Vykupitel světa. *DA 44.2*

Lidé o tom ještě nevědí, ale zvěst o této události plní již nebesa radostí. Svaté bytosti ze světa světla projevují o zemi stále hlubší a všelejší zájem. Celý svět se rozzářil přítomností Dítěte. Nad pahorky betlémskými se shromáždily nespočetné zástupy andělů. Očekávají znamení, aby směli světu oznámit šťastnou novinu. Kdyby vůdcové Izraele byli zůstali věrni svému poslání, byli by směli sdílet radost z toho, že mohou zvěstovat narození Ježíšovo. Takto však byli opomenuti. *DA 47.1*

Bůh hlásá: „*Vyleji vodu na žiznivého, a potoky na vyprahlost.*“ „*Vzchází ve tmách světlo upřímným.*“ (Iz 44,3; Ž 112,4) Těm, kdož hledají světlo a s radostí je přijímají, budou zářit jasné paprsky trůnu Božího. *DA 47.2*

Na polích, kde mládenec David vodil své stádo, hlídali pastýři, ač již byla noc. V nočním tichu rozmlouvali spolu o zaslíbeném Spasiteli a modlili se za příchod Krále na trůn Davidův. „*Přistoupil k nim anděl Páně a ozářila je sláva Páně; i ulekli se velice. Anděl jim řekl: Nebojte se! Hle, zvěstuji vám velikou radost, jež bude pro všechnen lid, protože se vám dnes narodil Spasitel, tj. Kristus Pán, v městě Davidově.*“ (L 2,9-11) *DA 47.3*

Při těchto slovech naplnila pastýře vidina slávy. Vysvoboditel Izraele přišel! Všichni jeho příchod spojovali s mocí, povýšením a vítězstvím. Anděl je však musel připravit na to, aby poznali Spasitele i v chudobě a ponížení. Proto jim řekl: „*A toto vám bude za znamení: Naleznete nemluvnátko plénkami ovinuté, ležící v jeslích.*“ (L 2,12) DA 47.4

Nebeský posel tím uchlácholil jejich obavy. Oznámil jim, jak najdou Ježíše. Projevil ohled na lidskou slabost a poskytl jim čas, aby si zvykli na božskou záři. Radost a sláva se už nedaly zadržet. Celá planina se rozzářila nádherným třpytem zástupu Božích. Země ztichla a nebe strnulo a naslouchalo chvalo zpěvu: DA 47.5

„Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi.“ (L 2,14) DA 48.1

Ó, kéž by lidstvo dnes znovu pochopilo ten zpěv! Provolání, jež tehdy zaznělo, a zpěv, jenž je provázel, bude znít až do konce času ve všech končinách země. Až vstane Slunce Spravedlnosti „*se zdravím na svých paprscích*“, zazní tento zpěv znovu hlasy přemnohých jako hlas vod mnohých slovy: „*Halleluja! Království se ujal Pán Bůh náš vševládny.*“ (Zj 19,6) DA 48.2

Když andělé zmizeli, světlo pohaslo a stíny noci opět zahálily pahorky betlémské. V paměti pastýřů však utkvěl ten obraz, nejskvělejší, jaký jen kdy lidské oči uzřely. „*Jakmile andělé od nich odešli do nebe, pastýři mezi sebou hovořili: Pojďme do Betléma; podívejme se na tuto věc, kterou nám Pán oznámil. Pospíšili si a našli Marii a Josefa i děťátko ležící v jeslích.*“ (L 2,15-16) DA 48.3

Pak se rozešli s radostí přenáramnou a rozhlašovali vše, co viděli a slyšeli. A „*všichni, kdo to uslyšeli, podivili se tomu, co jim pastýři řekli. Maria uchovávala všechny tyto věci a v duši o nich přemýšlela. Pastýři se vrátili, oslavovali a chválili Boha*“ (L 2,18-20). DA 48.4

Nebe a země nejsou dnes od sebe vzdálenější než tehdy, kdy pastýři slyšeli zpěv andělů. Lidstvo je dnes předmětem péče nebes právě tak, jako jím bylo tehdy, kdy prostí lidé prostého povolání se setkávali s anděly v pravé poledne a mluvili s nebeskými posly na vinicích a na polích. Také nám, lidem obyčejným, se může nebe přiblížit na dosah. Andělé z kůrů nebeských budou provázet kroky těch, kdož se řídí příkázáním Božím. DA 48.5

Betlémská událost je nevyčerpatelným námětem. Je v ní skryta „*hlubokost Božího bohatství, moudrosti a poznání*“ (Ř 11,33). Žasneme nad obětí Spasitelovou, jenž vyměnil nebeský trůn za jesle a zástupy andělů, kteří ho uctívali, za zvířata v chlévě. Jeho přítomnost pokořuje lidskou pýchu a samolibost. To však byl pouhý začátek jeho obdivuhodného ponížení. Pro Syna Božího by bylo takřka nekonečným pokořením, kdyby byl vzal na sebe podobu člověka ještě v době, kdy žil Adam v ráji a byl prost hříchu. Ježíš však přijal lidskou podobu ve chvíli, kdy lidstvo bylo oslabeno hříchem, který na ně působil po čtyři tisíce let. Jako každé dítě Adamovo nesl důsledky působení velkého zákona dědičnosti. Jaké důsledky to byly, to je patrné z dějin jeho pozemských předků. S takovým dědictvím přišel na svět, aby sdílel naše soužení a pokušení a aby nám dal příklad života bez hříchu. DA 48.6

Satan měl Krista v nenávisti již v nebi pro jeho postavení u Boha. Jeho nenávist ještě vzrostla, když byl sám sesazen. Nenáviděl toho, který sám sebe vydal, aby vykoupil hříšné lidstvo. Bůh dovolil svému Synu, aby na svět, na nějž si satan osoboval nárok jako na své území, přišel jako bezmocné dítě, podléhající lidským slabostem. Dovolil mu, aby se střetl s životními nesnázemi, s jakými se musí potýkat každá lidská bytost, a aby s nimi bojoval, jako s nimi musí bojovat každý lidský jedinec, vystavuje se nebezpečí porážky a věčného zatracení. DA 49.1

Každý pozemský otec lne ke svému synovi celým srdcem. Lpí pohledem na tváři svého dítěte a chvěje se při pomyslení, že by jeho život mohl být ohrožen. Ze všech sil chrání svého miláčka před mocí satanovou, aby ho ušetřil pokušení a boje. Aby životní cesta našich maličkých byla bezpečnější, dal Bůh svého jednorozeného Syna, aby vybojoval těžší a nejbezpečnější boj. „*V tom je láska.*“ Divte se, nebesa, a uzašni, země! DA 49.2

5. Posvěcení

Asi čtyřicet dní po Kristově narození vzali Josef a Maria své dítě do Jeruzaléma, aby je „postavili před Pána“ a aby přinesli oběť. To předepisoval židovský zákon a Kristus jako člověk se musel zákonu ve všem podřídít. Jako závazek, že bude poslušen zákonu, byl na něm již vykonán obřad obřízky. *DA 50.1*

Zákon požadoval, aby matka obětovala jednorozčného beránka pro oběť zápalnou a holoubě nebo hrdličku pro oběť za hřích. Byli-li však rodiče příliš chudí, než aby mohli přinést beránka, zákon připouštěl, že mohou obětovat pár hrdliček nebo dvě holoubata, jedno jako oběť zápalnou a jedno jako oběť za hřích. *DA 50.2*

Oběti předkládané Hospodinu musely být bez vady. Představovaly totiž Krista. Vyplývá z toho, že Kristus sám neměl tělesných vad. Byl „jako čistý a neposkvrněný beránek“ (podle 1 Pt 1,19). Po tělesné stránce byl bez vady; jeho tělo bylo silné a zdravé. Po celý svůj život žil v souladu se zákony přírody. Jak po tělesné, tak i duševní stránce byl příkladem toho, jak měli podle Božího záměru vypadat všichni lidé za podmínky, že budou poslušni zákonů Božích. *DA 50.3*

Posvěcování prvorozených má svůj počátek v nejranějších dobách. Bůh zaslíbil, že dá Prvorozeného nebes, aby spasil hříšníky. Tento dar měla každá rodina uznat posvěcením prvorozeného syna, který se měl věnovat kněžství jako zástupce Kristův mezi lidmi. *DA 51.1*

Posvěcování prvorozených bylo znovu nařízeno při osvobození Izraele z Egypta. Když Izraelští úpěli v egyptském otroctví, přikázal Hospodin Mojžíšovi, aby předstoupil před faraóna, krále Egypta, a řekl mu: „*Toto praví Hospodin: Syn můj, prvorozený můj jest Izrael. I řekl jsem tobě: Propust' syna mého, ať slouží mi: a nechtěl jsi ho propustiti. Aj, já zabiji syna tvého, prvorozeného tvého.*“ (Ex 4,22-23) *DA 51.2*

Mojžíš vyřídil svůj vzkaz, ale pyšný král odpověděl: „*Kdo jest Hospodin, abych poslechl hlasu jeho a propustil Izraele? Hospodina neznám, Izraele také nepropustím.*“ (Ex 5,2) Hospodin pomáhal svému lidu znameními a divy a na faraóna seslal strašné soudy. Nakonec dostal anděl zkázy rozkaz, aby usmrtil v Egyptě všechny prvorozené lidi i zvířata. Aby Izraelští mohli být ušetřeni, dostali rozkaz, aby veřeje svých dveří pomazali krví zabitého beránka. Tak měl být označen každý dům, aby anděl při provádění svého poslání minul domy Izraelských. *DA 51.3*

Když vykonal svůj soud nad Egyptem, pravil Hospodin Mojžíšovi: „*Posvěť mi všeho prvorozeného... z lidí jako z hově, nebo mé jest;*“ „*nebo... od toho dne, když jsem pobil všechno prvorozené v zemi Egyptské, posvětil jsem sobě všeho prvorozeného v Izraeli od člověka až do hově. Mně bude: Já Hospodin.*“ (Ex 13,2; Nu 3,13) Když byla zavedena služba ve svatyni, vyvolil Hospodin kmen Lévi, aby mu sloužil ve svatostánku místo prvorozených všeho Izraele. Prvorození však měli být stále pokládáni za vlastnictví Hospodinovo a měli být získáváni zpět za výkupné. *DA 51.4*

Zákon o posvěcování prvorozených se tak stal zvlášť významným. Byl památkou toho, jak Bůh podivuhodně vysvobodil Izraelské, a současně byl předobrazem slavnějšího vysvobození, jež uskutečnil jednorozný Syn Boží. Jako krev, již byly pomazány veřeje dveří, zachránila prvorozené Izraele, tak krev Kristova má moc zachránit svět. *DA 51.5*

Proto mělo posvěcení Kristovo tak velký význam. Avšak kněz neprohlédl skrze závoj, neuměl číst tajemství, jež závoj zahaloval. Posvěcování dětí bylo pro něj běžným obřadem. Denně dostával kněz výkupné, když předkládal děti Hospodinu. Denně vykonával tento obřad naprosto řemeslně, nevšímaje si takřka rodičů ani dětí, leda by zjistil, že rodiče dítěte jsou zámožní nebo vlivní. Josef a Maria byli chudí; a když přišli se svým dítětem, viděli v nich kněží jen muže a ženu, podle šatu Galilejce, oděné co nejnuzněji. V jejich vzhledu nebylo nic, co by vzbudilo jejich pozornost. Nadto přinesli oběť, jakou přinášeli jen příslušníci nejnižších tříd. *DA 52.1*

Kněz přistoupil k obřadu, jenž mu předepisoval jeho kněžský úřad. Vzal dítě do rukou a pozdvihl je před oltářem. Když jej opět podal matce, napsal do matriky prvorozených jméno „Ježíš“. Ani nepomyslel na to, že dítě, které držel na rukou, je Vládcem nebes, Králem slávy. Kněz netušil, že toto dítě je tím, o němž Mojžíš napsal: „*Proroka vám vzbudí Pán Bůh z vašich bratrů, jako mne; po-*

slouchejte ho ve všem, co by vám řekl.“ (Sk 3,22) Netušil, že toto dítě je tím, jehož slávu chtěl užít Mojžíš; a když zapsal jméno dítěte, zapsal jméno toho, kdo je základem celého systému židovského náboženství. Toto jméno přinášelo jeho zánik; neboť systém obětí pozbýval významu, předobraz se již setkával se skutečností, kterou naznačoval, stín byl nahrazován tím, který jej vrhal. DA 52.2

Ze svatostánku odešla sláva, avšak v betlémském Dítěti byla zastřena sláva, před níž se skláněli andělé. Toto nevědomé dítě bylo zaslíbeným semenem, na něž ukazoval již první oltář postavený u brány ráje. Toto dítě bylo Sílo, dárce pokoje. Toto dítě bylo tím, jenž se Mojžíšovi prohlásil jako JÁ JSEM. Bylo tím, jenž v oblakovém a ohnivém sloupu vedl Izrael. Bylo tím, o jehož příchodu již dávno prorokovali proroci. Bylo Touhou všech národů, Kořenem a Výhonkem Davidovým, jasnou Hvězdou jitřní. Jméno tohoto bezmocného děťátka, zapsané v matriční knize Izraele, čímž se stal naším bratrem, bylo nadějí padlého lidstva. Dítě, za něž bylo zapláceno výkupné, bylo tím, jenž má zaplatit výkupné za hříchy celého světa. Bylo pravým *„veleknězem nad domem Božím“*, hlavou *„věčného kněžství“*, orodovníkem *„po pravici Majestátu na výsostech“* (podle Žd 10,21; 7,24; 1,3). DA 52.3

Duchovní věci se poznávají duchovně. V chrámě byl Syn Boží zasvěcen dílu, jež přišel vykonat. Kněz na něho pohlížel jako na jakékoli jiné dítě. Ačkoli však kněz nic nepoznal, ani nic neobvyklého necítil, nezůstal tento skutek Boží, jímž byl dán světu Syn Boží, bez povšimnutí. Událost neprošla, aniž Kristus zůstal nepoznan. *„V Jeruzalémě byl muž jménem Simeon, a byl to člověk spravedlivý a zbožný, který očekával potěšení izraelské, a byl na něm Duch Boží. Jemu se dostalo předpovědi od Ducha svatého, že nespatří smrti, dokud neuvidí Krista Páně.“* (L 2,25.26) DA 55.1

Když Simeon vstoupil do chrámu, spatřil rodinu vkládající svého prvorozeného do rukou kněze. Jejich zevnějšek prozrazoval chudobu; Simeon však porozumí upozornění Ducha a nabude hlubokého přesvědčení, že dítě předkládané Hospodinu je Utěchou Izraele, že je tím, po němž tak touží, aby je ušel. Překvapenému knězi Simeon připadal, jako by byl u vytržení. Když kněz vrátil dítě Marii, vzal je Simeon do rukou a předložil je Bohu. Jeho duši přitom zachvátila taková radost, jakou předtím nepoznal. Když pozvedl Dítě k nebi, pravil: *„Nyní propouštíš, Panovníče, svého služebníka podle svého slova v pokoji, neboť mé oči uviděly tvé spasení, jež jsi připravil před tvář všech národů, světlo k zjevení pohanům a slávu svého izraelského lidu.“* (L 2,29-32) DA 55.2

Prorocký duch vstoupil na tohoto muže Božího a Simeon požehnal Josefovi a Marii, kteří strnuli v údivu nad jeho slovy, a pak řekl Marii: *„Hle, tento jest určen k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a na znamení, kterému bude odpíráno – tvou vlastní duši pronikne meč –, aby bylo zjeveno smýšlení mnohých srdcí.“* (L 2,34.35) DA 55.3

V chrámě byla také prorokyně Anna a ta potvrdila Simeonovo svědectví o Kristu. Když Simeon pronášel své proroctví, rozzářila se její tvář slávou Boží a Anna ze srdce děkovala Bohu, že jí bylo dopřáno užít Krista Pána. DA 55.4

Tito pokorní věřící se neučili proroctvím nadarmo. Ti však, kteří v Izraeli zaujíмали vysoká postavení vládců a kněží a také znali obsah prorockých výroků, neužili Světlo života, protože nekráčeli cestou Hospodinovou. DA 55.5

Tak je tomu i dnes. Události, na něž se soustřeďuje pozornost celého nebe, zůstávají nepoznány, náboženští vůdcové a věřící v domě Božím je nechávají bez povšimnutí, aniž je vůbec zaznamenají. Lidé uznávají, že Kristus existoval, avšak odvracejí se od živého Krista. Kristus ve svém slově volající k sebeobětování, Kristus v chudých a trpících, kteří prosí o pomoc, Kristus v spravedlivé věci, jež vyžaduje práci a odříkání, není dnes přijímán o nic ochotněji, než byl přijímán před devatenácti sty lety. DA 56.1

Maria se zamýšlela nad nesmírným dosahem proroctví Simeonova. Když pohlížela na dítě ve svém náručí a připomínala si slova betlémských pastýřů, naplňovala ji vděčná radost a zářná naděje. Simeonova slova jí připomněla prorocké výroky Izaiášovy: *„Vyjdeť Proutek z pařezu Izai a Výstřelek z kořene jeho vyroste, a ovoce ponese, na němž spočine Duch Hospodinův, Duch moudrosti a rozumnosti, Duch rady a síly, Duch umění a bázně Hospodinovy... nebo spravedlnost bude pasem bedr jeho, a pravda přepásáním ledví jeho.“* (Iz 11,1.2.5) *„Lid... chodě v temnostech, ušří světlo veliké, a bydlícím v zemi stínu smrti světlo zaskví se ... Nebo dítě narodilo se nám, syn dán jest nám, i bude knížectví na rameni jeho, a nazváno bude jméno jeho: Předivný, Rádce, Bůh silný, Rekudatný, Otec věčnosti, Kníže pokoje.“* (Iz 9,2.6) DA 56.2

Maria však nepochopila Kristovo poslání. Simeon prorokoval o Kristu jako o světle k zjevení pohanům, právě tak jako o slávě Izraele. Rovněž tak andělé oznámili narození Spasitele jako radostnou zvěst pro všechny lid. Bůh tím chtěl opravit úzké židovské pojetí poslání Mesiášova. Chtěl, aby v něm lidé neviděli toliko Vysvoboditele Izraele, ale Vykupitele světa. Bude muset uplynout mnoho let, než matka Ježíšova Kristovo poslání plně pochopí. *DA 56.3*

Maria očekávala, že Mesiáš bude vládnout na Davidově trůně, neviděla však, jaká cesta utrpení k němu vede. Simeonova slova prozrazují, že Mesiášova cesta na tomto světě nebude bez překážek. Slovy „*Tvou vlastní duší pronikne meč*“, která řekl Marii, naznačil Bůh ve svém milosrdenství matce Ježíšově úzkost, která ji čeká a kterou již začala o něho mít. *DA 56.4*

„*Hle,*“ pravil Simeon, „*tento jest určen k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a na znamení, kterému bude odpíráno.*“ Musejí padnout ti, kdož chtějí povstat. Musíme padnout na Skálu a rozbít se, dříve než můžeme být v Kristu pozvednuti. Musíme se zbavit vlastního já, musíme pokořit svou pýchu, chceme-li poznat slávu duchovního království. Židé nechtěli přijmout čest, jíž lze dosáhnout pokorou. Proto nechtěli přijmout svého Vykupitele. Byl znamením, kterému bylo odpíráno. *DA 56.5*

„*Aby bylo zjeveno smýšlení mnohých srdcí.*“ Ve světle Spasitelova života se zjevují srdce všech, od Stvořitele až po knížete tmy. Satan líčí Boha jako sobeckého tyрана, který požaduje vše a nedává nic, který vyžaduje, aby všechna stvoření sloužila k jeho vlastní slávě, a sám se pro jejich dobro neobětuje. Srdce Otcovo však zjevuje to, že dal Krista. Tento dar svědčí o tom, že smýšlení Boží s námi je „*myšlení o pokoji a ne o trápení*“ (Jr 29,11). Hlásá, že nenávisť Boží vůči hříchu je tak silná jako smrt, že však jeho láska k hříšníku je silnější než smrt. Podjal se úkolu nás zachránit a vynakládá všechno, i to nejdražší, aby mohl svůj úkol splnit. Nezamlčuje žádnou pravdu, nutnou k našemu spasení, využívá všech božských prostředků. Zaplavuje nás milostmi a dary. Všechny poklady nebe se otvírají těm, které chce spasit. Nashromáždil bohatství vesmíru a otevřel zdroje věčné moci a vše to vkládá do rukou Kristových a praví: To vše je pro člověka. Použij těchto darů, abys ho přesvědčil, že není větší lásky nad mou na zemi ani na nebi. Své největší štěstí najde v tom, že mne bude milovat. *DA 57.1*

Na kříži na Golgotě se střetla láska se sobectvím. Tam se láska a sobectví nejlépe projeví. Kristus žil, jen aby utěšoval a byl požehnáním; satan pak tím, že ho vydal na smrt, projevil svou zlobu a nenávisť vůči Bohu. Dokázal tím, že pravým cílem jeho vzpoury bylo svrhnout Boha a zahubit toho, skrze něhož se zjevila láska Boží. *DA 57.2*

Životem a smrtí Kristovou se vyjevilo také myšlení lidí. Od jeslí až po kříž byl život Ježíšův voláním po odřikání a po útrpnosti. Odhaloval úmysly lidí. Ježíš přišel s pravdou nebes a všichni, kdož naslouchali hlasu Ducha svatého, přišli k němu. Vyznavači vlastního já patřili do království satanova. Svým postojem ke Kristu každý ukáže, na čí straně stojí. A tak každý si vynáší sám rozsudek nad sebou. *DA 57.3*

V den posledního soudu každá ztracená duše pozná, proč odmítala pravdu. Každá duše, která byla zaslepena hříchem, pochopí pak před křížem jeho skutečný význam. Před vidinou Golgoty a její tajuplnou obětí budou hříšníci stát zatraceni. Rozplyne se každá lživá výmluva. Odpadlictví člověka se objeví ve své odpornosti. Lidé poznají, pro co se rozhodli. Pak se objasní každá otázka pravdy a bludu, jež vyvstala během dlouhého zápasu. Při soudu všehomíra bude Bůh očištěn z nařčení, že stvořil zlo a udržoval je. Pak se ukáže, že hřích nezpůsobily božské příkazy. Ve správě Boží nebylo závad, ani nedávala příčinu k nespokojenosti. Až se zjeví myšlení všech srdcí, prohlásí věrní i odbojní jedním hlasem: „*Spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů. Kdo by se tebe nebál, Pane, a neoslavoval tvé jméno? ... Neboť tvé soudy se staly zjevnými.*“ (Zj 15,3.4) *DA 58.1*

6. „Viděli jsme jeho hvězdu“

„Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judeji v době krále Herodesa, hle, mágové od východu přišli do Jeruzaléma a ptali se: Kde je ten narozený král židovský? Viděli jsme totiž jeho hvězdu na východě a přišli jsme se mu poklonit.“ (Mt 2,1.2) DA 59.1

Mágové od východu byli myslitelé. Patřili k početné a vlivné třídě, jež zahrnovala lidi šlechtického původu, bohaté a vzdělané. Bylo mezi nimi mnoho takových, kteří zneužívali důvěřivosti národa. Byli však mezi nimi i takoví, kteří poctivě zkoumali projevy Prozřetelnosti v přírodě a jichž si lidé vážili pro jejich spravedlnost a moudrost. Takoví byli mágové, kteří přišli k Ježíši. DA 59.2

Světlo Boží září i v temnotě pohanství. Když tito mágové zkoumali hvězdné nebe a snažili se odhalit tajemství, jež v sobě skrývají zářivé dráhy hvězd, užívali slávu Stvořitelovu. Hledali bližší vysvětlení a obrátili se k hebrejským spisům. V jejich zemi se pečlivě uchovávaly prorocké spisy, v nichž se předpovídal příchod božského učitele. K mágům patřil Balám, ač byl po určitou dobu prorokem Božím; nadán Duchem svatým předpověděl blaho Izraele a příchod Mesiáše; jeho proroctví se předávala po dlouhá staletí ústním podáním. Ve starém zákoně však byl příchod Spasitele zjeven jasněji. Mágové se s radostí dozvěděli, že jeho příchod je nablízku a že celý svět pozná slávu Hospodinovu. DA 59.3

Mudrci spatřili tajemné světlo na obloze oné noci, kdy sláva Boží zaplavila pahorky Betléma. Když světlo pohaslo, objevila se zářivá hvězda a stanula na obloze. Nebyla to ani stálice, ani planeta. Tento jev vzbudil největší zájem. Onou hvězdou byla vzdálená skupina zářících andělů; mudrci to však nevěděli. Byli si ovšem jisti tím, že hvězda má pro ně zvláštní význam. Radili se s kněžími a mysliteli a pátrali ve svitcích starých záznamů. V proroctví Balámově se dočetli: *„Vyjdeť Hvězda z Jákoba, a povstane Berla z Izraele.“* (Nu 24,17) Nemohla být tato zvláštní hvězda poslána jako předzvěst Zaslíbeného? Mudrci uvítali světlo pravdy, jež poslalo nebe; nyní je osvětlovalo jasnějšími paprsky. Ve snu se jim dostalo poučení, aby vyšli hledat novorozené Kníže. DA 60.1

Jako Abrahám ve víře uposlechl výzvu Boží a vyšel, *„ač nevěděl, kam jde“* (Žd 11,8), jako Izrael ve víře následoval oblakový sloup do Zaslíbené země, tak učinili i tito pohané a vydali se hledat zaslíbeného Spasitele. Východní země oplývala drahocennými věcmi a mudrci se vypravili na cestu s prázdnými rukama. Bylo zvykem nabídnout dary knížatům nebo jiným vznešeným osobnostem na znamení úcty; mudrci vezli s sebou nejvzácnější dary své země, aby je nabídli tomu, v němž budou požehnáni všichni lidé na zemi. Bylo třeba cestovat za noci, aby se mohli řídit hvězdou, a poutníci si krátili čas tím, že si opakovali zachované výroky a prorocké předpovědi o tom, jehož hledali. Pokaždé, když se zastavili, aby si odpočinuli, zkoumali proroctví a docházeli k stále hlubšímu přesvědčení, že je řídí božská síla. Jako vnější znamení jim sloužila hvězda, která byla ustavičně před nimi, v nitru pak pociťovali vliv Ducha svatého, který působil na jejich srdce a dodával jim naděje. Cesta, ač dlouhá, činila je šťastnými. DA 60.2

Konečně vstoupili do země izraelské. Když sestupovali s hory Olivetské a v dáli se jim objevil Jeruzalém, zastavila se hvězda, jež je vedla po celé jejich namáhavé cestě, nad chrámem a po chvíli jim zmizela z očí. Dychtivě vykročili v důvěře a s nadějí, že všichni lidé budou mluvit jen o narození Mesiáše. Dotazovali se, leč nadarmo. Vstoupili do svatého města a odebrali se do chrámu. Ke svému úžasu nenašli nikoho, kdo by věděl o novorozeném králi. Jejich dotazy nevyvolávaly nadšení a radost, ale spíše překvapení a strach, ba i opovržení. DA 60.3

Kněží, kteří se opírali toliko o ústní podání a záznamy; vynášeli své náboženství a svou vlastní zbožnost a Řeky a Římany označovali za pohany a hříšníky nad jiné. Mudrci nebyli modloslužebníky a v očích Božích stáli daleko výše než kněží, vyznavači Boží z povolání; přesto na ně Židé pohlíželi jako na pohany. Ani mezi ustanovenými strážci svatých proroctví nenašly jejich dychtivé otázky pochopení. DA 61.1

Zpráva o příchodu mágů se rychle roznesla po Jeruzalémě. Jejich zvláštní posláni vyvolalo mezi lidem vzrušení, které proniklo až do Herodesova paláce. Zpráva o možném soku zneklidnila prohnáného Edomitu. Jeho cestu k trůnu poskvřily nesčetné vraždy. Měl v žilách cizí krev a lid, je-

muž vládl, ho nenáviděl. Vládl jen z milosti Říma. Novorozený Král však měl větší právo; narodil se jako příslušník tohoto království. *DA 61.2*

Herodes pojal podezření, že kněží se spojili s cizinci a vyvolávají vření mezi lidem, aby ho svrhli z trůnu. Nechal si však své podezření pro sebe a rozhodl se, že zmaří jejich plány větším chytráctvím. Povolal k sobě přední kněze a zákoníky a dotazoval se jich na výroky jejich svatých knih o místě Mesiášova narození. *DA 61.3*

Tento dotaz uchvatitele trůnu, který byl nadto vznesen na žádost cizinců, urazil pýchu židovských učitelů. Nezáměr, s jakým se obrátili ke svitkům s prorockými výroky, rozzuřil nedůvěřivého tyрана. Domníval se, že se snaží zatajit to, co o věci vědí. S přísností, již se neodvážili nedbat, jim přikázal, aby věc důkladně prozkoumali a zjistili rodiště očekávaného Krále. „*Oni mu odpověděli: V Betlémě v Judeji, neboť u proroka je psáno:* *DA 62.1*

A ty, Betléme, v zemi Judské nejsi nikterak poslední mezi judskými vůdčími městy, neboť z tebe vzejde vůdce, který bude pastýřem mého izraelského lidu.“ (Mt 2,5.6) DA 62.2

Pak pozval Herodes mágy k soukromému rozhovoru. V jeho nitru zuřila bouře hněvu a strachu, navenek však zachoval klidnou tvář a cizince přijal s vybranou zdvořilostí. Vyptal se jich, kdy se hvězda objevila, a předstíral, že s radostí vítá zprávu o Kristově narození. Vyzval své návštěvníky: „*Jděte, přesně vypátrejte všecko o tom dítěti; a až to vyšetříte, podejte mi zprávy, abych i já šel a poklonil se mu.*“ (Mt 2,8) S tím je propustil, aby pokračovali ve své cestě do Betléma. *DA 62.3*

Kněží a starší Jeruzaléma nebyli beze zpráv o Kristově narození, jak byli předstírali. Zvěst o návštěvě andělů u pastýřů se donesla do Jeruzaléma, rabíni ji však nepokládali za hodnou povšimnutí. Mohli sami Ježíše najít a zavést pak mudrce na místo jeho narození. Místo toho je na narození Mesiáše upozornili mudrcové. „*Kde je ten narozený Král židovský?*“ ptali se; „*viděli jsme totiž jeho hvězdu na východě a přišli jsme se mu poklonit.*“ (Mt 2,2) *DA 62.4*

Tak pýcha a nevraživost zahradily cestu světlu. Kdyby se totiž zprávy, jež přinesli pastýři a mudrcové, prokázaly jako pravdivé, dostali by se kněží a rabíni do nezáviděníhodného postavení, protože by se tím vyvrátilo jejich tvrzení, že jsou zastánci pravdy Boží. Tito vzdělaní učitelé se nechtěli dát pokořit tím, že by přijali poučení od těch, jež označovali za pohany. Je nemožné, pravili, aby je Bůh pomínul a sdělil něco nevzdělaným pastýřům nebo neobřezaným pohanům. Proto se rozhodli, že nebudou dbát zpráv, které tak vzrušily krále Herodesa a celý Jeruzalém, a že se do Betléma nepůjdu ani podívat, aby se přesvědčili, co je na tom pravdy. Přitom se snažili namluvit lidu, že zájem o Ježíše je projevem fanatismu. Zde je počátek odmítavého postoje kněží a rabínů ke Kristu. Od té chvíle se jejich pýcha a neústupnost začala rozrůstat ve stálou nenávist vůči Spasiteli. Zatímco Bůh otevíral dveře pohanům, židovští vůdcové si je sami zavírali. *DA 62.5*

Mudrci odešli z Jeruzaléma bez průvodců. Když opouštěli brány města, nastávala právě noc. Ke své velké radosti spatřili opět hvězdu a ta je vedla do Betléma. Neměli takových zpráv, jakých se dostalo pastýřům, a v nichž bylo označeno skrovné místo pobytu Ježíšova. Po dlouhé cestě se dožili zklamání, když se setkali s nezájmem židovských vůdců a z Jeruzaléma odcházeli ještě s menší jistotou, než s jakou do něho vstupovali. V Betlémě nenašli královskou stráž, která by střežila novorozeného Krále. Nebyl tam také nikdo ze světských hodnostářů. Ježíš ležel v jeslích. Jeho jedinými strážci byli jeho rodiče, prostí venkované. Což mohlo toto Dítě být tím, o němž je psáno, že bude „*ku pozdvižení pokolení Jákobových a navrácení ostatků Izraelských,*“ že má být „*za světlo pohanům*“ a k „*spasení... až do končin země?*“ (Iz 49,6) *DA 63.1*

„*Vešli do domu, uviděli dítě s jeho matkou Marií, padli na tvář a klaněli se mu.*“ (Mt 2,11) V maličkém Ježíšovi poznali přítomnost božství. Přilnuli k němu celým srdcem jako ke svému Spasiteli a pak vyložili své dary – „*zlato, kadidlo a myrhu*“ (Mt 2,11). Jak silná byla jejich víra! O mudrcích od východu platilo totéž co později o římském četaři: „*U nikoho v Izraeli jsem nenalezl tak veliké víry.*“ (Mt 8,10) *DA 63.2*

Mudrci nepostřehli, jaký záměr má Herodes s Ježíšem. Když účel jejich cesty byl splněn, chystali se k návratu do Jeruzaléma, aby mu oznámili, že měli úspěch. Ve snu se jim však dostalo bož-

ského poselství, aby se s ním už nesetkávali. Proto se vyhnuli Jeruzalému a vydali se do své země jinou cestou. *DA 64.1*

Podobným způsobem byl vyzván i Josef, aby s Marií a dítětem uprchl do Egypta. Anděl k tomu dodal: „*Buď tam, až ti řeknu. Herodes totiž hodlá hledati dítě, aby je zahubil.*“ (Mt 2,13) Josef neprodleně uposlechl a pro větší bezpečnost se vydali na cestu v noci. *DA 64.2*

Skrze mudrce upozornil Bůh židovský národ na narození svého Syna. Jejich doptávání v Jeruzalémě, vzburzený zájem lidu i Herodesova nedůvěřivost, která přiměla kněze a rabíny, aby se věcí zabývali, to vše přivádělo mysl lidí k proroctvím o Mesiáši a k slavné události, která se právě stala. *DA 64.3*

Satan by býval chtěl zastřít světu božské světlo a vynaložil svou lstivost, aby zahubil Spasitele. Avšak ten, jenž nikdy nedřímá, bděl nad svým milovaným Synem. Ten, jenž poslal Izraeli manu z nebe a sytil Eliáše v době hladu, připravil pro Marii a malého Ježíše útočiště v pohanské zemi. A skrze dary mudrců z pohanské země poskytl jim Hospodin prostředky na cestu do Egypta a na pobyt v cizí zemi. *DA 65.1*

Mudrci byli mezi prvními, kdož uvítali Vykupitele. Jejich dar byl prvním darem, jenž mu byl položen k nohám. Jaké to přednosti získali tímto darem! Bůh má zalíbení v oběti, jež pochází od milujícího srdce, takové oběti si váží a pokládá ji za nejúčinnější službu. Dáváme-li Ježíši svá srdce, přinášíme mu tím své dary. Své zlato a stříbro, své nejceněnější pozemské statky, své nejvyšší duchovní a duševní věno rádi věnujeme tomu, kdo nás miloval a vydal se za nás. *DA 65.2*

Herodes zatím v Jeruzalémě s netrpělivostí očekával návrat mudrců. Jak čas ubíhal a mudrci se neobjevovali, rostlo v něm podezření. V neochotě rabínů označit místo narození Mesiáše spatřoval známku, že poznali jeho úmysl, a usoudil, že mágové se mu záměrně vyhnuli. Pomyšlení na to ho rozběsnilo. Lest selhala, zůstala mu však ještě možnost použít násilí. Udělá výstražný příklad z toho novorozeného krále. Ukáže těm zpupným Židům, co je čeká, pokusí-li se dosadit na trůn jiného panovníka. *DA 65.3*

Okamžitě poslal do Betléma vojáky a přikázal jim, aby usmrtili všechny děti mladší dvou let. Pokojné domovy města Davidova staly se svědky hrůzných výjevů, které šest set let před tím užíval ve svém vidění prorok. „*Hlas v Ráma slyšán jest, nařikání a pláč přehořký. Rachel plačecí synů svých nedala se potěšiti po synech svých, proto že žádného není.*“ (Jr 31,15) *DA 65.4*

Toto neštěstí si na sebe přivolali Židé sami. Kdyby byli chodili před Bohem ve víře a pokoře, Bůh by byl zázračně zakročil v jejich prospěch a hněv králův zneškodnil. Židé se však svými hříchy odloučili od Boha a zavrhl Duchu svatého, který byl jejich jedinou záštitou. Nezkoumali Písmo s tím, aby žili v souladu s vůlí Boží. V proroctvích pátrali po tom, co by se dalo vykládat tak, že oni budou povýšeni a že Bůh opovrhne všemi ostatními národy. Pyšně se vychloubali, že Mesiáš přijde jako král, své nepřátele potře a pohany ve svém hněvu zašlápně v prach. Tím vyvolávali nenávisť svých vládců. Nesprávným líčením Kristova poslání se satan pokoušel zosnovat záhubu Spasitelovu; místo toho však záhuba dopadla na jejich hlavy. *DA 65.5*

Tento krutý čin byl jedním z posledních činů, jimiž Herodes poskvrnil svou vládu. Krátce po vyvraždění nevinných musel sám podstoupit soud, jemuž se nikdo nevyhne. Zemřel strašnou smrtí. *DA 66.1*

Josef, který byl ještě stále v Egyptě, dostal od anděla Božího pokyn, aby se vrátil do Izraele. Považuje Ježíše za dědice Davidova trůnu, chtěl se Josef usadit v Betlémě; dozvěděl se však, že v Judeji vládne Archelaus po svém otci a obával se, že syn by mohl provést záměr, který měl s Kristem jeho otec. Povahově se Archelaus ze všech synů Herodesových nejvíce podobal otci. Již při jeho nastolení na trůn vznikly v Jeruzalémě bouře, při nichž římsí žoldnéři povraždili tisíce Židů. *DA 66.2*

Opět byl Josef přiveden na bezpečné místo. Vrátil se do Nazaretu, svého dřívějšího domova, a tam pak Ježíš prožil téměř třicet let, „*aby se naplnilo, což povědíno bylo skrze proroky, že Nazaretský slouti bude*“ (Mt 2,23). Galilea byla sice pod vládou Herodesova syna, žilo v ní však mnohem více cizinců než v Judeji. Proto se v ní projevoval menší zájem o záležitosti, týkající se Židů a bylo méně pravděpodobné, že by tam Ježíš svým vystupováním vzbudil revnivost těch, kdož byli u moci. *DA 66.3*

Tak byl přijat Spasitel, když přišel na svět. Zdá se, že tu pro novorozeného Vykupitele nebylo klidného a bezpečného místa. Bůh nemohl svého milovaného Syna svěřit lidem, i když tím sledoval jejich spasení. Proto přikázal andělům, aby Ježíše provázeli a ochraňovali ho, dokud nesplní své poslání na zemi a nezemře rukou těch, jež přišel spasit. *DA 67.1*

7. Ježíšovo dětství

Své dětství a mládí strávil Ježíš v malé horské vesnici. Nebylo místa na zemi, které by si nepokládalo za čest, kdyby v něm byl Ježíš žil. I paláce králů by byly poctěny tím, kdyby mohly Ježíše přijmout jako hosta. Ježíš však nedbal domu bohatců, královských dvorů a proslulých středisek vzdělanosti a za svůj domov si vybral zapadlý a opovrhovaný Nazaret. *DA 68.1*

Pozoruhodný je svým významem krátký zápis o jeho raném mládí: „*Dítě rostlo a sílilo, bylo plno moudrosti, a Boží milost spočívala na něm.*“ (L 2,40) Před tváří svého Otce Ježíš „*prospíval moudrostí, postavou i oblibou u Boha a u lidí*“ (L 2,52). Na svůj věk byl mimořádně duševně čilý a bystrý, přemýšlivý a moudrý. Krásná však byla celá jeho povaha. Jeho schopnosti duševní i tělesné se postupně vyvíjely v souladu se zákonitostmi dětského věku. *DA 68.2*

Jako dítě byl Ježíš neobyčejně půvabný. Jeho účinné ruce byly vždy ochotny pomoci druhým. Projevoval trpělivost, kterou nic nedovedlo narušit, a opravdovost, která před ničím neustoupí. Jeho život se vyznačoval půvabem nesobeckosti a obětavosti, v dodržování zásad pak byl pevný jako skála. *DA 68.3*

S hlubokou vroucností sledovala matka Ježíšova rozvoj svého dítěte a povšimla si, že jeho povaha vykazuje znaky dokonalosti. Snažila se pomáhat rozvoji této bystré a vnímavé mysli. Duch svatý ji nadal moudrostí, aby mohla spolupracovat s nebeskými silami na vývoji tohoto dítěte, které se hlásilo toliko k Bohu jako ke svému Otci. *DA 69.1*

Od nejstarších dob věnovali věrní v Izraeli mnoho péče výchově mládeže. Hospodin přikázal, aby děti byly již v nejútlejším věku poučovány o dobrotě a velikosti Boží, zvláště pak jak se zjevuje v zákoně Božím a jak se projevila v dějinách Izraele. Zpěv a modlitba i poučení z Písma se měly přizpůsobovat rozvíjejícímu se rozumu. Otcové a matky měli učit své děti, že zákon Boží je výrazem povahy Boží a že vejdou-li jim zásady zákona do srdce, vtiskne se jim obraz Boží v mysl i v duši. Mládež se učila převážně posloucháním, avšak učila se také číst hebrejské spisy a z pergamenových svitků se mohla seznamovat s texty Starého zákona. *DA 69.2*

Města nebo obce, které za dnů Kristových nedbaly o náboženskou výchovu mládeže, byly považovány za Bohem zlořečené. Učení se však stalo formálním. Ústní podání do značné míry vytlačilo Písmo. Pravá výchova měla vést mladé k tomu, „*aby hledali Boha, zdali by ho snad tápáním vytyšili a našli*“ (Sk 17,27). Židovští učitelé však věnovali pozornost věcem souvisejícím s obřady. Plnili mysl svých žáků bezcennými věcmi, které vyšší, nebeská škola neuznává. V tomto výchovném systému nebylo místa pro zkušenost, kterou lze získat osobním přijetím slova Božího. Žáci byli vedeni jen k poznání vnějších forem a neměli volné chvíle, kterou by mohli strávit s Bohem. Neslyšeli hlas Boží, promlouvající jim do duše. Hledali moudrost, ale odvraceli se od Zdroje moudrosti. V bohoslužbě se nedbalo toho nejpodstatnějšího. Zásady zákona zůstávaly neobjasněny. To, co se pokládalo za nejvyšší vzdělání, bylo největší překážkou skutečného rozvoje. Rabínská výchova potlačovala duchovní síly mladých. Ochromovala a omezovala jejich mysl. *DA 69.3*

Ježíš nenabyl vzdělání v židovských školách. Jeho prvním učitelem mu byla jeho matka. Z jejích úst a ze svitků prorocství se dovídal o nebeských věcech. Na klíně své matky se nyní učil týmž slovům, která sám vzkazoval po Mojžíšovi Izraeli. Ani když vospěl z dětských let, nechodil do rabínských škol. Nepotřeboval vzdělání, jež by tam mohl získat, neboť jeho učitelem byl Bůh. *DA 70.1*

Otázka, která byla položena v době Spasitelova působení, „*Jak tento člověk zná Písmo, když se neučil?*“ (J 7,15), nenaznačuje, že by Ježíš neuměl číst, nýbrž že se mu nedostalo rabínské výchovy. Protože své vědomosti získával tak, jak jich nabýváme my, svědčí jeho důkladná znalost Písma o tom, jak pilně se věnoval ve svých raných letech studiu slova Božího. Před ním se rozevírala velká knihovna Božího stvoření. Ten, jenž stvořil všechny věci, učil se nyní to, co vlastní rukou napsal na zemi, na moře a oblohu. Nezátížen hříšností světa hromadil poklady vědomostí z přírody. Pozoroval život rostlin a zvířat a všímal si života lidí. Od svých nejranějších let měl jediný cíl: žít pro blaho druhých. Zdroje k tomu nacházel v přírodě; když pozoroval život rostlin a zvířat, rodily se v jeho mysli nové myšlenky o způsobech a prostředcích. Ve věcech jež poznával, se stále snažil vidět

příklady, jež dokládají živé slovo Boží. Podobenství, jichž za svého působení rád používal, když učil pravdě, svědčí o tom, jak byl jeho duch vnímavý k vlivům přírody a jak dovedl čerpat duchovní poučení ze všeho, co ho každodenně obklopovalo. *DA 70.2*

Tak se Ježíš seznamoval se slovem a dílem Božím, když se učil poznávat smysl věcí. Jeho průvodci byly nebeské bytosti, k svatým myšlenkám a úvahám dospíval sám. Od prvních začátků rozumového vnímání ustavičně rostl v duchovní milosti a v poznání pravdy. *DA 70.3*

Každé dítě může nabýt znalostí, jakých nabyl Ježíš. Pokoušíme-li se poznat svého nebeského Otce skrze jeho slova, přistupují k nám andělé, posilují naši mysl, pozvedávají a zušlechťují naši povahu. Připodobňujeme se více našemu Spasiteli. A když poznáme krásu a velikost přírody, naše city se upnou k Bohu. Styk s Věčným skrze jeho dílo plní naši mysl úctou a bází a posiluje naši duši. Styk s Bohem skrze modlitbu rozvíjí naše duševní a mravní vlastnosti; naše duchovní schopnosti sílí, upínáme-li své myšlenky k duchovním věcem. *DA 70.4*

Ježíš prožil svůj život v souladu s Bohem. V dětském věku myslil a mluvil jako dítě, avšak ani stopa hříchu neničila v něm obraz Boží. Ani on však nebyl ušetřen pokušením. Obyvatelé Nazaretu byli proslulí svou bezbožností. Natanaelova otázka: „*Z Nazareta může pojít něco dobrého?*“ (J 1,46) svědčí o tom, jak byl Nazaret všeobecně nízko hodnocen. Ježíš se narodil v místě, kde byla jeho povaha podrobována zkouškám. Ustavičně se musel mít na pozoru, aby si zachoval svou čistotu. Byl vystaven týmž pokušením, s nimiž se i my setkáváme, aby nám mohl být příkladem, a to pro naše dětství i pro náš mladý a mužný věk. *DA 71.1*

Satan neochaboval ve svém úsilí, aby Dítě z Nazaretu přemohl. Od nejranějších let ochraňovali Ježíše nebesští andělé, přesto však byl jeho život jedním dlouhým zápasem s mocnostmi temna. Pro knížete temna by bylo urážkou a ponížením, kdyby měl žít na světě někdo, jehož život by nebyl poskvrněn zlem a hříchem. Proto použil všech prostředků, aby Ježíše vlákal do svých osidel. Nikdo z lidí nebude nikdy povolán k tomu, aby žil svatým životem za tak zběsilého pokušení, jakému byl vystavován náš Spasitel. *DA 71.2*

Rodiče Ježíšovi byli chudobní, žili z toho, co si každý den vydělali svou prací. Ježíš poznal chudobu, odfikání i nedostatek. Tyto zážitky mu byly později prospěšné. V jeho životě, vyznačujícím se pílí, nebylo volné chvílky, která by zavdala příležitost k pokušení. Neprožil ani hodinu v nečinnosti a neměl čas stýkat se se zkaženými. Pokud to bylo možné uzavíral se před pokušeními. Ani zisk nebo pokušení, ani pochvala nebo výtky ho nepřiměla k tomu, aby souhlasil se zlem, nebo je připustil. Byl moudrý, aby dovedl poznat zlo, a byl silný, aby mu dovedl odolat. *DA 72.1*

Kristus byl jediným člověkem, který kdy žil na zemi a nedopustil se hříchu, přesto, že téměř třicet let žil mezi hříšnými obyvateli Nazareta. Tato skutečnost by měla přesvědčit ty, kdož se domnívají, že závisí na štěstí, místě a stupni blahobytu, má-li člověk žít bezúhonným životem. Pokušení, chudoba a protivenství jsou však pravou školou, potřebnou k rozvoji čistoty a pevnosti. *DA 72.2*

Ježíš žil ve venkovské domácnosti a své domácí povinnosti vykonával řádně a s radostí. Před svým zrozením byl Velitelem nebes a andělé radostně plnili jeho slovo; nyní byl ochotným služebníkem, milujícím a poslušným synem. Vyučil se řemeslu a začal pracovat s Josefem v tesařské dílně. V jednoduché haleně prostého dělníka procházel ulicemi městečka, když chodíval do práce nebo se z práce navracel. Nepoužil své božské moci k tomu, aby si ulehčil své břímě nebo usnadnil svou práci. *DA 72.3*

Práce, kterou Ježíš konal v dětství a mládí, přispěla k rozvoji jeho duševních a tělesných sil. Svých tělesných sil nepoužíval nerozumně, nýbrž tak, aby neohrozil své zdraví a aby tak mohl pracovat v každém ohledu co nejlépe. Ani s pracovním náčiním nezacházel ledabyle. Byl právě tak dokonalým dělníkem, jak dokonalou měl povahu. Svým vlastním příkladem učil, že je naší povinností, abychom byli příčinliví, že své dílo máme vykonávat přesně a svědomitě a že jen taková práce slouží ke cti. Výcvik, při němž se ruce učí užitečné práci a při němž se mladí lidé učí nést svou část životního údělu, dává tělesnou sílu a rozvíjí všechny schopnosti. Každý by si měl najít nějakou práci, která by mu prospívala a jiným byla k užítku. Bůh stanovil, že práce je požehnáním, a jen pilný dělník pozná pravou slávu a radost života. Bůh nachází zalíbení v dětech a mladých lidech, kteří se s radostí chápou svých povinností v domácnosti a pomáhají otci a matce. Z takových dětí se po odchodu z domova stávají užiteční členové lidské společnosti. *DA 72.4*

Po celý svůj život na zemi neustal Ježíš usilovně pracovat. Očekával mnoho, a proto mnoho zkoušel. Když začal svou činnost, pravil: „*Musím dělati dílo toho, kterýž mne poslal, dokudž den jest. Přicházíť noc, když žádný nebude moci dělati.*“ (J 9,4) Ježíš se nevyhýbal povinnosti a odpovědnosti, jako to dělají mnozí z těch, kdož se vydávají za jeho následovníky. Právě proto je tak mnoho slabých a neschopných, protože se snaží vyhnout se tvrdému výcviku. I když snad mají vzácné a užitečné vlastnosti, ochabnou a téměř se zhrouť, když se setkají s nesnázemi nebo mají-li zdolat překážku. Tvrdou kázní, kterou zachovával Kristus, měli bychom i my vyvíjet v sobě rozhodnost a energii a silnou a pevnou povahu, jakou měl Kristus. A milost, již se dostalo jemu, dostane se i nám. *DA 73.1*

Pokud žil mezi lidmi, sdílel náš Spasitel osud chudých. Sám na sobě poznal jejich starosti a těžkosti, a proto mohl všechny prosté pracující lidi utěšovat a povzbuzovat. Ti, kdož správně pochopili poučení, které nám poskytuje jeho život, nebudou mít nikdy pocit, že by se musel dělat rozdíl mezi třídami, že by bohatí měli být vyvyšováni nad chudé. *DA 73.2*

Ježíš vnášel do své práce radost a ohleduplnost. Vskutku vyžaduje mnoho trpělivosti a duchovní síly, máme-li zavést náboženství v rodině a na pracovišti, máme-li snášet napětí, které s sebou přináší světské zaměstnání, a současně nepouštět z očí slávu Boží. A právě v tom je nám Kristus pomocí. Nikdy se světskými věcmi nezabýval natolik, aby neměl čas nebo pomyslení na věci nebeské. Štěstí a radost, jež naplňovaly jeho srdce, dával často najevo tím, že zpíval žalmy a nebeské písně. Obyvatelé Nazareta často slýchávali jeho hlas, jenž chválil Boha a vzdával mu díky. Zpěvem rozmlouval s nebesy; a když si jeho společníci stýskali, že jsou prací unaveni, povzbudil je tím, že jim zapěl sladkou melodii. Zdálo se, že jeho chvalozpěv zahání zlé anděly a že jako kadidlo naplňuje prostor libou vůní. Mysl jeho posluchačů se přitom odpoutávala od pozemského vyhnanství a vznášela se do nebeského domova. *DA 73.3*

Ježíš byl studnicí léčivé milosti pro svět. Po všechna ta léta, jež prožil v Nazaretu, tryskal z něho soucit a láska. Staří, trpící, hříchem obtížení, děti hrající si v čisté radosti, všechna stvoření v hájích i trpělivý tažný dobytek – všichni byli v jeho přítomnosti šťastnější. Ten, jehož mocné slovo udržuje světy v chodu, se sklonil, aby pomohl poraněnému ptáčku. Nebylo nic, čeho by si nepovšiml, nic, čemu by odepřel svou službu. *DA 74.1*

Tak jak rostl a nabýval na moudrosti, tak stoupal Ježíš v oblibě u Boha a u lidí. Získával lásku všech, protože projevoval lásku ke všem. Pro ovzduší naděje a odvahy, jež ho obklopovalo, stával se Ježíš požehnáním každého domova. A v sobotní den býval často v synagóze vyzván, aby přečetl něco z proroků a srdce posluchačů se rozechvěla, když ze známých slov posvátného textu zazářilo nové světlo. *DA 74.2*

Okázalosti se však Ježíš vyhýbal. Za všechna léta svého pobytu v Nazaretu neprojevil svou divotvornou moc. Neusiloval o získání vysokého postavení nebo titulů. Jeho klidný, prostý život a to, že i Písmo mlčí o jeho raných letech, je pro nás důležitým poučením. Čím klidnější a prostší je život dítěte, čím méně nepřírodných vzruchů a čím více souladu s přírodou, tím příznivější jsou podmínky pro jeho tělesnou a duševní zdatnost a duchovní sílu. *DA 74.3*

Ježíš je nám příkladem. Jsou mnozí, kteří se zájmem čtou o období veřejného působení Kristova, avšak poučení vyplývající z jeho dětských let přecházejí bez povšimnutí. Ježíšův život v rodině je však vzorem pro všechny děti a mladé lidi. Spasitel se snížil k chudobě, aby nám ukázal, jak i ve skrovných podmínkách můžeme kráčet s Bohem. Kristus žil, aby i ve všedních věcech života potěšil, uctil a oslavil svého Otce. Své dílo započal tím, že se věnoval prostému povolání řemeslníka, který si na svůj každodenní chléb vydělává namáhavou prací. Konal službu Boží, když pracoval u tesařského stolu, právě tak, jako když před zástupy konal zázraky. A každý mladý člověk, jenž následuje Kristův příklad věrnosti a poslušnosti, již Kristus prokázal ve svém nuzném domově, může pak na sebe vztahovat slova, jež o něm pravil Otec skrze Ducha svatého: „*Aj, služebník můj, na kteréhož se zpodepru, vyvolený můj, jehož libuje duše má.*“ (Iz 42,1) *DA 74.4*

8. Velikonoční návštěva

Dvanáctý rok byl u Židů dělicí čarou mezi dětstvím a jinošským věkem. Po dovršení dvanáctého roku věku byl hebrejský chlapec nazýván synem zákona a také synem Božím. Dostalo se mu zvláštního poučení v náboženství a pozvání k účasti na posvátných slavnostech a obřadech. Podle tohoto obyčeje navštívil Ježíš ve svých dvanácti letech o velikonocích Jeruzalém. Jako všichni zbožní Izraelité vydávali se Josef a Maria každoročně do Jeruzaléma, aby se zúčastnili velikonočních slavností; a když Ježíš dosáhl patřičného věku, vzali ho s sebou. *DA 75.1*

Všichni muži izraelští museli předstoupit před Hospodina v Jeruzalémě třikrát ročně o výročních svátcích: o velikonocích, letnicích a o svátku stánků. Z těchto slavností byly daleko nejvíce navštěvovány velikonoce. Mnozí přicházeli ze zemí, kde všude žili Židé rozptýleni. Ve velkém počtu přicházeli zbožní ze všech částí Palestiny. Cesta z Galileje trvala několik dní a poutníci se sdružovali ve velké skupiny, které jim skýtaly společnost a ochranu. Ženy a starci jeli na volech nebo mezcích, silnější muži a mladí lidé putovali pěšky po strmých kamenitých stezkách. Čas velikonoc připadal na konec března nebo začátek dubna, kdy se celá země zaskvěla kvítím a rozveselila zpěvem ptactva. Cestou procházeli poutníci místy, památnými z dějin Izraele a otcové a matky vyprávěli přitom svým dětem o podivuhodných skutečích, jež Bůh vykonal pro svůj národ v minulých věcích. Krátili si cestu zpěvem a hudbou a když se před nimi konečně objevil Jeruzalém, zapěli všichni jednohlasně vítěznou píseň: *DA 75.2*

„Postavují se nohy naše v branách tvých, ó Jeruzaléme... Budiž pokoj v předhradí tvém, a upokojení na palácích tvých.“ (Ž 122,2.7) DA 76.1

Svěcení velikonoc začalo za osvobozování židovského národa. V poslední noci své poroby v Egyptě, kdy se ještě neprojevila ani známka toho, že budou vysvobozeni, dostali Židé od Boha rozkaz, aby se připravili na rychlé propuštění. Bůh upozornil faraóna, že dopustí poslední ránu na Egyptany, a přikázal Židům, aby shromáždili své rodiny ve svých příbytcích. Pokropili veřeje dveří krví zabitého beránka a pak ho měli upéci a sníst s nekvašeným chlebem a hořkými bylinami. *„Takto jej pak jísti budete,“* přikázal jim Hospodin, *„bedra svá přepásána míti budete, obuv svou na nohách svých a hůl svou v ruce své, a jísti budete s chvátáním; nebo Jití jest Hospodinovo.“* (Ex 12,11) O půlnoci byli všichni prvorození Egyptanů pobiti. Král pak poslal Izraeli poselství: *„Vstaňte, vyjděte z prostředku lidu mého... a odejdouce, služte Hospodinu, jakž jste mluvili.“* (Ex 12,31) Židé vyšli z Egypta jako svobodný národ. Hospodin přikázal, aby se velikonoce slavily každoročně. *„Když by pak,“* pravil Hospodin, *„řekli vám synové vaši: Jaká jest to služba vaše? Tedy díte: Oběť Fáze toto jest Hospodinu, kterýž pominul domů synů Izraelských v Egyptě, když bil Egypt.“* (Ex 12,26.27) Tak se měla v dalších pokoleních udržovat zpráva o podivuhodném vysvobození. *DA 76.2*

Po velikonocích se konala slavnost nekvašených chlebů, která trvala sedm dní. Druhého dne slavnosti předkládali Židé Hospodinu první plody roční sklizně – snopek ječmene. Všechny obřady této slavnosti byly předobrazem Kristova díla. Vysvobození Izraele z Egypta bylo náznakem vykoupení a velikonoce měly být jeho stálou připomínkou. Zabitý beránek, nekvašený chléb, snopek první úrody představovaly Spasitele. *DA 77.1*

Pro většinu lidí, žijících za dnů Kristových, bylo zachování tohoto svátku pouhou formalitou bez vnitřního obsahu. Jak nesmírný však mělo význam pro Syna Božího! *DA 77.2*

Poprvé spatřil malý Ježíš chrám. Poprvé uviděl kněze oděné v bílá roucha, jak vykonávají slavnostní službu. Viděl krvavou oběť na obětním oltáři. Spolu s věřícími se sklonil k modlitbě, zatím co dým kadidla stoupal k Bohu. Zúčastnil se působivých obřadů velikonoční bohoslužby. Jejich význam se mu den ze dne více objasňoval. Zdálo se mu, že každý úkon bohoslužby je spjat s jeho vlastním životem. Probouzely se v něm nové pohnutky. Ponořoval se do sebe a zdálo se, že přemýšlí o velkém problému. Spasiteli se odhalovalo tajemství jeho poslání. *DA 78.1*

Pohřížen v úvahy o smyslu obřadů, odtrhl se od svých rodičů. Chtěl být sám. Když velikonoční bohoslužby skončily, setrval v chrámových prostorách, a když věřící odešli z Jeruzaléma, on tam zůstal. *DA 78.2*

Rodiče Ježíšovi chtěli využít návštěvy Jeruzaléma, aby Ježíše uvedli k velkým učitelům v Izraeli. Ježíš byl ve všem poslušen slova Božího, nesouhlasil však s rabínskými obřady a zvyklostmi. Josef a Maria doufali, že by ho mohli přivést k tomu, aby si začal vážit učených rabínů a dbát jejich požadavků. Ježíše však učil v chrámě Bůh. To, co poznal, začal hned šířit. *DA 78.3*

Toho dne bylo jedno oddělení chrámu vyhrazeno pro svaté vyučování po způsobu škol proroků. Shromáždili se v něm přední rabíni se svými žáky a přišel tam i malý Ježíš. Posadil se u nohou těchto vážených učených mužů a poslouchal jejich výklad. Jako jeden z žáků, toužících po vědění, ptal se Ježíš těchto učitelů na proroctví a na události, které naznačovaly příchod Mesiáše. *DA 78.4*

Ježíš se tím představil jako někdo, kdo žíznil po poznání Boha. Jeho otázky mířily k hlubokým pravdám, které byly po dlouhou dobu zatemňovány, přesto že byly pro spásu duší životně důležité. Otázky Ježíšovy prozrazovaly, jak mělká a povrchní byla moudrost učenců; každá jeho otázka obsahovala božské poučení a odhalovala pravdu z nového úhlu. Rabíni mluvili o podivuhodném povznesení, jež Mesiášův příchod přinese židovskému národu; Ježíš však přednesl proroctví Izaiášovo a zeptal se jich na smysl tohoto místa Písma, jež poukazuje na utrpení a smrt Beránka Božího. *DA 78.5*

Učenci se pak obrátili s otázkami na Ježíše a užasli nad jeho odpověďmi. Se skromností dítěte opakoval slova Písma, dávaje jim hluboký smysl, který v něm mudrci nepostřehli. Kdyby byly bývaly uznány zásady pravdy, na něž poukázal, bylo by to vedlo k nápravě tehdejšího náboženství. Bylo by to vzbudilo hluboký zájem o duchovní věci; a až Ježíš začne svou službu, mnozí by byli připraveni ho přijmout. *DA 78.6*

Rabíni věděli, že Ježíš se neučil v jejich školách; jeho znalosti a pochopení proroctví však zdaleka převyšovaly jejich poznání. Poznali v tomto přemýšlivém galilejském chlapci velký příslib. Chtěli ho získat za žáka, aby se z něho mohl stát učitel v Izraeli. Chtěli se ujmout jeho výchovy, protože cítili, že mysl tak původní musejí utvářet sami. *DA 80.1*

Slova Ježíšova na ně zapůsobila tak, jak na ně žádná slova vyšla z lidských úst dosud nezapůsobila. Bůh chtěl osvětlit tyto vůdce v Izraeli a zvolil jediný způsob, jenž na ně mohl zapůsobit. Při své pýše by se zdráhali připustit, že by je kdokoli mohl poučovat. Kdyby byl Ježíš přišel a snažil se je poučovat, byli by mu bývali vůbec nenaslouchali. Takto si však mohli namlouvat, že poučují jeho nebo že ho aspoň zkoušejí ze znalostí Písma. Dětská skromnost a půvab Ježíšův je odzbrojil a zbavil předsudků. Jejich mysl se nevědomky otevřela slovu Božímu a Duch svatý promluvil k jejich srdcím. *DA 80.2*

Museli připustit, že jejich naděje na příchod Mesiáše se neopírají o proroctví, nechtěli se však zříci teorií, které lichotily jejich ctižádosti. Nechtěli připustit, že neporozuměli Písmu, jemuž vyučují. Jeden druhého se ptali: Jak nabyl tento mládeneček poznání, když se neučil? Světlo svítí v temnosti, ale „*temnost ho nepojala*“ (J 1,5). *DA 80.3*

Josef a Maria byli mezitím znepokojeni. Když opouštěli Jeruzalém, ztratili Ježíše z dohledu a netušili, že zůstal v městě. Země byla tehdy hustě zabydlena a karavany z Galileje byly velmi početné. Při odchodu z města bylo mnoho zmatku. Na cestě pak věnovali všechnu svou pozornost přátelům a známým a ani nepostřehli jeho nepřítomnost, než nastala noc. Teprve když se zastavili, aby si odpočinuli, začali postrádat pomocnou ruku svého dítěte. Měli za to, že je někde v karavaně, a proto o něj neměli obav. Ač byl ještě malý, plně mu důvěřovali a očekávali, že jim přijde pomoci, až to bude třeba, jak to vždy dělal, když cítil, že ho potřebují. Nyní však dostali strach. Hledali ho v celé karavaně, avšak bez výsledku. S hrůzou si připomněli, jak se ho Herodes snažil zabít, když byl ještě dítětem. Jejich srdce se naplnila chmurnými předtuchami. Činili si trpké výčitky. *DA 80.4*

Vrátili se do Jeruzaléma a začali po něm pátrat. Na druhý den, když se vmísili mezi návštěvníky chrámu, upoutal jejich pozornost známý hlas. Nemohli se zmýlit. Žádný hlas se nepodobal hlasu Ježíšovu, byl to hlas vážný a opravdový, přesto však libozvučný. *DA 81.1*

A tak našli Ježíše ve škole rabínů. Zaradovali se sice, ale úzkost a zármutek, které prožili, byly příliš silné. Když pak byl opět s nimi, pravila matka s jemnou výčitkou: „*Dítě, co jsi nám to učinil? Hle, tvůj otec i já úzkostlivě jsme tě hledali.*“ *DA 81.2*

„Co to, že jste mne hledali?“ odvětil Ježíš. „Zdaliž jste nevěděli, že v těch věcech, kteréž jsou Otce mého, musím já býti?“ (L 2,48.49) A protože se zdálo, že jeho slovům nerozumějí, ukázal vzhůru k nebi. Na jeho tváři se projevovalo světlo, jež vyvolalo jejich údiv. V člověku zazářilo božství. Když ho našli v chrámě, slyšeli jeho rozmluvu s rabíny a užasli nad jeho otázkami a odpověďmi. Jeho slova dovedla zasadit myšlenky, jichž nemožno nikdy zapomenout. DA 81.3

I otázka, kterou jim položil, byla poučením. „Což jste nevěděli,“ pravil, „že já musím býti v domě svého Otce?“ Ježíš byl zaměstnán prací, pro niž přišel na svět, aby ji vykonal; Josef a Maria však zanedbali svou práci. Bůh je vysoce poctil tím, že jim svěřil svého Syna. Svatí andělé řídili kroky Josefovy, aby bděl nad životem Ježíšovým. Josef a Maria však pustili Ježíše z očí na celý den, a neměli ho pouštět z mysli ani na okamžik. A když jejich úzkost pominula, nevinili sebe, ale svalovali vinu na něho. DA 81.4

Je přirozené, že rodiče Ježíšovi viděli v něm své vlastní dítě. Byl stále s nimi, jeho život se v mnoha směrech podobal životu jiných dětí a bylo jim zatěžko si uvědomit, že je Synem Božím. Octli se v nebezpečí, že si přestanou vážit požehnání, jež jim bylo uděleno tím, že se mohli těšit z přítomnosti Vykupitele světa. Zármutek z toho, že ho na chvíli ztratili, a laskavé pokárání, jež obsahovala jeho slova, měly jim vštípit svatost úkolu, jímž byli pověřeni. DA 81.5

V odpovědi, kterou dal své matce, Ježíš poprvé naznačil, že chápe svůj vztah k Bohu. Před jeho narozením pravil anděl Marii: „Bude veliký a bude nazýván Synem Nejvyššího; Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida, on bude kralovati nad rodem Jákobovým na věky a jeho kralování nebude konce.“ (L 1,32.33) Maria uvažovala ve svém srdci o těchto slovech; přestože však uvěřila, že její dítě má být Mesiášem Izraele, nepochopila jeho poslání. Také nyní neporozuměla jeho slovům; poznala však, že neuznává své příbuzenství s Josefem a prohlašuje se za Syna Božího. DA 81.6

Ježíš nepřestal dbát svého příbuzenského vztahu ke svým pozemským rodičům. Z Jeruzaléma se vrátil do svého domova a pomáhal dále svým rodičům v jejich každodenní namáhavé práci. Tajemství svého poslání skryl ve svém srdci a s odevzdaností čekal, až nadejde stanovený čas, kdy započne své dílo. Po osmnáct let od chvíle, kdy poznal, že je Synem Božím, uznával pouto vízící ho k jeho domovu v Nazaretu a plnil své povinnosti syna, bratra, přítele a občana. DA 82.1

Své poslání zahájil Ježíš v chrámě, lidí se však stranil. Toužil vrátit se z Jeruzaléma domů ve vší tichosti jen s těmi, kteří znali tajemství jeho života. Velikonoční bohoslužby měly podle Božího záměru odvádět pozornost lidí od jejich pozemských starostí a připomínat jim divy, které Bůh vykonal při jejich vysvobození z Egypta. Bůh chtěl, aby v tom poznali zaslíbení, že budou vysvobozeni z hříchu. Jako krev zabitého beránka zachránila příbytky Izraelských, tak krev Kristova zachrání jejich duše; mohou však být zachráněni skrze Krista jen vírou, že přijímají jeho život za svůj. Symbolická bohoslužba byla účinná jen tehdy, když přivedla věřící ke Kristu jako k jejich osobnímu Spasiteli. Bůh chtěl, aby velikonoční bohoslužba přivedla věřící k tomu, aby se modlili a rozjímali o Kristově poslání. Lidé však opouštěli Jeruzalém a vzrušení z nastávající cesty a ze setkání s přáteli je často tak ovládlo, že zapomínali na bohoslužbu, jíž se právě zúčastnili. A tak se Spasitel stranil jejich společnosti. DA 82.2

Josef a Maria se vraceli z Jeruzaléma s Ježíšem sami a Ježíš doufal, že obrátí jejich mysl k proctví o trpícím Spasiteli. Jako na Golgotě chtěl ulehčit zármutek své matky, tak na ni myslel už nyní. Maria bude svědkem jeho posledního smrtelného zápasu a Ježíš chtěl, aby pochopila jeho poslání a aby tak nabyla síly a vydržela, až meč jí pronikne duší. Tak jako nyní byl Ježíš od ní odloučen a ona ho v úzkostech hledala po dlouhé tři dny, tak bude, až bude obětován za hříchy světa; pak bude pro ni znovu na tři dny ztracen. A až vstane z hrobu, její zármutek se znovu změní v radost. Avšak oč menší by byla bývala její úzkost z jeho smrti, kdyby byla porozuměla Písmu, k němuž se nyní snažil upoutat její mysl! DA 82.3

Kdyby Josef a Maria byli upřeli svou mysl k Bohu, kdyby se byli modlili a rozjímali, byli by si uvědomili svatost svého úkolu a nebyli by Ježíše ztratili z dohledu. Tím, že jeden den zanedbali svou povinnost, přišli o Spasitele a stálo je to tři dny plné úzkosti, než ho znovu našli. Stejně se děje i s námi: prázdnými řečmi, pošetilostmi a zanedbáváním modlitby můžeme v jednom dni přijít o Spasitelovu přítomnost a pak musíme vynaložit i mnoho dní úzkostného hledání, než ho opět najdeme a než znovu získáme klid, který jsme ztratili. DA 83.1

Ve vzájemném styku jednoho s druhým bychom měli dbát toho, abychom nezapomínali na Ježíše, abychom nenechali bez povšimnutí, že Ježíš není s námi. Jestliže nás světské záležitosti pohltí natolik, že přestáváme myslet na toho, k němuž směřuje naše naděje na věčný život, vzdalujeme se Ježíše a nebeských andělů. Tyto svaté bytosti nemohou prodlévat tam, kde přítomnost Spasitele není žádaná, nebo kde se jeho přítomnost neprostrádá nebo jeho nepřítomnost nepozoruje. A proto se i přesvědčení vyznavači Kristovi tak často ocitají v nesnázích. *DA 83.2*

Mnozí navštěvují bohoslužby, kde nacházejí osvěžení a útěchu ve slově Božím. Protože však zanedbávají rozjímání, nemodlí se a ochabují, pozbývají požehnání a cítí se pak ještě bědnějšími, než byli před tím. Často mají pocit, že Bůh s nimi jedná tvrdě. Neuvědomují si, že chyba je v nich samých. Tím, že se vzdalují Ježíše, odvracejí od sebe světlo jeho přítomnosti. *DA 83.3*

Udělalo by nám dobře, kdybychom každý den strávili hodinu rozjímáním o životě Kristově. Měli bychom rozjímat o jeho životě krok za krokem a nechat svou představivost vžít se do každé události, zvláště do událostí posledních. Budeme-li takto prodlévat u velké oběti, kterou nám přinesl, naše víra v něho se upevní, naše láska se posílí a jeho duch nás hlouběji pronikne. Chceme-li být nakonec spaseni, musíme se učit pokání a pokoře u nohou kříže. *DA 83.4*

V lidském společenství můžeme být jeden druhému požehnáním. Patříme-li Kristu, budou naše nejněžnější myšlenky platit jemu. Budeme rádi o něm mluvit a budeme-li jeden s druhým rozprávět o jeho lásce, zjihnou naše srdce božským vlivem. Poznávající krásu jeho povahy, sami budeme *„proměňováni v touž podobu, jakou má on, od slávy v slávu“* (2 K 3,18). *DA 83.5*

9. Dny boje

Již od nejútlejšího věku doléhaly na každé židovské dítě požadavky rabínů. Byla předepsána přísná pravidla, jimiž se řídil každý jeho čin až po nejmenší úkon života. Pod vedením učitelů synagóg učila se mládež nesčetným předpisům, které pak jako pravověrní Izraelité měli zachovávat. Ježíš se však o tyto věci nezajímal, již od dětství nedbal rabínských zákonů a jednal podle svého. Ustavičně hloubal ve spisech Starého zákona a slova „*Tak praví Hospodin*“ byla vždy jeho odpovědí. *DA 84.1*

Když začal poznávat poměry, v nichž žil lid, viděl, že požadavky společnosti a požadavky Boží jsou stále ve vzájemném rozporu. Lidé se odvraceli od slova Božího a vynášeli své vlastní názory. Zachovávali tradiční obřady, jež ztratily účinnost. Jejich bohoslužba byla pouze řadou obřadů; svaté pravdy, jímž měla učit věřící, zůstávaly utajeny. Ježíš viděl, že takové bezduché bohoslužby lid neuspokojují. Lidé neznali pocit svobody ducha, který se dostavuje, slouží-li se Bohu v pravdě. Ježíš přišel, aby učil o významu bohoslužby, a nemohl strpět, aby lidská přání se směšovala s božskými předpisy. Napadal předpisy nebo způsoby učených učitelů; když mu však vytýkali jeho prosté zvyky, ospravedlnil své jednání tím, že se odvolal ke slovu Božímu. *DA 84.2*

Ve své laskavosti a pokoře snažil se Ježíš vyhovět každému, s kým přišel do styku. Protože byl tak poddajný a zdrženlivý, měli zákoníci a starší za to, že ho svým učením snadno ovlivní. Nutili ho, aby přijal zásady a tradice, které převzali jako dědictví rabínské moudrosti; Ježíš však žádal, aby podepřeli svá tvrzení Písmem svatým. Uposlechně každého slova, jež vychází z úst Božích, nemůže však být poslušen něčeho, co si vymyslili lidé. Zdálo se, že Ježíš zná Písma od začátku do konce. Dovedl je vyložit v jejich pravém smyslu. Rabíni byli zahanbeni tím, že je poučuje dítě. Tvrdili, že vykládat Písmo je jejich věcí, on pak má přijmout jejich způsob výkladu. Zlobilo je, že Ježíš odporuje jejich slovu. *DA 85.1*

Byli si vědomi toho, že v Písmu nemají pro svá tvrzení oporu. Uvědomovali si, že Ježíš je v duchovním vnímání zdaleka předstihuje, přesto však se zlobili, že nepřijímá názory, jež mu vnucovali. Když se jim nepodařilo Ježíše přesvědčit, vyhledali Josefa a Marii a stěžovali si na Ježíšovu nepovinnost. Tak se Ježíši dostalo napomenutí a pokárání. *DA 85.2*

Již ve velmi raném věku začal Ježíš sám pracovat na utváření své povahy a ani úcta k rodičům, ani láska k nim ho nemohly odvrátit od poslušnosti slova Božího. „*Jest psáno,*“ tak znělo jeho odůvodnění každého činu, jenž nebyl v souladu s rodinnými obyčejí. Vliv rabínů mu však ztrpčoval život. Už ve svém mládí se musel učit tvrdé lekci tichosti a trpělivosti. *DA 86.1*

Jeho bratři, jak totiž lidé nazývali Josefovy syny, stáli na straně rabínů. Trvali na tom, že tradici je nutno zachovávat, jako by to byly požadavky Boží. Předpisy, jež vydali lidé, pokládali dokonce za něco vyššího než slovo Boží a velice je dráždilo, že Ježíš začal přísně rozlišovat mezi pravdou a bludem. Jeho naprostou poslušnost zákona Božího odsuzovali jako tvrdohlavost. Znalost a moudrost, již prokázal v rozmluvě s rabíny, je ohromila. Dobře věděli, že se neučil u mudrců, ale přesto – jak se dozvěděli – byl jejich učitelem. Poznali, že vzdělání Ježíšovo je vyššího druhu než jejich vzdělání. Nevěděli však, že Ježíš má přístup ke stromu života, ke zdroji poznání, jenž jim zůstal utajen. *DA 86.2*

Kristus nebyl uzavřený a farizeové byli zvláště pohoršeni tím, že ani v tom ohledu nedbal jejich přísných pravidel. Ježíš poznal, že oblast náboženství je jakoby obehnaná vysokou zdí, která ji jako něco příliš svatého odděluje od všedního života. Ježíš strhl tyto přehrady. Když navazoval styky s lidmi, neptal se na jejich přesvědčení nebo k jaké církvi patří. Poskytoval pomoc každému, kdo pomoc potřeboval. Neuzavíral se do poustevny, aby tím dokázal své božství, nýbrž horlivě pracoval ve prospěch lidstva. Hlásal zásadu, že náboženství Písma nespočívá v umrtvování těla. Učil, že čisté a neposkvrněné náboženství se nemá vyznávat jen ve stanovený čas a při zvláštních příležitostech. Vždy a všude projevoval zájem o lidi a lásku k nim a šířil kolem sebe světlo radosti a zbožnosti. To všechno svědčilo proti farizeům, neboť se tím ukazovalo, že náboženství nespočívá v sobectví a že jejich chorobné sledování vlastních zájmů je na hony vzdáleno právě zbožnosti. To vyvolávalo

jejich nepřátelství vůči Ježíši; pokoušeli se donutit Ježíše, aby souhlasil s jejich předpisy a pravidly.

DA 86.3

Ježíš pomáhal ulehčovat každé utrpení, s nímž se setkal. Měl málo peněz, jež by mohl rozdávat, často si však sám odepřel pokrm, aby pomohl těm, kdož byli potřebnější než on. Jeho bratři brzy poznali, že Ježíš svým vlivem napravuje to, co oni způsobili. Ježíš byl tak útlacitný jako žádný z nich. Ani takovými nechtěli být. S chudými a poníženými jednali příkře; takové pak Ježíš vyhledával a povzbuzoval je. Těm, kteří byli v bídě, nabídl číši studené vody a skromně jim vložil do rukou svůj vlastní pokrm. Když zmínil jejich utrpení, učil je pravdám; a pravdy ve spojení s jeho milosrdnými skutky vstoupily se jim v paměť. DA 87.1

To vše nebylo jeho bratrům po chuti. Byli starší než Ježíš, a proto měli za to, že by je měl poslouchat. Vytykali mu, že si o sobě myslí, že je nad nimi a kárali ho za to, že se vyvyšuje nad jejich učitele a nad kněze a vládcu lidu. Často mu vyhrožovali a pokoušeli se ho zastrašit. Ježíš však jednal po svém a řídil se Písmem. DA 87.2

Ježíš miloval své bratry a choval se k nim stále stejně laskavě. Jeho bratři však na něho řevnili a projevovali vůči němu krajní nedůvěru a pohrdání. Nemohli pochopit jeho jednání. V Ježíši se střetávaly velké protiklady. Byl Synem Božím, a současně bezmocným dítětem. Byl Stvořitelem světů, země mu patřila, a současně ho na každém kroku jeho života provázela chudoba. Jeho osobnost a důstojnost byla naprostým protikladem lidské pýchy a domýšlivosti. Neusiloval o světskou slávu, i v nejskrovnějším postavení byl spokojen. To zlobilo jeho bratry. Nedovedli si vysvětlit, jak může být stále klidný a vyrovnaný i ve zkouškách a nedostatku. Nevěděli, že pro nás zchudl, abychom my „*zbohatli jeho chudobou*“ (2 K 8,9). Nemohli porozumět tajemství jeho poslání, stejně jako přátelé Jobovi nemohli porozumět Jobově pokoře a jeho utrpení. DA 87.3

Ježíš nenacházel porozumění u svých bratrů, protože byl jiný než oni. Jednal podle jiných zásad než oni. Tím, jak jednali s lidmi, se vlastně odvraceli od Boha, a proto se v jejich životě neprojevovala síla Boží. Náboženství v té formě, v jaké je vyznávali, nemohlo změnit jejich povahu. Platili „*desátky z máty, z kopru a z kmínu*“, ale zanedbávali „*důležitější předpisy zákona, totiž spravedlnost, milosrdenství a věrnost*“ (Mt 23,23). Příklad Ježíšův je ustavičně dráždil. Ježíš nenáviděl jedinou věc na světě, a tou byl hřích. Nemohl přihlížet nepravosti, aniž přitom mohl skrýt svou bolest. Rozdíl mezi těmi, kteří znali jen formální náboženství, v němž zdání zbožnosti zakrývá zálibu v hříchu, a tím, u něhož byla vždy na prvním místě horlivost, s níž pracoval pro slávu Boží, byl příliš zřetelný. Protože život Ježíšův odsuzoval zlo, narážel Ježíš na protivenství jak v rodině, tak mimo ni. Pro svou nesobeckost a poctivost byl terčem posměchu. Pro svou shovívavost a laskavost byl nazýván zbabělcem. DA 88.1

Není hořkosti, jež je údělem lidstva, kterou by Kristus neochutnal. Byli takoví, kteří se ho snažili potupit pro jeho původ; již ve svém dětství musel Ježíš na sobě pocítit jejich výsměšné pohledy a vyslechnout o sobě zlomyslné pomluvy. Kdyby byl na to odpovídal nesnášenlivě slovem nebo pohledem, kdyby byl podlehl a odpověděl svým bratrům jediným zlým činem, nebyl by mohl pro nás být dokonalým příkladem. Nebyl by pak mohl uskutečnit plán našeho vykoupení. Kdyby byl i jen připustil, že hřích může být omluven, satan by byl zvítězil a svět by byl býval ztracen. A právě pro to mu pokušitel všemožně ztrpčoval život, aby ho svedl ke hříchu. DA 88.2

Na každé pokušení však měl Ježíš jedinou odpověď: „*Jest psáno.*“ Jen zřídka kdy káral své bratry za jejich nepravost, ale měl pro ně vždy slovo od Boha. Často ho označovali za zbabělce, když odmítal připojit se k nim při provádění nějaké nekalé věci. Jeho odpověď vždy zněla: Jest psáno, „*Bázeň Páně jest moudrost, a odstoupiti od zlého rozumnost.*“ (Jb 28,28) DA 88.3

Byli takoví, kteří vyhledávali jeho společnost, protože v jeho přítomnosti nalézali klid; mnozí se mu však vyhýbali, protože jeho čistý život jim připomínal jejich hříchy. Mladí přátelé ho pobízel, aby jednal jako oni. Ježíš byl bystrý a srdečný; rádi pobývali v jeho přítomnosti a vítali jeho pohotové rady, nesnášeli však jeho úzkostlivost a měli ho za úzkoprsého a omezeného. Ježíš odpovídal: Jest psáno, „*Jakým způsobem očistí mládenec stezku svou? Takovým, aby se choval vedle slova tvého. V srdci svém skládám řeč tvou, abych nehřešil proti tobě.*“ (Ž 119,9.11) DA 89.1

Často se ho vyptávali: Proč jsi tak výstřední, proč se chceš lišit od nás všech? Odpovídal: Jest psáno, „*Blahoslavení ti, kteříž jsou ctného obcování, kteříž chodí v zákoně Hospodinově.* Blahosla-

vení, kteříž ostříhají svědectví jeho, a kteříž ho celým srdcem hledají. Nečiní zajisté nepravosti, ale krácejí po cestách jeho.“ (Ž 119,1-3) DA 89.2

Když se ho ptali, proč se nezúčastní veselých kousků nazaretské mládeže, odpovídal: Je psáno, „*Z cesty svědectví tvých raduji se více, než z největšího zboží. O přikázáních tvých přemýšlují a patřím na stezky tvé. V ustanoveních tvých se kochám, aniž se zapomínám na slovo tvé.*“ (Ž 119,14-16) DA 89.3

Ježíš nebojoval o svá práva. Často mu zbytečně ztěžovali práci, protože byl úslužný a nikdy si nestýskal. Nedal se však odradit, ani neztrácel odvalu. Byl povznesen nad tyto těžkosti; jako by žil ve světle tváře Boží. Neoplácel utrpěné krutosti stejným, nýbrž snášel urážky s trpělivostí! DA 89.4

Opětovně se ho ptali, proč si nechá líbit takové kruté zacházení, dokonce ze strany svých bratrů. Odpověděl: Je psáno, „*Synu můj, na učení mé nezapomínej, ale přikázání mých nechať ostříhá srdce tvé. Dlouhosti zajisté dnů, i let života i pokoje přidají tobě. Milosrdenství a pravda nechť nepouštějí tě, přivaž je k hrdlu svému, napiš je na tabuli srdce svého; a nalezneš milost a prospěch výborný před Bohem i lidmi.*“ (Př 3,1-4) DA 89.5

Od té doby, kdy rodiče našli Ježíše v chrámě, byl jim jeho způsob jednání tajemstvím. Nevyhledával výměny názorů, vystříhával se sporů a byl ve všem příkladem. Zdálo se, jakoby se stranil lidí. Své nejšťastnější hodiny prožíval, když byl sám s přírodou a s Bohem. Kdykoli měl volnou chvíli, odcházel od své práce do polí, aby rozjímal v zelených údolích a obcoval s Bohem na horských úbočích nebo mezi stromy v lesích. Časné ráno ho často zastihlo na nějakém osamělém místě, jak rozjímá, hledá v Písmu nebo se modlí. Po těchto hodinách strávených v klidu vracel se domů, aby pokračoval v plnění svých povinností a byl příkladem v trpělivosti a v práci. DA 89.6

Život Kristův se vyznačoval úctou a láskou k matce. Maria v hloubi duše věřila, že svaté dítě z ní zrozené je zaslíbený Mesiáš, neodvažovala se však svou víru vyslovit. Po celý život Kristův prožívala s ním jeho utrpení. S bolestí prožívala zkoušky, jež na něho dolehly v dětství a mládí, a sama zakoušela, když hájila v jeho jednání to, o čem věděla, že je správné. Život v rodině a něžnou péči matky o děti pokládala za nejdůležitějšího činitele při utváření povahy. Synové a dcery Josefovi to dobře věděli, dovolávali se toho a pokoušeli se usměrnit jednání Ježíšovo podle svých způsobů. DA 90.1

Maria často nesouhlasila s Ježíšem a nabádala ho, aby se přizpůsobil zvykům rabínů. Ježíš se však nedal přesvědčit, aby změnil svůj zvyk rozjímat o díle Božím a snažit se zmírnit utrpení lidí i němých tvorů. Když kněží a učitelé požádali Marii o pomoc při výchově Ježíše, octla se ve velkých rozpacích. Ježíš ji však upokojil tím, že jí předestřel tvrzení Písma, jež podporovalo jeho počínání. DA 90.2

Někdy kolísala mezi Ježíšem a jeho bratry, kteří nevěřili, že Ježíš byl poslán od Boha; důkazů o božské povaze Ježíšově však bylo dostatek. Viděla, jak se sám obětuje pro dobro druhých. S jeho přítomností přicházelo do domu čistší ovzduší a jeho život působil ve společnosti blahodárně jako zdravý kvas. Nevinný a neposkvrněný krácel mezi nemyslicími, nevzdělanými a surovými, nespravedlivými a hříšnými, bezohlednými a marnotratnými, mezi nepoctivými Samaritány, pohanskými vojáky, drsnými venkovany a lůzou. Tu a tam promluvil soucitné slovo, když viděl unaveného člověka, jenž musí nést na svých bedrech těžké břímě. Sdílel s nimi jejich břemena a vyprávěl jim to, co se sám naučil od přírody, totiž o lásce, laskavosti, dobrotě a o Bohu. DA 90.3

Učil, že každý je obdařen vzácnou hřívnou, která mu – jestliže ji bude správně užívat – zajistí věčné bohatství. Vymycoval ze života každou marnost a svým vlastním příkladem učil, že každý okamžik času nese v sobě věčné následky, a proto se s ním musí zacházet jako s pokladem a využívat ho k svatým účelům. Žádnou lidskou bytost nepokládal za bezcennou, nýbrž snažil se přinést spásný lék každé duši. Ať byl v jakékoli společnosti, všude učil způsobem, který se hodil právě k danému okamžiku a k stávajícím okolnostem. Snažil se vlít naději i do srdcí nejzatvrzelejších a nejzpuštěnějších; dával jim ujištění, že i oni se mohou stát čistými a bezúhonnými a nabýt povahy, jakou se vyznačují dítky Boží. Často se setkával s takovými, jež měl ve své moci satan a kteří neměli sil vymanit se z jeho osidel. K takovým lidem, malomyslným, chorým, pokoušeným a padlým, promlouval Ježíš slovy, jež prozrazovala jeho největší starost a účast, slovy, jež přicházela vhod a jimž každý rozuměl. Setkával se s takovými, kteří sváděli s nepřítelem duší urputný boj. Takové povzbuzoval k vytrvalosti a ujišťoval je, že zvítězí, neboť na jejich straně jsou andělé Boží a ti jim do-

pomohou k vítězství. Ti, jimž takto pomohl, byli pak přesvědčeni, že Ježíš je tím, jemuž mohou dát plnou důvěru, tím, jenž nevyzradí tajemství, které svěřili jeho účastnému uchu. *DA 91.1*

Ježíš byl lékařem těla i duše. Věnoval svůj zájem každému druhu utrpení, kterého si povšiml, a každému trpícímu přinesl úlevu. Jeho laskavá slova byla tišivým balzámem. Nikdo nemohl tvrdit, že činil zázraky, avšak nemocným a trpícím se dostávalo pomoci – byla to léčivá síla lásky, která z Ježíše vycházela. Tímto nevtravým způsobem pracoval Ježíš pro lid od svého nejranějšího dětství. A proto mu později, když zahájil svou veřejnou činnost, tak mnoho lidí rádo naslouchalo. *DA 92.1*

Přesto prožíval Ježíš své dětství, své mládí i svůj mužný věk osamocen. Ve své čistotě a víře tlačil vinný lis sám a nikdo z lidí nebyl s ním. Sám nesl strašnou tíhu odpovědnosti za spásu lidstva. Byl si vědom toho, že nenastane-li rozhodná změna v zásadách, jimiž se lidstvo řídí, a v cílech, jež sleduje, všechno bude zatraceno. To bylo břímě, jež tížilo jeho duši, a nikdo nemohl docenit tíhu, jež na něm spočívala. Prodchnut svým posláním uskutečňoval úkol svého života, aby sám byl světlem lidstva. *DA 92.2*

10. Hlas na poušti

Mezi věrnými v Izraeli, kteří dlouho očekávali příchod Mesiášův, objevil se předchůdce Kristův. Staříčský kněz Zachariáš a jeho žena Alžběta „*byli spravedliví před Bohem*“ a v jejich klidném a svatém životě zazářilo světlo víry jako hvězda ve tmě oněch zlých dnů. Tomuto zbožnému páru byl zaslíben syn, který „*půjde před tváří Páně připravit mu cestu*“. DA 97.1

Zachariáš, který žil v pahorkatině judské, vydal se do Jeruzaléma, aby sloužil týden v chrámě; takovou službu musel konat dvakrát ročně každý kněz. „*Jednou, když konal před Bohem kněžskou službu v pořádku svého oddílu, podle zvyku posvátné služby padl na něj los, aby s kadidlem vešel do chrámu Páně.*“ (L 1,8-9) DA 97.2

Stanul před zlatým oltářem ve svatyni svatostánku. Dým kadidla stoupal k Bohu, doprovázen modlitbami Izraele a Zachariáš si v té chvíli uvědomil božskou přítomnost. „*Po pravé straně kadidelního oltáře*“ (L 1,11) stál anděl Páně. Anděl zaujímal postavení, jež bylo znamením přízně, Zachariáš si však toho nepovšiml. Mnoho let se modlil, aby přišel Vykupitel a nebe poslalo nyní svého posla s oznámením, že tyto modlitby budou brzy vyslyšeny. Milost Boží se mu však zdála příliš velká, aby jí mohl uvěřit. Naplnila ho bázeň a pocit nehodnosti. DA 97.3

Anděl ho však přivítal s radostným ujištěním: „*Neboj se, Zachariáši, neboť tvá prosba byla vyslyšena: tvá žena Alžběta ti porodí syna, a dáš mu jméno Jan. Budeš mít radost a veselí, a mnozí se zaradují z jeho narození. Bude veliký před Pánem, nebude pít vína ani opojného nápoje, bude pln Ducha svatého..., obrátí mnohé z izraelského národa k jejich Pánu Bohu. Sám půjde před ním v duchu a v moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům, neposlušné k smýšlení spravedlivých, a aby přichystal Pánu lid připravený. Zachariáš andělovi řekl: Podle čeho to poznám? Vždyť jsem už stařec a má žena je pokročilého věku.*“ (L 1,13-18) DA 98.1

Zachariáš dobře věděl, že Abrahámovi se dostalo dítěte v pozdním věku, protože uvěřil v zaslíbení a v toho, jenž je dal. Jen na okamžik vzpomněl starý kněz své lidské slabosti. Zapomněl, že co Bůh zaslíbí, to může splnit. Jaký to rozdíl mezi touto malověrností a oddanou dětinou vírou Marie, dívky z Nazaretu, která odpověděla na podivnou zvěst andělovu: „*Hle, jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.*“ (L 1,38) DA 98.2

To, že se Zachariášovi narodil syn, stejně jako to, že se narodilo dítě Abrahámovi a pak i Marii, nás má učit velké duchovní pravdě, pravdě, kterou tak neochotně přijímáme a na kterou tak rychle zapomínáme. Sami nejsme schopni učinit cokoli dobrého. To, co nemůžeme sami učinit, může však vykonat moc Boží v každé poslušné a věřící duši. Byla to víra, skrze níž se narodilo zaslíbené dítě. Je to víra, která plodí duchovní život a která nám umožňuje konat skutky spravedlnosti. DA 98.3

Na Zachariášovu otázku anděl odpověděl: „*Já jsem Gabriel, který stojí před Bohem; byl jsem poslán, abych ti pověděl tuto radostnou zprávu.*“ (L 1,19) Pět set let před tím oznámil Gabriel Danielovi prorocké období, jež potrvá do příchodu Krista. U vědomí, že se blíží konec tohoto období, modlil se Zachariáš za Mesiášův příchod. Týž posel, skrze něhož bylo dáno proroctví, nyní přišel, aby oznámil jeho naplnění. DA 98.4

Slova andělova: „*Já jsem Gabriel, který stojí před Bohem,*“ naznačují, že anděl zaujímá v nebeských dvorech vysoké postavení. Když přišel s poselstvím k Danielovi, pravil: „*Ani jednoho není, ještě by sobě zmužile počínal se mnou v těch věcech, kromě Michala (Krista) Knížete vašeho.*“ (Da 10,21) O Gabrielovi mluví Spasitel ve Zjevení a říká, že se zjevuje a posílá „*skrze anděla svého služebníku svému Janovi*“ (Zj 1,1). A Janovi anděl pravil: „*Jsem jen spoluslužebník stejně jako ty a tvoji bratři proroci.*“ (Zj 22,9) Jak podivuhodné! Anděl, jenž zastává čestné postavení hned vedle Syna Božího, byl vybrán, aby zjevil hříšným lidem úmysly Boží. DA 99.1

Zachariáš vyslovil pochyby o slovech andělových. Proto nesměl promluvit, dokud se slova andělova nesplní. „*Hle,*“ pravil anděl, „*nebudeš moci promluvit až do dne, kdy se to stane, za to, že jsi neuvěřil mým slovům; ale ona se splní svým časem.*“ (L 1,20) Bylo povinností kněze, aby se při bohoslužbě modlil za odpuštění hříchů všeho lidu a celého národa a za příchod Mesiáše; když se však o to Zachariáš pokusil, nemohl ze sebe vydat jediné slovo. DA 99.2

Když vyšel, aby požehnal lidu, nemohl k nim promluvit. „*Jen dával znamení a zůstal němý.*“ Věřící dlouho čekali a začali se obávat, zda nebyl stižen soudem Božím. Když však vyšel ze svatyně, zářila jeho tvář slávou Boží, a tu poznali, „*že spatřil v chrámě vidění*“. Zachariáš jen naznačil, co viděl a slyšel; a „*jakmile se skončily dni jeho služby chrámové, odešel domů*“ (L 1,22.23). *DA 99.3*

Krátce po narození zaslíbeného dítěte se otci rozvázal jazyk „*a on mluvil a chválil Boha. Na všechny sousedy padl strach a po celém pohoří judském se rozmlouvalo o všech těchto událostech. Všichni, kteří to slyšeli, vzali si to k srdci a říkali: Co bude z tohoto dítěte?*“ (L 1,64-66) To vše mělo upoutat pozornost k příchodu Mesiáše, jemuž měl Jan připravit cestu. *DA 99.4*

Zachariáš, naplněn Duchem svatým, pronesl proroctví o poslání svého syna těmito překrásnými slovy: *DA 100.1*

„Ty, dítě, budeš nazýváno prorokem Nejvyššího; neboť půjdeš před tváří Páně připravit mu cestu, dát jeho lidu poznání spásy v odpuštění jejich hříchů ze srdečného slitování našeho Boha, s nímž se k nám sklonilo z výsosti Slunce vycházející, aby zazářilo těm, kdož sedí ve tmě a v stínu smrti, a zařídilo naše kroky na cestu pokoje.“ *DA 100.2*

Dítě pak rostlo a sílilo na duchu a zůstalo na poušti až do dne, kdy se objevilo před Izraelem.“ (L 1,76-80) Dříve než se Jan narodil, anděl řekl: „*Bude veliký před Pánem, nebude pít vína ani opojného nápoje, bude pln Ducha svatého.*“ (L 1,15) Bůh povolal syna Zachariášova k velkému dílu, k největšímu, jaké kdy bylo člověku svěřeno. Aby mohl toto dílo splnit, bude ho muset vést sám Pán. A Duch Boží bude s ním, bude-li dbát pokynu anděla. *DA 100.3*

Jan měl jít jako posel Hospodinův, aby přinesl lidem světlo Boží. Bude muset dát jejich myšlení nový směr. Bude jim muset vštípit, že požadavky Boží jsou svaté a že je jim potřeba dokonalé spravedlnosti Boží. Takový posel musí být svatý. Musí být chrámem přebývajícího Ducha Božího. Aby mohl splnit své poslání, musí být tělesně zdatný a duchovně silný. Proto bude muset ovládat své choutky a vášně. Musí být s to ovládat všechny své síly tak, aby mohl za všech okolností stát mezi lidmi neochvějně jako skály a pohoří pouště. *DA 100.4*

V době Jana Křtitele byla velice rozšířena touha po bohatství a záliba v přepychu a okázalosti. Smyslné zábavy, hodování a pití způsobovaly tělesné neduhy a vedly k tělesnému úpadku, otupovaly duchovní vnímavost a potlačovaly vědomí hříšnosti. Jan měl přinést nápravu. Jeho střídmý život a prostý oděv měl odsoudit výstřelky oné doby. Proto přišel anděl od nebeského trůnu a poučil Janovy rodiče o zásadách střídmosti. *DA 100.5*

V dětství a v mládí je povaha nejvnímavější. V té době je nutno naučit se sebeovládání. Rodinné prostředí má na dítě takový vliv, že jeho následky pak trvají věčně. Návyky získané a utvrzené v raných letech rozhodují více než jakékoli přirozené nadání o tom, zda člověk v životním boji zvítězí nebo padne. Mládí je dobou setby. V něm se rozhoduje o tom, jaká bude žeň v tomto životě a v životě věčném. *DA 101.1*

Jako prorok měl Jan „*obrátit srdce otců k synům, neposlušné k smýšlení spravedlivých a přichystat Pánu lid připravený*“. Tím, že připravoval cestu pro první příchod Kristův, stal se představitelem těch, kdož mají připravit lid na druhý příchod Páně. Lidé se dnes oddávají světským zájmům. Šíří se bludy a klam. Satan znásobuje své úsilí, aby zahubil duše. Všichni, kdož se v bázi Boží zdokonalují ve zbožnosti, musí se naučit střídmosti a sebeovládání. Choutky a vášně se musí podřídit vyšším silám rozumu. Tato sebekázeň je nezbytná, abychom nabyli takové duchovní síly a takového duchovního jasnozření, jež nám umožní pochopit svaté pravdy slova Božího a žít podle nich. Proto má střídmost takový význam v díle, jímž se připravuje Kristův příchod. *DA 101.2*

Podle tehdejších zvyků měl být syn Zachariášův vychován pro kněžství. Výchova v rabínských školách by ho však nebyla připravila pro jeho dílo. Bůh ho neposlal k učitelům náboženství, aby se od nich učil vykládat Písmo. Povolal ho na poušť, aby se tam učil v přírodě o jejím Tvůrci. *DA 101.3*

Svůj domov našel v osamělé krajině uprostřed pustých hor, divokých strží a skalních slují. Rozhodl se zřici se zábav a rozkoší života a podřídit se přísné kázni života v pustině. Zde bylo příznivé prostředí pro život v prostotě a odříkání. Nerušen hlasy světa mohl tu poznávat přírodu, zjevení a Prozřetelnost. Slova, jež pravil anděl Zachariášovi, opakovali Janovi často jeho bohabojní rodiče. Od dětství mu připomínali jeho poslání a Jan přijal toto svaté pověření. Samota pouště mu byla vítaným únikem z lidské společnosti, v níž téměř všude zavládla nejistota, nevíra, a hřích. Nevěřil, že by vlastní silou odolal pokušení, a proto se vzdálil stálého styku s hříchem, aby se mu hřích nepřestal ošklivit. *DA 101.4*

Zasvěcen Bohu jako Nazarejec od svého narození, učinil slavnostní slib na celý svůj život. Jeho oděvem byl šat z velbloudí srsti, přepásaný po způsobu dávných proroků koženým pásem. Živil se „kobyčkami a polním medem“, který našel na poušti, a napájel se čistou vodou, vytékající ze skal. *DA 102.1*

Svůj život však Jan neprožíval v nečinnosti, v askezi a v šeru nebo v sobeckém osamocení. Čas od času se vypravoval mezi lidi a vždy bedlivě pozoroval, co se děje ve světě. Ze svého klidného ústraní sledoval vývoj událostí. Pohledem osvíceným božským Duchem zkoumal povahy lidí, aby poznal, jak vnést do jejich srdcí poselství nebes. Uvědomoval si obtížnost svého poslání. Rozjímáním a modlitbami v naprosté osamocenosti snažil se připravit svou duši pro celoživotní dílo, jež stálo před ním. *DA 102.2*

Ačkoli žil na poušti, přece nebyl ušetřen pokušení. Všechně uzavíral každou cestu, jíž by do něho mohl vstoupit satan, avšak pokušitel na něj ustavičně dorážel. Janovu duchovní vnímavost však nezatemnil. Jeho povahová pevnost a rozhodnost rostla a s pomocí Ducha svatého mohl odrážet satanovy útoky a čelit jeho moci. *DA 102.3*

Poušť byla Janovi školou a svatostánkem. Jako Mojžíš v horách madiánských byl i on obklopen přítomností Boží a důkazy jeho moci. Nebylo jeho údělem žít jako velký vůdce Izraele uprostřed majestátu horských samot; před ním se tyčily výšiny moábské a za ním byl Jordán, který k němu promlouval o tom, jenž vytvořil hory a dal jim jejich majestát. Skličující, strašný vzhled přírody, která obklopovala jeho domov v pustině, připomínal mu živě stav Izraele. Z plodné vinice Páň se stal pustý úhor. Nad pouští se však prostíralo překrásné, nádherné nebe. Nad shromážděnými mraky, ztěžklými bouřkou, klenula se duha zaslíbení. Také nad poníženým Izraelem zářila zaslíbená sláva Mesiášovy vlády. Přes mraky hněvu se klenula duha jeho smlouvy milosti. *DA 102.4*

Za tiché noci rozjímал v naprosté osamocenosti o zaslíbení, jež dal Bůh Abrahámovi o semeni nespočetném jako hvězdy. Ranní úsvit, pozlácující hory moábské, vyprávěl o tom, jenž je jako „světlo jitřní, když slunce vychází ráno bez oblaků“ (2 S 23,4). A v záři poledne spatřoval nádhru jeho projevu, když „se zjeví sláva Hospodinova, a uvidí je všeliké tělo spolu“ (Iz 40,5). *DA 102.5*

S posvátnou bázní, leč s radostí v srdci hledal v prorockých svitcích zjevení o příchodu Mesiáše – zaslíbeného semene, které potře hlavu hada; Sílo, „dárce pokoje“, který přijde, dříve než král přestane vládnout na Davidově trůnu. Ta chvíle nyní nastala. V paláci na hoře Sión seděl římský vládce. Podle slova Božího se Kristus již narodil. *DA 103.1*

Dnem i nocí přemýšlel o úchvatném Izaiášově líčení slávy Mesiáše – Proutku z pařezu Izai, Krále, který bude vládnout spravedlivě a bude „v pravosti trestati tiché v zemi“, „skrýše před větrem, ... stínu skály veliké v zemi vyprahlé“. Izrael už nebude nazýván „opuštěným“ a jeho země „pustinou“, nýbrž „rozkoší“ a jeho země „vdanou“ (podle Iz 11,4; 32,2; 62,4). Slavná vidina naplnila srdce osamělého ve vyhnanství. *DA 103.2*

Vzhlížel ke Králi v celé jeho nádhře a zapomínal na sebe. Patřil na majestát svatosti a pociťoval svou bezvýznamnost a nehodnost. Připravoval se k tomu vystoupit jako posel nebes, nelekaje se lidí, protože uviděl božství. Mohl se postavit zpřímá a bez bázně a před pozemské vládce, protože se hluboce pokořil před Králem králů. *DA 103.3*

Jan plně nepochopil povahu království Mesiášova. Očekával, že Izrael bude vysvobozen z rukou svých národních nepřátel. Jeho naděje se upíraly k příchodu Krále spravedlnosti a ustavení Izraele jako svatého národa. Věřil, že se tím splní proroctví, pronesené při jeho narození, podle něhož měl Pán – *DA 103.4*

*„vzpomenouti na svou svatou smlouvu, ... do-
práti nám, abychom bez bázně, z rukou nepřátel
jsouce vysvobozeni, jemu sloužili v svatosti a
spravedlnosti před ním po všechny své dni.“ (L
1,72.74.75) DA 103.5*

Viděl, jak je jeho národ oklamáný, jak je samolibý a jak je ukolébán ve svých hříších. Toužil pozvednout ho k světějšímu životu. Smyslem poslání, kterým ho pověřil Bůh, bylo vyburcovat ho ze smrtelného spánku a způsobit, aby se třásl před následky své bezbožnosti. Než se zaseje sémě evangelia, musí se zkyprít půda srdce. Než národ začne hledat uzdravení u Ježíše, musí si uvědomit nebezpečí ran, jež mu způsobil hřích. DA 103.6

Bůh nevysílá své posly, aby hříšníka uchlácholil. Neposílá svá poselství pokoje, aby bezbožníka ukolébala v osudnou jistotu. Naopak zatěžkává svědomí hříšníka a probodává jeho duši šípy výčitek. Nebeští andělé upozorňují hříšníka na strašné soudy Boží, aby v něm prohloubili pocit potřeby zvolat: *„Co mám činiti, abych byl spasen?“* (Sk 16,30) Pak ruka, která ho pokořila v prach, pozdvihne hříšníka. Hlas, který ho káral za hřích a zahanbil jeho pýchu a ctižádost, se ho s něžnou účastí zeptá: *„Co chceš, abych ti učinil?“* (Mk 10,51) DA 104.1

Když Jan zahájil svou službu, byl národ tak podrážděný a nespokojený, že byl na pokraji vzpoury. Po sesazení Archelaa se Judsko dostalo přímo pod nadvládu Říma. Krutost a útisk římských vládců a jejich rozhodnost zavést pohanské symboly a zvyklosti vyvolaly odboj, který byl potlačen a utopen v krvi tisíců nejstatečnějších synů Izraele. To všechno jen vedlo k tomu, že rostla národní nenávisť vůči Římu a touha po vysvobození z jeho moci. DA 104.2

Uprostřed neshod a zápasu zazněl z pouště hlas, burcující a naléhavý, avšak plný naděje: *„Čiňte pokání, neboť království nebeské jest blízko.“* (Mt 3,2) Hlas zapůsobil na lid novou, neznámou silou. Proroci předpovídali příchod Kristův jako událost, která se stane až v daleké budoucnosti; tento hlas však ohlašoval, že už je nablízku. Prostý zjev Janův připomínal posluchačům proroky z dávných dob. Svými způsoby a svým oděvem připomínal proroka Eliáše. Nadán týmž duchem a touž silou jako Eliáš pranýřoval zkaženost národa a káral všeobecnou hříšnost. Jeho slova byla jasná, výstižná a přesvědčivá. Mnozí věřili, že je jedním z proroků, který povstal z mrtvých. Celý národ se probudil. Zástupy lidí se vydávaly do pouště. DA 104.3

Jan ohlašoval příchod Mesiáše a volal lid k pokání. Na znamení očištění od hříchu křtil je ve vodách Jordánu. Tímto významným činem učil, že ti, kdož chtějí být vyvoleným lidem Božím, jsou poskvrnění hříchem, a že bez očištění srdce a života nemohou vstoupit do království Mesiášova. DA 104.4

Přicházeli knížata a rabíni, vojáci, úředníci i venkované, aby slyšeli proroka. Slavné varování od Boha je načas vyburcovalo. Mnozí byli přivedeni k pokání a přijali křest. Lidé prostí i lidé ve vysokém postavení se podřizovali požadavku Křtitele, aby mohli mít účast v království, jež oznamoval. DA 105.1

Přišli mnozí ze zákoníků a farizeů, vyznali své hříchy a žádali o pokřtění. Vyvyšovali se nad ostatní a vzbuzovali v nich zdání, že jsou velmi pobožní; nyní se však odhalily tajné hříchy, jichž se za svého života dopustili. Duch svatý vnukl Janovi, že mnozí z nich nejsou o svých hříších přesvědčení. Činili tak jen z prospěchu. Doufali, že jako přátelé prorokovi získají náklonnost přicházejícího Knížete. A domnívali se, že přijetím křtu z rukou tohoto oblíbeného mladého učitele posílí svůj vliv na lid. DA 105.2

Jan je sežehl sžíravou otázkou: *„Plemeno zmijí, kdo vám dal pokyn, abyste prchli před nastávajícím hněvem? Vydejte ovoce, které by bylo hodno toho pokání; nemyslete si, že můžete u sebe říkati: My máme otce Abraháma. Pravím vám, že Bůh může Abrahámovi vzbuditi děti z těchto kamenů.“* (Mt 3,7-9) DA 105.3

Židé si nesprávně vykládali zaslíbení Boží o věčné přízni, kterou Bůh oblažuje Izrael: *„Takto praví Hospodin, kterýž dává slunce za světlo ve dne, zřízení měsíce a hvězd za světlo v noci, kterýž rozděluje moře, a zvučí vlnobití jeho, jehož jméno jest Hospodin zástupů. Jestliže se pohnou ta nářízení před obličejem svým, dí Hospodin, takéť símě Izraelovo přestane býti národem před obličejem svým pro všechny dny. Takto praví Hospodin: Budou-li moci býti změřena nebesa a vyhledáni*

základové země dolů, takéť já zavrhu docela símě Izraelovo pro všechno to, což činili, dí Hospodin.“ (Jr 31,35-37) Židé pokládali svůj přirozený původ od Abraháma za záruku, že toto zaslíbení se vztahuje na ně. Přehlédli však podmínky, jež Bůh stanovil. Dříve než dal zaslíbení, Bůh pravil: *„Dám zákon svůj do vnitřnosti jejich, a na srdci jejich napíše jej; i budu Bohem jejich, a oni budou mým lidem... Milostiv zajisté budu nepravosti jejich, a na hřích jejich nezpomenu více.“* (Jr 31,33-34) DA 106.1

Lidé, v jejichž srdcích je zapsán zákon Boží, mají přízeň Boha zajištěnu. Takoví jsou s Bohem ve shodě. Židé se však od Boha odloučili. Pro své hříchy trpěli jeho soudy. Proto se dostali do otroctví pohanскому národu. Jejich rozum se zatemnil hříchem, a protože jim Hospodin prokazoval v minulých dobách tak velkou přízeň, omlouvali nyní své hříchy. Namlouvali si, že jsou lepší než ostatní, a osobovali si nárok na požehnání Boží. DA 106.2

To vše *„bylo zapsáno jako poučení pro nás, na které připadl konec věků“* (1 K 10,11). I my si často špatně vykládáme požehnání Boží a namlouváme si, že se nám dostává přízně Boží, protože si jí zasluhujeme. Bůh nemůže učinit pro nás to, co by chtěl učinit. Jeho darů zneužíváme k vlastnímu uspokojení a k zatvrzení svých srdcí v nevěře a hříchu. DA 106.3

Jan prohlásil učitelům Izraele, že jejich pýcha, sobectví a krutost dokazují, že jsou pokolením zmijí, smrtelnou kletbou pro lid spíše než dítky spravedlivého a poslušného Abraháma. Protože se jim dostalo světla od Boha, jsou ještě horší než pohané, nad něž se cítí tak povzneseni. Zapomněli na skálu, z níž byli vylomeni, a na jámu, z níž byli vykopáni. Bůh nebyl při plnění svého záměru na nich závislý. Jako povolal Abraháma z pohanického lidu, tak mohl povolat i jiné do své služby. I kdyby měli srdce bez života jako kameny pouště, Duch Boží je mohl oživit, aby konali jeho vůli a dosáhli splnění Božího zaslíbení. DA 106.4

„Již jest,“ pravil prorok, *„i sekera přiložena ke kořeni stromů; každý strom, který nedává dobrého ovoce, bývá utínán a házen do ohně.“* (L 3,9) Ne podle jména, ale podle plodů se určuje hodnota stromu. Je-li plod bezcenný, nemůže jméno zachránit strom před zničením. Jan vysvětlil Židům, že jejich povaha a život rozhodují o tom, jak se na ně dívá Bůh. Pouhé vyznání nemá ceny. Není-li jejich život a jejich povaha v souladu se zákonem Božím, nejsou národem Božím. DA 107.1

Jeho slova vnikala do srdcí jeho posluchačů a přesvědčovala je. Přicházeli k němu s otázkou: *„Co tedy máme činiti?“* Odpovídal jim: *„Kdo má dvě košile, rozděl se s tím, kdo nemá žádné. Kdo má pokrmy, čiň stejně!“* (L 3,10.11) A upozorňoval úředníky, aby se střežili nespravedlnosti, a vojáky, aby se vystříhali násilí. DA 107.2

Všichni, kdož vejdou v království Kristovo, pravil, osvědčí svou víru a lítost. Jejich život se bude vyznačovat laskavostí, čestností a věrností. Budou pomáhat potřebným a přinášet Bohu své oběti. Budou se zastávat bezbranných a budou příkladem ctnosti a milosrdenství. Tak budou následovníci Kristovi důkazem toho, jak Duch svatý dovede přetvořit člověka. V jejich každodenním životě se bude projevovat spravedlnost, milosrdenství a láska Boží. Jinak budou jako pleva, jež se dává ohni. DA 107.3

„Já vás křtím vodou k pokání,“ hlásal Jan. *„Ten však, kdo přichází po mně, jest mocnější než já; jeho sandály nejsem hoden nositi; on vás bude křtíti Duchem svatým a ohněm.“* (Mt 3,11) Prorok Izaiáš prohlásil, že Hospodin očistí svůj lid od nepravostí *„v duchu soudu a v duchu horlivosti“*. Hospodin pravil Izraeli: *„Obrátím ruku svou na tě, až přepálím dočista trůsky tvé, a odejmu všecken cín tvůj.“* (Iz 4,4; 1,25) Pro hřích, nechť se ho dopustí kdokoli, *„náš Bůh jest oheň travujících“* (Žd 12,29). V každém, kdo se podřídí moci Boží, stráví hřích Duch Boží. Jestliže však kdo přilne k hříchu, splyne s ním v jedno. Pak sláva Boží, která ničí hřích, musí zničit i jeho. Jákob po svém nočním zápolení s Andělem zvolal: *„Viděl jsem Boha tváří v tvář, a zachována jest duše má.“* (Gn 32,30) Jákob se provinil těžkým hříchem, jak se zachoval k Ezauovi; učinil však pokání. Přestoupení mu bylo prominuto a hřích odpuštěn, proto mohl snést zjevení přítomnosti Boží. Kdykoli však člověk předstoupil před Boha, a přitom úmyslně páchal zlo, byl zahuben. Při druhém příchodu Kristově stráví Ježíš bezbožné *„dechem svých úst“* a zahubí je *„zjevením svého přícho- du“* (2 Te 2,8). Světlo slávy Boží, které dává život spravedlivým, vyhladí bezbožné. DA 107.4

V době, kdy žil Jan Křtitel, měl vbrzku přijít Kristus, aby zjevil povahu Boží. Již jeho přítomnost měla lidem odhalit jejich hříchy. Budou ho moci následovat, jen když budou ochotni očistit se od hříchu. Jen čistí srdcem budou moci prodlévat v jeho přítomnosti. *DA 108,1*

Takto ohlásil Jan Křtitel poselství Boží Izraeli. Mnozí začali dbát jeho naučení. Mnozí obětovali vše, aby mohli být poslušni. Mnozí následovali tohoto nového učitele a připojili se k němu a nemálo jich věřilo, že je Mesiášem. Když však Jan poznal, že lidé se upínají k němu, usměrňoval při každé příležitosti jejich víru k tomu, jenž přijde. *DA 108,2*

11. Křest

Zvěst o proroku z pouště a o jeho podivném kázání se roznesla po celé Galileji. Poselství se dostalo až k rolníkům z nejvzdálenějších horských obcí a k rybářům žijícím na březích moře a v jejich prostých upřímných srdcích našlo správnou odezvu. V Nazaretu se o něm mluvilo v truhlářské dílně Josefově a Ježíš v něm poznal výzvu. Poznal, že jeho čas nadešel. Když se vrátil po celodenní práci, rozloučil se se svou matkou a připojil se ke svým krajanům, ubírajícím se k Jordánu. DA 109.1

Ježíš a Jan Křtitel byli bratrance a nadto byli úzce spřízněni okolnostmi svého narození; přesto se však spolu dosud nesetkali a dosud se navzájem nepoznali. Ježíš žil do té doby v Nazaretě v Galileji, Jan pak na poušti v Judeji. Oba žili odloučeně v naprosto rozličných prostředích a jeden o druhém nevěděli. Tak to zařídila prozítkelnost, aby nevzniklo nejmenší podezření, že se spolu dohodli, že se budou vzájemně podporovat. DA 109.2

Jan se dozvěděl o událostech, jež provázely Ježíšovo narození. Doslechl se o tom, jak Ježíš jako jiných navštívil Jeruzalém a co se událo v rabínské škole. Znal čistý život Ježíšův a věřil o něm, že je Mesiáš. Naprostou jistotu však o tom neměl. Ježíš žil dlouhá léta v ústraní a nepodal zvláštní důkazy o svém poslání, takže mohly vzniknout pochyby, zda je opravdu Zaslíbeným. Jan Křtitel však čekal ve víře, že se vše vyjeví v době, kterou Bůh uzná za vhodnou. Dostalo se mu zjevení, že Mesiáš ho vyhledá, aby přijal křest z jeho rukou, a že přitom bude dáno znamení o jeho božské povaze. To mu umožní, aby Mesiáše představil lidu. DA 109.3

Když Ježíš přišel, aby se dal pokřtít, Jan v něm poznal tak čistou povahu, s jakou se dosud u žádného člověka nesetkal. Již ovzduší, které vytvářel svou přítomností, bylo svaté a vyvolávalo posvátnou bázeň. K Janovi přicházely k břehům Jordánu celé zástupy lidí a Jan vyslechl mnohé příběhy o strašných zločinech a setkal se s lidmi, jejichž duše byly obtíženy tisícerými hříchy; nikdy se však nesetkal s lidskou bytostí, z níž by vyzařoval vliv tak božský. To vše bylo v souladu s tím, co bylo Janovi zjeveno o Mesiáši. Přesto se zalekl, když měl splnit Ježíšovo přání. Jak by mohl on, hříšník, křtít Bezhríšného? A proč by se měl ten, jenž se nemusí kát, podrobovat obřadu, který byl přiznáním viny, jež se má smýt? DA 110.1

Když Ježíš požádal o pokřtění, Jan se zpěchoval tak učinit a zvolal: „*Já potřebuji, abych se dal pokřtít od tebe, a ty jdeš ke mně!*“ Jemně, avšak pevně a rozhodně Ježíš odpověděl: „*Nech to! Tak se sluší, abychom splnili všecku spravedlnost.*“ Jan se tedy podrobil, zavedl Spasitele do Jordánu a pohroužil ho do vody. „*Když pak byl Ježíš pokřtěn, hned jak vystoupil z vody, hle, otevřelo se nebe*“ a Ježíš „*uviděl Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice a přichází na něj.*“ (Mt 3,14-16) DA 111.1

Ježíš nepřijal křest jako přiznání viny za své vlastní hříchy, nýbrž ztotožnil se s hříšníky a učil to, co musíme učinit my. Také život plný utrpení a trpělivého snášení, který Ježíš prožil po svém pokřtění, je pro nás příkladem. DA 111.2

Když vystoupil z vody na břeh, sklonil se Ježíš v modlitbě. Začal se nový a významný úsek jeho životní dráhy. Ježíš vstoupil do vyššího stadia boje svého života. Ač byl Knížetem pokoje, jeho příchod musí být jako tasení meče. Království, které přišel zříditi, bylo opakem toho, po čem Židé toužili. On, jenž byl základem náboženského a společenského řádu Izraele, bude pokládán za jeho nepřítele a škůdce. On, jenž vyhlásil zákon ze Sinaje, bude odsouzen jako přestupník. On, jenž přišel, aby zlomil moc satanovu, bude označen za Belzebuba. Nikdo na zemi ho nepochopí; po celý život bude muset stále kráčet sám. Za celý jeho život nepochopila jeho matka, ani jeho bratři jeho poslání. Ani jeho učedníci ho nepochopili. Přebýval ve věčném světle, jsa jedno s Bohem, avšak svůj život na zemi musí prožít v osamocenosti. DA 111.3

Jsa jedno s námi, musel nést břímě naší viny a bídy. Ten, jenž je bez hříchu, musel pocítit hanbu hříchu. Ten, jenž miluje pokoj, musel žít v rozbrojích, pravda musela žít se lží, čistota s nečestí. Každý hřích, každá neshoda, každý chtíč zplozený přestoupením, trýznil jeho ducha. DA 111.4

Kristus bude muset sám kráčet svou cestou a sám bude muset nést své břímě. Na něm, jenž odložil svou slávu a vzal na sebe lidskou slabost, bude spočívat vykoupení světa. To vše věděl a cítil,

přesto zůstal pevný ve svém úmyslu. Na jeho bedrech ležela spása padlého lidstva a Ježíš rozepjal náruč, aby uchopil ruku Všemohoucí Lásky. *DA 111.5*

Pohled Spasitelův jakoby pronikl až do nebes, když vylil svou duši v modlitbě. Dobře věděl, že hřích zatvrdil lidská srdce a jak bude nesnadné, aby lidé pochopili jeho poslání a přijali dar spasení. Úpěnlivě se modlil, aby mu Otec dal sílu, aby překonal jejich nevěru a zlámal pouta, jimiž je spoutal satan a aby za ně porazil nepřítele. Modlil se o poskytnutí důkazu, že Bůh přijímá lidstvo v osobě svého Syna. *DA 111.6*

Ještě nikdy neslyšeli andělé takovou modlitbu. Rádi by přinesli svému milovanému Veliteli poselství, jež by ho ujistilo a utěšilo. Avšak nelze, Otec sám odpoví na prosbu svého Syna. Od svého trůnu vysílá paprsky své slávy. Nebesa se otevírají a na hlavu Spasitelovu sestupuje nejčistší světlo v podobě holubice, výstižného symbolu Ježíše, Tichého a Pokorného. *DA 112.1*

Z množství lidí, shromážděného u Jordánu, jen nemnozí vedle Jana postřehli nebeské vidění, avšak sláva božské přítomnosti sestoupila na celé shromáždění. Lidé ustrnuli a v naprostém tichu zírali na Krista. Jeho postavu ozářilo světlo, jež stále obklopuje trůn Boží. Jeho tvář, obrácená k nebi, zářila tak, jak to ještě u nikoho neviděli. Z otevřeného nebe bylo slyšet hlas: „*Tento jest můj milovaný Syn, jež jsem si oblíbil.*“ (Mt 3,17) *DA 112.2*

Tato stvrzující slova měla probudit víru v těch, kteří byli svědky této události, a měla dát Spasiteli sílu pro jeho poslání. Přesto, že Kristus vzal na sebe hříchy světa, přesto, že se ponížil tím, že přijal naši padlou přirozenost, hlas z nebes ho prohlásil za Syna Věčného. *DA 112.3*

Jan byl hluboce dojat, když viděl, jak se Ježíš sklonil a se slzami v očích žádal Otce o souhlas. Když ho oblila sláva Boží a ozval se hlas z nebe, poznal Jan znamení, které Bůh zaslíbil. Přesvědčil se, že to byl Vykupitel světa, kterého pokřtil. Duch svatý sestoupil na něho; Jan vztáhl ruku a ukazuje na Krista, zvolal: „*Hle, Beránek Boží, jenž snímá hřích světa.*“ (J 1,30) *DA 112.4*

Nikdo z posluchačů, ba ani ten, který je pronesl, nepochopil význam slov „*Beránek Boží*“. Na hoře Moria vyslechl Abrahám otázku svého syna: „*Otče můj, ... kdež hovádko k zápalné oběti?*“ Otec odpověděl: „*Bůh opatří sobě hovádko k oběti zápalné, synu můj.*“ (Gn 22,7.8) A ve skopci, kterého Bůh připravil namísto Izáka, viděl Abrahám symbol toho, jenž zemře za hříchy lidí. Tohoto obrazu použil Duch svatý, když prorokoval skrze Izaiáše o Spasiteli: „*Jako beránek k zabiti veden byl,*“ „*a Hospodin uvalil na něj nepravosti všech nás.*“ (Iz 53,7.6) Lid izraelský však neporozuměl poučení. Mnozí se dívali na obětní dary právě tak, jako se pohané dívají na své oběti: pokládali je za dary, jimiž mohou usmířit božstvo. Bůh je chtěl poučit, že na důkaz své lásky dává dar, který je s ním usmíří. *DA 112.5*

Slova: „*Toto jest můj milovaný Syn, jež jsem si oblíbil*“, která byla pronesena k Ježíši u Jordánu, se týkají celého lidstva. Bůh promluvil k Ježíši jako k našemu zástupci. Přes všechny naše hříchy a slabosti nás Bůh nezavrhl jako nehodné. „*Vzácné nás učinil v tom nejmilejším.*“ (Ef 1,6) Sláva, která spočinula na Kristu, je zárukou lásky Boží k nám. Svědčí o tom, jakou sílu má modlitba, je důkazem, že lidský hlas může dosáhnout sluchu Božího a že naše prosby dojdou přijetí ve dvorech nebeských. Hřích odtrhl zemi od nebe a zpřetrhal spojení s ním, Ježíš ji však opět spojil s říší slávy. Jeho láska objala člověka a dosáhla až nejvyššího nebe. Světlo, které z otevřených bran dopadlo na hlavu našeho Spasitele, dopadá i na nás, modlíme-li se o pomoc, abychom odolali pokušení. Hlas, který promluvil k Ježíši, promlouvá ke každé věřící duši: Toto je mé milované dítě, ve kterém se mi zalíbilo. *DA 113.1*

„*Milovaní, nyní jsme dětmi Božími; čím budeme, není ještě zjevno. Ale víme, že mu, až se zjeví, budeme podobni, poněvadž jej budeme viděti, tak jak jest.*“ (1 J 3,2) Náš Vykupitel otevřel cestu, aby i nejhříšnější, nejpotřebnější, nejponiženější a nejpopvrženější mohli přistoupit k Otci. Všichni mohou najít domov v příbytcích, které Ježíš přichystal. „*Takto mluví Svatý, Pravdivý, který má klíč Davidův, který otvírá tak, že nikdo nezavře, a zavírá tak, že nikdo neotevře; ... hle, dal jsem před tebe otevřené dveře, kterých nikdo nemůže zavřít.*“ (Zj 3,7.8) *DA 113.2*

12. Pokušení

„Ježíš, plný Ducha svatého, vrátil se od Jordánu a byl Duchem voděn po poušti.“ (L 4,1) Svědectví evangelia podle Marka je ještě pozoruhodnější. Marek praví: „*Hned pak jej Duch vypudil na poušť. Na poušti pobyl čtyřicet dní, byl pokoušen od satana a byl mezi šelmami.*“ (Mk 1,12-13) „*V těch dnech nejedl nic.*“ (L 4,2) DA 114.1

Když byl Ježíš veden na poušť, aby tam byl pokoušen, vedl ho Duch Boží. Ježíš nevyhledával pokušení. Odešel na poušť, aby byl sám a mohl rozjímat o svém poslání a díle. Postem a modlitbou se chtěl posílit na trnitou cestu, po níž bude muset jít. Satan však věděl, že Spasitel odešel na poušť a domníval se, že to je nejvhodnější chvíle, jak se mu přiblížit. DA 114.2

V zápasu mezi Knížetem světla a vůdcem říše tmy se rozhodovalo o věci, osudové pro celý svět. Když svedl člověka k hříchu, prohlásil satan zemi za svou a sebe nazval knížetem tohoto světa. Uzpůsobil naše prarodiče podle své povahy a zamýšlel založit na světě svou říši. Prohlásil, že lidé si ho vybrali za svého vládce. Ovládl člověka, a tím vládl nad světem. Kristus přišel, aby satanovo tvrzení vyvrátil. I jako Syn člověka zůstane Kristus věrný Bohu. Tím se prokáže, že satan plně nezvítězil nad lidským pokolením a že jeho nárok na svět je pochybný. Všichni, kdož se chtějí osvobodit z jeho moci, budou osvobozeni. Vláda, kterou Adam hříchem pozbyl, bude obnovena. DA 114.3

V ráji bylo hadu oznámeno: „*Nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, mezi semenem tvým a semenem její.*“ (Gn 3,15) Od té chvíle satan věděl, že jeho vláda nad světem nebude neomezená. Bylo vidět, že v lidech působí síla, jež odolává jeho nadvládě. S napětím sledoval, jak Adam a jeho synové přinášejí oběti a viděl v těchto obřadech symbol spojení mezi zemí a nebem. Proto se rozhodl, že toto spojení zmaří. Začal pomlouvat Boha a zkreslovat smysl obřadů, jež naznačovaly Spasitele. Sváděl lidi k tomu, aby se Boha báli jako tyrana, který si libuje v jejich záhubě. Oběti, které měly zjevit jeho lásku, byly přinášeny jen proto, aby usmířily jeho hněv. Satan vyvolával v lidech zhoubné vášně, aby nad nimi upevnil svou vládu. Když bylo zaznamenáno slovo Boží, zkoumal satan proroctví o příchodu Spasitele a všem lidským pokolením bránil správně pochopit tato proroctví, aby lidé zavrhlí Krista, až přijde. DA 115.1

Když se Ježíš narodil, věděl satan dobře, že přišel ten, jenž s ním z božského pověření svede boj o jeho právo na svět. Chvěl se, když anděl hlásal poselství, osvědčující moc novorozeného Krále. Satan dobře věděl, jaké postavení zaujímá Kristus v nebi jako milovaný Syn Otce. Skutečnost, že Syn Boží přichází na tuto zemi jako člověk, plnila ho úžasem a obavami. Nedovedl pochopit tajemství této velké oběti. Jeho sobecká duše nemohla rozumět takové lásce k svedenému lidstvu. Sláva a pokoj nebes a radost z obcování s Bohem vnímali lidé jen velmi slabě, zato je dobře znal Lucifer, zastiňující cherub. Když ztratil nebe, rozhodl se, že se pomstí tím, že k pádu přivede ostatní. Toto chtěl dosáhnout tak, že svede lidi, aby nedbali nebeských věcí a upnuli svá srdce jen k věcem pozemským. DA 115.2

Ne bez překážek bude Vládce nebes získávat duše lidí pro své království. Již od chvíle jeho narození v Betlémě ho ustavičně ohrožoval jeho úhlavní nepřítel. V Kristu se zjevil obraz Boží a v radách satanových bylo rozhodnuto, že musí být přemožen. Dosud žádná lidská bytost, která přišla na svět, neunikla moci svůdce. Všechny mocnosti zla se spikly proti Ježíši, aby nad ním zvítězily. DA 116.1

Mezi těmi, kdož byli při křtu Spasitelově, byl i satan. Viděl, jak Otcova sláva zalila jeho Syna. Slyšel hlas Hospodinův, jenž osvědčil božství Ježíšovo. Od chvíle, kdy se Adam dopustil hříchu, nemohlo lidské pokolení obcovat s Bohem přímo; obcování mezi nebem a zemí bylo možné jen skrze Krista. Nyní však, když Ježíš přišel „*v podobě hříšného těla*“ (Ř 8,3), promluvil sám Otec. Před tím obcoval s lidmi skrze Krista, nyní promluvil k nim v Kristu. Satan se kojil nadějí, že Bůh si tak oškliví zlo, že odloučení nebe od země potrvá navěky. Nyní se však ukázalo, že spojení mezi Bohem a člověkem bylo obnoveno. DA 116.2

Satan viděl, že musí zvítězit, nemá-li být poražen. V tomto boji šlo o příliš mnoho, než aby jej mohl svěřit svým podřízeným andělům. Bude jej muset vést osobně. Proti Synu Božímu byly

shromážděny všechny síly, jež odpadly od Boha. Proti Kristu byly namířeny všechny zbraně pekla.

DA 116.3

Mnozí se domnívají, že tento spor mezi Kristem a satanem nemá zvláštní význam pro jejich vlastní život, a proto o něj projevují malý zájem. Tento zápas se však znovu a znovu odehrává v každém lidském srdci. Člověk se nemůže vymanit z otroctví zla, aby se mohl věnovat službě Boží, aniž přitom musí čelit útokům satanovým. Je nám zatěžko odolat svodům, a přece jsou to tytéž svody, jímž Kristus odolal. Přitom na něho doléhaly o to více, oč nás svou povahou převyšuje. Se strašným břemenem hříchů světa odolal Kristus pokušení a nepropadl chťiči, zálibě v světské věci a touze po okázalosti, jež vede k domýšlivosti. To byla pokušení, jímž podlehl Adam a Eva a jímž tak snadno podléháme i my. DA 116.4

Satan poukazoval na Adamův hřích a použil ho za důkaz, že zákon Boží je nespravedlivý a že ho nelze splnit. Adamův poklesek měl vykoupit Kristus v naší lidské podobě. Když však Adama sváděl pokušitel, nebyl Adam ještě obtížen následky hříchu. Byl tehdy silný jako dokonalý člověk, jeho duševní a tělesná síla nebyla dosud porušena. Žil v prostředí slávy ráje a denně obcovoval s nebeskými bytostmi. Jinak tomu bylo s Ježíšem, když se odebral na poušť, aby zápolil se satanem. Za čtyři tisíce let ztratilo lidstvo na tělesné i duševní síle, pozbylo i mravní sílu; a Kristus vzal na sebe všechny slabosti degenerovaného lidstva. Jen tak mohl vysvobodit člověka z největších hlubin jeho ponížení. DA 117.1

Mnozí tvrdí, že je nemožné, aby byl Kristus podlehl pokušení. Pak by se ale nebyl mohl octnout v postavení Adamově a nebyl by mohl zvítězit tam, kde Adam padl. Kdybychom my museli na kterémkoli poli podstupovat těžší zápas, než jaký podstoupil Kristus, pak by nám nemohl přispět ku pomoci. Náš Spasitel však vzal na sebe lidskou přirozenost se všemi jejími nevýhodami. Přijal přirozenost člověka, který je vystaven pokušení. Nemusíme snášet nic, čemu nebyl vystaven on. DA 117.2

První velké pokušení, jemuž byl Kristus – právě tak jako nevinná dvojice v ráji – vystaven, byla chuť. Právě tam, kde začala zkáza, muselo začít dílo našeho vykoupení. Jako Adam padl, protože podlehl chuti, tak Kristus musí zvítězit tím, že chuti odolá. „*I postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí a potom pocítil hlad. I přistoupil pokušitel a řekl mu: Jsi-li Syn Boží, poruč, aby se z těchto kamenů staly chleby! On však odpověděl: Jest psáno: Člověk nebude živ jenom chlebem, ale každým slovem, které vychází z úst Božích.*“ (Mt 4,2-4) DA 117.3

Od časů Adamových až po dobu Kristovu vystupňovalo požitkářství natolik, že se moc choutek a vášní staly téměř nezvladatelnými. Tím se lidstvo zkazilo a podlehl nemocem a bylo mu nemožno samo se z toho vyprostit. Ve jménu člověka zvítězil Kristus tím, že obstál v nejtěžší zkoušce. Za nás odolal pokušení a jeho sebezapření bylo silnější než hlad nebo smrt. A v tomto prvním vítězství šlo o další věci, o něž jde ve všech našich bojích s mocnostmi temna. DA 117.4

Když Ježíš přišel na poušť, obestírala ho sláva Otcova. Byl povznesen nad lidskou slabost, neboť byl cele zaujat obcováním s Bohem. Sláva však odstoupila a Kristus zůstal sám, aby bojoval s pokušením. Pokušení na něho doléhalo bez ustání. Jeho lidská přirozenost se lekala zápasu, který ho čekal. Čtyřicet dní se postil a modlil. Zesláblý a vyhublý půstem, unavený a vyčerpaný duševním bojem, „*zohavena jest nad jiné lidi osoba jeho, způsob jeho nad syny lidské*“ (Iz 52,14). Ted' přišla příležitost pro satana. Ted' měl za to, že může Krista přemoci. DA 118.1

Jako odpověď na modlitby Kristovy přistoupil ke Spasiteli někdo v rouše nebeského anděla. Tvrdil, že je pověřen Bohem, aby oznámil, že Kristův půst skončil. Jako Bůh poslal anděla, aby zadržel ruku Abrahámovu při obětování Izáka, tak – uspokojen Kristovou ochotou nastoupit trnitou cestu – poslal Otec anděla, aby ho vysvobodil; tak znělo poselství, jež bylo Ježíši posláno. Spasitel byl zemdlený hladem a dychtil po potravě, když k němu náhle přistoupil satan. Pokušitel ukázal na kameny, rozeté po poušti a podobající se bochníkům chleba, a pravil: „*Jsi-li Syn Boží, poruč to-muto kamení, ať se stane chlebem.*“ (L 4,3) DA 118.2

Ačkoli se satan objevil v podobě anděla světla, jeho první slova, „*Jsi-li Syn Boží*“, ho prozradila. Je v nich náznak nedůvěry. Kdyby byl Ježíš učinil, co mu satan navrhoval, byl by tím uznal pochybnost. Pokušitel hodlal přemoci Krista týmiž prostředky, jež se mu tak osvědčily při svádění lidského pokolení na počátku. S jakou lstivostí se satan přiblížil k Evě v ráji! „*Takliž jest, že vám Bůh řekl: Nebudete jísti z každého stromu rajskeho?*“ (Gn 3,1) Pokušitelova slova byla sice pravdivá, ale ve způsobu, jakým je pronesl, se skrývalo pohrdání slovem Božím. Byl v nich skrytý zápor, po-

chybnost o božské pravdomluvnosti. Satan chtěl v mysl Evinu zasít domnění, že Bůh neplní to, co řekl, že odpírá-li jí tak krásné ovoce, vyvrací tím své tvrzení o své lásce k člověku a o svém soucitu s ním. Právě tak se nyní pokušitel snažil vnuknout Kristu své vlastní názory. „*Jsi-li Syn Boží.*“ Tato slova prozradila, co jitrí jeho mysl. I v tónu jeho hlasu zazněl výraz naprosté nevíry. Což by Bůh jednal takto se svým Synem? Což by ho nechal na poušti mezi divými šelmami, bez potrav, bez druhů a bez útěchy? Satan činí narážku na to, že Bůh by nikdy nenechal svého Syna v takovém postavení. „*Jsi-li Syn Boží,*“ ukaž svou moc a pomoz si ze svíravého hladu! Prikáž, aby se z tohoto kamení stal chléb! *DA 118.3*

Slova: „*Tento jest můj milovaný Syn, jež jsem si oblíbil*“ (Mt 3,17), která zazněla z nebe, zněla dosud v satanových uších. Přesto byl odhodlán, že přiměje Krista, aby nevěřil v toto svědectví. Slovo Boží bylo pro Krista ujištěním o jeho božském poslání. Přišel, aby žil mezi lidmi jako člověk a právě toto slovo Boží potvrzovalo jeho spojení s nebem. Satan zamýšlel vyvolat v něm pochybnosti o tomto slovu. Satan věděl, že kdyby otrásl Kristovou důvěrou v Boha, vyhrál by celý zápas. Tak by mohl přemoci Ježíše. Doufal, že Kristus, skleslý a vyhladovělý, ztratí víru v svého Otce a zachrání se divem. Kdyby to byl učinil, plán spasení by byl býval zmařen. *DA 119.1*

Když se satan a Syn Boží poprvé utkali, byl Kristus velitelem nebeských zástupů; satan, vůdce vzpoury na nebesích, byl z nebe vyvržen. Nyní bylo jejich postavení zdánlivě obrácené a satan se snažil této zdánlivé výhody co nejvíc využít. Jeden z nemocnějších andělů, pravil, byl vykázán z nebe. Tímto padlým andělem je Ježíš, jak naznačuje jeho vzezření, Bohem zapomenutý a lidmi opuštěný. Božská bytost by přece mohla podpořit své tvrzení vykonáním divu: „*Jsi-li Syn Boží, poruč, aby se z těchto kamenů staly chleby!*“ Takový čin tvůrčí moci, tvrdil pokušitel, by byl nezvratným důkazem božství. Takový čin by zakončil boj. *DA 119.2*

Jen s velkým úsilím mohl Ježíš v klidu naslouchat arcipodvodníkovi. Syn Boží však nebude dokazovat své božství satanovi anebo mu vysvětlovat důvody svého ponížení. Kdyby byl vyhověl žádosti odbojníka, nebyl by dosáhl ničeho pro blaho člověka nebo pro slávu Boží. Kdyby byl Kristus splnil přání nepřítele, satan by byl řekl: Ukaž mi znamení, abych mohl uvěřit, že jsi Synem Božím. Důkazy by nestačily k tomu, aby se zlomila síla vzpoury v jeho srdci. A Kristus nebude používat božské moci k svému vlastnímu prospěchu. Přišel, aby snášel zkoušky, jež musíme snášet i my, aby nám dal příklad víry a odevzdanosti. Ani teď, ani kdykoli později za svého života na zemi nevykonal jediný div ve svůj prospěch. Vše, co podivuhodného vykonal, bylo pro blaho druhých. Ačkoli Ježíš poznal satana hned od počátku, nedal se přimět k tomu, aby s ním vstoupil do sporu. Posílil se vzpomínkou na hlas z nebes a opřel se o lásku svého Otce. S pokušením nebude vyjednávat. *DA 119.3*

Ježíš se postavil satanovi slovy Písma. „*Je psáno,*“ pravil. Jeho zbraní v boji proti každému pokušení bylo slovo Boží. Satan požadoval, aby Kristus učinil div na znamení svého božství. Pevná víra ve výrok „*Tak praví Pán*“, která je nad všechny divy, byla znaméním, jež nelze vyvrátit. Pokud se toho bude Kristus držet, nemůže pokušitel zvítězit. *DA 120.1*

Nejsilnější pokušení přepadla Krista ve chvíli jeho největší slabosti. Satan se domníval, že tehdy zvítězí. Za podobných okolností vítězil nad lidmi. Když ochabla jejich síla, když zeslábla jejich síla a vůle a když se přestali opírat o Boha, přemohl i ty, kdož celý život statečně bojovali za pravdu. Mojžíš zemřel po čtyřicetiletém putování Izraele, když ho na okamžik opustila víra v nekončnou moc. Selhal právě na hranicích Zaslíbené země. Stejně tak Eliáš, který se neohroženě postavil před krále Achaba a před celý národ izraelský, v jehož čele stálo čtyři sta padesát proroků Bálových. Po strašném dni na vrchu Karmel, kdy falešní proroci byli zahubeni a kdy lid se přihlásil k Bohu, uprchl Eliáš z obav o svůj život před hrozbami modloslužebné Jezábel. Tak satan využíval lidské slabosti. A stejně tak bude činit i nadále. Kdykoli se kdo octne v bezvýchodné situaci, stísněn okolnostmi nebo sužován bídou a žalem, přichází satan, aby ho pokoušel a znepokojoval. Napadá slabá místa v naší povaze. Snaží se otrást naši důvěrou v Boha, který trpí, aby se věci tak utvářely. Ocitáme se v pokušení nedůvěřovat Bohu a pochybovat o jeho lásce. Často k nám pokušitel přistupuje, jako přistoupil ke Kristu, aby nám předvedl naše slabosti a vady. Doufá přitom, že nás zastraší a odtrhne od Boha. Pak už si je jist svou kořistí. Kdybychom mu ale čelili tak, jak mu čelil Ježíš,

byli bychom ušetření mnohé porážky. Vyjednáváme-li s nepřítelem, poskytujeme mu příležitost k vítězství. DA 120.2

Když Kristus řekl pokušiteli: „*Člověk nebude živ jenom chlebem, ale každým slovem, které vychází z úst Božích*“ (Mt 4,4), opakoval tím slova, jež před více než čtrnácti sty léty řekl Izraeli: „*Hospodin Bůh tvůj již teď čtyřiceti let tě vedl po poušti... I ponížil tě a dopustil na tebe hlad, potom tě krmil manou, kterouž jsi ty neznal, ani otcové tvoji, aby známé učinil tobě, že ne samým chlebem živ bude člověk, ale vším tím, což vychází z úst Hospodinových, živ bude člověk.*“ (Dt 8,2.3) Na poušti, když byly vyčerpány všechny zdroje výživy, poslal Bůh svému lidu manu z nebe; poskytla dostatečný a stálý zdroj potravy. To jim mělo být poučením, že Bůh na ně nezapomene, pokud v něho budou věřit a pokud budou chodit po jeho cestách. Spasitel se nyní učil tomu, čemu sám učil Izrael. Slovem Božím se dostalo pomoci zástupům Hebrejů a týmž slovem se jí dostane i Ježíši. Očekával, že pomoc přijde ve chvíli, kterou Bůh určí. Ocítl se na poušti, protože byl poslušen Boha, a proto si nebude opatřovat potravu podle rad satanových. Před očima celého vesmíru dosvědčil, že je menším neštěstím vytrpět, ať přijde cokoli, než se uchýlit od vůle Boží. DA 121.1

„*Člověk nebude živ jenom chlebem, ale každým slovem, které vychází z úst Božích.*“ Často se následovník Kristův ocitá v postavení, v němž nemůže sloužit Bohu a současně vykonávat své světské zaměstnání. Snad se mu i zdá, že se připraví o část příjmů, bude-li poslušen požadavků Božích. Satan se ho bude snažit přesvědčit, že se musí vzdát svých zásad. Avšak jediná věc na tomto světě, na niž můžeme spolehnout, je slovo Boží. „*Usilujte především o Boží království a spravedlnost, a toto vše vám bude přidáno.*“ (Mt 6,33) Ani na tomto světě nám není ku prospěchu, odchýlíme-li se od vůle našeho nebeského Otce. Poznáme-li moc slova Božího, nepodlehne návrhům satanovým, abychom uhájili živobytí nebo zachránili svůj život. Naší jedinou otázkou bude: Jak zní přikázání Boží? A jak zní jeho zaslíbení? Majíce je na paměti, uposlechneme prvního a budeme věřit v druhé. DA 121.2

V posledním velkém utkání ve sporu se satanem budou ti, kdož jsou věrni Bohu, zbaveni na zemi všech prostředků nutných k životu. Protože odmítnou přestoupit zákon Boží a poslouchat mocnosti tohoto světa, bude jim zapovězeno kupovat i prodávat. Nakonec bude nařízeno, že mají být usmrceni. (Viz Zj 13,11-17) Poslušnému však je dáno zaslíbení: „*Ten na vysokých místech přebývatí bude, hradové na skalách útočiště jeho, tomu chléb dán bude, vody jeho stálé budou.*“ (Iz 33,16) Tímto zaslíbením budou žít dítky Boží. Až země bude zpustošena hladomorem, ony budou nasyceny. „*Nebudou zahanbeni v čas zlý, a ve dnech hladu nasyceni budou.*“ (Ž 37,19) Takovou dobu tísně předvídá prorok Abakuk a jeho slova vyjadřují víru církve: „*Byť pak fík nekvetl, a nebo úrody na vinicích; byť i ovoce olivy pochybilo, a rolí nepřinesla užitku; a od ovčince odřezován byl brav, a nebylo žádného skotu v chlévích: Já však v Hospodinu veseliti se budu, plésati budu v Bohu spasení svého.*“ (Abd 3,17.18) DA 121.3

Nejdůležitějším poučením z prvního velkého pokušení našeho Pána, jež si musíme osvojit, je důležitost ovládnutí choutek a vášní. Pokušení, jež se týkají tělesné přirozenosti, mají ve všech dobách nejúčinnější vliv na zkázu a ponížení lidstva. Satan způsobuje, že nestřídmostí se ničí duševní a mravní síly, jež Bůh dal člověku jako dar nesmírné ceny. To člověku znemožňuje vážít si věčných hodnot. Ukájením smyslových požitků snaží se satan vymazat z duše každou stopu podoby Boží. DA 122.1

Bezuzdné požitkářství, které se vyskytovalo v době prvního příchodu Kristova se všemi nemocemi a ponížením, jež s sebou přináší, se bude opakovat ještě ve větší míře před druhým příchodem Kristovým. Kristus praví, že na světě to bude vypadat jako v době před potopou světa a jako v Sodomě a Gomoře. Každá představa a každé pomyšlení bude nešlechtné. Žijeme na samém prahu této strašné doby, a proto bychom si měli dokonale osvojit poučení ze Spasitelova postu. Jen z nevyšlovné úzkosti, již Kristus trpěl, můžeme usoudit, jaké zlo přináší neovládaná žádostivost. Příklad Kristův ukazuje, že naše jediná naděje na život věčný je v podřízení choutek a vášní vůli Boží. DA 122.2

Není v našich silách, abychom sami potlačili projevy své padlé přirozenosti. Naši zkaženosti využívá satan, aby nás uváděl v pokušení. Kristus věděl, že nepřítel bude pokoušet každou lidskou bytost, bude využívat zděděné slabosti a falešným našeptáváním bude svádět všechny, kdož se neopírají o Boha. Tím, že žil na zemi, po níž musí člověk kráčet, připravil nám náš Pán cestu k vítěz-

ství. Není jeho vůlí, abychom v boji se satanem podléhali. Nechce, abychom se dali zastrašit a zmalomyslnět útoky hada. „*Bud'te zmužilí*,“ praví; „*já jsem zvítězil nad světem*.“ (J 16,33) DA 122,3

Kdo bojuje se silou žádosti, pohlédni na Spasitele, pokoušeného na poušti! Pohlédni na něho v jeho smrtelném zápase na kříži, když zvolal: „*Žízním*.“ Podstoupil všechno, co můžeme snést i my. Jeho vítězství je našim vítězstvím. DA 123,1

Ježíš se opíral o moudrost a moc svého nebeského Otce. Hlásal: „*Panovník Hospodin pomáhá mi, pročez nebývám zahanben, ... nebo vím, že nebudu zahanben... Aj, Panovník Hospodin pomáhati mi bude*.“ Ukazuje na svůj vlastní příklad, Ježíš nám praví: „*Kdo jest mezi vámi, ješto se bojí Hospodina, ... ješto chodí v temnostech, a nemá žádného světla? Doufej ve jméno Hospodinovo, a zpolehni na Boha svého*.“ (Iz 50,7-10) DA 123,2

„*Přichází vládce (tohoto) světa*,“ pravil Ježíš, „*na mne ovšem nemá práva*.“ (J 14,30) Spasitel se nedal oklamat satanovým chytráctvím. Nepodlehł a nedopustil se hříchu. Ani jedinou myšlenkou se nepoddal pokušení. A tak si máme počínat i my. Kristovo lidství se pojilo s božstvím; byl vyzbrojen pro boj přítomností Ducha svatého. A přišel, aby nás učinil účastníky božského. Pokud jsme s Ježíšem spojeni vírou, nemá hřích nad námi vládu. Bůh posiluje víru v nás a vede nás, abychom se pevně přimkli k božství Kristovu a dosáhli tak povahové dokonalosti. DA 123,3

A jak toho dosáhnout, nám ukazuje Kristus. Čím zvítězil v boji se satanem? Slovem Božím. Jen slovem mohl odolat pokušení. „*Jest psáno*,“ pravil. A nám jsou dány „*vzácné a větší sliby: abyste se tím stali účastníky božské přirozenosti a unikli ve světě zhoubné žádostivosti*“ (2 Pt 1,4). Každé zaslíbení obsažené ve slově Božím je určeno nám. Žijeme „*každým slovem, které vychází z úst Božích*“ (Mt 4,4). Přepadne-li vás pokušení, nedbejte okolností nebo vlastní slabosti, dbejte jen síly slova. Všechna jeho moc slouží vám. „*V srdci mém*,“ praví žalmista, „*skládám řeč tvou, abych nehřešil proti tobě*.“ „*Podlé slova rtů tvých vystříhal jsem se stezky zhoubce*.“ (Ž 119,11; 17,4) DA 123,4

13. Vítězství

Pak vzal ďábel Ježíše do svatého města; „*postavil jej na štít svatyně a řekl mu: Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno:*“ *DA 124.1*

Svým andělům dá o tobě rozkaz, i vyzdvihnou tě na rukou, abys nenarazil nohou na kámen.“ (Mt 4,5-6) *DA 124.2*

Satan předpokládal, že nyní se utká s Ježíšem na jeho vlastní půdě. Lstivý nepřítel přitom použil slov, jež vyšla z úst Božích. Měl stále podobu anděla světla a dával najevo, že se vyzná v Písmu a že chápe i dosah toho, co je psáno. Jako předtím Ježíš užil slova Božího na podporu své víry, tak pokušitel použil teď slova Božího na podporu svého podvodu. Tvrdil, že jen zkoušel věrnost Ježíšovu a že ho nyní chválí za jeho pevnost. Protože Spasitel projevil víru v Boha, žádal ho satan, aby nyní podal další důkaz své víry. *DA 124.3*

Znovu je satanovo pokušení uvedeno narážkou, jež v sobě skrývá nedůvěru: „*Jsi-li Syn Boží.*“ Kristus byl pokoušen, aby odpověděl na ono „*jsi-li*“; přešel však toto vyslovení pochybnosti bez povšimnutí. Neohrozí přece svůj život pro to, aby podal satanovi důkaz. *DA 124.4*

Pokušitel zamýšlel využít lidské povahy Kristovy a naváděl ho k tomu, aby se dopustil povážlivosti. Satan však může k hříchu jen vybízet, nemůže však nikoho donutit, aby se hříchu dopustil. Řekl Ježíšovi: „*Vrhni se dolů.*“ Věděl, že ho sám nemůže svrhnout, neboť by na jeho záchranu zasáhl Bůh. Také nemohl Ježíše donutit, aby se dolů vrhl sám. Pokud Kristus nepodlehne pokušení, nemůže být přemožen. Všechna moc země nebo pekla ho nemohou donutit k tomu, aby se v nejmenším odchýlil od vůle svého Otce. *DA 125.1*

Pokušitel nás nemůže donutit k tomu, abychom činili zlo. Nemůže ovládnout naši mysl, pokud se sami nepoddáme jeho nadvládě. Než nad námi může satan uplatnit svou moc, musí souhlasit vůle a víra se musí přestat držet Krista. Každá hříšná žádost, jíž hovíme, však mu připravuje půdu. Každý čin, jímž se odchylujeme od božských přikázání, jsou otevřené dveře, jimiž může vstoupit, aby nás pokoušel a zničil. A každý náš poklesek nebo každá naše porážka mu poskytuje příležitost, aby potupil Krista. *DA 125.2*

Když satan vzpomněl zaslíbení: „*Svým andělům dá o tobě rozkaz,*“ vynechal slova: „*aby tě ostríhali na všech cestách tvých,*“ (Ž 91,11), což znamená na všech cestách podle vůle Boží. Ježíš odmítl sestoupit z cesty poslušnosti. Projevil naprostou důvěru ve svého Otce a nedá se dobrovolně přivést do postavení, v němž by bylo nutné, aby zasáhl jeho Otec na záchranu jeho života. Nebude nutit Prozřetelnost, aby ho přišla zachránit, protože tím by nedal lidstvu příklad důvěry a odevzanosti. *DA 125.3*

Ježíš pravil satanovi: „*Zase je psáno: Nepokoušej svého Pána Boha!*“ (Mt 4,7) Tato slova pravil Mojžíš Izraelským, když žíznil na poušti a žádali, aby jim Mojžíš dal vodu. Tehdy volali: „*Jest-li Hospodin uprostřed nás, či není?*“ (Ex 17,7) Bůh pro ně vykonal divy; když však přišly těžkosti, začali o něm pochybovat a žádali důkaz, že je s nimi. Ve své nevěře chtěli Boha pokoušet. A satan teď naváděl Krista, aby učinil totéž. Bůh již osvědčil, že Ježíš je jeho Syn; žádat nyní o důkaz, že je Synem Božím, by bylo pochybováním o slově Božím – pokoušením Boha. A totéž platí, žádáme-li o něco, co Bůh nezaslíbil. To je projev nedůvěry, zkoušení nebo pokoušení Boha. Neměli bychom se modlit k Bohu, abychom si vyzkoušeli, zda splní své slovo, nýbrž protože je splní; ne abychom vyzkoušeli, zda nás miluje, nýbrž protože nás miluje. „*Bez víry však není možno zalíbiti se, neboť, kdo chce přijít k Bohu, musí věřit, že Bůh jest a že dává svou mzdu těm, kdož ho hledají.*“ (Žd 11,6) *DA 125.4*

Víra však nemá nic společného s opovážlivostí. Jen ten, kdo má pravou víru, je obrněn proti opovážlivosti. Opovážlivost je totiž satanovým padělkem víry. Pravá víra se opírá o zaslíbení Boží a poslušnost přináší ovoce. Opovážlivost se rovněž dovolává Božích zaslíbení, avšak používá jich – jako to činí satan – aby omluvila hříchy. Víra měla vést naše první rodiče k tomu, aby věřili v lásku Boží a poslouchali přikázání Božích. Opovážlivost je však zavedla k tomu, že přestoupili zákon

Boží ve víře, že velká láska Boží je zachrání před následky jejich hříchů. Víra, která se dovolává přízně nebes a neplní podmínky, na nichž závisí poskytnutí milosti, není vírou. Pravá víra se opírá o zaslíbení a předpisy Písma. *DA 126.1*

Často se satanovi nepodaří vzbudit v nás nedůvěru, avšak daří se mu svést nás k opovázlivosti. Dostane-li nás na cestu pokušení, ví, že si může být jist vítězstvím. Bůh chrání každého, kdo kráčí cestou poslušnosti; uchýlení se z této cesty však v sobě skrývá nebezpečí, že se octneme na půdě satanově. Můžeme si být jisti, že na ní padneme. Spasitel nás nabádá: „*Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení.*“ (Mk 14,38) Rozjímání a modlitba nás uchrání, abychom se bezděky nedostali na nebezpečnou cestu, a tím nás ušetří mnohé porážky. *DA 126.2*

Napadne-li nás pokušení, nesmíme ztrácet odvalu. Octneme-li se ve zkoušce, začínáme často pochybovat o tom, že nás vede Duch Boží. Byl to však Duch svatý, který zavedl Ježíše na poušť, aby tam byl pokoušen satanem. Jestliže Bůh na nás dopustí zkoušku, sleduje tím naše dobro. Ježíš se nedovolával opovázlivě zaslíbení Božích, když byl vystaven pokušení, ale ani nepodleh malomyslnosti. Tak si máme počínat i my. „*Bůh je věrný, on vás nenechá pokoušeti nad vaši možnost, ale s pokušením dá i východisko, abyste je mohli snést.*“ (1 K 10,13) Bůh praví: „*Obětuj Bohu oběť chvály, a plň Nejvyššímu své sliby. A vzývej mne v den ssouzení: vytrhnu tě, a ty mne budeš slaviti.*“ (Ž 50,14.15) *DA 126.3*

Ježíš zvítězil v druhém zkoušení. A tehdy satan projevil svou pravou povahu. Neobjevil se však jako ohyzdná příšera se zvířecím kopýtkem a s křídly netopýra. Přišel jako mocný anděl, byť padlý. Hrdě se hlásí k tomu, že je vůdcem vzpoury a bohem tohoto světa. *DA 129.1*

Vyvedl Ježíše na vysokou horu a předestřel před jeho zraky všechna království světa v celé jejich kráse. Sluneční paprsky se opíraly o města s chrámy, mramorové paláce, úrodná pole a štědré vinice. Jediné stopy zla nebylo vidět. Oči Ježíšovy, přivyklé pohledu na tesknotu pouště, uzřely nyní obraz nedostižné krásy a lahody. Pak se ozval hlas pokušitele: „*Dám ti veškeru tuto moc a jejich slávu; neboť mně je svěřena a já ji mohu dáti, komu chci. Pokloníš-li se přede mnou, všechna bude tvá.*“ (L 4,6) *DA 129.2*

Kristus mohl své poslání splnit jen skrze utrpení. Čekal ho život plný strastí, útrap a bojů, a na konec potupná smrt. Bude muset nést hříchy celého světa. Bude muset vytrpět odloučení od svého láskyplného Otce. A nyní mu pokušitel nabízí, že se vzdá v jeho prospěch moci, kterou uchvátil. Kristus by se mohl vyhnout strašné budoucnosti, jež ho čeká, uzná-li nadvládu satanovu. Kdyby tak byl učinil, znamenalo by to, že se zříká vítězství v tomto velkém sporu. Satan zhřešil již v nebi tím, že se chtěl vyvýšit nad Syna Božího. Zvítězí-li nyní, bude to vítězství vzpoury. *DA 129.3*

Satan prohlásil Kristu, že moc a sláva světa byla svěřena jemu a že ji může dát, komu chce. Toto jeho prohlášení bylo pravdivé jen zčásti a satan je pronešl, aby posloužilo jeho klamu. Satan vládl nad tím, co vyrval Adamovi, ale Adam byl zástupcem Stvořitele. Jeho vláda nebyla nezávislá. Země patří Bohu a Bůh svěřil všechny věci svému Synovi. Adam měl vládnout pod dohledem Kristovým. Když zradil a odevzdal svou vládu do rukou satanových, zůstal Kristus nadále právoplatným Králem. Proto pravil Hospodin králi Nabuchodonozorovi: „*Nejvyšší panuje nad královstvím lidským a komuž chce, dává je.*“ (Da 4,22) Satan může vykonávat svou moc, již uchvátil, jen pokud to Bůh dovolí. *DA 129.4*

Když pokušitel nabídl Ježíši moc a slávu světa, navrhl vlastně, aby se Kristus zřekl skutečné vlády nad světem a vládl pod panstvím satanovým. To byla ta vláda, k níž se upínaly naděje Židů, kteří toužili ovládnout svět. Kdyby byl Kristus svolil a nabídl jim takové království, byli by je s povděkem přijali. Na tomto království však spočívala kletba hříchu se vši jeho bídou. Kristus pravil pokušiteli: „*Odejdi, satane; neboť jest psáno: Svému Pánu Bohu se klaněj a jej samotného uctívej!*“ (Mt 4,10) *DA 130.1*

Ten, jenž se vzbouřil v nebi, nabídl Kristu království tohoto světa, aby si koupil jeho poslušnost zásadám zla. Kristus se však nedá koupit; přišel, aby zřídil království spravedlnosti, a svého úmyslu se nevzdá. Se stejným pokušením přichází satan k lidem a u nich má větší úspěch než u Krista. Nabízí jim království tohoto světa za podmínky, že uznají jeho nadvládu. Vyžaduje, aby obětovali svou poctivost, nedbali svědomí a aby si libovali v sobectví. Kristus je vyzývá, aby nejprve hledali království Boží a jeho spravedlnost. Satan je však neopouští a našeptává jim: „Ať je

to s životem věčným jakkoli, chcete-li mít úspěch na tomto světě, musíte sloužit mně. Vaše blaho je v mých rukou. Já vám mohu dát bohatství, rozkoše, pocty a štěstí. Dbejte mé rady. Nepřipusťte, aby vás ovládly prapodivné představy o poctivosti a sebeobětování. Já vám připravím cestu.“ Mnozí se tím nechají oklamat. Ochotně slouží vlastnímu já a satan je spokojen. Vábí je nadějí na získání vlády na zemi, a přitom se sám zmocňuje vlády nad duší. Nabízí jim však něco, co jim nemůže poskytnout a co mu bude brzy vyrváno. Oplátkou za to je připravuje o jejich právo na dědictví dítek Božích. *DA 130.2*

Satan projevil pochybnost o tom, že Ježíš je Syn Boží. Dostalo se mu důkazu, ježž nemohl popřít. V trpícím člověku zazářilo božství. Této síle nemohl satan odolat. Svíjeje se vztekem z pokoreň, musel odtáhnout z přítomnosti Vykupitele světa. Vítězství Kristovo bylo právě tak dokonalé, jak dokonalý byl pád Adamův. *DA 130.3*

Také my můžeme odolat pokušení a donutit satana, aby nás opustil. Ježíš zvítězil vírou v Boha a odevzdaností Bohu. Ústy apoštola nám praví: „*Podříd'te se tedy Bohu. Vzepřete se d'áblu, i uteče od vás. Přiblížte se k Bohu, i přiblíží se k vám.*“ (Jk 4,7.8) Sami se z moci pokušitele osvobodit nemůžeme; pokušitel zvítězil nad lidstvem a bojujeme-li s ním jen vlastními silami, staneme se obětí jeho svodů; avšak „*věže pevná jest jméno Hospodinovo; k němu se uteče spravedlivý, a bude povýšen*“ (Př 18,10). Satan se třese a prchá i před tím nejslabším, jenž hledá útočiště v tomto mocném jménu. *DA 130.4*

Když nepřítel odešel, padl Ježíš vyčerpan k zemi, se smrtelnou bledostí v tváři. Zápas sledovali nebeští andělé a s úzkostí patřili na to, jak jejich milovaný Velitel prožívá nevýslovná muka, aby pro nás vybojoval spasení. Obstal ve zkoušce, jež byla větší, než jaká kdy může na nás dolehnout. K Synovi Božímu, jenž tu ležel jako mrtvý, přišli pak andělé, aby mu posloužili. Posilnili ho pokrmem, utěšili ho poselstvím o lásce jeho Otce a ujistili ho, že celé nebe jásá nad jeho vítězstvím, Ježíš se vrátil k životu; jeho velké srdce vzplanulo soucitem k člověku a Ježíš vykročil, aby dokončil dílo, jež započal. Neustane, dokud nepřítel nebude přemožen a padlé lidské pokolení vykoupeno. *DA 131.1*

Cenu našeho vykoupení nemůžeme pochopit. Pochopí ji vykoupení, až budou stát s Vykupitelem před trůnem Božím. Tehdy, až sláva věčnosti okouzlí naše smysly, vzpomeneme, že to vše opustil Ježíš pro nás, že pro nás nejen opustil nebeské dvory, ale že pro nás podstoupil nebezpečnou cestu, na níž mohl padnout a utrpět věčnou ztrátu. Tehdy složíme své koruny k jeho nohám a zapějeme: „*Hoden jest Beránek zabítý vzíti moc i bohatství, moudrost i sílu, čet, slávu a požehnání!*“ (Zj 5,12) *DA 131.2*

14. Nalezli jsme Mesiáše

Jan Křtitel pak kázal a křtil v Betabaře za Jordánem. Nedaleko odtud bylo místo, kde kdysi Bůh zastavil řeku v jejím toku, dokud ji Izrael nepřešel. A poněkud dále ležela pevnost Jericho, kterou dobylo nebeské vojsko. Vzpomínky na tyto události v té době znovu ožívaly a probouzely živý zájem o poselství Jana Křtitele. Zdalipak ten, jenž v minulých dobách vykonal divy, projeví opět svou moc a vysvobodí Izrael? Takové myšlenky háraly v srdcích těch, kdož denně přicházeli na břeh Jordánu. DA 132.1

Janovo kázání mělo tak silný vliv na lid, že vzbudilo pozornost náboženských představitelů. Římané si byli vědomi nebezpečí povstání a každé shromáždění lidu vyvolávalo jejich podezření; vše, co by mohlo vést k povstání lidu, vzbuzovalo obavy židovských vládců. Jan neuznával pravomoc velerady a nepožádal ji o povolení ke své činnosti; přitom káral vládce a lid, farizeje právě tak jako saduceje. Přesto ho lid s dychtivostí následoval. Zdálo se, že zájem o jeho činnost stále roste. Ač se Jan veleradě nepodrobil, měla velerada za to, že jako veřejný učitel podléhá její pravomoci. DA 132.2

Členové tohoto sboru byli vybráni z kněžského stavu, z předních mužů a učitelů národa. Jeho předsedou byl obvykle velekněz. Všichni členové sboru byli muži již pokročilého věku, nikoli však starci; byli to učenci, muži, kteří se vyznali nejen v židovském náboženství a v židovských dějinách, ale kteří měli i velké všeobecné vzdělání. Nesměli mít tělesné vady a museli být ženatí a mít děti, protože u takových je větší pravděpodobnost, že budou lidštější a shovívavější než druzí. K zasedání se shromažďovali v místnosti, spojené s chrámem v Jeruzalémě. V době, kdy Židé byli svobodni, byla velerada nejvyšším soudem národa a měla pravomoc jak nad světskými věcmi, tak i nad věcmi církevními. Ačkoli tehdy byla podřízena římským správcům, přesto měla velký vliv na občanské i na náboženské záležitosti. DA 133.1

Velerada dost dobře nemohla podrobit Janovu činnost šetření. Mnozí připomínali zjevení, jež se dostalo Zachariášovi v chrámě, a otcovo proroctví, jež označovalo dítě za předchůdce Mesiáše. Ve zmatcích a změnách posledních třiceti let se na tyto věci ve velké míře zapomnělo. Vzrušení, jež vyvolala Janova činnost, je nyní opět připomnělo. DA 133.2

Již dávno se v Izraeli nevyskytl prorok, již dávno se nevyskytlo takové hnutí po nápravě, jaké nyní začalo. Výzva k vyznání hříchu připadala každému jako něco nového a úžasného. Mnozí z vůdců si nechtěli jít poslechnout Janovy výzvy a jeho napomínání, aby pak nemuseli odhalit tajemství svých vlastních životů. Janovo kázání však bylo ohlášením Mesiáše. Bylo dobře známo, že již brzy skončí období sedmdesáti týdnů do příchodu Mesiáše, o němž se zmiňuje Danielovo proroctví; a všichni se těšili na období národní slávy, jež tehdy všeobecně očekávali. Nadšení lidu bylo takové, že velerada se bude muset brzy rozhodnout, zda Janovu činnost schválí nebo s ní vysloví nesouhlas. Moc velerady nad lidem již začala mizet. Vystávala pro ni vážná otázka, jak si udržet své postavení. V naději, že se dojde k nějakému řešení, vyslala velerada k Jordánu deputaci kněží a levitů, aby jednali s novým učitelem. DA 133.3

Na břehu Jordánu byl zástup lidí, naslouchajících slovům Janovým, když se tam dostavili delegáti velerady. Nadutí rabíni přišli se vši vznešeností, aby učinili dojem na lid a aby si vynutili úctu prorokovu. S pocitem úcty, ba až bázně, uvolňovali jim lidé cestu, aby mohli projít. Delegáti, v bohatém odění, vědomi si svého postavení a své moci, stanuli před prorokem pouště. DA 133.4

„Kdo jsi?“ vyptávali se ho. DA 134.1

Jan věděl, co zamýšlejí, a proto odpověděl: „*Já nejsem Kristus.*“ DA 134.2

„Co jsi tedy?“ „*Jsi Eliáš?*“ DA 134.3

„*Nejsem.*“ DA 134.4

„*Jsi ten prorok?*“ DA 134.5

„*Ne.*“ DA 134.6

„*Kdo jsi? Ať můžeme dát odpověď těm, kteří nás poslali. Co říkáš sám o sobě?*“ DA 134.7

„*Já jsem hlas volajícího na poušti: Vyrovnajte cestu Páně, jak řekl prorok Izaiáš.*“ (J 1,20-23)

DA 134.8

Písmo, na něž se Jan odvolal, bylo toto překrásné a výstižné proroctví Izaiášovo: „*Potěšujte, potěšujte lidu mého, dí Bůh váš. Mluvte k srdci Jeruzaléma, a ohlašujte jemu, že se již doplnil čas uložený jeho, že jest odpuštěna nepravost jeho... Hlas volajícího: Připravtež na poušti cestu Hospodinovu, přímou učiňte na pustině stezku Boha našeho. Každé údolí ať jest vyvýšeno, a všeliká hora i pahrbek ať jest snižen; což jest křivého, ať jest přímé, a místa nerovná ať jsou rovinou: nebo se zjeví sláva Hospodinova, a uzří všeliké tělo spolu.*“ (Iz 40,1-5) DA 134,9

Když kdysi král projížděl odlehlejšími končinami své říše, byla před královským vozem vyslána skupina mužů, kteří srovnávali nerovnosti v půdě a zasypávali výmoly, aby král mohl projet bezpečně a bez překážek. Tohoto zvyku použil prorok, aby znázornil dílo evangelia. „*Každé údolí ať jest vyvýšeno, a všeliká hora i pahrbek ať jest snižen.*“ Když se Duch Boží svou podivuhodnou a povzbuzující mocí dotkne duše, je lidská pýcha pokořena v prach. Pak se ukáže, že světské zábavy, světské postavení a moc jsou nicotné. „*Rozumové úvahy, každou povýšenost, která se zdvihá proti poznání Boha,*“ strhne a všechny myšlenky podřídí „*v poslušnost Kristu.*“ (2 K 10,5) Pak bude pokora a sebeobětavá láska, které si lidé tak málo vážili, vyvýšena jako něco, co jediné má cenu. To je dílo evangelia, jehož částí bylo Janovo poselství. DA 135,1

Rabíni se pak ptali dále: „*Proč tedy křtíš, když nejsi Kristus, ani Eliáš, ani prorok?*“ (J 1,25) Slovem „*prorok*“ mysleli Mojžíše. Židé věřili, že Mojžíš vstane z mrtvých a vstoupí do nebe. Nevěděli, že již byl vzkříšen. Když Jan Křtitel zahájil svou činnost, domnívali se mnozí, že by mohl být prorokem Mojžíšem, který vstal z mrtvých, neboť se zdálo, že zná důkladně proroctví a dějiny Izraele. DA 135,2

Také se všeobecně věřilo, že před příchodem Mesiáše se osobně zjeví Eliáš. Tuto naději zmařil Jan svým prohlášením; jeho slova však měla hlubší význam. Ježíš pravil později o Janovi: „*Chcete-li však uznati: on jest Eliáš, který má přijíti.*“ (Mt 11,14) Jan přišel v duchu a moci Eliášově, aby konal dílo, jež konal Eliáš. Kdyby ho byli Židé přijali, bylo by se jim to splnilo. Židé však jeho poselství nepřijali. Pro ně nebyl Eliášem. Nemohl pro ně vyplnit poslání, pro něž přišel, aby je vykonal. DA 135,3

Mnozí z těch, kdož se shromáždili u Jordánu, byli přítomni při křtu Ježíšově; znamení, které se tehdy objevilo, spatřili však jen nemnozí z nich. V předcházejících měsících působení Jana Křtitele se vyskytlo mnoho takových, kteří nedbali výzvy k pokání. Odmítnutí výzvy zatvrdilo jejich srdce a zatemnilo jejich rozum. Když nebesa dala Ježíši svědectví při jeho křtu, nepostřehli je. Oči, které se neobracely ve víře k tomu, jenž je neviditelný, nespátřily slávu Boží; uši, které nenaslouchaly jeho hlasu, nezaslechly slova svědectví. Tak je tomu i dnes. Přítomnost Krista a andělů se často projevuje ve shromážděních lidu, a přesto jsou mnozí, kteří to nevědí. Nepostřehnou nic zvláštního. Někomu se však odhaluje přítomnost Spasitelova. Jeho srdce pak naplňuje pokoj a radost. Je utěšen, povzbuzen a poženán. DA 136,1

Vyslanci z Jeruzaléma se ptali Jana: „Proč tedy křtíš?“ a očekávali jeho odpověď. Jan pohlédl na shromážděný zástup a náhle mu vzplanul zrak, jeho tvář se rozzářila a celou jeho bytost zachvátilo hluboké pohnutí. Rozepjal náruč a zvolal: „*Já křtím vodou, ale mezi vámi stojí kdosi, jehož nepoznáváte. Přichází po mně Muž, kterému nejsem hoden rozvázati řemínek u sandálů.*“ (J 1,26-27) DA 136,2

Poselství bylo jasné a jednoznačné a bylo určeno veleradě. Janova slova se nemohla týkat nikoho jiného než dávno Zaslíbeného. Mesiáš již byl mezi nimi! S úžasem se kněží a přední muži Izraele rozhlíželi kolem sebe v naději, že objeví mezi lidmi toho, o němž mluvil Jan. V zástupu ho však nepoznali. DA 136,3

Když při křtu Ježíšově poukázal Jan na Krista jako na Beránka Božího, vrhl tím nové světlo na Mesiášovo dílo. Mysl prorokova se začala zabývat slovy Izaiášovými: „*Jako beránek k zabiti veden byl.*“ (Iz 53,7) V dalších týdnech pak Jan znovu zkoumal proroctví a hloubal o smyslu obětní služby. Neuměl jasně rozlišit dvě fáze Kristova díla – Krista jako trpící oběť a Krista jako vítězného krále, věděl však, že jeho příchod má hlubší význam, než si uvědomovali kněží nebo lid. Když pak viděl Ježíše po jeho návratu z pouště v zástupu lidí, vzhlédl k němu ve víře, že dá lidu nějaké znamení, aby poznali, kdo opravdu je. Nemohl se takřka dočkat, až uslyší, jak Spasitel oznamuje své poslání. Ježíš však nepronesl jediné slovo, nedal jediné znamení. Nevystoupil, když ho Jan Křtitel

ohlásil, nýbrž vmísil se mezi učedníky Janovy, nedal nic najevo o svém zvláštním poslání a v nejmenším na sebe neupozornil. *DA 136.4*

Příštího dne spatřil Jan Ježíše, když přicházel. Osvícen slávou Boží, rozepjal prorok paže a pravil: „*Hle, Beránek Boží, jenž snímá hřích světa. To je ten, o kterém jsem řekl: Za mnou přichází Muž, jenž mě předešel... Ani já jsem ho neznal, ale aby byl zjeven Izraelovi, k tomu jsem přišel křtít vodou... Spatřil jsem Ducha sestupovat z nebe, a spočinul na něm. Já jsem ho také neznal, ale ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: Ten, na kterého uvidíš sestupovati a na kterém uvidíš spočinouti Ducha, to je ten, jenž křtí Duchem svatým. Já pak jsem viděl a dosvědčil, že to je Syn Boží.*“ (J 1,29-34) *DA 137.1*

Byl tento muž Kristus? S posvátnou bází a s podivem pohlédl lid na toho, jenž byl prohlášen za Syna Božího. Slova Janova na všechny hluboce zapůsobila. Jan k nim promluvil ve jménu Božím. Naslouchali mu, když je denně káral za jejich hříchy, a sílilo v nich přesvědčení, že ho poslalo nebe. Kdo však je tento, jenž je větší než Jan Křtitel? Na jeho oděvu, ani v jeho chování nebylo nic, co by ho prozrazovalo. Na pohled to byl prostý člověk, oděný jako oni ve skrovný šat chudých. *DA 137.2*

V zástupu bylo několik z těch, kteří při Kristově křtu spatřili nebeskou slávu a zaslechli hlas Boží. Od té doby se však Spasitelův zjev značně změnil. Při jeho křtu viděli jeho tvář ozářenou nebeským světlem; nyní však, kdy byl bledý, unavený a vyhublý, ho poznal jen prorok Jan. *DA 137.3*

Když však lidé upřeli na něho svůj zrak, viděli tvář, v níž se božská láska snoubila s uvědoměnou mocí. Každý pohled oka, každý rys tváře se vyznačoval pokorou a vyjadřoval nevýslovnou lásku. Zdálo se, jakoby ho obklopovalo ovzduší duchovního vlivu. Jeho chování bylo laskavé a skromné, v lidech však vzbuzoval dojem, že je v něm skrytá síla, již nelze utajit. Byl to ten, na něhož Izrael čeká již tak dlouho? *DA 137.4*

Ježíš přišel chudý a pokorný, aby mohl být naším příkladem i naším Vykupitelem. Kdyby byl přišel s královskou okázalostí, jak by pak mohl učit pokoře? Jak by mohl zvěstovat tak pronikavé pravdy, jaké vyslovil v kázání na hoře? Kde by byla bývala naděje ponížených, kdyby byl Ježíš přišel mezi lidi jako král? *DA 138.1*

Shromážděnému lidu se však zdálo, že je nemožné, aby ten, jehož Jan označil, splňoval jejich toužebné očekávání. Mnozí tím byli zklamáni a rozčarováni. *DA 138.2*

O tom, že Ježíš obnoví Izraelské království, nepadlo ani slovo, ač právě to chtěli slyšet kněží a rabíni, neboť na takového krále čekali a po něm toužili; takového krále by byli ochotni přijmout. Takového však, který usiluje o to, aby zřídil království spravedlnosti a pokoje v jejich srdcích, přijmout nechťeli. *DA 138.3*

Druhého dne stál Jan se dvěma svými učedníky, když znovu spatřil Ježíše v zástupu lidí. Znovu se tvář prorokova rozzářila slávou Neviditelného, když zvolal: „*Hle, Beránek Boží!*“ Tato slova uchvátila srdce učedníků. Zcela jim neporozuměli. Jaký význam mělo jméno „*Beránek Boží*“, které mu Jan dal? Jan sám nepodal o tom vysvětlení. *DA 138.4*

Opustili Jana a šli hledat Ježíše. Jeden z nich byl Ondřej, bratr Šimonův, druhý byl Jan evangelista. Stali se prvními Kristovými učedníky. Šli za Ježíšem, puzeni neodolatelným nutkáním, toužili promluvit s ním, přestože se jich zmocnila posvátná bázeň a upadli v mlčení, pohroužení v přemýšlení: „*Je to Mesiáš?*“ *DA 138.5*

Ježíš věděl o tom, že ho následují učedníci. Byli prvním ovocem jeho práce a srdce nebeského Učitele se zaradovalo, když tyto dvě duše přijaly jeho milost. Obrátil se k nim a zeptal se jich: „*Co hledáte?*“ Chtěl, aby se svobodně rozhodli, zda se vrátí nebo zda vysloví své přání. *DA 138.6*

Měli na mysli jediné. Přemýšleli jen o jedné věci. Zvolali: „*Rabbi, ... kde bydlíš?*“ V krátkém rozhovoru na cestě by se nemohli dozvědět to, po čem toužili. Proto chtěli být s Ježíšem sami, aby si sedli u jeho nohou a naslouchali jeho slovům. *DA 138.7*

„*Řekl jim: Pojd'te a uvidíte! Šli tedy, viděli, kde bydlí, a zůstali u něho ten den.*“ (J 1,39) *DA 139.1*

Kdyby Jan a Ondřej byli měli tak nevěřícího ducha jako kněží a přední muži Izraele, nebyli by se z nich stali posluchači u nohou Ježíšových. Byli by k němu přišli jako kritikové, aby soudili jeho slova. Mnozí si tak zavírají dveře, když se jim naskytne nejvzácnější příležitost. Uposlechlí výzvy Ducha svatého v kázání Jana Křtitele. A nyní poznali hlas nebeského Učitele. Slova Ježíšova jim

zněla jako svěží pravda a krása. Vrhala božské světlo na učení obsažené ve spisech Starého zákona.

DA 139.2

Je to pokání a víra a láska, co umožňuje duši přijmout moudrost z nebes. Víra působící skrze lásku je klíčem k poznání a každý, kdo miluje, „*pozná Boha*“ (1 J 4,7). DA 139.3

Apoštol Jan byl muž opravdový a hluboce citový, horlivý a hloubavý. Začal vnímat slávu Kristovu – ne světskou okázalost a moc, v níž – jak ho učili – měl doufat, nýbrž „*slávu, jakou má jenom jediný Syn od Otce, plný milosti a pravdy*“ (J 1,14). Pohroužil se do rozjímání o této předivné věci.

DA 139.4

Ondřej se chtěl podělit o radost, jež plnila jeho srdce. Šel a vyhledal svého bratra Šimona a řekl mu: „*Nalezli jsme Mesiáše.*“ Šimon nečekal na další pobídnutí. Také on poslouchal kázání Jana Křtitele a spěchal za Spasitelem. Oko Kristovo spočinulo na něm a Kristus poznal jeho povahu i jeho dosavadní život. Jeho vznětlivost, jeho horoucí a soucitné srdce, jeho ctižádost a sebevědomí, ale i jeho budoucí pád, jeho pokání, jeho horlivou práci i jeho mučednickou smrt – to vše na něm Spasitel poznal, když pravil: „*Ty jsi Šimon, syn Janův. Budeš se jmenovati Kefas, což se překládá Petr – Skála.*“ (J 1,43) DA 139.5

„*Na druhý den chtěl Ježíš vyjít do Galileje, i našel Filipa, a řekl jemu: Pojď za mnou.*“ (J 1,44) Filip uposlechl výzvy a stal se hned také pomocníkem Kristovým. DA 139.6

Filip pak vyzval Natanaela. Natanael byl v zástupu lidí přihlížejících tomu, když Jan Křtitel označil Ježíše za Beránka Božího. Když Natanael spatřil Ježíše, byl zklamán. Což tento muž, na němž jsou patrné známky chudoby a namáhavé práce, může být Mesiášem? Přesto se Natanael nemohl odhodlat k tomu, aby Ježíše zavrhl, neboť Janovo poselství ho přesvědčilo. DA 139.7

Ve chvíli, kdy k němu Filip přišel, aby ho získal, meškal Natanael v tichém háji, kam se uchýlil, aby rozjímal o Janově kázání o prorocích, týkajících se Mesiáše. Modlil se, aby mu bylo oznámeno, zda ten, jehož ohlásil Jan, je Vysvoboditel, a Duch svatý sestoupil na něho a ujistil ho, že Bůh navštívil svůj lid a vzbudil mu roh spasení. Filip věděl, že jeho přítel hloubá o prorocích, a když se Natanael modlil pod fíkovníkem, objevil Filip místo, kam se uchýlil. Často se na tomto odlehklém místě, skrytém mezi stromy, modlívali spolu. DA 140.1

Slova „*nalezli jsme toho, o kterém psal Mojžíš v zákoně a proroci*“ zdála se Natanaelovi přímou odpovědí na jeho modlitby. Filip však zakolísal ve víře. Dodal s nádechem pochybovačnosti: „*Ježíše, syna Josefova z Nazareta.*“ V Natanaelovi se opět ozval předsudek; zvolal: „*Z Nazareta může pojit něco dobrého?*“ (J 1,46.47) DA 140.2

Filip se s ním nepřel. Pravil: „*Pojď a podívej se! Uviděl Ježíš Natanaela, jak k němu přichází, a řekl o něm: Hle, pravý Izraelita, ve kterém není lži.*“ Natanael byl překvapen a zvolal: „*Odkud mě znáš? Ježíš mu řekl: Dříve než tě Filip zavolal, viděl jsem tě pod fíkem.*“ (J 1,48.49) DA 140.3

To postačilo. Božský Duch, který dal Natanaeli ujištění, když se v samotě modlil pod fíkovníkem, promluvil teď k němu ve slovech Ježíšových. Přestože měl pochyby a poněkud podlehl předsudku, přišel Natanael ke Kristu s upřímným přáním poznat pravdu a jeho touha se nyní vyplnila. Jeho víra byla větší než víra toho, jenž ho k Ježíši přivedl. Odpověděl: „*Rabbi, ty jsi Syn Boží, ty jsi Král izraelský!*“ (J 1,50) DA 140.4

Kdyby byl Natanael věřil rabínům, nebyl by našel Ježíše. Stal se učedníkem, protože se spolehl na vlastní úsudek. Tak je tomu i dnes s mnohými, jimž předsudek brání poznat dobro. Jak jinak by tomu bylo, kdyby „šli a podívali se“. DA 140.5

Nikdo z těch, kdož se spoléhají na lidský rozum a dávají se jím vést, nedojde spásného poznání pravdy. Je třeba, abychom jako Natanael zkoumali slovo Boží a prosili o osvětlení Duchem svatým. Ten, jenž viděl Natanaela pod fíkovníkem, uvidí i nás na skrytém místě při modlitbě. Andělé z říše světla jsou nablízku těm, kdož v pokoře hledají božské vedení. DA 141.1

Povoláním Jana, Ondřeje a Šimona, Filipa a Natanaela byl položen základ křesťanské církve. Jan přivedl ke Kristu dva ze svých učedníků. Jeden z nich, Ondřej, vyhledal pak svého bratra a pozval ho k Spasiteli. Potom byl povolán Filip a ten šel a vyhledal Natanaela. Tyto příklady nás mají poučit o tom, jak důležité je osobní úsilí, přímé přesvědčování našich příbuzných, přátel a bližních. Jsou takoví, kteří po celý život poznávají Krista, nikdy však nevynaložili osobní úsilí, aby přivedli k Spasiteli jedinou duši. Všechnu tuto práci přenechávají kazateli. Ten sice může být pro své povolání výborně připraven, leč nemůže vykonat to, co Bůh svěřuje členům církve. DA 141.2

Je mnoho takových, kteří potřebují službu laskavých křesťanských srdcí. Mnozí upadli do zkažení, ač mohli být zachráněni, kdyby se jim byli osobně věnovali jejich bližní, prostí muži a ženy. Mnozí čekají na to, až se k nim někdo přiblíží. Přímě v rodině, v sousedství a ve městě, v němž žijeme, je pro nás práce jako pro služebníky Kristovy. Jsme-li pravými křesťany, stane se nám tato práce potěšením. Člověk není obrácen, dokud se v něm nezrodí touha oznámit druhým, jakého vzácného přítele našel v Ježíši. Spásná a posvěcující pravda nemůže zůstat skryta v jeho srdci. *DA 141.3*

Všichni, kdož jsou zasvěceni Bohu, jsou šířiteli světla. Bůh z nich činí své služebníky, aby sdělovali druhým bohatství jeho milosti. Jeho zaslíbení zní: „*Obdařím je i okolí pahrbku svého požehnáním, a ssílati budu déšť časem svým; dešťové požehnání budou bývati.*“ (Ez 34,36) *DA 141.4*

Filip řekl Natanaelovi: „Pojď a podívej se!“ Nežádal na něm, aby uvěřil svědectví jiného, nýbrž aby se šel sám na Krista podívat. Když pak Ježíš vstoupil na nebesa, stali se jeho učedníci jeho zástupci mezi lidmi a jedním z nejúčinnějších způsobů, jak získat pro něho duše, je vzít si z něho příklad v našem každodenním životě. Náš vliv na druhé nezáleží ani tak na tom, co říkáme, jako spíše na tom, co jsme. Lidé se mohou přit s našimi vývody, mohou je odmítat, mohou odolávat našim výzvám, avšak život plný nezištné lásky je důkazem, jež nemohou popřít. Důsledný život, vyznačující se pokorou Kristovou, představuje na světě ohromnou sílu. *DA 141.5*

Kristovo učení je výrazem vnitřního přesvědčení a zážitku a ti, kdož se učí u Krista, se podle božského řádu stávají učiteli. Slovo Boží pronesené tím, kdo je jím sám posvěcen, má životodárnou moc, jež upoutává posluchače a přesvědčuje je, že je živou skutečností. Přijme-li kdo pravdu skrze lásku v ní, projeví se to v přesvědčivosti jeho chování i v tónu jeho hlasu. Hlásá to, co sám slyšel, viděl a pochopil z živého slova, aby se skrze poznání Krista připojili k němu i druzí. Jeho svědectví z úst, jichž se dotkl žhavý uhel z oltáře, je pravdou pro vnímavé srdce a působí na povahu jako posvěcení. *DA 142.1*

A kdo přináší světlo druhým, bude sám požehnán. „*Dešťové požehnání budou.*“ (Ez 34,26) „*Kdož svlažuje, také sám bude zavlažen.*“ (Př 11,25) Bůh by mohl dosáhnout svého cíle a spasit hříšníky bez naší pomoci; abychom však mohli rozvíjet svou povahu k podobě Kristově, musíme se na Kristově díle podílet. Abychom mohli sdílet jeho radost – radost z duší vykoupených jeho obětí – musíme se účastnit jeho díla pro jejich vykoupení. *DA 142.2*

Natanaelův první projev jeho víry, tak plný, opravdový a upřímný, zněl jako hudba v uších Ježíšových. A Ježíš mu odpověděl: „*Proto věříš, že jsem ti řekl: Viděl jsem tě pod fíkem? Uvidíš větší věci.*“ Spasitel se již těšil na to, až bude konat své dílo, zvěstovat evangelium pokorným, uzdravovat zkroušené a přinášet svobodu zajatcům satanovým. Při pomýšlení na blahodárná požehnání, jež přináší lidem, Ježíš dodal: „*Vpravdě, vpravdě vám pravím, uvidíte nebe otevřené a anděly Boží vystupující a sestupující na Syna člověka.*“ (J 1,51.52) *DA 142.3*

Tím Kristus vlastně říká: Na břehu Jordánu se otevřela nebesa a Duch v podobě holubice sestoupil na mne. Bylo to jen znamení, že jsem Syn Boží. Uvěříš-li ve mne jako v Syna Božího, tvá víra se posílí. Uvidíš, že nebesa jsou otevřena a nikdy se nezavrou. Já jsem je otevřel pro tebe. Andělé Boží vystupují, nesouce modlitby potřebných a zkrušených nebeskému Otci, a sestupují, přinášejíce požehnání a naději, pomoc a život dětem člověka. *DA 142.4*

Andělé Boží se stále vznášejí ze země k nebesům a stále sestupují z nebes na zemi. Divy, jež vykonal Kristus pro soužené a trpící, způsobila moc Boží pomocí andělů. A skrze Krista za pomoci nebeských posíl přichází k nám od Boha každé požehnání. Tím, že vzal na sebe lidskou přirozenost, spojuje Spasitel své zájmy se zájmy padlých synů a dcer Adamových a přitom se svým božstvím dotýká trůnu Božího. A tak je Kristus prostředníkem v obcování člověka s Bohem a Boha s člověkem. *DA 143.1*

15. Na svatební slavnosti

Ježíš nezahájil své dílo nějakým velkým činem před veleradou v Jeruzalémě. Projevil svou moc v malé galilejské vesnici na shromáždění v jedné rodině, aby způsobil radost při svatební slavnosti. Tím projevil svou účast s lidmi a dal najevo své přání sloužit k jejich štěstí. Když byl pokoušen na poušti, vypil sám kalich utrpení. Lidem pak přinášel kalich blaženosti a svým dobrodinním posvěcoval vztahy lidského života. *DA 144.1*

Od Jordánu se Ježíš vrátil do Galileje. V Káni, městečku ležícím nedaleko Nazareta, se měla konat svatba. Ženich i nevěsta byli spříznění s Josefem a Marií. Ježíš se dozvěděl o této rodinné slavnosti, odebral se tam a byl i se svými učedníky pozván na svatbu. *DA 144.2*

Zde se Ježíš opět setkal se svou matkou, od níž byl na čas odloučen. Maria se dozvěděla o úkazu, který se objevil při křtu Ježíšově na břehu Jordánu. Zprávy o tom se donesly až do Nazareta a oživily v její mysli vzpomínky na události, jež po tolik let skrývala na svém srdci. Jako všechny Izraelské i Marii velice vzrušilo poslání Jana Křtitele. Měla ještě v živé paměti, co bylo prorokováno při jeho narození. Jeho setkání s Ježíšem v ní vzbudilo nové naděje. Dověděla se také, že se Ježíš tajemně odebral na poušť a zpráva o tom jí způsobila starosti. *DA 144.3*

Ode dne, kdy ji navštívil v jejím domově v Nazaretu anděl se zvěstováním, shromažďovala Maria pečlivě každý důkaz o tom, že Ježíš je Mesiášem. Ježíšův život, plný laskavostí a lásky k bližnímu, ji přesvědčoval, že Ježíš nemůže být nikým jiným než Bohem Poslaným. Přepadaly ji však také pochybnosti a přicházela zklamání, a Maria toužila po tom, aby nadešla chvíle, kdy se zjeví jeho sláva. Smrt ji odloučila od Josefa, který s ní sdílel tajemství Ježíšova narození. Nyní už neměla nikoho, komu by mohla svěřit své naděje a obavy. Poslední dva měsíce byly pro ni strastiplné. Byla odloučena od Ježíše, v jehož účastenství nacházela útěchu. Hloubala nad slovy Simeonovými „*Tvou vlastní duší pronikne meč*“ (L 2,35). Vzpomněla oněch tří dnů plných úzkostí, kdy již myslela, že Ježíše ztratila navždy. A s toužícím srdcem očekávala jeho návrat. *DA 145.1*

Setkává se s ním na svatební slavnosti, a je to stále týž něžný, poslušný syn. A přece je jiný. Jiné je jeho vzezření. Jeho tvář nese stopy zápasu, který podstoupil na poušti, a má nový výraz důstojnosti a moci, jenž dosvědčuje jeho nebeské poslání. Provází ho skupina mladých mužů, jejichž oči ho sledují s úctou a kteří ho nazývají Mistrem. Společníci Ježíšovi vypravují Marii všechno, co viděli a slyšeli při křtu a jinde. Svě vyprávění končí slovy: „*Nalezli jsme toho, o kterém psal Mojžíš v zákoně a proroci.*“ (J 1,45) *DA 145.2*

Když se hosté sešli, zdálo se, jakoby se začali spolu bavit o něčem velmi poutavém. Celé společnosti se zmocnilo vzrušení. Lidé tvořili malé skupinky a mluvili spolu živě, ale tiše, a vrhali obdivné pohledy na Syna Mariina. Když Maria vyslechla svědectví učedníků o Ježíši, byla šťastna, že se jí dostalo ujištění, že její dávné naděje nebyly marné. Musela by být více než pouhým člověkem, kdyby se u ní k této svaté radosti nepřimísilo trochu přirozené mateřské pýchy. Když viděla, jak zraky mnohých jsou upřeny na Ježíše, zatoužila po tom, aby přede všemi dokázal, že je skutečně Pomazaným Božím. Měla za to, že teď se mu naskytla příležitost, aby před nimi učinil div. *DA 145.3*

V té době bylo zvykem, že svatební veselí trvalo několik dní. Tentokrát se před skončením slavnosti ukázalo, že došly zásoby vína. Když se na to přišlo, způsobilo to jisté rozpaky a rozmrzelost. Bylo nezvyklým zjevem, že by se při takových slavnostních příležitostech nedostávalo vína; svědčilo by to o nedostatečném pohostinství. Protože Maria jako příbuzná jednoho ze snoubenců pomáhala při hostině, řekla Ježíši: „*Nemají vína!*“ Těmito slovy Ježíši naznačila, aby zařídil potřebné. Ježíš však odpověděl: „*Ženo, co mi chceš? Má hodina ještě nepřišla.*“ (J 2,3.4) *DA 145.4*

Tato odpověď, jakkoli se nám může zdát úsečnou, nebyla chladná, ani nezdvořilá. Spasitelův způsob oslovení matky byl v souladu s východními zvyky. Používalo se ho vůči osobám, jimž se chtěla vyjádřit úcta. Každý skutek Kristova života na zemi odpovídal přikázání, jež sám vydal: „*Cti otce svého i matku svou.*“ (Ex 20,12) Z kříže, jako svůj poslední projev lásky ke své matce, oslovil Ježíš Marii stejným způsobem, když ji odevzdával do péče svého nejmilejšího učedníka. Jak při

svatební slavnosti, tak z kříže vyjadřovala jeho slova lásku, projevenou tónem hlasu, pohledem a chováním. *DA 146.1*

Když se mu jako chlapci odhalilo při návštěvě chrámu tajemství jeho životního poslání, pravil Kristus Marii: „*Což jste nevěděli, že já musím býti v domě svého Otce?*“ (L 2,49) Tato slova obsahují klíč k celému životu a dílu Ježíšovu. Ježíš všechno podřizoval svému dílu, velkému dílu vykoupení, které přišel na svět vykonat. Nyní to dal opět najevo. Bylo nebezpečí, že Maria by si mohla myslet, že příbuzenský vztah k Ježíši jí poskytuje zvláštní nárok na něho a že jí dává právo, aby ho do jisté míry řídila v jeho poslání. Třicet let byl jí milujícím a poslušným synem a jeho láska se nezměnila; nyní však musí konat dílo svého Otce. Jako Syn Nejvyššího a Spasitel světa se nesmí dát ve svém poslání zdržovat žádnými pozemskými pouty, jeho konání nesmí být jimi ovlivněno. Musí být volný, aby mohl konat vůli Boží. Toto ponaučení platí i pro nás. Požadavky Boží převyšují i svazky lidského příbuzenství. Žádná světská pouta nás nesmějí svést z cesty, po níž nám Bůh přikazuje jít. *DA 146.2*

Jediná naděje na vykoupení padlého lidského pokolení je v Kristu; i Maria mohla být spasena toliko skrze Beránka Božího. Sama se o spasení nezasloužila. Její příbuzenský vztah k Ježíši jí neskytval jiný duchovní vztah, než jaký má kterákoli jiná lidská duše, to naznačují Spasitelova slova. Ježíš jasně vytyčil rozdíl mezi vztahem, který má k Marii jako Syn člověka a jako Syn Boží. Příbuzenské svazky, které je poutaly, nepozdvihovaly Marii na roveň s Ježíšem. *DA 147.1*

Slova „*Má hodina ještě nepřišla*“ poukazují na to, že každý skutek, který Kristus vykonal za svého života na zemi, byl součástí uskutečňování plánu, jenž trval od věčnosti. Než Ježíš přišel na svět, měl již před sebou plán, dokonalý ve všech svých podrobnostech. Když kráčel mezi lidmi, byl každý jeho krok řízen vůli jeho Otce. Nezaváhal, když měl jednat v určenou dobu. S touž poslušností vyčkával, až nadejde čas. *DA 147.2*

Když pravil Marii, že jeho hodina ještě nepřišla, odpovídal tím Ježíš na Mariinu nevyslovenou myšlenku, v níž doufala spolu s celým národem. Maria věřila, že se Ježíš zjeví jako Mesiáš a že se ujme izraelského trůnu. Avšak čas dosud nepřišel. Ne jako Král, nýbrž jako „*Muž bolesti, který zkusil nemoci*“ (Iz 53,3) vzal Ježíš na sebe osud lidstva. *DA 147.3*

Ačkoli Maria neměla správnou představu o Kristově poslání, přece mu bezvýhradně důvěřovala. A na tuto víru Ježíš odpověděl. Aby poctil Mariinu důvěru a posílil víru svých učedníků, učinil první div. Učedníci se setkávali s četnými a velkými pokušeními, která je sváděla k nevěře. Pro ně bylo z proroctví nade vší pochybnost jasné, že Ježíš je Mesiáš. Domnívali se, že náboženští vůdcové uvítají Ježíše ještě s větší důvěrou než oni. Hlásali mezi lidmi podivuhodné skutky Kristovy a svou víru v jeho poslání, užasli však a byli trpce zklamáni, když se setkali u kněží a rabínů s nedůvěrou, hlubokými předsudky a nepřátelstvím vůči Ježíši. První divy Spasitelovy byly posilou učedníkům, aby odolali tomuto odporu. *DA 147.4*

Slova Ježíšova nepřivedla Marii nikterak do rozpaků. Pravila přísluhujícím u stolu: „*Udělejte, co vám řekne.*“ (J 2,5) Tím učinila, co mohla, aby připravila cestu pro dílo Kristovo. *DA 148.1*

U vchodu stálo šest velkých kamenných sudů na vodu. Ježíš vyzval sloužící, aby je naplnili vodou. Stalo se podle jeho slov. Protože víno potřebovali okamžitě, řekl Ježíš: „*Ted' naberte a zahneste správci hostiny.*“ Místo vody, již byly sudy naplněny, vytékalo víno. Ani správce hostiny, ani hosté vůbec nepostřehli, že došlo víno. Správce hostiny ochutnal víno, které přinesli sloužící a zjistil, že tak dobré víno dosud nikdy nepil a že je úplně jiné než víno, které se podávalo při zahájení slavnosti. Obrátil se k ženichovi a pravil: „*Každý člověk napřed předkládá dobré víno, a když se hosté opijí, víno špatnější; ale ty jsi zachoval dobré víno až na tuto chvíli.*“ (J 2,8.10) *DA 148.2*

Jako lidé předkládají nejprve nejlepší víno a po něm víno horší, tak i svět nakládá se svými dary. To, co svět nabízí, může lahodit oku a vábit smysly, avšak později se ukáže, že to neuspokojuje. Víno kysne a radost se mění v žal. To, co začalo se zpěvem a veselím, končí únavou a rozčarováním. Dary Ježíšovy jsou však vždy nové a svěží. Slavnost, kterou poskytuje Ježíš člověku, přináší vždy uspokojení a radost. Každý nový dar působí na obdarovaného tak, že si více váží pozhledování Páně a více se z něho raduje. Hospodin dává hojnost milosti. Nepřestane ji poskytovat. Přebýváte-li v něm, pak bohaté dary, jež dostáváte dnes, jsou zárukou toho, že zítra se vám dostane ještě bohatších darů. Slova, jež Ježíš pronesl k Natanaelovi, vyjadřují zákon o Božím jednání s těmi,

kdož věří. Každým novým projevem své lásky říká Bůh vnímavému srdci: „*Věříš? Uvidíš větší věci.*“ (J 1,50) DA 148.3

Kristův dar pro svatební hostinu byl symbolem. Voda představovala umučení Kristovo, víno pak prolití krve Kristovy za hříchy světa. Vodu, kterou byly naplněny sudy, přinesly lidské ruce, avšak jen slovo Kristovo ji mohlo oživit. Stejně je tomu s obřady, jež naznačují Spasitelovu smrt. Jedině mocí Kristovou skrze víru mohou nasytit duši. DA 148.4

Slovo Kristovo poskytlo bohatou zásobu vína pro slavnost. Stejně tak bohatá je zásoba jeho milosti, která vymazává nepravosti lidí, obcerstňuje a posiluje duši. DA 149.1

Na první slavnosti, které se zúčastnil se svými učedníky, dal Ježíš svým učedníkům kalich, který je symbolem jeho díla pro jejich spasení. Při poslední večeři jim ho podal opět, čímž dal základ k posvátnému obřadu, jenž měl znázorňovat jeho smrt, „*dokud nepřijde*“ (1 K 11,26). A zármutek učedníků z loučení s jejich Pánem zmírnil zaslíbením, že se znovu setkají, když pravil: „*Ode dneška jistě nebudu pít z tohoto plodu révy až do onoho dne, kdy jej budu pít s vámi nový v království svého Otce.*“ (Mt 26,29) DA 149.2

Víno, které Kristus připravil pro slavnost a které podal učedníkům jako symbol své vlastní krve, byla čistá šťáva z vinných hroznů. Zmiňuje se o tom prorok Izaiáš, když mluví o novém „*víně z horznů*“ a říká: „*Nekaz ho, proto že požehnání jest v něm.*“ (Iz 65,8) DA 149.3

Byl to Kristus, který ve Starém zákoně upozorňuje Izrael: „*Víno činí posměvače, a nápoj opojný nepokojného; pročez každý kdož se kochá v něm, nebývá moudrý.*“ (Př 20,1) Kristus sám nikdy nehostil takovým nápojem. Satan svádí lidi, aby hověli požitkům, jež zatemňují rozum a otupují duchovní vnímání, avšak Kristus nás učí, abychom ovládli nižší pudy. Jeho celý život je příkladem odpírání. Aby zlomil moc lačnosti, podstoupil Ježíš za nás nejtěžší zkoušku, jakou jen může člověk snést. Byl to Kristus, který nařídil, aby Jan Křtitel nepil víno, ani opojné nápoje. Byl to Kristus, jenž uložil tutéž zdrženlivost manželce Manue. A byl to Kristus, jenž vynesl kletbu nad člověkem, který by přiložil láhev k ústům svého bližního. Kristovo učení si v ničem neodporuje. Nekvašené víno, které připravil pro svatební hosty, je zdravým a osvěžujícím nápojem. Takový nápoj podporuje zdravou chuť k jídlu. DA 149.4

Hosté na svatební slavnosti si všimli výborné jakosti vína a vyzvídali na sloužících, jak došlo k tomu divu. Celá společnost nad tím užasla natolik, že ani nepomyslela na toho, jenž tento div způsobil. Když ho konečně začali hledat, shledali, že odešel tak tiše, že to nezpозorovali ani jeho učedníci. DA 149.5

Pozornost přítomných se pak obrátila k učedníkům. Poprvé měli příležitost vyznat se ze své víry v Ježíše. Vyprávěli, co viděli a slyšeli u Jordánu a v mnoha srdcích vzbudili naději, že Bůh poslal vysvoboditele svému lidu. Zpráva o zázraku se rozšířila po celém kraji a donesla se i do Jeruzaléma. S obnoveným zájmem zkoumali kněží a starší proroctví, která předvídají příchod Kristův. Dychtili poznat, jaké poslání má tento nový učitel, který se objevil mezi lidem tak nenápadně. DA 150.1

Působení Kristovo se nápadně lišilo od působení židovských starších. Jejich lpění na tradicích a zevní stránce potlačovalo všechnu skutečnou svobodu myšlení a konání. Žili v ustavičném strachu, aby nebyli znečištěni. Aby se nedostali do styku s něčím „nečistým“, stranili se nejen pohanů, ale i většiny svého vlastního národa a nesnažili se být mu k prospěchu, ani získat jeho přátelství. Lpěli stále jen na svých zásadách, a tím mržčili svůj rozum a zužovali svůj duševní obzor. Jejich příklad povzbuzoval lidi k sobectví a vedl k nesnášenlivosti mezi všemi třídami společnosti. DA 150.2

Ježíš započal své dílo nápravy tím, že projevil živé účastenství s člověkem. Osvědčil nejvyšší úctu k zákonu Božímu, káral okázalou zbožnost farizeů a snažil se osvobodit lid od nesmyslných předpisů, jež je svazovaly. Usiloval o to strhnout přehradu, jež stály mezi jednotlivými společenskými třídami, aby mohl z lidí učinit členy jedné rodiny. Jeho účast na svatební hostině měla být krokem k dosažení tohoto cíle. DA 150.3

Bůh přikázal Janu Křtiteli, aby žil na poušti, aby se tak uchránil před vlivem kněží a rabínů a připravil se pro zvláštní poslání. Přísná sebekázeň a odloučenost, v níž žil na poušti, nemohla však být pro lid příkladem. Sám Jan nevedl své posluchače k tomu, aby nedbali svých dřívějších povinností. Nabádal je, aby podali důkaz o své lítosti vírou v Boha na tom místě, kam je postavil Bůh.

DA 150.4

Ježíš tepal požitekářství ve všech jeho formách, svou povahou však byl společenský. Přijímal pohostinství od každého, navštěvoval domy bohatých i chudých, učených i nevědomých a snažil se pozvednout jejich myšlení od otázek všedního života k věcem duchovním a věčným. Naprosto neschvaloval zpustlost a jeho chování nebylo poskvrněno ani stínem světské lehkomyšlnosti. Přesto nacházel radost v utěšených událostech plných čistého štěstí a svou přítomností posvěcoval družná shromáždění. Židovská svatba byla takovou dojmavou událostí a svatební veselí nebylo proti myslí Syna člověka a nevyvolávalo jeho nelibost. Tím, že se zúčastnil této slavnosti, pocítil Ježíš manželství jako božské zřízení. *DA 150.5*

Jak ve Starém, tak i v Novém zákoně se manželského svazku používá k znázornění něžného a svatého svazku, jenž spojuje Krista s jeho lidem. Veselí svatební slavnosti vyvolávalo v myslí Ježíšově představu veselí, jež nastane v onen den, kdy přivede svou nevěstu do domu svého Otce a kdy vykoupení zasednou s Vykupitelem ke svatební večeři Beránkově. Kristus praví: *„Jakou má radost ženich z nevěsty, tak radovati se bude z tebe Bůh tvůj.“ „Nebudeš více slouti opuštěná, ... ale nazývána budeš rozkoší, ... nebo rozkoš mítí bude Hospodin v tobě.“ „Radovati se bude z tebe velice, přestane na milování svém tebe, plésati bude nad tebou s prozpěvováním.“* (Iz 62,5.4; Sf 3,17) Když apoštolu Janovi bylo dopřáno spatřit ve vidění nebeské věci, napsal: *„Uslyšel jsem jakoby hlas četného zástupu a jakoby hlas mnohých vod a jako hlas mocných hromů: Halleluja! Království se ujal Pán Bůh náš vševládny. Radujme se, jásejme, dejme mu slávu; neboť nastala svatba Beránkova, jeho choť se přichystala.“ „Blažení ti, kdož jsou pozváni k večeři Beránkovy svatby.“* (Zj 19,6.7.9) *DA 151.1*

Ježíš měl každou duši za hodnu pozvání do jeho království. Získal si srdce lidí tím, že chodil mezi ně jako někdo, kdo chce jejich dobro. Vyhledával styk s nimi na veřejných ulicích i v jejich příbytcích, na lodích, v synagóze, na březích jezera i na svatební hostině. Stýkal se s nimi, když konali své každodenní zaměstnání, a projevoval zájem o jejich světské starosti. Přinášel své učení do domácností, a tak dostával rodiny v jejich vlastních domovech pod vliv své božské přítomnosti. Svou živou osobní účastí si získával srdce lidí. Často se uchyloval do hor, aby se mohl modlit o samotě. Tak se však připravoval pro svou práci mezi lidmi. Ze své samoty vycházel, aby uzdravoval nemocné, učil nevědomé a zbavoval pout zajatce satanovy. *DA 151.2*

Ježíš vychovával své učedníky v osobním styku a ve společenství. Někdy je učil, když seděl uprostřed nich na horské stráni, někdy u jezera, někdy kráčeje s nimi cestou, zjevoval jim tajemství království Božího. Nedělal jim kázání, jak to dnes lidé dělají. Kdekoli našel srdce ochotné přijmout božské poselství, vyložil pravdu o cestě spasení. Nepřikazoval svým učedníkům, aby dělali to či ono, nýbrž jim pravil: „Následujte mne!“ Brával je s sebou na své cesty zemí a měst, aby viděli, jak učí lid. Slučoval jejich zájem se svým zájmem a oni se přidružili k němu, aby mu pomáhali. *DA 152.1*

Příklad Krista, jenž spojoval svůj zájem se zájmy lidstva, by měli následovat všichni, kdož hlásají jeho slovo, a všichni, kdož přijali evangelium jeho milosti. Nemáme se zříkat společenského styku. Neměli bychom se stranit druhých. Abychom získali příslušníky všech společenských tříd, musíme se s nimi stýkat všude, kde se vyskytují. Zřídka nás totiž vyhledají sami. A ne toliko z kazatelný se božská pravda dotkne lidských srdcí. Je ještě další pole působnosti, snad skrovnější, ale právě tak účinné. Takové pole je v příbytcích chudých a v palácích bohatých, za pohostinným stolem a mezi lidmi, kteří se sešli k čisté zábavě. *DA 152.2*

Jako učedníci Kristovi nebudeme vyhledávat světské obcování z pouhé touhy po zábavě a nebudeme se spojovat se světem v páchání pošetilství. Takové spolčování může způsobit jen škodu. Neměli bychom nikdy schvalovat hříchy svým souhlasem, nebo svými činy, svým mlčením nebo svou přítomností. Kamkoli jdeme, máme všude brát Ježíše s sebou a zvěstovat druhým, jak drahý je náš Spasitel. Ti, kdož se snaží uchovat své náboženství jen pro sebe a obehnat je kamennou zdí, připravují se o vzácnou příležitost konat dobro. Společenským stykem se křesťanství dostává do styku se světem. Každý, kdo přijal božské osvícení, má osvěcovat cestu těch, kdož ještě neznají Světlo života. *DA 152.3*

Všichni bychom se měli stát svědky Ježíšovými. Společenský styk, posvěcený milostí Kristovou, by měl být využit pro získávání duší pro Spasitele. Nechť svět vidí, že se sobecky nestaráme jen o své vlastní zájmy, nýbrž že chceme, aby se i ostatní podíleli na našem požehnání a na našich

výsadách. Necht' všichni poznají, že naše náboženství z nás nečiní lidi protivné a přemrštěné. Necht' všichni, kdož tvrdí, že našli Krista, slouží tak, jak sloužil on pro blaho člověka. *DA 152.4*

Neměli bychom vzbuzovat dojem, že křesťané jsou lidé sklíčení a nešťastní. Upřeme-li svůj zrak na Ježíše, uvidíme soucitného Vykupitele a zachytíme světlo, jež vyzařuje jeho tvář. Kde vládne jeho Duch, tam přebývá pokoj. A tam je také radost, neboť je tam klidná, svatá důvěra v Boha. *DA 152.5*

Kristus má zalíbení ve svých následovnicích, když projeví, že – ač jsou lidmi – jsou účastni božského. Takoví nejsou pouhými sochami, jsou to živí muži a ženy. Jejich srdce, osvěžená rosou božské milosti, se otevírají Slunci spravedlnosti. Světlo, které je osvětluje, vyzařují pak na druhé svým dílem, jež je prosvětleno láskou Kristovou. *DA 153.1*

16. Ve svém chrámě

„Potom sstoupil do Kafarnaum, on i matka jeho, i bratři jeho, i učedníci jeho, a pobýli tam nemnoho dní, nebo blízko byla velikanoc židovská. I vstoupil Ježíš do Jeruzaléma.“ (J 2,12.13) DA 154.1

Cestou do Jeruzaléma připojil se Ježíš k jedné z velkých karavan, putujících do hlavního města. Dosud veřejně neohlásil své poslání a vmísil se nepozorovaně do zástupu. Při takových příležitostech se často mluvilo o příchodu Mesiáše, na nějž tak výrazným způsobem upozornil Jan Křtitel. S rostoucím nadšením se přetřásaly vyhlídky na získání národní velikosti. Ježíš dobře věděl, že tato naděje se nesplní, neboť pramenila z nesprávného výkladu Písma. Vážně a opravdově vysvětloval prorockví a snažil se přimět lid k hlubšímu studiu slova Božího. DA 154.2

Židovští vůdcové učili věřící, že přicházejí do Jeruzaléma, aby tam učili uctívat Boha. O velikonočním týdnu se v Jeruzalémě shromáždilo velké množství lidí, kteří přicházeli ze všech částí Palestiny, ba i ze vzdálených zemí. Chrámová nádvoří se zaplnila nejrůznějšími lidmi. Mnozí z nich nemohli přinést s sebou oběti, jež měly být obětovány jako symbol oné velké Oběti. Pro jejich potřebu se na vnějším nádvoří chrámu kupovala a prodávala zvířata. Tu se shromažďovali příslušníci všech vrstev a kupovali zvířata k oběti. Tu se směňovaly všechny cizí peníze za peníze svatyně. DA 154.3

Od každého Žida se požadovalo, aby každoročně zaplatil půl šekelu jako „výkupné za duši svou“; peníze takto získané sloužily k údržbě chrámu. (Ex 30,12-16) Vedle toho přinášeli lidé do chrámu velké částky jako dobrovolné oběti a ty se pak ukládaly do chrámové pokladny. A bylo třeba, aby veškeré cizí peníze byly směněny za tzv. chrámový šekel, kterého se používalo pro službu ve svatyni. Výměna peněz poskytovala příležitost pro podvody a vydírání, které nabývaly na rozměrech; na této nemravnosti se přižívali i kněží. DA 155.1

Obchodníci požadovali za prodávaná zvířata přemrštěné ceny a o zisk se dělili s kněžími a vládci lidu, kteří se tím obohacovali na úkor lidu. Věřícím byla vštěpována víra, že nepřinesou-li oběti, nepožehná Bůh jejich dětem, ani jejich polím. To zajišťovalo vysokou cenu zvířat. Po tak dlouhé cestě by se byl nikdo nevrátil domů, aniž byl provedl obětní úkon, pro nějž byl přišel. DA 155.2

V čase velikonočních svátků bylo obětováno velmi mnoho obětí, a proto se u chrámu kupovalo značné množství zvířat. Zmatek, který z toho vznikl, připomínal spíše hlučný dobytčí trh než svatý chrám Boží. Všude bylo možno slyšet hlasité dohadování, bučení dobytka, bekot ovcí a vrkání holubů, cinkot mincí i hádky. Zmatek byl tak velký, že vyrušoval modlitebníky, a slova, jež byla určena Nejvyššímu, se ztrácela v hluku, který pronikal do chrámu. Židé se velmi pyšili svou zbožností. Byli hrdí na svůj chrám a každé slovo, jímž byl haněn, pokládali za rouhačství. Byli velmi přísní ve vykonávání obřadů s ním souvisejících; láska k penězům však byla silnější než jejich ohledy. Přitom si sotva uvědomovali, jak se odchýlili od původního účelu služby, ustanovené Bohem. DA 155.3

Když Hospodin sestoupil na horu Sinaj, posvětil místo svou přítomností. Mojžíš dostal příkaz, aby dal horu ohradit a aby ji posvětil a slovo Hospodinovo upozorňovalo: „*Varujte se, abyste nevstupovali na horu, smrtí umře. Nedotkneť se ho ruka, ale ukamenován nebo zastřelen bude; buď že by havado bylo, buď člověka, nebudeť živ.*“ (Ex 19,12.13) To je mělo poučit, že kterékoli místo, na němž Bůh projeví svou přítomnost, je svaté. Prostory a okolí chrámu Božího měly být pokládány za svaté. V honbě za ziskem však na to všechno přestali brát zřetel. DA 155.4

Kněží a přední mužové byli povoláni, aby byli zástupci Božími v národě; neměli připustit, aby chrámové nádvoří bylo znesvěceno. Měli být lidu příkladem poctivosti a soucitu s druhými. Místo, aby jen hleděli na vlastní zisk, měli si všímat postavení a potřeb věřících a ochotně pomáhat všem, kdož si nemohli koupit požadovaná obětní zvířata. To však nekonali, Jejich srdce se zatvrdila lakomstvím. DA 156.1

Na slavnost přišli také lidé trpící, chudí a sužovaní. Byli tu slepí, chromí, hluší. Některé přinesli na nosítkách. Mnozí byli tak chudí, že si nemohli koupit ani nejskrovnější oběť pro Hospodina, ba ani jídlo na ukojení hladu. Takový postoj kněží velice zarmoutil. Kněží se vychloubali svou

zbožností; tvrdili o sobě, že jsou opatrovníky lidu; byli však tvrdí a bezcitní. Marně je prosili o pomoc chudí, nemocní a zmírající. Jejich utrpení nevzbudilo v srdcích kněží žádnou lítost. *DA 157.1*

Když Ježíš vešel do chrámu, hned si všeho povšiml. Viděl nečestné obchodování. Viděl úzkost chudých, kteří si mysleli, že bez prolítí krve nedosáhnou odpuštění svých hříchů. Viděl, že vnější nádvoří se změnilo ve sprosté tržiště. Z posvátného místa se stala obrovská směnárna. *DA 157.2*

Kristus viděl, že se musí něco udělat. Lidem byla ukládána povinnost zúčastnit se četných obřadů, aniž jim byl vyložen jejich smysl. Věřící přinášeli své oběti a nevěděli, že jejich oběti jsou symbolem jediné dokonalé Oběti. A uprostřed nich, aniž byl poznán a uctěn, stanul nyní ten, jemuž byla všechna jejich služba určena. On vydal pokyny, týkající se obětování. On znal smysl jejich symbolické služby a viděl, jak byl převrácen a nepochopen. Duchovní bohoslužba vymizela. Kněží a přední mužové nebyli spjati se svým Bohem. Kristovým dílem bylo ustanovit zcela jinou bohoslužbu. *DA 157.3*

Pronikavým zrakem přehlédl Kristus celé dějiště, když stanul na schodech chrámového nádvoří. Prorockým okem se zahledí do budoucna, nevidí jen přes roky, ale přes staletí a věky. Vidí, jak kněží a vládci budou připravovat potřebné a chudé o jejich práva a zakazovat, aby se jim hlásalo evangelium. Vidí, jak před hříšníky bude skrývána láska Boží a jak lidé budou kupčit s milostí Boží. Při pohledu na to se v jeho tváři objeví výraz rozhořčení a moci. Pozornost lidí se upírá na něho. Oči těch, kdož tu provozují svůj nekalý obchod, se zaměřují na jeho tvář. Nemohou odtrhnout svůj pohled. Cítí, že tento Muž čte jejich nejnějnější myšlenky a odhaluje i jejich nejskrytější pohnutky. Někteří se pokoušejí ukrýt své tváře, jako by v nich byly vepsány jejich zlé skutky, které by tyto zkoumavé oči mohly poznat. *DA 157.4*

Zmatek a ruch utichá. Kupčení a smlouvání ustává. Vzniká trýznivé ticho. Celé shromáždění jímá bázeň. Všichni mají pocit, jako by byli předvoláni před soud Boží a měli se zodpovídat za své činy. Pohlízejí na Krista a vidí, že z něho – přes jeho lidskou podobu – vyzařuje božství. Stojí tu Majestát nebes jako bude stát Soudce v poslední den; není sice ještě obklopen slávou, která ho pak bude provázet, ale má stejnou moc číst v srdcích. Jeho oči pozorují celý zástup lidí, avšak vidí každého jednotlivce. Zdá se, jako by jeho postava vyrůstala nade všechny svou rozhodností a důstojností a jako by jeho tvář ozařovalo božské světlo. Promluvil, a jeho jasný, zvukný hlas – též hlas, který na hoře Sinaj ohlásil zákon, jenž kněží a vládci přestupují – zazněl doprovázen ozvěnou chrámovými prostory: „*Odnešte to! Nedělejte z domu mého Otce tržnici.*“ (J 2,17) *DA 158.1*

Pak sestupuje se schodů a zdvihaje důtky z provazů, jež našel u vchodu do chrámového prostoru, vyzývá prodáváče, aby odešli z nádvoří chrámu. Se zanícením a s přísností, jakou dosud neprojevil, převrací stoly směnárníků. Mince padají a hlasitě zvoní při dopadu na mramorovou dlažbu. Nikdo se neopovazuje pochybovat o jeho moci. Nikdo se nehýbe, aby posbíral své nepoctivě nabyté zisky. Ježíš nepoužije důtek na nikoho, ale pouhý svazek provazů v jeho ruce se zdá tak strašný jako plamenný meč. Úředníci chrámu, vypočítaví kněží, dohazovači a obchodníci s dobyt看m prchají odtud i se svými ovci a voly, a všichni myslí jen na to, aby unikli odsouzení jeho přítomnosti. *DA 158.2*

Lidé cítí, že je zastínilo božství, a zmocňuje se jich panika. Z bezkrevných rtů vycházejí výkřiky hrůzy. I učedníci se chvějí. Slova Ježíšova a jeho jednání, tak odlišné od jeho obvyklých způsobů, je naplnilo posvátnou bázní. Vzpomněli si, že je o něm psáno: „*Horlivost pro tvůj dům mě stravuje.*“ (Ž 69,10) V rychlosti opouští hlučný dav i se svým zbožím chrám Páně. Nádvoří jsou zbavena sprostého obchodování a na místě, kde byl dosud zmatek a nepořádek, zavládlo hluboké a slavnostní ticho. Přítomnost Páně, jež kdysi posvětila horu, posvětila nyní chrám vystavěný k jeho počtě. *DA 158.3*

Tím, že vyčistil chrám, ohlásil Ježíš své poslání Mesiáše a zahájil svou činnost. Tento chrám, postavený za příbytek božské Přítomnosti, měl být poučením pro Izrael a pro svět. Od prvopočátku bylo záměrem Božím, aby každé stvoření, od nádherného a svatého serafína až po člověka, bylo chrámem, v němž bude přebývat Stvořitel. Následkem hříchu přestal být člověk chrámem Božím. Srdce člověka, zatemněné a poskvřené zlem, již nezjevovalo slávu božského. Vtělením Syna Božího byl však záměr nebes splněn. Bůh přebývá v člověku a srdce člověka se spasitelnou milostí stává opět chrámem Božím. Bůh chtěl, aby chrám v Jeruzalémě byl stálým svědectvím skvělého osudu, jenž se nabízí každé duši. Židé však nepochopili význam této stavby, na niž byli tak pyšní. Neuděla-

li ze sebe svatý chrám pro božského Ducha. Nádvoří chrámu v Jeruzalémě, plná sprostého obchodování, byla věrným obrazem chrámu srdce, poskvrněného smyslnými vášněmi a nečistými myšlenkami. Tím, že vyčistil chrám od světských kupců a prodavačů, dal Ježíš na srozuměnou, že jeho posláním je vyčistit srdce, jež bylo poskvrněno hříchem, zbavit je pozemských přání, sobeckých choutek a zlovyků, které kazí duši. *„Přijde do chrámu svého Panovník, kteréhož vy hledáte, a Anděl smlouvy, v němž vy libost máte. Aj, přijdeť, praví Hospodin zástupů. Ale kdo bude moci snést den příchodu jeho? A kdo ostojí, když se on ukáže? Nebo on jest jako oheň rozpouštějící a jako mýdlo běličů. I sedna, přeháněti bude a přečišťovati stříbro, a přečistí syny Lévi, a vyčistí je jako zlato a jako stříbro.“* (Mal 3,1-3) *DA 161.1*

„Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá? Kdo ničí Boží chrám, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a to jste vy.“ (1 K 3,16.17) Nikdo se nemůže sám zbavit přívalu zla, jež se zmocnilo jeho srdce. Toliko Kristus může vyčistit chrám srdce. Nevynucuje si však vstup. Nevchází do srdce jako kdysi do chrámu, ale praví: *„Hle, stojím u dveří a tluku. Kdo uslyší můj hlas a otevře dveře, k tomu vejdu.“* (Zj 3,20) Vejde, ne však na pouhý jeden den; neboť praví: *„Budou v nich přebývatí a mezi nimi se pohybovatí... a oni budou mým lidem.“ „Podmaní nepravosti naše a uvrhne do hlubin mořských všechny hříchy naše.“* (2 K 6,16; Mi 7,19) Jeho přítomnost vyčistí a posvěti duši tak, aby mohla být svatým chrámem Hospodinu a *„Božím příbytkem v Duchu“* (Ef 2,21.22). *DA 161.2*

Přemožení strachem a hrůzou uprchli kněží a přední mužové z nádvoří chrámu, z dosahu pátravého pohledu, který pronikl do jejich srdcí. Na svém útěku se potkávali s těmi, kteří kráčeli do chrámu, vyzývali je, aby se vrátili domů, a vyprávěli jim, co viděli a slyšeli. Kristus hleděl za prchajícími a pociťoval lítost nad tím, že se tak bojí a že nic nevědí o tom, co je pravá bohoslužba. V tomto výjevu viděl předobraz rozptýlení celého židovského národa, způsobeného jeho bezbožností a zatvrzelostí. *DA 162.1*

A proč prchali kněží z chrámu? Proč nesetřvali na svém místě? Ten, na jehož příkaz odtáhli, byl syn tesaře, chudý Galilejský, jenž neměl na světě postavení, ani moc. Proč se mu nepostavili? Proč zanechali své zisky, jichž tak nepoctivě nabyli, a uprchli na rozkaz někoho, jenž na pohled vypadal tak skromně? *DA 162.2*

Kristus promluvil se svrchovaností krále. V jeho zjevu a v tónu jeho hlasu bylo něco, čemu nedokázali odporovat. Když uslyšeli rozkaz, uvědomili si to, co jim dosud vůbec nepřišlo na mysl, že jsou opravdu pokrytci a zloději. Když pohlíželi do tváře Kristovy a postrehli záblesk božství, viděli v ní rozhořčení a uvědomili si dosah jeho slov. Cítili se, jako by stáli před trůnem věčného Soudce a byli odsouzeni pro časnost i pro věčnost. V té chvíli byli přesvědčeni, že Kristus je prorok a mnozí z nich uvěřili, že je Mesiáš. Duch svatý oživil v jejich myslích výroky proroků o Kristu. Přesvědčí je to? *DA 162.3*

Na pokání nemysleli. Poznali, že Kristus projevil účast s chudými. Byli si vědomi toho, že se provinili tím, že při svém obchodování vydírali lid. A protože Kristus poznal jejich záměry, začali ho nenávidět. Jeho veřejná výtka pokořila jejich pýchu a jeho rostoucí vliv na lid vzbudil v nich žárlivost. Rozhodli se, že se ho zeptají, jakou mocí je vyhnal a kdo mu dal tuto moc. *DA 162.4*

Pomalů a v zamyšlení, leč s nenávistí v srdci se vrátili do chrámu. Jaká však změna tu nastala, zatím co byli pryč! Když uprchli, chudí tu zůstali; a nyní patřili na Ježíše, jehož tvář obličovala jeho lásku a soucit. Se slzami v očích pravil třesoucím se lidem, kteří ho obklopili: Nebojte se. Vytrhnu vás a vy mne budete oslavovat. Proto jsem přišel na svět. *DA 162.5*

Lidé se tlačili, aby se dostali do Kristovy blízkosti, a úpěnlivě prosili: *„Mistře, požehnej mi.“* Vyhověl každému volání. Se soucitem milující matky se skláněl k trpícím dětem. Všem věnoval svou pozornost. Každý byl uzdraven, ať trpěl jakoukoli nemocí. Někým se rozvázal jazyk a mohli ho chválit, slepí užívali tvář svého Dobrodince. Srdce trpících se oblažila. *DA 163.1*

Když kněží a chrámoví úředníci spatřili toto velké dílo, byl to pro ně objev. A jaký objev pro ně bylo to, co uslyšeli! Lidé si vyprávěli o bolestech, jimiž trpěli, o svých zklamanech nadějích, o strastiplných dnech a bezesných nocích. A když se jim zdálo, že zhasla poslední jiskřička naděje, Kristus je uzdravil. Moje břímě bylo přetěžké, pravil jeden; našel jsem však pomoc. Je to Kristus, Syn Boží, a obětuji svůj život, abych mu sloužil. Rodiče pravili svým dětem: On vám zachránil

život; pozvedněte svůj hlas a chvalte ho. Hlasy dětí a mladých lidí, otců a matek, přátel a diváků splývaly v jeden proud díkůvzdání a chvály. Jejich srdce se naplnila nadějí a štěstím. Do jejich mysli přišel pokoj. Uzdravili se na duchu i na těle. Navraceli se domů a všude hlásali zvěst o ne-
výslovné lásce Ježíšově. DA 163.2

Ti, kdož byli takto uzdraveni, se pak při Kristově ukřižování nepřipojí k zástupu sběře, který bude volat: „*Ukřižuj ho!*“ Ježíši platila jejich láska, neboť sami na sobě pocítili jeho velkou lásku a podivuhodnou moc. Poznali, že je jejich Spasitelem, neboť jim dal zdraví těla i duše. Naslouchali kázání apoštolů, slovo Boží vstoupilo do jejich srdcí a dalo jim poznání. Stali se prostředníky mi-
losti Boží a nástroji jeho spásy. DA 163.3

Zástup lidí, který se rozprchl z chrámového nádvoří, se začal pomalu vracet. Lidé se již zčásti vzpamatovali z paniky, jež se jich zmocnila, ale v jejich tvářích byla vidět nerozhodnost a ustrašenost. S úžasem patřili na skutky, jež Ježíš vykonal, a nabyli přesvědčení, že v něm se naplní-
la prorocství o Mesiáši. Hřích znesvěcení chrámu padal ve velké míře na hlavu kněží. Byla to jejich vina, že nádvoří se změnilo v tržiště. V porovnání s tím byli lidé bez viny. Božská moc Ježíšova na lid zapůsobila, avšak vliv, který na něj měli kněží a přední muži, byl větší. Kristovo poslání poklá-
dali za novotu a začali pochybovat, že by měl právo zasahovat do toho, co povolili představení chrámu. Cítili se poškozeni tím, že byl přerušen obchod, a proto potlačovali v sobě přesvědčení Du-
cha svatého. DA 163.4

Především kněží a přední mužové měli v Ježíši vidět pomazaného Páně, protože v jejich rukou byly posvátné svitky, v nichž bylo vyliče-
no jeho poslání, a protože dobře věděli, že očištění chrámu bylo projevem moci, větší než moc lidská. Jakkoli Ježíše nenáviděli, nemohli se zbavit myšlenky, že asi je prorokem Bohem seslaným, který má obnovit svatost chrámu. S úctou, již vyvolal tento strach, přišli k němu s otázkou: „*Jaké znamení nám ukážeš na důkaz, že máš právo to činit?*“ (J 2,18) DA 164.1

Ježíš už jim znamení ukázal. Pronikl jim do srdcí a před nimi vykonal dílo, které má konat Me-
siáš; tím jim dal přesvědčivý důkaz o své povaze. Když nyní žádali znamení, odpověděl jim podob-
enstvím, kterým jim dokázal, že poznal jejich zášť a že ví, kam až je zavede. „*Zrušte chrám ten-
to*“, pravil „*a ve třech dnech zase vzdělám jej.*“ (J 2,19) DA 164.2

Tato slova měla dvojí smysl. Týkala se nejen zboření židovského chrámu a zrušení bohosluž-
by, ale i jeho vlastní smrti – zrušení chrámu jeho těla. To již Židé osnovali. Když se totiž kněží a
přední muži vraceli do chrámu, zabývali se myšlenkou, že Ježíše zabijí a tak se zbaví muže, jenž
jim je nepohodlný. Když jim však nyní vyložil, co zamýšlejí, neporozuměli mu. Chápali jeho slova,
jako by se vztahovala jen k chrámu v Jeruzalémě, a rozzlobeně volali: „*Šestačtyřicet let byl tento
chrám stavěn, a ty jej zbuduješ ve třech dnech?*“ (J 2,20) Byli přesvědčeni, že výrok Ježíšův
opravňuje jejich nevěru, a utvrdili se ve svém zamítavém postoji vůči němu. DA 164.3

Nebylo Kristovým záměrem, aby jeho slova pochopili nevěřící Židé, a aby je v té době po-
chopili i jeho učedníci. Věděl, že by je jeho nepřátelé překroutili a obrátili proti němu. Až bude sou-
zen, použijí jich jako obžaloby a na Golgotě mu je s posměchem vmetou v tvář. Kdyby jim je však
nyní vysvětlil, mělo by to za následek, že by se jeho učedníci dozvěděli o jeho utrpení, což by jim
přineslo hoře, které by nyní nemohli snést. A vysvětlení by předčasně ukázalo Židům, jak skončí
jejich zaujetí a nevěra. Vždyť již vstoupili na cestu, z níž se neuchýlí, dokud nebude veden jako be-
ránek na zabití. DA 164.4

Kristus pronesl tato slova k těm, kdož v něho uvěří. Věděl, že si je budou připomínat. Protože
byla pronesena o velikonočních svátcích, dostanou se k sluchu tisícům a budou zanesena do všech
částí světa. Až vstane z mrtvých, objasní se jejich smysl. Pro mnohé to bude konečný důkaz o jeho
božství. DA 165.1

Ani Kristovi učedníci často nerozuměli naučením Kristovým, protože se jim nedostávalo
duchovního osvětlení. Mnohá z těchto naučení se jim však objasnila dalšími událostmi. Když pak už
s nimi nekráčet, jeho slova pevně vězela v jejich srdcích. DA 165.2

Spasitelova slova o chrámě v Jeruzalémě, „*Zrušte chrám tento, a ve třech dnech zase vzdělám
jej,*“ měla hlubší význam, který posluchači nepostřehli. Kristus byl základem a životem chrámu.
Chrámové služby byly předobrazem oběti Syna Božího. Kněžský stav byl zřízen, aby byl

prostředníkem díla Kristova. Smyslem celé obětní bohoslužby bylo znázornění Spasitelovy smrti pro vykoupení světa. Tyto oběti ztratí smysl, až se stane ona velká událost, kterou tyto oběti po věky znázorňovaly. *DA 165.3*

Protože celý obřadní systém byl symbolem Krista, ztrácel bez něho cenu. Když Židé nakonec zavrhlí Krista a vydali ho na smrt, zavrhlí tím vše, co dávalo smysl chrámu a jeho službám. Chrám pozbyl svatosti. Čekala ho zkáza. Od onoho dne ztratilo obětování a obřadní služba s tím spjatá svůj význam. Stejně jako oběť Kainova nevyjadřovaly pak oběti víru v Spasitele. Vydáním Krista na smrt zničili Židé vpravdě svůj chrám. Když byl Kristus ukřižován, byla vnitřní opona chrámu roztržena ve dvě odshora dolů na znamení, že byla přinesena velká poslední oběť a že systém obětních darů provždy skončil. *DA 165.4*

„Ve třech dnech vzdělám jej.“ V smrti Spasitelově se zdá, že zvítězily mocnosti temna, že jeho smrt je jejich triumfem. Z propůjčeného hrobu Josefova však vyšel jako vítěz Ježíš. *„Odzbrojil vlády a vrchnosti, vydal je veřejnému posměchu a křížem triumfoval nad nimi.“* (Ko 2,15) Svou smrtí a svým vzkříšením se stal služebníkem *„v pravém stánku, jež postavil Pán, ne člověk“* (Žd 8,2). Člověk vystavěl židovskou svatyni, lidé vystavěli židovský chrám; nebeskou svatyni, jejímž byly pozemské svatyně symbolem, však nepostavil člověk. *„Aj Muž, jehož jméno jest Výstřelek... ten vystaví chrám Hospodinův... přinese slávu, a seděti a panovati bude na trůnu svém, a bude knězem na trůnu svém.“* (Za 6,12.13) *DA 165.5*

Obětní služba, která naznačovala Krista, zanikla. Zraky lidí se však upřely k pravé oběti za hříchy světa. Pozemské kněžství zaniklo. Vzhlížíme však k Ježíši, služebníku nové smlouvy, a *„k pokropení krví, jež mluví mohutněji než krev Ábelova“*. *„Ještě není zjevná cesta do Svatyně, dokud ještě trvá první stánek... když se však objevil Kristus jako velekněz budoucích hodnot, vešel vyšším a dokonalejším stánkem, ne udělaným rukama... ale s vlastní krví do Svatyně a zjednal pro nás věčné vykoupení.“* (Žd 12,24; 9,8-12) *DA 166.1*

„Proto také může navždycky spasiti ty, kteří skrze něj přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby je zastupoval.“ (Žd 7,25) Ačkoli služba bude přenesena z pozemského do nebeského chrámu a ačkoli svatyně a náš Velekněz budou pro lidské oči neviditelné, neutrpí tím uředníci žádnou újmu. Ani nepocítí, že nepřítomnost Spasitelova způsobí přerušení v jejich obcování s ním, nebo že jejich obcování ztratí na síle. Ježíš slouží v nebeské svatyni a jeho Duch stále slouží církvi na zemi. Přesto, že ho lidské oko nevnímá, plní zaslíbení, jež dal při loučení: *„Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“* (Mt 28,20) Tím, že vybavuje své služebníky svou mocí, dodává stále své církvi sílu svou přítomností. *DA 166.2*

„Poněvadž tedy máme velekněze velikého, ... Ježíše, Syna Božího, držme se svého vyznání. Neboť nemáme velekněze, který by nebyl schopen míti soucit s našimi slabostmi, ale takového, který jest ve všem vyzkoušen podobným způsobem jako my, ovšem bez hříchu. Přistupujme tedy směle k trůnu milosti, abychom přijali milosrdenství a našli milost k pomoci v pravý čas.“ (Žd 4,14-16) *DA 166.3*

17. Nikodém

Nikodém měl vysoké postavení v židovském národě. Byl velmi vzdělaný, měl nevšední nadání a byl váženým členem národní rady. Jako mnozí byl i on zaujat učením Ježíšovým. Ač byl bohatý, učený a vážený, byl k prostému Nazaretskému zvláštním způsobem přitahován. Naučení, která vycházela z úst Spasitelových, učinila na něj mohutný dojem a zatoužil zvědět více o těchto podivuhodných pravdách. *DA 167.1*

Projevem své moci při vyčištění chrámu vyvolal Kristus proti sobě rozhodnou nenávist kněží a předních mužů, kteří se zalekli moci tohoto neznámého muže. Takovou smělost neznámého Galilejského nehodlali trpět. Měli v úmyslu učinit přítrž jeho dílu. Ne všichni však s tím souhlasili. Někteří se báli odporovat tomu, jehož tak zřejmě řídil Duch Boží. Připomněli si, jak přišli o život proroci za to, že kárali hříchy vůdců Izraele. Uvědomovali si, že Židé se dostali do otroctví pohanského národa, protože tvrdošíjně odmítali výtky přicházející od Boha. Obávali se, že kněží a přední muži Izraele, kteří osnují proti Ježíši, krácejí ve šlépějích svých otců a přivedou národ do nového neštěstí. Tyto obavy sdílel i Nikodém. Když se ve veleradě uvažovalo o tom, jak postupovat vůči Ježíši, nabádal Nikodém k opatrnosti a zdrženlivosti. Zdůraznil, že by bylo nebezpečné odmítat jeho napomínání, jestliže je Ježíš opravdu nadán mocí Boží. Kněží se neodvážili nedbat této rady a po určitou dobu nepodnikali proti Spasiteli žádná opatření. *DA 167.2*

Od chvíle, kdy uslyšel Ježíše, Nikodém úzkostlivě zkoumal proroctví, týkající se Mesiáše; a čím více bádál, tím pevnější bylo jeho přesvědčení o tom, že Ježíš je ten, jenž měl přijít. Jako mnohé jiné Izraelské rmoutilo i jeho znesvěcování chrámu. Byl svědkem toho, jak Ježíš vyhnal kupce a prodavače; viděl podivuhodný projev božské moci; viděl Spasitele, jak se ujímá chudých a jak uzdravuje nemocné; viděl jejich pohledy plné radosti a slyšel jejich slova chvály; a nemohl pochybovat o tom, že Ježíš Nazaretský je Poslaný od Boha. *DA 168.1*

Velice toužil pohovořit si s Ježíšem, bál se však vyhledat ho veřejně. Pro předního muže židovského by bylo velkým ponížením, kdyby projevil zájem o učitele, dosud tak málo známého. A kdyby se o jeho návštěvě dozvěděla velerada, upadl by v opovržení a byl by pro to odsuzován. Proto se rozhodl, že promluví s Ježíšem tajně, omlouvaje své rozhodnutí tím, že kdyby šel k němu veřejně, dal by tím příklad dalším. Dal si vyšetřit, že Spasitel se uchýlil na horu Olivetskou, vyčkal, až město upadne v spánek a pak ho vyhledal. *DA 168.2*

V přítomnosti Kristově pocítil Nikodém zvláštní ostych, který se snažil zakrýt zdáním klidu a důstojnosti. „*Mistře,*“ pravil, „*víme, že jsi přišel jako učitel od Boha, neboť nikdo nedovede činit taková znamení, jako ty činíš, kdyby Bůh s ním nebyl.*“ (J 3,2) Mluvil o Kristově vzácném učitelském nadání a o jeho podivuhodné moci činit divy, protože doufal, že si tím připraví půdu k rozhovoru. Jeho slova měla vyjádřit i vzbudit důvěru; ve skutečnosti však byla výrazem nedůvěry. Neuznal Ježíše za Mesiáše, nýbrž jen za učitele poslaného od Boha. *DA 168.3*

Místo aby odpověděl na tento pozdrav, Ježíš upřel svůj zrak na mluvčího, jako by mu četl ze samé duše. Ve své nekonečné moudrosti viděl před sebou člověka, jenž hledá pravdu. Znal účel jeho návštěvy a chtěl utvrdit přesvědčení, které jeho posluchač již choval ve své mysli, přistoupil přímo k jádru. Pravil slavnostně, leč vlídně: „*Vpravdě, vpravdě ti pravím: Nikdo nemůže viděti království Boží, leč by se narodil shůry.*“ (J 3,3) *DA 168.4*

Nikodém přišel k Pánu se záměrem, že s ním zahájí rozpravu, avšak Ježíš hned vyložil základní zásady pravdy. Pravil Nikodémovi: *Není ti zapotřebí znalostí jako spíše duchovní obnovy. Není ti zapotřebí uspokojovat zvědavost, potřebuješ nové srdce. Musíš přijmout nový život shůry, než budeš moci ocenit nebeské věci. Dokud nedojde k této změně, jež učiní všechny věci nové, nebude ti vůbec k užtku hovořit se mnou o mé moci nebo o mém poslání.* *DA 171.1*

Nikodém slyšel kázání Jana Křtitele o pokání a křtu i to, jak hlásal lidu o tom, jenž bude křtít Duchem svatým. Sám pociťoval, že se Židům nedostává duchovního života a že je ovládlo pobožňůstkářství a světská ctižádost. Doufal, že s příchodem Mesiáše přijde zlepšení tohoto stavu. Přesto ani poselství Jana Křtitele, pronikající až k srdci, nevyvolalo v něm vědomí hříchu. Byl duší

farizejem a byl hrdý na to, co dobrého vykonal. Byl všeobecně vážen pro svou dobročinnost a pro svou štědlost při podporování chrámové služby a byl si jist přízní Boží. Byl proto otřesen pomyslením, že je tak čisté království, že je nemůže uzříť takový, jaký je on. *DA 171.2*

Znovuzrození, o němž Ježíš obrazně mluvil, nebylo Nikodémovi zcela cizí. Pohané, obrácení na víru Izraele, byli často přirovnáváni k novorozencům. Proto musel pochopit, že slova Kristova nelze brát doslovně. Proto, že se narodil jako Izraelita, pokládal však své místo v království Božím za jisté. Myslel si, že se nepotřebuje změnit. Proto ho slova Spasitelova překvapila. Popudilo ho, že se tak úzce vztahují na něho. Hrdost farizeje se v něm střetla s upřímným přáním poznat pravdu. Byl udiven, že Kristus s ním mluví takovým způsobem a nedbá přitom jeho postavení předního muže v Izraeli. *DA 171.3*

Vyveden ze své rovnováhy odpověděl Kristu slovy plnými ironie: „*Jak se může člověk naroditi, když je starý?*“ (J 3,4) Jako mnozí jiní, když jim pravda pronikne do svědomí, si Nikodém náhle uvědomil, že člověk sám od sebe nemůže pochopit věci Ducha Božího. Duchovní věci v něm nena- cházejí odezvu; neboť duchovní věci se poznávají jen duchovně. *DA 171.4*

Spasitel však se nepřel. S velebným a důstojným klidem vztáhl ruku a s ještě větší jistotou pro- nesl tuto pravdu: „*Vpravdě, vpravdě ti pravím: Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejíti do království Božího.*“ (J 3,5) Nikodémovi bylo jasné, že Kristus tu naráží na křest vodou a obnovu srdce Duchem Božím a to ho přesvědčilo, že stojí před tím, jehož předpověděl Jan Křtitel. *DA 171.5*

Ježíš pravil dále: „*Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch.*“ (J 3,6) Srdce je od přirozenosti zlé a „*kdo toho dokáže, aby čistý z nečistého pošel? Ani jeden.*“ (Jb 14,4) Člověk nedokáže najít lék pro hříšnou duši. „*Tělesné smýšlení je nepřitelem Božím, neboť není podřízeno Bohu, ba ani nemůže býti.*“ „*Ze srdce vystupují zlé myšlenky, vraždy, cizoložstva, necudnosti, krádeže, falešná svědectví, rouhání.*“ (Ř 8,7; Mt 15,19) Studánka srdce se musí napřed vyčistit, než může vytékat čistý proud. Ten, kdo se pokouší získat nebe tím, že se bude jen sám usilovat o zachování zákona, pokouší se o nemožné. Náboženství, spočívající v pouhém dodržování zákonů, a formální zbožnost nikoho nespasí. Život křesťana není jen upravená nebo zlepšená forma starého života, nýbrž změna přirozenosti. Znamená konec sobectví a hříchu a současně nový život. Tuto změnu může přivodit jen působení svatého Ducha. *DA 172.1*

Nikodém však stále nechápal a Ježíš vyložil, co tím mínil, příkladem o působení větru: „*Vítr, kam chce, vane; jeho hlas slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam odchází. Tak je s každým, kdo je zrozen z Ducha.*“ (J 3,8) *DA 172.2*

Vítr je slyšet ve větvích stromů, když šelestí v listech a květinách. Nelze ho vidět a nikdo neví, odkud přichází a kam se ubírá. Tak působí i Duch svatý na lidské srdce. O jeho působení nelze říci více než o pohybech větru. Někdo třeba nedovede udat přesný čas a určité místo, kdy a kde byl obrácen nebo nedovede určit všechny okolnosti, jež působily na jeho obrácení, to však nedokazuje, že nebyl obrácen. Způsobem, jenž je právě tak neviditelný jako vítr, působí Kristus stále na lidská srdce. Poznenáhlu, aniž si to uvědomuje, působí na člověka dojmy, jež přitahují jeho duši ke Kristu. Tyto dojmy může člověk získat, když rozjímá o Kristu, když čte v Písmu nebo naslouchá kazateli. A náhle, když Duch přijde s větší naléhavostí, odevzdá se duše blaženě Ježíši. Mnozí to nazývají náhlým obrácením; je to však výsledek pozvolného působení Ducha Božího – výsledek trpělivého, dlouhého děje. *DA 172.3*

Ačkoli vítr je sám neviditelný, následky jeho působení je možno vidět a cítit. A tak i působení Ducha na duši se projeví v každém činu toho, jenž pocítil jeho spásnou moc. Když Duch Boží ovládne srdce, změní i život. Člověk se zbavuje hříšných myšlenek, zřiká se zlých skutků, místo zloby, závisti a sporů přichází láska, pokora a pokoj. Na místo smutku přichází radost a tvář začíná obličej světlo nebes. Nikdo nevidí ruku, jež ulehčuje břímě, nikdo nevidí světlo, jež sestupuje z kůrů nebeských. Požehnání přichází, když duše se vírou odevzdává Bohu. Teprve pak moc, již lidské oko nemůže uzříť, vytváří novou bytost k obrazu Božímu. *DA 173.1*

Smrtelná mysl nemůže pochopit dílo vykoupení. Jeho tajemství se vymyká lidskému chápání. Ten však, kdo vchází ze smrti do života, zjišťuje, že je to božská skutečnost. Počátek vykoupení smíme poznat již tady na své vlastní zkušenosti. Jeho konec pak sahá do věčnosti. *DA 173.2*

Když Ježíš promluvil, proniklo několik záblesků pravdy v mysl předního muže Izraele. Na jeho srdce zapůsobil zjemňující, podmaňující vliv svatého Ducha. Slova Spasitelova však přesto plně nepochopil. Nezapůsobila na něho ani tak nutnost znovuzrození jako spíše způsob, jak toho dosáhnout. Privil udiveně: „*Jak se to může státi?*“ (J 3,9) DA 173.3

„*Ty jsi učitel Izraele,*“ odpověděl Ježíš, „*a tomu nerozumíš?*“ (J 3,10) Člověk, jemuž byla svěřena náboženská výchova lidu, by zajisté měl vědět o pravdách, tak závažných. Slova Kristova skrývají v sobě poučení, že Nikodém se neměl vzrušovat nad jasnými slovy pravdy, nýbrž si měl u vědomí své duchovní nevědomosti opravit své mínění o sobě. Kristus však mluvil s takovou vážností a důstojností a v jeho pohledu a v jeho hlasu byla tak opravdová láska, že Nikodém se necítil uražen, když si uvědomil, že byl pokořen. DA 173.4

Avšak když mu Ježíš vysvětlil, že přišel na zemi, aby zřídil nikoli pozemské, nýbrž duchovní království, jeho posluchač se znepokojil. Ježíš to poznal a pravil: „*Nevěříte-li, když jsem vám mluvil o věcech pozemských, jak uvěříte, že vám budu mluvit o nebeských?*“ (J 3,12) Jestliže Nikodém nemohl pochopit učení Kristovo o působení milosti na srdce, jak pak mohl pochopit povahu Kristova slavného nebeského království. A jestliže nepochopil povahu Kristova díla na zemi, nemohl porozumět Kristovu dílu v nebesích. DA 173.5

Židé, jež Ježíš vyhnal z chrámu, se pokládali za dítky Abrahámovy, avšak prchli před přítomností Spasitele, protože nemohli snést slávu Boží, která se v něm projevila. Tím prokázali, že nejsou nadáni milostí Boží, aby se mohli účastnit svatých služeb chrámových. Snažili se zachovávat zdání zbožnosti, nedbali však zbožnosti srdce. Lpěli na liteře zákona, jeho ducha však stále porušovali. Naléhavě jim bylo zapotřebí velké změny, o níž podal Kristus Nikodémovi vysvětlení, totiž mravního znovuzrození, očistění od hříchu a nového poznání a nové zbožnosti. DA 173.6

Nebylo omluvy pro slepotu Izraele, jež mu bránila vidět nutnost přerodu. Vnuknutím Ducha svatého Izaiáš napsal: „*Jsmě jako nečistý my všickni, a jako roucho ohyzdné všechny nespravedlnosti naše.*“ David se modlil: „*Srdce čisté stvoř mi, ó Bože, a ducha přímého obnov u vnitřnostech mých.*“ A skrze Ezechiela bylo dáno zaslíbení: „*A dám vám srdce nové a ducha nového dám do vnitřností vašich, a odejma srdce kamenné z těla vašeho, dám vám srdce masité. Ducha svého dám do vnitřností vašich, a učiním, abyste v ustanoveních mých chodili.*“ (Iz 64,6; Ž 51,12; Ez 36,26.27) DA 174.1

Nikodém znal tyto výroky, ale nevykládal si je správně, maje mysl zastřenou. Nyní však začal chápat jejich smysl. Pochopil, že ani nejprísnejší dodržování pouhé litery zákona neopravňuje člověka ke vstupu do království nebeského, týká-li se jen jeho vnějšího života. Podle úsudku jiných žil spravedlivě a počestně; v přítomnosti Kristově však cítil, že jeho srdce je nečisté a jeho život hanebný. DA 174.2

Nikodém začal být ke Kristu přitahován. Když mu Spasitel podal vysvětlení o znovuzrození, zatoužil po tom, aby sám prodělal tuto změnu. Jak by toho mohl dosáhnout? Ježíš odpověděl na nevyřčenou otázku: „*Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl věčný život.*“ (J 3,14.15) DA 174.3

To bylo něco, co Nikodém dobře znal. Symbol vyvýšeného hada mu objasnil poslání Spasitelovo. Když Izraelští zmírali po uštknutí jedovatých hadů, přikázal Bůh Mojžíšovi, aby udělal měděného hada a vyvýšil ho uprostřed shromážděného lidu. Pak bylo po celém táboře rozhlášeno, že každý, kdo vzhledne k hadovi, bude žít. Izraelští si dobře uvědomovali, že had sám nemá moc, aby jim pomohl. Byl symbolem Krista. Jako obrazný předmět vytvořený v podobě hada byl vyvýšen pro jejich uzdravení, tak ten, jenž byl vytvořen „*v podobě hříšného těla*“, bude jejich Vykupitelem (Ř 8,3). Mnozí z Izraelských si mysleli, že obětní služba má sama takovou moc, že je může očistit od hříchu. Bůh je chtěl poučit, že nemá větší cenu než měděný had. Měla jen obracet jejich mysl ke Spasiteli. Ani po uzdravení svých ran, ani po odpuštění svých hříchů nemohli sami udělat nic než projevit svou víru v Dar Boží. Měli pohlédnout a pak mohli žít. DA 174.4

Možná, že ti, kdož byli uštknuti hadem, zaváhali a hned nepohlédli. Možná, že kladli otázku, jak může mít měděný symbol takovou účinnost. Možná, že se dožadovali vědeckého vysvětlení. Vysvětlení se jim však nedostalo. Museli přijmout slovo Boží, tlumočené jim Mojžíšem. Nepohlédnout znamenalo zahynout. DA 175.1

Ne vedením sporů a rokováním dostává se duši světla. Musíme pohlédnout, abychom mohli žít. Nikodém přijal poučení a vzal si je k srdci. Bádal v Písmu novým způsobem, ne aby v něm hledal rozpory, nýbrž aby oživil svou duši. Podřídil se vedení Ducha svatého a začal poznávat nebeské království. *DA 175.2*

Dnes jsou tisíce takových, kteří potřebují poučení o vyvýšeném hadu, jehož se dostalo Nikodémovi. Spoléhají na to, že svou poslušností zákona Božího si zajistí přízeň Boží. Když jsou vyzváni, aby pohleděli na Krista a uvěřili, že je může spasit, jen svou milostí, volají: „Jak se to může stát?“ *DA 175.3*

Jako Nikodém musíme i my ochotně vstoupit do života tak jako největší z hříšníků. Kromě Krista „*není jiného jména pod nebem daného lidem, ve kterém bychom měli být spaseni*“ (Sk 4,12). Skrze víru přijímáme milost od Boha, avšak víra není naším Spasitelem. Ta nemá zásluhy. Je pouze rukou, kterou se chápeme Krista a přivlastňujeme si jeho zásluhy jako lék proti hříchu. Ani pokání nemůžeme činit bez pomoci Ducha Božího. V Písmu se praví o Kristu: „*Toho Bůh povýšil na svou pravici jako Vůdce a Spasitele, aby dal Izraelovi pokání a odpuštění hříchů.*“ (Sk 5,31) Pokání přichází od Krista právě tak jako odpuštění. *DA 175.4*

Jak tedy můžeme být spaseni? „*Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti,*“ tak byl vyvýšen Syn člověka, a každý, kdo byl sveden a uštknut hadem, může pohlédnout a bude žít. „*Hle, Beránek Boží, jenž snímá hřích světa.*“ (J 1,29) Světlo, zářící z kříže, zjevuje lásku Boží. Svou láskou nás přitahuje k sobě. Nevzpíráme-li se, přivede nás pod kříž s kajícíností za hříchy, jež ukřižovaly Krista. Pak Duch Boží skrze víru vzbudí nový život v duši. Myšlení a přání se začnou podřizovat vůli Kristově. Tvoří se nové srdce a nová mysl podle obrazu toho, jenž v nás působí, aby si podřídil všechny věci. Tehdy je vepsán v mysl a srdce zákon Boží a my smíme říci s Kristem: „*Abych činil vůli tvou, Bože můj, libost mám.*“ (Ž 40,9) *DA 175.5*

V rozmluvě s Nikodémem vyložil Ježíš plán spasení a své poslání na světě. V žádné ze svých dalších promluv nevysvětlil Ježíš v takové úplnosti, krok za krokem, co je třeba učinit v srdcích těch, kdož chtějí zdědit království nebeské. Hned na počátku svého působení odhalil tuto pravdu členu velerady, ustanovenému učiteli lidu, jehož mysl byla nejvnímavější. Vůdcové Izraele však nestáli o světlo. Nikodém ukryl pravdu ve svém srdci, takže po tři léta nepřinesla takřka žádné ovoce. *DA 176.1*

Ježíš však poznal, jaká to je půda, do níž zasel símě. Slova, jež pronesl v noci v horské samotě k jedinému posluchači, nepřišla nazmar. Po jistou dobu se Nikodém ke Kristu veřejně nepřiznal, sledoval však jeho život a hloubal o jeho učení. V židovské veleradě pak ustavičně křížil plány kněží, usilujících o Kristovu záhubu. Když byl nakonec Ježíš ukřižován, připomněl si Nikodém poučení z hory Olivetské: „*Jakož Mojžíš povýšil hada na poušti, takť musí vyvýšen býti Syn člověka, aby každý, kdož věří v něho, nezhynul, ale měl život věčný.*“ (J 3,14.15) Světlo z této tajné rozmluvy ozářilo kříž na Golgotě a Nikodém poznal v Ježíši Vykupitele světa. *DA 176.2*

Po nanebevstoupení Páně, když učedníci byli rozehnáni a vystaveni pronásledování, Nikodém směle vystoupil. Použil svého bohatství k podpoře mladé církve, o níž se Židé domnívali, že smrtí Kristovou zanikne. V dobách nebezpečí byl tento muž, kdysi tak opatrnický a pochybovačný, pevný jako skála, povzbuzoval učedníky ve víře a poskytoval prostředky k šíření díla evangelia. Ti, kteří ho kdysi ctili, se mu začali posmívat a pronásledovat ho. Zchudl na světských statcích, přesto však neochabl ve víře, jež se zrodila v oné noční rozmluvě s Ježíšem. *DA 177.1*

Nikodém sdělil Janovi obsah této rozmluvy a ten ji zaznamenal pro poučení miliónů. Pravdy v ní obsažené jsou dnes právě tak významné, jako byly v oné slavné noci ve stínu hory, když přední muž židovský přišel k pokornému Učiteli Galileje, aby se poučil, jak žít. *DA 177.2*

18. „On musí růsti“

Po nějakou dobu byl vliv Jana Křtitele na národ větší, než byl vliv předních mužů, kněží a knížat. Kdyby se byl prohlásil za Mesiáše a podnítil povstání proti Římu, byli by se kněží i lid shromáždili pod jeho praporem. Satan ustavičně dotíral na Jana Křtitele a sváděl ho vším možným, co lichotí ctižádosti dobytých světa. Jan si byl vědom své moci, přesto však rozhodně odmítal svůdné pokušení. Pozornost, jež se soustřeďovala na něho, obracel k tomu, kdo přicházel po něm.

DA 178.1

Pak poznal, že zájem o něho začíná upadat a upíná se ke Spasiteli. Zástupy kolem něho den ze dne řídly. Když Ježíš přišel z Jeruzaléma do krajiny kolem Jordánu, začali se k němu hrnout lidé, aby ho vyslechli. Počet jeho učedníků stoupal každým dnem. Mnozí přicházeli, aby se dali pokřtít, a protože Kristus sám nekřtil, svěřil provádění tohoto svatého obřadu svým učedníkům. Tím dal svou pečeť poslání svého předchůdce. Učedníci Jana Křtitele však žárlivě sledovali, jak Ježíš stoupá v oblíbení. Připravovali se na to, že zhaní jeho dílo, a zanedlouho se jim k tomu naskytla příležitost. Dostali se se Židy do sporu, zda křest slouží k očištění duše od hříchu; tvrdili přitom, že Ježíš křtí naprosto jinak, než křtí Jan Křtitel. Brzy se začali přit s učedníky Kristovými, jakých slov je vhodné při křtu používat, a nakonec upírali Kristovi vůbec právo křtít. DA 178.2

Učedníci Jana Křtitele se s tímto sporem obrátili k svému učiteli a pravili mu: „*Mistr, který byl s tebou za Jordánem a kterému jsi vydal svědectví, hle, on sám křtí a všichni jdou k němu.*“ (J 3,26) Těmito slovy pokoušel Jana satan. Ačkoli Janovo poslání se již chýlilo ke konci, měl ještě možnost, jak překazit dílo Kristovo. Kdyby byl sledoval jen svůj vlastní zájem a kdyby byl projevil zármutek nad tím, že je zatlačován do pozadí, byl by tím zasel símě rozkolu a vyvolal závist a nevraživost, a tak vážně ohrozil pokrok evangelia. DA 179.1

Jan měl vrozené vady a slabosti, jaké má každý člověk, avšak božská láska ho svým dotekem změnila. Přebýval v ovzduší nezkaženém sobectvím a ctižádostí, povznesen nad veškeru žárlivost. Neztotožnil se s nespokojeností svých učedníků, naopak ukázal, jak dobře chápe svůj vztah k Mesiáši a s jakou radostí vítá toho, pro něhož připravil cestu. DA 179.2

Pravil: „*Člověk si nemůže nic vzít, leč co by mu bylo dáno z nebe. Vy sami mi dosvědčíte, že jsem řekl: Já nejsem Kristus, ale jsem vyslán před ním. Kdo má nevěstu, je ženichem; přítel ženichův, který je s ním a slyší ho, srdečně se raduje z ženichova hlasu.*“ (J 3,27-29) Jan se tím představil jako přítel, který jedná jako prostředník obou zasnoubených stran a připravuje jim svatbu. Když pak ženich dostane svou nevěstu, je poslání přítelovo splněno. Raduje se ze štěstí těch, k jejichž spojení přispěl. Tak i Jan byl povolán, aby usměrnil lidi k Ježíši, a těšilo ho, když viděl, jaký úspěch má dílo Spasitelovo. Pravil: „*Tato má radost je tedy dovršena. On musí růsti, já však menšit se.*“ (J 3,30) DA 179.3

Vzhlížeje ve víře k Vykupiteli, dostoupil Jan vrcholu sebezapření. Nesnažil se upoutat pozornost lidí na sebe, nýbrž chtěl pozdvihnout jejich mysl výše a ještě výše, až spočine na Beránku Božím. Sám byl pouhým hlasem, voláním na poušti. Nyní s radostí utichne a stáhne se do ústraní, aby se oči všech mohly upřít ke Světlu života. DA 179.4

Ti, kdož jsou věrní svého povolání jako poslové Boží, nebudou hledat slávu pro sebe. Sebeláska se rozplyne v lásce ke Kristu. Soupeření nebude mařit vzácnou věc evangelia. Poznají, že jejich dílem je hlásat, jako hlásal Jan Křtitel: „*Hle Beránek Boží, jenž snímá hřích světa.*“ (J 1,29) Budou vyvyšovat Ježíše a s ním bude vyvýšeno i lidstvo. „*Takto dí ten důstojný a vyvýšený, kterýž u věčnosti přebývá, jehož jméno jest Svatý: Na výsosti a v místě svatém bydlím, ano i s tím, kterýž jest skroušeného a poníženého ducha přebývám, obživuje ducha ponížených, obživuje také srdce skroušených.*“ (Iz 57,15) DA 179.5

Duše prorokova, prosta všeho sobeckého, byla naplněna božským světlem. Když dosvědčoval slávu Spasitelovu, použil téměř týchž slov, jež pronesl Kristus sám ve své rozmluvě s Nikodémem. Jan řekl: „*Kdo přichází shůry, jest nade všecky. Kdo přichází ze země, náleží k zemi a mluví o zemských věcech. Kdo jest z nebe, jest nade všecky.*“ „*Neboť ten, kterého Bůh poslal, mluví Boží slova, vždyť mu Bůh dává Ducha bez omezení.*“ (J 3,31.34) Kristus mohl říci: „*Hledám ne svou vůli, ale*

vůli toho, který mě poslal.“ (J 5,30) O Kristu se prohlašuje: „*Oblíbil sis spravedlnost, pojal jsi v nenávist nepravost. Proto tě pomazal Bůh, tvůj Bůh, olejem jásání nad tvé druhy.*“ (Žd 1,9) Bůh mu „*dává Ducha bez omezení*“.^{DA 180.1}

Tak je tomu i s následovníky Kristovými. Můžeme přijmout nebeské světlo jen tehdy, když se ochotně vzdáme svého já. Nemůžeme poznat povahu Boží, ani vírou přijmout Krista, dokud ochotně nepodřídíme všechno myšlení poslušnosti Kristu. Všem, kdož tak činí, dostává se Ducha svatého bez omezení. V Kristu „*přebývá celá plnost božskosti tělesně a v něm jste i vy dosáhli plnosti*“ (Ko 2,9.10).^{DA 181.1}

Učedníci Janovi pravili, že všichni jdou ke Kristu. Jan to však vystihl jasněji, když pravil: „*Nikdo nepřijímá jeho svědectví;*“ tak málo bylo těch, kdož ho ochotně přijímali jako Spasitele z hříchu. „*Kdo však je přijal, zpečetil, že Bůh jest pravdivý.*“ „*Kdo věří v Syna, má život věčný.*“ (J 3,33.36) Není třeba pít se o to, zda od hříchu očišťuje křest Kristův nebo Janův. Duši obživuje milost Kristova. Bez Krista je křest bezcenná formalita jako všechny ostatní obřady. „*Kdo neposlouchá Syna, nespátrá života.*“ (J 3,36)^{DA 181.2}

Zpráva o úspěchu Kristova díla, z něhož se Jan Křtitel tak radoval, se donesla také k sluchu předních mužů v Jeruzalémě. Kněží a rabíni žárlili na Janův vliv, když zjistili, že lid opouští synagógy a shromažďuje se na poušti; nyní však tu byl někdo, kdo přitahoval zástupy ještě silněji. Tito vůdcové Izraele nebyli ochotni říci s Janem: „*On musí růsti, já však menšiti se.*“ Znovu se odhodlali k tomu, že překazí dílo, které od nich odvádí lid.^{DA 181.3}

Ježíš věděl, že vynaloží všechny síly, aby vyvolali roztržku mezi jeho učedníky a učedníky Janovými. Věděl, že se schyluje k bouři, která smete jednoho z největších proroků, jakého kdy svět měl. Nechtěje poskytnout příležitost k nedorozumění nebo rozkolu, zastavil svou činnost a odebral se do Galileje. Také my, jsme-li oddáni pravdě, bychom se měli snažit vyvarovat se všeho, co by mohlo vést k neshodám a nedorozuměním. Neboť kdykoli takové vzniknou, vždy končí ztrátou duší. Kdykoli se naskytnou okolnosti, jež hrozí, že vyvolají rozštěpení, měli bychom následovat příkladu Ježíše a Jana Křtitele.^{DA 181.4}

Jan byl povolán, aby vystoupil jako reformátor. Bylo nebezpečí, že jeho učedníci uprou svou pozornost k němu v domnění, že na jeho práci závisí úspěch díla, a že ztratí ze zřetele, že je pouze nástrojem, skrze něhož koná Bůh. Janovo dílo však nestačilo k tomu, aby položilo základy křesťanské církve. Když splnil své poslání, bylo třeba postoupit dále a na to nemohlo jeho svědectví stačit. To jeho učedníci nepochopili. Když viděli, že přišel Kristus, aby v díle pokračoval, vzbudilo to v nich žárlivost a nelibost.^{DA 181.5}

Takové nebezpečí stává i dnes. Bůh povolává člověka, aby vykonal určité dílo; a když je provede, pokud jen k tomu stačí jeho schopnosti, přivádí Pán další, aby dílo dovedli dále. Mnozí se však domnívají, jako se domnívali Janovi učedníci, že úspěch díla závisí na tom, kdo je započal. Pozornost se upírá k lidskému místo k božskému, rodí se žárlivost a dílo Boží se tím maří. Ten, jenž je takto neprávem vyvyšován, je v pokušení, že se stane samolibým. Přestává si uvědomovat svou závislost na Bohu. Lidé pak si zvykají na to, že se mohou opřít o člověka, čímž upadají v blud a jsou odváděni od Boha.^{DA 182.1}

Dílo Boží nemá nést obraz a pečeť člověka. Čas od času Pán povolává různé pomocníky, skrze něž může být jeho záměr nejlépe proveden. Šťastní jsou ti, kteří jsou ochotni se pokořit a říci s Janem Křtitelem: „*On musí růsti, já však menšiti se.*“^{DA 182.2}

19. U Jákobovy studně

Cestou do Galileje musel Ježíš projít Samařím. Bylo kolem poledne, když přišel do krásného údolí Sichem. Při vstupu do tohoto údolí byla Jákobova studně. Unaven po cestě usedl tu na chvíli, aby si odpočinul, zatím co jeho učedníci šli nakoupit potravu. *DA 183.1*

Židé a Samaritáni byli úhlavními nepřáteli a pokud to jen bylo možné, vyhýbali se jedni přijít do styku s druhými. Obchodování se Samaritány v případě nutnosti pokládali rabíni za možné a trpěli je, avšak veškerý společenský styk s nimi odsuzovali. Žid by si byl od Samaritána nikdy nic nevypůjčil, nikdy by od něho nebyl přijal laskavost, ba ani krajíc chleba nebo trochu vody. Když šli učedníci nakoupit potraviny, jednali podle obyčeje svého národa. Nad to však již neučinili nic. Požádat Samaritány o nějakou službu, nebo jim ji nějakým způsobem prokázat, nepřišlo na mysl ani učedníkům Kristovým. *DA 183.2*

Když Ježíš seděl u studně, byl zmožený hladem a žízní. Od rána urazil dlouhou cestu a nyní nad ním pražilo polední slunce. Žízeň mu rostla pomyšlením na chladnou osvěžující vodu, jež byla na dosah ruky, přesto však nepřístupná, neboť neměl provaz ani vědro a studně byla hluboká. Sdílel osud člověka, a proto čekal, až někdo přijde nabrat vodu. *DA 183.3*

K studni přišla samarská žena jakoby Ježíše neviděla, naplnila si džbán vodou. Když odcházela, požádal ji Ježíš, aby mu dala napít. Prokázat takovou laskavost neodmítne žádný člověk, žijící na Východě, kde vodu nazývají „darem Božím“. Poskytnout vodu žíznivému poutníku bylo považováno za tak svatou povinnost, že Arabové žijící na poušti by neváhali sejít z cesty, jen aby ji mohli splnit. Nenávist, která byla mezi Židy a Samaritány, však ženě bránila, aby Ježíši takovou laskavost nabídla. Spasitel se snažil najít klíč k jejímu srdci a s ohleduplností, již plodí božská láska, požádal o laskavost, kterou mu sama nenabídla. Nabízená laskavost mohla být odmítnuta; důvěra však budí důvěru. Král nebes přišel k této zavržené duši a požádal o službu z jejích rukou. Ten, jenž stvořil oceán, jenž vládne nad vodami největších hlubin, jenž otevřel prameny a vodní toky země, spočinul ve své únavě u Jákobovy studně a závisel na laskavosti cizí ženy, že mu poskytne pouhý doušek vody. *DA 183.4*

Žena viděla, že Ježíš je Žid. Byla tak překvapena, že zapomněla vyhovět jeho prosbě, chtěla však zvědět, proč se na ni obrací. „*Jak ty,*“ pravidla, „*ač jsi Žid, žádáš o napití mne, Samaritánku?*“ (J 4,9) *DA 184.1*

Ježíš odpověděl: „*Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo tě žádá: Dej mi napítí, ty bys prosila jeho, a on by tobě dal živou vodu.*“ (J 4,10) Divíš se, že tě žádám o tak nepatrnou laskavost, jako je doušek vody u našich nohou. Kdybys byla požádala ty mne, byl bych ti dal napít z vody věčného života. *DA 184.2*

Žena neporozuměla slovům Kristovým, cítila však, že jsou závažná. Přestala se posmívat a brát věc na lehkou váhu. Měla za to, že Ježíš mluvil o studni, před níž stáli, a proto řekla: „*Pane, vždyť ani nemáš vědra, a studně je hluboká. Odkud máš tu živou vodu? Přece nejsi víc než náš praotec Jákob, který nám tuto studni dal a sám z ní pil?*“ (J 4,11.12) Viděla před sebou jen žíznivého poutníka, unaveného a zaprášeného. V mysli ho srovnávala se ctihodným patriarchou Jákobem. Měla pocit, jenž je tak přirozený, že žádná jiná studně se nevyrovná studni, kterou vykopali otcové. Vzpomínala na své otce a těšila se na příchod Mesiáše, zatímco naděje otců – Mesiáš – stál vedle ní a ona ho nepoznala. Kolik žijících duší je dnes u živé studně, a přesto hledají pramen života někde v dáli. „*Neříkej sám u sebe: Kdo vystoupí do nebe? (totiž aby strhl Krista dolů) nebo: Kdo sestoupí do podsvětí? (totiž aby Krista vyvedl z mrtvých) ... Blízko tebe je slovo, v tvých ústech a v tvém srdci: ... Vyznáš-li svými ústy, že Ježíš jest Pánem, a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen.*“ (Ř 10,6-9) *DA 184.3*

Ježíš hned neodpověděl na otázku, jež se týkala jeho, nýbrž s vážností a důstojností pravil: „*Kdo pije z této vody, každý bude zase žízniti. Kdo by se však napil z vody, kterou mu dám já, nebude žízniti na věky, ale voda, kterou mu dám, se v něm promění v pramen vody tryskající k životu věčnému.*“ (J 4,13.14) *DA 187.1*

Ten, kdo se snaží uhasit svou žízeň z pramenů tohoto světa, ten se napije a bude žíznit dále. Lidé jsou všude nespokojení. Touží po něčem, co by uspokojilo potřebu duše. Toliko jediný může splnit jejich touhu. Potřebou světa – „*Žádoucím všechněm národům*“ (Ag 2,8) je Kristus. Božská milost, kterou může udělit jedině on, je jako živá voda, která očišťuje, občerstvuje a posiluje duši.

DA 187.2

Ježíš nepravil, že žíznivému postačí pouze jeden doušek vody života. Kdo okusí lásky Kristovy, bude stále žádat více a nezatouží už po ničem jiném. Bohatství, pocty a radosti světa už ho nebudou vábit. Jeho srdce bude stále volat: Jen tebe více. A ten, jenž zjevuje duši to, čeho je jí třeba, čeká na to, aby ukojil hlad a žízeň. Na to nestačí žádný lidský zdroj, žádná lidská pomoc. Zdroje se vyprázdňují, tůň vyschnou, náš Vykupitel je však studnicí nevyčerpatelnou. Smíme pít, pít opětovně, a stále nacházíme čerstvou vodu. Ten, v němž dlí Kristus, má v sobě pramen požehnání – „*pramen vody tryskající k životu věčnému*“. Z tohoto zdroje může čerpat sílu a milost, jež postačí pro všechny jeho potřeby. DA 187.3

Když Ježíš mluvil o živé vodě, hleděla na něho žena s pozorností a s údivem. Vzbudil její zájem a probudil v ní touhu po daru, o němž mluvil. Pochopila, že nemluvil o vodě ze studně Jakoby, neboť z té čerpala, z té pila a měla opět žízeň. „*Pane,*“ pravila, „*dej mi této vody, abych nežíznila a nemusila sem chodit nabírat.*“ (J 4,15) DA 187.4

Náhle Ježíš změnil předmět rozmluvy. Dříve, než tato duše bude moci přijmout dar, který jí chce dát, bude muset poznat svůj hřích a svého Spasitele. Řekl jí: „*Jdi, zavolej svého muže a přijď sem.*“ Odpověděla: „*Nemám muže.*“ Doufala, že tím zabráni dalšímu rozhovoru. Spasitel však pokračoval: „*Dobře jsi odpověděla: Nemám muže. Měla jsi pět mužů, a ten, kterého máš nyní, není tvůj muž. To jsi řekla pravdu.*“ (J 4,16-18) DA 187.5

Žena se zachvěla. Tajemná ruka obracela stránky jejího prožitého života a vynášela na světlo to, co – jak doufala – zůstane navždy ukryto. Kdo je ten, jenž umí číst tajemství jejího života? Její myšlenky se upřely na věčnost, na budoucí soud, kdy všechno, co je teď skryté, bude zjeveno. V jeho světle se probudilo její svědomí. DA 187.6

Nic nemohla popřít, pokusila se však vyhnout každé další zmínce o tomto nevídaném předmětu. S hlubokou úctou pravila: „*Pane, vidím, že jsi prorok.*“ (J 4,19) V naději, že přehluší svědomí, obrátila rozhovor k náboženským sporům. Je-li to prorok, jistě ji poučí o těch otázkách, o nichž se již dlouho vedou spory. DA 188.1

Ježíš jí trpělivě dovolil, aby zavedla rozmluvu tam, kam chtěla. Sám zatím čekal na příležitost, aby ji znovu mohl přesvědčit o pravdě. „*Naši předkové uctívali Boha na této hoře,*“ pravila, „*a vy říkáte, že v Jeruzalémě je místo, kde se má uctívat.*“ (J 4,20) Horu Gerazim bylo odtud vidět. Chrám na této hoře byl rozvalen a zůstal z něho jen oltář. Místo uctívání se stalo předmětem sváru mezi Židy a Samaritány. Někteří z předků samaritánského národa patřili kdysi k Izraelským, avšak pro jejich hříchy Bůh dopustil, aby se dostali pod jeho modloslužebného národa. Po mnohá pokolení žili promíseni s modloslužebníky, jejichž náboženství postupně kazilo jejich víru. Je sice pravda, že měli své modly jen proto, aby jim připomínaly živého Boha, Vládce vesmíru, přesto však to lid svádělo k tomu, že své rytiny uctíval. DA 188.2

Když chrám v Jeruzalémě byl znovu stavěn za dnů Ezdrášových, chtěli Samaritáni pomoci Židům při stavbě. Jejich nabídka byla odmítnuta, což vyvolalo kruté nepřátelství mezi oběma národy. Samaritáni si vystavěli svůj chrám na hoře Gerazim. Tam konali služby podle mojžišského obřadu, ač se přitom zcela nezřekli modlářství. Stíhaly je však pohromy, chrám rozvalili jejich nepřátelé a zdálo se, že jsou prokletí. Přesto stále lpěli na svých tradicích a na svých bohoslužebných obřadech. Neuznávali chrám v Jeruzalémě za dům Boží a nechťeli připustit, že by náboženství Židů bylo povzneseno nad jejich náboženství. DA 188.3

Ježíš ženě odpověděl: „*Věř mi, ženo, blíží se hodina, kdy ani na této hoře ani v Jeruzalémě nebudete uctívat Otce. Vy uctíváte něco, co neznáte, my uctíváme to, co známe, poněvadž spása je ze Židů.*“ (J 4,21.22) Ježíš tím prokázal, že nemá židovské předsudky vůči Samaritánům. Nyní se snažil zbavit tuto Samaritánku předsudků vůči Židům. Proto poukazoval na to, že víra Samaritánů byla zkažena modlářstvím a vysvětloval, že velké pravdy vykoupění byly svěřeny Židům, z nichž měl vzejít Mesiáš. Ve svatých Písmech byla jasně popsána povaha Boží a zásady jeho vlády. Ježíš se sám vřadil mezi ty Židy, jimž se dal Bůh poznat. DA 188.4

Ježíš chtěl povznést mysl své posluchačky nad otázky formy a obřadu a nad věci sporné. „*Bliží se hodina,*“ pravil, „*ano již je tu, kdy opravdoví ctitelé Boží budou uctívati Otce v duchu a v pravdě. Vždyť Otec hledá takové své ctitele. Bůh je Duch, a kteří jej uctívají, musí jej uctívati v duchu a v pravdě.*“ (J 4,23.24) *DA 189.1*

Tento výrok obsahuje touž pravdu, kterou Ježíš zjevil Nikodémovi, když pravil: „*Nikdo nemůže viděti království Boží, leč by se narodil shůry.*“ (J 3,3) Ne hledáním svaté hory nebo posvátného chrámu se člověk dostává do styku s nebesy. Náboženství nemá být omezeno vnějšími formami a obřady. Náboženství, které pochází od Boha, je jediným náboženstvím, které vede k Bohu. Abychom Bohu sloužili správně, musíme se zrodit z božského Ducha. To nám dá čisté srdce a novou mysl, což v nás vyvolá novou schopnost poznávat a milovat Boha a ochotně poslouchat všechna přikázání Boží. To je ta pravá bohoslužba. To je ovoce působení Ducha svatého. Každá upřímná modlitba je vnuknutá Duchem a taková modlitba je Bohu libá. Kdekoli se duše roztouží po Bohu, tam se projevuje působení Ducha a takové duši se Bůh zjeví. Neboť takové ctitele Bůh hledá. Čeká na to, aby je přijal a učinil je svatými syny a dcerami. *DA 189.2*

Když žena hovořila s Ježíšem, učinila na ni jeho slova hluboký dojem. Takové názory dosud neslyšela ani od kněží svého národa, ani od Židů. Když byl před ní předestřen její minulý život, začala pociťovat to, co velmi nutně potřebovala. Uvědomila si, že její duše žízni tak, že vody ze studně v Sichem nemohou tuto žízeň uhasit. Nic, s čím dosud přišla do styku, neprobudilo v ní vyšší potřebu. Přesvědčila se, že Ježíš poznal tajemství jejího života, a pocítila, že je jejím přítelem, který s ní cítí a který ji miluje. Ačkoli sama přítomnost Ježíšova svou čistotou odsoudila její hříchy, Ježíš ji ani slovem nepokáral, nýbrž řekl jí o své milosti, která může obnovit duši. Začala nabývat určitého přesvědčení o tom, kdo Ježíš je. V mysli se jí zrodila myšlenka: Nemohl by to být dlouho očekávaný Mesiáš? Řekla Ježíši. „*Vím, že přijde Mesiáš, to znamená Kristus – Pomazaný; až přijde, vyloží nám všechno.*“ Ježíš odpověděl: „*Já jsem to, já, jenž s tebou mluvím.*“ (J 4,25.26) *DA 189.3*

Když žena uslyšela tato slova, v jejím srdci se zrodila víra. Přijala podivuhodné oznámení z úst nebeského Učitele. *DA 190.1*

Mysl této ženy začala lépe vnímat. Byla připravena přijmout i nejvzácnější zjevení. Žena se zajímala o Písmo a Duch svatý připravil její mysl, aby mohla přijmout více světla. Přemýšlela o zaslíbení Starého zákona: „*Proroka z prostředku tvého, z bratří tvých, jako já jsem, vzbudí tobě Hospodin Bůh tvůj; jeho poslouchati budete.*“ (Dt 18,15) Toužila porozumět tomuto proroctví. Nyní její mysl ozářilo světlo. Voda života, duchovní život, který dává Kristus každé žíznivé duši, začal tryskat v jejím srdci. Působil v ní Duch Páně. *DA 190.2*

Tak jasné prohlášení, které učinil před touto ženou, nemohl Ježíš pronést před farizejskými Židy. Když mluvil k nim, byl Kristus mnohem zdrženlivější. To, co neřekl Židům a co později učedníci měli uchovat v tajnosti, bylo zjeveno této ženě. Ježíš věděl, že ona využije toho, co poznala, aby přivedla i druhé k tomu, aby se podíleli na jeho milosti. *DA 190.3*

Když se učedníci vrátili z nákupu, byli velice překvapeni, když uviděli, že jejich Mistr mluví se ženou. Nenapil se osvěžující vody, po níž toužil, a také nepojedl z pokrmů, které přinesli jeho učedníci. Když žena odešla, prosili ho učedníci, aby jedl. Viděli, že je pohřížen v tiché rozjímání, jako by byl u vytržení. Jeho tvář zářila světlem a učedníci se obávali, že by přerušili jeho spojení s nebem. Věděli však, že je unavený a zesláblý a myslili si, že je jejich povinností upozornit ho na potřeby těla. Ježíš poznal, že je to projev jejich lásky k němu, a pravil: „*Já mám pokrm, z kterého vy nemáte.*“ (J 4,33) *DA 190.4*

Učedníci byli zvědaví, kdo mu mohl přinést jídlo, avšak Ježíš jim to vysvětlil takto: „*Můj pokrm je, abych činil vůli toho, který mě poslal, a abych dokonil jeho dílo.*“ (J 4,34) Když jeho slova probudila v ženě svědomí, Ježíš se zaradoval. Viděl, že pije vodu života, a tím ukojil i svůj hlad a žízeň. Úspěch poslání, pro něž opustil nebe, posiloval Spasitele v jeho práci a povznášel ho nad potřeby člověka. Sloužit duši, jež hladoví a žízni po pravdě, bylo mu milejší než jíst a pít. To mu bylo útěchou a občerstvením. Konat dobrodiní bylo životem jeho duše. *DA 190.5*

Náš Vykupitel žízni po tom, abychom ho poznali. Hladoví po lásce a účasti těch, jež vykoupil svou vlastní krví. Prahne nevýslovnou touhou po tom, aby k němu přišli a ožili. Jako matka čeká na úsměv svého děťátka, jímž ji poznává a jenž je důkazem, že se u něho začínají rozvíjet rozumové

schopnosti, tak Kristus čeká na projev vděčné lásky, jenž svědčí o tom, že v duši se zrodil duchovní život. *DA 191.1*

Ženu naplnila radost, když naslouchala slovům Kristovým. Podivuhodné zjevení ji téměř přemohlo. Zanechala tu svou nádobu na vodu a vrátila se do města, aby sdělila poselství ostatním. Ježíš věděl, proč odešla. Zapomenutý džbán neklamně svědčil o tom, jaký účinek měla jeho slova. Byla to opravdová touha její duše po živé vodě, pro níž zapomněla, proč přišla ke studni, a pro níž zapomněla i na Spasitelovu žízeň, kterou chtěla ukojit. Se srdcem překypujícím štěstím spěchala, aby ostatním sdělila převrácené osvětlení, jehož se jí dostalo. *DA 191.2*

„Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem učinila,“ pravila lidem v městě. *„Snad je to Kristus?“* (J 4,29) Její slova našla v jejich srdcích odezvu. V její tváři byl nový výraz a v celém jejím vzezření nastala změna. Lidé chtěli vidět Ježíše. *„Vyšli z města a přišli k němu.“* (J 4,30) *DA 191.3*

Ježíš seděl stále u studně, hleděl na obilné pole, jež se před ním rozprostíralo a jehož něžnou zeleň zaplavovaly zlaté sluneční paprsky. Ukázal učedníkům na tento obraz a použil ho jako symbolu: *„Což neříkáte, že ještě čtyři měsíce, a nastane žeň? Hle, pravím vám, zdvihněte oči a pohledte na pole: běhají se ke žni.“* (J 4,35) A jak mluvil, viděl, že ke studni přicházejí skupiny lidí. Do sklizně obilí zbývaly ještě čtyři měsíce, tu však už byla sklizeň připravená pro žence. *DA 191.4*

„Již dostává žnec svou mzdu,“ pravil, *„a sklízí obilí k věčnému životu, aby se rozsévač i žnec spolu radovali. V tom je pravdivé přísloví: Jeden rozsívá, jiný sklízí.“* (J 4,36.37) Kristus tu poukazuje na svatou službu, jíž jsou Bohu zavázáni ti, kdož přijímají evangelium. Ti mají být živými prostředníky Božími. Bůh vyžaduje jejich osobní službu. A ať zasíváme nebo sklízíme, pracujeme pro Boha. Jeden rozhazuje sémě, jiný o žních sklízí; a jak rozsévač, tak žnec dostávají svou mzdu. Spolu se radují z odměny za svou práci. *DA 191.5*

Ježíš pravil učedníkům: *„Já jsem vás poslal sklízet, o čem jste nepracovali. Jiní pracovali, a vám se dostalo účasti v zisku z jejich práce.“* (J 4,38) Spasitel tu měl na mysli velkou sklizeň o svátku letnic. Tu učedníci neměli pokládat za výsledek svého vlastního úsilí. Ti jen pokračovali v činnosti druhých. Již od Adamova pádu světoval Kristus sémě slova svým vyvoleným služebníkům, aby je zasévali do lidských srdcí. A neviditelná ruka, všemohoucí síla, připravovala v tichosti, ale účinně sklizeň. Rosa a déšť a sluneční svit milosti Boží zavlažovaly a živily sítě pravdy. Přišel Kristus, aby zalil sítě svou vlastní krví. Jeho učedníkům se dostalo výsady, že se směli účastnit díla Božího. Byli spolupracovníky Krista a svatých mužů, kteří žili před ním. Vylitím Ducha svatého o letnicích bude tisíce lidí obráceno v jediném dni. To bude výsledek Kristova rozsévání, žeň jeho díla. *DA 192.1*

Slovy, jež promluvil k ženě u studně, zasel Kristus dobré sítě a žeň přišla vzápětí. Samaritáni přicházeli, naslouchali Ježíši a uvěřili v něho. Obklopili ho u studně, zahrnuli ho otázkami a s dychtivostí přijímali jeho výklad mnoha věcí, jež jim byly nejasné. Když poslouchali Krista, začaly se jim vyjasňovat jejich pochyby. Podobali se lidem, kteří v naprosté tmě zachytí náhlý paprsek světla, který je dovede na denní světlo. Krátká rozprava jim však nestačila. Chtěli slyšet více a chtěli, aby i jejich přátelé uslyšeli tohoto podivného učitele. Pozvali ho do svého města a žádali ho, aby zůstal u nich. Dva dny strávil Ježíš v Samaří a mnozí další v něho uvěřili. *DA 192.2*

Farizeové opovrhovali Ježíšovou prostotou. Nedbali divů, jež konal, a žádali znamení, že je Syn Boží. Samaritáni však nežádali znamení a Ježíš nekonal mezi nimi divy kromě toho, že ženě u studně zjevil tajemství jejího života. Přesto ho mnozí přijali. Ve své radosti pravili ženě: *„Věříme již nejen pro tvou řeč; neboť sami jsme slyšeli a víme, že toto je Spasitel světa.“* (J 4,42) *DA 192.3*

Samaritáni věřili, že Mesiáš přijde jako Vykupitel, a to nejen Židů, ale celého světa. Duch svatý o něm skrze Mojžíše předpověděl jako o proroku seslaném od Boha. Skrze Jáкова bylo řečeno, že ke Kristu se shromáždí národy, a skrze Abraháma, že v něm budou požehnány všechny národy země. O tyto výpovědi Písma opíral samarský lid svou víru v Mesiáše. To, že Židé si nesprávně vykládali výroky pozdějších proroků a připisovali prvnímu příchodu Krista slávu jeho druhého příchodu, vedlo Samaritány k tomu, že nechávali bez povšimnutí všechny posvátné spisy kromě knih Mojžíšových. Když však Spasitel odmítl takový nesprávný výklad, uznali mnozí z nich pozdější proroctví a slova samého Krista o království Božím. *DA 193.1*

Ježíš začal bořit dělicí zeď mezi Židy a pohany a kázal spásu celému světu. Ačkoli byl Žid, stýkal se volně se Samaritány, nedbaje farizejských zvyků svého národa. Přes všechny předsudky přijímal pohostinství od tohoto opovrhovaného lidu. Spal pod jejich střechou, zasedal s nimi za jejich stoly a jedl pokrmy, které připravovaly a předkládaly jejich ruce, učil na jejich ulicích a choval se k nim navýsost laskavě a zdvořile. *DA 193.2*

V jeruzalémském chrámě byla nízká zeď, která oddělovala vnější nádvoří od ostatních prostorů posvátné budovy. Na zdi byly nápisy v různých jazycích, jež hlásaly, že za tuto hranici smějí vkročit pouze Židé. Kdyby se nějaký pohan opovážil vstoupit do vnitřního prostoru, znesvětil by tím chrám a svou smělost by zaplatil životem. Ježíš, zakladatel chrámu a služeb v něm konaných, však přitahoval pohany k sobě poutem lidského účastenství a jeho božská milost jim přinášela spasení, jež Židé zavrhovali. *DA 193.3*

Ježíšův pobyt v Samaří se stane požehnáním pro jeho učedníky, kteří byli stále pod vlivem židovského pobožnůstkářství. Měli za to, že oddanost vlastnímu národu vyžaduje, aby se k Samaritánům chovali nepřátelsky. Proto se podívovali nad chováním Ježíšovým. Nemohli nenásledovat jeho příkladu. Po dva dny, které strávili v Samaří, je věrnost k Ježíši nutila, aby bojovali se svými předsudky, v srdci se s tím však nesmířili. Jen pomalu dospívali k poznání, že jejich pohrdání a nenávist musí ustoupit soucitu a lásce. Teprve po nanebevstoupení Páně poznali v učení Ježíšově nový význam. Po vylití Ducha svatého si připomněli Spasitelův pohled, jeho slova a úctu a lásku, s jakou se choval k těmto opovrhovaným cizincům. Když se Petr odebral do Samaří, aby tam kázal, bylo jeho dílo prodchnuto týmž duchem. A když Jan byl povolán do Efezu a Smyrny, připomněl si zážitky ze Sichem a byl vděčen svému božskému Učiteli, který předvídal nesnáze, s nimiž se setká, a pomohl jim svým vlastním příkladem. *DA 193.4*

Spasitel stále koná totéž dílo, jako když nabízel vodu života samarské ženě. Ti, kdož se nazývají jeho následovníky, možná pohrdají vyvrženci a vyhýbají se jim; lásku Kristovu k dětem člověka nemůže však odvrátit nic takového, jako je jejich původ, národnost či životní osudy. Každé duši, ať je sebehříšnější, Ježíš praví: Kdybys mne požádal, dal bych ti živou vodu. *DA 194.1*

Pozvání evangelia nelze zužovat a předkládat je toliko těm málo vyvoleným, o nichž předpokládáme, že nám tím prokáží čest, přijmou-li je. Poselství je určeno všem. Kdekoli jsou srdce otevřená k přijetí pravdy, Kristus je ochotně poučí. Zjeví jim Otce a bohoslužbu, jež je libá tomu, jenž se vyzná v srdcích. K takovým nemluví v podobenstvích. Takovým praví jako ženě u studně: „*Já jsem to, já, jenž s tebou mluvím.*“ *DA 194.2*

Když Ježíš usedl u Jakobovy studně, aby si odpočinul, měl za sebou cestu ze země Judské, v níž jeho služba přinesla jen sporé ovoce. Tam ho odmítali kněží i rabíni; ani lidé, kteří se vydávali za jeho učedníky, nepoznali jeho božství. Byl zesláblý a unavený, přesto však neváhal využít příležitosti, aby mohl promluvit s jedinou ženou, byť cizinkou, která nad to byla v nepřátelském vztahu k Izraeli a žila ve zjevném hříchu. *DA 194.3*

Spasitel nečekal, až se shromáždí zástupy lidí. Často začal rozprávět i s několika málo lidmi, kteří se kolem něho shromáždili; kolemjdoucí se však zastavovali jeden po druhém, aby si poslechli poučení, až tu byl náhle celý zástup, který s údivem a s úctou naslouchal slovům Božím z úst Učitele nebem poslaného. Ten, kdo pracuje pro Krista, si nesmí myslet, že nemůže promluvit k pouhým několika posluchačům s touž opravdovostí jako k velkému shromáždění. Je možné, že jen jediný je ochoten vyslechnout poselství; kdo však může říci, jak velký to bude mít vliv? Zdá se, a zdálo se to i učedníkům Ježíšovým, že Spasitel svým rozhovorem se samaritánkou vynaložil svůj čas pro malou věc. Ježíš však s ní rozmlouval vážněji a obšírněji než s králi, rádci nebo veleknězi. Naučení, jež dal oné ženě, nalezla ohlas v nejodlehlejších končinách země. *DA 194.4*

Jakmile Samaritánka našla Spasitele, přivedla k němu další. Prokázala, že je lepší misionářkou než jeho učedníci. Učedníci neviděli v Samaří nic slibného, co by nasvědčovalo tomu, že tam budou mít úspěch. Jejich myšlenky byly upřeny na velké dílo, jež vykonají v budoucnosti. Neviděli, že všude kolem nich je úroda připravená ke sklizni. Skrze ženu, již pohrdli, bylo však přivedeno ke Spasiteli celé město. A žena přinesla světlo svým krajanům. *DA 195.1*

Tato žena je obrazem toho, jak působí v životě víra v Krista. Každý pravý učedník se rodí do království Božího jako misionář. Ten, kdo pije živou vodu, stává se studnicí života. Příjemce stává

se dárce. Milost Kristova v duši je jako pramen v poušti, který vyvěrá, aby poskytl občerstvení všem a aby těm, kdož zmírají, uspokojil jejich toužebné přání napít se vody života. *DA 195.2*

20. „Kdybyste neviděli znamení a divů“

Galilejští, kteří se vrátili domů z velikonočních slavností, přinesli zprávu o podivuhodných skutcích Ježíšových. Hodnostáři Jeruzaléma posoudili skutky Ježíšovy a povolili mu cestu do Galileje. Mnozí z lidí bědovali nad tím, že chrám je znesvěcován a že kněží jsou hrabiví a nadutí. Doufali, že tento Muž, jenž vyhnal přední muže, by mohl být dlouho očekávaný Vysvoboditel. Pak přišly zprávy, které podle všeho potvrzovaly jejich nejskvělejší naděje. Tvrdilo se, že prorok sám se prohlásil za Mesiáše. *DA 196.1*

Lid nazaretský však v něho nevěřil. Proto Ježíš Nazaret nenavštívil, když šel do Kány. Spasitel pravil svým učedníkům, že prorok nemá ve své vlasti vážnosti. Lidé oceňují věci podle toho, co jsou sami s to ocenit. Omezení a přízemní lidé posuzovali Krista podle jeho skromného původu, podle jeho prostého šatu, podle jeho každodenního zaměstnání. Nedovedli ocenit čistotu tohoto ducha, neposkvrněného hříchem. *DA 196.2*

Zpráva o Kristově návratu do Kány se rychle roznesla po celé Galileji a přinesla naději trpícím a souženým. V Kafarnau upoutala zpráva pozornost jednoho židovského šlechtice, který byl úředníkem ve službách krále. Syn úředníkův trpěl nemocí, jež se zdála nevyléčitelná. Lékaři se již vzdali naděje, že by ho mohli udržet při životě; když se však otec doslechl o Ježíši, rozhodl se hledat u něho pomoc. Dítě na tom bylo velmi zle a byla obava, že nedožije otcova návratu; přesto šlechtic cítil, že případ musí Ježíši předložit osobně. Doufal, že prosby otce vzbudí účast velkého Lékaře. *DA 196.3*

Když přišel do Kány, našel Ježíše obklopeného zástupem lidí. S úzkostí v srdci se protlačil až k němu. Jeho víra poklesla, když spatřil jen prostě oděného muže, pokrytého prachem a znaveného po dlouhé cestě. Zapochyboval, že by tento Člověk mohl učinit to, o čem ho přišel požádat; přesto Ježíše oslovil, řekl mu, proč za ním přišel, a žádal Spasitele, aby šel s ním do jeho domu. Ježíš však už věděl o jeho starostech. Ještě než úředník odešel z domova, znal Spasitel jeho neštěstí. *DA 197.1*

Věděl však také, že otec podmiňuje svou víru v něho splněním podmínky. Nebude-li jeho žádost splněna, neuzná ho za Mesiáše. A zatím co úředník s napětím a úzkostí čekal na rozhodnutí, Ježíš pravil: „*Kdybyste neviděli znamení a divů, nikdy byste neuvěřili.*“ (J 4,48) *DA 198.1*

Přes všechny důkazy, že Ježíš je Kristus, žadatel byl rozhodnut uvěřit v něho jen za podmínky, že splní jeho prosbu. Spasitel srovnával tuto pochybovačnost a nevíru s prostou vírou Samaritánů, kteří nežádali divy ani znamení. Jeho slovo, trvale účinný důkaz jeho božství, mělo přesvědčivou moc, jež zasáhla jejich srdce. Krista zbolelo, že jeho lid, jemuž bylo svěčeno Boží slovo, neslyší hlas Boží, jenž promlouvá v jeho Synu. *DA 198.2*

Šlechtic však měl trochu víry, věřil do jisté míry, neboť přišel prosit o to, co se mu zdálo nejvzácnější ze všech požehnání. Ježíš měl pro něho větší dar. Chtěl nejen uzdravit dítě, ale chtěl, aby se úředník a jeho rodina podíleli na požehnání spásy a aby se zažehlo světlo v Kafarnau, jež se již brzy stane místem jeho působení. Šlechtic si však nejprve bude muset uvědomit to, co je mu zapotřebí, než zatouží po milosti Kristově. Tento dvořan byl jako mnozí příslušníci jeho národa, kteří se zajímali o Ježíše jen ze sobeckých důvodů. Doufali, že skrze jeho moc se jim dostane nějakých zvláštních výhod, a svou víru vážali na poskytnutí těchto časných výhod; neuvědomovali si však, jak jsou duchovně choří, a neviděli, že potřebují božskou milost. *DA 198.3*

Jako záblesk světla obnažila slova Spasitelova srdce šlechticovo. Poznal, že vyhledal Ježíše ze sobeckých pohnutek. Jeho váhavá víra se mu ukázala ve své pravé podobě. V hluboké úzkosti si uvědomil, že jeho pochyby by mohly stát život jeho syna. Věděl, že je v přítomnosti toho, jenž umí číst v myšlenkách a jenž dokáže všechno. U vědomí naléhavosti své žádosti zvolal: „*Pane, přijď, než mé dítě zemře.*“ (J 4,50) Jeho víra se přimkla ke Kristu, tak jako to učinil Jákob, když při zápolení s Andělem volal: „*Nepustím tě, leč mi požehnáš.*“ (Gn 32,26) *DA 198.4*

A stejně jako Jákob také on zvítězil. Spasitel se nemůže odvrátit od duše, jež se k němu přimkne a prosí ho o pomoc ve své největší nouzi. „*Jdi,*“ pravil, „*tvůj syn je živ.*“ (J 4,50) Šlechtic

odešel od Spasitele v míru a s radostí, jakou dosud nepoznal. Nejen že uvěřil, že jeho syn se uzdraví, ale pevně přesvědčen uvěřil v Krista jako ve Vykupitele. *DA 198.5*

V touž hodinu zpozorovali ošetřovatelé, bdící u umírajícího dítěte v Kafarnau, náhlou a tajemnou změnu. Z tváře trpícího dítěte zmizel stín smrti. Horečnatá zsinlost ustoupila jemnému ruměnci vracejícího se zdraví. Zakalené oči se vyjasnily a do zesláblého, zmořeného těla se vracela síla. Na dítěti nebylo vidět známek nemoci. Jeho rozpalené tělo zjihlo a zvlhlo a dítě upadlo v klidný spánek. Horečka zmizela za největšího vedra dne. Rodina užasla a její radost byla nevýslovná. *DA 199.1*

Kána nebyla od Kafarnaá tak vzdálena, aby se úředník nemohl vrátit domů ještě týž večer po rozmluvě s Ježíšem; úředník však cestou zpátky nespíchal. Do Kafarnaá dorazil až druhého dne ráno. Jaký návrat to však byl! Když se vypravil za Ježíšem, bylo jeho srdce obtíženo starostí. Zdálo se mu, že i sluneční svit je nelítostný a zpěv ptactva posměškem. Jak jiné byly jeho city nyní! Celá příroda se mu zdála jako proměněná. Díval se novými očima. Když putoval za ticha časného rána, zdálo se mu, že všechno v přírodě velebí s ním Boha. Ještě než dorazil domů, vyšli mu vstříc služebníci, kteří mu chtěli ulevit v úzkosti, jež ho jistě sužuje. Radostná zpráva, kterou mu přinesli, ho nikterak nepřekvapila; s hlubokým zájmem, jehož příčinu neznali, se však vyptával, v kterou hodinu se dítě začalo uzdravovat. Odpověděli: „*Včera o jedné hodině odpoledne mu pominula horečka.*“ (J 4,52) Ve chvíli, kdy otec uvěřil v ujištění: „*Tvůj syn je živ*“, dotkla se božská láska umírajícího dítěte. *DA 199.2*

Otec spěchá, aby už objal svého syna. Tiskne ho k srdci jako někoho, kdo vstal z mrtvých a znovu a znovu děkuje Bohu za toto zázračné uzdravení. *DA 200.1*

Šlechtic zatoužil dozvědět se o Kristu více. Když pak slyšel učení Kristovo, stal se on i všichni členové jeho rodiny učedníky. Utrpení, jež je postihlo, obrátilo celou rodinu. Zpráva o zázraku se rychle roznesla. A tím byla v Kafarnau, kde pak vykonal tolik velkých činů, připravena půda pro osobní působení Kristovo. *DA 200.2*

Ten, jenž byl požehnáním pro šlechtice v Kafarnau, chce právě tak být požehnáním i pro nás. Jako onen usouzený otec také my často vyhledáváme Ježíše, jen když toužíme po nějakém pozemském blahu; a podle toho, jak splní naši žádost, věříme pak v jeho lásku. Spasitel nám chce dát větší požehnání, než o jaké žádáme; a otálí s odpovědí na naši prosbu, aby nám mohl ukázat, jak zlá jsou naše srdce a jak nutně potřebujeme jeho milost. Chce, abychom se zrekli sobectví, které nás vede k tomu, abychom ho vyhledali. Vyznávající svou bezmocnost a ubohost, máme se plně spolehnout na jeho lásku. *DA 200.3*

Šlechtic chtěl vidět, že jeho prosba je splněna, dříve než uvěří; musel však přijmout slovo Ježíšovo, že jeho žádost je vyslyšena a požehnání uděleno. Toto poučení platí i pro nás. Máme věřit nikoli proto, že vidíme nebo cítíme, že nás Bůh slyší. Musíme věřit v jeho zaslíbení. Přicházíme-li k němu ve víře, dotkne se každá prosba srdce Božího. Prosíme-li o jeho požehnání, máme věřit, že se nám ho dostává, a děkovat mu, že nám je dává. Pak můžeme jít za svými úkoly s jistotou, že požehnání se projeví, až je budeme potřebovat nejvíce. Až se tomu takto naučíme, budeme vědět, že naše prosby jsou vyslyšeny. Bůh pro nás učiní „*nade všechno víc*“, „*podle bohatství své slávy*“ a „*podle působivosti jeho vlády a síly*“ (Ef 3,20.16; 1,19). *DA 200.4*

21. Bethesda a velerada

„V Jeruzalémě jest u ovčí brány rybník řečený hebrejsky Bethesda, s pěti podloubími. V nich lehávalo množství nemocných, slepých, chromých, lidí s odumřelými údy a čekali na pohyb vody.“ (J 5,2-3) *DA 201.1*

Občas se voda v rybníce zvířila. Všeobecně se mělo za to, že to způsobuje nadpřirozená síla a že vstoupí-li kdo první do vody po zvíření rybníka, uzdraví se, ať trpí jakoukoli nemocí. Toto místo navštívily stovky trpících; zástupy lidí byly tak velké, že když se voda zvířila, vrhali se lidé vpřed, šlapající přitom po mužích, ženách a dětech, jež byli slabší než oni. Mnozí se proto nemohli k rybníku vůbec dostat. Mnozí pak, jimž se podařilo prodrat se k němu, hynuli na jeho břehu. Kolem rybníka bylo zbudováno přístřeší, aby nemocní byli chráněni před denním horkem a nočním chladem. Byli takoví, kteří přenocovali pod tímto přístřeškem a den za dnem se pokoušeli dostat se k okraji rybníka v marné naději, že dosáhnou úlevy. *DA 201.2*

Ježíš přišel opět do Jeruzaléma. Kráčel sám, ponořen v myšlenkách a modlitbách, až přišel k rybníku. Viděl ubohé trpící, jak čekají na to, o čem se domnívali, že je jejich jediná možnost uzdravení. Zatoužil projevit svou léčivou moc a uzdravit všechny trpící. Byla však sobota. Lidé kráčeli v zástupech do chrámu k bohoslužbě a Ježíš věděl, že uzdravování by vzbudilo takové předsudky Židů, že by pak překazili jeho poslání. *DA 201.3*

Spasitel však uviděl člověka nad jiné ubohého. Byl to muž, který byl již osmatřicet let bezmocným mrzákem. Jeho nemoc byla z valné části důsledkem jeho vlastního hříchu a všichni považovali jeho nemoc za soud Boží. Opuštěný a bez přátel, s pocitem, že nemá nárok na milosrdenství Boží, prožil ubožák dlouhá léta utrpení. V době, kdy se očekávalo, že nastane víření vody, přinesli soucitní lidé bezmocného až pod přístřeší. Když však nadešla kýžená chvíle, nebylo nikoho, kdo by mu pomohl dostat se do vody. Viděl, jak se voda zvířuje, ale nemohl se dostat dále než k břehu rybníka. Vždy ho předstihli druzí, kteří byli silnější než on. Nemohl se s úspěchem prosadit v tomto davu sobeckých, strkajících se lidí. Jeho tvrdošíjná snaha dosáhnout cíle, jeho úzkostné napětí a opětovné zklamání vyčerpalo zbytek jeho sil. *DA 202.1*

Chorý muž ležel na své rohoži a občas zvedl hlavu, aby se podíval na rybník, když se k němu náhle sklonila něžná, soucitná tvář a slova „*Chceš býti zdrav?*“ upoutala jeho pozornost. V jeho srdce vešla naděje. Pocítil, že se mu nějakým způsobem dostane pomoci. Jiskra naděje však záhy pohasla. Uvědomil si totiž, jak často se pokoušel dostat se do vody rybníka a nyní měl už jen malou vyhlídku na to, že se dočká nového zvíření vody. Odvrátil se a sklesle pravil: „*Pane, nemám nikoho, kdo by mě zanesl do rybníka, když se voda zvíří. Když jdu sám, jiný sestoupí přede mnou.*“ (J 5,7) *DA 202.2*

Ježíš nežádal ubožáka, aby v něho uvěřil. Pravil prostě: „*Vstaň, zvedni svá nosítka a chod!*“ (J 5,8) Víra mužova se chopila těchto slov. Každý jeho nerv a sval prostoupil nový život a jeho chromé údy pocítily záchvěv zdraví. Bez váhání se rozhodl uposlechnout Kristova příkazu a jeho svaly se podřídily jeho vůli. Staví se na nohy a zjišťuje, že je zdravý. *DA 202.3*

Ježíš ho neujišťoval o tom, že se mu dostane božské pomoci. Muž mohl zapochybovat a tak ztratit svou jedinou příležitost k uzdravení. Uvěřil však slovu Kristovu, jednal podle něho, a tím nabyl síly. *DA 203.1*

Skrze takovou víru můžeme i my dosáhnout duchovního ozdravení. Hříchem jsme se odloučili od života Božího. Naše duše ochrnuly. Sami nedokážeme, abychom žili životem bez hříchu, stejně jako onen chromý nedokázal chodit. Mnozí si uvědomují svou bezmocnost a touží po duchovním životě, který je uvede do souladu s Bohem; marně se snaží, aby ho dosáhli. V zoufalství volají: „*Já nešťastný člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla propadlého smrti?*“ (Ř 7,24) Kéž by jen tito zoufalí a bojující pohlédli vzhůru! Spasitel se sklání nad člověkem, jehož vykoupil svou krví, a s nevýslovnou něžností a se soucitem praví: „*Chceš býti zdrav?*“ Vybízí tě, abys vstal ve zdraví a pokoji. Nečekej, až pocítíš, že jsi uzdraven. Uvěř v jeho slovo a ono se vyplní! Odevzdej Kristu svou vůli, vůli sloužit mu, a budeš-li jednat podle jeho slova, budeš posílněn. Ať naše duše a tělo

podlehlo jakémukoli zlozvyku nebo dlouhému působení nějaké zhoubné vášně, Kristus nás může spasit a touží nás spasit. Vdechne život duším, jež jsou „*mrtvé v vinách a hříších*“ (Ef 2,1). Vysvobodí otroka, kterého spoutala slabost, neštěstí a okovy hříchu. DA 203.2

Ochrnutý, jenž byl uzdraven, se sklonil pro svá nosítka, což byla vlastně pouhá rohož a příkrývka, a když se opět napřímil s pocitem nádherné úlevy, rozhlédl se po svém Vysvoboditeli; Ježíš se však ztratil v zástupu. Muž dostal strach, že ho nepozná, až ho opět uvidí. Když vykročil pevným krokem, bez cizí pomoci, chvále Boha a jásaje nad svou navrácenou silou, potkal několik farizeů a hned jim vyprávěl o svém vyléčení. Byl překvapen, s jakým nezájmem a chladem naslouchali jeho vyprávění. DA 203.3

Se zamračenou tváří ho přerušili a zeptali se ho, proč nosí své lůžko v sobotní den. Přísně mu připomněli, že není dovoleno nosit břemena v den Páně. Ve své radosti muž totiž zapomněl na to, že je sobota; přesto se necítil vinen, že uposlechl příkazu toho, jenž měl takovou moc od Boha. Směle odpověděl: „*Ten, který mě uzdravil, mi řekl: Zvedni svá nosítka a chod!*“ (J 5,12) Ptali se ho, kdo byl ten muž, jenž to udělal, avšak nedovedl jim to říci. Zákoníci dobře věděli, že toliko jediný mohl učinit takový div; chtěli však mít přímý důkaz, že to byl Ježíš, aby ho mohli odsoudit jako rušitele soboty. Podle jejich soudu nejen přestoupil zákon tím, že uzdravil nemocného v sobotu, ale dopustil se i rouhání tím, že mu přikázal, aby odnesl své lůžko. DA 203.4

Židé tak převrátili zákon, že z něho udělali otrocké jho. Jejich nicotné požadavky se staly terčem posměchu jiných národů. Nesmyslná omezení všeho druhu se týkala zvláště soboty. Sobota jim nebyla rozkoší, svatou Páně a slavnou. Ze zachovávání soboty učinili zákoníci a farizeové nesnesitelné břímě. Žid nesměl v sobotu rozlítit oheň, ba ani zažehnout svíčku. Důsledek toho byl, že lid se stal závislý na pohanech v provádění mnoha úkonů, jež Židé nesměli vykonávat sami, protože to pravidla zapovídala. Nepřemýšleli o tom, že kdyby tyto úkony byly hříšné, byli by jako záměstnavatelé těch, kteří je provádějí, právě tak vinni, jako kdyby si tyto úkony prováděli sami. Domnívali se, že spása se týká toliko Židů a že všichni ostatní jsou na tom tak beznadějně, že si svůj stav už nemohou zhoršit. Bůh však nepřikazuje nic, co by nemohli zachovávat všichni. Zákony Boží neschvalují nerozumná nebo sobecká omezení. DA 204.1

V chrámě potkal Ježíš muže, jehož uzdravil. Muž přišel, aby přinesl oběť za hřích a aby vzdal díky za velké milosrdenství, jehož se mu dostalo. Ježíš ho spatřil mezi vyznavači, dal se mu poznat a pronesl toto varování: „*Hle, jsi zdrav! Nehřeš více, aby se ti nestalo něco horšího.*“ (J 5,14) DA 204.2

Uzdravený měl převelikou radost, že se potkal se svým Vysvoboditelem. Nebylo mu nic známo o nepřátelství vůči Ježíši, a tak řekl farizeům, když se ho vyptávali, že to je ten, jenž ho uzdravil. „*Proto Židé pronásledovali Ježíše, že to učinil v sobotu.*“ (J 5,16) DA 204.3

Ježíš byl předveden před veleradu, aby se zodpovídal z obvinění, že přestoupil sobotu. Kdyby v té době byli Židé bývali nezávislým národem, bylo by jim takové obvinění stačilo, aby Ježíše odsoudili k trestu smrti. Bránilo tomu však jejich podřízení Římanům. Židé neměli právo vynášet rozsudky smrti a obvinění vznesená proti Kristu by římský soud pokládal za nicotná. Doufali však, že se jim podaří opatřit si další obvinění. Přes všechno jejich úsilí potlačit jeho dílo dobýval Ježíš i v Jeruzalémě stále většího vlivu na lid, jenž zatlačoval jejich vliv do pozadí. Lidé se přestali zajímat o řeči rabínů a začalo je přitahovat učení Ježíšovo. Jeho slovům mohli porozumět, hřála je u srdce a utěšovala je. Ježíš mluvil o Bohu ne jako o pomstychtivém soudci, nýbrž jako o laskavém Otci a zjevoval jim obraz Boží, jak se obrazil v něm samém. Jeho slova byla pro bolavou duši jako balzám. Svými slovy i svými milosrdnými skutky lámal zotročující moc starých tradic a příkazů, jež vydali lidé, a ukazoval lásku Boží v její nevyčerpatelné plnosti. DA 204.4

V jednom z nejstarších proroctví o Kristu se praví: „*Nebude odjata berla od Judy, ani vydavatel zákona od noh jeho, dokudž nepřijde Sílo; a k němu se shromáždí národové.*“ (Gn 49,10) Lid se shromažďoval kolem Krista. Soucitná srdce lidská přijímala raději učení o lásce a dobrotě než učení o strnulých obřadech, jež vyžadovali kněží. Kdyby kněží a rabíni byli nezasahovali, bylo by Ježíšovo učení znamenalo takovou nápravu, jakou tento svět dosud nepoznal. Aby si však udrželi svou moc, rozhodli se tito vůdcové zlomit vliv Ježíšův. K tomu jim mělo dopomoci předvolání Ježíše před veleradu a veřejné odsouzení jeho učení; lid měl totiž své náboženské vůdce stále ve velké úctě. Kdokoli se odvážil znevážit rabínská nařízení nebo se pokusil ulehčit si břímě, jež rabíni vlo-

žili na lid, byl pokládán za člověka, který se provinil nejen rouháním, nýbrž i velezradou. Rabíni doufali, že se jim tak podaří vzbudit proti Kristu podezření. Nařkli ho, že se snaží zrušit ustálené zvyky, čímž chtěli rozštěpit lid a připravit půdu pro úplné podřízení Římu. *DA 205.1*

Plány, které tito rabíni s takovou horlivostí chtěli provést, vznikly v jiné radě než v židovské veleradě. Když se satanu nepodařilo přemoci Krista na poušti, sebral své síly, aby zabránil Ježíši v jeho působení a pokud možno zmařil jeho dílo. Co nemohl dokázat přímým osobním úsilím, toho chtěl dosáhnout celým tažením. Sotva skončil boj na poušti, připravil v radě se svými podřízenými anděly plán, jak dále zaslepovat mysl židovského lidu, aby nepoznal svého Vykupitele. Rozhodl se působit prostřednictvím svých pomocníků v náboženském světě tím, že do nich vloží svou vlastní nenávist vůči Obhájcí pravdy. Svede je k tomu, aby zavrhlí Krista a jak jen možno mu ztrpčovali život, takže snad pak zanechá svého poslání. A vůdcové Izraele se stali nástroji satanovými v boji proti Spasiteli. *DA 205.2*

Ježíš přišel, aby „*zvelebil zákon a slavným učinil jej*“. Nepřišel, aby snížil jeho vážnost, nýbrž aby ji zvýšil. Písmo praví: „*Nebude neochotný, ani přísný, dokudž soudu na zemi nevykoná.*“ (Iz 42,21.4) Přišel, aby oprostil zachovávaní soboty od obtížných omezení, jež z ní učinila trest místo požehnání. *DA 206.1*

Proto si Ježíš vybral sobotu za den, v němž uzdraví chromého v Bethsedě. Mohl ho uzdravit v kterýkoli jiný den týdne; mohl ho také uzdravit a nepřikazovat mu, aby nesl svá nosítka. To by mu však neposkytlo příležitost, po níž toužil. Každý čin Kristova života na zemi sleduje moudrý záměr. Vše, co Ježíš vykonal, mělo význam samo o sobě i jako poučení. Ze všech chorých u rybníka si vybral nejtěžší případ, na němž by ukázal svou ozdravující moc, a pak uzdravenému přikázal, aby své lůžko nesl městem a tak zvěstoval velké dílo, jež bylo na něm vykonáno. To vyvolá otázku, co je dovoleno vykonávat v sobotu, což Ježíši umožní zrušit omezení, jež Židé vydali k zachovávaní soboty, a prohlásit jejich tradice za neplatné. *DA 206.2*

Ježíš prohlásil ve veleradě, že pomáhání trpícím je v souladu se zákonem o zachovávaní soboty. Je v souladu s působením andělů Božích, kteří stále sestupují a vystupují mezi nebem a zemí, aby sloužili trpícímu lidstvu. Ježíš pravil: „*Můj Otec pracuje stále, až posavad, tak i já pracuji.*“ (J 5,17) Boží jsou všechny dny a Bůh v nich uskutečňuje své plány, jež má s lidským pokolením. Kdyby židovský výklad zákona byl správný, pak by se dopouštěl chyby Hospodin, jehož činnost oživuje a udržuje každou živou bytost od chvíle, kdy položil základy země; pak by ten, jenž označil své dílo za dobré a ustanovil sobotu za pamětní den ukončení svého díla, musel ustát ve svém konání a tím zastavit nekončící běh vesmíru. *DA 206.3*

Měl by Bůh zakázat slunci, aby svítilo v sobotu, měl by zastavit vysílání jeho blahodárných paprsků, aby přestaly zahřívat zemi a působit na všechno živé? Měla by se v tento den zastavit soustava světů? Měl by Bůh přikázat vodním tokům, aby přestaly zavlažovat pole a lesy, a rozkázat vlnám moře, aby zastavily svůj neustávající příliv a odliv? Měla by se pšenice a žito zarazit v růstu a měl by zrající hrozen přestat zrát? Měly by stromy a květiny přestat růst, nenasazovat poupata a nerozkvétat v sobotu? *DA 206.4*

V takovém případě by se lidem nedostalo plodů země a požehnání, jež potřebují pro život. Příroda musí pokračovat ve svém neměnném běhu. Bůh nemůže ani na okamžik zastavit svou ruku, neboť člověk by chřadl a zahynul. A člověk má v tento den také co dělat. Je nutno se postarat o životní potřeby, je třeba pečovat o choré, potřebným je nutno pomoci. Kdo nepomáhá trpícím v sobotu, nebude bez viny. Svatý den odpočinku Páně ustanovil Bůh v zájmu člověka a skutky milosrdenství jsou v dokonalém souladu s tímto záměrem. Bůh nechce, aby jeho stvoření trpěla byť i jen hodinu, může-li být jejich utrpení zmírněno v sobotu nebo v kterýkoli jiný den. *DA 207.1*

Požadavky na Boha jsou v sobotu dokonce větší než v ostatní dny. V ten den zanechává jeho lid své obvyklé zaměstnání a tráví čas rozjímáním a bohoslužbou. V sobotu žádají lidé Boha o více požehnání než v jiné dny týdne. Žádají, aby jim věnoval zvláštní pozornost. Horoucně se modlí, aby jim dal mimořádné požehnání. Bůh nečeká, až sobota uplyne, aby mohl splnit tyto prosby. Dílo nebes nepřestává a také lidé by neměli přestat konat dobro. Sobota nemá být dnem zbytečné nečinnosti. Zákon zapovídá, aby se v den Páně konala světská práce; činnost, již se vydělává na živobytí, musí ustát; v ten den není dovolena práce pro světskou zábavu nebo zisk. Jako Bůh ustal ve

svém díle tvoření a odpočinul v sobotu a požehnal ji, tak i člověk má zanechat zaměstnání svého všedního dne a má věnovat tyto posvěcené hodiny zdravému odpočinku, bohoslužbě a svatým skutkům. Kristovo uzdravení chorého bylo v naprostém souladu se zákonem. Kristus tím vzdal čest sobotě. *DA 207.2*

Ježíš žádal pro sebe stejná práva, jako má Bůh, pro konání díla stejně svatého a téže povahy, jaké koná Otec na nebesích. To však farizeje ještě více rozzuřilo. Podle jejich názoru nejen že porušil zákon, ale tím, že nazval Boha „*svým Otcem*“, prohlásil se za rovného s Bohem (J 5,18). *DA 207.3*

Všichni Židé nazývali Boha svým Otcem, a proto by farizeové nebyli tak popuzeni, kdyby Kristus prohlašoval, že je vůči Bohu v takovém poměru. Obviňovali ho však z rouhání, poukazující na to, že jeho tvrzení o jeho poměru k Bohu rozumějí v nejvyšším smyslu. *DA 207.4*

Těmto nepřátelům Kristovým se nedostávalo důkazů, jimiž by vyvrátili pravdy, kterými Kristus přesvědčil jejich svědomí. Mohli se jen odvolávat na své zvyky a tradice, a ty se zdály slabé a jalové ve srovnání s důkazy, jež Ježíš čerpal ze slova Božího a z neustálého běhu přírody. Kdyby byli rabíni toužili dosáhnout světla, byli by bývali dosáhli přesvědčení, že Ježíš mluví pravdu. Vyhnuli se však všem zmínkám, které učinil o zachovávání soboty, a usilovali o to rozdmýchat proti němu zlobu, protože se prohlásil za rovného s Bohem. Zběsilost zákoníků neznala mezí. Kdyby se byli neobávali lidu, byli by kněží a rabíni zabili Ježíše na místě. City lidu však byly na straně Ježíše. Mnozí v něm poznali přítele, který léčil jejich nemoci a utěšoval je v jejich žalu, a proto ospravedlňovali to, že uzdravil chromého u Bethesdy v sobotu. Tak tentokráte museli kněží a rabíni krotit svou nenávist. *DA 208.1*

Ježíš odmítl obvinění z rouhačství. Skutek, pravil, z něhož mě obviňujete, jsem udělal proto, že jsem Syn Boží, který je jedno s Bohem v podstatě, vůli i záměru. V celém Božím díle tvoření a prozřetelnosti spolupracuji s Bohem. „*Syn nemůže sám ze sebe činit nic, leč co vidí činiti Otce.*“ (J 5,19) Kněží a rabíni vytýkali Synu Božímu právě to dílo, které přišel na svět konat. Svými hříchy se odloučili od Boha a ve své pýše jednali nezávisle na Bohu. Měli pocit, že na všechny věci stačí sami, a neuvědomovali si, že je jim zapotřebí vyšší moudrosti, aby řídila jejich skutky. Syn Boží však byl podřízen vůli Otce a byl závislý na jeho moci. Kristus byl tak dokonale nesobecký, že na sebe vůbec nemyslel. Přijímal to, co s ním Bůh zamýšlel, a Otec mu každý den zjevoval své plány. Tak bychom i my měli záviset na Bohu, aby naše životy byly pouhým prováděním vůle Boží. *DA 208.2*

Když se Mojžíš chystal postavit svatyni jako příbytek Boží, dostal příkaz, aby udělal všechno podle vzoru, který mu byl ukázán na hoře. Mojžíš překypoval horlivostí při konání díla Božího; pracovali pro něho nejnadanější a nejzručnější muži, jimž svěřil provedení svých návrhů. Přesto nesměl dát zhotovit ani jediný zvonec, ani jediné granátové jablko, střepec, třepení, záclonu nebo nádobí pro svatyni, jež by neodpovídaly vzoru, který mu byl ukázán. Bůh ho povolal na horu a zjevil mu nebeské věci. Zahalil ho svou vlastní slávou, aby mohl spatřit vzor a podle něho dát všechny věci udělat. A tak Izraeli, který měl zhotovit místo pro přebývání Boží, zjevil Bůh svůj skvělý ideál věci. Vzor byl Izraeli ukázán na hoře, když byl ze Sinaje dáván zákon a když Hospodin mluvil k Mojžíšovi: „*Hospodin, Hospodin, Bůh silný, lítostivý a milostivý, dlouho čekající a hojný v milosrdenství a pravdě, milosrdenství čině tisícům, odpouštěje nepravost a přestoupení i hřích.*“ (Ex 34,6.7) *DA 208.3*

Izrael si vybral vlastní cestu. Nestavěl podle vzoru. Kristus však, který je pravým chrámem pro přebývání Boží, utvářel svůj pozemský život do všech podrobností v souladu s Božím ideálem. Pravil: „*Abych činil vůli tvou, Bože můj, libost mám; nebo zákon tvůj jest uprostřed vnitřností mých.*“ (Ž 40,9) Tak i my máme vytvářet svou povahu, abychom byli „*Božím příbytkem v Duchu*“ (Ef 2,22). A máme dělat „*všecko podle vzoru*“, a to podle toho, jenž „*trpěl za nás, nám pozůstaviv příklad, abyste následovali šlépěje jeho*“ (Žd 8,5; 1 Pt 2,21). *DA 209.1*

Kristova slova učí, že se máme pokládat za nerozlučně spjaté se svým Otcem na nebesích. Ať jsme v jakémkoli postavení, jsme závislí na Bohu, jenž třímá všechny osudy ve svých rukou. On nám ustanovuje dílo a vybavuje nás schopnostmi a prostředky, abychom je mohli vykonat. Dokud podřizujeme vůli Bohu a důvěřujeme v jeho moc a moudrost, povede nás po bezpečných cestách, abychom splnili svou úlohu, již nám určil ve svém velkém plánu. Ten, kdo spoléhá na svou vlastní

moudrost a sílu, se však od Boha odlučuje. Místo aby pracoval v jednotě s Kristem, uskutečňuje zá-
měr nepřítele Boha a člověka. *DA 209.2*

Spasitel pokračoval: „*Co onen (Otec) činí, to činí i Syn stejně. Jako Otec křísí a obživuje mrtvé, tak i Syn obživuje, koho chce.*“ (J 5,19.21) Saducejové měli za to, že nebude zmrtvýchvstání těla; Ježíš jim však pravil, že jedním z největších činů jeho Otce je vzkříšení mrtvých a že on sám má moc činit totéž. „*Blíží se hodina, ano již je tu, kdy mrtví uslyší hlas Syna Božího, a kteří uslyší, budou živi.*“ (J 5,25) Fraizeové věřili ve vzkříšení mrtvých. Kristus praví, že síla, jež oživuje mrtvé, je mezi nimi i nyní a že užijí její projev. Je to táž moc vzkříšení, která oživuje ty, jež jsou „*mrtví pro své přestupky a hříchy*“ (Ef 2,1). Tento duch života v Kristu Ježíši, „*moc jeho vzkříšení*“, osvobozuje člověka „*od zákona hříchu a smrti*“ (Fp 3,10; Ř 8,2). Nadvláda zla se láme a víra chrání duši před hříchem. Ten, kdo otvírá své srdce Duchu Kristovu, se stává podílníkem této nesmírné síly, která vyvede jeho tělo z hrobu. *DA 209.3*

Skromný Nazaretský prokazuje svou opravdovou vznešenost. Povznáší se nad lidství, strhává masku hříchu a hanby a zjevuje se jako Ctěný anděly, Syn Boží, který je jedno se Stvořitelem vesmíru. Jeho posluchači byli jako okouzlení. Dosud nikdo nikdy nepronесl taková slova jako on, dosud nikdo nikdy nevystoupil s tak královským majestátem. Jeho řeč je jasná a prostá, ohlašuje v ní své poslání a povinnost světa. „*Otec sám nesoudí nikoho, ale všechen soud dal Synovi, aby všichni ctili Syna, jako ctí Otce. Kdo nectí Syna, nectí ani Otce, který jej poslal... Neboť jako Otec má život v sobě, tak i Synovi dal, aby měl život v sobě, a dal mu moc býti soudcem, poněvadž je Syn člověka.*“ (J 5,21-27) *DA 210.1*

Kněží a zákoníci se považovali za soudce, kteří budou soudit Kristovo dílo; Kristus se však sám prohlásil za jejich soudce a za soudce celé země. Svět je svěřen Kristu a skrze něho se padlému lidstvu dostává všechno požehnání od Boha. Kristus byl Vykupitelem před svým vtělením a je jím i po něm. Jakmile vznikl hřích, byl tu Spasitel. Dává světlo a život všem a podle množství světla, které poskytuje, bude každý souzen. A ten, jenž dává světlo, ten, jenž projevuje o duši nejnežnější péči a usiluje o to vytrhnout ji z hříchu k svatosti, je zároveň jejím obhájcem a soudcem. Od vzniku velkého sporu v nebesích používá satan k udržení své věci podvodu a klamu a Kristus působí tak, aby odhalil jeho plány a zlomil jeho moc. Je to Kristus, jenž se utkal se svůdcem a jenž po všechny věky usiluje o to, aby vyrval kořist z jeho objetí, kdo bude soudit každou duši. *DA 210.2*

A Bůh „*dal mu moc býti soudcem, poněvadž je Syn člověka*“ (J 5,27). Protože okusil všechno lidské utrpení i pokušení a ví, jak je člověk křehký a hříšný, protože za nás vítězně odolal svodům satanovým a bude spravedlivě a laskavě soudit duše, za jejichž spásu vylil svou krev, pro to všechno je Syn člověka ustanoven vykonat soud. *DA 210.3*

Kristus však přišel, ne aby soudil, ale aby přinesl spásu. „*Bůh neposlal svého Syna na svět, aby soudil svět, nýbrž aby svět byl spasen skrze něj.*“ (J 3,17) A před veleradou Ježíš prohlásil: „*Kdo slyší mé slovo a věří tomu, kdo mě poslal, má věčný život; před soud nepřejde, ale přešel ze smrti do života.*“ (J 5,24) *DA 210.4*

Ježíš přikázal svým posluchačům, aby se nedivili, a odhalil jim v ještě širším pohledu tajemství budoucnosti. „*Blíží se hodina,*“ pravil, „*kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas, i vyjdou ti, kteří činili dobře, na vzkříšení k životu, ti však, kteří činili zle, na vzkříšení k soudu.*“ (J 5,28.29) *DA 211.1*

Právě na takové ujištění o budoucím životě Izrael tak dlouho čekal a doufal, že se mu ho dostane při příchodu Mesiáše. Jediné světlo, jež může zahnat tmou hrobu, nyní zazářilo. Svěhlavost je však zaslepená. Ježíš porušil tradice rabinů, nedbal jejich moci a oni neuvěřili. *DA 211.2*

Okolnosti, za nichž Ježíš pronесl svá slova před veleradou, totiž doba, místo a napětí, jež shromáždění ovládlo, to vše způsobilo, že jeho slova byla tím působivější. Nejvyšší náboženští činitelé národa usilovali o bezživotí toho, jenž se prohlásil za obnovitele Izraele. Pán soboty byl předvolán před světský soud, aby se zodpovídal za porušení zákona o sobotě. Když tak směle vyhlásil své poslání, pohlédli na něho jeho soudcové s úžasem a hněvem; na jeho slova však neměli odpověď. Nemohli ho odsoudit. Ježíš neuznal právo kněží a rabinů vyslýchat ho nebo zasahovat do jeho díla. Taková moc jim nebyla dána. Právo, jež si osobovali, se opíralo jen o jejich pýchu a opovážlivost. Ježíš odmítl odpovídat na jejich obvinění nebo dát se od nich poučovat. *DA 211.3*

Místo aby se ospravedlňoval z činu, z něhož ho obviňovali, místo aby vysvětlil, proč jej vykonal, obrátil se Ježíš proti zákoníkům a z obžalovaného se stal žalobce. Pokáral je, že mají tvrdá srdce, a vytkl jim, že neznají Písma. Prohlásil, že zavrhli slovo Boží, ježto zavrhli toho, jehož poslal Bůh. „*Vy prozkoumáváte Písma, poněvadž myslíte, že v nich máte věčný život – a ona svědčí o mně.*“ (J 5,39) DA 211.4

Starý zákon vyzařuje slávu Syna Božího z každé své stránky, ať se na ní mluví o dějinách, ustanoveních nebo o proroctvích. Celý systém židovství, jenž byl božského původu, byl pevně skloubeným proroctvím evangelia. O Kristu „*svědčí všichni proroci*“ (Sk 10,43). Od zaslíbení, jež bylo dáno Adamovi, přes řadu patriarchů do doby, kdy platil zákon, objasňovalo slavné světlo nebes kroky Vykupitelovy. Věšci viděli hvězdu betlémskou, Sílo, jež přijde, když se jim budoucí věci ukázaly v tajemném sledu. Každá oběť byla znázorněním Kristovy smrti. V každém oblaku kadidla stoupala vzhůru jeho spravedlnost. V každém slavnostním zatroubení zaznělo jeho jméno. Ve strašném tajemství svatyně svatých přebývala jeho sláva. DA 211.5

Židé uchovávali Písmo a měli za to, že jen pouhá znalost slova Písma jim zaručuje život věčný. Ježíš však pravil: „*Nemáte jeho slova v sobě trvale.*“ tím, že zavrhovali Krista v jeho slově, zavrhovali ho i v jeho osobě. „*Nechcete přijít ke mně,*“ pravil Kristus, „*abyste měli život.*“ (J 5,38,40) DA 212.1

Přední muži židovského národa zkoumali učení proroků o království Mesiášově. Zkoumali zvěsti, nikoli však z upřímné touhy poznat pravdu, nýbrž s úmyslem najít důkazy, jimiž by podepřeli své ctižádostivé naděje. Když pak Kristus přišel, nepřijali ho, protože jeho příchod neodpovídal jejich nadějím; a aby se ospravedlnili, pokusili se dokázat, že je podvodník. Jakmile jednou vykročili touto cestou, mohl je pak už satan snadno utvrzovat v jejich odporu vůči Kristu. Slova, jež měla být důkazem o božství Kristově, byla obrácena proti němu. Tak převraceli pravdu Boží v lež, a čím jasněji k nim Spasitel promlouval svými skutky milosrdenství, tím rozhodněji odolávali světlu. DA 212.2

Ježíš pravil: „*Oslavu od lidí nepřijímám.*“ (J 5,41) Netoužil po tom, aby získal podporu velerady a její posvěcení. Souhlas velerady mu nemohl získat slávu. Ježíš byl nadán slávou a mocí nebes. Kdyby byl chtěl, byli by přišli andělé, aby mu vzdali hold, a Otec by byl znovu dosvědčil jeho božství. Pro jejich dobro, pro dobro národa, v jehož čele stáli, však Ježíš chtěl, aby přední muži židovského národa poznali, kdo je, a aby přijali požehnání, které jim přinášel. DA 212.3

„*Já jsem přišel ve jménu svého Otce, ale nepřijímáte mne. Přijde-li jiný ve vlastním jménu, toho přijmete.*“ (J 5,43) Ježíš přišel z moci Boží, nesa jeho obraz, naplňuje jeho slovo a hledaje jeho slávu. Přesto ho vůdcové Izraele nepřijali. Kdyby však přišli jiní, kteří by se vydávali za Krista, ve skutečnosti by však přicházeli o vlastní újmě a hledali svou vlastní slávu, byli by je přijali. A proč? Protože ten, kdo hledá vlastní slávu, vyvolává i v druhých touhu po vlastním povýšení. Taková výzva by našla u Židů živnou půdu. Takového lži učitele by přijali, protože by lichotil jejich pýše a schvaloval jejich názory a tradice. Kristovo učení však neodpovídalo jejich představám. Bylo duchovní povahy a požadovalo sebeobětování; proto je nepřijali. Nepoznali Boha a byl jim cizí jeho hlas, který k nim promlouval skrze Krista. DA 212.4

Není tomu právě tak i v dnešní době? Nejsou mezi námi mnozí, i mezi náboženskými hodnostáři, kteří zatvrzují svá srdce proti Duchu svatému, takže nemohou poznat hlas Boží? Neodmítají slovo Boží, aby mohli zachovávat své vlastní tradice? DA 213.1

„*Kdybyste věřili Mojžíšovi,*“ pravil Kristus, „*věřili byste i mně, neboť on psal o mně. Nevěříte-li tomu, co napsal, jak byste mohli uvěřiti mým slovům?*“ (J 5,46.47) Kristus to byl, jenž mluvil k Izraelským skrze Mojžíše. Kdyby byli naslouchali božskému hlasu, který k nim promlouval skrze jejich velkého vůdce, byli by jej nyní poznali v učení Kristově. Kdyby byli uvěřili Mojžíšovi, byli by nyní uvěřili tomu, o němž Mojžíš psal. DA 213.2

Ježíš věděl, že kněží a rabíni jsou odhodláni připravit ho o život; přesto jim podal jasné vysvětlení o své jednotě s Otcem a o svém vztahu k světu. Poznali, že jejich postup vůči Ježíši je neomluvitelný. Jejich vražedná nenávist však neuhaslá. Zachvátil je strach, když poznali přesvědčivou moc, jež provázela službu Ježíšovu. Odolali však jeho výzvám a setrvali ve tmě. DA 213.3

Nepodařilo se jim ani v nejmenším podkopat moc Ježíšovu, ani ho připravit o úctu, již k němu lid choval, a o zájem, jenž o něho lid projevoval. Mnohé z lidí již přesvědčila slova Ježíšova. Záko-

níci se sami cítili hluboce zavrženi, když Ježíš přesvědčil jejich svědomí o jejich vině. To však mělo za následek, že se proti němu zatvrdili tím více. Byli dále odhodláni připravit ho o život. Rozeslali posly do všech končin země, aby upozorňovali lid, že Ježíš je podvodník. Rozeslali špehy, aby Ježíše sledovali a podávali zprávy o tom, co hlásá a co činí. Drahý Spasitel se tím nepochybně dostal do stínu kříže. *DA 213.4*

22. UVĚZNĚNÍ JANA KŘTITELE A JEGO SMRT

Jan Křtitel byl prvním, kdo ohlásil království Kristovo, a byl také prvním, kdo pro to trpěl. Připravili ho o volný prostor pouště, odtrhli ho od velkých zástupů lidí, kteří lpěli na jeho slovech, a zavřeli ho mezi stěny žalářní kobky. Stal se vězněm pevnosti Herodesa Antipy. V oblasti ležící na východ od Jordánu, jež byla pod správou Antipovou, strávil Jan značnou část celého období svého působení. Herodes sám poslouchal jeho kázání. Výzva k pokání zvrhlým králem otřásla. „*Herodes se Jana bál, poněvadž věděl, že je to spravedlivý a svatý muž; ... když ho uslyšel, byl velmi na rozpacích, ale přece ho rád poslouchal.*“ (Mk 6,20) Jan s ním smýšlel spravedlivě, když mu vytýkal jeho hříšné vztahy k Herodiadě, jež byla manželkou jeho bratra. V jisté době se Herodes pokusil vymanit se z pout neřesti, jimiž byl spoután; Herodias ho však k sobě připoutala ještě pevněji a Janu Křtiteli se pomstila tím, že přiměla Herodesa, aby ho dal uvrhnout do vězení. DA 214.1

Život Janův se vyznačoval činorodou prací. Proto tma žaláře a nečinnost vězeňského života ho těžce skličovala. Jak míjel týden po týdnu, nepřinášeje žádné změny, zmocňovala se Jana malomyslnost a pochybnost. Jeho učedníci ho neopustili. Bylo jim dovoleno navštěvovat Jana ve vězení; přinášeli mu zprávy o skutcích Ježíšových a vyprávěli mu, jak se kolem něho shromažďuje lid. Kladli si však otázku, proč se tento nový učitel, je-li to Mesiáš, nezasazuje o Janovo propuštění. Jak může připustit, aby jeho věrný posel byl zbaven svobody a snad i připraven o život? DA 214.2

Jejich otázky nezůstaly bez odezvy. V Janovi začaly klíčit pochybnosti, jež by ho byly jinak nenapadly. Satan jásal, když slyšel slova těchto učedníků a když viděl, jak ubíjejí duši posla Páně. Ó, jak často ti, kteří si o sobě myslí, že jsou přáteli někoho vzácného a kteří mu chtějí stále dokazovat svou věrnost, se projeví jako jeho nejúhlavnější nepřátelé! Jak často jejich slova ubíjejí a zbavují odvahy, místo co by ho měla posilovat ve víře! DA 215.1

Stejně jako učedníci Spasitelovi nepochopil ani Jan Křtitel povahu Kristova království. Očekával, že Ježíš zasedne na trůn Davidův. Jak však čas plynul a Spasitel se neucházel o královskou moc, zmocňoval se Jana zmatek a vzrušení. Hlásal lidu, že se musí splnit proroctví Izaiášovo, aby byla připravena cesta pro Pána; hory a pahrbky se musejí snížit, křivé se musí narovnat a nerovné uhladit. Očekával, že budou strženy vyvýšeniny lidské pýchy a moci. Líčil Mesiáše jako muže, jenž třímá v ruce vějičku, jenž důkladně vyčistí své humno, jenž shromáždí pšenici do své stodoly a plevy spálí ohněm neuhasitelným. Jako prorok Eliáš, v jehož duchu a moci přišel k Izraeli, očekával, že Pán se zjeví jako Bůh, který odpovídá za doprovod ohně. DA 215.2

Při svém poslání vystupoval Jan Křtitel jako nebojácný karatel nepravostí, páchaných jak urozenými, tak i poníženými. Odvážil se vytknout hřích i králi Herodesovi. Nešetřil svého života, jen aby mohl splnit úkol, jenž mu byl svěřen. A nyní ve vězení očekával příchod Lva z pokolení Judy, který pokoří pýchu utlačovatele a vysvobodí ubohého a volajícího k němu o pomoc. Zdálo se však, že Ježíš se spokojuje tím, že kolem sebe shromažďuje učedníky a že uzdravuje a učí lid. Jídal u stolu publikánů, zatím co římské jho doléhalo na Izrael den ze dne tíživěji, zatím co král Herodes a jeho chlípná milostnice páchali svou libovůlí a volání ubohých a trpících dosahovalo až k nebi. DA 215.3

To všechno bylo pro proroka pouště tajemstvím, jež nemohl pochopit. Přicházely chvíle, kdy našeptávání démonů trápilo jeho ducha a kdy ho přepadal stín hrozného strachu. Je možné, že tak dlouho očekávaný Vysvoboditel dosud nepřišel? Co pak znamenalo poselství, jež sám musel zvěstovat? Jan pociťoval trpké zklamání nad výsledkem svého poslání. Očekával, že poselství od Boha bude mít týž účinek, jako když se četl zákon za dnů Joziáše a Ezdráše (2 Pa 34; Neh 8,9), že po něm přijde hluboké pokání a návrat k Hospodinu. Úspěchu tohoto poslání zasvětil celý svůj život. Bylo to nadarmo? DA 216.1

Jan byl znepokojen, když viděl, že jeho vlastní učedníci pro lásku k němu pociťují nedůvěru k Ježíši. Byla jeho práce pro ně zbytečná? Zpronevěřil se svému poslání, že mu bylo zabráněno pracovat dále? Jestliže zaslíbený Vysvoboditel již přišel a shledal, že Jan věrně plní své poslání, nesvrhne nyní moc utlačovatele a nevysvobodí svého hlasatele? DA 216.2

Jan Křtitel se nevzdal své víry v Krista. Vzpomínka na hlas z nebe a sestupující holubici, neposkvrněná čistota Ježíšova, moc Ducha svatého, jež spočinula na Janovi, když vstoupil do blízkosti Spasitele, a svědectví prorockých spisů – to všechno svědčilo o tom, že Ježíš z Nazareta je Zaslíbeným. *DA 216.3*

Jan nechtěl o svých pochybnostech a úzkostech mluvit se svými druhy. Rozhodl se, že se dotáže Ježíše a pošle mu poselství. Svěřil je dvěma ze svých učedníků a doufal, že rozmluva se Spasitelem upevní jejich víru a přinese jistotu i jejich bratřím. A toužil po tom, aby Kristus vzkázal několik slov jen pro něho. *DA 216.4*

Učedníci přišli k Ježíši s tímto poselstvím: „*Jsi ty ten, který má přijíti? Či máme čekat jiného?*“ (L 7,19) *DA 216.5*

Jak málo času uplynulo od chvíle, kdy Jan Křtitel ukázal na Ježíše a zvolal: „*Aj, Beránek Boží, kterýž snímá hřích světa.*“ „*Totoť jest ten, kterýž po mně přišel, předšel mne.*“ (J 1,29.27) A nyní se ptá: „*Jsi ty ten, který má přijíti?*“ Takové počínání působí trpkost a zklamání. Jestliže Jan, věrný předchůdce, nepoznal Kristovo poslání, co se pak dalo očekávat od sobeckých lidí? *DA 216.6*

Spasitel hned neodpověděl na otázku učedníků. Když tak stáli v údivu nad jeho mlčením, přicházeli k Ježíši nemocní a sužovaní, aby je uzdravil. Slepí si proráželi cestu zástupem, choří ze všech společenských tříd se tlačili do blízkosti Ježíšovy, někteří z nich sami, někteří za podpory svých přátel. Hlas mocného Lékaře pronikal do hluchých uší. Slovem, dotykem ruky otvíral nevidomé oči, aby spatřily denní světlo, krásu přírody, tváře přátel a tvář Vysvoboditele. Ježíš zaháněl nemoci a plašil horečku. Jeho hlas pronikal k uším zmírajících a ti vstávali opět plni zdraví a síly. Ti, kteří byli posedlí na duchu, uposlechlí jeho slov, jejich pomatenost zmizela a začali ho uctívat. Ježíš léčil jejich nemoci a přitom učil lid. Nuzní venkované a dělníci, jimž se rabíni vyhýbali jako nečistým, se shromažďovali kolem Ježíše a Ježíš k nim promlouval o životě věčném. *DA 216.7*

Tak uplynul celý den a učedníci Janovi to všechno viděli a slyšeli. Konečně je Ježíš zavolal k sobě a přikázal jim, aby šli a vyprávěli Janovi, čeho byli svědky. K tomu dodal: „*Blažen, kdo se nade mnou nepohoršuje.*“ (L 7,23) Důkaz božství Kristova byl v tom, jak se Ježíš přizpůsobil potřebám trpícího lidstva. Jeho sláva se ukázala v tom, že se k nám snížil. *DA 217.1*

Učedníci vyřídili poselství a to postačilo. Jan si připomněl prorocství o Mesiáši: „*Pomazal mne Hospodin, abych kázal evangelium tichým. Poslal mne, abych uvázal rány skroušeným srdcem, abych vyhlásil jatým svobodu, a vězňům otevření žaláře, abych vyhlásil léto milostivé Hospodino.*“ (Iz 61,1.2) Skutky Kristovy nejen svědčily o tom, že je Mesiáš, nýbrž ukazovaly, jakým způsobem bude zřízeno jeho království. Janovi se odhalila táž pravda, kterou poznal Eliáš na poušti, když viděl „*vítr veliký a silný, podvracující hory a rozrážející skály před Hospodinem, ale nebyl v tom větru Hospodin. Za tím pak větrem země třesení, ale nebyl v tom třesení Hospodin. A za třesením oheň, ale nebyl v ohni Hospodin.*“ A po ohni promluvil Bůh k prorokovi „*hlasem tichým a temným*“ (1 Kr 19,11.12). Tak měl Ježíš konat své dílo, ne řinčením zbraněmi a kácením trnů a království, nýbrž promlouváním k lidským srdcím svým životem plným milosrdenství a sebeobětování. *DA 217.2*

Zásada sebezapírání, podle níž žil Jan Křtitel, byla zásadou království Mesiášova. Jan si byl dobře vědom toho, jak cizí to vše bylo zásadám a nadějím vůdců Izraele. To, co pro něho bylo přesvědčivým důkazem Kristova božství, nebylo pro ně žádným důkazem. Očekávali Mesiáše, jaký jim nebyl zaslíben. Jan si uvědomoval, že Spasitelovo poslání může v nich vyvolat jen nenávisť a odsouzení. On, předchůdce, jen pije z kalicha, který bude muset Kristus sám vypít do dna. *DA 218.1*

Spasitelova slova: „*Blažen, kdo se nade mnou nepohoršuje*“, byla jemným pokáráním pro Jana. Neminula se účinkem. Nyní pochopil Jan jasněji povahu Kristova poslání a odevzdal se Bohu na život a na smrt, aby co nejlépe sloužil zájmům věci, již miloval. *DA 218.2*

Když poslové odešli, promluvil Ježíš k lidu o Janovi. Spasitelovo srdce cítilo s věrným svědkem, který byl nyní umlčen v Herodesově vězení. Nechtěl, aby lidé usoudili, že Bůh na Jana zapomněl nebo že Janova víra ochabla v den zkoušky. „*Co jste vyšli na poušť spatřit?*“ pravil. „*Třtinu zmítanou větrem.*“ (L 7,24) *DA 218.3*

Vysoké rákosí, které rostlo kolem Jordánu a které se ohýbalo při každém zavanutí větru, posloužilo jako vhodné přirovnání pro rabíny, kteří chtěli být kritiky a soudci Janova poslání. Byli

zmítání sem a tam větrem veřejného mínění. Nechtěli se pokořit a přijmout poselství Jana Křtitele, pronikající až k srdci, z obav před lidem se však neodvážili postavit se otevřeně proti jeho dílu. Boží posel však neměl ducha tak zbabělého jako oni. Lidé, kteří se ve velkém množství shromažďovali kolem Krista, viděli na vlastní oči Janovu činnost. Slyšeli, jak nebojácně vystupuje proti hříchu. A se stejnou otevřeností se obracel k pokryteckým farizeům, kněžským saduceům, ke králi Herodesovi a jeho dvoru, ke knížatům a vojákům, měšťanům i venkovanům. Nebyl chvějící se třtinou, zmítanou větry lidské pýchy nebo lidských předsudků. Ve vězení byl stále stejně oddaný Bohu a stejně horlivý pro spravedlnost, jako když na poušti hlásal poselství Boží. Ve své věrnosti k zásadám byl pevný jako skála. DA 218.4

Ježíš pokračoval: „*Co tedy jste vyšli uvidět? Člověka oděného měkkým rouchem? Hle, lidé ve skvělém rouchu a přepychu jsou v královských palácích.*“ (L 7,25) Jan byl povolán, aby káral hřích a výstřelky své doby, a jeho prostý oděv a život plný sebezapření odpovídal jeho poslání. Skvělé roucho a přepych tohoto života nejsou údělem služebníků Božích, nýbrž těch, kdož žijí „*v královských palácích*“, vládců tohoto světa, k jejichž moci a bohatství se hodí. Ježíš chtěl upozornit na rozdíl mezi oděním Janovým a šatem kněží a vládců. Tito hodnostáři se honosili bohatými rouchy a drahocennými ozdobami. Milovali okázalost a doufali, že jí oslní lid, a tím si vynutí větší vážnost. Usilovali více o získání obdivu lidí než o zachování čistoty srdce, které by našlo zalíbení u Boha. Tím dokázali, že jsou oddáni ne Bohu, nýbrž království tohoto světa. DA 218.5

„*Ale co jste vyšli uvidět?*“ pravil Ježíš. „*Proroka? Ano, pravím vám, ba víc než proroka! To jest ten, o němž je psáno:*“ DA 219.1

Hle, posílám svého posla před tebou, ten ti připraví cestu. DA 219.2

Pravím vám: Nikdo z těch, kdož jsou narozeni z ženy, není větší než Jan.“ (L 7,26-28) Před Janovým narozením oznámil anděl Zachariášovi: „*Bude veliký před Pánem.*“ (L 1,15) Co je opravdová velikost v očích nebes? Nic takového, co pokládá za velikost svět, ani bohatství, ani postavení, ani vznešený původ nebo rozumové vlohy samy o sobě. Kdyby rozumová velikost bez zřetele k vyšším hodnotám byla hodnota úcty, pak bychom se museli klanět satanu, s jehož rozumovými schopnostmi se žádný člověk nemůže měřit. Čím větší nadání, tím větší kletbou se stává, slouží-li sobeckým cílům. Pouze mravní hodnoty si Bůh cení. Láska a čistota jsou hodnoty, v nichž nachází největší zalíbení. Jan byl veliký v očích Hospodina tehdy, když se před posly velerady, před lidem a před svými učedníky nesobecky vzdal pocty pro sebe a ukázal na Ježíše jako na Zaslíbeného. Jeho nesobecká radost ze služby Kristu představuje nejvyšší druh šlechtnosti, jaký se kdy v člověku projevil. DA 219.3

Svědectví těch, kteří slyšeli jeho tvrzení o Ježíši, jež bylo vydáno až po jeho smrti, znělo: „*Jan sice neučinil žádného znamení, ale všechno, co Jan řekl o tomto Muži, bylo pravdivé.*“ (J 10,41) Janovi nebylo dáno, aby svolával oheň z nebes nebo křísil mrtvé, jako to činil Eliáš, nebo aby vládl Mojžíšovou mocnou holí ve jménu Božím. Byl vyslán, aby ohlásil příchod Spasitele a vyzval lid, aby se na jeho příchod připravil. Své poslání splnil tak věrně, že když si lidé vzpomněli, čemu je Jan učil o Ježíši, mohli dosvědčit: „*Všecko, co Jan řekl o tomto Muži, bylo pravdivé.*“ Takové svědectví o Kristu je povolán vydat každý učedník Mistra. DA 219.4

Jako hlasatel Mesiášova příchodu byl Jan „*víc než prorok*“. Zatím co proroci spatřili Kristův příchod jen zdaleka, bylo Janovi dopřáno užít Krista ve skutečnosti, slyšet svědectví z nebe a jeho mesiášství a představit ho Izraeli jako Poslaného od Boha. Přesto Ježíš pravil: „*Nejmenší v království Božím je větší než on.*“ (L 7,28) DA 220.1

Prorok Jan byl spojovacím článkem mezi dvěma epochami. Jako vyslanec Boží vystoupil, aby ukázal, jaký vztah má zákon a proroci ke křesťanskému věku. Byl menším světlem, po němž mělo přijít větší světlo. Mysl Janovu osvěcoval Duch svatý, aby mohl šířit světlo mezi lidem; žádné jiné světlo však neosvěcuje a nikdy nebude osvěcovat padlé lidstvo jako světlo, jež zazářilo z učení a z příkladu Ježíšova. Lidé nejasně chápali v symbolické oběti předobraz Krista a jeho poslání. Ani Jan dobře nerozuměl, jak lze získat budoucí, nesmrtelný život skrze Spasitele. DA 220.2

Až na radost, kterou nacházel ve svém poslání, zažil Jan v životě jen samý zármutek. Jeho hlas bylo sotva slyšet mimo oblast pouště. Jeho údělem byla osamělost. A nebylo mu dopřáno, aby se dočkal plodů své práce. Netěšil se výsadě žít s Kristem po jeho boku a být svědkem projevu božské moci doprovázené větším světlem. Nebylo mu dopřáno spatřit, jak slepí nabývají zraku, nemocní zdraví a jak mrtví se vracejí do života. Nespatřil světlo, jež zazářilo z každého slova Kristova, vrhaje slávu na prorocká zaslíbení. Poslední učedník, který viděl Kristovy činy a poslouchal jeho slova, těšil se v tomto smyslu větším výsadám než Jan Křtitel, a proto bylo o něm řečeno, že je větší než on. *DA 220.3*

Lidé, kteří v ohromném množství naslouchali Janovu kázání, roznesli zvěst o něm po celé zemi. Všichni jeví hluboký zájem o to, jak skončí jeho uvěznění. Věřili, že jeho bezúhonný život a veřejné mínění, které mluvilo silně v jeho prospěch, zabrání tomu, aby bylo proti němu násilně zakročeno. *DA 220.4*

Herodes věřil, že Jan je prorok Boží a měl v úmyslu ho osvobodit. Odkládal však stále provedení svého záměru ze strachu před Herodiadou. *DA 220.5*

Herodias věděla, že přímým naléháním nedosáhne Herodesova souhlasu k usmrcení Jana, a proto se rozhodla provést svůj úmysl lstí. V den králových narozenin se měla pořádat hostina pro státní úředníky a dvořany. Chystalo se velké hodování a pití. Herodes se tak octne bez své stráže a Herodias ho pak bude moci ovlivnit podle své vůle. *DA 221.1*

Když nadešel slavnostní den a král se svými dvořany hodoval a pil, poslala Herodias do hodovní síně svou dceru, aby pobavila hosty tancem. Salome byla v prvním rozpuku ženství a její svůdná krása uchvátla smysly šlechtických hodovníků. Nebývalo zvykem, aby se na takových slavnostech objevovaly dvorní dámy. A byl to projev vděku Herodesovi, když tato dcera kněží a knížat Izraele předvedla tanec k pobavení jeho hostů. *DA 221.2*

Král byl omámen vínem. Ovládla ho vášně, která potlačila rozum. Viděl jen zábavní síň s rozjařenými hosty, stůl bohatě pokrytý, jiskřivé víno, oslňující světla a mladou dívku, tančící před ním. V této bezstarostné chvíli zatoužil učinit nějaký okázalý čin, který by ho povznesl nad přední muže jeho království. Zapřisáhl se, že dá dceři Herodiady všechno, čeho si bude žádat, třeba i polovinu svého království. *DA 221.3*

Salome spěchala za svou matkou, aby se s ní poradila, co si má přát. Dostalo se jí okamžité odpovědi – hlavu Jana Křtitele. Salome nevěděla nic o pomstychtivosti, již bylo naplněno srdce její matky, a ulekla se, že by měla vyslovit takovou žádost; odhodlání Herodiady však zvítězilo. Dívka se vrátila do hodovní síně s hroznou žádostí: „*Chci, abys mi bez odkladu dal na míse hlavu Jana Křtitele.*“ (Mk 6,25) *DA 221.4*

Herodes tím byl ohromen a zmaten. Nespoutané veselí bylo přerušeno a nevázanou zábavu vystřídal zlověstné ticho. Krále zachvátla hrůza při pomyšlení, že by měl Jana připravit o život. Dal však své slovo a nechtěl, aby vypadal jako někdo, kdo mění své slovo nebo jedná ukvapeně. Učinil přísahu před svými hosty, a kdyby se byl někdo z nich vyslovil pro splnění slibu, byl by rád ušetřil prorokova života. Dal jim příležitost, aby se mohli přimluvit za vězněv život. Mnozí z nich přišli z daleka, aby si poslechli Janovo kázání a poznali ho jako muže spravedlivého a služebníka Božího. Ačkoli však byli zděšeni dívčinou žádostí, nezakročili, protože byli příliš opilí. Ani jeden z nich se neozval na záchranu nebeského posla. Všichni tito mužové zaujímali vysoká postavení v národě a spočívala na nich velká odpovědnost; oddali se však hodování a pití, jež jim zatemnilo smysly. V hlavách jim vířila opojná hudba a tanec a jejich svědomí bylo uspáno. Svým mlčením vynesli rozsudek smrti nad prorokem Božím, aby ukojili pomstychtivost jedné zhýralé ženy. *DA 221.5*

Herodes marně čekal, že ho zprostí přísahy; pak po velkém váhání dal rozkaz k popravě proroka. Za krátkou chvíli byla Janova hlava přinesena před krále a jeho hosty. Navždy byla zavřena ústa, jež spravedlivě nabádala Herodesa, aby opustil cestu hříchu. Už nikdy nezazní hlas volající lid k pokání. Radovánky jediné noci stály život jednoho z největších proroků. *DA 222.1*

Ó, jak často je život nevinného obětován nestřídmostí těch, kdož mají být strážci spravedlnosti! Ten, kdo přikládá k ústům číši s opojným nápojem, činí se sám odpovědným za všechnu nespravedlnost, již se může dopustit pod jeho omamnou mocí. Omámí-li si smysly, znemožňuje si tím posuzovat věci s chladným rozumem a chápat jasně rozdíl mezi správným a nesprávným. Otvírá tím ces-

tu satanovi, který skrze něho zotročí a zahubí nevinné. „*Víno činí posměvače, a nápoj opojný nepokojného; pročez každý, kdož se kochá v něm, nebývá moudrý.*“ (Př 20,1) Tak se stává, že „*odvrácen jest nazpět soud... a ten, kdož se uchyluje od zlého, loupeži bývá vydán*“ (Iz 59,14.15). Ti, kdož rozhodují o životech svých bližních, by měli být pokládáni za provinilé zločinem, holdují-li nestřídmosti. Všichni, kdož vykonávají zákony, by měli zákony dodržovat. Měli by to být takoví, kteří se dovedou ovládat. Měli by dokonale ovládat své tělesné, duševní a mravní síly, aby si zachovali rozumovou sílu a hluboký smysl pro spravedlnost. DA 222.2

Hlavu Jana Křtitele přinesli Herodiadě, která ji přijala s ďábelským zadostiučiněním. Triumfovala ve své pomstě a namlouvala si, že Herodes už nebude ve svém svědomí zneklidňován. Spáchaný hřích jí však nepřinesl štěstí. Její jméno se stalo proslulým a opovrženímhodným a Herodesovi působily pak výčitky svědomí větší trýzeň než dříve nabádání prorokovo. Vliv Janova učení nebyl umlčen; zasáhne všechna pokolení až do konce času. DA 222.3

Herodes nemohl na svůj hřích zapomenout. Obtížené svědomí ho obviňovalo a marně se snažil je neslyšet. Jeho důvěra v Jana zůstala neotřesena. Když vzpomínal na jeho život plný sebezapření, na jeho rozvážné, opravdové výzvy, na jeho zdravý úsudek a dobré rady a když si přitom vzpomněl, jakým způsobem přišel o život, nemohl dojít klidu. Zabýval se sice dále státními záležitostmi, přijímal pocty od lidí, ale za jeho úsměvem a důstojným chováním se skrývala úzkost, jež svírala jeho srdce, sužované strachem, že na něm spočívá kletba. DA 223.1

Na Herodesa hluboce zapůsobila slova Janova, že před Bohem nemůže být nic ukryto. Byl přesvědčen, že Bůh je přítomen všude, že byl svědkem hýření v hodovní síni, že slyšel rozkaz ke stětí Jana a viděl jásos Herodiadin i to, jak potupila s'atou hlavu toho, jenž ji káral a napomínal. A mnohé z toho, co Herodes slyšel z úst proroka, promlouvalo nyní k jeho svědomí s větší naléhavostí, než když to vyslechl při kázání na poušti. DA 223.2

Když Herodes uslyšel o skutečích Kristových, velice ho to zneklidnilo. Domníval se, že Bůh vzkřísil Jana z mrtvých a nadal ho ještě větší mocí, aby soudil hřích. Zmocnil se ho strach, že Jan bude chtít pomstít svou smrt tím, že odsoudí jeho a jeho dům. Herodes nyní sklízel to, o čem Bůh pravil, že je výsledkem kletby hříchu – „*srdce lekavé a oči blikavé, a truchlost mysli... i bude život tvůj nejistý před tebou, a strašiti se budeš v noci i ve dne, a nikdež nebudeš jist svým životem; ráno diš; Ó by již byl večer! a večer diš: Ó by již bylo jitro! pro strach srdce svého, jímž se lekáš, a pro ty věci, na něž očima svýma hleděti musíš*“ (Dt 28,65-67). Vlastní myšlenky hříšnickovy jsou jeho žalobci a nemůže být větších muk nad žhavé bodání provinilého svědomí, jež nedopřává klidu ve dne ani v noci. DA 223.3

Pro mnohé je osud Jana Křtitele hlubokým tajemstvím. Ptají se, proč byl ponechán opuštěný, aby mřel a zahynul ve vězení. Naše lidské vnímání nemůže postihnout tajemství tohoto záhadného opatření prozřetelnosti. Naše důvěra v Boha však nemůže být otřesena, když si uvědomíme, že Jan byl jen účastníkem utrpení Kristových. Všichni, kdož následují Krista, ponese korunu oběti. Nenajdou zajisté pochopení u sobeckých lidí a stanou se terčem nejzuřivějších útoků satanových. Právě proto zřídil satan své království, aby potřel a vymýtil zásadu sebeobětování a bude proti ní bojovat, kdekoli se projeví. DA 223.4

Dětství Janovo, jeho mladost i mužný věk se vyznačovaly pevností a mravní silou. Když zazněl na poušti jeho hlas: „*Připravte cestu Páně, vyrovnávejte mu stezky*“ (Mt 3,3), chvěl se satan o bezpečnost svého království. Odpornost hříchu byla odhalena takovým způsobem, že se lidé otráslí. Satanova moc nad mnohými, které ovládal, byla zlomena. Satan neochaboval ve svém úsilí odvrátit Jana Křtitele od života bezvýhradné oddanosti Bohu, avšak neuspěl. A nepodařilo se mu přemoci Ježíše. Když pokoušel Krista na poušti, byl satan poražen a jeho vztek neznal mezí. Rozhodl se, že zraní Krista tím, že potře Jana. Způsobí tím bolest tomu, jehož nemohl svést k hříchu. DA 224.1

Ježíš nezakročil, aby zachránil svého služebníka. Věděl, že Jan obstojí ve zkoušce. Spasitel by byl rád přišel k Janovi a zaplašil tmu žaláře svou přítomností. Nesměl se však sám vydávat do rukou nepřátel a ohrožovat tak své poslání. Rád by byl vysvobodil svého věrného služebníka. Jan však musel vypít pohár utrpení jako příklad pro tisíce dalších, kteří v příštích letech budou muset jít z vězení na smrt. Až následovníci Ježíšovi budou mřít v pustých kobkách nebo hynout mečem, na skřip-

ci nebo na hranici, zdánlivě opuštění Bohem i lidmi, bude jejich srdce slít pomyšlení na to, že Jan Křtitel, jehož věrnost dosvědčil sám Kristus, měl podobný osud. *DA 224.2*

Satanovi bylo dovoleno zkrátit pozemský život posla Božího; avšak ten život, který „*je skryt s Kristem v Bohu*,“ (Ko 3,3) nemohl škůdce zasáhnout. Jásal, že způsobil Kristu žal, nepodařilo se mu však zvítězit nad Janem. Smrt jen navždy zbavila Jana náporu pokušení. V tomto boji projevil satan svou povahu. Před přihlížejícím vesmírem odhalil své nepřátelství vůči Bohu a člověku. *DA 224.3*

Ačkoli Jan nebyl vysvobozen zázrakem, nezůstal zapomenut. Byl stále ve společnosti nebeských andělů, kteří mu objasňovali prorocství o Kristu a vzácná zaslíbení Písma; ti mu byli oporou, jako pak budou oporou lidu Božímu v dobách, jež přijdou. Janu Křtiteli a těm, jež přijdou po něm, se dostalo ujištění: „*Hle, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání tohoto věku*.“ (Mt 28,20)

DA 224.4

Bůh neřídí své dítky jinak, než jak by samy chtěly, aby je řídil, kdyby mohly vidět konec od počátku, a kdyby znaly slávu záměru, který uskutečňují jako spolupracovníci Boží. Enoch, který byl vzat do nebe, a Eliáš, který vystoupil v ohnivém voze, nebyli větší než Jan Křtitel, který zahynul opuštěn ve vězení, a ani se jim nedostalo větší pocty než jemu. „*Vám se dostalo té milosti pro Krista: nejen v něj věřit, ale i pro něj trpět*.“ (Fp 1,29) A ze všech darů, jež mohou nebesa dát člověku, je spoluúčast na Kristových utrpeních nejdůležitějším úkolem a nejvyšší poctou. *DA 224.5*

23. „Blízko jest království Boží“

„Šel Ježíš do Galileje, káže evangelium Boží: Naplnil se čas a blízko jest království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu!“ (Mk 1,14.15) DA 231.1

Příchod Mesiáše byl nejprve ohlášen v Judsku. V chrámě v Jeruzalémě bylo předpověděno narození předchůdce, a to Zachariášovi, když sloužil před oltářem. Na pahorcích Betléma pak zvěstovali andělé narození Ježíše. Do Jeruzaléma přišli mudrci, kteří ho hledali. V chrámě pak Simeon a Anna dosvědčili jeho božství. *„Jeruzalém a celé Judsko“* naslouchaly kázání Jana Křtitele; a poselstvo velerady a velké zástupy lidí vyslechly svědectví o Ježíši. V Judsku přijal Kristus své první učedníky. Tam prožil větší část svého prvního působení. Tam zazářilo jeho božství, když očistil chrám, když prováděl divy uzdravování a když z jeho úst vyšly božské pravdy, což všechno dosvědčovalo to, co sám prohlásil po uzdravení chromého v Bethesdě, totiž že je Synem Věčného.

DA 231.2

Kdyby vůdcové Izraele byli Krista přijali, byl by je poctil tím, že by je učinil svými posly, aby šířili evangelium po světě. Byla jim jako prvním dána příležitost stát se hlasateli království a milosti Boží. Izrael však nevěděl, kdy přijde chvíle jeho navštívení. Řevnivost a nedůvěra židovských vůdců dozrála ve zjevnou nenávist a srdce lidu se odvrátila od Ježíše. DA 231.3

Velerada nepřijala Kristovo poselství a ráda by viděla Kristovu smrt; proto Ježíš odešel z Jeruzaléma, od kněží, chrámu, náboženských vůdců a od lidu, kterému se dostalo poučení o zákoně, a odebral se do jiného prostředí, aby tam hlásal své poselství a vybral ty, kdož by rozšířili evangelium ve všech národech. DA 232.1

Jako církevní úřady odmítly světlo a život za dnů Kristových, tak bylo světlo i život odmítány v každém dalším pokolení. Znovu a znovu se opakovala historie Kristova odchodu z Judska. Když reformátoři hlásali slovo Boží, ani nepomysleli na to, že by se odtrhli od původní církve; náboženští vůdcové však nestrpěli světlo a tak ti, kteří je šířili, museli vyhledat jiné, kteří prahli po pravdě. Za našich dnů se jen málokterý z následovníků reformátorů řídí jejich duchem. Jen málokterší naslouchají hlasu Božímu a jsou ochotni přijmout pravdu, ať se jim předkládá v jakékoli podobě. Ti, kteří následují reformátory, jsou často nuceni odejít z církve, kterou milují, aby mohli hlásat nepokažené učení slova Božího. A mnohdy se ti, kteří hledají světlo, musejí rozloučit s církví svých otců, aby mohli žít v poslušnosti. DA 232.2

Jeruzalémští rabíni opovrhovali obyvateli Galileje jako lidmi surovými a nevzdělanými; přesto byli Galilejští vhodnějším polem pro dílo Spasitelovo. Byli opravdovější a upřímnější, nebyli tak zachváceni pobožnůstkářstvím a byli ochotnější přijmout pravdu. Ježíš se odebral do Galileje, ne aby tam hledal odloučení nebo samotu. V té době bylo toto území hustě zalidněno a žilo na něm mnohem více obyvatel jiných národností než v Judsku. DA 232.3

Když Ježíš putoval Galilejí, při čemž učil lid a uzdravoval jej, hrnuly se k němu zástupy lidí z měst a vesnic. Mnozí přicházeli až z Judska a ze sousedních krajů. Ježíš se často musel před lidem skrývat. Nadšení lidu bylo tak velké, že bylo nutno jednat obezřele, aby římské úřady nedostaly strach z povstání. Ještě nikdy neprožíval svět takové období. Nebesa se sklonila k lidstvu. Lačníci a toužící duše, jež tak dlouho čekaly na vykoupění Izraele, se nyní radovaly z milosti milosrdného Spasitele. DA 232.4

Obsahem Kristova kázání byla zvěst: *„Naplnil se čas a blízko jest království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu!“* (Mk 1,15) Toto poselství evangelia, zvěstované samým Spasitelem, se opíralo o prorockví. *„Čas,“* který se podle Kristových slov naplnil, bylo období, jež ohlásil anděl Gabriel Danielovi. *„Sedmdesáte téhodnů odečteno jest lidu tvému a městu svatému tvému k zabránění převrácenosti a k zapečetění hříchů, i vyčištění nepravosti a k přivedení spravedlnosti věčné, a k zapečetění vidění i prorockví, a ku pomazání Svatého svatých.“* (Da 9,24) Jeden den v prorockví znamená jeden rok ve skutečnosti (viz Nu 14,34; Ez 4,6). Sedmdesát týdnů neboli čtyři sta devadesát dnů představuje čtyři sta devadesát roků. Počátek tohoto období byl stanoven takto: *„Věziž tedy a rozuměj, že od vyjití výpovědi o navrácení a o vystavení Jeruzaléma až do Mesiáše vývo-
dy bude téhodnů sedm, potom téhodnů šedesáte dva,“* tedy šedesát devět týdnů neboli čtyři sta osm-

desát tři roků (Da 9,25). Rozkaz k obnově a vybudování Jeruzaléma, doplněný výnosem Artaxerxa Longimana (viz Ezd 6,14; 7,1.9) se začal plnit na podzim r. 457 př. Kr. Od toho roku uplynulo čtyři sta osmdesát tři roků na podzim roku 27 po Kr. Podle proroctví mělo toto období sahat až k Mesiáši, k Pomazanému. V roce 27 po Kr. přijal Ježíš při svém křtu pomazání Duchem svatým a brzy nato zahájil svou činnost. Tehdy bylo zvěstováno poselství: „*Naplnil se čas!*“ DA 233.1

Tehdy, pravil anděl, „*utvrdí smlouvu mnohým v téhodni posledním*“ (tj. v období sedmi let)“ (Da 9,27). Po dobu sedmi let od chvíle, kdy Spasitel začal působit, mělo být evangelium hlášáno výhradně Židům. Tři a půl roku je měl kázat Kristus sám a pak apoštolové. „*Uprostřed pak toho téhodne učiní konec oběti zápalné a oběti suché.*“ (Da 9,27) Na jaře roku 31 po Kr. byl Kristus jako pravá oběť obětován na Golgotě. Tehdy byla chrámová opona roztržena ve dví na znamení, že posvátnost a smysl obětní služby skončily. Nadešla doba, kdy ustaly pozemské oběti. DA 233.2

Poslední týden – období sedmi let – skončil v roce 34 po Kr. Tehdy kamenovali Židé Štěpána, čímž nakonec dovršili své odmítání evangelia; učedníci, kteří se před pronásledováním rozprchli, „*prošli zemí a zvěštovali slovo evangelia*“ (Sk 8,4); a krátce na to se pronásledovatel Saul obrátil a stal se z něho Pavel, apoštol pohanů. DA 233.3

Čas Kristova příchodu, jeho pomazání Duchem svatým, jeho smrt a kázání evangelia pohanům – to vše bylo přesně předpověděno. Bylo výsadou židovského národa, aby pochopil tato proroctví a poznal jejich naplnění v poslání Ježíšově. Kristus zdůrazňoval svým učedníkům důležitost studia proroctví. Když mluvil o proroctví Danielově ve vztahu ke své době, pravil: „*Kdo čte, rozuměj!*“ (Mt 24,15) Po svém zmrtvýchvstání vykládal učedníkům ze „*všech proroků*“, „*co se ho týkalo*“ (L 24,27). Spasitel mluvil ústy všech proroků. „*Kristův Duch, jenž byl v nich,*“ „*předem osvědčuje utrpení, vztahující se na Krista i na slávu po tom následující.*“ (1 Pt 1,11) DA 234.1

Byl to Gabriel, anděl nejvyšší hodnosti po Synu Božím, jenž navštívil Daniela s božským poselstvím. Gabriela, „*svého anděla,*“ poslal Kristus, aby odhalil budoucnost milovanému Janovi; a požehnání se dostává těm, kdož čtou a slyší slova proroctví a zachovávají, co je v něm psáno (viz Zj 1,3). DA 234.2

„*Nečinít Panovník Hospodin ničeho, leč by zjevil tajemství své služebníkům svým prorokům.*“ Zatímco „*věci skryté jsou Hospodina Boha našeho, věci pak zjevené ty jsou naše a synů našich*“ (Am 3,7; Dt 29,29). Bůh dává tyto věci nám a svým požehnáním doprovází uctivé a zbožné zkoumání prorockých spisů. DA 234.3

Tak jako poselství o Kristově prvním příchodu ohlásilo království jeho milosti, tak poselství o jeho druhém příchodu ohlašuje království jeho slávy. I druhé poselství je právě tak jako první založeno na proroctvích. Slova, jež anděl pronesl k Danielovi a jež se týkají posledních dnů, budou pochopena na konci dnů. V té době „*mnozí budou pilně zpytovat, a rozmnoženo bude umění.*“ „*Bezbožní zajisté bezbožnost páchatí budou, aniž co porozumějí kteří z nich, ale moudří porozumějí.*“ (Da 12,4.10) Spasitel sám mluví o znameních, jež budou provázet jeho příchod, a praví: „*Když uzzříte, že se toto děje, poznejte, že blízko je království Boží.*“ „*Ale mějte se na pozoru, aby vaše srdce nebyla zatížena nestrídmostí, opilstvím a starostmi o živobytí, a aby onen den vás nepřekvapil.*“ „*Bděte v každé době a modlete se, abyste byli schopni uniknouti tomu všemu, co má přijíti, a obstáti před Synem člověka.*“ (L 21,31.34.36) DA 234.4

Dospěli jsme do doby, jež je v těchto spisech předpověděna. Nadešla doba konce, vidění proroků jsou odečetena a jejich slavnostní výzvy nás upozorňují, že slavný příchod našeho Pána se blíží. DA 235.1

Židé si nesprávně vykládali slovo Boží a nesprávně je používali, a proto neznali čas svého navštívení. Léta, v nichž působil Kristus a jeho apoštolové – poslední vzácná léta milosti pro vyvolený lid – prožili tím, že osnovali záhubu poslů Hospodinových. Byli posedlí touhou po dosažení světských cílů a nabídka duchovního království se u nich nesetkala s odezvou. Také dnes se pozornost člověka upírá ke království tohoto světa a lidé nepozorují, jak rychle se naplňují proroctví a znamení svědčící o brzkém příchodu království Božího. DA 235.2

„*Ale vy, bratří, nejste ve tmě, aby vás ten den mohl zastihnouti jako zloděj. Vždyť vy všichni jste synové světla a synové dne. Nenáležíme noci ani tmě.*“ Nemáme sice znát hodinu návratu našeho Pána, smíme však vědět, kdy se přibližuje. „*Nuže, tedy nespíme jako ti druzí, ale bdíme a budme střízlivé.*“ (1 Te 5,4-6) DA 235.3

24. „Což to není syn tesařův?“

Radostné dny Kristova působení v Galileji zkalil jeden stín. Obyvatelé Nazareta Krista nepřijali. „*Což to není syn tesařův?*“ (Mt 13,55) říkali. *DA 236.1*

Ve svém dětství a v mládí se Ježíš účastnil bohoslužeb se svými bratry v nazaretské synagóze. Od začátku svého působení se s nimi nestýkal, jim však nebylo neznámo, co se s ním děje. Když se opět objevil mezi nimi, vzrostl jejich zájem a jejich naděje na nejvyšší míru. Byly tu známé podoby a tváře těch, které znal Ježíš od dětství. Byla tu jeho matka, jeho bratři a sestry a oči všech se upřely na něho, když v sobotu vešel do synagógy a zaujal své místo mezi věřícími. *DA 236.2*

Jako součást bohoslužby toho dne četl starší z prorockých spisů a nabádal lid, aby stále doufal v příchod toho, jenž zřídí slavnou říši a zruší všechen útlak. Snažil se povzbudit své posluchače přečtením svědectví o tom, že příchod Mesiáše je již blízký. Líčil slávu jeho příchodu a potvrdil názor, že se zjeví v čele vojsk, aby vysvobodil Izrael. *DA 236.3*

Byl-li v synagóze přítomen rabín, očekávalo se od něho, že bude kázat a některý Izraelita pak mohl číst z proroků. Tuto sobotu byl požádán Ježíš, aby se zúčastnil bohoslužby. Ježíš „*povstal, aby přečetl Písmo. Byla mu dána kniha proroka Izaiáše*“ (L 4,16-17). Místo, které přečetl, bylo chápáno jako proroctví o Mesiáši: *DA 236.4*

„Duch Páně jest nade mnou, protože mě pomazáním posvětil, abych hlásal evangelium chudým, poslal mě kázat zajatým propuštění a slepým navrácení zraku, propouštět raněné na svobodu, kázat vítaný rok Páně.“ *DA 237.1*

Zavřel knihu a vrátil ji sluhovi... a všichni v synagóze naň upírali oči... Všichni o něm pochvalně mluvili a divili se líbezným slovům, která mu vycházela z úst.“ (L 4,18-22) *DA 237.2*

Ježíš stanul před lidem jako živoucí vykladač proroctví, jež mluvila o něm. Když vysvětloval slova, která přečetl, mluvil Ježíš o Mesiáši jako o vysvoboditeli utiskovaných a zajatých a lékaři sužovaných, jenž vrací slepým zrak a zjevuje světu světlo pravdy. Ježíšovo působivé podání a udivující dosah jeho slov vyvolaly v posluchačích tak silné vzrušení, jaké dosud nikdy nepocítili. Příval božského vlivu strhl všechny přehrady; uzřeli Neviditelného jako kdysi Mojžíš. Když do jejich srdcí vstoupil Duch svatý, odpověděli vroucím amen a chválou Hospodina. *DA 237.3*

Když však Ježíš oznámil: „*Dnes je toto Písmo splněno před vašima ušima.*“ (L 4,21), vzpomněli si náhle sami na sebe a na výroky toho, jenž k nim právě promluvil. Oni, Izraelité, dítky Abrahámovy, byli v jeho projevu vyliceni tak, jako by byli v otroctví. Promluvil k nim jako k vězňům, které třeba vysvobozovat z moci zla, jako by žili ve tmě a bylo jim zapotřebí světla pravdy. Zranil jejich pýchu a vzbudil v nich strach. Slova Ježíšova naznačila, že jeho dílo, jež pro ně hodlá vykonat, bude naprosto odlišné od toho, po čem toužili. Jejich skutky by mohly být podrobeny zevrubnějšímu zkoumání. Přesto, že přesně zachovávali obřady, lekali se toho, že je ony jasnozřivé, pátravé oči prohlédnou. *DA 237.4*

Kdo je ten Ježíš? kladli si otázku. Ten, jenž si osoboval slávu Mesiáše, byl synem tesaře a pracoval v dílně svého otce Josefa. Vidávali ho, jak se plahočí po stráních, znali jeho bratry a sestry a znali i jeho život a jeho usilování. Před jejich očima se vyvíjel z dítěte v mládence a z mládence v muže. Ačkoli na jeho životě nebylo poskvrny, nechtěli uvěřit, že je oním Zaslíbeným. *DA 237.5*

Jaký to rozdíl mezi jeho učením o novém království a mezi tím, co slyšeli od svých starších! Ježíš neřekl slova o tom, že je vysvobodí z moci Římanů. Slyšeli o jeho zázracích a doufali, že svou moc vynaloží k jejich prospěchu; neviděli však jediný náznak toho, že by tomu tak bylo. *DA 238.1*

Jakmile začali pochybovat, začala se jejich srdce, která se na chvíli obměkčila, tím více zatvrzovat. Satan se rozhodl, že zaslepené oči toho dne už neprohlédnou a že ujařmené duše nebudou vysvobozeny. Vynaložil veškeré úsilí, aby jejich nevíru upevnil, a oni přestali dbát znamení, které je přesvědčilo, že to byl jejich Vykupitel, který k nim promluvil. *DA 238.2*

Ježíš jim však nyní dokázal své božství tím, že odhalil jejich skryté myšlenky. „*Odpověděl jim: Řeknete mi jistě toto přísloví: Lékaři, uzdrav sám sebe! Učiň i zde v svém rodném městě, co jsme všechno slyšeli, že se dalo v Kafarnaum. A pokračoval: Vpravdě vám pravím: Nikdo není vítaným prorokem v svém rodném městě. Ale říkám vám podle pravdy: Bylo mnoho vdov v Izraeli za dnů proroka Eliáše, když bylo nebe zavřeno po tři léta a šest měsíců, jak nastal krutý hlad v celé zemi; ale k žádné z nich nebyl Eliáš povolán než ke vdově do Sarepty v území Sidonském. Bylo mnoho malomocných v Izraeli za doby proroka Elizea, ale nikdo z nich nebyl očištěn než Námán Syrský.*“ (L 4,23-27) *DA 238.3*

Tímto vyprávěním ze života proroků odpověděl Ježíš na otázky svých posluchačů. Služebníci, které Bůh povolal ke zvláštnímu dílu, nesměli pracovat ve prospěch zatvrzelého a nevěřícího lidu. Těm však, kteří měli srdce, aby jím cítili, a víru, aby jí věřili, se dostalo zvláštních důkazů o moci Boží skrze proroky. Za dnů Eliášových se Izrael odloučil od Boha. Izraelští se oddávali svým hříchům a nedbali Ducha, který je varoval skrze posly Hospodinovy. Tím si odřízli cestu, jíž k nim bylo přijít požehnání Boží. Hospodin pominul domy Izraele a našel pro svého služebníka útočiště v pohanské zemi u ženy, která nepatřila k vyvolenému národu. Poctil tuto ženu proto, že se řídila světle, jehož se jí dostalo, a že byla ochotna přijmout větší světlo, které jí Bůh posílal skrze svého proroka. *DA 238.4*

Z téhož důvodu byli za časů Elizeových pominuti malomocní v Izraeli. Námán, pohanský šlechtic, byl však věren svému přesvědčení o pravdě a cítil, že je mu velice zapotřebí pomoci. Byl připraven přijmout dary Boží milosti. Byl nejen očištěn od svého malomocenství, ale byl i obdařen poznáním pravého Boha. *DA 239.1*

Naše postavení před Bohem nezávisí na množství světla, jehož se nám dostalo, nýbrž na tom, jak přijatého světla využíváme. Z toho důvodu jsou na tom mnohem lépe třeba pohané, jedná-li spravedlivě, pokud jsou jen s to rozlišit mezi správným a nesprávným, než ti, jimž se dostalo velkého světla a slouží Bohu z povolání, avšak neřídí se světle a jejich každodenní život neodpovídá jejich vyznání. *DA 239.2*

Slova, jež Ježíš pronesl ke svým posluchačům v synagóze, zasáhla kořen jejich pobožnostkárství a vyjadřovala trpkou pravdu, že se odloučili od Boha a ztratili právo na to být národem Božím. Každé slovo se zařezávalo jako nůž, když se dozvídali, jak na tom vpravdě jsou. Začali opovrhovat vírou, kterou jim Ježíš prve vnukl. Nechtěli připustit, že Ježíš, který vyšel z chudoby a z nízkého stavu, se liší od obyčejného člověka. *DA 239.3*

Jejich nevíra zplodila zaujetí a zášť. Ovládl je satan a v hněvu začali volat proti Spasiteli. Odvrátili se od toho, jenž přišel, aby je léčil a uzdravoval; tím se v nich projevil vlastnosti škůdce. *DA 239.4*

Když se Ježíš zmínil o požehnáních, jichž se dostalo pohanům, probudila se v jeho posluchačích národní pýcha a jeho slova zanikla v bouři hlasů. Všichni jeho posluchači se pyšili tím, že zachovávají zákon, jakmile se však nyní cítili uraženi ve svých předsudcích, byli ochotni sáhnout i k vraždě. Shromážděný lid povstal, vrhl se na Ježíše a vyhnal ho ze synagógy a z města. Zdálo se, že všichni dychtí po tom, aby byl zahuben. Hnali ho až na okraj jedné propasti a měli v úmyslu svrhnout ho do ní po hlavě. Ozývaly se výkřiky a proklínání. Někteří začali po něm házet kamením, když v tom jim náhle zmizel z očí. Nebeští poslové, kteří byli po jeho boku v synagóze, byli s ním i uprostřed tohoto rozvášněného davu. Vytrhli ho z rukou jeho nepřátel a odvedli ho na bezpečné místo. *DA 240.1*

Právě tak ochránili andělé Lota a vyvedli ho ze Sodomy do bezpečí. Právě tak ochránili Elizea v horském městečku. Když okolní pahorky byly posety koňmi a vozy syrského krále a velkým množstvím jeho ozbrojenců, spatřil Elizeus na svahu blízkého pahorku vojsko Boží – koně a ohnivé vozy kolem služebníka Hospodinova. *DA 240.2*

Tak jsou andělé ve všech dobách nablízku věrným následovníkům Kristovým. Všechny mocnosti zla jsou připraveny k zásahu proti všem, kteří chtějí obstát. Kristus nám však ukazuje věci neviditelné – nebeská vojska, jež jsou po boku všech, kdož milují Boha, aby je vysvobodila. Jakých nebezpečností, viditelných i neviditelných, jsme ušetřeni zásahem andělů, se nedovíme, dokud ve světle věčnosti nepochopíme prozřetelnost Boží. Pak zjistíme, že celá nebeská rodina se zajímala o osud pozemské rodiny a že poslové od trůnu Božího provázeli každodenně naše kroky. *DA 240.3*

Když Ježíš četl v synagóze z proroctví Izaiášova, zkrátil poslední část týkající se Mesiášova díla. Po slovech: „... *kázat vítaný rok Páně*“ vynechal větu „*a den pomsty Boha našeho*“ (Iz 61,2). Tato část proroctví byla právě tak pravdivá jako jeho první část a Ježíš nezapřel pravdu, když o ní pomlčel. Tuto poslední větu však jeho posluchači chtěli slyšet, neboť toužili právě po jejím splnění. Svolávali soudy na pohany a nevěděli, že jejich vina je větší než vina pohanů. Jim samým bylo naléhavě potřeba milosti, kterou tak rádi upírali pohanům. Toho dne, kdy Ježíš stanul mezi nimi v synagóze, měli příležitost přijmout volání nebes. Ten, jenž „*libost má v slitování se*“ (Mi 7,18), by je byl rád zachránil před záhubou, kterou na sebe přivolávali svými hříchy. DA 240.4

Nemohl je opustit, aniž je ještě jednou vyzval k pokání. Na sklonku svého působení v Galileji navštívil opět domov svého dětství. Od chvíle, kdy odmítli Ježíše přijmout, roznesla se po celé zemi pověst o jeho kázání a o jeho zázracích. Nikdo už nemohl popírat, že Ježíš má nadlidskou moc. Nazaretským bylo známo, že kudy chodil, konal dobro a uzdravoval všechny, kdož byli tísněni satanem. Kolem Nazareta byly vesnice, kde ani v jediném domě nezněl nárek nemocného, neboť jimi prošel Ježíš a všechny nemocné uzdravil. Milosrdenství, které se projevovalo v každém jeho skutku svědčilo o jeho božském pomazání. DA 241.1

A opět na ně zapůsobil Duch svatý, když naslouchali slovům Ježíšovým. Avšak ani tehdy nechtěli připustit, že tento Muž, který vyrostl mezi nimi, je jiný nebo větší než oni. Stále je jítřila vzpomínka na to, jak se prohlásil za Zaslíbeného a jim upřel práva Izraele, neboť jim ukázal, že jsou méně hodni přízně Boží než pohané a pohanky. Přesto, že jim bylo divné, „*odkud tento má tyto věci, a jaká je to moudrost, kteráž jest dána jemu, že i takové moci dějí se skrze ruce jeho*“ (Mk 6,2), nechtěli ho přijmout jako Krista Božího. Proto, že neuvěřili, nemohl Spasitel vykonat mezi nimi mnoho zázraků. Jen málo srdcí bylo ochotno přijmout jeho požehnání, a proto s váháním odešel a už se tam nevrátil. DA 241.2

Nevěra, která se tehdy zrodila, Nazaretské ovládla. Zachvátila i veleradu a celý národ. První odmítnutí projevu moci Ducha svatého ze strany kněží i lidu byl začátek konce. Aby dokázali, že byli v právu, když poprvé Krista odmítli, začali slova Kristova podrobovat malichernému posuzování. Jejich odmítání Ducha vyvrcholilo v kříži na Golgotě, zkázou jejich města a rozptýlením národa na všechny strany světa. DA 241.3

Ó, jak rád by byl Kristus ukázat Izraeli vzácné poklady pravdy! Jejich duchovní zaslepenost byla však tak velká, že bylo nemožné, aby jim zjevil pravdy o svém království. Lpěli na svém přesvědčení a na zbytečných obřadnostech, zatím co pravda nebes očekávala, že ji přijmou. Utráceli za plevy a bezcenné pozlátko, zatím co měli na dosah ruky chléb života. Proč se neuchýlili ke slovu Božímu a pilně v něm nezkoumali, aby zjistili, zda se nemýlí? Spisy Starého zákona jasně líčily každou podrobnost Kristovy služby a Kristus se znovu a znovu dovolával proroků a prohlašoval: „*Dnes je to Písmo splněno před vašima ušima.*“ (L 4,21) Kdyby byli opravdově zkoumali Písma a prověřovali své názory slovem Božím, nebyl by Ježíš musel plakat nad jejich zatvrzelostí. Nebyl by musel prohlásit: „*Hle, váš dům je zanechán vám pustý.*“ (L 13,35) Měli možnost seznámit se s důkazy o jeho mesiášství a zkáza, která postihla jejich pyšné město, mohla být odvrácena. Mysl Židů však byla omezena nerozumným pobožnůstkářstvím. Učení Kristovo odhalilo nedostatky v jejich povaze a požadovalo pokání. Kdyby byli Kristovo učení přijali, byli by museli změnit své jednání a vzdát se nadějí, jež chovali. Aby získali poctu nebes, museli by se vzdát pocty od lidí. Kdyby se byli rozhodli uposlechnout slov tohoto nového učitele, byli by museli zavrhnout názory velkých myslitelů a učitelů své doby. DA 241.4

Za dnů Kristových nebyla pravda v oblibě. Není v oblibě ani v dnešní době. Není v oblibě od chvíle, kdy ji satan poprvé člověku znechutil a náhradou za ni mu nabídl bajky, jež ho svádějí k velikášství. Což se dnes nesetkáváme s myšlenkami a naukami, které nevycházejí ze slova Božího? A lidé na nich lpí právě tak tvrdošíjně, jako Židé lpěli na svých tradicích. DA 242.1

Židovské vůdce ovládla duchovní pýcha. Jejich touha po vlastní slávě se projevovala i při službě ve svatostánku. Oblíbili si přední místa v synagóze. Lichotilo jim, když je na tržišti každý zdravil a budilo v nich pocit uspokojení, když je lidé oslovovali jejich tituly. Čím více se vzdalovali pravé zbožnosti, tím žárlivěji střežili své tradice a obřady. DA 242.2

Protože jejich chápání bylo zatemněno sobeckými předsudky, nedovedli si srovnat přesvědčivou sílu Kristových slov s prostotou, jíž se vyznačoval jeho život. Neuznávali to, že pravá velikost se může obejít bez vnějších okázalostí. Chudoba toho Člověka se podle jejich zdání neshodovala s jeho tvrzením, že je Mesiáš. Kladli si otázku: Je-li skutečně tím, za koho se vydává, proč je tak nenáročný? Ztráčí-li se zbraní, co se pak stane s jejich národem? Jak by si pak mohla tak dlouho očekávaná moc a sláva města Židů podrobit národy? Což kněží neučili, že Izrael ovládne celou zemi? A bylo vůbec možné, že by se velcí náboženští učitelé mýlili? *DA 242.3*

Židé nezavrhli Ježíše jen proto, že jeho život nedoprovázela vnější sláva. Ježíš byl ztělesněním čistoty a oni byli nečistí. Ježíš žil mezi lidmi jako příklad neposkvrněné dokonalosti. Jeho bezúhonný život osvěcoval jejich srdce. Jeho upřímnost odhalovala jejich neupřímnost. Ukazovala, jak falešná je jejich domnělá zbožnost a odhalovala nepravosti v nich, v jejich hrůzné povaze. *DA 243.1*

Kdyby byl Kristus obrátil pozornost na farizeje a vynášel jejich učenost a zbožnost, byli by ho uvítali s radostí. Když však mluvil o nebeském království jako o opatření milosti pro veškeré lidstvo, bylo to takové pojetí náboženství, jež nestrpěli. Jejich příklad a učení nepůsobily tak, aby podle nich lidé chtěli sloužit Bohu. Když poznali, že Ježíš věnuje pozornost právě těm, jež nenáviděli a odmítali, vzkypěla jejich pyšná srdce a vzbudily se v nich nejhorší vášně. Přesto, že se vychloukali, že „*Lev z kmene Judova*“ (Zj 5,5) vyzvedne Izrael nade všechny národy, byli by spíše snesli zklamání svých ctižádostivých nadějí, než Kristovo kárání jejich hříchu a výčitku, kterou cítili již v pouhé přítomnosti jeho čistoty. *DA 243.2*

25. Povolání u jezera

Nad galilejským jezerem se probouzel nový den. Učedníci, unavení neúspěšným nočním lovem, byli ještě na jezeře ve svých rybářských člunech. Ježíš přišel na břeh jezera, aby tam strávil hodinu v klidném a nerušeném přemítání. Doufal, že si tu za časného jitra odpočine, a proto se sem uchýlil před zástupem lidí, který ho každý den provázel. Brzy se však i zde začali kolem něho shromažďovat lidé. Jejich množství rychle rostlo a za chvíli se k němu tlačili ze všech stran. Mezitím připluli učedníci a přirazili ke břehu. Aby unikl návalu lidí, vstoupil Ježíš do Petrova člunu a přikázal mu, aby odrazil poněkud od břehu. Tam mohli všichni Ježíše lépe vidět a slyšet a Ježíš učil lid na břehu z loďky. *DA 244.1*

Jaká to podívaná pro anděly; jejich slavný Velitel, sedící v rybářském člunu, jímž pohupují neúnavné vlnky, a zvěstující radostné poselství o spáse naslouchajícímu davu, jenž se tlačí k břehu jezera! Ten, jenž byl poctěn nebem, hlásá velké věci o svém království pod širým nebem prostému lidu. Nemohl si vybrat lepší prostředí pro svou činnost. Jezero, hory, širá pole, sluneční svit zaplavující zemi – to vše poskytovalo názorné příklady pro jeho vyučování, které se tak všem vstíplilo v paměť. Žádné Kristovo poučení nevyznělo nadarmo. Každé poselství z jeho úst přijaly mnohé duše jako slovo věčného života. *DA 244.2*

Každou chvíli lidí na břehu přibývalo. Starci, opírající se o své hole; otužilí rolníci z pahorkatin, rybáři, kteří zanechali lovu na jezeře, obchodníci a rabíni, bohatí i vzdělaní, staří i mladí, kteří přivedli s sebou nemocné a trpící – ti všichni se tlačili, aby si poslechli slova božského Učitele. Takovou podívanou spatřili ve vidění proroci a popsali jí takto: *DA 245.1*

„Země Zabulonova a Neftalímova, směrem k jezeru za Jordánem, Galilea pohanská, národ sedící v temnotě spatřil veliké světlo a těm, kteří seděli v krajině a stínu smrti, vzešlo světlo.“

(Mt 4,15-16) *DA 245.2*

Při svém kázání na břehu jezera měl Ježíš kromě zástupů na pobřeží na mysli i jiné posluchače. Nahlédl do budoucích věků a uviděl své věrné ve vězeních a před soudy, viděl je pokoušené, opuštěné a sužované. Viděl před sebou všechnu jejich radost, jejich boje i jejich zmatky. Slova, která pronesl ke shromážděným na břehu, byla určena také těmto duším, jako poselství naděje ve zkouškách, jako útěcha ve starostech a jako nebeské světlo ve tmě. Tento hlas, který zazněl z rybářského člunu na galilejském jezeře, bude slyšen skrze Ducha svatého jako hlas přinášející mír lidským srdcím až do konce času. *DA 245.3*

Když skončil svou promluvu, obrátil se Ježíš k Petrovi a přikázal mu, aby vyrazil s člunem na jezero a spustil svou síť k lovu. Petr však byl rozmrzelý. Za celou noc nic neulovil. Ve své samotě přemýšlel po dlouhé hodiny o osudu Jana Křtitele, který mřel opuštěn v žaláři. Přemýšlel o tom, co čeká Ježíše a jeho následovníky, přemýšlel o neúspěchu poslání v Judeji a o zášti kněží a rabínů. Ani vlastní práce se mu nedařila. Když se díval do prázdné sítě, zdála se mu budoucnost temná a beznadějná. „*Pane,*“ pravil, „*celou noc jsme pracovali a nic jsme nechytili; ale na tvé slovo spustím síť.*“ (L 5,5) *DA 245.4*

V čistých vodách jezera se daly lovit ryby do sítí jen v noci. Po celonoční bezúspěšné námaze se zdálo beznadějně vrhat síť za dne. Ježíš však dal příkaz a z lásky k svému Mistru učedníci uposlechli. Šimon a jeho bratr spustili síť do vody. Když se pokoušeli ji vytáhnout, bylo v ní tak velké množství ryb, že se začala trhat. Museli přivolat na pomoc Jakuba a Jana. Když úlovek vytáhli, byly oba čluny naloženy tak vrchovatě, že se téměř potápěly. *DA 246.1*

Petr však nyní nedbal ani člunu, ani nákladu. Tento div, který předstihl všechny divy, jich byl kdy svědkem, byl mu projevem božské moci. V Ježíši viděl toho, jenž má celou přírodu pod svou vládou. Přítomnost božství odhalovala jeho vlastní hříšnost. Láska k Mistrovi, pocit studu, že započhyboval, vděčnost za náklonnost Kristovu a především pocit vlastní hříšnosti v přítomnosti věčné

čistoty – to vše ho v té chvíli přemohlo. Zatímco jeho druzi nakládali obsah sítě, klesl Petr k nohám Spasitele a zvolal: „*Pane, odejdi ode mne, neboť jsem hříšný člověk!*“ (L 5,8) DA 246.2

Byla to táž přítomnost božské svatosti, která přiměla Daniela, že klesl jako mrtvý před andělem Božím a pravil: „*Krása má změnila se, a porušila na mně, aniž jsem mohl zadržeti síly.*“ (Da 10,8) Také Izaiáš, když užíval slávu Hospodinovu, zvolal: „*Běda mně, jižť zahynu, proto že jsem člověk poškrvněné rty maje, k tomu uprostřed lidu rty poškrvněné majícího bydlím, a že Krále Hospodina zástupu viděly oči mé.*“ (Iz 6,5) Lidská povaha, se svými slabostmi a se svou hříšností, se střetla s dokonalostí božství a Petr si uvědomil svou nedostatečnost a hříšnost. Tak tomu bylo u všech, kdož směli spatřit velikost a slávu Boží. DA 246.3

Petr zvolal: „*Odejdi ode mne, neboť jsem hříšný člověk!*“ Přimkl se však k nohám Ježíšovým a cítil, že nic ho nemůže od něho odloučit. Spasitel odpověděl: „*Neboj se! Od nynějška budeš loviti lidi.*“ (L 5,10) Také Izaiáš nejprve užíval svatost Boží a poznal svou vlastní nicotnost a teprve pak byl pověřen božským posláním. I Petr byl povolán, aby pracoval pro Krista, teprve když byl přiveden k tomu, aby se zřekl vlastních zájmů a pocítil svou závislost na božské moci. DA 246.4

Až do té doby se žádný z učedníků nevěnoval výhradně službě pro Krista. Byli účastníky mnoha jeho divů a poslouchali jeho učení, nezřekli se však dosud úplně svého dosavadního zaměstnání. Uvěznění Jana Křtitele bylo pro všechny trpkým zklamáním. Jestliže takto dopadlo Janovo poslání, nemohli si dělat velké naděje, jak dopadne jejich Mistr, když proti němu brojí všichni náboženští vůdcové v jednom šiku. Za těchto okolností bylo pro ně úlevou a příjemnou změnou, když se mohli vrátit na krátký čas k svému rybářskému zaměstnání. Nyní však je Ježíš vyzval, aby zanechali svého dosavadního života a spojili své zájmy s jeho zájmy. Petr přijal vyzvání. Když přirazili ke břehu, vyzval Ježíš další tři učedníky: „*Pojďte za mnou, a učiním z vás rybáře lidí.*“ (Mt 4,19) Okamžitě všeho zanechali a následovali ho. DA 246.5

Než je požádal, aby opustili své síť a rybářské čluny, dal jim Ježíš ujištění, že Bůh se jim postará o vše potřebné. Použití Petrova člunu pro dílo evangelia se bohatě vyplatilo. Ten, jenž je „*bohatý ke všem, kdo jej vzývají,*“ pravil: „*Dávejte, a bude vám dáno; dobrou míru natlačenou, natřesenou a přetékající vám dají do klína.*“ (Ř 10,12; L 6,38) Takovou mírou odměnil službu učedníka. A každou oběť, která bude přinesena v jeho službě, odmění podle „*nesmírného bohatství své milosti*“ (Ef 2,7). DA 249.1

V oné trudné noci, kterou strávili na jezeře bez Krista, dolehla na učedníky malověrnost a bezútěšnost marné námahy. Jakmile však se mezi nimi objevil Kristus, jejich víra ožila; přítomnost Kristova jim přinesla radost a úspěch. Tak je tomu i s námi; nejsme-li s Kristem, je naše práce marná, propadáme snadno nevěře a reptání. Je-li však Kristus nablízku a pracujeme-li pod jeho vedením, těšíme se z důkazu jeho moci. Satan zbavuje člověka chuti. Kristus vdechuje víru a naději. DA 249.2

Tento div, který měl takový význam pro učedníky, poskytuje hlubší poučení i pro nás, které spočívá v tom, že ten, jehož slovo dokáže přivolat ryby z jezera, dokáže také zapůsobit na lidská srdce a přitáhnout je pouty lásky tak, že jeho učedníci se stávají „*rybáři lidí*“. DA 249.3

Tito rybáři z Galileje byli prostí a nevzdělaní lidé, avšak Kristus, Světlo světa, měl dostatek možností vybavit je pro úkol, k němuž je povolal. Spasitel nepohrdal vzděláním, neboť vzdělání, které se řídí láskou k Bohu a věnuje se službě Boží, je požehnáním. Pominul však vzdělance své doby, neboť byli tak sebevědomí, že necítili s trpícími a nemohli se stát spolupracovníky Nazaretského. Ve své nadutosti a povznešenosti nestrpěli, aby je Kristus poučoval. Pán Ježíš však hledá spolupráci těch, kteří se chtějí stát bezvýhradnými prostředníky jeho milosti. První věcí, které se musí naučit každý, kdo se chce stát spolupracovníkem Božím, je naučit se nespolehat na sebe; tehdy je připraven přijmout povahu Kristovu. To nelze získat výchovou ani v nejlepších školách. Tuto moudrost je možno získat toliko od božského Učitele. DA 249.4

Ježíš si vyvolil nevzdělané rybáře, kteří nebyli vyškoleni v tradicích a mylných zvyklostech své doby. Byli to lidé s vrozenými schopnostmi, skromní a učenliví – lidé, které Ježíš mohl vychovat pro svou službu. Mnohý ve svém běžném životě trpělivě koná svou každodenní práci, a přitom si není vědom toho, že má takové schopnosti, které – kdyby jich použil – by ho pozvedly na roveň nejvýznamnějších lidí světa. K tomu, aby se vzbudily tyto dřímající schopnosti, je zapotřebí dotyku znalé ruky. Takové lidi povolával Ježíš za své pomocníky a umožňoval jim sdílet s ním společnost.

Ani největší lidé světa neměli takového učitele. Když učedníci vyšli ze školy Spasitelovy, nebyli již nevědomí a nevzdělaní. Podobali se mu myšlením i povahou a lidé na nich poznali, že pobývali s Ježíšem. *DA 250.1*

Nejvyšším úkolem výchovy není toliko sdělování vědomosti, nýbrž šíření oné životodárné síly, jež se získává stykem člověka s člověkem. Jen život může opět plodit život. Jaké přednosti se proto těšili ti, kteří po tři léta byli v denním styku s božským životem, z něhož prýští všechny životodárné proudy, jež jsou požehnáním pro svět! Ze všech svých druhů se moci tohoto podivuhodného života nejvíce oddal Jan, milovaný učedník Páně. Praví: „*Život byl zjeven, a my jsme jej viděli, svědčíme a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven.*“ „*Z jeho plnosti jsme my všichni přijali, a to milost za milostí.*“ (1 J 1,2; J 1,16) *DA 250.2*

Apoštolové našeho Pána sami neměli nic, co by jim přineslo slávu. Za úspěch své práce vděčili zřejmě jen Bohu. Životy těchto mužů, povaha, kterou si vypěstovali, a rozsáhlé dílo, které Bůh skrze ně vykonal, jsou svědectvím toho, co Bůh vykoná pro každého, kdo je učenlivý a poslušný. *DA 250.3*

Ten, kdo Krista miluje nejvíce, vykoná nejvíce dobra. Užitečnost toho, jenž odloží všechno sobectví, nechá na sebe působit Ducha svatého a žije životem plně zasvěceným Bohu, je bez mezí. Jestliže se kdo podrobí nutné kázni, aniž reptá nebo ochabuje, bude ho Bůh učit každý den, ba každou hodinu. Bůh touží projevit svou milost. Jestliže jeho lid odstraní to, co je na překážku, pak Bůh vylije skrze své lidské pomocníky vody spasení v hojných proudech. Kdyby se prostým lidem dostalo povzbuzení, aby ze sebe vydali všechno to dobré, co jsou schopni vykonat, kdyby nebyla potlačována jejich horlivost, bylo by sto pracovníků pro dílo Kristovo tam, kde je dnes jediný. *DA 250.4*

Bůh přijímá lidi takové, jací jsou, a vychovává je pro svou službu, jestliže se mu oddají. Vstoupí-li Duch Boží do duše, oživí všechny její schopnosti. Pod vedením Ducha svatého se mysl, jež se bezvýhradně oddá Bohu, rozvíjí vyrovnaně a získává schopnost porozumět požadavkům Božím a plnit je. Slabá, kolísavá povaha se mění v silnou a pevnou. Trvalá odevzdanost vytváří úzký vztah mezi Kristem a jeho učedníkem, takže křesťan se myslí a povahou připodobňuje Kristu. Spojením s Kristem získá jasnější a širší rozhled. Jeho chápání bude pronikavější, jeho soud rozvážnější. Ten, jenž touží po tom, aby sloužil Kristu, bude občerstven životodárnou mocí Slunce Spravedlnosti, jež mu umožní přinést hojné ovoce k slávě Boží. *DA 251.1*

I lidé s nejvyšším vzděláním ve vědách a v umění nabývají vzácná poučení od křesťanů pokorného srdce, které svět označil za nevzdělané. Tito zapadlí učedníci však získali vzdělání v nejvyšší ze všech škol. Seděli u nohou toho, jenž mluvil jako „*nikdy žádný člověk nemluvil*“ (J 7,46). *DA 251.2*

26. V Kafarnau

Na svých cestách po zemi se Ježíš vždy zastavoval v Kafarnau; proto se toto město stalo známým jako „jeho město“. Kafarnaum leželo na břehu Galilejského jezera, poblíž krásné roviny Genezaretské a částečně přímo na ní. *DA 252.1*

Jezero leží v hluboké proláclině a dodává rovině, jež lemuje jeho břehy, mírné podnebí jihu. Za dnů Kristových tam kvetly palmy a olivy, byly tam ovocné sady a vinice, zelená pole a bohatý výběr nádherných květů a vše zavlažovaly bystřiny stékající z hor. Břehy jezera a pahorky, jež je obklopovaly, byly posety městy a vesnicemi. Na jezeře bylo mnoho rybářských člunů. Všude byl vidět čilý, rušný život. *DA 252.2*

Kafarnaum se dobře hodilo k tomu, aby se stalo střediskem Spasitelova díla. Leželo při silnici z Damašku do Jeruzaléma a Egypta a ke Středomoří, a proto bylo velkým dopravním uzlem. Městem procházeli lidé z mnoha zemí nebo se v něm na svých cestách zastavovali, aby si odpočinuli. Ježíš se v něm bude moci setkat s příslušníky všech národů a všech společenských tříd, s bohatými a vznešenými i s chudými a poníženými a jeho učení se odtud bude šířit do ostatních zemí a do mnoha domácností. Tím se vzbudí zájem o zkoumání proroctví, pozornost se upře na Spasitele a svět se tak dozví o jeho poslání. *DA 252.3*

Přes veškerou činnost, kterou velerada vyvíjela proti Ježíši, očekával lid s dychtivostí, že Kristovo dílo se bude rozvíjet. Celé nebe se o ně zajímalo. Andělé připravovali cestu pro jeho poslání, působili na srdce lidí a přitahovali je ke Spasiteli. *DA 253.1*

V Kafarnau měli důkaz o moci Kristově; tímto důkazem byl syn královského služebníka, kterého Ježíš uzdravil. A dvořan s celou svou rodinou s radostí dosvědčoval svou víru. Jakmile se rozneslo, že je mezi nimi sám Učitel, bylo celé město vzrušeno. Za Ježíšem přicházely celé zástupy lidí. V sobotu pak přeplňoval lid synagógu tak, že mnozí se museli vracet, protože se nemohli dostat dovnitř. *DA 253.2*

Všichni, kdož slyšeli Spasitele, „žasli nad jeho učením, protože jeho slovo bylo mocné“. „*Učil je jako člověk zplnomocněný Bohem, a ne jako jejich zákoníci.*“ (L 4,32; Mt 7,29) Učení zákoníků a starších bylo chladné, neúčastné, nacvičené. Pro ně nemělo slovo Boží živou moc. Poučení, které slovo Boží poskytovalo, nahrazovali svými vlastními názory a zvyky. Navyklým způsobem vykládali při bohoslužbě zákon, jejich výklad však nepřinášel jejich srdcím ani srdcím jejich posluchačů žádné vnuknutí od Boha. *DA 253.3*

Ježíš se nestaral o otázky, které vyvolávaly rozkol mezi Židy. Jeho posláním bylo hlásat pravdu. Jeho slova osvěcovala učení patriarchů a proroků a Písmo se lidem stávalo novým zjevením. Jeho posluchači nikdy předtím nepostřehli, jak hluboký význam má slovo Boží. *DA 253.4*

Ježíš se stýkal s lidmi v jejich vlastním prostředí jako někdo, kdo zná jejich trápení. Jeho pravda byla krásná, protože ji zvěstoval jasným a prostým způsobem. Jeho řeč byla ryzí, čistá a průhledná jako bystřina. Jeho hlas zněl jako hudba těm, kteří byli zvyklí poslouchat jednotvárné hlasy rabínů. Jeho učení bylo prosté, avšak Ježíš je přednášel s rozhodností. Tím se jeho učení lišilo od učení, jež šířili všichni ostatní. Rabíni mluvili s váhavostí a s pochybnostmi, jakoby se Písmo mohlo vykládat buď tak, nebo právě naopak. Jejich posluchači denně propadali stále větší nejistotě. Ježíš však vykládal Písmo s neochvějnou rozhodností. Ať mluvil o čemkoli, přednášel to s takovou pádností, že jeho slova nebylo možno zvrátit. *DA 253.5*

Nemluvil prudce a vášnivě, nýbrž spíše opravdově. Mluvil jako někdo, kdo musí dosáhnout určitého cíle. Obracel pozornost na pravdu o věčném životě. V každé své promluvě zjevoval Boha. Chtěl, aby už skončila éra omámení, která pohlcovala člověka ve světských záležitostech. Ukazoval věci tohoto života v jejich správných vztazích, jako podřízené věcem věčného zájmu; jejich význam však nepředcházel. Učil, že nebe a země jsou spolu spojeny a že znalost božské pravdy připravuje lidi k tomu, aby lépe plnili povinnosti každodenního života. Mluvil jako ten, jenž zná nebe a jenž ví o svém příbuzenském vztahu k Bohu, avšak přesto uznává, že je spojen s každým členem lidské rodiny. *DA 254.1*

Svá poselství milosti podával Ježíš vždy tak, aby jim jeho posluchači porozuměli. „*Uměl přirozeně ustálému mluvit slova*“ (Iz 50,4), neboť milost vycházela z jeho úst, aby mohl co nejpoutavěji sdělovat lidem poklady pravdy. Uměl najít přístup i k těm, kteří trpěli předsudky a dovedl je překvapit příklady, jež upoutaly jejich pozornost. Dovedl získávat lidská srdce svými obrazy. Pro své obrazy používal Ježíš věci denního života, a ačkoli šlo o věci prosté, vždy v nich byl podivuhodně hluboký význam. Ptáci v povětří, květiny na poli, obilní sémě, pastýř a ovce – to byly předměty, jichž Kristus používal k znázornění nesmrtelné pravdy; a kdykoli pak jeho posluchači zahlédli tyto věci v přírodě, vzpomněli si na Kristova slova. Příklady, jichž Kristus použil, připomínaly tak stále jeho učení. *DA 254.2*

Kristus lidem nelichotil. Nemluvil tak, aby v nich vzbuzoval různé dohady a představy, ani je nechválil za jejich chytré nápady. Hlubocí, nezaujatí myslitelé však přijímali jeho učení a shledávali, že je zkouškou jejich moudrosti. Žasli nad duchovní pravdou vyjádřenou nejprostším jazykem. I ti nejvzdělanější byli okouzleni jeho slovy a lidem bez vzdělání přinesla jeho slova vždy užitek. Jeho poselství patřilo i lidem bez jakéhokoli vzdělání, ba i pohanům dal na srozuměnou, že jeho poselství platí i pro ně. *DA 254.3*

Jeho něžný soucit působil hojivě na omrzelé a zkormoucené. Obklopovalo ho ovzduší míru, i když se ocitl v prostředí rozvražděných nepřátel. Krása jeho tváře, jeho milá povaha a především láska, již vyzařoval, jeho pohled a hlas, vábily k němu všechny, kdož se nezatvrdili v nevěře. Kdyby byl každý jeho pohled a každé jeho slovo nevyzařovalo něžnost a účastenství, nebyl by k sobě přilákal tak velké zástupy lidí. Sužovaní, kteří k němu přicházeli, cítili, že spojuje svůj zájem s jejich zájmy jako věrný a laskavý přítel, a chtěli se dozvědět více o pravdách, jimž učil. Nebesa sestoupila na zem. Toužili přebývat v jeho přítomnosti, aby pohoda jeho lásky byla s nimi stále. *DA 254.4*

Ježíš sledoval s hlubokým zaujetím, jak se mění výraz v tvářích jeho posluchačů. Velmi ho uspokojovalo, když jejich tváře vyjadřovaly zájem a radost. Když šípy pravdy pronikly do duše, prorážejíce přehradu sobectví a přivádějíce k pokání a nakonec k vděčnosti, byl Spasitel šťasten. Když přehlížel zástupy svých posluchačů a poznal mezi nimi tváře, jež už viděl předtím, rozzářila se jeho tvář radostí. Viděl v nich slibné účastníky svého království. Když se však jasná pravda dotkla některé věci, již ctili, postřehl Ježíš na jejich tvářích změnu, chladný, odmítavý pohled, který nasvědčoval tomu, že světlo je nevíтанé. Když viděl, že lidé odmítají poselství míru, bylo jeho srdce hluboce raněno. *DA 255.1*

Ježíš mluvil v synagóze o království, které přišel zřídit, a o tom, že jeho posláním je vysvobodit zajatce satanovy. Jeho řeč byla přerušena hrozným výkřikem. Jakýsi posedlý muž se prodíral zástupem a volal: „*Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zhubit? Víme, kdo jsi! Jsi Svatý Boží.*“ (Mk 1,24) *DA 255.2*

Nastal zmatek a pozdvižení. Pozornost lidí se odvrátila od Krista a jeho slov nikdo nedbal. Právě toho chtěl satan dosáhnout, když zavedl svou nebohou oběť do synagógy. Ježíš však démonu pohrozil: „*Umlkni a vyjdi z něho!*“ „*I zatřásl jím nečistý duch, zvolal silným hlasem a vyšel z něho.*“ (Mk 1,25,26) *DA 255.3*

Satan zatemnil mysl toho ubožáka, avšak v přítomnosti Spasitele pronikl tmou paprsek světla. Ubožák se vzchopil, aby se osvobodil z područí satanova, démon však odolával moci Kristově. Když se muž pokusil volat k Ježíši o pomoc, vložil mu zlý duch slova do úst a muž vykřikl v zachvatu strachu. Posedlý si trochu uvědomoval, že stojí před tím, jenž ho může osvobodit; když se však pokusil dostat se na dosah jeho mocné ruky, zadržela ho jiné vůle a jeho ústy promluvil někdo jiný. Boj mezi mocí satanovou a touhou nebohého po svobodě byl strašný. *DA 255.4*

Ten, jenž zvítězil nad satanem tím, že odolal na poušti jeho pokušením, ocitl se znovu tváří v tvář svému nepříteli. Satan vynaložil všechnu svou moc, aby si udržel nadvládu nad svou obětí. Povolit znamenalo poskytnout Ježíši vítězství. Zdálo se, že sužovaný musí ztratit život v boji s nepřitelem, který v něm zmařil lidskou podstatu. Spasitel však pronesl mocné slovo a zajatce satanova osvobodil. Muž, jenž trpěl posedlostí, se postavil před udivený zástup šťasten, že je vysvobozen ze své posedlosti. Tak i démon dosvědčil božskou moc Spasitele. *DA 256.1*

Muž velebil Boha za své vysvobození. Oko, v němž ještě před chvílí plál oheň šílenství, vyzařovalo nyní rozumnost a zalévalo se slzami vděčnosti. Lidé úžasem oněměli. Jakmile znovu nabyli

řeči, volali jeden přes druhého: „*Co to je? Nové učení s mocí! I nečistým duchům přikazuje, a oni ho poslouchají!*“ (Mk 1,27) DA 256.2

Příčinou rány, která postihla tohoto muže a učinila z něho hroznou podívanou pro jeho přátele a z jeho života břímě pro něho samého, byl jeho dřívější život. Upoutaly ho hříšné rozkoše a rozhodl se, že z života udělá jednu velkou zábavu. Ani nepomyslel na to, že se stane hrůzou pro svět a hanbou pro svou rodinu. Myslel si, že svůj život může prožít v pošetilostech. Jakmile se však jednou ocitl na šikmé ploše, začal rychle klesat stále hlouběji. Nestřídmost a lehkomyšlnost převrátily ušlechtilé stránky jeho povahy a satan se zmocnil nadvlády nad ním. DA 256.3

Začal litovat, avšak už bylo pozdě. I kdyby byl obětoval majetek a vzdal se všech rozkoší za to, aby znovu nabyl ztracené lidské tváře, nebylo by mu to pomohlo, protože se ocitl v drápech zla. Sám se vydal v ruce nepřítelů a satan se zmocnil všech jeho vlastností. Pokušitel ho lákal mnohými svody; jakmile se však ubožák dostal pod jeho moc, stal se nepřítel nelítostný ve své krutosti a strašný ve svých ranách. Tak tomu bude se všemi, kteří si zahrávají se zlem; začíná-li kdo život v okouzlujících rozkoších, skončí v temném zoufalství nebo v šílenství a zkáze. DA 256.4

Týž zlý duch, který pokoušel Krista na poušti a který posedl šíleného v Kafarnau, ovládl nevěřící Židy. U nich však přijal na sebe masku zbožnosti ve snaze naočkovat jim klamně důvody, aby zavrhl Spasitele. Byli na tom ještě hůře než posedlí, neboť necítili potřebu Krista, a proto byli plně pod mocí satanovou. DA 256.5

Období Kristova osobního vystupování mezi lidem bylo dobou, kdy mocnosti království temna vyvinuly největší činnost. Po věky se satan se svými padlými anděly snažil ovládnout těla a duše lidí, přivést je do hříchu a utrpení; a pak za všechnu tu bídu obviňoval Boha. Ježíš odhaloval lidem povahu Boží. Lámal satanovu moc a vysvobozoval jeho zajatce. Do lidských srdcí začal vnikat nový život, začala se v nich probouzet láska a začala v nich působit moc shůry; kníže zla musel povstát k zápasu o nadvládu nad svým královstvím. Satan sebral všechny své síly a na každém kroku bojoval proti dílu Kristovu. DA 257.1

Tak tomu bude ve velkém konečném zápasu utkání mezi spravedlností a hříchem. Zatím co nový život a světlo a moc shůry sestupují na učedníky Kristovy, vychází i z temnot nový život a síly satanovy se znásobují. Tyto síly zachvacují každou pozemskou věc. Z opatrnosti, kterou nabyl za staletí bojů, pracuje kníže zla v přestrojení. Zjevuje se oděn jako anděl světla a mnozí uposlechnou „*duchů bludných a učení d'ábelských*“ (1 Tm 4,1). DA 257.2

Za dnů Kristových byli vůdcové a učitelé Izraele bezmocní proti dílu satanovu. Opomíjeli právě to jediné, s čím mohli odolat zlým duchům. Bylo to slovo Boží, jímž Kristus přemohl nepřítelů. Vůdcové Izraele se vydávali za vykladače slova Božího, zkoumali je však jen proto, aby jím podepřeli své tradice a upevnili své zvyky a obřady, které sami zavedli. Svými výklady vnucovali lidem názory, jež se neopíraly o slovo Boží. Jejich klamně výmysly zatemňovaly to, co Bůh pravil naprosto jasně. Vedli spory o nedůležitých obřadních formách, a nejpodstatnější pravdy ve skutečnosti popírali. Tím zaseli símě nevěry. Slovo Boží bylo oloupeno o svou moc a zlí duchové prosazovali svou vůli. DA 257.3

Dějiny se opakují. I dnes listují mnozí náboženští vůdcové v Písmu, předstírajíce, že mají v úctě učení v něm obsažené, mají však víru v ně jako ve slovo Boží. Zabývají se jeho pitváním a své vlastní názory kladou nad jeho jasná prohlášení. V jejich rukách ztrácí slovo Boží svou oživující moc. Proto se rozmáhá nevěra a zraje nepravost. DA 258.1

Když satan podkopává víru v Písmo, působí současně na lidi, aby hledali světlo a moc v jiných zdrojích. A pak pozvolna sám proniká. Ti, kdož se odvracejí od jasného učení Písma a přesvědčující síly Ducha svatého, otvírají dveře satanské moci. Posuzování Písma a spekulování o něm otvírá cestu pro spiritismus a teosofii, jež jsou v současné době přizpůsobenými formami někdejšího pohanství a jež pak pronikají i do církví, které se hlásí k Ježíši Kristu. DA 258.2

Souběžně s hlásáním evangelia působí síly, jež nejsou ničím jiným než prostředníky lživých duchů. Mnohý člověk se s nimi zaplete z pouhé zvědavosti, a když vidí důkazy o činnosti nadlidské moci, je lákán dál a dál, až ho ovládne vůle, silnější než je jeho. Pak už se nemůže vyprostit z její tajemné moci. DA 258.3

Obrana duše je rozrušena. Člověk ztrácí zábrany proti hříchu. Kdo jednou zavrhne omezení, jež ukládá slovo Boží a jeho Duch, netuší, do jakých hlubin ponížení může klesnout. Tajný hřích nebo zhoubná vášeň ho mohou zotročit tak, že se stane bezmocným jako posedlý v Kafarnau. Přesto však jeho situace není beznadějná. *DA 258.4*

Může zvítězit nad bezbožníkem tímž způsobem, jakým nad ním zvítězil Kristus – mocí slova. Bůh neovládá naši mysl bez našeho souhlasu. Jestliže však opravdu toužíme znát a konat jeho vůli, pak máme jeho zaslíbení: „*Poznáte pravdu, a pravda vás učiní svobodnými.*“ „*Bude-li kdo chtít činit jeho vůli, rozezná to učení.*“ (J 8,32; 7,17) Vírou v tato zaslíbení může být každý vysvobozen z osidel bludu a z nadvlády hříchu. *DA 258.5*

Každý člověk se může svobodně rozhodnout, kterou mocí se dá ovládnout. Nikdo neklesl tak hluboko, nikdo není tak zkažený, aby nemohl v Kristu najít vysvobození. Ďáblem posedlý mohl pronést místo modlitby jen slova satanova; přesto bylo slyšeno nevyslovené volání jeho srdce. Žádné volání duše v nouzi, i když není vyjádřeno slovy, nebude oslyšeno. Ten, kdo se rozhodne pro spojení s Bohem nebeským, nebude ponechán v moci satanově nebo slabosti své vlastní povahy. Spasitel jej vyzývá: „*Zda-li sváže sílu mou, aby učinil se mnou pokoj, aby pravím, učinil se mnou pokoj.*“ (Iz 27,5) Duchové temna svedou boj za duši, která byla jednou pod jejich vládou, avšak andělé Boží budou za ni bojovat a na jejich straně bude převaha. Pán praví: „*Zdaliž odjato bude reku udatnému to, což uchvátil? ... Tak praví Hospodin: I zajatý lid reku udatnému odjat bude, a to což uchvátil násilník, vyproštěno bude; nebo s tím, kterýž se s tebou nesnadní, já se nesnadniti budu, a syny tvé já vysvobodím.*“ (Iz 49,24.25) *DA 258.6*

Zatímco shromážděný lid v synagóze byl stále v zajetí posvátné hrůzy, odešel Ježíš do Petrova domu, aby si na chvíli odpočinul. Tam však také padl stín. Matka Petrovy ženy ležela nemocná s „horečkou“. Ježíš zahnal nemoc a nemocná vstala a obsloužila Mistra a jeho učedníky. *DA 259.1*

Zprávy o Kristově působení se rychle rozšířily po Kafarnau. Ze strachu před rabíny se lid neodvažoval přijít s prosbou o uzdravení v sobotu. Jakmile však slunce zmizelo za obzorem, nastal rozruch. Ze svých domovů, z krámů a tržišť spěchali obyvatelé města ke skrovnému obydlí, v němž našel Ježíš přístřeší. Přicházeli nemocní, kteří se opírali o své hole nebo o své přátele, nebo které přinášeli na nosítkách, a z posledních sil se snažili dostat se ke Spasiteli. *DA 259.2*

Přicházeli stále další a další, neboť nikdo nemohl vědět, zda zítra bude Lékař ještě mezi nimi. Takový den Kafarnau ještě nezažilo. Rozléhaly se radostné výkřiky a jásot z vysvobození. Spasitel se radoval z radosti, kterou způsobil. Když viděl utrpení těch, kteří k němu přicházeli, jeho srdce se nad nimi slitovalo a s radostí použil své moci, aby jim vrátil zdraví a štěstí. *DA 259.3*

Ježíš neustal ve své činnosti, dokud nebyl uzdraven poslední trpící. Teprve pozdě v noci všichni odešli a v domě Šimonově se rozhostilo ticho. Dlouhý, rušný den skončil a Ježíš si šel odpočinout. Zatímco však město bylo pohrouženo v spánek, Spasitel „*časně ráno, ještě docela za tmy vstal, vyšel, odebral se na osamělé místo a tam se modlil*“ (Mk 1,35). *DA 259.4*

Tak trávil Ježíš dny svého života na zemi. Často propouštěl své učedníky, aby navštívili své domovy a odpočinuli si; sám však jemně odmítal, když se ho pokoušeli odvést ho od jeho práce. Celý den pracoval do úmoru, učil nevědomé, uzdravoval nemocné, slepým vracel zrak, sytil zástupy; a večer nebo za časného rána odcházel do svatyně hor, aby tam obcoval se svým Otcem. Často strávil celou noc na modlitbách a v rozjímání a za ranního úsvitu se vracel ke své práci mezi lid. *DA 259.5*

Časně zrána přišel Petr s ostatními učedníky za Ježíšem a oznámil mu, že ho již hledají lidé z Kafarnau. Učedníci byli velice zklamáni tím, jak byl Kristus dosud přijímán. Úřady v Jeruzalémě se ho snažily zavraždit a i jeho krajané usilovali o jeho bezživotí; v Kafarnau však byl přijat s radostí a nadšením a učedníkům vzešla nová naděje. Snad se mezi svobodomylnými Galilejci najdou zastánci nového království. S překvapením však slyšeli Kristova slova: „*Musím také ostatním městům přinést radostnou zvěst o království Božím; neboť k tomu jsem byl poslán.*“ (L 4,43) *DA 260.1*

Při vzrušení, které ovládlo Kafarnau, bylo nebezpečí, že lidé ztratí ze zřetele cíl jeho poslání. Ježíš se nechtěl spokojit tím, že obrátí pozornost na sebe jen jako na divotvorce nebo zázračného lékaře tělesných neduhů. Chtěl, aby se k němu lid připojil jako ke svému Spasiteli. Zatímco lidé v něm chtěli vidět krále, který přichází, aby zřídil pozemské království, chtěl Ježíš odvrátit jejich mysl od světského k duchovnímu. Jen samý světský úspěch by překážel jeho dílu. *DA 260.2*

A obdiv bezstarostného davu nelibě působil na ducha Kristova. Za svého života nikdy neusiloval o sebeuplatnění. Pocty, které svět prokazuje postavení, nebo majetku, nebo důvtipu, byly cizí Synu člověka. Ježíš nepoužíval žádného prostředku, jichž používají lidé, aby získali přízeň nebo aby si vynutili pocty. Staletí před jeho narozením bylo o něm prorokováno: „*Nebude křičeti, ani se vyvyšovati, ani slyšán bude vně hlas jeho. Trtiny nalomené nedolomí, a lnu kouřícího se neuhasí, ale soud podle pravdy vynášeti bude. Nebude neochotný, ani přísný, dokudž soudu na zemi nevykoná.*“ (Iz 42,2-4) DA 260.3

Farizeové se chtěli odlišovat od ostatních úzkostlivým obřadnictvím a okázalostí svých bohoslužeb a své dobročinnosti. Svou náboženskou horlivost dokazovali tím, že náboženství bylo stálým předmětem jejich rozhovorů. Spory mezi soupeřícími sektami bývaly hlučné a nekonečné a nebylo řídkým zjevem slyšet na ulici hlasy učených učitelů zákona, jak se spolu vášnivě přou. DA 261.1

Život Ježíšův byl ostrým protikladem toho všeho. V jeho životě nebylo hlučných sporů, okázalých bohoslužeb, činů vypočtených na obdiv. Kristus byl skryt v Bohu a Bůh byl zjeven v povaze svého Syna. Přáním Ježíšovým bylo, aby k tomuto zjevení upoutal lid svou mysl a vzdal mu svou poctu. DA 261.2

Slunce Spravedlnosti nevyšlo nad světem v nádheře, aby oslnilo smysly svou slávou. O Kristu je psáno: „*Jako jitřní svítání jest vycházejí jeho.*“ (Oz 6,3) Tiše a jemně přichází na svět úsvit, zaháněje stíny noci a probouzeje svět k životu. Tak přišlo Slunce Spravedlnosti „*se zdravím na papracích jeho*“ (Mal 4,2). DA 261.3

27. „Můžeš mě očistiti“

Nejobávanější ze všech nemocí, známých na Východě, bylo malomocenství. Jeho nevyléčitelnost a nakažlivost a jeho strašný účinek na ty, jež jím byli zachvázeni, děsily i nejstatečnější. Židé je pokládali za ránu za hřích, a proto je nazývali „ranou“ nebo „prstem Božím“. Pro svou tvrdošijnost, nevyléčitelnost a smrtelnost bylo malomocenství považováno za symbol hříchu. Podle zákona o obřadech byl malomocný prohlášen za nečistého. Byl vykázán z lidských příbytků, jakoby byl již mrtvý. Jeho dech zamořoval vzduch. Člověk podezřelý z malomocenství se musel dostavit před kněží, kteří ho vyšetřili a rozhodli o jeho případu. Byl-li prohlášen za malomocného, byl odloučen od své rodiny, vypovězen z Izraele a odsouzen k tomu, aby žil jen s těmi, kdož byli podobně postiženi. Zákon byl ve svých požadavcích nesmlouvaný. Ani pro krále a vladaře neplatila výjimka. Panovník, který byl postižen touto strašnou nemocí, se musel vzdát žezla a odejít ze společnosti. DA 262.1

Daleko od svých přátel a příbuzných musel malomocný nést kletbu své nemoci. Byl povinen veřejně upozorňovat na své neštěstí, roztrhnout své roucho a hlasitě vyzývat všechny, aby uprchli z jeho nakažlivé blízkosti. Žalostné volání „*Nečistý! Nečistý!*“, ozývající se z pustého vyhnanství, vyvolávalo v každém, kdo je zaslechl, strach a hrůzu. DA 262.2

V kraji, kde působil Kristus, bylo mnoho takových trpících. Když k nim došla zvěst o Kristově díle, vzplanula v nich jiskra naděje. Od dnů proroka Elizea však nebylo známo, že by se uzdravil někdo, kdo byl postižen touto nemocí. Neodvažovali se ani pomyslet na to, že Ježíš by pro ně učinil to, co dosud pro nikoho neučinil. Byl však mezi nimi jeden, v jehož srdci počala klíčit víra. Nevěděl však, jak se k Ježíši přiblížit. Jak se mohl sám dostat k Lékaři, když byl připraven o možnost styku se svými bližními? A při tom si kladl otázku, zda Kristus by uzdravil právě jeho. Zastaví se, aby si povšiml člověka, o němž se soudí, že trpí ranou Boží? Nebude mu zlořečit, jako mu zlořečí farizeové, ba i lékaři, a nevykáže ho z míst, kudy chodí lidé? Přemýšlel o všem, co slyšel vyprávět o Ježíši. Žádný z těch, kdo vyhledali jeho pomoc, nebyl odmítnut. Ubožák se rozhodl, že Spasitele vyhledá. Protože města byla pro něho uzavřena, mohl zkřížit Ježíši cestu jen na některé postranní stezce vedoucí podél horských cest, nebo ho vyhledat, až bude učit mimo město. Bylo to velmi nesnadné, avšak byla to jeho jediná naděje. DA 262.3

Naskýtá se mu možnost dostat se ke Spasiteli. Ježíš učí na břehu jezera a lidé jsou shromážděni kolem něho. Malomocný stojí opodál a zachycuje slova z úst Spasitelových. Pozoruje ho, jak vkládá své ruce na nemocného. Vidí chromé, slepé, ochrnuté a ty, jež zmírají na různé nemoci, jak vstávají uzdraveni a chválí Boha za své vysvobození z nemoci. V jeho srdci sílí víra. Přichází blíž a ještě blíž k shromážděnému lidu. Zapomíná na zákaz, jemuž podléhá, na bezpečnost lidu i na strach, který v lidech vyvolává pohled na něho. Má na mysli jen blaženou naději na uzdravení. DA 263.1

Je na něho hnusná podívaná. Nemoc na něm vykonala hrozné dílo, děsný je pohled na jeho rozkládající se tělo. Při pohledu na něho se lidé s hrůzou odvracejí. Prchají jeden přes druhého, jen aby s ním nepřišli do styku. Někteří se pokoušejí zabránit mu v tom, aby se přiblížil k Ježíši, leč marně. Nevidí je, ani je neslyší. Nevšímá si jejich výrazu ošklivosti. Vidí jen Syna Božího. Slyší jen hlas, který vrací život umírajícím. Dostává se až k Ježíši, vrhá se mu k nohám a volá: „*Pane, chceš-li, můžeš mě očistiti.*“ (Mt 8,2) DA 263.2

Ježíš odpověděl: „*Chci, bud' očištěn!*“ (Mt 8,3) a vložil na něho svou ruku. DA 263.3

V té chvíli se malomocný změnil. Jeho tělo ozdravělo, nervy se staly citlivými a svaly nabyly pevnosti. Drsná, šupinatá pokožka, příznačná pro malomocenství, zmizela a na jejím místě se objevila jemná hebká kůže podobná pleti zdravého dítěte. DA 263.4

Ježíš přikázal uzdravenému, aby se nikomu nezmiňoval o tom, co se stalo, nýbrž aby šel rovnou do chrámu s obětním darem. Taková oběť nemohla být přijata, dokud kněží obětujícího neprohlédli a neprohlásili, že není nemocí postižen. Jakkoli neradi dělali kněží tuto službu, nemohli se vyhnout prohlídce a rozhodnutí o případu. DA 264.1

Slova Písma ukazují, s jakou naléhavostí žádal Kristus muže o to, aby zachoval mlčení a rychle jednal. „*Přikázal mu, aby nikomu nic neříkal, a pravil: Jdi, ukaž se kněží a obětuj za své očistění, jak nařídil Mojžíš, lidem na svědectví.*“ (L 5,14) Kdyby se kněží dozvěděli to, že jde o uzdraveného malomocného, byli by vydali nesprávné rozhodnutí. Ježíš chtěl, aby se muž dostavil do chrámu dříve, než tam dojdou zprávy o zázraku. Tak mohlo být zajištěno nestranné rozhodnutí a uzdravenému malomocnému dovoleno vrátit se opět ke své rodině a mezi přátele. *DA 264.2*

Ještě další cíle sledoval Kristus tím, že požadoval na muži mlčenlivost. Spasitel věděl, že jeho nepřátelé neochabují ve snaze překazit jeho dílo a odvrátit od něho lid. Věděl, že kdyby se zpráva o uzdravení malomocného roznesla, přišly by k němu zástupy lidí, trpících touto strašnou nemocí a strhl by se pokřik, že stykem s nimi se nakazí další lidé. A tak by dar zdraví nebyl požehnáním pro mnohé malomocné a pro ostatní. A kdyby shromažďoval kolem sebe malomocné, poskytl by záminku pro obvinění, že porušuje omezení předepsaná zákonem o obřadech. Tím by bylo ohroženo Kristovo dílo – hlásání evangelia. *DA 264.3*

To, co se pak stalo, potvrdilo oprávněnost Kristova naléhání. Uzdravení malomocného přihlíželo množství lidí a všichni byli zvědaví na to, jak o případu rozhodnou kněží. Když se uzdravený vrátil ke svým přátelům, nastalo velké vzrušení. Přesto, že ho Ježíš varoval, nesnažil se muž zatajit okolnosti svého uzdravení. Nešlo samozřejmě zatajit, že je zdravý, ale malomocný začal o tom mluvit veřejně. Měl za to, že Ježíš ho žádal o mlčenlivost jen ze skromnosti, a proto chodil a všude mluvil o moci tohoto velikého Lékaře. Nechápal, že každý takový projev vede k ještě větší odhodlanosti kněží a starších zahubit Ježíše. Uzdravený na sobě pociťoval, že zdraví je velice vzácný dar. Radoval se z mužné síly, z návratu ke své rodině a do společnosti lidí a cítil, že je nemožné, aby nevzdal chválu Lékaři, který ho vyléčil. Tím však, že věc rozhlašoval, ohrozil dílo Spasitelovo. Následkem toho byl, že lidé se začali k Ježíši hrnout v takových zástupech, že na čas musel své dílo přerušit. *DA 264.4*

Každý Kristův skutek měl pronikavý smysl. Jeho smysl sahal dále, než se jevílo na pohled. Tak tomu je i s případem malomocného. Ježíš sloužil všem, kdož k němu přišli, a toužil být požehnáním i pro ty, kdož k němu dosud nepřišli. Přitahoval k sobě publikány, pohany a Samaritány, chtěl však, aby k němu přišli i kněží a učitelé, kteří byli obehnáni hradbou předsudků a tradic. Neopomenul žádný prostředek, aby je k sobě přitáhl. Uzdraveného malomocného poslal ke kněžím, aby jim poskytl svědectví, jež by je zbavilo jejich předsudků. *DA 265.1*

Farizeové prohlašovali, že Kristovo učení odporuje zákonu, který dal Bůh skrze Mojžíše. Ježíšův pokyn vyléčenému malomocnému, aby nabídl oběť podle zákona, vyvracel však toto obvinění. Byl to dostatečný důkaz pro všechny, kdož byli ochotni dát se přesvědčit. *DA 265.2*

Vůdcové Jeruzaléma vyslali zvědy, aby našli nějakou záminku, pod níž by pak Krista usmrtili. Kristus odpověděl tím, že jim poskytl důkazy o své lásce k lidem, o své úctě k zákonu a o své moci vysvobozovat z hříchu a smrti. Takové vydal o nich svědectví: „*Odplacuji se mi zlým za dobré, a nenávisť za milování mé.*“ (Ž 109,5) Ten, jenž kdysi dal na hoře přikázání: „*Milujte své nepřátele*“, byl sám příkladem zásady „*neoplácej zlo zlem, urážku urážkou, ale naopak žehnat*“ (Mt 5,44; podle 1 Pt 3,9). *DA 265.3*

Titíž kněží, kteří odsoudili malomocného do vyhnanství, potvrdili jeho uzdravení. Tento výrok, veřejně vyhlášený a zaznamenaný, byl trvalým svědectvím, mluvícím pro Krista. A když se uzdravený vrátil mezi Izraelské s potvrzením, jež mu vydali sami kněží, že na něm není ani jediná stopa nemoci, byl sám živým důkazem, svědčícím pro svého Dobrodince. S radostí přinesl svou oběť a velebil jméno Ježíšovo. Kněží se přesvědčili o božské moci Spasitele. Dostalo se jim příležitosti poznat pravdu a přijmout požehnání světla. Odmítnou-li příležitost, jež se jim nabízí, nikdy se jim už znovu nenabídne. Mnozí světlo odmítali, přesto jim nebylo nabízeno nadarmo. Mnohá srdce jím byla zasažena, i když se to neprojevovalo. Za života Spasitelova se zdálo, že jeho poslání vyvolává jen málo laskavé odezvy u kněží a učitelů; po jeho nanebevstoupení však „*hojný zástup kněží se stal poslušnými víry*“ (Sk 6,7). *DA 265.4*

Kristův skutek, jímž očistil malomocného od strašné nemoci, je obrazem Kristova díla – očistění duše od hříchu. Muž, jenž přišel k Ježíši, byl zachvácen malomocenstvím. Smrtelný jed nemoci prostoupil celé jeho tělo. Učedníci se pokusili zabránit Mistru, aby se ho dotkl, neboť ten,

kdo se dotkl malomocného, se sám stal nečistým. Avšak Ježíš se vložím ruky na malomocného neznečistil. Jeho dotyk měl životodárnou moc. Očistil od malomocenství. Tak je tomu i s malomocenstvím hříchu, které je tvrdošíjné, smrtelné a nelze je vyléčit lidskými silami. „*Všecka hlava jest neduživá, a všecko srdce zemdlené. Od spodku nohy až do vrchu hlavy není na něm místa celého, jen rána a zsinlost.*“ (Iz 1,5.6) Ježíše však, který přišel, aby přebýval mezi lidmi, nic neposkvrní. Jeho přítomnost má pro hříšníka léčivou moc. Kdokoli padne k jeho nohám a řekne ve víře: „*Pane, chceš-li, můžeš mě očistiti,*“ uslyší odpověď: „*Chci, buď očištěn!*“ (Mt 8,2.3) DA 266.1

Na některé prosby o uzdravení neodpověděl Ježíš okamžitým udělením kýženého požehnání. V případě malomocenství však prosbě vyhověl, sotva byla vyřčena. Modlíme-li se o pozemská požehnání, může se odpověď na naše modlitby omeškat nebo nám Bůh může poskytnout něco jiného, než oč žádáme; jiné je to však, když prosíme o vysvobození z hříchu. Je vůlí Boží očistit nás od hříchu, přijmout nás za své děti a umožnit nám, abychom žili svatým životem. Kristus „*se vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z tohoto přítomného zlého světa podle vůle našeho Boha a Otce.*“ (Ga 1,4) A „*k němu pak máme důvěru, že nás slyší, kdykoli o něco prosíme podle jeho vůle. A víme-li, že nás slyší ve všem, oč prosíme, víme také, že máme splnění proseb, jimiž ho prosíme*“ (1 J 5,14.15). „*Vyznáváme-li své hříchy, on jest věrný a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy a očistil nás od každé nepravosti.*“ (1 J 1,9) DA 266.2

I uzdravením ochrnutého v Kafarnau učil Kristus této pravdě. Provedl tento div proto, že chtěl zjevit svou moc odpouštět hříchy. Kromě toho je uzdravení ochrnutého znázorněním ještě dalších vzácných pravd. Je v něm obsažena naděje a povzbuzení a nadto hnidopišským farizeům poskytuje i výstrahu. DA 267.1

Onen ochrnutý ztratil podobně jako malomocný veškerou naději na uzdravení. Jeho nemoc byla důsledkem hříšného života a jeho utrpení ztrpčovaly výčitky. Již dávno předtím se obracel na farizeje a lékaře a doufal, že ho zbaví duševních muk a tělesného utrpení. S chladnou tváří ho však prohlásili za nevléčitelně chorého a ponechali ho hněvu Božímu. Farizeové pokládali utrpení za důkaz božské nelibosti, a proto se stranili chorých a nuzných. Často však právě ti, kteří se vynášeli svou neviností, byli hříšnější než trpící, které odsuzovali. DA 267.2

Ochrnutý byl naprosto bezmocný, a protože neviděl odnikud pomoc, propadl zoufalství. Pak slyšel o podivných skutcích Ježíšových. Dozvěděl se, že byli uzdraveni jiní, právě tak hříšní a bezmocní jako on, že i malomocní byli očištěni. A přátelé, kteří mu tyto zprávy přinesli, ho povzbuzovali, aby věřil, že také on může být uzdraven, bude-li přinesen k Ježíši. Jeho naděje však klesla, když si vzpomněl, jak si nemoc přivodil. Strachoval se, že čistý Lékař ho nestrpí ve své blízkosti. DA 267.3

Netoužil ani tak po tělesném uzdravení jako spíše po ulehčení břemene hříchu. Kdyby mohl spatřit Ježíše a získat ujištění o odpuštění a usmíření s nebem, byl by spokojen, ať už by podle vůle Boží žil dále nebo zemřel. Tento umírající volal: Ó, kéž bych směl přijít do jeho blízkosti! Nesměl ztrácet čas; jeho zchradlé tělo jevílo již známky rozkladu. Úpěnlivě prosil své přátele, aby ho i s jeho lůžkem odnesli k Ježíši, což také s radostí učinili. V domě a kolem domu, v němž byl Spasitel, se však shromáždil tak velký zástup lidí, že nemocný a jeho přátelé se k němu nemohli dostat, ba ani slyšet jeho hlas. DA 267.4

Ježíš učil v domě Petrově. Podle svého zvyku seděli učedníci blízko Ježíše a „*seděli tam farizeové a učitelé zákona, kteří přišli ze všech vesnic galilejských, judských, a z Jeruzaléma*“ (L 5,17). Tito přišli jako špehové a hledali obvinění proti Ježíši. Za nimi pak se tísnil dav lidí; byli tam jak lidé zbožní a dychtící po poznání, tak zvědavci a nevěřící. Byly tu zastoupeny různé národnosti a všechny společenské vrstvy. „*A moc Páně přítomna byla k uzdravení jich.*“ (L 5,17) Duch života vznášel se nad shromážděnými, ale farizeové a učitelé zákona nepoznali, že je přítomen. Necítili žádnou potřebu, nepotřebovali uzdravení. A Ježíš „*hladovějící nasýtil dobrými věcmi, bohaté poslal pryč prázdné*“ (L 1,53). DA 267.5

Muži, kteří nesli ochrnutého, se znovu a znovu pokoušeli proklestit si cestu davem, leč nadarmo. Chorý se rozhlížel kolem sebe v nevýslovné úzkosti. Jak by se mohl vzdát naděje, když pomoc, po níž tak dlouho toužil, je tak blízko? Na jeho návrh ho jeho přátelé vynesli na střechu domu, odkryli ji a spustili ho k nohám Ježíšovým. Kázání bylo přerušeno. Spasitel pohlédl na žalostnou tvář a viděl prosící oči, které se na něho upíraly. Pochopil celý případ; přitáhl k sobě tohoto zma-

teného a pochybujícího ducha. Ještě když ochrnutý ležel doma, přesvědčoval Spasitel jeho svědomí. Když se pak kál ze svých hříchů a uvěřil, že moc Ježíšova ho uzdraví, požehnala poprvé životodárná milost Spasitelova jeho toužícímu srdci. Ježíš sledoval, jak z první jiskřičky víry vyrostlo přesvědčení, že on je jediný, kdo může hříšníku pomoci, a viděl, jak jeho přesvědčení sílí každým pokusem dostat se do jeho blízkosti. *DA 268.1*

Pak Spasitel pronesl slova, jež zněla sluchu trpitele jako hudba: „*Človče, tvé hříchys jsou ti odpuštěny.*“ (L 5,20) *DA 268.2*

Zoufalství, jímž byla zachváčena duše nemocného, přestává tížit. Na jeho ducha se snáší pokoj jako po odpuštění a na jeho tváři se rozprostírá mír. Tělesné útrapy odcházejí a celá jeho bytost se mění. Ochrnutý, dosud bezmocný, je uzdraven! Provinilemu hříšníku se dostalo odpuštění! *DA 268.3*

Prostou vírou přijal slova Ježíšova jako dar nového života. Nic jiného už nežádal, ležel tiše a blažen, jeho štěstí bylo nevýslovné. Jeho tvář vyzařovala nebeské světlo a lid hleděl na tento výjev s posvátnou hrůzou. *DA 268.4*

Rabíni s napětím sledovali, co Kristus učiní v tomto případě. Vzpomněli si, jak se k nim tento muž utíkal o pomoc a jak mu odpírali naději a podporu. A nemálo na tom, ještě prohlašovali, že jeho utrpení je trestem Božím za jeho hříchys. To všechno jim nyní vyvstalo v mysli, když viděli nemocného před sebou. Všimli si, s jakým zájmem všichni sledují výjev a dostali strašný strach, že ztratí vliv nad lidem. *DA 268.5*

Tito hodnostáři nevyměnili mezi sebou jediného slova, avšak z jejich tváří bylo lze číst tutéž myšlenku: něco se musí stát, aby se tento příliv zastavil. Ježíš prohlásil, že hříchys ochrnutého jsou odpuštěny. Farizeové se chopili těchto slov jako rouhačství; napadlo je, že by jich mohli použít a vydávat je za hřích hodný trestu smrti. V duchu uvažovali: „*Rouhá se! Kdo může odpouštět hříchys kromě samého Boha?*“ (Mk 2,7) *DA 269.1*

Ježíš na ně upřel svůj zrak, před nímž se schoulili a ucouvli, a pravil: „*Co to uvažujete v duchu? Co jest snadnější: říci ochrnutému: Tvé hříchys jsou ti odpuštěny, či říci mu: Vstaň, vezmi svá nosítka a chod?*“ Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět hříchys na zemi ...“ a Ježíš se obrátil k ochrnutému a pravil: „*Vstaň, vezmi svá nosítka a odejdi domů!*“ (Mk 2,9-11) *DA 269.2*

A ten, jenž byl přinesen k Ježíši na nosítkách, se postavil na nohy s pružností a silou mladého muže. Jeho žilami opět proudila životodárná krev. Každý úd jeho těla byl náhle nabit životností. Si-nalost blížící se smrti vystřídal ruměncem zdraví. „*I vstal, hned vzal nosítka a odešel přede všemi, takže všichni žasli a velebili Boha říkajíce: Takového něco jsme ještě nikdy neviděli.*“ (Mk 2,12) *DA 269.3*

Ó, jak podivuhodná je láska Kristova, která se sklání k hříšným a trpícím, aby je uzdravila! Božství se rmoutí nad neduhy trpícího lidstva a tiší je. Ó, jaká divotvorná síla se tu zjevila synům lidským! Kdo může zapochybovat o poselství spásy? Kdo může zlehčit milosrdenství soucitného Vykupitele? *DA 269.4*

Vrátit zdraví rozpadajícímu se tělu mohl jen zásah tvůrčí síly. Týž hlas, který oživil člověka utvořeného z prachu země, dal život umírajícímu tělu ochrnutého. A táž síla, která dala život tělu, oživila srdce. Ten, jenž při stvoření „*řekl, a stalo se*“, jenž „*rozkázal a postavilo se*“ (Ž 33,9), dal život duši, jež zemřela v přestoupeních a hříších. Uzdravení těla bylo důkazem moci, jež oživila srdce. Kristus přikázal ochrnutému, aby vstal a šel; „*abyste viděli,*“ pravil Kristus, „*že Syn člověka má moc odpouštět hříchys na zemi*“ (Mk 2,10). *DA 269.5*

Ochrnutý našel v Kristu uzdravení pro svou duši i pro své tělo. Po duchovním uzdravení přišlo uzdravení tělesné. Na toto poučení bychom neměli zapomínat. I dnes jsou tisíce takových, kteří trpí tělesnými neduhy a kteří stejně jako onen ochrnutý touží po slovech: „*Tvé hříchys jsou ti odpuštěny.*“ (Mk 2,9) Základem jejich nemoci je břemeno hříchu s nepokojem a neukojenými tužbami, jež plodí. Nemůže jim být napomoženo, dokud nepřijdou za Lékařem duše. Mír, který může dát jen on, dává sílu mysli a zdraví tělu. *DA 270.1*

Ježíš přišel, „*aby zrušil činy ďáblovy*“. „*V něm byl život.*“ Sám praví: „*Já jsem přišel, aby měli život a aby měli hojnost.*“ Ježíš je „*oživujícím duchem*“. (1 J 3,8; J 1,4; 10,10; 1 K 15,45) A stále má tutéž životodárnou moc, jako když na zemi uzdravoval nemocné a odpouštěl viny hříšníkům. „*Odpouští tobě všechny nepravosti,*“ „*uzdravuje všechny nemoci tvé.*“ (Ž 103,3) *DA 270.2*

Uzdravení ochrnutého mělo na lid takový účinek, jakoby se bylo otevřelo nebe a zjevila se sláva lepšího světa. Když uzdravený kráčel zástupem, velebě Boha na každém kroku a nesa svá nosítka, jako by to bylo ptačí pírko, ustupovali lidé, aby mu uvolnili místo a hleděli na něho s údivem a bázní, šeptající si tiše mezi sebou: „*Takového něco jsme ještě nikdy neviděli.*“ (Mk 2,12) DA 270.3

Farizeové oněměli úžasem a pocítili svou porážku. Poznali, že jejich řevnivost zde nemůže na lidi zapůsobit. Podivuhodné uzdravení člověka, kterého oni ponechali hněvu Božímu, zapůsobilo na lid tak silně, že na rabíny v té chvíli nikdo ani nevzpomněl. Rabíni poznali, že Kristus má takovou moc, kterou oni připisovali jedině Bohu; přesto se jeho jednání, tak laskavé a důstojné, ostře lišilo od jejich nadutého chování. Byli zmateni a vyvedeni z klidu, když poznali, ale nepřiznali si, že je přítomna vyšší bytost. Čím silnější byl dán důkaz, že Ježíš má moc na zemi odpouštět hříchy, tím více se zatvrzovali ve své nevěře. Z Petrova domu, kde na vlastní oči viděli ochrnutého, uzdraveného slovem Ježíšovým, odešli domů, aby vymýšleli nové plány, jak by Syna Božího umlčeli. DA 270.4

Tělesná nemoc, jakkoli byla zhoubná a tvrdošíjná, byla vyléčena mocí Kristovou; nemoc duše však zachvátila ještě pevněji ty, kdož zavřeli oči před světlem. Malomocenství a ochrnutí nebyly tak strašné jako pobožnůstkářství a nevěra. DA 271.1

V domě uzdraveného ochrnutého zavládla velká radost, když se vrátil ke své rodině, sám si nesa vlastní nosítka, na nichž ho nedlouho před tím opatrně odnesli. Sběhli se k němu, plakali radostí a stěží věřili svým očím. Stanul před nimi silný jako dříve. Jeho paže, které naposled viděli bezvládné, poslouchaly ochotně jeho vůli. Jeho pleť dosud scvrklá a olověné šedá, byla nyní svěží a ruměná. Kráčel nenuceně pevným krokem. V každém rysu jeho tváře byla vepsána radost a naděje; známky hříchu a utrpení zmizely a objevil se výraz čistoty a klidu. Ve svém štěstí vzdala rodina díky Bohu a Bůh byl oslaven skrze svého Syna, jenž vrátil naději zoufalému a sílu sklíčenému. Muž i celá jeho rodina by byli rádi položili své životy za Ježíše. Jejich víru nekalila pochybnost; jejich oddanost Ježíši, jenž vnesl světlo do jejich smutného domova, neoslabovala žádná nedůvěra. DA 271.2

28. Lévi Matouš

Z římských úředníků byli v Palestině nejnenáviděnější publikáni. To, že daně jim ukládala cizí vláda, Židy ustavičně dráždilo, protože jim to připomínalo, že ztratili svobodu. A výběrčí daní nebyli jen nástroji římského útlaku; vydírali lid a obohacovali se na jeho účet. Na Žida, který přijal tento úřad z rukou Římanů, se pohlíželo jako na někoho, kdo zradil čest svého národa. Upadl v opovržení jako odpadlík a zařadil se mezi největší ničemníky společnosti. *DA 272.1*

K této třídě patřil také Lévi Matouš, kterého Kristus povolal u jezera Genezaretského do své služby jako svého pátého učedníka. Farizeové posuzovali Matouše podle jeho zaměstnání, Ježíš však v něm viděl člověka, ochotného přijmout pravdu. Matouš poslouchal učení Spasitelovo. Když přesvědčující Duch Boží zjevil jeho hříšnost, zatoužil hledat a najít pomoc u Krista; byl však zvyklý na to, že rabíni si nikoho nevšímali, a proto ani nepomyslel na to, že by si ho všiml veliký Učitel. *DA 272.2*

Jednoho dne seděl ve své budce, kde pracoval jako celník, a viděl, jak přichází Ježíš. K svému velkému překvapení slyšel slova, jež mu byla určena: „*Následuj mne!*“ *DA 273.1*

Matouš „*nechal všeho, vstal a následoval ho*“ (L 5,27.28). Bez váhání a bez vyptávání, nepřemýšleje o tom, že vymění výnosné zaměstnání za bídu a těžký život. Stačilo mu, že bude s Ježíšem, že bude smět naslouchat jeho slovům a pomáhat mu v jeho díle. *DA 273.2*

Tak tomu bylo i s učedníky, kteří byli povoláni před ním. Když Ježíš vyzval Petra a jeho přátele, aby ho následovali, ihned opustili své čluny a zanechali svých sítí. Někteří z těchto učedníků měli přátele, kteří byli odkázáni na jejich podporu; když však přijali pozvání Ježíšovo, nezaváhali a neptali se: Z čeho budu živ a jak užívám svou rodinu? Uposlechlí výzvy; a když se jich později Ježíš zeptal: „*Když jsem vás posílal bez měšce, bez mošny a bez sandálů, měli jste v něčem nedostatek? Odpověděli: V ničem!*“ (L 22,35) *DA 273.3*

Matouš, který byl zámožný, byl podroben těžké zkoušce jako Ondřej a Petr, kteří byli chudí. Od každého z nich se žádalo totéž zasvěcení. V okamžiku, kdy měli úspěch, kdy sítě byly naplněny rybami a kdy starý život je volal nejmocněji, požádal Ježíš své učedníky u jezera, aby všeho zanechali a oddali se dílu evangelia. Takové zkoušky je podrobována každá duše, aby se ukázalo, touží-li silněji po pozemském blahu nebo po společenství s Kristem. *DA 273.4*

Dodržování zásad vždy vyžaduje úsilí. Ve službě Boží neuspěje nikdo, kdo se dílu neodevzdá celým srdcem a kdo poznání Krista nedá před všechny ostatní věci. Ten, kdo má nějaké výhrady, nemůže být Kristovým učedníkem, tím méně jeho spolupracovníkem. Kdo si váží velikosti spásy, u toho se v životě projeví sebeobětování, jež je příznačné pro život Kristův. Kamkoli ho Kristus povede, tam ho bude s radostí následovat. *DA 273.5*

Povolání Matouše za jednoho z Kristových učedníků vyvolalo velkou nevoli. Zvolí-li si náboženský učitel za jednoho ze svých nejbližších pobočníků publikána, je to urážka náboženských, společenských a národních zvyklostí. Farizeové doufali, že se jim podaří obrátit citění lidu proti Ježíši, když se budou dovolávat předsudků. *DA 273.6*

Mezi publikány se projevil velký zájem. Božský Učitel je k sobě přitahoval. V radosti ze svého povolání za učedníka Kristova chtěl Matouš přivést k Ježíši své dřívější přátele. Proto uspořádal ve svém domě slavnost a pozval na ni své příbuzné a přátele. Mezi pozvanými byli nejen publikáni, ale i mnoho lidí pochybné pověsti, s nimiž se jejich úzkostlivější sousedé nestýkali. *DA 273.7*

Slavnost byla uspořádána na počest Ježíše a Ježíš přijal pozvání bez váhání. Byl si přitom dobře vědom toho, že tím popudí a urazí stranu farizeů a že tím také ztratí v očích lidu. Chytráctví však nemohlo ovlivnit jeho rozhodování. Vnější rozdíly nepřikládal váhu. Zajímala ho jen duše, žiznící po vodě života. *DA 274.1*

Ježíš zasedl za stůl publikánů jako čestný host a svou účastí a laskavým společenským chováním ukázal, že uznává důstojnost člověka; a lidé zatoužili stát se hodnými jeho důvěry. Jeho slova působila na jejich žiznící srdce požehnanou, životodárnou silou. Vyvolávala v těchto vyvržených společnosti nové pohnutky a otvírala jim možnosti nového života. *DA 274.2*

Při takovýchto shromážděních zapůsobilo učení Spasitelovo na mnohé, kteří Krista uznali až po jeho nanebevstoupení. Když nastalo vylítí Ducha svatého a v jediném dni bylo obráceno tři tisíce lidí, byli mezi nimi mnozí, kteří slyšeli pravdu poprvé u stolu publikánů a někteří z nich se pak stali zvěstovateli evangelia. Pro Matouše samého byl příklad Ježíšův na slavnosti trvalým poučením. Z opovrhovaného publikána se stal jeden z nejoddanějších evangelistů, který věrně kráčet ve šlépějích svého Mistra. *DA 274.3*

Když se rabíni dozvěděli, že Ježíš přišel k Matoušovi na slavnost, chopili se této příležitosti, aby ho obvinili. Rozhodli se, že k tomu využijí učedníků. Doufali, že v nich vzbudí předpojatost, a tím je odcizí jejich Mistrovi. Měli v úmyslu obviňovat Krista před učedníky a učedníky před Kristem a zasahovat svými šípy místa, nejvíce zranitelná. Takovým způsobem pracuje satan již od chvíle, kdy vyvolal nespokojenost v nebi; a všichni, kdož se pokoušejí zasít nesvár a rozkol, jsou vedeni jeho duchem. *DA 275.1*

„Proč váš Mistr jí s celníky a hříšníky?“ vyptávali se závistiví rabíni. *DA 275.2*

Ježíš nečekal, až učedníci odpovědí na toto obvinění, a odpověděl sám: *„Nepotřebují silní lékaře, ale nemocní. Jděte a naučte se, co znamená slovo: Milosrdenství chci, ne obět; neboť jsem nepřišel povolát spravedlivé, nýbrž hříšníky.“* (Mt 9,12.13) Farizeové si o sobě mysleli, že jsou duchovně zdraví a že nepotřebují lékaře, kdežto publikány a pohany pokládali za lidi, hynoucí nemocemi duše. Nebylo tudíž posláním Krista jako lékaře, aby vyhledával právě ty, kdož jeho pomoc potřebují? *DA 275.3*

Ačkoli si však farizeové o sobě tolik mysleli, byli na tom ve skutečnosti hůře než ti, jimiž pohrdali. Publikáni nebyli tak pobožnůstkářští a nebyli tak sebevědomí a pyšní jako farizeové, a proto byli přístupnější vlivu pravdy. Ježíš řekl rabínům: *„Jděte a naučte se, co znamená slovo: Milosrdenství chci, ne obět.“* Tím naznačil, že nemají ponětí o duchu slova Božího, ačkoli tvrdí, že je dovedou vykládat. *DA 275.4*

Tím byli farizeové na čas umlčeni, avšak jejich nepřátelství se ještě více utvrdilo. Vyhledali hned učedníky Jana Křtitele a snažili se popudit je proti Spasiteli. Farizeové neuznávali poslání Jana Křtitele. S posměchem poukazovali na jeho střídmý život, prosté zvyky a ošumělý oděv a prohlašovali ho za fanatika. Protože káral jejich pokrytectví, odmítali jeho slova a pokoušeli se poštvat lid proti němu. Duch Boží působil na srdce těchto posměvačů a usvědčoval je z hříchu; ti však odmítali radu Boží a prohlašovali, že Jan je posedlý d'áblem. *DA 275.5*

Nyní, když Ježíš přicházel mezi lid, jedl a pil s nimi u jejich stolů, vznesli proti němu obvinění, že propadl obžerství a holduje pití. Takovými však byli právě ti, kteří vznesli toto obvinění. Jako satan zkresloval povahu Boha a připisoval mu své vlastnosti, tak tito bezbožníci zkreslovali povahu poslů Páně. *DA 276.1*

Farizeové nechtěli připustit, že Ježíš stoluje s publikány a hříšníky proto, aby přinesl světlo nebes těm, kdož jsou ve tmě. Nechtěli uznat, že každé slovo, vyšlé z úst nebeského Učitele, je živé sémě, jež vzklíčí a přinese plody k slávě Boží. Rozhodli se, že nepřijmou světlo; a ačkoli se stavěli proti poslání Jana Křtitele, byli nyní ochotni navázat přátelství s jeho učedníky, při čemž doufali, že se s nimi spolčí proti Ježíši. Tvrdili, že Ježíš pošlapává staré tradice a proti přísné zbožnosti Jana Křtitele stavěli počínání Ježíše, hodujícího s publikány a hříšníky. *DA 276.2*

Učedníci Janovi žili v té době ve velkém žalu. Bylo to ještě předtím, než navštívili Ježíše s Janovým poselstvím. Celé dny truchlili pro svého milovaného učitele, který dlel ve vězení. A Ježíš nevyvíjel žádné úsilí, aby Jana vysvobodil, ba zdálo se dokonce, že jeho učení znevažuje. Kdyby byl Jan býval poslán od Boha, proč by si Ježíš a jeho učedníci počínali tak zcela odlišně? *DA 276.3*

Učedníci Jana neměli správné ponětí o díle Kristově; domnívali se, že obvinění farizeů by mohlo mít nějaké opodstatnění. Zachovávali mnohá z nařízení, která vydali rabíni, a doufali, že zákon je ospravedlní. Židé se postili, aby si získali zásluhu; nejpravověrnější z nich se postili dva dny v týdnu. Farizeové a učedníci Janovi se právě postili, když učedníci přišli za Ježíšem a položili mu otázku: *„Proč my a farizeové se postíme, ale tvoji učedníci se nepostí?“* (Mt 9,14) *DA 276.4*

Ježíš jim odpověděl velmi jemně. Nepokusil se opravit jejich falešné pojetí postu, snažil se jen objasnit jim své poslání. Učinil tak tím, že použil téhož obrazu, jehož použil sám Jan Křtitel ve své svědecké výpovědi o Ježíši. Jan tehdy řekl: *„Kdo má nevěstu, je ženichem; přítel ženichův, který je*

s ním a slyší ho, srdečně se raduje z ženichova hlasu. Tato má radost je tedy dovršena.“ (J 3,29) Učedníci Janovi si přitom nemohli nevzpomenout na tato slova svého učitele, když jim Ježíš použil téhož obrazu, odpověděl: „*Což se mohou rmoutiti mládenci na svatbě, dokud je s nimi ženich?*“ (Mt 9,15) DA 276.5

Kníže nebes byl mezi svým lidem. Světu se dostalo největšího daru. Radosti se dostalo chudým, neboť Kristus přišel, aby je učinil dědici svého království. Radosti se dostalo bohatým, neboť je naučí, jak získat bohatství věčné. Radosti se dostalo nevědomým, neboť je poučí o spasení. Radosti se dostalo i moudrým, neboť jim otevře hlubší tajemství, o nichž neměli dosud ani potuchy; poslání Spasitelovo odhalí lidem pravdy, jež byly skryté od stvoření světa. DA 277.1

Jak Křtitel se zaradoval, když uzel Spasitele. Jak se radovali učedníci, jimž se dostalo výsady chodit a mluvit s Majestátem nebes! To nebyla doba vhodná pro smutek a půst. Bylo třeba, aby otvírali svá srdce, aby mohli přijmout světlo jeho slávy, aby pak mohli šířit světlo mezi těmi, kdož byli ve tmě a stínu smrti. DA 277.2

Skvělá byla představa, kterou vyvolala slova Kristova, padal však na ni těžký stín, který postihlo jen jeho oko. „*Přijdou dny,*“ pravil, „*kdy od nich bude ženich vzat, a pak se budou postiti.*“ (Mt 9,15) Až uvidí svého Pána zrazeného a ukřižovaného, budou učedníci truchlit a naříkat a budou se postit. Ve své poslední řeči ve večeradle jim Ježíš řekl: „*Za krátký čas mne neužříte a zase za krátký čas mě spatříte. Vpravdě, vpravdě vám pravím, budete plakati a naříkati, ale svět se bude radovati; budete zarmoucení, ale váš zármutek se promění v radost.*“ (J 16,19.20) DA 277.3

Až Kristus vstane z hrobu, jejich žal se změní v radost. Po svém nanebevstoupení nebude už osobně přítomen, bude však stále mezi nimi skrze Utěšitele a učedníci nebudou musit stále jen truchlit. A to chtěl satan. Satan chtěl, aby učedníci vzbuzovali dojem, že byli podvedeni a oklamáni. Učedníci však vírou vzhlednou ke svatyni na nebesích, kde za ně slouží Ježíš; otevrou svá srdce Duchu svatému, představiteli Krista, a budou se těšit světlu jeho přítomnosti. Přesto přijdou dny pokušení a zkoušek, kdy se dostanou do rozporu s mocnými tohoto světa a vůdci říše temna; až Kristus ve své osobě nebude mezi nimi a až nepoznají Utěšitele, pak jim nastane vhodnější čas pro půst. DA 277.4

Farizeové se chtěli vyvyšovat tím, že přísně zachovávali vnější formy; jejich srdce přitom byla naplněna závistí a řevnivostí. „*Aj,*“ praví se v Písmu, „*k sváru a různici se postíváte, a abyste bili pěstí nemilostivě; nepostíte se tak dnů těch, aby slyšán byl na výsosti hlas váš. Zdaliž tj. takový půst, jakýž oblibují, a den, v němž by trápil člověka duši svou? Zdali, aby svěsil jako třtina hlavu svou, a podstíral žini a popel? To-liž nazůveš postem a dnem vzácným Hospodinu?*“ (Iz 58,4-5) DA 278.1

Opravdový půst není pouhou formalitou. Bohulibý půst má podle Písma „*rozvázati svazky bezbožnosti, roztrhnouti snopky obtěžující, a potřené propustiti svobodné, a tak všeliké jho abyste roztrhli*“; má „*vylíti lačnému duši svou, a strápenou duši nasytiti*“ (Iz 58,6.10). Toto místo Písma ukazuje pravého ducha a pravý ráz díla Kristova. Celý život Kristův byl sebeobětováním pro spásu světa. Ať se postil na poušti nebo hodoval s publikány na hostině u Matouše, dával Ježíš svůj život za vykoupení ztracených. Pravý duch zbožnosti se neprojevuje v nečinném zármutku, v pouhém tělesném odříkání a v ustavičných obětech, nýbrž v nesobecké ochotě sloužit Bohu a člověku. DA 278.2

Ve své odpovědi učedníkům Janovým pokračoval Ježíš tímto podobenstvím: „*Nikdo nezáplatuje starý šat záplatou z nevalchované látky; vždyť taková výplň se ze šatu vytrhne, a trhлина se zvětší.*“ (Mt 9,16) Poselství Jana Křtitele nesmělo být porušeno tradicemi a pověrami. Pokus o smíšení farizejské povrchnosti s Janovou opravdovou zbožností by jen ukázal, jaká je mezi nimi propast. DA 278.3

Ani zásady Kristova učení nebylo možno sloučit s farizejstvím a jeho formami. Kristus nepřišel, aby překlenul propast, která vznikla učením Janovým. Přišel, aby rozdíl mezi starým a novým učinil ještě zřetelnější. Sám to vystihl těmito slovy: „*Také nelijí mladého vína do starých měchů, sic měchy pukají; víno se vylévá a měchy přicházejí nazmar.*“ (Mt 9,17) Kožené měchy, jichž se používalo za nádoby pro nové víno, po čase zaschly, trhaly se a nedalo se jich už znovu užít k témuž účelu. Tímto obrazem, každému známým, ukázal Ježíš, jak je to se židovskými vůdci. Kněží, zákoníci a přední mužové zůstali vězet ve vyjeté koleji obřadů a tradic. Jejich srdce okorala jako vyschlé měchy na víno, k nimž je Ježíš připodobnil. Spokojovali se svým náboženstvím, a proto se nemohli

stát šířiteli živé pravdy nebes. Domnívali se, že svou vlastní spravedlností stačí na všechno, a nechtěli, aby do jejich náboženství vnikl nový prvek. Odmítali blahosklonnost, kterou Bůh projevuje člověku, jako něco, co se jich netýká. Spojovali ji se svými vlastními zásluhami za své dobré skutky. Víra, která působí skrze lásku a očisťuje duši, nemohla najít společnou základnu s náboženstvím farizeů, jež sestávalo toliko z obřadů a řídilo se zařízeními vydanými člověkem. Snaha spojit učení Ježíšovo s tradičním náboženstvím vyzní naprázdno. Živá pravda Boží jako kvasící víno roztrhne staré, zpuchřelé měchy farizejské tradice. *DA 278.4*

Farizeové si o sobě mysleli, že jsou příliš moudří, než aby jim bylo zapotřebí poučení, že jsou příliš spravedliví, než aby jim bylo potřebí spásy, a že jsou příliš vznešení, než aby jim bylo třeba pocty, jež přichází od Krista. Spasitel se od nich odvrátil a vyhledal jiné, kteří ochotně přijmou poselství nebes. V nevzdělaných rybářích, v publikánech na tržišti, v samarské ženě a v prostém lidu, jenž mu rád naslouchal, našel Ježíš nové nádoby pro nové víno. Do díla evangelia jsou zapojeny ty duše, které ochotně přijímají světlo, jež jim Bůh posílá. To jsou šířitelé znalosti pravdy na světě. Stane-li se lid Boží milostí Kristovou novými nádobami, naplní je pak Kristus novým vínem. *DA 279.1*

Učení Kristovo, i když je přirovnáváno k novému vínu, nebylo novou naukou, nýbrž zjevením toho, co bylo zvěstováno od počátku. U farizeů však pravda Boží ztratila svůj původní význam a svou krásu. Pro ně bylo učení Kristovo téměř v každém směru něčím novým, co neuznávali a nepřijímali. *DA 279.2*

Ježíš poukazoval na to, že falešné učení dokáže otupit postřeh a potlačit touhu po pravdě. „*Nikdo pak,*“ pravil, „*kdo se napil starého vína, nechce nového, ale řekne: Staré je dobré.*“ (L 5,39) Všechna pravda, jež byla sdělena světu skrze patriarchy a proroky, zazářila ve slovech Kristových v nové kráse. Zákoníci a farizeové však nestáli o vzácné nové víno. Byli plni starých tradic, zvyků a obřadů a v jejich myslích a srdcích nebylo místa pro učení Kristovo. Lpěli na starých formách a odvraceli se od živé pravdy a moci Boží. *DA 279.3*

A právě to přineslo zkázu Židům a přináší zkázu mnoha duším i dnes. Tisíce lidí se dopouští téže chyby, které se dopustili farizeové, jež káral Kristus na hostině u Matouše. Než by se vzdali některých názorů, jež zastávají, a než by se zřekli některých svých myšlenkových vzorů, odmítají mnozí pravdu, která přichází od Otce světla. Věří v sebe, spoléhají na svůj vlastní rozum a neuvědomují si svou duchovní chudobu. Chtěli by dosáhnout spasení tím, že by vykonali nějaké důležité dílo. Když poznají, že se nepočítá s jejich účastí na díle, nabízené spasení odmítají. *DA 280.1*

Zákonické náboženství nemůže přivést duše ke Kristu, neboť je to náboženství bez lásky a bez Krista. Půst nebo modlitba, jež jsou samoúčelné, jsou ohavností v očích Hospodina. Slavnostní bohoslužebné shromáždění, náboženské obřady, okázalá pokora, velkolepé oběti – to vše má ukázat, že jejich účastník se pokládá za spravedlivého a hodného nebes. To všechno však je klam. Vlastními skutky si nemůžeme vykoupit spasení. *DA 280.2*

Jak bylo za dnů Kristových, tak je i dnes; farizeové si neuvědomují svou duchovní bídu. Jim platí poselství: „*Řikáš: Jsem bohat, zbohatl jsem, ničeho nepotřebuji. Zatím sám nevíš, že jsi bídný, politováníhodný, chudý, slepý a nahý. Radím ti, kup si ode mne zlato přepálené ohněm, abys zbohatl, kup si bílý šat, abys ses oblékl a aby nebyla zjevná hanba tvé nahoty.*“ (Zj 3,17.18) Víra a láska jsou zlato zkoušené v ohni. U mnohých však zlato ztratilo svůj lesk, a tím přišli o velký poklad. Spravedlnost Kristova je jim rouchem nenošeným, studnicí nedotčenou. Jim platí slova: „*Mám proti tobě to, že jsi upustil od své první lásky. Pamatuj tedy, s jaké výše jsi spadl. Kaj se a učiň dřívější skutky. Pakli ne, přijdu na tebe a pohnu tvým svícem z jeho místa, nebudeš-li se káti.*“ (Zj 2,4-5) *DA 280.3*

„*Oběti Boží duch skroušený; srdcem skroušeným a potřebným, Bože, nezhrziš.*“ (Ž 51,19) Člověk se musí zbavit svého sobectví, a teprve pak se může stát věřícím v Ježíše v plném smyslu toho slova. Vzdá-li se svého sobectví, může z něho Pán učinit nové stvoření. Do nových měchů může přijít nové víno. Láska Kristova dodá věřícímu nový život. V tom, kdo vzhlíží k Původci a k Dokonavateli naší víry, se projeví povaha Kristova. *DA 280.4*

29. Sobota

Sobota byla posvěcena při stvoření. Byla stanovena, „*když prozpěvovaly spolu hvězdy jitřní, a plésali všickni synové Boží*“ (Jb 38,7), a byla určena pro člověka. Mír vládl nad světem, neboť země byla v souladu s nebem. „*Viděl Bůh vše, což učinil, a aj, bylo velmi dobré*“ (Gn 1,31); a Bůh si odpočinul v radosti nad svým skončeným dílem. *DA 281.1*

Protože v sobotu odpočíval, „*požehnal Bůh dni sedmému a posvětil ho*“ – oddělil ho pro svatý účel. Dal ho Adamovi jako den odpočinku. Byl to památník díla stvoření, a tím i znamením moci a lásky Boží. Písmo praví: „*Památku způsobil předivnými skutky svými.*“ (Ž 111,4) „*Na tom, co učinil*“, je patrna „*neviditelná podstata Boží od stvoření světa*“, „*totiž jeho věčná moc i božskost.*“ (Ř 1,20) *DA 281.2*

Všechny věci byly stvořeny skrze Syna Božího. „*Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha... Všecky věci skrze ně učiněny jsou, a bez něho nic není učiněno, což učiněno jest.*“ (J 1,1-3) A protože sobota je památníkem díla stvoření, je také symbolem lásky a moci Kristovy. *DA 281.3*

Sobota přivádí naši mysl k přírodě, a tím nás uvádí do společenství se Stvořitelem. Ve zpěvu ptáků, v šelestu stromů a v hlasu moře smíme stále naslouchat hlasu toho, jenž promlouval k Adamovi v ráji za svěžího dne. A když patříme na moc Boží v přírodě, nalézáme v ní útěchu, neboť slovo, jež stvořilo všechny věci, stále vdechuje duši život. Ten, „*kterýž rozkázal, aby se z temnosti světlo zablesklo, tent' se osvítil v srdcích našich k osvětlení známosti slávy Boží v tváři Ježíše Krista*“ (2 K 4,6). *DA 281.4*

Toto pomyšlení dalo popud ke vzniku písně: *DA 282.1*

„*Ty jsi mne rozveselil, Hospodine, skutky svými, o skutcích rukou tvých zpívati budu. Jak velikí jsou skutkové tvoji, Hospodine! Velmi hluboká jsou myšlení tvá.*“ (Ž 92,5.6) *DA 282.2*

A Duch svatý praví skrze proroka Izaiáše: „*K komu tedy připodobníte Boha silného? A jaké podobenství přirovnáte jemu? ... Zdaliž nevíte? Zdaliž neslyšíte? Zdaliž se vám nezvěstuje od počátku? Zdaliž nesrozumíváte z základů země? Ten, kterýž sedí nad okřáskem země, jejížto obyvatelé jako kobylky, kterýž rozprostřel jako kortýnu nebesa, a roztáhl je jako stánek k přebývání... K tomu tedy připodobníte mne, abych podobný byl jemu, praví Svatý? Pozdvihněte zhůru očí svých, a vizte, kdo to stvořil, kdo vyvodí v počtu vojsko jejich, a všeho toho zejména povolává? Vedlé množství síly a veliké moci ani jedno z nich nehýne. Pročež tedy říkáš, Jákože, a mluvíš, Izraeli: Skrytať jest cesta má před Hospodinem a pře má před Boha mého nepřichází? Zdaliž nevíš, zdaž jsi neslyšel, že Bůh věčný Hospodin, kterýž stvořil končiny země, neustává ani zemdlivá? ... On dává svatému sílu, a tomu, ještě žádné síly nemá, moci hojně udílí.*“ „*Nebojž se, nebo já jsem s tebou; nestrachujž se, nebo já jsem Bůh tvůj. Posilním tě, a pomáhati budu tobě, a podpírati tě budu pravici spravedlnosti své.*“ „*Obraťtež zřetel ke mně, abyste spaseny byly všechny končiny země; nebo já jsem Bůh silný, a není žádného více.*“ (Iz 40,18-29; 41,10; 45,22) Tak zní poselství zaznamenané v přírodě, jež má stále udržovat památku soboty. Když Hospodin přikázal Izraeli, aby světil jeho sobotu, pravil: „*Budou na znamení mezi mnou a vámi, aby známé bylo, že já jsem Hospodin Bůh váš.*“ (Ez 20,20) *DA 282.3*

O sobotě se mluví v zákoně vyhlášeném ze Sinaje; tehdy však nebyla oznámena jako den odpočinku poprvé. Lid Izraele již o sobotě věděl dříve, než přišel k Sinaji. Zachovával sobotu již na cestě k této hoře. Když ji někteří začali znesvěcovat, napomenul je Hospodin slovy: „*Dokudž zpěčovatí se budete přikázání mých ostříhati a zákonů mých?*“ (Ex 16,28) *DA 283.1*

Sobota nebyla určena jen Izraeli, nýbrž celému světu. Člověk s ní byl seznámen v ráji a jako ostatní přikázání Desatera má trvalou závaznost. O tomto zákoně, jehož součástí je čtvrté přikázání, Kristus praví: „*Dokud nepomine nebe a země, nepomine ani písmenko ani háček ze zákona.*“ (Mt 5,18) Pokud budou trvat nebesa a země, bude sobota stále znamením moci Stvořitele. A až na zemi opět rozkvete ráj, budou svatý den Božího odpočinku uctívat všichni pod sluncem. „*Od soboty do*

soboty“ budou přicházet obyvatelé posvěcené nové země, „*aby se klaněli přede mnou, praví Hospodin*.“ (Iz 66,23) DA 283.2

Žádné jiné ustanovení, jež bylo Židům předepsáno, nesledovalo tak zřetelně cíl, aby se Židé odlišili od okolních národů, jako ustanovení o sobotě. Úmyslem Božím bylo, aby zachovávání soboty odlišilo Židy jako vyznavače Boha. Mělo být znamením, že se zbavili modloslužby a že jsou spojeni s pravým Bohem. Aby však mohli dodržovat svatou sobotu, musejí být lidé sami bez hříchu. Vírou se musejí stát účastníky spravedlnosti Kristovy. Když byl dán Izraelským příkaz: „*Pomni na den sobotní, abys jej světil*“, řekl jim Hospodin také: „*Lid svatý bude mi*.“ (Ex 20,8; 22,31) Jen tak mohla sobota plnit svůj smysl a odlišit Izrael jako vyznavače Boha. DA 283.3

Když se Židé odvrátili od Boha a přestali si vírou osvojovat spravedlnost Kristovu, ztratila pro ně sobota svůj smysl. Satan usiloval o to, aby se sám vyvýšil a aby odvrátil člověka od Krista; a proto se snažil převrátit sobotu, protože sobota je znamením moci Kristovy. Židovští vůdcové prováděli vůli satanovu, když Boží den odpočinku zatížili náročnými požadavky. Za dnů Kristových došlo k takovému zvrácení soboty, že v jejím zachovávání se obrážela spíše povaha lidského sobectví a lidské svévole než povaha milujícího nebeského Otce. Rabíni tím vlastně udělali z Boha zákonodárce, jehož zákony je lidem nemožno zachovávat. Vedli lid k tomu, aby v Bohu viděl tyra- na a aby nabyl přesvědčení, že zachovávání soboty, jak je Bůh vyžaduje, má v lidech vypěstovat ne- citelnost a krutost. Bylo úkolem Kristovým odstranit toto falešné pojetí. Ačkoli ho rabíni stíhali ne- lítostným nepřátelstvím, Kristus se ani v nejmenším nepřizpůsobil jejich požadavkům, nýbrž jednal po svém, zachovávaje sobotu podle zákona Božího. DA 283.4

Když se jednou v sobotu vracel Spasitel se svými učedníky z místa modlitby, vedla jejich cesta polem dozrávajícího obilí. Ježíš pokračoval ve své práci až do pozdních hodin, a když procházeli polem, začali učedníci trhat obilné klasy a jedli zrní, které z nich vymleli v dlaních. V jiný den by takové počínání nevzbudilo ani povšimnutí, neboť kdokoli procházel obilným polem, sadem nebo vinicí, mohl si volně utrhnout, co chtěl sníst (viz Dt 23,24.25). Učinil-li tak však někdo v sobotu, bylo to považováno za znesvěcování soboty. Trhání klasů bylo pokládáno za sklizeň a rozemílání v dlaních za mlácení obilí. Podle názoru rabínů to byl tedy dvojí přečin. DA 284.1

Špehové hned vznesli stížnost u Ježíše: „*Hle, tvoji učedníci činí, co není dovoleno v sobotu*.“ (Mt 12,2) DA 284.2

Když byl obviněn z přestoupení soboty v Bethesdě, hájil se Ježíš tím, že poukázal na své synovství Boží a prohlásil, že jedná v souladu se svým Otcem. Nyní, když byli napadeni jeho učedníci, odkázal Ježíš žalobce na příklady ze Starého zákona, na skutky, jež vykonali v sobotu ti, kteří byli ve službě Boží. DA 284.3

Židovští učitelé se vychlouvali svou znalostí Písma a Spasitel jim ve své odpovědi vytkl neznalost svatých spisů. „*Nečetli jste*“, pravil, „*co učinil David, když měl hlad a on i jeho družina? Jak vešel do Božího domu a jak jedli předložené chleby, které nebylo dovoleno jísti ani jemu samému, ani jeho družině, nýbrž jenom kněžím?*“ „*A řekl jim: Sobotu je pro člověka, a ne člověk pro sobotu*.“ „*Nečetli jste v zákoně, že kněží v sobotu v chrámě znesvěcují sobotu, a přece jsou bez viny? Pravím vám: Zde je někdo, kdo je víc než chrám*.“ „*Syn člověka je pánem i nad sobotou*.“ (L 6,3.4; Mk 2,27.28; Mt 12,5.6) DA 285.1

Bylo-li správné, že David ukojil svůj hlad tím, že snědl chléb oddělený pro svatý účel, pak bylo správné i to, že učedníci ukojili svou potřebu trháním klasů, byť v posvátných sobotních hodinách. Kněží nadto vykonávali v chrámě větší práci v sobotu než v ostatní dny. Kdo by tutéž práci vykonal pro světské účely, dopustil by se hříchu; práce kněží však byla službou Bohu. Kněží prováděli obřady, jež naznačovaly vykupitelskou moc Kristovu, a jejich práce byla tudíž v souladu se smyslem soboty. Nyní však přišel Kristus sám. Tím, že spolupracovali s Ježíšem, vykonávali učedníci službu Boží, a to, co bylo nutné k vykonání tohoto díla, bylo správné dělat i v sobotu. DA 285.2

Kristus chtěl poučit své učedníky i své nepřátele, že služba Bohu je ze všech věcí na prvním místě. Smyslem díla Božího na tomto světě je vykoupení člověka; a proto všechno, co je nutno vykonat pro uskutečnění tohoto díla v sobotu, je v souladu se zákonem o zachovávání soboty. Ježíš pak korunoval své vývody tím, že se sám prohlásil „*Pánem soboty*“, jenž je nad všemi spornými

otázkami a nad vším zákonem. Tento věčný Soudce zprostil učedníky viny tím, že se dovolal právě těch ustanovení, z jejich přestoupení byli obviňováni. *DA 285.3*

Ježíš nepřešel věc pouhým udělením výtky svým nepřátelům. Prohlásil, že ve své slepotě ne-
správně pochopili smysl soboty. Pravitel: „*Kdybyste věděli, co znamená slovo: Milosrdenství chci, ne
obětí, neodsoudili byste nevinných.*“ (Mt 12,7) Jejich četné bezduché obřady nemohly nahradit ne-
dostatek oné opravdovosti a něžné lásky, jež vždy bude vyznačovat pravého vyznavače Boha. *DA 285.4*

Znovu Kristus opakoval pravdu, že oběti samy o sobě jsou bezcenné. Jsou jen prostředkem a
nikoli cílem. Jejich smyslem bylo usměrňovat mysl lidí k Spasiteli, a tím je přivádět do souladu s
Bohem. Bůh si cení služby lásky. Jestliže se jí nedostává, jsou pouhé obřady urážkou Boha. Tak je
tomu i se sobotou. Jejím smyslem bylo přivést člověka do společenství s Bohem; jestliže však mysl
člověka byla odváděna a pohlcována dlouhými a únavnými obřady, mařil se tím účel soboty. Pouhé
vnější zachovávání soboty bylo fraškou. *DA 286.1*

Jednou v sobotu vstoupil Ježíš do synagógy a spatřil tam člověka, který měl odumřelou ruku.
Farizeové sledovali Krista dychtiví toho, co učiní. Spasitel si byl dobře vědom toho, že ho budou
považovat za přestupníka, uzdraví-li muže v sobotu, avšak nezaváhal a strhl hradbu požadavků, jež
vytvořila tradice a jen sobotu omezovaly. Vyzval postiženého, aby přistoupil a pak položil otázku:
„*Smí se v sobotu učinit něco dobrého či zlého, zachrániti život či zabít?*“ Pro Židy platilo pravidlo,
že nevykoná-li kdo dobro, má-li k tomu příležitost, spáchá vlastně zlo; zanedbat záchranu života se
rovnalo zabít. Tak Ježíš použil proti rabínům jejich vlastní učení. „*Ale oni mlčeli. Ohlédne se
hněvivě a se smutkem nad zatvrzelostí jejich srdce a řekne tomu člověku: Natáhni ruku! I natáhl ji,
a jeho ruka byla zase zdráva.*“ (Mk 3,5) *DA 286.2*

Ptali se Ježíše: „*Je dovoleno v sobotu uzdravovati?*“ a Ježíš odpověděl: „*Kdo z vás, kdyby měl
jedinou ovci a ta by mu v sobotu spadla do jámy, by ji neuchopil a ji nepomohl? A oč větší cenu má
člověk než ovce! Proto je dovoleno v sobotu činiti dobro.*“ (Mt 12,10-12) *DA 286.3*

Špehové se neodvážili odpovědět Kristu v přítomnosti tak velkého množství lidí, protože se
obávali, že by se dostali do těžké situace. Věděli, že Ježíš mluvil pravdu. Než by porušili své tradi-
ce, nechali by raději člověka trpět; zvířeti však pomoc poskytovali, protože jeho majiteli by vznikla
škoda, kdyby se pomoc zanedbala. Projevovali větší péči o němé zvíře než o člověka, který byl
stvořen k obrazu Božímu. To je výsledek působení každého falešného náboženství. Začíná to
touhou člověka vyvýšit se nad Boha a končí to ponížením člověka pod úroveň zvířete. Každé ná-
boženství, které bojuje proti svrchovanosti Boží, olupuje člověka o slávu, jež provázela jeho stvo-
ření a jež se mu opět v Kristu vrací. Každé falešné náboženství učí své stoupence, aby nedbali lid-
ských potřeb, utrpení a práv. Evangelium vysoce hodnotí člověka jako vykoupeného krví Kristovou
a učí starostlivým ohledům k potřebám a utrpení člověka. Pán praví: „*Způsobím to, že dražší bude
člověk nad zlato čisté, člověk, pravím, nad zlato z Ofir.*“ (Iz 13,12) *DA 286.4*

Když Ježíš položil farizeům otázku, zda je v souladu se zákonem konat v sobotu dobré nebo
zlé, zachraňovat životy nebo zabíjet, postavil jim tím před vlastní tvář jejich bezbožné záměry. Usi-
lovali totiž o jeho život s nelítostnou nenávistí, zatímco on zachraňoval životy tisíců lidí a přinášel
jim štěstí. Bylo lepší v sobotu zabíjet, jak to chystali oni, nebo uzdravovat trpící, jako to dělal on?
Bylo správnější uvažovat ve svatém dnu Božím o vraždě nebo šířit lásku ke všem lidem skutky mi-
losrdenství? *DA 287.1*

Tím, že uzdravil odumřelou ruku, odsoudil Ježíš obyčej Židů, ale přitom neporušil čtvrté při-
kázání, jak je dal Bůh. „*Je dovoleno v sobotu činit dobro,*“ prohlásil. Ježíš odstranil nesmyslná
omezení Židů, a tím poctil sobotu, kdežto ti, kteří ho obviňovali, svatý den Boží znesvěcovali. *DA*
287.2

Ti, kdož mají za to, že Kristus zrušil zákon, učí, že Ježíš porušil sobotu a ospravedlnil své
učedníky, když ji také porušili. Takoví zastávají vlastně totéž stanovisko, jaké měli hnidopišští Ži-
dé. Stavějí se tím proti svědectví samého Krista, jenž pravil: „*Já jsem zachovával přikazy svého Ot-
ce a zůstávám v jeho lásce.*“ (J 15,10) Ani Spasitel, ani jeho následovníci nepřestoupili zákon o so-
botě. Kristus byl živým představitelem zákona. Za svého života nepřestoupil jediný z jeho svatých
předpisů. Tváří v tvář zástupu svědků, kteří prahli po tom, aby ho mohli usvědčit a odsoudit, mohl
bez obav a s jistotou říci: „*Kdo z vás mě usvědčí z hříchu?*“ (J 8,46) *DA 287.3*

Spasitel nepřišel, aby zrušil výpovědi patriarchů a proroků, neboť to byl on sám, jenž mluvil ústy těchto zástupců. Od něho pocházejí všechny pravdy slova Božího. Tyto vzácné drahokamy se však dostaly do nesprávného zasazení. Jejich drahocenného světla bylo zneužito k tomu, aby podpořilo blud. Bůh chtěl, aby z nesprávného zasazení byly vyňaty a vsazeny do prostředí pravdy. Takové dílo mohla provést jen božská ruka. Tím, že byla zneužita k podpoře bludu, sloužila pravda věci nepřátel Boha a člověka. Kristus přišel, aby pravdu zasadil tam, kde oslaví Boha a spasí lidstvo. *DA 287.4*

„Sobota je pro člověka, a ne člověk pro sobotu,“ pravil Ježíš. Ustanovení, která vydal Bůh, jsou pro blaho člověka. *„Všecko se děje pro vás.“ „Pavel, Apolos, Kefas, svět, život, smrt, přítomnost i budoucnost – všecko je vaše, vy jste Kristovi a Kristus je Boží.“* (2 K 4,15; 1 K 3,22,23) Zákon Desatera, jehož částí je příkaz o sobotě, dal Bůh svému lidu jako požehnání. *„Protož přikázal nám Hospodin,“* pravil Mojžíš, *„abychom ostríhali všech ustanovení těchto, bojíce se Hospodina Boha svého, aby nám dobře bylo po všechny dny, a aby zachoval nás při životu.“* (Dt 6,24) A skrze žalmistu dostalo se Izraeli poselství: *„Služte Hospodinu s veselím, přestupte před obličej jeho s prozpěvováním. Vězte, že Hospodin jest Bůh; on učinil nás, a ne my sami sebe, abychom byli lid jeho, a ovce pastvy jeho. Vcházejte do bran jeho s díky, a do síní jeho s chválami.“* (Ž 100,2-4) A všem, kdož *„ostríhají soboty, aby ji nepoškrýňovali,“* Hospodin praví: *„Ty přivedu k hoře svatosti své, a obveselím je v domě svém modlitebném.“* (Iz 56,6.7) *DA 288.1*

„Syn člověka je Pánem i nad sobotou.“ (Mk 2,28) V těchto slovech je poučení a útěcha. Protože sobota byla učiněna pro člověka, je dnem Páně. Patří Kristu, neboť *„všecko povstalo skrze něho, bez něho nepovstalo nic, co povstalo“* (J 1,3). Protože stvořil všechny věci, stvořil i sobotu. Učinil ji památkou díla stvoření. Sobota upomíná Krista jako Stvořitele i jako Posvětitel. Připomíná, že ten, jenž stvořil všechny věci na nebi a na zemi a jenž všechny věci udržuje, je hlavou církve a že jeho mocí dosahujeme smíření s Bohem. Když mluvil o Izraeli, Kristus pravil: *„Soboty své vydal jsem jim, aby byly na znamení mezi mnou a mezi nimi, aby znali, že já Hospodin jsem posvětitel jejich.“* (Ez 20,12) Sobota je tedy znamením toho, že Kristus má moc nás posvětit. A byla dána všem, které Kristus posvěcuje. Jako znamení jeho posvěcující mocí je sobota dána všem, kteří se skrze Krista stávají částí Izraele Božího. *DA 288.2*

A Pán praví: *„Jestliže odvrátíš od soboty nohu svou, abys nevykonával libosti své v den svatý můj, anobř nazůveš-li sobotu rozkoší, a svatou Hospodinu slavnou..., tehdy rozkoš mítí budeš v Hospodinu.“* (Iz 58,13.14) Všem, kdož ji přijímají jako znamení Kristovy stvořitelské a vykupitelské moci, bude sobota potěšením. A spatřující v ní Krista, potěšují se v něm. Sobota jim připomíná dílo stvoření jako důkaz Kristovy vykupitelské moci. Připomíná ztracený pokoj ráje a pokoj, který přijde skrze Spasitele. A každý předmět v přírodě opakuje jeho pozvání: *„Pojďte ke mně všichni, kteří těžce pracujete a jste přetíženi, a já vám dám odpočinek.“* (Mt 11,28) *DA 289.1*

30. „Ustanovil jich dvanáct“

„Vstoupí na horu a zavolá k sobě, které chtěl, i šli za ním; a ustanovil jich dvanáct, aby byli s ním a aby je posílal kázat.“ (Mk 3,13.14) DA 290.1

Bylo to pod mohutnými stromy na horském svahu v nevelké vzdálenosti od Galilejského jezera, kde Ježíš povolával dvanáct svých učedníků za apoštoly a kde pronesl kázání na hoře. Pole a pahorky byly místa, kam se Ježíš s oblibou uchýloval; učil raději pod širým nebem než v chrámě nebo v synagógách. Žádná synagóga nemohla pojmout zástupy, které ho následovaly. Avšak nejen proto učil v polích a hájích. Ježíš miloval přírodní prostředí. Každé tiché zákoutí bylo mu svatým chrámem. DA 290.2

První obyvatelé země měli svou svatyni pod stromy ráje. Tam Kristus obcoval s praotcem lidstva. Když byli vypovězeni z ráje, vzývali naši prarodiče Boha na polích a v hájích a tam je Kristus navštěvoval s evangeliem své milosti. Byl to Kristus, jenž rozmlouval s Abrahámem pod duby v Mamre, jenž rozmlouval s Izákem, když si vyšel do polí k podvečerní modlitbě, s Jákobem na pahorku v Bethel, s Mojžíšem v horách Madiánu a s mladým Davidem, když hlídal svá stáda. Bylo to na Kristův příkaz, že Židé po patnáct století opouštěli každý rok na týden své domovy a bydleli ve stanech postavených ze zelených větví *„z stromů krásných, a ratolestí palmových, a větví z stromů hustých, a vrbí od potoku“ (Lv 23,40).* DA 290.3

Pro výchovu svých učedníků volil Ježíš místa vzdálená ruchu města a uchýloval se s nimi do ticha polí a pahorků, protože toto prostředí lépe odpovídalo výcviku v sebekázni, jíž je chtěl naučit. Za svého působení rád shromažďoval lid kolem sebe pod modrou oblohou, na nějakém travnatém svahu nebo na břehu jezera. Tam uprostřed díla, které sám stvořil, mohl obracet mysl svých posluchačů od věcí umělých k věcem přirozeným. V růstu a ve vývoji přírody se projevovaly zásady jeho království. Když lidé pozvedli zrak k výšinám Božím a pohleděli na podivuhodná díla rukou Božích, mohli získat vzácná poučení o božské pravdě. Přírodní jevy jim pak budou připomínat Kristovo učení. Tak je tomu u všech, kdož chodí do polí s Kristem v srdci. Ti pocítí všude kolem sebe vliv svatého ovzduší. Přírodní jevy připomínají podobenství našeho Pána a jeho rady. Obcování s Bohem v přírodě povznáší mysl a konejší srdce. DA 291.1

Prvním krokem, který bylo nyní třeba učinit, bylo založení církve, která po Kristově odchodu bude představitelem Kristovým na zemi. Nebylo pro ně přepychové svatyně, avšak Spasitel zaváděl své učedníky na svá oblíbená zákoutí a v jejich myslích byly pak vzácné zážitky prožitého dne provždy spojeny s krásou hor, údolí a jezer. DA 291.2

Ježíš povolal své učedníky, aby je pak mohl vyslat, aby jako jeho svědkové pověděli světu, co viděli a co o něm slyšeli. Jejich úkol byl nejdůležitějším posláním, k jakému kdy byla povolána lidská bytost, a to hned po poslání samého Krista. Měli se stát Božími spolupracovníky pro spásu světa. Jako ve Starém zákoně je dvanáct patriarchů vyličeáno jako představitelé Izraele, tak dvanáct apoštolů bude představovat evangelijní církev. DA 291.3

Spasitel znal povahu těch, které si vybral, všechny jejich slabosti a vady mu byly zjevné; věděl o nebezpečích, kterými budou muset projít, znal odpovědnost, kterou budou muset nést; a jeho srdce mělo pro tyto vyvolené plné pochopení; znal jejich nedostatky a omyly; strávil celou noc, modle se za ně, zatím co oni spali na úpatí hory. Za ranního úsvitu je shromáždil kolem sebe, neboť jim chtěl říci něco závažného. DA 291.4

Učedníci žili již nějakou dobu ve společnosti Ježíšově a činně mu pomáhali. Jan a Jakub, Ondřej a Petr, Filip, Natanael a Matouš byli s Kristem v užším spojení než ostatní učedníci a viděli více Ježíšových divů než oni. Petr, Jakub a Jan byli Kristu ještě blíže. Byli s ním téměř ustavičně, byli svědky všech jeho divů a slyšeli všechna jeho slova. V nejtěsnější blízkosti k Ježíši byl Jan, který je proto znám jako učedník, jehož Ježíš miloval. Spasitel je miloval všechny, avšak Jan byl z nich nejučenlivější. Byl ze všech nejmladší a jeho srdce se otvíralo Ježíši s dětskou důvěřivostí. Proto mohl z Krista více pochopit a skrze něho byla pak lidu Božímu sdělena Spasitelova nehlubší duchovní naučení. DA 292.1

V čele jedné ze skupin, do nichž byli apoštolové rozděleni, stál Filip. Byl první z učedníků, kterého Kristus vyzval: „*Následuj mne!*“ (J 1,44) Filip byl z Betsaidy, města, v němž žil Ondřej a Petr. Naslouchal učení Jana Křtitele a slyšel, jak ohlašuje Krista jako Beránka Božího. Filip upřímně toužil poznat pravdu, avšak nebyl ochoten dát se jen tak lehce přesvědčit. Ačkoli se sám přidal ke Kristu, slova, jež řekl o Ježíši Natanaelovi, napovídají, že o božství Ježíšově nebyl zcela přesvědčen. Přestože Krista prohlásil za Syna Božího hlas z nebes, Filip ho pokládal za „*Ježíše, syna Josefa z Nazareta*“ (J 1,45). Nedostatek víry se znovu u Filipa projevil při nasycení pěti tisíců. Ježíš mu položil otázku, aby ho vyzkoušel: „*Kde nakoupíme chleba, aby se najedli?*“ Filipova odpověď prozradila nedostatek víry: „*Za dvě stě denárů chleba jim nestačí, aby každý dostal malý kousek.*“ (J 6,5.7) To Ježíše zarmoutilo. Ačkoli Filip viděl jeho činy a poznal jeho moc, přesto nevěřil. Když se Řekové vyptávali Filipa na Ježíše, nevyužil příležitosti a nezavedl je ke Spasiteli, nýbrž šel za Ondřejem a řekl mu o tom. A v posledních hodinách před Kristovým ukřižováním prozradila slova Filipova opět jeho malověrnost. Když Tomáš řekl Ježíši: „*Pane, nevíme, kam jdeš; jak můžeme znáti cestu?*“ Spasitel odpověděl: „*Já jsem Cesta, Pravda a Život... Kdybyste mne znali, znali byste i mého Otce.*“ Filipova odpověď prozrazuje opět nevíru: „*Pane, ukaž nám Otce, a to nám stačí.*“ (J 14,5-8) Tak zpozdlého srdce a tak slabé víry byl tento učedník, který po tři léta chodil s Ježíšem. DA 292.2

Pravým opakem Filipovy nevěry byla dětinská víra Natanaelova, který byl mužem velmi vážným a opravdovým a který se vírou zmocňoval neviditelných skutečností. Přesto byl Filip žákem ve škole Kristově a božský Učitel trpělivě snášel jeho nevěru a nechápavost. Když byl na učedníky vylit Duch svatý, stal se Filip učitelem podle božského řádu. Znal, o čem mluvil, a učil s jistotou, jež přesvědčovala posluchače. DA 293.1

Když Ježíš připravoval učedníky pro jejich poslání, vloudil se mezi ně jeden, jenž nebyl pozván. Byl to Jidáš Iškariotský, muž, který předstíral, že je stoupencem Kristovým. Dožadoval se, aby byl přijat do úzkého kruhu učedníků. S velkou opravdovostí a zdánlivou upřímností prohlásil: „*Mistře, budu tě následovati, kamkoli půjdeš.*“ Ježíš ho neodmítl, ani ho neuvítal, pronesl však tato zarmucující slova: „*Lišky mají doupata a nebeští ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá kam položití hlavu.*“ (Mt 8,19.20) Jidáš věřil, že Ježíš je Mesiáš; doufal, že si zajistí vysoké postavení v novém království tím, že se připojí k apoštolům. Tuto naději mu Ježíš chtěl vzít, a proto mluvil o své chudobě. DA 293.2

Učedníci toužili po tom, aby se Jidáš stal jedním z nich. Jidáš budil dojem rozhodnosti, byl to muž bystrý a zdatný a učedníci ho Ježíši doporučovali jako člověka, který mu v jeho díle bude účinně pomáhat. Byli proto překvapeni, že ho Ježíš přijal tak chladně. DA 294.1

Velké zklamání učedníkům způsobilo, že se Ježíš nepokusil zajistit si spolupráci vůdců Izraele. Cítili, že je chybou, když se Kristus zříká podpory těchto vlivných mužů, kteří by mohli podepřít jeho věc. Kdyby byl Ježíš odmítl Jidáše, byli by učedníci začali v duchu pochybovat o moudrosti svého Mistra. Teprve další život Jidášův je poučí o tom, jak je nebezpečné připustit, aby se rozhodování o volbě vhodných mužů pro dílo Boží řídilo světskými úvahami. Takoví muži, jejichž spolupráci by byli učedníci rádi získali, by byli zradili dílo Kristovo a vydali je do rukou nejúhlavnějších nepřátel. DA 294.2

Když se Jidáš připojil k učedníkům, nemohl nepostřehnout krásu Kristovy povahy. Pocítil vliv oné božské síly, která přitahovala duše ke Spasiteli. Ten, jenž přišel, ne aby dolomil nalomenou třítnu nebo uhasil doutnající knot, aby byl nezapudil tuto duši, kterou jen jedinou myšlenkou zatoužila po světle. Spasitel prozkoumal srdce Jidášovo; poznal hloubku nepravosti, do níž Jidáš klesne, nedostane-li se mu milosti Boží. Tím, že přijal tohoto muže k sobě, poskytl mu možnost, aby se ocítl v každodenním styku se zdrojem nesobecké lásky. Kdyby byl otevřel Kristu své srdce, božská milost by byla zapudila zlého ducha sobectví a i Jidáš se mohl stát dědicem království Božího. DA 294.3

Bůh přijímá lidi takové, jací jsou, s lidskými slabostmi v jejich povahách, a vzdělává je pro svou službu, chtějí-li zachovávat kázeň a učit se od něho. Ti, které vyvolil, nebyli vybráni proto, že byli dokonalí, nýbrž přes své nedostatky a slabosti, aby se poznáním pravdy milostí Kristovou mohli proměnit k jeho obrazu. DA 294.4

Jidášovi se dostalo stejné možnosti jako ostatním učedníkům. Naslouchal týmž vzácným naučením jako oni. Avšak život podle pravdy, jak jej Kristus vyžadoval, byl v rozporu s tužbami a cíli Jidášovými a Jidáš se nechtěl vzdát svých záměrů, aby mohl získat moudrost shůry. *DA 294.5*

Jak laskavě se Spasitel choval k tomu, jenž ho pak zradil! Ve svém učení se Ježíš zmiňoval o zásadách laskavosti a dobročinnosti, které se dotýkají přímo kořene lakomství. Ukázal Jidášovi odpornou povahu hrabivosti a Jidáš si mnohokrát uvědomoval, že Ježíš zobrazuje jeho povahu a vytýká jeho hříchy; nechtěl si to však přiznat a vzdát se svých nepravostí. Jidáš byl samolibý, a tak místo aby začal odolávat pokušení, pokračoval v podvodech a klamu. Měl před sebou Krista, živý příklad toho, jak by měl vypadat, chce-li užívat dobrodiní božského zprostředkování a božské pomoci. Žádnému naučení však Jidáš nepopřál sluchu. *DA 295.1*

Ježíš ho nijak ostře nekáral pro jeho lakotu; s božskou trpělivostí jednal s tímto zbloudilým mužem, přičemž mu dal najevo, že čte v jeho srdci jako v otevřené knize. Předestřel před něho nejvyšší pohnutky pro konání dobra, a protože Jidáš odmítal nebeské světlo, nebylo pro něho omluvy. *DA 295.2*

Místo aby krácel ve světle, zůstal Jidáš při svých nedostatcích. Tak dlouho holdoval svým nepřekýmaným choutkám, tak dlouho pěstoval v sobě touhu po pomstě a temné nečisté myšlenky, až ho satan plně ovládl. Jidáš se stal představitelem nepřítele Kristova. *DA 295.3*

Když se přidružil ke Kristu, měl Jidáš některé vzácné povahové rysy, které mohly být církvi požehnáním. Kdyby byl býval ochoten nést Kristovo jho, byl by mohl stanout mezi nejpřednějšími z apoštolů. Jidáš se však zatvrzoval ve svém srdci, když mu byly vytýkány jeho nedostatky a v pýše a vzdoru se věnoval svým vlastním sobeckým cílům, a tím se stal nehodným pro dílo, které by mu byl Bůh svěřil. *DA 295.4*

Žádný z učedníků nebyl bez vážných nedostatků, když je Ježíš povolal do své služby. Ani Jan, jenž byl v nejužším spojení s tichým a pokorným Mistrem, nebyl od přirozenosti tichý a poddajný. On a jeho bratr byli nazýváni „synové hromu“. Každé snižování Ježíše v jejich přítomnosti vyvolávalo jejich rozhořčení a bojovnost. Vlastnostmi milovaného učedníka byly unáhlenost, mstivost a kritičnost. Byl pyšný a ctižádostivý být prvním v království Božím. Každý den však měl na očích laskavou a snášenlivou povahu Ježíšovu, jež se tak lišila od jeho vlastní prudké povahy, a poslouchal jeho učení v pokoře a trpělivosti. Otevřel své srdce božskému vlivu a stal se nejen posluchačem, nýbrž i vykonavatelem Spasitelových slov. Jeho osobnost se skryla v Kristu. Naučil se nést jho Kristovo a snášet jeho břímě. *DA 295.5*

Ježíš své učedníky napomínal, káral je a upozorňoval; Jan a jeho bratři však od něho neodešli, rozhodli se zůstat s ním, přestože se jim dostávalo výtek. A Spasitel je neopustil právě proto, že byli slabí a pobloudilí. Sdíleli s ním jeho zkoušky až do konce a učili se z jeho života. Tím, že měli Krista na očích, měnila se jejich povaha. *DA 296.1*

Apoštolové se od sebe lišili svými zvyky a vlastnostmi. Byl mezi nimi publikán Lévi – Matouš i zanícený horlivec Šimon, který nesmlouvavě nenáviděl nadvládu Říma; šlechtný a vznětlivý Petr a podlý Jidáš; upřímný, ale plachý a bázlivý Tomáš i opatrný a váhavý Filip a ctižádostiví a přímí synové Zebedeovi se svými bratry. Ti všichni se sešli, se svými nejružnějšími nedostatky, se zděděnými a získanými sklony k zlému; v Kristu a skrze Krista měli však přebývat v rodině Boží a učit se, jak se stát jednotnými ve víře, v učení, v duchu. Čekají je zkoušky, soužení, budou se rozcházet v názorech; dokud však Kristus bude přebývat v jejich srdcích, nemůže dojít k rozkolu. Jeho láska povede k tomu, že jeden bude milovat druhého; učení Mistrovo povede ke sladění všech rozdílů, bude učedníky sjednocovat, až budou jedné mysli a stejného názoru. Kristus je velké ohnisko a jak se budou tomuto ohnisku přibližovat, tak se budou přibližovat i sobě navzájem. *DA 296.2*

Když Ježíš skončil výchovu svých učedníků, shromáždil tento malý hlouček kolem sebe, poklekl s nimi a vkládaje své ruce na jejich hlavy a modle se, zasvětil je svému svatému dílu. Tak byli učedníci Páně ustanoveni pro službu evangelia. *DA 296.3*

Za své zástupce mezi lidmi si Kristus nevybral nepadlé anděly, nýbrž lidské bytosti, lidi s týmiž slabostmi, jaké mají ti, jimž budou pomáhat ke spáse. Kristus vzal na sebe lidskou podobu, aby se mohl přiblížit lidem. Božství se muselo projevit v lidské podobě, neboť spása světa vyžadovala spojení božského a lidského. Božství muselo přijmout lidskou podobu, aby vytvořilo možnost obcování mezi Bohem a člověkem. Tak tomu je i se služebníky a posly Kristovými. Člověk potřebuje

moc, která je mimo něj a nad ním, aby se mohl vrátit k obrazu Božímu a aby mohl konat dílo Boží. Tím však lidský prvek neztrácí na významu. Člověk se chápe božské moci, Kristus přebývá skrze víru v jeho srdci a přispění božské moci umocňuje sílu člověka pro konání dobra. *DA 296.4*

Ten, jenž povolal rybáře z Galileje, povolává stále lidi do své služby. A je právě tak ochoten projevit svou moc skrze nás, jako ji projevil skrze první učedníky. Jakkoli jsme nedokonalí a hříšní, Hospodin nám předkládá nabídku, abychom se stali jeho společníky a učedníky Kristovými. Hospodin nás zve, abychom přišli a přijali božské pokyny tak, abychom ve spojení s Kristem mohli konat dílo Boží. *DA 297.1*

„Tento poklad máme ovšem jenom v hliněných nádobách, aby bylo patrné, že nesmírná moc je původu Božího a ne z nás.“ (2 K 4,7) To je důvod, proč hlásání evangelia bylo svěřeno bloudícím lidem a ne andělům. Je jasné, že síla, která se projevuje ve slabém člověku, je moc Boží; a to povzbuzuje naši víru, že moc, která může pomoci jiným, kteří jsou právě tak slabí jako my, může pomoci i nám. A ti, kdož sami „podléhají slabosti“, by měli být schopni *„míti soucit s lidmi, kteří z nevědomosti bloudí“* (Žd 5,2). Protože sami již byli v nebezpečí, znají úskalí a těžkosti cesty, a proto jsou povoláni pomáhat druhým, kteří jsou v podobném nebezpečí. Jsou lidé zmítaní pochybnostmi, obtíženi slabostmi, chabí ve víře a neschopní přimknout se k Neviditelnému; avšak přítel, který k nim přichází na místo Krista a kterého mohou vidět, může být oním spojovacím článkem, který upevní jejich slabou víru v Krista. *DA 297.2*

Máme se stát pracovníky, kteří spolu s nebeskými anděly zjevují světu Ježíše. Netrpělivě a dychtivě čekají andělé na naši spolupráci, neboť člověk musí být prostředníkem obcování s člověkem. A odevzdáme-li se Kristu celým svým srdcem, andělé jásají, že mohou skrze nás zvěstovat lásku Boží. *DA 297.3*

31. Kázání na hoře

Kristus málokdy shromažďoval své učedníky, aby promluvil jen k nim. Nevybíral si za posluchače jen ty, kteří znali cestu života. Jeho posláním bylo promlouvat k těm, kdož žijí v nevědomosti a bludu. Své učení o pravdě zvěstoval tam, kde mohlo nalézt porozumění. Kristus sám je Pravda, která s opásanými bedry a s pažemi stále rozpraženými k žehnání a slovy varování, napomínání a povzbuzení snaží se pozvednout všechny, kteří k němu chtějí přijít. *DA 298.1*

Kázání na hoře, ačkoli bylo určeno výhradně učedníkům, mohly uslyšet zástupy lidí. Když Ježíš ustanovil apoštoly, šel s nimi na břeh jezera. Již za časného jitra se tu začal shromažďovat lid. Kromě obyvatel galilejských měst, kteří se tu obvykle scházeli, byli tu také lidé z Judey, ba i z Jeruzaléma, z Pereje, z krajiny desíti měst, z Idumeje, ležící daleko na jihu Judey, z Tyru a ze Sidónu, fénických měst ležících na pobřeží Středozemního moře. „*Kdo slyšeli, co všechno činí, „přišli, aby ho uslyšeli a aby byli vyléčeni ze svých nemocí: ...z něho vycházela moc a léčila všechny.*“ (Mk 3,8; L 6,17-19) *DA 298.2*

Úzký břeh neposkytoval dosti místa pro všechny, kteří ho chtěli poslouchat, a proto se Ježíš vrátil k úpatí hory. Když našel vhodné místo, které skýtalo příjemné prostředí pro shromážděný zástup lidí, usedl Ježíš do trávy a učedníci i lid následovali jeho příkladu. *DA 298.3*

Učedníci sedávali vždy hned u Ježíše. Lid stále obklopoval Ježíše a tísnil se kolem něho, ale učedníci se nikdy nenechali vytlačit z jeho blízkosti. Seděli těsně u něho, aby jim neušlo ani jediné slovo z jeho výkladu. Byli pozornými posluchači, dychtivými porozumět pravdám, jež pak měli sami zvěstovat všem zemím a všem věkům. *DA 299.1*

Dnes měli pocit, že se přihodí něco neobvyklého, a proto se přimkli ke svému Mistru ještě úžeji. Věřili, že brzy bude zřízeno království, a z událostí onoho rána nabyli jistoty, že Ježíš o tom učiní nějaké prohlášení. Tento pocit očekávání ovládl i zástup lidí, jejichž dychtivé tváře prozrazovaly hluboký zájem. Když se posluchači usadili na zelené stráni, očekávající slova božského Učitele, byla jejich mysl naplněna myšlenkami na budoucí slávu. Seděli tu zákoníci a farizeové, kteří očekávali den, kdy ovládnou nenáviděné Římany a zmocní se bohatství a nádhery velké říše světa. Chudí rolníci a rybáři doufali, že uslyší ujištění, že jejich bídné chatrče, ubohá strava, dřina a strach z nedostatku se změní v příbytky hojnosti a v lehký život. Doufali, že za chatrné roucho, které jim sloužilo ve dne za oděv a v noci za příkryvku, jim Kristus dá bohatá a drahocenná roucha jejich utiskovatelů. Srdce všech byla naplněna očekáváním a pýchou, že Izrael bude brzy poctěn přede všemi národy jako vyvolený Páně a že Jeruzalém bude povýšen na hlavní město království světa. *DA 299.2*

Kristus zklamal naděje na světskou velikost. Svým kázáním na hoře chtěl Ježíš napravit to, co způsobila nesprávná výchova, a poskytnout svým posluchačům správnou představu o svém království a o sobě. Přitom však nenapadal mylné názory lidí. Viděl bídu světa, vyvolanou hříchem, přesto jim jejich ubohost nepředhazoval. Učil je něčemu neskonale lepšímu, než co znali. Nepotíral jejich představy o království Božím, ale seznamoval je s podmínkami, za nichž mohou do něho vstoupit, a nechával je, aby si o něm utvořili svůj vlastní úsudek. Pravdy, jimž učil, jsou pro nás neméně důležité než pro zástupy lidí, kteří ho následovali. I nám je třeba, právě tak jako jim, poznat základní zásady království Božího. *DA 299.3*

Kristova první slova k lidu na hoře byla slova požehnání. Blažení jsou ti, pravil, kteří znají svou duchovní bídu a cítí potřebu vykoupení. Evangelium má být hlásáno chudým. Nikoli duchovně ješitným, kteří prohlašují, že jsou bohatí a nic nepotřebují, nýbrž těm, kdož jsou skromní a pokorní. Toliko jediný léčivý pramen je otevřen pro hřích a je to zdroj jen pro chudé duchem. *DA 299.4*

Samolibé srdce se pídí po dosažení spásy; avšak náš nárok na nebe a naše způsoblost pro nebe je v spravedlnosti Kristově. Pán nemůže učinit nic pro záchranu člověka, dokud se člověk neodevzdá vedení Božímu, přesvědčen o své vlastní slabosti a prost vši samolibosti. Teprve tehdy může dostat dar, jež mu chce Bůh udělit. Duši, která cítí svou ubohost, není nic odepráno. Taková duše má neomezený přístup k tomu, v němž přebývá všechna plnost. „*Nebo takto dí ten důstojný a*

vyvýšený, kterýž u věčnosti přebývá, jehož jméno jest Svatý: Na výsosti a v místě svatém bydlím, ano i s tím, kterýž jest skroušeného a poníženého ducha přebývám, obživuje ducha ponížených, obživuje také srdce skroušených.“ (Iz 57,15) DA 300.1

„Blaženi lkající, neboť jim se dostane útěchy.“ (Mt 5,4) Těmito slovy Kristus neučí, že lkání samo o sobě má moc zbavit viny za hříchy. Neschvaluje předstírané nebo záměrné sebeponižování. Lkání, o němž Kristus mluví, nespočívá v trudnomyslnosti a naříkání. Když se rmoutíme pro hříchy, máme se radovat z drahocenné výsady, že jsme dítky Boží. DA 300.2

Často se trápíme, protože naše zlé skutky mají pro nás nepříjemné důsledky; to však není lítost. Pravý zármutek nad hříchem je výsledek působení Ducha svatého. Duch svatý nám odhaluje nevděčnost našeho srdce, která znevažuje a zarmucuje Spasitele, a přivádí nás kající k nohám kříže. Každý hřích Ježíše znovu zraňuje; a vzhledneme-li k tomu, jehož jsme ranili, truchlíme pro hříchy, jež mu přinesly smrtelnou úzkost. Takový zármutek povede k tomu, že se zřekneme hříchu. DA 300.3

Svět může takové truchlení nazývat slabostí; vpravdě však je silou, která poutá kajícího k Věčnému pouty, jež nelze zpřetrhat. Svědčí o tom, že andělé Boží přinášejí duši opět milosti, jež ztratila zatvrzelostí srdce a přestoupením. Slzy kajícího jsou pouze kapkami deště, po nichž následuje sluneční svit svatosti. Zármutek ohlašuje radost, jež se stane živým pramenem v duši. *„Jen toliko poznej nepravost svou, že jsi od Hospodina Boha svého odstoupila,“ „a neboří se tvář má zůřivá na vás; nebo já dobrotivý jsem, dí Hospodin.“* (Jr 3,13.12) *„Kvílícím Siónským“* dal Pán *„okrasu místo popela, olej veselého místo smutku, oděv chvály místo ducha sevřeného.“* (Iz 61,3) DA 300.4

A také pro ty, kdož naříkají v soužení a zármutku, je útěcha. Hořkost zármutku a pokoření je lepší než hovnění hříchu. Skrze utrpení nám Bůh zjevuje zkažená místa v naší povaze, abychom pak jeho milostí mohli překonat své nedostatky. Otvírají se před námi neznámé stránky nás samých a nastává zkouška, přijmeme-li napomenutí a radu Boží. Přijde-li taková zkouška, nemáme se mrzet a naříkat. Nemáme se vzpouzet nebo uhýbat ruce Kristově. Máme pokořit duši před Bohem. Cesty Páně jsou nevyzpytatelné pro toho, kdo chce vidět věci ve světle, jež je mu příjemné. Cesty Páně se naší lidské povaze jeví jako temné a neúspěšné. Jsou to však cesty milosrdenství, na jejichž konci je spása. Eliáš nevěděl, co dělá, když na poušti řekl, že je již syt života, a když se modlil, aby mohl zemřít. Pán ho ve svém milosrdenství nevzal za slovo. Eliáš měl ještě vykonat velké dílo a až své dílo skončí, nezahyne v malomyslnosti a v samotě pouště. Neklesne do prachu země, nýbrž čeká ho povznesení k trůnu na výsostech v slávě a za doprovodu nebeských vozů. DA 301.1

Slovo Boží k trápeným zní: *„Vidím cesty jeho, a však uzdravím jej; zprovedím jej, a jemu potěšení navrátím, i těm, kteříž kvílí s ním.“ „Obrátím zajisté kvílení jejich v radost, a potěším jich, a obveselím je po zármutku jejich.“* (Iz 57,18; Jr 31,13) DA 301.2

„Blaženi laskaví.“ (Mt 5,5) Nesnáze, jimž musíme čelit, by byly mnohem snazší, kdybychom jim čelili s trpělivostí, jež je skryta v Kristu. Máme-li pokoru Mistrovu, povzneseme se nad nízkosti, urážky a nepříjemnosti, jimž jsme denně vystavováni, takže přestanou skličovat našeho ducha. Nejvyšším důkazem ušlechtilosti křesťana je sebeovládání. Ten, kdo v podmínkách zlořádů a surovostí nedokáže zachovat klidného a věřícího ducha, olupuje Boha o jeho právo zjevit v něm svou dokonalou povahu. Pokora srdce je síla, která přináší vítězství následovníkům Kristovým; je znamením jejich spojení s nebeskými dvory. DA 301.3

„Ač vyvýšený jest Hospodin, avšak že na poníženého patří.“ (Ž 138,6) Na ty, kdož projevují laskavého a pokorného ducha Kristova, shlíží Bůh milostivě. Svět na ně může pohlížet s posměchem a pohrdáním, v očích Božích však mají velkou cenu. Nejen moudří, velcí a užiteční dosáhnou vstupu do nebeských dvorů, nejen pilní, činorodí pracovníci, nadšení a neúnavní. Nikoli; chudí v duchu, kteří touží po trvalé přítomnosti Krista, pokorní srdcem, jejichž nejvyšší touhou je činit vůli Boží, takoví si dobudou volného přístupu. Takoví budou mezi těmi, kdož vyčistili roucha svá a vyběhlili je v krvi Beránka. *„Proto jsou před Božím trůnem a slouží mu dnem i nocí v jeho chrámě. Ten pak, který sedí na trůnu, bude jejich stanem.“* (Zj 7,15) DA 301.4

„Blaženi ti, kteří hladovějí a žízní po spravedlnosti.“ (Mt 5,6) Pocit nehodnosti a nicotnosti probouzí v srdci hlad a žízeň po spravedlnosti a tato touha nebude zklamána. Ti, kdož vyhradí ve svých srdcích místo pro Ježíše, poznají jeho lásku. Všichni, kdož touží získat podobu povahy Boží, budou uspokojeni. Duch svatý nenechává bez pomoci duši, která vzhlíží k Ježíši. Bere z věcí Kris-

tových a ukazuje jí je. Zůstane-li oko upřeno na Krista, dílo Ducha neustane, dokud se duše nepřetvoří k jeho obrazu. V duši se začne rozhojňovat čistá láska, která jí dá schopnost pro dosažení vyšších cílů a hlubšího poznání nebeských věcí, takže nebude zkrácena o plnost. „*Blaženi ti, kteří hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.*“ (Mt 5,6) *DA 302.1*

Milosrdní najdou milosrdenství a čistí ve svém srdci uzří Boha. Každá nečistá myšlenka poskvňuje duši, narušuje smysl pro mravnost, a tak maří vliv Ducha svatého. Zatemňuje duchovní zření a člověk pak nemůže spatřit Boha. Hospodin může odpustit a také odpouští kajícímu hříšníku, avšak duše je již poskvněna, i když jí bylo odpuštěno. Každé nečistoty v řeči nebo v myšlení musí se zřici ten, kdo si chce zachovat jasné poznání duchovní pravdy. *DA 302.2*

Slova Kristova však žádají více než jen vystříhání se smyslové poskvněnosti, nebo rituální nečistoty, již se Židé tak úzkostlivě chránili. Uzříť Boha nám zabraňuje sobectví. Samolibý duch si vytváří představu o Bohu, jež je podobna jemu. Dokud se takové představy nezřekneme, nemůžeme pochopit toho, jenž jest láska. Jen nesobecké srdce, pokorný a věřící duch uzří, že Bůh je „*lítostivý a milostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství a pravdě*“ (Ex 34,6). *DA 302.3*

„*Blaženi jsou tvůrčové pokoje.*“ (Mt 5,9) Pokoj Kristův vychází z pravdy. Spočívá v souladu s Bohem. Svět se dívá nepřátelsky na zákon Boží; hříšníci se chovají nepřátelsky ke svému Tvůrci; následkem toho se chovají nepřátelsky i jeden k druhému. Žalmista však praví: „*Pokoj mnohý těm, kteříž milují zákon tvůj, a nemají žádné urážky.*“ (Ž 119,165) Lidé nemohou být strůjci pokoje. Jejich plány na očistění a povznesení jedinců nebo celé společnosti nepřinesou pokoj, protože nezasahují srdce. Jediná moc, která může vytvořit a zachovávat skutečný pokoj, je milost Kristova. Uhnízdí-li se tato milost v srdci, vypudí nedobrá hnutí, jež plodí hádky a sváry. „*Místo chrastiny vzejde jedlé, a místo hloží vyroste myrtus;*“ a poušť života bude „*plésati... a zkvete jako růže.*“ (Iz 55,13; 35,1) *DA 302.4*

Lidé žasli nad tímto učením, které se tak lišilo od předpisů farizeů a od jejich příkladu. Dospěli totiž k názoru, že štěstí spočívá ve vlastnictví statků tohoto světa a že světská sláva a pocty jsou věci hodné tužby. Bylo velice příjemné dát si říkat „rabi“, být veleben jako moudrý a zbožný a vystavovat své ctnosti veřejně na odív. To bylo pokládáno za vrchol štěstí. Avšak před velkým zástupem lidí Ježíš prohlásil, že světský zisk a světská sláva jsou jedinou odměnou, již mohou takoví získat. Ježíš mluvil s jistotou a jeho slova provázela přesvědčující síla. Lidé ustrnuli v tichu a zmocnil se jich pocit bázně. Pohlíželi jeden na druhého s otázkou v očích. Kdo z nich bude spasen, je-li učení tohoto Muže pravdivé? Mnozí byli přesvědčeni, že tento obdivuhodný Učitel je veden Duchem Božím a že myšlenky, jež vyjadřuje, jsou božské. *DA 305.1*

Když vyložil, v čem spočívá pravé štěstí a jak ho lze dosíci, promluvil Ježíš obsírněji o povinnostech svých učedníků jako učitelů Bohem povoláných, jejichž úkolem je přivést druhé na cestu spravedlnosti a věčného života. Věděl, že budou často trpět zklamáním a malomyslností, že se střetnou s rozhodným odporem, že je budou tupit a jejich svědectví zavržovat. Dobře věděl, že tito skromní lidé, kteří s takovou pozorností naslouchají jeho slovům, budou při plnění svého poslání muset snášet pomluvy, mučení, vězení a smrt, a pokračoval: *DA 305.2*

„*Blaženi ti, kteří jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské. Blaženi jste, kdykoli vás budou tupiti a pronásledovati a lživě proti vám mluvíti všechno zlé pro mne; radujte se a jásejte, poněvadž hojná jest vaše odplata v nebi, neboť tak pronásledovali prorocy před vámi.*“ (Mt 5,10-12) *DA 305.3*

Svět miluje hřích a nenávidí spravedlnost; a v tom je příčina, proč se staví nepřátelsky vůči Ježíši. Ti, kdož odmítají nekonečnou lásku Kristovu, nacházejí v křesťanství něco, co je zneklidňuje a ruší. Světlo Kristovo zahání přitmě, jež zahaluje jejich hříchy, a ukazuje, jak je zapotřebí nápravy. A tak ti, kdož se poddají vlivu Ducha svatého, začínají bojovat se sebou samými, kdežto ti, kdož lpí na hříchu, bojují proti pravdě a jejím zastáncům. *DA 306.1*

Tak vznikl spor a Kristovi následovníci jsou obviňováni, že jsou nepřáteli lidu. Je to však přátelství s Bohem, jež jim přináší nepřátelství světa. Jsou nositeli výčitky, již je pro svět Kristus. Kráčejí cestou, po níž kráčel nejušlechtilejší člověk na zemi. Ne se žalem, ale s radostí mají snášet pronásledování. Každá těžká zkouška je Božím opatřením pro jejich očistění a připravuje je pro jejich dílo ve službách Kristových. Každý zápas má své místo ve velkém boji za spravedlnost a každý při-

spěje k radosti z jejich konečného vítězství. Mají-li toto na zřeteli, pak zkoušku své víry a trpělivosti přijímají spíše s radostí, než aby se jí děsili nebo se jí vyhýbali. Služebníci Boží mají splnit každou povinnost bez ohledu na strach či přízeň nebo nepřízeň lidí, plníce úzkostlivě své závazky vůči světu a opírajíce se o souhlas Boží. *DA 306.2*

„Vy jste sůl země,“ (Mt 5,13) pravil Ježíš. Neodtahujte se od světa ve snaze vyhnout se pronásledování. Je třeba, abyste přebývali mezi lidmi, aby vůně božské lásky mohla být jako sůl, která zachrání svět před zkažením. *DA 306.3*

Ti, kdož přijímají vliv Ducha svatého, jsou prostředníky, skrze něž přichází požehnání Boží. Kdyby ti, kdož slouží Bohu, byli ze světa vyhlazeni a kdyby Duch svatý byl lidem odňat, byl by tento svět ponechán zpuštění a zkáze jako plodům satanovy nadvlády. Ačkoli si to bezbožníci neuvědomují, vděčí i za požehnání tohoto života tomu, že na světě je lid Boží, jímž pohrdají a ježž utiskují. Jsou-li však křesťané lidem Božím jen podle jména, jsou pak jako sůl, která ztratila svou příchut'. Takoví nemají vliv na šíření dobra na světě. Zkresleným podáním Boha způsobují větší zlo než nevěřící. *DA 306.4*

„Vy jste světlo světa.“ (Mt 5,14) Židé si mysleli, že dobrodiní spásy je vyhrazeno toliko pro ně; Kristus jim však ukázal, že spasení je jako sluneční svit. Patří celému světu. Náboženství Bible nemá být ohrazeno deskami knihy nebo zdmi chrámu. Nemá se ho používat jen příležitostně pro vlastní prospěch, aby se pak opět pečlivě odložilo. Má posvěcovat každodenní život, projevovat se v každém počínu a ve všech našich společenských vztazích. *DA 306.5*

Pravá povaha se nevytváří zvenčí, aby ji pak člověk jen převzal; pravá povaha vyzařuje zevnitř. Chceme-li jiné přivést na cestu spravedlnosti, musejí být zásady spravedlnosti vryty v našem srdci. Naše vyznání víry může hlásat teorii náboženství, avšak slovo pravdy šíří naše praktická zbožnost. Důsledný život, svaté obcování, neochvějná poctivost, čínorodý, laskavý duch, zbožný příklad – to jsou prostředky, jimiž se světu dostává světlo. *DA 307.1*

Ježíš se nezabýval vypočítáváním jednotlivých ustanovení zákona, ale v jeho posluchačích nemohlo vzniknout sebemenší podezření, že by byl přišel, aby rušil jeho požadavky. Věděl, že zvědové jsou připraveni použít každého jeho slova, které by se hodilo jejich záměru. Věděl, že mnozí z jeho posluchačů trpí předsudky, a proto se ani slovem nedotkl jejich víry v náboženství a v ustanovení, jichž se jim dostalo skrze Mojžíše. Kristus sám je tvůrcem jak mravního zákona, tak zákona o obřadech. Nepřišel, aby otrásl důvěrou ve svá vlastní ustanovení. Právě jeho velká úcta k zákonu a k prorokům byla příčinou toho, že se pokusil prolomit zeď tradičních požadavků, jímž byli Židé podřízeni. Proto vyvracel jejich falešné výklady zákona, přičemž úzkostlivě dbal toho, aby se jeho učedníci nezříkali životních pravd, jež byly Židům zjeveny. *DA 307.2*

Farizeové se vychloubali svou poslušností zákona; přesto věděli o uvedení jeho zásad do každodenního života tak málo, že slova Spasitelova jim zněla jako kacírství. Když zametal nános smetí, pod nímž byla pohřbena pravda, měli za to, že zametá pravdu samu. Šeptali si mezi sebou, že zlehčuje zákon. Ježíš četl jejich myšlenky a odpověděl jim: *DA 307.3*

„Nemyslete, že jsem přišel zrušit zákon a proroky; nepřišel jsem rušit, ale naplnit.“ (Mt 5,17) Těmito slovy Ježíš vyvrací obvinění farizeů. Jeho posláním na světě je obhájit svaté požadavky tohoto zákona a ne je porušovat, jak ho obviňují. Kdyby byl zákon Boží mohl být změněn nebo zrušen, nebyl by Kristus musel trpět za následky našeho přestoupení. Ježíš přišel, aby vysvětlil vztah zákona k člověku a aby ukázal na svém vlastním životě, jak lze poslušně plnit příkazy zákona. *DA 307.4*

Bůh nám dal svá svatá přikázání, protože miluje člověka. Aby nás uchránil před následky přestoupení, zjevuje nám zásady spravedlnosti. Zákon je vyjádřením myšlení Božího; přijímáme-li ho v Kristu, stává se naším myšlením. Povznáší nás nad moc přirozených žádostí a sklonů, nad pokušení, jež vede ke hříchu. Bůh chce, abychom byli šťastni, a proto nám dal předpisy zákona, abychom mohli být šťastní, budeme-li jich poslušni. Když při Ježíšově narození andělé zpívali: *DA 308.1*

„Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi“ (L 2,14), vyhlášovali tím zásady zákona, které přišel Ježíš zvelebit a povznést.

Když byl vyhlášen zákon ze Sinaje, ukázal Bůh lidem svatost své povahy, aby si mohli uvědomit svou vlastní hříšnost. Zákon byl dán lidem proto, aby je přesvědčil o hříchu a ukázal jim potřebu Spasitele. Toto své poslání bude zákon plnit, když jeho zásady vstoupí do srdce Duch svatý. A Duch svatý plní tento úkol stále. Život Kristův objasnil zásady zákona; a když se Duch svatý dotkne srdce, když světlo Kristovo zjeví lidem potřebu jeho očištné krve a jeho spravedlnosti, stává se zákon pohnutkou, jež nás přivádí ke Kristu, abychom mohli být ospravedlněni vírou. „*Zákon Hospodinův je dokonalý, občerstvující duši.*“ (Ž 19,8) DA 308.2

„*Dokud nepomine nebe a země,*“ pravil Ježíš, „*nepomine ani písmenko ani háček ze zákona, až se všechno splní.*“ (Mt 5,18) Slunce, jež září na obloze, pevná země, po níž chodíme, jsou Božími svědky, že jeho zákon je neměnný a věčný. A i kdyby ty zanikly, božské příkazy nepominou. „*Je snadnější, aby pominulo nebe a země, než aby padl jediný háček ze zákona.*“ (L 16,17) Systém předobrazů, který naznačoval Ježíše jako Beránka Božího, bude zrušen smrtí Kristovou; příkazy Desatera jsou však tak neměnné jako trůn Boží. DA 308.3

Protože „*zákon Hospodinův jest dokonalý*“, vede každá odchylka od něho nutně ke zlému. Ty, kdož neposlušají přikázání Božích a nabádají druhé, aby tak činili rovněž, Kristus odsuzuje. Spasitel zachovával požadavky zákona; svým poslušným životem dokázal, že člověk může zákon dodržet a že poslušnost zákona vede k rozvoji povahy. Všichni, kdož jsou poslušni zákona Božího tak, jako ho byl poslušen Ježíš, prohlašují shodně, že zákon je „*svatý, správný a dobrý*“ (Ř 7,12). Naproti tomu ti, kdož přestupují přikázání Boží, potvrzují satanovo tvrzení, že zákon je nespravedlivý a že ho nelze poslouchat. Tím podporují šalbu velkého odpůrce a zneuctívají Boha. Jsou dětmi bezbožníka, který byl prvním odbojníkem proti zákonu Božímu. Vpustit takové do nebe by znamenalo vpustit tam símě sváru a vzpoury a ohrozit blaho vesmíru. Kdo vědomě nedbá jediné zásady zákona, nevstoupí do království nebeského. DA 308.4

Rabíni považovali svou spravedlnost za propustku do nebe; Ježíš však prohlásil, že to nestačí. Farizejská spravedlnost spočívala ve vnější obřadnosti a v teoretické znalosti pravdy. Rabíni tvrdili, že jsou svatí, protože usilují o zachovávání zákona; jejich činy však vedly k tomu, že spravedlnost se odloučila od náboženství. Byli sice přesní v zachovávání obřadních předpisů, žili však nemravně a zvrhle. Jejich tak zvaná spravedlnost nemohla nikdy vstoupit do království nebeského. DA 309.1

Největším klamáním lidské mysli za dnů Kristových byl klam, že spravedlnost je i pouhý souhlas s pravdou. Celé dějiny lidstva však dokazují, že teoretická znalost pravdy nestačí ke spáse duše. Taková znalost nepřináší totiž plody spravedlnosti. Žárlivé střežení toho, co se nazývá teologickou pravdou, provází často nenávist ke skutečné pravdě, jež se v životě projevuje. Nejčernější kapitoly dějin obsahují záznam o zločinech, jichž se dopustili náboženští fanatikové. Farizeové o sobě tvrdili, že jsou dítkami Abrahámovými a chvástali se, že jsou majiteli výroků Božích; přesto je tyto výhody neuchránily před sobectvím, zlobou, ziskuchtivostí a před nejhorším pokrytectvím. Pokládali se za nejnábožnější lidi na světě, avšak jejich tak zvaná pravověrnost vedla k tomu, že ukřižovali Pána slávy. DA 309.2

Takové nebezpečí trvá stále. Mnozí mají za to, že jsou křesťany prostě proto, že uznávají určité teoretické zásady. Nevnášejí však pravdu do každodenního života. Nevěří v pravdu a nemilují ji, a proto se jim nedostává moci a milosti, které přicházejí z posvěcování pravdy. Lidé mohou předstírat, že věří v pravdu; nečiní-li je však upřímnými, laskavými, trpělivými, shovívavými a povznesenými, je pravda kletbou pro své vyznavače a jejich vlivem pak kletbou pro svět. DA 309.3

Spravedlnost, již učil Kristus, je přizpůsobení srdce a života zjevené vůli Boží. Hříšní lidé se mohou stát spravedlivými jen tehdy, věří-li v Boha a udržují-li s ním živé spojení. Tehdy pravá zbožnost pozvedne myšlení a zušlechťí život. Tehdy jsou vnější náboženské formy v souladu s vnitřní čistotou křesťana. Tehdy nejsou náboženské úkony, požadované při službě Boží, bezduchými obřady, jako tomu bylo u pokryteckých farizeů. DA 310.1

Ježíš probírá všechna přikázání jedno po druhém a vysvětluje hloubku a dosah jejich požadavků. Neoslabuje je ani o vlas, ale naopak ukazuje, jak pronikavé jsou jejich zásady, a odhaluje osudnou chybu Židů, kteří stavějí svou poslušnost na odiv. Ježíš hlásá, že zákon Boží se přestupuje i hříšnou myšlenkou nebo žádostivým pohledem. Každý, kdo se podílí na sebemenší nesprave-

dlnosti, přestupuje zákon a porušuje svou mravnost. Vražda se nejprve připravuje v mysli. Kdo ve svém srdci poskytuje místo pro nenávist, vstupuje na cestu vraha a jeho oběti se Bohu oškliví. DA 310.2

Židé pěstovali ducha odvety. Nenáviděli Římany a dávali to najevo tvrdými činy k radosti satanově, neboť tím projevovali jeho vlastnosti. Tak se vychovávali k provádění strašných činů, k nimž je satan dovedl. V náboženském životě farizeů nebylo nic, co by pohanům činilo zbožnost žádoucí. Ježíš je upozorňoval, aby neklamali sami sebe nesprávným názorem, že v srdci se mohou bouřit proti svým utlačovatelům a kojit se nadějí na pomstu za bezpráví, na nich páchané. DA 310.3

Je pravda, že existuje rozhořčení, které je ospravedlněné i u následovníků Kristových. Když vidí, že Bůh je zneuctíván a jeho služba tupena, když vidí, jak jsou nevinní utlačováni, zmocňuje se duše spravedlivý hněv. Takový hněv, který vzniká z dotčené mravnosti, není hříchem. Ti však, kdož se rozhořčují nebo pohoršují při každé možné příležitosti, otvírají srdce satanovi. Musíme z duše vypudit všechnu hořkost a nepřátelství, chceme-li být v souladu s nebem. DA 310.4

Spasitel však zachází ještě dále. Práví: „*Když chceš obětovati svůj dar na oltáři zápalném a tam si vzpomeneš, že má tvůj bratr něco proti tobě, nech tam svůj dar před oltářem a jdi se napřed smířit se svým bratrem, potom jdi a oběťuj svůj dar.*“ (Mt 5,23-24) Mnozí jsou horliví v náboženské službě, i když mezi nimi a jejich bratřími jsou neblahé nesrovnalosti, jež by mohli odstranit. Bůh od nich vyžaduje, aby učinili vše, co je v jejich silách, aby obnovili soulad. Dokud tak neučiní, nemůže od nich přijmout jejich službu. Povinnost křesťana v této věci je jasně vytyčena. DA 310.5

Bůh uděluje své požehnání všem. „*On svému slunci dává vycházeti na zlé i na dobré a déšť sesílá na spravedlivé i na nespravedlivé.*“ (Mt 5,45) „*Jest laskavý i k nevďěčným a zlým.*“ (L 6,35) Nabádá nás, abychom byli jako on. „*Milujte své nepřátele,*“ „*a modlete se za své pronásledovatele; tak se stanete syny svého Otce na nebesích.*“ (Mt 5,44-45) Takové jsou zásady zákona, jež jsou studnicí života. DA 311.1

Boží ideál pro jeho dítky je vyšší než nejnáročnější lidská představa. „*Bud'te tedy dokonalí, jako jest dokonalý váš nebeský Otec.*“ (Mt 5,48) Tento příkaz je zaslíbením. Plán vykoupení počítá s naším úplným vysvobozením z moci satanovy. Kristus zbavuje kající duši hříchu. Přišel, aby mařil dílo ďáblovo, a stará se o to, aby Duch svatý přispěl ku pomoci každé kající duši a uchránil ji před hříchem. DA 311.2

Ani jediný zlý čin nelze omluvit satanovým působením. Satan jásá, když slyší, jak se následovníci Kristovi vymlouvají na své povahové nedostatky. Právě tyto výmluvy vedou k hříchu. Pro hřích není omluvy. Každé kající, věřící dítko Boží může dosáhnout svaté povahy, může žít životem podobným Kristovu. DA 311.3

Ideálem povahy křesťana je povaha podobná povaze Kristově. Jako byl ve svém životě dokonalý Syn člověka, tak dokonalí mají být ve svém životě jeho následovníci. Ježíš se narodil ve všem podoben svým bratřím. Stal se tělem, jako jsme my. Míval hlad a žízeň a býval unavený. Sytil se potravou a osvěžoval se spánkem. Sdílel úděl člověka; přesto byl neposkvrněným Synem Božím. Byl Bohem v lidském těle. Jeho povaha má být naší povahou. O těch, kdož v něho věří, Pán praví: „*Budu v nich přebývati a mezi nimi se pohybovati, budu jejich Bohem a oni budou mým lidem.*“ (2 K 6,16) DA 311.4

Kristus je žebřík, který viděl Jákob ve snu, žebřík, jehož základna spočívá na zemi a jehož vrchol dosahuje až k bráně nebeské, k samému prahu slávy. Kdyby se tomu žebříku nedostávalo jediné příčle, o níž by nedosahoval na zem, byli bychom ztraceni. Ale Kristus nás dostihuje, ať jsme kdekoli. Přijal naši přirozenost a zvítězil, abychom my mohli zvítězit, jestliže přijmeme jeho přirozenost. Přišel „*v podobě hříšného těla*“ (Ř 8,3), ale žil životem bez hříchu. Nyní je svým božstvím na trůně nebes a svým lidstvím se dotýká nás. Vyzývá nás, abychom vírou v něho dosáhli slávy Boží povahy. Proto máme být dokonalí, jako je dokonalý náš Otec nebeský. DA 311.5

Ježíš ukázal, v čem spočítá spravedlnost a jako na její zdroj poukázal na Boha. Pak se obrátil k všedním povinnostem. Dávání almužen, modlení a půst, pravil Ježíš, se nesmí dít okázale nebo pro pochvalu. Dávejte od srdce, k prospěchu trpících chudých. Modlete se, ale vaše duše musí přitom obcovat s Bohem. Post'te se, ale nechoďte přitom se svěšenou hlavou a nepřemýšlejte přitom jen o sobě. Srdce farizeovo je pustou a neúrodnou půdou, z níž nevzklíčí ani jediné símě božského života.

Jen ten, kdo se odevzdá bezvýhradně Bohu, vykoná službu, jež je Bohu libá, neboť společenství s Bohem se lidé stávají dělníky Božími a ukazují povahu Boží v lidské přirozenosti. *DA 312.1*

Služba, kterou poskytujeme s upřímným srdcem, zaslouží hojnou odměnu. „*Otec pak tvůj, který vidí v skrytě, odplatí tobě zjevně.*“ (Mt 6,4) Životem, který žijeme milostí Kristovou, se utváří povaha. Duši se začíná vracet její původní krása. Člověk nabývá vlastností Kristovy povahy a začíná vyzařovat obraz božského. Tváře mužů a žen, kteří kráčeji s Bohem a pracují pro něho, vyjadřují pokoj nebes. Obklopuje je ovzduší nebes. Pro tyto duše už začalo království Boží. Prožívají radost Kristovu, radost, že jsou požehnáním pro lidstvo. Dostalo se jim cti, že byli přijati do služeb Mistrových; dostalo se jim důvěry, že mohou konati Kristovo dílo v jeho jménu. *DA 312.2*

„*Nikdo nemůže sloužiti dvěma páním.*“ (Mt 6,24) Nemůžeme sloužit Bohu, majíce srdce rozdělené. Biblické náboženství nemá být jen jednou z mnoha věcí, jež nás ovlivňují. Jeho vliv má být ze všech daleko největší, nejpronikavější, má zastíňovat všechny ostatní vlivy. Nesní být podobno barevným skvrnám rozházeným tu a tam po plátně, nýbrž má prostoupit celý náš život, jako když celé plátno bylo ponořeno do barvy a každé jeho vlákno je zbarveno sytě a nesmazatelně. *DA 312.3*

„*Je-li tvé oko prosté, bude celé tvé tělo světlé, je-li však tvé oko špatné, bude celé tvé tělo v temnotě.*“ (Mt 6,23) Čistota a neúchylnost ve sledování cíle – to jsou podmínky, za nichž lze získat světlo od Boha. Kdo chce poznat pravdu, musí ochotně přijmout vše, co pravda odhaluje. Nemůže činit ústupky bludům. Být kolísavý a polovičatý v otázce pravdy znamená volit cestu temného bludu a satanského klamu. *DA 312.4*

Světské zásady a neúchylné zásady spravedlnosti nesplývají spolu navzájem neznatelně jako barvy duhy. Věčný Bůh vede mezi nimi tlustou a zřetelnou čáru. Povaha podobná Kristově se od povahy satanovy odlišuje tak výrazně jako polední svit od půlnoční tmy. A jen ti, kdož žijí životem Kristovým, jsou Kristovými spolupracovníky. Jestliže se v duši uhnízdí jediný hřích, jestliže v životě holdujeme jedinému zlovyku, je nakažena celá bytost. Člověk se stává nástrojem nepravosti. *DA 313.1*

Všichni, kdož se rozhodli pro tuto službu Boží, se mají odevzdat do péče Boží. Kristus poukázal na ptactvo, létající v oblacích, a na květiny, rostoucí na polích, a vyzval své posluchače, aby se zamysleli nad těmito výtvoři Božího stvoření. „*Což nejste vy mnohem cennější než oni?*“ (Mt 6,26) pravil. Míra božské péče, věnovaná kterémukoli výtvoři stvoření, odpovídá jeho zařazení ve stupnici bytostí. Nad vrabečkem bdí Prozřetelnost. Polní květiny a luční tráva se těší pozornosti a péči našeho nebeského Otce. Velký Mistr-Umělec pamatuje na lilie a vybavuje je takovou krásou, že jí převyšují slávu Šalomounovu. Oč větší péči věnuje pak člověku, jenž je obrazem a slávou Boží! Touží spatřit, jak jeho dítky nabývají a projevují povahu podle jeho vzoru. Tak jako sluneční paprsek dává květům rozmanité a jemné odstíny, tak Bůh obdařuje duši člověka krásou své vlastní povahy. *DA 313.2*

Všichni, kdož zvolí Kristovo království lásky, spravedlnosti a pokoje, kladouce jeho zájmy nad všechny ostatní, jsou spojeni se světem nahoře a dostává se jim všeho požehnání, jež potřebují pro tento život. V knize prozřetelnosti Boží, v knize života, má každý z nás vyhrazenou stránku. Na této stránce je zachycen celý náš život do všech podrobností, je v ní spočítán každý vlas na hlavě. Na své dítky Bůh nikdy nezapomíná. *DA 313.3*

„*Nebudte tedy starostliví o zítřek.*“ (Mt 6,34) Krista máme následovat dnes a denně. Bůh nám neposkytuje pomoc pro zítřek. Nedává svým dítkám všechny směrnice pro celou jejich cestu životem najednou, aby z toho nebyly zmateny. Říká jim jen tolik, co si mohou zapamatovat a co mohou udělat. Udělená síla a stupeň vědomostí jsou určeny pro okamžitou potřebu. „*Je-li někdo z vás požadu v moudrosti*“ pro dnešní den, „*ať prosí Boha, jenž dává všem upřímně a nic nevyčítá, a bude mu dána.*“ (Jk 1,5) *DA 313.4*

„*Nesudte, abyste nebyli souzeni.*“ (Mt 7,1) Nemyslete si o sobě, že jste lepší než druzí a ne snažte se být jejich soudci. Protože nemůžete znát pohnutky, nejste s to soudit druhého. Posuzujete-li ho, vynášíte rozsudek nad sebou samým; ukazujete tím, že jste společníky satana, žalobníka bratří. Pán praví: „*Zkoumejte sami sebe, zdali jste ve víře, osvědčujte se sami.*“ (2 K 13,5) To je naše služba. „*Kdybychom se sami správně posuzovali, nebyli bychom souzeni.*“ (1 K 11,31) *DA 314.1*

Dobrý strom vydá dobré ovoce. Je-li ovoce nechutné a k ničemu, je strom špatný. Tak i plody, jež vydá člověk za svého života, svědčí o stavu srdce a o ušlechtilosti povahy. Za dobré skutky si

nelze koupit spasení, jsou však důkazem víry, jež působí skrze lásku a očišťuje duši. A ačkoli věčnou odměnu nedostaneme za své zásluhy, přesto bude úměrná dílu, jež vykonáme skrze milost Kristovu. DA 314.2

Tak Kristus vyložil zásady svého království a představil je jako hlavní pravidlo života. Aby vštípil posluchačům své učení, doprovodil je příkladem. Nestačí, pravil, abyste má slova jen vyslechli. Musíte je poslušností učinit základem své povahy. Vlastní já je jen sypkým pískem. Stavíte-li na lidských výmyslech a nápadech, váš dům spadne. Smetou jej náporů pokušení a bouře zkoušek. Zásady, jež jsem dal, však přetrvají. Přijměte mne; stavte na mých slovech. DA 314.3

„Každý, kdo slyší tato má slova a plní je, podobá se rozumnému muži, jenž si vystavěl dům na skále. Spadl déšť, přišly řeky, zavalily větry a vrhly se na ten dům, ale nespádl, neboť byl založen na skále.“ (Mt 7,24.25) DA 314.4

32. Setník

Královskému hodnostáři, jehož syna uzdravil, Kristus pravil: „*Kdybyste neviděli znamení a divů, nikdy byste neuvěřili.*“ (J 4,48) Krista zarmucovalo, že jeho vlastní národ si žádá těchto vnějších znamení jeho mesiášství. Stále znovu a znovu ho udivovala jejich nevíra. Užasl však nad vírou setníka, který k němu přišel. Setník nepochyboval o moci Spasitelově. Ba ani Krista nepožádal, aby přišel učinit div osobně. „*Jen řekni slovo,*“ pravil, „*a můj sluha bude uzdraven.*“ (Mt 8,8)

DA 315.1

Setníkův sluha byl stížen mrtvicí a ležel na pokraji smrti. Sluhové u Římanů byli otroci, kteří se kupovali a prodávali na tržišti. Římané s nimi zacházeli hrubě, až krutě; setník však jednal se svým sluhou laskavě a velice si přál, aby se uzdravil. Věřil, že Ježíš ho může uzdravit. Spasitele dosud neviděl na vlastní oči, avšak zprávy, které se k němu donesly, vzbudily v něm víru. Přes všechnen formalismus židovského náboženství byl tento Říman přesvědčen, že náboženství Židů jako k vyznavačům Boha. V učení Kristově, jak se o něm doslechl, našel to, co uspokojovalo potřebu duše. Vše, co v něm bylo duchovního, ozývalo se na slova Spasitelova. Cítil se však nehodným přiblížit se k Ježíši, a proto vyzval židovské starší, aby sami požádali Ježíše o uzdravení jeho sluhy. Znají se s Velkým Učitelem a setník se domníval, že už budou vědět, jak si získat jeho přízeň. DA 315.2

Když Ježíš přišel do Kafarna, navštívilo ho poselstvo starších a řekli mu o setníkově žádosti. Naléhali na Krista: „*Je toho hoden, abys mu v tom vyhověl, neboť miluje náš národ a vystavěl nám synagógu.*“ (L 7,5) DA 316.1

Ježíš se hned odebral do domu důstojníkovy; obklopen davem lidí, mohl však kráčet jen pomalu vpřed. Zpráva o tom, že se blíží, ho předběhla, a setník, cítě se nehodným, vyslal ke Kristu posla se vzkazem: „*Pane, neobtěžuj se! Neboť nejsem hoden, abys vešel pod mou střechu.*“ (L 7,6) Spasitel však pokračoval v cestě a setník, když se konečně odvážil přiblížit se k němu, doplnil svůj vzkaz slovy: „*Proto jsem si také netroufal sám k tobě přijíti. Ale řekni jen slovo, a můj sluha bude vyléčen. Vždyť i já jsem člověk podřízený vrchnosti a sám zase mám pod sebou vojáky; řeknu-li jednomu: Jdi!, jde, a druhému: Přijď, přijde, a svému služebníkovy: Učiň toto!, učiní.*“ (L 7,7.8) Jako já představuji moc Říma a moji vojáci uznávají mé postavení za vedoucí, tak ty představuješ moc věčného Boha a všechna stvoření tě poslouchají na slovo. Můžeš přikázat nemoci, aby odešla, a uposlechne tě. Můžeš přivolat své nebeské posly a ti vrátí zdraví. Řekni jen slovo, a můj sluha bude uzdraven. DA 316.2

„*Jakmile to Ježíš uslyšel, podivil se mu; obrátil se k zástupu, jenž ho následoval, a řekl: Pravím vám, ani v Izraeli jsem nenalezl takovou víru!*“ (L 7,9) A setníkovi řekl: „*Jdi, staň se tobě, jak jsi uvěřil.*“ „*I uzdraven byl sluha v onu hodinu.*“ (Mt 8,13) DA 316.3

Židovští starší, kteří doporučili setníka Kristu, nyní viděli, jak jsou vzdáleni duchu evangelia. Nepoznali, že jen naše krajní potřeba opravňuje náš nárok na milost Boží. Ve své samolibosti doporučili setníka, protože projevil přízeň „jejich národu“. Setník však o sobě řekl: „*Nejsem hoden.*“ Jeho srdce se dotkla milost Kristova. Poznal svou nehodnost; přesto se nebál prosit o pomoc. Nespoléhal na to, že sám projevoval laskavost a dobrotu; pohnutkou jeho prosby byla jeho krajní nouze. Svou vírou se chopil Krista. Nevěřil v něho pouze jako v divotvůrce, nýbrž jako v přítele a Spasitele lidstva. DA 316.4

Tímto způsobem smí ke Kristu přistoupit každý hříšník. „*Spasil nás ne ze skutků, které jsme konali ve snaze o spravedlnost, nýbrž podle svého milosrdenství.*“ (Tt 3,5) Říká-li ti satan, že jsi hříšník a že nemůžeš doufat v to, že se ti dostane požeňání od Boha, řekni mu, že Kristus přišel na svět, aby spasil hříšníky. Nemáme nic, čím bychom si Boha naklonili; jediným důvodem, pro který se smíme kdykoli na něho obrátit, je náš stav naprosté bezmocnosti, pro nějž je Boží vykupitelská moc nutností. Zřekneme-li se všeho spoléhání na sebe, smíme pohlédnout na kříž na Golgotě a říci:

DA 317.1

„*Nutný, bídný v sobě sám, jenom kříž tvůj objímám.*“ DA 317.2

Židům se již od dětství dostávalo poučení o poslání Mesiášově. Znali výroky patriarchů a proroků vnuknuté Duchem svatým, znali učení o symbolech obětní služby. Pohrdli však světlem, a proto nyní neviděli v Ježíši to, o co by měli stát. Naproti tomu setník, který se narodil jako pohan, a byl vychován v modloslužbě císařského Říma a vycvičen na vojáka a svou výchovou a okolím tak zdánlivě odtržen od duchovního života a nad to ještě od něho odrazován pobožnůstkářstvím Židů a pohrdavým postojem svých krajanů k Židům – tento muž pochopil pravdu, k níž dítky Abrahámovy zůstaly slepé. Nevyčkával, až Židé sami přijmou toho, jenž tvrdil, že je jejich Mesiášem. Když „světlo, kteréž osvětluje každého člověka přicházejícího na svět“ (J 1,9), osvítilo jeho, poznal v něm, ač jen matně, slávu Syna Božího. DA 317.3

Pro Krista to byla ukázka díla, jež evangelium vykoná mezi pohany. S radostí se zahleděl do budoucna, kdy duše ze všech národů se budou shromažďovat v jeho království. S hlubokým smutkem naznačil Židům, jaké následky bude mít jejich odmítání jeho milosti: „*Pravím vám: Přijdou mnozí od východu a od západu a usednou k stolu s Abrahámem, Izákem a Jákobem v království nebeském; ale synové království budou zavrženi ven do temnoty; tam bude pláč a skřípání zubů.*“ (Mt 8,11-12) Žel, jak mnozí si připravují takové osudné zklamání! Zatímco duše žijící v pohanské tmě přijímají milost Kristovu, žije v křesťanských zemích mnoho takových, na něž světlo září, ale oni jím pohrdají. DA 317.4

Více než třicet kilometrů od Kafarna, na náhorní planině shlížející na široou a krásnou rovinu Jezreelskou, leží městečko Naim; tam nejprve obrátil Ježíš své kroky. Byli s ním mnozí z jeho učedníků a další jeho vyznavači a po cestě se k nim přidávali lidé toužící po jeho laskavých a soucitných slovech a přivádějící k němu své nemocné k uzdravení a věřící, že ten, jenž vládne tak podivuhodnou mocí, by se mohl prohlásit za Krále Izraele. Obrovský zástup provázel kroky Kristovy a všichni, šťastní a dychtiví, následovali Krista kamenitou cestou k bráně horského městečka. DA 318.1

Když se přiblížili k městu, viděli, že z brány vychází pohřební průvod. Pomalu a smutně ubírá se průvod k místu pohřbu. Vpředu nesou máry, na nichž leží tělo mrtvého, a kolem nich zástup truchlících, kteří pláčou a nařikají. Zdá se, že se sešli všichni obyvatelé města, aby projeвили svou úctu mrtvému a svou účast pozůstalým. DA 318.2

Byl to výjev, který vzbuzoval soucit. Zesnulý byl jediným synem své matky, která byla vdovou. Opuštěná truchlící doprovázela k hrobu toho, kdo jí byl na zemi jedinou oporou a útěchou. „*Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto.*“ (L 7,13) A jak kráčela kolem něho v slzách, nevidíc na cestu a nevšímajíc si ničeho, přistoupil k ní a s něžností jí oslovil: „*Neplač!*“ Ježíš chtěl změnit její zármutek v radost, ale nemohl se zdržet, aby ji nevyslovil svou laskavou účast. DA 318.3

„*Přistoupil a dotkl se mára*“ (L 7,14); Ani styk se smrtí nemohl Krista poskvřnit. Nosiči se zastavili a nářek truchlících ustal. Oba zástupy se shromáždily kolem mára, kojíce se nadějí. Byl tu ten, jenž zaháněl nemoci a zapuzuje démony; má také moc nad smrtí? DA 318.4

Jasným, silným hlasem pronesl slova: „*Jinochu, pravím ti, vstaň!*“ Hlas proniká v sluch mrtvého. Jinoch otvírá oči. Ježíš ho bere za ruku a zvedá ho. Jeho pohled spočine na té, jež pláče a vedle něho, a už si matka a syn leží v dlouhém, vřelém a radostném objetí. Zástup přihlížel výjevu v tichu, jako očarován. „*Všech se zmocnil strach.*“ (L 7,16) Na chvíli všichni ustrnuli, oněměli a v uctivé bázni, jakoby se octli v samé přítomnosti Boží. Potom „*velebili Boha a říkali: Veliký prorok povstal mezi námi, a Bůh se sklonil k svému lidu*“ (L 7,17). DA 318.5

Ten, jenž stál vedle truchlící matky u bran městečka Naim, bdí nad každým, kdo truchlí vedle mára. Je pln účasti s naším zármutkem. Jeho srdce, které projevilo lásku a úcastenství, je srdce, jehož laskavost nepomíjí. Jeho slovo, jež povolalo mrtvého k životu, je dnes neméně účinné jako tehdy, když platilo mladému muži z Naim. Ježíš praví: „*Byla mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.*“ (Mt 28,18) Tato moc se uplynutím let nijak nezmenšila, ani se nevyčerpala nepřetržitým proudem jeho hojné milosti. Pro všechny, kdož v něho věří, je stále žijícím Spasitelem. DA 319.1

Ježíš změnil matčin žal v radost, když jí vrátil jejího syna; a to vrátil jinocha jen do tohoto pozemského života, aby znovu snášel jeho bolesti a trampoty, aby znovu podstupoval jeho nebezpečí a znovu se dostal pod moc smrti. Ježíš nás však utěšuje v našem žalu nad mrtvými poselstvím věčné naděje: „*Já jsem... živý; byl jsem mrtev, a hle, jsem živ na věky věků a mám klíče smrti a podsvětí.*“ „*Poněvadž pak dítky mají společnou krev a maso, i on podobně se jich stal účastným, aby smrti*

mohl zničit toho, který má moc nad smrtí, tj. d'ábla, a osvoboditi ty, kteří jsou strachem před smrtí po celý život zotročení.“ (Zj 1,18; Žd 2,14-15) DA 320.1

Satan nemůže udržet mrtvé ve své moci, když je Syn Boží volá k životu. Nemůže udržet v duchovní smrti jedinou duši, která ve víře přijímá mocné slovo Kristovo. Bůh promlouvá ke všem, kdož jsou mrtví v hříchu: *„Probud' se, spáči, vstaň z mrtvých!“* (Ef 5,14) Tato slova znamenají věčný život. Jako slovo Boží dalo život prvnímu člověku, tak stále dává život nám; jako Kristovo slovo: *„Jinochu, pravím ti, vstaň!“* (L 7,14) dalo život mládenci z Naim, tak slova *„Vstaň z mrtvých!“* znamenají život pro duši, jež je přijme. Bůh *„vysvobodil nás z moci tmy a přenesl do království Syna své lásky“* (Ko 1,13). To vše se nám v jeho slově nabízí. Přijmeme-li toto slovo, získáváme vysvobození. DA 320.2

„Sídlí-li ve vás Duch toho, který vzkřísil Ježíše z mrtvých, ten, který vzkřísil z mrtvých Krista Ježíše, učiní živými i vaše smrtelná těla svým Duchem, který ve vás sídlí.“ *„Sám Pán sestoupí s nebe, jakmile zazní výzva, jakmile se ozve hlas Archanděla a Boží polnice. Mrtví v Kristu vstanou nejprve, potom my živí, kteří se toho dožíváme, spolu s nimi budeme uchvázeni v oblacích, půjdeme naproti Pánu do vzduchu, a tak budeme trvale s Pánem.“* (Ř 8,11; 1 Te 4,16-17) To jsou slova útěchy, jimiž se máme podle výzvy Boží navzájem utěšovat. DA 320.3

33. „Kdo jsou moji bratři?“

U synů Josefových nevyvolávala Ježíšova činnost naprosto žádné nadšení. Zprávy o Ježíšově životě a jeho práci, které k nim docházely, plnily je úžasem a zděšením. Slyšeli, že celé noci tráví na modlitbách, že za dne se kolem něho shromažďují velké zástupy lidí a nepopřávají mu ani čas k jídlu. Jeho přátelé cítili, že se nepřetržitou prací vyčerpává; neuměli si vysvětlit jeho postoj k farizeům a byli i takoví, kteří se obávali, že se začíná mýjet rozumem. *DA 321.1*

Jeho bratři se o tom doslechli a doslechli se také o obvinění farizeů, že Ježíš vyhání demony pomocí satana. Začali se vážně obávat, že jejich příbuzenský vztah k Ježíši by je mohl přivést do nesnází. Věděli, jaký rozruch vyvolala jeho slova a jeho činy; jeho smělé výroky je nejen lekaly, ale jeho odhalování zákoníků a farizeů je pobuřovalo a rozhořčovalo. Rozhodli se, že je nutné Ježíše přesvědčit a donutit, aby ustal v takové činnosti; a pohnuli Marii k tomu, aby se k nim přidala, domnívající se, že jeho láska k ní přiměje Ježíše, aby byl opatrnější. *DA 321.2*

Krátce předtím učinil Ježíš podruhé div, když uzdravil člověka posedlého, slepého a hluchého, a farizeové ho znovu obvinili: „*Pomocí vládce zlých duchů vypuzuje zlé duchy.*“ (Mt 9,34) Kristus jim jasně řekl, že připisují-li dílo Ducha svatého satanu, sami se odlučují od zdroje požehnání. Těm, kdož mluvili proti Ježíši samému, protože nepoznali jeho božskou povahu, může být odpuštěno, neboť působením Ducha svatého mohou nahlédnout své poblouznění a kát se. Ať jde o jakýkoli hřích, smyje se vina v krvi Kristově, jestliže se duše kaje a věří; ten však kdo odmítá dílo Ducha svatého, ocitá se tam, kam pokání a víra nemohou za ním přijít. Právě skrze Ducha působí Bůh na srdce; když lidé svévolně odmítají Ducha a prohlašují o něm, že přichází od satana, přerušují spojení, jímž s nimi může Bůh obcovat. Když člověk Ducha nakonec zavrhne, nemůže Bůh pro něho už nic učinit. *DA 321.3*

Farizeové, jimž platilo toto varování Ježíšovo, sami nevěřili obvinění, jež proti Ježíši vznesli. Nebyl jediný mezi těmito hodnostáři, který by nebyl ke Spasiteli přitahován. Slyšeli hlas Ducha svatého ve svých srdcích, který prohlašoval Ježíše za Pomazaného Izraele a který je nabádal, aby se sami přihlásili za jeho učedníky. Ve světle jeho přítomnosti si uvědomovali svou hříšnost a toužili po spravedlnosti, kterou nedokázali vytvořit. Když však už jednou Ježíše zavrhl, bylo by pro ně příliš pokořující, kdyby ho měli uznat za Mesiáše. Dali se cestou nevěry a byli příliš pyšní, než aby přiznali svůj omyl. A aby nemuseli uznat pravdu, snažili se se zoufalou zarputilostí vyvracet učení Spasitelovo. Důkazy o jeho moci a milosti je dráždily a rozčilovaly. Nemohli Spasiteli zabránit, aby konal divy, nemohli umlčet jeho učení; dělali však všechno možné, aby překroutili Kristovo dílo a zfalšovali jeho slova. Přesvědčující Duch Boží však na ně nepřestával působit a museli překonávat mnohé zábrany, aby odolali jeho moci. Zápasila s nimi nejmocnější síla, jež může působit na lidské srdce, oni však nechtěli povolit. *DA 322.1*

Není to Bůh, kdo zaslepuje lidi a zatvrzuje jejich srdce. Bůh posílá lidem světlo, aby jim pomohlo napravit jejich bludy a aby je vedlo po bezpečných cestách; odmítnutí tohoto světla zaslepuje zrak a zatvrzuje srdce. Často se tak děje pozvolna a téměř nepozorovaně. Světlo přichází do duše skrze slovo Boží, skrze jeho služebníky nebo přímým působením Ducha svatého; nechá-li však člověk jediný paprsek světla bez povšimnutí, otupí poněkud svou duchovní vnímavost, takže druhý příliv světla pozná již méně jasně. Tím přibývá tmy, až nakonec je v duši úplná noc. Tak tomu bylo i s těmito židovskými vůdci. Byli přesvědčeni, že Krista provází božská moc, aby se však mohli protivit pravdě, připsali dílo Ducha svatého satanu. Tím se uváženě rozhodli pro podvod, sami se poddali satanu a od té doby byli pod jeho mocí. *DA 322.2*

S Kristovým varováním před hříchem proti Duchu svatému je v těsné souvislosti varování proti prázdným a bezbožným řečem. Slova jsou známkou toho, co je v srdci. „*Ústa mluví z toho, čím je srdce přeplněno.*“ (Mt 12,34) Slova jsou však více než známkou povahy; mají moc působit zpět na povahu. Na lidi působí jejich vlastní slova. V okamžitém hnutí mysli, jež vyvolává satan, dává se člověk často strhnout k projevům žárlivosti nebo podezírání, v nichž vysloví to, čemu sám vlastně nevěří; tyto projevy však působí zpětně na myšlení. Lidé jsou pak klamáni svými slovy a začínají

věřit, že je pravda to, co vyslovili ze satanova popudu. Když jednou vyslovili nějaký názor nebo vy-
nesli nějaké rozhodnutí, bývají často příliš samolibí, než aby je odvolali, a snaží se dokázat, že jsou
v právu, až tomu nakonec uvěří. Je nebezpečné vyjadřovat pochybnosti o božském světle, je nebez-
pečné mu nedůvěřovat a posuzovat je. Lehkomyslné a neuctivé posuzování působí zpětně na po-
vahu, upevňuje neúctu a nevíru. Mnohý člověk, trpící tímto zlozvykem, si neuvědomuje nebezpečí,
nebojuje proti němu, až nakonec se odváží posuzovat a odmítat dílo Ducha svatého. Ježíš pravil:
*„Za každé neužitečné slovo, které lidé promluví, budou odpovídati v soudný den. Vždyť podle svých
slov budeš osvobozen a podle svých slov budeš odsouzen.“* (Mt 12,36.37) *DA 323.1*

Ježíš pak ještě varoval ty, kdož sice podléhají jeho slovu a s radostí mu naslouchají, avšak ne-
poddávají se působení Ducha svatého. Duše propadá zkáze nejen pro vzpurnost, ale i pro zanedbání.
„Když nečistý duch vyjde z člověka,“ pravil Ježíš, *„prochází místy bez vody a hledá klidu, ale
nenalézá. I řekne si: Vráť se do domu, odkud jsem vyšel. I přijde a nalezne dům prázdný, vydrh-
nutý a vyzdobený. Tu se vydá na cestu a přibere si s sebou sedm jiných duchů horších, než je sám, a
pak vejde a přebývá tam.“* (Mt 12,43-45) *DA 323.2*

V době Kristově bylo mnoho takových, a je ostatně mnoho takových i dnes, nad nimiž byla sa-
tanova moc načas zdánlivě zlomena; milostí Boží byli vysvobozeni z moci zlých duchů, kteří ovlád-
li jejich duše. Těšili se v lásce Boží, ale jako zasetý na skalnatá místa podle podobenství v ní nepře-
bývali. Neoddávali se Bohu ustavičně, aby Kristus mohl přebývat v jejich srdcích; a když se zlý
duch vrátil a vzal s sebou *„sedm jiných duchů horších, než je sám“*, octli se zcela v moci zla. *DA 323.3*

Když se duše odevzdá Kristu, zmocní se nového srdce nová moc. Nastává změna, kterou si
člověk nemůže sám přivodit. Je to nadpřirozený zásah, který do lidské povahy vnáší nadpřirozený
prvek. Duše, která se odevzdala Kristu, se stává tvrzí Kristovou v tomto odbojném světě a Kristus
požaduje, aby v ní nebyla uznávána žádná moc kromě jeho moci. Duše, které takto vládnu nebeské
síly, je jistá před satanovými útoky. Dokud se však neodevzdáme vedení Kristovu, ovládá nás ne-
přítel. Jsme nevyhnutelně pod dohledem jedné nebo druhé z dvou velkých mocností, které bojují o
nadvládu nad světem. Nemusíme se ani záměrně rozhodovat pro službu království temna, abychom
se dostali pod jeho nadvládu. Stačí, abychom se opomněli spojit s královstvím světla. Nenavážeme-
li spolupráci s nebeskými silami, zmocní se našeho srdce satan a učiní si z něho trvalý příbytek. Je-
dinou obranou proti zlu je přebývání Krista v srdci skrze víru v jeho spravedlnost. Dokud nenaváže-
me živé spojení s Bohem, nemůžeme odolat hříšným účinkům sebelásky, samolibosti a hříšným
pokušením. Můžeme dokázat zbavit se mnoha špatných zvyků, můžeme dokázat rozejít se na čas se
satanem; bez živého spojení s Bohem, nemůžeme odolat hříšným účinkům sebelásky, samolibosti a
hříšným pokušením. Můžeme dokázat zbavit se mnoha špatných zvyků, můžeme dokázat rozejít se
na čas se satanem; bez živého spojení s Bohem a bez ustavičného odevzdávání se Bohu však bude-
me přemoženi. Bez osobního poznání Krista, bez stálého obcování s ním jsme ponecháni na milost
nepřítele a nakonec budeme provádět jeho příkazy. *DA 324.1*

„Poslední věci tohoto člověka jsou horší než první,“ pravil Ježíš. *„Tak se stane i tomuto zlému
plemenu.“* (Mt 12,45) Nikdo není zatvrzelejší než ti, kteří si neváží nabídek milosti a konají
navzdory Duchu milosti. Nejběžnějším projevem hříchu proti Duchu svatému je ustavičné odmítání
výzvy nebes k pokání. Každé nové odmítání Krista je krokem k odmítnutí spásy a ke hříchu proti
Duchu svatému. *DA 324.2*

Odmítáním Krista páchal židovský národ neodpuštělný hřích; a odmítáním nabídek milosti se
dopouštíme téže chyby. Urážíme Knížete života a tupíme ho před synagógou satanovou a před ne-
beským vesmírem, když odmítáme vyslechnout jeho posly a místo toho nasloucháme sluhům sa-
tanovým, kteří odvádějí duši od Krista. Pokud tak kdo činí, nemá naději na odpuštění a nakonec
přestane vůbec toužit po smíření s Bohem. *DA 324.3*

Právě když Ježíš učil lid, přišli k němu jeho učedníci se zprávou, že venku na něho čeká jeho
matka a jeho bratři a chtějí s ním mluvit. Ježíš věděl, co mají na srdci a *„odpověděl tomu, kdo mu to
říkal: Kdo je má matka? A kdo jsou moji bratři? I vztáhl ruku k svým učedníkům a řekl: Hle, to je
má matka a to jsou moji bratři. Neboť každý, kdo činí vůli mého nebeského Otce, to je můj bratr,
má sestra i matka.“* (Mt 12,48-50) *DA 325.1*

Všichni, kdož přijmou Krista vírou, jsou s ním spojeni poutem, jež je těsnější než příbuzenský svazek. Stávají se jedno s ním, jako on je jedno se svým Otcem. Jako věřící a vykonavatel jeho slov byla s ním jeho matka spřízněna blíže než svým přirozeným příbuzenstvím. Jeho bratrům nepomohou příbuzenské svazky s ním, nepřijmou-li ho za svého osobního Spasitele. DA 325.2

Jakou podporu mohl Kristus najít ve svých příbuzných, kdyby v něho byli uvěřili jako v Bohem seslaného a kdyby s ním byli spolupracovali na díle Božím! Jejich nevíra ztrpčovala pozemský život Ježíšův. Byla částí kalicha hořkosti, který za nás vypil. DA 325.3

Nepřátelství, rozdmýchané v lidském srdci proti evangeliu, Syn Boží těžce nesl, nejbolestněji pak ve svém domově, neboť jeho srdce bylo plné laskavosti a lásky a něžné úcty v rodinných vztazích si vážil. Jeho bratři si přáli, aby přistoupil na jejich názory, a jejich názory byly v naprostém rozporu s jeho božským posláním. Měli za to, že je mu zapotřebí jejich rad. Posuzovali Ježíše ze svého lidského hlediska a mysleli si, že kdyby mluvil jen takové věci, s nimiž mohou zákoníci a farizeové souhlasit, vyhnul by se nepříjemným sporům, jež jeho slova vyvolávají. Domnívali se, že se pomátl, když se vydává za božskou moc a kárá rabíny za jejich hříchy. Věděli, že farizeové hledají příležitost, aby ho mohli obvinít, a uvědomovali si, že už jim k tomu poskytl příležitosti dostatek. DA 326.1

Se svými úzkoprsými názory nemohli pochopit poslání, které přišel Ježíš splnit, a proto s ním nemohli cítit v jeho zkouškách. Jejich drsná slova, nic nechápající, prozrazovala, že nemají správné ponětí o jeho povaze a že nepostřehli, že v Ježíši se směřuje božské s lidským. Často ho vidali zarmouceného; místo však aby ho potěšili, svými slovy jen zraňovali jeho srdce. Jeho citlivá povaha trpěla, jeho pohnutky byly nepochopeny, jeho dílu nebylo porozuměno. DA 326.2

Jeho bratři často mluvili o učení farizeů, otřelém a stářím zvetšelém, a opovažovali se myslet si, že by mohli poučovat toho, jenž znal veškeru pravdu a pochopil všechna tajemství. Bez zábran od-suzovali to, co nemohli pochopit. Jejich výčitky Krista zraňovaly a jeho duše byla unavena a zarmoucená. Vyznávali víru v Boha a domnívali se, že hájí Boha, zatímco Bůh v lidské podobě byl s nimi a oni ho nepoznali. DA 326.3

Tyto okolnosti činily cestu, po níž Ježíš krácel, trnitou. Nepochopení ve vlastním domově bylo pro Krista tak bolestné, že bylo pro něho úlevou, když se odebral tam, kde se s ním nesetkal. Toliko jediný domov rád navštěvoval: příbytek Lazara, Marie a Marty. V prostředí víry a lásky si jeho duch odpočinul. Přesto nebylo na zemi nikoho, kdo by mohl pochopit jeho božské poslání, kdo by znal břímě, které nesl za všechno lidstvo. Často nacházel odpočínutí jen v naprosté samotě, v ob-cování se svým nebeským Otcem. DA 326.4

Ti, kdož jsou povoláni trpět pro Krista, kdož musejí snášet nepochopení a nevíru i ve vlastním domově, mohou nalézt útěchu v pomyslení, že Ježíš vytrpěl totéž. S takovými cíti Ježíš účast. Vyzývá je, aby společníka našli v něm a odpočinek tam, kde ho našel on, v obcování s Otcem. DA 327.1

Ti, kdož přijímají Krista za svého osobního Spasitele, nejsou opuštěni jako sirotci, aby sami snášeli zkoušky života. Kristus je přijímá za členy nebeské rodiny; vybízí je, aby jeho Otce nazývali svým Otcem. Jsou jeho „maličkými“, drahými srdci Božimu, spjatými s ním nejněžnějšími a nej-trvalejšími pouty. Cítí k nim největší něžnost, která převyšuje něhu, již k nám cítil otec nebo matka v době naší bezmocnosti, o tolik, o kolik božské převyšuje lidské. DA 327.2

O Kristově vztahu k jeho lidu je uveden krásný příměr v zákonech daných Izraeli. Když se nějaký Žid musel pro chudobu rozloučit se svým dědictvím a prodat se do otroctví, připadla povinnost vykoupit ho i s dědictvím tomu, kdo mu byl příbuzensky nejbližší. (Viz Lv 25,25.47-49; Rt 2,20) Podobně i úkol vykoupit nás a naše dědictví, jež jsme ztratili hříchem, připadl tomu, kdo je nám „nejbližší“. Právě aby nás vykoupil, stal se Kristus naším nejbližším příbuzným. Naš Spasitel je nám bližší než otec, matka, bratr, přítel či milý. „*Neboj se,*“ praví, „*nebo vykoupil jsem tě, a povolal jsem tě jménem tvým. Můj jsi ty.*“ „*Hned jakž jsi drahým učiněn před očima máma, zveleben jsi, a já jsem tě miloval; protož dal jsem lidi za tebe a národy za život tvůj.*“ (Iz 43,1.4) DA 327.3

Kristus miluje nebeské bytosti, které obklopují jeho trůn. Čím si však vysvětlit onu velkou lásku, již miluje nás? Nemůžeme ji pochopit, můžeme ji však poznat a ověřit si ji vlastní zkušeností. A jsme-li v příbuzenském vztahu k Ježíši, s jakou laskavostí se pak musíme chovat k těm, kdož jsou

bratry a sestrami našeho Pána! Neměli bychom bez váhání uznat nároky našich božských příbuzných? Jako přijatí členové rodiny Boží neměli bychom ctít svého Otce a své příbuzné? *DA 327,4*

34. Pozvání

„Pojďte ke mně všichni, kteří těžce pracujete a jste přetíženi, a já vám dám odpočinek.“ (Mt 11,28) DA 328.1

Tato slova útěchy pronesl Ježíš k zástupu, který ho provázel. Spasitel pravil, že toliko skrze něho mohou lidé poznat Boha. Mluvil o svých učednících jako o lidech, jimž se dostalo známosti o nebeských věcech. Nikoho však nenechal v nejistotě, zda není vyloučen z jeho péče a lásky. Všichni, kdož pracují a jsou přetíženi, smějí přijít k němu. DA 328.2

Zákoníci a rabíni, kteří přesně dbali náboženských forem, pocíťovali potřebu, kterou obětní obřady nemohly uspokojit. Publikáni a hříšníci mohli sice předstírat, že je uspokojuje všechno smyslové a světské, avšak v jejich srdcích byla nevěra a strach. Ježíš hleděl na všechny zkormoucené a sklíčené, na ty, jejichž naděje byly zmařeny a kteří ve světských radovánkách hledali ukojení touhy duše, a zval všechny, aby v něm hledali odpočinutí. DA 328.3

Laskavě pobízel upracované a znavené: *„Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem mírný a pokorný v srdci, a naleznete odpočinek svých duší.“* (Mt 11,29) DA 328.4

Těmito slovy promlouvá Kristus ke každé lidské bytosti. Ať si jsou toho vědomi nebo ne, jsou všichni znaveni a obtíženi. Všichni jsou obtíženi břemenem, jež jen Kristus může sejmout. Nejtěžší břímě, jež neseme, je břemeno hříchu. Kdybychom je museli nést sami, rozdrtilo by nás. Ježíš však zaujímá naše místo. *„Hospodin uvalil na něj nepravosti všech nás.“* (Iz 53,6) Nese břímě naší viny. Chce sejmout náklad z našich unavených ramen. Chce nám dát odpočinek. Chce také nést břímě starostí a strastí. Vyzývá nás, abychom všechnu svou starost vložili na něj, neboť nás má ve svém srdci. DA 328.5

Náš starší Bratr je u trůnu věčnosti. Vidí každou duši, jež k němu obrací svou tvář jako ke Spasiteli. Zná ze zkušenosti, jaké má člověk slabosti, jaké jsou naše potřeby a v čem jsme pokoušeni, neboť byl ve všem pokoušen jako my, zůstal však bez hříchu. Bdí nad tebou, chvějící se dítko Boží. Dotírá na tebe pokušení? Vysvobodí tě. Klesáš slabostí? Posílí tě. Nedostává se ti světla? Osvítí tě. Ublížili ti? Uzdraví tě. Pán *„sčítá počet hvězd“*; ale i *„uzdravuje skroušené srdcem, a uvazuje bolestí jejich“* (Ž 147,4.3). *„Pojďte ke mně,“* zní jeho pozvání. Ať máš jakékoli úzkosti a zkoušky, předlož svůj případ Pánu. Podepře tě, abys vytrval. Otevře ti cestu, po níž se vymaníš ze zmatků a potíží. Čím slabší a bezmocnější si připadáš, tím silnější budeš v jeho síle. Čím těžší je tvé břímě, tím blaženější bude odpočinek, složíš-li je na bedra Ježíšova. Odpočinutí, které Kristus nabízí, závisí na dodržení podmínek; tyto podmínky jsou však přesně určeny. Každý je může splnit. Kristus nám jen říká, jak lze najít odpočinutí u něho. DA 329.1

„Vezměte na sebe mé jho,“ praví Ježíš. Jho je nástrojem služby. Dobytek dostává jho pro práci a jho je tu nutné, aby dobytek mohl pracovat výkonněji. Tímto obrazem nás Kristus učí, že jsme povoláni do služby až do konce života. Máme vzít na sebe jeho jho, abychom s ním směli spolupracovat. DA 329.2

Jhem, které zavazuje k službě, je zákon Boží. Velký zákon lásky, zjevený v ráji, zvěstovaný na Sinaji a v nové smlouvě vepsaný do srdce, tento zákon spojuje člověka s vůlí Boží. Kdybychom mohli hovět svým vlastním choutkám, jednat podle vlastní vůle, upadli bychom do satanových osidel a získali bychom jeho vlastnosti. Proto nás Bůh omezuje svou vůlí, svrchovanou, ušlechtilou a vznešenou. Chce, abychom se trpělivě a moudře ujali povinností služby. Kristus sám jako člověk nese jho služby. Pravidl: *„Abych činil vůli tvou, Bože můj, libost mám; nebo zákon tvůj jest uprostřed vnitřností mých.“* (Ž 40,9) *„Sestoupil jsem s nebe, ne abych činil svou vůli, nýbrž vůli toho, který mě poslal.“* (J 6,38) Láska k Bohu, horlivost pro jeho slávu a láska k padlému lidstvu přivedly Ježíše na zemi, aby trpěl a zemřel. Tato moc řídila jeho život. A Ježíš nás vyzývá, abychom i my přijali tuto zásadu. DA 329.3

Je mnoho takových, jejichž srdce úpějí pod břemenem starostí, protože se snaží dosáhnout úrovně světa. Rozhodli se sloužit světu, přijali jeho zmatky, přizpůsobili se jeho zvykům. Jejich povaha upadá, život je unavuje. Aby uspokojili svou ctižádost a své světské choutky, zraňují své svě-

domí a uvalují na sebe nové břímě výčitek. Ustavičný shon stravuje životní síly. Náš Pán od nich žádá, aby odložili toto zotročující jho. Vyzývá je, aby přijali jeho jho; praví: „*Mé jho je prospěšné a břímě lehké.*“ (Mt 11,30) Nabádá je, aby nejprve hledali království Boží a spravedlnost Boží, a slibuje, že všechny věci, které potřebují pro tento život, jim budou přidány. Kdo je utrápený, je slepý a nevidí do budoucna; Ježíš však vidí konec od začátku. Pro každou nesnáz má připravenou cestu, jež přináší úlevu. Náš nebeský Otec se o nás dovede postarat tisícerými způsoby, o nichž nemáme ani ponětí. Ti, kdož přijmou zásadu především sloužit Bohu a ctít ho, uvidí, jak zmatky začínají mizet a jak se před jejich nohama začíná rýsovat rovná cesta. DA 330.1

„*Učte se ode mne,*“ praví Ježíš, „*neboť jsem mírný a pokorný v srdci, a naleznete odpočinek svých duší.*“ (Mt 11,29) Máme vstupovat ke Kristu do učení, abychom se od něho naučili mírnosti a pokoře. Vykoupení je proces, jímž se duše vychovává pro nebe. Tato výchova spočívá v poznání Krista. Spočívá v osvobození se od představ, zvyků a způsobů, jichž jsme nabyli ve škole knížete temna. Duše se musí osvobodit od všeho, co je v rozporu s věrností Bohu. DA 330.2

V srdci Kristově, kde vládl naprostý soulad s Bohem, byl dokonalý mír. Kristus se nikdy nedal unést projevovaným nadšením, ani se nenechal znechutit kritikou nebo zklamáním. I v největším protivenství a v nejkřutějších mukách projevoval statečnost a odvahu. Mnozí z jeho vyznavačů však prožívají úzkosti a jsou stísněni, protože se bojí plně se spolehnout na Boha. Váhají odevzdat se zcela Bohu, neboť se lekají důsledků, které by takové podřízení mohlo mít. Dokud to však neučiní, nemohou nalézt klid. DA 330.3

Sobectví přináší s sebou neklid. Když se znovuzrodíme shůry, bude v nás táž mysl, jaká byla v Ježíši, mysl, jež ho vedla k tomu, aby se pokořil, abychom tak my mohli být spaseni. Pak už nebudeme usilovat o nejvyšší postavení. Budeme chtít sedět u nohou Ježíšových a učit se od něho. Pochopte, že cena našeho díla není v okázalostech a ve věhlasu, který vyvolá ve světě, ani v tom, že jsme činorodí a horliví v zájmu svého prospěchu. Cena našeho díla odpovídá míře přijatého Ducha svatého. Důvěra v Boha přináší vyšší posvěcení mysli a dodává našim duším vytrvalost. DA 330.4

Jho se ukládá volům, aby jim pomohlo táhnout náklad, aby jim ulehčilo břímě. Tak je tomu i se jhem Kristovým. Rozplyne-li se naše vůle ve vůli Boží, a užíváme-li darů Božích pro blaho druhých, bude nám břímě života lehké. Kdo kráčí cestou přikázání Božích, kráčí ve společnosti Kristově a jeho srdce odpočívá v lásce Kristově. Když se Mojžíš modlil: „*Oznam mi, prosím, cestu svou, abych tě poznal*“, Hospodin mu odpověděl: „*Tvář má předcházeti tě bude, a dámť odpočinutí.*“ (Ex 33,13-14) A skrze proroky přišlo poselství: „*Takto říkával Hospodin: Zastavte se na cestách, a pohleďte, a vyptejte se na stezky staré, která jest cesta dobrá, i chodte po ní, a naleznete odpočinutí duši své.*“ (Jr 6,16) A Hospodin praví: „*Ó kdybys byl šetřil přikázání mých, bylť by jako potok pokoj tvůj, a spravedlnost tvá jako vlny mořské.*“ (Iz 48,18) DA 331.1

Ti, kdož berou Krista za slovo a svěčují své duše jeho péčí a své životy jeho vedení, najdou mír a pokoj. Nic na světě je nemůže zarmoutit, když je Ježíš potěšuje svou přítomností. V dokonalém odevzdání je dokonalý odpočinek. Pán praví: „*Člověka spoléhajícího na tě ostříháš v pokoji: nebo v tebe doufá.*“ (Iz 26,3) Náš život se může zdát zmatkem; odevzdáme-li se však moudrému Mistru-Tvůrci, utvoří náš život a naši povahu tak, že budou k jeho slávě. A taková povaha, v níž se zračí sláva – povaha – Kristova, bude přijata do ráje Božího. Znovuzrozený člověk bude pak kráčet s Kristem ve světle, neboť je toho hoden. DA 331.2

Jestliže skrze Krista dojdeme odpočinku, začíná nám nebe zde. Když odpovíme na jeho pozvání: „*Přijďte, učte se ode mne*“ tím, že přijdeme, pak pro nás začíná život věčný. Nebe je ustavičné přibližování se Bohu skrze Krista. Čím déle jsme v nebeské blaženosti, tím více slávy se pro nás otvírá; a čím lépe poznáváme Boha, tím větší bude naše štěstí. Kráčíme-li s Ježíšem v tomto životě, smíme být naplněni jeho láskou, blaženi jeho přítomností. Vše, co naše lidská přirozenost může přijmout, smíme přijmout již zde na zemi. Co však to je v porovnání s tím, co přijde? Tam „*jsou před Božím trůnem a slouží mu dnem i nocí v jeho chrámě. Ten pak, který sedí na trůnu, bude jejich stanem. Již nikdy nebudou hladověti ani žízniti, nepadne na ně sluneční ani jiný úžeh, poněvadž Beránek, který jest uprostřed trůnu, bude jejich pastýřem a vůdcem ke zdrojům živých vod. Bůh sám jim setře každou slzu s očí.*“ (Zj 7,15-17) DA 331.3

35. „Mlč a buď ticho!“

Skončil jeden z rušných dnů v životě Ježíšově. Na břehu jezera Genezaretského vyprávěl svá první podobenství, v nichž pomocí obecně známých obrazů vysvětlil lidu povahu svého království a způsob, jak bude zřízeno. Přirovnal své dílo k práci rozséváče, růst svého království srovnal s růstem hořčičného semene a s účinkem kvásku v zadělaném těstě. Velké konečné oddělení spravedlivých od bezbožných vylíčil v podobenství o pšenici a koukolu a v podobenství o rybářské síti. Svrchovanou vzácnost pravd, jímž učil, znázornil skrytým pokladem a perlou nesmírné ceny a podobenstvím o hospodáři učil své učedníky, jak mají pracovat jako jeho zástupci. *DA 333.1*

Po celý den učil a uzdravoval; a když nastal večer, tísnil se stále kolem něho zástup lidí. Den za dnem jim sloužil, sotva si dopřáváje chvíle k jídlu nebo odpočinku. Zlomyslné kritizování a překrucování jeho slov, jímž ho farizeové neustále pronásledovali, ztěžovalo Ježíši práci; sklonek dne zastihl ho tak vyčerpaného, že se Ježíš rozhodl uchýlit se k odpočinku na některém osamělém místě na druhé straně jezera. *DA 333.2*

Východní břeh Genezaretského jezera nebyl zcela neobydlený, neboť na pobřeží bylo roztroušeno několik městeček; v porovnání se západním břehem to však byl kraj dosti pustý. Žilo tam více pohanů než Židů a s Galilejí se stýkali jen zřídka. Tím skýtalo Ježíši ústraní, po jakém toužil, a Ježíš vybídl své učedníky, aby ho tam doprovodili. *DA 333.3*

Když Ježíš rozpustil zástup, vzali ho učedníci „jak byl“ na loď a rychle vypluli. Nevypulili však sami. U břehu byly přivázány další rybářské lodi; v mžiku je zaplnili lidé, kteří následovali Ježíše, dychtiví ho ještě vidět a slyšet jeho slova. *DA 334.1*

Konečně se Spasitel zbavil zástupů a přemožen únavou a hladem uleh na zádi lodi a v okamžiku usnul. Večer byl tichý a příjemný, jezero bylo klidné, bez hnutí; náhle se však obloha zatáhla, z hor podél východního pobřeží se zvedl prudký vítr a nad jezerem se rozpoutala divá bouře. *DA 334.2*

Slunce zapadlo a nad rozbouřené jezero padla noční tma. Vlny, které skučící vítr rozběsnil, narážely mocně na boky loďky a hrozily ji převrátit. Tvrdí rybáři, kteří v ní seděli, strávili na jezeře celý svůj život a bezpečně propluli se svým plavidlem mnohou bouří; nyní jim však jejich síla a obratnost nebyly k ničemu. Uprostřed mořské bouře byli bezmocní a když zjistili, že do jejich lodi vnika voda, začali ztrácet naději na vyvážnutí. *DA 334.3*

Úsilí o vlastní záchranu je tak zaměstnalo, že úplně zapomněli na to, že na lodi je Ježíš. Když viděli, že jejich námaha je marná a že je čeká jen smrt, vzpomněli si, na čí rozkaz vypluli na jezero. Jejich jediná naděje byla v Ježíši. Ve své bezmocnosti a v zoufalství volali: „*Pane, pane!*“ Hustá tma ho však skryla před jejich zraky. Jejich hlasy přehlušil řev bouře, a odpověď nepřišla. Zmocnily se jich pochyby a strach. Což na ně Ježíš zapomněl? Což ten, jenž vítězil nad nemocemi a démony, jenž zvítězil i nad smrtí, nemá sílu, aby nyní pomohl svým učedníkům? Což o ně přestal pečovat v této chvíli jejich úzkosti? *DA 334.4*

Volají znovu a odpovědí je jim jak burácejícího větru. Jejich loď se již začíná potápět. Ještě chvíli – a nenasytné vody ji nenávratně pohltí. *DA 334.5*

Náhle tmu protne oslňující blesk a učedníci vidí, jak Ježíš leží a spí a hukot bouře ho neruší. V úžasu a zoufalství volají: „*Mistře, nezáleží ti na tom, že hyneme?*“ (Mk 4,38) Jak může tak klidně odpočívat, když oni jsou v nebezpečí a zápasí se smrtí? *DA 334.6*

Jejich volání Ježíše probouzí. Když záře blesku osvítí jeho tvář, vidí v ní učedníci nebeský klid; v jeho pohledu poznávají nesobeckou, něžnou lásku, jejich srdce se upínají k němu a úpěnlivě volají: „*Pane, zachraň nás, hyneme.*“ (Mt 8,25) *DA 335.1*

Takové volání nezůstalo ještě nikdy oslyšeno. Když se učedníci chápou svých vesel, aby se na posledy pokusili o záchranu, Ježíš povstává. Stojí uprostřed svých učedníků, zatímco kolem zuří bouře, vlny se přelévají a blesk ozařuje jeho tvář. Pozvedá ruku, jež vykonala tolik skutků milosrdenství, a přikazuje rozbouřenému jezeru: „*Mlč a buď ticho!*“ (Mk 4,39) *DA 335.2*

Bouře ustává. Vlny opadávají. Mraky se rozplývají a začínají zářit hvězdy. Loď spočívá na klidném jezeře. Ježíš se obrací ke svým učedníkům a ptá se jich zarmouceně: „*Co se tak bojíte? Což nemáte víry?*“ (Mk 4,40) DA 335.3

Učedníci se uklidnili. Ani Petr se nepokoušel vyjádřit úctu, jež naplnila jeho srdce. Čluny, které vyrazily na jezero, aby provázely Ježíše, byly v téměř nebezpečí jako loď s učedníky. Také jejich posádek se zmocnil strach a zoufalství; příkaz Ježíšův však utišil tento hrůzný výjev. Zběsilá bouře zahнала všechny čluny do těsné blízkosti a všichni, kdo na nich byli, spatřili div. V klidu, jenž nastal, zapomněli na strach. Lidé si mezi sebou šeptali: „*Kdo je to, že ho poslouchá i vítr a moře?*“ (Mk 4,41) DA 335.4

Když se Ježíš probudil uprostřed bouře, byl naprosto klidný. Nebylo ani stopy strachu v jeho slovech, ani v jeho pohledu, protože nebylo strachu v jeho srdci. Neoddával se však klidně odpočinku proto, že byl nadán všemohoucí mocí. Nebyl to „Pán země, moře a nebes“, který tu klidně odpočíval. Tuto moc odložil a praví: „*Já nemohu sám ze sebe činit nic.*“ (J 5,30) Důvěřoval v moc Otce. Ježíš odpočíval ve víře – ve víře v lásku a péči Boží a moc jeho slova, jež utišilo bouři, byla moc Boží. DA 336.1

Jako Ježíš odpočíval s vírou v péči Otce, tak máme odpočívat i my v péči našeho Spasitele. Kdyby mu byli učedníci důvěřovali, byli by zůstali klidní. Jejich strach ve chvíli nebezpečí prozradil jejich malověrnost. V úsilí o vlastní záchranu zapomněli na Ježíše a teprve tehdy, když byli zoufalí nad vlastní nemohoucností, obrátili se k tomu, jenž jim mohl poskytnout pomoc. DA 336.2

Jak často prožíváme i my, co prožili učedníci! Když se valí bouře pokušení a šlehalí hrozné blesky a vlny se na nás sápu, bijeme se s bouří sami, zapomínáme, že je zde ten, jenž nám může pomoci. Věříme ve svou vlastní sílu do té doby, dokud neztrácíme veškerou naději a dokud nestojíme před neodvratnou zkázou. Tehdy si vzpomeneme na Ježíše a budeme-li k němu volat, aby nás spasil, nebudeme volat nadarmo. Ačkoli nám zarmouceně vytkne naši nevěru a samolibost, neodepře nám pomoc, kterou potřebujeme. Ať jsme na zemi nebo na moři, máme-li Spasitele ve svých srdcích, nemusíme se bát. Živá víra ve Vykupitele uhladí cestu životem a vysvobodí nás z nebezpečí způsobem, který on uzná za nejlepší. DA 336.3

Ze zázraku utišení bouře vyplývá ještě další duchovní naučení. Každý ze zkušenosti dosvědčí pravdivost slov Písma: „*Bezbožní pak budou jako moře zbourané. Nemajíť žádného pokoje, praví Bůh můj, bezbožní.*“ (Iz 57,20.21) Hřích rozvrací náš klid. Dokud neovládáme vlastní já, nemůžeme dojít klidu. Panovačné choutky srdce nemůže lidská moc zvládnout. Proti nim jsme bezmocní právě tak, jako byli učedníci bezmocní proti zuřící bouři. Avšak ten, jenž slovem utišil vlnobití v Galileji, má pro každou duši slova pokoje. Ti, kdož se obrátí k Ježíši s voláním: „*Pane, zachraň nás!*“ najdou spásu, ať je bouře sebezbešilejší. Jeho milost, která usmíruje duši s Bohem, utišuje bouři lidských vášní a v jeho lásce dojde srdce klidu. „*Proměňuje bouři v utišení, tak že umlkne vlnobití jejich. I veselí se, že utichlo; a tak přivodí je k břehu žádostivému.*“ (Ž 107,29.30) „*Když jsme tedy byli ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista.*“ „*Zjeví se skutek spravedlnosti – pokoj, a ovoce spravedlnosti – pokoj a bezpečnost až na věky.*“ (Ř 5,1; Iz 32,17) DA 336.4

Za časného rána připlul Spasitel se svými učedníky ke břehu; paprsky vycházejícího slunce líbaly jezero a zemi, jako by jim přinášely klid a mír. Sotva však vstoupili na břeh, naskytl se jejich zrakům výjev, který byl strašnější než řádění noční bouře. Z úkrytu mezi hrobkami vyřítili se na ně dva šílenci, jako by je chtěli rozsápat na kusy. Z obou mužů visely ještě zbytky řetězů, které zpřetrhali při svém útěku z vězení. Jejich těla byla pokryta krvácejícími ranami, jež si způsobili ostrými kameny. Zpod dlouhých a rozcuchaných vlasů zíraly vytřeštěné oči a zdálo se, že démoni, kteří je ovládli, potlačili v nich lidskou tvář, takže vypadali spíše jako divá zvířet než jako lidé. DA 337.1

Učedníci a jejich druzi se z hrůzy dali na útěk; přitom zjistili, že Ježíš s nimi není, a proto se obrátili, aby se po něm podívali. Ježíš stál tam, kde ho opustili. Ten, jenž utišil bouři, jenž se utkal se satanem a zvítězil nad ním, neuprchl před těmito démony. Když se muži, skřípající zuby a s pěnou u úst, k němu přiblížili, Ježíš pozvedl ruku, již přiměl rozbourené vlny ke klidu, a muži se zastavili a nemohli o krok dále. Zastavili se před ním, zuřice, ale bezmocní. DA 337.2

S mocí přikázal Ježíš nečistým duchům, aby z nich vyšli. Jeho slova pronikla zatemněnou myslí nešťastníků. Jen nejasně si uvědomovali, že blízko nich je ten, jenž je může zbavit mučivých démonů. Padli k nohám Spasitelovým, aby ho uctili; když však otevřeli ústa, aby si od něho vyprosili milost, promluvili z nich zlí duchové pronikavým hlasem: „*Co je ti po mně, Ježíši, Synu Otce nejvyššího? Prosím tě, netrap mne!*“ (L 8,28) *DA 337.3*

Ježíš se zeptal: „*Jak se jmenuješ?*“ A odpověď zněla: „*Mé jméno je Množství; neboť je nás mnoho.*“ Démoni používali postižených lidí jako prostředníků pro svůj projev a prosili Ježíše, aby je nevyháněl ze země. Na horské stráni nedaleko odtud se páslo velké stádo prasat. Démoni žádali, aby jim bylo dovoleno do nich vstoupit. Ježíš jim to strpěl. Vzápětí se stádo prasat splášlo. Bezhlavě hnalo se po stráni dolů, aniž se mohlo na břehu zastavit, vběhlo do jezera a zmizelo. *DA 338.1*

Zatím se s posedlými stala obdivuhodná změna. Do jejich mysli zazářilo světlo. Z jejich očí zmizelo šílenství. Jejich tváře, tak dlouho znetvořené do podoby satanovy, náhle zjihly, zkrvavené ruce se přestaly chvět a zachránění radostně velebili Boha za své vysvobození. *DA 338.2*

Pasáci prasat viděli z vrcholu všechno, co se stalo, a spěchali oznámit to svým pánům a všemu lidu. Ustrašení a zděšení přišli všichni obyvatelé kraje k Ježíši. Oba posedlí byli postrachem země. Nikdo nemohl bez nebezpečí projít místem, kde se zdržovali, neboť se na každého pocestného vždycky vyřítily s ďábelskou zuřivostí. Nyní seděli oba muži, upravení a vyrovnaní, u nohou Ježíšových, naslouchali jeho slovům a velebili jméno toho, jenž je uzdravil. Lid, který viděl tento podivuhodný výjev, se však neradoval. Zdálo se, že ztráta prasat je zajímavá více než vysvobození zajatců satanových. *DA 338.3*

Ztráta, kterou utrpěli majitelé prasat, byla pro ně vlastně milostí. Starali se jen o světské věci a vůbec nedbali o duchovní život. Ježíš chtěl prolomit tuto sobeckou lhostejnost, aby mohli přijmout jeho milost. Oni však jen želeli své časné ztráty a rmoutili se pro ni a to je natolik zaslepilo, že nepoznali milost Spasitelovu. *DA 338.4*

Projev nadpřirozené moci vzbudil pověřivost lidí a vyvolal v nich strach. Přítomnost tohoto Cizince by mohla přivodit další neštěstí. Obávali se hmotných ztrát, a proto se rozhodli, že se ho zbaví. Ti, kdož přepluli jezero s Ježíšem, vyprávěli o všem, co se stalo předchozí noci, o nebezpečí, jež zažili v bouři, a o tom, jak se vítr a jezero utišilo. Jejich slova však nezapůsobila. Poděšený lid se shromáždil kolem Ježíše a žádal ho, aby od nich odešel. Ježíš jim vyhověl, vstoupil hned na loď a přepravil se na druhou stranu jezera. *DA 339.1*

Gergezenským se dostalo živého důkazu o moci a milosti Kristově. Viděli muže, kteří byli opět přivedeni k rozumu; měli však takový strach z ohrožení svého pozemského majetku, že s tím, jenž před jejich očima přemohl knížete tmy, jednali jako s vetřelcem a Dar nebes se odvrátil od jejich dveří. My se nemůžeme odvrátit od osoby Kristovy, jako to učinili Gergezenští; jsou však mnozí, kteří odmítají uposlechnout jeho slovo, protože poslušnost znamená obětovat některý ze světských zájmů. Aby jim jeho přítomnost nezpůsobila hmotnou ztrátu, odmítají mnozí jeho milost a zapuzují od sebe jeho Ducha. *DA 339.2*

Zcela jiné však bylo myšlení a citění uzdravených šílenců. Ti chtěli zůstat u svého vysvoboditele. V jeho přítomnosti se cítili bezpeční před demony, kteří mařili jejich životy a ničili jejich lidskou tvář. Když Ježíš vstupoval na loď, přimkli se k němu, vrhli se na kolena k jeho nohám a prosili ho, aby je nechal blízko sebe, kde by mohli stále naslouchat jeho slovům. Ježíš jim však přikázal, aby se vrátili domů a vyprávěli, jak velké věci pro ně učinil Pán. *DA 339.3*

To bylo nyní jejich poslání – navštěvovat pohanské rodiny a vyprávět o požehnání, jehož se jim dostalo od Ježíše. Bylo jim zatěžko odloučit se od Spasitele. U svých pohanských krajanů se jistě setkají s velkými potížemi. A jejich dlouhé odloučení od společnosti jim jistě neposkytne náležité oprávnění k dílu, které jim Pán uložil. Jakmile jim však Ježíš ukázal jejich povinnost, neváhali uposlechnout. Vyprávěli o Ježíši nejen ve svých rodinách a svým sousedům, ale prošli celým Desetíměstím a všude vyprávěli o jeho spásné moci a líčili, jak je osvobodil od démonů. Při konání tohoto díla mohli získat větší požehnání, než kdyby byli zůstali v přítomnosti Ježíše pouze proto, aby z toho měli užitek jen sami. Právě šířením radostné zvěsti o spasení se dostáváme do blízkosti Spasitelovy. *DA 339.4*

Tito dva uzdravení šílenci byli první misionáři, které Kristus poslal zvěstovat evangelium do kraje Desetiměstí. Jen několik okamžiků mohli tito mužové poslouchat učení Kristovo. Na vlastní uši neslyšeli z úst Kristových žádné kázání. Nemohli proto učit lid tak, jako to mohli dělat učedníci, kteří byli ustavičně s Kristem. Byli však sami živým důkazem, že Ježíš je Mesiáš. Mohli vyprávět o tom, co věděli, co sami viděli a slyšeli a co sami pocítili z moci Kristovy. Právě to může činit každý, jehož srdce bylo dotknuto milosti Boží. Jan, milovaný učedník, napsal: „*Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme vlastníma očima viděli, nač jsme popatřili a čeho se naše ruce dotkly, o Slovu života... co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme vám.*“ (1 J 1,1-3) Jako Kristovi svědkové máme hlásat to, co známe, co jsme sami viděli, slyšeli nebo cítili. Sledujeme-li Krista krok za krokem, budeme mít co říci o cestě, po které nás vede. Můžeme hlásat, jak zkoušíme jeho zaslíbení, a dosvědčovat, že jsou pravdivá. Můžeme podávat svědectví o tom, co známe o milosti Kristově. Právě po takovém svědectví volá náš Pán a pro nedostatek takových svědectví svět hyne. DA 340.1

Přesto, že Gergezenští Ježíše nepřijali, nenechal je Ježíš ve tmě, pro niž se rozhodli. Když ho vybědli, aby od nich odešel, neslyšeli ještě jeho hlásání. Nevěděli nic o tom, co zavrhuji. Proto jim znovu poslal světlo, a to skrze ty, jež neodmítnou vyslechnout. DA 340.2

Zahubením prasat chtěl satan odvrátit lid od Spasitele a zabránit hlásání evangelia v onom kraji. Avšak právě tato událost vzrušila zcela mimořádně celou zemi a soustředila pozornost na Krista. Ačkoli Spasitel sám odešel, zůstali tu muži, jež uzdravil, jako svědkové jeho moci. Ti, kteří byli nástroji knížete tmy, stali se prostředkem šíření světla, posly Syna Božího. Lidé užasli, když vyslechli jejich podivuhodnou zvěst. Evangelium se dostávalo do celé země. Když se Ježíš vrátil do Desetiměstí, lid se k němu jen hrnul a nejen obyvatelé jednoho města, ale tisíce lidí z celého kraje naslouchali po tři dny poselství spásy. I ďábelská moc je pod nadvládou našeho Spasitele a působení zla se obrací v dobro. DA 340.3

Setkání s posedlými v Gergeze bylo poučením pro učedníky. Ukázalo jim hloubky ponížení, do nichž chce satan strhnout celé lidstvo, a na druhé straně poslání Kristovo, jež lidstvo osvobozuje z jeho moci. Tyto lidské trosky, žijící v hrobkách, posedlé demony, spoutané neovladatelnými vášněmi a chlípnými žádostmi, jsou obrazem toho, co by se stalo s lidstvem, kdyby bylo ponecháno satanově nadvládě. Satan stále působí na lidi, mate smysly, řídí mysl člověka k zlému, povzbuzuje k násilí a zločinu. Oslabuje tělo, zatemňuje rozum a ponižuje duši. Kdykoli člověk odmítne Spasitelovo pozvání, vystaví se působení satanovu. Mnozí si tak počínají i dnes, ať již v životě, doma, v zaměstnání, nebo dokonce v církvi. Právě proto se na zemi šíří násilí a zločinnost, právě proto zahluje lidská obydli mravní tma jako závoj smrti. Svými lákavými svody zavádí satan lidi k stále většímu a většímu zlu, až je dovede k naprostému ponížení a zkáze. Jediné útočiště před jeho mocí lze najít u Ježíše. Před lidmi a anděly byl satan odhalen jako nepřítel a škůdce člověka, Kristus pak se projevil jako přítel a vysvoboditel člověka. Duch Kristův rozvine v člověku vše, co zušlechťí jeho povahu a pozvedne jeho přirozenost. Vzdělá člověka k slávě Boží po stránce tělesné, duševní a duchovní. „*Vždyť Bůh nám nedal ducha zbabělosti, ale ducha moci, lásky a rozvahy.*“ (2 Tm 1,7) Povolává nás, abychom „*nabyli slávy*“ – tj. povahy „*našeho Pána Ježíše Krista*“; povolává nás, aby se nám „*dostalo podoby stejné s obrazem jeho Syna*“ (2 Te 2,14; Ř 8,29). DA 341.1

A duše, které se zvrhly v nástroje satanovy, jsou mocí Kristovou stále proměňovány v posly spravedlnosti a Syn Boží je posílá, aby hlásaly vše, „*co ti Pán učinil a jak se nad tebou smiloval*“ (Mk 5,19). DA 341.2

36. Dotyk víry

Když se Ježíš vrátil ze země Gergezenské na západní břeh, našel tam zástupy lidí, kteří ho očekávali a s radostí vítali. Zůstal nějaký čas na pobřeží, učil tam a uzdravoval, a pak se odebral do domu Léviho – Matouše, aby se tam setkal s publikány na hostině. Zde se s Ježíšem setkal Jairus, představený synagogy. DA 342.1

Tento starší Židů přišel k Ježíši ve velkém žalu, vrhl se mu k nohám a zvolal: „*Má dcera skónává; přijď, vlož na ni ruku, a bude živa.*“ (Mt 9,18; Mk 5,23) DA 342.2

Ježíš se s ním hned vydal na cestu do jeho domu. Ačkoli učedníci již viděli mnoho jeho skutků milosrdenství, byli překvapeni, s jakou ochotou vyhověl přání vznešeného rabína; následovali svého Mistra a s nimi pak šli lidé, zvědaví, co se bude dít. DA 342.3

Rabínův dům byl nedaleko odtud, avšak Ježíš a jeho doprovod postupovali jen pomalu vpřed, neboť ze všech stran je obléhal zástup lidí. Zoufalý otec byl nešťastný z každého zdržení; avšak Ježíš, který cítil s lidem, se co chvíli zastavil, aby pomohl trpícímu nebo aby utěšil zarmouceného. DA 342.4

Ještě když byli na cestě, prodral se zástupem posel, jenž přinesl Jairovi zprávu, že jeho dcera zemřela a že je už zbytečné dál Mistra obtěžovat. Ježíš uslyšel tato slova. „*Neboj se,*“ pravil, „*jen věř, a bude zachráněna.*“ (L 8,50) DA 342.5

Jairus se přimkl ke Spasiteli a spolu si pak pospíšili do jeho domu. Tam již byli najatí truchlíci a hudebníci a všude bylo plno nářku a hluku. Množství lidí a zmatek doléhaly na Ježíše. Snažil se je utiшит slovy: „*Co hlučíte a pláčete? Dítě nezemřelo, nýbrž spí.*“ (Mk 5,39) Slova cizince přítomné rozzlobila. Viděli dítě už v náruči smrti, a proto se mu vysmáli. Ježíš požádal, aby všichni opustili dům a pak vzal otce a matku dítěte a tři učedníky, Petra, Jakuba a Jana a s nimi vstoupil do místnosti, kde ležela mrtvá. DA 343.1

Ježíš přistoupil k lůžku, vzal ruku dítěte do své a v jazyce, jemuž rozumělo, pronesl něžně tato slova: „*Děvče, pravím ti, vstaň!*“ (Mk 5,41) DA 343.2

Bezvhládné tělo se v tu chvíli zachvělo. Začal v něm znovu bít tep života. Rty se otevřely a na tváři se objevil úsměv. Oči se doširoka otevřely jako ze spánku a dívka s údivem pohlédla na skupinu lidí, stojících kolem jejího lůžka. Povstala a její rodiče jí sevřeli do náruče a plakali radostí. DA 343.3

Cestou do domu představeného synagogy potkal Ježíš v zástupu chudou ženu, která po dvanáct let trpěla nemocí, jež jí ztrpčovala život. Všechno své jmění dala lékařům a za léky, aby se nakonec dozvěděla, že její nemoc je nevyléčitelná. Její naděje však znovu ožily, když se doslechla o tom, že Kristus uzdravuje. Cítila s jistotou, že kdyby jen mohla jít za ním, že by ji uzdravil. Z posledních sil a v bolesti se dostala na břeh jezera, kde Kristus učil a pokoušela se protlačit se zástupem, leč marně. Pak ho následovala, když vyšel z domu Léviho – Matouše, ale opět se k němu nedostala. Začala si už zoufat, když Ježíš, procházející zástupem, přiblížil se k místu, kde stála. DA 343.4

Konečně se jí naskytla příležitost, po níž toužila. Octla se v přítomnosti Velikého Lékaře. V nastalé vřavě však nemohla k němu promluvit, mohla pouze zahlédnout jeho postavu. Ze strachu, aby neztratila svou jedinou vyhlídku na uzdravení, prodrala se kupředu, myslíc si: „*Dotknu-li se jen jeho šatu, budu zachráněna.*“ (Mk 5,28) Když Ježíš kráčel kolem ní, natáhla ruku a podařilo se jí dotknout se lemu jeho roucha. V té chvíli věděla, že je uzdravena. V tomto jediném dotyku byla soustředěna víra jejího života a její bolest a slabost ustoupily hned síle dokonalého zdraví. DA 343.5

Její srdce se naplnilo vděčností a pokusila se odejít ze zástupu; Ježíš se však náhle zastavil a všechen lid se zastavil s ním. Obrátil se, rozhlédl se kolem a hlasem, který přehlušil všechnu vřavu, se otázal: „*Kdo se to dotkl mého šatu?*“ (Mt 3,50) Lid odpověděl na otázku užaslým pohledem. Otázka zněla podivně, protože Ježíš byl v té chvíli obležen a lid se k němu tlačil ze všech stran. DA 344.1

Petr, vždy pohotový, pravil: „*Pane, zástupy tě obklopují a na tebe se tisknou, a ještě se ptáš: Kdo se mne to dotkl?*“ (L 8,45; Mk 5,31) Ježíš odpověděl: „*Někdo se mne dotkl. Já jsem pocítil, že ze mne vyšla moc.*“ (L 8,46) Spasitel poznal dotyk víry z náhodného styku bezstarostného davu. Takovou víru nebylo možno přejít bez poznámky. Ježíš chtěl říci skromné ženě několik slov útěch, jež

by jí byla zdrojem radosti – slova, jež budou požehnáním jeho následovníkům až do konce času. *DA 344.2*

Ježíš upřel zrak na ženu, a tím dal najevo, že ví, kdo se ho dotkl. Žena poznala, že nic neutají, přiblížila se s chvěním k Ježíši a vrhla se mu k nohám. Se slzami vděčnosti v očích vyprávěla o svém utrpení a o tom, jak našla úlevu. Ježíš ji vlídně oslovil: „*Dcero, tvá víra tě zachránila. Odejdi v pokoji!*“ (L 8,48) Tím Ježíš zabránil vzniku pověry, že uzdravení přineslo pouhé dotknutí jeho roucha. Nebylo to pouhým dotykem Krista, nýbrž vírou, která se upnula k božské moci Kristově, že přišlo uzdravení. *DA 344.3*

Udivený dav, který se tísnil kolem Krista, nepocítil žádný příliv životodárné síly. Když však trpící žena vztáhla ruku, aby se dotkla Krista ve víře, že se uzdraví, pocítila léčivou sílu. Tak je tomu i v duchovních věcech. Mluvit o náboženství lhostejně, modlit se bez touhy duše a bez živé víry, nemá ceny. Formální víra v Krista, která Krista přijímá jen jako Spasitele světa, nemůže přinést duši uzdravení. Víra, která vede ke spáse, nespočívá v pouhém rozumovém souhlase s pravdou. Tomu, kdo čeká, až se dozví všechno, dříve než uvěří, nemůže se dostat požehnání od Boha. Nestačí věřit o Kristu; musíme věřit v něho. Jediná víra, která nám prospěje, je taková víra, která se přidržuje Krista jako osobního Spasitele, která si přivlastňuje jeho zásluhy. Mnozí si myslí, že víra je názor. Spásná víra je smlouva, jíž ti, kdož přijímají Krista, vcházejí do smluvního vztahu s Bohem. Pravá víra je život. Živá víra znamená vzrůst síly, naprostou důvěru, jíž se duše stává vítězí silou. *DA 347.1*

Když Ježíš uzdravil ženu, chtěl, aby uznala požehnání, jehož se jí dostalo. Dary, které nabízí evangelium, nemohou být získány kradmo, ani jich nelze užívat potajmu. Hospodin nás vyzývá, abychom o jeho dobrotě podávali svědectví. „*Vy mi toho svědkové jste, praví Hospodin, že já Bůh silný jsem.*“ (Iz 43,12) *DA 347.2*

Naše svědectví o Kristově věrnosti je nebem zvolený způsob, jak zjevovat Krista světu. Musíme uznávat jeho milost, kterou ohlásili svatí mužové ve starých dobách; nejúčinnější je však svědectví, které pochází z naší vlastní zkušenosti. Jsme svědky Božími, když v sobě objevujeme působení božské moci. Jeden každý člověk žije životem, naprosto odlišným od života ostatních lidí, jeho zkušenost je zcela jiná než zkušenosti druhých. Bůh si přeje, aby k němu stoupala naše chvála, vyplývající z naší vlastní zkušenosti. Tato vzácná uznání a chvála slávy milosti Boží, potvrzené křesťanským životem, mají neodolatelnou moc, jež působí ke spáse duší. *DA 347.3*

Když deset malomocných přišlo k Ježíši, aby je uzdravil, přikázal jim Ježíš, aby se šli ukázat knězi. Cestou byli očištěni, avšak jen jeden z nich se vrátil, aby vzdal Ježíši díky. Ostatní odešli po svém a zapomněli na toho, jenž je uzdravil. Jak mnozí si tak počínají stále! Pán se ustavičně stará o blaho člověka. Stále ho obšťastňuje svými dary. Pozvedá nemocné z lůžek, na nichž skomírají, vysvobozuje lidi z nebezpečí, o nichž vůbec nevědí, posílá nebeské anděly, aby je ochránili před pohromou a střežili je, aby se nebáli „*nakažení morního, vlekoucího se v mrákotě*“ a „*povětrí morního, v polední čas hubícího*“ (Ž 91,6); jejich srdce to však zanechává bez odezvy. Bůh dává všechno bohatství nebes, aby je vykoupil, a oni jsou lhostejní k jeho velké lásce. Svou nevďečností uzavírají svá srdce milosti Boží. Podobní vřesu na pustině necítí, když přichází něco dobrého, a jejich duše obývají vyprahlá místa na poušti (podle Jr 17,6). *DA 348.1*

Je v našem vlastním zájmu, abychom si stále připomínali každý dar Boží. To posiluje víru, aby žádala a dostávala víc a více. I nejmenší požehnání, které sami dostaneme od Boha, je pro nás větším povzbuzením než vše, co se můžeme dočíst o víře a zážitcích druhých. Člověk, kterého milost Boží nenechává bez odezvy, podobá se zavlažované zahradě. Takový rychle ozdraví, zazáří světlem v temnotě a zjeví se v něm sláva Páně. Buďme tedy pamětliví lásky a dobroty Páně a přemíry jeho laskavostí a milosrdenství. Jako kdysi lid Izraele stavme své památníky svědectví a pišme na ně, co vzácného Bůh pro nás vykonal. A když přehlédneme vše, co pro nás učinil na naší pouti životem, řikejme s pocitem vděčnosti v srdci: „*Čím se odplatím Hospodinu za všechna dobrodiní jeho mně učiněná? Kalich mnohého spasení vezmu, a jméno Hospodinovo vzývati budu. Sliby své Hospodinu splním, teď před vším lidem jeho.*“ (Ž 116,12-14) *DA 348.2*

37. První evangelisté

Apoštolové byli členy rodiny Ježíšovy a provázeli Ježíše, když šel pěšky Galilejí. Sdíleli s ním všechnu námahu a těžkosti, s nimiž se potkali. Naslouchali jeho rozpravám, putovali a rozmlouvali se Synem Božím a z jeho každodenních pokynů se naučili, jak pracovat pro povznesení lidstva. Když Ježíš sloužil obrovským zástupům lidí, kteří se kolem něho shromažďovali, byli jeho učedníci při tom, dychtiví plnit jeho přání a ulehčovat mu jeho práci. Pomáhali pořádat lid, přiváděli trpící ke Spasiteli a pomáhali utěšovat každého. Všiml si horlivých posluchačů, vysvětlovali jim Písmo a všemožně pracovali pro jejich duchovní blaho. Učili tomu, co se sami naučili od Ježíše a den co den nabývali nových bohatých zkušeností. Potřebovali však získat také zkušenost z vlastní samostatné práce. Bylo jim ještě zapotřebí mnoha rad, velké trpělivosti a lásky. Spasitel je vysílal jako své zástupce a když pak byl s nimi, vytkl jim chyby, radil jim a opravoval je. *DA 349.1*

Když byli učedníci s Kristem, bývali často zmateni učením kněží a farizeů, a pak přicházeli se svými zmatky k Ježíši. Ježíš jim vyložil pravdy Písma a porovnal je s tradičním pojetím. Tím posiloval jejich důvěru ve slovo Boží a valnou měrou je osvobozoval od strachu z rabínů a ze závislosti na tradici. Při výchově učedníků byl příklad Spasitelova života daleko účinnější než pouhé věroučné pokyny. Když pak s nimi Ježíš nebyl, vybavovali si každý jeho pohled, každé jeho slovo, jeho hlas. Když se octli ve sporu s nepřáteli evangelia, opakovali často jeho slova a velice se radovali, když viděli, jaký účinek mají na lid. *DA 349.2*

Ježíš si zavolal svých dvanáct učedníků a přikázal jim, aby se vydali vždy dva a dva do měst a vesnic. Žádný z nich nešel sám, bratr šel s bratrem, přítel s přítelem. Tak si mohli pomáhat a navzájem se povzbuzovat, spolu se radit a společně se modlit, silnější mohl podporovat slabšího. Stejně tak vyslal pak Ježíš dalších sedmdesát. Spasitel chtěl, aby se poslové evangelia takto sdružovali. Kdybychom se více řídili tímto příkladem, mělo by dílo evangelia v dnešní době mnohem větší úspěch. *DA 350.1*

Učedníci hlásali totéž poselství, jaké kázal Jan Křtitel a sám Kristus: „*Království nebeské jest blízko!*“ Měli se vyhýbat každému sporu s lidmi o tom, zda Ježíš Nazaretský je Mesiášem; v jeho jménu však měli konat tytéž skutky milosrdenství, jaké koná on. Ježíš jim přikázal: „*Uzdravujte nemocné, křtíte mrtvé, očišťujte malomocné, vypuzujte zlé duchy. Zadarmo jste vzali, zadarmo dejte.*“ (Mt 10,7-8) *DA 350.2*

Za svého života na zemi věnoval Ježíš více času uzdravování nemocných než kázání. Jeho zázraky svědčily o pravdě jeho slov, že nepřišel, aby hubil, nýbrž aby zachraňoval. Jeho spravedlnost ho předcházela a sláva Hospodinova byla jeho záštitou. Kamkoli šel, všude ho předcházela zvěst o jeho milosrdenství. Kudy prošel, všude se ti, nad nimiž se slitoval, radovali ze zdraví a zkoušeli svou znovu nalezenou sílu. Kolem nich se pak shromažďovali lidé v zástupech, aby slyšeli z jejich úst, co Pán učinil. Jeho hlas byl prvním zvukem, který mnozí z nich vůbec uslyšeli, jeho jméno bylo prvním slovem, které kdy vyslovili, jeho tvář první tváří, kterou kdy spatřili. Proč by neměli milovat Ježíše a velebit ho? Když procházel městy a městečky, byl jako živý proud, rozdávající život a radost, kamkoli přišel. *DA 350.3*

Následovníci Kristovi mají pracovat tak, jako pracoval on. Máme sytit hladové, odívat nahé, utěšovat trpící a postižené. Máme sloužit zoufajícím, vdechovat naději zoufalým. Pak i nám se splní zaslíbení: „*Předcházeťi tě zajisté bude spravedlnost tvá, a sláva Hospodinova zběře tě.*“ (Iz 58,8) Láska Kristova, projevená v nesobecké službě, bude při nápravě přestupníka účinnější než meč nebo soudní dvůr. Meč a soud jsou sice nutné, aby rušitelům zákona naháněly strach, avšak laskavý misionář může vykonat více. Srdce, jemuž se dostane pokárání, se často zatvrdí, v lásce Kristově však roztává. Misionář nemůže léčit jen tělesné nemoci, ale může zavést hříšníka k Velkému Lékaři, který může očistit duši od malomocenství hříchu. Bůh stanovil, aby nemocní, nešťastní a ti, kdož jsou sužováni zlými duchy, uslyšeli jeho hlas skrze jeho služebníky. Přeje si být skrze své lidské pomocníky Utěшитelem, jakého svět nezná. *DA 350.4*

Na své první misijní cestě měli učedníci navštívit jen „*ztracené ovce domu izraelského*“. Kdyby byli začali kázat evangelium pohanům nebo Samaritánům, byli by ztratili svůj vliv u Židů. Vzbudili by předsudky u farizeů, dostali by se s nimi do sporů, které by je odradily na samém začátku jejich práce. Ani apoštolové ještě jasně nechápali, že evangelia se má dostat všem národům. Dokud sami nepochopí tuto pravdu, nebudou připraveni pro práci mezi pohany. Přijmou-li Židé evangelium, učiní je Bůh svými posly mezi pohany. Proto uslyšeli zvěst jako první. *DA 351.1*

V celé oblasti, kde Kristus působil, probouzely se duše a uvědomovaly si svou potřebu, hladověly a žíznily po pravdě. Přišel čas, aby se těmto toužícím srdcím dostalo zvěsti o lásce Kristově. Ke všem takovým měli učedníci jít jako zástupci Kristovi. Věřící si tak zvyknou pokládat je za učitele Bohem ustanovené, a až od nich Spasitel odejde, nebudou ponecháni bez rádců. *DA 351.2*

Na své první cestě měli učedníci jít pouze tam, kde už byl před nimi Ježíš a kde si získal přátele. Jejich přípravy na cestu byly co nejprostší. Nebylo jim dovoleno činit nic, co by odvádělo jejich mysl od jejich velkého díla, co by vyvolávalo odpor a zavíralo jim dveře pro další práci. Neměli se odívat rouchem náboženských učitelů a neměli používat ničeho, čím by se lišili od prostých venkovanů. Neměli vcházet do synagógy a svolávat lid k veřejné bohoslužbě; měli se zaměřit k práci dům od domu. Neměli ztrácet čas zbytečnými zdvořilostmi, neměli chodit dům od domu jen kvůli zábavám. V každém domě však mohli přijmout pohostinství těch, kdož toho byli hodni, kdož je přijmou tak srdečně, jako by přijímali samého Krista. Do příbytků měli vstupovat s krásným pozdravením: „*Pokoj tomuto domu!*“ (L 10,5) Takový dům bude pak požehnán jejich modlitbami, jejich chvalozpěvy a čtením Písma v kruhu rodinném. *DA 351.3*

Tito učedníci měli být zvěstovateli pravdy, měli připravovat cestu pro příchod svého Mistra. Poselství, které přinášeli, bylo slovem věčného života a osud lidí závisel na tom, zda je přijmou či zda je odmítnou. Aby vstúpili lidem slavnost okamžiku, přikázal Ježíš svým učedníkům: „*Kdo by vás však nepřijal ani nechtěl slyšeti vašich slov, až budete vycházeti z toho domu nebo z toho města, setřeste prach se svých nohou. Vpravdě vám pravím: Snesitelněji bude zemi Sodomské a Gomorské v den soudu než onomu městu.*“ (Mt 10,14-15) *DA 352.1*

Pak se oko Spasitelovo zahledí do budoucnosti; vidí, jak široké pole pro svědectví o něm se po jeho smrti otevře učedníkům. Svým prorockým zrakem přehlíží životy svých služebníků, žijících ve všech dobách až do doby, kdy přijde podruhé. Ukazuje svým následovníkům boje, jimž se nemohou vyhnout; zjevuje jim podstatu a plán bitvy. Odhaluje jim nebezpečí, jimž budou muset čelit, upozorňuje je na nutnost sebezapření! Vyžaduje na nich, aby všechno zvážili, aby nebyli zaskočeni nepřítelem nepřipraveni. Svůj boj nepovedou s živým člověkem z masa a krve, nýbrž „*s démonskými vládami a vrchnostmi, s vládci světa nynější temnosti, s duchovými silami zla v oblasti nebeské*“ (Ef 6,12). Budou muset bojovat s nadpřirozenými silami, mají však ujištění, že se jim dostane nadpřirozené pomoci. V této armádě jsou všechny bytosti nebes. A jsou v ní nejen andělé, Duch svatý, zástupce Knížete vojska Páně, sestupuje na zem, aby řídil boj. I když se v nás projeví mnohé slabosti, i když naše hříchy a bloudění jsou těžké, milost Boží je pro všechny, kdož ji s pokorou hledají. Moc Všemohoucího je připravena zasáhnout ve prospěch těch, kdož důvěřují Bohu. *DA 352.2*

„*Hle,*“ pravil Ježíš, „*posílám vás jako ovce mezi vlky; buďte tedy opatrní jako hadi a prostí jako holubice.*“ (Mt 10,16) Kristus sám nezatajil jediné slovo pravdy a všechna slova pravdy pronášel vždy v lásce. Ve svém styku s lidmi projevoval Ježíš největší ohleduplnost a byl starostlivě a laskavě pozorný. Nebyl nikdy hrubý, nikdy zbytečně neproněsl přísné slovo, nikdy zbytečně neranil citlivého. Nevysmíval se lidské slabosti. Neohroženě poukazoval na pokrytectví, nevěru a nepravost; když však činil sžíravé výtky, byly v jeho hlase cítit slzy. Plakal nad Jeruzalémem, městem, jež miloval a jež odmítlo přijmout toho, kdo je Cestou, Pravdou a Životem. Odmítli jeho, Spasitele, on však k nim choval soucit a lásku a rmoutil se nad nimi tak, že mu žalem pukalo srdce. V jeho očích byla každá duše drahocenná. Ačkoli se vždy choval s božskou důstojností, skláněl se s nejněžnější péčí ke každému dítěti rodiny Boží. Ve všech lidech viděl padlé duše, jejichž spása byla jeho posláním. *DA 353.1*

Služebníci Kristovi nesmějí jednat podle příkazů své přirozenosti. Musí být v úzkém spojení s Bohem, aby se nedali strhnout k samolibosti a k nevhodnému projevu, k přílivu slov, jež se nepodobají rose nebo tichému dešti, jenž svažuje vadnoucí rostliny. Právě to chce satan, aby činili, neboť

to jsou jeho způsoby. Je to rozhněvaný drak, je to duch satana, který se projevuje v hněvu a v obviňování. Služebníci Boží však mají být zástupci Boha. Bůh od nich požaduje, aby obchodovali jen s nebeskou měnou, aby šířili pravdu, jež nese jeho obraz a pečeť. Moc, již mají přemáhat zlo, je moc Kristova. Sláva Kristova je jejich silou. Na jeho lásku mají upřít svůj zrak. Pak mohou šířit evangelium s božskou citlivostí a jemností. Duch, který zůstává laskavým, i když ho dráždí, působí účinněji ve prospěch pravdy než každý důkaz, jakkoli přesvědčivý. *DA 353.2*

Ti, kdož se dostávají do sporu s nepřáteli pravdy, se střetávají nejen s lidmi, ale i se satanem a jeho pomocníky. Nechtě mají na mysli slova Spasitelova: „*Hle, posílám vás jako ovce mezi vlky.*“ (L 10,3) Nechtě spočívají v lásce Boží a jejich duch zůstane klidný, i když se jim osobně bude dít příkoří. Pán je oděje božskou zbrojí. Jeho Duch svatý bude mít na jejich mysl a srdce takový vliv, že jejich hlasy nepřehluší ani vytí vlků. *DA 353.3*

Ježíš dal pak další radu učedníkům, když pravil: „*Mějte se na pozoru před lidmi.*“ (Mt 10,17) Učedníci neměli vkládat bezpodmínečnou důvěru v ty, kdož neznají Boha, a takovým dávat své rady; neboť to by byla výhoda pro pomocníky satanovy. To, co vymyslí člověk, je často v rozporu s plánem Božím. Ti, kdož stavějí chrám Páně, mají ho stavět podle vzoru zjeveného na hoře, aby se podobal božskému vzoru. Řídí-li se služebníci Boží radami lidí, kteří nejsou vedeni Duchem svatým, zneuctívají Boha a zrazují evangelium. Světská moudrost je v očích Božích bláznovstvím. Ti, kdož na ni spoléhají, jistě zbloudí. *DA 354.1*

„*Budou vás vydávati radám, ... budete voděni před vládce a krále pro mne, na svědectví pro ně i pro pohaný.*“ (Mt 10,17-18) Pronásledování napomůže šíření světla. Služebníci Kristovi budou předvedeni před mocné tohoto světa, kteří by se jinak o evangeliu vůbec nedozvěděli. Tito mužové se dovídají o pravdě ve zkreslené podobě. Poslouchají falešná obvinění, týkající se víry učedníků Kristových. Jejich jedinou možností, jak se dovědět o pravé podstatě této víry, je často svědectví těch, kdož se octnou pro svou víru před soudem. Při výslechu jim jsou kladeny otázky a jejich soudcové musejí vyslechnout podané svědectví. Milost Boží přispěje služebníkům Božím, aby obstáli i ve chvíli nejtěžší. „*Bude vám dáno,*“ praví Ježíš, „*v tom okamžiku, co máte mluvit; vždyť nemluvíte vy, nýbrž mluví ve vás Duch vašeho Otce.*“ (Mt 10,19) Když Duch Boží osvítl mysl služebníků Božích, bude pravda tlumočena ve své božské síle a skvostnosti. Ti, kdož odmítají pravdu, povstanou a obviní učedníky a budou je utiskovat. Avšak i v nesvobodě a v utrpení, ba i tváří v tvář hroící smrti mají dítky Páně projevovat pokoru svého božského vzoru. Tak se ukáže rozdíl mezi služebníky satanovými a zástupci Kristovými, Spasitel bude povznesen před vládci a před lidem. *DA 354.2*

Učedníci nebyli nadáni odvahou a statečností mučedníků, dokud tuto milost nepotřebovali. Pak se zaslíbení Spasitelovo naplnilo. Když Petr a Jan vydávali svědectví před veleradou, lidé „*se divili; poznávali je, že bývali s Ježíšem*“ (Sk 4,13). O Štěpánovi je psáno, že „*všichni, kteří seděli v synedriu, na něj hleděli a viděli, že jeho tvář je jako tvář anděla*“. Lidé „*nemohli odolati moudrosti a Duchu, v němž mluvil*“ (Sk 6,15.10). A Pavel, když píše o svém výslechu před císařským dvorem, praví: „*Při mém prvním obhajování mi nikdo nepřispěl na pomoc, ale všichni mě opustili... Ale Pán mi přispěl, a dal mi sílu, aby bylo přesvědčivé mé kázání a aby je slyšeli všichni pohané. Byl jsem vysvobozen z tlamy lví.*“ (2 Tm 4,16) *DA 354.3*

Služebníci Kristovi si neměli připravovat žádný projev, který by přednesli v případě, že by byli postaveni před soud. Jejich příprava měla spočívat v každodenním shromažďování vzácných pravd slova Božího a v modlitbě posilující jejich víru. Když budou předvedeni před soud, připomene jim Duch svatý právě ty pravdy, které budou nejvíc potřebovat. *DA 355.1*

Každodenní opravdové úsilí po poznání Boha a Ježíše Krista, jehož Bůh poslal, přinese duši sílu a výkonnost. Znalost, získaná pilným bádáním v Písmu, se vynoří z paměti v pravý okamžik. Jestliže však kdo zanedbá možnost seznámit se se slovy Kristovými, jestliže kdo neokusil moc milosti Kristovy ve zkouškách, nemůže očekávat, že mu Duch svatý slova Kristova připomene. Měl sloužit Bohu každodenně s celou oddaností a pak v něho věřit. *DA 355.2*

Nepřátelství projevované vůči evangeliu bude tak urputné, že nebude dbát ani nejužších pozemských svazků. Učedníci Kristovi budou vydáváni na smrt členy svých vlastních rodin. „*Budete nenáviděni ode všech pro mé jméno,*“ pravil Ježíš, „*ale kdo vytrvá až do konce, bude zachráněn.*“ (Mk 13,13) Přitom jim Ježíš nakázal, aby se pronásledování zbytečně nevystavovali. Ježíš sám

častokrát opustil své působiště a odebral se jinam, aby unikl těm, kteří mu usilovali o život. Když ho odmítli v Nazaretě, kde se ho jeho vlastní rodáci pokoušeli usmrtit, odešel do Kafarna, kde jeho učení uvádělo lid v úžas, „*protože jeho slovo bylo mocné*“ (L 4,32). Právě tak služebníci Kristovi neměli při svém pronásledování ztrácet odvahu, nýbrž měli vyhledat takové místo, kde by mohli dále pracovat pro spásu duší. *DA 355.3*

Služebník není nad svého mistra. Kníže nebes byl nazýván belzebubem, rovněž jeho učedníkům se dostane podobných přezdivek. Ať se však octnou v sebevětším nebezpečení, nasmějí se následovníci Kristovi přestat hlásit ke svým zásadám. Nebudou mlčet. Nemohou zůstat stranou do té doby, dokud nenabudou přesvědčení, že mohou vyznávat pravdu, aniž by tím byli ohroženi. Byli povoláni za strážce, aby upozorňovali lid, že mu hrozí nebezpečí. Pravda, kterou získali od Krista, musí se dostat všem, svobodně a otevřeně. Ježíš pravil: „*Co vám mluvím ve tmě, řekněte ve světle; co slyšíte do ucha, hlásejte ze střech.*“ (Mt 10,27) *DA 355.4*

Ježíš sám neusiloval o pokoj za cenu ústupku. Jeho srdce překypovalo láskou ke všem lidem, k jejich hříchům však nebyl shovívavý. Měl je příliš rád, než aby přihlížel mlčky k tomu, jak se ubírají cestou, která přivede do zkázy jejich duše – duše, jež vykoupil svou vlastní krví. Usiloval o to, aby člověk byl věrný sobě, věrný svému vyššímu a věčnému zájmu. Služebníci Kristovi jsou povoláni k tomu, aby konali totéž, a musí se chránit od toho, aby ve snaze zabránit rozporům neobětovali pravdu. Mají usilovat „*o to, co slouží pokoji*“ (Ř 14,19), ale skutečný pokoj nelze zajistit ustupováním ze zásad. A nikdo nemůže být věren zásadám, aniž tím vzbudí odpor. Proti křesťanství, jež svou podstatou patří do oblasti duchovní, se budou stavět neposlušní. Ježíš však přikazoval svým učedníkům: „*Nebojte se těch, kdo zabijejí tělo, ale duši nemohou zabít.*“ (Mt 10,28) Ti, kdož jsou věrni Bohu, se nemusejí bát moci člověka, ani nepřátelství satanova. V Kristu je jistota jejich věčného života. Jedinou jejich obavou bude, aby se nevzdali pravdy a nezhadili tím důvěru, již je poctil Bůh. *DA 356.1*

Satan usiluje právě o to, aby naplnil lidská srdce pochybami. Svádí lidi k tomu, aby na Boha pohlíželi jako na neúprosného soudce. Pokouší je k hříchu a pak je přesvědčuje, že jsou příliš hříšní, než aby se mohli přiblížit svému nebeskému Otci a vzbudit jeho soucit. To všechno Pán ví. Ježíš dává svým učedníkům ujištění, že Bůh s nimi cítí v jejich nouzi a slabosti. Každé vzdechnutí, každý záchvěv bolesti, každý žal, jenž svírá duši, najde odezvu v srdci Otcově a rozechvěje je. *DA 356.2*

Bible nám ukazuje Boha na výšinách jeho svatosti ne jako nečinného, mlčícího a osamělého, nýbrž jako obklopeného deseti tisíci deseti tisíci a tisíci tisíci svatých bytostí, čekajících na to, aby vyplnily jeho vůli. Nitkami, které nemůžeme poznat, je stále spojen s každou částí svého panství. Avšak právě na náš svět, tento nepatrný bod vesmíru, na duše, pro jejichž spásu dal svého jednorozného Syna, se soustřeďuje jeho zájem a zájem celého nebe. Bůh se sklání se svého trůnu, aby slyšel nářek utlačovaných. Na každou opravdovou modlitbu odpovídá: „Zde jsem.“ Pozvedá zkormoucené a ušlapané. Ve všem našem strádání strádá s námi. Při každém pokušení a při každé zkoušce je nablízku anděl jeho přítomnosti, aby nás vysvobodil. *DA 356.3*

Ani vrabec nespadne na zem bez Otcova vědomí. Satanova nenávist k Bohu vede k tomu, že satan nenávidí vše, o co pečuje Spasitel. Snaží se zmařit dílo Boží a libuje si v hubení i němé tváře. Jediné péči Boží jsou na světě ptáci, aby nás obšťastňovali svým radostným zpěvem. Bůh však nezapomíná ani na vrabce. „*Proto se nebojte! Máte větší cenu než mnoho vrabců.*“ (Mt 10,31) *DA 356.4*

Ježíš praví dále: Jestliže se přihlásíte ke mně před lidmi, přihlásím se i já k vám před Bohem a svatými anděly. Budete mými svědky na zemi a skrze vás může má milost oblažovat svět a zachraňovat jej. A já budu vaším zástupcem na nebi. Otec nepatří na vaši porušenost, nýbrž vidí vás, jako byste byli oděni mou dokonalostí. Já jsem prostředník, skrze něhož k vám přichází požehnání nebes. A ke každému, kdo se hlásí ke mně tím, že se účastní mé oběti za ztracené, se přihlásím i já jako k účastníkovi slávy a radosti vykoupených. *DA 357.1*

Kdo chce vyznávat Krista, musí ho mít trvale ve svém srdci. Nemůže dále odevzdávat to, co sám nepřijal. Učedníci snad mohli zasvěceně mluvit o náboženských zásadách, mohli opakovat slova samého Krista; dokud však neměli Kristovu trpělivost a lásku, nevyznávali ho. Duch, který je protikladem ducha Kristova, Krista zapírá, ať je jakéhokoli vyznání. Lidé mohou zapírat Krista zlořečením, planými řečmi, slovy nepravdivými nebo hrubými. Mohou ho zapírat tím, že odmítají nést

břímě života, nebo tím, že se oddávají hříšným radovánkám. Mohou ho zapírat tím, že se přizpůsobují světu, že se chovají nezpůsobně, že lpí na svých vlastních názorech, že prosazují sebe, že setrvávají v pochybnostech, že si působí starosti a že zůstávají v temnotě. Tím vším prozrazují, že Kristus v nich nepřebývá. A kdo „*by mě zapřel před lidmi*“, praví Kristus, „*toho i já zapru před svým Otcem v nebi*“ (Mt 10,33). DA 357.2

Spasitel varoval své učedníky, aby se nekojili nadějí, že nepřátelský postoj světa k evangeliu bude překonán a že po čase odpor světa ustane. Pravitel: „*Nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč.*“ (Mt 10,34) Vznik sporu nebyl vyvolán evangeliem, nýbrž je důsledkem odporu proti němu. Ze všech pronásledování se nejhůře snášejí různice v rodině, odcizení nejdražších přátel. Ježíš však praví: „*Kdo má rád otce nebo matku více než mne, není mne hoden; kdo má rád syna nebo dceru více než mne, není mne hoden; kdo nebere svůj kříž a chtěl by mne následovati, není mne hoden.*“ (Mt 10,37.38) DA 357.3

Poslání služebníků Kristových je vysoká pocta a svatý úkol. „*Kdo přijímá vás,*“ praví Ježíš, „*přijímá mne, a kdo přijímá mne, přijímá toho, kdo mě poslal.*“ (Mt 10,40) Žádný laskavý skutek, který jim byl ve jménu Kristově prokázán, nezůstane bez uznání a bez odměny. A laskavé uznání Kristovo se týká i nejslabších a nejponíženějších z rodiny Boží: „*Kdo by napojil jednoho z těchto maličkých*“ – tj. těch, kteří jsou jako děti ve své víře v Krista a ve svém poznání Krista – „*jen číši studené vody, protože jest učedník, vpravdě pravím vám, jistě nepozbude své odměny.*“ (Mt 10,42) DA 357.4

Tím ukončil Spasitel udílení svých pokynů. Ve jménu Kristově vyšlo dvanáct vyvolených, jako vyšel on, „*kázati evangelium chudým... uzdravovati skroušené srdcem, zvěstovati jatým propuštění a slepým vidění, propustiti souzené v svobodu a zvěstovati léto Páně vzácné*“ (L 4,18,19). DA 358.1

38. „Pojďte a trochu si odpočíte“

Když se vrátili ze své misijní cesty, „*apoštolé se shromáždili k Ježíšovi a oznámili mu vše, co činili a učili. I řekl jim: Pojdte sami zvlášť na osamělé místo a trochu si odpočíte; neboť pořád přicházelo a odcházelo mnoho lidí, a neměli ani kdy pojesti*“ (Mk 6,30-31). DA 359.1

Učedníci přišli k Ježíši a všechno mu vyprávěli. Jejich poměr k Ježíši byl natolik důvěrný, že se odvážili předestřít mu své dobré i špatné zkušenosti, sdělit s ním svou radost z výsledků své práce i svůj žal ze svých nezdarů, své chyby a své nedostatky. Dopustili se řady chyb, když poprvé působili jako evangelisté, a jak všechno upřímně vypověděli, Kristus viděl, že potřebují ještě mnohé poučení. Poznal také, že práce je unavila a že je jim třeba odpočinku. DA 359.2

Tam, kde právě byli, nemohli dosáhnout potřebného soukromí; „*pořád totiž přicházelo a odcházelo mnoho lidí, a neměli ani kdy pojesti*“ (Mk 6,31). Lid se tísnil kolem Krista, touže po uzdravení a po jeho slovech. Mnozí cítili, že jsou k němu přitahováni, neboť se jim zdálo, že je zdrojem všeho požehnání. Mnozí z těch, kteří obléhali Krista, aby se jim dostalo vzácného daru zdraví, přijali Krista za svého Spasitele. Mnozí jiní, kteří tehdy Krista neuznávali ze strachu před farizeji, se obrátili při seslání svatého Ducha, a pak uznali Krista za Syna Božího před rozhněvanými kněžími a vládci. DA 359.3

Nyní však Kristus zatoužil po klidu, aby mohl být se svými učedníky, neboť jim měl mnoho co říci. Při své práci prošli zkouškou boje a čelili různým formám odporu. Předtím se ve všem radili s Kristem; po jistou dobu však byli odkázáni jen na sebe a mnohdy si nevěděli rady. Ve své práci našli hodně povzbuzení, neboť Kristus je nevyslal bez svého Ducha; vírou v něho učinili mnoho divů. Nyní jim však bylo třeba nasytit se chlebem života. Bylo jim třeba uchýlit se do ústraní, kde by si mohli s Ježíšem pohovořit a vyžádat si pokyny pro další práci. DA 360.1

„*I řekl jim: Pojdte sami zvlášť na osamělé místo a trochu si odpočíte.*“ (Mk 6,31) Kristus oplývá láskou i soucitem pro všechny, kdož mu slouží. Chtěl ukázat svým učedníkům, že Bůh si nezádá oběti, nýbrž milosrdenství. Učedníci vložili do své práce pro blaho lidí celé své srdce a to vyčerpalo jejich tělesné i duševní síly. Jejich povinností bylo si odpočinout. DA 360.2

Když učedníci viděli, že jejich práce se setkává s úspěchem, hrozilo jim nebezpečí, že zpychnou a že se budou duchovně vyvyšovat a tím že propadnou satanovu pokušení. Čekalo je ještě velké dílo, a proto si musí osvojit poznání, že síla není v nich, nýbrž v Bohu. Jako Mojžíš na poušti u Sinaje, jako David v horách judských nebo jako Eliáš u potoka Karit potřebovali i učedníci odejít z míst, kde tak pilně působili, aby mohli obcovat s Kristem, s přírodou a naslouchat hlasu vlastního srdce. DA 360.3

V době, kdy učedníci byli na své misijní cestě, navštěvoval Ježíš další městečka a vesnice a hlásal evangelium o království. V té době se doslechl o smrti Jana Křtitele. Tato událost mu živě připomněla konec, k němuž sám kráčí. Na jeho cestě se hromadily stíny. Kněží a rabíni nepřestávali ukládat o jeho život, zvědové sledovali každý jeho krok a všude se množila spiknutí proti němu. Zprávy o kázání apoštolů v Galileji se donesly Herodesovi a obrátily jeho pozornost k Ježíši a jeho dílu. „*To jest Jan Křtitel,*“ pravil; „*vstal z mrtvých.*“ Projevil přání Ježíše uvidět. Herodes měl ustavičně obavy, že by mohlo dojít k tajné vzpouře, jež by ho sesadila z trůnu a svrhla římské jho z židovského národa. Mezi lidem zrál duch nespokojenosti a vzpoury. Bylo jasné, že Kristovo veřejné vystupování v Galileji už dlouho nepotrvá. Blížil se čas jeho utrpení a Ježíš zatoužil uchýlit se načas do ústraní z ruchu davu. DA 360.4

Se smutkem v srdci uložili Janovi učedníci zohavené tělo Jana Křtitele do hrobu. „*Pak odešli a oznámili to Ježíšovi.*“ (Mt 14,12) Janovi učedníci žárlili na Krista; zdálo se jim, že odvádí lid od Jana. Když farizeové obvinili Ježíše, že seděl u jednoho stolu s publikány na slavnosti u Matouše, byli učedníci Janovi na jejich straně. Pochybovali o Kristově božském poslání, protože nepomohl Janu Křtiteli na svobodu. Teď však, když byl jejich učitel mrtev a oni toužili po útěše ve svém velkém bolu a po vedení pro svou budoucí práci, přišli k Ježíši a spojili své zájmy s jeho zájmy. Také jim bylo zapotřebí chvíle klidu, aby si mohli pohovořit se Spasitelem. DA 361.1

Nedaleko Betsaidy, na severním konci jezera, byla opuštěná krajina, skvící se nyní krásou svěží jarní zeleně, která nabízela Ježíši a jeho učedníkům vítané útočiště. Na toto místo se vypravili ve svém člunu přes jezero. Tady budou stranou dopravních cest a ruchu a shonu města. Již samo přírodní prostředí uklidňovalo a bylo příjemnou změnou pro smysly. Zde mohli naslouchat slovům Kristovým, aniž je přitom rušily hněvivé výkřiky, poznámky a obviňování z úst zákoníků a farizeů. Zde mohli vychutnat krátké období vzácné družnosti ve společnosti svého Pána. *DA 361.2*

Odpočinek, který Kristus a jeho učedníci hledali, nebyl nečinnou zahálkou. Chvíle, kterou strávili v samotě, nevěnovali zábavě. Rozmlouvali spolu o díle Božím a o tom, jak by bylo možné zlepšit svou práci. Učedníci byli s Kristem a rozuměli mu; k nim nemusel Kristus promlouvat v podobenstvích. Opravoval jejich omyly a objasňoval jim správný způsob přístupu k lidem. Odkrýval další vzácné poklady božské pravdy. Božská síla je oživovala a vdechovala jim naději a odvahu. *DA 361.3*

Ačkoli Ježíš mohl konat divy a své učedníky nadal mocí, aby také mohli konat divy, přikázal svým unaveným služebníkům, aby se uchýlili na venkov a odpočinuli si. Když Ježíš pravil, že žeň je velká a dělníků málo, nežádal od svých učedníků, aby pracovali do úpadu, nýbrž řekl: „*Proste Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň.*“ (Mt 9,38) Bůh svěřuje každému člověku úkol podle jeho schopností (viz Ef 4,11-13) a nechce, aby někteří byli odpovědností přetíženi, zatímco ostatní by neměli na starost nic. *DA 361.4*

Kristova účastná slova platí i dnes jeho služebníkům právě tak, jako platila jeho učedníkům. „*Pojďte sami zvlášť... a trochu si odpočiňte,*“ praví Ježíš těm, kdož jsou unavení a vyčerpaní. Není moudré být ve stálém pracovním napětí a vzrušení, i když jde o službu druhým v jejich duchovních potřebách, neboť tím zanedbáváme vlastní zbožnost a přepínáme schopnosti mysli, duše a těla. Od učedníků Kristových se sice žádá sebezapření a obětavost, je však nutno také dbát toho, aby pro svou přílišnou horlivost neposkytli satanovi možnost, aby využil lidské slabosti a mařil dílo Boží. *DA 362.1*

Podle názorů rabínů spočívala náplň náboženství v ustavičné činnosti. Takové veřejné předvádění potřebovali k tomu, aby ukázali svou zbožnost. Tím se duši odloučili od Boha a vyžívali se ve vlastní samolibosti. Takové nebezpečí hrozí i dnes. Když lidé vystupňují svou činnost a daří se jim v díle Božím, jsou v nebezpečí, že začnou věřit v plány a metody vymyšlené člověkem. Jsou v nebezpečí, že se budou méně modlit a že budou ztrácet víru. Tak jako učedníci jsme i my v nebezpečí, že zapomeneme na svou závislost na Bohu a že budeme hledat spasení ve vlastní činnosti. Musíme stále vzhlížet k Ježíši a mít v paměti, že je to jeho moc, která koná dílo. Máme pracovat opravdově pro spásu ztracených, musíme však najít čas také pro rozjímání, pro modlitbu a pro poznávání slova Božího. Jen dílo, uskutečněné s mnohými modlitbami a posvěcené zásluhou Kristovou, se ukáže jako prospěšné. *DA 362.2*

Žádný druhý život nebyl tak naplněn prací a odpovědností, jako život Ježíšův; a přesto jak často se Ježíš modlil! Jak stálé bylo jeho obcování s Bohem! V záznamu o jeho životě na zemi lze často najít takováto místa: „*Časně ráno, ještě docela za tmy vstal, vyšel, odebral se na osamělé místo a tam se modlil.*“ „*Četné zástupy se shromažďovaly, aby ho slyšely, a byly uzdravovány od svých nemocí. On sám však se uchyloval do osamělých míst a modlil se tam.*“ „*V těch dnech vyšel Ježíš na horu, aby se pomodlil. Celou noc strávil na modlitbě k Bohu.*“ (Mk 1,35; L 5,15.16; 6,12) *DA 362.3*

I ve svém životě, který byl zcela zasvěcen blahu druhých, pokládal Spasitel za potřebné odejít z každodenního ruchu a od zástupu, které ho den co den doprovázely. Musel se odloučit od života plného neustálé činnosti a styku s lidskými potřebami, vyhledat ústraní a možnost nerušeného obcování se svým Otcem. Jako jeden z nás, který pocítil naše potřeby a nedostatky, byl zcela závislý na Bohu a na skrytém místě v modlitbách hledal božskou sílu, aby pak mohl pokračovat posílen pro další povinnosti a zkoušky. V hříšném světě snášel Ježíš boje a duševní muka. Obcováním s Bohem se mohl zbavit břemene smutku, jenž ho drtil. V Něm nacházel útěchu a radost. *DA 362.4*

V Kristu dosahoval pláč lidstva k Otci nekonečného slitování. Jako člověk obracel se Ježíš s prosbou k trůnu Božímu, až jeho lidství bylo prodchnuto nebeským proudem, který spojil lidství s božstvím. Stálým obcováním s Bohem přijímal Ježíš život od Boha, aby ho mohl dát světu. To, co dělal Ježíš, bychom měli dělat i my. *DA 363.1*

„*Pojďte sami zvlášť*,“ vybízí nás Ježíš. Kdybychom dbali jeho slov, byli bychom silnější a užitečnější. Učedníci vyhledali Ježíše a pověděli mu vše; a Ježíš je povzbudil a dal jim rady. Najdeme-li si čas, abychom přišli k Ježíši a řekli mu o svých potřebách, nebudeme zklamáni; Ježíš bude připraven, aby nám pomohl. Je nám potřeba více prostoty, více víry a důvěry v našeho Spasitele. Ten, jehož jméno je „*Bůh silný, Otec věčnosti, Kníže pokoje*“, ten, o němž je psáno, že „*bude knížectví na rameni jeho*“, je Předivný Rádce. Zve nás, abychom se k němu obraceli o radu. On „*dává všem upřímně a nic nevyčítá*“ (Iz 9,6; Jk 1,5). DA 363.2

Ve všech, kdož se učí ve škole Boží, se má projevit život, jenž se liší od světa, jeho zvyklostí a jeho způsobů; a každý potřebuje osobně prožít poznání vůle Boží. Každý sám musí slyšet Boha, jenž promlouvá k srdci. Když ztichnou všechny jiné hlasy a když v osamění čekáme před Bohem, klid duše nám dá poznat hlas Boží. Bůh nás vybízí: „*Upokojtež se, a vězte, žeť jsem já Bůh.*“ (Ž 46,11) Tak v osamění můžeme najít pravé odpočinutí. A to je nejlepší příprava pro všechny, kdož slouží dílu Božímu. Duše, která si takto odpočine, bude i v uspěchaném davu a v náporu práce obklopena ovzduším světla a klidu. Život bude vydechovat zvláštní vůni a bude svědčit o božské síle, jež zasáhne lidská srdce. DA 363.3

39. „Dejte vy jim jíst!“

Kristus se tedy odebral se svými učedníky na odlehlé místo, avšak tato vzácná chvíle klidu a míru netrvala dlouho. Učedníci si mysleli, že jsou na takovém místě, na jakém je nikdo nemůže vyrušit; jakmile však lidé začali postrádat božského Učitele, ptali se: „Kde je?“ Někteří z nich si povšimli, jakým směrem Kristus a jeho učedníci odešli. Mnozí se za nimi vydali po souši, jiní se za nimi plavili ve svých loďkách přes jezero. Blížily se velikonoce a poutníci zdaleka i zblízka, přicházející ve skupinách do Jeruzaléma, se shromažďovali, aby spatřili Ježíše. K nim se přidávali stále noví a noví, až se shromáždil zástup pěti tisíc mužů kromě žen a dětí. Ještě než Kristus dorazil ke břehu, čekal již na něho zástup lidí. Ježíši se však podařilo přistát tak, že ho lidé nezpozorovali, a proto mohl strávit malou chvíli s učedníky o samotě. *DA 364.1*

Z úbočí pahorku shlížel Ježíš na hemžící se zástup lidí a srdce se mu pohnulo soucitem. Ačkoli ho vyrušili a připravili o odpočinek, neztratil trpělivost. Když pozoroval, jak přicházejí stále noví a noví lidé, viděl, že svou pozornost musí věnovat především jim. *„Bylo mu jich líto, poněvadž byli jako ovce bez pastýře.“* (Mk 6,34) Opustil svou samotu a vyhledal vhodné místo, kde by jim mohl sloužit. Od kněží a předních mužů se jim pomoci nedostávalo; z Krista však proudily léčivé vody života, když je učil o cestě ke spáse. *DA 364.2*

Lid naslouchal milostivým slovům, jež plynula z úst Syna Božího. Slyšel krásná slova, tak prostá a jasná, že pro jejich duši byla balzámem galadským. Léčivý dotyk jeho božské ruky přinášel štěstí a život zmírajícím a úlevu a zdraví těm, kdož trpěli nemocí. Zdálo se jim, že nebe sestoupilo na zemi, a vůbec si neuvědomovali, kdy naposledy jedli. *DA 365.1*

Konečně nastal večer. Na západě již zapadalo slunce, a přesto lidé otáleli s odchodem. Ježíš pracoval celý den, aniž jedl nebo si odpočinul. Byl pobledlý z únavy a hladu a učedníci ho prosili, aby už skončil svou práci, Ježíš se však nemohl odloučit od zástupu, který ho obklopoval. *DA 365.2*

Nakonec přišli k němu učedníci a naléhali na něho, aby rozpustil lidi v jejich vlastním zájmu. Mnozí přišli zdaleka a od rána nic nejedli. V okolních městech a vesnicích by si mohli koupit něco k jídlu. Ježíš však pravil: *„Dejte vy jim jíst,“* (L 9,13) a pak se obrátil k Filipovi s otázkou: *„Kde nakoupíme chleba, aby se najedli?“* (J 6,5) Ježíš to řekl proto, aby vyzkoušel víru učedníků. Filip přehlédl moře hlav a uvědomil si, že je nemožné opatřit tolik jídla, aby se jím zahnal hlad tak velkého zástupu. Odpověděl, že ani chleba za dvě stě dinárů nepostačí, aby každý z nich mohl dostat aspoň kousek. Ježíš se zeptal, kolik jídla by se v celém zástupu mohlo najít. *„Je tu hoch“*, pravil Ondřej, *„který má pět ječných chlebů a dvě rybičky. Ale co to je pro tolik lidí?“* (J 6, 9) Ježíš přikázal, aby mu je přinesli. Pak vybídl učedníky, aby usadili lid do trávy ve skupinách po padesáti nebo stu lidech, aby byl zachován pořádek a aby všichni mohli být svědky toho, co učiní. Když se tak stalo, vzal Ježíš pokrm, *„vzhlédl k nebi, požehnal, rozlomil a dával chleby učedníkům a učedníci zástupům“* (Mt 14,19). *„I jedli všichni a nasytili se, a sebrali drobtů i z ryb dvanáct košů plných.“* (Mk 6,43) *DA 365.3*

Ten, jež učil lid, jak dosáhnout štěstí a pokoje, myslel na jeho časné potřeby právě tak jako na jeho potřeby duchovní. Lidé byli unavení a vyčerpaní. Byly tu matky s nemluvnaty v náručích a s dětmi, držícími se jejich sukní. Mnozí stáli již celé hodiny. Byli tak zaujati Kristovými slovy, že ani nepomysleli na to, aby si sedli. Lidí tu bylo tolik, že hrozilo nebezpečí, že se navzájem pošlapou. Ježíš chtěl, aby si odpočinuli, a proto jim přikázal, aby usedli. Všude bylo dostatek trávy a všichni si mohli v pohodlí odpočinout. *DA 365.4*

Kristus činil divy toliko tehdy, šlo-li o skutečnou nutnost, a každý div měl vést lidi ke stromu života, jehož listí uzdravuje národy. Prostý pokrm přijatý z rukou učedníků skýtá celou studnici poučení. Bylo to prosté jídlo, jehož se tu lidem dostalo; ryby a ječné chleby byly všedním pokrmem rybářů, žijících u Galilejského jezera. Kristus mohl lidu předložit bohatou tabuli, avšak jídlo připravené jen pro ukojení chuti by jim neposkytlo poučení. Kristus je tímto příkladem poučil, že přirozená potrava, kterou dal Bůh člověku, ztratila svůj původní smysl. A lidé se ještě nikdy netěšili z

přepychových hodů přichystaných k ukojení zvrácených chutí tak, jako se tito lidé potěšili z odpočinku a z prosté stravy, kterou jim Kristus poskytl zde, tak daleko od lidských příbytků. *DA 366.1*

Kdyby dnes žili lidé prostě a v souladu s přírodními zákony, jako žili na počátku Adam a Eva, bylo by dostatek všeho pro uspokojení potřeb lidstva. Lidé by si tolik nevymýšleli potřeby a více by pracovali, jak Bůh přikazuje. Sobectví a holdování nepřirozeným choutkám však přivedly na svět hřích a bídu, jež vznikly z přebytku na jedné straně a z nedostatku na straně druhé. *DA 367.1*

Ježíš se nesnažil přivést k sobě lidi tím, že by uspokojoval jejich touhu po přepychu. Onomu velkému zástupu lidí, hladovému a unavenému po dlouhém a vzrušujícím dnu, byl prostý pokrm ujištěním nejen o moci Kristově, nýbrž také o jeho laskavé péči o jejich každodenní potřeby. Spasitel neslibuje svým následovníkům blahobyt světa; jejich strava může být prostá, dokonce i skrovná, jejich údělem může být chudoba, ale jeho slovo je zárukou, že jejich potřeby budou uspokojeny. Spasitel slibuje to, co je mnohem lepší než světské statky – neustávající útěchu své přítomnosti. *DA 367.2*

Nasyčením pěti tisíc lidí pozvedá Ježíš závoj nad světem přírody a zjevuje moc, jež stále působí pro naše dobro. Bohatství, jež vydává země, je svědectvím o tom, že Bůh koná divy denně. Skrze přírodní síly se uskutečňuje totéž, co se stalo při nasyčení zástupů. Lidé připravují půdu a zasévají sítě, avšak příčina, proč sémě vzklíčí, je život, který dává Bůh. Je to Boží déšť, vzduch a sluneční svit, které způsobují, že vyraší „*napřed stéblo, pak klas, pak je v klasu plná pšenice*“ (Mk 4,28). Je to Bůh, kdo každý den nasycuje milióny lidí z pozemských sklizní. Lidé jsou povoláni k tomu, aby spolupracovali s Bohem tím, že pečují o obilí a připravují chléb; proto zapomínají na božské působení. Nevzdávají Bohu slávu, jež přísluší jeho svatému jménu. Působení jeho moci připisují přírodním silám nebo lidským zásahům. Namísto Bohu vzdávají slávu člověku a vzácné dary Boží převrací k sobeckým cílům a činí z nich kletbu místo požehnání. To všechno chce Bůh změnit. Chce, aby se naše otupělé smysly probudily, aby pak poznaly jeho milosrdenství a laskavost a oslavily ho za projevy jeho moci. Chce, abychom ho poznali podle jeho darů, které by měly být podle jeho záměru pro nás požehnáním. Kristus činil divy právě proto, aby se tak stalo. *DA 367.3*

Když se všichni nasytili, zbyla ještě hojnost pokrmu. Ten však, jenž poroučí všem zdrojům věčné moci, pravil: „*Seberte zbývající drobtý, aby nic nepřišlo nazmar.*“ (J 6,12) Tato slova v sobě zahrnovala více než pouhé sbírání drobtů do košů. Bylo v nich dvojí naučení. Nic nemá přijít nazmar. Nesmíme nechat nevyužitou žádnou časovou výhodu. Neměli bychom zanedbat nic, co může prospět nějaké lidské bytosti. Posbírejte vše, co zmírní bídu hladovějících na zemi. A stejně pečlivě se starejte i o duchovní věci. Když byly nasbírány plné koše zbytků, pomyslili lidé na své přátele doma. Chtěli, aby i oni mohli jíst chléb, který požehnal Kristus. Obsah košů byl rozdělen mezi dychtivé a ti ho roznесли do všech okolních krajů. Stejně tak měli ti, kdož se účastnili hostiny, dát ostatním chléb, který přichází z nebe, aby utišil hlad duše. Měli sdělovat, co zvěděli o předivných věcech Božích. Nic se nemělo ztratit. Ani jediné slovo, týkající se jejich věčné spásy, nemělo padnout bez užitku na zem. *DA 368.1*

Div rozmnožení chlebů učí o závislosti na Bohu. Když Kristus sytil zástup pěti tisíc lidí, neměl po ruce pokrm. Zřejmě neměl ani potřebné prostředky. Byl tu na poušti a kolem něho pět tisíc mužů kromě žen a dětí. Nezval toto velké množství lidí, aby ho sem následovali; přišli sami bez pozvání a bez příkazu; Ježíš však věděl, že budou pociťovat hlad a únavu, když tak dlouho naslouchali jeho kázání, neboť byl jedním z nich a také pociťoval hlad. Byli daleko od svých domovů a blížila se noc. Mnozí z nich neměli prostředků, aby si mohli obstarat potravu. Ten, jenž se pro jejich dobro postil čtyřicet dní na poušti, nestrpí, aby se vrátili do svých domovů hladoví. Prozřetelnost Boží postavila Krista na toto místo a Kristus se spolehl na svého nebeského Otce, že se postará o prostředky ke zmírnění potřeby. *DA 368.2*

Také my, když se octneme v tísní, máme spoléhat na Boha. Máme si v každé životní situaci počínat moudře a rozvážně, abychom se sami svými neuváženými činy nedostali do těžkostí. Neměli bychom se vrhat do nesnází, nedbat darů, jež nám Bůh poskytuje, a zneužívat schopností, jímž nás vybavil. Služebníci Kristovi se musejí řídit bezpodmínečně radami Božími. Jde o dílo Boží a chceme-li být požehnáním svým bližním, musíme dbát jeho plánů. Naše vlastní osobnost se nesmí stát středem, jí nepatří žádná zásluha. Jednáme-li podle vlastních představ, ponechá nás Pán v našich omylech. Jestliže se však octneme v nesnázích, když provádíme jeho příkazy, vysvobodí nás.

Nesmíme se poddávat malomyslnosti, nýbrž v každé těžké situaci máme hledat pomoc u toho, jenž vládne nekonečnými možnostmi. Často se octneme v okolnostech, jež jsou pro nás zkouškou, a pak musíme v plné důvěře spoléhat na Boha. Bůh ochrání každou duši, která se octla v nesnázích proto, že se snažila držet se cesty Páně. *DA 369.1*

Kristus nás vybízí skrze proroka, abychom lámali lačnému chléb svůj a nasýtili ztrápenou duši; když vidíme nahého, abychom ho přioděli a chudé vypověděné abychom uvedli do domu (podle Iz 58,7-10). Vyzývá nás: „*Jděte do celého světa a kažte evangelium veškerému tvorstvu.*“ (Mk 16,15) Jak často však klesáme na duchu a jak často ochabujeme ve víře, když vidíme, jak velká je potřeba a jak málo prostředků k tomu máme. Jako Ondřej, když pohleděl na pět ječných chlebů a dvě rybičky, voláme: „*Co je to pro tolik lidí?*“ (J 6,9) Často váháme a zdráháme se dát všechno, co máme, z obavy, že ztratíme a že se zcela vydáme pro druhé. Ježíš nás však vyzývá: „*Dejte vy jim jísti.*“ Jeho příkaz je zaslíbením, v němž se tají táž moc, která nasýtíla zástupy u jezera. *DA 369.2*

V tom, že Kristus ukojil časné potřeby hladového davu, je skryto hluboké duchovní poučení pro všechny Kristovy následovníky. Kristus přijal od Otce, dal učedníkům, ti dávali zástupům a lidé dávali jeden druhému. Právě tak všichni ti, kdož jsou spojeni s Kristem, dostanou od něho chléb života, nebeský pokrm, a dají ho druhým. *DA 369.3*

Když Ježíš vzal malé množství chleba, spolehl se plně na Boha; a ačkoli ho bylo stěží dost pro jeho učedníky, nevyzval je, aby jedli, nýbrž je rozdělil mezi ně a vybídl je, aby posloužili lidu. Potrava se v jeho ruce množila a ruce učedníků, vztahující se ke Kristu, jenž sám je Chléb života, byly stále plné. Malé množství stačilo pro všechny. Když byly uspokojeny potřeby lidí, byly sebrány drobty a Kristus se svými učedníky jedli spolu vzácný pokrm, jež poskytl nebe. *DA 369.4*

Učedníci byli zprostředkovateli styku mezi Kristem a lidmi. To by mělo být velkým povzbuzením pro dnešní učedníky Kristovy. Kristus je velký střed, zdroj veškeré síly. Jeho učedníci mají přijímat vše potřebné od něho. I nejmoudřejší a nejduchovnější lidé mohou dávat jen tolik, kolik přijímají. Sami ze sebe nemohou uspokojit žádnou z potřeb duše. Můžeme dávat jen to, co přijímáme od Krista; a přijímat můžeme jen tolik, kolik dáváme druhým. Když stále dáváme, stále dostáváme, a čím více dáváme, tím více dostáváme. Tak smíme stále věřit, důvěřovat, přijímat a dávat. *DA 370.1*

Práce na zřízení království Kristova bude postupovat, i když se zdá, že postupuje pomalu a že překážky svědčí spíše o opaku. Je to dílo Boží a Bůh se postará o prostředky a pošle pomocníky, věrné a opravdové učedníky, a naplní jejich ruce potravou pro hladovějící zástupy. Bůh nezapomíná na ty, kdož v lásce pracují a slovem života slouží hynoucím, kteří k nim vztahují ruce pro potravu pro další hladovějící. *DA 370.2*

V naší práci, kterou konáme pro Boha, je nebezpečí, že se začneme příliš spoléhat na to, co člověk dokáže sám svými vlohami a schopnostmi. Tím pouštíme ze zřetele jediného Mistra – Tvůrce. Příliš často si Kristův služebník přestává uvědomovat svou osobní odpovědnost. Ocitá se v nebezpečí, že složí své břímě na organizaci, místo aby spoléhal na toho, jenž je zdrojem vší síly. Je velkým omylem, když se v díle Božím spoléháme na lidskou moudrost nebo na množství. Úspěšná práce pro Krista nezáleží tolik v množství nebo ve vlohách, jako spíše v čistotě úmyslu, ve skutečné prostotě opravdové, závislé víry. Musíme nést osobní odpovědnost, musíme brát na sebe osobní závazky a musíme vynakládat osobní úsilí za ty, kdož neznají Krista. Neměli bychom přesouvat svou odpovědnost na někoho, kdo je podle našeho zdání pro to lépe vybaven než my, nýbrž měli bychom sami pracovat podle svých schopností. *DA 370.3*

Zamyslíme-li se v duši nad otázkou: „*Kde nakoupíme chleba, aby se najedli?*“ (J 6,5), nechť v naší odpovědi není ani stín nevíry. Když učedníci slyšeli Spasitelův rozkaz: „*Dejte vy jim jísti!*“, vyvstaly jim v mysli všechny obtíže. Ptali se: Máme jít do vesnice nakoupit potravu? Tak i dnes, kdy lidé strádají po chlebu života, ptají se dítky Páně: Máme poslat pro někoho zdaleka, aby přišel a nasýtil je? Co však pravil Kristus? „*Usaďte je,*“ a hned je nasýtil. Proto jsou-li kolem vás lidé potřební, vězte, že Kristus je zde. Poradte se s ním. Přineste své ječné chleby Ježíši. *DA 370.4*

Může se zdát, že naše prostředky nepostačí k dílu; půjdeme-li však ve víře vpřed, spoléhající na všemohoucí moc Boží, otevrou se nám hojné zdroje. Jde-li o dílo Boží, postará se Bůh sám o prostředky k jeho dokonání. Odměnění upřímnou, bezvýhradnou důvěrou, kterou k němu projevíme. To málo, jež ve službě Pánu rozdělíme moudře a hospodárně, se rozhojní právě tím, že to rozdáme.

V ruce Kristově se malé množství potravy nezmenšovalo, dokud nebyl hladový zástup nasycen. Přistoupíme-li ke Zdroji vši síly s rozpjatýma rukama víry, abychom dostali, dostane se nám podpory v naší práci v nejkrutějších okolnostech a dostane se nám možnosti dát druhým chléb života. *DA 371.1*

Pán praví: „*Dávejte a bude vám dáno.*“ „*Kdo rozsévá skoupě, skoupě bude i sklízeti, kdo však rozsévá požehnaně, požehnané bude také sklízeti... Bůh pak je mocen rozhojnit všecku milost na vás, abyste ve všem vždycky měli veškerý dostatek, ano nadbytek, ke každému dobrému skutku, jak psáno:*“ *DA 371.2*

Rozsypal, dal nuzným; jeho spravedlnost trvá na věky. Ten, který poskytuje sémě rozsévačovi a chléb k jídlu, poskytne a rozmnoží i vám osení a dá vzrůst plodům vaší spravedlnosti; budete obohaceni ve všem, abyste mohli upřímně dávat i tak mým prostřednictvím působiti u lidí vděčnost k Bohu.“ (L 6,38; 2 K 9,6-11) *DA 371.3*

40. Noc na jezeře

Za soumraku jarního večera usedli lidé na travnatý palouk a jedli pokrm, který jim poskytl Kristus. Slova, která toho dne slyšeli, přišla k nim jako hlas Boží. Divy uzdravování, jichž byli svědky, byly takové povahy, že je mohla způsobit jen božská moc. Zázrak s chleby však zapůsobil na každého z tohoto velkého zástupu lidí. Všichni se podíleli na tomto požehnání. Za dnů Mojžíšových sytil Bůh Izrael manou na poušti; a kdo jiný by mohl být ten, jenž je nasýtil dnes, než ten, o němž předpovídal Mojžíš? Žádná lidská moc by nedokázala vytvořit z pěti žitných chlebů a dvou rybiček pokrm, který by stačil k nasycení tisíců hladových. I pravil jeden druhému: „*To je opravdu Prorok, který má přijít na svět!*“ (J 6,14) DA 377.1

Přesvědčení o tom je postupem dne stále silnější. A tento vrcholný čin přináší jistotu, že dlouho očekávaný Osvoboditel je mezi nimi. Naděje lidu stále rostou. To je ten, jenž učiní z Judska zemský ráj, zemi oplývající mlékem a strdím. On může uspokojit každé přání. Může zlomit moc nenáviděných Římanů. Může osvobodit Judu a Jeruzalém. Může uzdravit vojáky, kteří utrpěli zranění v boji. Může zásobit potravou všechno vojsko. Může zvítězit nad národy a dát Izraeli správu, po níž tak dlouho touží. DA 377.2

Ve svém nadšení ho lidé chtějí hned korunovat za svého krále. Vidí, že se nesnaží upoutat na sebe pozornost, ani neusiluje o slávu. V tom je podstatně jiný než kněží a přední mužové, a proto se obávají, že nebude uplatňovat svůj nárok na trůn Davidův. Radí se spolu a dohodnou se, že se Krista zmocní a prohlásí ho králem Izraele. Učedníci jsou s lidmi za jedno v tom, že Davidův trůn je právoplatným dědictvím jejich Mistra. Kristus je skromný, říkají, a proto odmítá tuto poctu. Necht' lid sám povýší svého Vysvoboditele. Necht' nadutí kněží a přední mužové jsou donuceni, aby se sklonili před tím, jenž přichází nadán mocí Boží. DA 378.1

S dychtivostí se chystají provést svůj záměr; Ježíš však vidí, co se děje, a ví to, co oni nemohou vědět, totiž jaké by byly následky takového činu. Kněží a starší ukládají již teď o jeho život. Obviňují ho, že od nich odvádí lid. Jeho nastolení na trůn by vyvolalo násilnosti a vzpoury a práce na ustavení duchovního království by byla ohrožena. Proto je nutno celé hnutí bez meškání potlačit. Ježíš svolává své učedníky, přikazuje jim, aby vzali člun a hned se vrátili do Kafarna a jeho tu ponechali, aby rozpustil zástupy. DA 378.2

Ještě nikdy se Kristův příkaz nezdál tak nesplnitelný. Učedníci již dlouho doufali, že hnutí lidu dosadí Ježíše na trůn; nemohli se smířit s pomyslením, že všechno toto nadšení by mělo vyznít na prázdno. Zástupy lidí, kteří se sešli k oslavám velikonočních svátků, dychtily vidět nového proroka. To se následovníkům Kristovým zdálo skvělou příležitostí k tomu, aby jejich milovaný Mistr dosedl na trůn Izraele. Tato nová vyhlídka je tak oslnila, že jim bylo zatěžko odejít a nechat Ježíše samotného na pustém pobřeží. Vyslovili nesouhlas s Kristovým příkazem; Ježíš však promluvil s takovým důrazem, jehož vůči nim dosud nikdy nepoužil. Uvědomili si, že jejich další odpor by byl marný a beze slova se odebrali k jezeru. DA 378.3

A pak Ježíš přikazuje zástupu, aby se rozešel; jeho jednání je tak rozhodné, že lidé se neodvažují neuposlechnout. Slova chvály a velebení přestávají vycházet z jejich úst. Jejich úsilí o zmocnění se Krista ustává, z jejich tváří mizí šťastný a dychtivý výraz. V zástupu jsou lidé odvážné myslí a pevného odhodlání; královské chování Ježíšovo a několik jeho tichých příkazů však tlumí vřavu a maří jejich záměry. Poznávají v něm moc, jež je nad všechny pozemské moci, a bez odmluvy se podřizují. DA 378.4

Když Ježíš osaměl, „*odešel na horu pomodlit se*“ (Mk 6,46). Po celé hodiny rozmlouval s Bohem. Nemodlil se za sebe, nýbrž za lid. Prosil, aby měl dosti sil k tomu, aby mohl zjevit lidem božskou povahu svého poslání tak, aby satan nemohl zatemnit jejich rozum a zmást jejich soudnost. Spasitel věděl, že dny jeho osobní služby na zemi jsou již takřka sečteny a že jen málokterí ho přijmou za svého Vykupitele. V mukách a úzkosti duše se modlil za své učedníky. Budou muset podstoupit bolestnou zkoušku. Jejich dávné naděje, které spočívaly na bludu rozšířeném mezi lidmi, budou zklamány trapným a ponižujícím způsobem. Místo jeho povýšení na trůn Davidův budou

svědky jeho ukřižování. To bude vpravdě jeho skutečná korunovace. Oni to však nepochopí, a proto na ně přijdou silná pokušení, v nichž jen stěží poznají pokušení. Bez Ducha svatého, který osvítlí mysl a rozšíří chápavost, by víra učedníků odumřela. Bylo pro Krista bolestné, že jejich představy o jeho království byly do tak velké míry omezeny na představy o světské velikosti a slávě. Starost o ně tížila jeho srdce a za ně se úpěnlivě a v slzách modlil. *DA 379.1*

Učedníci hned neodrazili od břehu, jak jim Ježíš přikázal. Nějakou dobu čekali a doufali, že k nim Ježíš přijde. Když však viděli, že se rychle stmívá, „*vstoupili na loď a převáželi se na druhý břeh jezera do Kafarnaa*“ (J 6,17). Od doby, kdy ho uznali za svého Pána, ještě nikdy neopustili Ježíše tak nespokojení a rozhorlení. Reptali, protože jim nedovolil, aby ho prohlásili za krále. Kladli si za vinu, že tak ochotně uposlechli jeho příkazu. Dospěli k názoru, že by snad byli mohli dosáhnout svého záměru, kdyby byli bývali vytrvalejší. *DA 379.2*

Jejich myslí a srdcí se zmocňovala nevěra. Zaslepila je touha po slávě. Věděli, že farizeové Ježíše nenávidí a dychtili vidět Ježíše povýšena na místo, jež mu podle jejich mínění náleží. Být učedníkem učitele, který umí konat mocné divy, a přitom být tupen jako podvodník, to byla zkouška, kterou sotvakdo z nich mohl strpět. Budou snad stále pokládáni za následovníky falešného proroka? Což Kristus nikdy neuplatní svou moc jako král? Proč se ten, jenž má takovou moc, nezjeví sám ve své pravé povaze a neupraví jim cestu, aby byla méně strastiplná? Proč nezachránil Jana Křtitele před násilnou smrtí? Tak učedníci usuzovali, až si tím přivodili velkou duchovní temnotu. Kladli si otázku: Mohl by být Ježíš podvodníkem, jak tvrdí farizeové? *DA 380.1*

Učedníci byli toho dne svědky podivných skutků Kristových. Zdálo se jim, jakoby nebe sestoupilo na zemi. Vzpomínka na ten vzácný a slavný den měla je naplnit vírou a nadějí. Kdyby si byli o všech těchto věcech spolu pohovořili, nebyli by upadli v pokušení. Byli však tak zklamáni, že nemysleli na nic jiného. Kristova slova: „*Seberte zbývající drobtý, aby nic nepřišlo nazmar*“ (J 6,12) přestala na ně působit. Na právě prožité hodiny, jež pro ně byly velkým požehnáním, učedníci zcela zapomněli. Octli se uprostřed rozbouřených vod. Jejich myšlení se pobouřilo a zvrátilo a Hospodin jim ještě k tomu přidal něco, co postihlo jejich duše a zaměstnalo jejich mysl. Bůh to často činí. Když si lidé sami přidělávají obtíže a nesnáze. Učedníci si nemuseli působit těžkosti. Blížilo se totiž rychle skutečné nebezpečí. *DA 380.2*

Prudká bouře se k nim příkrádala a učedníci na ni nebyli připraveni. Nastala náhlá změna. Den byl překrásný a když se strhla vichřice, vyděsili se. Zapomněli na svou nespokojenost, na svou nevěru a na své rozhorlení. Každý se začal starat, aby se loďka nepotopila. K místu, kde se hodlali setkat s Ježíšem, bylo po moři z Betsaidy nedaleko a za příznivého počasí trvala cesta jen několik hodin; nyní je však bouře zaháněla stále dál a dál od místa, k němuž měli namířeno. Hluboko do noci zápolili u vesel. Pak zcela vyčerpaní začali se pokládat za ztraceny. V bouři a ve tmě je jezero poučilo o jejich bezmocnosti a zatoužili po přítomnosti svého Mistra. *DA 380.3*

Ježíš na ně nezapomněl. Ze břehu viděl, jak zachvácení strachem bojují s bouří. Ani na okamžik neztratil své učedníky z očí. S největší úzkostlivostí sledoval loďku zmítanou bouří i s jejím vzácným nákladem, neboť tito mužové měli být světlem světa. Jako matka bdící s něžnou láskou nad svým dítětem, tak bděl soucitný Mistr nad svými učedníky. Když se jejich srdce poddala, když jejich hříšná ctižádostivost vyprchala a když v pokoře začali volat o pomoc, dostalo se jim jí. *DA 381.1*

Ve chvíli, kdy si už myslí, že jsou ztraceni, osvítlí záblesk světla tajemnou postavu, blížící se k nim po vodní hladině. Nevědí však, že je to Ježíš. Toho, jenž jim přichází na pomoc, považují za nepřítele. Přepadá je hrůza. Ruce, které z posledních sil svírají vesla, povolují. Loďka se kymácí, ponechána na pospas vlnám; zraky všech jsou upřeny na vidinu muže, krácejícího po zpěněných vlnách jezera. *DA 381.2*

Domnívají se, že je to přízrak, který ohlašuje jejich záhubu, a křičí hrůzou. Ježíš kráčí vpřed, jako by je chtěl minout; poznávají ho, volají a prosí, aby jim pomohl. Jejich milovaný Mistr se obrací a jeho hlas je zbavuje strachu: „*Vzmužte se; já jsem to, nebojte se!*“ (Mt 14,27) *DA 381.3*

Petr byl radostí téměř bez sebe, když si uvědomil, že jde o předivnou skutečnost. A jako by tomu nemohl stále uvěřit, zvolal: „*Pane, jsi-li to ty, poruč mi, abych šel k tobě po vodě.*“ A Ježíš odpověděl: „*Pojď!*“ (Mt 14,28) *DA 381.4*

Vzhlížeje k Ježíši, Petr kráčí naprosto jistě; když se však v uspokojení ohlédne za svými druhy v loďce, odvrátí se jeho zrak od Spasitele. Zvedne se vítr. Vzednou se vlny do výšky a ženou se přímo mezi něj a Mistra; Petr dostává strach. Na okamžik se mu Kristus ztrácí z očí a jeho víra ochabuje. Počíná tonout. Zatímco však vlny věští smrt, pozvedá Petr svůj zrak od běsnících vod, upírá ho na Ježíše a volá: „*Pane, zachraň mě!*“ (Mt 14,30) A Ježíš se hned chápe vztažené ruky a praví: „*Jak malou víru máš! Proč jsi pochyboval?*“ (Mt 14,31) DA 381.5

Kráčejíce bok po boku, Petr máje svou ruku v ruce Mistrově, vstoupili spolu do člunu, Petr však byl nyní pokorný a tichý. Neměl důvod, aby se vychloubal před svými druhy, neboť pro svou nevěru a samolibost by byl málem přišel o život. Když odvrátil svůj zrak od Ježíše, ztratil půdu pod nohama a klesal pod vodu. DA 381.6

Jak často se podobáme Petrovi, když se octneme v nesnázích! Pozorujeme vlny, místo co bychom měli hledět upřeně na Spasitele. Půda se nám ztrácí pod nohama a vzedmuté vody se přelévají přes naše duše. Ježíš nezval k sobě Petra, aby zahynul; nezve nás, abychom ho následovali, aby pak na nás zapomněl. „*Neboj se,*“ praví, „*nebo vykoupil jsem tě, a povolal jsem tě jménem tvým. Můj jsi ty. Když půjdeš přes vody, s tebou budu, pakli přes řeky, nepřikvačí tě; půjdeš-li přes oheň, nespálíš se, aniž plamen chytí se tebe. Nebo já Hospodin Bůh tvůj, Svatý Izraelský, jsem Spasitel tvůj.*“ (Iz 43,1-3) DA 382.1

Ježíš znal povahu svých učedníků. Věděl, jak těžce bude jejich víra zkoušena. Chtěl, aby událost na jezeře ukázala Petrovi, jak je slabý, že jeho bezpečí je ve stálé závislosti na božské moci. V náporu pokušení může být v bezpečí jen tehdy, přestane-li zcela spoléhat na sebe a spolehne-li na Spasitele. Právě v tom, v čem si myslel, že je silný, byl Petr slabý, a dokud nepozná svou slabost, nemůže poznat svou potřebu závislosti na Kristu. Kdyby se byl poučil z toho, co se mu Ježíš snažil vštípit událostí na jezeře, nebyl by býval selhal, když na něj přišla těžká zkouška. DA 382.2

Bůh poskytuje poučení svým dítkám každý den. Každodenními událostmi je připravuje na to, aby se účastnili práce v širším měřítku, k níž je jeho prozřetelnost povolá. Výsledek každodenní zkoušky rozhoduje pak o tom, zda v rozhodných okamžicích života zvítězí nebo budou poraženi. DA 382.3

Ti, kdož si neuvědomují svou stálou závislost na Bohu, podlehnou pokušení. Možná, že si nyní myslíme, že stojíme pevně a že s námi nic nepohne. Možná, že si říkáme: Víím v koho věřím; nic nemůže otřást mou vírou v Boha a v jeho slovo. Avšak satan se už chystá využít našich vrozených a získaných povahových rysů a zaslepit nás, abychom neviděli to, čeho se nám nedostává. Jen tehdy, uvědomíme-li si svou vlastní slabost a budeme-li vytrvale vzhlížet k Ježíši, můžeme kráčet bezpečně. DA 382.4

Jakmile Ježíš vstoupil do loďky, vítr se utišil „*a hned doplula loď k zemi, kam jeli*“ (J 6,21). Noc hrůzy vystřídal úsvit nového dne. Učedníci a všichni ostatní, kteří s nimi byli v loďce, se sklonili k nohám Ježíšovým a s vděčností v srdci prohlašovali: „*Vpravdě jsi Syn Boží!*“ (Mt 14,33) DA 382.5

41. Rozhodující obrat v Galileji

Když Ježíš nepřipustil, aby ho lid prohlásil za krále, věděl, že dospěl ve svém životě k bodu obratu. Zástupy, které ho dnes chtěly dosadit na trůn, se zítra od něho odvrátí. Zklamání, které utrpí jejich sobecká ctižádost, obrátí jejich lásku v nenávist a jejich chválu v zlořečení. Přesto, že to věděl, neučinil Ježíš žádné kroky k tomu, aby zabránil tomuto obratu. Od první chvíle, nenabízel Ježíš svým následovníkům žádnou naději na to, že dosáhnou odměny na zemi. Jednomu, který k němu přišel a chtěl se stát jeho učedníkem, pravil: „*Lišky mají doupata a nebeští ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá kam položit hlavu.*“ (Mt 8,20) Kdyby se bylo lidem mohlo dostat světa s vládou Kristovou, byli by se přemnoží k němu přimkli; takovou službu však Ježíš nemohl přijmout. Z těch, kteří se k němu připojili, bylo mnoho takových, které zlákala vyhlídka na pozemské království. Ti musí být vyvedeni z omylu. Neporozuměli hlubokému duchovnímu smyslu poučení, které vyplývalo z divu rozmnožení chleba. To jim bude nutno objasnit. A toto nové zjevení jim přinese ještě těžší zkoušku. DA 383.1

Zpráva o zázraku s chleby se roznesla široko daleko a již nazítří za časného rána shromažďovali se lidé do Betsaidy, aby spatřili Ježíše. Přicházeli v zástupech, po zemi i po vodě. Ti, kteří od něho večer odešli, doufali, že ho tam ještě najdou, protože večer tam nebyla žádná loďka, s kterou by se mohl dostat na druhou stranu. Hledali však marně, a proto se mnozí vydali do Kafarna, aby ho hledali tam. DA 383.2

Mezitím přišel Ježíš do Genezaretu, odkud se na den vzdálil. Jakmile se rozkřiklo, že přistál, lidé „*zběhali celou onu krajinu a počali za ním nositi na nosítkách nemocné všude, kde slyšeli, že jest*“ (Mk 6,55). DA 384.1

Krátce po svém příchodu odebral se Ježíš do synagogy, a tam ho našli ti, kteří přišli z Betsaidy. Od jeho učedníků se dozvěděli, jak přešel jezero. Žasnoucí zástup vyslechl věrné vyprávění o zuřící bouři a o mnohahodinovém marném zápasu s prudkým větrem, o tom, jak se zjevil Kristus krácející po vodní hladině, jak se všichni tohoto zjevení polekali a jak je Kristus uklidnil, o Petrově odvaze a jejím následku, o náhlém utišení bouře a o bezpečném přistání loďky. Mnohé z lidí však vyprávění neuspokojilo, obklopili Ježíše a ptali se ho: „*Mistře, jak jsi se sem dostal?*“ (J 6,25) Doufali, že se z jeho úst dovědí o zázraku více. DA 384.2

Ježíš neukojil jejich zvědavost. Smutně pravil: „*Hledáte mne ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste jedli chleby a byli nasyceni.*“ (J 6,26) Nehledali Ježíše z upřímných pohnutek; když se nasýtí chleby, doufali, že by mohli získat další časná požehnání, když se k němu připojí. Ježíš je napomenul: „*Pracujte ne o pokrm pomíjitelný, ale o pokrm, který trvá do života věčného.*“ (J 6,27) Nehledejte jen hmotné blaho! Nebuď vaší hlavní snahou péče o tento život, nýbrž hledejte duchovní pokrm, totiž moudrost, která přetrvá do věčnosti. Tu může dát jen Syn Boží, „*neboť toho Otec Bůh potvrdil svou pečeti*“ (J 6,27). DA 384.3

Na chvíli se probudil zájem posluchačů. Volali: „*Co máme činiti, abychom konali skutky Boží?*“ (J 6,28) Vykonávali mnohé a obtížné skutky, aby se Bohu zalíbili a chtěli slyšet nějaký nový návod, jak by mohli získat větší zásluhy. Smyslem jejich otázky bylo: Co máme činit, abychom si zasloužili nebe? Jaká cena se od nás požaduje, abychom získali příští život? DA 385.1

„*Ježíš jim odpověděl: Toto jest skutek Boží: věřiti v toho, koho on poslal.*“ (J 6,29) Cenou nebes je Ježíš. Cesta do nebe vede skrze víru v „*Beránka Božího, jenž snímá hřích světa*“ (J 1,29). DA 385.2

Lid však nepřijal toto prohlášení božské pravdy. Ježíš konal dílo, které měl podle prorocství konat Mesiáš; lidé ho však nepoznali, neboť tak si jejich sobecké naděje dílo Mesiáše nepředstavovaly. Kristus jednou nasýtil zástup ječnými chleby; za dnů Mojžíšových však byl Izrael po čtyřicet let sycen manou a od Mesiáše očekávali mnohem větší požehnání. Ve své nespokojenosti kladli lidé otázku, proč by Kristus, jenž před námi mohl učinit tolik podivuhodných činů, nemohl dát zdraví, sílu a bohatství všemu svému lidu, osvobodit ho od utiskovatelů a obdařit ho mocí a slávou. To, že se prohlašuje za Seslaného Bohem a přesto odmítá být králem Izraele, bylo tajemstvím, jež nemohli pochopit. Jeho odmítnutí si špatně vykládali. Mnozí z toho usuzovali, že se ne-

odvažuje uplatnit své nároky, protože si sám není jist božskou povahou svého poslání. Tím otvírali cestu nevěře a sítě, jež satan zasel, přineslo své ovoce v podobě nepochopení a odpadnutí. *DA 385.3*

Jeden z rabinů se pak napůl posměšně zeptal: „*Jaké tedy činíš znamení, abychom je uviděli a uvěřili ti? Co konáš? Naši předkové jedli manu na poušti, jak je psáno: Chléb z nebe jim dal jísti.*“ (J 6,30.31) *DA 385.4*

Židé uctívali Mojžíše jako dárce many; připisovali zásluhy prostředníku a nástroji a zapomínali na toho, jenž dílo uskutečňoval. Jejich otcové reptali proti Mojžíši, pochybovali o jeho božském poslání a popírali je. A děti nyní v témž duchu odmítají toho, jenž jim přináší poselství Boží. „*Ježíš jim odpověděl: Vpravdě, vpravdě vám pravím: Ne Mojžíš dal vám chléb z nebe.*“ (J 6,32) Dárce many stál tu mezi nimi. Byl to sám Kristus, kdo vedl Židy pouští a denně je sytil chlebem z nebe. Tento pokrm byl předobrazem skutečného chleba z nebe. Pravou manou je životodárný Duch, jenž vychází z nekonečné plnosti Boží. Ježíš pravil: „*Boží chléb sestupuje z nebe a dává život světu.*“ (J 6,33). *DA 385.5*

Někteří z jeho posluchačů, kteří se domnívali, že Ježíš tím myslí časný pokrm, zvolali: „*Pane, dávej nám tento chléb pořád.*“ Na to Ježíš pravil prostě: „*Já jsem chléb života.*“ (J 6,34.35) *DA 386.1*

Obraz, jehož Kristus použil, byl Židům znám. Mojžíš, nadán Duchem Božím, pravil: „*Ne samým chlebem živ bude člověk, ale vším tím, což vychází z úst Hospodinových.*“ (Dt 8,3) A prorok Jeremiáš napsal: „*Když se naskytly řeči tvé, snědl jsem je, a měl jsem slovo tvé za radost a potěšení srdce svého.*“ (Jr 15,16) Sami rabíni používali rčení, že požívání chleba v jeho duchovním významu znamená hloubání v zákoně a konání dobrých skutků; a často se říkalo, že při příchodu Mesiáše bude celý Izrael nasycen. Učení proroků objasňovalo hluboké duchovní poučení plynoucí ze zázraků nasycení chleby. A toto poučení chtěl Ježíš sdělit svým posluchačům v synagóze. Kdyby byli rozuměli Písmu, byli by porozuměli i jeho slovům, když pravil: „*Já jsem chléb života.*“ Právě předchozího dne byl velký zástup lidí, zemdlených a unavených, nasycen chlebem, který Kristus rozdával. Jako z tohoto chleba získali tělesnou sílu a osvěžení, tak z Krista mohli čerpat duchovní sílu k věčnému životu. „*Kdo přichází ke mně,*“ pravil Kristus, „*jistě nebude lačněti, a kdo ve mne věří, jistě nebude žízni nikdy.*“ K tomu však řekl: „*Ač jste mě viděli, nevěříte.*“ (J 6,36) *DA 386.2*

Viděli Krista svědectvím Ducha svatého a zjevením Božím, jež se dostávalo jejich duším. Každodenně viděli nové důkazy jeho moci, přesto však žádali o další znamení. Kdyby se jim jich bylo dostalo, byli by zůstali nevěřícími jako předtím. Jestliže je nepřesvědčilo to, co viděli a slyšeli, bylo zbytečné ukazovat jim další divy. Nevěra si vždy najde omluvu pro pochybování a vyvrátí i nejpřesvědčivější důkaz. *DA 386.3*

Znovu se Kristus obrátil k těmto zatvrzelým srdcím. „*Nikoho, kdo ke mně přichází jistě neodmítnu.*“ (J 6,37) Všichni, kdož ho přijmou ve víře, pravil, budou mít věčný život. Ani jediný nebude ztracen. Je zbytečné, aby farizeové a saduceové vedli spolu spory o budoucím životě. Je zbytečné, aby se lidé dále rmoutili v bezvýchodném žalu nad svými mrtvými. „*Vůle mého Otce jest, aby každý, kdo zří Syna a věří v něj, měl život věčný; a já jej vzkřísím v poslední den.*“ (J 6,40) *DA 386.4*

Avšak vůdcové lidu byli dotčeni „*a říkali: Což to není Ježíš, syn Josefův? Známe jeho otce a matku! Jak tedy může říkati: Sestoupil jsem z nebe?*“ Pokusili se vyvolat zaujetí proti Ježíši a s pohrdáním poukazovali na jeho nízký původ. S opovržením činili náarážky na to, že vede život galilejského dělníka a že jeho rodina žije v chudých a skrovných podmínkách. Tvrzení tohoto nevzdělaného tesaře, prohlašovali, nejsou hodna jejich pozornosti. Činili náarážky na tajemné narození Ježíšovo; nadhazovali, že Ježíš je pochybného původu, a označovali lidské okolnosti jeho zrození za skvrnu na jeho životě. *DA 387.1*

Ježíš se nepokoušel vysvětlit tajemství svého narození. Neodpovídal na otázky, které se týkaly toho, že přišel z nebe, rovněž neodpovídal na dotazy o tom, že přešel jezero. Neupozorňoval na divy, jež vyznačovaly jeho život. Dobrovolně si zvolil skrovný způsob života a vzal na sebe podobu služebníka. Jeho slova a jeho činy však prozrazovaly, kým je. Všichni, kdož byli ochotni přijmout božské osvětlení, poznali, že je to „*jediný Syn od Otce, plný milosti a pravdy*“ (J 1,14). *DA 387.2*

Zaujetí farizeů bylo hlubší, než naznačovaly jejich otázky; vycházelo z převrácenosti jejich srdcí. Každé slovo Ježíšovo a každý jeho čin vzbuzovaly v nich odpor. Duch, jímž byli prostoupeni, nenacházel v Ježíši souhlasnou strunu. *DA 387.3*

„Nikdo nemůže přijít ke mně, leč když jej přitáhne Otec, který mě poslal; já pak jej vzkřísím v poslední den. V proroctvích je napsáno: Všichni budou vyučeni od Boha. Každý, kdo od Otce uslyšel a se naučil, přichází ke mně.“ (J 6,44-45) Ke Kristu přicházejí jen ti, kdož jsou přitahováni láskou Otcovou. Bůh však k sobě přitahuje všechna srdce a jen ti, kdož tomu odolávají, odmítají přijít ke Kristu. DA 387.4

Slovy: „Všichni budou vyučeni od Boha“ připomněl Kristus proroctví Izaiášovo: „Synové pak tvoji všickni vyučení budou od Hospodina, a hojnost pokoje budou mít synové tvoji.“ (Iz 54,13) Tato slova vztahovali Židé na sebe. Vychloubali se tím, že Bůh je jejich učitelem. Ježíš však ukázal, jak liché je jejich tvrzení, neboť pravil: „Každý, kdo od Otce uslyšel a se naučil, přichází ke mně.“ Jedině skrze Krista mohli poznat Otce. Člověk, by nemohl snést zjevení slávy Boží. Ti, kdož slyšeli o Bohu, naslouchali hlasu jeho Syna a v Ježíši Nazaretském poznají toho, jenž povahou a zjevením zvěstuje Otce. DA 387.5

„Amen, amen pravím vám: Kdož věří ve mne, má život věčný.“ (J 6,47 – KB) Skrze milovaného Jana, který slyšel tato slova, oznámil Duch svatý sborům: „Svědectví pak jest toto: Bůh nám dal věčný život, a tento život jest v jeho Synu. Kdo má Syna, má život.“ (1 J 5,11-12) A Ježíš pravil: „A já jej vzkřísím v poslední den.“ Kristus přijal naše lidské tělo, abychom my mohli nabýt jeho ducha. Jen na základě tohoto spojení můžeme vyjít z hrobu – ne pouze jako důkaz moci Kristovy, nýbrž proto, že skrze víru se jeho život stal naším životem. Ti, kdož skutečně poznají Krista a přijmou ho do svého srdce, mají život věčný. Skrze Ducha přebývá Kristus v nás a Duch Boží, přijatý vírou do srdce, je počátek věčného života. DA 388.1

Lidé se zmiňovali Kristu o maně, kterou jejich otcové jedli na poušti, jakoby seslání tohoto pokrmu bylo větším divem, než jaký vykonal Ježíš. Ježíš však ukazuje, jak skrovný to byl dar v porovnání s požehnáními, jež on jim přišel dát. Mana mohla zachovat jen toto pozemské bytí; nezabraňovala příchodu smrti, ani nezajišťovala nesmrtelnost. Nebeský chléb však bude živit duši až na věčnost. Spasitel pravil: „Já jsem chléb života. Vaši praotcové jedli na poušti manu, ale zemřeli. Chléb z nebe sestupující jest takový, že kdo z něho jí, nezemře. Já jsem živý chléb sestoupilý z nebe; kdo by jedl z tohoto chleba, bude živ na věky.“ (J 6,48-51) K tomuto obrazu přidává pak Kristus další obraz. Jedině svou smrtí bude moci dát lidem život, a proto poukazuje na svou smrt jako na prostředek spásy, když dále praví: „Chléb, který já dám, je maso z mého těla dávaného za život světa.“ (J 6,51) DA 388.2

Židé se právě chystali slavit v Jeruzalémě velikonoční svátky na památku noci, v níž byl Izrael vysvobozen, když anděl zkázy hubil domy Egypťanů. Bůh chtěl, aby ve velikonočním beránku viděli Beránka Božího a v tomto symbolu přijali toho, jenž dá sám sebe za život světa. Židé sice přijali symbol, avšak jeho význam nepochopili. Nepoznali v něm tělo Páně. Slova Kristova je pak učí téže pravdě, jež byla ve velikonoční bohoslužbě vyjádřena symbolem. Ani to však Židé nepochopili. DA 388.3

Rabíni pak zvolali v hněvu: „Jak nám tento Člověk může dáti jíst maso ze svého těla?“ (J 6,52) Předstírali, že chápou jeho slova doslovně, jako kdysi Nikodém, když se ptal: „Jak se může člověk naroditi, když je starý?“ (J 3,4) Do jisté míry rozuměli tomu, co tím Ježíš mínil, nebyli však ochotni to přiznat. Příkládali proto jeho slovům jiný význam a doufali, že tím vzbudí zaujetí lidu proti němu. DA 389.1

Ježíš však neupustil od vyjadřování v symbolech. Opakoval svou pravdu ještě výrazněji: „Vpravdě, vpravdě vám pravím, nebudete-li jísti maso z těla Syna člověka a píti jeho krev, nemáte života v sobě. Kdo jí maso z mého těla a pije mou krev, má život věčný, a já jej vzkřísím v poslední den. Neboť maso z mého těla je pravý pokrm a má krev je pravý nápoj. Kdo jí maso z mého těla a pije mou krev, ve mně zůstává a já v něm.“ (J 6,53-56) DA 389.2

Jíst tělo Kristovo a pít jeho krev znamená přijímat ho za osobního Spasitele a věřit, že odpouští naše hříchy a že v něm jsme dokonalí. Právě tím, že poznáváme jeho lásku, přebýváme v ní a ponořujeme se do ní, nabýváme jeho povahy. Čím je pokrm tělu, tím musí být Kristus duši. Pokrm nám není k ničemu, pokud ho nepozříme a pokud se nestane naší součástí. Stejně tak Kristus nám neprospěje, neuznáme-li ho za osobního Spasitele. Neprospěje nám pouhé jeho teoretické uznání. Mu-

síme se jím živit, přijmout ho do srdce tak, aby se jeho život stal naším životem. Jeho láska, jeho milost musí s námi splynout. *DA 389.3*

Avšak ani tyto obrazy plně nevystihují výsadu, jež plyne ze vztahu věřících ke Kristu. Ježíš pravil: „*Jako mne poslal živý Otec a já jsem živ skrz Otce, i ten, kdo jí mne, bude živ skrze mne.*“ (J 6,57) Jako Syn Boží žil vírou v Otce, tak máme my žít vírou v Krista. Ježíš byl tak plně odevzdán do vůle Boží, že v jeho životě vystupoval jen Otec. Ačkoli byl ve všem pokoušen tak jako my, stál před světem neposkvřen zlem, jež ho obklopovalo. Tak i my můžeme zvítězit, jako zvítězil Kristus. *DA 389.4*

Jsi následovníkem Kristovým? Pak vše, co je napsáno o duchovním životě, je napsáno pro tebe a lze toho dosáhnout, pojiš-li se s Ježíšem. Ochabuješ v horlivosti? Ochládáš ve své první lásce? Přijmi znovu nabízenou lásku Kristovu! Jez jeho tělo, pij jeho krev a budeš jedno s Otcem a se Synem. *DA 389.5*

Nevěřící Židé odmítali vidět ve Spasitelových slovech jiný smysl, než jaký vyplýval z jejich doslovného znění. Zákon o obřadech jim zapovídal požívat krev; přeložili si řeč Kristovu do náboženského jazyka a přeli se s ní mezi sebou. I mnozí z učedníků řekli: „*To je tvrdé slovo! Kdopak je může poslouchat?*“ (J 6,60) *DA 390.1*

Spasitel jim odpověděl: „*To vás uráží? Což když uzříte Syna člověka, jak vystupuje tam, kde byl dříve? To, co obživuje, je duch; maso z těla neprospívá nic. Řeči, které jsem já vám mluvil, jsou duch a život.*“ (J 6,62-64) *DA 390.2*

Kristův život, který dává život světu, je v jeho slově. Svým slovem léčil Ježíš nemoci a vyháněl demony; svým slovem utišil jezero a křísil mrtvé; a lid byl svědkem toho, že jeho slovo je mocné. Mluvil slovo Boží, jako ho předtím mluvil ústy všech starozákonních proroků a učitelů. Celé Písmo je projevem Krista a Spasitel chtěl upevnit víru svých následovníků v toto slovo. Slovo musí být jejich zdrojem síly, když už se nebudou těšit jeho viditelné přítomnosti. Jako jejich Mistr budou žít „*každým slovem, které vychází z úst Božích*“ (Mt 4,4). *DA 390.3*

Jako život našeho těla udržuje pokrm, tak náš duchovní život je udržován slovem Božím. A každá duše přijímá pro sebe život ze slova Božího. A jako každý z nás musí jíst, aby mohl žít, tak každý z nás musí přijmout slovo. Nemůžeme je přijmout jen prostřednictvím druhého. Měli bychom pilně číst v Písmu a žádat Boha o pomoc Ducha svatého, abychom směli porozumět slovu Božímu. Měli bychom si přečíst jeden verš z Bible a soustředit svou mysl na to, abychom zjistili myšlenku, kterou pro nás Bůh do verše vložil. Pak se musíme touto myšlenkou obírat tak dlouho, dokud se nám nestane vlastní; pak teprve víme, „co praví Hospodin“. *DA 390.4*

Zaslíbení a napomínání Ježíšova se týkají mne. Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, abych já vírou v něho nezhynul, ale měl život věčný. Zážitky, o nichž vypráví slovo Boží, mají být mými zážitky. Má je modlitba a zaslíbení, mé jsou předpisy a napomenutí. „*S Kristem jsem byl ukřižován. Co žije, nejsem již já, ale Kristus žije ve mně. Pokud nyní žiji v tělesnosti, je to život ve víře v Syna Božího, jenž ke mně pojal lásku a vydal sám sebe za mne.*“ (Ga 2,20) Když víra takto přijímá a vstřebává zásady pravdy, stávají se součástí bytosti a hnací silou života. Slovo Boží, jež duše přijala, utváří myšlení a pomáhá rozvíjet povahu. *DA 390.5*

Vzhlížíme-li vytrvale k Ježíši očima víry, dostane se nám posilnění. Hladovějícím a žíznícím se dostane od Boha nejvzácnějších zjevení. Poznají, že Kristus je osobním Spasitelem. Až se nasytí jeho slovem, poznají, že je to duch a život. Slovo potlačuje vrozenou, přizemní povahu a vdechuje nový život v Ježíši Kristu. Duch svatý vchází do duše jako Utěšitel. Působením jeho milosti se v učedníku vytváří obraz Boží; učedník se stává novým stvořením. Láska nastupuje na místo nenávisti a srdce nabývá božské podobnosti. Právě to znamená žít „*každým slovem, které vychází z úst Božích*“. Právě to znamená jíst Chléb, který přichází z nebe. *DA 391.1*

Kristus pronesl svatou věčnou pravdu o vztahu mezi ním a jeho následovníky. Znal povahu těch, kteří se pokládali za jeho učedníky, a jeho slova byla zkouškou jejich víry. Prohlásil, že mají věřit jeho učení a jednat podle něho. Všichni, kdož ho přijmou, se mu přiblíží a připodobní. Předpokládá to, aby se zřekli vlastní ctižádosti. Vyžaduje to, aby se cele odevzdali Ježíši. Budou se muset umět odříkat, budou se muset stát skromnými a pokornými. Budou muset kráčet po úzké stezce, po níž šel Muž Golgoty, budou-li chtít získat dar věčného života a slávy nebes. *DA 391.2*

Zkouška byla velmi náročná. Nadšení těch, kdož se ho chtěli zmocnit násilím a učinit ho králem, ochladlo. Tato rozprava v synagóze, prohlašovali, jim otevřela oči. Nyní se již neoddávali klamným nadějím. Slova Kristova byla podle nich přímým přiznáním, že není Mesiášem a že ze spojení s ním nevyplyne žádná světská odměna. Uvítali jeho divotvornou moc, toužili po vysvobození z nemoci a utrpení; jeho odříkavý život jim však nebyl po chuti. Nestáli o tajemné duchovní království, o němž Kristus mluvil. Neupřímní a sobci, kteří ho vyhledávali, přestali po něm toužit. Nechce-li věnovat svou moc a svůj vliv, aby dosáhl jejich osvobození od Římanů, nebudou se jím už zabývat. *DA 391.3*

Ježíš jim jasně řekl: „*Jsou mezi vámi někteří, kdo nevěří*“ a dodal: „*Proto jsem vám říkal, že nikdo nemůže ke mně přijít, leč by mu to bylo dáno od Otce.*“ (J 6,64,65) Ježíš chtěl, aby pochopili, že nejsou-li přitahováni k němu, je to proto, že jejich srdce nejsou otevřena Duchu svatému. „*Člověk jako přírodní bytost neuznává věci Ducha Božího, – to je mu pošetilostí, nemůže toho poznati, poněvadž to se musí rozsuzovati duchovně.*“ (1 K 2,14) Jedině vírou lze poznat slávu Ježíšovu. Tato sláva je skryta, pokud není skrze Ducha svatého zažehnuta víra v duši. *DA 391.4*

Veřejné pokárání, jehož se těmto učedníkům dostalo za jejich nevěru, jim Ježíše ještě více odizilo. Cítili se tím velice uraženi a aby Spasitele ranili a zavdčili se záštiplným farizeům, odvrátili se od Ježíše a s pohrdáním od něho odešli. Rozhodli se sami – vybrali si formu bez ducha, slupku bez jádra. Své rozhodnutí pak už nezměnili, protože nešli cestou Ježíšovou. *DA 392.1*

„*V jeho ruce jest lopata, i vyčistí svůj mlat, shromáždí pšenici na sýpku.*“ (Mt 3,12) Tato chvíle byla chvílí čištění. Podle slov pravdy se plevel odděloval od pšenice. Protože byli příliš marniví a samolibí, než aby přijali pokárání, protože příliš milovali svět, než aby přijali život v pokoře, odvrátili se mnozí od Ježíše. I dnes si mnozí počínají stejně. I dnes jsou lidé zkoušeni, tak jako byli zkoušeni učedníci v synagóze v Kafarnau. Pronikne-li jim pravda do srdce, poznávají, že nežijí ve shodě s vůlí Boží. Poznávají, že se musí zcela změnit, nejsou však ochotni začít si odpírat. Proto se rozčilují, když jsou jejich hříchy odhaleny. Odcházejí uraženi a jako učedníci, když opouštěli Krista, reptají: „*To je tvrdé slovo! Kdopak je může poslouchat?*“ (J 6,60) *DA 392.2*

Jejich sluchu by lahodily pochvaly a lichotky, pravda však je nevíтанá, tu nemohou slyšet. Když vidí nadšené zástupy a tisíce nasycených, když slyší radostné výkřiky, pozvedají svůj hlas k chvále; když však bdící Duch Boží zjeví jejich hřích a vybidne je, aby od něho upustili, obrátí se zády k pravdě a přestávají chodit s Ježíšem. *DA 392.3*

Když se oni nespokojení učedníci odvrátili od Krista, ovládl je duch zcela opačný. Neviděli náhle nic přitažlivého v tom, jenž byl pro ně dosud tak zajímavý. Začali vyhledávat nepřátele Ježíšovy, neboť je s nimi pojil jeden duch a jedno úsilí. Začali překrucovat jeho slova, falšovat jeho výrocky a napadat jeho pohnutky. Aby podepřeli své štvání, začali shromažďovat všechno, co se dalo obrátit proti Ježíši a tyto nepravdivé zprávy vyvolaly takové rozhořčení, že život Ježíšův byl v nebezpečí. *DA 392.4*

Zvěst o tom, že Ježíš Nazaretský se sám přiznal, že není Mesiášem, se rychle roznesla. Tím se veřejné mínění v Galileji obrátilo proti němu, jako tomu bylo před rokem v Judeji. Běda Izraeli! Zavrhl svého Spasitele, protože toužili po dobyvateli, který by jim dal časnou moc. Chtěli pokrm, který pomíjí, a nestáli o takový, jenž trvá až na věčnost. *DA 393.1*

S rozechvělým srdcem viděl Ježíš, jak ti, kdož byli jeho učedníky, odcházejí od něho, jenž pro člověka znamená Život a Světlo. Vědomí, že neocenili jeho slitování, neopětovali jeho lásku, pohrdli jeho milostí a odmítli jeho spásu, jej naplnilo nevýslovným žalem. Právě takové události z něj udělaly muže bolesti a seznámily ho s utrpením. *DA 393.2*

Ježíš se ani nepokusil zadržet ty, kteří ho opouštěli; obrátil se k dvanácti apoštolům a pravil: „*Zdali i vy chcete odejít?*“ (J 6,67) *DA 393.3*

Petr odpověděl otázkou: „*Pane, ke komu bychom šli?*“ „*Ty máš slova věčného života,*“ dodal, „*a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi Svatý Boží.*“ (J 6,68.69) *DA 393.4*

„*Ke komu bychom šli?*“ Učitelé Izraele byli otroky obřadnictví. Farizeové a saduceové byli v ustavičném sporu. Opustit Ježíše znamenalo dostat se mezi tvrdošíjné zastánce obřadů, lpějící na zvyklostech, a mezi ctižádostivce, toužící po vlastní slávě. Od chvíle, kdy přijali Krista, našli učedníci více klidu a radosti než v celém svém dřívějším životě. Jak by se mohli vrátit k těm, kdož

se posmívají Příteli hříšníků a pronásledují jej? Dlouho se těšili na Mesiáše; nyní přišel a nemohli se od něho odvrátit k těm, kdož usilovali o jeho život a pronásledovali je proto, že se stali jeho následovníky. *DA 393.5*

„*Ke komu bychom šli?*“ Od učení Krista, jeho příkladu lásky a milosrdenství do tmy nevěry, do hříšnosti světa? Když Spasitele opouštěli mnozí, kdož byli svědky jeho předivných skutků, vyjádřil Petr víru učedníků: „*Ty jsi Svatý Boží.*“ I pouhé pomyšlení na to, že by měli ztratit kotvu svých duší, plnilo je strachem a bolestí. Být opuštěn Spasitelem znamenalo být ponechán na pospas temnému a bouřlivému moři. *DA 393.6*

Mnohé ze slov a skutků Ježíšových se smrtelné lidské mysli jeví jako tajemné, avšak každé jeho slovo a každý jeho skutek má svůj vyhraněný smysl v díle pro naše vykoupení; každý z nich měl přinést určitý výsledek. Kdybychom byli s to rozumět záměrům Ježíšovým, vše by se nám zdálo důležitým, dokonalým a v souladu s jeho posláním. *DA 393.7*

Nemůžeme-li dnes pochopit dílo a cesty Boží, můžeme aspoň poznat jeho velkou lásku, jíž se vyznačuje všechno jeho jednání s lidmi. Kdo žije v blízkosti Ježíšově, porozumí mnohému z tajemství zbožnosti. Poznává milost, která domlouvá, která zkouší povahu a vynáší na světlo záměry srdce. *DA 394.1*

Když Ježíš přednesl pravdu, jež byla prubířským kamenem a způsobila, že mnozí z jeho učedníků se od něho odvrátili, věděl, jaký bude výsledek jeho slov; jeho slova však měla splnit jistý milosrdný záměr. Ježíš předvídal, že v hodině pokušení bude každý z jeho milovaných učedníků podroben těžké zkoušce. Jeho smrtelný zápas v Getsemane, jeho zrazení a ukřižování bude pro ně nejmučivější zkouškou. Kdyby nebylo této první zkoušky, byli by s ním zůstali mnozí, kteří k němu přišli jen ze sobeckých pohnutek. Až bude jejich Pán odsouzen v soudní síni, až ti, kteří ho předtím pozdravovali jako svého krále, mu budou spílat a budou ho tupit, až davy budou posměšně volat „*Ukřižuj ho!*“ a až tito sobci uvidí, že se jejich světské plány neuskuteční a zřeknou se Ježíše, způsobí svou zradou učedníkům velký, srdceryvný smutek, který ještě zvýší jejich žal a zklamání ze zmaru jejich nejskvělejších nadějí. V oné hodině tmy by příklad těch, kdož se odvrátí od Ježíše, mohl strhnout i další. Proto Ježíš přivodil tuto rozhodnou chvíli v době, kdy svou přítomností ještě mohl posílit víru svých věrných následovníků. *DA 394.2*

Jak soucitný je Vykupitel, jenž v plném vědomí strašného osudu, který ho očekává, s něžností urovnává cestu učedníkům, připravuje je pro jejich největší utrpení a posiluje je pro konečnou zkoušku. *DA 394.3*

42. Tradice

V naději, že uvidí Ježíše na velikonoční slavnosti, přichystali pro něho zákoníci a farizeové léčku. Ježíš však znal jejich záměr a shromáždění se nezúčastnil. „*I sešli se k němu farizeové a někteří z zákoníků.*“ (Mk 7,1) Když nepřišel Ježíš k nim, šli oni za ním. Po nějakou dobu se zdálo, že galilejský lid přijme Ježíše za Mesiáše a že moc vlády v této krajině bude zlomena. Působení dvanácti učedníků, jež naznačovalo rozsah Kristova díla přivádělo učedníky přímo do sporu s rabíny, vyvolalo nanovo řevnivost vůdců Jeruzaléma. Zvědové, které vyslali do Kafarna na počátku Ježíšova působení a kteří se pokusili uvalit na Krista obvinění z přestupování soboty, se neosvědčili; rabíni však byli rozhodnuti pokračovat ve svém záměru. Proto vyslali další poselstvo, aby sledovalo Kristovu činnost a vypátralo něco, co by svědčilo proti němu. DA 395.1

Jako poprvé byli i nyní důvodem stížnosti Kristovo nedbání tradičních předpisů, jež zatěžovaly zákon Boží. Smyslem těchto předpisů bylo střežit zachovávání zákona, byly však pokládány za světější než sám zákon. Jestliže se octly v rozporu s příkázáními danými ze Sinaje, byla přednost dávána rabínským předpisům. DA 395.2

Mezi předpisy, jejichž dodržování vynucovali nejpřísněji, byl předpis o obřadním očišťování. Zanedbání forem, jichž bylo nutno dbát před jídlem, bylo považováno za ohavný hřích, který musí být potrestán jako na tomto, tak i na onom světě; usmrtit přestupníka bylo pokládáno za ctnost. DA 395.3

Pravidel, týkajících se očišťování, bylo bezpočet. Celý život sotva stačil k tomu, aby se jim všem člověk naučil. Život těch, kdož se snažili zachovávat rabínské požadavky, byl jediným dlouhým bojem proti rituálnímu poskvrnění, nekonečnou řadou omýváním a očišťování. Lid se tak zabýval nicotnostmi a zachovával nařízení, jež Bůh nevyžaduje, a velkým zásadám zákona Božího nevěnoval vůbec pozornost. DA 396.1

Kristus a jeho učedníci nedodržovali toto obřadné očišťování a zvědové se toho chopili jako podkladu pro svou obžalobu. Neobvinili však přímo Krista, nýbrž přišli k němu a odsoudili jeho učedníky. Před mnoha shromážděnými lidmi řekli: „*Proč tvoji učedníci přestupují tradici starších? Vždyť si nemýjí rukou, když jedí chléb.*“ (Mt 15,1) DA 396.2

Kdykoli si lidé zvláště silně uvědomují poselství pravdy, podníti satan své prostředníky, aby začali spor o nějakou bezvýznamnou otázku. Tím se pokouší odvrátit pozornost od podstaty věci, Kdykoli se započne dobré dílo, objeví se hnidopichové a začínají spory o formách a formalitách, aby odvrátili pozornost od životně důležitých věcí. Stane-li se že Bůh hodlá zasáhnout ve prospěch svého lidu zvláštním způsobem, nepřipustíme, aby nás takoví zaváděli do rozeprý, které vedou do zkázy. Otázky, které se nás nejvíce týkají, jsou: Věřím spásnou vírou v Syna Božího? Žiji v souladu s božským zákonem? „*Kdo věří v Syna, má život věčný; kdo však neposlouchá Syna, nespasí života.*“ „*Podle toho poznáváme, že jsme jej poznali, když zachováváme jeho příkazy.*“ (J 3,36; 1 J 2,3) DA 396.3

Ježíš se nepokoušel hájit sebe nebo své učedníky. Nechal bez povšimnutí obvinění, jež bylo proti němu vzneseno, ale jal se odhalovat ducha, který podněcoval tyto zastánce obřadů, jež vymyslel člověk. Vložil jim na jednom příkladu, jak si počínají a jak si počínali ještě před tím, než se vydali slídit po něm. „*Krásně zlehčujete příkaz Boží,*“ pravil, „*abyste zachovávali svou tradici. Mojžíš řekl: Cti svého otce a svou matku; rovněž řekl: Kdo zlořečí otci nebo matce, budiž trestán smrtí. Vy však říkáte: Jestliže by někdo řekl otci nebo matce: Co jsem tobě povinen, jest korban, tj. obětní dar, dovolujete, aby již nic nevykonal pro otce nebo matku.*“ (Mk 7,8.9) Kněží a rabíni přehlíželi páté přikázání jako nezávažné, avšak velmi přísně zachovávali tradice starších. Učili lid, že obětovat svůj majetek chrámu je světější povinnost než podporovat rodiče a že je svatokrádeží dát otci nebo matce byt i část toho, co bylo věnováno chrámu, i kdyby byli sebestopřebnější. Nezdárné dítě mohlo jen vyslovit slovo „korban“ nad svým majetkem, a tím ho zasvětilo Bohu; mohlo jej použít pro sebe po celý svůj život a po jeho smrti pak připadlo chrámu. Dítě tak mohlo po celý život i před smrtí urážet a okrádat své rodiče pod záminkou, že obdařuje Boha. DA 396.4

Ani jediným slovem nebo skutkem nezmínil Ježíš povinnost člověka přinášet Bohu dary a oběti. Kristus sám dal všechny pokyny o desátcích a obětech. Když pak byl na zemi, pochválil chudou ženu, která dala do chrámové pokladny všechno, co měla. Zjevná horlivost pro věc Boží, kterou projevovali kněží a rabíni, byla jen pláštíkem, kterým přikrývali svou chtivost po vlastním povznesení. Tím oklamávali lid, který pak nesl na svých bedrech těžké břímě, jež mu Bůh neukládal. Ani učedníci Kristovi nebyli zcela prosti jha, jež na ně vložily zděděné předsudky a autorita rabínů. Pro to se nyní Ježíš snažil odhalením pravého ducha rabínů vysvobodit z otroctví tradice všechny, kdož opravdu chtějí sloužit Bohu. *DA 397.1*

„*Pokrytci,*“ pravil Istivým zvědům, „*dobře o vás prorokoval Izaiáš, říká: Tento lid mě ctí svými rty, ale jejich srdce jest ode mne velmi vzdáleno; marně mě ctí, protože, co učí, jsou lidské příkazy.*“ (Mt 15,7-9) Slova Kristova byla obžalobou celého farizejského systému. Tím, že kladou své požadavky nad božské předpisy, vyvyšují se rabíni podle slov Kristových nad Boha. *DA 397.2*

Zvědové z Jeruzaléma se rozvzteklili. Nemohli obvinít Krista z toho, že porušuje zákon daný ze Sinaje, neboť promluvil jako obhájce tohoto zákona proti jejich tradicím. Velké příkazy zákona, které vyložil, vynikly v příkrém rozporu s malichernými pravidly, jež vymysleli lidé. *DA 397.3*

Lidem a pak důkladněji svým učedníkům Ježíš vysvětlil, že poskvrnění nepřichází zvenku, ale zevnitř. Čistota a nečistota se týká duše. Člověka poskvrňuje zlý čin, zlá myšlenka, přestoupení zákona Božího, nezanedbávání vnějších obřadů, jež zavedl člověk. *DA 397.4*

Učedníci si povšimli, že zvědové zuří, protože jejich falešné učení bylo odhaleno. Viděli jejich hněvivé pohledy a slyšeli jejich slova nespokojenosti a pomstychtivosti, pronášená pološepotem. Nevzpomněli si, jak často Kristus dokázal, že čte v lidském srdci jako v otevřené knize, a oznámili mu, jaký účinek měla jeho slova. Doufali, že Ježíš by mohl uchláchnout rozhněvané hodnostáře, a proto mu řekli: „*Víš, že se farizeové urazili, když to slovo uslyšeli?*“ (Mt 15,12) *DA 398.1*

Ježíš odpověděl: „*Každá rostlina, kterou můj nebeský Otec nevsadil, bude vykořeněna.*“ (Mt 15,13) Zvyky a tradice, jichž si rabíni tak cenili, vznikly na tomto světě, nikoli v nebi. I když se těšily velké vážnosti u lidí, nemohly obstát ve zkoušce Boží. Každý lidský výmysl, kterým bylo nahrazeno přikázání Boží, se ukáže jako bezcenný v ten den, kdy „*všeliký skutek Bůh přivede na soud, i každou věc tajnou, buďto dobrou, buďto zlou*“ (Kaz 12,14). *DA 398.2*

Nahrazování příkazů Božích příkazy, jež vymysleli lidé, dosud neustalo. I u křesťanů lze najít zvyky a obyčeje, jejichž podkladem je pouhá tradice otců. Tyto zvyky, které se opírají jen o lidskou moc, nastoupily na místo božských ustanovení. Lidé lpí na svých tradicích a mají v úctě své zvyky; nenávidí ty, kdož se snaží ukázat jim jejich omyl. Dnes, kdy jsme povoláni, abychom upozorňovali na přikázání Boží a na víru Ježíšovu, setkáváme se s tímž nepřátelstvím, které se projevovalo za dnů Kristových. O zbývajícím lidu Božím je psáno: „*I rozhněval se drak na tu ženu, a šel bojovat s jinými z semene jejího, kteříž ostříhají přikázání Božích, a mají svědectví Ježíše Krista.*“ (Zj 12,17 – KB) *DA 398.3*

Ale „*každá rostlina, kterou můj nebeský Otec nevsadil, bude vykořeněna*“. Bůh nás vyzývá, abychom na místo autority tzv. církevních otců přijali slovo věčného Otce, Pána nebes i země. Jen v něm je pravda neporušená bludem. David řekl: „*Nade všechny své učitele rozumnější jsem učiněn, nebo svědectví tvá jsou má přemýšlování. I nad starce opatrnější jsem, nebo přikázání tvých ostříhám.*“ (Ž 119,99.100) Všichni, kdož uznávají lidskou autoritu, církevní zvyky nebo tradici otců, by měli dbát upozornění, obsaženého ve slovech Kristových: „*Marně mě ctí, protože, co učí, jsou lidské příkazy.*“ (Mt 15,9) *DA 398.4*

43. Přehrady strženy

Po srážce s farizei odešel Ježíš z Kafarna, přešel Galileu a vydal se do hornaté krajiny při hranicích Fénicie. Při pohledu směrem k západu mohl vidět rozprostřeny v nížině starobylá města Tyr a Sidón s jejich pohanskými chrámy, velkolepými paláci a tržišti, mohl vidět rušné přístavy. Za nimi se modralo Středozemní moře, za nějž měli poslové evangelia nést svou radostnou zvěst do střediska světovládné říše. Ještě však nenastal čas. Ježíše čekal ještě úkol připravit své učedníky na jejich poslání. Přišel do této končiny v naději, že zde najde klid, kterého se mu nedostávalo v Bet-saidě. Nebyl to však jediný důvod Ježíšovy cesty. *DA 399.1*

„A hle, kananejská žena z těch končin vyšla a křičela: Smiluj se nade mnou, Pane, Synu Davi-dův! Má dcera je zle posedlá.“ (Mt 15,22) Lid žijící v tomto kraji pocházel ze starého kananejského kmene. Byli to modloslužebníci a Židé jimi pohrdali a nenáviděli je. Patřila k nim i žena, která právě přišla k Ježíši. Byla pohanka a nedostávalo se jí výsad, jimž se denně těšili Židé. Mezi Féničany žilo mnoho Židů a zvěst o Kristově působení pronikla až do tohoto kraje. Někteří z nich slyšeli jeho poselství a byli svědky jeho předivných skutků. Tato žena zaslechla o proroku, který podle došlých zpráv léčil všechny nemoci. Když uslyšela o jeho moci, v jejím srdci se vzbudila naděje. Materská láska jí dodala odvahy a rozhodla se, že případ své dcery předloží Kristu. Jejím pevným úmyslem bylo svěřit Ježíši své neštěstí. Ježíš musí uzdravit její dítě. Hledala pomoc u pohanských bohů, pomoc však nepřišla. Občas jí přišla na mysl myšlenka: Co může tento židovský učitel učinit pro mne? Slyšela však, že léčí všechny nemoci, bez ohledu na to, zda ti, kteří k němu přicházejí pro pomoc, jsou bohatí nebo chudí. *DA 399.2*

Kristus věděl, co se s touto ženou děje. Věděl, že ho touží spatřit, a proto jí sám vyšel vstříc. Poslouží-li jí v jejích starostech, bude tím moci poskytnout živý příklad toho, čemu chce učit. Proto přivedl do tohoto kraje i své učedníky. Chtěl, aby poznali, jaká nevědomost vládne v městech a vesnicích hned za hranicemi Izraele. Lid, jemuž byly dány všechny možnosti, aby poznal a pochopil pravdu, nevěděl nic o potřebách těch, kdož žili v jeho sousedství. Ani v nejmenším se nesnažil pomoci těmto lidem žijícím ve tmě. Dělicí zeď, kterou vztyčila pýcha Židů, bránila i učedníkům v tom, aby projevíli účast se světem pohanů. Tyto přehrady bylo třeba strhnout. *DA 400.1*

Ježíš hned neodpověděl na ženinu prosbu. Přijal tuto představitelku opovrhovaného národa tak, jak by to učinili Židé. Tím, jak ženu přijal, chtěl učedníkům ukázat, jak nezúčastněně a bezcitně by si v takovém případě počínali Židé, a chtěl jim také ukázat na příkladě svého dalšího jednání se ženou, jak soucitně by si měli počínat oni, když se setkávají s případem takové nouze. *DA 400.2*

Ačkoli však jí Ježíš neodpověděl, neztratila žena víru. Když šel dále, jako by ji neslyšel, šla za ním a opakovala své prosby. Učedníci, pohněvaní její dotěrností, žádali Ježíše, aby ji poslal pryč. Viděli, že jejich Mistr se k ní chová lhostejně, a proto měli za to, že souhlasí se zaujetím Židů vůči Kananejským. Byl to však soucitný Spasitel, k němuž se žena obrátila se svou prosbou, a Ježíš v odpovědi na žádost učedníků pravil: *„Byl jsem poslán jen k ztraceným ovčím z domu izraelského.“* (Mt 15,24) Ačkoli se zdálo, že Ježíšova odpověď je v souladu s předsudky Židů, byla v ní ukryta výtku učedníkům, kteří ji později pochopili, když si uvědomili, co jim tak často říkal, že totiž přišel na svět, aby spasil každého, kdo ho přijme. *DA 400.3*

Žena přednesla svou prosbu s ještě větší vroucností, padla k nohám Kristovým a plakala: *„Pane, pomoz mi!“* Jako by stále odmítal její prosbu po způsobu necitelných zaujatých Židů, Ježíš odpověděl: *„Není hezké vzít chléb dětem a hoditi jej štěňatům.“* (Mt 15,25) Tím vpravdě proklašoval, že není správné plýtvat požehnáním, jehož se má dostat vyvolenému lidu Božímu, a dávat ho cizincům a nepřátelům Izraele. Taková odpověď by jistě zcela odradila méně naléhavého prosebníka. Žena však vytušila, že jí svítá naděje. Ve zdánlivém odmítnutí Ježíšově poznala soucit, který nemohl utajit. *„Ano, Pane,“* odpověděla, *„ale vždyť i štěňata jedí drobtý, které padají se stolu jejich pánů.“* (Mt 15,27) Děti jedí v domácnosti u otcovského stolu a ani psi netrpí hladem. Mají právo na drobtý, jež padají ze stolu bohatě obtíženého. Jestliže se tedy dostává Izraeli tak hojných

požehnání, nezbude také jedno požehnání pro ni? Pokládali jí za psa a neměla tudíž právo aspoň jako pes na drobty z bohatství Ježíšova? *DA 401.1*

Ježíš právě odešel z místa svého působení, protože zákoníci a farizeové usilovali o jeho bez-
životí. Reptali proti němu a podávali stížnosti. Projevovali nevěru a zatvrzelost a odmítali spásu, jež
jim byla tak ochotně nabízena. A zde se Kristus setkává s členkou nešťastného a opovrhovaného ná-
roda, který nebyl obdařen světlem slova Božího; přesto se hned poddává božskému vlivu Kristovu a
neochvějně věří v jeho schopnost dát jí to, oč žádá. Prosí o drobty, jež padají s Mistrova stolu.
Dostane-li se jí výsady psa, je ochotna dát se pokládat za psa. Netrpí národnostními nebo ná-
boženskými předsudky, které by měly vliv na její jednání, a hned uznává Ježíše za Vykupitele, kte-
rý může učinit vše, oč ho požádá. *DA 401.2*

Spasitel je spokojen. Vyzkoušel její víru v něho. Svým jednáním s ní ukázal, že ta, kterou Iz-
raelští pokládají za vyvrhele, není už cizí, nýbrž je dítkem rodiny Boží. A jako dítěti jí patří výsada
těšit se z Otcových darů. Kristus pak vyhovuje její prosbě a shrnuje naučení pro své učedníky. Ob-
rací se k ní s pohledem plným soucitu a lásky a praví: „*Ó ženo, velká je tvá víra. Staň se ti, jak si
přeješ!*“ (Mt 15,28) Od té chvíle byla její dcera uzdravena. Démon ji přestal trápit. Žena poznala
svého Spasitele a odešla šťastna, že vyslyšel její prosbu. *DA 401.3*

To byl jediný div, který Ježíš učinil na této své cestě. Aby vykonal tento skutek, odebral se až k
hranicím Tyru a Sidónu. Chtěl pomoci sužované ženě a svým milosrdným jednáním s členem opo-
vrženého národa dát současně příklad svým učedníkům, aby věděli, jak si mají počínat, až s nimi
nebude. Chtěl je přivést k tomu, aby upustili od své židovské výlučnosti a začali se zajímat o práci
pro blaho i druhých národů. *DA 402.1*

Ježíš chtěl odhalit hluboké tajemství pravdy, jež byla po věky ukrytá, aby se i pohané stali
spoludědici se Židy a „*spolupodílníky slibu v Kristu Ježíši skrze evangelium*“ (Ef 3,6). Tuto pravdu
se učedníci zdráhali pochopit a božský Učitel jim ji nepřestával vštěpovat. Tím, že odměnil víru set-
níka v Kafarnau a kázal evangelium obyvatelům Sicharu, podal už důkaz o tom, že není nesnášen-
livý jako Židé. Samaritáni však něco o Bohu věděli a setník projevil Izraeli laskavost. Nyní přivedl
Ježíš učedníky do styku s pohankou, u níž podle jejich mínění nebyl žádný důvod, jakož ostatně u
žádného z členů jejího národa, aby mohla očekávat milost od Ježíše. Ježíš chtěl názorně ukázat, jak
se má s takovým jednat. Učedníci měli za to, že Ježíš příliš štědře rozdává dary své milosti. Ježíš
chtěl ukázat, že jeho láska nemá být omezena na kmen nebo národ. *DA 402.2*

Když pravil: „*Byl jsem poslán jen k ztraceným ovčím domu izraelského,*“ pronesl pravdu a
svým skutkem, jímž prospěl kananejské ženě, plnil své poslání. Tato žena byla jednou ze ztra-
cených ovcí, kterou by měl Izrael zachránit. K tomuto dílu byli Izraelští povoláni a právě toto dílo,
jež zanedbali, Kristus vykonal. *DA 402.3*

Tento skutek objasnil učedníkům, jaká práce je čeká mezi pohany. Široké pole působnosti se
jim otevíralo za hranicemi Judska. Tam žili lidé obtíženi strastmi, jichž jsou ušetřeni ti, jimž se
dostalo větší milosti. Učedníci byli vychováni k tomu, aby jimi opovrhovali, avšak i mezi nimi byli
takoví, kteří toužili po pomoci mocného Lékaře, hladověli po světle pravdy, jehož se v tak hojné
míře dostávalo Židům. *DA 402.4*

Později, když se Židé ještě svéhlavěji odvraceli od učedníků, protože prohlašovali, že Ježíš je
Spasitelem světa, a když zeď dělící Židy a pohany byla stržena smrtí Kristovou, mělo toto poučení
velký vliv pro další práci následovníků Kristových; spolu s dalšími podobnými naučeními totiž
ukázalo, že dílo evangelia nemá být omezeno tradicí nebo národnostním zaujetím. *DA 402.5*

Spasitelova návštěva ve Fénicii a zázrak tam učiněný měly však hlubší smysl. Nebyly vykoná-
ny jen proto, aby přinesly prospěch sužované ženě, nebo učedníkům a těm, jimž sloužili, ale také
„*abyste věřili, že Ježíš jest Kristus, Syn Boží a abyste vírou měli život v jeho jménu*“ (J 20,31). Ty-
též síly, které bránily lidem v přístupu je Kristu před devatenácti sty léty, působí i dnes duch, který
vystavěl dělící zeď mezi Židy a pohany, působí stále. Pýcha a předsudky vytvořily mnohé přehrad-
y, které oddělují jednotlivé třídy lidí. Kristus se svým posláním je ličen zkresleně a mnozí z lidí cítí, že
jsou vlastně vylučováni z blahodárnosti evangelia. Není přehrad, jež by víra nedokázala překonat,
ať jsou postaveny člověkem nebo satanem. *DA 403.1*

Ve víře vrhla se fénická žena proti přehradám, které se navršily mezi Židy a pohany. Nedbala zastrašování, nedbala toho, co by ji mohlo vést k pochybnosti, nýbrž věřila v lásku Spasitelovu. Právě tak si Kristus přeje, abychom v něho věřili. Požehnání spásy je pro každého. Nic nemůže člověku zabránit v tom, aby se podle evangelia podílel na zaslíbení Kristově, leda by se sám rozhodl jinak. *DA 403.2*

Bůh si oškliví kastovníctví. Nic podobného nezná. Před ním mají všichni lidé stejnou cenu. *„On učinil z jednoho všechen lidský rod, aby bydlil na celém povrchu zemském; určil nařízená období a hranice jejich přebývání, aby hledali Boha, zdali by ho snad tápáním vytušili a našli, vždyť on není daleko od žádného z nás.“* (Sk 17,26.27) Bez rozdílu věku, postavení, národnosti nebo náboženství zve nás všechny k sobě a nabízí nám život. *„Žádný, kdo věří v něho, nebude zahanben. Žádný, neboť není rozdílu.“ „Není Žid ani Řek, není otrok ani svobodný.“ „Bohatý a chudý potkávají se, Učinitel obou jest Hospodin.“ „Všichni mají téhož Pána, jenž jest bohatý ke všem, kdo jej vzývají. Každý, kdo by vzýval jméno Páně, bude spasen.“* (Ř 10,11-13; Ga 3,28; Př 22,2) *DA 403.3*

44. Pravé znamení

„Zase vyšel z končin Tyru a šel Sidónem k jezeru Galilejskému přes končiny Dekapolské.“ (Mk 7,31) DA 404.1

Bylo to právě v této krajině Desetiměstí, kde Ježíš uzdravil posedlé z Gergezy. Lidé zde žijící se tehdy vylekali nad ztrátou prasat a naléhali na Ježíše, aby od nich odešel. Poslouchali však hlásání poslů, které tam Ježíš zanechal, a probudila se v nich touha Ježíše opět uzříti. Když Ježíš přišel znovu do tohoto kraje, shromáždil se kolem něho zástup lidí a přivedli před něho hluchého a koktavého člověka. Ježíš tentokrát neuzdravil muže, jako to činíval obvykle, pouhým slovem. Vyvedl ho ze zástupu, vložil prsty do jeho uší a dotkl se jeho jazyka; pak vzhledl k nebi a povzdechl při pomýšlení, kolik uší zůstane uzavřeno pravdě a kolik jazyků odepře uznat ho za Vykupitele. Vyřkl slovo *„Otevři se,“* a muži se vrátila řeč. Nedbaje příkazu, aby o tom nikomu nic neřekl, rozhlásil muž všude, jak byl vyléčen. DA 404.2

Ježíš vyšel na horu a také tam se k němu sbíhali lidé, přinášeli své choré a pokládali mu je k nohám. Uzdravil je všechny; a lidé, přestože to byli pohané, velebili Boha Izraele. Po tři dny obléhali lidé Ježíše, v noci spali pod širým nebem a ve dne dychtivě naslouchali slovům Kristovým a sledovali jeho skutky. Na konci třetího dne došly jim zásoby potravin. Ježíš je nechtěl propustit hladové, a proto přikázal svým učedníkům, aby jim dali potravu. A opět učedníci projeví nedůvěru. U Betsaidy zažili, jak s Kristovým požehnáním stačila jejich malá zásoba k nasycení velkého zástupu lidí; nyní však nepřinesli všechno, co měli, a doufali, že Ježíš to svou mocí znásobí, aby nasýtil hladové zástupy. Nad to pak ti, které nasýtil v Betsaidě, byli Židé; a tito jsou nevěřící a pohané. V srdcích učedníků bylo stále ještě mnoho židovské předpojatosti, a proto řekli Ježíši: *„Kde bychom vzali na poušti tolik chlebě, abychom nasýtili takový zástup?“* (Mt 15,33) Poslušní však jeho slova, přinesli mu z toho, co měli: sedm bochníků a dvě ryby. Celý zástup se tím nasýtil a ještě zbylo sedm velkých košů zbytků. Čtyři tisíce mužů, kromě žen a dětí, načerpalo tak sil, a Ježíš je propustil šťastné a naplněné vděčností. DA 404.3

Pak si vzal Ježíš člun a přeplavil se se svými učedníky přes jezero do Magdaly, ležící v jižním cípu Genezaretské roviny. Na hranici Tyru a Sidónu se jeho duch potěšil důvěrou, kterou v něho projevila syrofénická žena. Pohanský lid z Desetiměstí ho přijal s radostí. Nyní však, když se opět zastavil v Galileji, kde se jeho moc nejvíce projevila, kde vykonal nejvíce milosrdných skutků a kde nejvíce učil, setkal se tam s pohrdáním a nedůvěrou. DA 405.1

Farizeové vyslali k Ježíši poselstvo, k němuž se připojili zástupci bohatých a vznešených saduceů, strany kněží, skeptiků a šlechticů národa. Mezi sektou farizeů a sektou saduceů panovalo kruté nepřátelství. Saduceové se ucházeli o přízeň vládní moci, aby si udrželi své vlastní postavení a moc. Farizeové naproti tomu rozdmýčovali nenávist lidu vůči Římanům a toužili jen po chvíli, kdy budou moci svrhnout jármu utiskovatelů. Nyní se však farizeové a saduceové spojili proti Kristu. Rovný si hledá rovného a zlo, ať se vyskytuje kdekoli, se druží se zlem, aby zničilo dobro. DA 405.2

Farizeové a saduceové přišli pak ke Kristu a žádali o znamení z nebes. Když za časů Jozuových vytáhl Izrael do boje proti Kananejským u Betoron, zůstalo slunce stát na příkaz vůdce, dokud nezvítězili, a mnoho dalších podobných divů je zaznamenáno v dějinách Izraele. Takové znamení žádali nyní od Ježíše. Židům však nebylo takových znamení zapotřebí. Žádný vnější důkaz jim nemohl prospět. Nescházel jim rozumové osvětlení, nedostávalo se jim duchovní obnovy. DA 406.1

„Pokrytci,“ pravil Ježíš, *„způsob zajisté nebe rozsouditi umíte,“* – zkoumáním oblohy uměli totiž předpovídat počasí – *„znamení pak časů těchto nemůžete?“* (Mt 16,3) Tato slova, jež Kristus pronesl s mocí Ducha svatého a jež je usvědčovala z hříchu, byla právě tím znamením, které dal Bůh pro jejich spásu. Kristovo poslání dosvědčovala znamení, která přicházela přímo z nebe. Zpěv andělů pastýřům, hvězda, která vedla mudrce, holubice a hlas z nebe při jeho křtu svědčily o něm. DA 406.2

„I vzdechl v duchu a řekl: Jaká znamení žádá toto pokolení?“ (Mt 8,12) *„Nebude mu dáno znamení jiné než znamení proroka Jonáše.“* (Mt 12,39) Jako Jonáš byl tři dny a tři noci v břiše

velryby, tak dlouho bude Kristus „*v srdci země*“ (Mt 12,40). A jako kázání Jonášovo bylo znamením pro obyvatele Ninive, tak kázání Kristovo bylo znamením pro pokolení lidí, žijících v jeho době. Jak rozdílného přijetí se však dostalo těmto kázáním! Obyvatelé onoho pohanského města se zachvěli, když uslyšeli varování Boží. Králové a knížata se pokořili; vznešení i nízcí volali k nebeskému Bohu a Bůh se nad nimi slitoval. „*Ninivští povstanou při soudu s tímto pokolením,*“ pravil Ježíš, „*a odsoudí je; neboť oni se káli po kázání Jonášově, a hle, zde je něco více než Jonáš.*“ (Mt 12,41) DA 406.3

Každý Kristův div byl znamením jeho božství. Konal právě to dílo, jež měl podle předpovědi konat Mesiáš; avšak farizeům se tyto skutky milosrdenství jevily jako zřejmá urážka. Židovští vůdcové se totiž na lidské utrpení dívali s chladnou lhostejností. V mnoha případech pak jejich sobectví a útlak vyvolávaly utrpení, jež Ježíš zmírňoval. Tím je Ježíšovy divy zahanbovaly. DA 406.4

To, co vedlo Židy k tomu, aby odmítali dílo Spasitelovo, byl právě nejvyšší důkaz Ježíšova božství. Největší smysl jeho divů byl totiž v tom, že je vykonal pro blaho lidstva. Nejvyšší důkaz toho, že přišel od Boha, je v tom, že svým životem ukázal povahu Boží. Konal skutky Boží a zvěštoval slovo Boží. Takový život je největší ze všech divů. DA 406.5

Když za našich dnů zazní poselství pravdy, vyskytnou se mnozí, kteří jako kdysi Židé volají: Ukaž nám znamení! Učiň pro nás nějaký zázrak! Kristus nevykonal žádný div na přání farizeů. Nevykonal žádný div na poušti, a nevyhověl výzvě satanově. Nevybavuje nás mocí, abychom se mohli ospravedlnit nebo abychom mohli uspokojit přání nevěřících a nadutých. Evangelium však nepostrádá znamení svého božského původu. Což není div, že můžeme být vytrženi ze satanova otroctví? Nepřátelství k satanu není lidskému srdci vrozeno; to je nám dáno milostí Boží. Když někdo, kdo je ovládán neústupnou, scestnou vůlí, se osvobodí a celým srdcem se odevzdá působení nebeských sil Božích, stal se zázrak. Stejně tak, když člověk, který žil v klamu, pojednou pochopí mravní pravdu. Po každé, když se duše obrátí a naučí se milovat Boha a zachovávat jeho přikázání, plní se zaslíbení Boží: „*Dám vám srdce nové, a ducha nového dám do vnitřností vašich.*“ (Ez 36,26) Změna, k níž dochází v lidských srdcích, proměna lidských povah je zázrak, který zjevuje věčně živého Spasitele působícího k záchraně duší. Důsledný život v Kristu je velkým zázrakem. V hlásání slova Božího je znamení, jež se projevuje dnes a bude se projevovat vždy, totiž přítomnost Ducha svatého, jenž ze slova činí moc, která obnovuje ty, kdož je poslouchají. To je svědectví Boží před světem o božském poslání jeho Syna. DA 407.1

Ti, kdož vyžadovali od Ježíše znamení, zatvrdili svá srdce v nevěře natolik, že v něm nepoznali podobu Boží. Nechtěli vidět, že jeho poslání znamená naplnění Písma. V podobenství o bohatci a Lazarovi řekl Ježíš farizeům: „*Neposlouchají-li Mojžíše a proroků, nedají se přesvědčiti, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.*“ (L 16,31) Žádné znamení, které jim mohlo být dáno na nebi nebo na zemi, by jim neprospeklo. DA 407.2

Ježíš „*vzdechl v duchu*“, odvrátil se od skupiny hnidopichů a vstoupil se svými učedníky do člunu. Smutně a beze slova se vydali na druhou stranu jezera. Nevraceli se však na místo, odkud vyšli, nýbrž zamířili svým člunem k Betsaidě, blízko níž bylo nasyceno pět tisíc lidí. Když připluli ke břehu, řekl Ježíš: „*Mějte se na pozoru a vystříhejte se kvasu farizejského a saducejského!*“ (Mt 16,6) Od času Mojžíšových byli Židé zvyklí vymycovat o velikonocích kvas ze svých příbytků, a tím si vštěpovali vidět v něm symbol hříchu. Přesto učedníci nepochopili, co Ježíš mínil. Při svém náhlém odchodu z Magdaly si zapomněli koupit chleba a měli ho s sebou jen jeden bochník. Domnívali se, že Kristus svým výrokem naráží na tuto okolnost a že je varuje, aby nekupovali chléb od farizeů nebo saduceů. Jejich nedostatek víry a duchovního zření je často vedl k podobnému nepochopení slov Kristových. Ježíš je musel pokárat za to, že si mysleli, že on, který nasýtil tisíce několika rybami a ječnými chleby, by ve svém závažném varování mohl myslit jen na časný pokrm. Bylo nebezpečí, že prohnáné mudrování farizeů a saduceů přivede jeho učedníky do kvasu nevěry a způsobí, že začnou dílo Kristovo zlehčovat. DA 407.3

Učedníci se přikláněli k názoru, že jejich Mistr měl vyhovět žádosti a ukázat nějaké nebeské znamení. Věřili, že by to byl dokázal a že takové znamení by jeho nepřátele umlčelo. Ušlo jim pokrytectví těch hnidopichů. DA 408.1

Po několika měsících, když „*se shromáždil zástup desetitisíců, takže na sebe šlapali,*“ opakoval Ježíš totéž naučení. Počal mluvit nejprve k svým učedníkům: „*Mějte se na pozoru před kvasem farizeů, tj. pokrytectvím.*“ (L 12,1) DA 408.2

Kvas, který se dává do mouky, působí nepozorovaně a mění celé těsto. Právě tak pokrytectví; připustíme-li, aby se usadilo v srdci, pronikne povahou a prostoupí život. Výrazný příklad pokrytectví farizeů již Kristus uvedl, když odsoudil zvyk korbanu, který umožňoval zanedbávání synovské povinnosti pod záminkou štědrosti k chrámu. Zákoníci a farizeové postupně zaváděli klamné zásady. Utajovali pravý záměr svého učení a využívali každé příležitosti k tomu, aby je lstivě vštěpovali do myslí svých posluchačů. Tyto falešné zásady, byly-li jednou přijaty, působily jako kvas v těstě, pronikaly do povahy a měnily ji. Právě toto klamné učení ztěžovalo lidem přijmout slova Kristova.

DA 408.3

Tytéž vlivy působí i dnes skrze ty, kdož se pokoušejí vyložit zákon Boží tak, aby ho přizpůsobili svým zvykům. Takoví lidé nenapadají zákon otevřeně, nýbrž prosazují spekulativní teorie, které podkopávají jeho zásady. Vykládají zákon tak, aby ho oslabili v jeho síle. DA 408.4

Pokrytectví farizeů bylo plodem samolibosti. Cílem jejich života bylo vlastní povznesení. To je vedlo k tomu, že převraceli Písmo a nevhodně je používali, že neviděli smysl Kristova poslání. I učedníci Kristovi byli v nebezpečí, že je zachvátí toto záludné zlo. Ti, kteří se pokládali za následovníky Kristovy, avšak nezanechali všeho, aby se mohli stát jeho učedníky, byli do značné míry pod vlivem názorů farizeů. Často kolísali mezi vírou a nevěrou a nepoznali, jaké poklady moudrosti jsou skryty v Kristu. Ani učedníci, ačkoli navenek opustili všechno pro Ježíše, nepřestali v srdci toužit po něčem velkém pro sebe sama. Právě tento duch rozdmýchal spor o tom, kdo z nich bude největší. Právě tento duch vstoupil mezi ně a Krista a způsobil, že měli tak málo pochopení pro jeho sebeobětování a že tak nedostatečně pochopili tajemství vykoupení. Jako kvas způsobí zkažení a znehodnocení, nechá-li se déle působit, tak samolibost, zahnízdí-li se v člověku, poskvrňuje a ničí duši. DA 409.1

Jak velice je i mezi dnešními následovníky našeho Pána rozšířen tento záludný, klamný hřích! Jak často je naše služba Kristu, naše soužití s druhým narušováno tajnou touhou po vlastním zvýšení! Jak rychle se vynoří myšlenka na vlastní blaho a touha po získání lidské chvály! Je to láska k sobě, touha po snazší cestě, než jakou stanovil Bůh, která vede k tomu, že božské příkazy jsou nahrazovány lidskými smyšlenkami a zvyklostmi. Varovná slova Kristova platí jeho vlastním učedníkům: „*Mějte se na pozoru před kvasem farizeů!*“ (L 12,1) DA 409.2

Náboženství Kristovo je ryzí upřímnost. Horlivost pro slávu Boží vštěpuje Duch svatý a vštípit ji může jen účinné působení Ducha. Jedině moc Boží může zbavit sebelásky a pokrytectví. Taková změna je znamením působení Božího. Když víra, kterou přijímáme, vypuzuje sobectví a přetvářku, když vede k tomu, že hledáme slávu Boží a ne svou vlastní, víme, že je to pravá víra. „*Otče, oslav své jméno!*“ (J 12,28) bylo klíčovou zásadou Kristova života, a následujeme-li Krista, stane se to hlavní zásadou našeho života. Bůh nám prikazuje, „*jakž on chodil, tak choditi;*“ a „*po tomť známe, že jsme jej poznali, jestliže přikázání jeho ostriháme*“ (1 J 2,6.3). DA 409.3

45. Předzvěst kříže

Kristovo dílo na zemi se rychle blížilo k svému konci. V živých barvách se před ním rýsovaly výjevy, jež ho čekaly. Ještě než vzal na sebe lidskou přirozenost, viděl celou cestu, již musí projít, aby zachránil to, co bylo ztraceno. Ještě než odložil svou korunu a královské roucho a sestoupil z trůnu, aby své božství přioděl lidstvím, věděl o každé ráně, která bude zasazena jeho srdci, o každé urážce, která dopadne na jeho hlavu, o každé újmě, kterou bude muset strpět. Viděl celou svou pouť od jeslí po Golgotu. Věděl, jaká úzkost na něho přijde. Vše to věděl a proto řekl: „*Aj, jdu, jakož v knihách psáno jest o mně, abych činil vůli tvou, Bože můj, libost mám, nebo zákon tvůj jest uprostřed vnitřností mých.*“ (Ž 40,8-9) DA 410.1

V každé chvíli svého života věděl Kristus, jak dopadne jeho poslání. Jeho pozemský život, tak naplněný těžkou prací a sebeobětováním, utěšovala vyhlídka, že všechna jeho námaha nebude marná. Tím, že dá svůj život za život lidstva, získá svět zpět k věrnosti Bohu. Ačkoli křest krve ho teprve čeká, ačkoli hříchy světa teprve obtíží jeho nevinnou duši a ačkoli stín nevýslovného utrpení teprve na něho dolehne, přece si pro radost, jež ho čeká, vyvolil utrpení kříže, pohrdání a pohany. DA 410.2

Pro druhy, které si vyvolil pro svou službu, byly výjevy, jež on jasně viděl, dosud skryty, avšak doba, kdy budou muset přihlížet jeho smutnému zápasu, byla již blízká. Budou se muset dívat, jak ten, jehož milovali a jemuž věřili, bude vydán do rukou svých nepřátel a přibit na kříž na Golgotě. Brzy je bude muset opustit a zanechat je, aby čelili světu, aniž jim bude pomáhat jeho viditelná přítomnost. Ježíš věděl, jak krutá nenávist a nevěra je postihne a chtěl je na jejich zkoušku připravit. DA 410.3

Pak přišel Ježíš se svými učedníky do jednoho z měst u Cezareje Filipovy. Tato města ležela za hranicemi Galileje, v kraji, kde převládalo modloslužebnictví. Zde se učedníci dostávali mimo řádící vliv židovství a přicházeli do užšího styku s pohanskou modloslužbou. Zde se setkali s formami pověry, které se vyskytovaly ve všech částech světa. Ježíš chtěl, aby se s těmito věcmi seznámili a aby si pak uvědomili svou odpovědnost vůči pohanům. Za svého pobytu v této končině snažil se Ježíš nevěnovat svůj čas pro učení lidu, za to se věnoval plně svým učedníkům. DA 411.1

Hodlal jim povědět o utrpení, jež ho očekává. Nejprve se však odebral sám do ústraní a modlil se, aby jejich srdce byla připravena přijmout jeho slova. Když se k nim pak opět připojil, neřekl jim najednou vše, co jim chtěl sdělit. Než tak učinil, dal jim možnost, aby vyznali svou víru v něho, aby se jim tak dostalo sil pro nastávající zkoušku. Položil otázku: „*Za koho pokládají lidé Syna člověka?*“ (Mt 16,13) DA 411.2

V zármutku museli učedníci doznat, že Izrael nepoznal svého Mesiáše. Byli takoví, kteří ho prohlásili za Syna Davidova, když viděli jeho divy. Zastup lidí, který byl nasycen u Betsaidy, ho chtěl prohlásit za krále Izraele. Mnozí byli ochotni přijmout ho jako proroka; nevěřili však, že je Mesiášem. DA 411.3

Ježíš pak položil druhou otázku, která se týkala učedníků samých: „*A za koho mě pokládáte vy?*“ Petr odpověděl: „*Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.*“ (Mt 16,15-16) DA 411.4

Již od počátku Petr věřil, že Ježíš je Mesiášem. Mnozí jiní, kteří byli přesvědčeni kázáním Jana Křtitele a přijali Krista, začali pochybovat o Janově poslání, když byl Jan uvězněn a usmrcen; a nyní pochybovali, že Ježíš je Mesiášem, jehož tak dlouho očekávali. Mnozí z učedníků, kteří vroucně očekávali, že Ježíš zaujme své místo na Davidově trůně, opustili Ježíše, když zjistili, že nic takového nemá v úmyslu. Petr a jeho přátelé se však od Ježíše neodvrátili. Kolísání těch, kteří Ježíše včera velebili a dnes ho odsuzovali, neotřáslo vírou pravého následovníka Spasitelova. Petr pravil: „*Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.*“ Nečekal, až jeho Pán bude korunován královskými poctami, nýbrž přijímal ho v jeho ponížení. DA 411.5

Petr vyjádřil víru všech dvanácti učedníků. Učedníci však ještě zdaleka nepochopili Kristovo poslání. Odpor kněží a vládců a jejich falešné výklady je sice nemohly odvrátit od Krista, avšak přiváděly je do velkého zmatku. Neviděli jasně svou cestu. Vliv jejich dřívější výchovy, učení rabínů a síla tradice narušovaly jejich chápání pravdy. I když je čas od času osvítily vzácné paprsky světla

Kristova, přesto se podobali lidem tápajícím ve tmě. Toho dne však, dříve než byli postaveni tváří v tvář velké zkoušce své víry, spočinul na nich Duch svatý. Na krátkou chvíli přestali hledět na „*věci viditelné*“ a patřili na věci „*neviditelné*“ (2 K 4,18). Pod pláštěm lidství poznali slávu Syna Božího.

DA 412.1

Ježíš odpověděl Petrovi: „*Blažený jsi Šimone Barjona, neboť nezjevilo ti to tělo a krev, nýbrž můj nebeský Otec.*“ (Mt 16,17) DA 412.2

Pravda, kterou Petr vyznal, je základem víry věřícího. Kristus sám praví, že tato pravda je věčný život. Poznání této pravdy však není důvodem pro velebení sama sebe. K tomuto poznání nedospěl Petr proto, že by byl moudrý nebo dobrý. Člověk sám od sebe nemůže poznat božské. „*Vyšší jest nebes, což učiniš? Hlubší než peklo, jakž porozumíš?*“ (Jb 11,8) Pouze Duch, který přijímá, nám může zjevit hlubiny Boží, které „*oko nevidálo, ani ucho neslychalo, co nevstoupilo do lidské mysli.*“ „*Nám to Bůh zjevil svým Duchem, neboť Duch prozkoumává všechno, i hlubiny Boha.*“ (1 K 2,9.10) „*Tajemství Hospodinovo zjevné jest těm, kteříž se ho bojí*“ (Ž 25,14); a to, že Petr poznal slávu Kristovu, bylo důkazem, že byl „*vyučen od Boha*“ (J 6,45). Ach, opravdu „*blažený jsi, Šimone Barjona, neboť nezjevilo ti to tělo a krev.*“ DA 412.3

Ježíš pravil dále: „*I jáť pravím tobě, že jsi ty Petr, a na též skále vzdělám církev svou, a brány pekelné nepřemohou ji.*“ (Mt 16,18 – KB) Slovo Petr znamená kámen, valící se kámen. Petr nebyl skála, na níž byla založena církev. Brány pekelné Petra přemohly, když zapřel svého Pána zaklínáním a přísahou. Církev byla postavena na tom, nad nímž brány pekelné nemohou zvítězit. DA 412.4

Staletí před Spasitelovým příchodem poukázal Mojžíš na Skálu spasení Izraele (viz Dt 32,4). Žalmista zpíval o tom, jenž „*jest zajisté Skála má, mé spasení*“ (Ž 62,7). Izaiáš napsal: „*Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já zakládám na Siónu kámen, kámen zkušný, úhelný drahý, základ pevný.*“ (Iz 28,16) Sám Petr, když psal pod vnuknutím Ducha, vztahuje toto proroctví na Ježíše. Napsal: „*Jestliže jste okusili, že je Pán dobrý, k němu přistupujte, k živému kameni, jímž lidé pohrdli, jenž však je u Boha vyvolený a vzácný; vy sami se pak budujte, jako živé kameny, duchovní dům.*“ (1 Pt 2,3-5) DA 413.1

„*Nikdo nemůže položit základ jiný, než ten, který jest položen, tj. Ježíš Kristus.*“ (1 K 3,11) „*Na té skále,*“ pravil Ježíš, „*vystavím svou církev.*“ (Mt 16,18) V přítomnosti Boží a všech nebeských bytostí, v přítomnosti neviditelné armády pekla založil Kristus svou církev na živé Skále. Tou Skálou je on sám – jeho tělo, za nás mučené a týrané. Proti církvi, postavené na tomto základě, jsou brány pekelné bezmocné. DA 413.2

Jak slabá byla církev, když Kristus pronášel tato slova! Jen hrstka věřících, proti nimž se obrátí všechna moc démonů a zlých lidí; přesto se následovníci Kristovi neměli čeho bát. Postavení na Skále své síly nemohou být přemoženi. DA 413.3

Po šest tisíc let se víra stavěla na Kristu. Po šest tisíc let narážely vlny a bouře satanova hněvu na Skálu našeho spasení – a nepohnuly jí. DA 413.4

Petr vyslovil pravdu, která je základem víry církve, a Ježíš ho pak poctil jako představitele všech věřících. Pravil: „*Dám ti klíče království nebeského; co zakážeš na zemi, bude zakázáno v nebi; co dovolíš na zemi, bude dovoleno v nebi.*“ (Mt 16,19) DA 413.5

„*Klíče království nebeského*“ jsou vlastně slova Kristova. Všechna slova Písma svatého jsou slovy Kristovými a všechna slova Kristova jsou v Písmu. Tato slova mají moc otevřít a zavřít nebesa. Jsou jimi řečeny podmínky, za nichž se lidem dostane přijetí nebo zavržení. Tím je dílo těch, kdož hlásají slovo Boží buď vůni života až po život věčný nebo vůni smrti až po věčnou smrt. Jejich poslání je proto závažné, že jeho výsledky dosahují až k věčnosti. DA 413.6

Spasitel nesvěřil dílo evangelia Petrovi jako osobě. Později opakoval slova, jež pronesl k Petrovi, a určil je přímo církvi. A totéž řekl v podstatě také dvanácti apoštolům jako zástupcům sboru věřících. Kdyby byl Ježíš přenesl nějakou zvláštní moc na jednoho z učedníků a tím ho povýšil nad ostatní, nebyli by se museli dohadovat, kdo z nich je největší. Byli by se podřídili přání svého Mistra a byli by uctívali toho, koho Ježíš vybral. DA 414.1

Ježíš neustanovil žádného z nich, aby byl vůdcem ostatních, nýbrž svým učedníkům pravil: „*Vy se nedávejte nazývati rabbi... a nedávejte se nazývati vůdci, protože jen jeden je váš Vůdce, Kristus.*“ (Mt 23,8.10) DA 414.2

„*Hlavou každého muže je Kristus.*“ (1 K 11,3) Bůh, který položil všechny věci k nohám Spasitelovým, „*jej pak dal nade všechno za hlavu církvi, jež jest jeho tělo, jako náplň od toho, jenž si všechno vším naplňuje*“ (Ef 1,22.23). Církev je vystavěna na Kristu jako na svém základu a musí ho poslouchat jako svou hlavu. Nemá záviset na člověku a člověk ji nemá ovládat. Mnozí tvrdí, že svěšené místo v církvi jim poskytuje pravomoc určovat, čemu mají ostatní lidé věřit a co mají dělat. Takové tvrzení Bůh neschvaluje. Spasitel praví: „*Vy všichni jste bratři.*“ (Mt 23,8) Všichni jsou vystaveni pokušení a jsou náchylní podlehnout bludu. Žádnému smrtelníku nemůžeme svěřit vedení. Skálou víry je živá přítomnost Krista v církvi. O ni se může opřít i nejslabší a ti, kdož si o sobě myslí, že jsou nejsilnější, se ukáží jako nejslabší, neučiní-li Krista svou silou. „*Zlořečený ten muž, kterýž doufá v člověka, a kterýž klade tělo za rámě své.*“ Pán se rovná „*Skále té, jejíž skutkové jsou dokonali*“. „*Blahoslavení jsou všickni, kteříž doufají v něho.*“ (Jr 17,5; Dt 32,4; Ž 2,12) DA 414.3

Po Petrově vyznání uložil Ježíš učedníkům, aby nikomu neříkali, že je Kristus. Uložil jim to proto, že zákoníci a farizeové vyvíjeli proti němu rozhodný odpor. Nad to pak lidé, a dokonce i učedníci, měli tak falešnou představu o Mesiáši, že veřejné představení Krista by jim neposkytlo správnou představu o Kristově povaze a jeho díle. Každý den se jim však Ježíš zjevoval jako Spasitel, a tím jim chtěl dát správnou představu o sobě jako o Mesiáši. DA 414.4

Učedníci se stále kojili nadějí, že Kristus bude vládnout jako časný vládce na zemi. Ačkoli Ježíš tak dlouho tajil svůj záměr, učedníci věřili, že nezůstane stále chudým a neznámým; blížila se chvíle, kdy ustaví své království. Že nenávidí kněží a rabinů nikdy nepomine, že Kristus bude zvržen i svým vlastním národem, odsouzen jako podvodník a ukřižován jako zločinec, to učedníkům vůbec nepřišlo na mysl. Hodina moci temna se však blížila a Ježíš musel svým učedníkům říci, jaký zápas je čeká. Pomyšlení na nastávající zkoušku ho zarmucovalo. DA 415.1

Až do této chvíle se zdržel toho, aby jim cokoli řekl o svém utrpení a o své smrti. V rozmluvě s Nikodémem řekl: „*Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.*“ (J 3,14.15) Učedníci to však neslyšeli, a i kdyby to byli slyšeli, nebyli by tomu rozuměli. Nyní žili s Ježíšem, naslouchali jeho slovům, viděli na vlastní oči jeho skutky, takže přes skromnost Ježíšových poměrů a přes odpor kněží a lidu se mohli připojit ke svědectví Petrovu: „*Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.*“ Nadešel čas, aby byl poodhrnut závoj, který zakrývá budoucnost. „*Od té doby počal Ježíš Kristus ukazovati svým učedníkům, že musí odejiti do Jeruzaléma, mnoho trpěti od starších a velekněží i zákoníků, býti zabit a třetího dne vzkříšen.*“ (Mt 16,21) DA 415.2

Oněmělí žalem a údivem vyslechli učedníci slova Kristova. Kristus přijal prohlášení, v němž ho Petr uznal za Syna Božího, a proto se jim jeho řeč, týkající se jeho utrpení a smrti, zdála nepochopitelná. Petr se nemohl udržet. Přimkl se ke svému Mistru, jako by ho chtěl uchránit před hrozcím nebezpečím, a zvolal: „*Bůh chraň, Pane! To se ti nesmí stát!*“ (Mt 16,22) DA 415.3

Petr miloval svého Pána; Ježíš ho však nepochválil za to, že takto projevil přání uchránit ho před utrpením. Petrova slova nemohla být Ježíši pomocí nebo útěchou ve velké zkoušce, jež ho očekává. Tato slova nebyla v souladu s milostivým záměrem, který měl Bůh se ztraceným světem, nebyla v souladu ani s učením o sebeobětování, jež přišel Ježíš učit na svém vlastním příkladě. Petr nechtěl vidět kříž v díle Kristově. Dojem, který jeho slova vyvolala, byl právě opačný, než jaký chtěl Kristus vzbudit v myslích svých následovníků, a Spasitel musel vyřknout jednu z nejostřejších výtek, jaké kdy vyšly z jeho úst: „*Jdi pryč, satane! Jsi mi pohoršením, poněvadž myslíš ne na věci Boží, ale lidské.*“ (Mt 16,23) DA 415.4

Satan se pokoušel zbavit Ježíše odvahy a odvrátit ho od jeho poslání; a Petr ve své zaslepené lásce propůjčil hlas tomuto pokušení. Původcem myšlenky byl kníže zla. Z jeho podnětu byla vyřčena tato nerozvážná slova. Na poušti nabízel satan Kristu vládu nad světem za podmínky, že se zřekne cesty ponížení a oběti. Nyní pokoušel týmž svodem učedníka Kristova. Snažil se svést Petrovu pozornost na pozemskou slávu, tak aby neviděl kříž, k němuž chtěl Ježíš upoutat jeho zrak. A skrze Petra přiváděl satan opět pokušení na Ježíše. Avšak Spasitel toho nedbal; myslel na svého učedníka. Satan se vetřel mezi Petra a jeho Mistra, aby srdce učedníkové se nepohnulo, až uzří, jak se Kristus pro něho poníží. Slova Kristova nebyla určena Petrovi, nýbrž tomu, jenž se pokoušel odloučit Petra od jeho Vykupitele. „*Jdi pryč, satane!*“ Nestav se mezi mne a mého zbloudilého

učedníka. Nech mě, ať pohlédnu Petrovi tváří v tvář, abych mu mohl zjevit tajemství své lásky. *DA 416.1*

Bylo to pro Petra trpké poučení, které jen nesnadno chápal, že pozemská cesta Kristova vede smrtelnou úzkostí a ponížením. Když byl jeho Pán v utrpení, zapřel tento učedník svou sounáležitost s ním. V žáru ohnivé výhně však pozná požehnání této sounáležitosti. Po mnoha letech, když už zatížen břemenem stáří a unaven prací ochaboval ve své činnosti, napsal: „*Milovaní, nepozastavujte se nad výhni, jež vám nastává pro vaše vyzkoušení, jako by se vám dalo něco naprosto divného. Vždyť se tím stáváte účastnými utrpení Kristových. Proto se radujte, abyste se radovali a plesali také při zjevení jeho slávy.*“ (1 Pt 4,12,13) *DA 416.2*

Ježíš pak vysvětlil svým učedníkům, že jeho vlastní život plný sebezapření je příkladem toho, jak má vypadat jejich život. Přivolał k sobě a ke svým učedníkům lid, který dlel nablízku, a pravil: „*Chce-li kdo přijít za mnou, zapři se, vezmi na sebe svůj kříž a následuj mne!*“ (Mt 16,24) Kříž byl spjat s mocí Říma. Byl nástrojem nejkrutějšího a nejvíce ponižujícího způsobu smrti. Nejhorší zločinci museli nést kříž na místo popravy; a často se stávalo, že se tak zoufale bránili, když jim byl kříž dáván na bedra, až byli přemoženi a mučící nástroj jim byl přivázán k tělu. Ježíš však vyzýval své následovníky, aby zvedli kříž a nesli ho za ním. Jeho slova, ač jen nejasně pochopena, naznačila učedníkům, že se musejí podrobit nejtrpčímu pokoření a podstoupit i smrt pro věc Kristovu. Dokonalější odevzdanost nemohla už slova Kristova vyjádřit. A toho všeho se Kristus pro ně podjal. Ježíš nepokládal nebe za místo pro něho žádoucí, když my jsme ztraceni. Opustil nebeské dvory a zvolil život plný potupy a urážek a hanebnou smrt. Ten, jemuž patří poklady nebes, zvolil chudobu, abychom my skrze jeho chudobu mohli být bohatí. Na nás je, abychom ho následovali po cestě, po níž kráčet. *DA 416.3*

Láska k lidem, pro něž Kristus zemřel, znamená ukřižování sobectví. Ten, kdo je dítkem Božím, by se měl pokládat za článek v řetězu, jenž je spuštěn z nebe pro spásu světa, měl by se ztožnit s Kristem v jeho milosrdném plánu a s ním vyhledávat ztracené a zachraňovat je. Křesťan si má vždy uvědomovat, že se zasvětil Bohu a že v něm se má světu zjevovat Kristus. Sebeobětování, soucit a láska, které se projevovaly v životě Kristově, se mají znovu projevit v životě služebníka Božího. *DA 417.1*

„*Kdo by si chtěl zachránit život, ztratí jej, kdo však jej ztratí pro mne, nalezne jej.*“ (Mt 16,25) Sobectví je smrt. Žádný orgán těla by nemohl žít, kdyby sloužil jen sám sobě. Srdce, které by nevyšlalo svou životodárnou krev ruce a hlavě, by rychle ztratilo svou sílu. Jako krev, která pro nás znamená život, tak láska Kristova protéká každou částí jeho tajemného těla. Každý z nás je částí druhého a kdo se zpěčuje dát část sebe, zahyne. A „*co prospěje člověku,*“ pravil Ježíš, „*získá-li celý svět, ale zhubí svou duši? Co dá člověk jako náhradu za svou duši?*“ (Mt 16,27) *DA 417.2*

Pak je povzbudil zaslíbením: „*Vpravdě vám pravím: Někteří z těch, kteří tu stojí, neokusí smrti, dokud neuvidí Syna člověka přicházeti v jeho království.*“ (Mt 16,28) Učedníci však neporozuměli jeho slovům. Zdálo se jim, že sláva je vzdálená. Jejich zrak byl upřen na nejbližší budoucnost, na pozemský život v chudobě, ponížení a utrpení. Což se budou muset zřici svých skvělých nadějí na zřízení království Mesiášova? Což neuvidí svého Pána, jak je vyzdvižen na trůn Davidův? Což by bylo možné, že by Kristus měl žít prostým životem poutníka bez přístřeší, jímž lidé pohrdají, jehož odmítají a nakonec pošlou na smrt? Jejich srdce zachvátil smutek, neboť svého Mistra milovali. Do jejich mysli vstoupily pochybnosti, neboť se jim zdálo nepochopitelné, že by Syn Boží měl podstoupit tak kruté pokoření. Kladli si otázku, proč by měl jít dobrovolně do Jeruzaléma a tam se vystavovat nebezpečí, které ho tam podle jeho slov čeká. Jak se může poddávat takovému osudu a je ponechat ve větší tmě, než v jaké tápali, dříve než se jim zjevil? *DA 417.3*

Učedníci měli za to, že v krajině Cezareje Filipovy je Kristus mimo dosah moci Heroda a Kai fáše. Nemuseli se tu obávat nenávisti Židů nebo moci Římanů. Proč by nemohl působit zde, daleko od farizeů? Proč se musí vystavovat smrti? Musí-li zemřít, jak bude moci být zřízeno jeho království, tak pevné, že ho brány pekelné nepřemohou? Pro učedníky to bylo tajemstvím. *DA 418.1*

A tak šli podél břehů Galilejského jezera k městu, kde budou zmařeny všechny jejich naděje. Neodvažovali se Kristu odporovat a mluvili mezi sebou tiše a smutně o tom, jaká je čeká budoucnost. Při svých pochybnostech stále doufali, že nějaká nepředvídaná okolnost odvrátí osud, kte-

rý čeká jejich Pána. Tak se rmoutili a pochybovali, doufali a obávali se po šest dlouhých chmurných dnů. *DA 418,2*

46. Proměnění

Schyluje se k večeru, když Ježíš přivolává k sobě tři ze svých učedníků, Petra, Jakuba a Jana, a vede je přes pole a dál neschůdnou stezkou na osamělý vrch. Spasitel a jeho učedníci celý den putovali, učíce lid, a výstup na vrch je ještě více vyčerpává. Kristus snímá břímě z myslí a těl mnohých trpících; dává nový život jejich znaveným údům. Je však také člověkem a výstup ho unavuje právě tak jako jeho učedníky. *DA 419.1*

Paprsky zapadajícího slunce ještě ozařují vrchol hory a pozlacují svým hasnoucím leskem stezku, po níž putují. Zakrátko však světlo odumírá na hoře i v údolí, slunce mizí za západním obzorem a osamělé poutníky zahaluje noční tma. Zdá se, že ztemnělé okolí odpovídá jejich ztrápenému žití, kolem něhož se stahují a houstnou mračna. *DA 419.2*

Učedníci se neodvažují zeptat se Krista, kam jde a za jakým účelem. Často již trávil celé noci v horách na modlitbách. Ten, jehož ruka vytvořila horu i údolí, je v přírodě doma a těší se z jejího klimatu. Učedníci jdou, kam je Kristus vede, ale rádi by věděli, proč je jejich Mistr vede po této namáhavé cestě vzhůru, když jsou unaveni a když také on potřebuje odpočinek. *DA 419.3*

Konečně jim Kristus praví, že dál už nepůjdou. Odchází od nich poněkud stranou a mocným hlasem a v slzách vylévá Bohu své prosby. Muž bolesti se modlí o sílu, aby obstál ve zkoušce pro dobro lidstva. Musí se sám znovu přidržet Všemohoucího, neboť jen tak může rozjímat o budoucnosti. A vylévá své srdce a modlí se za své učedníky, aby v hodině moci temna neselhali ve víře. Na jeho skloněnou postavu dští těžká rosa, avšak Ježíš toho nedbá. Stíny noci kolem něho rychle houstnou, Ježíš si však nevšímá blízkého se šera. Hodiny pomalu ubíhají. Zpočátku se učedníci modlí spolu s Ježíšem v upřímné odevzdanosti; po chvíli však je přemáhá únava a přesto, že se snaží zůstat bdělými, upadají v spánek. Ježíš jim řekl o svém utrpení; vzal je s sebou, aby se s ním společně modlili; i teď se modlí za ně. Spasitel viděl, že jeho učedníci jsou sklíčení a chtěl zmírnit jejich zármutek ujištěním, že jejich víra není marná. Ne všichni z dvanácti učedníků mohou spatřit zjevení, které jim chce ukázat. Pouze tři z nich, kteří budou svědky jeho smrtelné úzkosti v zahradě getsemanské, byli vybráni, aby byli při něm na vrcholu hory. Ježíš se modlí, aby směli uzříť projev slávy, jakou měl u Otce, dříve než vznikl svět, aby lidské oči směly uzříť království a aby se jeho učedníkům dostalo síly je spatřit. Prosí, aby směli být svědky projevu jeho božství, což je utěší v hodině jeho posledního smrtelného zápasu vědomím, že je jistě Synem Božím a že jeho potupná smrt je součástí plánu vykoupení. *DA 419.4*

Jeho modlitba je vyslyšena. Zatímco se pokorně sklání nad kamenitou půdou, otevřou se náhle nebesa, doširoka se rozevřou zlaté brány města Božího a svatá záře sestupuje na horu a zahaluje postavu Spasitelovu. Božství, které vyzařuje z jeho lidského těla, se pojí se slávou, přicházející shůry. Ježíš povstává z pokleku a stane v božském majestátu. Trýzeň duše pominula. Jeho tvář nyní září „jako slunce“ a jeho roucho „zbělelo jako světlo“ (Mt 17,3). *DA 421.1*

Učedníci se vzbouzejí a patří na záplavu světla, jež ozařuje horu. V bázni a úžasu hledí na zářící postavu svého Mistra. Když už jsou s to snést podivné světlo, vidí, že Ježíš není sám. Vedle něho jsou dvě nebeské bytosti, které s ním rozmlouvají. Je to Mojžíš, který na Sinaji mluvil s Bohem, a Eliáš, jemuž se dostalo vysoké výsady být ušetřen moci smrti, jíž se dostalo kromě něho jen jedinému synu Adamovu. *DA 421.2*

Před patnácti sty léty stanul Mojžíš na hoře Fazga a pohlédl do země zaslíbené. Pro svůj hřích u Meribah však mu nebylo dovoleno do ní vstoupit. Nebylo mu dopřáno štěstí uvést Izraelské v dictví otců. Jeho úpěnlivá prosba: „*Prosím, nechť vejdu a uzřím zemi tu výbornou, kteráž jest za Jordánem, horu tu výbornou i Libán*“ zůstala oslyšena. Naděje, která po čtyřicet let ulehčovala bezvýhlednost putování po poušti, musela mu být vzata. Hrob v pusté krajině byl výsledkem tolika let námahy a obětavé péče. Avšak ten, jenž „*může učiniti nade všechno víc, než zač my prosíme a co chápeme*“ (Ef 3,20), takto vyhověl modlitbě svého služebníka. Mojžíš se ocitl pod nadvládou smrti, nezůstal však v hrobě. Sám Kristus ho povolal k životu. Satan pokušitel si činil nárok na tělo Mojžíšovo, protože se Mojžíš dopustil hříchu; Kristus Spasitel ho však vyvedl z hrobu (viz Ju 9). *DA 421.3*

Na hoře proměnění byl Mojžíš svědkem Kristova vítězství nad hříchem a smrtí. Byl představitelem těch, kteří vstanou z hrobů při vzkříšení spravedlivých. Eliáš, který byl proměněn a vzat do nebe, aniž užířel smrt, byl představitelem těch, kteří budou žít na zemi při druhém příchodu Kristově a kteří budou „*proměnění, rázem, v okamžiku, na poslední znamení polnice,*“ kdy „*toto pomíjející tělo musí být oděno v nepomíjejícnost*“ a „*toto smrtelné oděno v nesmrtelnost*“ (1 K 15,51-53). Ježíš byl oděn světlem nebes a právě tak se zjeví, až přijde „*po druhé... bez hříchu k spáse*“ (Žd 9,28). Neboť přijde „*v slávě svého Otce se svatými anděly*“ (Mk 8,38). Spasitelovo zaslíbení učedníkům se nyní naplňovalo. Na hoře se ukázalo v kostce budoucí království slávy: Kristus Král, Mojžíš jako představitel vzkříšených svatých a Eliáš jako zástupce proměněných. DA 421.4

Učedníci stále ještě výjevu nerozumějí; těší je však, že jejich trpělivý Učitel, tichý a pokorný, který prochází zemí jako bezmocný příchozí, je poctěn vyvolenými nebes. Mají za to, že Eliáš přichází, aby ohlásil vládu Mesiášovu a že království Kristovo na zemi bude již záhy zřízeno. Rázem zapomínají na své obavy a na své zklamání. Chtějí zůstat zde, kde se zjevila sláva Boží. Petr volá: „*Pane, dobře je nám tu. Chceš-li, udělám tu tři stany, tobě jeden, Mojžíšovi jeden a Eliášovi jeden.*“ (Mt 17,4) Učedníci pevně věří, že Mojžíš a Eliáš byli poslání, aby chránili jejich Mistra a dosadili ho do moci královské. DA 422.1

Před korunováním však musí přijít ukřižování. Ne slavnostní korunovace Krista za krále, nýbrž smrt, která ho čeká v Jeruzalémě, je předmětem jejich rozhovoru s Ježíšem. Obtížen slabostí lidstva, nesa břímě jeho starostí a hříchů, kráčel Ježíš osaměle mezi lidmi. Když na něho dolehla tíha nastávající zkoušky, byl v duchu sám ve světě, který ho nepoznal. Ani jeho milovaní učedníci, pohroužení ve vlastních pochybách, starostech a ctižádostivých nadějích, nechápali tajemství jeho poslání. Před tím žil Ježíš v nebesích obklopen láskou a věrností; avšak na světě, který stvořil, byl osamocen. Nyní poslalo nebe Ježíši své posly; ne anděly, nýbrž lidi, kteří poznali utrpení a strasti a kteří mohli mít účast se Spasitelem ve zkoušce jeho pozemského života. Mojžíš a Eliáš byli spolupracovníci Kristovi. Jako on toužili po spasení lidstva. Mojžíš prosil za Izrael: „*Nyní pak neb odpusť hřích jejich, a pakli nic, vymaž mne, prosím, z knihy své, kterouž psal.*“ (Ex 32,32) Eliáš poznal osamělost ducha, když po tři a půl roku o hladu nesl tíhu nenávisti a bídy národa. Sám jediný vystoupil za věc Boží na hoře Karmel. Sám prchal na poušť v úzkosti a zoufalství. Tito mužové, vyvolení ze všech andělů kolem trůnu, přišli, aby rozmlouvali s Ježíšem o jeho utrpení a povzbudili ho ujištěním, že nebe s ním cítí. Předmětem jejich rozhovoru byla naděje světa, spasení každé lidské bytosti. DA 422.2

V rozespaní slyšeli učedníci jen málo z toho, o čem mluvil Kristus s nebeskými posly. Přestali bdít a modlit se, a proto nepostřehli, co jim chtěl Bůh dát – aby poznali utrpení Kristovo a jeho budoucí slávu. Ztratili požehnání, které mohli získat, kdyby se obětovali jako Kristus. Málo důvěřivé srdce měli tito učedníci a málo si vážili pokladu, jímž je nebe chtělo obohatit. DA 425.1

Přesto se jim dostalo velkého světla. Byli ujištěni, že celé nebe ví o tom, že židovský národ se dopouští hříchu tím, že odmítá Krista. Bylo jim dáno lépe nahlédnout do díla Vykupitele. Na vlastní oči viděli a na vlastní uši slyšeli věci, které přesahují všechen lidský rozum. Byli „*očitými svědky jeho svrchovanosti*“ (2 Pt 1,16) a poznali, že Ježíš je vskutku Mesiášem, o němž podávali svědectví patriarchové a proroci, a že ho za Mesiáše uznává celý nebeský vesmír. DA 425.2

Když sledovali výjev na hoře, „*světlý oblak je zastínil, a hle, z oblaku se ozval hlas: To je můj milovaný Syn, jehož jsem si oblíbil. Naslouchejte mu!*“ (Mt 17,5) Když užířeli oblak slávy, jasnější než oblak, který vedl kmeny Izraele po poušti, když slyšeli hlas Boží v jeho strašném majestátu, jenž rozechvěl hory, padli učedníci na zem jako podřatí. Zůstali ležet s tváří k zemi, až přišel Ježíš, dotkl se jich a zahnal jejich strach svým známým hlasem: „*Vstaňte a neděste se!*“ (Mt 17,7) Odvážili se vzhlednout a viděli, že nebeská sláva pominula, postavy Mojžíše a Eliáše zmizely. Byli na hoře sami s Ježíšem. DA 425.3

47. Služba

Celou noc strávil Ježíš a jeho učedníci na hoře; a když slunce vycházelo, sestoupili do údolí. Ponoření v myšlenkách, kráčeli učedníci ustrašení a zamlklí. Ani Petr nepromluvil slova. Rádi by byli zůstali na onom svatém místě, jehož se dotklo světlo nebeské a na němž Syn Boží projevil svou slávu; bylo však nutno jít pracovat pro lid, který již zatím hledal všude Ježíše. *DA 426.1*

Na úpatí hory se shromáždil velký zástup lidí, jež sem zavedli učedníci, kteří zůstali pod horou, ale nevěděli, kam Ježíš odešel. Když Spasitel přicházel, přikázal svým třem průvodcům, aby pomlčeli o tom, čeho byli svědky; pravil: „*Nikomu neříkejte o tom vidění, dokud Syn člověka nebude vzkříšen z mrtvých!*“ (Mt 17,9) O zjevení, které viděli, měli učedníci uvažovat ve svých srdcích, neměli se však o něm šířit. Kdyby o něm vyprávěli lidem, vzbudilo by to jen smích a zbytečnou zvědavost. A ani ostatních devět apoštolů by výjevu nerozumělo, dříve než Kristus vstane z mrtvých. Jak málo chápaví byli i tito tři oblíbení učedníci Kristovi, je vidět z toho, že přes všechno to, co jim Kristus řekl o tom, co ho čeká, si kladli otázku, co vlastně vzkříšení z mrtvých znamená. Přesto ne požádali Ježíše o vysvětlení. Jeho slova týkající se budoucna plnila je zármutkem; nehledali další vysvětlení toho, o čem by byli rádi uvěřili, že se nikdy nestane. *DA 426.2*

Jakmile lidé pod horou spatřili Ježíše, běželi mu vstříc a pozdravovali ho výrazy úcty a radosti. Ježíš na nich okamžitě poznal, že jsou ve velkých rozpacích. I učedníci byli zaraženi. Stala se věc, která jim způsobila hořké zklamání a pokoření. *DA 427.1*

Když čekali na úpatí hory, přivedl k nim otec svého syna, aby ho zbavili němoty, která ho trápila. Moc vyhánět nečisté duchy byla na učedníky přenesena, když je Ježíš poslal kázat evangelium do Galileje. Když se vydali na cestu silní ve víře, zlí duchové se podřizovali jejich slovu. Když však teď ve jménu Kristově přikázali mučícímu duchu, aby opustil svou oběť, démon se jim vysmál a drze se chvástal svou mocí. Učedníci si neuměli svůj nezdar vysvětlit, a uvědomovali si, že svým počínáním zneuctvují sebe a svého Mistra. A v zástupu lidí byli i zákoníci, kteří se rádi chopili této příležitosti, aby je pokořili. Obléhali učedníky a dotírali na ně otázkami, snažíce se dokázat, že jsou i se svým Mistrem podvodníci. Zde je zlý duch, prohlašovali rabíni vítězoslavně, kterého učedníci a ani sám Kristus nemohou přemoci. Lidé se přikláněli na stranu zákoníků a zástup ovládl pocit pohrdání a opovržení. *DA 427.2*

Náhle však osočování ustalo. Bylo vidět, jak přichází Ježíš a tři jeho učedníci; lidé se obrátili směrem k němu, aby ho uvítali, a jejich cítění se rychle změnilo. Noc, v níž obcovali s nebeskou slávou, zanechala na Spasiteli a jeho družích své stopy. Na jejich tvářích bylo světlo, jež u diváků vzbuzovalo posvátnou hrůzu. Zákoníci, jati strachem, začali ustupovat, zatímco lidé Ježíše vítali. *DA 427.3*

Jako by byl svědkem toho, co se zde událo, přišel Ježíš na místo, kde se odehrálo střetnutí, upřel svůj pohled na zákoníky a zeptal se: „*Oč se s nimi přete?*“ (Mk 9,16) *DA 427.4*

Hlasy, ještě před chvílí tak smělé a výbojné, však se už neozvaly. V celém zástupu nastalo mlčení. Sužovaný otec se prodral zástupem, padl k nohám Ježíšovým a vyličil mu své utrpení a zklamání. *DA 427.5*

„*Mistře,*“ pravil, „*přivedl jsem k tobě svého syna, jenž má ducha něměho. Když se ho duch zmocní, lomcuje jím... Žádal jsem učedníky, aby jej vypudili, ale nedovedli to.*“ (Mk 9,18) *DA 428.1*

Ježíš se rozhlédl kolem sebe na poděšený lid, škodolibé zákoníky a zahanbené učedníky. Poznal nevíru v každém srdci; zarmouceně zvolal: „*Ó nevěřící pokolení! Jak dlouho ještě musím s vámi býti? Jak dlouho ještě s vámi musím mítí trpělivost?*“ (Mk 9,11) Pak přikázal zarmoucenému otci: „*Přines jej ke mně!*“ (Mk 9,19) *DA 428.2*

Přivedli chlapce a když na něj Spasitel upřel svůj zrak, padl chlapec k zemi v smrtelné křeči sražen zlým duchem. Nešťastník se válel po zemi s pěnou u úst, vydávaje nelidské skřeky. *DA 428.3*

Opět se Kníže života a kníže moci temna setkali na bojišti – Kristus plně své poslání „*kázat zajatým propuštění... a propouštět raněné na svobodu*“ (L 4,18), satan pak snaže se udržet svou oběť pod svou mocí. Andělé světla i zástupy padlých andělů nikým neviděni byli přítomni,

aby přihlíželi střetnutí. Na krátkou chvíli Ježíš dovolil, aby zlý duch projevil svou moc, aby diváci pochopili, jak nesnadné bude vysvobození. *DA 428.4*

Zástup přihlížel výjevu se zatajeným dechem, otec se zmítal mezi nadějí a zoufalstvím. Ježíš se zeptal: „*Jak je tomu dávno, co se mu to stalo?*“ (Mk 9,21) Otec vyprávěl o dlouhých letech utrpení a pak, jakoby to už déle nemohl vydržet, zvolal: „*Zmůžeš-li něco, pověz nám; slituj se nad námi!*“ (Mk 9,22) „*Zmůžeš-li něco!*“ Ještě v této chvíli pochyboval otec o moci Kristově. *DA 428.5*

Ježíš odpovídá: „*Všecko je možné tomu, kdo věří.*“ (Mk 9,23) Kristu nechybí moc; uzdravení syna závisí na víře otcově. Se slzami v očích uvědomuje si otec svou vlastní slabost, odevzdává se do milosrdenství Kristova a volá: „*Věřím! Pomoz mé nevěře!*“ (Mk 9,24) *DA 428.6*

Ježíš se obrací k trpícímu a praví: „*Duchu němý a hluchý, já ti přikazuji, vyjdi z něho a nikdy už do něho nevcházej!*“ (Mk 9,25) Z chlapcových úst vychází výkřik, jeho tělo se zmítá ve smrtelném zápase. Zdá se, že vycházející démon chce svou oběť připravit o život. Hoch pak zůstává ležet bez pohnutí, zdánlivě bez života. Lidé si šeptají: „*Je mrtev.*“ Ježíš ho však bere za ruku, zvedá ho a odevzdává ho jeho otci, dokonale zdravého na duchu i na těle. Otec a syn velebí jméno svého Vysvoboditele. Lidé žasnou nad mocí a silou Boží a zákoníci, poražení a schlíplí, táhnou rozmrzele pryč. *DA 428.7*

„*Zmůžeš-li něco, pomoz nám; slituj se nad námi!*“ Kolik duší obtížených hříchem vyslalo tuto modlitbu! A soucitný Spasitel všem odpovídá: „*Všechno je možno tomu, kdo věří.*“ Právě víra nás spojuje s nebem a dává nám sílu, abychom mohli čelit mocnostem temna. V Kristu nám dal Bůh pomoc, kterou potlačíme každou hříšnost a odoláme každému pokušení, ať je sebesilnější. Mnozí však pocítují, že se jim nedostává víry, a proto zůstávají vzdáleni Kristu. Kéž by se tyto duše ve své bezmocné nicotnosti odevzdaly do milosti svého soucitného Spasitele! Přestaňte si hledět sebe, hleďte na Krista. Ten, jenž uzdravoval choré a vyháněl demony, když žil mezi lidmi, je i dnes týmž mocným Vykupitelem. Víra přichází skrze slovo Boží. Chopte se tedy jeho zaslíbení: „*Nikoho, kdo ke mně přichází, jistě neodmítnu.*“ (J 6,37) Vrhňte se k nohám Ježíšovým a volejte: „*Pane, věřím; pomoz mé nevěře!*“ Nikdy, nikdy nezahynete, budete-li tak činit. *DA 429.1*

V krátkém časovém odstupu viděli vyvolení učedníci vrcholný projev slávy a vrcholný projev ponížení. Viděli člověka proměněného v obraz Boží, i člověka, poníženého v podobu satana. Z hory, kde rozmlouval s nebeskými posly a kde ho hlas zářivé slávy prohlásil za Syna Božího, viděli Ježíše sestoupit, aby se setkal s nejsmutnějším a nejodpornějším divadlem, s chlapcem posedlým ďáblem, se zrůzněnou tváří, skřípajícími zuby v křečích smrtelného zápasu, v němž mu lidská síla nemohla pomoci. A tento mocný Vykupitel, který před pouhými několika hodinami stanul oslavený před svými žasnoucími učedníky, se sklání, aby pozvedl oběť satanovu se země, kde se svíjela, a vrací je uzdravenu na duchu i na těle do náruče jejího otce a celé rodiny. *DA 429.2*

Bylo to názorné poučení o vykoupení; Syn Boží se sklání z Otcovy slávy, aby zachránil ztraceného. Také pro učedníky to bylo poučení, a to o jejich poslání. Ne pouze na vrcholu hory s Ježíšem, v hodinách duchovního osvětlení, mají služebníci Kristovi prožít svůj život. Je pro ně práce i dole, v údolí. Duše, které zotročil satan, čekají na slovo víry a modlitby, které by je osvobodilo. *DA 429.3*

Devět učedníků pak hloubalo o tom, proč se jim nepodařilo vyhnat démona; a když byli opět sami s Ježíšem, ptali se ho: „*Proč jsme ho nemohli vypuditi my?*“ Ježíš jim odpověděl: „*Pro nedostatek víry! Vpravdě vám pravím, budete-li mít víru třeba jen jako zrno hořčičné, řeknete této hoře: Přejdí odtud tam!, i přejde. Nic vám nebude nemožného. Tento druh nevychází jinak než modlitbou a postem.*“ (Mt 17,19-21) Jejich nevěra, která je vyloučila z hlubšího účastenství s Kristem, a lehkovážnost, s níž přistupovali ke svatému dílu jim svěřeného, byly příčinou, proč neuspěli ve střetnutí s mocnostmi temna. *DA 429.4*

Kristova slova, jež se dotýkala jeho smrti, vyvolala smutek i pochybnosti. A vyvolení tři učedníků, kteří doprovázeli Ježíše na horu, vzbudilo revnivost ostatních devíti. Místo aby posílili svou víru modlitbou a rozjímáním o slovech Kristových, setrvali učedníci ve stavu malomyslnosti a pocitu osobní ukřivděnosti. V takovém stavu duševního temna se pouštěli do boje se satanem. *DA 431.1*

Aby uspěli v takovém střetnutí, musejí přistoupit k dílu ve zcela jiném duchu. Jejich víra se musí posílit vroucí modlitbou, půstem a pokorou srdce. Musejí se zbavit sobectví a musejí být plni

Ducha a moci Boží. Jedině opravdová, vytrvalá modlitba k Bohu ve víře – a to v takové víře, která vede k naprosté závislosti na Bohu a k bezvýhradnému zasvěcení se jeho dílu – může lidem přinést pomoc Ducha svatého v boji proti knížectvím a mocnostem, proti vládcům temnosti tohoto světa a zlým duchům na výšinách. *DA 431.2*

„Budete-li mítí víru třeba jen jako zrno hořčičné,“ pravil Ježíš, *„řeknete této hoře: Přejdi od-
tud tam!, i přejde.“* Ačkoli zrníčko hořčičného semínka je tak malé, tají se v něm týž prvek života, který působí růst i nejmohutnějšího stromu. Je-li hořčičné semínko zasazeno do půdy, chápe se ne-
patrný zárodek všech prvků, jež Bůh připravil pro jeho výživu, a rychle se vyvíjí k statnému růstu. Máte-li takovou víru, chopíte se slova Božího a všech prostředků, jež Bůh ustanovil k vaší pomoci. To posílí vaši víru a přivede vám na pomoc nebeské síly. překážky, které vám satan klade přes cestu a které se zdají nepřekonatelné jako věčné hory, zmizí před požadavkem víry. *„Nic vám nebude
nemožného.“* *DA 431.3*

48. Kdo je největší?

Když se vrátil do Kafarna, neodebral se Ježíš na známá místa, kde učil lid, nýbrž se svými učedníky v tichosti vyhledal dům, který bude jeho dočasným domovem. V závěru svého pobytu v Galileji chtěl Ježíš spíše poskytnout poučení svým učedníkům než pracovat pro lid. DA 432.1

Cestou přes Galileu snažil se Kristus opět připravit mysl svých učedníků na to, co ho čeká. Řekl jim, že bude muset jít do Jeruzaléma, aby tam byl usmrčen a opět vstal. A k tomu připojil podivné a vážné oznámení, že bude zradou vydán do rukou svých nepřátel. Ani pak nepochopili učedníci jeho slova. Ačkoli je tížil stín velkého smutku, v jejich srdcích se uhnízdil duch řevnivosti. Přeli se mezi sebou o to, který z nich bude v království největším. Mysleli si, že tento spor před Ježíšem utají, a proto se nedrželi v jeho těsné blízkosti, jako to obvykle činívali, nýbrž kráčeli za ním, takže když vcházeli do Kafarna, šel Ježíš vpředu. Ježíš jim četl v myšlenkách a chtěl jim poradit a poučit je. Čekal však na klidnou chvíli, až jejich srdce budou ochotna přijmout jeho slova. DA 432.2

Krátce po tom, co přišli do města, přistoupil k Petrovi výběřčí chrámových poplatků a zeptal se: „*Váš mistr neplatí dvojdrachmu?*“ (Mt 17,24) Tento poplatek nebyl občanskou daní, nýbrž náboženským příspěvkem, který každý Žid musel každoročně zaplatit na podporu chrámu. Odmítnout zaplacení poplatku bylo pokládáno za výraz nevěrnosti vůči chrámu; podle názorů rabínů to byl nejohavnější hřích. Spasitelův postoj k rabínským zákonům a jeho nepokryté výtky zastáncům tradice poskytovaly záminku pro obvinění, že se snaží zrušit chrámovou službu. Nepřátelé Kristovi viděli nyní příležitost, jak Krista zlehčit. Ve výběřčím daně našli k tomu ochotného spojence. DA 432.3

Z otázky, kterou výběřčí položil, vycítil Petr nárážku na Kristovu věrnost chrámu. Jako horlivý zastánce cti svého Mistra bez váhání odpověděl, aniž se s Kristem poradil, že Ježíš daň zaplatí. DA 433.1

Petr však pochopil smysl otázky výběřčího jen zčásti. Od placení daně byli totiž osvobozeni příslušníci některých tříd. V době Mojžíšově, kdy služba ve svatyni byla přidělena Levitům, nedostalo se členům tohoto kmene žádného pozemského dědictví. Hospodin pravil: „*Pročez nemělo pokolení Lévi dílu a dědictví s bratřími svými, nebo Hospodin jest dědictví jeho.*“ (Dt 10,9) Za dnů Kristových byli kněží a levité stále pokládáni za zvlášť oddané chrámu a nebyl od nich požadován roční poplatek na jeho udržování. Také proroci byli zproštěni povinnosti placení. Tím, že vyžadovali zaplacení daně od Ježíše, dávali rabíni najevo, že ho neuznávají za proroka a učitele, a že s ním jednají jako s každým obyčejným člověkem. Odmítne-li Ježíš zaplatit daň, bude se to považovat za nevěrnost vůči chrámu; zaplatí-li ji však, bude to vykládáno tak, že jsou v právu, když ho neuznávají za proroka. DA 433.2

Neuplynulo mnoho času od chvíle, kdy Petr vyznal, že Ježíš je Synem Božím; nyní však nevyužil příležitosti, aby ukázal, kdo je jeho Mistr. Svou odpovědí výběřčímu, že Ježíš daň zaplatí, potvrdil vlastně falešný názor na Ježíše, jež se pokoušeli šířit kněží a přední mužové. DA 433.3

Když Petr vešel do domu, neučinil Spasitel ani zmínky o tom, co se stalo, avšak položil otázku: „*Co myslíš, Šimone? Od koho vybírají zeměští králové cla nebo daně? Od svých vlastních či od cizích?*“ Petr odpověděl: „*Od cizích.*“ A Ježíš pravil: „*Vlastní jsou tedy svobodní.*“ Zatímco občané země museli platit daně na vydržování svého krále, byly vlastní děti králové zproštěny této povinnosti. Stejně tak od Izraele, vyvoleného lidu Božího, bylo požadováno, aby vydržoval službu Boží; na Ježíše, Syna Božího, se však taková povinnost nevztahovala. Jestliže kněží a levité byli zproštěni této povinnosti, protože byli spjati s chrámem, oč větší právo měl na to ten, pro něhož byl chrám domem jeho Otce. DA 433.4

Kdyby byl Ježíš bez námitky daň zaplatil, byl by tím vlastně uznal oprávněnost tohoto požadavku a popřel by tím své božství. Ačkoli uznal za dobré požadavku vyhovět, neuznal tím nárok, na němž se požadavek zakládal. Způsobem, jakým zaplatil poplatek, podal Ježíš důkaz svého božství. Tím se projevilo, že je jedno s Bohem a že proto se na něho nevztahuje povinnost prostého občana království. DA 434.1

„Jdi k moři,“ přikázal Petrovi, „vrhni udici, vezmi první vytaženou rybu, otevři jí ústa, a najdeš peníz; ten vezmi a dej jim za mne i za sebe.“ (Mt 17,27) DA 434.2

Ačkoli jeho božství bylo oděno v lidskou podobu, v tomto divu se projevila jeho sláva. Tento div dokazuje, že to byl Ježíš, jenž skrze Davida pravil: „*Má jest všecka zvěř lesní, i hovada na tisíci horách. Já znám všecko ptactvo po horách, a zvěř polní před sebou mám. Zlačným-li, nic tobě o to nedím; nebo můj jest okršlek zemský i plnost jeho.*“ (Ž 50,10-12) DA 434.3

Ač dal Ježíš jasně najevo, že se na něho nevztahuje povinnost platit poplatek, nepřel se o tom se Židy, neboť by byli jeho slova překroutili a obrátili proti němu. Aby je neurazil tím, že poplatek odmítne zaplatit, učinil raději to, co od něho nemohlo být po právu vyžadováno, aby učinil. Toto poučení bude mít velkou cenu pro učedníky Kristovy. V jejich vztahu k chrámové službě nastanou pronikavé změny, a Kristus je tímto poučil, aby se sami zbytečně nestavěli na odpor zavedenému řádu a aby se pokud možno vyhýbali tomu, aby zavdávali příčinu k falešnému výkladu své víry. Křesťané nemají obětovat ani jedinou zásadu pravdy, ale mají se vyhýbat sporu, kde je to jen možné. DA 434.4

Když pak Petr odešel k jezeru a Kristus zůstal s učedníky sám v domě, zavolal si je k sobě a ptal se jich: „*O čem jste hovořili na cestě?*“ (Mk 9,33) Přítomnost Ježíšova a jeho otázka postavily věc do úplně jiného světla, než jak se jim jevila, když se o ni přeli cestou. Pro stud a výčitky nemohli promluvit slova. Ježíš jim pravil, že bude muset pro ně zemřít, a ukázat na trapný rozpor mezi jejich sobectvím a ctižádostí a jeho nesobeckou láskou. DA 434.5

Když jim Ježíš řekl, že bude muset zemřít a že opět vstane, chtěl s nimi navázat hovor o tom, že je čeká velká zkouška víry. Kdyby bývali vyslechli to, co jim chtěl sdělit, byli by bývali ušetřeni úzkostí a zoufalství. Jeho slova by jim byla přinesla útěchu v hodině zármutku a zklamání. Ačkoli však jim naprosto zřetelně řekl, co ho čeká, jeho zmínka o tom, že se brzy vydá do Jeruzaléma, vzbudila v nich opět naděje, že zakrátko bude zřízeno království. To vedlo k tomu, že se začala přetřásat otázka, kdo by měl zaujmout nejvyšší místa v království. Když se Petr vrátil od jezera, řekli mu učedníci o Spasitelově otázce a nakonec se jeden z nich odvážil zeptat se Ježíše: „*Kdo je nejvyšší v království nebeském?*“ (Mt 18,1) DA 435.1

Spasitel svolal své učedníky k sobě a řekl jim: „*Chce-li kdo býti prvním, nechť jest ze všech posledním a služebníkem všech.*“ (Mk 9,35) Vážnost a význam těchto slov učedníci vůbec nechápali. Nemohli vědět to, co věděl Kristus. Nechápali podstatu království Kristova a tato nevědomost byla zjevně příčinou jejich sporu. Skutečná příčina však byla hlubší. Kristus mohl objasnit podstatu království a načas tím zažehnat spor, nezasáhl by tím však pravou příčinu. I kdyby se jim dostalo poznání, mohl se spor obnovit, kdykoli by vyvstala otázka prvenství. To by církev po Kristově odchodu přivedlo do neštěstí. Spor o první místo byl vyvolán týmž duchem, který byl na počátku velkého sporu v nebesích a který byl příčinou toho, že Kristus sestoupil z nebes, aby zemřel. Vyvstala před ním představa Lucifera, „Jitřenky“, převyšujícího v slávě všechny anděly, kteří obklopují trůn, a spojeného nejužšími svazky se Synem Božím. Lucifer pravil: „*Budu rovným Nejvyššímu*“ (Iz 14,14); a touha po vlastním povýšení zanesla spor do nebeských dvorů a vedla k vyhoštění mnoha nebešťanů. Kdyby se byl Lucifer skutečně chtěl podobat Nejvyššímu, nebyl by nikdy opustil své vykázané místo v nebi; neboť duch Nejvyššího se projevuje v nesobecké službě. Lucifer chtěl získat moc Boží, nikoli však Boží povahu. Usiloval pro sebe o nejvyšší místo a každá bytost, kterou ovládá jeho duch, činí totéž. Tak nevyhnutelně dochází k odcizení, k neshodě a sporu. Vláda se stává kořistí nejsilnějšího. Království satanovo je královstvím násilí; každý jedinec pokládá druhého za překážku na cestě za vlastním vzestupem nebo za příčel žebříku, po němž se sám může vyšplhat k vyššímu postavení. DA 435.2

Zatímco Lucifer usiloval stát se rovný s Bohem, Kristus, Vyvýšený, „*zřekl se božské podoby, přijal podobu služebníka, narodil se v podobnosti s lidmi, zjevem se ukázal jako člověk, ponížil se, stal se poslušným až po smrt, ano až po smrt na kříži*“ (Fp 2,7.8). Nyní ho právě čekal kříž; a jeho učedníci byli tak ovládáni sobectvím, jež je hlavní zásadou právě satanova království – že nemohli cítit účast se svým Pánem, ani mu nemohli porozumět, když mluvil o tom, že se pro ně ponížil. DA 436.1

S velkou láskou, ale opravdově a důrazně, snažil se Ježíš napravovat zlo. Ukazoval, jaká je zásada, která ovládá království nebeské a v čem je pravá velikost podle nebeských měřítek. Ti, jež

ovládla pýcha a ješitnost, mysleli na sebe a na odměny, po nichž bažili, spíše než na to, jak by měli Bohu vrátit dary, které přijali. Takoví nebudou mít místa v království nebeském, neboť se zařadili do zástupů satanových. *DA 436.2*

Slávu předchází pokora. Na vysoké místo mezi lidmi volí nebesa takového pracovníka, který – jako Jan Křtitel – zaujímá nízké postavení před Bohem. Nejlepším pracovníkem v díle Božím je učedník, který se nejvíce podobá dítěti. Nebeské bytosti mohou spolupracovat s tím, kdo usiluje ne o vlastní vyvýšení, nýbrž o spásu duší. Ten, kdo nejoprávněněji pocítuje potřebu božské pomoci, bude o ni prosit; a Duch svatý mu dá zahlédnout Ježíše, který ho posílí a povzbudí. Po obcování s Kristem přikročí k práci pro ty, kdož hynou ve svých hříších. Takový je pomazán pro své poslání a uspěje i tam, kde selžou i mnozí z učených a moudrých. *DA 436.3*

Takové, kteří se vyvyšují a kteří si myslí, že bez nich se velký plán Boží nepodaří, však Bůh pomíjí. Pak se projeví, že Pán není na nich závislý. Dílo se nezastaví proto, že se ho přestanou účastnit, nýbrž postoupí vpřed s ještě větší silou. *DA 436.4*

Učedníkům Ježíšovým nestačilo, aby se jim dostalo jen poučení o podstatě Ježíšova království. Potřebovali především nové srdce, které by je přivedlo v soulad s jeho zásadami. Ježíš přivolal k sobě malé děcko a postavil je do jejich středu; pak je vzal něžně do náručí a pravil: „*Neobrátíte-li se a nebudete-li jako děti, jistě nevejdete do království nebeského.*“ (Mt 18,3) Prostota, nesobeckost, a důvěřivá láska dítěte jsou vlastnosti, jichž si nebesa cení. Jsou znaky pravé velikosti. *DA 437.1*

Ježíš znovu vysvětlil učedníkům, že jeho království se nevyznačuje světskou důstojností a okázalostí. Všechny tyto přednosti jsou u nohou Ježíšových nepodstatné. Bohatí i chudí, učení i nevědomí se tu setkávají bez ohledu na společenské rozdíly nebo světskou velikost. Všichni se tu scházejí jako duše krví vykoupené, všichni stejně závislí na tom, jenž je vykoupil Bohu. *DA 437.2*

Upřímná, kající duše je vzácná v očích Božích. Svou pečeť nedává Bůh lidem podle jejich postavení nebo bohatství nebo podle jejich rozumových schopností, nýbrž podle toho, jsou-li jedno s Kristem. Pánu slávy jsou milí ti, kdož jsou tiší a pokorní srdcem. „*Tys mi také dodal*“, pravil David, „*štitu spasení svého... a dobrotivost tvá*“ – jako vlastnost v lidské povaze – „*mne zvelebila.*“ (Ž 18,36) *DA 437.3*

„*Kdo přijme jedno z takových dětí v mém jménu,*“ pravil Ježíš, „*mne přijímá; a kdo přijímá mne, nepřijímá mne, ale toho, jenž mne poslal.*“ „*Takto praví Hospodin: Nebe jest mi stolice, a země podnože noh mých, ... avšak na toho patřím, kdož jest chudý a skroušeného ducha, a třese se před slovem svým.*“ (Mk 9,37; Iz 66,1.2) *DA 437.4*

Slova Spasitelova vzbudila v učednících pocit nevíry v sebe. V odpovědi nebyl sice nikdo zvlášť jmenován, Jana však Ježíšova slova přivedla k otázce, zda si v jednom případě počínal správně. S dětinskou prostotou předložil věc Ježíši. „*Mistře,*“ pravil, „*viděli jsme kohosi, kdo v tvém jménu vypuzuje démony, ale s námi nechodí; i bránili jsme mu, protože s námi nechodí.*“ (Mk 9,39) *DA 437.5*

Jakub a Jan měli za to, že jednali v zájmu cti svého Pána, když bránili onomu muži; začali si uvědomovat, že tak činili z vlastní žárlivosti. Uznali svůj omyl a přijali napomenutí Ježíšovo: „*Nebráňte mu; neboť nikdo není takový, aby konal mocný čin v mém jménu a mohl snadno o mně zle mluvit.*“ (Mk 9,39) Nikdo nebude zapuzen, kdo se nějakým způsobem zachoval přátelsky ke Kristu. Byli mnozí, na něž hluboce zapůsobila povaha Kristova a jeho dílo a kteří mu otevřeli ve víře svá srdce; a učedníci, kteří nemohli znát pohnutky, budou muset postupovat obezřele, aby tyto duše nezbavili odvahy. Až Ježíš nebude osobně mezi nimi a dílo zůstane v jejich rukách, nebudou smět počínat si úzkoprse a výlučně, nýbrž budou muset projevovat týž hluboký soucit, jaký viděli u svého Mistra. *DA 437.6*

To, že někdo ve všem nevyhovuje našim vlastním představám nebo názorům, nás neopravňuje k tomu, abychom mu bránili pracovat pro Boha. Kristus je Velký Učitel; nesmíme soudit ani poroučet, nýbrž v pokoře usednout u nohou Ježíšových a učit se od něho. Každá duše, která se naklonila Bohu, je prostředníkem, skrze něhož Kristus zjevuje svou odpouštějící lásku. Jak obezřele proto musíme postupovat, abychom nezbavili odvahy ani jediného z poslů Božích a tím nezabránili paprskům, jimiž Bůh chce osvětit svět! *DA 438.1*

Příkré jednání nebo chlad, který projeví učedník k člověku, jehož přitahuje Kristus, a takovým činem byl Janův zásah, jímž zakázal muži konat divy ve jménu Kristově, může mít za následek, že se jeho kroky odvrátí na cestu nepřítele a duše je ztracena. Než něco takového, pravil Ježíš, „*lépe by mu bylo, kdyby mu byl položen kolem krku velký mlýnský kámen a on byl hozen do moře*“. A dodal: „*Svádí-li tě k hříchu ruka, usekni ji; je ti lépe, abys zmrzačen vešel do života, než s oběma rukama odešel do pekla, do neuhasínajícího ohně. Svádí-li tě k hříchu noha, usekni ji, je ti lépe, abys vešel do života chromý, než s oběma nohama byl uvržen do pekla.*“ (Mk 9,42-45) DA 438,2

Proč tak ostrý výrok, že bychom stěží našli ostřejší? Protože „*Syn člověka přišel vyhledat a zachránit, co je ztraceno*“ (L 19,10). Mají snad jeho učedníci projevovat méně péče o své spolubližní, než jakou o ně projevuje Majestát nebes? Za každou duši byla zaplacená nekonečná cena; jak strašný je proto hřích odvrátit jedinou duši od Krista, neboť pro ni bude láska Spasitelova, jeho ponížení a utrpení marné. DA 438,3

„*Běda světu pro svody; svody musí přijít, ale přece běda člověku, skrze kterého svod přichází.*“ (Mt 18,7) Svět, podněcovaný satanem, se jistě postaví proti následovníkům Kristovým a bude se snažit zmařit jejich víru; běda však tomu, kdo bere jméno Kristovo, a přesto koná takové dílo. Náš Pán je zneuctíván těmi, kdož tvrdí, že mu slouží, ale nežijí podle toho; tím jsou mnozí klamáni a sváděni na scestí. DA 438,4

Všech zvyků a způsobů jednání, jež by mohly svést k hříchu a zneuctít Krista, by bylo lépe se zříci, ať to stojí sebevětší obětí. Co zneuctívá Boha, nemůže prospět duši. Požehnání nebes nemůže získat nikdo z těch, kdož přestupují věčné zásady spravedlnosti. A jediný hřích, kterému holdujeme, stačí k tomu, aby snížil naši povahu a svedl druhé. Jestliže má být uříznuta noha nebo ruka nebo vyloupnuto oko, aby bylo tělo zachráněno před smrtí, oč opravdověji bychom měli vymyčovat hřích, který zabíjí duši! DA 439,1

V obřadní službě byla ke každé oběti přidávána sůl. Sůl představovala, stejně jako obětí zápalu, to, že jen spravedlnost Kristova může učinit službu Bohu libou. Ježíš o tom řekl: „*Všeliká obětí soli bude osolena.*“ „*Mějte sůl v sobě a žijte pokojně mezi sebou.*“ (Mk 9,50) Všichni, kdož chtějí přinést sebe „*v živou, svatou, Bohu milou obětí*“ (Ř 12,1), musejí přijmout spásnou sůl, spravedlnost našeho Spasitele. Pak se stanou „*solí země*“ (podle Mt 5,13), která potlačuje zlo mezi lidmi, jako sůl potlačuje rozklad. Pozbude-li však sůl slanosti, zůstane-li jen zbožnost bez lásky Kristovy, tam není moci pro konání dobra. Takový život nemůže mít spásný vliv na svět. Vaše práce a pomoc při budování mého království, praví Ježíš, závisí na tom, jak přijímáte mého Ducha. Musíte být účastníky mé milosti, abyste byli vůni života k životu. Pak nebude soupeření, nebude sobectví, nebude usilování po dosažení nejvyššího místa. Budete mít tu lásku, která nehledá vlastní blaho, ale blaho druhých. DA 439,2

Když kající hříšník upne svůj zrak na „*Beránka Božího, jenž snímá hřích světa*“ (J 1,29), pak patře na něho, začíná se měnit. Jeho strach se obrátí v radost, jeho pochyby nahradí naděje. Vytryskne z něho vděčnost. Kamenné srdce se změkčuje. Příval lásky zaplaví duši. Kristus v něm bude studnicí vody prýstící k věčnému životu. Díváme-li se na Ježíše, Muže bolesti, jenž poznal žal a činil vše pro spásu ztracených, jemuž se dostalo tupení, pohrdání a výsměchu, jenž byl hnán z města do města, než se jeho poslání naplnilo, hledíme-li na něho v Getsemanské zahradě, jak potí velké kapky krve a jak umírá na kříži v smrtelných mukách, vidíme-li to vše, naše sobectví se přestává ozývat. Vzhlížíme-li k Ježíši, hanbíme se za svou neúčast a lhostejnost, za své sobectví. Chceme se stát čímkoli, jen abychom směli srdcem sloužit Mistru. Bude nám radostí nésti kříž pro Ježíše, snášet pro něho zkoušky, tupení nebo pronásledování. DA 439,3

„*Povinni jsme my silní snášeti slabosti lidí mdlých, nejednati k vlastní libosti.*“ (Ř 15,1) Nikdo z těch, kdo věří v Krista, byť jeho víra byla slabá a jeho kroky vratké jako kroky dítěte, nesmí být brán na lehkou váhu. Vše, čím vynikáme nad ostatní, ať vzděláním, ušlechtilostí povahy, křesťanskou výchovou nebo náboženskou zkušeností, máme poskytnout těm, kterým se toho nedostává, a pokud je to v našich silách, máme jim sloužit. Jsme-li silní, máme podpírat ruce slabých. Andělé slávy, kteří stále patří na tvář nebeského Otce, s radostí slouží jeho dítkám. Nepevné duše, které mají nežádoucí povahové vlastnosti, jsou předmětem jejich obzvláštní péče. Andělé jsou vždy přítomni tam, kde je jich nejvíce potřebí, jsou s těmi, kteří bojují s vlastním sobectvím nejtěžší boj a

kteří žijí v nejobtížnějších podmínkách. A praví následovníci Kristovi budou jim v této službě pomáhat. DA 440.1

Jestliže někdo z těchto maličkých podlehne a ublíží vám, pak je vaší povinností pomoci mu. Nečekejte, až sám přijde a nabídne usmíření. „*Co myslíte?*“, pravil Ježíš; „*když má člověk sto ovec a jedna z nich zabloudí, nenechá těch devětaadesát na horách a nepůjde hledat zabloudilou? A jestliže se mu ji podaří nalézt, vpravdě vám pravím, že se z ní raduje víc než z těch devětaadesáti, které nezabloudily. Tak není vůle vašeho Otce v nebi, aby zahynul jeden z těchto malých.*“ (Mt 18,12-14) DA 440.2

S trpělivostí a v pokoře, maje se „*na pozoru, abys neupadl do pokušení i ty*“, jdi za zbloudilým a „*pokárej ho jen mezi čtyřma očima*“ (Ga 6,1; Mt 18,15). Neuváděj ho do hanby tím, že odhalíš jeho hřích před druhými, a nezneuct'uj Krista tím, že zveřejníš hřích nebo poblouznění jednoho z jeho následovníků. Často je nutno říci zbloudilému jasnou pravdu; musí poznat svůj omyl, aby se mohl napravit. Ty však nesmíš soudit nebo zatracovat. Nepokoušej se dát mu sám rozhřešení. Všechno své úsilí vynalož k jeho nápravě. Při léčení ran duše je potřeba počínat si co nejjemněji a nejšetrněji. Zde pomůže jen láska, která tryská z Trpitele na Golgotě. Kéž bratr s bratrem jedná soucitně a laskavě u vědomí, že bude-li mít úspěch, „*zachrání jeho duši od smrti a přikryje množství hříchů*“ (Jk 5,20). DA 440.3

Avšak i toto úsilí může být bezúspěšné. Pak, praví Ježíš, „*vezmi s sebou jednoho nebo dva jiné*“ (Mt 18,16). Může se stát, že jejich spojený vliv zvítězí tam, kde první neuspěl. Tím, že nejsou na věci zúčastněni, budou snad moci jednat nestranně a to dá jejich radám větší váhu u zbloudilého. DA 441.1

Odmítne-li je uposlechnout, pak teprve, a ne dříve, má se věc předložit sboru věřících. Necht' se členové církve jako zástupci Kristovi společně modlí a úpěnlivě prosí o to, aby hříšník se směl napravit. Duch svatý promluví skrze své služebníky, až budou napomínat zbloudilého, aby se vrátil k Bohu. Apoštol Pavel pod vnuknutím praví: „*Jako by vás Bůh skrze nás napomínal, pro Krista prosíme, smířte se s Bohem.*“ (2 K 5,20) Kdo odmítá toto spojené úsilí, trhá pouta, která ho vážou ke Kristu, a tím se vyděluje ze sounáležitosti k církvi. Proto, pravil Ježíš, „*zacházej s ním jako s po-hanem a celníkem*“ (Mt 18,17). Nesmíme se však na něho dívat jako na někoho, komu se už nedostane milosti Boží. Jeho dřívější bratři se k němu nesmějí chovat pohrdavě nebo nevšímavě, nýbrž musí s ním jednat laskavě a citlivě jako s jednou ze ztracených ovcí, kterou Kristus stále hledá, aby ji přivedl do svého stáda. DA 441.2

Kristovo naučení o tom, jak jednat s bloudícím, je rozvedeno v učení, jehož se dostalo Izraeli skrze Mojžiše: „*Nebudeš nenávidět bratra svého v srdci svém; svobodně potresceš bližního svého, a nesneseš na něm hřích.*“ (Lv 19,17) Jestliže tedy někdo zanedbá povinnost, kterou Kristus ukládá, a nepokusí se napravit ty, kdož bloudí a hřeší, stává se účastníkem hříchů. Za zlo, jemuž jsme mohli zabránit, jsme právě tak odpovědni, jako kdybychom je sami spáchali. DA 441.3

Na nepravost však máme upozornit přímo toho, kdo ji spáchal. Mezi sebou o ní nemáme mluvit, ani ji posuzovat; ani tehdy, mluvilo-li se o ní v církvi, nesmíme o ní vyprávět druhým. Zprávy o chybách, jichž se dopouštějí křesťané, jsou příčinou pohoršení nevěřících; a hloubáme-li nad těmito věcmi, můžeme si tím sami přivodit jen škodu, neboť se na nás projeví změna, setraváváme-li u nich. Snažíme-li se napravit bludy svého bratra, povede nás Duch svatý, abychom ho pokud možno uchránili před kritikou i jeho vlastních bratří a tím víc před výtkami nevěřícího světa. My sami bloudíme a je nám třeba Spasitelova soucit a odpuštění; a Kristus nás vybízí, abychom jednali s druhým právě tak, jak chceme, aby on jednal s námi. DA 441.4

„*Všecko, co zakázete na zemi, bude zakázáno i v nebi, a všecko, co dovolíte na zemi, bude dovoleno i v nebi.*“ (Mt 18,18) Jednáte jako vyslanci z nebes a výsledky vaší práce jsou na věčnost. DA 442.1

Neneseme však tuto velkou odpovědnost sami. Kdekoli jsou lidé upřímně poslušni slova Božího, tam přebývá Kristus. Je přítomen nejen v církevních shromážděních, ale je také všude, kde se v jeho jménu scházejí učedníci, byť jich je sebeméně. A Ježíš praví: „*Shodnou-li se dva z vás na zemi na jakékoli věci a prosí o ni, dostane se jim toho od mého nebeského Otce.*“ (Mt 18,19) DA 442.2

Ježíš praví: „*Od mého nebeského Otce*“ jako by svým učedníkům připomínal, že ačkoli je s nimi spojen svým lidstvím a sdílí s nimi jejich zkoušky a cítí s nimi v jejich utrpení, je svým božstvím

spojen s trůnem Věčného. Podivuhodné ujištění! Nebeské bytosti se spojují s lidmi v účasti a v práci pro spásu těch, kdož jsou ztraceni a všechna moc nebes přichází, aby se spojila s lidskou schopností a přivedla duše ke Kristu. *DA 442.3*

49. Svátek stánků

Židé měli za povinnost shromáždit se třikrát v roce v Jeruzalémě za náboženskými účely. O těchto shromážděních vydal pokyny neviditelný Vůdce Izraele, skrytý v oblakovém sloupu. Když byli v zajetí, nemohli je Židé zachovávat, když se však lid vrátil do své země, začal znovu pořádat tyto vzpomínkové slavnosti. Bylo úmyslem Božím, aby tyto slavnosti upoutaly k němu myslí lidí. Kněží a vůdcové národa, až na několik málo výjimek, si přestali tento úmysl Boží uvědomovat. Jejich zvrácenost pozoroval ten, jenž tato národní shromáždění nařídil a jenž znal jejich význam. *DA 447.1*

Svátek stánků byl posledním shromážděním v roce. Božím úmyslem bylo, aby v té době lid přemýšlel o dobrotě a milosrdenství Božím. Celá země byla pod dohledem Božím a přijímala Boží požehnání. Působením slunce a deště vydala země své plody. Z údolí a rovin Palestiny byla svezena úroda. Byly sklizeny plody oliv a vzácný olej stočen do nádob. Palmy vydaly své plody. Nachové hrozny vína byly vymačkány ve vinných lisech. *DA 447.2*

Slavnost trvala sedm dní; aby se jí mohli zúčastnit, opouštěli obyvatelé Palestiny a mnoho lidí z dalších zemí své domovy a vydávali se do Jeruzaléma. Přicházeli lidé zdaleka i zblízka a nepřicházeli s prázdnýma rukama. Staří i mladí, bohatí i chudí, všichni přinášeli nějaký dar jako projev důkuvzdání tomu, jenž korunoval rok svou dobrotou a jenž těm, kdož chodí po jeho stezkách, dal hojnost požehnání. Všechno, co mohlo potěšit zrak a vyjádřit radost všech, bylo sneseno z lesů, a město se podobalo krásnému háji. *DA 448.1*

Tato slavnost byla nejen důkuvzdáním za úrodu, nýbrž i připomínkou toho, jak Bůh pečoval o Izrael v poušti a jak ho ochraňoval. V upomínku na svůj život ve stanech bydleli Izraelští po celou slavnost ve stanech nebo stáncích, přikrytých zelení. Takové stánky byly postaveny na ulicích, na nádvořích chrámu nebo na střechách domů. Také na pahorcích a v údolích kolem Jeruzaléma bylo mnoho takových přírodních přístřeší, obydlených lidmi. *DA 448.2*

Tento svátek slavili věřící posvátnými zpěvy a důkuvzdáním. Krátce před tímto svátkem byl Den smíření, kdy po vyznání hříchů bylo vyhlášeno smíření lidu s nebesy. Po této přípravě se lid mohl radovat z tohoto svátku. „*Oslavujte Hospodina, nebo dobrý jest, nebo na věky milosrdenství jeho*“ (Ž 106,1), znělo vítězně a společný zpěv doprovázela hudba všech hudebních nástrojů spolu s voláním hosana. Středem obecného veselí byl chrám. Tam se konaly okázalé obětní obřady. Tam, na obou stranách bílého mramorového schodiště posvátné budovy, řídil sbor levitů bohoslužebný zpěv. Zástupy věřících, mávajících palmovými a myrtovými ratolestmi, se přidávaly k chóru; k nim se připojovaly hlasy zblízka i zdáli, až všechny okolní pahorky se ozývaly chvalozpěvy. *DA 448.3*

V noci byl chrám i nádvoří ozářeny umělým osvětlením. Hudba, mávání palmovými větvemi, radostné hosana, velké shromáždění lidí, jež osvětlovalo světlo z visutých lamp, řady kněží a velkolepé obřady, to vše tvořilo podívanou, která hluboce zapůsobila na diváka. Avšak nejdojemavějším obřadem slavnosti, který vyvolal největší nadšení, byl obřad, který připomněl událost z pobytu na poušti. *DA 448.4*

Když začalo svítat, zatroubili kněží dlouze a pronikavě na své stříbrné trouby; zvuky trub a jejich ozvěna spolu s radostným voláním lidí nocujících ve stáncích, pozdravily slavnostní den. Pak kněz nabral z tekoucích vod Cedronu vodu do nádoby, pozvedl ji do výše a za zvuku trub vystoupil po širokém chrámovém schodišti pomalými a odměřenými kroky podle hudby, přičemž pěl: „*Postavují se nohy naše v branách tvých, ó Jeruzaléme.*“ (Ž 122,2) *DA 448.5*

Přinesl nádobu k oltáři, který byl umístěn uprostřed kněžského nádvoří. Tam stála dvě stříbrná umyvadla a u každého z nich stál kněz. Do jednoho umyvadla nalili vodu z nádoby, do druhého víno; obsah obou tekla do potrubí, které bylo spojeno s Cedronem a vedlo do Mrtvého moře. Posvěcená voda představovala pramen, který na rozkaz Boží vytryskl ze skály, aby uhasil žízeň dítek Izraelských. Pak zazněly jásavé chvalozpěvy: „*Síla má a píseň a spasení mé jest Bůh Hospodin;*“ „*i budete vážit vodu s radostí z studnic toho spasení.*“ (Iz 12,2.3) *DA 449.1*

Když se synové Josefovi připravovali k účasti na svátku stánků, zpozorovali, že Ježíš nečiní žádné přípravy, které by nasvědčovaly tomu, že má v úmyslu svátku se zúčastnit. Sledovali Ježíše s

úzkostí. Ode dne, kdy uzdravil nemocného v Bethesdě, nezúčastnil se Ježíš žádné celonárodní slavnosti. Aby se vyhnul zbytečnému střetnutí s vůdci Jeruzaléma, odešel působit do Galileje. To, že zjevně se neúčastnil velkých náboženských shromáždění a to, že kněží a rabíni dávali najevo svůj nepřátelský poměr vůči němu, uvádělo lidi kolem Ježíše, ba i jeho učedníky a příbuzné ve zmatek. Ve svém učení se Ježíš zmiňoval o tom, že poslušnost zákona Božího přináší požehnání, a přesto sám byl – jak se jim zdálo – lhostejný k bohoslužbě, již ustanovil Bůh. Jeho styky s publikány a jinými lidmi špatné pověsti, jeho nedbání rabínských předpisů a nebojácnost, s jakou se postavil proti tradičním požadavkům, týkajícím se zachovávání soboty, to vše vyvolávalo hodně pochybností, tím vším se dostával do rozporu s náboženskými úřady. Jeho bratři měli za to, že se dopouští chyby, když si znepřáteluje velké a učené muže národa. Cítili, že tito mužové jsou jistě v právu a že Ježíš se mýlí, když jim odporuje. Znali však jeho bezúhonný život, a ačkoli nepatřili do řad jeho učedníků, jeho skutky na ně hluboce zapůsobily. Jeho obliba v Galileji uspokojovala jejich ctižádost; stále doufali, že podá důkaz o své moci, který farizeje přesvědčí, že je tím, za něhož se vydává. Co kdyby byl opravdu Mesiášem, Knížetem Izraele! Kochali se tímto pomyšlením, jež uspokojovalo jejich pychu. *DA 450.1*

Byli toho tak dychtiví, že sami Krista vybízeli, aby se odebral do Jeruzaléma. „*Odejdi odtud,*“ pravili, „*a jdi do Judeje, aby přece tvoji učedníci viděli činy, které konáš. Vždyť, kdo se chce státi veřejně známým, nic nečiní v skrytosti. Když dovedeš takové věci, zjev se světu!*“ (J 7,3.4) To „*když*“ vyjadřovalo pochybnost a nevěru. Mysleli si o něm, že je zbabělý a slabý. Ví-li s určitostí, že je Mesiášem, proč tato podivná zdrženlivost a nečinnost? Má-li skutečně takovou moc, proč nejde směle do Jeruzaléma a neprosadí své nároky? Proč nevykoná v Jeruzalémě podivuhodné skutky, které – jak se vypráví – konal v Galileji? Neskrývej se v opuštěných krajích, pravili, nesluž svými divy nevzdělaným rolníkům a rybářům! Představ se v hlavním městě, získej podporu kněží a knížat a sjednot' národ v nově zřízeném království! *DA 450.2*

Bratři Ježíšovi vycházeli ze sobeckých pohnutek, jež tak často ovládají srdce lidí, bažících po okázalosti. Tento duch je vládnoucím duchem světa. Cítili se dotčeni, protože Kristus se prohlásil za chléb života, místo aby usiloval o získání časného trůnu. Byli velice zklamáni, když ho opustilo tak mnoho jeho učedníků. Sami se od něho odvrátili, aby unikli kříži, který by je čekal, kdyby uznali to, co zjevily jeho skutky – že je Poslaný od Boha. *DA 451.1*

„*Ježíš jim odpoví: Můj čas ještě nenastal, ale váš čas je pořád uchystán. Vás svět nemůže nenávidět, mne však nenávidí, protože já o něm svědčím, že jeho skutky jsou špatné. Odeberte se vy k svátkům; já se na tyto svátky ještě nebudu ubírat, poněvadž můj čas ještě není naplněn. To jim řekl a zůstal v Galileji.*“ (J 7,6-9) Jeho bratři mluvili k němu rozkazovačným tónem, nařizující mu, jak si má počínat. Ježíš jim vrátil jejich výtky, nepokládaje je za své učedníky, nesobecké a skromné, nýbrž za lidi smýšlející světsky. „*Vás svět nemůže nenávidět,*“ pravil, „*mne však nenávidí, protože já o něm svědčím, že jeho skutky jsou špatné.*“ Svět nemá v nenávisti ty, kdož mají jeho ducha; miluje je jako své vlastní. *DA 451.2*

Svět nebyl pro Krista místem pohody, místem, kde by se dožil povýšení. Nečekal na příležitost, aby se zmocnil světské moci a získal světskou slávu. Svět mu nic takového nenabídl. Svět byl místem, kam ho poslal jeho Otec. Přišel na něj, aby svět mohl žít, aby se uskutečnil velký plán vykoupení. Konal své dílo ve prospěch padlého lidstva. Nesměl se dopouštět opovážlivostí, vrhat se bezhlavě do nebezpečí, vyvolávat střetnutí. V jeho díle měl každý jeho počín přesně stanovený čas. Bude muset trpělivě čekat. Věděl, že ho očekává nenávist světa, věděl, že na konci jeho díla ho čeká smrt, avšak vydávat se jí předčasně by nebylo podle vůle jeho Otce. *DA 451.3*

Z Jeruzaléma se zprávy o Kristových divech rozšířily do všech míst, kam se Židé rozptýlili; a ačkoli se Ježíš již mnoho měsíců nezúčastnil žádných svátků, zájem o něho neutuchal. Lidé přicházeli na slavnost stánků ze všech končin světa v naději, že ho spatří. Při zahájení slavnosti se mnozí na něho dotazovali. Farizeové a přední mužové se těšili, že přijde, a doufali, že jim tím poskytně příležitost, aby ho mohli odsoudit. „Kde je?“ dychtivě se vyptávali, nikdo to však nevěděl. Každý myslel především na něho. Ze strachu před kněžími a vládci se nikdo neodvažoval uznat ho za Mesiáše, ale všude se o něm tiše a s opravdovým zájmem mluvilo. Mnozí ho obhajovali, že je Bohem seslaný, druzí však ho označovali za svůdce lidu. *DA 451.4*

Mezitím přišel Ježíš nepozorovaně do Jeruzaléma. Přišel cestou málo navštěvovanou, aby se vyhnul chodcům, kteří přicházeli do města ze všech stran. Kdyby se byl připojil k některé z karavan putujících na slavnost, byl by na sebe upoutal všeobecnou pozornost již při vstupu do města, a ovace, které by mu lid připravil, by byly proti němu podnítily vládců. Právě proto, aby tomu předešel, rozhodl se vejít do města sám. *DA 452.1*

Uprostřed slavnosti, kdy zájem o něho byl největší, vstoupil na nádvoří chrámu, které bylo zaplněno lidmi. Protože se na slavnosti dosud neukázal, domnívali se lidé, že se bojí vydat se v moc kněží a vládců. Jeho přítomnost všechny překvapila. Hlasy ztichly. Každý se podívoval jeho důstojnému a odvážnému chování uprostřed mocných nepřátel, kteří prahli po jeho životě. *DA 452.2*

Ježíš stanul ve středu shromážděného davu, který k němu upnul svou pozornost, a promluvil k němu tak, jak to dosud ještě nikdo neučinil. Jeho slova prozrazovala, že zná zákony a ustanovení Izraele, obětní službu a učení proroků daleko lépe než kněží a rabíni. Bořil přehradu, které postavil formalismus a tradice. Zdálo se, že události, které přijdou, vyvstávají před jeho očima. Mluvil o pozemských a nebeských věcech, o lidském a božském s naprostou jistotou, jasně a přesvědčivě, jako někdo, kdo viděl Neviditelného. A znovu jako v Kafarnau lid užasl, když slyšel jeho učení, „*protože jeho slovo bylo mocné*“ (L 4,32). Na několika příkladech ukázal svým posluchačům, jaké neštěstí čeká každého, kdo odmítne požehnání, jež jim přinesl. Podal jim přesvědčivé důkazy o tom, že přichází od Boha a vynaložil všechno úsilí, aby je přivedl k pokání. Nebyl by býval zavržen a zavražděn svým vlastním národem, kdyby ho byl mohl ochránit před spácháním těchto činů. *DA 452.3*

Všichni žasli nad jeho znalostí zákona a prorocství; jeden druhého se ptal: „*Jak tento Člověk zná Písma, když se neučil?*“ (J 7,15) Za učitele náboženství nebyl totiž pokládán nikdo, kdo nestudoval v rabínských školách, a Ježíš i Jan Křtitel byli považováni za nevědomé, protože neměli takové vzdělání. Ti, kdo je slyšeli, byli udiveni jejich znalostí Písma, ačkoli „se neučili“. Od lidí se neučili, to je pravda; jejich učitelem byl však Bůh nebeský a od něho přijali nejvyšší moudrost. *DA 453.1*

Když Ježíš mluvil na nádvoří chrámu, byl lid jako očarován. Právě ti, kteří se proti němu stavěli s největší zuřivostí, se cítili bezmocní mu ublížit. Po tu dobu všechno ostatní pustili z mysli. *DA 453.2*

Každý den pak Ježíš učil lid až po „*poslední nejslavnější den svátků*“ (J 7,37). Ráno toho dne zastihlo lid unavený dlouhotrvajícími slavnostmi. Náhle Ježíš promluvil zvýšeným hlasem, který se rozlehl celým nádvořím chrámu: *DA 453.3*

„*Jestliže kdo žízní, přijď ke mně a pij. Kdo věří ve mne – jak praví Písmo – z jeho útroby poplynou řeky živé vody.*“ (J 7,37.38) Lidé byli v takovém stavu, že tato výzva na ně silně zapůsobila. Již několik dní viděli jen samou nádheru a okázalost, jejich oči byly oslepeny světlem a barvami, jejich uši byly nasyceny nejbohatšími melodiemi; v celé té nepřetržitě řadě obřadů však nebylo nic, co by uspokojilo potřeby ducha, nic, co by ukojilo žízeň duše po tom, co nepomíjí. Ježíš je zval, aby přišli a pili z pramene života, který se v nich stane studnicí vody, prýstíci k věčnému životu. *DA 453.4*

Toho rána konal kněz obřad, kterým se připomínala událost, kdy Mojžíš udeřil do skály na poušti. Tato skála byla symbolem toho, jenž svou smrtí způsobí, že živé proudy spasení potečou všem, kdož žízní. Kristova slova byla vodou života. Zde, v přítomnosti shromážděného davu, vystavil se Kristus úderu, aby voda života mohla téci světu. Satan se domníval, že dopadne-li na Krista rána, že tím zničí Knížete života; avšak ze skály, do níž se udeřilo, vytryskla živá voda. Když Ježíš promluvil k lidem, jejich srdce se zachvěla podivnou bázní a mnozí by rádi zvolali, jako žena ze Samarií: „*Dej mi této vody, abych nežíznila.*“ (J 4,15) *DA 454.1*

Ježíš znal potřeby duše. Okázalost, bohatství a pocty nemohou přinést srdci uspokojení. „*Jestliže kdo žízní, přijď ke mně.*“ Bohatí, chudí, velcí i malí, všichni jsou stejně vítáni. Ježíš slibuje, že uleví obtíženým myslím, že utěší zarmoucené a dá naději zoufalým. Mnozí z těch, kteří slyšeli Ježíše, oplakávali zklamané naděje, mnozí živilí tajný bol, mnozí se snažili ukojit tčavou touhu světskými věcmi a dobytím pozemské slávy; když však všeho dosáhli, zjistili, že se plahočili jen proto, aby došli k děravé nádrži, z níž nemohli ukojit svou žízeň. A nyní tu stáli, nespokojení a smutní, uprostřed lesku všeobecného veselí. To náhlé zvolání „*Jestliže kdo žízní*“ je vytrhlo z jejich neradostného přemítání, a když slyšeli další slova, probudila se v nich nová naděje. Duch svatý stavěl před ně symbol, dokud v něm nepoznali nabídku neocenitelného daru spasení. *DA 454.2*

Kristovo volání k žíznící duši zní stále a vyzývá nás s větší naléhavostí než ty, kteří je slyšeli v chrámě v poslední den slavnosti. Studnice je otevřena pro všechny. Unaveným a vyčerpaným se nabízí občerstvující doušek věčného života. Ježíš stále volá: *„Jestliže kdo žízní, přijd' ke mně a pij.“ „Ať přijde žíznivý. A kdo chce, ať přijme vodu života zdarma.“ „Kdo by se však napil z vody, kterou mu dám já, nebude žízniti na věky, ale voda, kterou mu dám, se v něm promění v pramen vody tryskající k životu věčnému.“* (Zj 22,17; J 4,14) DA 454.3

50. V osidlech

Po celou tu dobu, co byl na slavnosti v Jeruzalémě, byl Ježíš sledován zvědy. Každý den se ho pokoušeli umlčet nějakým novým způsobem. Kněží a vládcové se ho snažili chytit do pasti. Chystali se umlčet ho násilím. To však nebylo všechno. Chtěli tohoto galilejského učitele pokořit před lidmi. *DA 455.1*

Prvního dne, kdy se Ježíš objevil na slavnosti, přišli k němu přední mužové a ptali se ho, kdo mu dovolil učit. Jejich úmyslem bylo odvrátit od něho pozornost a soustředit ji na otázku, má-li právo učit, a tím vyzdvihnout svou vlastní důležitost a moc. *DA 455.2*

„Mé učení není ze mne,“ pravil Ježíš, *„ale z toho, který mě poslal. Bude-li kdo chtít činit jeho vůli, rozezná to učení, je-li z Boha, či mluvím-li sám ze sebe.“* (J 7,16) Otázku těchto hnidopichů zodpověděl tedy Kristus tak, že přešel bez povšimnutí jejich malicherné ptaní a odhalil životně důležitou pravdu o spáse duše. Přijetí a ocenění pravdy, pravil, se netýká ani tak rozumu, jako spíše srdce. Pravda musí přijít do duše; vůle se musí podřídít. Kdyby se pravda dala pochopit jen rozumem, pak by domýšlivost nemohla zabránit jejímu přijetí. Pravdu však může přijmout jen srdce působením milosti; a její přijetí závisí na tom, zřekneme-li se všech hříchů, které nám Duch Boží odhalí. Člověku nepřinese žádný prospěch poznání pravdy, ať je sebevětší, dokud nemá srdce ochotně přijmout pravdu a dokud se důsledně nevzdá všech zvyků a činů, jež jsou v rozporu s jejími zásadami. Těm, kdož se takto odevzdají Bohu a kdož upřímně touží poznat vůli Boží a činit jí, se pravda zjeví jako moc Boží pro jejich spásu. Takoví pak dokáží rozeznat, kdo mluví ve jménu Božím a kdo mluví jen ze sebe. Farizeové nepodřídili svou vůli, vůli Boží. Nesnažili se poznat pravdu, nýbrž hledali jen ospravedlnění, jak se vyhnout jejímu poznání; Kristus jim ukázal, že právě z tohoto důvodu neporozuměli jeho učení. *DA 455.3*

Pak jim řekl, podle čeho se dá poznat pravý učitel od svůdce: *„Kdo mluví sám ze sebe, hledá vlastní oslavu; kdo však hledá oslavu toho, který jej poslal, ten je pravdivý a není v něm nepoctivosti.“* (J 7,18) Kdo hledá vlastní oslavu, mluví sám ze sebe. Duch samolibosti brzy prozradí, odkud pochází. Kristus však hledal slávu Boží. Mluvil slova Boží. To byl důkaz, že je pověřeným učitelem pravdy. *DA 456.1*

Ježíš podal rabínům důkaz svého božství, když jim ukázal, že dovede číst v jejich srdcích. Od chvíle, kdy uzdravil nemocného v Bethesdě, ukládali o jeho život. Tím sami přestupovali zákon, který podle svého tvrzení hájili. *„Nedal vám Mojžíš zákon?“* pravil Ježíš, *„ale nikdo z vás zákon neplní! Proč mě usilujete zabít?“* (J 7,19) *DA 456.2*

Jako náhlý záblesk světla odhalila rabínům tato slova propast zkázy, do níž se řítí. Na okamžik je zachvátila hrůza. Poznali, že jsou v rozporu s Věčnou Mocí. Nechtěli však přijmout varování. Aby si udrželi svůj vliv na lid, budou muset své vražedné záměry utajit. Vyhnuli se proto odpovědi na Ježíšovu otázku a volali: *„Jsi pouhý démon! Kdopak tě usiluje zabít?“* (J 7,20) Tím naráželi na to, že divy Ježíšovy způsobil zlý duch. *DA 456.3*

Tuto narážku nechal Ježíš bez povšimnutí. Dokázal jim však, že uzdravení nemocného v Bethesdě bylo v souladu s ustanovením o dodržování soboty a že odpovídá zákonu, jak si jej Židé sami vykládají. Pravil: *„Proto vám Mojžíš dal obřízku a vy obřezáváte v sobotu.“* (J 7,22) Podle zákona musí být každé dítě obřezáno osmého dne po narození. Když tento den připadne na sobotu, musí být obřad vykonán i tehdy. Tím spíše pak musí být v souladu s duchem zákona, když Ježíš *„celého člověka uzdravil v sobotu“* (J 7,23). A Ježíš je varoval, aby nesoudili podle zdání, nýbrž aby soudili spravedlivým soudem (podle J 7,24). *DA 456.4*

Přední mužové ztichli, ale mnozí z lidu se ptali. *„Není tohle ten, kterého usilují zabít? A hle, mluví veřejně, a nic mu neřeknou. Snad se opravdu přesvědčili přední muži, že je to Kristus?“* (J 7,25.26) *DA 457.1*

Mnozí z Kristových posluchačů, kteří žili v Jeruzalémě a věděli o úkladech předních mužů proti Ježíši, byli k němu přitahováni neodolatelnou silou. Přesvědčení, že je Synem Božím, v nich sílilo. Satan jim však namlouval pochybnosti; a jejich falešné představy o Mesiáši a o jeho příchodu

byly živnou půdou pro takové pochybnosti. Všeobecně se věřilo, že Kristus se narodí v Betlémě, že pak na čas zmizí a až se objeví podruhé, nikdo nebude vědět, odkud přišel. Nebylo málo takových, kteří věřili, že Mesiáš nebude svou přirozeností spjat s lidstvem. A protože Ježíš Nazaretský neodpovídal představě lidí o slávě Mesiášově, zastávali názor: „*O tomhle víme, odkud jest. Když Kristus přijde, nikdo nebude vědět, odkud jest.*“ (J 7,27) *DA 457.2*

Tak se zmítali mezi pochybami a vírou; Ježíš znal jejich myšlenky a odpověděl jim: „*Znáte mě a víte, odkud jsem. A přece jsem nepřišel sám od sebe, ale ten, který mě poslal, je pravdivý, a toho vy neznáte.*“ (J 7,28) Tvrdili, že vědí, odkud má Kristus přijít, nevěděli však o tom zhola nic. Kdyby byli žili podle vůle Boží, byli by poznali jeho Syna, když se jim zjevil. *DA 457.3*

Posluchači nemohli neporozumět slovům Kristovým. Tato slova byla jasným opakováním toho, co Ježíš řekl před mnoha měsíci před veleradou, kdy se prohlásil za Syna Božího. A jako tehdy se přední mužové pokusili připravit ho o život, tak i teď se snažili zmocnit se ho; zabránila jim v tom však neviditelná moc, která zarazila jejich zlobu příkazem: Až potud, a ne dále! *DA 457.4*

Mnozí z lidí však v Krista uvěřili a říkali: „*Až Kristus přijde, zda-li bude činiti více znamení, než učinil tento?*“ (J 7,31) Vůdcové farizeů, kteří s napětím sledovali průběh událostí, postrehli mezi lidmi projevy sympatií k Ježíši. Pospíšili si k nejvyšším kněžím a předložili jim svůj plán na jeho uvěznění. Navrhovali, aby byl jat, až bude sám, neboť se neodvažovali učinit tak v přítomnosti lidí. Ježíš však opět ukázal, že zná jejich úmysly. „*Ještě na krátký čas budu mezi vámi,*“ pravil, „*a pak odejdu k tomu, který mě poslal. Budete mne hledati, ale nenaleznete, a kde já jsem, tam nemůžete přijíti.*“ (J 7,33.34) Brzy najde útočiště, kam nesahá jejich posměch a nenávisť. Vystoupí k Otci, a bude opět uctíván anděly; a tam se jeho vrahové nikdy nemohou dostat. *DA 457.5*

S úšklebkem rabíni pravili: „*Kampak chce tento člověk jíti, že my ho nenajdeme? Snad nehodlá jíti k pohanům a učit pohany?*“ (J 7,35) Tyto hnidopichy ani ve snu nenapadlo, že svými výsměšnými slovy dokreslují Kristovo poslání. Po celý den vztahoval Ježíš ruce k národu neposlušnému a odmlouvajícímu, ale dával se nalézt také těm, kteří ho nehledali; činil se zjevným těm, kteří se po něm neptali (podle Ř 10,20.21). *DA 458.1*

Mnozí z těch, kdož byli přesvědčeni, že Ježíš je Synem Božím, byli uváděni v omyl falešným tvrzením kněží a rabínů. Tito učitelé je mátlí stálým opakováním proroctví o Mesiáši, že „*kralovati bude... na hoře Sión, a v Jeruzalémě, a před starci svými slavně*“, že „*panovati bude od moře až k moři, od řeky až do končin země*“ (Iz 24,23; Ž 72,8). Pak s opovržením srovnávali slávu takto vyličenou s prostým zjevem Ježíšovým. Aby podložili svůj blud, překroutili i slova proroctví. Kdyby byli lidé sami poctivě zkoumali slovo Písma, nebyli by museli být svedeni. Šedesátá prvá kapitola proroctví Izaiáše proroka svědčí o tom, že Kristus bude konat právě to, co skutečně konal. V kapitole 53 se mluví o Kristově zavržení a o jeho utrpení na světě a v kapitole 59 se líčí povaha kněží a rabínů. *DA 458.2*

Bůh nenutí lidi, aby se vzdali své nevěry. Mají před sebou světlo a temnotu, pravdu a blud. Je na nich, aby se rozhodli, co přijmou. Lidská mysl je obdařena schopností rozeznat správné od nesprávného. Bůh nechce, aby se lidé rozhodovali pod náhlým dojmem, nýbrž přesvědčení pádnými důkazy, po pečlivém srovnávání výroků Písma. Kdyby byli Židé odložili své předsudky a srovnali písemné proroctví se skutečnostmi Ježíšova života, byli by zjistili, že mezi proroctvími a tím, jak se naplnila v životě a působení prostého Galilejského, je naprostý soulad. *DA 458.3*

Dnes jsou mnozí oklamáváni stejným způsobem, jako byli klamáni Židé. Náboženští učitelé vysvětlují Písmo podle toho, jak mu sami rozumějí nebo podle tradice; a lidé sami nehledají v Písmu a nepřemýšlejí o tom, co je pravda, neopírají se o vlastní poznání, nýbrž spoléhají se na své vůdce. Hlásání slova Božího a jeho výklad je jedním z prostředků, které Bůh ustanovil k šíření světla; učení každého člověka však musíme zkoušet Písmem. Každému, kdo v pokoře zkoumá v Písmu a touží poznat pravdu, aby mohl žít podle ní, dostane se božského světla. Takový porozumí Písmu. „*Bude-li kdo chtít činit jeho vůli, rozezná to učení.*“ (J 7,17) *DA 459.1*

Úředníci, které kněží a přední mužové poslali v poslední den slavnosti, aby zajali Ježíše, se vrátili bez něho. Hněvivě se jich ptali: „*Proč jste ho nepřivedli?*“ S vážnou tváří odpověděli: „*Nikdy žádný člověk nemluvil, jako mluví tento Člověk.*“ (J 7,45.46) *DA 459.2*

Ač jejich srdce byla zatvrzelá, pod vlivem slov Ježíšových roztála. Když Ježíš mluvil na nádvoří chrámu, meškali opodál, aby pochytili něco, čeho by mohli proti němu použít. Poslouchali kázání Ježíšovo a přitom si ani nevzpomněli na to, proč sem byli posláni. Byli jako okouzlení. Kristus se zjevil jejich duším. Uviděli to, co kněží a přední mužové nechtěli vidět – člověka, jímž proniká božská sláva. Vrátili se, tak naplnění tímto pomyšlením a tak ovlivnění slovy Ježíšovými, že na otázku „*Proč jste ho nepřivedli?*“ mohli jen odpovědět: „*Nikdy žádný člověk nemluvil, jako mluví tento Člověk.*“ DA 459.3

Kněží a přední mužové cítili podobně, když se prvně octli v přítomnosti Ježíšově. Byli hluboce pohnuti a uvědomovali si, že „*nikdy žádný člověk nemluvil, jako mluví tento Člověk*“. Potlačili však přesvědčování Ducha svatého. Nyní se rozzuřili, že i vykonavatelé zákona podlehli vlivu nenáviděného Galilejského, a volali: „*Snad jste se i vy dali svést? Uvěřil v něj některý z předních mužů nebo z farizeů? Leda tenhle zástup, který nerozumí zákonu – kletba na něj!*“ (J 7,48.49) DA 459.4

Ti, jímž je zvěstováno poselství pravdy, se zřídka ptají: „Je to pravda?“ Spíše kladou otázku: „Kdo je hlásá?“ Zástupy je oceňují podle toho, jaký počet lidí je přijímá; a stále ještě se vyptávají: „Uvěřil některý z učených mužů nebo náboženských vůdců?“ Lidé neznají dnes pravou zbožnost o nic více, než ji znali lidé doby Kristovy. Právě tak jako tehdy dychtí i dnes po pozemském blahu a zanedbávají věčné blaho; avšak to, že mnozí nejsou ochotni pravdu přijmout nebo že ji nepřijímají mocní tohoto světa nebo dokonce náboženští vůdcové, není důkazem mluvícím proti pravdě. DA 459.5

Znovu osnovali kněží a přední mužové plány na uvěznění Ježíše. Tvrdili, že bude-li Ježíš ponechán na svobodě, odvede lid od ustanovených vůdců, a že jediným bezpečným způsobem, jak tomu zabránit, je umlčet ho bez prodlení. Uprostřed živé rozpravy byli náhle přerušeni otázkou, kterou položil Nikodém: „*Smí podle našeho zákona býti odsouzen člověk, dokud se nevyslechne a nezjistí se, co dělá?*“ Shromáždění ztichlo. Slova Nikodémova se dotkla jejich svědomí. Nemohli odsoudit člověka bez výsledku. Ale nejen proto zmlkli nadutí vládcové; hleděli na toho, jenž se opovážil zastat se spravedlnosti a byli překvapeni a zarmoucení tím, že jeden z nich tak podlehl vlivu Ježíšovu, že promluvil na jeho obranu. Když se probrali z údivu, obrátili se na Nikodéma se sžíravou jízlivostí: „*Nejsi ty také z Galileje? Pátrej a přesvědč se, že z Galileje nepovstávají proroci!*“ (J 7,52) DA 460.1

Vznesená námitka však přece jen měla za následek, že jednání rady bylo zastaveno. Přední mužové nemohli provést svůj záměr a odsoudit Ježíše bez výsledku. Protentokrát poražení „*všichni odešli jednotlivě domů. Ježíš šel na Horu oliv*“ (J 8,1). DA 460.2

Z městského prostředí, plného vzruchu a vřavy, od lačných zástupů a zrádných rabínů, odebral se Ježíš do ticha olivových hájů, kde mohl být sám s Bohem. Časné zára se však vrátil do chrámu, a když se kolem něho shromáždili lidé, usedl a učil je. DA 460.3

Záhy ho vyrušili. Přišla k němu skupina farizeů a zákoníků. Vlekli s sebou ženu, zachvácenou hrůzou a děsem, a příkře jí obviňovali, že přestoupila sedmé přikázání. Přivlékli ji až před Ježíše, pokrytecky mu projevíli úctu a pravili: „*V zákoně nám Mojžíš přikázal takové kamenovati. Co říkáš ty?*“ (J 8,5) DA 460.4

Svou předstíranou úctou k Ježíši zakrývali svůj pravý úmysl zničit ho. Chápali se této příležitosti, aby si zajistili jeho odsouzení; domnívali se, že už najdou důvod k jeho obvinění, ať bude jeho rozhodnutí jakékoli. Jestliže ženu osvobodí, bude moci být obviněn, že pohrdá zákonem Mojžíšovým. Jestliže prohlásí, že zasluhuje smrt, bude moci být udán Římanům, že si přivlastňuje pravomoc, jež náleží jen jim. DA 460.5

Ježíš chvíli pozoroval výjev, který se před ním odehrával – třesoucí se oběť v zahanbení a nelílostní hodnostáři, necítící nejmenší útrpnost ani s člověkem. Jeho čistý neposkvrněný duch se zachvěl nad touto podívanou. Dobře věděl, proč k němu přivedli tuto ženu. Četl v jejich srdcích a znal povahu a celý život každého, s kým se setkal. Tito „strážcové spravedlnosti“ sami svedli svou oběť do hříchu, aby si mohli opatřit léčku na Ježíše. Ježíš nedal najevo, že slyšel jejich otázku, sehnul se, upřel oči na zem a začal psát v prachu. DA 461.1

Žalobci byli netrpěliví, že Ježíš otálí a nevšímá si jich, přistoupili blíže a naléhali, aby případu věnoval svou pozornost. Když však jejich pohled padl na zem, k nohám Ježíšovým, jejich tvář se zrůžnila. Na zemi byly zapsány tajné hříchy, jichž se sami dopustili. Přihlížející lid zpozoroval náh-

lou změnu v jejich vzezření a tlačil se vpřed, aby zjistil, na co se dívají s výrazem takového údivu a zahanbení. *DA 461.2*

Při vší své zdánlivé úctě k zákonu zanedbali rabíni zákonná opatření, když vznesli obvinění proti této ženě. Bylo povinností manžela, aby proti ní zahájil kroky, a provinilé strany měly být potrestány stejným dílem. Jednání žalobců bylo zcela neoprávněné. Ježíš však jim odpověděl tak, aby tomu rozuměli. Zákon určoval, že při trestu smrti ukamenováním mají být svědkové případu prvními, kdo hodí kamenem. Tehdy Ježíš povstal, upřel svůj zrak na spiklence a pravil: „*Kdo z vás jest bez hříchu, hod' na ni první kamenem.*“ (J 8,7) A pak se opět sehnul a psal dál na zemi. *DA 461.3*

Ježíš neporušil zákon daný Mojžíšem, ani se nedotkl pravomoci Říma. Žalobci byli poraženi. Teď tu stáli, se strženým rouchem předstírané svatosti, vinní a odsouzení v přítomnosti Nekonečné Čistoty. Chvěli se, aby se o skrytých nepravostech, jich se dopustili, nedozvěděli lidé; a jeden po druhém se začali vytrácet se skloněnými hlavami a sklopenými zraky, ponechávající svou oběť s milosrdným Spasitelem. *DA 461.4*

Ježíš se napřímil, pohlédl na ženu a pravil: „*Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil? Odpověděla: Nikdo, pane. A Ježíš řekl: Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška již nehřeš!*“ (J 8,10.11) *DA 461.5*

Žena stála před Ježíšem, chvějící se strachem. Jeho slova: „*Kdo z vás jest bez hříchu, hod' na ni první kamenem*“, jí zněla jako rozsudek smrti. Neodvažovala se pohlédnout do tváře Spasitelovy, jen tiše očekávala svůj osud. V údivu pak viděla, jak její žalobci odcházejí beze slova a ve zmatku; a pak slyšela slova plná naděje: „*Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška již nehřeš!*“ Její srdce zjihlo, vrhla se s pláčem k nohám Ježíšovým, projevujíc mu svou vděčnost a lásku a vyznávajíc se v hořkých slzách ze svých hříchů. *DA 462.1*

Byl to pro ni začátek nového života, života v čistotě a pokoji, věnovaného službě Bohu. Když pozvedl tuto padlou duši, učinil Ježíš větší div, než když vyléčil člověka z nejhorší tělesné nemoci; vyléčil duchovní nemoc, která hrozí věčnou smrtí. Tato kající žena se stala jedním z jeho nejvytrvalejších následovníků. Sebeobětavostí, láskou a oddaností splácela odpouštějící milost Ježíšovu. *DA 462.2*

V tomto činu, jímž omilostnil ženu a povzbudil ji k lepšímu životu, zaskvěla se povaha Ježíšova v kráse dokonalé spravedlnosti. Ačkoli Ježíš neomlouvá hřích, ani nezmírňuje pocit viny, nechce odsuzovat, ale zachraňovat. Svět měl pro tuto zbloudilou ženu jen pohrdání a výsměch; Ježíš však měl pro ni slova útěchy a naděje. Bezhrášný měl soucit se slabostí hříšnice a podal jí pomocnou ruku. Zatímco pokrytečtí farizeové na ni žalovali, Ježíš ji vyzval: „*Jdi a od nynějška již nehřeš!*“ *DA 462.3*

Ti, kdož se odvracejí od zbloudilých a nechávají je, aby se dále řítili do zkázy, nejsou Kristovými následovníky. Ti, kteří jako první obviňují druhé a horlivě je pohánějí před soud, jsou často sami většími provinilci než ti, které obviňují. Lidé nemají v lásce hříšníka, ale hřích milují. Kristus nenávidí hřích, ale miluje hříšníka. Takovým duchem se vyznačují všichni, kteří Krista následují. Křesťanská láska nespěchá s odsouzením, rychle vycítí kajícnost, ochotně odpouští a povzbudí a uvede poutníka na cestu svatosti a pomůže mu na ni vytrvat. *DA 462.4*

51. „Světlo života“

„Zase k nim Ježíš promluvil: Já jsem světlo světa. Kdo mne následuje, nebude chodit v temnosti, ale bude mít světlo života.“ (J 8,12) DA 463.1

Když promlouval tato slova, stál Ježíš na nádvoří chrámu, které mělo zvláštní vztah k bohoslužbám o svátcích stánků. Uprostřed toho nádvoří byly postaveny dva mohutné stojany, na nichž byly obrovské svícny. Po večerní oběti byly všechny svítilny zažehnuty a jejich světlo se linulo nad Jeruzalémem. Tento obřad byl upomínkou světelného sloupu, který vedl Izrael pouští a naznačoval také příchod Mesiáše. Večer, když lampy byly rozsvěcovány, stalo se nádvoří místem projevů velké radosti. Šedovlasí starci, kněží chrámové služby a přední mužové předváděli spolu slavnostní tance za doprovodu hudby a zpěvu levitů. DA 463.2

Osvětlením Jeruzaléma vyjadřoval lid svou naději, že přijde Mesiáš, aby svým světlem osvětlil Izrael. Pro Ježíše však měl tento obraz hlubší smysl. Jako zářící světla chrámu osvětlovala všechno kolem, tak Kristus, zdroj duchovního světla, osvětluje temnotu světa. Ani tento symbol nevystihuje plně skutečnost. Správnou představu o slávě Kristova poslání dává spíše ono velké světlo, které svou vlastní rukou rozžehl na nebesích. DA 463.3

Bylo ráno; slunce právě vycházelo nad Horou oliv a jeho paprsky dopadaly s oslnivým jasnem na mramorové paláce a osvětlovaly zlato chrámových zdí, když Ježíš – poukázal na to – pravil: *„Já jsem světlo světa.“* DA 463.4

Jeden z těch, kdož slyšeli tato slova, použil jich mnohem později v této nádherné stati: *„V něm byl život, a život byl světlo lidí. To světlo svítí v temnosti, ale temnost ho nepojala.“ „Tentož byl to pravé světlo, kteréž osvětluje každého člověka přicházejícího na svět.“* (J 1,4-5.9) A také Petr, když dlouho poté, co Ježíš vstoupil na nebe, psal osvěcen Duchem svatým, vzpomněl symbolu, jehož použil Kristus: *„Máme tím pevnější prorocké slovo; dobře činíte, dáváte-li na to pozor, jako na světlo svítící v temném místě, až se zaskví den a jako jitřenka vzejde ve vašich srdcích.“* (2 Pt 1,19) DA 464.1

Kdykoli se Bůh zjevil svému lidu, bylo světlo vždy symbolem jeho přítomnosti. Tvůrčí slovo na počátku rozsvítlo světlo v temnotách. Světlo bylo v oblakovém sloupu ve dne a v ohnivém sloupu v noci a vedlo zástupy Izraelských. Světlo plálo se strašnou velkolepostí kolem Pána na hoře Sinaj. Světlo spočívalo nad slitovnicí ve svatyni svatých. Světlo naplnilo chrám Šalomounův při jeho vysvěcení. Světlo osvětlovalo pahorky betlémské, když andělé přinesli bdícím pastýřům zvěst o vykoupení. DA 464.2

Bůh je světlo; a slovy: *„Já jsem světlo světa“* Kristus prohlásil, že je jedno s Bohem a že má vztah k celému lidstvu. Byl to on, jenž způsobil, že na počátku *„ze tmy zazářilo světlo“* (2 K 4,6). On je světlem slunce, měsíce a hvězd. On byl duchovním světlem, které v symbolech, předobrazech a proroctvích osvětlovalo Izrael. Světlo však nebylo dáno jen židovskému národu. Jako sluneční paprsky pronikají do nejodlehlejších koutů země, tak Slunce Spravedlnosti osvětluje každou duši. DA 464.3

„Tentož byl to pravé světlo, kteréž osvětluje každého člověka přicházejícího na svět.“ (J 1,9) Svět měl své slavné učitele, muže obrovských rozumových schopností a podivuhodné hloubavosti, muže, jejichž výroky podněcovaly myšlení a otevíraly velké pole poznání; a takových mužů si lidé vážili jako vůdců a dobrodinců lidstva. Tu však je ten, jenž stojí výše než oni. *„Všem těm, kteří ho přijali, dal moc státi se dítkami Božími.“ „Boha nikdo nikdy neviděl, jediný Syn, jenž jest v náruči Otcově, ten o něm vypověděl.“* (J 1,12.18) Začátek řady velkých učitelů lidstva spadá do doby, ze které jsou první záznamy o člověku; světlo však bylo ještě před nimi. Jako měsíc a hvězdy sluneční soustavy svítí odraženým světlem slunce, tak velcí myslitelé světa, pokud je jejich učení pravdivé, odrážejí paprsky Slunce Spravedlnosti. Každá skvostná myšlenka, každý záblesk schopnosti rozumu pochází od Světla světa. Dnes slyšíme hodně mluvit o „vyšším vzdělání“. Skutečné „vyšší vzdělání“ může poskytnout jen ten, *„v němž jsou obsaženy všechny tajemné poklady moudrosti a poznání“*. *„V něm byl život, a život byl světlo lidí.“* (Ko 2,3; J 1,4) *„Kdo mne následuje,“* pravil Ježíš, *„nebude chodit v temnostech, ale bude mít světlo života.“* (J 8,12) DA 464.4

Slovy „*Já jsem světlo světa*“ se Ježíš prohlásil za Mesiáše. Staříčský Simeon v chrámě, kde nyní Kristus učil, označil Ježíše za „*světlo k zjevení pohanům a slávu svého izraelského lidu*“ (L 2,32). V tomto svém výroku o Ježíši použil Simeon proroctví, známého celému Izraeli. Duch svatý prohlásil ústy proroka Izaiáše: „*Máloť by to bylo, abys mi byl služebníkem ku pozdvižení pokolení Jákobových, a k navrácení ostatku Izraelských; protož dal jsem tě za světlo pohanům, abys byl spasení mé až do končin země.*“ (Iz 49,6) Tomuto proroctví se všeobecně rozumělo jako proroctví o Mesiáši, a když Ježíš řekl: „*Já jsem světlo světa*“ nemohli lidé nepoznat, že tímto výrokem se Ježíš prohlašuje za Zaslíbeného. *DA 465.1*

Farizeům a předním mužům se toto tvrzení zdálo drzou opovázlivostí. Nemohli strpět, aby člověk jako oni mohl vznést takový nárok. Dělal, jako by přeslechl jeho slova, a zeptali se ho: „*Kdo jsi?*“ Rádi by ho donutili, aby se sám prohlásil za Krista. Jeho zjev i jeho dílo se tak lišily od představ a nadějí lidu, že označí-li se přímo za Mesiáše, bude – jak se jeho úhlavní nepřátelé domnívali – lidmi zavržen jako podvodník. *DA 465.2*

Na jejich otázku „*Kdo jsi?*“ však Ježíš odpověděl: „*To, což z počátku pravím vám.*“ (J 8,25) To, co zjevoval svými slovy, se zjevovalo také v něm. Byl ztělesněním pravdy, jimž učil. „*Sám ze sebe nečiním nic,*“ pokračoval, „*a mluvím, jak mě naučil Otec. Ten, který mě poslal, je se mnou. Nenechal mne samotného, poněvadž já stále činím, co se líbí jemu.*“ (J 8,28.29) Ježíš se nesnažil dokázat své tvrzení, že je Mesiášem, nýbrž ukázal, že je jedno s Bohem. Kdyby jejich srdce byla bývala otevřena lásce Boží, byli by Ježíše přijali. *DA 465.3*

Mezi Ježíšovými posluchači bylo mnoho takových, kteří k němu byli ve víře přitahováni. Těm Ježíš pravil: „*Setrváte-li v mém slově, budete mými skutečnými učedníky; poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.*“ (J 8,31.32) *DA 466.1*

Tato slova urazila farizeje. Jako by zapomněli, že celý národ již dlouho úpí pod cizím jhem, s hněvem zvolali: „*My jsme potomci Abrahámovi; nikdy jsme nebyli ničím otroky. Jak můžeš říci: Staneme se svobodnými?*“ (J 8,33) Ježíš pohlédl na ty muže, kteří otročili své zášti a myslící jen na svou pomstu, a smutně odvětil: „*Vpravdě, vpravdě vám pravím: Kdokolí hřeší, je otrokem hříchu.*“ (J 8,34) Tito mužové žili v nejhorším druhu otroctví, byli ovládáni duchem zla. *DA 466.2*

Každý, kdo odmítá podřídit se Bohu, je pod vládou jiné moci. Nepatří sám sobě. Může sice mluvit o svobodě, ve skutečnosti však žije v nejbídnějším otroctví. Není mu dovoleno užít krásu pravdy, neboť jeho mysl ovládá satan. Může si namlouvat, že se řídí jen svým vlastním rozumem, ve skutečnosti však poslouchá vůli knížete temna. Kristus přišel, aby zlomil okovy otroctví hříchu. „*Jestliže vás tedy Syn osvobodí, budete opravdu svobodnými.*“ (J 8,36) „*Duchovní zákon života z Krista Ježíše*“ nás vysvobozuje „*od zákona hříchu a smrti*“ (Ř 8,2). *DA 466.3*

V díle vykoupení není nátlaku. Nepoužívá se v něm vnější síly. Pod vlivem Ducha Božího se může každý rozhodnout, komu bude sloužit. Ve změně, která nastane, když se člověk odevzdá Kristu, je nejvyšší smysl svobody. Vyhánění hříchu je pak věcí duše samé. Pravda, sami se nemůžeme osvobodit z moci satanovy; chceme-li však být vysvobozeni z hříchu a budeme-li ve své velké bídě volat o pomoc, jež je mimo nás a nad námi, pak naše síly budou nadány božskou silou Ducha svatého a podřídí si vůli, takže ta bude pak plnit vůli Boží. *DA 466.4*

Člověk může být svobodný jen za jediné podmínky, a to bude-li jedno s Kristem. „*Pravda vás učiní svobodnými*“; a tou pravdou je Kristus. Hřích může zvítězit jen tehdy, je-li mysl oslabena a duše zbavena svobody. Podřídí-li se člověk Bohu, vrátí se sám sobě – k pravé slávě a důstojnosti lidské. Božský zákon, jemuž se podřizujeme, je „*zákonem svobody*“ (Jk 2,12). *DA 466.5*

Farizeové se sami prohlašovali za děti Abrahámovy. Ježíš jim pravil, že jimi mohou být jen ti, kdož konají skutky Abrahámovy. Právě děti Abrahámovy by žily tak, jako žil on – v poslušnosti Bohu. Nepokoušely by se zabít toho, jenž mluví pravdu, která mu byla dána od Boha. Rabíni nekonalí skutky Abrahámovy, když osnovali úklady proti Kristu. Pouhý přímý původ od Abraháma nemá ceny. Neměli s ním duchovní spojení, jež by se bylo projevilo v tom, že by měli téhož ducha a konali tytéž skutky; proto nebyli jeho dětmi. *DA 466.6*

Tato zásada platí se stejnou závažností i v otázce, jež tak dlouho zmítala křesťanským světem v otázce apoštolského následnictví. Původ od Abraháma není určován jménem nebo rodem, nýbrž podobností povahy. Stejně tak apoštolské následnictví nespočívá na předávání církevní moci, nýbrž

na duchovním příbuzenství. Život, prodchnutý apoštolským duchem, víra v pravdu, již hlásají – to jsou pravé důkazy apoštolského následnictví. To dělá z lidí následníky prvních učitelů evangelia. DA 467.1

Ježíš neuznal Židy za dítky Abrahámovy. Pravit: „*Vy činíte skutky svého otce.*“ (J 8,40) Posměšně odpovídali: „*Nenarodili jsme se ze smilstva; máme jen jednoho Otce, Boha.*“ (J 8,41) Tato slova byla narážkou na okolnosti Kristova narození a byla útokem na něho před těmi, kteří v něho začali věřit. Ježíš si nevšímal této nízké narážky a pravit: „*Kdyby Bůh byl vaším otcem, milovali byste mne. Vždyť já jsem vyšel a pocházím od Boha.*“ (J 8,42) DA 467.2

Jejich skutky svědčily o tom, že jsou spřízněni s tím, jenž je lhář a vrah. „*Vaším otcem je ďábel,*“ pravit Ježíš, „*a vy chcete činiti, co váš otec žádá. On byl vrahem lidí od počátku, neobstál v pravdě, poněvadž v něm není pravdy... Protože já mluvím pravdu, nevěříte mi.*“ (J 8,44.45) V tom, že Ježíš mluvil pravdu a to s jistotou, byla příčina, že ho židovští vůdci nepřijali. Právě pravda pohoršovala tyto licoměrníky. Pravda odhalovala klamnost bludu, odsuzovala jejich učení a jednání, a proto byla nevíтанá. Raději zavírali oči před pravdou, než by se přiznali, že žili v bludu. Nemilovali pravdu. Nepřáli si jí, i když šlo o skutečnou pravdu. DA 467.3

„*Kdo z vás mě usvědčí z hříchu? Mluvím-li pravdu, proč vy mi nevěříte?*“ (J 8,46) Po tři roky byl Kristus neustále sledován svými nepřáteli, kteří se snažili najít v jeho povaze nějakou skvrnu. Satan se všemi spřeženci zla se pokoušel nad ním zvítězit; nenašli však na něm nic, co by jim posloužilo. I ďáblové museli přiznat: „*Jsi Svatý Boží.*“ (Mk 1,24) Ježíš žil podle zákona před tváří nebes, před nepadlými světy a před hříšnými lidmi. Před anděly, lidmi a démony pronášel Ježíš neo-hroženě slova, jež by z jiných úst byla rouháním: „*Já stále činím, co se líbí jemu.*“ (J 8,29) DA 467.4

Ačkoli Židé nemohli nalézt na Kristu žádný hřích, nechtěli ho přijmout, což dokazuje, že nebyli ve spojení s Bohem. Nepoznali hlas Boží v poselství jeho Syna. Mysleli si, že soudí Krista; avšak tím, že ho zavrhovali, vynášeli rozsudek sami nad sebou. „*Kdo je z Boha,*“ pravit Ježíš, „*slyší Boží řeč. Proto vy neslyšíte, že nejste z Boha.*“ (J 8,47) DA 468.1

Toto naučení platí pro všechny časy. Mnohý, jež si libuje v slovních hříčkách a v kritice a jenž hledá ve slově Božím sporné věci, si myslí, že tím dává důkaz o svobodě myšlení a své duševní čilosti. Domnívá se, že soudí Písmo, vpravdě však soudí sebe. Dává najevo, že je neschopen ocenit pravdy, jež pocházejí z nebe a trvají na věčnost. Jeho duch se nesklání v posvátné účtě před majestátem spravedlnosti Boží. Zabývá se honbou za nicotnostmi, a tím prozrazuje svou úzkoprsou a přízemní povahu a srdce, které rychle ztrácí schopnost ocenit Boha. Ten, jehož srdce odpovědělo na božský dotyk, bude hledat to, co obohatí jeho poznání Boha a co zjemní a povznese povahu. Jako se květina obrací k slunci, aby ji jeho paprsky nadaly krásou, tak duše se bude obracet k Slunci Spravedlnosti, aby nebeské světlo zkrášlilo její povahu milostmi Kristovy povahy. DA 468.2

Ježíš pak poukázal na ostrý rozdíl mezi tím, jak se chovají Židé a jak se choval Abrahám: „*Váš praotec Abrahám zaplesal, že uvidí můj den; i viděl jej a zaradoval se.*“ (J 8,56) DA 468.3

Abrahám si velice přál uzříti zaslíbeného Spasitele. Modlil se co nejoprávdověji, aby před svou smrtí směl spatřit Mesiáše. A uviděl Krista. Dostalo se mu nadpřirozeného osvětlení a on poznal Kristovo božství. Uzřel jeho den a zaradoval se. Dostalo se mu ponětí o božské oběti za hřích. Tato oběť se zobrazila v jeho vlastním zážitku. Uslyšel rozkaz: „*Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, ... a oběťuj ho... v oběť zápalnou.*“ (Gn 22,2) Na obětní oltář položil svého zaslíbeného syna, syna, v něhož skládal své naděje. A pak, když čekal u oltáře a napřáhl nůž, aby uposlechl Boha, uslyšel hlas z nebe: „*Nevztahuj ruky své na dítě, aniž mu co číň, neboť jsem již poznal, že se Boha bojíš, když jsi neodpustil synu svému, jedinému svému pro mne.*“ (Gn 22,12) Abrahámovi byl uložen tento strašný úkol, aby mohl uzříti den Kristův a uvědomit si nesmírnou lásku Boží k světu, lásku tak velkou, že Bůh vydá svého jednorozeného Syna na nejpotupnější smrt, aby zachránil svět před zkázou. DA 468.4

Abrahámovi se dostalo největšího poznání Boha, jakého se kdy smrtelník dostalo. Jeho prosba, aby mohl spatřit Krista, dříve než zemře, byla vyslyšena. Uzřel Krista; viděl vše, co smrtelník může ještě spatřit, aniž zemře. Abrahám dosáhl naprosté odevzdanosti Bohu, a proto mohl porozumět vidění Krista, jehož se mu dostalo. Bylo mu ukázáno, že Bůh přináší neskonale větší a podivuhodnější oběť, než jakou kdy člověk může přinést, když dává svého jednorozeného Syna, aby spasil hříšníky před věčnou zkázou. DA 469.1

Abrahámův prožitek byl odpovědí na otázku: „*Čímž předejdu Hospodina? Skloniti-liž se mám před Bohem nejvyšším? Předejdu-liž ho zápaly, volky ročními? Zalíbí-liž sobě Hospodin v tisících skopců, v mnohokrát desíti tisících potoků oleje? Dám-liž prvorozeného svého za přestoupení své, plod života svého za hřích duše své?*“ (Mi 6,6-7) Z Abrahámových slov „*Bůh opatří sobě hovádko k oběti zápalné, synu můj*“ (Gn 22,8) a z toho, že Bůh si opatřil oběť místo Izáka, vysvítá, že nikdo se nemůže usmířit sám. Pohanský obětní systém byl Bohu naprosto nepřijatelný. Žádný otec nebude přinášet svého syna nebo svou dceru jako oběť za hřích. Jedině Syn Boží může unést vinu světa. DA 469.2

Vlastní utrpení umožnilo Abrahámovi pochopit poslání Spasitelovo a jeho oběť. Izraelští však neporozumí tomu, co se tak přičií jejich pýše. V Kristových slovech o Abrahámovi nepostřehli posluchači žádný hlubší smysl. Farizeové v nich našli novou možnost pro své hnidopištví. S úšklebkem namítli, jako by chtěli dokázat, že Ježíš mluví nesmysly: „*Padesát let ti ještě není, a Abrahám tě viděl?*“ (J 8,57) DA 469.3

Slavnostně a důstojně Ježíš odpověděl: „*Vpravdě, vpravdě vám pravím: Dříve než se Abrahám narodil, JÁ JSEM.*“ (J 8,58) DA 469.4

V shromážděném davu zavládlo ticho. Jméno Boží, oznámené Mojžíši jako vyjádření představy věčné přítomnosti, vztáhl tento galilejský Rabín na sebe. Sám se označil za toho, jenž je sám od sebe, jenž byl zaslíben Izraeli, „*jehož východové jsou od starodávna, ode dnů věčných*“ (Mi 5,2). DA 469.5

Znovu začali kněží a rabíni pokřikovat na Ježíše jako na rouhače. Jeho prohlášení, že je jedno s Bohem, je rozzuřilo tak, že ho chtěli zabít; o několik měsíců později pak jasně řekl: „*Pro dobrý skutek tě nechceme kamenovati, ale pro rouhání, že se ty, pouhý člověk, činíš Bohem.*“ (J 10,33) Protože byl Synem Božím a netajil se tím, chtěli ho zabít. Mnozí z těch, kteří byli na straně kněží a rabínů, popadli pak kameny, aby ho ukamenovali. „*Ale Ježíš se skryl a odešel ze svatyně.*“ (J 8,59) DA 470.1

Světlo svítilo v temnotách, ale „*temnost ho nepojala*“ (J 1,5). DA 470.2

„*Cestou uviděl Ježíš člověka slepého od narození. A učedníci se ho zeptali: Rabbi, kdo zhřešil. On sám či jeho rodiče, že se narodil slepý? Ježíš odpověděl: Ani on nezhřešil, ani jeho rodiče, ale na něm se mají zjevit skutky Boží... Po těch slovech plivl na zem, udělal ze sliny kaši, přiložil mu tu kaši na oči a řekl mu: Jdi, umyj se v rybníku Siloe (což se překládá Poslaný). I šel, umyl se a vrátil se vidoucí.*“ (J 9,1-3.6.7) DA 470.3

Židé všeobecně věřili, že hřích je trestán v tomto životě. Každou ránu pokládali za odplatu za nějakou nepravost, jíž se dopustil buď postižený sám, nebo jeho rodiče. Je pravda, že všechno utrpení je následek přestoupení zákona Božího, avšak tato pravda byla převrácena. Satan, původce hříchu a všech jeho následků, svedl lidi k tomu, že v nemoci a v smrti viděli něco, co pochází od Boha jako trest Bohem svévolně udělený za spáchaný hřích. Jestliže byl proto někdo postižen velkým utrpením nebo neštěstím, byl nadto pokládán ještě za velkého hříšníka. DA 471.1

Tím vším byli Židé připravováni na to, aby Ježíše zavrhl. Na toho, jenž „*nemoci naše vzal, a bolesti naše vlastní on nesl*“, se Židé dívali jako na někoho, kdo „*jest raněn, a ubit od Boha, i strápen*“ (Iz 53,4); proto zastírali před ním své tváře. DA 471.2

Bůh dal naučení, které tomu mělo zabránit. Případ Jobův ukázal, že utrpení způsobuje satan a že Bůh je přemáhá svým milosrdenstvím. Izraelští však tomuto naučení neporozuměli. Téhož omylu, za něž Bůh pokáral přátele Jobovy, se dopouštěli Židé, když zavrhovali Krista. DA 471.3

Víru Židů, že je vztah mezi hříchem a utrpením, sdíleli i učedníci Kristovi. Ježíš opravil jejich omyl; nevysvětlil jim sice příčinu mužova utrpení, řekl jim však, jak to skončí. Na něm se projeví skutky Boží. „*Pokud jsem na světě,*“ pravil, „*jsem světlem světa.*“ (J 9,5) Pak pomazal oči slepého, poslal ho, aby se umyl v rybníku Siloe, a slepému se vrátil zrak. Tak Ježíš činem odpověděl na otázku učedníků, jak to obvykle dělával, když odpovídal na otázky kladené mu ze zvědavosti. Učedníci nebyli povoláni k tomu, aby se dohadovali o otázce, kdo zhřešil nebo kdo nezhřešil, nýbrž aby pochopili moc a milost Boží, vracející zrak slepému. Bylo jasné, že léčivá moc není v hlíně, ani v rybníku, kam byl slepý poslán, aby se umyl, nýbrž že moc je v Kristu. DA 471.4

Farizeové mohli nad uzdravením jen žasnout. Přesto byli plni nenávisti více než kdy před tím, neboť div se udál v sobotu. DA 471.5

Sousedé mladého muže a ti, kteří ho znali, ještě když byl slepý, se divili: „*Není to ten, který sedával a žebřal?*“ (J 9,8) Dívali se na něho s pochybnostmi, neboť teď, když viděl, se jeho tvář změnila a zjasnila, a podobal se ostatním lidem. Jeden se začal ptát druhého. Někteří tvrdili: „*Je to on*“; jiní zase „*Není, ale je mu podobný!*“ Otázku rozřešil ten, jemuž se dostalo tak velkého pozhledání, když pravil: „*Jsem to já!*“ Pak jim vyprávěl o Ježíši a jakým způsobem byl vyléčen. Ptali se ho: „*Kdo je ten člověk? Odpověď: Nevím.*“ (J 9,9-12) DA 471.6

Pak přivedli mladíka před radu farizeů. Opět se ho vyptávali, jak přišel ke svému zraku. „*Odpověď: Přiložil mi na oči kaši, umyl jsem se a vidím. Někteří z farizeů tedy říkali: Tento člověk není od Boha, poněvadž nezachovává sobotu.*“ (J 9,15.16) Farizeové se kojili nadějí, že z Ježíše udělají hříšníka a že se tudíž nebude moci vydávat za Mesiáše. Nevěděli, že ten, jenž uzdravil slepého, je týž, jenž ustanovil zachovávání soboty a jenž dobře znal všechny povinnosti z toho vyplývající. Farizeové byli velice horliví při zachovávání soboty, přitom však právě v sobotu osnovali vraždu. Na mnohé lidi ovšem zpráva o divu zapůsobila takovým dojmem, že nabyli přesvědčení, že ten, jenž otevřel oči slepému, je víc než obyčejný člověk. Takoví pak na obvinění, že Ježíš je hříšník, protože nezachovává sobotu, říkali: „*Jak by mohl hříšný člověk činit taková znamení?*“ (J 9,16) DA 472.1

Znovu se tedy rabíni obrátili na slepce s otázkou: „*Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči? On odpověď: Je to prorok.*“ (J 9,17) Farizeové pak začali tvrdit, že se nenarodil slepý a že mu nebyl vrácen zrak. Poslali pro jeho rodiče a ptali se jich: „*Je to váš syn, o kterém říkáte, že se narodil slepý?*“ (J 9,18) DA 472.2

Byl tu uzdravený slepec, který sám prohlašoval, že byl slepý a že mu byl navrácen zrak; farizeové by však raději popřeli svědectví svých smyslů, než by připustili, že se mýlili. Tak silná je předpojatost, tak zvrácená je farizejská poctivost. DA 472.3

Farizeům zbývala ještě jedna naděje, a to zastrašit rodiče mladíka. S předstíranou upřímností se jich zeptali: „*Jak to tedy, že nyní vidí?*“ (J 9,21) Rodiče se obávali následků, neboť bylo vyhlášeno, že kdo uzná Ježíše za Krista, bude „vyloučen ze synagogy“, což znamenalo, že nebude smět vstoupit do synagogy po třicet dní. Po tuto dobu nemohlo být v domě vyloučeného obřezáno dítě, ani oplakáván zemřelý. Takový rozsudek byl pokládán za velké neštěstí; a neučinil-li postižený pokání, následoval trest ještě těžší. Velký div, který se stal s jejich synem, sice rodiče přesvědčil, přesto však odpověděli: „*Víme, že je to náš syn a že se slepý narodil. Ale jak to, že nyní vidí, nevíme, ani nevíme, kdo mu otevřel oči. Zeptejte se jeho; je dospělý, ať mluví sám za sebe.*“ (J 9,20.21) Tím svalili všechnu odpovědnost ze sebe na svého syna, neboť se neodvažovali přiznat se ke Kristu. DA 472.4

Farizeové se octli v nesnadném postavení; jejich pochybnosti a jejich předpojatost, jejich zdráhání uvěřit tomu, co se skutečně událo, otevřely oči lidu, zvláště lidu prostému. Ježíš často konal své divy na ulici a jeho skutky vždy přinášely úlevu trpícím. V mysli mnohých se ozvala otázka: Což by Bůh konal takové divy skrze podvodníka, za jakého vydávali Ježíše farizeové? Rozpor se na obou stranách vyhrocoval. DA 473.1

Farizeové poznali, že sami šíří známost o díle Ježíšově. Nemohli popřít div, který vykonal. Muž, dříve slepý, byl nyní naplněn radostí a vděkem; patřil na podivuhodné jevy přírody a krása země a oblohy ho uváděla v úžas. Vyprávěl ochotně o tom, co zažil, a znovu se ho pokusili umlčet: „*Vzdej Bohu čest! My víme, že ten člověk je hříšný.*“ (J 9,24) To znamenalo: Neříkej už, že ti zrak vrátil tento člověk; byl to Bůh, který tak učinil. DA 473.2

Uzdravený odpověděl: „*Je-li hříšný, nevím, ale jedno vím: že jsem byl slepý a nyní vidím.*“ (J 9,25) DA 473.3

Pak se ho znovu vyptávali: „*Co s tebou učinil? Jak ti otevřel oči?*“ (J 9,26) Svými řečmi ho chtěli zmást, aby uvěřil tomu, že byl oklamán. Satan a jeho zlí andělé byli na straně farizeů a spojili svou sílu a lstivost s chytráctvím lidí, aby čelili Kristovu vlivu. Snažili se zvíkat přesvědčení, které zakořeňovalo v myslích mnoha lidí. Také andělé Boží byli na místě, aby posilovali muže, jemuž byl vrácen zrak. DA 473.4

Farizeové si neuvědomovali, že mají co činit s někým jiným než s prostým mužem, který se narodil slepý; nevěděli, s kým jsou ve sporu. Do duše slepého plynulo božské světlo. Když se tito pokrytci pokusili otrást jeho vírou, Bůh mu pomohl a uzdravený dal svou ráznou a pádnou odpověď

najevo, že se nedá oklamat. Odpověděl: „*Již jsem vám to řekl, ale vy jste nechtěli slyšet. Proč to chcete slyšet ještě jednou? Snad se chcete i vy stát jeho učedníky? Obořili se na něj: Ty jsi jeho učedník! My jsme učedníci Mojžíšovi. My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, ale o tomhle nevíme, odkud je.*“ (J 9,27-29) DA 474.1

Pán Ježíš věděl, jak těžká je zkouška, již prochází tento muž, a obdařil ho milostí výmluvnosti, a tak se muž stal svědkem Kristovým. Odpověděl farizeům slovy, která byla sžíravou výtkou jeho tazatelů. Tvrdili o sobě, že jsou vykladači Písma a náboženskými vůdci národa; a když přišel ten, jenž koná divy, nevěděli zřejmě nic o zdroji jeho síly, o jeho povaze a učení. „*To je právě divné,*“ pravil muž, „*že vy nevíte, odkud je, ale otevřel mi oči; víme přece, že Bůh hříšníkům neslyší, ale slyší toho, kdo je pobožný a činí jeho vůli. Od věčnosti nebylo slýcháno, aby někdo otevřel oči rozenému slepci. Kdyby nebyl od Boha, nic by nemohl učiniti.*“ (J 9,30-33) DA 474.2

Muž odpovídal svým vyšetřovatelům jejich vlastními důkazy. Jeho vývody byly nevyvratitelné. Farizeové byli překvapeni a zaraženi jeho rozhodnými slovy. Chvíli bylo ticho. Pak se zachmuření kněží a rabínů zahalilo do svých rouch, jako by se báli, že se nakazí, dotknou-li se ho; setřásli prach se svých nohou a začali ho zasypávat obviněními: „*Ty ses celý v hříších narodil a chceš nás poučovat?*“ (J 9,34) A vyloučili ho z obce. DA 474.3

Ježíš uslyšel, co se stalo; hned ho vyhledal a řekl mu: „*Věříš ty v Syna člověka?*“ (J 9,35) DA 474.4

Poprvé se uzdravený slepec zahleděl do tváře svého Lékaře. Před radou viděl své rodiče zmatené a ve svízelné situaci; viděl zamračené tváře rabínů; nyní hleděly jeho oči do laskavé, pokojné tváře Ježíšovy. Již ho uznal za představitele božské moci za okolností, jež pro něho byly velmi nebezpečné; nyní se mu dostalo většího zjevení. DA 474.5

Na Spasitelovu otázku „*Věříš ty v Syna člověka?*“ uzdravený odpověděl otázkou: „*A kdo je to, abych v něj věřil?*“ A Ježíš pravil: „*Viděl jsi jej, mluví s tebou, to je on.*“ (J 9,36.37) Muž se vrhl k nohám Spasitelovým a uctíval ho. Nejen že se mu dostalo schopnosti vidění, ale otevřely se mu i oči pro duchovní zření. Jeho duši byl zjeven Kristus a on ho přijal jako Poslaného od Boha. DA 475.1

Blízko nich se shromáždila skupina farizeů a pohled na ně připomněl Ježíši, jak rozdílně vždy působí jeho slova a jeho skutky. Pravil: „*Přišel jsem na tento svět k soudu, aby ti, kteří nevidí, viděli, a kteří vidí, oslepli.*“ (J 9,39) Kristus přišel, aby otevřel oči slepým, aby dal světlo těm, kdož žijí v temnotách. Prohlásil, že je Světlo světa, a div, který právě učinil, byl potvrzením jeho poslání. Lidé, kteří uzřeli Spasitele za jeho života na zemi, byli obdařeni plným projevem božské přítomnosti, jakého se světu nikdy před tím nedostalo. Bylo to dokonalejší zjevení známosti Boha. Avšak v tomto zjevení přicházel na lidi i soud. Byla to zkouška jejich povahy, při níž se rozhodovalo o jejich věčném osudu. DA 475.2

Projev božské moci, který dal slepému zrak i duchovní zření, zanechal farizeje v ještě větší temnotě. Někteří z posluchačů Ježíšových si uvědomovali, že Kristova slova se vztahují na ně a ptali se: „*Snad nejsme i my slepí?*“ Ježíš odpověděl: „*Kdybyste byli slepí, neměli byste viny.*“ (J 9,41) Kdyby vám Bůh znemožnil, abyste viděli pravdu, neměli byste viny na své nevědomosti. „*Vy však říkáte: Vidíme.*“ (J 9,41) Vy si myslíte, že jste sami s to, abyste viděli, a zavrhuje prostředky, skrze něž jedině můžete prohlédnout. Všem, kdož si uvědomují svou potřebnost, přišel Kristus nabídnout svou nevyčerpatelnou pomoc. Farizeové však nechtěli přiznat, že jsou potřební; odmítali přijít ke Kristu, a proto byli ponecháni v slepotě – v slepotě, kterou si sami zavinili. Ježíš pravil: „*Vaše vina trvá.*“ (J 9,41) DA 475.3

52. Nebeský Pastýř

„Já jsem dobrý Pastýř. Dobrý pastýř nasazuje život za ovce.“ „Já jsem dobrý Pastýř; znám své ovce, a mé ovce znají mne, zrovna tak, jako mne zná Otec a já znám Otce, a život dávám za ovce.“ (J 10,11.14.15) DA 476.1

Znovu našel Ježíš přístup k mým svým posluchačům příkladem z jejich denního života. Připodobňoval vliv Ducha k chladné, osvěžující vodě. Sebe představoval jako světlo, pramen života a štěstí pro přírodu i pro člověka. A nyní jim krásným příkladem znázornil svůj vztah k těm, kdož v něho věří. Žádný obraz nebyl jeho posluchačům známější než tento a Kristova slova spojila tento obraz navždy s ním. Nikdy už učedníci nemohli pohlédnout na pastýře pasoucího svá stáda, aniž si vzpomněli na Spasitelovo naučení. Uvidí Krista v každém věrném pastýři. A sebe samé uvidí v každém bezmocném a závislém stádu. DA 476.2

Tohoto obrazu použil prorok Izaiáš, když mluvil o Mesiášově poslání těmito útěšnými slovy: *„Na horu vysokou vystup sobě, Sióne, zvěstovateli věcí potěšených, povyš mocně hlasu svého, Jeruzaléme, zvěstovateli věcí potěšených, povyš, mocně hlasu svého, Jeruzaléme, zvěstovateli věcí potěšených, povyš; aniž se boj. Rci městům judským: Aj, Bůh vás... Jako pastýř stádo své pásiti bude, do náručí svého shromáždí jehňátka, a v klíně svém je ponese.“ (Iz 40,9.11) David zpíval: „Hospodin jest můj pastýř, nebudu mítí nedostatku.“ (Ž 23,1) A Duch svatý skrze Ezechiela prohlásil: „Vzbudím nad nimi Pastýře jednoho, kterýž je pásiti bude.“ „Zahynulé hledati budu, a zaplašenou zase přivedu, a polámanou uvíži a nemocné posílím.“ „A učiním s nimi smlouvu pokoje.“ „I nebudou více loupeží národům, ... ale bydlení budou bezpečně, aniž jich kdo přestraší.“ (Ez 34,23.16.25.28) DA 476.3*

Kristus vztáhl tato proroctví na sebe a ukázal na rozdíl, jaký je mezi ním a vůdci Izraele. Farizeové právě zapudili jednoho z mnohých, protože se opovážil podat svědectví o moci Kristově. Zapudili duši, kterou pravý Pastýř přitahoval k sobě. Tím prokázali, že nepochopili dílo, jež jim bylo svěřeno a že jsou nehodni svého úkolu být pastýři stád. Ježíš nyní před ně předestřel rozdíl, jaký je mezi nimi a dobrým Pastýřem, a ukázal, že sám je skutečným strážcem stáda Hospodinova. Avšak než tak učinil, promluvil o sobě v jiném podobenství. DA 477.1

Pravil: *„Kdo do ohrady ovčí nevchází dveřmi, nýbrž přelézá jinudy, to je zloděj a lupič. Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovčí.“ (J 10,1-2) Farizeové nepoznali, že tato slova platila jim. Když přemýšleli o jejich významu, Ježíš jim jasně řekl: „Já jsem dveře. Kdo vchází mnou, bude spasen; bude bezpečně vcházení a vycházení a najde pastvu. Zloděj přichází jenom krást, zabíjet a hubit; já jsem přišel, aby měly život a aby měly hojnost.“ (J 10,9.10) DA 477.2*

Kristus je dveřmi do Božího ovčince. Těmito dveřmi vcházejí už od nejranějších dob všechny dítky Boží. V Ježíši, jak byl znázorněn v předobrazech, naznačen v symbolech, zjeven v zjeveních proroků a ukázán v učení, jehož se dostalo jeho učedníkům, a v divech, jež konal pro dobro lidí, vidíme *„Beránka Božího, jenž snímá hřích světa“ (J 1,29)*, skrze něhož jsou přiváděny do ovčince jeho milosti. Přicházejí mnozí a navrhují světu, aby věřil v něco jiného; vymýšlejí obřady a systémy a doufají, že se jimi ospravedlní a usmíří s Bohem, a tak že najdou přístup do jeho ovčince. Avšak jedinými dveřmi je Kristus a všichni, kdož něčím nahrazují Krista, všichni, kdož se pokoušejí vniknout do ovčince jiným způsobem, jsou zloději a lupiči. DA 477.3

Farizeové nevstoupili dveřmi. Dostali se do ovčince jinou cestou než Kristus a neplnili úkol pravého pastýře. Kněží a přední mužové, zákoníci a farizeové ničili svěží pastvu a kalili pramen vody života. Slova vnuknutá Duchem mluví podle pravdy o těchto falešných pastýřích takto: *„Neduživých neposilujete, a nemocné nehojíte, a zlámané neuvazujete, a zaplašené zase nepřivodíte; ... ale přísně a tvrdě panujete nad nimi.“ (Ez 34,4) DA 478.1*

Ve všech dobách předkládají myslitelé a učitelé světu teorie, jak ukojit potřebu duše. Každý pohanský národ má své velké učitele a náboženské soustavy, které nabízejí jiné prostředky k vykoupení než Krista, které odvracejí pozornost lidí od tváře Otcovy a plní jejich srdce strachem z toho, jenž jim dává jen pozhledání. Jejich dílo směřuje k tomu oloupit Boha o to, co je jeho, co vytvořil a

vykoupil. A tito falešní učitelé olupují i člověka. Milióny lidských bytostí jsou spoutány falešnými náboženstvími, úpí v otrockém strachu, žijí zde na zemi v tupé netečnosti a plahočí se jako tažný dobytek, zbaven naděje nebo radosti nebo vyšších tužeb, a třesou se, co přijde potom. Jen evangelium milosti Boží může člověka povznést. Hloubání o lásce Boží projevené v jeho Synu pohne srdcem a vzbudí v duši síly jako nic jiného. Kristus přišel, aby obnovil v člověku obraz Boží; a kdo odvádí lidi od Krista, odvádí je od zdroje pravého rozvoje; zbavuje je naděje, smyslu a slávy života. Je zlodějem a lupičem. DA 478.2

„Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí.“ (J 10,2) Kristus je obojím – dveřmi i pastýřem. Vchází sám sebou. Skrze svou vlastní oběť se stal pastýřem stáda. *„Tomu dveřník otvírá; ovce slyší jeho hlas, on volá své ovce jménem a vyvádí je. Když všechny své ovce vypustí, jde před nimi, a ovce ho následují, protože znají jeho hlas.“* (J 10,3-5) DA 478.3

Ze všech tvorů je ovce nejbázlivější a nejbezmocnější a na Východě pečuje pastýř o své stádo neúnavně a nepřetržitě. Ve starých dobách jako i dnes bylo málo bezpečno vně hrazených měst. Záškodníci z potulných pohraničních kmenů nebo divé šelmy ve svých skrýších ve skalách číhali, aby přepadli stáda. Pastýř opatroval své stádo, i když věděl, že je to spojeno s nebezpečím života. Jákob, který pásal Lábanova stáda na pastvinách v Cháran, když líčil svou neúnavnou práci, pravil: *„Bývalo tak, že ve dne trápilo mne horko, a v noci mráz, tak že odcházel i sen můj od očí mých.“* (Gn 31,40) A mladý David, když hlídal ovce svého otce, se s holýma rukama postavil proti lvu a medvědu a vyrval jim ze zubů ukradenou ovci. DA 478.4

Když pastýř vodí své stádo po kamenitých pahorcích, lesy a divokými stržemi k travnatým úbočím na břehu řeky, když je hlídá na horách za osamělých nocí, chráně je před zloději, když něžně pečuje o nemocné a slabé, přizpůsobuje se jeho život jejich životu. Je spojen s předměty své péče silným a něžným poutem. Ať je jeho stádo sebevětší, pastýř zná každou ovečku. Každá má své jméno a slyší na pastýřovo zavolání. DA 479.1

Jako pastýř zde na zemi zná své ovce, tak božský Pastýř zná své stádo, které je rozptýlené po světě. *„Vy pak ovce mé, ovce pastvy mé, jste vy lidé, a já Bůh váš, praví Panovník Hospodin.“* Ježíš praví: *„Povolal jsem tě jménem tvým. Můj jsi ty.“* *„Vyrýl jsem tě na dlaních rukou svých.“* (Ez 34,1; Iz 43,1; 49,16) DA 479.2

Ježíš zná každého z nás a pocit našich slabostí se ho dotýká. Zná nás všechny podle jména. Zná dokonce dům, v němž bydlíme, zná jméno každého obyvatele. Dává příkazy svým služebníkům, aby šli do určité ulice určitého města, vešli do určitého domu a vyhledali jednu z jeho oveček. DA 479.3

Ježíš zná každou duši tak dobře, jako by to byla právě ona, pro niž zemřel. Bolest každého z nás se dotýká jeho srdce. Slyší volání o pomoc. Přišel, aby přitáhl všechny lidi k sobě. Vybízí je: *„Následuj mne“* a jeho Duch působí na jejich srdce a přitahuje je, aby přišli k němu. Mnozí odmítají. Ježíš ví, kteří to jsou. Ví také, kdo s radostí uposlechnou jeho volání a ochotně se svěří jeho pastýřské péči. Praví: *„Mé ovce slyší můj hlas, a já je znám a ony mne následují.“* Pečuje o každého jednotlivce, jako by byl jediným na tváři země. DA 480.1

„On volá své ovce jménem a vyvádí je... A ovce ho následují, protože znají jeho hlas.“ Pastýř z východních zemí nežene své stádo ovcí. Nepoužívá vůči nim násilí, ani je neplaší; jde před nimi a volá je. Ovce znají jeho hlas a uposlechnou jeho volání. I Pastýř-Spasitel se tak chová ke svým ovčím. Písmo praví: *„Vedl jsi jako stádo lid svůj skrze Mojžíše a Aróna.“* (Ž 77,21) Skrze proroka Ježíš praví: *„Milováním věčným miluji tě, pročez ustavičně činím tobě milosrdenství.“* (Jr 31,3) Ježíš nikoho nenutí, aby ho následoval. *„Potahoval jsem jich,“* praví, *„provázky lidskými, provazy milování.“* (Oz 11,4) DA 480.2

Není to strach z trestu nebo naděje na věčnou odměnu, co vede učedníky Kristovy k tomu, aby následovali Ježíše. Hledí na nesrovnatelnou lásku Spasitelovu, kterou projevil za svého putování po zemi, od kolébky v Betlémě po kříž na Kalvárii, a pohled na Ježíše přitahuje duši, která jihne a poddává se. V srdcích těch, kdož vzhlížejí k Ježíši, se probouzí láska. Slyší jeho hlas a jdou za ním. DA 480.3

Jako pastýř kráčí před svými ovci a sám jako první čelí nebezpečí cesty, tak činí i Ježíš se svým lidem. *„Když všechny své ovce vypustí, jde před nimi.“* Cesta do nebe je posvěcena šlépějemi Spasitelovými. Cesta může být strmá a drsná, kráčel však již po ní Ježíš; jeho nohy zašlapaly ostré trny, aby se nám po ní šlo snadněji. Každé břímě, které jsme povoláni nést, Ježíš sám už nesl. DA 480.4

Ačkoli vystoupil na nebesa, ačkoli je v přítomnosti Boží a sedí na trůně všehomíra, neztratil Ježíš nic ze své soucitnosti. Jeho laskavé, soucitné srdce je i dnes otevřeno pro všechny bolesti lidstva. I dnes se ruka, jež byla probodnuta, vztahuje, aby ještě hojněji požehnala svému lidu, který je na světě. „*Nezahynou na věky, nikdo mi jich nevyrvé z ruky.*“ (J 10,28) Duše, která se mu dnes odevzdala, je v očích Krista vzácnější než celý svět. Spasitel by byl prošel smrtelným zápasem Golgoty i tehdy, kdyby měl být spasen jediný člověk v jeho království. Neopustí ani jediného, pro něhož zemřel. Pokud ho jeho následovníci sami svévolně neopustí, bude je pevně držet. DA 480.5

Ve všech našich zkouškách máme neselhávajícího Pomocníka. Nenechá nás, abychom sami bojovali s pokušením, zápasili se zlem a nakonec klesli pod břemenem starostí. Ačkoli je nyní skryt před zrakem smrtelníka, ucho víry může slyšet jeho hlas, jenž praví: Neboj se, jsem s tebou. „*Byl jsem mrtev, a hle, jsem živ na věky věků.*“ (Zj 1,18) Vytrpěl jsem tvá muka, okusil jsem tvé boje, čelil jsem tvým pokušením. Znáám tvé slzy; také jsem plakal. Znáám žal, tak hluboký, že ho nelze sdělit lidskému sluchu. Nemysli si, že jsi opuštěn a zapomenut. I když tvá bolest nenajde odezvy ani v jediném srdci na zemi, vzhledni ke mně a budeš žít. „*A byť se i hory pohybovaly, a pahrbkové ustupovali, milosrdenství mé však od tebe neodstoupí, a smlouva pokoje mého se nepohne, praví slavitovník tvůj Hospodin.*“ (Iz 54,10) DA 483.1

I když pastýř miluje své ovce sebevíce, své syny a dcery miluje více. Ježíš není jen naším pastýřem; je naším „*věčným Otcem*“. Praví o tom: „*Znáám své ovce, a mé ovce znají mne, zrovna tak, jako mne zná Otec a já znám Otce.*“ (J 10,14) Jaké to prohlášení! Jednorozený Syn, jenž je v náručí Otce a jehož Bůh označil za „*Muže bližního svého*“ (Za 13,7) – a tohoto společenství Syna s věčným Bohem je v tomto výroku použito k tomu, aby se jím znázornilo společenství mezi Kristem a jeho dětmi na zemi! DA 483.2

Ježíš nás miluje, protože jsme darem jeho Otce a odměna za dílo, jež vykonal. Miluje nás jako své děti. Tebe miluje, čtenáři. Nebe tě nemůže obdařit ničím větším, ničím lepším. Proto důvěřuj! DA 483.3

Ježíš myslel na ty duše na celém světě, které byly svedeny falešnými pastýři. Na ty, které chtěl shromáždit jako ovce na své pastvině a které byly rozptýleny mezi vlky. Pravitel: „*Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést; uslyší můj hlas, a bude jedno stádo, jeden pastýř.*“ (J 10,16) DA 483.4

„*Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, abych jej zase přijal.*“ (J 10,17) To znamená, můj Otec vás miluje tak, že mne, který jsem dal svůj život za vaše vykoupení, miluje proto tím více. Jsem drahý svému Otcovi tím, že jsem se stal vaším zástupcem a vaší záštitou, když jsem obětoval svůj život a vzal na sebe vaše slabosti a vaše přestoupení. DA 483.5

„*Dávám svůj život, abych jej zase přijal. Nikdo mi ho nebere, ale já jej dávám od sebe. Mám moc dát jej, a mám moc zase jej vzít.*“ (J 10,17.18) Když byl členem lidské rodiny, byl Ježíš smrtelný, jako Bůh je Ježíš světu zdrojem života. Mohl odolat smrti, mohl se vzepřít její nadvládě; Ježíš však dobrovolně položil svůj život, aby mohl stvořit život a nesmrtelnost. Nesl hříchy světa, snášel jeho kletbu, dal svůj život za oběť, aby lidé nemuseli umřít navěky. „*Nemoci naše vzal, a bolesti naše vlastní on nesl, ... raněn jest pro přestoupení naše, potřín pro nepravosti naše; kázeň pokoje našeho na něj vzložena, a zsinlostí jeho lékařství nám způsobeno. Všickni my jako ovce zbloudili jsme, jeden každý na cestu svou obrátili jsme se, a Hospodin uvalil na něj nepravosti všech nás.*“ (Iz 53,4-6) DA 484.1

53. Poslední cesta z Galileje

Když se blížil konec jeho působení na zemi, změnil Kristus způsob práce. Až dosud se snažil vyhýbat se vzruchu a přílišnému veřejnému zájmu. Odmítal holdování lidu a rychle přecházel z jednoho místa na druhé, když se mu zdálo, že nadšení, které lid pro něho projevuje, přestupuje meze. Znovu a znovu prikazoval, aby nikdo o něm nerozhlašoval, že je Kristus. *DA 485.1*

V době slavnosti stánků přišel do Jeruzaléma náhle a tajně. Když ho jeho bratři vybízeli, aby se veřejně představil jako Mesiáš, Ježíš jim řekl: „*Můj čas ještě nenastal.*“ (J 7,6) Vydal se do Jeruzaléma nepozorovaně, do města vstoupil bez ohlášení a bez holdování davů. Poslední cesta Ježíšova však byla odlišná. Na čas opustil Jeruzalém pro zlobu kněží a rabínů. Teď se tam však vracel a o jeho příchodu věděli všichni; vracel se okružní cestou a svůj příchod ohlašoval tak, jak dosud předtím nikdy nečinil. Blížil se místu své velké oběti a k ní bylo třeba obrátit pozornost lidu. *DA 485.2*

„*Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí býti vyvýšen Syn člověka.*“ (J 3,14) Jako zraky celého Izraele byly upřeny na vyvýšeného hada, na symbol ustanovený k jejich uzdravení, tak zraky všech se musí obrátit ke Kristu, k oběti, která přináší spásu celému světu. *DA 485.3*

Z nesprávného pochopení Mesiášova díla a z nedostatku víry v božství Ježíšovo naléhali na Ježíše jeho bratři, aby se veřejně představil lidu o slavnosti stánků. Nyní z podobného nepochopení chtěli učedníci zabránit tomu, aby se vydal do Jeruzaléma. Připomínali si jeho vlastní slova o tom, co ho tam čeká, věděli, že náboženští vůdcové ho k smrti nenávidí a byli by rádi svého Mistra od této cesty odradili. *DA 485.4*

Byl to trpký úkol pro Krista prosadit svou cestu proti obavám, zklamání a nevěře svých milovaných učedníků. Bylo to tvrdé vést je vpřed do úzkosti a zoufalství, které je očekávaly v Jeruzalémě. A satan začal dotírat na Syna člověka svým pokušením. Proč má jít nyní do Jeruzaléma vstříc jisté smrti? Všude kolem něho byli lidé toužící po chlebu života. Na každém kroku byli trpící, čekající na jeho spásné slovo. Dílo, které bylo třeba vykonat hlásáním jeho milosti, bylo v samých začátcích. A Ježíš sám byl v plné mužné síle. Proč by se neměl vydat do širého světa se slovy své milosti, s dotykem své léčivé moci? Proč by se neměl těšit z toho, že dává světlo a štěstí milionům lidí, žijících v temnotě a v zármutku? Proč by měl nechávat sklízet úrodu svým učedníkům, tak mdlým ve víře, tak zpozdilým v chápání, tak neochotným k činům? Proč by měl nyní umírat a opustit dílo v jeho počátcích? Nepřítel, který obtěžoval Krista na poušti, doléhal teď na něho mocným a záludným pokušením. Kdyby byl Ježíš na okamžik podlehl, kdyby byl seabeměně změnil svůj úmysl, aby se zachránil, satan by byl zvítězil a svět by byl ztracen. *DA 486.1*

Ježíš však „*se rozhodl, že se vydá na cestu do Jeruzaléma*“ (L 9,51). Jediným zákonem jeho života byla vůle Otcova. Když jako chlapec přišel do chrámu, řekl Marii: „*Což jste nevěděli, že já musím býti v domě svého Otce?*“ (L 2,49) V Káni galilejské, když si Marie přála, aby projevilsvou zázračnou moc, odpověděl: „*Má hodina ještě nepřišla.*“ (J 2,4) Týmiž slovy odpověděl i svým bratrům, když na něho naléhali, aby šel na slavnost. Ve velkém plánu Božím však byla stanovena hodina, kdy se obětuje za hříchy lidstva, a tato hodina již brzy udeří. Ježíš neselže, ani necouvne. Obrací své kroky k Jeruzalému, kde jeho nepřátelé mu již dlouho ukládají o život; nyní jej tedy položí. Vydal se neochvějně, aby se vystavil pronásledování, zavržení, odsouzení a smrti. *DA 486.2*

„*A poslal před sebou posly. Cestou vešli do samařské osady, aby pro něj vykonali přípravy.*“ (L 9,52) Lidé ho však odmítali přijmout, protože směřoval do Jeruzaléma. A to si Samaritáni vykládali tak, že Kristus tím prokazuje přednost Židům, které z celého srdce nenáviděli. Kdyby byl přišel, aby obnovil chrám a bohoslužby na hoře Gerazim, byli by ho s radostí přijali. Ježíš však šel do Jeruzaléma, a proto odmítali poskytnout mu pohostinství. Vůbec si přitom neuvědomovali, že zahánějí od svých dveří nejlepší dar nebes. Ježíš vyzýval lidi, aby ho přijali, žádal je o poskytnutí laskavosti, aby se jim mohl přiblížit a obdařit je nejbohatším požehnáním. Každou laskavost, kterou mu kdo prokázal, oplácel vzácnější milostí. Samaritánům se však z toho nedostávalo ničeho, protože byli zaujatí a pobožnůstkářští. *DA 486.3*

Jakub a Jan, poslové Kristovi, byli velmi rozmrzeli z urážky, již se dostalo jejich Pánu. Byli plni rozhořčení proto, že se Samaritáni tak hrubě chovali k tomu, jehož přítomnost byla pro ně počtou. Přednedávnm s ním byli na hoře proměnění a viděli ho oslaveného Bohem a ctěného Mojžíšem a Eliášem. Neúcta, kterou Samaritáni projevili, by podle jejich mínění neměla projít bez příkladného potrestání. *DA 487.1*

Přišli ke Kristu a vyprávěli mu, co slyšeli od lidí, a řekli mu, že lidé dokonce odmítli poskytnout mu přístřeší pro přenocování. Měli za to, že na Kristu bylo spácháno hanebné bezpráví; pohlédli na vzdálenou horu Karmel, kde Eliáš pobil falešné proroky, a řekli: „*Chceš-li ať díme, aby oheň sstoupil z nebe, a spálil je, jako i Eliáš učinil?*“ (L 9,54) Byli překvapeni, když viděli, že svými slovy Ježíše ranili, a ještě více je překvapilo, když slyšeli jeho pokárání: „*Nevíte, jakého ducha jste; Syn člověka nepřišel zahubiti lidské duše, nýbrž zachrániti.*“ (L 9,55.56) A odešel do jiné osady. *DA 487.2*

Nepatřilo ke Kristovu poslání, aby nutil lidi k tomu, aby ho přijali. Jen satan a lidé ovládaní jeho duchem se snaží znásilnit svědomí. Pod pláštíkem horlivosti pro spravedlnost přinášejí lidé, kteří jsou spolčeni se zlými anděly, jen utrpení svým spolubližním, aby jim vnutili své představy o náboženství; Kristus však nepřestává projevovat milost, nepřestává získávat lidi tím, že zjevuje svou lásku. Nemůže souhlasit s tím, aby se v duši usadil nějaký jeho soupeř, ani nemůže přijmout službu jen částečnou; žádá si jen dobrovolné služby, ochotného odevzdání srdce pod vlivem lásky. Nemůže být jasnějšího důkazu, že jsme ovládaní duchem satanovým, než když poškozujeme a ničíme ty, kdož neoceňují naše dílo nebo kdož jednají proti našim snahám. *DA 487.3*

Každá lidská bytost náleží Bohu tělem, duší i duchem. Kristus zemřel, aby vykoupil všechny. Nic nemůže Boha urazit víc než takové počítání, jež náboženským fanatismem působí utrpení těm, kdož jsou vykoupeni krví Spasitelovou. *DA 488.1*

„*A vstav odtud, přišel do končin judských skrze krajinu za Jordánem ležící. I sešli se k němu zase zástupové, a jakž obyčej měl, opět je učil.*“ (Mk 10,1) *DA 488.2*

Značnou část posledních měsíců svého působení strávil Kristus v Pereji, v krajině „*za Jordánem ležící*“. Zde ho provázely zástupy na každém kroku, jako za jeho raného působení v Galileji, a Ježíš jim opakoval mnohá ze svých dřívějších naučení. *DA 488.3*

Jako kdysi vyslal dvanáct učedníků, tak „*určil Pán ještě jiných sedmdesát, poslal je po dvou před sebou do všech měst a míst, kam měl sám jíti*“ (L 10,1). Tito učedníci byli po jistou dobu s Kristem a připravovali se pro své dílo. Když dvanáct učedníků bylo vysláno na svou první samostatnou misijní cestu, doprovázeli Ježíše na jeho pouti Galilejí jiní učedníci. Tím se jim dostalo výsady těšit se z úzkého společenství s Ježíšem a získat od něho pokyny. Nyní se měla také tato větší skupina vydat na samostatnou misijní cestu. *DA 488.4*

Pokyny, kterých se dostalo těmto sedmdesáti učedníkům, byly podobné těm, jež Ježíš udělil prvním dvanácti učedníkům. Nebyl jim však dán rozkaz, který tehdy dostalo dvanáct učedníků, aby totiž nevstupovali do žádného pohanského nebo samařského města. Ačkoli Samaritáni právě Krista zapudili, jeho láska k nim se nezměnila. Když se sedmdesát učedníků vydalo ve jménu Kristově na cestu, navštívili nejprve města samařská. *DA 488.5*

Spasitelova vlastní návštěva Samarska, později pak chvála dobrého Samaritána a radost samařského malomocného, který se jako jediný vrátil poděkovat Kristovi, to vše mělo pro učedníky velký význam. Tato poučení se jim vryla hluboko do srdce. Před svým nanebevstoupením se Ježíš ve svém příkazu zmínil o Samaří, Jeruzalému a Judsku jako o místech, kde by měli začít s hlásáním evangelia. K splnění tohoto příkazu připravil pro ně půdu svým učením v těchto krajích. Když pak přišli do Samaří ve jménu svého Mistra, našli lid, jenž je ochotně přijímal. Samaritáni slyšeli o tom, jak Kristus pochválil příslušníky jejich národa, a o jeho skutcích milosrdenství, které pro ně vykonal. Poznali, že je nepřestal milovat přes to, že se k němu chovali hrubě, a tím si získal jejich srdce. Po jeho nanebevstoupení uvítali posly Spasitelovy a učedníci sklízeli bohatou žně mezi těmi, kdož kdysi byli jejich úhlavními nepřáteli. „*Třtiny nalomené nedolomí a lnu kouřícího se neuhasí, ale soud podle pravdy vynášeti bude.*“ „*A ve jménu jeho národové doufati budou.*“ (Iz 42,3; Mt 12,21) *DA 488.6*

Jako kdysi dvanácti učedníkům přikázal Ježíš i sedmdesáti dalším, aby se nevnucovali tam, kde nejsou vítáni. „*Když vejdete do města a nepřijmou vás tam,*“ pravil, „*vyjděte na jeho ulice a řekně-*

te: I ten prach, který se z města uchytil na našich nohou, strášíme proti vám. Ale jen to vězte, že království Boží je blízko.“ (L 10,10-11) Neměli si tak počínat z pocitu rozmrzelosti nebo uražené důstojnosti, nýbrž proto, aby ukázali, jak hanebné je odmítnout poselství Páně nebo jeho posly. Zapudit služebníky Páně znamená zapudit samého Krista. DA 489.1

„Pravím vám,“ dodal Ježíš, *„že Sodomě bude v onen den snesitelněji než takovému městu.“* (L 10,12) Pak se jeho mysl obrátila k městům galilejským, kde strávil tak velkou část svého působení. Hlasem, v němž byl cítit hluboký žal, zvolal: *„Běda tobě, Korozaim, běda tobě, Betsaido! Kdyby se v Tyru a v Sidónu byly udály mocné činy, které se daly ve vás, dávno by byly usedly v pytlovině a v popelu a kály se. Však Tyru a Sidónu bude snesitelněji na soudu než vám. Ty pak, Kafarnaum, nebylo jsi povýšeno až k nebi? Až do pekla budeš sraženo!“* (L 10,13-15) DA 489.2

Těmto bohatým městům ležícím u Galilejského jezera bylo nabídnuto největší požehnání nebes. Po mnoho dní v nich působil Kníže života. Sláva Boží, kterou toužili spatřit proroci a králové, osvěcovala davy lidí, které provázely Spasitele na každém kroku. Přesto odmítali nebeský dar. DA 489.3

Rabíni projevovali velkou opatrnost, když nabádali lid, aby nepřijímal nové učení, které hlásá tento nový učitel, neboť jeho nauky a skutky odporovaly učení otců. Lidé věřili v to, čemu učili kněží a farizeové a nesnažili se sami porozumět slovu Božímu. Ctili kněze a přední muže, místo aby ctili Boha, a zavrhovali pravdu, jen aby mohli zachovávat své tradice. Mnozí byli ovlivněni, ba téměř přesvědčeni, nejednali však podle svého přesvědčení a nepostavili se na stranu Kristovu. Satan je nepřestával pokoušet, až se jim světlo začalo jevit jako temnota. Tak mnozí zavrhlí pravdu, která mohla přinést spásu jejich duším. DA 489.4

Věrný svědek praví: *„Hle, stojím u dveří a tluku.“* (Zj 3,20) Každé napomenutí, každé pokárání, každé zapřisahání, obsažené ve slově Božím nebo ve slovech poslů Božích, je klepáním na dveře srdce. Je to hlas Ježíše, který žádá o vstup. Každé zaklepání, které necháme bez povšimnutí, oslabuje naši ochotu otevřít. Jestliže dnes nedbáme hlasu Ducha svatého, nebude jeho vliv zítra už tak silný. Srdce ztrácí vnímavost a klesá do nebezpečného stavu, v němž si přestává uvědomovat, jak krátký je život a jak nesmírná je za ním věčnost. Na soudu nebudeme souzeni proto, že jsme žili v bludu, nýbrž proto, že jsme nedbali příležitosti poslané nám nebem, abychom poznali, co je pravda. DA 489.5

Podobně jako apoštolům dostalo se i sedmdesáti učedníkům nadpřirozených darů jako pečeti jejich poslání. Když jejich dílo skončilo, vrátili se s radostí a pravili: *„Pane, i démoni jsou nám podřízeni v tvém jménu.“* Ježíš odpověděl: *„Patřil jsem na satana padajícího jako blesk z nebe.“* (L 10,17.18) DA 490.1

V mysli Ježíšově vyvstaly výjevy z minulosti i výjevy věcí budoucích. Viděl Lucifera, jak byl svržen z nebe. Spatřil sebe ve chvíli smrtelného zápasu, kdy před všemi světy bude odhalena povaha svůdce. Slyšel zvolání *„Dokonáno jest!“* (J 19,30), oznamující, že vykoupení ztraceného lidstva je provždy zajištěno, že nebesa jsou navěky zabezpečena před obviněními satanovými, před jeho klamy i před nároky, které si činí. DA 490.2

Za křížem Golgoty, s jeho smrtelným zápasem a ponížením, viděl Ježíš slavný poslední den, kdy kníže mocností zla bude zničen na zemi, již tak dlouho kazil svou vzpourou. Ježíš patřil na to, jak dílo zla navždy skončí a pokoj Boží naplňuje nebesa i zemi. DA 490.3

Od té chvíle měli Kristovi následovníci považovat satana za poraženého nepřítele. Na kříži dojde Ježíš za ně vítězství, a toto vítězství měli podle Ježíšova přání pokládat za své vítězství. *„Hle,“* pravil, *„dal jsem vám sílu šlapati na hady a štíry a na veškerou moc nepřítelovu; naprosto nic vám neublíží.“* (L 10,19) DA 490.4

Všemohoucí moc Ducha svatého je obranou každé kající duše. Kristus nedopustí, aby se ani jediný, kdo v pokoře a ve víře prosí o jeho ochranu, dostal pod moc nepřítele. Spasitel je při svých pokoušených a zkoušených. S ním nemůže dojít k prohře; ke ztrátě, s ním nám není nic nemožného, s ním nemůžeme být poraženi; můžeme vykonat všechno skrze toho, jenž nás posiluje. Přijdou-li pokušení a zkoušky, nečekejte, až se všechny nesnáze upraví, nýbrž vzhledněte k Ježíši, svému pomocníku. DA 490.5

Jsou křesťané, kteří příliš mnoho přemýšlejí o moci satanově a mluví o ní. Přemýšlejí o svém protivníku, zmiňují se o něm ve svých modlitbách, zabývají se jím, a satan pak v jejich představách

roste do stále větších rozměrů. Je pravda, že satan je mocná bytost; díky Bohu však máme mocného Spasitele, který vypudil zloducha z nebe. Satana těší, když zveličujeme jeho moc. Proč spíše nemluvit o Ježíši? Proč nevelebit jeho moc a jeho lásku? *DA 493.1*

Duha zaslíbení kolem trůnu na výsostech je věčným svědectvím, že „*tak miloval Bůh svět, že svého jediného Syna dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl věčný život*“ (J 3,16). To je svědectví pro celý vesmír, že Bůh nikdy nezapomene na svůj lid v jeho boji se zlem. Je to pro nás ujištění o síle a ochraně, která potrvá tak dlouho, pokud potrvá sám trůn. *DA 493.2*

Ježíš k tomu pravil: „*Leč z toho se neradujte, že jsou vám podřízeni duchové, radujte se však, že vaše jména jsou vepsána v nebi*.“ (L 10,20) Neradujte se z toho, že máte moc, abyste neztratili ze zřetele, že jste závislí na Bohu. Dbejte toho, aby vás neovládlo sebeuspokojení, abyste se nespolehli na svou vlastní sílu místo na ducha a sílu svého Mistra. Jsme vždycky nakloněni přičítat zásluhu sobě, když naše dílo provází úspěch. Jsme tím polichoceni, stoupá naše sebevědomí a v druhých se pak ztrácí dojem, že všechno a ve všem je Bůh. Apoštol Pavel praví: „*Když jsem sláb, zrovna tehdy jsem silný*.“ (2 K 12,10) Uvědomujeme-li si svou slabost, poznáváme, že jsme závislí na moci, která není v nás. Nic se nemůže tak silně zmocnit srdce jako trvalý pocit odpovědnosti k Bohu. Nic nezasahuje tak dokonale nehlubší pohnutky jednání jako pocit odpouštějící lásky Kristovy. Musíme přijít do styku s Bohem, pak budeme prodchnuti jeho Duchem svatým, jenž nám umožní, abychom správně jednali s našimi bližními. Pak se radujte, že skrze Krista jste dosáhli spojení s Bohem a s členy nebeské rodiny. Vzhlížíte-li výše, nad sebe, budete si stále uvědomovat lidskou slabost. Čím méně budete myslet na sebe, tím jasněji a plněji pochopíte výtečnost svého Spasitele. Čím těsněji se spojíte se zdrojem světla a moci, tím větší světlo na vás padne a tím větší síly se vám dostane pro dílo Boží. Radujte se, že jste jedno s Bohem, jedno s Kristem a s celou nebeskou rodinou. *DA 493.3*

Když sedmdesát učedníků naslouchalo slovům Kristovým, vštěpoval Duch svatý v jejich mysl živou skutečnost a do duše jim vepisoval pravdu. Ačkoli byli obklopeni zástupy lidí, byli jakoby skryti v Bohu. *DA 494.1*

Ježíš poznal, že se jim právě dostalo vnuknutí, i „*zaplesal v Duchu svatém a řekl: Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi ukryl tyto věci před mudrci a rozumnými a zjevil jsi je nemluvňatům. Ano, Otče, velebím tě z toho, že jsi se tak u sebe rozhodl. Všecko mi bylo svěřeno od mého Otce; nikdo nezná, kdo je to Syn, kromě Otce, a kdo je to Otec, kromě Syna a kromě toho, komu by to Syn chtěl zjevit*.“ (L 10,21-22) *DA 494.2*

Vážení mužové světa, velcí a moudří mužové s celou svou vychvalovanou moudrostí, nemohli pochopit, kdo je Kristus. Posuzovali ho podle vnějšího vzhledu, podle pokorného stavu, který vzal na sebe jako člověk. Rybářům a publikánům však bylo dáno spatřit Neviditelného. Ani učedníci neporozuměli všemu, co jim chtěl Ježíš zjevit; někdy však, když se podřídili moci Ducha svatého, byly jejich mysli osvětleny. Poznali, že mocný Bůh, oděný rouchem lidské přirozenosti, je mezi nimi. Ježíš se radoval, že ač mužové moudří a chytří nedospěli k poznání, byla tato známost zjevena těmto skromným lidem. Často, když jim poukazoval na starozákonní Písma a na to, že mluví o něm a o jeho díle smíření, byli probouzeni jeho Duchem a vynášeni do nebeských výšin. O duchovních pravdách, jež pronášeli proroci, měli jasnější ponětí, než o nich měli sami původní pisatelé. Pak už nečetli starozákonní Písma jako učení zákoníků a farizeů, nebo jako výroky moudrých mužů, kteří jsou už dávno mrtví, nýbrž jako nové zjevení od Boha. Viděli toho, jehož svět „*nemůže postihnouti, poněvadž ho nezří a nepoznává. Vy jej znáte, poněvadž přebývá s vámi a bude ve vás*“ (J 14,17). *DA 494.3*

Jedinou cestou, jak můžeme získat dokonalejší poznání pravdy, je mít srdce soucitné a prodchnuté Duchem Kristovým. Duše se musí očistit od marnosti a pýchy, musí se zbavit všeho, co ji ovládá, a musí v ní být nastolen Kristus. Lidské vědění je příliš omezené, než aby pochopilo smíření. Plán vykoupení je tak pronikavý, že lidský rozum jej nedokáže vysvětlit. Provždy zůstane tajemstvím, kterým nemůže proniknout nehlubší lidská úvaha. Učení o spáse nelze vysvětlit, dá se však poznat zkušeností. Jen ten, kdo si uvědomuje svou vlastní hříšnost, může poznat, jak vzácný je Spasitel. *DA 494.4*

Poučení, jež Kristus dával, když zvolna kráčel z Galileje k Jeruzalému, obsahovalo mnoho pokynů. Lidé s dychtivostí naslouchali jeho slovům. V Pereji byli lidé právě tak jako v Galileji méně

pod vlivem židovského fanatismu než v Judsku a Ježíšovo učení našlo odezvu v jejich srdcích. DA 495.1

V těchto posledních měsících svého působení pronesl Kristus mnohé ze svých podobenství. Kněží a rabíni ho pronásledovali se stále větší urputností a Ježíš svá varování, jež jim byla určena, zahaloval v symboly. Nemohli neporozumět jejich smyslu, nemohli však v jeho slovech najít nic, co by jim dalo podklad pro jeho obvinění. V podobenství o farizeovi a publikánovi vystupuje příkrý protiklad mezi samolibou modlitbou farizeovou „*Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé*“ a modlitbou kajícího „*Bože, smiluj se nade mnou hříšným!*“ (L 18,11.13) Tím Ježíš káral pokrytectví Židů. A v podobenství o uschlém fíkovníku a bohaté večeři předvídal osud, který čeká národ, jenž se nekaje. Ti, kteří s posměchem odmítli pozvání k evangelijní hostině, slyšeli jeho varovná slova: „*Nikdo z oněch pozvaných neokusí mé večeře.*“ (L 14,24) DA 495.2

Velmi vzácné bylo naučení, které dal učedníkům. Podobenství o neodbytné vdově a o příteli dožadujícím se o půlnoci chleba dalo důraz jeho slovům: „*Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlucte, a bude vám otevřeno.*“ (L 11,9) A často pak jejich kolísavou víru posilovala vzpomínka na to, co Kristus řekl: „*A Bůh by nezjednal spravedlnost svým vyvoleným, kteří ve dne v noci k němu volají? A je váhavý při nich? Pravím vám, že jim zjedná spravedlnost rychle.*“ (L 18,7.8) DA 495.3

Znovu vyprávěl Kristus překrásné podobenství o ztracené ovci. A poučení ještě rozvedl, když vyprávěl o ztraceném stříbrňáku a marnotratném synu. Užitečnost těchto naučení nedovedli učedníci tehdy plně ocenit; avšak po vylití Ducha svatého, když viděli žeň pohanů a žárlivost a zlobu Židů, porozuměli lépe smyslu podobenství o marnotratném synu a dovedli sdílet radost Kristových slov: „*Veseliti se a radovati se bylo nutno*“, poněvadž „*tento můj syn byl mrtev a ožil, ztratil se a byl nalezen.*“ (L 15,32.24) A když se ve jménu svého Mistra rozešli do světa, kde je čekala pohana, chudoba a pronásledování, často se posilovali tím, že si opakovali příkaz, který jim dal Ježíš na této poslední cestě: „*Neboj se, malé stádečko! Bůh rozhodl dáti vám království. Prodejte svůj majetek a rozdejte jej v almužnách; udělejte si měšce, které nevetšejí, získejte si poklad, který se nevyčerpá, v nebi, kam se zloděj nepřiblíží a kde mol nekazí. Neboť, kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce.*“ (L 12,32-34) DA 495.4

54. Milosrdný Samaritán

V příběhu o milosrdném Samaritánu zobrazil Kristus povahu pravého náboženství. Ukázal v něm, že takové náboženství netkví v systémech, věroukách nebo v obřadech, nýbrž ve skutečných lásky, v prokazování největšího dobra druhým, v opravdové laskavosti. *DA 497.1*

Když Kristus učil lid, jeden znalec zákona povstal, aby jej vyzkoušel, a řekl: „*Mistře, co mám činiti, aby se mi dostalo údělem věčného života?*“ Se zatajeným dechem čekal velký zástup lidí na odpověď. Kněží a rabíni navedli znalce zákona, aby položil takovou otázku, a mysleli si, že se Kristus chytí do pastí. Spasitel se však nepustil do sporu. Žádal, aby si tazatel odpověděl sám. „*Co je psáno v zákoně?*“ pravil; „*Jak tam čteš?*“ (L 10,25.26) Židé stále obviňovali Ježíše, že zlehčuje zákon daný na Sinaji; Ježíš však otázku spásy obrátil a spásu podmínil zachováváním přikázání Božích. *DA 497.2*

Znalec zákona řekl: „*Miluj svého Pána Boha z celého srdce, celou duší, celou silou i celou myslí a svého bližního jako sebe.*“ Ježíš pravil: „*Správně jsi odpověděl! To čin a budeš živ.*“ (L 10,27.28) *DA 497.3*

Znalce zákona neuspokojovaly skutky Farizeů, ani jejich stanovisko. Hloubal v Písmu s touhou poznat jeho pravý smysl. Projevoval o ně opravdový zájem, a proto se upřímně zeptal: „*Co mám činiti?*“ Ve své odpovědi Kristu, týkající se požadavků zákona, se vůbec nezmínil o obřadnických a rituálních předpisech, neboť jim nepřikládal žádnou cenu. Uvedl však velké zásady, na nichž spočívá celý zákon a proroci. Tato odpověď, kterou Kristus schválil, neposkytla rabínům možnost zakročit proti Spasiteli. Nemohli ho odsoudit za to, že schválil to, co prohlásil vykladač zákona. *DA 497.4*

„*To čin a budeš živ,*“ pravil Ježíš. Tímto poučením poukázal na to, že zákon je božská jednota a že není možné zachovávat jedno přikázání a druhé přestupovat, neboť všechna přikázání prostupuje táž zásada. O osudu člověka rozhoduje jeho poslušnost celého zákona. Svrchovaná láska k Bohu a nesobecká láska k lidem jsou zásady, jež nutno v životě zachovávat. *DA 498.1*

Znalec zákona se sám projevil jako přestupník zákona. Byl usvědčen Kristovými otázkami. Nežil spravedlivě podle zákona, o němž tvrdil, že ho zná. Neprojevoval lásku k svému bližnímu. Zákon žádá pokání; místo aby se kál, snažil se ospravedlnit. Místo aby uznal pravdu, pokoušel se ukázat, jak těžké je plnit přikázání. Tím doufal, že zabráni tomu, aby se dal přesvědčit, a otázka, kterou Ježíši položil, byla zbytečná, neboť na ni dovedl, že sebe ospravedlní v očích lidu. Spasitelova slova ukázala, že odpovědět sám. Přesto však položil jinou otázku: „*A kdo je můj bližní?*“ (L 10,29) *DA 498.2*

Mezi Židy vyvolávala tato otázka nekonečné dohadování. Nebylo sporů, pokud šlo o pohany a Samaritány, neboť to byli cizinci a nepřátelé. Jak však rozlišovat mezi lidem vlastního národa a mezi různými třídami společnosti? Koho měl kněz, rabín a starší pokládat za bližního? *DA 498.3*

Opět se Ježíš nedal zatáhnout do sporu. Neodsoudil fanatismus těch, kteří jen čekali, aby ho mohli odsoudit. Vyprávěním prostého příběhu vykreslil posluchačům takový obraz o přílivu nebeské lásky, že se dotkl všech a zákoníka přivedl k vyznání pravdy. *DA 498.4*

Rozptýlit tmu je možno jen připuštěním světla. Nejlepší způsob jak potřit blud je předložit pravdu. Zjevení lásky Boží odhalí znetvoření a hříšnost sobeckého srdce. *DA 498.5*

„*Jeden člověk,*“ pravil Ježíš, „*sestupoval z Jeruzaléma do Jericha a upadl mezi lupiče; ti jej svlékli, nadto ho zbili, nechali napolo mrtvého a odešli. Náhodou sestupoval onou cestou nějaký kněz, a ač jej uviděl, šel mimo dál. Stejně i levita, přišel k tomu místu, a ač jej uviděl, šel mimo dál.*“ (L 10,30-32) Nebyl to vymyšlený výjev, nýbrž přesné vyličení události, která se skutečně před krátkou dobou stala a o níž všichni věděli. Kněz a levita, kteří prošli bez povšimnutí kolem oloupeného, byli přítomni v zástupu lidí, který naslouchal Kristovým slovům. *DA 499.1*

Poutník ubírající se z Jeruzaléma do Jericha musel přejít část judské pouště. Cesta vedla divokou skalní roklí, kde řádili lupiči a kde se často páchaly násilnosti. Tam byl poutník přepaden, oloupen o všechno, co mělo nějakou cenu, zraněn a ztýrán a polomrtvý ponechán při cestě. Jak tam tak ležel, šel tudy kněz; na raněného se však sotva podíval. Pak přišel levita. Byl zvědav, co se

stalo, zastavil se a prohlížel si nebohého. Věděl, co by měl udělat; nebyla to však příjemná povinnost. Přál si, aby byl touto cestou nebyl šel, aby byl raněného nemusel vidět. Přesvědčoval sám sebe, že se ho případ netýká a že mu do toho nic není. *DA 499.2*

Oba tito mužové zastávali svatý úřad a byli vykladači Písma z povolání. Patřili k třídě lidí, zvláště vyvolených k tomu, aby byli zástupci Boha mezi lidmi. Měli „*míti soucit s lidmi, kteří z nevědomosti bloudí*“ (Žd 5,2), aby mohli vést lidi k pochopení velké lásky Boží k lidem. Byli povoláni k tomu, aby konali totéž dílo, jež Ježíš prohlásil za své, když pravil: „*Duch Páně jest nade mnou, protože mě pomazáním posvětil, abych hlásal evangelium chudým, poslal mě kázat zajatým propuštění a slepým navrácení zraku, propouštět raněné na svobodu.*“ (L 4,18) *DA 499.3*

Nebeští andělé shlížejí na utrpení rodiny Boží na zemi a jsou připraveni spolupracovat s lidmi při mírnění útlaku a utrpení. Bůh ve své prozřetelnosti vedl kněze a levitu po cestě, na níž ležel raněný ubožák, aby viděli, že potřebuje slitování a pomoc. Celé nebe napjatě sledovalo, zda srdce těchto mužů se pohnou soucitem s trpícím. Byl to Spasitel, kdo učil Židy na poušti; z oblakového a ohnivého sloupu je učil něčemu zcela jinému, než čemu je nyní učili kněží a učitelé. Milostivé opatření zákona se vztahovalo i na nižší zvířata, která nedovedou vyjádřit slovy své potřeby a bolesti. K tomu dostal Mojžíš pro dítky Izraele tyto příkazy: „*Trefil-li bys na vola nepřítel svého nebo osla jeho, an bloudí, obrátíš a dovedeš ho k němu. Uzřel-li bys, an osel toho, jenž tě má v nenávisti, leží pod břemenem svým, zdaž se udržíš, abys mu neměl pomoci?*“ (Ex 23,4.5) V příběhu o muži zraněném lupiči však Ježíš mluvil o případu bratra v utrpení. Oč více se měla jejich srdce ustrnout nad ním než nad tažným zvířetem! Skrze Mojžíše se jim dostalo poselství, že Hospodin, jejich Bůh, „*Bůh silný, veliký, mocný a hrozný,*“ „*čině soud sirotku a vdově, miluje také příchozího*“. Bůh přikázal: „*Protož milujte hostě.*“ „*Milovati ho budeš jako sebe samého.*“ (Dt 10,17-19; Lv 19,34) *DA 500.1*

Job pravil: „*Vně nenocoval host, dveře své pocestnému otvíral jsem.*“ (Jb 31,32) A když dva andělé v lidském přestrojení přišli do Sodomy, sklonil Lot svou tvář až k zemi a pravil: „*Aj, prosím páni moji, uchylte se nyní do domu služebníka svého, a zůstaňte přes noc.*“ (Gn 19,2) Všechna tato naučení byla knězi a levitovi dobře známa, avšak ve svém životě se jimi neřídili. Prošli školou náboženského a národního fanatismu a stali se z nich lidé sobečtí, úzkoprsí a povýšení. Když spatřili raněného, nemohli vědět, je-li to příslušník jejich národa nebo ne. Domnívali se, že by to mohl být Samaritán, a odvrátili se od něho. *DA 500.2*

V jejich počínání, jak je vylíčil Kristus, neviděl zákoník nic, co by odporovalo tomu, čemu se naučil o požadavcích zákona. Příběh však měl ještě pokračování: *DA 503.1*

Jakýsi Samaritán došel na své cestě k místu, kde ležel raněný, a když ho uviděl, zželelo se mu ho. Neptal se, zda tento neznámý je Žid nebo pohan. Samaritán dobře věděl, že kdyby na jeho místě byl Žid a on kdyby ležel na místě raněného, plivl by mu Žid do tváře a s opovržením by odešel. Proto však nezaváhal. Neuvažoval o tom, že se sám vydává v nebezpečí přepadení, když se zdrží na onom místě. Stačilo mu, že před ním ležela lidská bytost, trpící a potřebující pomoc. Svlékl své roucho a přikryl ho jím. Vzal olej a víno, které vezl s sebou pro vlastní potřebu, a ošetřil a napojil raněného. Vysadil ho na hřbet svého zvířete a pak kráčel zvolna vedle něho, jen co noha nohu mine, aby ušetřil cizince otřesů a nezpůsobil mu ještě větší bolest. Zavezl ho do hostince a pečoval o něho celou noc něžně a starostlivě. Ráno, když se raněný již zotavil, vydal se Samaritán na další cestu. Než však vyrazil, svěřil raněného péči hostinského, zaplatil mu výlohy a složil u něho ještě určitou částku peněz pro potřeby raněného. Ani s tím se však nespokojil; pro případ další potřeby dal hostinskému pokyn: „*Pečuj o něj, a co vynaložíš víc, já ti doplatím, až se budu vraceti.*“ (L 10,35) *DA 503.2*

Příběh skončil, Ježíš upřel svůj zrak na zákoníka, jako by četl v jeho duši, a pravil: „*Který z těchto tří zdá se ti, že byl bližním tomu, jenž upadl mezi lupiče?*“ (L 10,36) *DA 503.3*

Ani v této chvíli nechtěl zákoník přenést přes rty jméno Samaritán, a proto odpověděl: „*Ten, který mu prokázal milosrdenství.*“ Ježíš pravil: „*Jdi i ty a čin stejně!*“ (L 10,37) *DA 503.4*

Tím je otázka, „*kdo je můj bližní?*“ navždy zodpověděna. Kristus ukázal, že naším bližním není toliko příslušník církve, k níž patříme, nebo vyznavač víry, kterou vyznáváme. Nerozhoduje rasa, barva pleti nebo třídní rozdíl. Naším bližním je každý, kdo potřebuje naši pomoc. Naším

bližním je každá duše, zraněná nebo pohmožděná nepřitelem. Naším bližním je každý, kdo je vlastnictvím Božím. *DA 503.5*

V příběhu o milosrdném Samaritánu zobrazil Ježíš sebe a své poslání. Člověka oklamal, ztýral, oloupil a rozvrátil satan a pak ho ponechal zkáze; Spasitel se však slitoval nad naším bezmocným stavem. Opustil svou slávu a přišel, aby nás zachránil. Našel nás na pokraji smrti a ujal se nás. Hojil naše rány. Přikryl nás rouchem své spravedlnosti. Otevřel nám bezpečné útočiště a postaral se o nás za cenu svého vlastního života. Zemřel, aby nás vykoupil. Poukazuje na svůj vlastní příklad, praví Ježíš svým následovníkům: „*To vám přikazuji, abyste se milovali vespolek.*“ „*Jako jsem já vás miloval, abyste se i vy milovali vespolek.*“ (J 15,17; 13,34) *DA 503.6*

Zákoník se ptal Ježíše: „*Co mám činiti?*“ A Ježíš, potvrzuje lásku k Bohu a k člověku jako vrchol spravedlnosti, pravil: „*To číň a živ budeš.*“ Samaritán uposlechl příkazu laskavého a milujícího srdce, a tím prokázal, že je vykonavatelem zákona. Kristus vyzval zákoníka: „*Jdi i ty a číň stejně!*“ Od dítek Božích se očekává, že budou konat a ne pouze mluvit. „*Kdo říká, že v něm zůstává, jest povinen žíti také, jak žil on.*“ (1 J 2,6) *DA 504.1*

Tohoto naučení je dnes světu zapotřebí neméně, než když slyšel z úst Ježíšových. Sobectví a chladný formalismus téměř uhasily oheň lásky a zahnały ctnosti, které povznášejí povahu. Mnozí z těch, kdož vyznávají jméno Kristovo, zapomínají na to, že křesťané mají představovat Krista. Dokud se v denním životě neobětujeme pro blaho druhých, v rodinném kruhu, ve svém okolí pro své bližní, v církvi a všude jinde, pak nejsme křesťany, ať vyznáváme cokoli. *DA 504.2*

Kristus spojil své zájmy se zájmy lidstva a požaduje od nás, abychom se s ním spojili pro spásu lidstva. „*Zadarmo jste vzali,*“ praví, „*zadarmo dejte.*“ (Mt 10,8) Hřích je největší ze všech zel a je naší povinností, abychom cítili s hříšníkem a pomáhali mu. Je mnoho takových kteří bloudí a uvědomují si svou hanbu a svou pošetilost. Lační po slovech povzbuzení. Přemýšlejí o svých omylech a bludech, a to je dohánění takřka k zoufalství. Takové nesmíme opomíjet. Jsme-li křesťané, neprojdeme kolem nich bez povšimnutí, nebudeme se co nejdále odtahovat právě od těch, kteří naši pomoc potřebují nejvíce. Když vidíme lidskou bytost, trpící ať ranou nebo hříchem, nesmíme říkat: To se mne netýká. *DA 504.3*

„*Vy, kteří máte Ducha, napravujte takovéto v duchu mírnosti.*“ (Ga 6,1) Vírou a modlitbou přemáhejte moc nepřitele. Mluvte slova víry a povzbuzení, budou jako hojivý balzám skleslým a raněným. Mnozí, přemnozí umdleli a ztratili odvahu ve velkém boji života a jediné laskavé, potěšující slovo je mohlo posílit, aby nepodlehli. Neměli bychom nevšimavě projít kolem jediného trpícího, aniž bychom se pokusili dát mu z té útěchy, jíž se nám dostává od Boha. *DA 504.4*

To vše je právě naplněním zásady zákona, zásady, která je zobrazena v příběhu o milosrdném Samaritánu a která se projevila v životě Ježíšově. Ježíš zjevuje pravý význam zákona a ukazuje, co znamená milovat svého bližního jako sebe sama. A když dítky Boží prokazují milosrdenství a projevují laskavost a lásku ke všem lidem, pak tím také dosvědčují povahu nebeských ustanovení. Dosvědčují tak to, že „*zákon Hospodinův jest dokonalý, občerstvující duši*“ (Ž 19,8). A kdo neprojevuje takovou lásku, přestupuje zákon, o němž tvrdí, že ho ctí; neboť postoj, jaký projevujeme k svým bratrům, ukazuje, jaký je náš postoj k Bohu. Láska Boží v srdci je jediným zdrojem lásky k našim bližním. „*Říká-li kdo: Miluji Boha, ale nenávidí svého bratra, je lhář, neboť kdo nemiluje svého bratra, kterého viděl, jak může milovati Boha, kterého neviděl?*“ Milovaní, „*milujeme-li se vespolek, Bůh v nás zůstává a jeho láska jest v nás přivedena k dokonalosti*“ (1 J 4,20.12). *DA 505.1*

55. Bez okázalosti

Několik farizeů přišlo k Ježíši a tázalo se ho, „*kdy že přijde království Boží*“. Více než tři roky uplynuly od doby, kdy Jan Křtitel šířil poselství, které jako hlas polnice zaznělo celou zemí: „*Království nebeské jest blízko*.“ (Mt 3,2) A farizeové dosud neviděli ani známku ustavení království. Mnozí z těch, kdož zavrhlí Jana a na každém kroku stáli proti Ježíši, činili narážky na to, že Kristovo poslání se nevyplnilo. *DA 506.1*

Ježíš odpověděl: „*Království Boží nepřichází tak, abyste to pozorovali; nikdo neřekne: Hle, zde jest!, nebo Tam! Hle, vždyť království Boží je již mezi vámi!*“ (L 17,20.21) Království Boží začíná v srdci. Nehledejme tam či onde známek projevů pozemské moci, které by vyznačily jeho příchod. *DA 506.2*

„*Přijdou dny,*“ pravil Ježíš, obraceje se ke svým učedníkům, „*kdy budete toužiti, abyste spatřili jeden ze dnů Syna člověka, ale nespatříte.*“ (L 17,22) Protože není provázena světskou okázalostí, jste v nebezpečí, že nepoznáte slávu mého poslání. Neuvědomujete si, jak velké výsadě se právě těšíte, když máte mezi sebou oděného v lidskou podobu toho, jenž je životem a světlem lidí. Přijdou dny, kdy budete s touhou vzpomínat na chvíle, jež nyní prožíváte, kdy chodíte a rozmlouváte se Synem Božím. *DA 506.3*

Pro svou sobeckost a přizemnost nemohli ani učedníci Ježíšovi pochopit duchovní slávu, kterou jim chtěl Ježíš zjevit. Teprve když Kristus vystoupil ke svému Otci a když byl vylit Duch svatý na věřící, ocenili učedníci plně povahu Spasitele a jeho poslání. Když přijali křest Ducha, začali si uvědomovat, že byli v přítomnosti samého Pána slávy. Když si připomněli slova Kristova, jejich mysl se otevřela a pochopili proroctví a porozuměli divům, jež Ježíš vykonal. V mysli jim vyvstaly divy Ježíšova života a připadali si jako lidé, kteří se probudili ze sna. Uvědomili si, že „*Slovo se stalo tělem a ubytovalo se mezi námi, (a patřili jsme na jeho slávu, slávu, jakou má jenom jediný Syn od Otce,) plný milosti a pravdy*“ (J 1,14). Kristus skutečně přišel od Boha na hříšný svět, aby spasil padlé syny a dcery Adamovy. Když si to učedníci uvědomili, zdálo se jim, že při tom hráli mnohem méně významnou úlohu, než si dříve o sobě mysleli. Bez umlčení si připomínali jeho slova a jeho činy. Jeho naučení, kterým jen nejasně rozuměli, stala se pro ně novým zjevením. Písmo bylo pro ně novou knihou. *DA 506.4*

Když učedníci hloubali v proroctvích, jež svědčí o Kristu, přicházeli do styku s božstvím a poznávali toho, jenž vystoupil na nebesa, aby dokončil dílo, které započal na zemi. Poznávali, že v něm je vědění, kterému žádná lidská bytost nemůže bez božské pomoci porozumět. Bylo jim zapotřebí pomoci toho, jehož předvídali králové, proroci a spravedliví. Znovu a znovu s úžasem pročítali prorocká líčení jeho povahy a jeho díla. Jak nejasně kdysi chápali prorocké spisy! Jak nechápaví byli v pronikání do velkých pravd, které svědčí o Kristu! Když ho viděli v jeho ponížení, když chodil jako člověk mezi lidmi, nedovedli si vysvětlit tajemství jeho vtělení, jeho dvojí přirozenost. Jejich zrak byl zastřen, takže plně nepoznali božství v lidské podobě. Když je však osvětil Duch svatý, jak zatoužili opět ho uzřít a usednout u jeho nohou! Jak si přáli, aby mohli k němu přijít a požádat ho, aby jim vysvětlil místa v Písmu, jimž nemohli porozumět! Jak pozorně by naslouchali jeho slovům! Co tím Kristus myslel, když pravil: „*Mám vám ještě mnoho co říci, ale vy byste to nyní nesnesli.*“ (J 16,12)? Jak toužili všechno to vědět! Rmoutili se, že jejich víra byla tak slabá a že jejich představy byly tak nesprávné, že nedokázali pochopit skutečnost. *DA 507.1*

Bůh poslal hlasatele, aby zvěstoval příchod Kristův a obracel pozornost židovského národa a celého světa na jeho poslání, aby se lidé mohli připravit na jeho přijetí. Tato obdivuhodná osobnost, jejíž příchod ohlásil Jan Křtitel, žila mezi nimi více než třicet let a oni ho nepoznali jako toho, jenž byl poslán od Boha. Učedníky hryzalo svědomí proto, že připustili, aby je nevěra zviklala v názo-rech a zastřela jejich schopnost chápání. Uprostřed tohoto temného světa zazářilo Světlo a oni nepoznali, odkud přicházejí jeho paprsky. Ptali se teď sami sebe, proč se tehdy chovali tak, že je Kristus musel kárat. Často si připomínali rozmluvy s ním a říkali si: Proč jsme jen připustili, aby přizemní zájmy a protivenství kněží a rabínů zmátly naše smysly tak, že jsme nepochopili, že je mezi námi

někdo větší, než byl Mojžíš; že nás učil ten, jenž je moudřejší, než byl Šalomoun? Jak jsme byli hlší! Jak chabá byla naše chápavost! *DA 508.1*

Tomáš nechtěl uvěřit, dokud nevložil prst do rány způsobené římskými vojáky. Petr ho zapřel ve chvíli jeho ponížení a zavržení. Tyto trapné vzpomínky vyvstávaly živě v jejich myslích. Byli s ním, ale nepoznali ho a nevážili si ho. Jak jim však nyní toto všechno rozdíralo srdce, když poznali svou nevěru! *DA 508.2*

Když se kněží a přední mužové spojili proti nim, když byli předvedeni před radu a uvrženi do vězení, radovali se následovníci Kristovi z toho, „*že byli uznáni za hodné, aby byli potupení pro to jméno*“ (Sk 5,41). Radovali se z toho, že před lidmi i před anděly dokázali, že poznali slávu Kristovu, a že se rozhodli následovat ho, ať při tom ztratí cokoli. *DA 508.3*

Stejně jako za dnů apoštolů platí i dnes, že bez osvětlení božským Duchem nemůže člověk poznat slávu Kristovu. Pravdu a dílo Boží nemůže ocenit křesťan, který miluje svět a směřuje se s ním. Následovníky Mistrovny nenajdeme na schůdných cestách, zasypány světskými poctami a přizpůsobeny světu. Jsou daleko vpředu, kráčí po namáhavých stezkách, vydáni ponižování a tupení, v čele boje s „*vládami a vrchnostmi, s vládci světa nynější temnosti, s duchovými silami zla v oblasti nebeské*“ (Ef 6,12). I dnes, právě tak jako za dnů Kristových, nenacházejí porozumění a jsou vystaveni urážkám a útisku ze strany kněží a farizeů své doby. *DA 508.4*

Království Boží přichází bez vnější okázalosti. Evangelium milosti Boží se svým duchem nesopectví a sebezapírání se nikdy nemůže ztotožnit s duchem světa. Tyto dvě zásady jsou zcela protichůdné. „*Člověk jako přírodní bytost neuznává věci Ducha Božího – to je mu pošetilostí, nemůže toho poznati, poněvadž to se musí rozsuzovati duchovně.*“ (1 K 2,14) *DA 509.1*

Dnes je však v náboženském světě mnoho takových, kteří věří, že pracují pro ustanovení království Kristova jako pozemského a časného panství. Chtějí učinit našeho Pána vládcem všech království tohoto světa, vládcem jeho dvorů a táborů, jeho soudních síní, paláců a tržišť. Kojí se nadějí, že bude vládnout zákonnou mocí, posílenou lidskou autoritou. Protože nyní tu Kristus není osobně přítomen, chtějí sami jednat v jeho zastoupení, sami vykonávat zákony jeho království. Po zřízení takového království toužili Židé za dnů Kristových. Byli by Ježíše přijali, kdyby byl chtěl zřídit časné panství, mocí si vynutit zachovávání toho, co pokládali za zákony Boží a je učinit vykladači jeho vůle a vykonavateli jeho moci. Ježíš však pravil: „*Mé království není z tohoto světa.*“ (J 18,36) Nechtěl přijmout pozemský trůn. *DA 509.2*

Vláda, za níž Ježíš žil, byla úplatkářská a tyranská; všude panovaly zlořády – vyděračství, nesnášenlivost, utlačování a násilí. Přesto se Spasitel nepokoušel o nápravu občanského řádu. Neútočil na panující zlořády, ani neodsuzoval nepřátele národa. Nezasahoval do pravomoci nebo správy těch, kdož byli u moci. Ježíš, jenž je příkladem pro nás, se držel stranou světské správy. Ne proto, že by byl lhostejný k lidskému utrpení, nýbrž proto, že náprava nezáleží jen v lidských a vnějších opatřeních. Aby byla účinná, musí léčba postihnout každého jednotlivého člověka a musí mu dát nové srdce. *DA 509.3*

Ne z rozhodnutí dvorů nebo rad nebo zákonodárných shromáždění se rodí království Kristovo, ani pod patronací velkých mužů světa, nýbrž vstípením Kristovy přirozenosti v člověka působením Ducha svatého. „*Všem těm, kteří ho přijali, dal moc státí se dítkami Božími, těm, kteří věří v jeho jméno, kteří byli zplozeni ne z krve ani z vůle tělesnosti, ani z vůle mužovy, nýbrž z Boha.*“ (J 1,12.13) To je jediná moc, která může způsobit povznesení lidstva. A člověk může pomoci při uskutečňování tohoto díla tím, že bude hlásat slovo Boží a jednat podle něho. *DA 509.4*

Když apoštol Pavel začal působit v Korintě, lidnatém, bohatém a bezbožném městě, poskvrněném ohavnými neřestmi pohanství, pravil: „*Usoudil jsem nevědět u vás o ničem, leč o Ježíši Kristu, a to Kristu ukřižovaném.*“ (1 K 2,2) Když později psal několika z těch, kteří se poskvrnili nejhoršími hříchy, mohl uvést: „*Ale omyli jste se, byli jste posvěceni, ospravedlněni ve jménu Pána Ježíše Krista a v Duchu našeho Boha.*“ „*Stále děkuji Bohu za vás pro Boží milost, jež vám byla dána v Kristu Ježíši.*“ (1 K 6,11; 1,4) *DA 510.1*

Dnes, stejně tak jako za dnů Kristových, neleží dílo království Božího v rukách těch, kdož volají po uznání a po podpoře zemských vládců a lidských zákonů, nýbrž těch, kteří ve jménu Ježíšově hlásají lidem ty duchovní pravdy, jež v nich vyvolají týž pocit jako v Pavlovi: „*S Kristem jsem byl*

ukřižován. Co žije, nejsem již já, ale Kristus žije ve mně.“ (Ga 2,20) Pak budou pracovat pro blaho ostatních, jako pracoval Pavel, který řekl: „*Jsme tedy posly pro Krista, jako by vás Bůh skrze nás napomínal; pro Krista prosíme, smiřte se s Bohem.*“ (2 K 5,20) DA 510,2

56. Požehnání dítkám

Ježíš měl vždy rád děti. Byla mu milá jejich dětská přichylnost a jejich upřímná, nepředstíraná láska. Slova vděků z jejich nevinných úst mu zněla jako hudba a osvěžila ho na duchu, když byl sklíčen stykem s vychytranci a pokrytci. Kamkoli Spasitel vkročil, získával si svou laskavou tvář a svým jemným, něžným chováním lásku a důvěru dětí. *DA 511.1*

Mezi Židy bývalo zvykem, že rodiče přiváděli dítky k některému z rabínů, aby mohl vložit na ně své ruce a požehnat jim; Spasitelovi učedníci si však mysleli, že Kristovo dílo je příliš významné, než aby byl tímto vyrušován. Když k Ježíši přišly matky se svými maličkými, hleděli na ně učedníci s nelibostí. Mysleli si, že děti jsou ještě příliš malé, než aby mohly mít z návštěvy u Ježíše nějaký prospěch, a soudili, že by se Ježíš mohl mrzet, kdyby je k němu pustili. Ježíš se však mrzel na své učedníky. Spasitel chápal starostlivost a odpovědnost matek, které chtěly vychovat své děti podle slova Božího. Slyšel jejich modlitby. On sám je k sobě přivolal. *DA 511.2*

Jedna matka se svým dítětem odešla z domova, aby vyhledala Ježíše. Po cestě řekla sousedce, kam jde, a ta také chtěla, aby Ježíš požehnal jejím dětem. A tak přišlo spolu několik matek se svými maličkými. Některé z dětí byly již odrostlé. Když matky pronášely své přání, poslouchal Ježíš se soucitem a s účastí jejich prosbu, kterou vyslovovaly s ostychem a v slzách. Čekal však, aby viděl, jak se k nim zachovají učedníci. Když viděl, že posílají matky pryč v domnění, že se tím Ježíši zavděčí, ukázal jim, že jsou na omylu; pravil: „*Nechte děti a nebraňte jim přijít ke mně; neboť takovým náleží Království nebeské.*“ (Mt 19,14) Vzal děti do náruče, vložil na ně ruce a dal jim požehnání, pro něž si přišly. *DA 511.3*

Matky se zaradovaly. Vrátily se do svých domovů posíleny a oblaženy slovy Kristovými. Dostalo se jim povzbuzení, aby se ujaly svých povinností s novou chutí a daly se s nadějí do další práce pro své děti. I dnešní matky by měly přijímat slova Ježíšova s touž vírou. Kristus je i dnes vpravdě osobním Spasitelem, jakým byl, když žil mezi lidmi. Je i dnes vpravdě pomocníkem matek, jako když bral maličké do náručí v Judsku. I naše děti byly vykoupěny jeho krví, jako byly vykoupěny děti před dávnými věky. *DA 512.1*

Ježíš zná břímě, které spočívá na srdci každé matky. Ten, jehož matka se potýkala s bídou a nedostatkem, cítí s každou matkou v jejich povinnostech. Ten, jenž vážil dalekou cestu, aby potěšil kananejskou ženu v jejích úzkostech, učiní právě tolik pro dnešní matky. Ten, jenž vrátil vdově z Naim jejího jediného syna a jenž v smrtelném zápasu na kříži vzpomněl své vlastní matky, cítí i dnes s mateřským bolem. V každém zármutku a v každé nouzi poskytne útěchu a pomoc. *DA 512.2*

Matky by se měly uchýlovat k Ježíši se svými starostmi. Najdou u něho dostatek milosti, která jim pomůže ve výchově jejich dětí. Dveře jsou otevřeny pro každou matku, která složí své břímě k nohám Spasitelovým. Ten, jenž pravil: „*Nechte děti a nebraňte jim přijít ke mně,*“ stále vyzývá matky, aby přivedly své maličké, aby jim požehnal. I kojeneček v náruči své matky bude spočívat ve stínu Všemohoucího skrze víru prosící matky. V Janu Křtiteli přebýval Duch svatý od jeho narození. Budeme-li žít ve spojení s Bohem, smíme se také nadíti, že božský Duch bude utvářet naše maličké již od jejich neútlejšího věku. *DA 512.3*

V dětech, jež byly k němu přivedeny, viděl Ježíš muže a ženy, z nichž se stanou dědici jeho milosti a účastníky jeho království, a někteří z nich mučedníky pro jeho jméno. Věděl, že tyto děti budou naslouchat jeho slovům a přijímat ho za svého Vykupitele mnohem ochotněji než dospělí, z nichž mnozí jsou vypočítaví a zatvrzelí. Když je poučoval, dovedl se přiblížit jejich úrovni. On, Majestát nebes, se nerozpakoval odpovídat na jejich otázky a podávat svá důležitá naučení prostými slovy, přizpůsobenými jejich dětskému chápání. Zasíval do jejich myslí sémě pravdy, jež v pozdějších letech vzklíčí a přinese ovoce k životu věčnému. *DA 512.4*

Ta pravda platí stále, že dětská mysl je k učení evangelia nejvnímavější; srdce dětí jsou přístupna božským vlivům a nezapomínají poučení, jich se jim dostalo. Malé děti mohou být křesťany, protože mají zážitky přiměřené jejich věku. Je jim třeba, aby byly vychovávány v duchovních vě-

cech, a rodiče by jim měli poskytnout všechny možnosti k tomu, aby se jejich povaha utvářela k obrazu pravdy Kristovy. *DA 515.1*

Otcové a matky by se měli na své děti dívat jako na mladší členy rodiny Páně, kteří jim byli svěřeni, aby je vychovali pro nebe. Všechna naučení, která jsme sami získali od Krista, bychom měli dát svým dětem, pokud je jejich mladá mysl může přijmout, a postupně jim odhalovat krásu nebeských zásad. Tím se křesťanský domov stává školou, v níž jsou rodiče učiteli a Kristus sám hlavním učitelem. *DA 515.2*

Když působíme na obrácení svých dětí, nečekejme, že se u nich projeví prudké hnutí mysli jako hlavní důkaz, že jsme je přesvědčili o hříchu. Ani není třeba, bychom přesně znali okamžik, kdy se obrátily. Měli bychom je učit, aby přinášely své hříchy Ježíši, žádaly ho o odpuštění a věřily, že jim odpustí a že je přijme, jako přijal k sobě dítky, když byl na zemi. *DA 515.3*

Když matka učí své děti, aby ji poslouchaly z lásky k ní, učí je tomu nejzákladnějšímu v životě křesťana. Matčina láska je pro dítě láskou Kristovou a děti, které věří své matce a poslouchají ji, učí se věřit Spasiteli a poslouchat ho. *DA 515.4*

Ježíš byl vzorem pro děti, a byl také příkladem pro otce. Mluvil jako ten, jenž má moc a vážnost, a jeho slovo mělo sílu; přesto v žádné své rozmluvě s lidmi hrubými a prchlivými nepoužil jediného nelaskavého nebo nezdvořilého výrazu. Kristova milost v srdci vám vdechne nebeskou důstojnost a smysl pro slušnost. Vše, co je hrubé, jejím působením zjihne, dokáže zkrotit vše, co je sprosté a nevlídné. Jejím vlivem dokáží otcové a matky jednat se svými dětmi jako s rozumnými bytostmi, právě tak, jak by chtěli, aby se jednalo s nimi. *DA 515.5*

Rodiče, dbejte při výchově svých dětí příkladu v přírodě, jimiž nás Bůh učí. Jak si budete počínat, budete-li chtít vypěstovat karafiát nebo růži nebo lilii? Zeptejte se zahradníka, jak to dělá, že každá ratolest a každý lísteček roste tak krásně a vyvíjí se tak souměrně a půvabně. Řekne vám, že s nimi nezachází hrubě nebo prudce, neboť tím by se polámaly jemné stonky. Věnuje jim stálou pozornost. Zavlažuje půdu a chrání rostoucí květinčky před prudkým větrem i před pražicím sluncem, a Bůh pak působí, že rostou a kvetou do krásy. Následujte při výchově svých dětí příkladu zahradníka. Laskavým zájmem a laskavou pomocí se snažte utvářet jejich povahu podle vzoru Kristovy povahy. *DA 516.1*

Povzbuzujte v nich projevy lásky k Bohu a jednoho k druhému. Důvod, proč je na světě tolik necitelných mužů a žen, je v tom, že pravá láska je pokládána za slabost, a proto je nedoceňována a tlumena. Lepší povahové stránky lidí byly v dětství potlačovány; a pokud světlo božské lásky nerozehřeje jejich chlad a sobectví, nepoznají štěstí. Chceme-li, aby naše děti měly laskavého ducha Ježíšova a účastenství, které nám projevují andělé, musíme v nich povzbuzovat touhu po lásce, která je vlastní tomuto věku. *DA 516.2*

Učte děti, aby v přírodě viděly Krista. Vezměte je s sebou ven do volné přírody, pod majestátní stromy, do zahrady, a učte je, aby ve všech podivuhodných dílech přírody viděly výraz jeho lásky. Učte je, že on stvořil zákony, jež ovládají vše živé, a že stvořil zákony pro nás a že tyto zákony jsou pro naše štěstí a pro naši radost. Neunavujte je dlouhými modlitbami a únavnými radami, ale učte je na příkladě přírodních jevů poslušnosti zákona Božího. *DA 516.3*

Získáte-li jejich důvěru v sebe jako v následovníky Kristovy, nebude vám pak zatěžko poučit je o velké lásce, jíž nás miluje. Pokusíte-li se vysvětlit jim pravdy spasení a ukázat jim Krista jako osobního Spasitele, přispějí vám na pomoc andělé. Pán obdaří otce a matky milostí, aby zaujali své maličké překrásným vyprávěním o Děťátku z Betléma, jež je vpravdě nadějí světa. *DA 517.1*

Když Ježíš řekl učedníkům, aby nebránili dítkám přicházet k němu, řekl to vlastně svým následovníkům ve všech dobách – služebníkům církve, kazatelům, pomocníkům a všem křesťanům. Ježíš přitahuje dítky a nás vybízí: Nebraňte jim, aby přišly; jako by tím chtěl říci: Ony přijdou, nebudete-li jim zbraňovat. *DA 517.2*

Dbejte toho, abyste svým nekřesťanským jednáním nevyvolávali falešnou představu Krista. Dbejte toho, abyste svým chladem a svou necitlivostí nevzdalovali maličké od Ježíše. Nedopusťte, aby v nich vznikl pocit, že nebe pro ně nebude příjemným místem, budete-li tam vy. Nehovořte o náboženství jako o něčem, čemu nemohou děti rozumět, a nepočínejte si tak, aby se v nich nevzbudil pocit, že nemohou ve svém věku přijmout Krista. Nevzbuzujte v nich nesprávný dojem, že Kris-

tovo náboženství je náboženství neradostné a že přijdou-li ke Kristu, budou se muset vzdát všeho, co činí život radostným. *DA 517.3*

Když Duch svatý zapůsobí na srdce dětí, pomáhajte svou účastí. Učte je, že Spasitel je volá, že nic mu nezpůsobí větší radost, než když se mu oddají v rozpuku a svěžesti svého mládí. *DA 517.4*

Spasitel sleduje s nekonečnou láskou duše, které vykoupil svou vlastní krví. Má na ně právo, jež si vydobyl svou láskou. Prahne po nich nevýslovnou touhou. Jeho srdce se po nich vztahuje, a to nejen po dítkách způsobných, ale i po těch, které zdělily neblahé povahové rysy. Mnozí rodiče nechápou, jak velká je jejich odpovědnost za tyto povahové nedostatky, jež se projevují v jejich dětech. Nedostává se jim laskavosti a moudrosti k tomu, aby správně zacházeli se svými zbloudilými dětmi, jež sami učinili takovými, jakými jsou. Ježíš však na takové děti pohlíží se soucitem. V následcích vidí příčinu. *DA 517.5*

Křesťan může být pomocníkem Kristovým v tom, že přivádí takové děti ke Spasiteli. Moudře a ohleduplně je může připoutat ke svému srdci, může jim dodávat odvahu a naději a milostí Kristovou může zažít, jak se změní v povaze tak, že bude možno o nich říci: „*Takovým náleží království nebeské.*“ *DA 517.6*

57. „Jedno ti chybí“

„Když vycházel na cestu, přiběhl kdosi, poklekl před ním a ptal se ho: Dobrý Mistře, co mám činiti, aby se mi dostalo podílu ve věčném životě?“ (Mk 10,17) DA 518.1

Mladý muž, který položil tuto otázku, byl z knížecího rodu. Měl mnoho statků a zastával odpovědné místo. Viděl, jakou lásku projevuje Kristus k dětem, které k němu přivedli; viděl, jak něžně se k nim chová, jak je bere do náručí a v jeho srdci se zrodila láska ke Spasiteli. Pocítil touhu stát se jeho učedníkem. Byl tak hluboce pohnut, že když Kristus odcházel, běžel za ním, vrhl se na kolena k jeho nohám a s upřímností a opravdovostí se ho zeptal na to, co bylo tak důležité pro jeho duši, jakož i pro duši každé lidské bytosti: *„Dobrý Mistře, co mám činiti, aby se mi dostalo podílu ve věčném životě?“ DA 518.2*

„Proč mě nazýváš dobrým?“ pravil Kristus. *„Nikdo není dobrý, leč jediný Bůh.“* (Mk 10,18) Ježíš chtěl vyzkoušet upřímnost knížete a vyvrátit mu měřítko, podle něhož ho pokládá za dobrého. Zdali pak si uvědomuje, že ten, s nímž rozmlouvá, je Syn Boží? Jaké je vlastně pravé cítění jeho srdce? DA 518.3

Tento kníže měl vysoké mínění o své vlastní spravedlnosti. Ve skutečnosti nepocíťoval, že by mu něco scházelo, přesto však byl velmi nespokojený. Cítil potřebu něčeho, čeho se mu nedostávalo. Nemohl by mu Ježíš požehnat, jako požehnal dětem a tím ukojit potřebu jeho duše? DA 518.4

V odpovědi na otázku mu Ježíš řekl, že poslušnost přikázání Božích je nutná, chce-li obdržet věčný život; a pak uvedl některá z přikázání, která ukazují, jaké jsou povinnosti člověka k jeho bližním. Kníže na to odpověděl přisvědčivě: *„To všechno jsem zachovával od svého mládí. Co mi ještě schází?“* (Mk 10,20; Mt 19,20) DA 518.5

Kristus se zahleděl do tváře mladíkovy, jako by v ní četl, jaký byl jeho život a jaká je jeho povaha. Zamiloval si ho a chtěl mu dát klid, požehnání a radost, jež by od základu změnily jeho povahu. *„Jedno ti schází,“* pravil, *„jdi, prodej vše, co máš, dej žebrákům, a budeš mít poklad v nebi, a pak přijď, následuj mne!“* (Mk 10,21) DA 519.1

Kristus byl upoután tímto mladým mužem. Věděl, že jeho tvrzení *„To všechno jsem zachovával od svého mládí“* bylo míněno upřímně. Vykupitel v něm chtěl vzbudit takové poznání, jež by mu umožnilo vidět, jak je potřebná oddanost srdce a křesťanská dobrota. Přál si, aby v mladíku našel pokorné a kající srdce, které si je vědomo toho, že nejvyšší láska patří Bohu a že její potřeba je skryta v dokonalosti Kristově. DA 519.2

Ježíš viděl, že by měl v tomto knížeti právě takového pomocníka, jakého by potřeboval, kdyby se tento mladý muž chtěl stát jeho spolupracovníkem v díle spasení. Kdyby se chtěl podřídit Kristovu vedení, stal by se z něho účinný činitel pro konání dobra. Kníže by mohl být význačným představitelům Krista, neboť měl takové vlastnosti, jež by mu umožnily stát se božskou silou mezi lidmi, kdyby se spojil se Spasitelem. Kristus prohlédl jeho povahu a zamiloval si ho. V srdci knížete se také probudila láska ke Kristu, neboť láska rodí lásku. Ježíš v něm chtěl mít svého spolupracovníka. Chtěl ho přetvořit k svému obrazu, v zrcadlo, v němž by se odrážela podoba Boží. Chtěl rozvinout jeho výbornou povahu a posvětit ji pro svou službu. Kdyby se byl kníže tehdy oddal Kristu, byl by rostl v ovzduší jeho přítomnosti. Kdyby se byl takto rozhodl, jak jiný by byl býval jeho budoucí život! DA 519.3

„Jedno ti schází,“ pravil Ježíš. *„Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej svůj majetek, dej chudým, a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!“* (Mt 19,21) Ježíš četl v srdci knížete. Scházela mu toliko jediná věc, ale byla to právě věc nejpodstatnější. Scházela mu v duši láska k Bohu. Tento nedostatek, nebude-li napraven, by mohl být pro něho osudný; celá jeho povaha by se mohla zkazit. Holdováním požitků se posiluje sobectví. Aby mohl přijmout lásku Boží, musel by se vzdát lásky k sobě. DA 519.4

Kristus podrobil muže zkoušce. Vyzval ho, aby se rozhodl mezi nebeským pokladem a světským bohatstvím. Nebeský poklad bude mít zajištěn, bude-li následovat Krista. Musí se však vzdát všeho svého; svou vůli musí podřídit Kristovu vedení. Sama svatost Boží se knížeti nabízela. Na-

bízela se mu výsada stát se synem Božím a spolu s Kristem spoludědicem nebeského pokladu. Musí však vzít kříž a následovat Spasitele na cestě sebezapření. *DA 519.5*

Slova Kristova: „*Vyvolte sobě dnes, komu byste sloužili*“ (Joz 24,15) platila v pravdě knížeti jako pozvání. Rozhodnout měl sám. Ježíš toužil po jeho obrácení. Ukázal mu skvrnu v jeho povaze a s hlubokým zájmem sledoval, jak se mladý muž rozhodne. Rozhodne-li se následovat Krista, bude muset ve všem uposlechnout jeho slov. Bude se muset zříci svých ctižádostivých plánů. S jakou opravdovou úzkostnou touhou, s jakou dychtivostí v duši pohlížel Spasitel na mladého muže v naději, že přijme pozvání Ducha Božího! *DA 520.1*

Kristus kladl jedinou podmínku, za níž se kníže mohl dostat tam, kde by se zdokonalil v křesťanské povaze. Kristova slova byla slova moudrá, i když se zdála strohá a přemrštěná. V jejich přijetí a v jejich poslušnosti byla jediná naděje knížete na spásu. Jeho vysoké postavení a jeho majetek měly na jeho povahu neblahý vliv. Kdyby se mu poddal, vytlačil by postupně Boha z jeho citu. Držet se od Boha, ať málo nebo mnoho, znamenalo podržet si to, co by oslabovalo jeho mravní sílu a působnost; neboť holdujeme-li věcem tohoto světa, jakkoli jsou vratké a nicotné, jsme jimi pozvolna pohlcováni. *DA 520.2*

Kníže rychle poznal, co všechno v sobě zahrnují slova Kristova, a zesmutněl. Kdyby si byl uvědomil, jakou cenu má nabízený dar, okamžitě by se byl přihlásil k následovníkům Kristovým. Byl členem vážené židovské rodiny a satan ho vábil lákavými vyhlídkami do budoucna. Chtěl nebeský poklad, chtěl však také časné výhody, jež mu poskytovalo jeho bohatství. Litoval, že jsou takové podmínky; toužil po věčném životě, nebyl však ochoten přinést obět. Cena věčného života se mu zdála příliš velká, a odešel zarmoucen, „*neboť měl mnoho majetku*“ (Mt 19,22). *DA 520.3*

Jeho tvrzení, že zachovává zákon Boží, bylo klamem. Dokázal, že jeho modlou je bohatství. Nemohl zachovávat přikázání Boží, neboť miloval především svět. Miloval dary Boží více než samého Dárce. Kristus nabídl mladému muži své společenství. „*Následuj mne!*“ řekl mu. Spasitel však pro něho neznamenal tolik, jako pro něho znamenalo jeho vlastní jméno mezi lidmi nebo jeho majetek. Vzdát se svého pozemského majetku, který bylo lze vidět, za nebeský poklad, který je neviditelný, bylo pro něho příliš nejisté a odvážné. Odmítl nabídku věčného života a odešel, aby uctíval svět. Tisíce lidí procházejí takovou zkouškou, když se rozhodují mezi Kristem a světem; a mnozí se rozhodují pro svět. Jako tento mladý kníže odvracejí se od Spasitele a v duši si říkají: Nechci mít tohoto Muže za svého vůdce. *DA 520.4*

Kristovo jednání s mladíkem je pro nás naučením. Bůh nám dává návod k jednání, jímž se musí řídit každý z jeho služebníků. Je to poslušnost jeho zákona, ne však pouhá poslušnost, již vyžaduje zákon, nýbrž poslušnost, která prostupuje celý život a zračí se v povaze. Bůh stanovil, jaká má být povaha všech těch, kdož se chtějí stát účastníky jeho království. Mohou to být jen ti, kteří se chtějí stát Kristovými spolupracovníky, jen ti, kdož řeknou: Pane, vše, co mám, a vše, co jsem, je tvé; jen takoví budou uznáni za syny a dcery Boží. Každý by měl uvážit, co to znamená toužit po nebi a přesto se od něho odvracet kvůli stanoveným podmínkám. Pomyslete na to, co znamená říci „Ne“ na nabídku Kristovu. Kníže řekl: „Ne, nemohu ti dát všechno.“ Neříkáme my totéž? Spasitel se nabízí, že nám pomůže v díle, k němuž nás povolal Bůh. Nabízí, že použije prostředků, jež nám Bůh dává, aby se jeho dílo šířilo po světě. Jen tímto způsobem nás může spasit. *DA 523.1*

Knížeti byl majetek svěřen proto, aby se osvědčil jako jeho věrný správce; těchto statků měl použít pro blaho těch, kdož jsou v nouzi. Stejně tak i dnes svěčuje Bůh lidem prostředky, schopnosti a příležitosti, aby mohli být jeho prostředníky v pomáhání chudým a trpícím. Kdo svěřených darů užívá podle Božích záměrů, stává se spolupracovníkem Spasitelovým. Ziskává duše pro Krista, neboť je představitelem Krista. *DA 523.2*

Těm, kdož jako mladý kníže zastávají vysoká postavení a mají velké majetky, se může zdát, že vzdát se všeho, aby mohli následovat Krista, je příliš velká obět. Právě to však je návod k jednání pro všechny, kdož se chtějí stát učedníky Kristovými. Nedostatečná poslušnost nemůže být uznána. Sebeobětování je podstatou Kristova učení. Poslušnost se často přikazuje slovy, jež se zdají příkrá; to proto, že není jiné cesty k záchraně člověka než oprostít ho od těch věcí, které by rozvrátily celou bytost, kdyby jim holdoval. *DA 523.3*

Když Kristovi následovníci vracejí Pánu to, což jeho jest, shromažďují poklad, který jim bude dán, až uslyší slova: „*Dobře, dobrý a věrný služebníče, ... vejdi v radost svého Pána,*“ „*jenž místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbal na potupu a nyní jest usazen po pravici trůnu Božího.*“ (Mt 25,23; Žd 12,2) Radost z toho, že vidí vykoupené duše, duše navěky spasené, je odměnou všech, kdož kráčeli ve stopách toho, jenž pravil: „*Následuj mne.*“ DA 523,4

58. „Lazare, pojd' ven!“

K nejvěrnějším učedníkům Kristovým patřil Lazar z Betanie. Jeho víra v Krista byla silná od chvíle, kdy se s ním poprvé setkal; jeho láska ke Kristu byla hluboká a Spasitel si ho velmi oblíbil. Právě s Lazarem učinil Kristus největší ze svých divů. Spasitel přinášel požehnání všem, kdož u něho hledali pomoc; Kristus miluje všechny lidi, k někomu však má zvlášť vřelý vztah. Silné pouto lásky ho vázalo k rodině z Betanie a pro jednoho jejího člena učinil svůj nejpodivuhodnější skutek.

DA 524.1

V domě Lazarově nacházel Ježíš často odpočinek. Spasitel neměl svůj vlastní domov; byl závislý na pohostinství svých přátel a učedníků a často, když byl unaven a zatoužil po lidské společnosti, rád se uchyloval před podezíráním a řevnivostí zlobných farizeů do této tiché domácnosti. Zde byl upřímně vítán, zde nacházel čisté, nesobecké přátelství. Zde mohl mluvit prostě a naprosto otevřeně, zde věděl, že jeho slova budou pochopena a zachována. DA 524.2

Náš Spasitel si vážil klidného domova a pozorných posluchačů. Toužil po lidské laskavosti, něžnosti a lásce. Těm, kdož přijímali nebeské pokyny, které vždy ochotně udílel, se dostalo velkého požehnání. Když lidé v zástupech provázeli Krista širými poli, odhaloval jim krásy přírodního světa. Snažil se rozšířit jejich vnímavost, aby pochopili, jak ruka Boží udržuje svět. Aby si začali vážit dobroty a štědrosti Boží, upozorňoval své posluchače na tiše padající rosu, na vlahý déšť a zářivý sluneční svit, jehož se dostává jak dobrým, tak zlým. Chtěl, aby si lidé lépe uvědomili péči, kterou Bůh věnuje činnosti lidí, jež stvořil. Lidé však jakoby neslyšeli, a tak v Lazarově domově v Betanii nacházel Ježíš odpočinek po únavném působení ve veřejnosti. Zde otvíral vděčným posluchačům knihu prozřetelnosti. V těchto neveřejných rozpravách vykládal svým posluchačům to, co se ani nepokoušel říci nahodilému zástupu lidí. Se svými přáteli nemusel mluvit v podobenstvích. DA 524.3

Když Kristus podával svá podivuhodná naučení, sedávala Marie u jeho nohou jako pozorný a oddaný posluchač. Jednou byla Marta plně zaměstnána přípravou jídla, přišla k Ježíši a pravila: *„Pane, je ti to jedno, že má sestra mne nechala samotnou sloužiti? Řekni jí přec, aby mi pomohla!“* (L 10,40) Tehdy byl Kristus poprvé na návštěvě v Betanii. Spasitel a jeho učedníci dorazili právě z namáhavé cesty pěšky z Jericha. Marta se starostlivě starala o jejich pohodlí a ve své úzkostlivé péči zapomněla na zdvořilost, jíž byla povinna svému Hostu. Ježíš jí odpověděl mírně a trpělivě: *„Marto, Marto! Staráš se a znepokojuješ o mnoho věcí; jest potřebí jen málo, jen jednoho; Marie si totiž vybrala dobrý díl, jenž jí nebude odňat.“* (L 10,41-42) Marie totiž ukládala do své mysli vzácná slova, jež splývala se rtů Spasitelových, slova, jichž si cenila více než nejdražších klenotů světa. DA 525.1

To „jediné“, čeho bylo Martě potřeba, byl klidný, zbožný duch, hlubší zájem o poznání budoucího, nesmrtelného života a milosti, potřebné pro duchovní růst. Měla být méně úzkostlivá o věci pomíjivé a jevit větší zájem o věci, jež potvrzují navěky. Ježíš učí své dívky, aby se chápaly každé příležitosti k nabytí toho poznání, jež jim dá moudrost ke spasení. Věc Kristova vyžaduje pečlivých a zdatných pracovníků. Je v ní široké pole působnosti pro takové Marty, jež jsou horlivé v čínorodé náboženské práci. Nejprve však necht' usednou s Marií u nohou Ježíšových. Necht' píle, ochota a čínorodost je posvěcena milostí Kristovou; pak bude život nepřemožitelnou silou dobra. DA 525.2

Do pokojného domu, v němž Ježíš odpočíval, vstoupil smutek. Lazar byl stížen náhlou nemocí a jeho sestry poslaly pro Spasitele se vzkazem: *„Pane, hle, ten, kterého miluješ, je nemocen.“* (J 11,3) Poznaly, že nemoc, která zachvátila jejich bratra, je prudká, věděly však, že Kristus již osvědčil svou moc léčit všechny nemoci. Věřily, že s nimi bude mít soucit v jejich zármutku; proto ho naléhavě nežádaly, aby přišel ihned, nýbrž mu poslaly jen zprávu: *„Ten, kterého miluješ, je nemocen.“* Myslely si, že na jejich vzkaz hned odpoví a že přijde k nim do Betanie, co nejrychleji bude moci. DA 525.3

S úzkostí čekaly na zprávu od Ježíše. Dokud byla jen jiskra života v jejich bratru, modlily se a čekaly, až přijde Ježíš. Posel se však vrátil bez něho. Přinesl jen vzkaz: *„To není nemoc k smrti.“* (J 11,4) Sestry se proto kojily nadějí, že Lazar zůstane naživu. Laskavými slovy naděje a povzbuzení se pokoušely potěšit nemocného, který byl již téměř v bezvědomí. Když Lazar zemřel, byly trpce

zklamány; pociťovaly však povzbuzující milost Kristovu a ta jim bránila, aby svalovaly vinu na Spasitele. *DA 526.1*

Když Ježíš uslyšel vzkaz, neprojevil žádný bol, který měl podle očekávání učedníků projevit, a učedníci si proto mysleli, že zpráva ho nechává chladným. Ježíš na ně pohlédl a pravil: „*To není nemoc k smrti, ale pro Boží oslavu, aby skrze ni Syn Boží byl oslaven.*“ (J 11,4) Ještě dva dny setrval na tom místě, kde ho zastihla zpráva. Toto otálení si učedníci nedovedli vysvětlit. Mysleli na to, jakou útěchou by byla jeho přítomnost v postižené domácnosti. Dobře věděli, jak silné city chová k rodině v Betanii, a proto je překvapilo, že na truchlivou zprávu „*Ten, kterého miluješ, je nemocen*“ neodpověděl činem. *DA 526.2*

V následujících dvou dnech Ježíš o Lazarovi nemluvil a zdálo se, že na vzkaz zapomněl. Učedníci mysleli na Jana Křtitele, předchůdce Ježíšova. Tehdy se také divili, proč Ježíš, nadaný divotvornou mocí, připustil, aby Jan hynul ve vězení a nakonec zemřel násilnou smrtí. Když měl Ježíš takovou moc, proč nezachránil Janovi život? Tuto otázku často kladli farizeové, kteří ji pokládali za jasný důkaz, vyvracející Kristovo tvrzení, že je Synem Božím. Spasitel upozorňoval své učedníky, že je čekají zkoušky, újmy a pronásledování. Což je opustí v soužení? Mnozí začali uvažovat, zda se nezmýlili v jeho poslání. Všichni byli velmi znepokojeni. *DA 526.3*

Když uplynuly dva dny, pravil Ježíš učedníkům: „*Vraťme se do Judeje!*“ (J 11,7) Učedníci se dohadovali, proč Ježíš čekal dva dny, když měl v úmyslu jít do Judeje. Především však jejich mysl ovládala starost o Krista a o sebe. V cestě, kterou chtěl Ježíš uskutečnit, viděli jen nebezpečí. „*Rabí, „pravili, „zrovna teď tě chtěli Židé ukamenovati, a zas tam jdeš?“ Ježíš odpověděl: „Nemá den dvanáct hodin?“ (J 11,8.9) Mne vede můj Otec; pokud činím jeho vůli, můj život je v bezpečí. Mých dvanáct denních hodin ještě neskončilo. Vstoupil jsem do posledních chvil svého dne, ale až do jeho konce jsem v bezpečí.* *DA 526.4*

„*Kdo ve dne chodí, „pravil Ježíš dále, „neklopýtne, poněvadž vidí světlo tohoto světa.*“ Kdo činí vůli Boží, kdo kráčí po cestě, kterou vyznačil Bůh, nemůže klopýtnout a padnou. Světlo řídicího Ducha Božího mu osvěcuje jeho povinnost a vede ho přímo až na konec jeho díla. „*Chodí-li však kdo v noci, klopýtne, poněvadž v něm není světla.*“ (J 11,9.10) Kdo kráčí svou vlastní cestou, na niž ho Bůh nepovolal, ten klopýtne. Pro takového je den obrácen v noc a ať je kdekoli, nikde není v bezpečí. *DA 527.1*

„*To řekl a potom dodal: Náš přítel Lazar usnul. Ale jdu, abych jej probudil.*“ (J 11,11) „*Náš přítel Lazar usnul.*“ Jak dojemná slova, plná soucitu! Učedníci přemýšleli o nebezpečí, jež hrozí jejich Mistru cestou do Jeruzaléma, a přitom téměř zapomněli na zarmoucenou rodinu v Betanii. Kristus však nezapomněl. Učedníci se tím cítili zahanbeni. Předtím byli zklamáni, protože Kristus neodpověděl na vzkaz bez meškání. Málem si mysleli, že nemá Lazara a jeho sestry tak rád, jak se domnívali, neboť pak by byl k němu spěchal s poslem. Avšak slova „*náš přítel Lazar usnul*“ vzbudila v nich opět správné pocity. Přesvědčili se, že Kristus na své trpící přátele nezapomněl. *DA 527.2*

„*Učedníci mu odpověděli: Pane, usnul-li, bude zachráněn. Ježíš mluvil o jeho smrti, ale oni si mysleli, že mluví o usnutí spánkem.*“ (J 11,12.13) Svým věřícím dítkám znázorňuje Kristus smrt jako spánek. Jejich život je skryt s Kristem v Bohu a ti, kdož umírají, budou v něm spát, dokud nezažní poslední troubení. *DA 527.3*

„*Tu jim Ježíš řekl zřetelně: Lazar zemřel; jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Ale pojďme k němu!*“ (J 11,14.15) Tomáš viděl jen smrt, která čeká jeho Mistra, půjde-li do Judeje; vzmužil se však a řekl ostatním učedníkům: „*Pojďme i my, abychom s ním podstoupili smrt.*“ (J 11,16) Věděl, jak velice Židé Krista nenávidí. Zamýšleli připravit ho o život, avšak tento záměr se jim nedařilo uskutečnit, protože jeho vyměřený čas dosud celý neuplynul. V této době ochraňovali Ježíše nebeští andělé a ani v Judeji, kde rabíni spřádali plány, jak by se ho mohli zmocnit a poslat ho na smrt, se mu nemohlo stát nic zlého. *DA 527.4*

Učedníci se divili, když Kristus pravil: „*Lazar zemřel; jsem rád, že jsem tam nebyl.*“ Což se Spasitel sám rozhodl, že se vyhne domu, kde žijí jeho trpící přátelé? Marie a Marta a umírající Lazar byli zdánlivě opuštěni. Avšak nebyli sami. Kristus viděl vše a po smrti Lazarově posiloval zarmoucené sestry svou milostí. Ježíš byl svědkem jejich zármutku, když jejich bratr zápasil se svým nepřitelem – smrtí. Cítil každý záchvěv úzkosti, když řekl svým učedníkům: „*Lazar zemřel.*“ Kris-

tus však myslil nejen na své milované přátele v Betanii, myslel také na výchovu svých učedníků. Oni budou jeho zástupci na světě, aby požehnání Otcovo mohlo obsáhnout všechny lidi. Kvůli nim dopustil, aby Lazar zemřel. Kdyby ho byl uzdravil, nebylo by bývalo došlo k divu, který bude nej-
mocnějším důkazem jeho božství. *DA 528.1*

Kdyby byl Kristus dlel u lůžka nemocného, Lazar by byl nezemřel; neboť satan by byl neměl nad ním moc. Smrt by byla nemohla namířit svůj šíp na Lazara v přítomnosti Dárce života. Proto se Kristus nedostavil. Strpěl, aby nepřítel projevil svou moc, aby ho pak mohl jako poraženého vyhnat. Připustil, aby se Lazar dostal pod nadvládu smrti; a zarmoucené sestry musely přihlížet tomu, jak je jejich bratr ukládán do hrobu. Kristus věděl, že až pohlédnou do mrtvé tváře svého bratra, bude jejich víra ve Vykupitele vystavena těžké zkoušce. Věděl však také, že po zápase, který nyní prodělávají, zazáří jejich víra s ještě větší silou. Cítil každý záchvěv bolesti, kterou prožívají. Jeho láska k nim nebyla o nic menší tím, že u nich nebyl; věděl však, že pro ně, pro Lazara, pro sebe i pro své učedníky bude musit zvítězit. *DA 528.2*

„*Kvůli vám, abyste uvěřili.*“ Pro všechny, kdož se vztahují po řídící ruce Boží, je chvíle největšího zoufalství chvílí, kdy božská pomoc je nejbližší. S vděčností pak pohlédnou zpět na nejtemnější část své cesty. „*Pán dovede zachraňovat zbožné.*“ (2 Pt 2,9) Vyvede je z každého pokušení a z každé zkoušky s upevněnou vírou a bohatšími zkušenostmi. *DA 528.3*

Tím, že odložil svou cestu k Lazarovi, chtěl Ježíš prokázat milosrdenství těm, kdož ho nepřijali. Neodebral se tam hned proto, aby vzkříšením Lazara z mrtvých mohl svému tvrdošíjnému, nevěřícímu lidu podat další důkaz, že je vpravdě „*vzkříšení a život*“. Nechtěl se vzdát vši naděje na záchranu lidí, těchto ubohých, bloudících ovcí domu izraelského. Jeho srdce pukalo pro jejich nekajícnost. Ve svém milosrdenství se rozhodl dát jim ještě jeden důkaz o tom, že je Spasitelem, že je tím, jenž jediný může odhalit život a nesmrtelnost. Měl to být důkaz, který by kněží nemohli přerokoutit. A to byl důvod, proč odložil svou cestu do Betanie. Tento vrcholný div, vzkříšení Lazara, měl dát Boží pečeť jeho dílu a potvrdit jeho božství. *DA 529.1*

Cestou do Betanie Ježíš podle svého zvyku sloužil nemocným a trpícím. Když dorazil do města, poslal k sestrám posla se zprávou o svém příchodu. Kristus nešel hned do domu, nýbrž vy-
čkával na osamělém místě u cesty. Veřejné obřady, které Židé s velkou okázalostí pořádali při smrti přátel nebo příbuzných, neodpovídaly duchu Kristovu. Slyšel kvílení najatých oplakávačů a nechtěl se se sestrami setkat uprostřed takového zmatku. Mezi truchlícími přáteli byli příbuzní rodiny a někteří z nich zastávali vysoká zodpovědná postavení v Jeruzalémě. Bylo mezi nimi i několik nejúhlavnějších nepřátel Kristových. Kristus znal jejich záměry, a proto se hned nedal poznat. *DA 529.2*

Vzkaz byl vyřízen Martě tak tiše, že ostatní v místnosti nic nepostřehli. Ani Marie, pohroužená do svého žalu, nezaslechla ani slovo. Marta rychle vstala a vyšla, aby uviděla svého Pána, a Marie v domnění, že odešla k místu, kde byl Lazar pochován, zůstala dál sedět ve svém zármutku. *DA 529.3*

Marta spěchala k Ježíši a její srdce se zmítalo rozpornými pocity. Kristova tvář vyzařovala tu-
též něhu a lásku jako vždy předtím. Její víra v něho zůstala nezlomena, myslela však na svého drahého bratra, jehož Ježíš také miloval. Se žalem v srdci, že Kristus nepřišel dříve, a s nadějí, že i teď by mohl něco učinit pro jejich útěchu, pravila: „*Pane, kdybys tu byl býval ty, nebyl by můj bratr zemřel.*“ (J 11,21) Tato slova opakovaly sestry znovu a znovu mezi nářkem truchlících od chvíle, kdy Lazar umřel. *DA 529.4*

Ježíš pohlédl na její zarmoucenou a ustaranou tvář a jeho pohled byl pln lidského a božského soucit. Marta nechtěla připomínat minulost; všechno vyjádřila vzrušenými slovy: „*Pane, kdybys tu byl býval ty, nebyl by můj bratr zemřel.*“ Když však pohlédla do jeho láskyplné tváře, dodala: „*Ale i teď – vím, že, cokoli bys žádal od Boha, Bůh ti dá.*“ (J 11,22) *DA 529.5*

Ježíš povzbudil její víru slovy: „*Vstane tvůj bratr.*“ Jeho odpověď v ní neměla vzbudit naději na okamžitou změnu. Ježíš odváděl Martiny myšlenky na okamžité obživení jejího bratra a upoutával je na vzkříšení spravedlivých. Učinil tak proto, aby mohla ve vzkříšení Lazara vidět záruku, že budou vzkříšeni všichni spravedliví mrtví, a ujištění, že se tak stane mocí Spasitelovou. *DA 530.1*

Marta odpověděla: „*Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.*“ (J 11,24) *DA 530.2*

Ježíš chtěl dát správný směr její víře, a proto pravil: „*Já jsem vzkříšení a život.*“ V Kristu je život, původní, nevypůjčený, neodvozený. „*Kdo má Syna, má život.*“ (1 J 5,12) Božství Kristovo je

jistotou věřícího o věčném životě. „*Kdo věří ve mně*“, pravil Ježíš, „*i kdyby zemřel, bude živ; a každý, kdo je živ a věří ve mne, nezemře na věky. Věříš tomu?*“ (J 11,25.26) Kristus zde myslí na čas svého druhého příchodu. Tehdy spravedliví mrtví vstanou neporušeni a živí spravedliví budou přeneseni do nebe, aniž uzří smrti. Div vzkříšení Lazara z mrtvých, který chtěl Kristus právě vykonat, představuje vzkříšení všech spravedlivých mrtvých. Svým slovem a svými skutky se Kristus sám prohlásil za Původce vzkříšení. Ten, jenž sám vbrzku zemře na kříži, stál tu s klíči smrti jako vítěz nad hrobem a uplatňoval své právo a moc dát věčný život. DA 530.3

Na Spasitelovu otázku „*Věříš tomu?*“ Marta odpověděla: „*Ano, Pane; uvěřila jsem, že ty jsi Kristus, Syn Boží, který má přijít na svět.*“ (J 11,27) Nepochopila sice zcela význam Kristových slov, vyznala však víru v jeho božství a svou důvěru, že může učinit to, co se mu zlíbí. DA 530.4

„*Když to řekla, odešla, zavolala tajně svou sestru Marii a oznámila jí: Mistr je tu a volá tě.*“ (J 11,28) Sděbila jí to hlasem co možná nejtisším, neboť kněží a přední mužové se chystali Ježíše zatknout, jakmile se jim k tomu naskytne příležitost. Pro pláč truchlících nikdo její slova nezaslechl. DA 530.5

Když Marie vyslechla zprávu, rychle vstala a s dychtivým výrazem v tváři odešla z místnosti. Také truchlíci se zvedli a v domnění, že se jde vyplatat k hrobu, šli za ní. Když přišla na místo, kde čekal Ježíš, poklekla u jeho nohou a třesoucími se rty pravila: „*Pane, kdybys tu byl býval, nebyl by můj bratr zemřel.*“ (J 11,32) Nářek plačících jí drásal; toužila po několika klidných slovech s Ježíšem o samotě. Věděla však, že někteří z přítomných chovají v srdci závist a žárlivost vůči Kristu, a zdržela se, aby plně vyjádřila svůj žal. DA 533.1

„*Ježíš pak jakž uzřel, ana pláče, i Židy, kteříž byli s ní přišli, ani plačí, zastonal duchem, a zkormoutil se.*“ (J 11,33 – KB) Četl v srdcích všech shromážděných. Viděl, že mnozí z nich zármutek jen okázale předstírají. Věděl, že někteří z přítomných, kteří teď pokrytecky ukazují svůj žal, budou zakrátko ukládat o život, a to nejen o život mocného divotvorce, ale i o život toho, který bude vzkříšen z mrtvých. Kristus z nich mohl strhnout masku předstíraného žalu. Potlačil však svůj spravedlivý hněv. Slova, která mohl pronést ve vši pravdě, nevyřkl, protože u jeho nohou klečela v žalu bytost, kterou měl rád a která v něho upřímně věřila. DA 533.2

„*Kam jste jej položili?*“ zeptal se. Odpověděli mu: „*Pane, pojd' se podívat!*“ (J 11,34) Všichni pak se odebrali k hrobu. Byl to truchlivý výjev. Lazara měli velice rádi, jeho sestry pro něho srdcervoucně plakaly a ti, kdož byli jeho přáteli, plakali spolu se zarmoucenými sestrami. Nad takovým lidským žalem a nad tím, že zarmoucení přátelé mohou plakat nad mrtvým, když Spasitel světa stojí mezi nimi, „*Ježíš zaslzel*“ (J 11,36). Ačkoli byl Synem Božím, nyní, když vzal na sebe lidskou přirozenost, byl dojat lidským žalem. Jeho laskavé, soucitné srdce vždy pociťuje účast s trpícími. Pláče s těmi, kdož pláčou, a raduje se s těmi, kdož se radují. DA 533.3

Ježíš však neplakal jen proto, že měl s Marií a Martou lidské pochopení. V jeho slzách byla bolest, jež převyšovala lidskou bolest o tolik, oč nebesa převyšují zemi. Kristus neplakal pro Lazara, neboť ho zakrátko povolá z hrobu. Plakal proto, že mnozí z těch, kteří teď truchlí nad Lazarem, budou brzy ukládat o život tomu, jenž je vzkříšení a život. Jak neschopni však byli nevěřící Židé, aby si správně vyložili Kristovy slzy! Ti, kteří viděli příčinu jeho žalu ve vnějších okolnostech výjevu, který se před ním odehrával, říkali se soucitě: „*Hle, jak jej miloval!*“ (J 11,36) Druzí se pokoušeli zasít sémě nevíry do srdcí přítomných a říkali výsměšně: „*Což nemohl tento Muž, který otevřel oči slepému, dokázati, aby nezemřel?*“ (J 11,37) Bylo-li v moci Kristově zachránit Lazara, proč tedy dopustil, aby zemřel? DA 533.4

Prorockým zrakem viděl Kristus nepřátelství farizeů a saduceů. Věděl, že mu chystají smrt. Věděl, že někteří z těch, kteří teď projevují takový soucit, si brzy sami před sebou zavřou dveře naděje a brány města Božího. Blíží se chvíle jeho ponížení a ukřižování, které skončí záhubou Jeruzaléma a tehdy nikdo nebude oplakávat mrtvé. Jasně viděl před sebou odplatu, která postihne Jeruzalém. Viděl Jeruzalém obklíčený římskými legiemi. Věděl, že mnozí z těch, kteří teď pláč nad Lazarem, zemřou při obléhání města a v jejich smrti nebude naděje. DA 534.1

Ježíš neplakal jen pro to, co viděl před sebou. Spočívala na něm tíha žalu všech věků. Viděl strašlivé následky přestoupení zákona Božího. Viděl, že v celých dějinách světa, počínaje smrtí Ábelovou, neustává boj mezi dobrem a zlem. Pohlížíje do budoucích let, viděl utrpení a žal, slzy a smrt, které budou údělem lidstva. Jeho srdcem pronikala bolest celého lidského pokolení všech vě-

ků a všech zemí. Utrpení hříšného lidstva obtížilo jeho duši a proud slz mu vytryskl z očí, když zatloužil zmírnit všechny jeho strasti. *DA 534.2*

„*Ježíš se znovu rozhorlí v nitru a přichází k hrobu.*“ (J 11,38) Lazar byl uložen do skalní jeskyně, jejíž vchod byl zavalen těžkým balvanem. „*Zdvihněte kámen!*“ přikázal Kristus. Marta se domnívala, že Ježíš se jen chce podívat na mrtvého, a proto projevila nesouhlas; řekla, že tělo bylo pohřbeno již před čtyřmi dny a že již bude v rozkladu. Tento výrok pronesený před vzkříšením Lazara, znemožnil nepřátelům Kristovým, aby pak mohli tvrdit, že šlo o podvod. Do té doby rozšiřovali farizeové falešná tvrzení o nejpodivuhodnějších projevech moci Boží. Než Kristus vzkřísil dceru Jairovu, pravil: „*Dítě nezemřelo, nýbrž spí.*“ (Mk 5,39) Protože byla nemocná jen krátkou dobu a protože byla vzkříšena hned po své smrti, farizeové prohlašovali, že dítě nebylo mrtvé, že Kristus sám řekl, že jen spí. Snažili se dokázat, že Kristus nemůže léčit nemoci a že jeho divy jsou podvodem. V tomto případě však nikdo nebude moci popřít, že Lazar byl mrtev. *DA 534.3*

Když Pán hodlá vykonat nějaký skutek, podnítí satan někoho, aby se postavil proti němu. „*Zdvihněte kámen!*“ pravil Kristus. Pokud to jde, připravte vše pro mé dílo. Tu se však projevila Martina přímost a pečlivost. Nechtěla, aby se ukázalo tělo v rozkladu. Lidské srdce nedostatečně chápe slova Kristova a Martina víra nepochopila pravý význam Kristova zaslíbení. *DA 535.1*

Kristus pokáral Martu, ale učinil tak slovy velmi laskavými: „*Neřekl jsem ti, že budeš-li věřit, uvidíš slávu Boží?*“ (J 11,40) Proč pochybuješ o mé moci? Proč se stavíš proti mým příkazům? Máš mé slovo. Uvěříš-li, užiješ slávu Boží. Přírodní možnosti nemohou bránit dílu Všemohoucího. Pochybování a nevěra se neztotožňují s pokorou. Naprostá víra v slovo Kristovo je pravou pokorou a pravou odevzdaností. *DA 535.2*

„*Zdvihněte kámen!*“ Kristus mohl poručit kamenu, aby se odvalil, a kámen by byl uposlechl jeho rozkazu. Mohl vyzvat anděly, kteří byli po jeho boku, aby tak učinili. Na jeho pokyn by neviditelné ruce odsunuly kámen. Měly ho však odvalit lidské ruce. Kristus tím chtěl ukázat, že lidský činitel má spolupracovat s božstvím. Co může učinit lidská síla, není možno žádat, aby vykonala božská moc. Bůh se neobejde bez pomoci člověka. Posiluje ho a pomáhá mu, když používá sil a schopností, jež mu byly dány. *DA 535.3*

Příkaz byl vyplněn, kámen odvalen. Všechno se děje veřejně a rozvážně. Všichni mají možnost se přesvědčit, že tu nedochází k podvodu. Tělo Lazarovo tu leží ve svém skalním hrobě, studené a nehybné v smrti. Nárek plačících utichá. Všichni přítomní obstupují hrobku a s dychtivostí očekávají, co se stane. *DA 535.4*

Klidně stojí Ježíš před hrobkou. Posvátná velebnost spočívá na všech přítomných. Kristus přistupuje k hrobce. Pozvedá oči k nebi a říká: „*Otče, děkuji ti, že jsi mě uslyšel.*“ (J 11,41) Nedlouho předtím ho obvinili jeho nepřátelé z rouhačství a chtěli ho ukamenovat, protože o sobě tvrdil, že je Syn Boží. Obvinili ho, že koná divy mocí satanovou. Zde se však Kristus obrací k Bohu jako ke svému Otci a s naprostou jistotou prohlašuje, že je Syn Boží. *DA 535.5*

Ve všem, co vykonal, spolupracoval Kristus se svým Otcem. Nikdy nezapomněl dát najevo, že nepracuje o své vůli; jen vírou a modlitbou konal své divy. Kristus chtěl, aby všichni věděli o jeho vztahu k jeho Otci. „*Otče,*“ pravil, „*děkuji ti, že jsi mě uslyšel. Věděl jsem ovšem, že mě vždycky slyšíš, ale jde mi o zástup, který stojí kolem, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal.*“ (J 11,42) Zde se mělo učedníkům a lidem dostat nejpřesvědčivějšího důkazu o tom, že mezi Kristem a Bohem je příbuzenský vztah. Mělo se jim dokázat, že Kristovo tvrzení není klam. *DA 536.1*

„*Po tom slově silným hlasem zavolal: Lazare, pojď ven!*“ (J 11,43) Jeho hlas, jasný a zvučný, pronikl sluchem mrtvého. Když Kristus promluvil, prozářilo božství jeho lidský zjev. V jeho tváři osvětlené slávou Boží poznávají lidé ujištění o jeho moci. Zraky všech jsou upřeny na vchod do jeskyně. Uši všech jsou napjaté, aby zachytily nejslabší zvuk. Všichni s napětím a se zájmem čekají na zkoušku božství Kristova, na důkaz, který potvrdí, že je Syn Boží, nebo to navždy vyvrátí. *DA 536.2*

V tiché hrobce se ozve šramot a ten, jenž byl mrtev, stane u vchodu do hrobky. Jeho pohybům brání rubáš, v němž byl pohřben, a Kristus přikazuje udiveným divákům: „*Rozvažte jej a nechte jej odejít!*“ (J 11,44) Znovu se jim naznačuje, že člověk má spolupracovat s Bohem. Člověk má pracovat pro druhé lidi. Lazar je vysvobozen, a stojí tu před shromážděnými, ne jako vychrtlý po

nemoci, slabý, s chvějícími se údy, ale jako muž v rozkvětu života, v plné mužné síle. Jeho oči vyzařují pochopení a lásku ke Spasiteli. V úctě se sám vrhá k Ježíšovým nohám. *DA 536.3*

Diváci jsou zpočátku němí úžasem. Pak nastává chvíle nevýslovné radosti a díkůvzdání. Sestry dostávají svého bratra živého jako dar od Boha a se slzami radosti v očích a se vzlyky vyslovují Spasiteli své díky. Zatím co se však bratr, sestry a přátelé radují z opětného shledání, Ježíš odchází z tohoto místa. Když pak hledají Dárce života, nemohou ho najít. *DA 536.4*

59. Pletichy kněží

Betanie byla tak blízko Jeruzaléma, že zpráva o vzkříšení Lazara se brzy donesla do města. Od špiónů, kteří byli svědky divu, se židovští vládci rychle dozvěděli podrobnosti. Okamžitě byla svolána schůze velerady, aby rozhodla, co by se mělo dělat. Kristus nyní dokonale zjevil svou nadvládu nad smrtí a nad hrobem. Tento mocný div byl korunním důkazem, který poskytl Bůh lidem, že poslal svého Syna na svět pro jejich spásu. Byl to projev božské moci, který stačil přesvědčit každého, kdo vládne rozumem a osvětleným svědomím. Mnozí, kteří byli svědky zmrtvýchvstání Lazara, uvěřili v Ježíše. Nenávist kněží k Ježíši však ještě zesílila. Odmítli všechny menší důkazy o Ježíšově božství a tento nový div je jen popudil. Mrtvý byl vzkříšen za bílého dne a před zástupem svědků. Takový důkaz nebylo možno vyvrátit sebevětším chytráctvím. Právě proto vzrostlo nepřátelství kněží na nejvyšší míru. Více než kdy předtím byli odhodláni učinit dílu Kristovu konec. *DA 537.1*

Saduceové nebyli sice Kristu přátelsky nakloněni, nechovali však vůči němu takovou zlobu jako farizeové. Jejich nenávist nebyla tak zběsilá. Nyní však byli velice znepokojeni. Nevěřili ve vzkříšení mrtvých. Pěstovali takzvanou vědu a dospěli k názoru, že není možné, aby mrtvé tělo bylo přivedeno k životu. Stačilo však několik slov Kristových a jejich teorie byla vyvrácena. Ukázalo se, že neznají ani Písmo, ani moc Boží. Nevěděli, jak čelit vlivu, který měl tento div na lidi. Jak by bylo lze odvrátit lidi od toho, jenž dokázal vyrvat hrobu jeho mrtvého? Dali do oběhu lživé zprávy, ale div nebylo možno popřít; a jak zabránit jeho následkům, nevěděli. Až dosud saduceové nepodporovali plán na usmrcení Krista. Po zmrtvýchvstání Lazara se však rozhodli, že jen jeho smrt může zastavit jeho odvážná obvinění, která vznášejí proti nim. *DA 537.2*

Farizeové věřili ve zmrtvýchvstání a nemohli neuznat, že tento div je důkazem toho, že Mesiáš je mezi nimi. Byli však vždycky proti Kristovu dílu. Od počátku ho nenáviděli, neboť odhalil jejich pokrytecké předstírání. Strhl plášť z přísného obřadnictví, pod nímž se skrývalo mravní znetvoření. Čisté náboženství, jemuž učil, odsuzovalo jejich prázdnou zbožnost, již hlásali. Bažili po tom, aby se mu mohli pomstít za jeho ostré výtky. Pokoušeli se ho vyprovokovat, aby řekl nebo učinil něco, co by jim poskytlo možnost ho odsoudit. Několikrát se pokusili ho ukamenovat, ale on v tichosti odešel a ztratil se jim z očí. *DA 538.1*

Všechny divy, které učinil v sobotu, pomohly trpícím; farizeové ho však chtěli soudit jako přestupníka soboty. Snažili se popudit proti němu herodiány. Tvrdili jim, že Ježíš chce zřít ztrůnování, a radili se s nimi, jak ho zahubit. Aby podnítili proti němu Římany, namluvili jim, že se snaží podkopat jejich autoritu. Využívali každé záminky k tomu, aby mu zabránili vykonávat vliv na lid. Dosud však jejich snahy byly marné. Lidé, kteří byli svědky jeho skutků milosrdenství a slyšeli jeho čisté a svaté učení, věděli, že to nejsou skutky a slova nějakého přestupníka soboty nebo rouhače. I úředníci, které farizeové vyslali, byli tak ovlivněni Ježíšovými slovy, že na něj nemohli vztáhnout ruce. V zoufalství vydali Židé nakonec výnos, podle něhož každý, kdo vyznává víru v Ježíše, má být vyobcován ze synagógy. *DA 538.2*

Když se tedy kněží, přední mužové a starší shromáždili k poradě, byli pevně odhodláni umlčet toho, jenž činil takové divy, že všichni žasli. Farizeové a saduceové byli teď jednotnější než kdy předtím. Dosud byli rozděleni, nyní se sjednotili ve svém odporu vůči Kristu. Nikodém a Josef zabránili v dřívějších radách odsouzení Ježíše, a proto nebyli na tuto radu pozváni. Rady se zúčastnili jiní vlivní mužové, kteří věřili v Ježíše, ale jejich vliv nic nemohl proti vlivu zákeřných farizeů. *DA 538.3*

Všichni členové rady nebyli však jednoho názoru. Velerada nebyla v té době zákonným shromážděním. Byla jen trpěna. Někteří z jejích členů pochybovali o tom, je-li moudré vydat Krista na smrt. Obávali se, že by to vyvolalo povstání mezi lidem, což by mělo za následek, že Římané by nepovolili kněžím další výsady a zbavili je moci, kterou teď mají. Saduceové byli svorní v nenávisti vůči Kristu, radili však počínat si obezřele, protože se obávali, že Římané by je mohli zbavit jejich vysokého postavení. *DA 539.1*

V této radě, která se shromáždila, aby zosnovala usmrcení Krista, byl Svědek, který slyšel chvástava slova Nabuchodonozorova, který viděl modlářskou slavnost Balsazarovu a byl u toho,

když se Kristus v Nazaretě ohlásil jako Pomazaný. Jeho svědectví otřáslo předními muži, takže si uvědomili, jaké dílo konají. Události ze života Kristova vystoupily před jejich očima tak jasně, že se vyděsili. Vzpomínali na výjev v chrámě, když Ježíš, tehdy dvanáctiletý chlapec, stál před učenými zákoníky a kladl jim otázky, jež vzbuzovaly jejich údiv. Poslední div pak svědčil o tom, že Ježíš není nikdo jiný než Syn Boží. Písma starého zákona, mluvící o Kristu, vystoupila jim v mysli ve svém pravém významu. Zmateni a rozčileni se ptali: „*Co máme dělati?*“ V radě došlo k rozkolu. Pod vlivem Ducha svatého se kněží a přední mužové nemohli zbavit přesvědčení, že bojují proti Bohu. *DA 539.2*

Když zmatek v radě dosáhl vrcholu, povstal velekněz Kaifáš. Byl to muž pyšný a krutý, panovačný a nesnášenlivý. Byl spřízněn se saduceji, pyšnými, nadutými a bezohlednými, plnými ctižádosti a krutosti, kteří tyto vlastnosti kryli pláštěm předstírané spravedlnosti. Kaifáš se věnoval zkoumání proroctví, a ač neznal jejich pravý výklad, promluvil s velkou rozhodností a sebejistotou: „*Vy praničemu nerozumíte, ani nemyslíte na to, že je ve váš prospěch, aby jeden člověk zemřel za lid, a ne, aby zahynul všecken národ.*“ (J 11,49.50) I kdyby byl Ježíš nevinný, prohlásil velekněz, musí být odstraněn. Působí nesnáze, přitahuje k sobě pozornost lidu a snižuje autoritu předních mužů. Ježíš je jen jeden; bude lépe, aby zemřel on, než aby byla oslabena autorita předních mužů. Kdyby pro něj měl lid ztratit důvěru ve své vládce, byla by ohrožena moc národa. Kaifáš tvrdil, že po tomto zázraku se Ježíšovi následovníci asi vzbouří. Pak přijdou Římané, pravil, a uzavřou náš chrám, zruší naše zákony a zničí nás jako národ. Co je život tohoto Galilejského v porovnání s životem národa? Stojí-li v cestě blahu Izraele, není jeho odstranění službou Bohu? Je lépe, zahyne-li jeden člověk, než aby byl zahuben celý národ. *DA 539.3*

Když prohlásil, že jeden člověk má zemřít za celý národ, projevil tím Kaifáš, že má jisté znalosti o proroctvích, byť velmi omezené. Jan, zaznamenává tento výjev, se dotýká tohoto proroctví a ukazuje jeho široký a hluboký význam. Praví: „*A nejen za národ, nýbrž také proto, aby dítky Boží rozptýlené shromáždil v jednotu.*“ (J 11,52) Jak při své zaslepenosti uznával zpupný Kaifáš Spasitelovo poslání! *DA 540.1*

V ústech Kaifášových se však tato nejvzácnější pravda obrátila v lež. Politika, kterou hájil, spočívala na zásadě, vypůjčené od pohanství. Pohané obětovali lidské oběti podle jakési temné představy, že jeden člověk má zemřít za celé lidstvo. Stejně tak Kaifáš navrhoval, aby byl obětován Ježíš pro záchranu hříšného národa, nikoli však pro záchranu před hříchem, nýbrž pro hřích, aby mohl hřešit dál. A tímto zdůvodněním se domníval, že umlčí námitky těch, kteří by se odvážili tvrdit, že na Ježíši se dosud nenašlo nic hodného smrti. *DA 540.2*

Na tomto zasedání rady nabyli nepřátelé Kristovi hlubokého přesvědčení. Na jejich mysl zapůsobil Duch svatý. Avšak satan vyvinul úsilí, aby je ovládl. Připomněl jim újmy, které pro Krista utrpěli. Připomněl jim, jak málo cenil Ježíš jejich spravedlnost a jak vyžadoval spravedlnost mnohem větší, podle níž musí žít každý, kdo chce být dítkem Božím. Nedbal jejich způsobů a obřadů a vyzýval hříšníky, aby se obraceli přímo k Bohu jako k milosrdnému Otci a jemu říkali o svých potřebách. Tím podle jejich názorů rušil kněžský stav. Odmítal uznávat teologii rabínských škol. Odhaloval nešlechtné skutky kněží, a tím nenapravitelně poškozoval jejich vliv. Znevažoval účinky jejich zásad a tradic a prohlašoval, že ač si vynucují přísné zachovávání rituálního zákona, zákon Boží přestupují. To vše jim nyní satan vybavoval v mysli. *DA 540.3*

Satan jim namluvil, že chtějí-li si udržet svou moc, musejí Ježíše vydat na smrt. Tuto radu přijali. To, že by mohli ztratit moc, kterou nyní mají, bylo podle jejich mínění dostatečným důvodem pro takové rozhodnutí. S výjimkou nemnohých, kteří se neodvážili říci svůj názor, přijala velerada Kaifášova slova jako slova Boží. Všem v radě se ulevilo, spory ustaly. Rozhodli se, že vydají Krista na smrt při první vhodné příležitosti. Tím, že zavrhlí důkaz o božství Ježíšově, uzavřeli se kněží a přední mužové do neproniknutelné tmy. Octlí se plně v moci satana, aby se od něho dali zahnat až do věčné zkázy. Satanu se podařilo oklamat je tak, že byli nakonec spokojeni sami se sebou. Pokládali se za vlastence, kteří usilují o záchranu národa. *DA 541.1*

Velerada se však obávala ukvapených opatření proti Ježíši, aby se tím nepodráždil lid a aby pak násilí, které chystala proti Ježíši, nepostihlo ji. Proto odložila provedení rozsudku, který vynesla. Spasitel věděl o záměrech kněží. Věděl, že ho chtějí odstranit a že jejich záměr se brzy usku-

teční. Nebylo však v jeho zájmu, aby tuto rozhodující chvíli urychloval, a proto odešel z této krajiny, doprovázen učedníky. Tak svým příkladem Ježíš znovu ukázal svým učedníkům, že se mají držet jeho pokynu: „*Když vás budou pronásledovati v tomto městě, prchněte do jiného.*“ (Mt 10,23) Učedníky čekalo široké pole působnosti pro spásu duší; a pokud to nevyžadovala oddanost ke Kristu, nesměli služebníci Páně vydávat své životy v nebezpečí. DA 541.2

V té době působil Ježíš veřejně už tři roky pro blaho světa. Lidé měli před sebou jeho příklad sebezapření, nesobectví a dobročinnosti. Jeho čistý, zbožný a obětavý život byl znám všem. Přesto však toto krátké období tří let bylo právě tolik, kolik svět mohl snést přítomnost svého Vykupitele. DA 541.3

Život Kristův byl životem pronásledování a urážek. Vyhnán z Betléma žárlivým králem, zavržen v Nazaretě svým vlastním lidem, odsouzen bezdůvodně k smrti v Jeruzalémě, našel Ježíš s několika svými věrnými následovníky útočiště v cizím městě. Ten, jehož se vždy dotýkala lidská bída, jenž uzdravoval nemocné, vracel zrak slepým, sluch hluchým a řeč němým, jenž sytil lačné a těšil zarmoucené, byl pronásledován lidem, pro jehož spásu pracoval. Ten, jenž krácel po vzdmutých vlnách a slovem utišil jejich hněvivé běsnění, jenž vyháněl zlé duchy, kteří v něm poznali Syna Božího, jenž probouzel mrtvé ze spánku a jenž svými moudrými slovy uchvacoval tisíce lidí, nemohl získat srdce těch, kdož byli zaslepeni předsudky a nenávistí a kdož tvrdošíjně odmítali světlo. DA 541.4

60. Zákon nového království

Přiblížila se doba velikonočních svátků a Ježíš se opět vybral do Jeruzaléma. V jeho srdci byl pokoj dokonalého souladu s vůlí Otcovou a rázně vykročil k místu oběti. Učedníků se však zmocnil pocit jakéhosi tajemství, padly na ně pochybnosti a strach. Spasitel „*krácel před nimi*“ a oni „*byli zaraženi a ti, kteří je následovali, se báli*“ (Mk 10,32). DA 547.1

Znovu si Kristus zavolal k sobě svých dvanáct učedníků a jasněji než kdy předtím jim odhalil, že bude zrazen a že bude trpět. „*Hle,*“ pravil, „*ubíráme se do Jeruzaléma, a splní se všechno, co bylo napsáno od proroků o Synu člověka; vydají jej totiž pohanům, bude potupen, znásilněn a poplíván, zbičují a zabijí jej, ale třetího dne zase vstane. Oni však nechápali nic z toho; tato věc jim zůstala zahalena, neporozuměli tomu, co bylo řečeno.*“ (L 18,32-34) DA 547.2

Což ještě před chvílí neprohlašovali „*Přiblížilo se království nebeské*“ všude, kde kázali? Což Kristus sám nesliboval, že mnozí zasednou s Abrahámem a Izákem a Jákobem v království Božím? Což nesliboval všem, kdož všechno pro něho opustí, stonásobnou odměnu v tomto životě a díl v jeho království? Což nedal svým dvanácti učedníkům zvláštní zaslíbení, že se jim dostane vysokého a čestného postavení v jeho království, že zasednou na trůny a budou soudit dvanáct kmenů Izraele? I teď řekl, že se splní všechno, co bylo o něm napsáno od proroků. A což proroci nepředpovídali slávu vlády Mesiášovy? Takto přemýšleli a Kristova slova o zradě, pronásledování a smrti se jim zdála zmatená a nejasná. Ať už se vyskytnou jakékoli nesnáze, věřili, že království Boží bude brzy zřízeno. DA 547.3

Jan, syn Zebedeův, byl jedním z prvních dvou učedníků, kteří se rozhodli následovat Ježíše. On a jeho bratr Jakub byli v první skupině, která všechno opustila, aby se věnovala jeho službě. S radostí opustili domov a přátele, aby mohli být s ním; chodili a mluvili s ním; byli s ním v domácím soukromí i ve veřejných shromážděních. Ježíš je uklidňoval v jejich obavách, vysvobozoval je z nebezpečí, zmírňoval jejich utrpení, těšil je v jejich zármutku a trpělivě a s láskou je učil, až se zdálo, že jejich srdce jsou spojena s jeho srdcem; v zápalu své lásky toužili být mu co nejbližší v jeho království. Při každé příležitosti zaujímal Jan místo hned vedle Spasitele a Jakub chtěl být také poctěn těsnou blízkostí u Krista. DA 548.1

Jejich matka byla následovnicí Kristovou a ochotně mu sloužila, jak mohla. Ve své mateřské lásce a ctižádosti si horoucně přála, aby se jejím synům dostalo nejčestnějšího místa v novém království. Dodávala jim odvahy, aby o ně požádali. DA 548.2

Matka a její synové přišli k Ježíši a prosili ho, aby vyhověl přání, po jehož splnění touží z celého srdce. DA 548.3

„*Co chcete, abych vám učinil?*“ zeptal se Ježíš. DA 548.4

Matka odpověděla: „*Poruč, aby tito dva moji synové usedli jeden po tvé pravici a druhý po levici v tvém království.*“ (Mk 10,36; Mt 20,21) DA 548.5

Ježíš je laskavě vyslechně, nekárá je za to, že ve svém sobectví chtějí mít přednost před svými bratry. Čte v jejich srdcích, ví, jak hluboká je jejich láska k němu. Jejich láska není pouhým lidským citem; ač poznamenána lidskou přizemností, prýští ze zdroje jeho spásné lásky. Nepokárá je, nýbrž je prohloubí a očistí. Praví: „*Můžete pít kalich, který já piji, nebo býti pokřtěni křtem, kterým já jsem křtěn?*“ Připomínají si tajemná slova Ježíšova, jež poukazovala na zkoušky a utrpení, přesto však důvěřivě odpovídají: „*Můžeme.*“ (Mk 10,38) Budou si pokládat za nejvyšší čest, budou-li moci dokázat svou věrnost tím, že budou sdílet vše, co postihne jejich Pána. DA 548.6

„*Kalich, který já piji, budete pít, a křtem, kterým já jsem křtěn, budete pokřtěni,*“ (Mk 10,39) pravil Ježíš. Čekal ho kříž místo trůnu a dva lotři jako společníci po pravici a po levici. Jan a Jakub budou sdílet utrpení svého Mistra; jeden z nich jako první z bratrů zahyne mečem, druhý pak nejdéle ze všech bude muset snášet plahočení, hanbu a pronásledování. DA 548.7

„*Ale není mou věcí,*“ pravil Ježíš dále, „*dáti vám, abyste seděli po mé pravici a levici, nýbrž to náleží těm, kterým je to připraveno od mého Otce.*“ (Mt 20,23) V království Božím se postavení nezískává přízní. Nelze je získat ani skrze zásluhy, ani skrze čísi rozhodnutí. Je výsledkem povahy.

Koruna a trůn jsou znamením dosaženého stavu; jsou znamením vítězství nad sebou samým skrze našeho Pána Ježíše Krista. *DA 549.1*

Až za dlouhou dobu, když se učedníci sblížili s Kristem účastenstvím na jeho utrpení, zjevil Pán Janovi, jaká je podmínka vstupu do jeho království. „*Vítězi,*“ pravil Kristus, „*dám usednouti se mnou na mém trůně, jako jsem sám zvítězil a usedl se svým Otcem na jeho trůně.*“ „*Vítěze učiním sloupem v chrámu svého Boha – již nikdy z něho nevyjde – a napíši naň jméno svého Boha... a své nové jméno.*“ (Zj 3,21.12) A toto napsal apoštol Pavel: „*Mám již být obětován, doba mého odchodu je tu. Dobrý zápas jsem bojoval, svůj běh jsem skončil, víru jsem zachoval. Na konec mne čeká věnec spravedlnosti, jež mi v onen den odevzdá Pán, spravedlivý Soudce.*“ (2 Tm 4,6-8) *DA 549.2*

V největší blízkosti u Krista stane ten, jenž se na zemi nejvíce napil z ducha jeho obětavé lásky, lásky, která „*se nehonosí, nenadýmá, ... nehledá svého prospěchu, nerozčiluje se, nepočítá zlo*“ (1 K 13,4.5), láska, která vede učedníka, jako vedla našeho Pána, aby se vzdal všeho, aby žil, pracoval a obětoval se až po smrt pro spásu lidí. Takový duch se projevil v životě Pavlově, jenž pravil: „*Vždyť pro mne život je Kristus,*“ neboť jeho život zjevoval lidem Krista, „*a smrt zisk*“ – zisk pro Krista; sama smrt zjeví moc milosti Kristovy a přivede k němu duše. „*Kristus bude... zveleben mou osobou,*“ pravil, „*ať mým životem, ať mou smrtí.*“ (Fp 1,21.20) *DA 549.3*

Když deset ostatních učedníků slyšelo žádost Jakuba a Jana, byli velice pohoršeni. Jeden každý z nich totiž usiloval o to, aby získal pro sebe nejvyšší místo v království, a rozzlobilo je, že tito dva učedníci získali před nimi zdánlivou výhodu. *DA 549.4*

Zdá se, že znovu vzplane spor o to, kdo by měl být nejvyšším, avšak Ježíš povolává rozvazené učedníky k sobě a praví jim: „*Víte, že vladaři pohanů nad nimi panují a mocní mužové je znásilňují. Mezi vámi tak tomu nemá býti.*“ (Mt 20,25) *DA 550.1*

V královstvích světa přinášelo postavení vlastní vyvýšení. Mělo se za to, že lid je tu jen k tomu, aby prospíval vládnoucím třídám. Vliv, bohatství, vzdělání byly prostředky k získání mas ve prospěch vůdců. Vyšší třídy tu byly, aby myslely, rozhodovaly, užívaly si a vládly; nižší pak, aby poslouchaly a sloužily. Náboženství bylo jako všechno ostatní věci moci. Od lidu se očekávalo, že bude věřit a jednat, jak mu přikáže jeho vrchnost. Právo jednotlivce myslet a jednat samostatně se vůbec neuznávalo. *DA 550.2*

Kristus zřizoval království na odlišných zásadách. Povolával lidi ne k moci, ale k službě, aby silní nesli slabosti slabých. Ti, kdož mají moc, postavení, vzdělání, musejí sloužit svým bližním. I pro nejmenšího z učedníků Kristových platí: „*Všecko se děje pro vás.*“ (2 K 4,15) *DA 550.3*

„*Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužiti, nýbrž aby sloužil a aby dal svůj život jako výkupné za mnohé.*“ (Mt 20,28) Mezi svými učedníky byl Kristus tím, jenž nesl všechny starosti a všechno břímě. Sdílel jejich chudobu, pro ně nemyslel na sebe, kráčel před nimi, aby uhladil neschůdná místa a brzy ukončí své pozemské dílo tím, že položí svůj život. Zásada, podle níž žil Kristus, má podnítit členy církve, která je jeho tělem. Smyslem a základem spasení je láska. V Kristově království jsou největší ti, kdož následují příkladu, který nám dal Kristus, a počínají si jako pastýři jeho stáda. *DA 550.4*

Pavlova slova prozrazují pravou důstojnost a čest křesťanského života: „*Jsem svobodný ode všech, ale učinil jsem se otrokem všech,*“ „*nehledám toho, co mně prospívá, nýbrž mnohým, aby byli spaseni.*“ (1 K 9,19; 10,33) *DA 550.5*

V otázkách svědomí nesmí být nikdo znásilňován. Nikdo nemá ovládat mysl druhého, soudit za druhého a předpisovat mu povinnosti. Bůh dává každému svobodu, aby myslel a jednal podle svého vlastního přesvědčení. „*Každý z nás bude za sebe odpověden Bohu.*“ (Ř 14,12) Nikdo nemá právo zasahovat do osobnosti druhého. Všude, kde jde o zásady, „*každý měj odvahu vlastního přesvědčení*“ (Ř 14,5). V Kristově království není vrchnostenského útisku ani donucování. Nebeští andělé nepřicházejí na zem, aby vládli nebo vymáhali pocty, nýbrž jako poslové milosti, aby spolupracovali s lidmi na povznesení lidstva. *DA 550.6*

Zásada a pravá slova Spasitelova učení ve své božské kráse utkvěla v paměti milovaného učedníka. Do svých posledních dní připomínal Jan církevním sborům: „*To je zvěst, kterou jste od počátku slyšeli, že se máme vespolek milovati.*“ „*Podle toho jsme poznali, co je láska, že on za nás položil svůj život; tak jsme i my povinni položit své životy za bratří.*“ (1 J 3,11.16) *DA 551.1*

Takový byl duch, který ovládal prvotní církev. Po vylití Ducha svatého „*množství těch, kdož uvěřili, bylo jednoho srdce a jedné duše; nikdo nepokládal nic ze svého majetku za vlastní. „Nebylo mezi nimi nuzných. „Apoštolé pak velkou mocí dávali svědectví o vzkříšení Pána Ježíše, a na všech na nich byla veliká milost.*“ (Sk 4,32.34.33) DA 551.2

61. Zacheus

Cestou do Jeruzaléma Ježíš „*vešel do Jericha a procházel jím*“. Nedaleko Jordánu na západním svahu údolí, které tu přecházelo do nížiny, leželo toto město uprostřed tropické zeleně a úchvatné krásy. Svými palmami a nádhernými zahradami, zavlažovanými svěžími potůčky, zářilo jako smaragd zasazený ve vápencových pahorcích a pustých rovinách, které se rozprostíraly mezi Jeruzalémem a tímto městem v nížině. *DA 552.1*

Jerichem procházelo mnoho karavan, které se ubíraly k místu svátečních slavností. Jejich příchod byl vždycky slavností, nyní však jevil lid zájem o něco jiného. Všichni věděli, že mezi příchozími je galilejský Rabi, který nedávno vzkřísil Lazara, a ačkoli se proslechlo, že kněží proti němu kují pikle, chtěli mu lidé uspořádat ovace. *DA 552.2*

Jericho bylo jedním z měst, které bylo kdysi vyhrazeno kněžím, a v této době tam bydlelo mnoho kněží. Vedle nich však v městě bydleli i lidé s jinými zájmy. Bylo to velké obchodní středisko a žili v něm římsí úředníci a vojáci, cizinci z různých zemí a bydlelo v něm mnoho celníků, kteří vybírali clo. *DA 552.3*

„Vrchní celník“ Zacheus byl Žid, jakým jeho krajané opovrhovali. Své postavení a svůj majetek si získal povoláním, jehož se štítily a jež pokládali jen za roušku pro nespravedlnost a vydírání. Přesto nebyl tento zámožný celník tak zatvrzelým člověkem, jakým se zdál. Vypadal jako člověk pyšný a světský, ale pod povrchem bylo srdce, přístupné božskému vlivu. Zacheus slyšel o Ježíši. Zvěst o tom, jenž se choval laskavě a soucitně k pronásledovaným, se roznesla široko daleko. V tomto vrchním celníku se probudila touha po lepším životě. Nedaleko Jericha kázal u Jordánu Jan Křtitel a Zacheus slyšel jeho výzvu k pokání. Rada publikánům „*Nevymáhejte víc, než je vám nářizeno*“ (L 3,13), i když se jí zřejmě nedbalo, zaujala jeho mysl. Znal Písmo a přesvědčil se, že nežije správně. Nyní, když slyšel slova, která vyšla z úst Velikého Učitele, cítil, že je hříšný před Bohem. To, co slyšel o Ježíši, však v něm vzbudilo naději. I jemu bylo možno činit pokání, i pro něho byla možnost nápravy života. Cožpak jeden z nejvěrnějších učedníků nového Učitele nebyl publikán? Zacheus začal hned jednat podle přesvědčení, které se ho zmocnilo, a začal napravovat to, v čem lidem ukřivdil. *DA 552.4*

Když takto začal s nápravou své minulosti, roznesla se Jerichem zpráva, že do města přichází Ježíš. Zacheus se rozhodl, že ho musí vidět. Začal si uvědomovat, jak trpké je ovoce hříchu a jak těžká je cesta toho, jenž se pokouší vrátit se z nesprávné cesty. Těžce snášel neporozumění, podezírání a nedůvěru, které vůči němu projevovali druzí, když usiloval o nápravu svých chyb. Vrchní celník zatoužil pohlédnout do tváře tomu, jehož slova mu vlila do srdce naději. *DA 553.1*

Ulice byly plny lidí a Zacheus pro svůj nízký vzrůst nic neviděl přes jejich hlavy. Nikdo mu nechtěl uvolnit cestu a tak předběhl zástup až k místu, kde se nad cestou skláněl košatý fíkovník; bohatý výběrčí daní vylezl do koruny stromu a posadil se na větev, odkud mohl pozorovat průvod, až bude procházet pod stromem. Zástup se blíží, jde kolem a Zacheus se dychtivě rozhlíží, aby viděl toho, jehož touží spatřit. *DA 553.2*

Z povyku, který dělají kněží a rabíni, a z výkřiků lidí, kteří vítají Ježíše, promlouvá k srdci Ježíšovu nevyslovené přání vrchního publikána. Náhle se průvod zastavuje, právě pod fíkovníkem, zastavují se lidé vpředu i vzadu a ten, jenž svým pohledem čte v duši člověka, vzhlíží vzhůru. Muž na stromě nevěří svým smyslům, když slyší slova: „*Zachee, sestup spěšně, neboť dnes musím zůstat v tvém domě.*“ (L 19,5) *DA 553.3*

Zástup lidí se rozestupuje a Zacheus, kráčeje jako ve snu, nastupuje cestu směrem ke svému domu. Rabíni však přihlížejí se zachmuřenými tvářemi a nespokojeně reptají, že „*vešel k hříšníkovi jako jeho host*“ (L 19,7). *DA 554.1*

Zacheus je ohromen a úžasem ztratí řeč nad láskou a blahosklonností Kristovou, nad tím, že se snižuje k němu, tak nehodnému. Avšak láska a oddanost k Mistru, jehož právě našel, mu otvírají ústa. Chce se veřejně vyznat a učinit pokání. *DA 554.2*

Před celým zástupem Zacheus přistoupil k Pánu a řekl: „*Hle polovici svého jmění, pane, dávám chudým; ošidil-li jsem koho, vracím mu to čtyřnásobně.*“ DA 555.1

Ježíš mu odpověděl: „*Dnes se dostalo spásy tomuto domu, vždyť je to také syn Abrahámův.*“ (L 19,8.9) DA 555.2

Když se kdysi jeden bohatý mladý kníže odvrátil od Ježíše, podívovali se učedníci Mistrovým slovům: „*Jak nesnadno vejdou do království Božího ti, kteří mají peníze (bohatí – KJV)!*“ (Mk 10,23) Ptali se jeden druhého: „*A kdo může býti spasen?*“ (Mk 10,26) Nyní viděli důkaz pravdivosti Kristových slov: „*Co je nemožno u lidí, je možno u Boha.*“ (L 18,27) Viděli, že i bohatý může zá-
sahem Boží milosti vstoupit do království Božího. DA 555.3

Dříve než Zacheus pohlédl do tváře Kristovy, začal činit skutky, jimiž se projevil jako pravý kající. Dříve než ho lidé obvinili, vyznal se ze svého hříchu. Poddal se přesvědčování Ducha svatého a začal žít podle učení slov, jež byla napsána právě tak pro starý Izrael, jako pro nás. Hospodin kdysi pravil: „*Jestliže by zchudl bratr tvůj, a ustaly by ruce jeho u tebe, posilniš ho; též přichází aneb podruh živiti se bude při tobě. Nevezmeš od něho lichvy aneb úroku, ale báti se budeš Boha svého, aby se mohl bratr tvůj živiti u tebe. Peněz svých nedáš jemu na lichvu, aniž pro zisk půjčovati budeš obilí svého.*“ „*Protož nikoli neoklamávejte jeden druhého, ale boj se každý Boha svého.*“ (Lv 25,35-37.17) Tato slova pronesl sám Kristus, když byl zahalen v oblačný sloup, a první ode-
zvou Zacheovou na lásku Kristovu byl projev soucitu vůči chudým a trpícím. DA 555.4

Publikáni byli mezi sebou spolčeni, a tak mohli vydírat lid a pomáhat si navzájem ve svých podvodech. Vyděračství bylo tehdy téměř všeobecným zjevem. I kněží a rabíni, kteří pohrdali publikány, se obohacovali nečestným způsobem při svém svatém povolání. Jakmile se Zacheus poddal vlivu Ducha svatého, upustil od všech činů, které se přiči poctivosti. DA 555.5

Pokání, které nepřináší nápravu, není pravé. Spravedlnost Kristova není pláštikem, jímž lze přikrýt nevyznané a dále páchané hříchy; je životní zásadou, která mění povahu a řídí jednání. Nevinnost je naprosté odevzdání se Bohu; je naprostým podřízením srdce a života trvalému působení nebeských zásad. DA 555.6

Křesťan si má ve svém každodenním jednání počínat tak, jak si počínal náš Pán. Každým skutkem má ukazovat, že jeho učitelem je Bůh. „*Svatost Hospodinu*“ má být napsáno v denících, účetních knihách, na účtech a směnkách. Ti, kdož tvrdí, že vyznávají Krista a přitom jednají nespravedlivě, svědčí falešně o povaze svatého, spravedlivého a milosrdného Boha. Každý obrácený zaznamenaný jako Zacheus vstup Krista do srdce tím, že zanechá nespravedlivého jednání, jímž se dosud vyznačoval jeho život. Jako vrchní celník dokáže svou upřímnost tím, že bude činit nápravu. Hospodin praví: „*Což v zástavě jest, navrátí-li bezbožný, což vydřel, nahradí-li, v ustanoveních života bude-li choditi, nečině nepravosti, ...: žádní hříchové jeho, jimiž hřešil, nebudou mu vzpomínání; ... jistě že bude živ.*“ (Ez 33,15.16) DA 556.1

Jestliže jsme poškodili druhé nějakým nespravedlivým jednáním, jestliže jsme někoho ošidili nebo podvedli, i kdyby to bylo v mezích zákona, měli bychom vyznat svou nepravost a napravit ji, pokud to jen je v našich silách. Je spravedlivé vrátit nejen to, co jsme vzali, ale přidat i patřičný vý-
nos, který by věc, jež byla v našem vlastnictví, za tu dobu vynesla, kdyby s ní bylo správně a moud-
ře nakládáno. DA 556.2

Spasitel pravil Zacheovi: „*Dnes se dostalo spásy tomuto domu.*“ Požehnání se dostalo nejen Zacheovi, nýbrž celé jeho domácnosti. Kristus přišel do jeho domu, aby ho učil pravdě a poučil jeho domácnost o věcech království Božího. Rabíni a zbožní jimi pohrdali a vyloučili je ze synagóg; nyní však se tato nejšťastnější domácnost v celém Jerichu sešla ve svém vlastním domě kolem božského Učitele a hltala slova života. DA 556.3

Teprve tehdy je člověk spasen, když přijme Krista za svého osobního Spasitele. Zacheus přijal Krista, nikoli pouze jako hosta, který prošel kolem jeho domu, ale aby trvale přebýval v chrámu jeho duše. Zákoníci a farizeové ho obviňovali jako hříšníka, reptali proti Kristu, že se stal jeho hostem, ale Pán v něm poznal syna Abraháma. Neboť „*lidé víry – to jsou praví synové Abrahá-
movi*“ (Ga 3,7). DA 556.4

62. Hostina v domě Šimonově

Šimon z Betanie byl pokládán za Ježíšova učedníka. Byl jedním z mála farizeů, kteří se veřejně hlásili ke Kristovým následovníkům. Uznával Ježíše za učitele a doufal, že je snad Mesiášem, avšak za Spasitele ho nepřijal. Jeho povaha se nezměnila, jeho zásady zůstaly nezměněny. *DA 557.1*

Ježíš uzdravil Šimona z malomocenství, a tím ho přitáhl k sobě. Šimon chtěl projevit svou vděčnost a při poslední Kristově návštěvě v Betanii uspořádal pro Spasitele a jeho učedníky slavnost. Na slavnosti se sešlo mnoho Židů. Jeruzalém byl v té době velice vzrušen. Kristus a jeho poslání vyvolávali větší pozornost než kdy předtím. Ti, kdož přišli na slavnost, sledovali každé jeho hnutí, a někteří z nich ho stíhali nepřátelskými pohledy. *DA 557.2*

Spasitel přišel do Betanie šest dní před velikonocemi a podle svého zvyku si šel odpočinout do domu Lazarova. Zástupy poutníků, které procházely městem, rozšířily zprávu, že Ježíš je na cestě do Jeruzaléma a že přes sobotu bude odpočívat v Betanii. Mezi lidem zavládlo velké nadšení. Do Betanie se nahrnulo mnoho lidí, mnozí přišli z náklonnosti k Ježíši, jiní ze zvědavosti uvidět toho, kterého Ježíš vzkřísil z mrtvých. *DA 557.3*

Mnozí očekávali, že uslyší od Lazara vyprávět o tom, co zažil po smrti. Byli překvapeni, že jim neřekl nic. Neměl jim totiž co o tom vyprávět. Písmo praví: „*Mrtví nevědí nic... Milovaní jejich, i nenávist jejich, i závist jejich zahynula.*“ (Kaz 9,5.6) Lazar však vydal obdivuhodné svědectví o díle Ježíšově. Pro toto svědectví byl vlastně vzkříšen. S jistotou a rozhodností prohlásil, že Ježíš je Synem Božím. *DA 557.4*

Zprávy, které návštěvníci z Betanie přinášeli do Jeruzaléma, přispívaly k tomu, že vzrušení rostlo. Lidé dychtili vidět a slyšet Ježíše. Každý se ptal, bude-li ho Lazar doprovázet do Jeruzaléma a zda bude prorok korunován o velikonocích na krále. Kněží a přední mužové pozorovali, že jejich vliv na lid stále slábne a jejich hněv proti Ježíši ještě vzrostl. Nemohli se už dočkat chvíle, kdy ho navždy smetou z cesty. Jak čas plynul, začali se obávat, že snad vůbec do Jeruzaléma nepřejde. Připomněli si, jak často zmařil jejich vražedné záměry, a měli strach, že i nyní prohlédl, jaké s ním mají úmysly, a že proto nepřejde. Stěží mohli skrýt své obavy a navzájem se vypyтали: „*Co myslíte? Jistě že přijde na svátky?*“ (J 11,56) *DA 558.1*

Kněží a farizeové svolali radu. Po Lazarově vzkříšení projevoval lid takovou náklonnost ke Kristu, že by bylo nebezpečné zmocnit se ho veřejně. Proto se vládcové rozhodli, že ho zajmou tajně a že ho odsoudí v co největší tichosti. Doufali, že až vejde ve známost jeho odsouzení, obrátí se nestálé veřejné mínění v jejich prospěch. *DA 558.2*

Tak zamýšleli Ježíše zahubit. Dokud však bude naživu Lazar, byli si kněží a rabíni vědomi toho, že nemají jistotu. Již to, že tento muž, který byl čtyři dny v hrobě a na Ježíšovo slovo z něho vyšel, by dříve či později způsobilo obrat. Lid by se pomstil svým vůdcům, že usmrtili toho, jenž učinil takový div. Velerada se proto rozhodla, že také Lazar musí zemřít. Až tak daleko zavádí závist a zaujetí ty, kdož jim otročí. Nenávist a nevěra židovských vůdců vzrostla natolik, že chtěli vzít život i tomu, jehož nekonečná moc vysvobodila z hrobu. *DA 558.3*

Zatímco v Jeruzalémě osnovali tyto úklady, byl Ježíš se svými přáteli pozván na hostinu do domu Šimonova. U stolu seděl Spasitel se Šimonem, jehož uzdravil z hnusné nemoci, na druhé straně seděl Lazar, jehož vzkřísil z mrtvých. Marta posluhovala u stolu. Marie pak dychtivě naslouchala každému slovu, jež vycházelo z úst Ježíšových. Ježíš jí ve svém milosrdenství odpustil hříchy, vedl jejího milovaného bratra z hrobu a Mariino srdce překypovalo vděčností. Slyšela Ježíše, že mluví o své blížící se smrti, a ve své hluboké lásce a bolesti mu chtěla vzdát poctu. Uskrovnila se a koupila alabastrovou nádobu „*pravé vzácné nardové masti*“, aby jí pomazala jeho tělo. Nyní však mnozí lidé prohlašovali, že Ježíš bude korunován za krále. Její žal se změnil v radost a jako první chtěla poctit svého Pána. Rozbila nádobu s mastí, vylila její obsah na hlavu Ježíšovu a na jeho nohy; pak poklekla a plačíc smáčela Ježíšovy nohy svými slzami a utírala je svými dlouhými rozpuštěnými vlasy. *DA 558.4*

Snažila se nevzbuzovat pozornost a její počínání by bývalo prošlo bez povšimnutí, avšak mast naplnila místnost svou vůní a upoutala pozornost všech přítomných k jejímu činu. Jidáš hleděl na tento čin s velkou nelibostí. Místo aby vyčkal, co tomu řekne Kristus, začal šeptat své námitky těm, kdož stáli blízko něho, a obviňoval Krista, že trpí takovou marnotratností. Jeho našeptávání bylo tak prohané, že by asi vyvolalo nespokojenost. DA 559.1

Jidáš byl pokladníkem učedníků a tajně brávil z jejich skrovných úspor pro svou vlastní potřebu, čímž zmenšoval jejich nepatrný majetek. Horlivě ukládal do měšce vše, co mohl získat. Z měšce se často brávalo na pomoc chudým; když se koupilo něco, co Jidáš nepokládal za nutné, říkával: Nač takové mrhání? Proč se náklady na to nevložily do měšce, z něhož dáváme chudým? Mariin čin byl v tak příkrém rozporu s jeho sobectvím, že jím byl zahanben; a podle svého zvyku chtěl svou námitku proto jejímu daru odůvodnit nějakou ušlechtilou pohnutkou. Obrátil se k učedníkům a zeptal se jich: „*Proč nebyla tato mast prodána za tři sta denárů a peníze dány chudým? To řekl, ne že by se staral o chudé, ale že byl zloděj a že, ježto měl měšec, ukrádal, co do něho bylo vkládáno.*“ (J 12,5.6) Jidáš necítil s chudými. Kdyby byli Mariinu mast prodali a kdyby se byl výtěžek dostal do Jidášova opatrování, byli by z toho chudí neměli žádný užitek. DA 559.2

Jidáš si velice zakládal na svých schopnostech. Myslel si o sobě, že jako pokladník značně převyšuje ostatní učedníky a chtěl, aby také oni se na něho takto dívali. Získal jejich důvěru a měl na ně silný vliv. Oklamal je svým předstíraným zájmem o chudé a jeho lstivé narážky způsobily, že se začali na Mariinu oddanost dívat s nedůvěrou. Kolem stolu bylo slyšet reptání: „*K čemu ta ztráta? Vždyť to mohlo být draho prodáno a dáno chudým!*“ (Mt 26,8.9) DA 559.3

Marie slyšela tato odsuzující slova. Srdce se jí zachvělo. Bála se, že sestra jí vyčiní za její výstřednost. I Mistr si snad o ní pomyslí, že je marnotratná. Bez dovolení a bez omluvy se chtěla vytratit, když zazněl hlas Pána: „*Nechte ji! Proč ji činíte nesnáze?*“ (Mk 14,6) Ježíš viděl, že je zaražená a zmatená. Věděl, že touto svou úsluhou projevila svou vděčnost za to, že jí byly odpuštěny její hříchy, a proto ji uklidnil. Pak pozvedl hlas a umlčel všechno reptání a odsuzování; pravil: „*Vykonal na mně krásný čin. Vždyť chudé máte s sebou vždycky a můžete jim prokázati dobro, kdykoli chcete, mne však nemáte vždycky. Učinila co mohla; předem pomazala mé tělo k pohřbu.*“ (Mk 14,6-8) DA 560.1

Vonný dar, jímž Marie zamýšlela pomazat mrtvé tělo Spasitelovo, vylila na jeho živé tělo. Při pohřbu by jeho vůně mohla naplnit jen hrobku; nyní oblažila jeho srdce ujištěním o její víře a lásce. Josef z Arimetrie a Nikodém nepřinesli Ježíši svůj dar z lásky, dokud byl živ. Své drahocenné masti odevzdali s pláčem jeho chladnému, mrtvému tělu. Ženy, které přinesly své masti k hrobu, přišly nadarmo, neboť Ježíš již vstal. Marie však, která vylila svou lásku na Spasitele, kdy si byl vědom její oddanosti, pomazala ho k pohřbu. A Spasitel si s sebou odnášel vzpomínku na tento čin, a až bude sestupovat do tmy své velké zkoušky, bude ho blažit jako závdavek lásky, kterou mu budou navždy projevovali, jež vykoupil. DA 560.2

Je mnoho takových, kteří přinášejí své drahocenné dary mrtvým. Když stojí nad chladným, nehybným tělem, nešetří slovy lásky. Něhou, uznáním a oddaností zahrnují toho, jenž to už nevidí, ani neslyší. Kdyby tato slova byla pronesena, když jich měl mrtvý ještě zapotřebí, když jeho ucho je mohlo vyslechnout a srdce procítit, jak vzácná by byla mohla být jejich vůně! DA 560.3

Marie si neuvědomovala plný dosah svého činu lásky. Nemohla odpovědět těm, kdož ji obviňovali. Neuměla vysvětlit, proč zvolila právě tuto příležitost, aby pomazala Ježíše. Duch svatý myslel za ni a ona uposlechla jeho vnuknutí. Vnuknutí přichází a nepodává vysvětlení. Jeho neviditelná přítomnost promlouvá k mysli a duši a nabádá srdce k činu. V tom je jeho smysl. DA 560.4

Kristus vysvětlil Marii význam jejího činu, a tím jí dal více, než od ní přijal. „*Když vylila tuto mast na mé tělo,*“ pravil, „*učinila to k mému pohřbu.*“ (Mt 16,12) Jako byla rozbita alabastrová nádoba a vůně z ní vycházející naplnila celý dům, tak Kristus zemře a jeho tělo bude rozbito; ale vstane z hrobu a vůně jeho života naplní zemi. „*Kristus si vás zamiloval a vydal sebe za vás jako dar a zápalnou oběť Bohu v příjemnou vůni.*“ (Ef 5,2) DA 560.5

„*Vpravdě vám pravím,*“ prohlásil Kristus, „*kdekoli bude kázáno evangelium po celém světě, bude se mluvit na její památku i o tom, co učinila.*“ (Mk 14,9) Spasitel hleděl do budoucnosti a s jistotou mluvil o svém evangeliu. Mělo být kázáno na celém světě. A kamkoli evangelium pro-

nikne, všude bude Mariin dar šířit jeho vůni a její nestrojený čin oblaží srdce. Království budou vznikat a zanikat; jména vládců a dobyvatelů upadnou v zapomenutí, ale skutek této ženy zůstane věčně zapsán na stránkách svatých dějin. Až do konce času bude rozbitá alabastrová nádoba vyprávět o hojnosti lásky Boží k padlému lidstvu. *DA 563.1*

To, co udělala Marie, bylo v příkrém rozporu s tím, co hodlal udělat Jidáš. Jak rázné poučení mohl dát Kristus tomu, jenž zasil símě kritiky a scestného myšlení do srdcí učedníků! Jak spravedlivé by bylo, kdyby žalobce byl obžalován! Ten, jenž zná pohnutky každého srdce a rozumí každému činu, mohl před přítomnými na hostině odhalit temné kapitoly Jidášova života. Mohl odhalit lidskou záminku, o níž zrádce opřel svá slova, neboť místo aby cítil s chudými, olupoval je o peníze, určené pro jejich pomoc. Kristus ho mohl přivést v opovržení, neboť Jidáš utiskoval vdovy, sirotky a nájemce. Kdyby však byl Kristus Jidáše odhalil, mohlo by to být vydáváno za důvod pro zradu. A kdyby byl Jidáš býval obviněn, že je zloděj, byl by získal soucit, a to i mezi učedníky. Spasitel mu nečinil žádné výtky, aby neposkytl omluvu pro jeho zradu. *DA 563.2*

Pohled, který Spasitel vrhl na Jidáše, však Jidáše přesvědčil o tom, že Spasitel prohlédl jeho pokrytectví a že zná jeho nízkou, opovrženíhodnou povahu. A tím, že vyzvedl Mariin čin, který byl tak ostře odsouzen, Kristus vlastně pokáral Jidáše. Předtím ho Spasitel nikdy přímo nepokáral. Tato výčitka páčila Jidáše v srdci. Rozhodl se, že se pomstí. Odešel od večere přímo do paláce velekněze, kde zasedala rada, a nabídl se, že zradí Ježíše do jejich rukou. *DA 563.3*

Kněží se velice zaradovali. Těmto vůdcům Izraele se dostalo výsady přijmout Krista za svého Spasitele, aniž za to museli co zaplatit. Odmítli však tento drahocenný dar, jenž jim byl nabízen v nejlaskavějším duchu neodolatelné lásky. Odmítli přijmout spasení, které má větší cenu než zlato, a koupili svého Pána za třicet stříbrných. *DA 564.1*

Jidáš se oddával lakomství tak dlouho, až si podřídilo každý dobrý rys jeho povahy. Nevraživě hleděl na Mariin dar Ježíši. Srdce mu šířila závist, že Spasiteli se dostalo daru, vhodného pro panovníky země. Za částku menší, než co stála nádoba vonné masti, zradil svého Pána. *DA 564.2*

Učedníci nebyli jako Jidáš. Milovali Spasitele. Ani oni však správně neocenili jeho vznešenost. Kdyby si byli uvědomili, co pro ně vykonal, nebyl by jim býval žádný dar pro něho dost drahý. Mudrci od Východu, kteří věděli o Ježíši tak málo, lépe ocenili, jaké pocty mu přísluší. Přinesli Spasiteli vzácné dary a klaněli se před ním v úctě, když byl ještě dítětem v jeslích. *DA 564.3*

Kristus oceňuje projevy zdvořilosti, vycházející ze srdce. Kdokoli mu prokázal laskavost, toho odměnil nebeským požehnáním. Neodmítl nejprostší kvítka utržené rukou dítěte a v lásce mu nabídnuté. Ježíš přijímal dary dětí a žehnal dárcům a jejich jména zapisoval do knihy života. V Písmu se píše o Mariině pomazání Ježíše, jež ji odlišuje od ostatních Marií. Skutky lásky a úcty k Ježíši jsou důkazem víry v něho jako Syna Božího. A Duch svatý připomíná, že tato žena prokázala svou oddanost Kristu tím, „*že umývala nohy svatým, pomáhala lidem v nesnázích, byla následovnicí Kristovou ve všech dobrých skutcích*“ (1 Tm 5,10). *DA 564.4*

Krista potěšila opravdová touha Mariina činit vůli svého Pána. Přijal tento projev čisté lásky, jemuž jeho učedníci nerozuměli a nechtěli rozumět. Tato touha, která Marii přiměla prokázat službu svému Pánu, měla pro Krista větší cenu než všechny vzácné vonné masti na světě, neboť vyjadřovala, jak si váží Vykupitele světa. Byla to láska Kristova, která ji k tomu přinutila. Neposkvrněná výtečnost povahy Kristovy naplnila její duši. Mast byla symbolem srdce dárcova. Byl to vnější projev lásky, živené nebeským proudem, až vytryskl. *DA 564.5*

Čin Mariin byl poučením, které právě učedníci potřebovali, aby poznali, že projev jejich lásky k jejich Mistru by Krista potěšil. Kristus byl pro ně vším a oni si neuvědomovali, že brzy budou připraveni o jeho přítomnost a že již brzy nebudou mít možnost projevit mu nějak svou vděčnost za jeho velkou lásku. Učedníci nepochopili a patřičně neocenili osamělost, v níž Kristus žil svůj lidský život, oddělen od nebeských dvorů. Kristus byl často zarmoucen tím, že učedníci mu nedávali to, co od nich právem očekával. Věděl, že kdyby byli pod vlivem nebeských andělů, kteří ho provázeli, nebyla by ani jim žádná oběť příliš drahá, aby jí projevili duchovní náklonnost svého srdce. *DA 565.1*

Teprve později si učedníci náležitě uvědomili, co všechno mohli pro Ježíše učinit, aby vyjádřili lásku a vděčnost svých srdcí, když mu ještě byli nablízku. Když už Ježíš s nimi nebyl, a oni se vpravdě cítili jako ovce bez pastýře, začali si uvědomovat, jaké pozornosti mu mohli prokazovat,

jež by potěšily jeho srdce. Pak už neobviňovali Marii, nýbrž sebe. Ó, kdyby jen mohli vzít zpět své kritizování, vycházející z toho, že chudé pokládali za více hodny daru než Krista! Cítili, jak na ně doléhá tato výčitka, když snímali s kříže zmučené tělo svého Pána. *DA 565.2*

Týž nedostatek se projevuje i v našem dnešním světě. Jen málokterí dovedou ocenit, čím vším je jim Kristus. Kdyby to lidé dovedli ocenit, vyjadřovali by svou velkou lásku, jako to učinila Marie, nešetřili by pomazáním. Ani nejdražší mast by nepokládali za mrhání. Nic by neměli za příliš drahé, aby to dali Kristu, žádné odříkání nebo oběť by nebyly příliš velké, jen aby mu je mohli přinést. *DA 565.3*

Slova „*K čemu ta ztráta?*“, vyřčená v rozhořčení, živě připomněla Kristu největší oběť, jaká kdy byla přinesena – dar sebe samého jako usmíření za ztracený svět. Hospodin byl k lidem tak štědrý, že se o něm nedalo říci, že mohl udělat více. Když dal světu darem Ježíše, dal celé nebe. Z lidského hlediska byla taková oběť zbytečným mrháním. Lidskému rozumu se celý plán spasení jeví jako mrhání dary milosti. Všude se setkáváme s odříkáním a nezištnou obětavostí. Nebeské zástupy mohou právem žasnout nad lidským pokolením, které odmítá dát se povznést a obohatit nezměrnou láskou, vyjádřenou v Kristu. Právem mohou volat: *K čemu ta ztráta?* *DA 565.4*

Usmíření za ztracený svět však musí být úplné, hojné a dokonalé. Kristova oběť byla dostatečně veliká, aby stačila pro všechny duše, které Bůh stvořil. Nemohla být omezena jen na ty, kdož přijmou tento velký Dar. Všichni lidé nejsou spaseni; přesto není plán vykoupení ztrátou, i když nedosahuje všeho, čeho ve své štědrosti zamýšlel dosáhnout. Všeho musí být dosti a v hojnosti. *DA 565.5*

Hostitele Šimona ovlivnila kritická slova Jidášova o Mariině daru a Ježíšovým chováním byl překvapen. Jeho farizejská hrdost byla uražena. Věděl, že mnozí z jeho hostů se dívají na Krista s nedůvěrou a nelibostí. Řekl si v duši: „*Kdyby to byl prorok, byl by poznal, kdo a jakého druhu je žena, která se ho dotýká, že je to hříšnice.*“ (L 7,39) *DA 566.1*

Kristus uzdravil Šimona z malomocenství a zachránil ho tak před smrtí zaživa. Nyní však Šimon pochybuje, zda Spasitel je prorok. Protože Kristus dovolil této ženě, aby se k němu přiblížila, protože ji s rozhořčením neodmítl jako někoho, jehož hříchy jsou příliš velké, než aby mohly být odpuštěny, protože nedal najevo, že o ní ví, že je to padlá žena, byl Šimon v pokušení domnívat se, že není prorokem. Myslel si, že Ježíš neví nic o této ženě, která si počíná tak nevázaně. Jinak by jí přece nebyl dovolil, aby se ho dotkla. *DA 566.2*

Šimon smýšlel takto, protože neznal Boha ani Krista. Neuvedomil si, že Syn Boží musí jednat způsobem Božím, soucitně, laskavě a milosrdně. V Mariině činu nepoznal Šimon pokání. To, že líbala Kristovy nohy a mazala je mastí, jen ještě zvýšilo jeho necitelnost. Soudil, že kdyby Kristus byl prorokem, poznal by v lidech hříšníky a pokáral by je. *DA 566.3*

Na tuto nevyřčenou myšlenku Spasitel odpověděl: „*Šimone, mám ti co říci... Dva dlužníky měl jeden věřitel; jeden mu byl dlužen pět set denárů, druhý padesát. Když neměli čím zaplatit, odpustil oběma. Kdo z nich ho tedy bude více milovati?*“ Šimon odpověděl: „*Mám za to, že ten, komu víc odpustil.*“ A Kristus řekl: „*Správně jsi usoudil.*“ (L 7,40-43) *DA 566.4*

Kristus zahalil své napomenutí v podobenství, stejně jako to kdysi učinil Nátan, když káral Davida. Nechal svého hostitele, aby si rozsudek nad sebou vyřkl sám. Šimon sám svedl ke hříchu ženu, jíž nyní opovrhoval. Tím jí způsobil velikou křivdu. Šimon a tato žena jsou oněmi dvěma dlužníky z podobenství. Svým poučením nechtěl Ježíš říci, že by každý z těchto dvou lidí měl pociťovat jiný stupeň vděčnosti, neboť oba jsou za odpuštěný dluh zavázáni takovou vděčností, že ji nemohou nikdy splatit. Šimon si však myslel, že je spravedlivější než Marie, a Ježíš mu chtěl ukázat, jak velká je vpravdě jeho vina. Chtěl mu ukázat, že jeho hřích je větší než její, o tolik větší, oč dluh pěti set denárů převyšuje dluh padesáti denárů. *DA 566.5*

Teprve pak začal Šimon vidět sám sebe v jiném světle. Poznal, jak si Marie váží toho, jenž je více než prorokem. Poznal, že Kristus svým pronikavým zrakem proroka našel v jeho srdci lásku a oddanost. Zastyděl se a uvědomil si, že je v přítomnosti toho, jenž ho převyšuje. *DA 567.1*

„*Vešel jsem do tvého domu,*“ pravil Kristus dále, „*tys mi nedal vody na nohy,*“ ale Marie umyla mé nohy slzami pokání vyvolaného láskou a utřela je svými vlasy. „*Nedal jsi mi políbení*“; avšak tato žena, jíž opovrhujete, „*od té chvíle, co vešla, nepřestala mi líbat nohy.*“ (L 7,44.45) Kristus připomněl Šimonovi příležitost, kdy mohl prokázat svou lásku svému Pánu a projevit mu vděčnost za

to, co pro něho učinil. Prostě, ale jemně a laskavě dal Spasitel svým učedníkům na srozuměnou, že jeho srdce se rmoutí, když mu jeho následovníci neprojevují vděčnost slovy a skutky lásky. *DA 567.2*

Ten, jenž zná, co je v lidských srdcích, věděl, jaká pohnutka vedla Marii k jejímu činu a věděl také, co vyvolalo slova Šimonova. „*Vidíš tuto ženu?*“ řekl, mu. Je to hříšnice. „*Proto, pravím ti, jsou jí odpuštěny mnohé její hříchy, protože projevila velkou lásku; komu se odpouští málo, málo miluje.*“ (L 7,47) *DA 567.3*

Šimonova chladnost a netečnost vůči Spasiteli prozradily, jak málo si cení milosrdenství, jehož se mu dostávalo. Myslel si, že prokázal Ježíši čest, když ho pozval do svého domu. Nyní však poznal sebe, jaký skutečně je. Domníval se, že sám prohlédl svého Hosta, zatím však Host prohlédl jeho. Poznal, jak správný je Kristův úsudek o něm. Jeho náboženství bylo jen rouškou, pod níž se skrývalo farizejství. Pohrdal láskou Ježíšovou. Nepoznal v něm zástupce Božího. Zatímco Marie byla hříšnicí, již bylo dopuštěno, on byl hříšníkem, jemuž se nedostalo odpuštění. Přísnou literou zákona, již ji chtěl soudit, odsoudil sebe. *DA 567.4*

Šimon byl dojat laskavostí, již mu prokázal Ježíš tím, že ho nepokáral veřejně před hosty. Nebylo s ním jednáno tak, jak sám chtěl, aby se jednalo s Marií. Viděl, že Ježíš nechtěl odhalit jeho vinu před druhými, nýbrž se snažil správným uvedením případu přesvědčit jeho mysl a soucitem a laskavostí obměkčit jeho srdce. Přísné odsouzení by Šimona jen zatvrdilo v neústupnosti, kdežto shovívavé napomenutí ho přesvědčilo o jeho omylu. Poznal, jak velice je zavázán svému Pánu. Jeho pýcha byla pokořena, kál se a z pyšného farizea se stal pokorný, obětavý učedník. *DA 567.5*

Marie byla pokládána za velkou hříšnici, ale Kristus znal okolnosti, jež utvářely její život. Mohl uhasit každou jiskru naděje v její duši, avšak neučinil to. Vyzvedl ji ze zoufalství a zkázy. Sedmkrát slyšela, jak kárá demony, kteří ovládli její srdce a mysl. Slyšela, jak úpěnlivě prosí za ni Otce. Pozнала, jak odporný je hřích před jeho neposkvřenou čistotou, a v jeho síle zvítězila. *DA 568.1*

Lidským očím se její případ jevil beznadějným, avšak Kristus poznal, že je v ní možnost nápravy. Poznal, že její povaha má i lepší stránky. Plán vykoupení poskytuje lidstvu velké možnosti, a v Marii se tyto možnosti proměnily ve skutečnost. Jeho milostí se přiblížila božství. Ta, jež padla a v jejíž mysli se usídlili démoni, byla přivedena k Spasiteli, mohla sdílet jeho společnost a sloužit mu. A byla to tato Marie, která pak seděla u jeho nohou a učila se od něho, která lila na jeho hlavu drahocenný olej k pomazání a slzami smáčela jeho nohy. Marie stála pod křížem a provázela Ježíše k hrobu. Marie byla první u hrobu po Ježíšově vzkříšení. Byla to tato Marie, která jako první rozhlásila, že Spasitel vstal z mrtvých. *DA 568.2*

Ježíš ví, co každý člověk prožívá. Můžeš říci: Jsem hříšný, velmi hříšný. Možná, že takovým jsi; čím však jsi horší, tím více potřebuješ Ježíše. Ježíš neodmítne žádného zkroušeného kajícíka. Nikomu neříká všechno, co o něm ví, nýbrž nabádá každou chvějící se duši, aby sebrala odvahu. Ochotně odpustí všem, kdož k němu přijdou pro odpuštění a posílnění. *DA 568.3*

Kristus by mohl přikázat nebeským andělům, aby vylili nádoby jeho hněvu na svět, a tak zahubili ty, kdož nenávidí Boha. Mohl by vymazat tuto temnou skvrnu ze svého vesmíru. Nečiní to však. Stojí u oltáře zápalů a předkládá Bohu modlitby těch, kdož ho prosí o pomoc. *DA 568.4*

Duše, které se k němu utíkají, pozvedá Ježíš z dosahu všeho obviňování a pomluv. Takové duše nemůže zlehčit žádný člověk, ani zlý anděl. Kristus je přizpůsobuje své božsko-lidské povaze. A oni pak stanou po boku toho, jenž nese hříchy světa, ve světle vycházejícím od trůnu Božího. „*Kdo bude žalovati na Boží vyvolené? Bůh ospravedlňuje. Kdo bude odsuzovati? Kristus, jenž umřel, nadto z mrtvých vstal a jest na pravici Boží, jenž se nás ujímá.*“ (Ř 8,33.34) *DA 568.5*

63. „Král tvůj přijde“

„Plěsej velice, dcerko Siónská, prokřikuj, ó dcerko Jeruzalémská. Aj, Král tvůj přijde tobě spravedlivý a spasení plný, chudý a sedící na oslu, totiž na oslátku mladém.“ (Za 9,9) DA 569.1

Pět set let před Kristovým narozením předpověděl takto prorok Zachariáš příchod Krále Izraele. Toto proroctví se nyní naplňovalo. Ten, jenž tak dlouho odmítal královské pocty, přichází nyní do Jeruzaléma jako zaslíbený dědic Davidova trůnu. DA 569.2

Bylo to prvního dne v týdnu, kdy Kristus triumfálně vstoupil do Jeruzaléma. Lidé, kteří se ve velkém počtu sešli v Betanii, aby ho spatřili, ho provázeli až do Jeruzaléma, dychtiví toho, jak bude přijat. Další zástupy lidí přicházející do města, aby se zúčastnily velikonočních slavností, se připojily k lidem, provázejícím Ježíše. Zdálo se, že celá příroda se raduje. Stromy byly oděny svěží zelení a jejich květy plnily ovzduší příjemnou vůní. Lidé jako by ožili. Znovu ožila naděje na zřízení nového království. DA 569.3

Než vstoupil do Jeruzaléma, poslal Ježíš dva ze svých učedníků, aby mu přivedli oslici s oslátkem. Při svém narození byl Spasitel odkázán na pohostinství cizích lidí. Jesle, v nichž ležel, byly vypůjčené. A teď, když mu patří zvířata na tisících pahorků, je opět odkázán na cizí lidi, aby mu prokázali laskavost a půjčili mu zvíře, na němž by mohl vjet do Jeruzaléma jako Král. Jeho božství se však znovu projevilo, a to v přesných pokynech, které k tomu dal svým dvěma učedníkům. Stalo se, jak předpověděl; když vyřkli slova: *„Pán jich potřebuje“*, bylo žádosti ihned vyhověno. Ježíš si vybral oslátko, na němž ještě nikdo nikdy neseseděl. Učedníci s nadšením položili na zvíře svá roucha a posadili na ně svého Mistra. Dosud Ježíš vždy cestoval pěšky a učedníci se zpočátku divili, že se nyní rozhodl jet. V jejich srdcích se však vzbudilo radostné pomyšlení, že vstoupí do Jeruzaléma, prohlásí se Králem a ujme se své královské moci. Když šli pro oslici a oslátko, podělili se o tyto své skvělé naděje s přáteli Ježíšovými, nadšení se šířilo široko daleko a naděje lidí dostoupily svého vrcholu. DA 569.4

Ježíš se řídil židovským zvykem pro vjezd krále. Králové Izraele také jezdili na oslátku a v proroctví se předpovídalo, že Mesiáš takto vstoupí do svého království. Sotva Ježíš usedl na oslátko, ozvalo se vítězoslavné volání. Lidé ho pozdravovali jako Mesiáše, svého Krále. Ježíš přijal tyto projevy pocty, které dosud vždy odmítal, a učedníci to pokládali za důkaz, že se splní jejich skvělé naděje a že ho uvidí na trůně. Lidé nabývali přesvědčení, že se blíží hodina jejich osvobození. V duchu již viděli, jak římská vojska jsou vyháněna z Jeruzaléma a Izrael se opět stává nezávislým národem. Všichni byli šťastni a nadšení; lidé se předháněli v prokazování poct Ježíšovi. Nemohli ho oslavit vnější okázalostí a leskem, oslavili ho však tím, že dali najevo své štěstí. Nemohli ho zasypat drahocennými dary, rozprostřeli však svá roucha jako koberec na cestu a vystlali ji také zelenými olivovými a palmovými ratolestmi. V čele triumfálního průvodu nemohli nést královské vlajky, nalámali si však palmové větve, jež jsou přírodním symbolem vítězství, a mávali jimi za hlasitého provolávání hosana. DA 570.1

Jak průvod postupoval, zástup lidí stále rostl, neboť se k němu přidávali, kdož se doslechli, že přichází Ježíš. Průvod přilákal také diváky, kteří se ptali: „Kdo je to? Co znamená ten rozruch?“ Všichni již slyšeli o Ježíši a doufali, že přijde do Jeruzaléma; věděli však, že dosud nepodporoval úsilí, aby byl dosazen na trůn, a byli proto velice překvapeni, že je to on. Všichni byli zvědaví, co způsobilo tuto změnu v tom, jenž prohlašoval, že jeho království není z tohoto světa. DA 570.2

Jejich otázky jsou přehlušovány jásavými výkřiky. Znovu a znovu ozývá se jásot nadšeného davu; připojují se k němu i lidé dlící nablízku a jejich jásot se vrací ozvěnou z okolních pahorků a údolí. A pak se k průvodu přidávají i zástupy lidí z Jeruzaléma. Z poutníků, kteří přišli na oslavu velikonoce, se připojují k zástupům další tisíce lidí, aby uvítali Ježíše. Zdraví Ježíše máváním palmovými ratolestmi a posvátným zpěvem. Kněží v chrámu svolávají zvukem trouby k večerní bohoslužbě, ale jen málokdo toho dbá; přední mužové si říkají zděšeně: *„Svět se dal za ním!“* (J 12,19) DA 571.1

Ještě nikdy za svého života na zemi Ježíš takový projev nepřipustil. Jasně viděl, jaké by to mělo následky. Přivedlo by ho to na kříž. Měl však v úmyslu představit se takto jako Vykupitel. Chtěl

obrátit pozornost na oběť, která měla korunovat jeho poslání na tomto padlém světě. Když se lidé shromažďovali v Jeruzalémě k velikonočním oslavám, vydal se Ježíš, skutečný Beránek, dobrovolně v oběť. Bude nutné, aby jeho církev ve všech následujících dobách učinila jeho smrt za hříchy světa předmětem hlubokého rozjímání a studia. Všechno, co souvisí s Ježíšovou smrtí mělo být nepochybné. Proto bylo třeba, aby zraky všeho lidu se nyní upřely k němu; události, které předcházely velké oběti Ježíšově, musejí upoutávat pozornost k oběti samé. Po takovém projevu, jaký provázal jeho vjezd do Jeruzaléma, budou všichni Ježíše sledovat až k jeho konci, jenž se rychle blížil. *DA 571.2*

Události, spjaté s tímto triumfálním vjezdem, budou předmětem všech rozhovorů a všichni začnou o Ježíši přemýšlet. Po jeho ukřižování si mnozí vzpomenou na tyto události a na jejich souvislost s jeho utrpením a smrtí. To je přivede ke zkoumání proroctví a k přesvědčení, že Ježíš je Mesiáš; tím se ve všech zemích mnohonásobí počet obrácených k víře. *DA 571.3*

Při tomto jediném triumfálním výjevu svého života na zemi se Spasitel mohl objevit v průvodu nebeských andělů a za zvuků polnice Boží; takový projev by však odporoval účelu jeho poslání, odporoval by zákonu, jímž se ve svém životě řídil. Ježíš zůstal věren skromnému údělu, který přijal. Bude muset nést břímě lidstva do chvíle, kdy dá svůj život za život světa. *DA 571.4*

Tento den, který se učedníkům zdál nejslavnějším dnem jejich života, by se byl zachmuřil temnými mračny, kdyby byli věděli, že tento radostný výjev je jen předehrou k utrpení a smrti jejich Mistra. Ačkoli jim znovu řekl o své neodvratné oběti, nevzpomněli si v této chvíli štěstí a slávy na jeho zarmucující slova a těšili se na to, že bude se zdarem vládnout na Davidově trůně. *DA 571.5*

K průvodu se neustále přidávali noví příchozí a až na málo výjimek se všech, kdo se k němu připojili, zmocnilo nadšení chvíle a také začali volat hosana, jež se pak ozvěnou šířilo z vrchu na vrch a z údolí do údolí. Volání „*Hosana Synu Davidovu! Veleben budiž, jenž přichází ve jménu Páně! Hosana na výsostech!*“ (Mt 21,9) neutuchalo. *DA 572.1*

Ještě nikdy nezažil svět tak triumfální průvod. Nebyl podobný průvodu proslulých dobyvatelů světa. Jeho součástí nebyl průvod ztrápených zajatců, vedených jako královská trofej. Kolem Spasitele však byly skvělé trofeje jeho láskyplné práce pro hříšného člověka. Byli tu zajatci, které vyrval z moci satanovy, a ti velebili Boha za své vysvobození. Slepí, jimž Ježíš vrátil zrak, kráčeli v čele průvodu. Němí, jimž rozvázal jazyk, nejhlasitěji volali hosana. Chromí, jež uzdravil, jásali radostí a nejhörlivěji ze všech ulamovali palmové ratolesti a mávali jimi Spasiteli. Vdovy a sirotci chválili jméno Ježíšovo za skutky milosrdenství, které jim prokázal. Malomocní, které vyléčil, prostírali mu svá bělostná roucha na cestu a pozdravovali ho jako Krále slávy. V zástupech byli také ti, jež hlas Ježíšův probudil ze spánku smrti. Lazar, jehož tělo se již začalo rozkládat v hrobě a jenž se nyní těšil plné mužné síle, vedl oslátko, na němž jel Spasitel. *DA 572.2*

Výjevu přihlíželo mnoho farizeů, kteří planoucí záští a závisti snažili se brzdit výlevy pocitu lidí. Se vši svou mocí se pokoušeli umlčet lid; jejich výzvy a hrozby však jen vedly k tomu, že nadšení se stupňovalo. Obávali se, že lid svou mocí dosáhne toho, že Ježíš se stane králem. Nakonec se uchýlili k tomu, že se prodrali zástupem lidí až ke Spasiteli a zasypali ho výtkami a výhrůžkami; přikázali mu: „*Mistře, zakaž to svým učedníkům!*“ (L 19,30) Tvrdili, že taková hlučná shromáždění jsou protizákonná a že je vrchnost nepovoluje. Byli však umlčeni Ježíšovou odpovědí: „*Pravím vám: Budou-li oni mlčeti, bude křičeti kámen.*“ (L 19,40) Tento triumfální výjev byl z Božího určení. Předpověděl jej prorok a člověk nemá moci zmařit záměr Boží. Kdyby byli lidé nesplnili plán Boží, dal by Bůh promluvit neživým kamenům a ty by byly pozdravily jeho Syna provoláním slávy. Když farizeové s nepořízenou odešli, zazněla ze stovek hrdel slova Zachariáše: „*Plésej velice, dcerko Siónská, pokřikuj, dcerko Jeruzalémská. Aj, Král tvůj přijde tobě spravedlivý a spasení plný, chudý a sedící na oslu, totiž na oslátku mladém.*“ (Za 9,9) *DA 572.3*

Když průvod dorazil na okraj pahorku a chystal se sestoupit do města, Ježíš se zastavil a s ním celý průvod. Před nimi ležel Jeruzalém v celé své slávě, koupaje se v paprscích zapadajícího slunce. Zraky všech se upíraly k chrámu. V majestátní velikosti se tyčil nad celým okolím, jako by ukazoval k nebi, a tím řídil mysl lidí k jedinému pravému a živému Bohu. Chrám byl již dlouho pýchou a slávou židovského národa. I sami Římané se pyšnili jeho nádherou. Král, kterého Římané ustanovi-

li, pomohl jej Židům znovu vystavět a vyzdobit, a římský císař přispěl k jeho nádheře svými dary. Svou výstavností, bohatstvím a nádhrou se chrám stal jedním z divů světa. *DA 575.1*

Zapadající slunce zbarvovalo a pozlacovalo oblohu a jeho zářivá sláva osvěcovala bělostný mramor chrámových zdí a jeho pozlacené sloupy. Z vrcholu pahorku, na němž stanul Ježíš se svými následovníky, vypadal chrám jako mohutná stavba ze sněhu, posázená zlatými věžičkami. U vchodu do chrámu byl vinný kmen ze zlata a stříbra, se zelenými listy a těžkými hrozný, které vytvořili nejjobratnější umělci. Toto umělecké dílo bylo symbolem, znázorňovalo Izrael jako bohatý vinný kmen. Zlata, stříbra a svěží zeleně tu bylo použito se vzácným vkusem a s vynikajícím mistrovstvím; a jak se réva ovíjela kolem bílých třpytivých sloupů, zachycujíc se svými úponky zlatých ozdob, odrážela nádhru zapadajícího slunce a rozzářila se, jako by jí nebe propůjčilo svou slávu. *DA 575.2*

Ježíš se zahledí na chrám a zástupy umlkají, očarovány náhlou vidinou krásy. Všichni se obracejí ke Spasiteli a očekávají, že i v jeho tváři uvidí obdiv, který sami prožívají. Místo toho však spatřují stín bolesti. Jsou překvapeni a zklamáni, když pozorují, že do jeho očí vstupují slzy, že jeho tělo se zachvívá jako strom před bouří a že z jeho chvějících se rtů vychází bolestný sten jako z hlubin zlomeného srdce. Jaký to pohled pro anděly, kteří tomu přihlížejí! Jejich milovaný Velitel v slzách bolesti! Jaký to pohled pro rozradostněný dav, který ho s jásavým voláním a máváním palmovými ratolestmi doprovází do slavného města, kde se podle jejich bláhových představ má ujmout vlády. Ježíš plakal u Lazarova hrobu, avšak to byl projev božské soustrasti s lidským utrpením. Tento zármutek však byl tak nenadálý, jakoby ve velkém triumfálním sboru náhle zazněl pláč. Uprostřed projevů radosti, kde mu všichni vzdávají poctu, Král Izraele v slzách; ne v tichých slzách štěstí, nýbrž v slzách a vzlycích nepotlačitelné úzkosti. Na zástup padla náhlá tíseň. Provolávání utichlo. Mnozí se dali do pláče v účasti se žalem, jehož příčinu nechápali. *DA 575.3*

Slzy, které Ježíš ronil, nebyly projevem jeho úzkosti z utrpení, jež ho čekalo. Právě v této chvíli hleděl na Getsemane, kde ho vbrzku sevře hrůza ze strašné temnoty. Viděl také ovčí bránu, skrz níž se po staletí vodila zvířata určená k obětování. Tato brána se brzy otevře pro toho, jenž je pravou Obětí, jejíž obětování za hříchy světa naznačovaly všechny tyto dosavadní oběti. Nedaleko byla Golgota, místo jeho blízkého smrtelného zápasu. Přesto Vykupitel neplakal a nevzlykal v úzkosti před svou krutou smrtí. Jeho úzkost nevycházela z obav o sebe. Myšlenka na svůj vlastní smrtelný zápas nepolekala tuto ušlechtilou sebeobětavou duši. Byl to pohled na Jeruzalém, jenž rozjitřil srdce Ježíšovo, pohled na Jeruzalém, který zavrhl Syna Božího, pohrdl jeho láskou, odmítl dát se přesvědčit jeho mocnými divy a nyní se ho chystal usmrtit. Ježíš viděl, jak se Jeruzalém provínuje, když zavrhuje svého Vykupitele, a viděl také, jaký by Jeruzalém mohl být, kdyby byl přijal toho, jenž jediný může vyléčit jeho rány. Ježíš přišel, aby ho zachránil; jak by se ho mohl vzdát? *DA 576.1*

Izrael byl vyvolený národ; jeho chrám si Bůh vyvolil za svůj příbytek; byl jako „*ozdoba krajiny, útěcha vši země*“ (Ž 48,2). Chrám byl svědectvím více než tisícileté Kristovy ochrany, péče a něžné lásky, jež se rovnala starostlivosti otce o jediné dítě. V tomto chrámě pronášeli proroci svá slavná varování. Zde se vykuřovalo zapálenými kadidelnicemi, zde vůně kadidla spolu s modlitbami věřících stoupala k Bohu. Zde tekla krev obětních zvířat, která byla před obrazem krve Kristovy. Zde Hospodin zjevoval svou slávu nad slitovnicí. Zde sloužili kněží, zde se po staletí konaly okázalé symbolické obřady. To všechno bude muset skončit. *DA 576.2*

Ježíš pozvedl ruku, která tak často přinášela požehnání nemocným a trpícím, pokynul městu odsouzenému k zániku a hlasem zlomeným bolestí zvolal: „*Kéž bys poznalo aspoň v tento den i ty, co je ti ku pokoji!*“ (L 19,42) Pak se Spasitel odmlčel a nechal nevyřčeno, čím se mohl Jeruzalém stát, kdyby byl přijal pomoc, kterou mu chtěl dát Bůh – dar svého milovaného Syna. Kdyby to byl Jeruzalém věděl, jež mu nebe saslalo, byl by mohl vyvstat jako hrdé a blahobytné město, jako královna všech království, jako silné, svobodné město, nadané mocí, danou mu Bohem. V jeho branách by nebyli museli stát ozbrojení vojáci, z jeho hradeb by nevlály římské prapory. Slavná budoucnost, která mohla potkat Jeruzalém, kdyby byl přijal svého Vykupitele, vyvstala před očima Syna Božího. Viděl, že Jeruzalém mohl být skrze něho zbaven své těžké nemoci, mohl být vysvobozen z otroctví a mohlo se z něho stát mocné středisko světa. Z jeho hradeb by byla mohla vzlétnout holubice míru ke všem národům. Jeruzalém by se byl stal slavnou ozdobou celého světa. *DA 576.3*

Skvělý obraz toho, čím se Jeruzalém mohl stát, mizí očím Spasitelovým. Ježíš si uvědomuje, čím je Jeruzalém v té chvíli pod římskou nadvládou, v nelibosti Boží, čekající odplatu Boží, a pokračuje ve svém nářku: „*Ale i nyní je to skryto před tvýma očima. Přijdou na tebe dni, kdy tě nepřátelé obklopí náspem, obklíčí tě a sevrou odevšad, srovnají se zemí tebe i tvé děti v tobě, nenechají v tobě kámen na kameni za to, že jsi nepoznalo dobu, kdy tě Bůh přišel shlédnout.*“ (L 19,42-44) DA 577.1

Kristus přišel, aby zachránil Jeruzalém i s jeho dítky; ale farizejská pýcha, pokrytectví, řevnivost a zášť mu zabránily v tom, aby splnil svůj záměr. Ježíš věděl, jak strašná odplata stihne nešťastné město. Viděl, jak je Jeruzalém obklíčen vojsky, jak jeho obležení obyvatelé jsou doháněni k smrti vyhladověním, jak se matky živí mrtvými těly svých vlastních dětí, jak si rodiče a děti navzájem ujídají poslední sousto, jak hrozné spáry hladu hubí přirozené city. Viděl, jak tvrdošíjnost Židů, jež se projevila v tom, že odmítli spásu, kterou jim nabízel, je povede také k tomu, že odmítnou podrobit se obléhajícím vojskům. Hleděl na Golgotu, na níž bude ukřižován, jak je poseta kříži jako stromy v hustém lese. Viděl zbídačené obyvatele města, mučené na skřipci nebo na kříži, viděl nádherné paláce zničené, chrám v rozvalinách, z jeho mohutných zdí nezůstal kámen na kameni, a celé město rozorané jako pole. Není divu, že při pohledu na tento strašný výjev Spasitel zaplakal v smrtelné úzkosti. DA 577.2

Jeruzalém byl Ježíšovým miláčkem a jako laskavý otec truchlí nad ztraceným synem, tak Ježíš plakal nad svým milovaným městem. Jak se tě mohu zříci? Jak se mám dívat na tebe, město zasvěcené zkáze? Musím tě nechat, abys naplnilo číši svých nepravostí? Jediný člověk má takovou cenu, že v porovnání s ní jsou světy bezvýznamné; zde však měl zahynout celý národ. Až rychle zapadající slunce se ztratí očím z oblohy, skončí pro Jeruzalém den milosti. Když průvod stanul na okraji Olivové hory, nebylo pro Jeruzalém ještě pozdě k pokání. Tehdy anděl milosrdenství rozpínal svá křídla, aby sestoupil ze zlatého trůnu a dal průchod spravedlnosti a neodvratnému soudu. Kristovo srdce plné velké lásky však stále prosilo za Jeruzalém, který odmítal jeho milosrdenství, pohrdal jeho varováním a chystal se potřísnit si ruce jeho krví. Kdyby se Jeruzalém dal na pokání, nebylo by ještě pozdě. Poslední paprsky zapadajícího slunce zalévaly chrám, věž a věžičky – což nějaký dobrý anděl nepřivede Jeruzalém k lásce Spasitelově a neodvrátí od něho zkázu? Krásné a hříšné město, které kamenovalo proroky, které zapudilo Syna Božího, které se samo svou nekajícností octlo v poutech otroctví, prožívalo poslední den milosti! DA 577.3

Ale Duch Boží znovu promluví k Jeruzalému. Než skončí den, dostane se mu dalšího svědectví o Kristu. Zazní svědecký hlas, který odpoví na volání starých proroků. Uslyší-li Jeruzalém toto volání, přijme-li Spasitele, který vchází do jeho bran, může být ještě spasen. DA 578.1

Zprávy o tom, že Ježíš se blíží k městu s velkým průvodem lidí, se donesly k sluchu předních mužů Jeruzaléma. Neměli z jeho příchodu žádnou radost. V obavách mu vyjdou v ústřety, doufajíce, že se jim podaří rozptýlit zástup. Když se průvod chystá sestoupit s Olivové hory, zastupují mu přední mužové cestu. Vyptávají se na příčinu rozjaření. Na jejich otázku „*Kdo je to?*“ odpovídají učedníci, jimž se dostalo vnuknutí. Opakují části proroctví, mluvící výmluvně o Kristu: DA 578.2

Adam vám řekne: Je semenem ženy, která potře hlavu hada. DA 578.3

Ptejte se Abraháma, řekne vám: Je to „*Melchisedech, Král Sálema*“ (Gn 14,18), Král pokoje. DA 578.4

Jákoab vám řekne: Je to Sílo z pokolení Judova. DA 578.5

Izaiáš vám řekne: Je to „*Immanuel*“, „*Předivný, Rádce, Bůh silný, Otec věčnosti, Kníže pokoje*“ (Iz 7,14; 9,6). DA 578.6

Jeremiáš vám řekne: Je to Výhonek Davidův, „*Hospodin spravedlnost naše*“ (Jr 23,6). DA 578.7

Daniel vám řekne: Je to Mesiáš. DA 579.1

Ozeáš vám řekne: Je to „*Hospodin Bůh zástupů, pamětné jeho jest Hospodin*“ (Oz 12,5). DA 579.2

Jan Křtitel vám řekne: Je to „*Beránek Boží, jenž snímá hřích světa*“ (J 1,29). DA 579.3

Veliký Hospodin prohlašuje ze svého trůnu: „*Tento jest můj milovaný Syn.*“ (Mt 3,17) DA 579.4

My, jeho učedníci, prohlašujeme: Je to Ježíš, Mesiáš, Kníže života, Vykupitel světa. DA 579.5

I kníže moci temna ho uznává, když říká: „*Znám tě, kdo jsi, že ten Svatý Boží.*“ (Mk 1,24)

DA 579.6

64. Odsouzený národ

Kristův triumfální vjezd do Jeruzaléma byl slabým naznačením toho; jaký bude jeho příchod na nebeských oblacích v moci a slávě za vítězného jásotu andělů a plesání svatých. Tehdy se naplní to, co Kristus pravil kněžím a farizeům: „*Neuvidíte mne od nynějška až do té doby, kdy řeknete: Požehnaný, který přichází ve jménu Páně!*“ (Mt 23,39) V prorockém vidění uzel Zachariáš tento den konečného vítězství a viděl také osud těch, kteří zavrhlí Krista při jeho prvním příchodu: „*Obrátí zřetel ke mně, kteréhož jsou bodli, a kvůli budou nad ním jako kvílením nad jednorozeným; hořce plakati budou nad ním, jako hořce pláčí nad prvorozeným.*“ (Za 12,10) Tento výjev Kristus předvídal, když hleděl na město a plakal nad ním. Ve zkáze Jeruzaléma viděl konečnou zkázu těch, kdož se provinili krví Syna Božího. DA 580.1

Učedníci věděli, jakou nenávist chovají Židé ke Kristu, nevěděli však, kam to povede. Dosud nepochopili, jaký je pravý stav Izraele, ani nerozuměli odplatě, která má stihnout Jeruzalém. K tomu jim Kristus dal důležité poučení. DA 580.2

Poslední výzva Jeruzalému byla marná. Na svou otázku „*Kdo je to?*“ slyšeli kněží a přední mužové hlasy starých proroků, jež jim tlumočili lidé ze zástupu. Neuznali je však za projevy Božího vnuknutí. V hněvu a zlosti se pokusili lid umlčet. V zástupu byli také římsí úředníci; Ježíšovi nepřátelé žalovali u nich na Ježíše, že je vůdcem vzpoury. Tvrdili, že se chystá zmocnit se chrámu a vládnout jako král v Jeruzalémě. DA 580.3

Klidným hlasem však Ježíš na chvíli utišil nepokojný dav, když opětovně prohlásil, že nepřišel založit časnou vládu; vbrzku vystoupí ke svému Otci a jeho žalobci ho neuzří, dokud znovu nepřijde v slávě. Pak ho uznají, bude to však příliš pozdě pro jejich spásu. Tato slova pronesl Ježíš smutným, ale přesvědčivým hlasem. Římsí úředníci ztichli přemoženi. Jejich srdce, ač jim byl cizí božský vliv, se pohnula tak, jak to dosud nikdy nepocítili. V klidné, vážné tváři Ježíšově poznali lásku, blahovůli a neokázalou důstojnost. Pocítili účast, již si nedovedli vysvětlit. Ježíše nezatkli, spíše se jim chtělo vzdát mu poctu. Obrátili se ke kněžím a předním mužům a obvinili je, že sami vyvolávají nepokoje. Poražení a sklíčení obrátili se pak tito vůdcové k lidu se svými stížnostmi a začali se mezi sebou zuřivě hádat. DA 581.1

Ježíš zatím nepozorován odešel do chrámu. Byl tam naprostý klid, neboť lid přilákala událost na Olivové hoře. Ježíš se v chrámě zdržel jen krátkou chvíli a se zarmoucenými očima si jej prohlédl. Pak odešel se svými učedníky z Jeruzaléma a vrátil se do Betanie. Když ho lidé hledali, aby ho dosadili na trůn, nemohli ho nalézt. DA 581.2

Celou noc strávil Ježíš na modlitbách a ráno šel opět do chrámu. Cesta vedla kolem fíkového sadu. Ježíš měl hlad a „*z dálky uviděl fíkovník, který měl listí; přišel, zdali by na něm něco nalezl. Když k němu došel, nenalezl nic, než listí; nebyl totiž čas fíků*“ (Mk 11,13). DA 581.3

Fíky začaly zrát jen v některých krajích a v pahorkaté krajině kolem Jeruzaléma se vpravdě dalo říci, že „nebyl čas fíků“. V zahradě, do které Ježíš přišel, však jeden strom zrál rychleji než druhé. Měl již plno listí. U fíkovníku se zrající plod objevuje dříve než listí. Proto tento strom s hojným listím sliboval zralé ovoce. Zdání však bylo klamné. Ježíš prohlédl jeho větve, od nejspodnějších po nejhořejší, avšak „*nenalezl nic, než listí*“. Mnoho na pohled krásného listí, nic víc. DA 581.4

Kristus strom zatratil. Pravil: „*Ať z tebe již na věky nikdo nejí ovoce!*“ (Mk 11,14) Příštího rána, když Spasitel a jeho učedníci šli opět touž cestou do města, povšimli si učedníci uschlých větví a spadaneho listí. „*Rabbi,*“ řekl Petr, „*hle, fíkovník, který jsi proklel, uschl.*“ (Mk 11,21) DA 582.1

Kristovo prokletí fíkovníku učedníky velice udivilo. Zdálo se jim, že není v souladu s dílem Kristovým a s jeho posláním. Často slyšeli, jak prohlašoval, že přišel, ne aby odsoudil svět, nýbrž aby svět byl skrze něho zachráněn. Vzpomněli jeho slov: „*Syn člověka nepřišel zahubiti lidské duše, nýbrž zachrániti.*“ (L 9,56) Svými podivnými skutky jen uzdravoval, ale neničil. Učedníci ho znali jen jako Dárce života, Lékaře. Tento čin se tomu vymykal. „Co tím Ježíš sledoval?“ ptali se. DA 582.2

Bůh „*libost má v slitování*“ (Mi 7,18). „*Živť jsem já, dí Panovník Hospodin, žeť nemám libosti v smrti bezbožného.*“ (Ez 33,11) Dílo zkázy a provádění soudu je mu „*neobyčejným dílem*“ (Iz 28,21). V milosrdenství a lásce však odkrývá závoj zahalující budoucnost a zjevuje lidem důsledky hříšného jednání. *DA 582.3*

Prokletí fíkovníku bylo názorným podobenstvím. Planý strom, honosící se bohatým listovým před tváří Kristovou, byl symbolem židovského národa. Spasitel chtěl objasnit svým učedníkům příčinu a neodvratnost zkázy Izraele. K tomu účelu obmyslil strom mravními hodnotami, aby na něm mohl vyložit božskou pravdu. Židé byli odlišní ode všech ostatních tím, že vyznávali Boha. Bůh jim byl zvláště nakloněn, a Židé se proto pokládali za spravedlivější nad všechny ostatní národy. Zkazila je však láska k světu a ziskuchtivost. Chvástali se svou znalostí, ve skutečnosti však neznali požadavky Boží a nad to byli pokrytečtí. Jako planý fíkovník vydávali své větve, bohaté na pohled a lahodící oku, nebyli však „*nic, než listí*“. Židovské náboženství se svým velkolepým chrámem, svými posvěcenými oltáři, svými kněžími v mitrách a působivými obřady bylo vskutku skvělé na pohled, ale nebylo v něm pokory, lásky a blahovolnosti. *DA 582.4*

Žádný z fíkovníků v sadě neměl plody; od stromů bez listí se však nedá nic čekat, a proto nemohou klamat. Tyto stromy byly podobny pohanům. Těm také scházela zbožnost stejně jako Židům, přitom však nepředstírali, že slouží Bohu. Nechvástali se svou domnělou dobrotou. Nepoznali skutky a cesty Boží. Pro ně nenastal dosud čas fíků. Čekali stále na den, který jim přinese světlo a naději. Židé, jimž se dostalo více požehnání od Boha, byli zodpovědní za to, že zneužili těchto darů. Výsady, na něž byli tak pyšní, jen ještě zvětšovaly jejich vinu. *DA 583.1*

Ježíš přišel k fíkovníku hladový a hledal potravu. Stejně tak lačný přišel k Izraelským, aby v nich našel ovoce spravedlnosti. Zahrnoval je svými dary, aby mohli přinést ovoce pro blaho světa. Byly jim poskytnuty všechny možnosti a výsady a na oplátku Ježíš očekával, že budou účastni na jeho díle milosti a budou s ním spolupracovat. Toužil po tom, aby v nich viděl obětavost a účastenství, horlivost pro Boha a hluboké zanícení pro spásu spolubližních. Kdyby byli zachovávali zákon Boží, byli by konali totéž nesobecké dílo, jaké konal Kristus. Avšak lásku k Bohu a člověku v nich udusila pýcha a samolibost. Dostali se sami do záhuby tím, že odmítali sloužit druhým. Bohatství pravdy, jež jim Bůh svěřil, rozdali světu. V neplodném stromu mohli vidět svůj hřích a trest za něj. Postižen kletbou Spasitelovou, zvadlý, holý, vyschlý od kořenů, byl fíkovník ukázkou toho, co se stane z židovského národa, bude-li mu odňata milost Boží. Nebude-li chtít dělit se o požehnání, nedostane se mu už dalšího. „*Izraeli,*“ pravil Hospodin, „*z tebeť jest zhouba tvá.*“ (Oz 13,9) *DA 583.2*

Toto varování platí pro všechny časy. Kristovo prokletí stromu, který sám stvořil vlastní mocí, je výstrahou všem církvím a všem křesťanům. Nikdo nežije podle zákona Božího, kdo neslouží druhým. Jsou mnozí, kteří nežijí milosrdným, nesobeckým životem Kristovým. Mnozí si myslí, že jsou výtečnými křesťany, a přitom nevědí, co je pravá služba Bohu. Jednají a hloubají pro vlastní potěšení. Jednají jen podle svého. Čas má pro ně cenu jen tehdy, mohou-li z něho vytěžit pro sebe. To je cílem veškerého jejich snažení. Ne druhým, ale sobě slouží. Bůh je stvořil, aby žili ve světě, kde nutno nesobecky sloužit. Určil je k tomu, aby svým bližním všemožně pomáhali. Jejich sobectví je však tak velké, že pro ně nevidí nic jiného. Jsou odděleni od ostatních lidí. Ti, kdož takto žijí jen pro sebe, podobají se fíkovníku, který krásně vypadá, ale je neplodný. Zachovávají náboženské formy, avšak bez pokory a bez víry. Vyznávají, že ctí zákon Boží, není v nich však poslušnost. Mluví, ale nečiní. Soudem, který vyřkl nad fíkovníkem, dal Kristus najevo, jak odporné je v jeho očích toto prázdné předstírání. Dává tím najevo, že hříšník má menší vinu než ten, kdo předstírá, že slouží Bohu, ale nepřináší ovoce k jeho slávě. *DA 584.1*

Přímou souvislost s poučením, jež Ježíš poskytl tím, že proklel neplodný fíkovník, má podobenství o fíkovníku, které Kristus vyprávěl před svou návštěvou Jeruzaléma. V tomto podobenství prosí zahradník za neplodný strom: Ponechte ho ještě jeden rok, okopám ho, a pohnojím; ponese-li plody, dobře; pakli ne, můžete jej pokácet. Neplodnému stromu bude věnována zvýšená péče. Dostane vše potřebné. Zůstane-li však neplodný, nic ho už nezachrání před zmarem. V podobenství se neříká, jaký byl výsledek zahradníkovy snahy. Závisel na těch, jimž Kristus podobenství vyprávěl. Kristus je přirovnal k neplodnému stromu a ponechal na nich, aby sami rozhodli o svém

osudu. Dostalo se jim všeho, co jim nebe může dát, nevyužili však tohoto hojného požehnání. Kristovo prokletí neplodného fíkovníku ukazovalo výsledek. Sami rozhodli o své zkáze. DA 584.2

Více než tisíc let zneužíval židovský národ Boží milosti a přivolával na sebe soudy Boží. Odmítal jeho varování a usmrcoval jeho proroky. Židovský národ, žijící za dnů Kristových, se učinil odpovědným za tyto hříchy tím, že si počínal stejně. Odmítal nabízené milosti a varování a v tom byla vina tohoto pokolení. Pouta, která si židovský národ kul po staletí, si na sebe vložilo pokolení žijící ve dnech Kristových. DA 584.3

V každé době je lidem poskytnut den osvícení a příležitosti, doba zkoušky, v níž se mohou smířit s Bohem. Tato milost však má své meze. Může být po léta nabízena, i když je zlehčována a odmítána; přijde však den, kdy je milost nabídnuta naposledy. Srdce se stává zatvrzelým, a přestává odpovídat na volání Ducha Božího. Pak sladký, přesvědčující hlas už hříšníka nezapřísahá, přestává napomínání a varování. DA 587.1

Takový den nastal pro Jeruzalém. Ježíš v bolesti zaplakal nad odsouzeným městem, avšak nemohl je už zachránit. Vyčerpal všechny možnosti. Izrael odmítl varování Ducha Božího, a tím odmítl jedinou možnost pomoci. Nebylo jiné moci, jež by jej mohla osvobodit. DA 587.2

Židovský národ je symbolem lidí, žijících ve všech dobách, kteří pohrdají nabídkami Neko-
nečné Lásky. Kristovy slzy, prolité nad Jeruzalémem, tekly pro hříchy všech dob. V rozsudku vyne-
seném nad Izraelem mohou ti, kdož odmítají napomínání a varování Božího Ducha svatého, vidět
své vlastní odsouzení. DA 587.3

I v našem pokolení je mnoho takových, kteří si počínají stejně, jako si počínali nevěřící Židé. Zažili projevy moci Boží; Duch svatý jim promlouvá do srdcí; oni však setrvávají ve své nevěře a v zatvrzelosti. Bůh jim posílá napomenutí a varování, oni však nejsou ochotni vyznat se ze svých bludů a odmítají jeho poselství i jeho posly. Prostředky, jichž Bůh používá k jejich záchraně, se jim stávají zátěží. DA 587.4

Proroci Boží byli v nenávisti odpadlého Izraele, neboť vynášeli na světlo jeho skryté hříchy. Achab pokládal Eliáše za svého nepřítele, protože prorok spravedlivě káral krále za tajné nepravosti. Tak i dnes se služebník Kristův setkává s posměchem a pohrdáním, kárá-li hřích. Pravda Písma, náboženství Kristovo, bojuje s přílivem mravní nečistoty. V srdcích lidí je dnes více před-
sudků než za dnů Kristových. Kristus nesplnil naděje lidí; jeho život byl soudem nad jejich hříchy, a
proto ho zavrhl. I dnes pravda slova Božího není v souladu s lidskými činy a s jejich přirozenými
sklony, a proto tisíce lidí odmítá jeho světlo. Lidé podněcovaní satanem uvádějí v pochybnost slovo
Boží a dávají přednost tomu řídit se svým vlastním úsudkem. Volí raději temnotu než světlo, činí
tak však pro zkázu svých duší. Ti, kdož začali hledat rozpory ve slovech Kristových, nacházeli stále
více podnětů pro své hnidopišství, až se odvrátili od pravdy a života. Tak je tomu i dnes. Není
úmyslem Božím vymýtit každou námitku, kterou lidské srdce může vznést proti jeho pravdě. Pro ty,
kdož odmítají vzácné paprsky světla, které ozáří temnotu, zůstane tajemství slova Božího provždy
tajemstvím. Pro ně je pravda skryta. Bloudí jako slepí a nevědí, že je čeká zkáza. DA 587.5

Kristus přehlížel svět a všechny věky z vrcholu Olivové hory; jeho slova platí všem, kdož zleh-
čují nabídku božské milosti. Posmíváš-li se jeho lásce, obrací se dnes k tobě. Jsi to ty, právě ty, kte-
rý by měl poznat věci, jež patří k tvému pokoji. Kristus prolévá hořké slzy pro tebe, jenž nemáš slz,
abys plakal nad sebou. Snad se už v tobě projevuje ona osudná zatvrzelost srdce, která zahubila fa-
rizeje. A každý důkaz milosti Boží, každý paprsek božského světla si pak buď podmaňuje duši, ane-
bo ji utvrzuje v beznadějnou zatvrzelost. DA 588.1

Kristus předvídal, že Jeruzalém zůstane zatvrzelý a neoblomný; všechna vina za odmítanou mi-
lost se všemi důsledky ležela však na Jeruzalému. Tak je to s každým, kdo kráčí stejnou cestou. Hospodin praví: „*Z tebeť jest zhouba tvá, ó Izraeli.*“ „*Slyš, ó země: Aj, já uvedu zlé na lid tento, ovoce myšlení jejich, proto, že nepozorují slov mých, ani zákona mého, ale jím pohrdají.*“ (Oz 13,9; Jr 6,19) DA 588.2

65. Chrám znovu vyčištěn

Hned na počátku svého veřejného působení vyhnal Kristus z chrámu ty, kdož jej znesvěcovali svým kupčením, a jeho přísný, božský zásah nahnal hrůzu pletichářům a čachrářům. Na konci svého působení přišel Kristus opět do chrámu a shledal, že je stále znesvěcován. Stav věcí byl dokonce ještě horší než prve. Vnější nádvoří chrámu se podobalo velkému dobytčímu trhu. Hlasy zvířat a pronikavý cinkot mincí se mísily s hlasy kupců, kteří se spolu nevybíravě dohadovali, a do toho zaznívaly i hlasy mužů svatého povolání. Chrámoví hodnostáři se sami zabývali obchodováním a směnou peněz. Jejich lačnost zisku je tak ovládla, že před Bohem nebyli lepší než zloději. *DA 589.1*

Málo si byli kněží a přední mužové vědomi vážnosti díla, jež byli pověřeni vykonávat. O každých velikonocích a o každém svátku stánků se zabíjelo tisíce zvířat a jejich krev kněží zachycovali a vylévali na oltář. Obětování krve se stalo Židům tak běžným, že téměř už nemysleli na to, že všechno toto prolévání krve zvířat je kvůli hříchu. Přestali v tom už vidět symbol krve drahého Syna Božího, která bude prolita za život světa. Neuvědomovali si už, že těmito oběťmi se měla pozornost lidí upřít k ukřižovanému Vykupiteli. *DA 589.2*

Ježíš hleděl na nevinná zvířata připravená k obětování a poznal, že Židé učinili z těchto velkých slavnostních shromáždění příležitost ke krveprolévání a k páchání ukrutností. Na místo pokorného pokání za hřích zmnožili oběti zvířat, jakoby Boha mohla uctít taková krutá bohoslužba. Sobectví a lakota zatvrdily srdce kněží a předních mužů. Samy symboly naznačující Beránka Božího učinili sobě prostředníkem k nabytí zisku. Tím byla v očích lidu značnou měrou znevážena posvátnost obětní služby. Ježíš vzplanul rozhořčením; věděl, že jeho krev, kterou tak brzy prolije za hříchy světa, bude mít u kněží a starších právě tak malou cenu, jakou má krev zvířat, kterou prolévají nepřetržitě. *DA 590.1*

Proti těmto způsobům Kristus horlil skrze proroky. Samuel pravil: „*Zdaliž libost takovou má Hospodin v zápalích a obětech, jako když se poslušensví koná hlasu Hospodinova? Aj, poslouchati lépe jest, nežli obětovati, a ku poslušensví státi, nežli tuk skopců přinášeti.*“ A Izaiáš, který v proročském vidění spatřil odpadlictví Židů, promluvil k nim jako k vládčům Sodomy a Gomory: „*Slyšte slovo Hospodinovo, knížata Sodomská, ušima pozorujte zákona Boha našeho, lide Gomorský: K čemu jest mi množství obětí vašich? Dí Hospodin. Syt jsem zápalných obětí skopců a tuků krmmých hovad, a krve volků a beráneků a kozlů nejsem žádostiv. Že přicházíte, abyste se ukazovali přede mnou, kdož toho z ruky vaší hledal, abyste šlapali síně mé?*“ „*Umejte se, očistě se, odvrzte zlost skutků vašich od očí mých, přestaňte zle činiti. Učte se dobře činiti, hleďte soudu, pozdvihněte potlačeného, dopomozte k spravedlnosti sirotků, zastáňte vdovy.*“ (1 S 15,22; Iz 1,10-12.16.17) *DA 590.2*

Ten, jenž sám dal tato proroctví skrze proroky, opakoval nyní naposledy své varování. Proroctví se vyplnilo, lid prohlašoval Ježíše králem Izraele. Ježíš přijímal jejich hold a přijal hodnost krále. Jako takový musí jednat. Věděl, že jeho úsilí o nápravu zkaženého kněžstva bude marné; přesto musí své dílo dokonat; nevěřícímu lidu musí být podán důkaz o jeho božském poslání. *DA 590.3*

Pronikavým pohledem změřil Ježíš znesvěcené nádvoří chrámu. Oči všech se upřely na něho. Kněží a přední mužové, farizeové a pohaní hleděli s úžasem a posvátnou bázní na toho, jenž stanul před nimi v majestátu Krále nebes. Z jeho lidského zjevu vyzařovalo božství a nadalo ho důstojností a slávou, jakou dosud neprojevil. Ti, kdož mu stáli nejbliže, ustupovali od něho, jak jen mohli v davu nejdále. Spasitel tu stál sám jen s několika svými učedníky. Všechno zmlklo. Hluboké ticho se zdálo nesnesitelné. Kristus promluvil mocným hlasem, který zasáhl lidi jako prudká bouře: „*Jest psáno: Můj dům bude nazýván domem modlitby, ale vy jste z něho učinili peleš lupičů.*“ (Mt 21,13) Jeho hlas zazněl chrámem jako hlas polnice. Nelibost v jeho tváři se zdála spalujícím ohněm. Rázně přikázal: „*Odneste to!*“ (J 2,16) *DA 590.4*

Před třemi léty byli služebníci chrámu zahanbeni tím, že z něho prchli z příkazu Ježíšova. Od té doby se divili, proč měli takový strach a proč bez odmluvy uposlechli tohoto prostého, skromného Muže. Uvědomovali si, že je nemožné, aby se to opakovalo, nemá-li utrpět jejich důstojnost. Přesto byli nyní ještě zděšenější než prve a ještě rychleji uposlechli Kristova příkazu. Nebylo niko-

ho, kdo by se odvážil pochybovat o jeho moci. Kněží a obchodníci prchli z jeho přítomnosti a vzali s sebou i svůj dobytek. *DA 591.1*

Na útěku z chrámu se potkali se zástupem lidí, kteří přicházeli se svými nemocnými a vyptávali se po velkém Lékaři. Prchající jim pravili o tom, co se stalo, a někteří z nich se proto vrátili domů. Měli strach setkat se s někým, kdo je tak mocný, že i pouhý jeho pohled zahnal kněží a přední muže z jeho přítomnosti. Většina z nich se však prodrala zástupem utíkajících, dychtíva spatřit toho, jenž byl jejich jedinou nadějí. Když lidé prchli z chrámu, mnozí tam zůstali. Nyní se k nim připojili noví příchozí. Nádvoří chrámu se opět zaplnilo nemocnými a umírajícími a Ježíš jim znovu sloužil. *DA 592.1*

Po nějaké chvíli se kněží a přední mužové odvážili vrátit se do chrámu. Když se uklidnili, byli by rádi věděli, co Ježíš učiní dál. Očekávali, že dosedne na Davidův trůn. Vstoupili tiše do chrámu a uslyšeli hlasy mužů, žen a dětí, které velebily Boha. Stanuli jako strnulí před tímto podivuhodným výjevem. Viděli, že nemocní jsou opět zdraví, slepým byl vrácen zrak, hluchí opět slyšeli a chromí poskakovali radostí. Nejvíce se radovaly děti. Ježíš je uzdravil z jejich nemocí; bral je do náruče a přijímal jejich polibky vděčné lásky; některé z nich mu usnuly na rukách, když pak učil lid. Teď však mu děti s radostí provolávaly slávu. Volaly „*hosana*“, které slyšely předchozího dne a vítězoslavně mávaly Spasiteli palmovými ratolestmi. Chrámem znovu a znovu znělo volání: „*Požehnaný, jenž se běře ve jménu Hospodínovu!*“ „*Aj, Král tvůj přijde tobě spravedlivý a spasení plný!*“ „*Hosana synu Davidovu!*“ (Ž 118,26; Za 9,9; Mt 21,9) *DA 592.2*

Projevy štěstí a nespoutané radosti zněly chrámovým služebníkům jako urážka. Začali je umlčovat. Líčili lidu, že dům Boží je znesvěcován dupotem dětských nohou a radostným jásotem dětí. Když poznali, že jejich slova na lid nepůsobí, obrátili se na Krista: „*Slyšíš, co říkají?*“ Ježíš jim odpověděl: „*Ano. Nikdy jste nečtli: Připravil sis chválu z úst nemluvnat a kojenců?*“ (Mt 21,16) Proroctví předvíдалo, že Kristus bude prohlášen za krále, a to se musí vyplnit. Kněží a přední mužové Izraele odmítli ohlásit jeho slávu a Bůh povolal děti, aby byly jeho svědky. A kdyby se hlasy dětí nebyly ozvaly, byly by slávu Spasitele provolaly samy sloupy chrámu. *DA 592.3*

Farizeové byli úplně vyvedeni z míry. Ten, jehož nemohli zastrašit, tu poroučel. Ježíš se ujal místa strážce chrámu. Ještě nikdy nepřijal takovou svrchovanou moc. Ještě nikdy neměla jeho slova a jeho činy takovou pádnost. Vykonal mnoho zázračných skutků v Jeruzalémě, avšak ještě nikdy způsobem tak vznešeným a výrazným. Před lidmi, kteří zažili Kristovy zázračné skutky, neodvažovali se kněží a přední mužové vystoupit proti Kristu s otevřeným nepřátelstvím. Ačkoli byli rozzuřeni jeho odpovědí, nezmohli se toho dne už na nic. *DA 593.1*

Druhého dne ráno jednala velerada znovu o tom, jak proti Ježíši zakročit. Před třemi léty žádali, aby podal znamení, že je Mesiášem. Od té doby vykonal Ježíš mnoho velkých divů po celé zemi. Uzdravil nemocné, zázračně nasýtil tisíce lidí, krácel po vlnách a utišil rozbouřené jezero. Čítal v srdcích lidí jako v otevřené knize; vyháněl demony a křísil mrtvé. Přední mužové měli tedy důkazy o jeho mesiášství. Proto se rozhodli, že nebudou žádat znamení jeho moci, nýbrž že z něho vylákají nějaký výrok nebo nějaké prohlášení, za něž by ho mohli odsoudit. *DA 593.2*

Odebrali se do chrámu, kde Ježíš učil, a začali se ho vyptávat: „*Jakou mocí to činíš? Kdo ti dal tu moc?*“ (Mt 21,23) Očekávali, že bude tvrdit, že jeho moc je od Boha. Takové tvrzení měli v úmyslu popřít. Ježíš však jim odpověděl otázkou, která se zdánlivě týkala něčeho jiného, a svou odpověď podmínil jejich odpovědí na tuto otázku. „*Odkud byl Janův křest?*“ pravil. „*Z nebe či od lidí?*“ (Mt 21,25) *DA 593.3*

Kněží viděli, že teď se musejí rozhodnout a že jim nepomůže žádná vytáčka. Řeknou-li, že Janův křest byl z nebe, vyjde najevo rozpor v jejich jednání. Kristus by mohl říci: Proč jste mu tedy nevěřili? Jan svědčil o Kristu slovy: „*Hle, Beránek Boží, jenž snímá hřích světa.*“ (J 1,29) Jestliže tedy uvěřili Janovu svědectví, jak mohou popírat Kristovo mesiášství? Řeknou-li to, co si skutečně myslí, totiž že Jan byl pouhý člověk, přivolají na sebe bouři rozhořčení, neboť lidé uvěřili, že Jan byl prorok. *DA 593.4*

S hlubokým zájmem očekával lid, jak se rozhodnou. Lidé věděli, že kněží už prohlásili, že uznávají Janovo poslání, a proto čekali, že nyní bez váhání potvrdí, že Jan byl poslán Bohem. Kněží se však v tajnosti poradili a rozhodli se, že se neprozradí. Pokrytecky předstírali nevědomost a řekli: „*Nevíme.*“ „*Já vám také nepovím,*“ pravil Kristus, „*jakou mocí to činím.*“ (Mt 21,27) *DA 594.1*

Zákoníci, kněží a přední mužové zmlkli. Stáli tu zmatení a zklamaní, se sraštěnými brvami, a neodvažovali se dále na Krista naléhat svými otázkami. Svou zbabělostí a nerozhodností ztratili ve značné míře úctu u lidí, kteří výjevu přihlíželi a s radostí viděli, jak jsou tito pyšní, samolibí mužové poraženi. *DA 594.2*

Všechny tyto výroky a skutky Kristovy měly hluboký význam a jejich vliv byl pociťován ve stále větší míře po jeho ukřižování a nanebevstoupení. Mnozí z těch, kteří s dychtivostí očekávali, jak dopadne Ježíšův výslech, se nakonec stali Ježíšovými učedníky, neboť slova, jež Ježíš pronesl onoho dne, je poprvé k němu přitáhla. Z jejich myslí nikdy nevymizí výjev z chrámového nádvoří. Rozdíl mezi Ježíšem a veleknězem nápadně vystoupil, když spolu rozmlouvali. Pyšný hodnostář chrámu byl oděn v bohaté a drahocenné roucho. Na hlavě měl trpytící se tiáru. Jeho chování bylo královské. Jeho vlas, jeho dlouhý stříbrný vous, celý jeho zjev vzbuzoval úctu. Před touto vznešenou osobností stál Majestát nebe bez okázalých ozdob. Jeho roucho bylo opotřebované, jeho tvář byla bledá, zasmušilá, vyjadřovala klid a trpělivost. Důstojnost a laskavost, kterou ohrážela, byly v příkrém rozporu s pyšným, sebevědomým a zlobným výrazem velekněze. Mnozí z těch, kteří byli svědky toho, co Ježíš mluvil a konal na nádvoří chrámu, pojali od té doby Ježíše do svých srdcí jako proroka Božího. Když se však mínění lidu obrátilo na stranu Ježíšovu, nenávisť kněží vůči němu vzrostla. Obezřetnost, s jakou unikal nástrahám, jež mu kladli, byla novým důkazem jeho božství, avšak rozdmýchávala jen jejich hněv. *DA 594.3*

Při svých sporech s rabíny neměl Kristus v úmyslu ponížovat své odpůrce. Neradoval se z toho, že se dostávají do těžkého postavení. Poskytoval jim důležitá poučení. Odzbrojoval své protivníky tím, že je dostával do sítě, kterou připravili pro něho. Tím, že přiznali, že nic nevědí o původu Janova křtu, poskytli Ježíši příležitost k výkladu, a Ježíš ji využil k tomu, aby jim ukázal, jací skutečně jsou, a aby přidal další výstrahu k četným výstrahám, jež jim už dal. *DA 594.4*

*„Co myslíte?“ řekl. „Jeden člověk měl dva syny. Přistoupil k prvnímu a řekl: Synu, jdi na vinici mou, a dělej. Ale on odpověděl, řekl: Nechci. A potom usmysliv sobě, šel. I přistoupiv k druhému, řekl totéž. A on odpověděl, řekl: Jdu, pane. Ale nešel. Který z těch dvou naplnil vůli otce?“ (Mt 21,28-31) *DA 595.1**

Tato náhlá otázka způsobila, že Ježíšovi posluchači přestali být ve střehu. Sledovali podobenství se zaujetím a bez meškání odpověděli: *„Ten první.“* Ježíš na ně upřel svůj zrak a řekl jim vážně a slavnostně: *„Vpravdě vám pravím, že publikáni a nevěstky předcházejí vás do království Božího. Neboť Jan k vám přišel cestou spravedlnosti, ale vy jste mu neuvěřili; publikáni však a nevěstky mu uvěřili; vy, ač jste to viděli, ani potom jste toho nelitovali, abyste mu uvěřili.“* (Mt 21,31.32) *DA 595.2*

Kněží a přední mužové nemohli jinak než správně odpovědět na Kristovu otázku, a tak se Ježíš dozvěděl, že schvalují jednání prvního syna. Tento syn představoval publikány, jimiž farizeové pohrdali a jež nenáviděli. Publikáni byli velmi nemravní. Byli přestupníky zákona Božího, ve svém životě projevovali rozhodný odpor vůči požadavkům Božím. Byli nevďeční a hříšní; když byli vyzváni, aby šli a pracovali na vinici Páně, s opovržením odmítli. Když však přišel Jan a kázal potřebu pokání a křtu, přijali publikáni jeho poselství a dali se pokřtít. *DA 595.3*

Druhý syn představoval přední muže židovského národa. Někteří z farizeů učinili pokání a přijali Janův křest; vůdcové však nechťeli uznat, že přišel od Boha. Jeho varování a upozorňování je nepřivedla k nápravě. *„Zmařili úmysl, jež Bůh s nimi měl, poněvadž se nedali od něho pokřtiti.“* (L 7,30) Vyslechli jeho poselství a nebrali je vážně. Jako druhý syn, když byl vyzván, pravil *„Jdu, pane“*, ale nešel, tak i kněží a přední mužové tvrdili, že budou poslušni, ale neuposlechli. Okázale předstírali, že jsou zbožní, tvrdili, že jsou poslušní zákona Božího, byla to však jen zdánlivá poslušnost. Farizeové tupili publikány a zlořečili jim jako bezbožníkům, avšak publikáni svou vírou a svými skutky ukázali, že předcházejí do nebeského království tyto samolibé muže, jimž se sice dostalo velkého světla, ale jejich skutky neodpovídaly jejich prohlašované zbožnosti. *DA 595.4*

Kněží a přední mužové nebyli ochotni vyslechnout tyto pronikavé pravdy; zůstali zticha a doufali, že Ježíš řekne něco, co by mohli obrátit proti němu; museli však vyslechnout více. *DA 596.1*

„Poslyšte jiné podobenství,“ pravil Kristus. *„Byl hospodář, jenž vysázal vinici, ohradil ji plotem, vykopal v ní lis a vystavěl hlídkovou věž; pak ji pronajal vinařům a odcestoval. Když pak se přiblížila doba plodů, poslal své služebníky k vinařům, aby přijal své plody. Vinaři chytili jeho slu-*

žebníky a jednoho zbili, druhého usmrtili, třetího zkamenovali. Zase poslal své služebníky, větší počet než po první, a učinili jim stejně. Naposled pak k nim poslal svého syna, mysle si: Zastydí se před mým synem. Vinaři však, spatřivše syna, pomyslili si: To je dědic. Pojďte, zabijme jej a zmocněme se jeho dědictví. I chytili ho, vyhodili ven z vinice, a zabili. Až tedy přijde pán vinice, co učiní oněm vinařům?“ (Mt 21,33-40) DA 596.2

Ježíš mluvil ke všem přítomným, odpověděli mu však kněží a přední mužové. „*Jako zlé je zle zahubí,*“ pravili, „*a pronajme vinici jiným vinařům, kteří mu budou dávat plody v náležitý čas.*“ (Mt 21,41) Mluvčí zpočátku nepostřehli, k čemu se podobenství vztahuje, pak však viděli, že vynesli rozsudek nad sebou samými. V podobenství představoval hospodář Boha, vinice představovala židovský národ a plot představoval božský zákon, jenž byl jeho ochranou. Hlídková věž byla symbolem chrámu. Majitel vinice učinil vše potřebné pro to, aby prospívala. „*Což ještě činěno býti mělo vinici mé,*“ praví, „*ješto bych jí neučinil?*“ (Iz 5,4) To znázorňovalo neúnavnou péči Boží o Izrael. A jako vinaři měli vrátit hospodáři náležitou část výnosu vinice, tak lid Boží měl vzdávat Bohu čest životem, který by odpovídal svatým výsadám, jichž se mu dostalo. Ale jako vinaři zabíjeli služebníky, které k nim hospodář posílal pro úrodu, tak Židé zabíjeli proroky, které k nim posílal Bůh, aby je volali k pokání. Jeden po druhém byli poslové usmrcováni. Potud byl smysl podobenství nesporný, neméně jasný byl i smysl toho, co bylo dále. V milovaném synu, kterého pán vinice nakonec poslal ke svým neposlušným služebníkům a kterého chytili a zabili, poznali kněží a přední mužové Ježíše a jeho hrozící osud. Vždyť už se chystali usmrtit toho, jehož jim Otec poslal jako poslední výzvu. V odplatě, jež stihla nevděčné vinaře, byl znázorněn osud těch, kdož pošlou Krista na smrt. DA 596.3

Spasitel na ně s lítostí pohleděl a pravil dále: „*Nikdy jste nečtli v Písmech: Kámen, kterým stavitelé pohrdli, ten se stal kamenem úhelným. Od Pána se jím stal a v našich očích jest úžasem? Proto vám pravím: Vám bude království Boží odňato a dáno národu, který dává jeho plody. Kdo na ten kámen padne, roztrhne se, a na koho on padne, rozdrtí jej.*“ (Mt 21,42-44) DA 597.1

Toto proroctví si Židé často opakovali v synagógách a vztahovali je k Mesiáši. Kristus byl úhelným kamenem života Židů a celého plánu spasení. Tento základní kámen nyní židovští stavitelé, totiž kněží a přední mužové Izraele, zavrhuji. Spasitel je upozornil na proroctví, která ukazují, jaké nebezpečí jim hrozí. Vsemožně se snažil jim objasnit, jakého skutku se hodlají dopustit. DA 597.2

Kristova slova měla však ještě jiný účel. Když Kristus položil otázku „*Až tedy přijde pán vinice, co učiní oněm vinařům?*“, chtěl, aby farizeové odpověděli právě tak, jak odpověděli. Chtěl, aby vynesli soud sami nad sebou. Jeho varování, která je nevedla k pokání, zpečetí jejich soud a Kristus chtěl, aby poznali, že se do záhuby přivedli sami. Chtěl jim ukázat, že odnětí jejich národních výsad je spravedlnost Boží, která již začala působit a která skončí nejen zkázou jejich chrámu a jejich města, ale i rozptýlením celého národa. DA 597.3

Posluchači poznali, že je to výstraha. Přesto však, že sami nad sebou vynesli soud, neupustili kněží a přední mužové od svého záměru a pravili právě jako vinaři z podobenství: „*Toto je dědic; pojďte, zabijme jej.*“ „*I usilovali se ho zmocniti, ale lekli se lidu,*“ neboť veřejné mínění bylo na straně Kristově. (Mk 12,7.12) DA 597.4

Když se Kristus zmínil o zavrženém kameni, dotkl se události, která se v dějinách Izraele skutečně stala. Tato událost měla zvláštní význam v době Kristova prvního příchodu a obracela se zvláště silně k Židům; je však také poučením pro nás. Když se stavěl chrám Šalomounův, připravovaly se obrovské kameny do zdí a do základů celé v kamenolomu; když pak byly dopraveny na staveniště, nebylo už zapotřebí nástrojů k jejich opracování, dělníci je pak už jen zasadili na jejich místo. Pro použití do základu byl přivezen jeden kámen neobyčejné velikosti a zvláštního tvaru; dělníci však pro něj nemohli najít vhodné místo a nechtěli jej přijmout. Jen jim překážel, jak tam tak ležel nepoužit. Ležel tam dlouho jako zavržený kámen. Když však stavitelé začali pokládat roh, hledali dlouhou dobu kámen dostatečně velký a pevný, vhodných rozměrů, který by se hodil na toto místo a unesl nesmírnou zátěž, která na něm bude spočívat. Kdyby na toto místo vybrali nevhodný kámen, byla by ohrožena bezpečnost celé stavby. Musejí najít kámen, který odolá vlivu slunce, mrazu i nepohody. Vybrali několik kamenů, avšak pod nesmírnou tíhou se rozdrobily na kusy. Jiné kameny nesnesly náhlé povětrnostní změny. Nakonec si všimli kamene, tak dlouho zavrhovaného.

Byl vystaven vlivům počasí, slunci a bouřím a nebylo na něm nejmenší trhlinky. Stavitelé podrobili kámen zkouškám. Zatím obstál ve všech zkouškách, až na jedinou. Obstojí-li ve zkoušce silného tlaku, rozhodli se, že ho použijí za úhelný kámen. Provedli zkoušku. Kámen vydržel, přenesli ho na určené místo a zjistili, že tam přesně zapadá. V prorockém vidění bylo Izaiášovi ukázáno, že tento kámen je symbolem Krista. Izaiáš praví: *DA 597.5*

„Hospodina zástupů samého posvěcujte, on budiž bázeň vaše i strach váš. A budeť vám i svatyní, kamenem pak urážky a skálou pádu domům Izraelským, osidlem a léčkou i obyvatelům Jeruzalémským. I urazí se o to mnozí, a padnou, a potříní budou, aneb zapletou se, popadeni budou.“ (Iz 8,13-15) V prorockém vidění spatřil Izaiáš první příchod Krista, viděl, jak Kristus snáší zkoušky, jejichž symbolem byly zkoušky hlavního úhelného kamene chrámu Šalomounova. *„Z té příčiny takto praví Panovník Hospodin: Aj, já zakládám na Siónu kámen, kámen zkušný, úhelný drahý, základ pevný; kdo věří, nebudeť kvapiti.“* (Iz 28,16) *DA 598.1*

Ve své nekonečné moudrosti vybral a položil základní kámen sám Bůh. Nazval ho *„základ pevný“*. Celý svět může na něj složit své břímě a těžkosti; všechno to kámen unese. S naprostou jistotou mohou na něm lidé stavět. Kristus je *„kámen zkušný“*. Ty, kdož v něho věří, nikdy nezklameme. Obstojí v každé zkoušce. Vydržel tíhu Adamovy viny i viny jeho potomků, vítězně obstál proti mocnostem zla. Nese břímě, které na něho vkládají všichni kající hříšníci. V Kristu nachází hříšné srdce úlevu. Kristus je pevným základem. Všichni, kdož se na něho spolehnou, jsou v dokonalém bezpečí. *DA 598.2*

V Izaiášově proroctví je Kristus nazýván pevným základem i kamenem urážky. Apoštol Petr, který psal z vnuknutí Ducha svatého, jasně ukazuje, komu je Kristus základním kamenem a komu kamenem urážky: *DA 599.1*

„Jestliže jste okusili, že je Pán dobrý, k němu přistupujte, k živému kameni, jímž lidé pohrdli, jenž však je u Boha vyvolený a vzácný; vy sami se pak budujte, jako živé kameny, duchovní dům, v svaté kněžstvo, abyste přinášeli duchovní oběti milé Bohu pro Ježíše Krista. Proto stojí v Písmě: Hle, kladu na Sión kámen vyvolený, vzácný kámen úhelný; kdo v něj věří, jistě nebude zahanben. Pro vás, kteří věříte, je to vzácnost; pro nevěřící však se kámen, jímž stavitelé pohrdli, stal úhelnou hlavicí, kamenem úrazu a skalou pohoršení. Narážejí naň, protože nevěří slovu.“ (1 Pt 2,3-8) *DA 599.2*

Pro ty, kdož věří, je Kristus pevným základem, to jsou ti, kdož padnou na Skálu a jsou rozdraceni. V tom je vyjádřena podřízenost Kristu a víra v něho. Padnout na Skálu a rozbít se znamená vzdát se samolibosti a jít za Kristem v pokoře dítěte, litovat svých hříchů a věřit v jeho odpouštějící lásku. A tak také jen ve víře a poslušnosti stavíme na Kristu jako na svém základu. *DA 599.3*

Na tomto živém kameni mohou stavět jak Židé, tak pohané. Je to jediný základ, na němž můžeme stavět bezpečně. Je dost velký pro všechny, dost silný, aby unesl tíhu a břímě celého světa. A ve spojení s Kristem, živým kamenem, stávají se všichni, kdož stavějí na tomto základě, živými kameny. Mnozí ve vlastním úsilím otesávají, ohlazují a zušlechťují, nemohou se však stát „živými kameny“, protože nejsou ve spojení s Kristem. Bez tohoto spojení nemůže být nikdo spasen. Bez Kristova života v sobě nemůžeme odolat bouřím pokušení. Naše věčná jistota závisí na tom, stavíme-li na pevném základu. Mnozí dnes stavějí na základech, jež nebyly vyzkoušeny. Když pak přijdou deště, udeří bouřky a přizene se zátapa, jejich dům se zřítí, protože nebyl založen na věčné Skále, na úhelném kameni, Kristu Ježíši. *DA 599.4*

Těm, kdož *„narážejí naň, protože nevěří slovu“*, je Kristus skalou pohoršení. *„Kámen, jímž stavitelé pohrdli,“* se však *„stal úhelnou hlavicí“*. Jako onen zavržený kámen setkal se i Kristus při svém poslání na zemi s nevšímavostí a netečností. Byl *„nejpohrdanější a nejopovrženější z lidí; Muž bolesti, kterýž zkusil nemoci, ... nepohrdanější, pročez jsme ho za nic nevážili“* (Iz 53,3). Blížila se však doba, kdy bude oslaven. Vzkříšením z mrtvých bude ustanoven *„za Syna Božího v moci“* (Ř 1,4). Při svém druhém příchodu se zjeví jako Pán nebe i země. Ti, kdož ho nyní hodlají ukřivovat, uznají jeho velikost. Před celým vesmírem se zavržený kámen stane úhelnou hlavicí. *DA 600.1*

A *„na koho on padne, rozdrtí jej“* (Mt 21,44). Lid, který zavrhl Krista, uvidí brzy své město a svůj národ ve zkáze. Jeho sláva bude zničena a rozmetána jako prach větrem. A co zničilo Židy? Kdyby byli stavěli na skále, byla by jejich bezpečím. Pohrdli laskavostí Boží, opovrhli spravedlností, nedbali milosti. Lidé se stavěli proti Bohu a vše, co jim mělo přinést spásu, obrátilo se k jejich

záhubě. Vše, co Bůh ustanovil k životu, bylo jim k smrti. V ukřižování Krista, způsobeném Židy, je zkáza Jeruzaléma. Krev prolitá na Golgotě byla zátěží, jež je strhla do časně i věčné záhuby. Tak tomu bude i v poslední velký den, kdy soud dopadne na ty, kdož pohrdli Boží milostí. Kristus, jejich skála urážky, se jim pak zjeví jako hora odplaty. Sláva jeho tváře, která je pro spravedlivé životem, bude pro bezbožné stravujícím ohněm. Protože pohrdl láskou, protože opovrhl milostí, bude hříšník zahuben. *DA 600.2*

Mnohými příklady a opětovným varováním ukazoval Ježíš, jaké následky stihnou Židy, odmítnou-li Syna Božího. Svá slova určil všem lidem žijícím ve všech dobách, kteří odmítají přijmout ho za svého Vykupitele. Takovým jsou určena všechna jeho varování. Znesvěcený chrám, neposlušný syn, nepoctiví vinaři a přezíraví stavitelé se objevují v některé formě v životě každého hříšníka. Nebude-li se kát, čeká ho týž osud, jaký byl naznačen v těchto podobenstvích. *DA 600.3*

66. Spor

Kněží a přední mužové vyslechli v tichosti Kristovy výtky. Nemohli vyvrátit jeho obvinění. Tím více však vzrostlo jejich odhodlání zmocnit se ho, a proto poslali k němu zvědy, „*aby se stavěli jako poctivci a aby jej přistihli v řeči, takže by jej pak mohli vydati vrchnosti a do moci vládnoucí*“ (L 20,20). Neposlali za ním staré farizeje, s nimiž se Ježíš již častěji setkal, nýbrž mladé muže, zapálené a horlivé, které – jak se domnívali – Kristus nezná. Bylo mezi nimi i několik herodiánů, kteří měli vyslechnout Kristovy výroky, aby pak mohli svědčit proti němu, až bude souzen. Farizeové a herodiáni byli sice úhlavními nepřáteli, avšak v nepřátelství vůči Kristu byli zajedno. *DA 601.1*

Farizeje vždycky zlobilo, že Římané na nich vymáhají placení daní. Měli za to, že placení daní odporuje zákonu Božímu. Nyní v tom viděli příležitost, jak chytit Ježíše do pasti. Zvědové přišli ke Kristu a s předstíranou upřímností, jako by se chtěli dozvědět, co je jejich povinností, pravili: „*Mistře, my víme, že správně mluvíš a učíš a na nikoho se neohlížíš, nýbrž podle pravdy učíš cestě Boží. Je dovoleno dávat císaři daň čili nic?*“ (L 20,21.22) *DA 601.2*

Kdyby slova „*my víme, že správně mluvíš a učíš*“, byla bývala míněna upřímně, byla by bývala podivuhodným vyznáním. Byla však pronesena s úmyslem oklamat, i když jejich svědectví bylo pravdivé. Farizeové dobře věděli, že Kristus mluví a učí správně, a podle tohoto svého vlastního svědectví budou jednou souzeni. *DA 602.1*

Ti, kdož položili Ježíši tuto otázku, se domnívali, že dostatečně skryli svůj úmysl; Ježíš však četl v jejich srdcích jako v otevřené knize a odhalil jejich pokrytectví. „*Co mě pokoušíte?*“ pravil; tím jim poskytl znamení, jež nežádali, když jim ukázal, že ví o jejich skrytém úmyslu. Ještě více byli zmateni, když Ježíš řekl: „*Dejte mi denár!*“ Přinesli mu ho a Ježíš se zeptal: „*Čí je to obraz a nápis?*“ Odpověděli: „*Císařův.*“ Ježíš ukázal na nápis na minci a pravil: „*Co je císařovo, odevzdejte císaři, a Bohu, co je Boží.*“ (Mk 12,15-17) *DA 602.2*

Zvědové očekávali, že Ježíš dá na otázku přímou odpověď, buď takovou, nebo onakou. Kdyby byl řekl, že dávat císaři daň je nezákonné, byli by ho udali římským úřadům a Ježíš by byl zatčen pro podněcování ke vzpouře. Kdyby však byl řekl, že platit daň odpovídá zákonu, byli by ho obvinili před lidem, že je proti zákonu Božímu. Teď byli zmateni a cítili, že byli poraženi. Jejich plány se nezdařily. Způsob, jakým Ježíš odpověděl na jejich otázku, jim nedal možnost v tázání pokračovat. *DA 602.3*

Kristova odpověď nebyla vyhýbavá, byla to přímá odpověď na danou otázku. Třímaje v ruce římskou minci, na níž bylo vyraženo jméno a podobizna císařova, Ježíš prohlásil, že dokud jsou pod ochranou římské moci, jsou povinni odvádět této moci podporu, kterou požaduje, není-li to v rozporu s nějakou vyšší povinností. Mají se pokojně podříditi zákonům země, avšak vždy musí jejich věrnost patřit Bohu. *DA 602.4*

Spasitelova slova: „*Odevzdejte... Bohu, co je Boží*“ byla přísnou výtkou pletichářským Židům. Kdyby byli věrně plnili své povinnosti k Bohu, nebyli by bývali jako národ poraženi a nebyli by se dostali do područí cizí moci. Nad Jeruzalémem by nebyl vlál římský prapor, v branách Jeruzaléma by nebyla stála římská stráž a v jeho hradbách by nebyl vládl římský místodržitel. Židovský národ tím pykal za své odpadnutí od Boha. *DA 602.5*

Když farizeové uslyšeli Kristovu odpověď, „*podivili se, nechali ho a odešli*“ (Mk 22,22). Ježíš je pokáral za jejich pokrytectví a opovážlivost a přitom vyřkl velkou zásadu, zásadu, která jasně určuje meze povinností člověka ke státní správě a jeho povinnosti k Bohu. V mnoha myslích se tím tato sporná otázka vyjasnila. Pak už se vždy řídili touto správnou zásadou. A ačkoli mnozí odešli nespokojeni, věděli, že podstata otázky byla jasně vyložena, a žasli nad Kristovou pronikavou bystrostí. *DA 602.6*

Sotva však byli farizeové umlčeni, přišli saduceové se svými prohnými otázkami. Obě tyto strany stály příkře proti sobě. Farizeové byli přísnými stoupenci tradice. Byli přesní ve vykonávání obřadů, neúnavní v omývání, postech a dlouhých modlitbách a okázali v poskytování almužen.

Kristus však prohlásil, že zrušili zákon Boží, protože za něj vydávali příkazy, vydané lidmi. Byli pobožnůstkářští a pokrytečtí; byli však mezi nimi také lidé upřímně zbožní, kteří přijali Kristovo učení a stali se učedníky Kristovými. Saduceové naproti tomu odmítali tradice farizeů. Přidržovali se ve větší míře Písma a tvrdili, že je jim návodem k jednání; v životě však ke všemu přistupovali s pochybnostmi a šlo jim o hmotné zájmy. *DA 603.1*

Saduceové nevěřili v existenci andělů, ve vzkříšení mrtvých a v příštím životě, v němž nás čeká odměna nebo trest. Ve všech těchto otázkách se lišili svým názorem od názorů farizeů. Zvláště otázka vzkříšení byla předmětem sporu mezi oběma skupinami. Farizeové pevně věřili ve vzkříšení, ale při výměnách názorů se saduceji ve výkladu budoucího života zaplétali do rozporů. Smrt se jim stávala záhadou, již si nedovedli vysvětlit. Jejich neschopnost čelit důkazům, jež přinášeli saduceové, způsobovala, že se dostávali do podrážděné nálady. Výměny názorů mezi oběma skupinami zpravidla končily hněvivými hádkami, po nichž se jejich stanoviska ještě více rozcházela. *DA 603.2*

Na počet bylo saduceů mnohem méně než farizeů a jejich vliv na lid nebyl tak silný; mnozí z nich však byli zámožní a těšili se vážnosti, již přináší majetek. V jejich řadách byla většina kněží a osoba velekněze byla vybírána obvykle z jejich příslušníků. To se však stávalo s výslovnou podmínkou, že nebude prosazovat své skeptické názory. Protože farizeů bylo mnoho a měli velký vliv, bylo nutné, aby se saduceové navenek podřizovali jejich názorům, když zastávali kněžský úřad; avšak už to, že mohli být voleni do takového úřadu, zajišťovalo vliv jejich bludným názorům. *DA 604.1*

Saduceové zavrhovali učení Ježíšovo; nechtěli uznat, že by se duch, jenž působil v Ježíši, projevoval takto; k tomu pak učení Ježíšovo o Bohu a o budoucím životě odporovalo jejich názorům. Věřili v Boha jako v jedinou bytost nadřazenou člověku; tvrdili však, že kdyby božská prozřetelnost a předvídavost byla vševládná, byl by člověk zbaven svobodné vůle a snížen na úroveň otroka. Věřili, že Bůh stvořil člověka, ale pak ho ponechal svobodného, nezávislého na vyšším vlivu. Měli za to, že člověk může svobodně rozhodovat o svém vlastním životě, určovat běh světa, že jeho osud je v jeho rukách. Nevěřili, že Duch Boží působí skrze člověka nebo přírodu. Byli přesvědčeni, že správným použitím svých vrozených schopností se člověk může povznést a zušlechtit, že zachováváním přísných požadavků se jeho život může očistit. *DA 604.2*

Jejich představy o Bohu utvářely jejich povahu. Protože podle jejich názoru neměl Bůh zájem o člověka, nezajímali se ani oni jeden o druhého; bylo mezi nimi málo pocitu sounáležitosti. Odmítali uznat, že Duch svatý má vliv na jednání člověka, a proto na sobě nepociťovali jeho moc. Jako ostatní Židé zakládali si mnoho na tom, že se narodili jako děti Abrahámovy a že přísně zachovávají požadavky zákona; chyběl jim však pravý duch zákona, neměli víru a laskavost Abrahámovu. Bylo v nich málo lásky a soucitu. Věřili, že je možné, aby všichni lidé dosáhli blahobytu a požehnání v životě; jejich srdce pak zůstávala nedotčena bídou a utrpením druhých. Žili jen pro sebe. *DA 604.3*

Svémi slovy i svými skutky přinášel Kristus svědectví o božské moci, která působí nadpřirozeně, o příštím životě, který přijde po tomto životě, o Bohu jako otci dětí lidských, který stále dbá jejich pravých zájmů. Kristus zjevoval působení božské moci, které se projevovalo v milosrdenství a lásce a jež bylo v tak příkrém rozporu se sobeckostí saduceů. Kristus učil, že Bůh působí Duchem svatým na srdce člověka pro jeho časné i věčné blaho. Ukazoval, jak je mylné spoléhat se na lidskou sílu, že dokáže změnit povahu, neboť takovou změnu může způsobit jen Duch Boží. *DA 605.1*

Toto učení chtěli saduceové uvést v pochybnost. Vyhledávali spor s Ježíšem a byli si jisti, že přitom Krista alespoň zneváží, když se jim už nepodaří pohnat ho před soud. Předmět, na který se ho chtěli vyptávat, bylo vzkříšení. Bude-li souhlasit s nimi, způsobí tím další urážku farizeům. Bude-li jim odporovat, měli v úmyslu jeho učení zesměšnit. *DA 605.2*

Saduceové zastávali názor, že sestává-li tělo ve svém nesmrtelném stavu z těchž hmotných částíček jako ve svém smrtelném stavu, pak i po zmrtnýchvstání musí být z masa a krve a musí na věčnosti pokračovat v životě, přerušeném na zemi. Soudili, že v tomto případě by na věčnosti pokračovaly pozemské svazky, manželé by se opět shledali, lidé by se ženili a vdávali a všechno by šlo právě tak jako před smrtí, slabosti a vášně tohoto života by pokračovaly i po tomto životě. *DA 605.3*

V odpovědi na jejich otázku Ježíš poodhrnul závoj zahalující budoucí život. „*Při vzkříšení,*“ pravil, „*se lidé nežení a nev dávají, nýbrž jsou jako andělé v nebi.*“ (Mt 22,30) Ukázal, že saduceové

se ve svém názoru mylí, že stavějí na falešných předpokladech. „*Mýlíte se,*“ pravil dále, „*poněvadž neznáte Písem ani moci Boží.*“ (Mt 22,29) Neobvinil je z pokrytectví, jako obvinil farizeje, nýbrž z toho, že věří bludům. *DA 605.4*

Saduceové si namlouvali, že se ze všech lidí nejúzkostlivěji drží Písma. Ježíš jim však ukázal, že neznají jeho správný výklad. Taková znalost se nabývá, osvíti-li člověka Duch svatý. Jejich neznalost Písma a moci Boží, prohlásil Kristus, je příčinou jejich zmatenosti v otázkách víry a jejich myšlenkové zatmělosti. Snaží se pochopit tajemství Boží svým omezeným rozumem. Kristus je vyzval, aby otevřeli svou mysl těmto svatým pravdám, jež rozšíří a posílí jejich chápání. Tisíce lidí ztrácejí víru, protože svým omezeným rozumem nemohou pochopit tajemství Boží. Nedovedou si vysvětlit podivuhodné projevy božské moci řízené prozřetelností Boží, a proto zavrhnou důkazy o takové moci a připisují je působení přírodních sil, jimž rozumějí ještě méně. Jediným klíčem k pochopení tajemství, jež nás obklopuje, je uznání, že ve všem je Bůh, že ve všem se projevuje jeho moc. Lidem je zapotřebí uznat Boha za Stvořitele vesmíru, za toho, jenž všechno řídí a koná. Je jim zapotřebí lépe poznat povahu Boží a tajemství jeho působení. *DA 605.5*

Kristus pravil svým posluchačům, že kdyby nebylo zmrtvýchvstání, pak by Písmo, o němž tvrdí, že v něj věří, bylo k ničemu. Pravil: „*Co se pak týče vzkříšení z mrtvých, nečtli jste, co vám bylo řečeno od Boha? Já jsem Bůh Abrahámov, Bůh Izákov a Bůh Jákobův, Bůh není Bohem mrtvých, nýbrž živých.*“ (Mt 22,31.32) Bůh vidí věci, které nejsou, jako by byly. Vidí konec od počátku a ví, jak dopadne jeho záměr, jako by se již byl uskutečnil. Spravedliví mrtví, od Adama až po posledního svatého, který zemře, uslyší hlas Syna Božího a vystoupí z hrobu k věčnému životu. Bůh bude jejich Bohem a oni budou jeho lidem. Mezi Bohem a vzkříšenými svatými bude úzký a něžný vztah. Tento stav, který nastane podle záměru Božího, vidí Bůh tak, jako by se již stal skutečností. V jeho očích mrtví žijí. *DA 606.1*

Slovy Kristovými byli saduceové umlčeni. Nedovedli na ně odpovědět. Ani jediné slovo, které Kristus pronesl, jim neposkytlo sebemenší záminku, již by mohli použít k jeho odsouzení. Protivníci Kristovi nevytěžili nic než opovržení lidu. *DA 606.2*

Farizeové však stále ještě neztráceli naději, že se jim podaří přimět Krista k výroku, jehož by mohli použít proti němu. Přemluvili jednoho učeného zákoníka, aby se Ježíše zeptal, které z přikázání zákona je nejdůležitější. *DA 606.3*

Farizeové vyzdvihovali první čtyři přikázání, která určují povinnosti člověka ke Stvořiteli, a pokládali je za daleko významnější než dalších šest přikázání, jež stanoví povinnosti člověka k jeho bližním. Následkem toho nežili tak, jak to žádá pravá zbožnost. Ježíš ukazoval lidem tento jejich velký nedostatek a na příkladu, že strom se pozná po ovoci, je učil, že je nutné konat dobré skutky. Proto byl nařčen z toho, že posledních šest přikázání klade nad první čtyři. *DA 606.4*

Zákoník položil Ježíši přímou otázku: „*Které přikázání je první ze všech?*“ Kristus odpovídá jasně a přesvědčivě: „*První ze všech přikázání jest: Slyš, Izraeli, Pán Bůh náš Pán jeden jest. Protož milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vší duše své, a ze vší mysli své, i ze všech mocí svých. Tj. první přikázání.*“ Druhé přikázání je podobné prvnímu, pravil Kristus, neboť z něho vyplývá: „*Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Většího přikázání nad tato není.*“ „*Na těchto dvou přikázáních visí celý zákon i proroci.*“ (Mk 12,28-31; Mt 22,40) *DA 607.1*

První čtyři přikázání Desatera jsou shrnuta v jediném velkém příkazu: „*Milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého.*“ Dalších šest přikázání je vyjádřeno v druhém příkazu: „*Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.*“ V obou těchto přikázáních je vyjádřena zásada lásky. Není možné zachovávat první a přitom přestupovat druhé, ani není možné zachovávat druhé a přitom přestupovat první. Zaujme-li Bůh správné místo v našem srdci, pak i náš vztah k našemu bližnímu bude správný. Budeme ho milovat jako sebe sama. A jen tehdy, milujeme-li Boha nade vše, je možné, abychom nesobecky milovali svého bližního. *DA 607.2*

A protože všechna přikázání jsou vyjádřením lásky k Bohu a člověku, nemůže být přestupováno ani jediné přikázání, aniž by byla porušena tato zásada. Tím Kristus poučil své posluchače, že zákon Boží není souhrn jednotlivých předpisů, z nichž některé jsou důležité, zatím co druhé jsou podružnější a je možno je beztrestně zanedbávat. Náš Pán pokládá první čtyři a dalších šest přikázání za božský celek a učí, že láska k Bohu se projevuje poslušností všech jeho přikázání. *DA 607.3*

Zákoník, který položil Ježíši otázku, byl se zákonem dobře obeznámený a užasl nad slovy Kristovými. Neočekával, že Ježíš prokáže tak hlubokou a dokonalou znalost Pisma. Zákoníkův pohled na zásady, jež jsou základem svatých přikázání, se tím rozšířil. Před shromážděnými kněžími a předními muži čestně přiznal, že Kristus podal správný výklad zákona. Pravit: *DA 607.4*

„Dobře, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že jest jediný Bůh a není jiného kromě něho, a milovati jej z celého srdce a z celého rozumu a z celé síly a milovati bližního jako sebe jest cennější než všechny zápalné dary a oběti.“ (Mk 12,32.33) DA 607.5

Moudrost, obsažená v Kristově odpovědi, zákoníka přesvědčila. Byl si vědom toho, že náplní židovského náboženství jsou spíše vnější obřady než vnitřní zbožnost. Měl jakýsi pocit, že pouhé obřadní oběti a bezduché prolévání krve jako pokání za hříchy jsou bezcenné. Zdálo se mu, že láska k Bohu a poslušnost Boha, jakož i nesobecký vztah k člověku má větší cenu než všechny takové obřady. Svou poctivostí, s níž uznal správnost Kristova výkladu, a svou odpovědí před vším lidem projevil tento muž ducha zcela odlišného od ducha kněží a předních mužů. Srdce Ježíšovo pocítilo útrpnost s tímto čestným zákoníkem, který se odvážil vyslovit přesvědčení svého srdce přesto, že tím vyvolá nevoli kněží a pomstu předních mužů. *„Ježíš vida, že rozumně odpověděl, řekl mu: Nejsi daleko od království Božího.“ (Mk 12,34) DA 608.1*

Zákoník byl blízko království Božího tím, že poznal, že skutky spravedlnosti jsou Bohu milejší než zápalné a jiné oběti. Bylo mu zapotřebí poznat ještě božskou povahu Kristovu a vírou v něho nabýt síly ke konání skutku spravedlnosti. Rituální služba byla bezcenná, nebyla-li spjata s Kristem živou vírou. Také mravní zákon se mýlí svým smyslem, není-li chápán ve vztahu k Spasiteli. Kristus mnohokrát ukázal, že zákon jeho Otce obsahuje něco hlubšího než pouhé mocenské příkazy. Zákon je vtělením téže zásady, jež je zjevoována v evangeliu. Zákon vypočítává povinnosti člověka a ukazuje na jeho provinění. U Krista pak musí hledat odpuštění a sílu k tomu, aby mohl činit to, co zákon přikazuje. *DA 608.2*

Když Ježíš odpovídal na otázku zákoníkovu, obklopili ho farizeové. Ježíš se k nim obrátil a položil jim otázku: *„Co myslíte o Kristu? Či je syn?“ (Mt 22,42)* Tato otázka měla vyzkoušet jejich víru v Mesiáše, měla zjistit, zda ho pokládají za pouhého člověka nebo za Syna Božího. Hlasy odpověděly sborem: *„Davidův.“* Takové označení se dávalo Mesiáši v prorocství. Když Ježíš zjevoval své božství svými mocnými divy, když léčil nemocné a oživoval mrtvé, lidé se dotazovali: *„Není-liž to Syn Davidův?“* Syrofénická žena, slepý Bartimeus a mnozí další volali k němu o pomoc: *„Smiluj se nade mnou, Pane, Synu Davidův!“ (Mt 15,22)* Když vjížděl do Jeruzaléma, byl pozdravován radostnými výkřiky: *„Hosana Synu Davidovu! Veleben budiž, jenž přichází ve jménu Páně!“ (Mt 21,9)* A děti v chrámě toho dne s radostí opakovaly toto jeho jméno. Mnozí však, kdož nazývali Ježíše synem Davidovým, nepoznávali božství Ježíšovo. Nepochopili, že Syn Davidův je také Synem Božím. *DA 608.3*

Na prohlášení davu, že Kristus je Synem Davidovým, Ježíš odpověděl: *„Jak jej tedy může David v duchu (v Duchu vnuknutí od Boha) nazývati svým Pánem, když praví: Řekl Pán mému Pánu: Posad' se po mé pravici, dokud ti nepoložím tvé nepřátele pod nohy? Nazývá-li jej David Pánem, jak může být jeho synem? Nikdo mu nedovedl odpověděti ani slovo, a od té chvíle se ho již nikdo neodvážil na něco zeptati.“ (Mt 22,43-46) DA 609.1*

67. Běda farizeům

Toho dne učil Kristus v chrámě naposledy. Pozornost všech lidí, shromážděných v Jeruzalémě, byla upřena na něho. Lidé naplnili nádvoří chrámu, sledovali slovní souboj, který se tu odehrával a s dychtivostí naslouchali každému slovu, které vyšlo z jeho úst. Dosud nikdy nic takového nezažili. Uprostřed stál mladý Galilejský bez světských poct nebo královského znaku. Kolem něho byli kněží ve svých bohatých rouchách, přední mužové v odění a s odznaky, vyznačujícími jejich vysoký stav, a zákoníci se svítky v rukou, na něž se často odvolávali. Ježíš stál před nimi klidně, s důstojností krále. Jako někdo, kdo je nadán mocí nebes, hleděl neochvějně na své protivníky, kteří zavrhovali jeho učení a pohrdali jím a kteří žíznilo po jeho životě. Tolikrát se už pokoušeli ho napadnout, ale jejich plány na jeho polapení a odsouzení vyzněly naprázdno. Ježíš obstál ve všech soubojích, předkládaje čistotu a zářivou pravdu proti tmě a bludům kněží a farizeů. Vyložil těmto vůdcům, jak na tom ve skutečnosti jsou, a jaká odplata je nemine, budou-li pokračovat ve svých zlých skutcích. Věrně je varoval. Ještě jedno dílo však měl Kristus vykonat. Ještě jeden úkol měl splnit. DA 610.1

Zájem lidí o Krista a jeho dílo ustavičně rostl. Jeho učení je okouzlovalo, ale vyvolávalo v nich také zmatek. Lidé měli v úctě kněží a rabíny pro jejich vzdělanost a zdánlivou zbožnost. Ve všech náboženských věcech se vždy poslušně podřizovali jejich rozhodnutí. Nyní však viděli, že se pokoušejí znevážit Ježíše, učitele, jehož ctnosti a znalosti zářily tím skvěleji, čím více ho napadali. Pozorovali zachmuřené tváře kněží a starších a viděli na nich znepokojení a porážku. Divili se tomu, že přední mužové nechtějí uvěřit v Ježíše, když jeho učení je tak jasné a prosté. Sami pak nevěděli, jak se rozhodnout. S dychtivostí a napětím sledovali, co učiní ti, jejichž radami se vždy řídili. DA 611.1

Podobenství, která Kristus vyprávěl, měla za účel jednak varovat přední muže, jednak poučit lid, který byl ochoten dát se poučit. Bylo však třeba promluvit ještě jasněji. Lid byl zotročen svou úctou k tradici a svou slepou vírou ve zkažené kněžstvo. Tyto okovy musí Kristus zlomit. Povaha kněží, vládců a farizeů musí být plně odhalena. DA 611.2

„Zákoníci a farizeové,“ pravil, „se usadili na stolici Mojžíšově. Všecko, co vám říkají, číňte a zachovávejte; ale podle jejich skutku nečíňte, neboť mluví, ale nečiní.“ (Mt 23,2.3) Zákoníci a farizeové tvrdili, že jsou nadáni božskou mocí, podobnou mocí, jíž byl nadán Mojžíš. Vydávali se za ty, kdož zaujali jeho místo jako vykladači zákona a soudci lidu. Jako takoví vyžadovali od lidu nejvyšší úctu a bezvýhradnou poslušnost. Ježíš nabádal své posluchače, aby činili to, čemu rabíni učí podle zákona, aby se však neřídili jejich příkladem. Rabíni se totiž sami ve svém životě neřídili tím, čemu učili. DA 612.1

Nadto učili mnohému, co bylo v rozporu s Písmem. Ježíš pravil: *„Svazují těžká břemena a vkládají je na ramena lidí, ale sami nechtějí jimi ani prstem pohnouti.“* (Mt 23,4) Farizeové ukládali dodržování spousty předpisů vycházejících z tradice, jež nesmyslně omezovaly osobní svobodu. A určité části zákona vykládali tak, že se jimi předpisují lidu povinnosti, jež ale sami tajně zanedbávali, anebo tvrdili, že jsou jich zproštěni, hodilo-li se jim to. DA 612.2

Ustavičně se snažili projevovat okázale svou zbožnost. Pro ten účel jim nebylo nic příliš svaté. Mojžíšovi pravil Bůh o svých přikázáních: *„Uvážeš je za znamení na ruce své, a jako náčelník mezi očima svýma.“* (Dt 6,8) Tato slova mají hluboký význam. Hloubá-li člověk o slově Božím a žije-li podle něho, zušlechť se celá jeho bytost. Jednáme-li spravedlivě a milosrdně, zjevují naše ruce, jako znamení, zásady zákona Božího. Neposkvrní se úplatky a ničím, co je zkažené a klamné, budou konat skutky lásky a milosrdenství. Oči, upřené na ušlechtilý cíl, budou jasné a opravdové. Výraz tváře a očí bude svědectvím neposkvrněné povahy toho, kdo miluje slovo Boží a váží si ho. To všechno však Židé v době Kristově neznali. Příkaz daný Mojžíšovi byl vykládán doslovně jako nařízení, že přikázání Písma má každý nosit na sobě, proto si je psali na pásy pergamenu, které si obtačeli kolem hlavy a zápěstí tak, aby byly nápadné. Tím se však zákon Boží nevryl do mysli a do srdce. Pergameny se nosily jen jako odznak, upoutávající pozornost. Soudilo se, že dodávají svému nositeli zdání zbožnosti, jež vzbudí úctu u lidí. Ježíš zasadil ránu tomuto marnému předstírání. DA 612.3

„A všechno, co dělají, činí proto, aby se ukázali lidem. Nosí široké modlitební odznaky a dělají si veliké trásně, mají rádi přední místa na hostinách a přední lavice v synagógách, pozdravy na náměstích a rádi se dávají od lidí nazývati rabbi. Vy se nedávejte nazývati rabi, neboť máte jediného Mistra a vy všichni jste bratři. A nikoho na zemi nenazývejte otcem, neboť jen jeden je váš Otec nebeský; a nedávejte se nazývati vůdci, protože jen jeden je váš Vůdce, Kristus.“ (Mt 23,5-10) Takovými jasnými slovy odhalil Spasitel sobeckou ctižádost, jež stále usiluje jen o postavení a moc a projevuje přitom falešnou pokoru, jež zakrývá lakomství a závist. Když byli lidé zváni na slavnost, dostávali hosté místa podle svého postavení a ti, kdož seděli na nejčestnějších místech, byli středem pozornosti a byla jim prokazována zvláštní přízeň. Farizeové stále jen toužili dosáhnout těchto poct. Tento zvyk Ježíš odsoudil. *DA 613.1*

Odsoudil také marnivost, projevující se v bažení po titulu rabbi nebo mistr. Takový titul, prohlásil, nepřísluší člověku, nýbrž Kristu. Kněží, zákoníci a přední mužové, vykladači a správci zákona jsou všichni bratry, dětmi jednoho Otce. Ježíš vštěpoval lidu, aby nikoho neoslovovali tímto čestným titulem a nenaznačovali tím, že má právo vládnout nad jejich svědomím nebo nad jejich vírou. *DA 613.2*

Kdyby byl Kristus na zemi dnes mezi těmi, kdož nosí titul „Důstojný pán“ nebo „Velebný pán“, zda by znovu neřekl: *„Nedávejte se nazývati vůdci, protože jen jeden je váš Vůdce, Kristus“*? Písmo praví o Bohu: *„Svaté a hrozné jest jméno jeho.“* (Ž 111,9) Které lidské bytosti přísluší takový titul? Jak málo člověk projevuje moudrosti a spravedlnosti, jež tento titul naznačuje! Kolik z těch, kdož jsou oslovováni tímto titulem, zkreslují jméno a povahu Boží! Jak často se pod skvostným rouchem vysokého svatého úřadu skrývá světská ctižádost, panovačnost a nejhorší hříchy! Spasitel pravil dále: *DA 613.3*

„Největší z vás budiž vašim služebníkem. Kdo se vyvyšuje, bývá ponížen, kdo se poníží, bývá povýšen.“ (Mt 23,11.12) Znovu a znovu Kristus učil, že pravá velikost se měří mravní hodnotou. Velikost povahy spočívá podle nebeského měřítka v životě pro blaho našich bližních, v konání skutku lásky a milosrdenství. Kristus, Král slávy, byl služebníkem padlého lidstva. *DA 613.4*

„Běda vám, pokrytečtí zákoníci a farizeové!“ pravil Ježíš, *„zavíráte království nebeské před lidmi; sami do něho nevcházíte a nedovolujete vejíti těm, kdož chtějí vcházeti.“* (Mt 23,13) Převrácením Písma zaslepovali kněží a zákoníci myslí těch, kteří by jinak získali znalost o království Kristově a o vnitřním, božském životě, který je nezbytný pro pravou svatost. *DA 614.1*

„Běda vám, pokrytečtí zákoníci a farizeové! Vyjídáte domy vdov a okázale se dlouho modlíte; proto propadnete těžšímu soudu.“ (Mt 23,14) Farizeové měli velký vliv na lid a využívali ho k uspokojení svých vlastních zájmů. Získávali důvěru zbožných vdov a přesvědčovali je, že je jejich povinností věnovat své jmění pro náboženské účely. Když se pak zmocnili jejich peněz, používali je tito potměšilí pleticháři k vlastnímu prospěchu. Aby zakryli svou nepoctivost, modlívali se dlouho před veřejností a projevovali okázalou zbožnost. Pro toto pokrytectví, pravil Kristus, propadnou těžšímu soudu. Tato výtka padá na mnohé i v dnešní době, na ty, kteří si ze zbožnosti udělali vysoké povolání. Jejich život je poskvřen sobectvím a lakomstvím, jež přikrývají pláštěm zdánlivé čistoty, a tak na čas mohou oklamat své bližní. Nemohou však oklamat Boha. Bůh zná každý záměr srdce a bude soudit každého člověka podle jeho skutků. *DA 614.2*

Kristus nemilosrdně odsuzoval nepravosti, avšak nikoho nezprošťoval povinností. Pranýřoval sobeckost, která vydírala z vdov dary a zneužívala jich. Přitom pochválil vdovu, která přinesla svůj dar pro pokladnici Boží. Zneužití daru člověkem nemohlo připravit dárce o požehnání Boží. *DA 614.3*

Ježíš stál na nádvoří chrámu, kde byly pokladní schránky, a sledoval ty, kdož přicházejí odevzdat své dary. Mnozí z bohatých přinášeli velké částky a odevzdávali je s velkou okázalostí. Ježíš se na ně smutně díval, ale neřekl ani slovo o jejich štědrých darech. Pak se jeho tvář rozzářila, když spatřil chudou vdovu, která přistupovala zdráhavě, jako by se bála, že ji pozorují. Když kolem ní přecházeli bohatí a nadutí, aby odevzdali své dary, ulekla se a neodvažovala se postoupit. A přece tolik toužila udělat něco pro věc, kterou milovala, byť to bylo tak málo. Podívala se na dar, který držela v ruce. Byl to malý dárek v porovnání s dary těch, kdož stáli kolem ní, ale bylo to vše, co měla. Využila vhodné chvíle, ve spěchu vhodila do schránky své dva penízky a chtěla rychle odejít. Přitom však zachytila pohled Ježíšův, jenž se na ni upřeně zadíval. *DA 614.4*

Spasitel povolal k sobě své učedníky a vyzval je, aby si povšimli chudé vdovy. Pak vdova zaslechla Kristova slova uznání: „*Vpravdě vám pravím, že tato chudá vdova vhodila víc než všichni.*“ (L 21,3) Slzy radosti jí vstoupily do očí, když poznala, že její skutek byl pochopen a oceněn. Mnozí by jí byli poradili, aby si svůj malý dárek ponechala a sama jej užila; když ho vloží do rukou blahobytných kněží, ztratí se mezi tolika cennými dary vloženými do pokladny. Ježíš však porozuměl její pohnutce. Věřila, že služba v chrámě je z Božího ustanovení a chtěla pro ni učinit, co bylo v jejích silách. Učinila, co mohla, a její čin bude památkou na ni pro všechny časy, pro ni pak bude radostí na věčnosti. Se svým darem dala i své srdce; hodnotu daru nevyjadřovala hodnota mince, nýbrž láska k Bohu a zájem o dílo Boží, které ji vedly k tomuto činu. *DA 615.1*

Ježíš pravil o této chudé vdově, že „*vhodila víc než všichni*“. Bohatí dávali ze své hojnosti, mnozí z nich jen proto, aby je lidé přitom viděli a ctili je. Když dali velký dar, ani to nepocítili jako ztrátu na svém majetku nebo jako újmu na svém blahobytném životě v přepychu; nebyla to od nich obět' a nedala se srovnávat s cenou daru vdovy. *DA 615.2*

Povaha našich skutků závisí na pohnutce, jež jí dává pečeť hanebnosti nebo vysoké mravní ceny. Za nejceněnější nepokládá Bůh velké věci, jež vidí každé oko a jež chválí každá ústa. Často si nejvíce cení malých povinností plněných s radostí, malých dárků dávaných neokázale, jež se lidským očím mohou jevit jako bezcenné. Srdce naplněné vírou a láskou je Bohu dražší než nejdrahocennější dar. Chudá vdova obětovala své živobytí, aby vykonala to málo, co vykonala. Odtrhla si od úst, aby mohla dát dva penízky pro věc, již milovala. A učinila tak ve víře, že její nebeský Otec ví o její velké bídě. Za tuto nesobeckost a dětskou víru ji Spasitel pochválil. *DA 615.3*

Mezi chudými je mnoho takových, kdož touží projevit svou vděčnost Bohu za jeho milost a pravdu. Velice si přejí podílet se spolu se svými zámožnějšími bratry na podpoře díla Božího. Takové nesmíme odmítat. Nechme je, ať vloží svůj penízek do nebeské pokladnice. Je-li dáván od srdce plného lásky, je i takový zdánlivě bezcenný dárek posvěceným darem, vzácnou obětí, kterou Bůh s radostí přijímá a požehnává. *DA 615.4*

Řekl-li Ježíš o vdově, že „*vhodila víc než všichni*“, odpovídala jeho slova pravdě, nejen co se týče pohnutky, ale i co se týče důsledku, jaký měl její dar. Ony „*dvě leptá (asi halěře), což je quadrans*“ (Mk 12,42) přispěly do pokladny Boží peněžní částkou daleko větší, než kolik činily příspěvky bohatých Židů. Vliv tohoto nepatrného daru se dá přirovnat k proudu, zpočátku nepatrnému, ale stále silicímu a mohutnicímu, jak protéká věky. Tisícerymi způsoby přispívá na pomoc chudým a na šíření evangelia. Její příklad odříkání neustále působí na tisíce srdcí ve všech zemích a ve všech dobách. Vyzývá bohaté i chudé a jejich dary umocňují cenu jejího daru. Boží požehnání, které provází dar chudé vdovy, učinilo z něho pramen, který přináší velké výsledky. Tak je tomu s každým darem a s každým činem, který je dáván a konán s upřímnou touhou po slávě Boží. Takový dar odpovídá úmyslu Všemohoucího. Jeho blahodárnost nemůže člověk docenit. *DA 616.1*

Spasitel se pak znovu obrátil k zákoníkům a farizeům se svými výtkami: „*Běda vám, vy slepi vůdcové; vy říkáte: Kdo přísahá na chrám, to nic není; kdo by však přísahal na chrámové zlato, ten je vázán. Pošetilci a slepci! Co je víc: Zlato či chrám, který posvěcuje to zlato? A dále: Kdo přísahá na oltář, to nic není; ale kdo přísahá na dar na něm, ten je vázán. Slepci! Co je víc: dar či oltář, který posvěcuje ten dar?*“ (Mt 23,16-19) Kněží si vykládali požadavky Boží podle svých vlastních falešných a omezených představ. Domnívali se, že dovedou dobře rozlišit závažnost různých hříchů, některé lehké hříchy přehlíželi a jiné, snad méně dosažné, pokládali za neodpustitelné. Za peněžní úplatu zprošťovali lid i přísahy. A za velké částky peněz přehlédli někdy i těžké zločiny. Současně však v jiných případech vynášeli titíž kněží a přední mužové přísné soudy nad nepatrnými přestupky. *DA 616.2*

„*Běda vám, pokrytečtí zákoníci a farizeové! Dáváte desátky z máty, z kopru a z kmínu, ale zanedbáváte důležité předpisy zákona, totiž spravedlnost, milosrdenství a věrnost. Toto je nutno činiti, ale onoho zanedbávati.*“ (Mt 23,23) Těmito slovy Kristus znovu odsuzuje zneužívání svatých povinností. Povinnost samu tím neruší. Odevzdávání desátku nařídil Bůh a tato povinnost byla zachovávána od nejstarších dob. Abrahám, otec věřících, dával desátky ze všeho, co měl. Přední mužové židovští uznávali závaznost desátku, což bylo správné, avšak nenechávali lid, aby svou povinnost konal z vlastního přesvědčení. Pro každý případ vydali vlastní pravidla. Jejich požadavky

se staly tak složitými, že bylo nemožné, aby jim lid dostál. Nikdo nevěděl, učinil-li svým povinností zadost. Odevzdávání desátku bylo spravedlivé a rozumné, když je nařídil Bůh, avšak kněží a rabíni z něho učinili obtížné břímě. *DA 616.3*

Vše, co Bůh přikazuje, má svůj smysl. Kristus potvrdil, že placení desátků je povinnost; ukázal však, že nemůže být omluvou pro zanedbávání ostatních povinností. Farizeové byli přesní v odevzdávání desátku ze zahradních bylin, jako je máta, anýz a ruta; to je nic nestálo a přinášelo jim to úctu u lidí pro jejich přesnost a svatost. Jejich zbytečná omezování avšak současně utiskovala lid a mařila úctu k svatému systému, ustanovenému samým Bohem. Zaměstnávali mysl lidí nicotnostmi a odvraceli jejich pozornost od podstatných pravd. Závažnější věci zákona – jako je spravedlnost, milosrdenství a pravda – byly opomíjeny. „*Toto*,“ pravil Kristus, „*je nutno činiti, ale onoho zanedbávati*.“ (Mt 23,23) *DA 617.1*

Stejným způsobem převraceli rabíni i ostatní zákony. Příkazy, dané skrze Mojžíše, zapovídaly jíst všechno nečisté. Bylo zakázáno jíst maso vepřů a některých jiných zvířat, asi proto, aby se krev neznečišťovala a život nezkracoval. Farizeům však nestačila tato omezení, jež jim dal Bůh. Zacházeli až do neospravedlnitelných krajností. Mezi jiným vyžadovali od lidí, aby cedili všechnu vodu před použitím, aby v ní nebyl ani nejmenší hmyz, který by bylo možno počítat mezi nečistá zvířata. Ježíš, porovnávaje tyto malicherné požadavky se závažností jejich skutečných hříchů, pravil farizeům: „*Vy slepí vůdcové! Cedíte komára, ale polykáte velblouda!*“ (Mt 23,24) *DA 617.2*

„*Běda vám, vy pokrytečtí zákoníci a farizeové! Jste jako obílené hroby: zevně se zdají krásné, ale uvnitř jsou plné kostí mrtvých a všeliké nečistoty*.“ (Mt 23,27) Jako obílený a krásně vyzdobený hrob skrýval v sobě tlející pozůstatky, tak vnější svatost kněží a předních mužů zakrývala nepravost. Ježíš pravil dále: *DA 617.3*

„*Běda vám, vy pokrytečtí zákoníci a farizeové! Budujete prorokům hrobky a zdobíte pomníky spravedlivých a říkáte: Kdybychom byli žili ve dnech svých otců, nebyli bychom se s nimi účastnili prolévání prorocké krve. Tak svědčíte sami proti sobě, že jste syny těch, kteří vraždili proroky*.“ (Mt 23,29-31) Aby ukázali, jak ctí mrtvé proroky, zdobili Židé horlivě jejich hrobky; nečerpali však z jejich učení, ani nedbali jejich výtek. *DA 617.4*

Za dnů Kristových se hrobům mrtvých prokazovala pověrečná úcta a na jejich výzdobu se vynakládaly obrovské částky peněz. V očích Boha to byla modloslužba. Svou nepatřičnou úctou k mrtvým lidé ukazovali, že nemilují Boha nade vše, ani své bližní jako sebe sama. Táž modloslužba se ve značné míře projevuje i dnes. Mnozí se provinují tím, že nepečují o vdovy a sirotky, o nemocné a chudé, zato však stavějí nákladné pomníky mrtvým. Pro tento účel neváhají obětovat čas, peníze a práci; povinnosti k živým – povinnosti, jež Kristus uložil – však zanedbávají. *DA 618.1*

Farizeové stavěli hrobky prorokům, zdobili jejich náhrobky a říkali si: „*Kdybychom byli žili ve dnech svých otců, nebyli bychom se s nimi účastnili prolévání prorocké krve*.“ V té době však se chystali prolít krev Syna Božího. To by mělo být pro nás poučením. Mělo by nám to otevřít oči, abychom poznali moc satana, který klame mysl, takže se odvrací od světla pravdy. Mnozí krácejí ve šlépějích farizeů. Uctívají ty, kdož zemřeli pro víru. Diví se, že Židé byli tak zaslepení, že zavrhovali Krista. Kdybychom my byli žili v jeho době, prohlašují, nebyli bychom se podíleli na vině těch, kteří zavrhli Spasitele. Když však poslušnost k Bohu vyžaduje sebezapření a pokoru, titíž lidé potlačí své přesvědčení a odeprou poslušnost. Tím projevují téhož ducha, kterého projevovali farizeové, jež Kristus odsoudil. *DA 618.2*

Málo si Židé uvědomovali, jak strašná odpovědnost na nich spočívá, když zavrhují Krista. Od chvíle, kdy byla prolita první nevinná krev, kdy spravedlivý Ábel padl rukou Kainovou, docházelo opětovně k téže události, vždy však vina za ni byla větší. V každé době pozvedávali proroci svůj hlas proti hříchům králů, předních mužů a lidu, pronášeli slova, jež jim vložil do úst Bůh, a plnili vůli Boží za cenu svých životů. Z pokolení do pokolení se vršila míra strašného trestu pro ty, kdož zavrhovali světlo a pravdu. Nyní si tento strašný trest přivolávali na svou hlavu nepřátelé Kristovi. Hřích kněží a předních mužů byl větší než hřích všech předcházejících pokolení. Tím, že zavrhovali Spasitele, brali na sebe odpovědnost za krev všech zabitých spravedlivých mužů, od Ábela po Krista. Jejich kalich nepravostí začínal přetékat. A brzy jim bude vylit na hlavy jako spravedlivá odplata. Ježíš je na to upozornil: *DA 618.3*

„Aby na vás padla všechna spravedlivá krev prolévána na zemi od krve spravedlivého Ábela až po krev Zachariáše, syna Barachiášova, jehož jste zabili mezi chrámem a oltářem. Vpravdě vám pravím: To vše přijde na toto pokolení.“ (Mt 23,35.36) DA 619.1

Zákoníci a farizeové, kteří Ježíši naslouchali, věděli, že jeho slova jsou pravdivá. Věděli, jak byl usmrčen prorok Zachariáš. Když prorok pronášel slova Božího varování, zmocnila se odpadlého krále ďábelská posedlost a na jeho rozkaz byl prorok usmrčen. Jeho krev poznamenala i samy kameny chrámového nádvoří a nedala se smýt; zůstala na nich lpět, aby byla svědectvím proti odpadlému Izraeli. Pokud bude chrám stát, zůstanou tam stopy oné spravedlivé krve, volající k Bohu o pomstu. Když Ježíš připomněl tyto strašné hříchy, zmocnila se shromážděného davu náhlá hrůza. DA 619.2

Pohlížeje do budoucna, Ježíš prohlásil, že zatvrzelost Židů a jejich odmítání služebníků Božích se nezmění, že bude v budoucnosti táž, jaká byla v minulosti: DA 619.3

„Proto hle, posílám k vám proroky, lidi moudré a zákoníky; vy některé z nich zabijete a ukřižujete, jiné zbičujete v svých synagógách a budete je pronásledovati od města k městu.“ (Mt 23,34) Proroci a moudří mužové, naplnění vírou a Duchem svatým – Štěpán, Jakub a mnozí jiní – budou odsouzeni a usmrčeni. S rukou zdviženou k nebi a obklopen božským světlem mluvil Kristus jako soudce k těm, kdož stáli před ním. Jeho hlas, který tak často poslouchali, když prosil a naléhal, nyní káral a odsuzoval. Posluchači se zachvěli. Dojem, který vzbudila jeho slova a jeho pohled, nikdy nevymizí z jejich myslí. DA 619.4

Kristus se rozhorlil proti pokrytectví, proti hrubým hříchům, jimiž lidé přivádějí své duše do záhuby, jimiž klamou lid a zneuctívají Boha. V tvrzení kněží a předních mužů, líbivém ale klamném, poznal Ježíš působení satanských sil. Rozhodně a přísně odsoudil hřích, avšak ani slovem se nezmínil o odplatě. Jeho svatý hněv mířil proti knížeti temna; přitom však neprojevil známky roztrpčení. Stejně tak křesťan, jenž žije v souladu s Bohem a projevuje lásku a milosrdenství, pocítí spravedlivý hněv, když se setká s hříchem; nedá se však strhnout svým rozhořčením k tomu, aby tupil ty, kdož tupí jeho. I při střetnutí s těmi, kdož podněcování pekelnými silami hájí nepravdu, zachová v Kristu rozvahu a ovládne se. DA 619.5

Božský soucit vstoupil do tváře Syna Božího, když se dlouze zahleděl na chrám a pak na své posluchače. Hlasem, v němž bylo cítit hlubokou úzkost srdce a hořké slzy, zvolal: *„Jeruzaléme, Jeruzaléme, ty vraždíš proroky a kamenuješ ty, kdo jsou k tobě posíláni! Kolikrát jsem chtěl shromáždit své děti, jako kvočna shromažďuje svá kuřátka pod křídla, ale nechtěli jste.“* (Mt 23,37) V Kristově nářku je bolest z rozloučení, samo srdce Boží se v něm vylévá. Je to nám nepochopitelné loučení shovívavé lásky božstva. DA 620.1

Farizeové a saduceové již nepromluvili. Ježíš svolal své učedníky a připravoval se odejít z chrámu, ne jako poražený a vypuzený svými protivníky, nýbrž jako někdo, kdo splnil svůj úkol. Odcházel jako vítěz z boje. DA 620.2

Vzácná slova pravdy, jež vyšla onoho památného dne z úst Kristových zapadla do mnoha srdcí a zůstala tam uložena. Těmto srdcím se otevřely nové myšlenky, probudily se v nich nové touhy a začal pro ně nový život. Po Kristově ukřižování a po jeho vzkříšení postavili se tyto lidé do čela a splnili své božské pověření s moudrostí a horlivostí, jež odpovídá velikosti díla. Byli nositeli poselství, jež se dovolává lidských srdcí a boří staré pověry, které tak dlouho mržaly životy tisíců. Jejich svědectví učinilo z lidských smyšlenek a z lidského mudrování pouhou bajku. Nesmírné byly důsledky, jež měla Spasitelova slova na užaslý, ustrnulý dav v chrámu v Jeruzalémě. DA 620.3

Jako národ se však Izrael odloučil od Boha. Vlastní větve olivového stromu byly odřaty. Ježíš se naposledy rozhlédl po vnitřku chrámu a pravil žalostným hlasem: *„Hle, váš dům vám jest zanechán opuštěný; neboť pravím vám: Neuvidíte mne od nynějška až do té doby, kdy řeknete: Požehnaný, který přichází ve jménu Páně!“* (Mt 23,38.39) Do té chvíle nazýval chrám domem svého Otce; nyní však, kdy Syn Boží opouští tyto zdi, opustí přítomnost Boží navždy chrám, jenž byl vystaven k jeho slávě. Od té chvíle nebudou mít obřady v chrámě ceny, bohoslužba bude výsměchem. DA 620.4

68. Na vnějším nádvoří

„Mezi těmi, kteří se ubírali, aby o svátcích vykonali bohoslužbu, byli někteří Řekové. Ti přišli k Filipovi z Galilejské Betsaidy a prosili ho: Pane, chceme vidět Ježíše. Filip jde a řekne to Ondřejovi: Ondřej a Filip jdou a povědí to Ježíšovi.“ (J 12,20-22) DA 621.1

Dílo Kristovo vzbuzovalo v té době dojem, jako by utrpělo krutou porážku. Ježíš vyšel sice jako vítěz z utkání s kněžími a farizeji, avšak bylo zřejmé, že tito ho nikdy neuznají za Mesiáše. Došlo ke konečné roztržce. Učedníkům Kristovým se věc zdála beznadějná. Kristus se však blížil k dovršení svého díla. Schylovalo se k velké události, která se bude týkat nejen židovského národa, ale celého světa. Když Kristus vyslechl naléhavou žádost *„Chceme vidět Ježíše“*, v níž se odráželo toužebné volání světa, jeho tvář se rozjasnila a pravil: *„Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka.“ (J 12,23)* V žádosti Řeků spatřoval Ježíš příslib, že jeho velká oběť přinese ovoce. DA 621.2

Tito mužové přišli ze Západu, aby se setkali se Spasitelem na konci jeho životní pouti na zemi, jako mudrci přišli od Východu ve chvíli, kdy ji začínal. V době Kristova narození byl židovský národ tak zaujat svými ctižádostivými plány, že si ani nepovšiml, že Kristus již přišel na svět. Mudrci z pohanéské země přišli k jeslím, se svými dary, aby se poklonili Spasiteli. Stejně tak tito Řekové, jako představitelé národů, kmenů a lidí celého světa, přišli, aby spatřili Ježíše. Stejně tak lid všech zemí a všech věků bude pak přitahován křížem Spasitelovým. A Stejně tak *„přijdou mnozí od východu a od západu a usednou k stolu s Abrahámem, Izákem a Jákobem v království nebeském“ (Mt 8,11).* DA 621.3

Řekové se doslechli o Kristově triumfálním vjezdu do Jeruzaléma. Někteří z nich se proto domnívali a svou domněnku rozšiřovali, že Kristus vyhnal kněží a přední muže z chrámu a že hodlá zasednout na Davidův trůn a vládnout jako král Izraele. Řekové chtěli znát pravdu o jeho poslání. *„Chceme vidět Ježíše,“* prohlásili. Toto přání se jim splnilo. Když žádost byla tlumočena Ježíši, byl právě v té části chrámu, kam směli vstoupit jen Židé; Ježíš však vyšel, přijal Řeky na vnějším nádvoří a tam s nimi rozmlouval. DA 622.1

Nadešla hodina Kristova oslavení. Vstoupil do stínu kříže a žádost Řeků mu naznačila, že oběť, kterou vbrzku přinese, přivede mnoho synů a dcer k Bohu. Věděl, že Řekové ho záhy spatří na místě, o němž se jim nyní ani nesní. Uvidí ho vedle Barabáše, lupiče a vraha, kterého lid navrhne k propuštění místo Syna Božího. Budou slyšet, jak se lid, popuzený kněžími a předními muži, rozhoduje. A na otázku *„Co tedy mám učiniti s Ježíšem, řečeným Kristus?“* uslyší odpověď: *„Budiž ukřižován!“ (Mt 27,22)* Kristus věděl, že tímto usmířením za hříchy lidstva bude jeho království dokončeno a že ho rozšíří po celém světě. Kristus vystoupí jako Osvoboditel a jeho duch zvítězí. Na okamžik se zahleděl do budoucích věků a slyšel hlasy zvěstující ve všech krajinách země: *„Hle, Beránek Boží, jenž snímá hřích světa.“ (J 1,29)* V těchto cizincích viděl Ježíš příslib bohaté sklizně, až zeď dělicí Židy a pohany, bude stržena a všechny národy a lidé mluvící všemi jazyky uslyší poselství spásy. Tato předtucha, splnění jeho nadějí, je vyjádřena ve slovech: *„Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka.“ (J 12,23)* Kristus však nepřestal myslet na to, jakým způsobem bude oslaven. K obrácení pohanů dojde až po jeho smrti, jež brzy nastane. Jen jeho smrtí může být svět spasen. Jako pšeničné zrnko musí být Syn člověka vsazen do země a musí umřít; bude však znovu žít. DA 622.2

Kristus mluvil o své budoucnosti a použil přitom obrazu z přírody, aby tomu učedníci mohli porozumět. Právěho výsledku jeho poslání bude dosaženo jeho smrtí. *„Vpravdě, vpravdě vám pravím, nepadne-li pšeničné zrnko do země a neodumře, zůstane samo. Odumře-li však, vydá mnoho plodů.“ (J 12,24)* Padne-li pšeničné zrno do půdy a odumře-li, vzklíčí a přinese plody. Tak i smrt Kristova přinese ovoce pro království Boží. V souladu se zákonem království přírody bude život výsledkem smrti Kristovy. DA 623.1

Ti, kdož obdělávají půdu, mají tento příklad stále před sebou. Rok co rok shromažďuje člověk svou úrodu obilí tím, že zdánlivě ničí její nejlepší část. Na čas ji musí skrýt do země a přenechat péči Boží. Pak se objeví list, pak klásek a nakonec zrní v klasu. K tomu vývoji nemůže dojít, není-li zrno pohřbeno, a tím zdánlivě zničeno. DA 623.2

Sémě pohřbené do půdy přináší plody a ty se znovu zasévají. Tím se úroda znásobuje. Stejně tak smrt Kristova na kříži na Golgotě přinese ovoce věčného života. Rozjímání o této oběti bude slávou těch, kdož jako její plody budou žít navěky. *DA 623.3*

Pšeničné zrno, které si zachová život, nepřinese plody. Zůstane samo. Kristus se mohl, kdyby byl chtěl, zachránit před smrtí. Kdyby tak však byl učinil, zůstal by sám. Nebyl by přinesl Bohu syny a dcery. Jen tím, že se vzdal svého života, mohl dát život lidstvu. Jenom tím, že byl dán mrtev do země, mohl se stát semenem, které přineslo tak bohatou žeň – nesmírné zástupy lidí ze všech národů, všech pokolení a jazyků, jež byly vykoupeny Bohu. *DA 623.4*

S touto pravdou spojuje Spasitel naučení o sebeobětování, jež by si měli osvojit všichni: „*Kdo miluje svůj život, ztratí jej; kdo nenávidí svůj život na tomto světě, zachová jej pro věčný život.*“ (J 12,25) Všichni, kdož chtějí přinášet ovoce pro dílo Kristovo, musejí být nejprve zasazeni do země a zemřít. Život musí být obětován potřebám světa. Sobectví a vlastní zájmy musejí být vymýceny. Zákon sebeobětování je zákonem sebezáchovy. Hospodář si uchová své obilí, když je zaseje do země. Stejně je tomu i v životě člověka. Dávat znamená žít. Život, který se má zachovat, je život ochotně obětovaný službě Bohu a člověku. Ti, kdož obětují svůj život na tomto světě pro dílo Kristovo, si jej zachovávají pro život věčný. *DA 623.5*

Život prožitý pro sebe je jako zrno, které bylo snědno. Takové zrno se ztratí a nepřinese plody. Člověk může pro sebe hromadit vše, co chce, může žít jen pro sebe, myslet jen na sebe a zabezpečovat jen sebe, když však jeho život skončí, nemá nic. Zákon sobectví je zákonem sebezáhuby. *DA 624.1*

„*Jestliže mi kdo slouží,*“ pravil Ježíš, „*ať mne následuje; kde jsem já, tam bude i můj služebník. Jestliže mi kdo slouží, Otec jej poctí.*“ (J 12,26) Všichni, kdož nesou s Ježíšem kříž oběti, se s ním budou podílet na jeho slávě. Kristus se radoval ve svém ponížení a utrpení, že jeho učedníci budou oslaveni s ním. Jsou ovocem jeho sebeobětování. To, že v nich působí jeho povaha a jeho duch, je jeho odměnou a bude to jeho radostí po věčnost. Tuto radost budou sdílet s ním, až spatří ovoce své práce a oběti v srdcích a životech druhých. Jsou služebníky spolu s Kristem a Otec je poctí tak, jak ctí svého Syna. *DA 624.2*

Poselstvo Řeků, které naznačovalo žeň pohanů, připomnělo Ježíši celé jeho poslání. V duchu přehlézel celé dílo vykoupení, od chvíle, kdy vzniklo v nebesích, až po smrt, která je nyní tak blízko. Zdálo se, že Syna Božího zahalil tajemný oblak. Jeho stín pocítili i ti, kdo mu stáli nablízku. Ježíš seděl ponořen v myšlenkách. Konečně prolomil ticho jeho žalostný hlas: „*Nyní je má duše rozechvěna. Co mám říci? Otče, zachraň mě od této hodiny?*“ (J 12,27) Ve své představě pil již Kristus z kalicha hořkosti. Jako člověk se lekal hodiny, kdy zůstane sám, kdy bude podle zdání všech opuštěn i Bohem, kdy ho všichni uvidí ztýraného, ubitého Bohem a ztrápeného. Lekal se toho, že bude vystaven na odiv veřejnosti, že s ním budou jednat jako s nejhorším zločincem, že podstoupí hanebnou a potupnou smrt. Předtucha, že se utká s mocnostmi temna, pocit strašného břemene lidských přestoupení a Otcův hněv vyvolaný hříchem, způsobily, že duch Ježíšův byl sklíčen a smrtelná bledost pokryla jeho tvář. *DA 624.3*

Pak nastalo božské podřízení Otcově vůli. „*Vždyť,*“ pravil, „*právě proto jsem přišel k této hodině. Otče, oslav své jméno!*“ (J 12,27.28) Jedině smrtí Kristovou mohlo být svrženo satanovo království. Jedině tak mohl být člověk vykoupen a Bůh oslaven. Ježíš přivolil k tomu, že podstoupí smrtelný zápas, přijal oběť. Majestát nebes vyslovil souhlas s tím, že bude trpět za hříchy světa. „*Otče, oslav své jméno!*“ pravil. Když Kristus pronesl tato slova, zazněla odpověď z oblaku, který se vznášel nad Kristovou hlavou: „*Oslavil jsem je a ještě oslavím.*“ (J 12,28) Celý život Kristův, od jeslí až do chvíle, kdy pronesl tato slova, byl oslavou Boha; a v nastávající zkoušce jeho božské a lidské utrpení vskutku oslaví jméno Otcovo. *DA 624.4*

Když zazněl hlas, zazářilo z oblaku světlo a zahalilo Spasitele, jako by ruce neviditelné moci se kolem něho postavily jako ohnivá zeď. S hrůzou a úžasem patřil lid na tento výjev. Nikdo se neodvážil promluvit. Němě a se zatajeným dechem upřeli všichni svůj zrak na Ježíše. Když Otec podal své svědectví, oblak se zvedl a rozplynul se na nebi. Tím načas skončilo viditelné obcování Otce a Syna. *DA 625.1*

„Zástup, který tam stál a to uslyšel, říkal, že zahřmělo; jiní říkali: Anděl k němu promluvil.“ (J 12,29) Avšak Řekové, kteří přišli Krista spatřit, viděli oblak, slyšeli hlas, pochopili co to znamená, a vpravdě poznali Krista; Kristus jim byl zjeven jako Bohem Poslaný. *DA 625.2*

Hlas Boží zazněl při Ježíšově křtu na počátku Kristova působení, znovu pak zazněl při Kristově proměnění a na hoře. Nyní, v závěru Kristova působení na zemi, se ozval potřetí a uslyšelo ho mnoho lidí, a to za zvláštních okolností. Ježíš právě řekl největší pravdu o stavu Židů. Naposledy je varoval a předpověděl jejich osud. A pak Bůh znovu dal svou pečeť poslání svého Syna. Uznal toho, jehož Izrael zavrhl. *„Tento hlas se ozval ne kvůli mně,“* pravil Ježíš, *„ale kvůli vám.“* (J 12,30) Byl to korunní důkaz jeho mesiášství, znamení od Otce, že Ježíš mluvil pravdu a že je Synem Božím. *DA 625.3*

„Nyní nastává soud tohoto světa,“ pravil Kristus dále; *„nyní bude vládce tohoto světa vypuzen. Já pak, až budu vyvýšen ze země, všechny lidi potáhnu k sobě. To řekl, aby naznačil, jakou smrtí měl umřít.“* (J 12,31-33) Toto je rozhodná chvíle pro svět. Stanu-li se obětí beránkem za hříchy lidstva, svět bude povznesen. Satanova moc nad dušemi lidí bude zlomena. Znetvořený obraz Boží se v lidech obnoví a rodina věřících a nevinných nakonec zdědí nebeský domov. Takový bude důsledek Kristovy smrti. Spasitel je zaujat rozjímáním o vítězoslavném výjevu, který vyvstal před jeho očima. Vidí kříž, těžký, zlověstný kříž, se vši jeho nastávající hrůzou, zářící slávou. *DA 625.4*

Avšak vykoupení lidstva není všechno, čeho je dosaženo křížem. Je jím projevena před celým vesmírem láska Boží. Kniže tohoto světa je jím vypuzen. Obvinění, jež satan vznesl proti Bohu, jsou jím vyvrácena. Navždy je jím odmítnuta výtku, kterou vznesl proti nebesům. Jak andělé, tak lidé jsou skrze něho přitahováni k Vykupiteli. *„Já pak, až budu vyvýšen ze země,“* pravil Kristus, *„všecky lidi potáhnu k sobě.“* (J 12,32) *DA 626.1*

Mnoho lidí stálo kolem Krista, když pronášel tato slova, a jeden z nich řekl: *„My jsme slyšeli ze zákona, že Kristus zůstává na věky; jak můžeš ty říkat, že Syn člověka musí být vyvýšen? Kdo je ten Syn člověka?“* Ježíš jim řekl: *„Ještě na krátký čas je mezi vámi světlo. Chodte, dokud máte světlo, aby vás nezachvátila tma; kdo chodí ve tmě, neví, kam jde. Pokud máte světlo, věřte v světlo, abyste byli syny světla.“* (J 12,34-36) *DA 626.2*

„Ačkoli tolik velikých znamení učinil před nimi, nevěřili v něho.“ (J 12,37) Jednou se ptali Spasitele: *„Jaké tedy činíš znamení, abychom je uviděli a uvěřili ti?“* (J 6,30) Dostalo se jim nespočetných znamení; zavírali však před nimi oči a zatvrzovali svá srdce. Nyní, když promluvil sám Otec a když už nemohli požadovat žádné další znamení, odmítali stále uvěřit. *DA 626.3*

„Přece však i z předních mužů mnoho jich uvěřilo v něho, ale pro farizeje se k tomu nepřiznali, aby nebyli vyloučeni ze synagogy.“ (J 12,42) Cenili si chvály od lidí více než pochvaly Boží. Aby se uchránili výtek a hanby, zapřeli Krista a odmítli nabídku věčného života. A kolik lidí učinilo od té doby totéž! Na ně se vztahují Spasitelova varovná slova: *„Kdo miluje svůj život, ztratí jej.“* *„Kdo mne zavrhuje,“* pravil Ježíš, *„a nepřijímá mých řečí, má svého soudce: slovo, které jsem promluvil, jej bude souditi v poslední den.“* (J 12,48) *DA 626.4*

Běda těm, kdož nepoznali čas svého navštívení! Pomalu a s lítostí odcházel Ježíš navždy z nádvoří chrámu. *DA 626.5*

69. Na Olivové hoře

Kristova slova: „*Hle, váš dům vám jest zanechán opuštěný*“ (Mt 23,38) vyvolala v srdcích kněží a předních mužů hrůzu. Působili sice dojmem lhostejnosti, ale jejich mysl zaměstnávala stále více otázka, co tato slova znamenají. Zdálo se jim, že je ohrožuje nějaké neviditelné nebezpečí. Což by se mohlo stát, aby se nádherný chrám, který byl slávou národa, brzy proměnil v hromadu sutin? Předtucha zlého přepadla i učedníky; s dychtivostí očekávali, až jim Ježíš o tom řekne něco bližšího. Když s ním vycházeli z chrámu, upozornili Ježíše na mohutnost a krásu chrámu. Chrám byl postaven z mramorových kvádrů dokonalé bělosti, některé kvádry dosahovaly téměř příslovečné velikosti. Část zdi odolala obléhání Nabuchodonozorova vojska. Zdivo chrámu bylo tak dokonalé, že se zdálo, jako by chrám byl z jednoho pevného kamene, vytesaného a přivezeného z kamenolomu. Jak by tyto mohutné zdi mohly být rozvráceny, nemohli učedníci pochopit. DA 627.1

Když byl Kristus upozorněn na velkolepost chrámu, jaké nevyslovitelné myšlenky asi vířily v hlavě toho, jehož zavrhovali! Pohled na chrám byl vsutku překrásný, ale Ježíš řekl smutně: To všechno vidím. Stavba je skutečně podivuhodná. Tyto zdi se vám zdají nezničitelné. Slyšte však, co vám řeknu: Přijde den, kdy „*tu nebude nechán kámen na kameni, který by nebyl zbořen*“ (Mt 24,2). DA 627.2

Tato slova pronesl Kristus před velkým zástupem lidí; když pak osaměl, přišli k němu Petr, Jan, Jakub a Ondřej, když seděl na Olivové hoře. „*Pověz nám,*“ řekli, „*kdy se to stane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věků?*“ (Mt 24,3) Ježíš se ve své odpovědi nezmínil zvlášť o zničení Jeruzaléma a zvlášť o slavném dni svého příchodu. Promluvil o obou těchto událostech jako o jedné. Kdyby byl svým učedníkům odhalil budoucí události tak, jak je sám vidí, nebyli by s to snést ten pohled. Milosrdně jim podal zahalený popis těchto dvou rozhodných chvil a nechal na nich, aby sami hloubali o významu jeho slov. Když mluvil o zničení Jeruzaléma, jeho prorocká slova sahala za tuto událost a týkala se konečného vzplanutí požáru, který nastane v ten den, kdy Pán povstane z místa svého, aby trestal svět za jeho nepravosti, kdy země odhalí prolitou krev a nebude už pokrývat své mrtvé. Celý tento projev byl určen nejen učedníkům, ale všem, kdož budou žít za posledních výjevů dějin této země. DA 628.1

Kristus se obrátil k učedníkům a pravil: „*Mějte se na pozoru, aby vás někdo neoklamal! Neboť přijdou mnozí v mém jménu a budou říkati: Já jsem Kristus, a oklamou mnohé.*“ (Mt 24,4.5) Objeví se mnoho falešných mesiášů, kteří budou tvrdit, že činí divy, a kteří budou prohlašovat, že přišel čas vysvobození židovského národa. Takoví pak svedou mnohé. Kristova slova se splnila. V době mezi jeho smrtí a obležením Jeruzaléma vystalo mnoho falešných mesiášů. Toto varování však bylo určeno také těm, kdož žijí v současné době. K témuž klamání, ke kterému docházelo před zkázou Jeruzaléma, docházelo i v dalších věcech, a bude k němu docházet znovu. DA 628.2

„*Ušlyšíte o bojích a válečných zprávách. Hleďte, abyste se nelekali. Musí se to stát; ale to ještě není konec.*“ (Mt 24,6) Než byl Jeruzalém zničen, bojovali lidé o nadvládu. Vládcové byli vražděni. Ti, kdož chtěli dosednout na trůn, byli zabíjeni. Byly války a chystaly se další. „*Musí se to stát,*“ pravil Kristus, „*ale to ještě není konec (konec židovského národa jako národa). Neboť povstane národ proti národu, království proti království; nastane hlad a zemětřesení na rozličných místech. To všechno bude teprve počátek strastí.*“ (Mt 24,6-8) Kristus pravil, že až rabíni uvidí tato znamení, budou je vykládat jako Boží soudy nad národy za to, že drží v porobě vyvolený národ Boží. Budou prohlašovat, že tato znamení budou počátkem soudů Božích. Lidé se starají jen o sebe. Nečiní pokání, neobracejí se, abych je mohl uzdravit. Znamení, která budou pokládat za znamení svého vysvobození z otroctví, budou znameními jejich zkázy. DA 628.3

„*Tehdy vás budou vydávati v soužení a zabíjeti vás, budete nenáviděni ode všech pohanů pro mé jméno. Tehdy se mnozí s pohoršením odvrátí a jeden druhého bude zrazovati a nenáviděti.*“ (Mt 24,9.10) Všechno to křesťané vytrpěli. Otcové a matky zrazovali své děti. Děti zrazovaly své rodiče. Lidé vydávali své přátele do rukou velerady. Pronásledovatelé uskutečnili své záměry a dali zabít Štěpána, Jakuba a další křesťany. DA 629.1

Skrze své služebníky poskytl Bůh židovskému národu poslední příležitost k pokání. Sám se projevoval skrze své svědky při tom, když byli jati, souzeni a vězněni. Přesto jejich soudcové vynášeli nad nimi rozsudky smrti. Byli to lidé, jichž svět nebyl hoden, a tím, že je zabíjeli, ukřižovávali Židé znovu Syna Božího. Tak tomu bude opět. Mocní tohoto světa budou vydávat zákony k omezení náboženské svobody. Budou si osobovat právo, jež přísluší toliko Bohu. Budou si myslet, že mohou znásilňovat svědomí, nad nímž může vládnout toliko Bůh. Ještě dnes s tím začínají a budou v tom pokračovat, až dosáhnou meze, již nebudou moci překročit. Bůh zasáhne ve prospěch svého věrného lidu, který zachovává příkázání. *DA 630.1*

Vždy, když nastane pronásledování, se ti, kdož je zažívají, rozhodují buď pro Krista, nebo proti němu. Ti, kdož jsou na straně neprávem odsuzovaných, tím ukazují svou příslušnost ke Kristu. Jiní se s pohoršením odvracejí, protože zásady pravdy jsou v rozporu s jejich životními zásadami. Mnozí zaváhají a padnou, odpadnou od víry, kterou kdysi hájili. Ti, kdož odpadnou od víry v době zkoušky, budou z obavy o vlastní bezpečí falešně svědčit proti svým bratrům a budou je zrazovat. Kristus nás na to připravuje, abychom nebyli překvapeni nepřírozeným, krutým počínáním těch, kdož zavrhnou světlo. *DA 630.2*

Kristus ukázal svým učedníkům znamení zkázy, jež zachvátí Jeruzalém, a řekl jim, jak mohou uniknout: „*Až uvidíte Jeruzalém obklíčený táborem, tu poznáte, že se přiblížilo jeho zpuštění. Tehdy ať obyvatelé Judeje prchnou do hor; kteří budou v něm, nechť vyjdou, kteří budou po venkově, ať nevcházejí do něho, poněvadž to jsou dni pomsty, aby se splnilo všechno, co bylo napsáno.*“ (L 21,20-22) Toto upozornění jim bylo dáno proto, aby podle něho jednali o čtyřicet let později, při zkáze Jeruzaléma. Křesťané uposlechl varování a ani jediný křesťan nezahynul při pádu města. *DA 630.3*

„*Modlete se, aby váš útěk nenastal v zimě nebo v sobotu,*“ (Mt 24,20) pravil Kristus. Ten, jenž ustanovil sobotu, ji nezrušil, nepřibil ji na svůj kříž. Smrtí Kristovou nepřestala sobota platit. I čtyřicet let po jeho ukřižování měla být zachovávána jako svatá. Po čtyřicet let se učedníci měli modlit, aby jejich útěk nepřipadl na sobotu. *DA 630.4*

Od zkázy Jeruzaléma přešel Ježíš rychle k významnější události, k poslednímu článku řetězu dějin země – k příchodu Syna Božího v moci a slávě. Mezi těmito dvěma událostmi byla podle Kristova vidění dlouhá staletí temna, staletí, jež se pro jeho církev vyznačovala krví, slzami a smrtelným zápasem. Pohled na takový výjev by učedníci nebyli snesli, a proto je Ježíš přešel jen krátkou zmínkou. „*Tehdy bude velká tíseň,*“ pravil, „*jaké nebylo od počátku světa až do nynějška a jaké nikdy nebude. A kdyby ony dny nebyly zkráceny, ani jediný člověk by se nezachránil. Ale kvůli vyvoleným budou ony dny zkráceny.*“ (Mt 24,21.22) Více než tisíc let takového pronásledování, jaké svět dosud nezažil, přijde na následovníky Kristovy. Milióny a milióny jeho věrných svědků přijdou o život. Kdyby Bůh nevztáhl svou ruku na ochranu svého lidu, zahynuli by všichni. „*Ale kvůli vyvoleným,*“ pravil Kristus, „*budou ony dny zkráceny.*“ *DA 630.5*

Pak s naprostou jasností mluví náš Pán o svém druhém příchodu a upozorňuje na nebezpečí, jež budou předcházet jeho příchodu na svět. „*Řekne-li vám tehdy někdo: Hle, zde je Kristus! nebo: Zde je!, nevěřte! Povstanou totiž lživí Kristové a lživí proroci budou dávatí velká znamení a divy, aby svedli, možno-li i vyvolené. Hle, říkám vám to napřed. Řeknou-li vám: Hle, je na poušti! nevycházejte! Hle, ve světnicích!, nevěřte! Neboť jako blesk vychází od východu a jeví se až na západ, tak bude příchod Syna člověka.*“ (Mt 24,23-27) Za jedno ze znamení zkázy Jeruzaléma označil Kristus skutečnost, že „*povstane mnoho lživých proroků a svedou mnohé*“ (Mt 24,11). Falešní proroci se skutečně vyskytli, oklamali lid a svedli mnohé na poušť. Kouzelníci a čarodějníci, tvrdící, že jsou vybaveni divotvornou mocí, přitahovali k sobě lid do horských pustin. Toto proroctví však platí také pro poslední dny. Toto znamení je dáno jako znamení druhého příchodu. I dnes ukazují falešní kristové a falešní proroci svá znamení a své divy, aby svedli učedníky Kristovy. Což neslyšíme volání: „*Hle, je na poušti?*“ Což se tisíce lidí nevydává na poušť v naději, že najdou Krista? A což neslyšíme v tisících shromáždění, v nich se prý navazují styky s duchy zemřelých, volání: „*Hle, ve světnicích.*“ Právě to tvrdí spiritismus. Co však říká Kristus? „*Nevěřte! Neboť jako blesk vychází od východu a jeví se až na západ, tak bude příchod Syna člověka.*“ *DA 631.1*

Spasitel určuje znamení svého příchodu a nadto stanoví dobu, kdy se objeví první z těchto znamení: „*Hned po tísní oněch dnů se zatmí slunce, měsíc nebude vydávati své záře, hvězdy budou pa-*

dati s nebe, mocnosti nebeské se zachvějí. Tehdy se zjeví znamení Syna člověka na nebi, tehdy budou naříkati všechny kmeny země a spatří Syna člověka přicházeti na nebeských oblacích s velkou mocí a slávou. I vyšle své anděly s hlučným troubením, aby shromáždili jeho vyvolené ze čtyř končin větru, od jednoho konce nebes k druhému.“ (Mt 24,29-31) DA 631.2

Kristus prohlásil, že na konci velkého papežského pronásledování se slunce zatmí a měsíc přestane vydávat své světlo. Nato budou padat hvězdy z nebe. A praví dále: *„Od fíkovníku se naučte podobenství: Když jeho větev už šťavnatí a vyráží listy, poznáváte, že je blízko léto. Tak i vy, až toto všecko uzříte, poznejte, že je blízko, přede dveřmi.*“ (Mt 24,32-33) DA 632.1

Kristus vylíčil znamení svého příchodu. Hlásá, že smíme vědět, kdy je nablízku, ve dveřích. O těch, kdož uvidí tato znamení, praví: *„Nepomine toto pokolení, než se toto všecko stane.“* (Mt 24,35) Tato znamení se ukazují. Nyní s jistotou víme, že příchod Pána je nablízku. *„Nebe a země pominou,*“ říká, *„ale má slova jistě nepominou.“* (Mt 24,35) DA 632.2

Kristus přijde na oblacích a s velkou slávou. Bude ho provázet zástup zářících andělů. Přijde, aby vzkřísil mrtvé a proměnil živé svaté ze slávy v slávu. Přijde, aby poctil ty, kdož ho milují a zachovávají jeho přikázání, a aby je vzal k sobě. Nezapomíná na ně, ani na svůj slib. Rodinná pouta se opět spojí. Přehlízíme-li své mrtvé, smíme myslet na jitro, kdy zazní hlas polnice Boží, kdy *„mrtví budou vzkříšeni jako nepomíjející, my pak budeme proměněni“* (1 K 15,52). Ještě maličko, a uzříte Krále v jeho kráse. Ještě maličko, a setře nám z očí všechny slzy. Ještě maličko a postaví nás *„bez poskvrny v plesu před svou slávou“* (Ju 24). Proto, když mluvil o znameních svého příchodu, Kristus pravil: *„Až se to všecko počne dít, vzpřimte se a zdvihněte hlavy, protože se blíží vaše vykoupení.“* (L 21,28) DA 632.3

Den a hodinu svého příchodu však Kristus nezjevil. Řekl jasně svým učedníkům, že sám nemůže oznámit den nebo hodinu svého druhého příchodu. Kdyby jim to byl směl zjevit, proč by je byl musel nabádat, aby zůstali stále bděli? Jsou lidé, kteří tvrdí, že znají pravý den a hodinu příchodu našeho Pána. S opravdovou vážností líčí budoucnost. Pán je však varuje, aby se tím zabývali. Přesný čas druhého příchodu Syna člověka je tajemstvím Božím. DA 632.4

Dále pak Kristus ukazuje, v jakém stavu bude svět při jeho příchodu: *„Jako dni Noemovy, tak bude příchod Syna člověka; jako totiž ve dnech před potopou lidé jedli a pili, ženili se a vdávali, až do dne, kdy Noe vešel do korábu, a jako nic nevěděli, až přišla potopa a všechny zahubila, tak bude i příchod Syna člověka.“* (Mt 24,37-39) Kristus neuvádí žádné časové milénium, tisícileté období, v němž se všichni mají připravit pro věčnost. Říká, že jako bylo za dnů Noemových, tak bude, až přijde znovu Syn člověka. DA 633.1

Jak bylo za dnů Noemových? *„Viděl Hospodin, an se rozmnožuje zlost lidská na zemi, a že by všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé pro všecken čas.“* (Gn 6,5) Obyvatelé světa před potopou se odvraceli od Hospodina a odmítali činit jeho vůli. Řídili se svým hříšným myšlením a zvrácenými nápady. Jejich bezbožnost byla příčinou jejich záhuby; a dnes si svět počíná stejně. Nejeví žádné známky tisícileté slávy. Přestupníci zákona Božího plní zemi bezbožností. Holdují sázkám, koňským dostihům, karbanu, marnostem a choutkám a nezkrotným vášním a plní svět násilnostmi. DA 633.2

V proroctví o zkáze Jeruzaléma Kristus pravil: *„Poněvadž vrcholí nepravost, láska mnohých ustydne. Ale kdo vytrvá do konce, bude zachráněn. Toto evangelium o království bude kázáno na celém světě na svědectví všem pohanům, a tehdy přijde konec.“* (Mt 24,12-14) Rovněž toto proroctví se splní. Přemíře nepravostí oné doby se vyrovná nepravost dnešního pokolení. Tak je tomu i s předpovědí o hlásání evangelia. Před pádem Jeruzaléma napsal apoštol Pavel pod vnuknutím Ducha svatého, že evangelium je kázáno *„všemu tvorstvu pod nebem“* (Ko 1,23). Stejně tak i dnes, před příchodem Syna člověka, má být nepomíjející evangelium kázáno *„každému národu a kmeni, jazyku a lidu“* (Zj 14,6). Bůh *„ustanovil den, kdy hodlá spravedlivě souditi celou zemi“* (Sk 17,31). Kristus nám říká, kdy tento den nastane. Neříká, že celý svět bude obrácen, ale že *„toto evangelium o království bude kázáno na celém světě na svědectví všem pohanům, a tehdy přijde konec“* (Mt 24,14). Šířením evangelia světu můžeme sami vlastními silami uspišit návrat Pána. Máme se na příchod dne Božího nejen těšit, ale máme ho i urychlovat (viz 2 Pt 3,12). Kdyby církev Kristova plnila svěřený jí úkol podle přikazu Páně, celý svět by byl včas upozorněn a Pán Ježíš by přišel na naši zemi v moci a ve velké slávě. DA 633.3

Když Kristus uvedl znamení svého příchodu, pravil: „*Až toto všechno uzříte, poznejte, že je blízko.*“ „*Bděte v každé době a modlete se.*“ (Mt 24,33; L 21,36) Bůh vždy lidstvo upozornil na nastávající soudy. Ti, kdož uvěřili v poselství Boží ve svém životě a kdož jednali podle své víry a byli poslušni jeho přikázání, unikli soudům, které dopadly na neposlušné a nevěřící. Noe dostal příkaz: „*Vejděž ty i všechna čeleď tvá do korábu; nebo jsem tě viděl spravedlivého před sebou.*“ (Gn 7,1) Noe uposlechl a byl zachráněn. Lot vyslechl poselství: „*Vstaňte, vyjděte z místa tohoto, nebo zkazí Hospodin město toto.*“ (Gn 19,14) Lot se svěril ochraně nebeských poslů a byl zachráněn. Právě tak se Kristovým učedníkům dostalo upozornění, že Jeruzalém bude zničen. Ti, kdož dbali znamení přicházející zkázy a prchli z města, unikli pohromě. A právě tak se i nám dnes dostává upozornění, které se týká Kristova druhého příchodu a pohromy, jež padne na svět. Ti, kdož dbají varování, budou zachráněni. *DA 634.1*

Protože neznáme přesný čas Kristova příchodu, máme být podle příkazu bdělí. „*Blažení služebníci, které Pán při příchodu nalezne bdící.*“ (L 12,37) Ti, kdož očekávají příchod Páně, nečekají v nečinnosti. Čekání na Kristův příchod má v člověku vzbuzovat bázeň před Hospodinem a před jeho soudy za přestoupení. Má v něm vzbuzovat vědomí, že odmítat jeho nabídky milosti je velký hřích. Ti, kdož bdí a očekávají Pána, očišťují své duše poslušností pravdy. Svě bdění a očekávání spojují s opravdovou činností. Protože vědí, že Pán je přede dveřmi, stupňuje se v nich horlivost spolupracovat s božskými bytostmi v díle pro spásu duší. To jsou pak ti věrní a moudří služebníci, kteří dávají domu Páně „*v pravý čas... přiděl pokrmu*“ (L 12,42). Zvěstují pravdu, která se týká zvláště dneška. Jako Enoch, Noe, Abrahám a Mojžíš hlásali pravdu každý pro svoji dobu, tak Kristovi služebníci budou nyní šířit zvláštní upozornění svému pokolení. *DA 634.2*

Kristus však poukazuje také na jiný druh lidí: „*Jestliže by si však onen špatný služebník u sebe řekl: Můj Pán dlouho nejde a začal by bít své spoluslužebníky, jedl a pil by s opilci, přijde pán onoho služebníka v den, v který to nečeká.*“ (Mt 24,48-50) *DA 634.3*

Zlý služebník si v duchu říká: „*Můj pán dlouho nejde.*“ Neříká, že Kristus nepříjde. Neposmívá se tvrzení o druhém příchodu Krista. Ve svém srdci, svými činy a slovy však dává najevo, že Pán dlouho nepřichází. Tím vytlačuje z mysli druhých přesvědčení, že Pán přijde brzy. Způsobuje, že lidé začínají věci opovážlivě a bezstarostně odkládat. Utvrzují se ve své světskosti a tuposti. Zmocňují se jich světské vášně a scestné myšlenky. Zlý sluha jí a pije s opilci, vyhledává s druhými světské zábavy, bije své spoluslužebníky, obviňuje a odsuzuje ty, kdož jsou věrní svému Mistru. Spolčuje se se světem. Rovný si hledá rovného v přestoupení. Taková přizpůsobivost je strašná. Se světem se ocitá v osidlech. „*Přijde pán onoho služebníka... v hodinu, o které neví, a rozsekne ho a určí mu stejný úděl jako pokrytcům.*“ (Mt 24,50) *DA 635.1*

„*Neprobudíš-li se, přijdu jako zloděj; ani nepoznáš, v kterou hodinu na tebe přijdu.*“ (Zj 3,3) Kristův příchod překvapí falešné učitele. Ti hlásají: „*Pokoj a bezpečí.*“ Jako kněží a rabíni před pádem Jeruzaléma se snaží, aby církve dosáhla pozemské velikosti a slávy. Znamení doby si vykládají jako předzvěst toho, že tento stav už začíná. Co však říká slovo Boží? „*Znenadání na ně přikvapí záhuba.*“ (1 Te 5,3) Na všechny, kdož žijí na povrchu této země, na všechny, kdož si z tohoto světa učinili svůj domov, přijde den Boží jako osidlo. Přijde k nim nepozorovaně jako zloděj. *DA 635.2*

Svět, tonoucí v hýření a v bezbožných zábavách, spí, ukolébán v jistotě. Lidé si myslí, že příchod Páně je ještě daleko. Smějí se varovným hlasům. Samolibě prohlašují: „*Všecko zůstává tak, jak bylo od počátku stvoření.*“ „*A bude rovně zítřejší jako dnešní den, nýbrž větší a mnohem hojnější.*“ (2 Pt 3,4; Iz 56,12) Bavme se tedy ještě lépe! Kristus však praví: „*Hle, přicházím jako zloděj.*“ (Zj 16,15) Právě tehdy, kdy svět se s posměchem ptá: „*Kde jest jeho slíbený příchod?*“ (2 Pt 3,4), splňují se znamení. Když volají: „*Pokoj bezpečí*“, přichází náhlá zkáza. Když posměvač, který odmítá pravdu, se stává opovážlivým, když různé výdělečné podniky už běží tak, že přestávají dbát zásad, když vědec dychtivě hledá poznání všude, jen ne v Bibli, přichází Kristus jako zloděj. *DA 635.3*

Všechno na světě je v pohybu. Znamení času jsou zlověstná. Nastávající události se již ohlašují svými stíny. Duch Boží se vzdaluje země, pohroma stíhá pohromu na moři i na zemi. Přicházejí bouře, zemětřesení, požáry, zátopy a vraždy všeho druhu. Kdo dokáže vidět do budoucnosti? Kde je bezpečí? Není jistoty v ničem lidském nebo světském. Rychle se lidé radí pod prapor, který si zvolili. Neklidně čekají, co učiní jejich vůdci. Jsou takoví, kteří čekají na příchod našeho Pána a pracují

pro něho. Druzí pak se zařadili pod vedení prvního arciodpadlíka. Jen nemnozí věří celým srdcem a celou duší, že se máme vyhnout peklu a získat nebe. *DA 636.1*

Přikrádá se k nám postupně rozhodná chvíle. Slunce svítí na obloze, vychází a zapadá jako vždy, a nebesa stále hlásají slávu Boží. Lidé stále jedí a pijí, pěstují rostliny a stavějí, žení se a vdávají. Obchodníci stále kupují a prodávají. Lidé se spolu škorpi, bojují mezi sebou o vyšší postavení. Milovníci zábav stále plní divadla, dostihy a herny. Všude vládne zábava a vzrušení do krajnosti, avšak hodina zkoušky se chýlí ke konci a všechno se brzy rozhodne navěky. Satan ví, že jeho času už je namále. Nasadil všechny své prostředky, aby člověka oklamal a obloudil, aby ho něčím zaujal a okouznil, než skončí den zkoušky a dveře milosti se navždy zavřou. *DA 636.2*

Slavnostně k nám po staletí zaznívají varovná slova našeho Pána z Olivové hory: „*Mějte se na pozoru, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a starostmi o živobytí, a aby onen den vás nepřekvapil.*“ „*Bděte v každé době a modlete se, abyste byli schopni uniknouti tomu všemu, co má přijíti, a obstáli před Synem člověka.*“ (L 21,34.36) *DA 636.3*

70. „Nejnepatrnější z těchto mých bratrů“

„Když přijde Syn člověka v své slávě a všichni andělé s ním, tu se posadí na trůn své slávy. Budou před něj shromážděny všechny národy. I oddělí lidi jedny od druhých.“ (Mt 25,31.32) Takto vyličil Kristus na Olivové hoře svým učedníkům výjev velkého dne soudu. Rozhodnutí soudu závisí, jak pravil Kristus, na jediné věci. Až se před ním shromáždí národy, budou jen dva druhy lidí a jejich věčný osud bude určen podle toho, co učinili nebo neučinili pro Krista, totiž pro chudé a trpící. DA 637.1

V ten den nebude Kristus lidem vykládat, jak velké dílo pro ně vykonal, když dal svůj život za jejich vykoupení. Bude mluvit o díle, které oni vykonali pro něho. Těm, které posadí po své pravici, řekne: *„Pojďte vy, kterým můj Otec požehnal; přijměte jako dědičný úděl království připravené pro vás od založení světa. Neboť, když jsem měl hlad, dali jste mi jísti; měl jsem žízeň, a dali jste mi pít; byl jsem cizincem, a pozvali jste mě; byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a ošetřili jste mě; byl jsem ve vězení, a navštívili jste mě.“* (Mt 25,34-36) Ti, jež Kristus takto pochválí, si však nebudou vědomi toho, že posloužili Kristu. Na jejich rozpačité otázky Kristus odpovídá: *„Pokud jste to učinili jednomu z těchto mých nejnepatrnějších bratrů, mně jste to učinili.“* (Mt 25,40) DA 637.2

Ježíš řekl svým učedníkům, že budou ode všech nenáviděni, pronásledováni a utiskováni. Mnozí z nich budou vyhnáni ze svých domovů a zbídačeni. Mnozí se octnou v bídě pro nemoc nebo proto, že budou o všechno připraveni. Mnozí budou uvrženi do vězení. Všem, kdož opustí přátele nebo domov pro jeho jméno, zaslíbil Kristus v tomto životě stonásobnou odměnu. Nyní ujistil všechny ty, kdož budou sloužit svým bratrům, že se jim dostane zvláštního požehnání. Ve všech, kdo trpí pro jméno mé, pravil Ježíš, máte poznat mne. Jako byste pomáhali mně, tak máte sloužit jim. To je důkazem, že jste moji učedníci. DA 637.3

Všichni, kdož se znovu narodili do nebeské rodiny, jsou ve zvláštním smyslu bratry našeho Pána. Láska Kristova váže navzájem členy jeho rodiny a všude, kde se tato láska projevuje, tam se zjeví božské příbuzenství. *„Každý, kdo miluje, je zrozen z Boha a poznává Boha.“* (1 J 4,7) DA 638.1

Ti, jež Kristus při soudu pochválí, budou možná znát málo o teologii, zato však žili podle Kristových zásad. Byli pod vlivem božského Ducha a byli požehnáním pro ty, kdo žili kolem nich. I mezi pohany jsou lidé, kteří projevují laskavého ducha; ještě než uslyšeli slova života, přátelili se s misionáři a sloužili jim i s nasazením vlastního života. Mezi pohany jsou takoví, kteří uctívají Boha a neznají ho, protože jim nikdo nepřinesl světlo; takoví nezahynou. Ačkoli neznají psaný zákon Boží, slyší hlas Boží, který k nim promlouvá v přírodě, a konají to, co zákon požaduje. Jejich skutky jsou důkazem, že Duch svatý se dotkl jejich srdcí a že jsou uznáváni za dítky Boží. DA 638.2

Jaké překvapení a štěstí čeká ty nejmenší a nejnižší z národů a z pohanů, až uslyší z úst Spasitelových: *„Pokud jste to učinili jednomu z těchto mých nejnepatrnějších bratrů, mně jste to učinili!“* Jak se zaraduje srdce Nekonečné Lásky, až následovníci Kristovi vzhlednou s překvapením a štěstím při pochvalných slovech Kristových! DA 638.3

Láska Kristova se však neomezuje jen na určitý druh lidí. Kristus se ztotožňuje s každým dítětem lidské rodiny. Abychom se směli stát členy nebeské rodiny, stal se Kristus členem pozemské rodiny. Kristus je Synem člověka a je tedy bratrem každého Adamova syna a Adamovy dcery. Následovníci Kristovi se nesmějí cítit odtrženi od světa kolem nich, který hyne. Jsou částí velké lidské rodiny a nebe se na ně dívá jako na bratry hříšníků i svatých. Kristova láska zahrnuje padlé, pobloudilé i hříšné; a každý laskavý skutek, který přispěl k povznesení padlé duše, každý skutek milosrdenství přijímá Kristus, jako by byl prokázán jemu. DA 638.4

Andělé nebesí jsou vysíláni, aby sloužili těm, kdož budou dědici spasení. Dnes ještě nevíme, kdo to bude; ještě se nezjevilo, kdo zvítězí a bude sdílet dědictví svatých ve světle; andělé nebesí však procházejí zemí křížem krážem a snaží se utěšovat zarmoucené, chránit ty, kdož jsou v nebezpečí, a získávat lidská srdce pro Krista. Nikoho nepřecházejí, nikoho neopomíjejí. Bůh nedělá rozdíl v lidech a pečuje stejně o všechny duše, které stvořil. DA 639.1

Otvíráte-li své dveře, abyste vpustili Kristovy nuzné a trpící, přijímáte za hosty neviditelné anděly. Zvete tím k sobě nebeské bytosti. A ty vám přinášejí svaté ovzduší radosti a pokoje. Přicházejí k vám s pěním chvalozpěvu, jejich ozvěnu je slyšet až v nebi. Každý skutek milosrdenství tam zazní jako hudba. Ze svého trůnu počítá Otec nesobecké pracovníky mezi své nejvzácnější klenoty. *DA 639.2*

Ti po Kristově levici, ti, kteří Krista nedbali a chodili nevšimavě kolem chudých a trpících, si nebyli vědomi své viny. Satan je zaslepil; nepochopili, čím jsou povinováni svým bratřím. Zabývali se stále jen sebou samými a nestarali se o potřeby druhých. *DA 639.3*

Bohatým se dostalo od Boha majetku, aby mohli pomáhat jeho trpícím dítkám a podporovat je; příliš často však jsou lhostejní k potřebám chudých. Cítí se nadřazení nad své chudé bratry. Nedovedou se vžít do postavení chudého. Nedovedou si vysvětlit, jaké pokušení a boje prodělává chudý a z jejich srdcí se vytrácí milosrdenství. Bohatí se uzavírají před chudými v přepychových příbytcích a nádherných chrámech; prostředky, jimiž je obdařil Bůh k pozhledání potřebných, vydávají k ukojení své pýchy a svého sobectví. Chudí jsou denně olupováni o poznání laskavého milosrdenství Božího, neboť Bůh se náležitě postaral o to, aby mohli uspokojit své životní potřeby. Jsou donuceni pociťovat nedostatek, který zužuje jejich životní obzor a přivádí je často v pokušení závidět, žárlit a podezírat. Ti, kdož sami nepoznali pocit nedostatku, často jednají s chudými s pohrdáním a dávají jim pociťovat, že se na ně dívají jako na chudáši. *DA 639.4*

Avšak Kristus to všechno vidí a říká: Byl jsem to já, kdo hladověl a žíznil. Byl jsem to já, kdo k vám přišel jako cizinec. Byl jsem to já, kdo byl nemocen. Byl jsem to já, koho věznili. Zatím co jste si hověli ve svém přepychovém domě, já jsem neměl kam položit hlavu. Zatím co jste si plnili šatník drahými oděvy, já byl nahý. Zatím co jste se bavili, já zmíral ve vězení. *DA 639.5*

Když jste dávali svůj ubohý skrojek chleba vyhladovělým, když jste nahým dávali své chatrné roucho, aby se jím ochránili před mrazem, zdali jste si uvědomili, že to dáváte Pánu slávy? Po všechny dny vašeho života jsem vám byl na očích v podobě těchto nuzáků, ale vy jste mě nehledali. Nechtěli jste se se mnou přátelit. Neznám vás. *DA 640.1*

Mnozí si myslí, že by to byla pro ně velká výsada, kdyby mohli vidět místa, kde žil Kristus na zemi, kdyby mohli chodit po cestách, po nichž chodil on, kdyby mohli spatřit jezero, u něhož tak rád učil, a pahorky a údolí, na nichž tak často spočinul jeho zrak. Nemusíme však chodit do Nazareta, do Kafarna, nebo do Betanie, abychom mohli kráčet po stopách Ježíšových. Jeho stopy najdeme u lůžka nemocného, v nuzných chatrčích, v rušných ulicích velkoměsta a všude, kde lidským srdcím je třeba útěchy. Budeme-li konat to, co konal na zemi Ježíš, půjdeme v jeho šlépějích. *DA 640.2*

Všichni tu mohou najít něco, co je třeba vykonat. „*Chudé máte vždycky s sebou,*“ (J 12,8) pravil Ježíš, a nikdo se nemusí obávat, že se nenajde místo, na němž by mohl pracovat pro Pána. Milióny lidí řítících se do záhuby, spoutaných okovy nevědomosti a hříchu, ještě vůbec neslyšely o Kristově lásce k nim. Kdybychom my byli na jejich místě a oni na našem, co bychom si přáli, aby pro nás učinili? Je naší nejsvětější povinností udělat pro ně vše, co je v našich silách. Kristovým pravidlem života, podle něhož každý z nás na soudu buď obstojí nebo padne, je: „*Všecko, co byste chtěli, aby vám lidé učinili, tak i vy činite jim.*“ (Mt 7,12) *DA 640.3*

Kristus obětoval svůj drahý život, aby ustavil církev, schopnou postarat se o zkroušené, pokoušené duše. Obec věřících může být chudá, nevzdělaná a nevýznamná; přesto může v Kristu vykonat dílo v rodinách, v okolí, v církvi, by i „v dalekých krajích“, dílo, jehož plody budou sahat až do věčnosti. *DA 640.4*

Zanedbávání těchto skutků vede k tomu, že tak mnoho mladých učedníků nepokročí nad pouhé základy křesťanského života. Světlo, které zazářilo v jejich srdcích, když jim Ježíš řekl: „*Odpuštění jsou tobě hříchové tvoji*“, mohli v sobě udržovat, kdyby byli pomáhali těm, kdož jejich pomoci potřebovali. Neochabující činnost, která je tak často zdrojem nebezpečí pro mladé lidi, by mohla být usměrněna tak, aby z ní plynul proud požehnání. V opravdové práci pro dobro druhých se zapo-
míná na sobectví. *DA 640.5*

Těm, kdož slouží druhým, poslouží nebeský Pastýř. Takoví budou pít vodu života a budou uspokojeni. Takoví nezatouží po vzrušujících zábavách nebo po nějakých změnách ve svém životě. Hlavním předmětem jejich zájmu bude, jak zachránit duše, jimž hrozí záhuba. Jejich styk s lidmi bude přinášet užitek. Láska Vykupitelova spojí srdce dohromady. *DA 641.1*

Uvědomíme-li si, že pracujeme na témž díle jako Bůh, nebudeme o jeho zaslíbených mluvit s lhotejností. Budou hořet v našich srdcích a budeme o nich rádi svědčit. Když Bůh povolal Mojžiše, aby sloužil nevědomému, neukázněnému a vzpurnému lidu, dal mu zaslíbení: „*Tvář má předcházeti tě bude, a dámť odpočinutí.*“ K tomu řekl: „*Však budu s tebou.*“ (Ex 33,14; 3,12) Toto zaslíbení platí všem, kdož pracují na místě Kristově ve prospěch sužovaných a trpících. *DA 641.2*

Láska k člověku je pozemským projevem lásky Boží. Právě proto, aby nám vštípil tuto lásku a učinil z nás dítky jedné rodiny, stal se Král slávy jedním z nás. A neplníme-li jeho slova, která přenesl na rozloučenou: „*Abyste milovali jeden druhého, jako jsem já miloval vás*“ (J 15,12), milujeme-li svět tak, jako ho miloval on, pak tím plníme jeho poslání. Pak jsme připraveni pro nebesa, neboť máme nebe ve svých srdcích. *DA 641.3*

Ale zda se zdržíš vytrhnout jaté k smrti a ty, kdož se chýlí k zabití? „*Díš-li: Aj nevěděli jsme o tom: zdaliž ten, jenž zpytuje srdce, nerozumí, a ten, kterýž jest strážce duše tvé, nezná, a neodplatí každému podle skutku jeho?*“ (Př 24,12) Ve velký den soudu budou ti, kdož nepracovali pro Krista, kdož mysleli jen na sebe a starali se jen o sebe, postaveni Soudcem vši země k těm, kdož činili zlo. Dostane se jim téhož odsouzení. *DA 641.4*

Každé duši byl svěřen úkol. Každého se nebeský Pastýř zeptá: „*Kdež jest to stádo, kteréžť dáno bylo, stádce ozdoby tvé?*“ A „*co říkáš, když tě navštíví?*“ (Jr 13,20.21) *DA 641.5*

71. Služebník služebníků

Ve velké místnosti v poschodí jednoho domu v Jeruzalémě seděl Kristus u stolu se svými učedníky. Shromáždili se, aby oslavili velikonoce. Spasitel chtěl oslavit tento svátek jen se svými dvanácti učedníky. Věděl, že jeho hodina už přišla; on sám je pravým velikonočním beránkem a bude obětován v den velikonočních svátků, kdy se pojídá tento sváteční pokrm. Brzy vypije kalich hněvu, brzy bude muset podstoupit konečný křest utrpení. Zbývalo mu však ještě několik klidných hodin, které chtěl strávit k prospěchu svých milovaných učedníků. *DA 642.1*

Celý život Kristův byl životem nesobecké služby. Každý jeho čin byl důkazem toho, že „*ne-přišel, aby si dal sloužiti, nýbrž aby sloužil*“ (Mt 20,28). Tomu se však učedníci dosud nenaučili. Při této poslední velikonoční večeři opakoval Ježíš toto své naučení a doprovodil je příkladem, který se navždy vstřípí v jejich myslích a srdcích. *DA 642.2*

Rozhovory Ježíše s jeho učedníky obvykle bývaly chvílemi klidné a radostné pohody, jichž si všichni velice vážili. Velikonoční večeře k tomu poskytovaly zvláštní příležitost; tentokrát však byl Ježíš stísněn. Jeho srdce bylo obtíženo a na jeho tváři spočíval stín. Když se sešel se svými učedníky v horní komnatě, poznali, že něco tíží jeho mysl a ačkoli neznali příčinu jeho bolesti, cítili s ním v jeho zármutku. *DA 642.3*

Když se shromáždili kolem stolu, řekl Ježíš tklivým hlasem: „*Pln touhy jsem toužil jísti s vámi tohoto beránka, než podstoupím utrpení. Neboť pravím vám, že ho již nebudu jísti, dokud se nesplní všechno v království Božím.*“ Pak přijal kalich, vzdal díky Bohu a řekl: „*Vezměte jej a rozdělte mezi sebe; neboť pravím vám, že od nynějška nebudu pít z plodu révy až do té doby, kdy přijde království Boží.*“ (L 22,15-18) *DA 643.1*

Kristus věděl, že mu nastal čas, aby odešel z tohoto světa a odebral se ke svému Otci. Miloval své následovníky, kteří byli na světě, a miloval je až do konce. Nyní stál ve stínu kříže a bolest svírala jeho srdce. Věděl, že zůstane opuštěn v hodině, v níž bude zrazen. Věděl, jak nevďeční a krutí jsou ti, které přišel spasit. Věděl, jak velkou obět musí přinést a pro kolik lidí bude marná. Věděl vše, co ho očekává a pomyšlení na vlastní ponížení a utrpení ho mohlo snadno přemoci. Ježíš však myslel na svých dvanáct učedníků, které měl za vlastní a kteří tu na světě zůstanou, aby bojovali, až skončí jeho pohanění a utrpení. Kristovy myšlenky na to, co sám musí vytrpět, byly vždy spjaty s jeho učedníky. Kristus nemyslel na sebe. Měl starost především o ně. *DA 643.2*

Poslední večer trávil Ježíš se svými učedníky a měl jim mnoho co říci. Kdyby bývali schopni pochopit to, co jim chtěl sdělit, byli by bývali ušetřeni srdcervoucí úzkosti, zklamání a nevěry. Ježíš však věděl, že by nebyli snesli to, co jim měl říci. Když jim pohlédl do tváří, slova varování a útěchy mu nešla z úst. Nastala chvíle ticha. Zdálo se, že Ježíš váhá. Učedníci byli v napětí. Jejich účast a něha, kterou v nich vzbudil Kristův žal, jakoby pominuly. Kristova truchlivá slova, naznačující jeho nastávající konec, vzbudila malý dojem. Učedníci se dívali po sobě a jejich pohledy svědčily o řevnivosti a vzájemném soupeření. *DA 643.3*

„*Vznikl spor mezi nimi, kdo z nich asi je nejvyšší.*“ (L 22,24) Tento spor, vedený v Kristově přítomnosti, Ježíše zarmoutil a ranil. Učedníci neupouštěli od své oblíbené představy, že Kristus prosadí svou moc a zaujme své místo na trůně Davidově. A každý z nich v srdci bažil po nejvyšším místě v království. Každý z nich prosazoval své mínění o sobě a o druhých, a místo aby pokládal své bratry za vhodnější, prosazoval každý sebe. Žádost Jakuba a Jana, aby mohli zasednout vedle Krista na trůně po jeho levém a pravém boku, vzbudila nelibost ostatních. Opozitivnost obou bratrů, kteří se dožadovali nejvyššího postavení, popudila ostatních deset učedníků tak, že hrozilo, že se navzájem odcizí. Cítili, že jsou nesprávně hodnoceni, že není oceňována jejich věrnost a jejich schopnosti. Nejprísněji odsuzoval Jakuba a Jana Jidáš. *DA 643.4*

Když učedníci vystoupili do komnaty, pocíťoval nelibost a rozmrzelost. Jidáš chtěl sedět vedle Krista po levici, Jan byl po jeho pravici. Půjde-li o nejvyšší místo, byl Jidáš odhodlán je získat; takové místo bylo místo vedle Krista. A Jidáš byl zrádce. *DA 644.1*

Vyskytla se nová příčina vedoucí ke sporu. Při slavnosti bylo zvykem, že sluha omýval nohy hostů. Také při této hostině byly k tomu učiněny všechny přípravy. Byl tu připraven džbán, umyvadlo a ručník pro mytí nohou; nebyl tu však žádný sluha a tak bylo na učednících, aby to učinili sami. Každý z učedníků by se však cítil uražen ve své pýše, a proto nikdo z nich nechtěl vykonat tuto práci sluhy. Všichni projevovali okázalý nezáměr a tvářili se, jako by nevěděli, že mají něco vykonat. Svým mlčením dali najevo, že se odmítají pokořit. *DA 644.2*

Jak měl Kristus zapůsobit na tyto ubohé duše, aby nad nimi nezvítězil satan? Jak jim měl ukázat, že pouhé prohlašování, že jsou jeho učedníky, z nich učedníky neudělá, jak jim mohl zajistit místo ve svém království? Jak jim měl ukázat, že pravá velikost se projevuje službou lásky a opravdovou pokorou? Jak mohl rozlítit lásku v jejich srdcích a umožnit jim, aby pochopili to, co jim chtěl říci? *DA 644.3*

Učedníci nejevili nejmenší snahu posloužit si navzájem jeden druhému. Ježíš chvíli vyčkával, aby viděl, co udělají. Potom on, božský Učitel, vstal od stolu. Odložil svrchní roucho, které by mu bránilo v pohybu, vzal ručník a opásal se jím. S překvapením a se zájmem učedníci přihlíželi a mlčky čekali, co se bude dít. „*Potom nalihe Ježíš vody do umyvadla a začne umývat učedníkům nohy a vytíratí zástěrou, kterou byl přepásán.*“ (J 13,5) Tento čin otevřel učedníkům oči. Cítili se zahanbeni a pokořeni. Pochopili nevyřčenou výtku a spatřili se ve zcela jiném světle. *DA 644.4*

Tak projevil Kristus svou lásku ke svým učedníkům. Jejich sobectví ho zarmucovalo, přesto jim nic nevytýkal. Místo toho jim dal příklad, na který nezapomenou. Jeho láska k nim se nedala tak snadno zvíkat nebo udusit. Věděl, že Otec svěřil všechno do jeho rukou a že přišel od Boha a odejde k němu. Byl si plně vědom svého božství; odložil však svou královskou korunu a královské roucho a přijal na sebe podobu sluhy. Jedním z posledních činů jeho života na zemi byl tento jeho čin, kdy se opásal zástěrou jako sluha a vykonal práci sluhy. *DA 644.5*

Před velikonoce se Jidáš setkal podruhé s kněžími a zákoníky a dohodl se s nimi, že vydá Ježíše do jejich rukou. Pak se opět vetřel mezi učedníky, jako by se ničím nebyl provinil, a začal projevovat zájem o přípravy k svátkům. Učedníci neměli potuchy o Jidášově záměru. Jen Ježíš věděl o jeho tajemství. Přesto je neodhalil. Ježíš chtěl zachránit duši Jidášovu. Rmoutil se nad Jidášem, jako se rmoutil nad Jeruzalémem, když plakal pro toto město, určené zkáze. Srdce Ježíšovo lkalo: Jak se tě mám zříci? Jidáš pociťoval silnou moc této lásky. Když Spasitelovy ruce omývaly jeho zaprášené nohy a utíraly je ručníkem, zachvělo se srdce Jidášovo a pocítilo nutkání vyznat se z hříchu. Jidáš se však nechtěl pokořit. Zatvrdil se ve svém srdci a nehodlal se kát; původní úmysl, na který na okamžik zapomněl, ho opět ovládl. A pak se Jidáše zmocnilo pohoršení, že Ježíš umývá nohy svým učedníkům. Mohl-li se Ježíš tak ponížít, myslel si Jidáš, pak nemůže být králem Izraele. Veškeré jeho naděje na světské počty v pozemském království vyprchaly. Jidáš se zadostiučiněním viděl, že by nic nezískal, kdyby Krista následoval. Když viděl Ježíše, jak se poníží, utvrdil se ve svém rozhodnutí, že se ho zřekne a že přizná, že byl oklamán. Posedl ho zlý duch a Jidáš se rozhodl, že dokoná dílo, jež dohodl s veleradou a zradí svého Pána. *DA 645.1*

Jidáš si vybral své místo u stolu a posadil se první, a Kristus jako sluha mu posloužil prvním. Jan, nad nímž Jidáš projevoval takové rozhořčení, byl obsloužen jako poslední. Jan to však nepokládá za nějakou výtku nebo přezírání. Když učedníci sledovali Krista, jak jim omývá nohy, byli velmi dojati. Pak došel Kristus k Petrovi, a Petr zvolal s údivem: „*Pane, ty mi myješ nohy?*“ (J 13,7) Kristova blahosklonnost jím otrásla. Zastyděl se při pomýšlení, že této služby se nepodjal někdo z učedníků. „*Co já činím,*“ pravil Kristus, „*ty nyní nechápeš, ale potom tomu porozumíš.*“ (J 13,7) Petr se nemohl dívat na to, jak jeho Pán, kterého měl za Syna Božího, koná práci sluhy. Všechno se v něm vzbouřilo proti tomuto ponížení. Neuvědomoval si, že právě pro to přišel Kristus na svět, a hlasitě zvolal: „*Nikdy, až na věky, mi nebudeš mýti nohy!*“ (J 13,8) *DA 645.2*

Slavnostně pravil Kristus Petrovi: „*Neumyji-li tě, nebudeš mít podílu se mnou.*“ (J 13,8) Služba, kterou Petr odmítal přijmout, byla symbolem vyššího očištění. Kristus přišel, aby umyl srdce od skvrn způsobených hříchem. Protože nechtěl dovolit Kristu, aby mu umyl nohy, odmítal Petr vyšší očištění, které nižší očištění představovalo. Tím vlastně zavrhoval svého Pána. Pro Mistra není pokořující, dovolíme-li mu, aby nás očistil. Nejupřímnější pokora se projevuje tím, že přijímáme s vděčným srdcem všechna opatření učiněná pro naše dobro a sloužíme-li Kristu se vši opravdovostí.

DA 646.1

Po Ježíšových slovech „*Neumyjí-li tě, nebudeš mítí podílu se mnou*“ opustila Petra pýcha a svévole. Nemohl snést pomýšlení, že by měl být odloučen od Krista; to by byla jeho smrt. „*Pak nejen mé nohy,*“ pravil, „*ale i ruce a hlavu!*“ Řekl jemu Ježíš: „*Kdož jest umyt, nepotřebuje, než aby nohy umyl; nebo čist jest všecken.*“ (J 13,9.10) *DA 646.2*

Tato slova v sobě zahrnují více než tělesnou očistu. Kristus těmito slovy myslí vyšší očistění, které bylo znázorněno nižším očistěním. Ten, kdo vyšel z koupele, byl čistý, ale nohy obuté v sandálech se brzy zaprášily a bylo třeba je znovu umývat. Stejně tak byl Petr a jeho bratři umyti ve velké studni otevřené pro hřích a nečistotu. Kristus je uznal za své. Avšak pokušení je svádělo k zlému a bylo jim potřeba stále očistné milosti Kristovy. Když se Ježíš opásal ručníkem, aby smyl prach z jejich nohou, chtěl tímto činem smýt z jejich srdcí nepřátelství, řevnivost a pýchu. Toto umytí mělo daleko větší význam než umytí jejich zaprášených nohou. V takovém stavu, v jakém byli, nebyl ani jediný z nich připraven pro obcování s Kristem. Dokud se nestanou pokornými a láskyplnými, nebudou hodni účastnit se velikonoční večeře nebo podílet se na pamětní službě, kterou Kristus zakrátko ustanoví. Jejich srdce musela být očistěna. Pýcha a samolibost plodí rozkol a nenávisť, avšak to všechno Ježíš smyl, když jim umyl nohy. Jejich myšlení se změnilo. Když na ně Ježíš pohlédl, mohl říci: „*Jste čistí.*“ Nyní cítili všichni stejně, začali pociťovat lásku jeden k druhému. Stali se skromnými a učenlivými. Každý z nich až na Jidáše byl ochoten přenechat nejvyšší místo druhému. Teprve nyní mohli s pokorným a vděčným srdcem přijmout slova Kristova. *DA 646.3*

Jako Petr a jeho bratři byli jsme také my umyti krví Kristovou, stykem se zlem se však čistota srdce často poskvrní. Musíme přijít ke Kristu pro jeho očišťující milost. Petr nechtěl přivolit, aby se ruce jeho Pána a Mistra dotkly jeho nečistých nohou; jak často však přinášíme své hříšné, poskvrněné srdce k srdci Kristovu! Jakou bolest působí Kristu naše zlá povaha, naše marnivost a pýcha! Přesto musíme přicházet k němu se všemi svými slabostmi a nepravostmi. Jedině on nás může omýt a očistit. Nejsme připraveni k obcování s Kristem, nejsme-li očistěni jeho zásahem. *DA 646.4*

Ježíš pravil učedníkům: „*Jste čistí, ale ne všichni.*“ (J 13,10) Ježíš umyl nohy Jidášovi, ale Jidášovo srdce se vzpíralo poddat se Ježíši. Srdce nebylo očistěno. Jidáš se neodevzdal Kristu. *DA 649.1*

Když Kristus umyl učedníkům nohy, oděl se rouchem, posadil se a řekl jim: „*Chápete, co jsem vám učinil? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem a dobře říkáte; jsem jím. Jestliže tedy já, váš Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, i vy máte jeden druhému mýti nohy. Dal jsem vám totiž příklad, abyste i vy činili, jak jsem já učinil vám. Vpravdě, vpravdě vám pravím: Služebník není víc než jeho pán, posel není víc než ten, kdo jej poslal.*“ (J 13,12-16) *DA 649.2*

Kristus chtěl, aby jeho učedníci pochopili, že ačkoli jim umyl nohy, neztratil ani v nejmenším na své důstojnosti. „*Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem a dobře říkáte; jsem jím.*“ Svou nekonečnou vznešeností nadal Ježíš tuto službu krásou a dal jí smysl. Nikdo nebyl tak vznešený jako on, a přesto se Kristus snížil, aby vykonal povinnost považovanou za nejvíce ponižující. Aby jeho lid nemuselo svádět sobectví, jež dlí v srdci ještě nepřerozeném a je zesilováno neochotou, dal Kristus sám příklad pokory. Kristus nechtěl tuto velkou věc ponechat v ruce člověka. Pokládal ji za tak významnou, že on sám, jenž je rovný Bohu, posloužil svým učedníkům. Zatímco se učedníci přeli o nejpřednější místo, ten, před nímž má každý padnout na kolena, ten, jemuž sloužit si pokládají za čest andělé slávy, se sklonil, aby myl nohy těm, kteří ho nazývali svým Pánem. Umyl nohy i tomu, jenž ho zradil. *DA 649.3*

Svým životem a svým učením poskytl Kristus dokonalý příklad nesobecké služby, jež má svůj původ v Bohu. Bůh nežije pro sebe. Tím, že stvořil svět a udržuje všechny věci v chodu, slouží Bůh ustavičně druhým. „*On svému slunci dává vycházeti na zlé i na dobré a déšť sesílá na spravedlivé i na nespravedlivé.*“ (Mt 5,45) Tento vzor služby svěřil Bůh svému Synovi. Ježíši bylo dáno postavit se v čelo lidstva, aby svým příkladem mohl poskytnout poučení, co znamená sloužit. Celý jeho život byl podřízen zákonu služby. Sloužil a pomáhal všem. Tak žil zákonem Božím a svým příkladem nám ukázal, jak mu máme být poslušni. *DA 649.4*

Znovu a znovu se Ježíš pokoušel zakotvit tuto zásadu mezi své učedníky. Když Jakub a Jan požádali o přední postavení, Ježíš řekl: „*Kdo by se chtěl mezi vámi státi velikým, buď vaším služebníkem.*“ (Mt 20,26) V mém království nemá místa zásada přednosti a nadřazenosti. Jediná velikost je velikost pokory. Jediným měřítkem je oddanost službě pro druhé. *DA 650.1*

Potom, když umyl učedníkům nohy, Ježíš řekl: „*Dal jsem vám příklad, abyste i vy činili, jak jsem já učinil vám.*“ Těmito slovy Kristus nenařizoval toliko povinnost zachovávat pohostinské zvyklosti. Jeho slova sledovala něco většího než pouhé smytí prachu z nohou hostů. Kristus jimi ustanovil náboženský úkon. Činem našeho Pána se tento ponižující úkon stal posvátným obřadem. Učedníci ho měli zachovávat, aby jim nikdy nevymizelo z paměti Kristovo naučení o pokoře a službě. *DA 650.2*

Tento obřad je Kristem ustanovenou přípravou pro svátostní službu. Když je v srdci pýcha, nesvár a soupeření, nemůže člověk navázat styk s Kristem. Tehdy člověk není připraven přijmout tělo Kristovo a Kristovu krev. Právě proto Ježíš ustanovil, aby se především zachovávala vzpomínka na jeho pokoru. *DA 650.3*

Až budou zachovávat toto ustanovení, budou si dítky Boží připomínat slova Pána života a slávy: „*Chápete, co jsem vám učinil? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a dobře říkáte; jsem jím. Jestliže tedy já, váš Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, i vy máte jeden druhému mýti nohy. Dal jsem vám totiž příklad, abyste i vy činili, jak jsem já učinil vám. Vpravdě, vpravdě vám pravím: Služebník není víc než jeho pán, posel není víc než ten, kdo jej poslal. Chápete-li to, blažení jste, činíte-li tak.*“ (J 13,13-17) Člověk je tak založen, že sebe hodnotí mnohem výše než svého bratra, že myslí především na sebe a usiluje o získání nejvyššího postavení; a to často zavádí k podezřivosti a nevraživosti. Ustanovení, které Ježíš nařídil před Večeří Páně, má rozptýlit vzniklá nedorozumění, oprostít člověka od sobectví, zbavit ho touhy po vyvýšení a přivést ho k pokoře srdce, a tím ke službě bližnímu. *DA 650.4*

Svatý Strážce z nebes se účastní tohoto obřadu, aby z něho učinil chvíli zpytování duše, aby přesvědčil o hříšném počínání a dával blažené ujištění o odpuštění hříchů. Kristus je přítomen, aby svou milostí změnil směr našeho myšlení, které sleduje sobecké cíle. Duch svatý posiluje citlivost těch, kdož následují příkladu svého Pána. Když si připomeneme, jak se Spasitel pro nás ponížil, pomýšlení na to vzbudí nové myšlenky a vyvolá celý sled vzpomínek na nesmírnou dobrotu Boží a na laskavost a lásku pozemských přátel. V mysli vyvstanou vzpomínky na požehnání, na něž jsme již zapomněli, na milosti, jichž jsme zneužili, na laskavosti, jichž jsme si nevážili. Objevujeme kořeny hořkosti, které zadusily vzácnou květinu lásky. Vyvstanou nám na mysli povahové kazy, zanedbání povinností, nevďěčnosti vůči Bohu, nezáměr o spolubližní. Vidíme hřích v takovém světle, v jakém jej vidí Bůh. Naše úvahy nás vedou k tomu, že začínáme být sami se sebou nespokojeni, vedou k přísnému posuzování sebe sama a k pokoře. Povzbuzují naši mysl, aby prolomila všechny zábrany, které působí nepřátelství. Přestáváme zle smýšlet a mluvit. Vyznáváme se z hříchů a dostává se nám odpuštění. Podmanivá milost Kristova vstupuje do duše a láska Kristova spojuje srdce v blaženou jednotu. *DA 650.5*

Osvojíme-li si takto poučení o přípravné službě, vzbudí se v nás touha po vyšším duchovním životě. Na tuto touhu se ozve božský Svědek. Pozdvihne naši duši. Můžeme se obřadu účastnit u vědomí, že naše hříchy jsou odpuštěny. Sluneční svit Kristovy spravedlnosti prozáří prostory mysli a chrám duše. A my uvidíme „*Beránka Božího, jenž snímá hřích světa*“ (J 1,29). *DA 651.1*

Těm, kdož pochopí ducha této služby, se tento úkon nikdy nemůže stát pouhým obřadem. Jejím trvalým poučením je: „*Láskou služte jeden druhému.*“ (Ga 5,13) Tím, že umyl nohy svým učedníkům, podal Kristus důkaz, že učiní všechno, ať je to sebevíce pokořující, aby je učinil spoludědici věčného bohatství nebeského pokladu. Prováděním tohoto obřadu se i jeho učedníci zavazují, že právě tak budou sloužit svým bratrům. Kdykoli se toto ustanovení správně dodrží, přivede dítky Boží do posvátného svazku, v němž jeden druhému pomáhá a je mu požehnáním. Zavazují se jím, že svůj život zasvěť nesobecké službě. A netoliko jeden druhému. Pole jejich působnosti je tak rozsáhlé, jak rozsáhlé bylo pole činnosti Mistrovy. Svět je plný těch, kdož potřebují naší službu. Chudí, bezmocní a nevědomí jsou všude. Ti, kdož obcují s Kristem v horní síni, nebudou meškat a budou sloužit tak, jako sloužil on. *DA 651.2*

Ježíš, jemuž sloužili všichni, přišel, aby se stal služebníkem všech. A protože posloužil všem, budou všichni sloužit jemu a všichni ho budou velebit. A ti, kdož chtějí mít jeho božské vlastnosti a sdílet s ním radost z pohledu na vykoupené duše, musejí následovat příkladu jeho nesobecké služby. *DA 651.3*

To vše je obsaženo v Ježíšových slovech: „*Dal jsem vám příklad, abyste i vy činili, jak jsem já učinil vám.*“ To je účel služby, kterou Ježíš stanovil. A Ježíš říká: „*Chápete-li to,*“ je-li vám jasný smysl tohoto naučení, „*blaženi jste, činíte-li tak.*“ (J 13,15.17) DA 651.4

72. „Na mou památku“

„Pán Ježíš v noci, kdy byl zrazen, vzal chléb, poděkoval, rozlomil a řekl: Vezměte, jezte; toto je tělo mé, tělo za vás dávané. To čiňte na mou památku. Stejně i kalich po večeři vzal a řekl: Tento kalich je nová smlouva v mé krvi; to čiňte, kdykoli budete pít, na mou památku. Kdykoli budete jísti tento chléb a pít tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud nepřijde.“ (1 K 11,23-26) DA 652.1

Kristus dospěl k bodu přechodu mezi dvěma bohoslužebnými systémy a mezi jejich dvěma velkými slavnostmi. On, neposkvrněný Beránek Boží, se zakrátko obětuje jako oběť za hřích, a tím ukončí předobrazný obřadný systém, který po čtyři tisíce let naznačoval jeho smrt. Když večeřel o velikonočních se svými učedníky, ustanovil místo tohoto systému službu, která bude připomínkou jeho velké oběti. Národní slavnost Židů navždy zanikne. Služba, kterou zřídil Kristus, bude zachována jeho následovníky ve všech zemích a ve všech dobách. DA 652.2

Velikonoce byly ustanoveny jako připomínka vysvobození Izraele z egyptského otroctví. Bůh nařídil, aby se každý rok vyprávěla historie vysvobození, budou-li se děti ptát na význam tohoto ustanovení. Tak se zázračné vysvobození Izraele udrží v čerstvé paměti všech. Ustanovení večeře Páně bylo zavedeno na památku velkého osvobození, které přinesla smrt Kristova. Toto ustanovení se bude zachovávat, dokud Kristus nepřijde podruhé v moci a slávě. Je prostředkem, který má jeho velké dílo pro nás zachovat v naší stálé paměti. DA 652.3

V době svého vysvobození z Egypta jedli Izraelští velikonočního beránka vstojе, s přepásanými bedry a s holí v ruce, připraveni vydat se na cestu. Způsob, jakým zachovávali toto ustanovení, byl v souladu se stavem, v jakém tehdy byli; byli totiž na odchodu z Egypta a měli před sebou namáhavou a nesnadnou cestu pouští. V době Kristově se však věci měly jinak. Nechystali se odejít z cizí země, neboť bydleli ve své vlastní zemi. Byl jim dopřán pokoj, a lid se proto mohl zúčastnit velikonoční večeře v klidu a pohodě. Kolem stolu byly postaveny pohovky a hosté na nich leželi hlavami u stolu na levém boku, aby mohli pravou rukou jíst. V této poloze mohl si host položit hlavu na prsa toho, kdo ležel vedle něho. A jejich nohy byly na vnější straně pohovky, takže kdo obešel vnější kruh, jim je mohl umýt. DA 653.1

Kristus sedí u stolu s velikonoční večeří. Před ním jsou nekvašené chleby, požívané o velikonočních. Na stole je velikonoční víno, ještě nezkašené. Těchto pokrmů použije Kristus, aby jimi znázornil svou neposkvrněnou oběť. Nic, co bylo zkaženo kvasem, což je symbol hříchu a smrti, nemůže představovat „čistého a neposkvrněného Beránka“ (1 Pt 1,19). DA 653.2

„Když byli u jídla, vzal Ježíš chléb, požehnal, rozlomil, dal učedníkům a řekl: Vezměte, jezte! Tj. mé tělo. Vzál kalich, poděkoval, dal jim a řekl: Pijte z něho všichni! Neboť tj. má krev smlouvy, vylévána za mnohé na odpuštění hříchů. Pravím vám, že ode dneška jistě nebudu pít z tohoto plodu révy až do onoho dne, kdy jej budu pít s vámi nový v království svého Otce.“ (Mt 26,26-29) DA 653.3

Posvátného úkonu se zúčastnil i zrádce Jidáš. Přijal od Ježíše symboly jeho obětovaného těla a prolité krve. Uslyšel slova: „To čiňte na mou památku!“ A přestože seděl v samé přítomnosti Beránka Božího, kul zrádce své temné plány a zabýval se myšlenkami na pomstu. DA 653.4

Při umývání nohou podal Kristus přesvědčivý důkaz o tom, že zná Jidášovu povahu. „Ne všichni jste čistí“ (J 13,11), pravil. Tato slova utvrdila falešného učedníka v přesvědčení, že Kristus ví o jeho tajném záměru. Kristus pak promluvil ještě jasněji. Když seděli u stolu, pravil, hledě na své učedníky: „Nemluvím ovšem o vás o všech; vím, které jsem si vyvolil. Ale aby se naplnilo Písmo: Ten, který se mnou jí chléb, zvedl proti mně patu.“ (J 13,18) DA 653.5

Ani pak ještě učedníci nepodezívali Jidáše. Viděli však, že Kristus vypadá velmi zarmouceně. Tíseň padla na všechny, předtucha nějaké hrozné pohromy, jejíž příčině nerozuměli. Když pak v tichu jedli, Ježíš pravil: „Vpravdě vám pravím, že jeden z vás mě zradí.“ (Mt 26,22) Při těchto slovech se jich zmocnil úžas a zděšení. Nemohli pochopit, jak by se někdo z nich mohl zrádně zachovat vůči jejich božskému Učiteli. Proč by ho měli zradit? A komu? V kom by se mohl zrodit takový nápad? Jistě ne v žádném z vyvolených dvanácti, jimž se dostalo jedinečné výsady naslouchat

jeho učení, kteří se těšili jeho podivuhodné lásky a jimž prokázal tak velkou čest tím, že mohli žít v tak těsné blízkosti u něho! *DA 654.1*

Když si uvědomili význam jeho slov a vzpomněli si, jak pravdivé vždy byly jeho výroky, zachvátil je strach a nedůvěra k sobě. Začali zpytovat své svědomí, aby se přesvědčili, zda nechovají ani jedinou myšlenku proti svému Mistru. S největší bolestí se jeden po druhém ptali: „*Jsem to snad já, Pane?*“ (Mt 26,22) Jidáš však mlčel. Nakonec se Jan v hlubokém zármutku zeptal: „*Pane, kdo to je?*“ (J 13,25) A Ježíš odpověděl: „*Kdo omočil se mnou ruku v míse, zradí mě. Syn člověka odchází, jak jest o něm psáno, ale běda tomu člověku, skrze kterého je Syn člověka zrazován. Lépe by bylo tomu člověku, kdyby se nebyl narodil.*“ (Mt 26,23.24) Učedníci hleděli zkoumavě do tváře jeden druhému, když se ptali: „*Jsem to snad já, Pane?*“ Zamlklost Jidášova obrátila pak pozornost všech k němu. V nastalém ovzduší otázek a výrazů údivu přeslechl Jidáš Ježíšovu odpověď Janovi. Aby se vyhnul otázkám učedníků, zeptal se jako oni: „*Jsem to snad já, Rabbi?*“ Ježíš vážně odpověděl: „*Jak jsi pravil.*“ (Mt 26,25) *DA 654.2*

V překvapení a ve zmatku nad tím, že byl odhalen jeho záměr, Jidáš rychle vstal, aby odešel z místnosti. I řekl mu Ježíš: „*Co chceš učiniti, učíš rychle!*“ „*On tedy vzal sousto a hned odešel. Byla noc.*“ (J 13,27.30) Noc nadešla také zrádci, když se odvrátil od Krista a vyšel do tmy. *DA 654.3*

Než učinil tento krok, měl Jidáš ještě možnost kát se. Když však odešel od svého Pána a od svých spoluúčedníků, učinil konečné rozhodnutí. Překročil hraniční mez. *DA 654.4*

Podivuhodná byla shovívavost, s jakou Ježíš jednal s touto pokoušenou duší. Učinil vše, co mohl učinit, aby Jidáše zachránil. Jidáš dvakrát sjednával zradu svého Pána a Ježíš mu přesto poskytl ještě příležitost k pokání. Tím, že poznal tajný záměr zrádcova srdce, podal Kristus Jidášovi konečný, přesvědčivý důkaz svého božství. To byla poslední výzva, která volala falešného učedníka k pokání, Kristus použil každé výzvy, kterou mohlo dát jeho božské a lidské srdce. Vlny milosti, odrážené tvrdošíjnou pýchou, se vracely v silnějším přívalu podmanivé lásky. Ačkoli však byl překvapen a vyplašen odhalením své viny, Jidáš se ještě více zatvrdil. Odešel od posvátné večeře, aby dokončil dílo zrady. *DA 655.1*

Vyslovením svého hoře nad Jidášem prokázal Kristus rovněž milost svým učedníkům. Podal jim tak korunní důkaz svého Mesiášství. „*Pravím vám to nyní,*“ řekl, „*dříve než se to stane, abyste věřili, až se to stane, že JÁ JSEM.*“ (J 13,19) Kdyby byl Ježíš nepromluvil, jako by byl nevěděl, co se proti němu chystá, učedníci by se byli mohli domnívat, že jejich Mistr není nadán božskou prozíravostí, že byl překvapen a zrádně vydán do rukou nepřátelského davu. Před rokem řekl Ježíš učedníkům, že si jich vyvolil dvanáct a jeden z nich je ďábel. Slova, která pronesl k Jidášovi a která ukázala, že Jidášova zrada je jejich Mistru dobře známa, posílí víru pravých následovníků Kristových, až bude Kristus ponižován. A až Jidáš dospěje k svému strašnému konci, budou vzpomínat na slova žalu, jež Ježíš pronesl nad zrádcem. *DA 655.2*

Spasitel sledoval ještě jeden cíl. Svou službu neodepřel ani tomu, o němž věděl, že je zrádcem. Učedníci nerozuměli jeho slovům „*Ne všichni jste čistí*“, která pronesl, když jim omýval nohy, ani když u stolu prohlásil „*ten, který se mnou jí chléb, zvedl proti mně patu*“ (J 13,11.18). Později však, když jim tyto výroky byly jasné, mohli hloubat o trpělivosti a shovívavosti, jakou Bůh projevuje vůči nejhanebnějšímu poblouznění. *DA 655.3*

Ačkoli Ježíš znal Jidáše od začátku, přesto mu umyl nohy. A zrádci se dostalo výsady, že se po boku Kristově mohl zúčastnit svátosti. Shovívavý Spasitel zapůsobil všemi prostředky na hříšníka, aby ho přijal, aby se kál a očistil od poskvrny hříchu. To budiž příkladem i nám. Domníváme-li se, že někdo žije v bludu a hříchu, nemáme se od něho odvracet. Jestliže se od něho bezstarostně odloučíme, ponecháme ho tím na pospas pokušení nebo ho vženeme do náruče satanovy. To není Kristův způsob jednání. Právě proto, že byli pobloudilí a chybní, umyl Ježíš učedníkům nohy, a tím byli všichni až na jednoho přivedeni k pokání. *DA 655.4*

Kristův příklad ukazuje, že není dovoleno kohokoli vylučovat z Večeře Páně. Je pravda, že zjevný hřích viníka vylučuje. Tomu jasně učí Duch svatý (viz 1 K 5,11). Nikdo však nesmí vynášet soud. Bůh nedává lidem právo, aby rozhodovali, kdo se má těchto slavností účastnit. Neboť kdo ví, co je v lidském srdci? Kdo dovede rozlišit koukol od pšenice? „*Ať se každý člověk zkoumá, a tak ať jí chléb a pije z kalicha.*“ Neboť „*kdo by jedl chléb nebo pil kalich Páně nehodně, proviní se proti*

tělu a krvi Páně“. „*Kdo jí a pije, ale nemá správného soudu o těle, pije a jí si odsouzení.*“ (1 K 11,28,27,29) DA 656.1

Když se věřící shromáždí, aby oslavili památku Večeře Páně, jsou přítomni poslové neviditelní lidským očím. Ve společnosti může být i nějaký Jidáš, a je-li tam, jsou tam i poslové knížete temna, neboť ti provázejí každého, kdo se nechce dát řídit Duchem svatým. Nebeští andělé jsou také přítomni. Tito neviditelní hosté jsou při každé takové příležitosti. Do shromáždění mohou přijít i lidé, kteří v srdci neslouží pravdě a svatosti, ale kteří by se rádi slavnosti zúčastnili. Neměli bychom jim v tom bránit. Ve shromáždění jsou i svědkové, kteří byli při tom, když Ježíš umýval nohy učedníkům a Jidáš. Úkonu tedy přihlížejí ne toliko lidské oči. DA 656.2

Kristus skrze Ducha svatého je přítomen, aby dal pečeť svému ustanovení. Je přítomen, aby přesvědčil a obměkčil srdce. Ani jediný náznak pokání, ba ani pouhé pomyšlení na pokání neujde jeho pozornosti. Očekává kajícího, čeká na zkroušenou duši. Všechno je připraveno pro přijetí takové duše. Ten, jenž umyl nohy Jidášovi, touží umýt každé srdce od skvrny hříchu. DA 656.3

Nikdo by se neměl stranit Večeře Páně jen proto, že se jí snad účastní takoví, kteří toho nejsou hodni. Každý učedník je zván, aby se jí účastnil veřejně, a tím dosvědčil, že přijímá Krista za svého osobního Spasitele. Právě při těchto příležitostech, jež sám ustanovil, setkává se Kristus se svým lidem a dodává mu sílu svou přítomností. Srdce a ruce těch, kteří přisluhují, mohou toho být nehodné, přesto je Kristus přítomen, aby sloužil svým dítkám. Všem, kdož přicházejí s vírou upřenou na Krista, dostane se hojnosti požehnání. Všichni, kdož zanedbávají těchto příležitostí skýtajících božské výsady, utrpí ztrátu. O takových je možno právem říci: „*Ne všichni jste čisti.*“ (J 13,11) DA 656.4

Tím, že se svými učedníky jedl chléb a pil víno, se jim Kristus zavázal, že je jejich Vykupitelem. Dal jim novou smlouvu, podle níž všichni, kdož ho přijímají, se stávají dítkami Božími a spoludědici Kristovými. Touto smlouvou se jim dostává všech požehnání, která může nebes poskytnout v tomto životě i v životě příštím. Tato smlouva bude muset být stvrzena krví Kristovou. A udělení svátosti bude učedníkům stále připomínat věčnou oběť, která byla přinesena pro každého jednotlivce jakožto části velkého celku padlého lidstva. DA 656.5

Obřad Večeře Páně nemá mít truchlivý ráz. To není jeho smyslem. Když se učedníci Páně shromáždí kolem stolu Páně, nemají vzpomínat svých nedostatků a lkát nad nimi. Nemají se zabývat svými minulými náboženskými prožitky, ať již byly povznášející nebo skličující. Nemají vzpomínat různých, které vznikly mezi nimi a jejich bratry. To všechno je součástí přípravy, která předchází obřadu. Všichni již zpytovali svědomí, vyznali se z hříchů a usmířili se. Nyní přicházejí, aby se setkali s Kristem. Nemají stát ve stínu kříže, nýbrž v jeho spásném světle. Mají otevřít duši zářivým paprskům Slunce Spravedlnosti. Se srdcem očištěným předrahou krví Kristovou, v plném vědomí toho, že Kristus je – ač neviděn – přítomný, uslyší jeho slova: „*Zanechávám vám pokoj, svůj pokoj vám dávám; nedávám vám pokoj, jako dává svět.*“ (J 14,27) DA 659.1

Náš Pán praví: Přesvědčen o svém hříchu pamatuj, že jsem zemřel za tebe. Jsi-li utiskován, pronásledován a sužován pro mne a pro evangelium, pamatuj mé lásky, tak velké, že pro tebe jsem dal svůj život. Zdají-li se ti tvé povinnosti těžké a kruté a tvé břímě neúnosné, pamatuj, že pro tebe jsem trpěl na kříži, nedbaje hany. Leká-li se tvé srdce těžké zkoušky, pamatuj, že tvůj Vykupitel žije, aby za tebe orodoval. DA 659.2

Obřad Večeře Páně poukazuje ke Kristovu druhému příchodu. Jeho účelem bylo udržovat tuto naději živou v myslích učedníků. Kdykoli se shromáždili, aby vzpomněli Kristovy smrti, vždy znovu si vyprávěli, jak „*vzal kalich, poděkoval, a dal jim a řekl: Pijte z něho všichni! Neboť tj. má krev smlouvy, vylévána za mnohé na odpuštění hříchů. Pravím vám, že ode dneška jistě nebudou píti z tohoto plodu révy až do onoho dne, kdy jej budu pít s vámi nový v království svého Otce*“ (Mt 26,27-29). Ve svém soužení nacházeli útěchu v naději na návrat svého Pána. Nevýslovně vzácné bylo pro ně pomyšlení: „*Kdykoli budete jísti tento chléb a pít tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud nepřijde.*“ (1 K 11,26) DA 659.3

Právě na tyto věci nesmíme zapomínat. Lásku Kristovu s celou její podmanivou mocí musíme mít stále na mysli. Kristus ustanovil tento obřad, aby promlouval k našim smyslům o lásce Boží k nám. Naše duše se mohou spojit s Bohem jen skrze Krista. Spojení bratra s bratrem a vzájemná láska jednoho k druhému musí být upevněna a navěky utvrzena láskou Ježíšovou. A nic menšího než

smrt Kristova nemohlo učinit jeho lásku k nám tak účinnou. Jedině proto, že Kristus zemřel, může s radostí očekávat jeho druhý příchod. Kristova oběť je ohniskem naší naděje. K tomu musíme upřít svou víru. *DA 660.1*

Náboženské úkony, které připomínají ponížení a utrpení našeho Pána, jsou často pokládány za formální záležitost. Byly však ustanoveny s určitým záměrem. Je totiž třeba, aby se naše smysly povzbudily k pochopení tajemství zbožnosti. Všichni pak máme možnost daleko lépe pochopit Kristovo utrpení, jehož smyslem je usmíření. „*Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti,*“ tak bude vyvýšen Syn člověka, „*aby každý, kdo v něho věří, měl věčný život.*“ (J 3,14.15) Na kříž Golgoty, nesoucí umírajícího Spasitele, nesmíme přestat vzhlížet. Naše věčné zájmy vyžadují, abychom projevovali víru v Krista. *DA 660.2*

Náš Pán praví: „*Nebudete-li jíst maso z těla Syna člověka a pít jeho krev, nemáte života v sobě... Neboť maso z mého těla je pravý pokrm a má krev je pravý nápoj.*“ (J 6,53-55) To platí o naší tělesnosti. I za tento svůj pozemský život vděčíme smrti Kristově. Chléb, který jíme, je vykoupen jeho umučeným tělem. Voda, kterou pijeme, je vykoupěna jeho prolitou krví. Nikdo, ať svatý nebo hříšník, nejí svůj denní chléb, nýbrž se sytí tělem a krví Kristovou. Kříž Golgoty je vyznačen na každém bochníku chleba. Obráží se na každém praménku vody. To všechno nás Kristus učí tím, že určil symboly své velké oběti. Světlo, které vyzařuje velikonoční obřad v horní síni, posvěcuje potřeby našeho každodenního života. Rodinný stůl se stává stolem Páně a každé jídlo svátostí. *DA 660.3*

A oč více platí Kristova slova o naší duchovní přirozenosti! Kristus praví: „*Kdo jí maso z mého těla a pije mou krev, má život věčný.*“ (J 6,54) Jen tehdy, přijímáme-li život vydaný za nás na kříži Golgoty, můžeme žít svatým životem. A takového života dosáhneme, přijímáme-li slova Kristova a konáme-li to, co Kristus prikazuje. Tím se stáváme jedno s Kristem. „*Kdo jí maso z mého těla,*“ praví Kristus, „*a pije mou krev, ve mně zůstává a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já jsem živ skrz Otce, i ten, kdo jí mne, bude živ skrze mne.*“ (J 6,56.57) Svaté Večeře Páně se tato slova týkají ve zvláštním smyslu. Když ve víře rozjímáme o velké oběti našeho Pána, přizpůsobuje se naše duše duchovnímu životu Kristovu. Taková duše přijímá duchovní posílení při každé Večeři Páně. Obřad je živým spojením, jímž je věřící poután ke Kristu, a tím k Otci. Ve zvláštním smyslu vytváří spojení mezi závislými lidskými bytostmi a Bohem. *DA 660.4*

Když přijímáme chléb a víno, které jsou symbolem Kristova ukřižovaného těla a prolité krve, ocitáme se v představě při poslední večeři v horní komnatě. Zdá se nám, že kráčíme zahradou posvěcenou smrtelným zápasem toho, jenž nesl hříchy světa. Jsme svědky boje, jímž bylo dosaženo našeho smíření s Bohem. Vidíme Krista, ukřižovaného mezi námi. *DA 661.1*

Vzhlížíme-li k ukřižovanému Vykupiteli, chápeme lépe velikost a význam oběti, kterou přinesl Majestát nebes. Plán spasení se před námi objevuje v celé slávě a pomyšlení na Golgotu vzbuzuje v našich srdcích živé a svaté pocity. Chvála Boha a Beránka nám vstupuje do srdcí a do úst, neboť pýcha a samolibost se neдрží v duši, která zachovává v čerstvé paměti události Golgoty. *DA 661.2*

Ten, kdo uzří neposkvrněnou lásku Spasitelovu, bude povznesen ve svém myšlení, očištěn v srdci a proměněn v povaze. Takový se stane světlem světa, odrážejícím do jisté míry tuto tajuplnou lásku. Čím více rozjímáme o Kristově kříži, tím více se ztotožňujeme s apoštolem, jenž praví: „*Mně naprosto nejde o to, abych se mohl chlubit, – leda křížem našeho Pána Ježíše Krista, jímž pro mne byl ukřižován svět a já světu.*“ (Ga 6,14) *DA 661.3*

73. „Vaše srdce ať se nechvěje“

Pohlížeje na své učedníky s božskou láskou a s nejněžnější účastí, Kristus pravil: „*Nyní byl oslaven Syn člověka, a Bůh byl oslaven v něm.*“ (J 13,31) Jidáš opustil horní síň a Kristus zůstal s jedenácti učedníky. Chystal se promluvit k nim o tom, že se od nich brzy odloučí; než však tak učiní, připomene jim velký cíl svého poslání. Ten měl Kristus stále před očima. Pociťoval radost, že všechno jeho ponížení a utrpení oslaví Otcovo jméno. K tomu nejprve upoutal pozornost svých učedníků. DA 662.1

Pak se k nim obrátil oblíbeným oslovením „*Dítky,*“ a pravil: „*Budu s vámi již jen krátký čas; budete mě hledati, a jako jsem řekl Židům: Kam já odcházím, vy nemůžete přijíti, tak nyní pravím i vám.*“ (J 13,33) DA 662.2

Učedníky nemohlo potěšit to, co slyšeli. Padl na ně strach. Přimkli se blíže ke Spasiteli. Jejich Mistr a Pán, jejich milovaný Učitel a Přítel, jim byl dražší než život. K němu vzhlíželi o pomoc ve všech svých nesnázích, k němu se utíkali o útěchu ve svém zármutku a při svých zklamáních. Nyní je měl opustit a zanechat je jako opuštěnou, nesamostatnou skupinku. Temné předtuchy jim vstupovaly do srdcí. DA 662.3

Spasitelova slova však obsahovala naději. Kristus věděl, že je bude ohrožovat nepřítel a že satan dosahuje největších úspěchů u těch, kdož jsou sklíčení nesnázemi. Proto odvracel jejich pozornost od „*věcí viditelných*“ k „*neviditelným*“ (2 K 4,18). Z pozemského vyhnanství obracel jejich myšlení k nebeskému domovu. DA 662.4

„*Vaše srdce ať se nechvěje!*“ pravil. „*Věřte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků. Kdyby tomu tak nebylo, což bych vám byl řekl, že vám jdu připravit místo? Jdu-li vám připravit místo, vrátím se a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde já jsem. Cestu, kam jdu, znáte.*“ (J 14,1-4) Pro vás jsem přišel na svět. Pro vás pracuji. Až odtud odejdu, budu stále pracovat pro vás. Přišel jsem na svět, abych se vám zjevil, abyste uvěřili. Jdu k Otci, abych s ním pracoval pro vás. Smysl Kristova odchodu byl opakem toho, čeho se učedníci obávali. Nebyl konečným rozloučením. Kristus šel připravit pro ně místo, aby mohl opět přijít a vzít je k sobě. Zatímco bude pro ně budovat příbytky, oni mají budovat povahu k božské podobě. DA 663.1

Učedníci byli stále zmateni. Tomáš, věčně zmítaný pochybnostmi, pravil: „*Pane, nevíme, kam jdeš; jak můžeme znáti cestu?*“ Ježíš mu odpověděl: „*Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci, než skrze mne. Kdybyste mne znali, znali byste i mého Otce. Od nynějška již ho znáte a vidíte.*“ (J 14,5-7) DA 663.2

Není mnoho cest vedoucích do nebe. Nikdo si nemůže zvolit vlastní cestu. Kristus praví: „*Já jsem cesta: ...nikdo nepřichází k Otci, než skrze mne.*“ Od chvíle, kdy bylo prvně kázáno evangelium, kdy v ráji bylo oznámeno, že semeno ženy potře hadovu hlavu, byl Kristus pozdvižen jako cesta, pravda a život. Byl cestou, když žil Adam, když Ábel obětoval Bohu krev zabitého beránka, představující krev Vykupitele. Kristus byl cestou, na níž byli spaseni patriarchové a proroci. Kristus je jedinou cestou, po níž můžeme přijít k Bohu. DA 663.3

„*Kdybyste mne znali,*“ pravil Kristus, „*znali byste i mého Otce. Od nynějška již ho znáte a vidíte.*“ Avšak ani pak učedníci nechápali. „*Pane, ukaž nám Otce,*“ zvolal Filip, „*a to nám stačí.*“ (J 14,7.8) DA 663.4

V úžasu nad jeho zpozdilou chápavostí zeptal se Kristus ohromeně: „*Tak dlouho jsem s vámi, a neznáš mne, Filipe?*“ Což je možné, že bys neviděl Otce ve skutcích, které koná skrze mne? Což nevěříš, že jsem přišel podat svědectví o Otci? „*Jak tedy můžeš říci: Ukaž nám Otce?*“ „*Kdo viděl mne, viděl Otce.*“ (J 14,9) Kristus nepřestal být Bohem, když se stal člověkem. Ač se snížil a přijal lidskou podobu, zůstal stále božstvem. Jedině Kristus mohl představit Otce lidem a učedníkům se více než tři léta dostávalo výsady tuto představu vidět. DA 663.5

„*Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec je ve mně; věřte aspoň pro ty skutky.*“ (J 14,11) Jejich víra mohla bezpečně vycházet z důkazu, který poskytly Kristovy skutky, skutky, které nikdy nikdo sám

od sebe nevykonat a nikdy nevykoná. Dílo Kristovo svědčilo o Kristově božství. Skrze Krista se zjevil Otec. *DA 664.1*

Kdyby byli učedníci věřili v toto živé spojení mezi Otcem a Synem, jejich víra by je byla neopustila, až užří, jak Kristus bude trpět a umírat, aby spasil hynoucí svět. Kristus je chtěl přivést z nízkého stupně víry k poznání, jehož mohli nabýt, kdyby si vpravdě byli uvědomili, kým je – Bohem v lidském těle. Chtěl, aby poznali, že jejich víra se musí upnout k Bohu a tam zakotvit. Jak opravdově a vytrvale se náš soucitný Spasitel snažil připravit své učedníky na příchod pokušení, který na ně brzy přikvačí! Chtěl, aby s ním byli skryti v Bohu. *DA 664.2*

Když Kristus pronášel tato slova, sláva Boží zářila z jeho tváře a všichni přítomní pocítili posvátnou bázeň, když naslouchali u vytržení jeho slovům. Cítili, jak jsou ke Kristu ještě více přitahováni; a jak rostla jejich láska ke Kristu, rostla i láska jednoho k druhému. Cítili, že nebe je blízko a že slova, jež právě vyslechli, jsou poselstvím, které jim posílá jejich nebeský Otec. *DA 664.3*

„Vpravdě, vpravdě vám pravím,“ pravil Kristus dále, „*kdo věří ve mne, i on sám bude činiti skutky, které já činím.*“ (J 14,12) Spasitel si velice přál, aby jeho učedníci pochopili, proč se jeho božská podstata spojila s lidskou přirozeností. Kristus přišel na svět, aby ukázal slávu Boží, aby člověk mohl být její mocí povznesen. Bůh se projevil v Kristu, aby Kristus se mohl projevovat v lidech. Ježíš neprokázal žádné vlastnosti a neprojevil žádnou moc, jakou by lidé vírou v něho nemohli mít. Jeho lidské dokonalosti mohou nabýt všichni jeho následovníci, podřídí-li se Bohu tak, jak se podřídil on. *DA 664.4*

„*Ano ještě větší bude činiti. Neboť já jdu k Otci.*“ (J 14,12) Tím Kristus nemínil, že dílo učedníků bude velkolepější než jeho dílo, myslel tím, že bude mít větší rozsah. Neměl na mysli jen konání divů, nýbrž vše, co se stane působením Ducha svatého. *DA 664.5*

Po nanebevstoupení Páně si učedníci uvědomili, že zaslíbení Kristovo se splnilo. Ukřižování, vzkříšení a nanebevstoupení Kristovo se jim staly živou skutečností. Poznali, že proroctví se splnila do písmene. Hloubali v Písmu a přijali učení v něm obsažené s vírou a jistotou dosud nepoznanou. Přesvědčili se, že božský Učitel je vším, co o sobě tvrdil. Když vyprávěli o tom, co zažili, a velebili lásku Boží, lidská srdce tála, podvolovala se a přemnozí uvěřili v Ježíše. *DA 667.1*

Zaslíbení, které dal Spasitel svým učedníkům, je zaslíbením jeho církvi do konce časů. Bůh nechtěl, aby jeho obdivuhodný plán vykoupení lidstva přinesl jen sporé výsledky. Všichni, kdož přistoupí k práci, spoléhající nikoli na sebe sama, nýbrž na to, co Bůh může pro ně a skrze ně vykonat, zajisté poznají, až se splní Kristovo zaslíbení. „*Ano ještě větší bude činiti,*“ praví Kristus; „*neboť já jdu k Otci.*“ *DA 667.2*

Až dotud učedníci neznali Spasitelovy neomezené zdroje a jeho nekonečnou moc. Kristus jim řekl: „*Dosud jste za nic neprosili v mém jménu.*“ (J 16,24) Vysvětlil jim, že tajemství jejich úspěchů bude v tom, budou-li prosit o sílu a milost v jeho jménu. On pak bude stát před Otcem, aby žádal za ně. Prosbu pokorného žadatele předkládá jako svou vlastní prosbu ve prospěch prosícího. Každá upřímná modlitba dojde do nebe. Může být vyjádřena i neuměle; je-li v ní však srdce, vystoupí až do nebeské svatyně, kde slouží Ježíš a Ježíš ji předloží Otci zbavenou neumělých, nedokonalých slov, krásnou a prosycenou vůní jeho vlastní dokonalosti. *DA 667.3*

Cesta upřímnosti a spravedlnosti není cestou bez překážek, avšak v každé překážce máme vidět výzvu k modlitbě. Není člověka, jenž by svou sílu neměl od Boha, a zdroj, odkud síla pramení, je otevřen i nejslabší lidské bytosti. „*Učiním,*“ pravil Ježíš, „*zač byste koli prosili v mém jménu, aby Otec byl oslaven v Synovi. Budete-li oč prositi v mém jménu, učiním to.*“ (J 14,13-14) *DA 667.4*

„*V mém jménu*“ se modlete, tak přikázal Kristus svým učedníkům. Ve jménu Kristově mají následovníci Kristovi stanout před Bohem. Mají cenu v očích Božích jen cenou oběti, pro ně přinesené. Bůh je cení podle spravedlnosti, kterou jim přičte Kristus. Kvůli Kristovi odpouští Bůh těm, kdož se ho bojí. Nehledá v nich zkaženost hříšníka. Poznává v nich podobu svého Syna, v něhož uvěřili. *DA 667.5*

Bohu působí zklamání, když jeho lid projevuje nadměrnou skromnost. Přeje si, aby jeho vyvolení dědici přikládali sobě cenu úměrnou ceně, kterou za ně dal. Bůh je chtěl mít, jinak by nebyl poslal svého Syna, aby je vykoupil tak velkou obětí. Má pro ně úkol a je potěšen, obracejí-li se k němu

i s největšími prosbami, aby směli oslavit jeho jméno. Smějí očekávat velké věci, mají-li víru v jeho zaslíbení. *DA 668.1*

Prosit ve jménu Kristovu však znamená mnoho. Zavazuje nás to, abychom přijali jeho povahu, projevovali jeho ducha a konali jeho skutky. Spasitelovo zaslíbení je vázáno podmínkou. „*Milujete-li mě,*“ praví Kristus, „*zachovávejte mé příkazy.*“ (J 14,15) Kristus zachraňuje lidi ne v hříchu, ale od hříchu; a ti, kdož ho milují, prokáží svou lásku poslušností. *DA 668.2*

Veškerá pravá poslušnost vychází ze srdce. Kristus konal všechno srdcem. A podvolíme-li se, ztotožní se Kristus s našimi myšlenkami a cíli a přizpůsobí naše srdce a myslí své vůli tak, že provádění našich vlastních rozhodnutí bude jen v souladu s poslušností Kristu. Naše vůle, očištěná a posvěcená, najde své největší potěšení v tom, že bude konat jeho dílo. Poznáme-li Boha – a je naší výsadou ho poznat – stane se náš život životem neustálé poslušnosti. Oceníme-li povahu Kristovu a budeme-li obcovat s Bohem, stane se nám hřích ošklivostí. *DA 668.3*

Jako Kristus žil podle zákona, když žil v lidské podobě, tak i my tak můžeme žít, přimkneme-li se k Všemohoucímu, aby nám dal sílu. Nesmíme však odpovědnost za své povinnosti vkládat na druhé a nesmíme čekat, aby nám řekli, co máme činit. Nemůžeme spoléhat na to, že nám kdosi poradí. Pán nás poučí o naší povinnosti právě tak ochotně, jako poučí kohokoliv jiného. Přistoupíme-li k němu ve víře, sdělí nám osobně svá tajemství. Srdce v nás často zahoří, když se k nám přiblíží, aby s námi obcoval, jako obcoval s Enochem. Ti, kdož se rozhodnou, že neučiní nic, co by se nelíbilo Bohu, předloží svou věc Kristu a pak už budou vědět, jak si správně počínat. A dostane se jim nejen moudré rady, ale i síly. Dostane se jim síly k poslušnosti i k službě, jak to odpovídá Kristovu zaslíbení. Vše, co bylo dáno Kristu – „všechny věci“ pro potřeby padlých lidí – mu bylo dáno jako hlavě a představiteli lidstva. „*A dostane se nám od něho, zač bychom koli žádali, protože zachováváme jeho příkazy a činíme, co je mu milé.*“ (1 J 3,22) *DA 668.4*

Dříve než položil svůj život jako svatou oběť, myslel Kristus na nejdůležitější a nejdokonalejší dar, kterým obdaří své následovníky, dar, který jim přiblíží na dosah nezměrné zdroje milosti. „*Já budu prositi Otce,*“ pravil, „*a on vám dá jiného Přímluvce, aby s vámi byl na věky, Ducha pravdy. Svět ho nemůže postihnout, poněvadž ho nezří a nepoznává. Vy jej znáte, poněvadž přebývá s vámi a bude ve vás. Neopustím vás jako sirotky. Přijdu k vám.*“ (J 14,16-18) *DA 668.5*

Již předtím byl Duch na světě; hned od počátku díla vykoupení působil na lidská srdce. Pokud však byl na zemi Kristus, učedníci netoužili po jiném pomocníku. Teprve až budou připraveni o jeho přítomnost, pocítí potřebu Ducha a tehdy přijde. *DA 669.1*

Duch svatý je zástupcem Krista, nemá lidský zjev a je na něm nezávislý. Kristus, obtížený svou lidskou schránkou, nemohl být osobně na každém místě. Proto bylo v zájmu učedníků, že odejde k Otci a pošle Ducha, aby byl jeho nástupcem na zemi. Nikdo se pak nebude těšit výhodě, že se může osobně setkat s Kristem. Prostřednictvím Ducha bude Spasitel přístupný všem. V tomto smyslu bude všem bližší, než kdyby nebyl vstoupil na nebesa. *DA 669.2*

„*Kdo pak mě miluje, bude milován od mého Otce, a já jej budu milovati a zjevím se mu.*“ (J 14,21) Ježíš věděl, jaká budoucnost čeká jeho učedníky. Viděl, jak jednoho vedou na popraviště, jednoho viděl na kříži, jednoho ve vyhnanství v pustých skalách na ostrově, další pak viděl, jak jsou pronásledováni a zabíjeni. Povzbudil je zaslíbením, že v každé zkoušce bude s nimi. Tento příslib netratil dodnes svou platnost. Pán ví všechno o svých věrných služebnících, kteří pro něho úpí ve vězeních nebo ve vyhnanství na opuštěných ostrovech. Potěšuje je svou přítomností. Když pro pravdu stane věřící před zaujatým soudem, stojí Kristus při jeho boku. Všechna obvinění vznášená proti němu dopadají na Krista. Kristus je znovu a znovu odsuzován v osobě svých učedníků. Je-li kdo uvržen do vězení, Kristus ho zaplavuje svou láskou. Umírá-li kdo pro jeho dílo, Kristus mu praví: „*Byl jsem mrtev, a hle, jsem živ na věky věků a mám klíče smrti a podsvětí.*“ (Zj 1,18) Život, který byl obětován pro mne, je zachován pro věčnou slávu. *DA 669.3*

Vždy a všude, při všech strastech a v každém utrpení, když vyhlídky jsou temné a budoucnost nejistá, když se cítíme bezmocní a opuštěni, bude k nám vyslán Utěšitel jako odpověď na modlitbu víry. Okolnosti nás mohou odloučit od všech našich pozemských přátel; žádná okolnost a žádná vzdálenost nás však nemůže odloučit od nebeského Utěšitele. Ať jsme kdekoli, ať přijdeme kamkoli, je stále při našem boku, aby nás podporoval, povzbuzoval, posiloval a potěšoval. *DA 669.4*

Učedníci stále ještě nerozuměli Kristovým slovům v jejich duchovním smyslu a Kristus jim znovu vysvětlil jejich význam. Prostřednictvím Ducha, pravil, se jim bude projevat on sám. „*Přimluve pak, Duch svatý, kterého Otec pošle v mém jménu, ten vás naučí všemu.*“ (J 14,26) Pak už nebudete říkat, že nerozumíte. Pak už nebudete vidět vše jako skrze matné sklo, nejasně a nezřetelně. Pak budete „*zmocnění pochopiti se všemi svatými, co je to šíře i délka, výše i hloubka, a poznati lásku Kristovu, převyšující všecko poznání*“ (Ef 3,18.19). DA 670.1

Učedníci ponesou svědectví o životě a díle Kristově. Jejich ústy bude promlouvat Kristus ke všem národům na tváři země. Ponížení Kristovo a jeho smrt však bude pro ně velkou zkouškou a zklamáním. Aby i po tom, co prožijí, bylo jejich líčení přesné, Ježíš přislíbil, že Utěšitel „*připomene vám všecko, co jsem vám řekl*“ (J 14,26). DA 670.2

„*Mám vám ještě mnoho co říci,*“ pravil Kristus dále, „*ale vy byste to nyní nesnesli. Až však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy; neboť nebude mluvit sám ze sebe, nýbrž bude mluvit, co slyší, a oznámí vám, co má přijíti. On mne oslaví, poněvadž vezme z mého a oznámí vám to.*“ (J 16,12-14) Ježíš odhalil před svými učedníky velkou část pravdy. Bylo však pro ně neobvykle těžké pochopit učení Kristovo, tak odlišné od tradic a výroku zákoníku a farizeů. Byli vychováni přijímat učení rabinů jako hlas Boží a tento zvyk stále ovládal jejich myšlení a utvářel jejich pocity. Světské zájmy a časné věci zaujímaly stále značné místo v jejich myšlení. Nerozuměli duchovní podstatě Kristova království, ačkoli jim to Kristus tak často vysvětloval. Jejich mysli se dostaly do zmatku. Necháпали hodnotu toho, co jim Kristus vykládal. Mnohá z Kristových poučení jakoby vyzněla u nich naprázdno. Ježíš viděl, že jim uniká pravý smysl jeho slov. Ze soucitu jim slíbil, že Duch svatý jim tyto výroky připomene. A mnohé věci, které by učedníci nebyli pochopili, zůstaly nevyřčeny. Ty jim také objasní Duch. Duch probudí jejich chápavost, aby dovedli ocenit nebeské věci. „*Až přijde on, Duch pravdy,*“ pravil Ježíš, „*uvede vás do celé pravdy.*“ DA 670.3

Utěšitel je zván „*Duchem pravdy*“. Jeho posláním je stanovit pravdu a zachovávat ji. Nejprve přebývá v srdci jako Duch pravdy, a tím se stává Utěšitelem. V pravdě je útěcha a pokoj; pravý pokoj ani pravou útěchu nelze najít ve lži. Lživými názory a nesprávnými tradicemi získává satan nadvládu nad lidskou myslí. Přivádí lidi k nesprávným názorům, a tím znetvořuje jejich povahu. Duch svatý působí skrze Písmo na mysl a vštěpuje pravdu do srdce. Tak odhaluje blud a vypuzuje ho z duše. Skrze Ducha pravdy působícího slovem Božím přitahuje Kristus svůj vyvolený lid k sobě. DA 671.1

Ježíš vylíčil svým učedníkům působení Ducha svatého, a tím se pokoušel vzbudit v nich radost a naději, kterou sám v srdci pociťoval. Vydatná pomoc, kterou tím zajistil své církvi, ho potěšila. Duch svatý byl největším ze všech darů, které Kristus mohl vyprosit od svého Otce pro povznesení lidu Božího. Duch byl dán jako oživující činitel; bez něho by oběť Kristova byla marná. Moc zla po staletí sílila a podřízení člověka satanově otroctví bylo úžasné. Hříchu bude možno odolat a nad ním zvítězit jen s mocnou pomocí třetí božské osoby, která přijde v neurčené podobě, ale v plnosti božské síly. Je to Duch, který tomu, co vykonal Vykupitel světa dává účinnost. Je to Duch, který očišťuje srdce. Skrze Ducha se věřící stává účastníkem božství. Kristus dal svého Ducha jako božskou moc, aby přemohl všechny dědičné i získané sklony k zlému a aby vstúpil své církvi svou povahu. DA 671.2

Ježíš pravil o Duchu: „*On mne oslaví.*“ Spasitel přišel, aby oslavil Otce tím, že ukáže jeho lásku; stejně tak Duch oslaví Krista tím, že bude zjevovat světu milost Kristovu. V člověku bude obnoven pravý obraz Boží. Dokonalost povahy lidu Božího se týká cti Boží a cti Kristovy. DA 671.3

„*Až (Duch pravdy) přijde, usvědčí svět z hříchu, ze spravedlnosti a ze soudu.*“ (J 16,8) Hlásání slova by bylo marné, kdyby nebylo stálé přítomnosti Ducha svatého a jeho pomoci. On je jediným účinným učitelem božské pravdy. Jedině tehdy, když Duch uvede pravdu do srdce, probudí pravda svědomí nebo změní život. Někdo snad umí vykládat slovo Boží, může být dobře obeznámen se všemi jeho příkázáními a zaslíbeními; dokud však pravdu nezasadí do srdce Duch svatý, nikdo nepadne na Skálu a nespasí se. Žádné vzdělání, žádná výtečnost, ať je jakkoli velká, neučiní z nikoho šířitele světla bez působení Ducha Božího. Zasévání sémě evangelia nedozná úspěchu, dokud sémě neprobudí k životu nebeská rosa. Ještě než byla napsána první kniha Nového zákona, ještě než bylo proneseno první kázání evangelia po Kristově nanebevstoupení, sestoupil Duch svatý na modlící se

apoštoly. Jejich nepřátelé pak dosvědčili: „*Vy jste celý Jeruzalém naplnili svým učením.*“ (Sk 5,28)
DA 671.4

Kristus zaslíbil dar Ducha svatého své církvi a jeho zaslíbení patří nám právě tak jako prvním učedníkům. Jako všechna ostatní zaslíbení je i toto dáváno za splnění určitých podmínek. Jsou mnozí, kteří věří v zaslíbení Páně; mluví o Kristu a Duchu svatém, avšak nepřinášejí jim to žádný užitek. Nedovolují totiž, aby jejich duše byla řízena a ovládána božskými silami. Ducha svatého nemůžeme využívat. Duch je tu, aby využil nás. Skrze Ducha působí Bůh ve svém lidu „*vůli i čin pro dobré rozhodnutí*“ (Fp 2,13). Mnozí se však tomu nechtějí podvolit. Chtějí řídit sami sebe. Proto nepřijímají nebeský dar. Jedině těm, kdož pokorně očekávají Boha, kdož čekají na jeho vedení a milost, je dán Duch. Moc Boží očekává, že od něho budou žádat a že se pak budou podle něho řídit. Toto zaslíbené požehnání, požadované ve víře, přináší s sebou všechna ostatní požehnání. Dostává se nám ho z bohatství milosti Kristovy a Kristus je rád dopřeje každému tolik, kolik snese. DA 672.1

Ve své promluvě k učedníkům neučinil Ježíš ani jedinou zarmucující nářku na své utrpení a na svou smrt. Poslední odkaz, který jim zanechal, je odkazem pokoje. Pravit: „*Zanechávám vám pokoj, svůj pokoj vám dávám; nedávám vám pokoj, jako dává svět. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí.*“ (J 14,27) DA 672.2

Než opustil večeřadlo, zazpíval Spasitel se svými učedníky chvalozpěv. V jeho hlase nezněly tóny žalostného nářku, nýbrž radostné tóny velikonočního halleluja: DA 672.3

*„Chvalte Hospodina všickni národové, velebež
ho všickni lidé. Neboť jest rozšířeno nad námi
milosrdenství jeho, a pravda Hospodina na
věky. Hallelujah.“* (Ž 117) DA 672.4

Zapěli chvalozpěv a vyšli ven. Razili si cestu rušnými ulicemi, prošli městskou branou a vydali se k Olivové hoře. Kráčeli zvolna, každý ponořen v myšlenkách. Když se blížili k hoře, pravil Ježíš hlasem, z něhož vanul nejhlubší smutek: „*Vy všichni se ode mne odvrátíte této noci, neboť je psáno: Budu bít pastýře, a rozprchnou se ovce stáda.*“ (Mt 26,31) V bolesti a úžasu vyslechli učedníci tato slova. Vzpomněli si, jak v synagóze v Kafarnau, když Ježíš mluvil o sobě jako o chlebu života, se mnozí pohoršili a odvrátili se od něho. Dvanáct učedníků však zachovalo věrnost. Petr, který mluvil jménem svých bratrů, vyznal při této příležitosti svou věrnost Kristu. Tehdy Spasitel pravil: „*Nevyvolil jsem si vás těch dvanáct? A přece jeden z vás je ďábel.*“ (J 6,70) Při večeři v horní síni Ježíš prohlásil, že jeden z dvanácti učedníků ho zradí a že Petr ho zapře. Ted' se však jeho slova týkala všech. DA 673.1

Petr vznesl pak rozhodnou námitku: „*Kdyby se všichni odvrátili, já ne!*“ V horní síni při večeři prohlásil: „*S tebou jsem hotov jít do vězení i na smrt.*“ (L 22,33) Ježíš ho upozornil, že ještě té noci zapře svého Spasitele. A teď Kristus opakoval své upozornění: „*Vpravdě ti pravím, že ty dnes, tuto noc, než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.*“ Petr však pravil ještě rozhodněji: „*Kdybych měl s tebou umřít, jistě tě nezapru.*“ (Mk 14,29.30.31) Podobně mluvili všichni ostatní. Věřili si tak, že odmítli opakované tvrzení toho, jenž ví všechno. Byli pro nastávající zkoušku nepřipraveni; až na ně přijde pokušení, poznají svou vlastní slabost. DA 673.2

Když Petr řekl, že půjde s Pánem do vězení i na smrt, myslel to zcela upřímně, do slova a do písmene; neznal však sám sebe. V jeho srdci byly skryty prvky zla, které čekaly na příležitost, aby se mohly projevit. Neuvedomí-li si toto nebezpečí, přivedou ho do věčné záhuby. Spasitel věděl, že je v něm samolibost a pocit sebejistoty, jež převáží i jeho lásku ke Kristu. V jeho životě se již projevy mnohé slabosti, neodčiněné hříchy, lehkomyšlnost mysli, neposvácená povaha, malá obezřetnost vůči pokušení. Kristovo vážné upozornění bylo výzvou k sebezpytování. Petrovi bylo třeba zbavit se víry v sebe a prohloubit svou víru v Krista. Kdyby byl upozornění v pokoře přijal, byl by prosil Pastýře stáda, aby zachránil svou ovci. Když na Galilejském jezeře začal tonout, prosil: „*Pane, zachraň mě!*“ (Mt 14,30) A Kristus vztáhl svou ruku a uchopil jeho. Kdyby byl nyní prosil Ježíše: Zachraň mě přede mnou samým!, byl by býval zachráněn. Petr však měl pocit, že mu byla projevena nedůvěra a pokládal to za nespravedlivé. Byl tím dotčen a ještě se zatvrdil. DA 673.3

Ježíš má útrpnost se svými učedníky. Nemůže je ušetřit zkoušky, nenechává je však bez útěchy. Ujišťuje je, že zlomí okovy hrobu a že jeho láska k nim nepomine. „*Až budu vzkříšen,*“ praví,

„přededu vás do Galileje.“ (Mt 26,32) Ještě než Krista zradili, dostalo se jim ujištění, že jim bude odpuštěno. Po smrti Kristově a po jeho vzkříšení věděli, že se jim dostalo odpuštění a že jsou drazí Kristovu srdci. *DA 674.1*

Ježíš se s učedníky vydal do Getsemane, na odlehlé místo, ležící na úpatí Olivové hory, kam se často uchýloval, aby tam rozjímal a modlil se. Spasitel často vysvětloval svým učedníkům, jaké je jeho poslání na světě a jaký k němu mají získat duchovní vztah. Nyní jim k tomu podá názorný příklad. Měsíc rozlévá své bledé světlo a osvětluje kvetoucí keř vinné révy. Ježíš upozorňuje na něj učedníky a použije ho za symbol. *DA 674.2*

„Já jsem pravý Vinný kmen,“ (J 15,1), praví. Ježíš se nepřipodobňuje k vznošené palmě, k rozložitému cedru nebo k silnému dubu, volí si za symbol vinnou révu s jejími přilnavými úponky. Palma, cedr a dub rostou osaměle. Není jim potřeba podpěry. Vinná réva se však proplétá laťkovým a pne se k nebesům. Tak i Kristus jako člověk byl závislý na božské moci. *„Já nemohu sám ze sebe činiti nic,“* (J 5,30) prohlásil. *DA 674.3*

„Já jsem pravý Vinný kmen.“ Židé vždy pokládali vinnou révu za nejušlechtlejší z rostlin a za symbol všeho mocného, výtečného a plodného. Izrael byl přirovnán k vínu, které Bůh zasadil v zaslíbené zemi. Svou naději na spásu opírali Židé o skutečnost, že patří k Izraeli. Ježíš však praví: Já jsem skutečný Vinný kmen. Nemyslete si, že patříte-li k Izraeli, že se tím stáváte účastníky života Božího a dědici zaslíbení Božích. Toliko skrze mne je možno dosíci duchovního života. *DA 675.1*

„Já jsem pravý Vinný kmen, a můj Otec jest vinař.“ (J 15,1) Na pahorcích Palestiny zasadil náš nebeský Otec tento ušlechtilý Vinný kmen a sám byl vinařem. Mnozí byli okouzleni krásou tohoto Vinného kmene a uznali, že pochází z nebes. Vůdcům Izraele se však jevil jako kořen, který vyrazil z vyprahlé půdy. Zmocnili se rostliny, zohavili ji a pošlapali svými nečistými nohama. Mysleli si, že ji zničí navždy. Nebeský Vinař však na svou rostlinu nezapomněl. Když si lidé mysleli, že ji zahubili, vzal ji a přesadil na druhou stranu zdi. Vinný kmen tak zmizel z jejich dohledu, víc už ho ne spatřili. Byl ukryt před hrubými zásahy lidí. Větve Vinného kmene však přesahují přes zeď. Jsou představiteli Vinného kmene. Skrze ně je možno štěpy dosíci spojení s Vinným keřem. Z nich je možno sklízet ovoce. Dávají plody, jež kolemjdoucí trhají. *DA 675.2*

„Já jsem Vinný kmen, vy jste výhonky,“ pravil Kristus svým učedníkům. Ačkoli vbrzku bude od nich odloučen, jejich duchovní spojení s ním zůstane nedotčeno. Spojení výhonků s vinným kmenem, pravil, představuje vztah, který budete mít ke mně. Štěp se naroubuje na živý kmen a vlákno po vlákně, tkáň po tkáni vrostle ve vinný kmen. Život vinného kmene pronikne do výhonku a on ožije. Tak i duše, mrtvá v přestoupení a hříších, ožívá spojením s Kristem. Spojení se utváří vírou v Krista jako v osobního Spasitele. Hříšník spojuje svou slabost s Kristovou silou, svou prázdnotu s Kristovou plností, svou křehkost s Kristovou trvalou mocí. Tehdy získá mysl Kristovu. Lidství Kristovo se tu dotýká našeho lidství, a naše lidství se dotýká božství. Tak působením Ducha svatého nabývá člověk božské povahy. Bůh ho přijímá ve svém milovaném Synu. *DA 675.3*

Je-li takové spojení s Kristem jednou navázáno, musí se stále udržovat. Kristus pravil: *„Zůstaňte ve mně, a já ve vás; jako výhonek nemůže nésti ovoce sám od sebe, nezůstane-li při kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně.“* (J 15,4) Tu nejde o nějaký náhodný dotyk, o nahodilé spojení. Výhonek se stává částí živého kmene. Tok života a plodnosti je nepřerušovaný a stálý. Bez kmene nemůže výhonek žít. Ani vy, pravil Ježíš, nemůžete žít beze mne. Život, který ode mne dostáváte, můžete být zachováni jen stálým spojením se mnou. Beze mne nedokážete přemoci ani jediný hřích, nedokážete odolat ani jedinému pokušení. *DA 676.1*

„Zůstaňte ve mně, a já ve vás.“ Zůstat v Kristu znamená stále přijímat Ducha Kristova, znamená bezvýhradně odevzdat život službě Kristově. Spojení mezi člověkem a jeho Bohem musí být stále otevřené. Jako vinný výhonek čerpá neustále životodárnou šťávu z živého kmene, tak i my se musíme přimknout k Ježíši a vírou z něho čerpat sílu a dokonalost jeho povahy. *DA 676.2*

Kořen vysílá svou výživu výhonky až do nejbudnějších úponků. Tak i Kristus vysílá proud duchovní síly ke každému věřícímu. Pokud trvá spojení duše s Kristem, není nebezpečí, že bude chřadnout nebo že zahyne. *DA 676.3*

Život vinného kmene se projeví vůní plodu na větších. „*Kdo zůstává ve mně – a já v něm – , jenom ten nese mnoho ovoce, poněvadž beze mne nemůžete činit nic,*“ pravil Ježíš. Žijeme-li vírou v Syna Božího, projeví se plody Ducha v našem životě; ani jediný plod se neztratí. *DA 676.4*

„*Můj Otec jest vinař. Odřezává každý výhonek na mně, který nenese ovoce.*“ Štěp může být spojen s vinným kmenem, ale nemusí být mezi nimi živé spojení. Pak ovšem štěp neporoste, ani neponese plody. Stejně tak může existovat zdánlivé spojení s Kristem, ale není skutečné jednoty s ním skrze víru. Vyznání víry přivádí lidi do církve, ale jejich povaha a jednání ukáží, zda jsou s Kristem ve spojení. Nepřinášejí-li ovoce, jsou nepravými výhonky. Jejich odloučení od Krista přinese jim záhubu, právě tak jako zahynou mrtvé výhonky. „*Kdyby někdo nezůstal ve mně,*“ pravil Kristus, „*bude vyvržen ven jako výhonek a uschne; sbírají je pak, házejí do ohně, a hoří.*“ (J 15,6) *DA 676.5*

„*A čistí (prořezává) každý výhonek, který nese ovoce, aby nesl ještě víc ovoce.*“ (J 15,2) Z vyvolených dvanácti, kteří následovali Ježíše, musel být jeden jako uschlá větev odstraněn, ostatní pak čekal oštěpařský nůž trpké zkoušky. Ježíš vážně a trpělivě vysvětlil úmysl vinaře. Prořezávání bude bolet, ale bude je provádět Otec, ten povede nůž. Bůh nekoná nic lehkovážně nebo necitlivě. Jsou výhonky, které se plazí po zemi; takové nutno odřezat od opory země, k níž se přichycují svými úponky. Měly by se pnout k nebesům a hledat svou oporu v Bohu. Nadbytečné listí, které ubírá životní sílu plodům, musí být odtrháno. Nadměrný růst výhonků musí být upraven nožem, aby nebránil blahodárným paprskům Slunce Spravedlnosti. Sadař prořezává a zabráňuje škodlivému růstu, aby ovoce mohlo být bohatší a hojnější. *DA 676.6*

„*V tom byl oslaven můj Otec,*“ pravil Ježíš, „*že nesete mnoho ovoce a stanete se mými učedníky.*“ (J 15,8) Bůh chce skrze vás projevovat svou svatost, blahovůli a lásku. Spasitel však nevyzývá učedníky, aby přinášeli svou práci ovoce. Říká jim, aby přebývali v něm. „*Zůstanete-li ve mně,*“ praví, „*a mé řeči zůstanou ve vás, poproste, oč chcete, a dostane se vám toho.*“ (J 15,7) Skrze slovo zůstává Kristus ve svých následovnicích. Je to totéž životní spojení, jaké představuje požívání těla Kristova a pití jeho krve. Slova Kristova jsou duch a život. Přijímáte-li je, přijímáte život Vinného kmene. Žijete „*každým slovem, které vychází z úst Božích*“ (Mt 4,4). Kristův život ve vás plodí totéž ovoce, jaké plodil jeho život. Žijete-li v Kristu, lnete-li ke Kristu, jste-li podpírání Kristem a čerpáte-li obživu z Krista, nesete ovoce podle Krista. *DA 677.1*

Při tomto posledním setkání se svými učedníky vyjádřil Kristus velké přání, aby se navzájem milovali tak, jak on je miloval. Kristus o tom mluvil znovu a znovu. „*To je můj příkaz,*“ říkal opětně, „*abyste milovali jeden druhého.*“ (J 15,12) Když s nimi osaměl ve večeradle, jeho první příkaz zněl: „*Dávám vám nový příkaz, abyste se milovali vespolek; jako jsem já vás miloval, abyste se i vy milovali vespolek.*“ (J 13,34) Pro učedníky to bylo nové přikázání, neboť nemilovali jeden druhého tak, jako je miloval Kristus. Kristus věděl, že je musí ovládnout nové myšlení a nové pohnutky, že se musí řídit novými zásadami; jeho životem a smrtí nabudou nové představy o lásce. Příkaz, aby se navzájem milovali, dostal ve světle Kristova sebeobětování nový význam. Veškeré dílo milosti je ustavičnou službou lásky, odříkavého a obětavého úsilí. V každé hodině Kristova pobytu na zemi prýštila z něho láska Boží v nezadržitelných proudech. Všichni, kdož jsou prodchnuti Duchem Kristovým, budou milovat tak, jak miloval on. Veškeré jejich jednání s druhými bude pronikat táž zásada, již byl prodchnut Kristus. *DA 677.2*

Tato láska je důkazem jejich učednictví. „*Po tom poznají všichni, že jste moji učedníci,*“ pravil Ježíš, „*budete-li mít lásku vespolek.*“ (J 13,35) Jsou-li lidé navzájem spojeni ne násilím nebo sobeckými zájmy, ale láskou, dokazují tím, že na ně působí vliv, který je nad veškerým lidským vlivem. Tato jednota, všude kde se vyskytne, je důkazem, že v lidech se obnovuje obraz Boží a že se uplatňuje nová zásada života. Je důkazem, že v božskosti je síla, která dovede čelit nadpřirozeným mocnostem zla a že milost Boží si dovede podmanit sobectví, jež je přirozenému srdci vrozeno. *DA 678.1*

Tato láska, která se projeví v církvi, jistě vyvolá hněv satana. Kristus nesliboval svým učedníkům snadnou cestu. „*Nenávidí-li vás svět,*“ pravil, „*považte, že mne měl v nenávisti dříve než vás. Kdybyste byli ze světa, svět by miloval to, co jest jeho. Že však nejste ze světa, ale já jsem vás vyvolil ze světa, proto vás svět nenávidí. Vzpomeňte si na slovo, které jsem vám řekl: Služebník není víc než jeho pán. Když pronásledovali mne, i vás budou pronásledovati. Když zachovali mé*

slovo, budou zachovávat také vaše. Ale to všechno vám učiní pro mé jméno, poněvadž neznají toho, který mě poslal.“ (J 15,18-21) Evangelium je třeba šířit odvážně a nebojácně, i v protivenství a v nebezpečí, i za hrozby ztrát a utrpení. Ti však, kdož tak činí, krácejí ve šlépějích svého Mistra.

DA 678.2

Jako Vykupitel světa se Kristus stále setkával se zdánlivým neúspěchem. Zdálo se, že on, posel milosti našemu světu, koná jen málo z toho, co toužil vykonat pro povznesení a spásu lidstva. Satanské vlivy neustále působily, aby mařily jeho úsilí. Kristus však nezmalomyslněl. Skrze proroka Izaiáše praví: *„Nadarmo jsem pracoval, daremně a marně sílu svou jsem strávil. Ale však soud můj jesti u Hospodina, a práce má u Boha mého... Byť pak i nebyl sebrán Izrael, slávu však mám před očima Hospodinovým, nebo Bůh můj jest síla má.*“ Právě Kristovi bylo dáno zaslíbení: *„Toto praví Hospodin, Vykupitel Izraelův a Svatý jeho, tomu, jímž pohrdá každý, a jehož sobě oškliví národové, ... toto praví Hospodin: ... Ostříhati tě budu, a dám tě v smlouvu lidu, abys utvrdil zemi, a v dědictví uvedl dědictví zpustošená, abys řekl vězňům: Vyjděte, a těm, kteří jsou v tmách: Zjepte se... Nebudou lačněti ani žízniti, nebude na ně bít horko ani slunce; nebo slitovník jejich zprovodí je, a podle pramenu vod povede je.*“ (Iz 49,4-5.7-10) DA 678.3

O tato slova se Ježíš opíral a nedal satanovi možnost, aby ji mohl využít k svému prospěchu. Když měl Kristus před sebou poslední kroky na cestě svého ponížení, když mu srdce svíral nejhlubší smutek, pravil svým učedníkům: *„Přichází vládce světa, ale na mne nemá práva.“ „Vládce tohoto světa jest již souzen.“ „Nyní bude... vypuzen.*“ (J 14,30; 16,11; 12,31) Prorockým zrakem viděl Kristus výjevy, které se odehrají při jeho posledním velkém zápase. Věděl, že až zvolá: *„Dokónáno jest!“*, budou jásat celá nebesa. V jeho sluch dolehla vzdálená hudba a vítězoslavné volání v nebeských dvorech. Věděl, že tehdy zazní umíráček satanovy vlády a že jméno Kristovo bude hlášáno po všech světech celého vesmíru. DA 679.1

Kristus se radoval, že může pro své následovníky učinit více, než oč ho mohou žádat nebo nač mohou pomyslet. Mluvil s jistotou, protože věděl, že všemohoucí rozhodnutí bylo učiněno dříve, než byl stvořen svět. Věděl, že pravda vyzbrojená všemohoucností Ducha svatého zvítězí v boji se zlem a že krví potřísněná korouhev vítězně zavlaže nad jeho následovníky. Věděl, že život jeho věrných učedníků se bude podobat jeho životu, bude nepřetržitou řadou vítězství, jež se sice na zemi nebudou pokládat za vítězství, ale na věčnosti budou za taková uznána. DA 679.2

„To jsem mluvil,“ pravil Kristus, *„abyste ve mně měli pokoj. Ve světě budete mít soužení, ale buďte zmužilí. Já jsem zvítězil nad světem.*“ (J 16,33) Kristus neselhal, ani nezmalomyslněl, a jeho následovníci mají projevovat víru stejně vytrvalou. Mají žít tak, jak žil on, mají konat tak, jak on konal, protože jsou závislí na něm, Mistru – Tvůrci. Musejí mít odvahu, rozhodnost a vytrvalost. I když se jim v cestu stavějí věci, zdánlivě nepřekonatelné, mají kráčet vpřed provázeni milostí Kristovou. Jsou povoláni k tomu, aby nesnáze překonávali, ne, aby nad nimi naříkali. Nad ničím si nesmějí zoufat, ale musejí věřit, že dosáhnou všeho. Zlatým řetězem své neposkvrněné lásky je Kristus spojuje s trůnem Božím. Chce, aby nabyli nejvyššího vlivu, jenž existuje ve vesmíru a jenž vychází ze zdroje vší moci. Mají získat sílu, která odolá zlu, sílu, kterou nezdolá ani země, ani smrt, ani peklo, sílu, která jim umožní zvítězit, jako zvítězil Kristus. DA 679.3

Kristus chce, aby v jeho církvi na zemi vládl nebeský pořádek, nebeský řád a božský soulad nebes. Tak bude svým lidem oslaven. Tak bude skrze jeho lid zářit světu Slunce Spravedlnosti v plném lesku. Kristus štědře vybavuje svou církev vším, aby mu jeho dědictví, jež vykoupil, mohlo vzdávat zaslouženou slávu. Obdařuje svůj lid dary a požehnáními, aby tento lid mohl zjevovat, jak je hojný v štědrosti. Církev nadaná spravedlností Kristovou je Kristovou klenotnicí, v níž se bohatství Kristova milosrdenství, jeho milosti a lásky má projevovat ve své plnosti a neskonalesti. Kristus pohlíží na svůj lid, na lid čistý a dokonalý, jako na odměnu za své ponížení a jako na přídavek své slávy, slávy Krista, velkého Ohniska, z něhož vyzařuje veškerá sláva. DA 680.1

Povzbudivými slovy plnými naděje ukončil Spasitel své naučení. Pak složil břímě svého srdce v modlitbě za své učedníky. Vzhlédl k nebesům a pravil: *„Otče, přišla hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe, jako jsi mu dal moc nade všemi lidmi, aby jim dal vše, co jsi dal jemu, totiž život věčný. Život věčný pak jest, aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista.*“ (J 17,1-3) DA 680.2

Kristus dokončil dílo, jež mu bylo dáno vykonat. Oslavil Boha na zemi. Zjevil jméno Otcovo. Povolal ty, kdož budou pokračovat v jeho díle mezi lidmi. K tomu pravil: *„Došel jsem v nich slávy. Již nejsem ve světě, ale oni jsou ve světě a já jdu k tobě. Otče svatý, zachovej je v mém jménu, jež jsi mi dal, aby byli jedno jako my.“* „Prosím nejen za tyto, nýbrž i za ty, kteří pro jejich slovo věří ve mne: ať všichni jsou jedno, ... já v nich a ty ve mně, ať jsou dokonale uvedeni v jednotu, aby svět poznal, že jsi ty mě poslal a žeš je miloval, jako jsi miloval mne.“ (J 17,10-11.20-21.23) DA 680.3

Tak jazykem toho, kdo má božskou moc, poroučí Kristus svou vyvolenou církev do péče svého Otce. Jako pomazaný velekněz oroduje za svůj lid. Jako věrný pastýř shromažďuje své stádo pod křídla Všemohoucího, do pevného a bezpečného útočiště. Jeho však čeká poslední zápas se satanem a Kristus se vydává, aby se s ním utkal. DA 680.4

74. Getsemane

V průvodu svých učedníků kráčel Spasitel zvolna do Getsemanské zahrady. Z bezmračné oblohy zářil velikonoční měsíc v úplňku. Město plné poutnických stanů bylo ponořeno v klidný spánek.

DA 685.1

Ježíš vedl se svými učedníky vážnou rozpravu a dával jim naučení; když však přicházel ke Getsemane, upadl v nezvyklou zamlklost. Často se uchyloval na toto místo, aby zde rozjímal a modlil se, nikdy však se srdcem tak plným žalu jako této noci svého posledního zápasu. Po celý svůj život na zemi kráčel ve světle přítomnosti Boží. Když se octl ve sporu s lidmi, kteří byli podníceni duchem satanovým, mohl si říci: „*Ten, který mě poslal, je se mnou. Nenechává mne samotného, poněvadž já stále činím, co se líbí jemu.*“ (J 8,29) Nyní se však zdálo, že světlo stálé přítomnosti Boží ho přestalo ozařovat. Nyní byl přičten k hříšníkům. Bude muset nést vinu padlého lidstva. Na něho, jenž nepoznal hříchu, musí být vložena nepravost nás všech. Tak strašným se mu jevil hřích, tak velká se mu zdála tíha viny, kterou musí nést, že se téměř zalekl, že ho navždy odloučí od lásky Otcovy. U vědomí, jak strašný je hněv Boží vyvolaný hříchem, Ježíš zvolal: „*Má duše je přesmutná až k smrti.*“ (Mt 26,38) DA 685.2

Když přicházeli k zahradě, všimli si učedníci změny, která se projevila u jejich Mistra. Ještě nikdy ho neviděli tak smutného a zamlklého. Jak kráčel dál, jeho nezvyklý smutek se ještě zvětšoval; neodvažovali se ho zeptat na příčinu jeho smutku. Jeho tělo se zachvívalo, jakoby měl klesnout. Když došli do zahrady, vyhledali učedníci jeho obvyklé místo, aby si jejich Mistr mohl odpočinout. Každý krok, který nyní Kristus učinil, mu působil zřejmou námahu. Hlasitě povzdechl, jakoby trpěl pod tíhou strašného břemene. Dvakrát ho jeho průvodci museli podepřít, jinak by klesl k zemi. DA 685.3

U vchodu do zahrady opustil Ježíš všechny své učedníky až na tři a vyzval je, aby se modlili za sebe a za něho. Sám odešel s Petrem, Jakubem a Janem na odlehlé místo zahrady. Tito tři učedníci byli Kristovi nejbližší společníci. Patřili na jeho slávu na hoře proměnění; viděli Mojžíše a Eliáše, jak s ním rozmlouvají, slyšeli hlas z nebe; nyní je chtěl mít Kristus nablízku ve chvíli svého velkého zápasu. Často s ním na tomto odlehlém místě strávili noc. Při takových příležitostech nějakou dobu bděli a modlili se, pak klidně usnuli nedaleko svého Mistra, dokud je ráno nevzbudil, aby se vydali do nové práce. Nyní si však Kristus přál, aby s ním strávili na modlitbách celou noc. Nemohli však snést pomyšlení, že právě oni by měli přihlížet smutnému zápasu, který bude muset podstoupit. DA 686.1

„*Zůstaňte zde,*“ pravil, „*a bděte se mnou!*“ (Mt 26,38) DA 686.2

Poodešel maličko od nich – jen tolik, aby ho mohli vidět a slyšet – a padl na zem. Cítil, že hříchem byl odloučen od svého Otce. Propast byla tak široká, tak temná a tak hluboká, že jeho duch se nad tím zhrozil. Tomuto smrtelnému zápasu nemůže uniknout, neboť nesmí použít své božské moci. Musí vytrpět následky lidského hříchu jako člověka, jako člověk musí snést hněv Boží vyvolaný přestoupením. DA 686.3

Kristus se nyní ocitl v jiném postavení, než v jakém byl doposud. Jeho utrpení mohou nejlépe vystihnout slova prorokova: „*Ó meči, procíť na pastýře mého a na muže bližního mého, praví Hospodin zástupu.*“ (Za 13,7) Jako zástupce hříšníka a jako jeho útočiště byl Kristus podroben božské spravedlnosti. Poznal, co je spravedlnost. Až dosud se sám přimlouval za druhé; nyní toužil, aby sám měl přimlůvce. DA 686.4

Když Kristus pocítil, že jeho jednota s Otcem je přerušena, obával se, že jako člověk s lidskou povahou nebude moci obstát v nastávajícím boji s mocnostmi temna. Na poušti pokušení se rozhodovalo o osudu lidstva. Tehdy Kristus zvítězil. Nyní nastoupil pokušitel k poslednímu strašnému boji. Na tento boj se připravoval po celá tři léta Kristova působení. Satanovi šlo o všechno. Prohraje-li, ztratí naději na vládu; království tohoto světa případnou nakonec Kristovi a on bude svržen a vypuzen. Bude-li však přemožen Kristus, stane se země satanovým královstvím a lidské pokolení bude navěky v jeho moci. Mysle na výsledek boje, který ho čeká, děsil se Kristus pomyšlení, že je

odloučen od Boha. Satan mu namlouval, že vezme-li na sebe hříchy světa, bude jeho odloučení navěky. Stane se součástí satanova království a nikdy už nebude jedno s Bohem. *DA 686.5*

A čeho dosáhne touto obětí? Jak beznadějná se jevila vina a nevděčnost lidí! Satan vylíčil Vykupiteli situaci v nejčernějších barvách: Lid, který tvrdí, že se mu dostává přede všemi ostatními časných i duchovních výsad, tě zavrhuje. Snaží se zahubit tebe, základ, ohnisko a pečeť zaslíbení, jichž se jim dostalo jako zvláštnímu národu. Jeden z tvých vlastních učedníků, který naslouchal tvým naučením a byl mezi nejpřednějšími v církevní činnosti, tě zradí. Jeden z tvých nejhorlivějších následovníků tě zapře. Všichni se tě zřeknou. Celá bytost Kristova se otrásla děsem při tomto po-myslení. Srdce mu rvalo vědomí, že ti, které přišel spasit, že ti, které tolik miloval, se spolčí se sa-tanem. Boj byl strašný. Jeho velikost určovala vina jeho národa, jeho žalobců a toho, jenž ho zradil, vina světa utápějícího se v bezbožnosti. Hříchy světa spočívaly těžce na Kristovi a vědomí Božího hněvu vyvolaného hříchem drtilo jeho život. *DA 687.1*

Hle, jak Kristus rozjímá o ceně, kterou třeba zaplatit za lidskou duši! Ve svém smrtelném zápa-se zachycuje se chladné země, jako by chtěl zabránit tomu, aby byl odtržen od Boha. Chladná noční mlha padá na jeho ležící tělo, ale Kristus toho nedbá. Z jeho bezkrevných rtů vychází bolestné zvo-lání: „*Můj Otče, je-li možno, nechť mne mine tento kalich.*“ I v té chvíli však k tomu dodává: „*Ale ne jak já chci, nýbrž jak ty chceš!*“ (Mt 26,39) *DA 687.2*

Lidské srdce touží po účasti, trpí-li. Tuto touhu pociťoval Kristus v samých hlubinách své by-tosti. V nejtěžším zápase své duše přišel ke svým učedníkům s toužebným přáním uslyšet několik slov útěchy od těch, jimž byl tak často požehnaním a jež tak často utěšoval a chránil před strastmi a nesnázemi. Ten, jenž měl vždy slovo účasti pro své učedníky, trpěl nyní nadlidská muka a zatoužil vědět, zda se modlí za něho a za sebe. Jak strašná se mu zdála zhoubnost hříchu! Strašné bylo poku-šení nechal lidstvo, aby samo neslo následky své viny, kdežto on by zůstal před Bohem nevinným. Kdyby se jen mohl přesvědčit, že to jeho učedníci chápou a oceňují to, jak by ho to posílilo! *DA 687.3*

S vypětím sil vstal a potácel se k místu, kde zanechal své učedníky. Nalezl je však spící. Jak by se mu bylo ulevilo, kdyby je byl našel na modlitbách. Kdyby byli hledali útočiště u Boha, aby je sa-tanské síly nepřemohly, byl by býval potěšen jejich pevnou vírou. Oni však nedbali opětovné vý-zvy: „*Bděte a modlete se.*“ (Mt 26,41) Nejprve byli velmi znepokojeni, když viděli, jak jejich Mistr, obvykle tak klidný a vyrovnaný, zápasí s nevýslovnou bolestí. Modlili se, když slyšeli hlasité volání trpitele. Neměli v úmyslu opustit svého Pána, zdálo se však, že je ochromuje jakási strnulost, kterou by byli mohli se sebe setrást, kdyby se byli vytrvale modlili k Bohu. Neuvedomili si, jak je nutné zachovat bdělost a opravdově se modlit, má-li se odolat pokušení. *DA 688.1*

Ještě než se vydali do zahrady, pravil Ježíš učedníkům: „*Vy všichni se ode mne odvrátíte této noci.*“ (Mt 26,31) Ujišťovali ho o překot, že s ním půjdou i do vězení a na smrt. A ubohý Petr ve své samolibosti k tomu dodal: „*Kdyby se všichni odvrátili, já ne.*“ (Mk 14,29) Učedníci však spoléhali jen na sebe. Nevzhlíželi k Všemohoucímu, jak jim Kristus radil. A tak, když Spasitel nej-více potřeboval jejich účastenství a modlitbu, našel je spící. I Petr spal. *DA 688.2*

Také Jan, milovaný učedník, který se opíral při večeři o hrud' Ježíšovu, spal. Jeho láska k Mi-stru ho jistě měla udržet v bdělém stavu. Jeho opravdové modlitby se měly připojit k modlitbám je-ho milovaného Spasitele ve chvíli jeho vrcholné bolesti. Vykupitel strávil celé noci na modlitbách, když prosil za své učedníky, aby neochabli ve víře. Kdyby byl Ježíš nyní položil Jakubovi a Janovi otázku, kterou jim kdysi položil: „*Můžete pít kalich, který já piji, nebo býti pokřtěni křtem, kterým já jsem křtěn?*“ (Mk 10,38), jistě by se byli neodvážili odpovědět: „*Můžeme.*“ (Mt 20,22) *DA 689.1*

Učedníci se probudili zvukem Ježíšova hlasu, stěží však Ježíše poznávali, tak byla jeho tvář úz-kostí změněna. Ježíš se obrátil k Petrovi a pravil mu: „*Šimone, ty spíš? Nedovedl jsi ani hodinu probdít? Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení. Duch je sic ochoten, ale tělo slabé.*“ (Mk 14,37-38) Ježíš měl porozumění pro slabost svých učedníků. Obával se, že nebudou moci obstát ve zkoušce, již budou vystaveni, až bude zrazen a vydán na smrt. Nepokáral je však, ale řekl jen: „*Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení.*“ I ve chvíli svého největšího zápasu se Ježíš sna-žil omlouvat jejich slabost. „*Duch je sic ochoten,*“ pravil, „*ale tělo slabé.*“ *DA 689.2*

A znovu zachvátily Syna Božího nadlidská muka a Ježíš, zemdlený a vyčerpaný, se s námahou odebral na místo svého předchozího zápasu. Jeho utrpení bylo nyní ještě větší než prve. Když mu

muka sevřela duši, „*pot mu kanul na zem jako kapky krve*“ (L 22,44). Cypřiše a palmy byly němými svědky jeho úzkosti. Z jejich listnatých větví padala těžká rosa na jeho zhroucené tělo, jako by i příroda lkala nad svým Stvořitelem, osaměle zápasícím se silami temna. *DA 689.3*

Ještě před krátkou dobou stál Ježíš jako mocný cedr, vzdoruje bouři protivenství, která na něho zuřivě dorážela. Zarputilé mysli a srdce naplněná záští a klamem se ho marně snažila zmást a přemoci. Všem odolával s božským majestátem Syna Božího. Nyní se podobal třtině zmítané a ohýbané zuřivou bouří. Blížil se k dovršení svého díla jako vítěz, jenž na každém kroku dobýval vítězství nad mocnostmi temna. Jako ten, jemuž se dostalo slávy, dovolával se jednoty s Bohem. Pevně a neochvějně chválil Boha. Své učedníky povzbuzoval a těšil. Nyní nadešla hodina moci temna. V nočním tichu bylo slyšet Ježíšův hlas, nezněl však vítězně, zaznívala z něho lidská úzkost. Spasitelova slova: „*Můj Bože, nemůže-li mě tento kalich minouti, musím-li jej vypít, staň se tvá vůle!*“ (Mt 26,42) donesla se sluchu ospalých učedníků. *DA 689.4*

První myšlenkou učedníků bylo, aby šli k němu; Ježíš je však vyzval, aby zůstali tam, bděli a modlili se. Když k nim Ježíš přišel, našel je opět v spánku. Znovu pocítil touhu po společnosti, zataušil slyšet několik slov od svých učedníků, která by ho potěšila a prolomila příval tmy, jež ho téměř přemáhala. Oči se jim však zavíraly, „*a nevěděli, co by mu řekli*“ (Mk 14,40). Jeho přítomnost je vzbudila. Viděli jeho tvář poznamenanou krvavým potem smrtelného zápasu, a zděsili se. Nedovedli pochopit jeho duševní úzkost. „*Zohavena jest nad jiné lidi osoba jeho, způsob jeho nad syny lidské.*“ (Iz 52,14) *DA 690.1*

Když opustil své učedníky, Ježíš znovu vyhledal své místo a padl na zem, přemožen hrůzou velké temnoty. Lidská přirozenost Syna Božího se chvěla v této hodině strašné zkoušky. Nyní neprosil za své učedníky, aby je neopustila víra, nýbrž za svou pokoušenou, trýzněnou duši. Nadešel hrozný okamžik – chvíle, která rozhodne o osudu světa. Osud lidstva byl na vahách. Ještě teď mohl Kristus odmítnout vypít kalich určený hříšnému člověku. Ještě nebylo pozdě. Mohl si setřít z čela krvavý pot a nechat člověka zahynout v jeho nepravosti. Mohl říci: Ať přestupník nese sám trest za svůj hřích a já se vrátím k svému Otci. Vypije Syn Boží hořký kalich ponížení a smrtelných muk? Podstoupí Nevinný utrpení za následky kletby hříchu, aby spasil viníka? Z bezkrevných rtů Ježíšových rozechvěle splývají slova: „*Můj Otče, nemůže-li mě tento kalich minouti, musím-li jej vypít, staň se tvá vůle!*“ *DA 690.2*

Třikrát se takto modlil. Třikrát se jeho lidská přirozenost zalekla poslední, vrcholné oběti. Nyní však před Vykupitelem světa vyvstává osud lidského pokolení. Kristus vidí, že přestupníci zákona budou muset zahynout, budou-li ponecháni sami sobě. Vidí bezmocnost člověka. Vidí moc hříchu. Slyší bédování a nárek zatraceného světa. Vidí jeho neodvratný osud a rozhoduje se. Zachrání člověka, i kdyby za to musel zaplatit sebevětší cenu. Přijímá svůj krvavý křest, aby jím milióny hynoucích mohly získat věčný život. Opustil nebeské dvory, kde je jen nevinnost, štěstí a sláva, aby spasil jednu ztracenou ovci, jeden svět, který padl hříchem. A od svého poslání neupustí. Stane se smířící obětí za lidstvo, které svévolně upadlo do hříchu. Nyní vane z jeho modlitby jen odevzanost: „*Nemůže-li mě tento kalich minouti, musím-li jej vypít, staň se tvá vůle!*“ *DA 690.3*

Když se takto rozhodl, padl jako mrtvý k zemi, na níž klečel v modlitbách. Kde byli nyní jeho učedníci, aby hlavu svého umdlévajícího Mistra podložili svými dlaněmi a svažili jeho čelo, neskonale více zmučené než čela synů lidských? Spasitel tlačil vinný lis sám a nikdo z lidí s ním nebyl (viz Iz 63,3). *DA 693.1*

Se svým Synem však trpěl Bůh. Andělé sledovali smrtelný zápas Spasitelův. Viděli svého Pána, jak je obklíčen šiky satanských sil a sklíčen strašnou hrůzou. Na nebesích zavládlo ticho. Jediná harfa se neozvala. Kdyby byli smrtelníci mohli spatřit úžas andělů, kteří v němém bolu sledovali, jak Otec odvrací své paprsky světla, lásky a slávy od svého milovaného Syna, byli by lépe pochopili, jak odporný je Bohu hřích. *DA 693.2*

Nepadlé světy a nebeští andělé s největším zájmem sledovali, jak se boj chýlí k svému závěru. Také satan a jeho spřeženci zla, zástupy odpadlíků, sledovali s napětím tuto velkou rozhodnou chvíli v díle vykoupení. Mocnosti dobra a zla čekaly, jaké odpovědi se dostane Kristu na jeho třikrát opakovanou modlitbu. Nebeští andělé toužili pomoci božskému trpiteli, nesměli však tak učinit. Pro Syna Božího nebylo východiska. V této strašné rozhodující chvíli, kdy vše bylo v sázce, kdy tajem-

ný kalich se chvěl v rukou Trpitele, otevřela se nebesa, vyšlehlo světlo a proťalo hroznou tmou této rozhodující hodiny, a mocný anděl, který zastává u Boha místo, z něhož odpadl satan, přistoupil ke Kristu. Anděl nepřišel, aby odebral kalich z ruky Kristovy, přišel, aby dodal Kristu síly ho vypít a aby ho ujistil o lásce Otcově. Přišel posílit božského prosebníka v lidském těle. Ukázal mu otevřená nebesa a poukázal na duše, jež budou spaseny skrze jeho utrpení. Ujistil ho, že jeho Otec je větší a mocnější než satan, že jeho smrt bude znamenat úplnou porážku satanovu a že království tohoto světa bude dáno svatým Nejvyššího. Řekli mu, že až uvidí výsledek svého úsilí, bude spokojen, neboť uvidí zástupy lidí spasených, spasených navěky. DA 693.3

Kristův smrtelný zápas sice neskončil, ale sklíčenost a malomyslnost ho opustila. Bouře se sice ani v nejmenším nezmírnila, ale tomu, proti němuž se rozpoutala, se dostalo posílení, aby snesl její zuřivost. Vyšel z bouře klidný a vyrovnaný. Nebeský mír se rozhostil na jeho zkrvavené tváři. Snesl to, co by nikdy nemohla snést žádná lidská bytost; neboť okusil utrpení smrti za všechny lidi. DA 694.1

Spící učedníci se náhle probudili světlem obklopujícím Spasitele. Spatřili anděla sklánějícího se nad modlícím se Mistrem. Viděli ho, jak pozvedá hlavu Spasitelovu ke své hrudi a ukazuje k nebi. Slyšeli jeho hlas, který zněl jako nejsladší hudba, když pronášel slova útěchy a naděje. Učedníci si vzpomněli na výjev na hoře proměnění. Vzpomněli si na slávu, která obklopila Ježíše v chrámě, a na hlas Boží, který promluvil z oblaku. Nyní se táž sláva zjevila znovu a učedníci se přestali strachovat o svého Mistra. Kristus byl v péči Boží; byl seslán mocný anděl, aby ho ochraňoval. Pak na unavené učedníky znovu přišla podivná strnulost, která je přemohla. A Ježíš je opět našel spící. DA 694.2

Zarmouceně na ně pohlédl a pravil: „*Spěte tedy dál a odpočívajte! Hle, přiblížila se hodina: Syn člověka je vydáván do rukou hříšníkům.*“ (Mt 26,45) DA 694.3

Právě když pronášel tato slova, zaslechl zvuk kroků lidí, kteří ho hledali, a pravil: „*Vstaňte, pojdme! Hle zrádce je blízko!*“ (Mt 26,46) DA 694.4

Ani stopy po předcházejícím zápase nebylo vidět na jeho tváři, když Ježíš vystoupil, aby se střetl se svým zrádcem. Postavil se před své učedníky a řekl: „*Koho hledáte?*“ Odpověděli: „*Ježíše Nazaretského!*“ Ježíš odpověděl: „*To jsem já.*“ (J 18,4.5) Když byla vyřčena tato slova, postavil se mezi Ježíše a zástup lidí anděl, který před chvílí posloužil Ježíši. Božské světlo osvítilo tvář Spasitelovu a přikryl ho stín ve tvaru holubice. V přítomnosti této božské slávy nemohl krvežíznivý dav vydržet ani okamžik. Všichni se zapotáceli a ucouvli. Kněží, starší, vojáci, dokonce i Jidáš padli na zem jako mrtví. DA 694.5

Anděl zmizel a světlo se rozplynulo. Ježíš měl možnost uprchnout, avšak zůstal, klidný a vyrovnaný. Jako ten, jemuž se dostalo slávy, tu stál uprostřed tohoto zatvrzelého davu, nyní bezmocně ležícího u jeho nohou. Učedníci tomu přihlíželi, oněmělí údivem a posvátnou bázní. DA 694.6

Brzy se však všechno změnilo. Dav se zdvihl. Římští vojáci, kněží a Jidáš obklopili Krista. Zdálo se, že se stydí za svou slabost a že se bojí, že by jim mohl ještě uniknout. Znovu jim Vykupitel položil otázku: „*Koho hledáte?*“ Dostalo se jim důkazu, že ten, kdo stojí před nimi, je Syn Boží, avšak nechtěli se dát přesvědčit. Na otázku „*Koho hledáte?*“ opět odpověděli: „*Ježíše Nazaretského!*“ Na to Spasitel pravil: „*Řekl jsem vám přece, že jsem to já. Hledáte-li mne, nechte tyto odejít,*“ a přitom ukázal na své učedníky. Věděl, jak slabá je jejich víra a chtěl je uchránit pokušením a zkouškou. Pro ně byl ochoten obětovat se sám. DA 695.1

Zrádce Jidáš nezapomněl na svou úlohu, kterou měl zahrát. Když dav vtrhl do zahrady, vedl ho Jidáš, následovaný nejvyšším knězem. Pronásledovatelům Ježíšovým udal toto znamení: „*Koho políbím, ten je to; zmocněte se ho!*“ (Mt 26,48) Nyní však předstírá, že nemá s davem nic společného. Přistupuje k Ježíši a bere ho za ruku jako důvěrný přítel. Zdraví ho slovy: „*Bud' zdrav, Rabbi,*“ několikrát ho políbí a nutí se k slzám, jako by s ním cítil v jeho nebezpečí. DA 695.2

Ježíš mu pravil: „*Příteli, nač jsi přišel?*“ (Mt 26,50) Jeho hlas se zachvěl žalem, když řekl: „*Jidáš, políbením zraňuješ Syna člověka?*“ (L 22,48) Tato otázka měla otrást svědomím zrádce a dotknout se jeho zarputilého srdce; avšak čest, věrnost a lidský cit již Jidáš neznal. Stál tu troufale a vyzývavě a nejevil ochotu slitovat se. Oddal se satanovi a neměl síly mu vzdorovat. Ježíš neodmítl políbení zrádce. DA 696.1

Dav nabyl odvahy, když viděl, že se Jidáš dotkl toho, jemuž se ještě před chvílí dostalo před jejich zraky nebeské slávy. Teprve nyní se lidé chopili Ježíše a chtěli spoutat ty předražené ruce, které vždy konaly jen dobro. *DA 696.2*

Učedníci si mysleli, že jejich Mistr nestrpí, aby byl jat. Vždyť táž moc, která tento zástup lidí ochromila, je mohla učinit bezmocnými, dokud Ježíš a jeho druzi neprchnou. Byli zklamáni a rozhořčeni, když spatřili provazy, jimiž měly být spoutány ruce toho, jehož tak milovali. Petr v návalu hněvu prudce tasil meč a snažil se bránit svého Mistra, uťal však jen ucho služebníku nejvyššího kněze. Když Ježíš viděl, co se stalo, uvolnil si ruce, ač je římsí vojáci pevně drželi, a pravil: *„Nechte toho!“* (L 22,51), dotkl se uťatého ucha a ucho bylo okamžitě zdravé. Potom řekl Petrovi: *„Zastrč zase svůj meč na místo! Neboť všichni, kteří se chápou meče, mečem zahynou. Či myslíš, že nemohu prositi svého Otce, aby mi poslal hned více než dvanáct pluků andělů?“* – jeden pluk pro každého z učedníků. Proč tedy, pomysleli si učedníci, nezachrání Ježíš sebe a nás? Na nevyčtenou otázku Ježíš odpověděl: *„Ale jak by se pak splnila Písma, že se tak musí stát?“* (Mt 26,52-54) *„Což nemám píti číši, kterou mi dal Otec?“* (J 18,11) *DA 696.3*

Úřední důstojnost nezabránila židovským vůdcům v tom, aby se zúčastnili pronásledování Ježíše. Jeho zatčení bylo příliš důležité, než aby je mohli svěřit podřízeným. Lstiví kněží a starší se připojili k chrámové stráži a k lůze, kterou Jidáš zavedl do Getsemane. Jaká to společnost pro tyto hodnostáře – chátka chtivá vzrušení, vyzbrojená všemožnými nástroji, jako kdyby pronásledovala dravou zvěř! *DA 696.4*

Kristus se obrátil ke kněžím a starším a upřel na ně svůj pronikavý pohled. To, co jim řekl, jistě nezapomenou, pokud budou žít. Jeho slova byla jako ostré šípy Všemohoucího. Důstojně jim pravil: Vyšli jste na mě s meči a klacky jako na zloděje nebo lupiče. Denně jsem sedával v chrámě a učil. Měli jste možnost chopit se mě, ale neučinili jste tak. Noc je pro tento čin příhodnější. *„Toto je vaše hodina a moc temnosti.“* (L 22,53) *DA 697.1*

Učedníci byli zděšeni, když viděli, že Ježíš se nechává zajmout a spoutat. Byli pohoršeni tím, že strpí, aby tak ponižovali jeho i je. Nedovedli pochopit jeho počínání a měli mu za zlé, že se vydal lůze. Byli rozzlobeni a měli strach. Petr navrhl, aby se zachránili sami. Na jeho návrh Krista *„všichni učedníci opustili a utekli“* (Mt 26,56). Kristus však tento útek předpověděl. *„Hle,“* pravil tehdy, *„blíží se hodina, ano, již přišla, kdy se rozprchnete každý do svého domu a mne necháte samotného. Ale nejsem samotný, poněvadž Otec je se mnou.“* (J 16,32) *DA 697.2*

75. Před Annášem a před Kaifášovým soudem

Hnali Ježíše přes potok Kedron, kolem zahrad a olivových hájů a pak tichými ulicemi spícího města. Bylo po půlnoci a výkřiky hlučícího davu, který provázel Krista, zněly ostře v nočním tichu. Spasitel, spoutaný a pečlivě střežený, kráčel namáhavě a s obtížemi. Jeho věznitelé však spěchali, aby s ním byli co nejdříve v paláci Annáše, bývalého nejvyššího kněze. *DA 698.1*

Annáš byl hlavou úřadující kněžské rodiny a z úcty ke svému stáří byl lidem uznáván za nejvyššího kněze. Lidé vyhledávali jeho rady a řídili se jimi jako hlasem Božím. Jako první musí vidět Ježíše jako zajatce kněžské moci. Musí být při výslechu vězně, protože byly obavy, že méně zkušený Kaifáš, by mohl selhat a zmařit cíl, který sledují. Musí být při této příležitosti využito jeho obratnosti, prohnatosti a bystrosti, neboť Kristovo odsouzení musí být za všech okolností prosazeno. *DA 698.2*

Kristus měl být formálně vyšetřován před veleradou; před Annášem měl být podroben předběžnému výslechu. Za římské správy nemohla velerada trestat smrtí. Mohla jen vyslechnout vězně a vynést rozsudek, který musel být potvrzen římskými úřady. Proto bylo nutno vznést proti Kristu takovou obžalobu, aby ho Římané pokládali za zločince. Musí být nalezeno takové obvinění, které by Krista odsoudilo i v očích Židů. Nemálo kněží a předních mužů bylo Kristovým učením přesvědčeno a jen ze strachu před vyobcováním se k němu nehlásili. Kněží se dobře pamatovali na Nikodémovu otázku: „*Smí podle našeho zákona býti odsouzen člověk, dokud se nevyslechne a nezjistí se, co dělá?*“ (J 7,51) Tato otázka načas zmařila plány velerady, po jejím položení se tehdy velerada rozešla. Josef z Arimatie a Nikodém nebyli sice nyní pozváni, avšak byli tu jiní, kteří by se mohli odvážit zastat se spravedlnosti. Výslech musí být veden tak, aby sjednotil členy velerady proti Kristu. Kněží chtěli vznést dvojí obvinění. Dokáže-li se, že Ježíš je rouhač, budou ho moci odsoudit Židé. Bude-li usvědčen ze vzpoury, budou ho soudit Římané. Annáš se nejprve snažil zjistit, zda je oprávněné druhé obvinění. Vypytał se Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení a doufal, že vězeň řekne něco, z čeho by mohl vycházet. Myslel si, že ho přiměje k výroku, který ukáže, že usiloval o založení tajné společnosti, jejímž cílem bylo zřídit nové království. Pak by ho kněží mohli vydat Římanům jako rušitele pokoje a původce povstání. *DA 698.3*

Kristus znal záměr kněze, četl v něm jako v otevřené knize. Jako by četl v nejtajnějších zákoutích duše svého vyšetřovatele, odmítl Ježíš obvinění, že mezi ním a jeho následovníky je nějaké tajné srozumění, nebo že je svolává potají a vskrytu, aby skryl své plány. Jeho úmysly a jeho učení nejsou tajné. „*Mluvil jsem veřejně světu,*“ pravil. „*Vždycky jsem učil v synagóze a ve svatyni, kde se scházejí všichni Židé, a nic jsem nemluvil v tajnosti.*“ (J 18,20) *DA 699.1*

Spasitel tím srovnával svůj způsob činnosti se způsoby svých žalobců. Po měsíce ho pronásledovali, snažíce se ho přistihnout a postavit před tajný soud, kde by za použití krivé přísahy dosáhli toho, čeho nemohli dosáhnout čestným způsobem. Nyní svůj úmysl uskutečňovali. Půlnoční přepadení za pomoci lůzy, vysmívání a tupení, ještě než byl odsouzen, ba dokonce než byl obviněn, to byl jejich způsob jednání, nikoli Kristův. Jejich počínání bylo porušením zákona. Podle zákonů, které sami vydali, se s každým mělo zacházet jako s nevinným, dokud mu nebyla dokázána vina. Jednání kněží tedy odsuzovaly zákony, které sami vydali. *DA 699.2*

Ježíš se obrátil k vyšetřujícímu a pravil: „*Proč se mne ptáš?*“ (J 18,21) Což kněží a přední mužové neposílali zvědy, aby sledovali každé jeho hnutí a zaznamenávali každé jeho slovo? Což nebyli zvědové na každém shromáždění lidu a nedonášeli kněžím zprávy o všem, co kde hlásal a konal? „*Zeptej se těch, kteří slyšeli, co jsem jim mluvil,*“ odpověděl Ježíš. „*Hle, ti vědí, co jsem řekl.*“ (J 18,21) *DA 699.3*

Rozhodnost odpovědi Annáše umlčela. Z obavy, aby Kristus nepoznamenal ke způsobu jeho jednání něco, co by mělo raději zůstat utajeno, už dále nic neřekl. Jeden z jeho úředníků se rozzlobil, když viděl, že Annáš umkl, a udeřil Krista do tváře se slovy: „*Tak odpovídáš veleknězovi?*“ (J 18,22) *DA 700.1*

Kristus klidně odpověděl: „*Řekl-li jsem něco špatného, vydej svědectví, že je to špatné. Pakli jsem mluvil dobře, proč mě biješ?*“ (J 18,23) Z jeho slov neplanula touha po odvetě. Jeho klidná odpověď vycházela z čistého srdce, trpělivého a laskavého, které se nedá k ničemu strhnout. *DA 700.2*

Kristus velice trpěl tupením a urážkami. Od bytosti, jež stvořil a pro něž přinášel nekonečnou oběť, se mu nyní dostalo potupy. Jeho utrpení odpovídalo dokonalosti jeho svatosti a jeho nenávisti k hříchu. Zkouška, kterou mu připravili lidé jednající jako nepřátelé, byla pro něho nepřetržitou obětí. Vše se v něm bouřilo při vědomí, že je obklopen lidskými bytostmi ovládanými satanem. Přitom věděl, že pouhým zábleskem své božské síly by mohl v mžiku srazit své kruté mučitele v prach. To mu zkoušku ještě ztrpčovalo. *DA 700.3*

Židé očekávali, že Mesiáš se zjeví v plném lesku a okázalosti. Očekávali od něho, že jediným projevem své vševládne vůle změní směr myšlení lidí a vynutí si od nich uznání své svrchovanosti. Věřili, že tak dosáhne svého povýšení a pak ukojí jejich ctižádostivé naděje. Proto nyní, když byl vystaven tak opovržlivému jednání, byl Kristus v silném pokušení projeviti svou božskost. Pouhým slovem, pouhým pohledem mohl donutit své trýznitele, aby uznali, že je Pánem nad králi a vládci, nad kněžími a chrámem. Patřilo však k jeho těžké zkoušce zůstat v postavení, jež si vyvolil, v postavení člověka. *DA 700.4*

Nebeští andělé byli svědky každého pohybu namířeného proti jejich milovanému Veliteli. Toužili po tom, aby mohli Krista vysvobodit. Z vůle Boží jsou andělé všemocní. Jednou pobili na rozkaz Kristův za jedinou noc sto pětasedmdesát tisíc vojáků asyrské armády. Jak snadno mohli andělé, přihlížející hanebnému týrání Krista, dát průchod svému rozhořčení a zahubit protivníky Boží! Nedostali však rozkaz, aby tak učinili. Ten, jenž mohl odsoudit své nepřátele k smrti, snášel jejich krutost. Jeho láska k Otci a jeho slib daný před stvořením světa, že vezme na sebe hřích, ho vedly k tomu, že snášel bez reptání surové zacházení těch, které přišel zachránit. Bylo součástí jeho poslání, aby snášel jako člověk všechny posměšky a urážky, které si jen lidé dovedou vymyslet. Jediná naděje lidstva spočívala v tom, že Kristus snese všechno, co bude muset vytrpět z rukou lidí. *DA 700.5*

Kristus neřekl nic, co by mohlo jeho žalobcům poskytnout nějakou záminku, aby proti němu zakročili; přesto byl spoután na znamení, že je souzen. Bylo však třeba alespoň předstírat, že se postupuje spravedlivě. Bylo nutno zachovat aspoň formu zákonného řízení. To chtěly úřady urychlit. Věděly, jaké účte se Ježíš těší u lidí, a obávaly se, že by mohlo dojít k pokusu o jeho vysvobození, kdyby se zpráva o jeho zatčení rozšířila. Kdyby vyšetřování a rozsudek nebyly provedeny najednou, muselo by být vše odloženo o týden, protože jsou velikonoční svátky. To by mohlo zmařit jejich plány. Úřady si byly vědomy, že provedení rozsudku závisí z velké části na náladě davu a především jeruzalémské spodiny. Kdyby se provedení o týden odložilo, vzrušení by utichlo a třeba by došlo ke zvratu. Rozvážnější část lidí se postaví za Krista, mnozí vystoupí se svědectvím na jeho obranu a budou mluvit o mocných skutcích, které vykonal. To vyvolá v lidu odpor proti veleradě. Její postup bude odsouzen, Ježíš bude vysvobozen a zástupy ho budou znovu uctívat. Kněží a přední mužové se proto rozhodli, že dříve než své úmysly rozhlásí, vydají Ježíše do rukou Římanů. *DA 703.1*

Nejprve však bylo třeba najít nějaké obvinění. Dosud nenašli žádné. Annáš nařídil, aby Ježíše odvedli ke Kaifášovi, Kaifáš patřil k saduceům, z nichž většina byla nyní úhlavními nepřáteli Ježíšovými. Kaifáš sám, ač se mu nedostávalo povahové pevnosti, byl právě tak přísný, bezcitný a bezohledný jako Annáš a jistě použije všech prostředků, aby Ježíše zahubil. Bylo časně ráno, ještě za tmy, když se za světla pochodní a luceren odebrali ozbrojenci se svým vězněm k paláci velekněze. Zde pak, zatímco se scházeli členové velerady, vyslechl Annáš a Kaifáš znovu Ježíše, opět však bezvýsledně. *DA 703.2*

Když se rada shromáždila v soudní síni, zaujal Kaifáš své místo předsedajícího. Po obou stranách seděli soudci a ti, kteří měli na vyšetřování zvláštní zájem. Stolicí velekněze střežili římsí vojáci. Před stolicí stanul Ježíš. Na něho se upřely zraky všech přítomných. Napětí v síni je obrovské. Z celého davu toliko Ježíš je klidný a vyrovnaný. Zdá se, jakoby celé ovzduší kolem něho bylo prosyceno svatostí. *DA 703.3*

Kaifáš se díval na Ježíše jako na svého soupeře. Skutečnost, že lidé dychtili slyšet Spasitele a byli ochotni přijmout jeho učení, vyvolala ve veleknězi nízkou žárlivost. Když však Kaifáš nyní hleděl na vězně, nemohl se ubránit obdivu, jak vznešeně a důstojně se chová. Začal podléhat

přesvědčení, že tento Muž má něco společného s Bohem. Vzápětí však s pohrdáním zapudil tuto myšlenku. A hned posměšným a zpupným hlasem žádal, aby Ježíš před nimi předvedl jeden ze svých mocných divů. Jeho slova však Spasitel jakoby nevnímal. Lid srovnával podrážděné a zlobné počínání Annáše a Kaifáše s klidným a vznešeným chováním Ježíšovým. I v myslech tohoto zatvrzelého davu vyvstávala otázka: Může být tento muž s božským zevnějškem souzen jako zločinec? DA 704.1

Kaifáš vycítil tento vliv a uspíšil výslech. Nepřátelé Ježíšovi byli velmi znepokojení. Snažili se Ježíše odsoudit, ale nevěděli, jak toho dosáhnout. Rada sestávala z farizeů a saduceů. Mezi nimi byla vzájemná nevraživost a stálé rozpory; některých sporných otázek se raději ani nedotýkali z obavy, aby nedošlo k hádce. Několika slovy mohl Ježíš roznítit zaujetí jedněch proti druhým, a tím odvrátit jejich hněv od sebe. Kaifáš to věděl a chtěl zabránit rozdmýchání sporu. Bylo mnoho svědků, kteří by mohli dokázat, že Kristus obviňoval kněze a zákoníky a že je nazval pokrytci a vrahy; nebylo však vhodné tyto svědky předvolávat. Saduceové totiž při svých rozepřích s farizeji používali podobných výrazů. A takové svědectví by nezapůsobilo na Římány, kteří sami nesnášeli okázalost farizeů. Bylo dostatek důkazů, že Ježíš nedbal židovských tradic a že mluvil neuctivě o mnohých židovských nařízeních; v otázce tradic byli však farizeové a saduceové navzájem v ostrém rozporu, a tak ani tento důkaz by na Římány nezapůsobil. Obvinít Krista z porušování soboty se nepřátelé Kristovi neodvažovali, protože důkladné vyšetření by ukázalo, jaké to dílo Kristus konal. Kdyby se začalo mluvit o Kristovu zázračném uzdravování, kněží by prohráli všechno. DA 705.1

Byli podplaceni falešní svědkové, kteří obvinili Ježíše, že podněcoval ke vzpouře a chtěl zřídit zvláštní vládu. Jejich svědectví se však ukázalo jako zmatené a rozporné. Při výslechu přerušovali své vlastní výpovědi. DA 705.2

Hned na počátku svého působení Kristus pravil: „*Zbořte tento chrám, a já jej zbuduji ve třech dnech.*“ Obraznou řečí proroctví předpověděl Kristus svou vlastní smrt a své vzkříšení. „*Mluvil o chrámu svého těla.*“ (J 2,19.21) Židé však tato slova chápali v jejich doslovném smyslu, jako by se týkala chrámu v Jeruzalémě. Ze všeho, co Kristus kdy pravil, nemohli kněží až na tento výrok najít nic, čeho by mohli proti němu použít. Doufali, že se jim podaří těchto slov využít ke svému prospěchu. Římané se podíleli na stavbě a zařízení chrámu a byli na něj velice pyšní; kdokoli by se o něm nešetně zmínil, vyvolal by tím jejich hněv. Chrám byl tedy společnou věcí Římanů a Židů, farizeů i saduceů, všichni jej měli ve velké úctě. Našli se dva svědkové, jejichž svědectví nebyla tak rozporná jako svědectví ostatních svědků. Jeden z nich, který byl podplacen, aby obvinil Ježíše, prohlásil: „*Tento člověk pravil: Mohu zbořit Boží chrám a zbudovati jej ve třech dnech.*“ (Mt 26,61) Tak byla překroucena slova Kristova. Kdyby je byli před soudem opakovali přesně tak, jak je Ježíš vyřkl, nemohla by ho za ně odsoudit ani velerada. Kdyby byl Ježíš pouhým člověkem, jak to tvrdili Židé, dal by se jeho výrok vyložit jako projev nerozumnosti a vychloubačnosti, nedal by se však pokládat za rouhačství. Ani překroucena falešnými svědky neobsahovala jeho slova nic, co by Římané mohli pokládat za zločin hodný smrti. DA 705.3

Trpělivě naslouchal Ježíš odporujícím si svědectvím. Ani jediné slovo nepronесl na svou obhajobu. Nakonec jeho žalobci nevěděli, jak dál, octli se v koncích a zuřili. Vyšetřování nepostupovalo kupředu; zdálo se, že jejich úklad se setká s nezdarem. Kaifáš byl zoufalý. Zbývalo jediné; přimět Krista, aby se odsoudil sám. Velekněz povstal ze soudní stolice, tvář zrůzněnou hněvem, jeho hlas a chování prozrazovaly, že by obžalovaného, stojícího před ním, nejraději zabil, kdyby to bylo v jeho moci. „*Nic neodpovídáš?*“ zvolal. „*Co znamená to, co tito proti tobě svědčí?*“ (Mt 26,62) DA 706.1

Ježíš setrval v mlčení. „*Pokutován jest i strápen, však neotevřel úst svých. Jako beránek k zabití veden byl, a jako ovce před těmi, kdož ji stříhou, oněměl, aniž otevřel úst svých.*“ (Iz 53,7) DA 706.2

Nakonec Kaifáš pozvedl svou pravici k nebi a oslovil Ježíše po způsobu slavné přísahy: „*Zapřísahám tě při živém Bohu: Řekni mi, zda-li jsi Kristus, Syn Boží!*“ (Mt 26,63) DA 706.3

Po této výzvě už Kristus nemohl zachovat mlčení. Byl čas, kdy bylo dobře mlčet, a čas, kdy bylo třeba promluvit. Nepromluvil, dokud nebyl přímo dotázán. Byl si vědom toho, že odpoví-li teď, bude to znamenat jistou smrt. Výzvu však přednesl nejvyšší uznávaný představitel národa, a to ve jménu Nejvyššího. Kristus nechtěl zanedbat patřičnou úctu k zákonu. A nadto šlo o jeho vlastní

vztah k Otci. Bude muset jasně prohlásit, jaká je jeho povaha a jeho poslání. Kdysi pravil Ježíš svým učedníkům: „*Ke každému, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi.*“ (Mt 10,32) Nyní ukázal toto naučení na svém vlastním příkladě. DA 706.4

Každý v síni napjatě poslouchal a upřeně sledoval Kristovu tvář, když odpověděl: „*Tak jsi pravil!*“ Zdálo se, že jeho bledou tvář osvítilo nebeské světlo, když pravil dále: „*Ale pravím vám: Brzy uvidíte Syna člověka seděti po pravici moci a přicházeti na nebeských oblacích.*“ (Mt 26,64) DA 707.1

Na okamžik problesklo božství Kristovo jeho lidským zjevem. Velekněz se zachvěl před pronikavým pohledem Spasitelovým. Zdálo se mu, že tento pohled proniká do jeho nejskrytějších myšlenek a propaluje se až do srdce. Až do své smrti nezapomene na tento zkoumavý pohled stíhaného Syna Božího. DA 707.2

„*Brzy,*“ pravil Ježíš, „*uvidíte Syna člověka seděti po pravici moci a přicházeti na nebeských oblacích.*“ Těmito slovy vyličil Kristus opak toho, co se právě odehrávalo. On, Pán života a slávy, bude sedět po pravici Boží. Bude Soudcem vši země a proti jeho rozhodnutí nebude odvolání. Tehdy všechno tajné bude zjeveno ve světle tváře Boží a nad každým bude vynesena rozsudek podle jeho skutků. DA 707.3

Kristova slova velekněze polekala. Pomyšlení, že bude vzkříšení mrtvých, kdy všichni stanou před stolicí Boží a budou odměněni podle svých skutků, bylo pro Kaifáše strašné. Nechtěl věřit, že bude někdy souzen podle svých skutků. V mysli mu proběhl sled výjevů posledního soudu. Na okamžik spatřil strašnou podívanou, jak hroby vydávají své mrtvé s tajemstvími, o nich věřil, že zůstanou navždy skrytá. Na okamžik se mu zazdalo, že stojí před věčným Soudcem a že jeho oko, je-li muž nic neunikne, čte v jeho duši a vynáší na světlo tajemství, o nichž si myslel, že zůstanou navždy utajená. DA 708.1

Vidění velekněze pominulo. Slova Kristova zasáhla jeho, saduceje, na nejcitlivějším místě. Kaifáš popíral učení o vzkříšení, o soudu a budoucím životě. Posedla ho přímo ďábelská zběsilost. Což může připustit, aby tento muž, který stojí před ním jako obžalovaný, napadal jeho názory, které tak rád hájí? Roztrhl své roucho, aby všechen lid viděl jeho zděšení, a žádal, aby obviněný byl bez dalšího řízení odsouzen pro rouhání. „*Nač ještě potřebujeme svědků?*“ pravil. „*Hle, nyní jste slyšeli rouhání! Co myslíte?*“ (Mt 26,65) A všichni Krista odsoudili. DA 708.2

K tomu, co učinil, svedlo Kaifáše přesvědčení spolu s hněvem. Zlobil se sám na sebe, že uvěřil Kristovým slovům, a místo aby přijal hlubokou pravdu, místo aby si roztrhl vlastní srdce a vyznal, že Ježíš je Mesiáš, roztrhl své kněžské roucho na znamení rozhodného odporu. Tento čin měl hluboký význam. Kaifáš si ho však neuvědomoval. Tímto činem, kterým chtěl zapůsobit na soudce a zajistit Kristovo odsouzení, odsoudil velekněz sám sebe. Podle zákona Božího ztratil právo být dále knězem. Vynesl nad sebou rozsudek smrti. DA 708.3

Veleknězi nebylo dovoleno roztrhnout roucho. Podle zákona levitů to bylo zakázáno pod trestem smrti. Za žádných okolností a při žádné příležitosti nesměl kněz roztrhnout své roucho. Židé měli zvyk roztrhnout roucho při smrti přítele, kněží se však nesměli tímto zvykem řídit. Výslovný příkaz o tom dal Kristus Mojžíšovi (viz Lv 10,6). DA 708.4

Vše, co nosil kněz, muselo být neporušené a bez závady. Skvostná obřadní roucha představovala povahu velkého vzoru – Ježíše Krista. Bůh může přijmout věci jen dokonalé, ať jde o šat, chování, slova i ducha. Bůh je svatý a jeho sláva a dokonalost se musí zračit v službě na zemi. Jen dokonalost může správně zobrazit svatost nebeské služby. Smrtelný člověk si směl roztrhnout srdce tím, že projevil kajícnost a pokoru. To Bůh uznával. Kněžské roucho však roztrhnout nesměl, neboť to kazilo představu o nebeských věcech. Velekněz, který se odvážil vykonávat svůj svatý úřad a konat službu ve svatyni v roztrženém rouše, byl pokládán za odpadlíka, který se odtrhl od Boha. Roztržením svého roucha se sám zbavil poslání být zástupcem Božím. Bůh ho už neuznával za kněze, který mu slouží. Jednání, kterého se dopustil Kaifáš, svědčilo o lidském hněvu, o lidské nedokonalosti. DA 709.1

Roztržením svého roucha neuznal Kaifáš zákon Boží a jednal podle způsobu lidí. Podle zákona, který ustanovili lidé, mohl kněz v případě rouhačství roztrhnout své roucho jako výraz své ošklivosti z hříchu, aniž se tím provinil. Zákon Boží tak byl nahrazen zákony lidskými. DA 709.2

Každé hnutí velekněze lid bedlivě sledoval a Kaifáš se domníval, že roztržením roucha veřejně projeví svou zbožnost. Avšak tímto činem, který měl být obžalobou Krista, potupil toho, o němž Bůh pravil: „*Jméno mé jest uprostřed něho.*“ (Ex 23,21) Sám se dopustil rouhačství. Soudil Krista jako rouhače, a sám stál před soudem Božím. *DA 709.3*

Když Kaifáš roztrhl své roucho, naznačil tímto svým činem, jaký postoj pak židovský národ jako národ zaujme vůči Bohu. Lid, jenž se kdysi těšil přízni Boží, se začal od Boha odlučovat a rychle se stával lidem, který už nepatřil Hospodinu. Když Kristus na kříži zvolal: „*Dokonáno jest!*“ (J 19,30) a chrámová opona se roztrhla na dvě části, prohlásil svatý Strážce, že židovský národ zavrhl toho, jenž byl tím, jehož všechny jejich symboly naznačovaly, jenž byl podstatou všech jejich symbolů. Izrael byl odloučen od Boha. Právem si pak Kaifáš mohl roztrhnout své obřadní roucho, které bylo symbolem toho, že je zástupcem hlavního Velekněze, neboť toto roucho už přestalo mít tento význam pro něho i pro lid. Právem mohl velekněz roztrhnout své roucho v hrůze nad sebou a nad národem. *DA 709.4*

Velerada se vyslovila pro to, že Ježíš je hoden smrti. Vyslýchat vězně v noci však bylo v rozporu se židovským zákonem. Mělo-li být odsouzení zákonné, muselo být provedeno za denního světla a před všemi členy rady. Přesto se se Spasitelem jednalo jako s odsouzeným zločincem, přesto byl vydán potupě nízkého a sprostého davu. Palác velekněze stál uprostřed otevřeného nádvoří, na němž se shromáždili vojáci a lidé. Když byl Ježíš veden přes toto nádvoří na strážnici, slyšel ze všech stran, jak si lidé tropí posměšky z toho, že je Synem Božím. Pošklebovali se jeho slovy, že bude „*seděti po pravici moci*“ a že přijde „*na nebeských oblacích*“. Když ho přivedli na strážnici, aby tam čekal na zákonný soud, přestali mu poskytovat ochranu. Nevědomý dav, který před tím viděl, jak nelítostně se s ním jednalo před radou, si myslel, že si může dovolit projevit nyní všechny své ďábelské vlastnosti. Kristova pravá ušlechtilost a jeho božské chování je popouzelo k šílenému řádění. Jeho pokora, jeho nevinnost, jeho svrchovaná trpělivost je plnila nenávistí hodnou satana. Milosrdenství bylo pošlapáno, spravedlnost rozdupána. Ještě nikdy se s žádným zločincem nezacházelo tak nelidským způsobem jako se Synem Božím. *DA 710.1*

Ještě větší bolest však rvala Ježíšovo srdce; ránu, která mu způsobila největší bolest, nezpůsobila ruka nepřitele. Zatímco stál při výslechu před Kaifášem a byl terčem posměchu, zrazoval ho jeden z jeho vlastních učedníků. *DA 710.2*

Když opustili svého Mistra v zahradě Getsemanské, odvážili se dva z učedníků zpovzdálí sledovat dav, který se zmocnil Ježíše. Byl to Petr a Jan. Kněží poznali Jana jako známého učedníka Ježíšova a vpustili ho do soudní síně, protože doufali, že až uvidí pokoření svého Učitele, bude se vysmívat tomu, že takový by mohl být Synem Božím. Jan se přimluvil za Petra a tak i Petr mohl vstoupit do síně. *DA 710.3*

Na nádvoří byl zapálen oheň, neboť bylo před úsvitem, kdy bývá největší chladno. Kolem ohně se sešla skupina lidí a Petr se k nim beze všeho připojil. Nechtěl, aby poznali, že je učedníkem Ježíšovým. Vmísil se nenápadně mezi lidi a doufal, že ho budou pokládat za jednoho z těch, kteří přivedli Ježíše do síně. *DA 710.4*

Když však zář ohně padla na Petrovu tvář, vrhla na něho žena stojící u dveří pátravý pohled. Všimla si, že přišel s Janem, povšimla si jeho sklíčeného výrazu a pomyslela si, že by to mohl být Ježíšův učedník. Žena byla služebnicí v Kaifášově domácnosti a chtěla se to dozvědět. I zeptala se Petra: „*Nejsi ty také z učedníků tohoto člověka?*“ (J 18,17) Otázka Petra ohromila a znepokojila; zraky všech se hned upřely na něho. Dělal, jako když jí nerozumí; žena se však nedala odbýt a řekla těm, kteří stáli kolem ní, že tento muž býval s Ježíšem. Petr cítil, že musí odpovědět, a řekl vztekle: „*Neznám ho, ženo.*“ (L 22,57) Tak Krista zapřel poprvé, a kohout vzápětí zakokrhál. Ó Petře, jak brzy se stydíš za svého Mistra, jak brzy zapíráš svého Pána! *DA 710.5*

Učedník Jan se po vstupu do soudní síně nepokoušel utajit, že je následovníkem Kristovým. Nevnímá se mezi neurvalce, kteří uráželi jeho Mistra. Nikdo se ho na nic nevyptával, neboť se nevydával na někoho jiného, a proto nebudil podezření. Vyhledal si opuštěnější místo, kde nebyl vystaven pozornosti davu, odkud však měl k Ježíši pokud možno co nejbližší. Odtud mohl vidět a slyšet všechno, co se dělo při výslechu jeho Pána. *DA 711.1*

Petr netušil, že se pozná, kdo vlastně je. Tím, že předstíral nezáujatost, octl se na straně nepřítele a stal se snadnou kořistí pokušení. Kdyby byl povolán k tomu, aby bojoval za svého Mistra, byl by statečným vojákem; když však na něho s posměchem ukázali prstem, projevil se jako zbabělec. Mnozí, kdož se nelekají bojovně vystoupit za svého Pána, zapírají svou víru, jsou-li pro ni vystaveni posměchu. Sdružují se s těmi, jimž by se měli vyhýbat, a tím se dostávají na cestu pokušení. Vyzývají nepřítele, aby je pokoušel, a pak říkají a konají to, čím by se za jiných okolností nikdy neprovinili. Učedník Kristův, který v naší době zapírá svou víru ze strachu před pronásledováním nebo pokáráním, zapírá svého Pána právě tak, jako ho zapřel Petr v soudní síni. DA 712.1

Petr dělal, jako by nejevil zájem o výslech svého Mistra; v srdci se však rmoutil, když slyšel krutý posměch a viděl týrání, jemuž byl vystaven. Více ho však překvapovalo a zlobilo, že Ježíš tak pokořuje sebe a své následovníky tím, že takové jednání snáší. Aby utajil své pravé pocity, pokusil se přidat se k pronásledovatelům Ježíšovým v jejich nemístných žertech. Byl však přitom nesvůj. Jednal proti své přirozenosti; chtěl mluvit nezúčastněně, nemohl však potlačit pocit rozhořčení nad tupením svého Mistra. DA 712.2

Tak na sebe upozornil podruhé a znovu byl obviněn, že je následovníkem Ježíšovým. Petr nyní odpřisáhl: „*Neznám toho Člověka.*“ (Mt 26,72) Pak se mu dostalo ještě další příležitosti. Hodinu nato mu jeden ze služebníků velekněze, jenž byl blízkým příbuzným muže, kterému Petr utál ucho, položil otázku: „*Cožpak jsem tě neviděl v zahradě s ním?*“ „*Opravdu, jsi z nich! Vždyť jsi Galilejský.*“ (J 18,26; Mk 14,70) Petr se rozlítil. Učedníci Ježíšovi dbali vždy čistoty jazyka a Petr, aby zmátl tazatele, zapřel nyní svého Mistra proklínáním a zapřisaháním. A opět zakokrhál kohout. Petr to uslyšel a vzpomněl si na slova Ježíšova: „*Než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.*“ (Mk 14,30)

DA 712.3

Zvrhlé zapřisahání ještě neodumřelo na Petrových rtech a pronikavé zakokrhání kohouta mu ještě znělo v uších, když Spasitel se odvrátil od zachmuřených soudců a zahleděl se na svého ubohého učedníka. V té chvíli se Petr podíval na svého Mistra. V jeho ušlechtilé tváři spatřil hlubokou lítost a zármutek, nebylo v ní však ani stopy hněvu. DA 712.4

Pohled na tu bledou, ztýranou tvář, na chvějící se rty, na oči plné lásky a odpuštění, pronikl Petrovým srdcem jako šíp. Ozvalo se v něm svědomí. Probudila se v něm paměť. Petr si připomněl, že před pouhými několika hodinami slíbil, že půjde se svým Pánem do vězení i na smrt. Vzpomněl si, jak se zarmoutil, když mu Spasitel ve večeradle řekl, že ještě téže noci zapře svého Pána. Právě před chvílí Petr prohlásil, že Ježíše nezná, nyní si však v hlubokém žalu uvědomil, jak dobře zná Pán jeho, jak přesně poznal, že v jeho srdci je faleš, o níž ani sám nevěděl. DA 713.1

Celý sled vzpomínek mu proběhl hlavou. Spasitelovo milosrdenství, jeho láska a shovívavost, jeho laskavost a trpělivost k bloudícím učedníkům – to všechno se mu vybavovalo v mysli. Vzpomněl si na výstrahu: „*Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbiti jako pšenici: ale já jsem se za tebe přimluvil, aby tvá víra nezklamala.*“ (L 22,31-32) S hrůzou si uvědomil svůj nevděk, svou faleš a své křivopřísežnictví. Opět se zahleděl na svého Mistra a spatřil, jak se zvedá svatokrádežná ruka, aby udeřila Krista v tvář. Nemohl už déle snést tuto podívanou a se zlomeným srdcem prchl ze soudní síně. DA 713.2

Prchal do samoty a do tmy, nevěda kam a nestaraje se o to. Nakonec se ocitl v Getsemane. V mysli mu živě vyvstal výjev, který se tu odehrál před několika hodinami. Před očima se mu objevila zmučená tvář jeho Pána, potřísněná krvavým potem a sevřená úzkostí. S trpkou lítostí vzpomínal, jak Ježíš plakal a jak sám zápasil na modlitbě, zatímco ti, kteří měli být s ním v této hodině zkoušky, spali. Vzpomněl si na vážné napomenutí, jež jim dal: „*Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.*“ (Mt 26,41) Pak si vybavil výjev v soudní síni. Bylo mukou pro jeho krvácející srdce, když si uvědomil, že ke Spasitelovu ponížení a žalu přidal sám nejtěžší ránu. Na témž místě, na němž Ježíš vyléval v mukách svou duši svému Otci, padl Petr na tvář a přál si, aby mohl umřít. DA 713.3

Když ho Ježíš vyzýval, aby bděl a modlil se, Petr spal, a tím připravil cestu pro svůj velký hřích. Všichni učedníci tím, že spali, se připravili o mnoho. Kristus věděl, jak velkou zkouškou budou muset projít. Věděl, že satan ochromí jejich smysly, aby je zkouška zastihla nepřipraveny. Právě proto jim poskytl varování. Kdyby byl Petr v oněch hodinách na zahradě bděl a modlil se, nebyl by ponechán, aby spoléhal na své vlastní chabé síly. Nebyl by zapřel svého Pána. Kdyby byli

učedníci bděli s Kristem v jeho smrtelné úzkosti, byli by bývali připraveni patřit na jeho utrpení na kříži. Byli by si bývali mohli připomenout jeho slova, jimiž předpověděl své utrpení, svou smrt a své vzkříšení. Ve tmě nejtěžší hodiny by několik paprsků naděje bylo zaplašilo tmu a posílilo jejich víru. *DA 713.4*

Sotva se rozednilo, sešla se znovu velerada a znovu byl Ježíš přiveden do radní síně. Předtím prohlásil, že je Synem Božím, a tak použili těchto jeho slov jako obvinění proti němu. Nemohli ho však na základě toho obvinění odsoudit, neboť mnozí z členů velerady se nočního zasedání nezúčastnili a neslyšeli jeho slova. A kromě toho si uvědomovali, že římský soud neshledá v jeho slovech nic, co by zasloužilo smrt. Kdyby však všichni mohli z jeho úst slyšet znovu výrok, který již pronesl, mohli by svého cíle dosáhnout. Z jeho výroku, že je Mesiášem, by mohli udělat výrok, který má politickou povahu a který vyzývá ke vzpouře. *DA 714.1*

„*Jsi-li Kristus,*“ pravili, „*pověz nám to!*“ Kristus však nepromluvil. Znovu ho zasypali otázkami. Nakonec jim odpověděl smutným hlasem: „*I kdybych vám to řekl, jistě neuvěříte. Kdybych se vás na něco zeptal, jistě mi neodpovíte.*“ Aby se však nemohli na nic vymlouvat, přidal k tomu slavné upozornění: „*Od nynějška bude Syn člověka sedět po pravici moci Boží.*“ (L 22,67-69) *DA 714.2*

„*Ty jsi tedy Syn Boží?*“ ptali se ho jednohlasně. Odpověděl jim: „*Vy sami říkáte, že jím jsem.*“ Zvolali: „*Nač ještě potřebujeme svědectví? Vždyť jsme to sami slyšeli z jeho úst.*“ (L 22,70-71) *DA 714.3*

A tak odsoudili židovští představitelé Ježíše potřetí k smrti. Teď už jenom potřebovali, aby Římané schválili tento rozsudek a vydali Ježíše do jejich rukou. *DA 714.4*

Pak přišlo třetí tupení a výsměch, krutější, než jakého se Kristu dostalo od nevědomého davu. Dělo se v přítomnosti kněží a předních mužů a s jejich souhlasem. Z jejich srdcí se ztratil všechen cit, všechna lidskost. Když jejich důkazy byly nedostatečné, když se jim nepodařilo umlčet Kristův hlas, sáhli k dalším zbraním, jichž se ve všech dobách užívá k umlčení kacířů – k utrpení, násilí a smrti. *DA 714.5*

Když soudcové vynesli nad Ježíšem rozsudek, posedla lid dábelská zběsilost. Ozval se řev, podobný řevu divokých šelem. Dav se vyřítíl na Ježíše s voláním: Je vinen, zabijte ho! Kdyby nebylo římských vojáků, nebyl by se Ježíš dožil ukřížování na Golgotě. Byl by býval rozsápán na kusy před svými soudci, kdy by byly nezasáhly římské úřady a silou zbraní nezabránily řádění davu. *DA 715.1*

Byť byli pohany, byli Římané rozhořčení nad surovým jednáním s člověkem, jemuž nebylo nic zlého dokázáno. Římští úředníci prohlásili, že vynesáním rozsudku nad Ježíšem zasáhli Židé do římské pravomoci a že porušili i židovský zákon, protože odsoudili člověka k smrti na základě jeho vlastního svědectví. Tímto zákrokem bylo jednání na chvíli přerušeno; židovští vůdcové však už ztratili cit a pocit studu. *DA 715.2*

Kněží a přední mužové zapomněli na důstojnost svého úřadu a tupili Syna Božího hanebnými přívlastky. Dělali si posměšky z jeho původu. Prohlašovali, že zaslouhuje nejpotupnější smrt, protože se opovážil vydávat se za Mesiáše. Ti nejnevážnější z nich začali Spasitele hanebně tupit. Přehodili mu přes hlavu staré roucho, bili ho v tvář a vyzývali ho: „*Prorokuj nám, Kriste! Uhodni, kdo tě to uhodil!*“ (Mt 16,68) Pak mu sňali roucho z hlavy a jeden z ničemů mu naplul do tváře. *DA 715.3*

Andělé Boží věrně zaznamenávali každý urážlivý pohled, každé slovo a každý čin proti svému milovanému Veliteli. Jednoho dne budou padouši, kteří pluli do klidné, bledé tváře Kristovy a kteří se mu vysmívali, hledět do této tváře v její slávě, do tváře zářící nad slunce jasněji. *DA 715.4*

76. Jidáš

Příběh Jidášův je příkladem smutného zakončení života, který mohl být oslavou Boha. Kdyby byl Jidáš zemřel před svou poslední cestou do Jeruzaléma, byl by pokládán za muže, jenž byl hoden svého místa mezi dvanácti vyvolenými, a byl by velice želen. Jeho jméno by neupadlo v opovržení, které je po staletí provází pro vlastnosti, jež se u něho projevily v závěru jeho života. Mělo však svůj účel, že se jeho povaha tak projevila. Poslouží to jako výstraha všem, kdož se jako on zpronevěří svatému poslání. *DA 716.1*

Krátce před velikonoce obnovil Jidáš svou smlouvu s kněžími, že vydá Ježíše do jejich rukou. Bylo dohodnuto, že Spasitel bude jat na jednom ze svých útočišť, kam se uchýloval, aby tam rozjímal a modlil se. Po hostině v domě Šimonově měl Jidáš možnost uvažovat o činu, který se zavázal spáchat, avšak svůj úmysl nezměnil. Za třicet stříbrných – tedy za cenu, jakou měl otrok – prodal Pána slávy a vydal ho k potupě a na smrt. *DA 716.2*

Jidáš měl vrozenou silnou náklonnost k penězům; nebyl však vždycky natolik zkažený, aby spáchal takový čin. Živil v sobě nedobrého ducha lakomství, až se chtivost peněz stala hlavním zájmem jeho života. Láska k penězům převážila jeho lásku ke Kristu. Tím, že začal otročit jedné neřesti, vydal se na pospas satanu a pak už neznal hranice hříchu. *DA 716.3*

Jidáš se přidal k učedníkům, když za Kristem chodily zástupy lidí. Spasitelovo učení působilo na srdce lidí, kteří okouzleni naslouchali jeho slovům, když mluvil v synagóze, na břehu jezera nebo na hoře. Jidáš viděl choré, chromé a slepé, přicházející za Ježíšem z měst a vesnic. Viděl umírající, kteří leželi u jeho nohou. Viděl mocné činy Spasitelovy, byl svědkem toho, jak uzdravoval nemocné, vyháněl demony a křísil mrtvé. Sám na sobě pociťoval vliv Kristovy moci. Poznal, že učení Kristovo je nade všechno, o čem dosud slyšel. Miloval Velkého Učitele a chtěl být stále při něm. Pociťoval touhu změnit svou povahu a svůj život a doufal, že toho dosáhne, připojí-li se k Ježíši. Spasitel Jidáše nezapudil. Poskytl mu místo mezi dvanácti vyvolenými. Pověřil ho, aby konal dílo evangelisty. Vybavil ho mocí uzdravovat nemocné a vyhánět demony. Jidáš však nedospěl k naprosté odevzdanosti Kristu. Nevzdal se své světské ctižádosti, ani své chtivosti peněz. Přijal sice povolání za služebníka Kristova, nepoddal se však božské přetvářející síle. Myslel si, že si může podržet svůj vlastní úsudek a své vlastní názory a nezbavil se své vlastnosti kritizovat a odsuzovat. *DA 716.4*

Jidáš byl u učedníků ve velké úctě a měl na ně velký vliv. Velice si zakládal na své dovednosti a o svých bratřích si myslel, že se mu zdaleka nevyrovnají co do chytrosti a schopnosti. Myslel si o nich, že nedokáží poznat svou příležitost a využít okolností. Církev by nemohla zdárně prospívat, kdyby měla na vedoucích místech muže tak krátkozraké. Petr byl prudký, jednal by ukvapeně. Jan, který shromažďoval a sřezil pravdy, vycházející z úst Kristových, byl v očích Jidášových pouhým hromaditelem. Matouš, kterého povolání naučilo přesnosti ve všem, byl mimořádně upřímný, stále jen hloubal o slovech Kristových, jež ho tak zaujala, že se mu podle Jidášova názoru nemohlo svěřit poslání vyžadující pronikavost a prozíravost. Takto hodnotil Jidáš všechny učedníky a namlouval si, že nebýt jeho řídicích schopností dostala by se církev nejednou do nesnází a zmatku. Jidáš se pokládal za tak schopného, že nikdo se mu nemůže vyrovnat. Myslel si o sobě, že svou účastí prokazuje dílu poctu a podle toho vždy tak vystupoval. *DA 717.1*

Své vlastní povahové nedostatky Jidáš neviděl a Kristus ho povolal tam, kde měl příležitost poznat je a napravit. Byl ustanoven hospodářem učedníků a měl pečovat o potřeby této malé společnosti a zmírňovat nouzi chudých. Když mu ve večeradle při velikonoční večeři Ježíš řekl: „*Co chceš učiniti, učin rychle!*“ (J 13,27), domnívali se učedníci, že Ježíš mu nakázal, aby šel koupit, co bylo pro hostinu potřebí, nebo aby šel rozdat něco chudým. Ve službě druhým mohl Jidáš vypěstovat v sobě nesobeckost a nezištnost. Ačkoli však denně naslouchal naučením Kristovým a měl denně na očích Kristův nesobecký život, nevzdal se Jidáš své hamižnosti. Malé částky peněz, které mu přicházely do rukou, byly pro něho stálým pokušením. Když prokázal Kristu nepatrnou službu nebo když věnoval svůj čas náboženským účelům, vyplácel si z této nepatrné částky odměnu. Těmito důvody sám před sebou omlouval své počínání, před Bohem však byl zlodějem. *DA 717.2*

Tvrzení, že Kristus tak často opakoval, že jeho království není z tohoto světa, Jidáše pohoršovalo. Vytvořil si určitou představu a očekával, že Kristus bude podle ní jednat. Očekával, že Jan Křtitel bude vysvobozen z vězení. Avšak běda, Jan byl ponechán bez pomoci a byl sťat. A Ježíš, místo aby prosadil své královské právo a pomstil Janovu smrt, uchýlil se se svými učedníky na venkov. Jidáš si přál, aby se zahájilo ráznější tažení. Myslel si, že kdyby Ježíš nebránil učedníkům, aby jednali podle svého, mělo by dílo větší úspěch. Sledoval, jak vzrůstá nevraživost židovských vůdců, a viděl, že Kristus nedbá jejich žádosti, aby jim dal znamení z nebes. V jeho srdce vnikla nevíra a nepřítel mu vnukával pochybnosti a pomyšlení na vzpouru. Proč se jen Ježíš tolik zabýval tím, co spíše odrazuje? Proč předpovídal sobě a svým učedníkům zkoušky a pronásledování? Vyhlídka na vysoké postavení v novém království byla podnětem, který přivedl Jidáše k tomu, že se připojil k věci Kristově. Což jeho naděje nevyjdou? Jidáš se sice nerozhodl věřit, že Ježíš není Synem Božím, ale začal o tom pochybovat a snažil se najít nějaké vysvětlení jeho mocných skutků. *DA 718.1*

Přesto, že Spasitel učil něco jiného, šířil Jidáš stále představu, že Kristus zavládne v Jeruzalémě jako král. Pokusil se toho dosáhnout při nasycení zástupu pěti tisíc lidí. Při té příležitosti pomáhal Jidáš rozdávat pokrm hladovým. Měl možnost vidět, jaký prospěch může přinášet druhým. Pociťoval uspokojení, které se vždy dostavuje při konání služby Boží. Pomáhal přinášet nemocné a trpící ke Kristu. Viděl, jaké úlevy, radosti a štěstí se dostalo lidským srdcím léčivou mocí Zachránce. Měl možnost poznat a pochopit Kristův způsob práce. Byl však zaslepen svými sobeckými tužbami. Jidáš jako první chtěl využít nadšení, které vyvolal zázrak rozmnožení chlebů. Byl to on, kdo přišel na nápad zmocnit se Krista a provolat ho za krále. Jeho naděje směřovaly vysoko. Jeho zklamání pak bylo trpké. *DA 718.2*

Kristova řeč v synagóze týkající se chleba života znamenala obrat v Jidášově životě. Slyšel slova: „*Nebudete-li jísti maso z těla Syna člověka a pítí jeho krev, nemáte života v sobě.*“ (J 6,53) Viděl, že Kristus nabízí duchovní hodnoty spíše než pozemské statky. Pokládal se za prozíravého a domníval se, že se Ježíš nedočká poct a nebude moci udělovat vysoká postavení svým následovníkům. Proto se rozhodl, že se s Kristem nespojí natolik, aby pak už nemohl ustoupit. Bude bdělý. A byl vskutku bdělý. *DA 719.1*

Od té doby vyslovoval pochybnosti, že učedníky mátl. Rozdmýchával rozepře, šířil nesprávné názory a opakoval důkazy, že uváděli farizeové a zákoníci proti Kristově tvrzení. Všechny menší i větší potíže, nesnáze a zdánlivé překážky, jež se stavěly v cestu šíření evangelia, vykládal Jidáš jako důkazy proti jeho věrohodnosti. Uváděl slova Písma, která neměla souvislost s pravdami, jež hlásal Kristus. Tato slova, vytržená ze své souvislosti, mátl učedníky a přispívala k jejich malomyslnosti, jíž stále trpěli. To všechno však Jidáš konal tak, aby vzbuzoval zdání, že to činí ze svědomitosti. A když učedníci hledali důkaz, jímž by potvrdili slova Velkého Učitele, odvedl Jidáš téměř nepozorovaně jejich pozornost k jiné otázce. Takto jim svědomitě a zdánlivě moudře předváděl věci odlišným způsobem, než jak je podával Ježíš a připisoval Ježíšovým slovům jiný význam, než jim dával Ježíš. Jeho výroky jen vzbuzovaly sobeckou touhu po časných výhodách, a tím odvracely učedníky od důležitých věcí, o nichž měli hloubat. Spory o to, kdo z nich bude největším, obvykle vyvolával Jidáš. *DA 719.2*

Když Ježíš vysvětloval mladému šlechtici, za jakých podmínek se může stát učedníkem, byl tím Jidáš rozladěn. Domníval se, že tu došlo k chybě. Kdyby se takoví lidé jako tento vladař mohli připojit k věřícím, pomohli by podpořit věc Kristovu. Kdyby ho jen přijali za poradce, myslel si, mohl by navrhnout mnoho věcí, jež by byly malé církvi k užitku. Jeho zásady a způsoby se sice budou trochu lišit od Kristových, ale v těchto věcech se pokládal za moudřejšího, než je Kristus. *DA 719.3*

Ve všem, co Kristus řekl svým učedníkům, bylo něco, s čím Jidáš v srdci nesouhlasil. Pod jeho vlivem kvas nespokojenosti konal rychle své dílo. Učedníci nepoznali, kdo je skutečným původcem toho všeho; Ježíš však věděl, že satan přenáší na Jidáše své vlastnosti, a tím si vytváří nástroj, jímž bude ovlivňovat další učedníky. Kristus o tom promluvil již rok předtím, než byl zrazen. „*Nevyvolil jsem si vás těch dvanáct?*“ pravil. „*A přece jeden z vás je ďábel.*“ (J 6,70) *DA 720.1*

Jidáš ovšem neprojevoval svůj odpor veřejně, ani se nezdálo, že by o Spasitelově učení pochyboval. Nikdy otevřeně nereptal, otevřený odpor projevil až při hostině v Šimonově domě. Když Ma-

rie pomazala nohy Spasitelovy, projevil Jidáš své skrblictví. Po Ježíšově pokárání v něm vzkypěla žluč. Uražená pýcha a touha po pomstě strhly zábrany a Jidáš propadl nadobro hrabivosti, již tak dlouho podléhal. To prožije každý, kdo si zahrává s hříchem. Zárodky nepravosti, jímž nečelíme a jež nepřemáháme, rostou pokoušením satana a duše se stává otrokem satanovy vůle. *DA 720.2*

Avšak Jidáš nebyl tehdy ještě zcela zatvrzelý. I když se dvakrát zavázal, že zradí Spasitele, měl příležitost k pokání. Při velikonoční večeři projevil Ježíš své božství, když odhalil zrádcův záměr. Ve své laskavosti zahrnul Jidáše do své péče o učedníky. Poslední nabídka lásky však zůstala bez povšimnutí. Tehdy padlo rozhodnutí o Jidášově případě a nohy, které Ježíš umyl, odešly, aby vykonaly dílo zrady. *DA 720.3*

Má-li být Ježíš ukřižován, uvažoval Jidáš, pak k tomu musí dojít. Jeho zrada Spasitele na tom nic nezmění. Nemá-li Ježíš zemřít, pak ho to jen přinutí k tomu, aby se vysvobodil. V každém případě Jidáš svou zradou vydělá. Počítal, že udělal dobrý obchod, když zradil svého Pána. *DA 720.4*

Jidáš přese všechno nevěřil, že by Kristus dovolil, aby ho zatkli. Zradil Krista proto, aby mu tím dal napomenutí. Měl v úmyslu upozornit tím Spasitele, aby s ním napříště jednal s patřičnou úctou. Nevěděl však, že vydává Krista na smrt. Jak často byli zákoníci a farizeové unesení výstižnými obrazy, jichž Spasitel použil ve svých podobenstvích! Jak často sami pronášeli soud nad sebou! Často se jich zmocnil hněv, když pravda pronikla do jejich srdcí, a tehdy sahali po kamenech, aby Krista ukamenovali; znovu a znovu jim však unikl. Jestliže unikl tolika jejich léčkám, myslil si Jidáš, jistě nyní nedovolí, aby ho jali. *DA 720.5*

Jidáš se rozhodl, že si věc přezkouší. Je-li Ježíš skutečně Mesiášem, pak se lidé, pro něž tolik vykonal, semknou kolem něho a prohlásí ho za krále. To by provždy uklidnilo mnohé, kteří si tím dosud nejsou jisti. Jidáš by pak měl zásluhu za to, že dopomohl dosadit krále na Davidův trůn. A tento čin by mu kromě toho zajistil v novém království první místo po Kristu. *DA 721.1*

Falešný učedník zahrál při zradě Ježíše divadlo. Když v zahradě řekl vůdcům davu: „*Koho políbím ten je to; zmocněte se ho!*“ (Mt 26,48), pevně věřil, že Kristu se podaří dostat se z jejich rukou. Kdyby mu to pak kladli za vinu, mohl by říci: Což jsem vám neřekl, abyste se ho zmocnili? *DA 721.2*

Pak Jidáš viděl, jak ti, kdož zajali Krista, jednajíce přitom podle jeho pokynu, poutají Kristu pevně ruce. S úžasem patřil na to, že Spasitel se nechává bez odporu odvést. S úzkostí následoval Krista ze zahrady až k výslechu před židovskými představiteli. Stále očekával, že Kristus překvapí své nepřátele, že se před nimi zjeví jako Syn Boží a že zmaří jejich úklady a potře jejich moc. Jak však mýjela hodina za hodinou a Ježíš trpěl všechna příkoří, jichž se mu dostávalo, zmocňovala se zrádce strašná hrůza, že prodal svého Mistra na smrt. *DA 721.3*

Když se výslech chýlil ke konci, nemohl už Jidáš déle snášet muka svého hříšného svědomí. Náhle se v soudní síni ozval sípavý hlas, který všechny přítomné poděsil: Je nevinný; ušetři ho, Kaifáši! *DA 721.4*

Ohromeným davem se prodírala vysoká postava Jidášova. Jeho tvář byla bledá a ztrhaná, z čela mu kanuly těžké krůpěje potu. Prodral se až před stolicí soudce a před nejvyššího kněze mrštíł stříbrňáky, jež získal jako odměnu za zradu svého Pána. Zoufale uchopil Kaifáše za roucho, úpěnlivě ho prosil, aby propustil Ježíše a prohlašoval, že neučinil nic, za co by zasloužil smrt. Kaifáš se rozzlobil a vytrhl mu své roucho; byl však zmaten a nevěděl, co na to říci. Zrádnost kněží tím byla odhalena. Bylo jasné, že podplatili učedníka, aby zradil svého Mistra. *DA 721.5*

„*Dopustil jsem se hříchu,*“ naříkal Jidáš, „*když jsem zradil nevinnou krev.*“ Nejvyšší kněz, který se zatím vzpamatoval, mu však s posměchem odpověděl: „*Co je nám do toho? Porad' se s tím sám.*“ (Mt 27,4) Kněžím se hodilo použít Jidáše jako svého nástroje, avšak pro jeho podlost jím pohrdali. Když se na ně obrátil s pokáním, odkopli ho. *DA 722.1*

Pak se Jidáš vrhl k nohám Ježíšovým, uznal ho za Syna Božího, a prosil ho, aby se vysvobodil. Spasitel svému zrádci nic nevyčítal. Věděl, že v Jidášovi není pravá lítost; jeho provinilá duše byla do nucena k vyznání strašlivým pocitem zatracení a obavou ze soudu. Jidáš však nepocíťoval hluboký, srdcervoucí žal nad tím, že zradil neposkrvněného Syna Božího a zapřel Svatého izraelského. Ježíš nevyřkl jediného slova odsouzení. Pohlédl se soucitě na Jidáše a pravil: Pro tuto hodinu jsem přišel na svět. *DA 722.2*

Shromáždění zašumělo překvapením. S úžasem patřili všichni na to, jak shovívavě jedná Kristus se svým zrádcem. Znovu se jich zmocnilo přesvědčení, že tento Muž je víc než obyčejný smrtelník. Je-li však Synem Božím, kladli si všichni otázku, proč se nevysvobodí ze svých pout a neoslaví vítězství nad svými žalobci? *DA 722.3*

Jidáš poznal, že jeho prosby jsou marné, a vyřítil se ze soudní síně s výkřikem: Už je pozdě! Už je pozdě! Cítil, že nebude moci žít, aby viděl Ježíše ukřižovaného a v zoufalství odešel do ústraní a oběsil se. *DA 722.4*

Když pak později téhož dne vedl bezbožný dav Ježíše z Pilátovy síně na Golgotu na místo ukřižování, utichly pojednou výkřiky, ustaly posměšky. Jak zástup procházel jedním odlehlým místem, spatřil pod suchým stromem tělo Jidášovo. Byl to pohled krajně odporný. Vahou jeho těla se přetrhl provaz, na němž se na stromě oběsil. Pádem se jeho tělo strašně pohmoždilo a nyní je právě rvali psi. Jeho zůstatky byly rychle odstraněny, avšak zástupu zašla chuť na další posměšky a zbledlé tváře mnohých prozrazovaly, o čem přemýšlejí. Zdálo se jim, že odplata již začíná stíhat ty, kdož se provinili krví Ježíšovou. *DA 722.5*

77. V Pilátově soudní síni

V soudní síni Piláta, římského místodržitele, stanul spoutaný Kristus jako vězeň. Kolem něho stojí vojenská stráž a síň se rychle zaplňuje diváky. Hned před vchodem do síně stojí soudcové velerady, kněží, přední mužové, starší a zástup lidí. *DA 723.1*

Když odsoudili Ježíše, dostavila se velerada k Pilátovi se žádostí, aby rozsudek potvrdil a dal vykonat. Židovští představitelé nechťeli vstoupit do římské soudní síně. Podle zákona o obřadech by se tím poskvřili a nemohli by se zúčastnit velikonočních slavností. Ve své zaslepenosti neviděli, že jejich srdce už poskvřila vražedná nenávist. Neviděli, že skutečným velikonočním beránkem je Kristus a že velký svátek ztratil pro ně svůj smysl, protože Krista zavrhl. *DA 723.2*

Když byl Spasitel přiveden do soudní síně, pohlédl na něho Pilát velmi nepřívětivě. Římský vladař byl totiž narychlo vyvolán ze své ložnice a byl rozhodnut vyřídit věc co možná nejrychleji. Byl připraven na to zacházet s vězněm s úřední řízností. Nasadil nejpřísnější tvář a podíval se, jakého to muže má vyslýchat, kvůli němuž byl vyrušen z odpočinku v tak časně hodině. Tušil, že to je někdo, koho by židovské úřady rády rychle odsoudily a potrestaly. *DA 723.3*

Pilát zběžně přehlédl muže, kteří Ježíše přivedli, a pak jeho zkoumavý pohled spočinul na Ježíši. Měl už před sebou všechny druhy zločinců, nikdy však před něho nepřivedli muže, jehož tvář vyzařovala takovou vlídnost a ušlechtilost. Na jeho tváři neshledával ani známky viny, ani stopy strachu, vyzývavosti nebo vzdoru. Viděl před sebou muže, jenž se choval klidně a důstojně a v jehož vzezření nebylo známek zločinnosti, nýbrž znamení nebes. *DA 724.1*

Kristův zjev učinil na Piláta příznivý dojem. Ozvala se v něm lepší stránka jeho povahy. Slyšel už o Ježíši a o zázracích, které konal. Jeho žena mu mnoho vyprávěla o podivuhodných skutcích tohoto galilejského proroka, jenž uzdravoval nemocné a křísil mrtvé. To vše se v Pilátově mysli promítlo jako ve snu. Připomněl si pověsti, které slyšel z různých stran, a rozhodl se, že se Židů vyptá, co mají proti vězni. *DA 724.2*

Kdo je ten Muž a proč jste ho přivedli, zeptal se. Židé byli vyvedeni z míry. Byli si vědomi toho, že jejich žaloba proti Kristu není opodstatněná, a proto nestáli o veřejný výslech. Odpověděli, že je to svědce zvaný Ježíš Nazaretský. *DA 724.3*

Pilát se znovu zeptal: „*Jakou žalobu máte proti tomuto Člověku?*“ Kněží na jeho otázku neodpověděli, nýbrž řekli podrážděně: „*Kdyby to nebyl zločinec, nevydali bychom ti ho.*“ (J 18,29.30) Když členové velerady, první mužové národa, přivádějí k tobě člověka, jenž se jim zdá hodným smrti, což ještě je třeba požadovat nějakou žalobu proti němu? Doufali, že udělají na Piláta dojem, když poukážou na svou důležitost a že Pilát pak přistoupí na jejich žádost, aby upustil od průvodního řízení. Chťeli jen, aby potvrdil jejich rozsudek, neboť věděli, že lid, který viděl Kristovy podivuhodné činy, by mohl vypovědět něco, co by se velmi lišilo od výmyslu, které sami předložili. *DA 724.4*

Kněží si mysleli, že u slabého a nerozhodného Piláta budou moci své plány prosadit bez nesnází. Dosud podepisoval rozsudky smrti bez rozpaků a odsuzoval tím k smrti lidi, o nich dobře věděl, že smrt nezasluhují. Život vězně měl podle jeho názoru nepatrnou cenu, ať byl vinen nebo nevinen. Kněží doufali, že Pilát vynese trest smrti i nad Ježíšem, aniž ho vyslechně. Požadovali to od něho jako projev přízně u příležitosti jejich velkého národního svátku. *DA 724.5*

V tomto vězni však bylo něco, co Pilátovi bránilo, aby tak učinil. Neměl odvahu tak učinit. Znal záměry kněží. Vzpomněl si, že před nedávnem vzkřísil Ježíš Lazara, člověka, který byl čtyři dny mrtvý; a rozhodl se, že zjistí, dříve než podepíše soudní rozsudek, co proti němu mají a zda to mohou dokázat. *DA 725.1*

Jestliže stačí vaše posouzení případu, pravil, proč přivádíte vězně ke mně? „*Vezměte si jej sami a suďte ho podle svého zákona.*“ (J 18,31) Kněží, kteří se tím octli v úzkých, odpověděli, že ho již odsoudili sami, že však musí mít rozsudek vynesený Pilátem, aby jejich rozsudek vstoupil v platnost. Jak zní váš rozsudek? Zeptal se Pilát. Trest smrti, odpověděli, nemáme však práva poslat někoho na smrt. Žádali Piláta, aby uvěřil jejich tvrzení o vině Kristově a potvrdil jejich soud. Odpovědnost za to bude na nich. *DA 725.2*

Pilát nebyl soudcem spravedlivým, ani svědomitým; avšak přesto, že příliš nedbal mravních zásad, odmítl vyhovět jejich žádost. Nevynese nad Ježíšem rozsudek, dokud neuslyší žalobu, kterou proti němu vznášejí. *DA 725.3*

Kněží tím přišli do rozpaků. Uvědomovali si, že své pokrytectví budou muset co nejlépe zastřít. Nebudou smět připustit, aby se ukázalo, že Kristus byl zatčen z náboženských důvodů. Kdyby jako důvod Kristova zatčení uvedli náboženské důvody, Pilát by to neuznal. Budou muset vzbudit zdání, že Ježíš jednal proti občanskému zákonu; pak by mohl být potrestán jako politický provinilec. Vzpourey a povstání proti římské nadvládě propukaly mezi Židy ustavičně. Jejich odboj potírali Římané se vši přísností a byli stále na stráži, aby potlačili vše, co by mohlo vést k výbuchu. *DA 725.4*

Před několika málo dny se farizeové pokusili zaskočit Ježíše otázkou: „*Je dovoleno dávat císaři daň?*“ (L 20,22) Kristus však odhalil jejich pokrytectví. Římané, kteří byli tehdy u toho, viděli, že pleticháři se setkali s naprostým neúspěchem, když Ježíš odpověděl: „*Odevzdejte tedy císařovi, co je císařovo.*“ (L 20,25) *DA 725.5*

Nyní si kněží vymysleli, že přednesou věc tak, jakoby Kristus tehdy učil tomu, v co oni doufali, že bude učit. Zašli až tak daleko, že si na pomoc přivolali falešné svědky a ti „*počali na něj žalovati: Tohoto člověka jsme přistihli, jak mate náš národ, brání dávat daně císaři a říká, že je Kristem Králem*“ (L 23,2). Byla to tři obvinění, všechna však neodůvodněná. Kněží to věděli, avšak neváhali dopustit se křivopřísežnictví, jen aby dovedli svou věc do konce. *DA 725.6*

Pilát prohlédl jejich úmysl. Nevěřil, že obžalovaný brojil proti vládě. Jeho mírný a pokorný zjev naprosto neodpovídal vznesenému obvinění. Pilát byl přesvědčen, že tu jde o rozsáhlý úklad odstranit nevinného, jenž stojí židovským hodnostářům v cestě. Obrátil se k Ježíši a zeptal se ho: „*Jsi židovským Králem?*“ Spasitel odpověděl: „*Ty sám to pravíš!*“ (L 23,3) A když promluvil, jeho tvář se rozzářila, jako by na ni dopadl sluneční jas. *DA 726.1*

Když uslyšeli Kristovu odpověď, začali se Kaifáš a jeho společníci dovolávat Pilátova svědectví, že Ježíš se tím přiznal k zločinu, z něhož byl obviněn. Kněží, zákoníci a přední mužové začali hlučně pokřikovat a dožadovali se, aby byl Kristus odsouzen k smrti. K jejich pokřikování se přidal dav a řev byl ohlušující. Pilát byl zmaten. Viděl, že Ježíš svým žalobcům neodpovídá, a proto mu řekl: „*Nic neodpovídáš? Hleď, co všechno na tebe žalují! Ale Ježíš již nic neodpověděl.*“ (Mk 15,4-5) *DA 726.2*

Kristus, který stál před Pilátem před očima všech, kdož byli přítomni v soudní síni, slyšel urážky; na všechna ta falešná obvinění vznesená proti němu však neodpověděl ani slovem. Celé jeho chování svědčilo o jasné nevině. Stál nepohnut v příboji vln, jež tloukly kolem něho. Bylo to jako by na něho doráželo prudké vlnobití hněvu, stoupající výš a výš jako vlny rozbouřeného moře, avšak přitom se ho ani nedotklo. Stál beze slova, ale jeho mlčení bylo výmluvné. Bylo jako světlo vyzářující z lidského nitra. *DA 726.3*

Pilát byl Kristovým chováním udiven. Což tomuto Člověku nezáleží na tom, aby si zachránil život, že nedbá o přelíčení? ptal se sám sebe. Když pozoroval Ježíše, jak snáší urážky a výsměch, aniž projevuje snahu po odvetě, cítil, že tento Muž nemůže být tak nespravedlivý jako tito povykující kněží. V naději, že se od něho dozví pravdu a že se zbaví hlučícího davu, vzal Pilát Ježíše stranou a znovu se ho zeptal: „*Jsi židovským Králem?*“ *DA 726.4*

Ježíš nedopověděl na tuto otázku přímo. Věděl, že Duch svatý sám přesvědčuje Piláta, a proto mu dal příležitost k tomu, aby se vyznal ze svého přesvědčení. „*Říkáš to sám ze sebe,*“ zeptal se ho, „*či ti to řekli jiní o mně?*“ (J 18,33.34) Což znamenalo: Byla Pilátova otázka vyvolána obviněním kněží nebo touhou přijmout světlo od Krista? Pilát pochopil, co Kristus myslí, ale v jeho srdci se ozývala pýcha. Nechtěl se přiznat k přesvědčení, které v něm rostlo. „*Což jsem já Žid?*“ pravil. „*Tvůj národ a velekněží mi tě vydali. Co jsi spáchal?*“ (J 18,35) *DA 726.5*

Tím Pilát zmařil svou skvělou příležitost. Přesto mu Ježíš neodepřel další světlo. Neodpověděl přímo na Pilátovu otázku, ale vysvětlil mu jasně své poslání. Dal Pilátovi na srozuměnou, že neusiluje o získání pozemského trůnu. *DA 727.1*

„*Mé království není z tohoto světa,*“ pravil. „*Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by zápasili, abych nebyl vydán Židům. Ne, mé království není odtud.*“ Pilát se ho tedy zeptal: „*Přece jsi tedy králem?*“ Ježíš odpověděl: „*Ty sám říkáš, že jsem králem. Já jsem se k tomu*

narodil a k tomu jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ (J 18,36-37) DA 727.2

Kristus tím potvrdil, že jeho slovo je samo o sobě klíčem, který otevírá tajemství těm, kdož jsou ochotni je přijmout. Toto slovo má sílu a v tom je tajemství, že se Kristovo království pravdy šíří. Kristus chtěl, aby Pilát pochopil, že jen tehdy, přijme-li pravdu a osvojí-li si ji, může se jeho zkažená povaha napravit. DA 727.3

Pilát zatoužil poznat pravdu. Jeho mysl byla zmatena. Dychtivě se chopil slov Spasitelových a jeho srdce zachvátila velká touha vědět, co je skutečná pravda a jak by mohl nabýt znalosti o ní. „*Co je pravda?*“ zeptal se. Nečekal však na odpověď. Venku se ozýval hluk a připomněl mu jeho okamžité povinnosti; kněží se hlučně dožadovali rychlého vyřízení. Vyšel tedy k Židům a důrazně prohlásil: „*Já na tom Člověku neshledávám žádné viny.*“ (J 18,38) DA 727.4

Tato slova, jež pronesl pohanský soudce, byla šíravou výtkou předních mužů Izraele, kteří obviňovali Spasitele a používali přitom zrady a falše. Když kněží a starší uslyšeli Pilátova slova, jejich zklamání a vztek byly bez mezí. Dlouho kuli pikle a čekali na tuto příležitost. A když teď viděli, že Ježíš by mohl být propuštěn na svobodu, byli by ho s chutí roztrhali na kusy. Pohrozili Pilátovi, že budou na něho žalovat u římské vlády, která proti němu zakročí. Obvinili ho, že odmítá odsoudit Ježíše, který se podle jejich tvrzení postavil proti císaři. DA 727.5

Bylo slyšet hněvivé hlasy, které volaly, že po celé zemi je dobře známo, jaký má Ježíš svůdný vliv. Kněží prohlašovali: „*Bouří lid svým učením po celé Judeji, počínajíc Galileou až sem.*“ (L 23,5) DA 728.1

Pilát v té chvíli vůbec nepomýšlel Ježíše odsoudit. Poznal, že Židé ho obvinili z nenávisti a ze zaujetí. Věděl, co je jeho povinností. Spravedlnost žádala, aby Kristus byl okamžitě propuštěn. Pilát se však děsil zlovůle lidu. Odmítne-li vydat Ježíše do jejich rukou, vzniknou nepokoje a těch se Pilát obával. Když slyšel, že Kristus je z Galileje, rozhodl se, že ho pošle k Herodovi, vládci té krajiny, který byl tehdy v Jeruzalémě. Myslel si, že tím svalí odpovědnost za soud ze sebe na Heroda. Uvažoval, že by to byla dobrá příležitost k tomu, aby urovnal starý spor, který měl s Herodem. Také to tak dopadlo. Oba správcové se při soudu Spasitelově spřátelili. DA 728.2

Pilát vydal Ježíše znovu žoldnéřům, kteří ho za posměchu a urážek davu rychle odvedli do soudní síně Herodovy. „*Jakmile Herodes uviděl Ježíše, zaradoval se.*“ (L 23,8) Ještě nikdy Spasitele neviděl, ale „*již drahný čas si přál uvidět jej, protože o něm slýchal a doufal, že uvidí, jak dělá nějaké znamení*“ (L 23,8). Byl to týž Herodes, jehož ruce byly potřísněny krví Jana Křtitele. Když poprvé uslyšel o Ježíši, zděsil se hrůzou a pravil: „*Jan, kterého jsem sťal, vstal z mrtvých,*“ „*proto v něm působí moc.*“ (Mk 6,16; Mt 14,2) Přesto si přál Ježíše spatřit. Nyní se mu naskytla příležitost, aby zachránil život tohoto proroka, a král doufal, že provždy vymaže z mysli vzpomínku na zkrvavenou hlavu, kterou mu přinesli na míse. Také chtěl ukojit svou zvědavost a myslil si, že kdyby se Kristu naznačila možnost propuštění na svobodu, že by udělal vše, oč by ho požádal. DA 728.3

K Herodovi doprovázela Krista velká skupina kněží a starších. A když byl Spasitel přiveden do síně, vznesli tito hodnostáři rozčileně svá obvinění proti němu. Herodes však nevěnoval jejich obžalobě pozornost. Pokynul jim, aby se utišili, protože chtěl Krista vyslechnout. Rozkázal, aby Kristu uvolnili pouta a přitom obvinil nepřátele Kristovy, že s ním zacházejí hrubě. Se soucitem pohlédl do klidné tváře Vykupitele světa a viděl v ní jen moudrost a nevinnost. Právě tak, jako Pilát, byl i Herodes přesvědčen, že Kristus byl obžalován ze zášti a nenávisti. DA 729.1

Herodes položil Kristu mnoho otázek, avšak Spasitel zachovával hluboké mlčení. Na králův rozkaz byli do síně přivedeni mrzáci a Kristovi bylo přikázáno, aby dokázal své tvrzení a učinil div. Lidé říkají, že umíš léčit nemocné, pravil Herodes. Rád bych se přesvědčil, že tato pověst o tobě není výmyslem. Ježíš neodpověděl a Herodes naléhal dále: Umíš-li činit divy pro jiné, učíš je nyní ve svém vlastním zájmu a dobře ti to poslouží. A opět přikázal: Ukaž nám znamení, že máš moc, která se ti podle pověsti připisuje. Kristus však jako by neviděl a neslyšel. Syn Boží vzal na sebe lidskou přirozenost. Musí jednat tak, jak by za podobných okolností jednal člověk. Proto neučiní div, aby se tím uchránil před bolestí a ponížením, jež musejí snášet lidé, když se octnou v podobném postavení. DA 729.2

Herodes slíbil, že předvede-li Kristus před ním nějaký zázrak, bude propuštěn na svobodu. Kristovi žalobci viděli na vlastní oči mocné skutky, jež Kristus činil. Slyšeli, jak přikázal hrobu, aby vydal svého mrtvého. Viděli, jak mrtvý vyšel poslušen jeho hlasu. Zmocnila se jich obava, že by nyní mohl učinit nějaký div. Ze všeho se nejvíce děsili projevu jeho moci. Takový projev by jejich plánům zasadil smrtelnou ránu a snad by je stál i životy. Znovu přednesli kněží a přední mužové ve velké úzkosti svá obvinění proti Ježíši. Zvýšenými hlasy volali, že je to zrádce a rouhač. Činí zázraky mocí, kterou mu propůjčil belzebub, kníže d'áblů. V síni nastal zmatek, jedni volali to a druzí ono. *DA 729.3*

Herodovo svědomí nebylo nyní tak citlivé jako kdysi, když se zachvěl hrůzou nad žádostí Herodiady, která chtěla hlavu Jana Křtitele. Někaký čas pociťoval ostré výčitky svědomí za svůj strašný čin; jeho mravní citění se však postupně otupovalo, protože vedl nevázaný způsob života. Jeho srdce se tak zatvrdilo, že se dokonce vychloubal tím, jak potrestal Jana za to, že se opovážil ho pokárat. Nyní vyhrožoval Ježíši a znovu prohlašoval, že je v jeho moci, aby ho propustil nebo aby ho odsoudil. Ježíš však nedal ani náznakem najevo, že by něco slyšel. *DA 730.1*

Kristovo mlčení Heroda dráždilo. Nasvědčovalo tomu, že jeho moc je obviněnému naprosto lhostejná. Pro marnivého a ješitného krále by ani veřejné pokárání nebylo urážlivější, než taková nevšímavost. Znovu v zlosti vyhrožoval Ježíši, ale Ježíš toho nedbal a setrval v mlčení. *DA 730.2*

Kristovo poslání na tomto světě nespočívalo v tom, aby ukájel zbytečnou zvědavost. Kristus přišel, aby uzdravoval zkroušené. Kdyby bylo na jeho slovu záleželo uzdravení ran, jež utrpěly duše hříchem, byl by jistě nemlčel. Jeho slova však nebyla určena pro ty, kdož pravdu svými hříšnými nohama jen pošlapávají. *DA 730.3*

Kristus jistě mohl promluvit k Herodovi tak, že by to zatvrzelý král nemohl nevyslechnout. Mohl ho zděsit hrůzou a strachem, kdyby byl před ním zcela odhalil nepravosti jeho života a jeho blížící se děsný konec. Kristovo mlčení však bylo nejpřísnějším trestem, jaký mohl udělit. Herodes zavrhl pravdu, kterou mu zjevil největší z proroků a nebylo už pro něho žádné jiné poselství. Majestát nebes už pro něho neměl jediné slovo. Kristovo ucho, které bylo vždy otevřené pro hlas lidské bídy, neslyšelo Herodovy rozkazy. Kristovy oči, které se na kajícího hříšníka vždy dívaly s láskou, soucitem a s odpuštěním, nespočinuly na Herodovi jediným pohledem. Kristova ústa, jež pronášela nejpůsobivější pravdu a laskavě se přimlouvala i za nejhříšnější a nejzvrhlejší, nepronesla ani slova ke králi, který necítil potřebu Spasitele. *DA 730.4*

Herodova tvář zbrunátněla hněvem. Obrátil se k davu a rozzlobeně označil Ježíše za podvodníka. Kristu pak řekl: Nepodáš-li důkaz o svém tvrzení, vydám tě žoldnérům a lidu. Jim se snad podaří přinutit tě, abys promluvil. Jsi-li podvodník, dostane se ti smrti z jejich rukou jen po zásluze; jsi-li Syn Boží, zachraň se tím, že učiníš div. *DA 730.5*

Jakmile domluvil, vrhl se lid na Krista, jako se divá zvěř vrhá na svou kořist. Dav smýkal Ježíšem sem a tam; i Herodes se přidal, aby ponížil Syna Božího. Kdyby nebyli zasáhli římsí vojáci a nezatlačili rozběsněný zástup, byl by Spasitel roztrhán na kusy. *DA 731.1*

„Herodes a jeho vojenský průvod s ním zacházel pohrdlivě, vysmíval se mu a dal mu přehoditi světlé roucho.“ (L 23,11) K tomuto tupení se přidali i římsí vojáci. Všechno, co si tito zlotřilí a zvrhlí vojáci podporováni Herodem a židovskými hodnostáři mohli vymyslet, musel Spasitel vytrpět. Jeho božská trpělivost ho však neopustila. *DA 731.2*

Kristovi pronásledovatelé se snažili brát na Krista svá měřítká; myslili si, že je právě tak zkažený, jako jsou sami. Avšak za vším, co se právě odehrávalo, se jim začal objevovat jiný výjev – výjev, který jednoho dne uvidí v jeho plné slávě. Byli mezi nimi někteří, kdož se chvěli v přítomnosti Krista. Když se neurvalý dav posměšně klaněl před Kristem, někteří z těch, kdož se přišli podívat, se se strachem a beze slova odvraceli. Na Heroda výjev hluboce zapůsobil. Poslední paprsky milosrdného světla dopadly do jeho srdce zatvrzelého hříchem. Cítil, že tento muž není obyčejným člověkem, neboť jeho lidským zjevem prozařovalo božství. Právě ve chvíli, kdy Kristus byl obklopen posměvači, cizoložníky a vrahy, Herodes pocítil, že vidí před sebou Boha na trůně. *DA 731.3*

Přestože byl zatvrzelý, neodvažoval se Herodes potvrdit Kristovo odsouzení. Chtěl se zbavit strašné odpovědnosti, a proto poslal Ježíše zpět do římské soudní síně. *DA 731.4*

Pilát byl nepříjemně překvapen a zklamán, když se Židé vrátili se svým vězněm. Rozhorleně se jich zeptal, co chtějí, aby učinil. Připomněl jim, že již Ježíše vyslechl a nenašel na něm viny; řekl jim, že sice vznesli proti němu mnohá obvinění, že však nebyli s to dokázat ani jediné z nich. Proto poslal Ježíše k Herodovi, galilejskému tetrarchovi, jenž je příslušníkem jejich národa, avšak ani ten nenašel na něm nic, co by zasloužilo smrt. „*Proto jej tělesně ztrestám,*“ pravil Pilát, „*a pak propustím.*“ (L 23,16) DA 731.5

Tím projevil Pilát svou slabost. Prohlásil sice, že Ježíš je nevinný, přesto však ho chtěl dát zmrskat, jen aby uspokojil jeho žalobce. Aby uklidnil dav, byl ochoten obětovat spravedlnost a zásadovost. Tím se dostal do nevýhodného postavení. Dav si totiž domyslí, že je nerozhodný, a tím více se dožaduje smrti vězně. Kdyby byl Pilát zůstal od počátku pevným a kdyby byl odmítl odsoudit člověka, kterého shledal nevinným, byl by býval přetrhl osudný řetěz, který ho pak spoutal výčitkami a vinou do konce jeho života. Kdyby byl jednal podle svého přesvědčení, co je správné, nebyli by se Židé odvážili něco mu nakazovat. Kristus by byl býval odsouzen k smrti, avšak vina by nebyla zůstala na Pilátovi. Pilát však krok za krokem znásilňoval své svědomí. Přestal soudit spravedlivě a nestranně a tak se nyní ocitl téměř bezmocný v rukou kněží a předních mužů. Jeho váhavost a nerozhodnost se stala jeho zkárou. DA 731.6

Ani teď však Pilát nebyl ponechán bez pomoci, aby jednal slepě. Poselství Boží ho varovalo před činem, který hodlal spáchat. Na Kristovu prosbu navštívil Pilátovu ženu anděl z nebe; ve snu uviděla Spasitele a rozmlouvala s ním. Pilátova žena nebyla Židovka, když však ve snu spatřila Ježíše, nepochybovala o jeho povaze a o jeho poslání. Poznala, že je to Kníže Boží. Viděla ho předtím při výslechu v soudní síni. Viděla, že jeho ruce byly pevně svázané jako ruce zločince. Viděla, jak Herodes a jeho žoldnéři konali své strašné dílo. Slyšela, jak kněží a přední mužové, plni nenávisti a zloby, vznášeli šílená obvinění. Slyšela slova: „*My máme zákon, a podle toho zákona musí zemřít.*“ (J 19,7) Viděla, jak Pilát dal Ježíše zmrskat, když byl předtím prohlásil: „*Já na tom člověku neshledávám žádné viny.*“ Slyšela, jak Pilát vynesl rozsudek, a viděla, jak vydal Krista jeho vrahům. Viděla, jak byl vztyčen kříž na Golgotě. Viděla, jak se země zahalila v tmou, a slyšela tajemný výkřik: „*Dokonáno jest!*“ Spatřila ještě jiný výjev. Viděla Krista, jak sedí na velkém bílém oblaku, zatím co země se motala ve vesmírném prostoru a vrahové Kristovi prchali z místa jeho slávy. Procitla s výkřikem hrůzy a hned napsala Pilátovi několik slov varování. DA 732.1

Když Pilát váhal a nevěděl, co udělat,razil si zástupem cestu posel a odevzdal mu list od jeho ženy, v němž bylo psáno: DA 732.2

„*Ty nic nedělej s Božím spravedlivým Člověkem! Neboť jsem pro něj dnes ve snu mnoho vytrpěla.*“ (Mt 27,19) DA 732.3

Pilát zbledl ve tváři. Byl zmaten vlastními protichůdnými pocity. Zatím co však otálel s rozhodnutím, podněcovali kněží a přední mužové dále mysl lidí. To Piláta donutilo k jednání. Rozpomněl se na obyčej, podle kterého by Kristus mohl být propuštěn na svobodu. O těchto svátcích bývalo zvykem propustit na svobodu některého z vězňů, kterého určil lid. Tento zvyk byl vymyšlen pohany, nebylo v něm ani špetky spravedlnosti. Židé si ho však velice vážili. Římské úřady měly v té době ve vězení vězně jménem Barabáš, jenž byl odsouzen k trestu smrti. Tento muž o sobě tvrdil, že je Mesiášem. Prohlašoval, že má moc ustavit jiný řád a napravit svět. Podlehl satanovu klamu a tvrdil, že vše, co kdy bude moci získat krádeží nebo loupeží, bude jeho. Za pomoci satana konal podivuhodné věci, získal stoupence mezi lidmi a podněcoval je k povstání proti římské správě. Byl to zatvrzelý a všeho schopný padouch, který vzbuzoval zdání, že jedná s náboženským zánícením, ve skutečnosti však tíhl ke vzpouře a k násilí. Pilát si myslel, že když poskytne lidem možnost, aby volili mezi tímto člověkem a nevinným Spasitelem, že tím v nich probudí smysl pro spravedlnost. Doufal, že vyvolá v lidech účast s Ježíšem, když ji nemají kněží a přední mužové. A tak se obrátil k zástupu a pravil s veškerou opravdovostí: „*Koho chcete, abych vám propustil? Barabáše či Ježíše, řečeného Kristus?*“ (Mt 27,17) DA 733.1

Jako zařvání divé zvěře zazněla odpověď davu: „*Propust' nám Barabáše!*“ (L 23,18) Stále více mohutnělo volání: Barabáš! Barabáš! Pilát se domníval, že lidé nerozuměli jeho otázce, a proto se zeptal: „*Chcete, abych vám propustil židovského Krále?*“ (Mk 15,9) Dav však znovu volal: „*Zabij ho a propust' nám Barabáše!*“ (L 23,19) „*Co tedy mám učiniti s Ježíšem, řečeným Kristus?*“ (Mt

27,22), zeptal se Pilát. Znovu zařvali lidé jako běsy posedlí. Sami démoni v lidské podobě byli přítomni v zástupu a co jiného se dalo očekávat než odpověď: „*Ukřižuj ho!*“ (Mk 15,13) DA 733.2

Pilát byl znepokojen. Nemyslel si, že k tomu dojde. Lekal se toho, že by měl vydat nevinného člověka na nejpotupnější a nejstrašnější smrt, jakou může člověk podstoupit. Když řev lidí ustal, obrátil se k zástupu s otázkou: „*Co zlého učinil?*“ (Mk 15,14) Věc už však zašla příliš daleko. Lid nestál o důkaz Kristovy nevin, nýbrž žádal jeho odsouzení. DA 733.3

Pilát se ještě pokusil Krista zachránit. Řekl jim potřetí: „*Co zlého spáchal? Neshledal jsem na něm nic, co by zasluhovalo smrti. Proto jej ztrestám a pak propustím.*“ (L 23,22) Avšak i pouhá zmínka o Kristově propuštění způsobila, že lid se rozběsnil. „*Ukřižuj ho, ukřižuj ho!*“ (L 23,21), křičeli. Bouře, kterou Pilát vyvolal svou nerozhodností, nabývala na síle. DA 733.4

Ježíš byl jat, zesláblý únavou a pokrytý ranami, a byl zbičován před zraky všech. „*Vojáci jej odvedli do dvora, tj. do pretoria (sídla vlády) a svolali celou četou. Oblékli jej do šarlatu, upletli trnový věnec, vložili mu jej na hlavu a počali jej pozdravovati: Buď zdáv, židovský Králi! A... plili na něj, klekali a klaněli se mu.*“ (Mk 15,16-19) Co chvíli se nějaká zlotřilá ruka chopila třtiny, kterou mu dali do ruky, a bila jí do koruny na jeho čele, takže trny se mu vrývaly do spánku a krev mu stékala po tváři a po vousech. DA 734.1

Divte se, nebesa, a užasni, země! Patřete na utiskovatele a utiskovaného! Zběsilý dav kolem Spasitele světa! Posměšky a úšklebky se mísí s rouhavými přísahami. Ježíšův nízký původ a jeho skromný život se stávají předmětem posměšných poznámek bezcitného davu. Lidé se posmívají jeho tvrzení, že je Synem Božím, a tropí si z něho hrubé žerty a urážejí ho. DA 734.2

K tak hanebnému jednání se Spasitelem svedl krutý dav satan. Satan měl v úmyslu vyvolat v Ježíši touhu po odvetě nebo ho přimět k tomu, aby provedl div a tak se osvobodil, čímž by byl plán spasení zmařen. Jediná poskvrna v lidském životě Ježíšově, jediné jeho selhání jako člověka v této strašné zkoušce – a Beránek Boží by byl nedokonalou obětí a vykoupení lidstva by bylo zmařeno. Avšak ten, jenž jediným slovem si mohl přivolat ku pomoci nebeské vojsko, jenž pouhým zábleskem své božské slávy mohl zděsit tento dav, podrobil se s naprostým klidem nejhrubším urážkám a největší potupě. DA 734.3

Kristovi nepřátelé žádali, aby provedl nějaký div na důkaz svého božství. Dostalo se jim důkazu daleko většího, než o jaký žádali. Tak jako krutost snížila mučitele Kristovy pod lidskou úroveň na podobu satana, tak mírnost a trpělivost pozvedla Ježíše nad lidskou úroveň a prokázala jeho přibuzenství s Bohem. Jeho ponížení bylo příslibem jeho povýšení. Krvavé krůpěje smrtelného zápasu, které mu stékaly z poraněných skrání po tváři a po vousech, byly příslibem, že bude pomazán „*olejem jásání*“ (Žd 1,9) jako náš Velekněz. DA 734.4

Satan zuřil, když viděl, že všechno mučení, jemuž byl Spasitel vystaven, nepřimělo Ježíše k tomu, aby vypustil z úst jediné slovo reptání. Ačkoli vzal na sebe lidskou přirozenost, byl podporován božskou silou, a proto se ani v nejmenším neuchýlil od vůle svého Otce. DA 735.1

Když Pilát vydal Ježíše, aby ho zbičovali a vysmívali se mu, myslel si, že tím vyvolá u lidí útrpnost. Doufal, že lid se tímto trestem uspokojí. Myslel si, že tím bude zažehnána i zloba kněží. Židé však dobře poznali jeho slabost, když dal takto potrestat člověka, kterého předtím prohlásil za nevinného. Pochopili, že Pilát se pokusil zachránit život obviněného, a rozhodli se, že Ježíš nesmí být propuštěn. Pilát ho dal ztýrat, aby nás potěšil a aby nás uspokojil, mysleli si, a budeme-li naléhat, aby se věc dovedla do konce, jistě dosáhneme svého. DA 735.2

Pak dal Pilát přivést do soudní síně Barabáše. Postavil oba vězně vedle sebe, ukázal na Spasitele a řekl vážným a naléhavým hlasem: „*Hle, ten Člověk!*“ „*Vyvedu vám jej, abyste uznali, že na něm neshledávám pražádné viny.*“ (J 19,4) DA 735.3

Tu stál Syn Boží, maje na sobě zesměšňující roucho a trnovou korunu. Na jeho obnažených zádech byli vidět stopy po krutých ranách, z nichž prýštila krev. Jeho tvář byla zkrvavená a byly v ní známky vyčerpání a bolesti; nikdy však nebyla krásnější než teď. Výraz Spasitelovy tváře jeho nepřátelé nezměnili. Každý její rys vyjadřoval laskavost a odevzdanost a nejnežnější soucit s jeho krutými nepřáteli. V jeho jednání nebylo zbabělosti a slabosti, nýbrž síla a důstojnost shovívavosti. Zcela jiný byl vězeň stojící vedle něho. Každý rys v tváři Barabášově svědčil o tom, že je to zatvrzelý lotr. Tento rozdíl poznal každý divák. Někteří z těch, kdož přihlíželi, se dali do pláče. Když

pohlédli na Ježíše, naplnila se jejich srdce soucitem. I kněží a přední mužové nabývali přesvědčení, že Ježíš je vším tím, zač se vydává. *DA 735.4*

Ne všichni z římských vojáků, kteří stáli kolem Krista, byli zatvrzelí; někteří z nich opravdově pátrali v Kristově tváři po důkazu, že je zločincem nebo nebezpečným člověkem. Občas vrhli opovrhlivý pohled na Barabáše. K jeho prohlédnutí nebylo třeba jasnozřivosti. Znovu se zahleděli na Muže bolesti. Dívali se na božského trpitele s hlubokým soucitem. Tichá odevzdanost Kristova vtiskla jim do mysli výjev, který nevymizí, dokud ho buď neuznají za Krista, nebo dokud ho nezavrhnou, čímž rozhodnou o svém osudu. *DA 735.5*

Spasitelova trpělivost bez jediného projevu stesku plnila Piláta úžasem. Nepochyboval o tom, že pohled na tohoto Muže, který se tak lišil od Barabáše, vzbudí v Židech účast s ním. Nechápal však fanatickou nenávist kněží vůči tomu, jenž jako Světlo světa odhalil jejich temnotu a poblouznění. Vyvolali v lidu zběsilou zuřivost a znovu se ozval strašný pokřik kněží, předních mužů a lidu: „*Ukřižuj ho, ukřižuj ho!*“ Nakonec, ztrácejíce všechnu trpělivost s jejich nevysvětlitelnou krutostí, zvolal Pilát v zoufalství: „*Vezměte si ho vy a ukřižujte sami! Neboť já na něm neshledávám žádné viny.*“ (J 19,6) *DA 736.1*

Římský vládce, ač byl zvyklý na kruté výjevy, měl soucit s trpícím vězněm, který odsouzen a zbičován, s krvácejícím čelem a s rozdrásanými zády, se stále choval jako král na trůně. Kněží však prohlásili: „*My máme zákon, a podle toho zákona musí zemřít, poněvadž se vydával za Syna Božího.*“ (J 19,7) *DA 736.2*

Pilát se polekal. Neměl přesnou představu o Kristu a o jeho poslání; měl však jakousi nejasnou a zmatenou víru v Boha a v bytosti, které jsou vyšší než člověk. Myšlenka, která ho již dříve napadla, nabývala nyní zřetelnější podoby. Kladl si otázku, zda tento Muž, který stojí před ním, oděný v posměšném šarlatovém rouchu a s trnovou korunou na hlavě, není nějaká božská bytost. *DA 736.3*

Odebral se znovu do soudní síně a řekl Ježíši: „*Odkud jsi?*“ (J 19,9) Ježíš mu však neodpověděl. Spasitel již předtím promluvil a srozumitelně Pilátovi vysvětlil své poslání jako svědka pravdy. Pilát však pohrdl světlem. Zneužil vysokého úřadu soudce tím, že se vzdal svých zásad a své moci, aby uspokojil požadavky lidu. Ježíš už pro něho neměl světla. Podrážděn Kristovým mlčením, Pilát pravil nadutě: *DA 736.4*

„*Nechceš se mnou mluvit? Nevíš, že je v mé moci propustiti tě neb ukřižovati?*“ *DA 736.5*

Ježíš odpověděl: „*Neměl bys nade mnou pražádné moci, kdyby ti nebyla dána shůry. Proto větší vinu má ten, kdo ti mě vydal.*“ (J 19,10.11) *DA 736.6*

Tak milosrdný Spasitel i ve chvíli svého nesmírného utrpení a bolu omlouval, pokud to jen bylo možné, čin římského vládce, který ho vydal k ukřižování. Jaký to výjev se tím naskýtá světu pro všechny časy! Jaké světlo se tím vrhá na povahu toho, jenž je Soudcem vsí země! *DA 736.7*

„*Větší vinu má ten,*“ pravil Ježíš, „*kdo ti mě vydal.*“ Tím Kristus myslel Kaifáše, jenž jako velekněz představoval židovský národ. Židé znali zásady, jimiž se řídily římské úřady. Dostalo se jim světla v proroctvích, jež svědčila o Kristu, a v Kristově učení a v jeho divech. Židovským soudcům se dostalo nezvratného důkazu o božství toho, jehož odsoudili na smrt. A podle množství světla, jehož se jim dostalo, budou souzeni. *DA 737.1*

Největší vinu a nejtěžší odpovědnost nesli ti, kdož zastávali nejvyšší místa v národě, jimž se dostalo svatého pověření, jež tak hanebně zrazovali. Pilát, Herodes a římsští žoldnéři o Ježíši nevěděli takřka nic. Mysleli si, že uspokojí kněží a přední muže, když budou Ježíše tupit. Nedostalo se jim světla, jehož se dostalo v tak hojně míře židovskému národu. Kdyby se takového světla bylo dostalo žoldnéřům, nebyli by s Kristem nakládali tak krutě, jak činili. *DA 737.2*

Pilát znovu navrhl, že Spasitele propustí. Ale Židé křičeli: „*Propustíš-li ho, nejsi přítel císařův.*“ (J 19,12) Tím tito pokrytci předstírali, že jim záleží na moci císařově. Ze všech odpůrců římské nadvlády byli Židé nejzarytější. Když si byli jisti, že se jim za to nic nestane, dovedli si velice krutě vynucovat své národnostní a náboženské požadavky; když však chtěli provést nějaký krutý záměr, velebili moc císařovu. Aby dosáhli Kristovy záhuby, byli ochotni hlásat svou oddanost cizí nadvládě, kterou nenáviděli. *DA 737.3*

„*Každý, kdo se vydává za krále,*“ křičeli Židé dále, „*protiví se císaři!*“ (J 19,12) To zasáhlo Piláta na jeho slabém místě. Římská vláda ho měla v podezření a Pilát si byl vědom toho, že taková

zpráva by znamenala jeho zkázu. Uvědomoval si, že zkrříží-li Židům jejich plány, obrátí se jejich zuřivost proti němu. Nezastaví se pak před ničím, aby se mohli pomstít. Měl před sebou příklad jejich svéhlavosti a umíněnosti v tom, jak usilovali o život toho, jehož bez příčiny nenáviděli. *DA 737.4*

Pak se Pilát posadil na soudní stolicí a znovu předvedl Ježíše lidu se slovy: „*Hle, to je váš Král!*“ Opět se ozvaly zběsilé výkřiky: „*Pryč s ním! Ukřižovat ho!*“ Zdviženým hlasem se Pilát otázel: „*Vašeho Krále mám ukřižovat?*“ Ze znesvěcených, rouhavých úst však vycházela slova: „*Nemáme krále kromě císaře!*“ (J 19,15.16) *DA 737.5*

Tím, že se rozhodl pro pohanského vládce, zřekl se židovský národ vlády Boží. Zavrhl Boha jako svého krále. Od té chvíle neměli Židé osvoboditele. Neměli krále, měli císaře. K tomu přivedli lid kněží a učitelé. Oni byli odpovědní za toto všechno i za strašné následky, které přijdou. Hřích národa a jeho zkázu zavinili náboženští vůdcové. *DA 737.6*

Když Pilát uviděl, že tím nic neprospěje, nýbrž že bouře ještě roste, vzal vodu, umyl si ruce před zástupem a řekl: „*Jsem nevinný touto krví. Poradte si s tím sami!*“ (Mt 27,24) V bázní a se zaháněním hleděl Pilát na Spasitele. V moři zrůzněných tváří jen jeho zůstala pokojná. Zdálo se, že kolem jeho hlavy září slabé světlo. Pilát si v duchu řekl: Je to Bůh. Obrátil se k zástupu a prohlásil: Jsem nevinný jeho krví. Vezměte si ho a ukřižujte ho. Ale pamatujte, vy, kněží a přední mužové, že já ho prohlašuji za spravedlivého. Nechť ten, kterého vydává za svého Otce, soudí vás a ne mne za tento čin. Ježíši pak řekl: Odpusť mi tento čin; nemohu tě zachránit. A pak dal Ježíše znovu zbičovat a vydal ho, aby ho ukřižovali. *DA 738.1*

Pilát chtěl Ježíše vysvobodit. Viděl však, že tak nemůže učinit, chce-li si udržet své vysoké postavení. Než aby přišel o svou světskou moc, rozhodl se obětovat raději nevinný život. Kolik je takových, kdož podobně obětují zásady jen proto, aby se vyhnuli újmě nebo utrpení! Svědomí a povinnost vedou jedním směrem, vlastní zájem druhým. Proud strhuje nesprávným směrem a ten, kdo ustupuje zlu, bývá smeten do husté tmy viny. *DA 738.2*

Pilát se podvolil požadavkům davu. Než by se odvážil podstoupit nebezpečí, že ztratí své postavení, vydal raději Ježíše, aby ho ukřižovali. Přes všechnu svou opatrnost neušel později tomu, čeho se tak obával. Přišel o pocty, byl zbaven svého vysokého úřadu a sužován výčitkami svědomí a uraženou pýchou ukončil svůj vlastní život nedlouho po ukřižování Krista. Tak všichni, kdož ustupují hříchu, sklídí jen utrpení a zkázu. „*Cesta zdá se přímá člověku, avšak dokonání její jest cesta k smrti.*“ (Př 14,12) *DA 738.3*

Když Pilát prohlásil, že je nevinný krví Kristovou, Kaifáš vyzývavě odpověděl: „*Jeho krev na nás a na naše děti!*“ (Mt 27,25) Tato strašná slova opakovali pak kněží a přední mužové a po nich jako ozvěnou nelidský řev davu. Celý zástup odpověděl slovy: „*Jeho krev na nás a na naše děti!*“ *DA 738.4*

Izraelští se rozhodli. Ukázali na Ježíše a řekli: „*Tohohle ne, nýbrž Barabáš.*“ (J 18,40) Barabáš, lupič a vrah, byl představitelem satana. Kristus byl představitelem Boha. Krista zavrhl; vyvolil si Barabáš. Budou mít tedy Barabáš. Touto volbou přijali toho, jenž již od počátku byl lhářem a vrahem. Jejich vůdcem se stal satan. Budou jednat podle jeho příkazu. Budou konat jeho dílo. Budou muset snášet jeho vládu. Tento lid, který si vyvolil Barabáš místo Krista, bude pociťovat Barabášovu krutost až do konce času. *DA 738.5*

Židé se dívali na bitého Beránka Božího a volali: „*Jeho krev na nás a na naše děti!*“ Tento strašný křik vystoupil až k Božímu trůnu. Soud, který si tím vynesli sami nad sebou, byl zapsán v nebesích. Jejich prosba byla vyslyšena. Krev Syna Božího byla jejich dětem a dětem jejich dětí stálou kletbou. *DA 739.1*

Strašně se to projevilo zničením Jeruzaléma. Strašně se to projevilo v tom, jak žil židovský národ po osmnáct století – jako větev odříznutá od vinného kmene, jako mrtvá, neplodná větev, jaká se sbírá a spaluje. Ze země do země, po celém světě, ze století do století jdou jako mrtví, mrtví v přestoupení a hříších. *DA 739.2*

Strašně se jejich prosba vyplní v den velkého soudu. Až Kristus přijde znovu na zemi ne jako vězeň uprostřed chátřů, lid ho uzří. Uzří ho jako Krále nebes. Kristus přijde ve své slávě, ve slávě svého Otce a v slávě svatých andělů. Deset tisíckrát deseti tisíce a tisíce tisíců andělů, krásných a vítězných synů Božích, nádherných a slavných, ho budou provázet na jeho cestě. Pak Kristus zasedne na trůn své slávy a před ním se shromáždí všechny národy. Tehdy ho uzří všichni, i ti, kteří

mu ublížili. Místo trnové koruny bude mít na hlavě korunu slávy – korunu v koruně. Místo starého purpurového královského roucha bude mít na sobě roucho nevýslovně bílé, „*jak by je žádný bělič na zemi nedovedl vybělit*“ (Mk 9,3). A na jeho šatu na bedrech bude napsáno jméno: „*Král králů a Pán pánů.*“ (Zj 19,16) I ti, kteří se mu posmívali a bili ho, tam budou. Kněží a přední mužové znovu uzří výjev ze soudní síně. Zjeví se jim každá podrobnost, jakoby byla napsána ohnivým písmem. A ti, kdož volali: „*Jeho krev na nás a na naše děti*“, dostanou pak odpověď na svou prosbu. Pak celý svět pozná a pochopí. Pak si tyto ubohé, slabé, smrtelné bytosti uvědomí, proti komu bojovaly. Ve strašné hrůze a v smrtelném strachu budou volat k horám a skalám: „*Padněte na nás a skryjte nás před tváří toho, který sedí na trůně, a před hněvem Beránkovým, neboť přišel veliký den hněvu. Kdo může obstát?*“ (Zj 6,16-17) DA 739,3

78. Golgota

„A když přišli na místo, kteréž slove popravištné, tu jej ukřižovali.“ (L 23,33) DA 741.1

„Aby vlastní krví posvětil lid,“ Kristus „trpěl za branou.“ (Žd 13,12) Pro přestoupení zákona Božího byli Adam a Eva vyhnáni z ráje. Kristus, náš zástupce, měl trpět za zdi Jeruzaléma. Skonal za branami města, kde popravovali zločince a vrahy. Významná jsou slova, že „Kristus nás vykoupil z kletby zákona tím, že se za nás sám podrobil kletbě“ (Ga 3,13). DA 741.2

Ze soudní síně na Golgotu provázel Ježíše velký zástup lidí. Zvěst o Kristově odsouzení se roznesla po celém Jeruzalémě a k místu ukřižování se začali shromažďovat lidé ze všech vrstev a všech postavení. Kněží a přední mužové byli vázání slibem, že nebudou obtěžovat Kristovy následovníky, bude-li jim Kristus vydán, a proto se učedníci a věřící z města a okolí přidávali k zástupu, který provázel Spasitele. DA 741.3

Když Ježíš prošel branou Pilátova nádvoří, byl na jeho ztýraná a krvácející bedra vložen kříž, který byl připraven pro Barabáše. Spolu s Ježíšem měli být popraveni dva společníci Barabášovi a také na ně byly vloženy kříže. Spasitelovo břímě bylo příliš těžké, aby je mohl nést tak zesláblý a trpící. Od velikonoční večeře, kterou trávil se svými učedníky, nic nepojedl, ani nepil. Prožil smrtelný zápas se satanskými mocnostmi v zahradě Getsemanské. Vytrpěl bolest ze zrady a viděl, jak ho jeho učedníci opustili a uprchli. Byl odveden k Annášovi, pak ke Kaifášovi a posléze k Pilátovi. Od Piláta ho vedli k Herodovi a od něho opět k Pilátovi. Snášel urážku za urážkou, posměch za posměchem, dvakrát byl zbičován – to všechno prožil v oné noci, v níž se střídal výjev za výjevem takového rázu, že vyčerpal člověka do krajnosti. Kristus neselhal. Promluvil, jen aby oslavil Boha. Po celou dobu hanebného výslechu, který měl být soudem, zachoval pevnost a důstojnost. Když však na něho po druhém zbičování vložili kříž, jeho lidská přirozenost to už nevydržela. Klesl pod břemenem vysílením. DA 741.4

Zástup lidí, který provázel Spasitele, sledoval, jak kráčí unaveně a jak vrávorá, nikdo však neprojevil soucit. Posmívali se mu a tupili ho za to, že nemohl unést těžký kříž. Znovu mu položili břímě na bedra a Ježíš znovu klesl vysílen k zemi. Jeho pronásledovatelé poznali, že své břímě už nemůže nést dále. Bylo třeba najít někoho, kdo by za něj nesl ponižující náklad. Židé tak nemohli učinit, neboť by se tím poskvřili a nemohli by slavit velikonoční svátky. Ani žádný z lidí, kteří provázeli Krista, se nechtěl snížit k tomu, aby nesl kříž. DA 742.1

V té chvíli kráčí proti zástupu cizí člověk, Šimon z Cyrény, který přichází do města z venkova. Slyší posměšky a sprostoty lidí, slyší opětovné pohrdavé volání: Ustupte z cesty Králi Židů! Zastavuje se v úžasu nad touto podívanou; a když vyslovil svůj soucit, popadli ho a vložili mu kříž na ramena. DA 742.2

Šimon již slyšel o Ježíši. Jeho synové věřili ve Spasitele, on sám však nebyl Kristovým učedníkem. Nesení kříže na Golgotu bylo pro Šimona požehnáním a Šimon byl za to prozíravostí do smrti vděčný. Přivedlo ho to k tomu, že se sám rozhodl vzít na sebe kříž Kristův a vždy s radostí snášel jeho břímě. DA 742.3

V zástupu, který provází nevinného k místu jeho kruté smrti, je nemálo žen. Jejich pozornost je upřena k Ježíši. Některé z nich ho již před tím viděly. Některé z nich přivedly k němu své nemocné a trpící. Některé byly samy uzdraveny. O některých takových případech vypráví Písmo. Ženy žasnou nad nenávisť davu vůči tomu, nad jehož utrpením jim téměř puká srdce. Nedbajíce chování zběsilého davu a hněvivých slov kněží a předních mužů, projevují tyto ženy svůj soucit. Když Ježíš klesá vysílením pod křížem, propukají v žalostný nářek. DA 742.4

To byla jediná věc, která upoutala Kristovu pozornost. Ačkoli nesmírně trpěl, nesa hříchy světa, nezůstal lhostejný k projevu žalu. S něžným soucitem pohlédl na ženy. Tyto ženy v něho nevěřily; Ježíš věděl, že nad ním nenaříkají jako nad tím, jenž byl poslán od Boha, nýbrž z pocitu lidské soustrasti. Nepohrdl však jejich soucitem; jejich soustrast probudila v něm hlubší účast s nimi. „Dcery jeruzalémské,“ pravil, „neplačte nade mnou! Spíše nad sebou plačte a nad svými dětmi.“

(L 23,28) Kristus se zadíval do budoucna, do doby, kdy bude zničen Jeruzalém. V té strašné době mnohé z těch, které nyní pláčou pro něho, zahynou i se svými dětmi. *DA 743.1*

Od pádu Jeruzaléma přešel Ježíš v myšlenkách k většímu soudu. Ve zkáze zatvrzelého města viděl symbol konečné zkázy, která přijde na svět. Pravitel: „*Tehdy začnou lidé říkat horám: Padněte na nás! a kopcům: Přikryjte nás!, neboť činí-li toto lidé, dokud jsou stromy zelené, co se bude dít, až budou suché?*“ (L 23,30.31) Zeleným stromem byl míněn sám Ježíš, nevinný Vykupitel. Bůh dopustil, aby jeho hněv vyvolaný hříchem dopadl na jeho milovaného Syna. Ježíš měl být ukřižován za hříchy lidstva. Jaké utrpení pak bude snášet hříšník, který setrvá v hříchu? Každý zatvrzelý a nevěřící pozná takový žal a takovou bídu, jež nelze vyjádřit slovy. *DA 743.2*

Mezi lidmi, kteří provázeli Spasitele na Golgotu, byli mnozí, kteří ho vítali radostným hosana a máváním palmovými ratolestmi, když vjížděl vítězoslavně do Jeruzaléma. Nemálo však bylo takových, kteří mu tehdy provolávali slávu, protože tak činili mnozí, a nyní se přidávali k pokřiku: „*Ukřižuj ho! Ukřižuj ho!*“ Když Kristus vjížděl do Jeruzaléma, dostoupily naděje učedníků vrcholu. Tiskli se k svému Mistru a cítili, že se jim dostává velké pocty tím, že jsou s ním ve spojení. Nyní, když byl ponižován, sledovali ho zpovzdálí. Byli sklíčení, zklamané naděje je zarmoutily. Jak pravdivá se ukázala slova Ježíšova: „*Vy všichni se ode mne odvrátíte této noci; neboť je psáno: Budu bít pastýře a rozprchnou se ovce stáda.*“ (Mt 26,31) *DA 743.3*

Když průvod dorazil na popraviště, byli vězňové připoutáni k mučícím nástrojům. Oba lotři se vzpírali, když je věšeli na kříž; Ježíš však nekladl odpor. Matka Ježíšova, podpírána milovaným učedníkem Janem, kráčela ve šlépějích svého Syna na Golgotu. Viděla ho, jak klesá vysílením pod břemenem kříže, a toužila vzít jeho bolavou hlavu do svých rukou a omýt jeho čelo, které kdysi spočívalo na její hrudi. Nebyla jí však dovolena tak smutná výsada. Spolu s učedníky se stále ještě kojila nadějí, že Ježíš projeví svou moc a vysvobodí se z rukou svých nepřátel. Klesla však na mysl, když si vzpomněla na jeho slova, jimiž předpověděl právě ty události, které se pak staly. Když byli zlosynové připoutáváni ke kříži, přihlížela s bolestí a v napjatém očekávání. Cožpak ten, jenž dával život mrtvým, strpí, aby ho ukřižovali? Cožpak Syn Boží připustí, aby ho tak krutým způsobem zabili? Bude se muset zřici své víry, že Ježíš je Mesiášem? Bude muset přihlížet jeho potupě a utrpení, aniž mu bude moci posloužit v jeho mukách? Viděla, jak mu rozepjali ruce na kříž; pak přinesli kladivo a hřeby, a když jejich hroty začaly pronikat do jeho údů, museli zděšením učedníci odnést z místa tohoto hrozného výjevu tělo omdlévající matky Ježíšovy. *DA 744.1*

Spasitel nevydal ze sebe jediného stenu. Jeho tvář zůstala klidná a jasná, jen na čele se mu objevily velké kapky potu. Nebylo soucitné ruky, která by setřela smrtelný pot z jeho tváře, nebylo slova účasti a neochvějné víry, které by podepřelo jeho lidské srdce. Když žoldnéři konali toto strašné dílo, modlil se Ježíš za své nepřátele: „*Otče odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.*“ (L 23,34) Nemyslel na své vlastní utrpení, nýbrž na hřích svých pronásledovatelů a na strašnou odplatu, která je čeká. Nezlořečil vojákům, kteří s ním nakládali tak nelidsky. Nevolał o pomstu na kněze a přední muže, kteří se radovali nad tím, že se uskutečňuje jejich záměr. Kristus měl s nimi soucit pro jejich nevědomost a provinění. Modlil se jen o to, aby jim bylo odpuštěno, „*vždyť nevědí, co činí.*“ *DA 744.2*

Kdyby byli věděli, že vydali na mučení toho, jenž přišel, aby spasil hříšné lidstvo před věčnou zkázou, byli by se zhrozili. Jejich nevědomost je však nezabavila viny, neboť právě jim se dostalo výsady poznat a přijmout Ježíše za svého Spasitele. Někteří z nich jsi svůj hřích přece uvědomí, učiní pokání a obrátí se. Někteří však setrvávají ve své zatvrzelosti a tím znemožní, aby vyslyšení Kristovy modlitby se vztahovalo na ně. Přesto se Boží záměr naplňoval. Ježíš nabýval práva stát se zastáncem lidí u svého Otce. *DA 744.3*

Když se Kristus modlil za své nepřátele, modlil se za celý svět. Jeho modlitba zahrnovala každého hříšníka, který kdy žil nebo bude žít od počátku světa až do konce času. Vina za ukřižování Syna Božího spočívá na všech. Všem je velkomyslně nabízeno odpuštění. Každý, kdo chce, může se usmířit s Bohem a zdědit věčný život. *DA 745.1*

Jakmile byl Ježíš přibit na kříž, byl kříž vztyčen a silní mužové ho prudce zarazili do připravené jámy. To způsobilo Synu Božímu největší muka. Pilát pak napsal nápis v řeči hebrejské, řecké a latinské a připevnil jej na kříž nad hlavu Ježíšovu. Nápis zněl: „*Ježíš Nazaretský, židovský Král.*“ (J 19,19) Tento nápis Židy popudil. Na dvoře Pilátově křičeli „*Ukřižuj ho!*“ „*Nemáme krále kromě*

císaře!“ (J 19,15) Prohlašovali, že každý, kdo uzná někoho jiného za krále, je zrádce. Pilát napsal to, co vyjadřovalo jejich pocity. Nápis neobsahoval nic, co by se jich mohlo dotknout, vyjadřoval pouze to, že Ježíš je Králem Židů. Byl vpravdě potvrzením toho, že Židé uznávají římskou nadvládu. Hlásal, že kdokoli se bude vydávat za krále Izraele, toho odsoudí na smrt. Kněží věc nedomysleli. Když osnovali usmrcení Krista, Kaifáš prohlásil, že je prospěšné, aby zemřel jeden člověk, aby zachránil národ. Jejich pokrytectví bylo nyní odhaleno. Aby zahubili Krista, byli ochotni obětovat i bytí svého národa. DA 745.2

Když si kněží uvědomili, co učinili, žádali Piláta, aby nápis změnil. Řekli mu: „*Nepiš: Židovský Král, nýbrž že říkal: Já jsem židovským Králem.*“ (J 19,21) Avšak Pilát, který se hněval sám na sebe pro svou dřívější slabost, pohlédl na žárlivé a lstivé kněze a přední muže s naprostým opovržením. Chladně jim odpověděl: „*Co jsem napsal, to jsem napsal.*“ (J 19,22) DA 745.3

Nápis byl nad hlavu Ježíšovu dán řízením vyšší moci, než byl Pilát nebo Židé. Z prozřetelnosti Boží měl nápis vést lidi k přemýšlení a k hloubání v Písmu. Místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města. V Jeruzalémě bylo tehdy na tisíce lidí ze všech zemí a nápis oznamující, že Ježíš Nazaretský je Mesiáš, neujde jejich pozornosti. Byla to živá pravda, napsaná rukou, kterou vedl Bůh. DA 745.4

Kristovým utrpením na kříži se naplnilo proroctví. Staletí před ukřižováním Spasitel předpověděl utrpení, jehož se mu dostane. Pravit: „*Psi obskočili mne, rota zločnicků oblehla mne, zprobjeli ruce mé i nohy mé. Mohl bych sčísti všechny kosti své, oni pak hledí na mne, a dívají se mi. Dělí mezi sebou roucha má, a o můj oděv mecí los.*“ (Ž 22,17-19) Proroctví, které se týkalo Kristova roucha, se vyplnilo, aniž se o to přičinili radou nebo zásahem přátel nebo nepřátel Ukřižovaného. Kristovo roucho dostali žoldnéři, kteří ho ukřižovali. Kristus slyšel, jak se muži hádali, když si roucho mezi sebou dělili. Kristovo roucho bylo utkáno zcela beze švu, a proto si řekli: „*Netrhejme ho, ale losujme o něj, čím bude.*“ (J 19,24) DA 746.1

V jiném proroctví Spasitel prohlásil: „*Pohanění potřebovalo srdce mé, pročez jsem byl v žalosti. Očekával jsem, zdali by mne kdo politoval, ale žádného nebylo, zdali by kdo potěšiti chtěli, ale nedočkal jsem. Nýbrž místo pokrmu poskytli mi žluči, a v žizni mé napájeli mne octem.*“ (Ž 69,21.22) Těm, kteří trpěli a umírali na kříži, bylo dovoleno podat omamující nápoj, aby se v nich utlumil pocit bolesti. Nabídlí jej i Ježíši; když jej však ochutnal, odmítl jej. Nepřijme nic, co by zastřelo jeho mysl. Jeho víra se musí pevně upnout k Bohu. V tom je jeho jediná síla. Kdyby jeho smysly byly zastřeny, mohl by toho využít satan k svému prospěchu. DA 746.2

Ježíšovi nepřátelé dávali průchod své zášti vůči němu, i když už visel na kříži. Kněží, přední mužové a zákoníci se přidali k davu a posmívali se umírajícímu Spasiteli. Při křtu Ježíšově a na hoře proměnění bylo slyšet hlas Boží, jenž prohlašoval, že Kristus je jeho Synem. Rovněž před Kristovým zrazením promluvil Otec, a dosvědčil Kristovo božství. Nyní se však nebeský hlas neozýval. Nebylo slyšet žádného svědectví, které by mluvilo v Kristův prospěch. Kristus sám snášel potupu a výsměch bezbožníků. DA 746.3

„*Jsi-li Syn Boží,*“ říkali, „*sestup s kříže!*“ „*Ať zachrání sám sebe, je-li Kristus, Boží vyvolený!*“ (Mt 27,40; L 23,35) Na poušti, kde pokoušel Krista, satan prohlásil: „*Jsi-li Syn Boží, poruč, aby se z těchto kamenů staly chleby!*“ „*Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů!*“ z věže chrámu. (Mt 4,3.6) A satan se svými anděly v lidské podobě byl přítomen u kříže. Tento arcinepřítel a jeho spřeženci pomáhali kněžím a předním mužům. Učitelé lidu podněcovali nevědomý dav, aby vynášel soud nad tím, jehož mnozí z nich nikdy neviděli, dokud nyní nebyli vyzváni, aby svědčili proti němu. Kněží, přední mužové a zatvrzelý dav se spojili v záchvatu satanské zuřivosti. Náboženští vůdci se spojili se satanem a jeho anděly a prováděli jeho příkazy. DA 746.4

Ježíš, trpící a zmírající, slyšel každé slovo, když kněží prohlašovali: „*Jiné zachránil, sám sebe nemůže zachránit. Je prý to izraelský Král! Ať nyní sestoupí s kříže, a my v něj uvěříme!*“ (Mt 27,42) Kristus mohl sestoupit z kříže. Právě proto však, že se nespasil, má hříšník naději na odpuštění a milost Boží. DA 749.1

Mužové, kteří o sobě prohlašovali, že jsou vykladači proroctví, používali ve svých posměscích, jimiž častovali Spasitele, právě týchž slov, o nichž bylo v proroctvích předpověděno, že jich při této příležitosti použijí. Ve své zaslepenosti však nepoznali, že tím naplňují proroctví. Ti, kdož pronášeli posměšná slova: „*Spoléhal na Boha, ať jej nyní vysvobodí, chce-li. Vždyť řekl: Jsem Syn Boží!*“ (Mt

27,43), ani nepomysleli na to, že jejich svědectví bude znít po celé věky. Ačkoli byla myšlena jako výsměch, přivedla tato slova mnohé k tomu, že začali hloubat v Písmu, což do té doby nečinili. Moudří lidé začali poslouchat, bádat, přemýšlet a modlit se. Byli takoví, kteří neustali, dokud porovnáváním jednotlivých výroků Písma nepoznali smysl Kristova poslání. Nikdy předtím se o Ježíši tak všeobecně nevědělo, jako když visel na kříži. Do srdcí mnohých, kdož byli při ukřižování Krista a slyšeli jeho slova, zazářilo světlo pravdy. *DA 749.2*

Ježíši se v jeho smrtelném zápase na kříži dostalo paprsku útěchy. Byla to prosba kajícího lotra. Oba mužové, kteří byli ukřižováni s Ježíšem, zpočátku Ježíši spílali a posmívali se mu. Jeden z nich se následkem utrpení jen ještě zatvrdil, stal se ještě více všeho schopným a odbojným. S jeho druhem to však bylo jinak. Tento muž nebyl zatvrdělým zločincem; byl sveden na scestí špatnými druhy a jeho vina byla menší než vina mnohých z těch, kteří stáli pod křížem a posmívali se Spasiteli. Vídal předtím Ježíše a naslouchal mu a jeho učení ho přesvědčilo, avšak kněží a přední mužové ho od Ježíše odvrátili. Snažil se potlačit své přesvědčení, upadal stále hlouběji do hříchu, až ho jali, soudili jako zločince a odsoudili k trestu smrti na kříži. V soudní síni a cestou na Golgotu byl ve společnosti Ježíše. Slyšel, jak Pilát řekl: „*Já na něm neshledávám pražádné viny.*“ (J 19,4) Neušlo mu, že Ježíš se chová jako Bůh a že blahovolně odpouští svým mučitelům. Z kříže se dívá na mnohé významné náboženské činitele, jak se posmívají Pánu Ježíši. Vidí, jak povážlivě potřásají hlavami. Slyší jejich vyzývavá slova, jež opakuje i jeho spoluviník na kříži: „*Což nejsi Kristus? Zachraň sebe i nás!*“ (L 23,39) Slyší, jak mnozí z kolemjdoucím hájí Ježíše. Slyší, jak opakuji jeho slova a vypravují o jeho činech. Znovu se ho zmocňuje přesvědčení, že to je Kristus. Obrací se ke svému druhu a praví mu: „*A ty se nebojíš Boha? Vždyť máš stejný trest!*“ (L 23,40) Umírající zločinci se už nemusejí bát, že by jim lidé cokoli učinili. Na jednoho z nich doléhá přesvědčení, že existuje Bůh, jehož se nutno bát, a budoucnost, o níž se nutno chvět. A jeho život, všecek hříchem poskvrněný, se zakrátko ukončí. „*A my trpíme spravedlivě,*“ běduje, „*neboť dostáváme jen, čeho si zasluhujeme za své činy, kdežto on neučinil nic zvráceného.*“ (L 23,41) *DA 749.3*

Nemá už otázek. Nemá pochybností, nemá námitek. Když byl za svůj zločin odsouzen, pozbyl naděje a zmocnilo se ho zoufalství. Nyní se v něm vynořily zvláštní myšlenky. V myslí se mu vybavilo vše, co slyšel o Ježíši, jak Ježíš uzdravoval nemocné a odpouštěl hříchy. Slyšel i slova těch, kdož uvěřili v Ježíše a s pláčem ho následovali. Viděl nápis nad hlavou Spasitelovou a přečetl si ho. Slyšel, jak si ho kolemjdoucí čtou, někteří zarmoucení, s chvějícími se rty, jiní se smíchem a s posměšky. Duch svatý osvětluje jeho mysl a řetěz důkazů se skládá článek po článku dohromady. V Ježíši, zmučeném, posmívaném a visícím na kříži, spatřuje Beránka Božího, který snímá hříchy světa. V jeho hlase se mísí naděje s úzkostí, když se v bezmoci a skonávající upíná k umírajícímu Spasiteli. „*Ježíši, vzpomeň si na mne,*“ volá, „*až přijdeš do svého království.*“ (L 23,42) *DA 750.1*

Odpověď přišla vzápětí. Měkký a libozvučný hlas, plný lásky, soucitu a moci, pronesl slova: Vpravdě ti pravím dnes, budeš se mnou v ráji. *DA 750.2*

Po dlouhé hodiny svého smrtelného zápasu neslyšel Ježíš nic než utrhaní a výsměch. Ještě když visí na kříži, doléhají k němu stále úšklebky a spílání. Toužebně očekává, zda uslyší od svých učedníků nějaký projev víry. Slyší jen žalná slova: „*My jsme doufali, že on je ten, který má vykoupiti Izraele.*“ (L 24,21) Jak blahodárný byl pro Spasitele projev víry a lásky umírajícího lotra! Zatímco přední mužové židovští ho zapírají a i učedníci pochybují o jeho božství, nazývá ubohý lotr na prahu věčnosti Ježíše Pánem. Mnozí byli ochotni nazývat ho Pánem, když činil divy a pak když vstal z hrobu; nikdo ho však neuznával, když visel umírající na kříži, kromě kajícího lotra, který byl spasen v hodině jedenácté. *DA 750.3*

Lidé stojící pod křížem zaslechli, že lotr nazval Ježíše Pánem. Hlas kajícího vzbudil jejich pozornost. Ti, kteří se pod křížem přeli o Kristův šat a losovali o jeho oděv, přestali a poslouchali. Jejich hněvivé hlasy zmlkly. Se zatajeným dechem vzhledli ke Kristu a čekali, jak odpoví umírajícímu. *DA 751.1*

Když Ježíš pronesl slova zaslíbení, proťalo temný mrak, který jakoby zahaloval kříž, jasné a živé světlo. Kajícímu lotru se dostalo dokonalého pokoje smíření s Bohem. Kristus ve svém ponížení byl oslaven. Ten, jenž se všem zdál poraženým, byl Vítězem. Byl uznán za toho, jenž bere na sebe hříchy. Lidé se mohou zmocnit jeho lidského těla. Mohou rozdírat jeho svaté skráně trnovou ko-

runou. Mohou z něho strhnout jeho roucho a hádat se o jeho rozdělení. Nemohou ho však oloupit o jeho moc odpouštět hříchy. Umíraje, podává Ježíš svědectví o svém božství a o slávě Otcově. Jeho ucho není uzavřené, aby nemohlo slyšet, ani jeho rámě není ukrácené, aby nemohlo poskytnout spásu. Je jeho královským právem zachraňovat všechny, kdož přicházejí k Bohu skrze něho. *DA 751.2*

Vpravdě ti pravím dnes, budeš se mnou v ráji. Kristus neslibil lotru, že s ním bude v ráji ještě téhož dne. Vždyť sám neodešel do ráje onoho dne. Spal v hrobě a ráno po zmrtvýchvstání pravil: „*Ještě jsem nevystoupil k Otci.*“ (J 20,17) Avšak v den ukřižování, v den, jenž se jeví jako porážka a hrůza, dává zaslíbení. „*Dnes,*“ když umírá na kříži jako zločinec, ujišťuje Kristus ubohého hříšníka: Budeš se mnou v ráji. *DA 751.3*

Lotry, kteří byli ukřižováni s Ježíšem, umístili „*každého po jedné straně, a uprostřed Ježíše*“ (J 19,18). Učinili tak z příkazu kněží a předních mužů. Umístění Krista mezi lotry mělo naznačit, že je ze všech tří největším zločincem. Tak se naplnila slova Písma: „*S přestupníky počten jest.*“ (Iz 53,12) Kněží nepochopili plný význam svého činu. Jako Ježíš, ukřižovaný s lotry, byl umístěn „*uprostřed*“, tak jeho kříž byl umístěn uprostřed světa žijícího v hříších. A slova odpuštění, jež pro nesl ke kajícímu lotru, zažehla světlo, jež zasvítí do nejdolejších končin země. *DA 751.4*

S úžasem patřili andělé na nekonečnou lásku Ježíšovu, který i za největších muk duševních a tělesných myslel jen na druhé a povzbuzoval kající duši, aby věřila. Ve svém ponížení promluvil jako prorok k dcerám jeruzalémským; jako kněz a obhájce orodoval u Otce, aby odpustil jeho vrahům; jako laskavý Spasitel odpustil hříchy kajícímu lotru. *DA 752.1*

Když oči Ježíšovy hleděly na zástup lidí, stojících kolem kříže, upoutala jeho pozornost jedna postava. Pod křížem stála jeho matka, podpírána učedníkem Janem. Nemohla vydržet nebýt u svého Syna a Jan, věda, že konec se už blíží, jí opět přivedl ke kříži. Ve své poslední hodině vzpomněl Kristus své matky. Pohlédl do její usouzené tváře, pak pohlédl na Jana a pravil jí: „*Ženo, hle, tvůj syn!*“ Janovi pak pravil: „*Hle, tvá matka!*“ (J 19,27) Jan porozuměl Kristovým slovům a přijal projevenou důvěru. Vzal Marii k sobě a od té chvíle se o ni pečlivě staral. Ó, jak soucitný a laskavý je Spasitel! I při vši tělesné bolesti a v duševním utrpení úzkostlivě pečoval o svou matku. Neměl peněz, jimiž by zajistil její živobytí; Jan ho však choval ve svém srdci, a proto mu svěřil svou matku jako vzácný odkaz. Tím ji opatřil to, co potřebovala nejvíce – lásku a cit toho, jenž ji miloval proto, že ona milovala Ježíše. A tím, že ji přijal jako svatý poklad, přijal Jan velké požehnání. Byla mu stálou připomínkou jeho milovaného Mistra. *DA 752.2*

Dokonalý příklad Kristovy synovské lásky září s nezmenšenou slávou celými věky. Téměř třicet let pomáhal Ježíš svou každodenní prací nést břímě starostí o domácnost. A nyní, ve chvíli svého posledního zápasu, myslí na to, aby zabezpečil svou ztrápenou, ovdovělou matku. Stejný duch se projeví v každém učedníku našeho Pána. Ti, kdo následují Krista, pocítí, že ctít své rodiče a pečovat o ně je součástí jejich náboženství. Ze srdce, v němž se usídlila láska Kristova, nikdy nevymizí pozorná péče a něžná láska o otce a matku. *DA 752.3*

A nyní Pán slávy umírá jako výkupné za lidstvo. V této chvíli, kdy obětoval svůj drahocenný život, necítil Kristus radost z vítězství. Všechno bylo chmurné a skličující. Nebyla to hrůza ze smrti, která ho tížila. Nebyla to bolest a potupa ukřižování, jež mu působila nevýslovná muka. Kristus byl největším trpítelem; jeho utrpení však pramenilo z pocitu zhoubnosti hříchu, z vědomí, že člověk si zvykl na zlo, takže už nevidí jeho ohavnost. Kristus viděl, jak hluboko vnikl hřích v lidská srdce, jak málo bude takových, kteří budou ochotni vymanit se z jeho moci. Věděl, že bez pomoci Boží bude lidstvo muset zahynout, a viděl, jak zástupy hynou, ač potřebná pomoc je v hojnosti na dosah. *DA 752.4*

Na Krista jako na našeho zástupce a na naše útočiště byly vloženy nepravosti nás všech. Byl počten mezi přestupníky, aby nás mohl vykoupit, abychom nebyli zavrženi zákonem. Vina všech potomků Adamových tížila jeho srdce. Hněv Boží vyvolaný hříchem, strašný projev nelibosti Boží vyvolaný nepravostí, plnil duši Syna Božího zděšením. Po celý svůj život hlásal Kristus padlému světu dobrou zvěst o milosrdenství a odpouštějící lásce Otcově. Mluvil o spáse i pro největší hříšníky. Nyní však, obtížen strašným břemenem hříchu, nemůže vidět Otcovu smířlivou tvář. Odvrácení božské tváře od Spasitele v této hodině nejvyšší úzkosti plnilo srdce Ježíšovo bolestí, již člověk nikdy plně nepochopí. Tato úzkost byla tak veliká, že své tělesné utrpení takřka nevnímal. *DA 753.1*

Satan lítě dotíral na srdce Ježíšovo svým pokušením. Spasitel nemohl vidět, co je za branou hrobu. Nebyla mu poskytnuta naděje, že vyjde z hrobu jako vítěz nebo že Otec přijme jeho oběť. Obával se, že hřích je Bohu tak odporný, že zůstane od něho odloučen navěky. Kristus prožíval úzkost, kterou pocítí hříšník, až se milost přestane přimlouvát za hříšné lidstvo. Tento pocit hříchu, který na něho jako na zástupce člověka přivodil Otcův hněv, učinil kalich, který pil, tak trpký až zlomil srdce Syna Božího. *DA 753.2*

S úžasem sledovali andělé Spasitelův zoufalý zápas. Nebeské zástupy si zakryly tvář před tímto strašným pohledem. Neživá příroda vyjadřovala svou účast se svým tupeným a zmírajícím Stvořitelem. Slunce se zdráhalo dívat se na tento hrozný výjev. Zdálo se, jakoby jeho zářivé paprsky, které v poledne dopadaly na zem, vyhasly. Kříž zahalila úplná tma jako smuteční závoj. „*Nastala tma na celé zemi až do hodiny deváté.*“ (L 23,44) Příčinou této tmy, která byla hluboká jako o půlnoci bez měsíce a hvězd, nebylo zatmění nebo jiný přírodní úkaz. Bylo to zázračné svědectví, které podal Bůh, aby utvrdil víru dalších pokolení. *DA 753.3*

V této husté tmě byla skryta přítomnost Boží. Bůh učinil tmou a skryl svou slávu před lidskýma očima. Bůh a jeho svatí andělé byli u kříže. Otec byl u svého Syna. Jeho přítomnost však nebyla zjevná. Kdyby jeho sláva byla vyšlehla z oblaku, všichni lidé sledující výjev by byli zahubeni. Avšak v této strašné hodině nemělo se Kristu dostat útěchy Otcovy přítomnosti. Tlačil vinný lis sám, aniž kdo z lidí byl s ním (podle Iz 63,5). *DA 753.4*

Hustou tmou zahalil Bůh poslední lidský zápas svého Syna. Všichni, kdo viděli Krista v jeho utrpení, se přesvědčili o jeho božství. Spatřil-li člověk jednou tuto tvář, nikdy na ni nezapomněl. Jako tvář Kainova obrážela vinu Kainovu jako vraha, tak tvář Kristova obrážela nevinnost, klid a dobrotu – zjevovala obraz Boží. Kristovi žalobci však nedbali nebeského znamení. Vysmívající se dav pozoroval Krista po celé dlouhé hodiny jeho smrtelného zápasu. Nyní Krista milosrdně přikryl Bůh svým pláštěm. *DA 754.1*

Zdálo se, jakoby na Golgotu padlo hrobové ticho. Nevýslovný strach se zmocnil davu, který se shromáždil kolem kříže. Spílání a tupení odumřelo lidem na rtech. Muži, ženy i děti padli na zemi. Chvillemi vyšlehly z oblaku oslnivé blesky a osvětlily kříž a ukřižovaného Vykupitele. Kněží, přední mužové, zákoníci, popravčí a dav si mysleli, že nadešla hodina odplaty. Když se vzpomatovali, začali někteří šeptat, že Ježíš nyní sestoupí z kříže. Někteří se pokoušeli vrátit se do města, bili se v prsa a kvíleli strachem. *DA 754.2*

O deváté hodině se tma začala ztrácet, zahalovala však stále Spasitele. Byla symbolem smrtelného zápasu a trýzně, která svírala jeho srdce. Lidskému oku bylo nemožné prohlédnout mrak, který zahaloval kříž, natož proniknout ještě hustší temnotu, která obklopovala sužovanou duši Kristovu. Zdálo se, že blesky hněvu vystřelují na toho, jenž visel na kříži. Tehdy vykřikl Ježíš hlasitě: „*Eloi, eloi, lama sabachthani*“, což přeloženo znamená: *Můj Bože, můj Bože, proč jsi mě opustil?*“ (Mk 15,34) Když se kolem Spasitele snesla tma, zvolali mnozí: Pomsta nebe ho zasáhla. Blesky Božího hněvu jsou namířeny proti němu, protože se vydával za Syna Božího. Mnozí, kdo v něho uvěřili, slyšeli jeho zoufalé zvolání. Tím pozbyli naděje. Jestliže Bůh opustil Ježíše, v co mohou doufat jeho následovníci? *DA 754.3*

Když tma opustila stísněného ducha Kristova, ozvalo se tělesné utrpení a Ježíš řekl: „*Žízním.*“ (J 19,29) Jeden z římských vojáků byl jat soucitem, když hleděl na vyprahlé rty Ježíšovy, nabodl houbu na yzopu, namočil ji do nádoby s octem a podal ji Ježíši. Kněží se však Ježíšovu utrpení vysmívali. Když tma přikryla zemi, zmocnila se jich hrůza; když se přestali bát, dostali strach, že by jim Ježíš mohl uniknout. Špatně si vykládali jeho slova: „*Eloi, eloi, lama sabachthani.*“ S opovržením a s posměchem říkali: „*Hle, volá Eliáše.*“ Odmítli poslední příležitost k tomu, aby zmírnili jeho utrpení. „*Počkejte,*“ pravili, „*uvidíme, zdali ho Eliáš přijde sejmout.*“ (Mk 15,35.36) *DA 754.4*

Hle, neposkvrněný Syn Boží, jeho tělo do krve rozerváno; jeho ruce, které se tak často vztahovaly, aby daly požehnání, přibity k dřevěnému břevnu; jeho nohy, které se znavily ve službě lásky, probity hřebem na kříži; jeho královská hlava rozdrásána trnovou korunou; jeho chvějící se rty staženy v bolestný sten. A vše, co vytrpěl – krůpěje krve stékající z jeho hlavy, jeho rukou a nohou, smrtelný zápas, který zmučil jeho tělo, a nevýslovná duševní úzkost, která naplnila jeho duši, když Otec skryl svou tvář – promlouvá ke každému člověku: To pro tebe snáší Syn Boží toto bří-

mě vin, pro tebe vítězí nad nadvládou smrti a otvírá brány ráje. Ten, jenž ztišil rozbouřené jezero a kráčel po zpěněných vlnách, ten jenž děsil d'ábly a zaháněl nemoci, jenž otvíral oči slepým a mrtvým vracel život – se obětuje na kříži z lásky k tobě. Ježíš, jenž snímá hřích, snáší hněv božské spravedlnosti a pro tebe se stává sám hříchem. *DA 755.1*

V tichosti očekávali kolemstojící konec tohoto strašného výjevu. Zasvitlo slunce, ale kříž byl stále zahalen temnotou. Kněží a přední mužové pohlédli k Jeruzalému, a hle, hustý mrak se usadil nad městem a nad judskými rovinami. Slunce Spravedlnosti, Světlo světa, přestalo osvěcovat město Jeruzalém, jež se kdysi těšilo jeho přízni. Ohnivě blesky Božího hněvu mířily proti městu určenému zkáze. *DA 756.1*

Náhle se tma zdvihla a jasným a zvučným hlasem, který – jak se zdálo – dolehl ke všem stvořením, Ježíš zvolal: „*Dokonáno jest!*“ „*Otče, do tvých rukou skládám svého ducha.*“ (J 19,30; L 23,45) Kolem kříže se rozsvítlo světlo a tvář Spasitelova zazářila slávou jako slunce. Ježíš pak sklonil hlavu na hrud' a vydechl naposled. *DA 756.2*

Uprostřed strašné temnoty, zdánlivě Bohem opuštěný, dopil Kristus do dna kalich lidské bídy. V oněch hrozných hodinách spoléhal na důkazy, které mu dosud Otec poskytoval o tom, že ho přijímá. Znal povahu svého Otce; pochopil jeho spravedlnost, jeho milosrdenství a jeho nesmírnou lásku. Vírou prodléval v Bohu a poslouchat ho mu vždy činilo radost. A v této odevzdanosti Bohu se rozplynul i pocit, že ztratil přízeň svého Otce. Byla to víra, kterou Kristus zvítězil. *DA 756.3*

Dosud nikdy neviděla země takový výjev. Zástup zůstal ohromen a se zatajeným dechem hleděl na Spasitele. Znovu se na zemi snesla tma a bylo slyšet velké burácení podobné hromovému hřmění. Země se začala silně otřásat. Lidé se potáceli a padali jeden přes druhého. Nastal divoký zmatek a zděšení. V okolních horách se trhaly skály a s rachotem padaly do údolí. Hrobky pukaly a mrtví byli vyvrhováni ze svých hrobů. Zdálo se, že všechno stvoření se chvěje od základů. Kněží, přední mužové, vojáci, popravčí a lidé, oněměli hrůzou, padli na zemi. *DA 756.4*

Když z Kristových úst vyšlo hlasité zvolání „*Dokonáno jest!*“, konali právě kněží obřad v chrámě. Byla právě hodina večerní oběti. Byl přinesen beránek představující Krista, aby byl obětován. Kněz oděný ve svém nádherném rouchu, stál s nožem ve zdvižené ruce a připomínal Abraháma, když se chystal usmrtit svého syna. Lid napjatě přihlížel obřadu. Vtom však se země zachvěje a otřese, neboť sám Pán se blíží. Ozve se silný zvuk a vnitřní chrámová opona se trhá od shora až dolů roztržená neviditelnou rukou a lidem se otvírá pohled na místo, na němž se kdysi zjevovala přítomnost Boží, na místo, na němž dlel majestát Boží. Tam, nad slitovnicí, zjevoval Bůh svou slávu. Pouze veleknězi bylo dovoleno odhrnout oponu oddělující toto místo od ostatních prostor chrámu. Vstupoval sem jednou v roce, aby vykonal obřad smíření za hříchy lidu. A hle, nyní je tato opona roztržena ve dvě. Nejsvětější místo pozemského svatostánku přestalo být posvátné. *DA 756.5*

Všechno je zachváčeno hrůzou, všechno propadá zmatku. Kněz se chystá usmrtit oběť, nůž mu však vypadává z ochablé ruky a beránek prchá. Symbol se setkává se skutečností ve smrti Syna Božího. Velká oběť byla přinesena. Otvírá se cesta do nejsvětějšího místa. Nová a živá cesta je připravena pro všechny. Už nemusí hříšné, strádající lidstvo čekat na příchod velekněze. Od této chvíle bude Spasitel sloužit jako kněz a přímlovce v nebesích nebes. Bylo to jakoby ke shromážděným promluvil živý hlas: Nyní skončily všechny oběti za hřích. Syn Boží přišel, jak sám pravil: „*Hle, jdu (ve svitku knihy jest o mně psáno), abych činil tvou vůli, Bože.*“ „*S vlastní krví*“ vstoupil „*do Svatyně a zjednal věčné vykoupení pro nás.*“ (Žd 10,7; 9,12) *DA 757.1*

79. „Dokonáno jest!“

Kristus obětoval svůj život, až když dokončil dílo, které přišel vykonat, a svým posledním dechem zvolal „*Dokonáno jest!*“ (J 19,30). Boj byl vítězně dobojován. Jeho pravice a jeho svaté rámě mu vydobily vítězství. Jako vítěz zarazil svou korouhev na věčných výšinách. Jakou radost to vyvolalo mezi anděly! Celé nebe jásalo nad Spasitelovým vítězstvím. Satan byl poražen a poznal, že přišel o své panství. DA 758.1

Pro anděly a nepadlé světy mělo zvolání „*Dokonáno jest!*“ hluboký smysl. Znamenalo pro ně, právě tak jako pro nás, že velké dílo vykoupení bylo dokonáno. Spolu s námi sdílejí plody Kristova vítězství. DA 758.2

Před Kristovou smrtí nebyla andělům ani nepadlým světům tak jasně odhalena povaha satanova. Arciodpadlík vzal na sebe tak klamnou podobu, že ani svatým bytostem nebyly zřejmé jeho zásady. Nerozeznaly jasně podstatu jeho vzpoury. DA 758.3

Byla to bytost podivuhodné síly a slávy, která se postavila proti Bohu. O Luciferovi Pán říká: „*Ty, jenž zapečeš sumy, plný moudrosti a nejkrásnější.*“ (Ez 28,12) Lucifer byl ochraňující cherub. Stál ve světle přítomnosti Boží. Byl nejvyšším ze všech stvořených bytostí a první zjevoval vesmíru úmysly Boží. Když pak zhřešil, jeho klamná moc byla tím klamnější a odhalení jeho skutečné povahy tím těžší, protože měl vznešené postavení u Otce. DA 758.4

Bůh mohl zničit satana a jeho přívržence tak snadno, jak lehce může člověk hodit kaménkem; avšak neučinil tak. Vzpoura neměla být potlačena násilím. Násilí je nástrojem jen satanovy vlády. Boží zásady nejsou toho druhu. Moc Boží spočívá na dobrotě, milosrdenství a lásce a projevuje se jen uplatňováním těchto zásad. Vláda Boží je mravní, hlavní silou je pravda a láska. DA 759.1

Záměrem Božím bylo postavit věci na věčný základ jistoty a v nebeské radě bylo rozhodnuto, že satanu musí být poskytnut čas, aby rozvinul své zásady, jež jsou základem jeho způsobu vlády. Satan tvrdil, že jeho zásady jsou lepší než zásady Boží. Proto byl vymezen čas, aby nebeský vesmír mohl poznat, jak satanovy zásady působí. DA 759.2

Satan svedl lidi ke hříchu a plán na vykoupení se začal uskutečňovat. Čtyři tisíce let pracoval Kristus pro pozvednutí člověka, satan pak pro jeho zkázu a ponížení. A nebeský vesmír to vše viděl. DA 759.3

Když Ježíš přišel na svět, obrátil satan svou moc proti němu. Od chvíle, kdy se Ježíš objevil jako dítě v Betlémě, nepřítel usiloval o jeho zkázu. Vše možně se snažil zabránit tomu, aby se Ježíš vyvinul v dokonalé dítě a v bezvadného muže, snažil se zabránit mu ve svatém působení a aby se stal neposkvrněnou obětí. Byl však poražen. Nepodařilo se mu svést Ježíše k hříchu. Nemohl ho zbavit odvahy nebo odvrátit ho od díla, které přišel na zemi vykonat. Od pouště pokušení po Golgotu pronásledovala Krista bouře satanova hněvu; čím lítěji však na něho dopadal, tím pevněji lnul Syn Boží k ruce svého Otce a držel se své cesty krvavého utrpení. Všechny satanovy pokusy bránit Kristu v činnosti a přemoci ho vedly jen k tomu, že Kristova neposkvrněná povaha se ukazovala ve stále čistším světle. DA 759.4

Celé nebe a nepadlé světy byly svědky zápasu. S nesmírným zájmem sledovaly poslední výjevy boje. Patřily na Spasitele, jak vchází do zahrady getsemanské s duší sklíčenou hrůzou z velké tmy. Slyšely jeho úzkostné zvolání: „*Otče, je-li možno, nechť mě mine tento kalich.*“ (Mt 26,39) Když ho Otec opustil, viděly ho zkormouceného bolestí, jež byla větší než bolest vyvolaná posledním velkým zápasem se smrtí. Krvavý pot mu vystoupil na těle a v krupějích stékal k zemi. Třikrát vyšla z jeho úst prosba o vysvobození. Nebe už nemohlo déle snést tento pohled a poslalo Synu Božímu posla, který ho měl potěšit. DA 759.5

Nebe vidělo, jak je Kristus zrazován do rukou krvelačného davu a za posměchu a urážek hnán od jednoho soudu k druhému. Slyšelo, jak se mu jeho pronásledovatelé vysmívají pro jeho nízký původ. Slyšelo, jak ho jeden z jeho nejmilovanějších učedníků zapřel se zaklínáním a přísaháním. Vidělo, jak satan zuří a znásilňuje srdce lidí. Jak strašný výjev! Spasitel, jatý o půlnoci v Getsemane, vláčený z paláce do soudní síně, pohnaný dvakrát před kněze, dvakrát před veleradu, dvakrát

před Piláta a jednou před Herodesa, posmíváný, bičováný, odsouzený a vedený na místo ukřižování s těžkým břemenem kříže za kvílení dcer jeruzalémských a za posměchu davu. *DA 760.1*

Se zármutkem a s úžasem hledělo nebe na Krista visícího na kříži, z jehož raněných skrání prýští krev a na jehož čele se mísí pot s krví. Z jeho rukou a nohou kapka po kapce kanula krev na skálu tvořící podstavec kříže. Rány způsobené hřeby se vahou jeho těla zvětšovaly. Jeho namáhavý dech se zrychloval a prohluboval, když jeho duše úpěla pod břemenem hříchů světa. Celé nebe naplnil údiv, když Kristus uprostřed svých strašných muk pronesl prosbu: „*Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.*“ (L 23,34) A kolem stáli lidé, stvoření k obrazu Božímu, a usilovali o život jeho jednorozeného Syna. Jaký to pohled pro nebeský vesmír! *DA 760.2*

Knížata a mocnosti temna se shromáždili kolem kříže a zasévali d'ábelskou nevíru do srdcí lidí. Když Pán stvořil tyto bytosti, aby stály před jeho trůnem, byly krásné a slavné. Jejich krása a svatost byly v souladu s jejich vznešeným postavením. Byly nadány moudrostí Boží a opásány nebeskou zbrojí. Byly služebníky Božími. Kdo však by mohl poznat v těchto padlých andělech slavné Serafíny, kteří kdysi sloužili v nebeských dvorech? *DA 760.3*

Satanské síly se spojily se zlými lidmi, aby svedly lid k víře, že Kristus je hlavním hříšníkem a že je hoden opovržení. Ti, kdož se vysmívali Kristu, když visel na kříži, byli prodchnuti duchem prvního velkého odbojníka. On jim vkládal do úst sprosté a hnusné řeči. On je podněcoval k tomu, aby se Kristu vysmívali. Všim tím však nezískal nic. *DA 760.4*

Kdyby se byl u Krista našel jediný hřích, kdyby byl třebaš v jediné maličkosti povolil satanu, aby unikl strašným mukám, nepřítel Boha a člověka by byl zvítězil. Kristus sklonil hlavu a skončil, držel se však pevně své víry v Boha a zůstal mu oddán. „*Tu jsem uslyšel mocný hlas v nebi: Nyní přišla spása, moc i království našeho Boha i síla jeho Krista, neboť byl svržen žalobník jeho bratří, který na ně žaloval před naším Bohem dnem i nocí.*“ (Zj 12,10) *DA 761.1*

Satan poznal, že jeho maska je stržena. Jeho jednání bylo odhaleno před nepadlými anděly a před nebeským vesmírem. Sám se odhalil jako vrah. Prolitím krve Syna Božího se sám připravil o náklonnost nebeských bytostí. Od té chvíle byla jeho činnost omezena. Ať už si vymyslí cokoli, nebude moci očekávat, že andělé, kteří přicházejí z nebeských dvorů, budou žalovat na Kristovy bratry, že jejich roucha jsou černá a poskvěněná hříchem. Poslední článek náklonnosti mezi satanem a nebeským světem byl přetržen. *DA 761.2*

Satan však tehdy nebyl zahuben. Andělé totiž ani tehdy ještě nepochopili, o co všechno šlo v tomto velkém zápase. Zásady, o které jde, se budou muset plněji objasnit. Bytí satanovo musí trvat v zájmu člověka. Člověk, právě tak jako andělé, musí poznat rozdíl mezi knížetem světla a mezi knížetem temnosti. Musí se rozhodnout, komu bude sloužit. *DA 761.3*

Na začátku velkého sporu satan prohlásil, že je nemožné být poslušen zákona Božího, že spravedlnost se nesrovnává s milosrdenstvím a že nebude možné hříšníka ospravedlnit, poruší-li zákon. Každý hřích musí být potrestán, tvrdil satan; a kdyby Bůh promíjel trest za hřích, nebyl by Bohem pravdy a spravedlnosti. Když lidé začali porušovat Boží zákon a pošlapávat vůli Boží, satan jásal. Bylo mu to důkazem, že zákona nelze být poslušen; člověku nelze odpouštět. Protože on sám byl po své vzpouře vypovězen z nebe, musí být lidstvo podle satanova požadavku provždy vykázáno z přízně Boží. Bůh nemůže být spravedlivý, tvrdil, když je přitom k hříšníku milosrdný. *DA 761.4*

Člověk však i jako hříšník je v jiném postavení, než byl satan. Lucifer v nebi zhřešil ve světle slávy Boží. Dostalo se mu jako žádné jiné stvořené bytosti projevu lásky Boží. Satan poznal povahu Boží, poznal jeho dobrotivost, a přesto se rozhodl jednat podle své vlastní, sobecké vůle. Jeho rozhodnutí bylo neodvolatelné. Bůh už nemohl nic učinit pro jeho záchranu. Člověk však byl oklamán, jeho mysl byla zatemněna satanovými vývody. Člověk nepoznal hloubku a rozsah lásky Boží. Jeho naděje byla v tom, že se seznámí s láskou Boží. Až pozná povahu Boží, bude se moci vrátit k Bohu. *DA 761.5*

Skrze Ježíše bylo lidem zjeveno milosrdenství Boží; milosrdenství však nevylučuje spravedlnost. Zákon obráží vlastnosti povahy Boží a jediné písmenko nebo tečka z něho se nemůže změnit jen proto, aby vyhovoval člověku v jeho padlém stavu. Bůh nezměnil svůj zákon, ale v Kristu se posvětil pro záchranu člověka. „*Bůh to byl, jenž Kristem smířoval svět s sebou.*“ (2 K 5,19) *DA 762.1*

Zákon vyžaduje spravedlnost – spravedlivý život, dokonalou povahu; a ty nejsou člověku dány. Proto nemůže vyhovět požadavkům svatého zákona Božího. Kristus, který přišel na zemi jako

člověk, však žil svatým životem a dospěl k dokonalosti. Kristus nabízí svůj svatý život a svou dokonalou povahu jako štědrý dar všem, kdož je chtějí přijmout. Jeho život vystupuje za život lidí. Tak se lidem dostává odpuštění za spáchané hříchy skrze shovívavost Boží. Nadto vdechuje Kristus lidem vlastnosti Boží. Utváří lidskou povahu k obrazu božské povahy, vytváří velké dílo duchovní síly a krásy. Tím se věřícím v Krista naplňuje sama spravedlnost zákona. Bůh může být „*spravedlivý a ospravedlňovat člověka, který je z víry v Ježíše*“ (Ř 3,26). DA 762.2

Láska Boží se projevuje ve spravedlnosti Boží neméně než v milosrdenství Božím. Spravedlnost je základem trůnu Božího a ovocem lásky Boží. Satan měl v úmyslu oddělit milosrdenství od pravdy a spravedlnosti. Snažil se dokázat, že spravedlnost zákona Božího je nepřítelem pokoje. Kristus však dokazuje, že v Božím plánu je oboje nerozlučně spjato; jedno nemůže být bez druhého. „*Milosrdenství a víra potkají se spolu, spravedlnost a pokoj dají sobě políbení.*“ (Ž 85,11) DA 762.3

Svým životem a svou smrtí Kristus dokázal, že spravedlnost Boží nevylučuje milosrdenství Boží, ale že hřích může být odpuštěn, že zákon je spravedlivý a že ho lze být ve všem poslušný. Satanova obvinění byla vyvrácena. Bůh dal člověku jasný důkaz o své lásce. DA 762.4

Pak přišel satan s novým klamem. Prohlásil, že milosrdenství zrušilo spravedlnost a že smrt Kristova znamená zrušení Otcova zákona. Kdyby bylo bývalo možné, aby byl zákon změněn nebo zrušen, nebyl by Kristus kvůli tomu musel zemřít. Zrušit zákon by však bylo totéž jako zvěčnit přestoupení a dát svět pod nadvládu satanovu. Ježíš byl ukřižován právě proto, že zákon je neměnný a že člověk může být spasen jen poslušností jeho přikázání. Právě to, co Kristus učinil základem zákona, označoval satan za to, co zákon ruší. O to půjde v posledním boji velkého zápasu mezi Kristem a satanem. DA 762.5

Satan nyní prohlašuje, že zákon, který vyřkl Bůh vlastním hlasem, je špatný, že některá jeho ustanovení neplatí. Je to poslední velký klam, kterým satan působí na svět. Nepotřebuje napadat celý zákon; podaří-li se mu svést lidi k tomu, aby přestali dbát jediného ustanovení, dosáhne svého cíle. Neboť „*kdyby někdo zachovával zákon jako celek, ale v jedné věci by pochybil, stává se vinným proti všem*“ (Jk 2,10). Přivolí-li lidé k porušení jediného přikázání, dostávají se pod moc satanovu. Nahrazením zákona Božího lidským zákonem se satan bude snažit ovládnout svět. To je předpověděno v proroctví. O velké odpadlické moci, která je představitelkou satana, se v něm praví: „*Slova proti Nejvyššímu mluvití bude, a svaté výsosti potře; a nadto pomýšleti bude, aby proměnil časy i práva, když vydání budou v rukou jeho.*“ (Da 7,25) DA 763.1

Lidé zajisté ustanoví své zákony, které budou v rozporu se zákony Božími. Budou se snažit znásilňovat svědomí druhých a ve své horlivosti při zavádění těchto zákonů budou utiskovat své spolubližní. DA 763.2

Boj proti zákonu Božímu, který byl započat v nebesích, bude pokračovat až do konce času. Každý bude podroben zkoušce. Otázka, na niž musí odpovědět celý svět, je rozhodnout se buď pro poslušnost, anebo pro neposlušnost. Každý bude vyzván, aby volil mezi zákonem Božím a zákony lidskými. Tudy povede dělicí čára. Budou jen dva druhy lidí. Každý se projeví a každý ukáže, zda se rozhodl pro stranu věrnosti či zda zvolil stranu vzpoury. DA 763.3

Pak přijde konec. Bůh obhájí svůj zákon a vysvobodí svůj lid. Satan a všichni ti, kdož se přidali k jeho vzpouře, budou vyhlazeni. Hřích a hříšníci vymizí, nezůstane ani kořen, ani ratolest (Mal 4,1) – kořenem je míněn satan, ratolestmi jeho následovníci. Knížeti zla se plní předpověď: „*Protože sobě přivlastňuješ srdce podobné srdci Božímu, ... zahubím tě, ó cherube ochránce, z prostřed kamenů ohnivých, ... k hrůze veliké budeš, a nebude tě na věky.*“ Potom už „*bezbožníka nebude, a pohledíš na místo jeho, anť ho již není;*“ „*budou, jako by jich nebylo.*“ (Ez 28,6-19; Ž 37,10; Abd 16) DA 763.4

Nebude to projev svévolné moci ze strany Boží. Ti, kdož pohrdli milostí Boží, sklídí to, co zaseli. Bůh je zdrojem života a rozhodne-li se kdo pro službu hříchu, odděluje se od Boha, a tím se sám zbavuje života. Takový je „*odcizen od Božího života*“. Kristus praví: „*Všickni, kteříž mne nenávidí, milují smrt.*“ (Ef 4,18; Př 8,36) Bůh je nechává žít a dává jim čas, aby si mohli vypěstovat povahu a ukázat, podle jakých zásad žijí. Když se tak stane, sklídí následky své vlastní volby. Satan a všichni ti, kdož se k němu připojují, narušují svým odbojným životem soulad s Bohem natolik, že i sama přítomnost Boží je jim stravujícím ohněm. Sláva toho, jenž je láska, je zahubí. DA 764.1

Na začátku velkého sporu nechápali andělé jeho podstatu. Kdyby satan a jeho přívrženci byli tehdy museli nést následek svého hříchu, byli by bývali vyhlazeni; nebeské bytosti by však z toho nebyly poznaly, že to je nevyhnutelný následek hříchu. V jejich myslích by to bylo zanechalo pochybnost o dobrotivosti Boží jako símě zla, které by plodilo své smrtelné ovoce hříchu a bídy. *DA 764.2*

Jinak tomu bude, až velký spor skončí. Tehdy, až bude dokonán plán vykoupení, bude povaha Boží zjevná všem stvořeným bytostem. Všichni uvidí, že předpisy zákona Božího jsou dokonalé a neměnné. Tehdy hřích projeví svou podstatu a satan svou povahu. Tehdy vyhlazení hříchu ospravedlní lásku Boží a potvrdí čest Boží před všemi bytostmi vesmíru, které s radostí vykonávají vůli Boží a v jejichž srdcích je zákon Boží. *DA 764.3*

Právem se tedy andělé mohli radovat, když hleděli na Spasitelův kříž; neboť, i když tehdy všemu nerozuměli, poznali, že zničení hříchu a satana je provždy jistotou, že vykoupení člověka je zajištěno a že vesmír je navěky zabezpečen. Kristus sám plně pochopil důsledky oběti, kterou přinesl na Golgotě. To všechno viděl, že se v budoucnu stane, když na kříži zvolal: „*Dokonáno jest!*“ *DA 764.4*

80. V Josefově hrobce

Konečně došel Ježíš klidu. Dlouhý den pohany a mučení skončil. Když poslední paprsky zapadajícího slunce dávaly tušit příchod soboty, spočíval Syn Boží v klidu v Josefově hrobce. Po dokonaném díle, s rukama pokojně složenýma, odpočíval v posvátných hodinách sobotního dne. *DA 769.1*

Na počátku odpočíval Otec a Syn v den sobotní po dokončeném díle stvoření. Když „*dokonalna jsou nebesa a země, i všechno vojsko jejich*“ (Gn 2,1), zahleděl se Stvořitel a všechny nebeské bytosti na slavné dílo a potěšil se. „*Prozpěvovaly spolu hvězdy jitřní, a plésali všickni synové Boží.*“ (Jb 38,7) Nyní Ježíš odpočíval po vykonaném díle vykoupení; a ačkoli ti, kteří ho milovali na zemi, byli zarmoucení, v nebesích zavládla radost. Slavný byl pro nebeské bytosti příslib budoucnosti. Bůh a andělé viděli uzdravené stvoření, vykoupené lidstvo – důsledek to Kristova dokonaného díla –, které zvítězilo nad hříchem a již nikdy nemůže padnout. S tímto výjevem bude provždy spojen den, v němž Ježíš odpočíval. Neboť jeho „*skutkové jsou dokonali*“; a „*cožkoli činí Bůh, to trvá na věky*“ (Dt 32,4; Kaz 3,14). „*Až do časů obnovy všech věcí, jak o tom od věků mluvil Bůh ústy svých svatých proroků*“ (Sk 3,21), bude stvořitelská sobota, den, v němž Ježíš v klidu odpočíval v Josefově hrobce, stále dnem odpočinku a radosti. Nebesa a země se spojí v chvále, až „*od soboty do soboty*“ (Iz 66,23) se národy spasených budou v radosti a úctě klanět Bohu a Beránkovi. *DA 769.2*

Poslední události dne ukřižování byly novým důkazem, že se vyplňuje proroctví, a novým svědectvím o božství Kristově. Když se tma kolem kříže rozptýlila a ze Spasitelových úst vyšlo poslední zvolání, ozval se jiný hlas, který pravil: „*To byl opravdu Syn Boží!*“ (Mt 27,54) *DA 770.1*

Tato slova nebyla pronesena šepem. Všichni se otočili, aby zjistili, odkud hlas vyšel. Kdo to mluvil? Byl to velitel setniny, římský voják. Božská trpělivost Spasitelova a jeho náhlý skon s vítězným zvoláním na rtech učinily na tohoto pohana velký dojem. Ve zbičovaném, zmučeném těle visícím na kříži poznal setník zjev Syna Božího. Nemohl se zdržet, aby nevyznan svou víru. Tím byl opět dán důkaz, že náš Spasitel užije užitek z práce duše své (Iz 53,11). Právě týž den, kdy skončil, vyznali se ze své víry tři mužové, značně se lišící jeden od druhého – ten, jenž velel římské stráž, ten, jenž nesl kříž Spasitelův, a ten, jenž umíral na kříži po jeho boku. *DA 770.2*

Když nadešel večer, padlo na Golgotu nadpozemské ticho. Dav se rozešel, mnozí se navraceli do Jeruzaléma ve zcela jiném rozpoložení, než v jakém byli ještě ráno toho dne. Mnozí přišli k mísu ukřižování z pouhé zvědavosti, a ne z nenávisti ke Kristu. Věřili obviněním kněží a v Kristu viděli zločince. Podlehli nepřirozenému vzrušení, připojili se k davu a pošklebovali se Kristu. Když však zemi zahalila tma, ozvalo se jejich svědomí a začali pociťovat svou velkou vinu. V nastalé strašné tmě zanikly posměšky a když se tma zdvihla, odebrali se do svých domovů zmlklí a zadumaní. Nabyli přesvědčení, že obvinění kněží byla falešná a že Ježíš nebyl podvodníkem; a o několik týdnů později, když Petr kázal o letnicích, byli mezi tisíci těch, kdož se obrátili ke Kristu. *DA 770.3*

Židovských vůdců se však události, jichž byli svědky, nedotkly. Jejich nenávist k Ježíši nepominula. Tma, která padla na zemi při ukřižování, nebyla hustší než tma, která dosud zahalovala mysl kněží a předních mužů. Když se Kristus narodil, poznala ho nebeská hvězda a vedla mudrce k jeslím, v nichž ležel. Poznaly ho nebeské zástupy a prozpěvovaly k jeho chvále nad betlémskou rovinou. Moře poznalo jeho hlas a utichlo na jeho rozkaz. Nemoci a smrt poznaly jeho moc a vydaly mu svou kořist. Poznalo ho slunce a při pohledu na jeho smrtelný zápas skrylo svou jasnou tvář. Poznaly ho skály a při jeho zvolání pukaly na kusy. Krista poznala neživá příroda a dosvědčila jeho božství. Kněží a přední mužové Izraele však Syna Božího nepoznali. *DA 770.4*

Přesto, že dosáhli svého, nedosáhli kněží a přední mužové pokoje. Provedli svůj záměr tím, že poslali Krista na smrt; neměli však pocít vítězství, jaký očekávali. I v hodině svého zřejmého vítězství byli sužováni pochybnostmi, co se v nejbližší chvíli stane. Slyšeli zvolání: „*Dokonáno jest!*“ „*Otče, do tvých rukou skládám svého ducha.*“ (J 19,30; L 23,46) Viděli, jak pukají skály, cítili, jak se země chvěje, a neměli klidu a pokoje. *DA 771.1*

Žárlili na Krista pro jeho vliv, který měl na lid, když ještě žil, žárlili na něho i po jeho smrti. Děsili se mrtvého Krista víc, mnohem víc než Krista živého. Děsili se toho, že by se pozornost lidu

mohla nadále upírat k událostem, které provázely jeho ukřižování. Obávali se následků, které by mohly mít události toho dne. Ani za nic nepřipustí, aby tělo Kristovo zůstalo na kříži v sobotu. Sobota se blížila a těla visící na kříži by porušila její svatost. Pod touto záminkou požádali židovští vůdcové Piláta, aby byla uspišena smrt odsouzených a jejich těla snata před západem slunce. *DA 771.2*

Stejně jako oni, ani Pilát si nepřál, aby tělo Ježíšovo zůstalo na kříži. Když dal svůj souhlas, byly oběma lotrům přelámány údy, aby se uspišil jejich konec, avšak Ježíše našli již mrtvého. Suroví žoldnéři byli zjhlí tím, co o Kristu slyšeli a viděli, a proto mu údy nelámali. Tak se v obětování Beránka Božího naplnil zákon o slavení velikonoc: *„Nezanechajít ho nic až do jitra, a kosti v něm nezlámí; vedlé všelikého ustanovení Fáze budou je slaviti.“* (Nu 9,12) *DA 771.3*

Kněží a přední mužové byli udiveni, když zjistili, že Kristus je mrtev. Smrt ukřižováním byla zdlouhavá. Bylo těžké určit, kdy život vyprchal. Nebylo však slýcháno, že by někdo zemřel do šesti hodin po přibití na kříž. Kněží chtěli mít jistotu, že Ježíš je mrtev, a na jejich pokyn vrazil jeden ze žoldnéřů své kopí do boku Spasitelova. Z rány způsobené kopím vyrazily hojně dva různé prameny, proud krve a proud vody. Všimli si toho všichni, kteří přihlíželi, a Jan tento zjev velmi přesně zaznamenává takto: *„Jeden z vojáků mu probodl kopím bok, a hned vyšla krev a voda. Ten, který to viděl, vydal o tom svědectví, a jeho svědectví je pravdivé, on ví, že mluví pravdu, abyste i vy věřili. To se stalo, aby bylo naplněno Písmo: Ani kost mu nebude zlomena. Jiné Písmo pak zase praví: Pohledí na toho, kterého probodli.“* (J 19,34-37) *DA 771.4*

Po vzkříšení rozšířili totiž kněží a přední mužové zprávu, že Kristus na kříži nezemřel, že jen upadl do bezvědomí a později znovu ožil. Jiná zpráva zas tvrdila, že do hrobu nebylo uloženo opravdové tělo z masa a kostí, nýbrž napodobenina těla. Chování římských vojáků vyvrací tyto lži. Vojáci nelámali Kristovy údy proto, že Kristus byl již mrtev. Aby vyhověli přání kněží, probodli jeho bok. Kdyby byl život ještě neuhasl, tato rána by byla přivodila okamžitou smrt. *DA 772.1*

Nebyla to však rána způsobená kopím, ani tělesná muka způsobená ukřižováním, co způsobilo smrt Ježíšovu. Ono zvolání, když *„hlasitě vykřikl“* (Mt 27,50; L 23,46) v okamžiku smrti, a proud krve a vody, který vytekl z jeho boku, naznačují, že zemřel, protože mu puklo srdce. Kristovo srdce puklo duševní trýzní. Krista zabil hřích světa. *DA 772.2*

Smrtí Kristovou se rozplynuly naděje jeho učedníků. Hleděli na jeho zavřená víčka a na jeho skleslou hlavu, na jeho zkrvavené vlasy, probodené ruce a nohy a jejich úzkost byla nepopsatelná. Až doposledka nevěřili, že zemře; nechtěli uvěřit, že je skutečně mrtev. Přemožení zármutkem si ani nevzpomněli na jeho slova, jimiž předpověděl, že se právě toto stane. Z toho, co jim kdysi řekl, je nic nemohlo nyní utěšit. Viděli jen kříž a na něm krvácející Oběť. Budoucnost se jim zdála temná a beznadějná. Ztratili víru v Ježíše; nikdy však nemilovali svého Pána tak jako nyní. Nikdy si neuvědomovali jeho cenu, nikdy jim však nescházela jeho přítomnost tak jako teď. *DA 772.3*

Kristovo tělo bylo učedníkům drahé i v smrti. Chtěli mu připravit důstojný pohřeb, nevěděli však, jak to provést. Ježíš byl odsouzen za zrádnou činnost proti římské vládě a lidé popravení za tento zločin byli pohřbíváni na místě, zvláště vyhrazeném pro takové zločince. Učedník Jan a galilejské ženy zůstali u kříže. Nemohli opustit tělo svého Pána a ponechat ho v rukou bezcitných žoldnéřů, aby ho pohřbili na potupném místě. Nemohli však tomu zabránit. Nemohli získat povolení od židovských úřadů a na Piláta neměli vliv. *DA 772.4*

V této nouzi přišel učedníkům na pomoc Josef z Arimatie a Nikodém. Tito dva mužové byli členy velerady a znali se s Pilátem. Oba byli zámožní a vlivní. Byli rozhodnutí, že tělo Ježíšovo musí být důstojně pohřbeno. *DA 773.1*

Josef se směle vypravil k Pilátovi a požádal ho, aby mu vydal Ježíšovo tělo. Pilát se tak poprvé dozvěděl, že Ježíš je opravdu mrtev. Donesly se sice k němu různé zprávy o událostech, k nimž došlo při ukřižování, které si navzájem odporovaly, avšak zpráva o Kristově smrti mu byla záměrně zatajena. Kněží a přední mužové upozornili Piláta na možný podvod, který by učedníci Kristovi mohli provést s Kristovým tělem. Když vyslechl Josefovou žádost, poslal Pilát pro velitele setniny, který měl stráž u kříže a ověřil si u něho zprávu o Ježíšově smrti. Dal si od něho také podat zprávu o událostech na Golgotě a ta potvrdila Josefovo svědectví. *DA 773.2*

Žádosti Josefově bylo vyhověno. Zatímco Jan se staral o pohřbení svého Mistra, vrátil se Josef s Pilátovým příkazem k vydání těla Kristova a Nikodém přinesl drahocennou směs myrhy a aloe vá-

žící asi sto liber k nabalzamování těla Páně. Ani nejváženějším občanům celého Jeruzaléma nemohla být prokázána větší úcta po smrti. Učedníci byli udiveni, když viděli, že tito zámožní přední mužové mají o pohřbení jejich Pána právě tak velký zájem jako oni sami. *DA 773.3*

Ani Josef ani Nikodém se ke Spasiteli veřejně nehlásili, dokud byl naživu. Věděli, že by se tím vyloučili z velerady a doufali, že ho svým vlivem ochrání na zasedáních velerady. Po jistou dobu se zdálo, že se jim to daří, avšak lstiví kněží poznali jejich náklonnost ke Kristu a zmařili jejich plány. Ježíš byl odsouzen a vydán na smrt ukřižováním za jejich nepřítomnosti. Nyní, když byl Kristus mrtev, už neskrývali, že jsou mu oddáni. Zatímco učedníci se báli veřejně se projevit jako následovníci Krista, přišel jim Josef a Nikodém statečně na pomoc. Pomoc těchto zámožných a vážených mužů byla v této chvíli velmi potřebná. Mohli pro jejich mrtvého Mistra vykonat to, co bylo chudým učedníkům nemožné vykonat; a jejich zámožnost a vliv je do značné míry chránily před zlobou kněží a předních mužů. *DA 773.4*

Něžně a s úctou sami šnali Ježíšovo tělo z kříže. Slzy soucitu jim vytryskly z očí, když pohlédli na jeho ztýrané a probodané tělo. Josef byl majitelem nové hrobky, vytesané ve skále. Připravoval si ji pro sebe. Protože byla blízko Golgoty, uchystal ji pro Ježíše. Tělo Spasitele spolu s vonnou směsí, kterou přinesl Nikodém, zabalili pečlivě do plátěného prostěradla a přenesli do hrobky. Tam tři učedníci narovnali jeho zmrzačené údy a jeho raněné ruce mu složili na hrud'. Galilejské ženy se přišly podívat, zda bylo učiněno vše, co bylo lze učinit pro neživé tělo jejich milovaného Učitele. Pak viděly, jak ke vchodu do hrobky byl přivalen mohutný kámen a Spasitel byl ponechán, aby odpočíval. Ženy byly poslední, kdo zůstal u kříže, a byly také poslední, kdo opouštěl hrobku Kristovu. Zatímco se snášely večerní stíny, setrvala Maria Magdaléna a ostatní Marie na místě, kde odpočíval jejich Pán, a prolévaly slzy zármutku nad osudem toho, jehož milovaly. „*Pak se vrátily... a v sobotu odpočívaly podle přikázání.*“ (L 23,56) *DA 774.1*

Byla to nezapomenutelná sobota, a to nejen pro zarmoucené učedníky, ale i pro kněze, přední muže, zákoníky a lid. Při západu slunce večer v den přípravy zazněly trouby, hlásající, že nadchází sobota. Začaly oslavy velikonoc, jako se slavily po staletí, zatímco ten, jehož byly svátky symbolem, ležel v Josefově hrobce, zabít bezbožnými rukama. V sobotu se nádvoří chrámu naplnilo věřícími. Byl tu velekněz z Golgoty, oděný ve svém skvostném kněžském rouchu. Kněží v bílých čepicích horlivě vykonávali své povinnosti. Někteří přítomní však pociťovali neklid, když krev volků a kozlů byla obětována za hřích. Neuvedomovali si, že symbol se právě setkal se skutečností, že za hříchy světa byla přinesena nekonečná oběť. Nevěděli, že provádění obřadní služby přestalo mít cenu. Dosud nikdy se těchto obřadů nezúčastnili s tak rozpornými pocity. Trouby a hudební nástroje i hlasy zpěváků zněly stejně hlučně a pronikavě jako vždy. Všichni však měli pocit něčeho neobvyklého. Jeden po druhém se všichni začali vyptávat, co zvláštního se přihodilo. Dosud byla svatyně svatých střežena, aby do ní nikdo nevnikl a neznepokojil ji. Nyní však byla odkryta. Těžká opona, zhotovená z čistého plátna a bohatě zdobená zlatem, šarlatem a purpurem, byla odshora dolů roztržena. Místo, kde se Hospodin setkával s veleknězem, aby mu zjevil svou slávu, místo, které bylo svatým přijímacím pokojem Božím, bylo odkryto všem zrakům jako místo, které Pán už neuznává. S chmurnými předtuchami konali kněží službu před oltářem. Nepřikryté posvátné tajemství svatyně svatých v nich budilo hrůzu, že se blíží pohroma. *DA 774.2*

Mysli mnohých se zaměstnávaly myšlenkami vyvolanými výjevy na Golgotě. Od ukřižování do vzkříšení mnozí vůbec neulehli k spánku a jen zkoumali proroctví. Někteří proto, aby poznali pravý smysl svátků, které právě slaví, jiní proto, aby našli důkaz, že Ježíš nebyl tím, za koho se vydával, další pak s bolestí v srdci hledali důkazy, že je pravým Mesiášem. Ačkoli každý zkoumal proroctví z jiného důvodu, všichni se přesvědčili o téže pravdě, totiž že proroctví se naplnilo v událostech několika posledních dní a že Ukřižovaný je Vykupitelem světa. Mnozí z těch, kteří se tehdy shromáždili k bohoslužbě, se pak už nikdy nezúčastnili velikonočních obřadů. I mnozí kněží se přesvědčili o tom, kdo je Ježíš. Jejich hloubání v proroctvích nebylo zbytečné; po Kristově vzkříšení uznali Krista za Syna Božího. *DA 775.1*

Když Nikodém viděl Ježíše vyvýšeného na kříži, vzpomněl si na jeho slova, která pronesl v noci na Olivové hoře: „*Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl věčný život.*“ (J 3,14.15) V onu sobotu, kdy Kristus ležel v hrobě, měl

Nikodém příležitost uvažovat. Jeho mysl osvítilo nyní jasnější světlo a slova, která k němu Ježíš pronesl, už mu nezněla tajemně. Cítil, že ztratil mnoho tím, že se k Spasiteli nepřidal za jeho života. Vzpomínal na události na Golgotě. Kristova modlitba za jeho vrahy a jeho odpověď na prosbu umírajícího lotra se dotkly srdce učeného člena velerady. V duchu znovu viděl Spasitele v jeho smrtelném zápase a znovu slyšel ono poslední zvolání „Dokonáno jest“, znějící jako volání vítěze. Vzpomněl si na otřásající se zemi, na zatemněnou oblohu, na roztrženou oponu, na chvějící se skály – a jeho víra byla navždy utvrzena. Právě to, co připravilo učedníky o všechny naděje, přesvědčilo Josefa a Nikodéma o Ježíšově božství. Jejich obavy zaplašila odvaha pevné a neochvějné víry. *DA 775.2*

Nikdy nebudil Kristus pozornost zástupů tak, jako nyní, když ležel v hrobě. Jak byli zvyklí, přinášeli lidé své nemocné a trpící na nádvoří chrámu a vyptávali se: Kdo nám může co říci o Ježíši Nazaretském? Mnozí přišli zdaleka, aby vyhledali toho, jenž uzdravoval nemocné a křísil mrtvé. Všude bylo slyšet volání: Je nám třeba Krista – Lékaře! Při té příležitosti vyšetřili kněží ty, kteří se domnívali, že jsou nakaženi malomocenstvím. Mnozí pak museli vyslechnout, že jejich manželé, ženy nebo děti jsou malomocní, což je odsuzovalo k tomu, aby opustili své domovy a péči svých přátel a upozorňovali cizince žalostným voláním: „Nečistý, nečistý!“ Laskavé ruce Ježíše Nazaretského, které se neštítily dotknout se nemocného nakaženého hnusným malomocenstvím a uzdravit ho, byly nyní složeny na jeho hrudi. Ústa, která na prosbu nemocného odpovídala útěšnými slovy: „*Bud' očištěn!*“ (Mt 8,3), byla nyní němá. Mnozí se dovolávali soucitu a pomoci velekněží a předních mužů, ale marně. Bylo zřejmé, že by chtěli, aby byl mezi nimi opět živý Kristus. Prosili o něho vytrvale a opravdově. Nechtěli se nechat odbýt. Byli však vyhnáni z nádvoří chrámu a k branám byli postaveni vojáci, kterým bylo přikázáno, aby nevpuštěli dovnitř lidi, přicházející se svými nemocnými a umírajícími a dožadující se vstupu. *DA 776.1*

Trpící, kteří přišli hledat uzdravení u Spasitele, byli tak zklamáni, že se hroutili. Ulice se plnily naříkajícími. Nemocní zmírali touhou po Ježíšově léčivém dotyku. Lidé se radili s lékaři, ale ti si nevěděli rady. Nikdo neměl takovou schopnost jako ten, jenž ležel v Josefově hrobce. *DA 776.2*

Žalostný nárek trpících vyvolával v tisících lidí přesvědčení, že ze světa odešlo velké světlo. Bez Krista byla země temná a bezútěšná. Mnozí z těch, kdož volali „*Ukřižuj ho, ukřižuj ho!*“, si nyní uvědomovali, jaká pohroma je postihla, a byli by rádi zvolali „*Dejte nám Ježíše!*“, kdyby jen byl ještě naživu. *DA 776.3*

Když se lidé dozvěděli, že Ježíše poslali na smrt kněží, vyptávali se na všechno, co se týkalo jeho smrti. Podrobnosti o Ježíšově soudu byly zachovávány pokud možno v tajnosti; avšak v době, kdy Ježíš ležel v hrobě, vyslovilo jeho jméno tisíce úst a zprávy o jeho hanebném výsledku a o nelidskosti kněží a předních mužů se rozšířily do všech koutů. Moudří mužové vyzvali kněze a přední muže, aby vysvětlili proroctví Starého zákona týkající se Mesiáše; ti se pokoušeli vymyslet si nějakou lež a vypadali přitom, jako by se minuli rozumem. Nedovedli vysvětlit místa v proroctví, mluvící o Kristově utrpení a o jeho smrti, a mnozí tazatelé nabyli přesvědčení, že Písmo se naplnilo. *DA 776.4*

Pomsta, o níž si kněží mysleli, že bude sladká, jim začala hořknout. Uvědomovali si, že se proti nim obrací mínění lidu; poznali, že právě ti, které podněcovali proti Ježíši, se nyní děsí toho, co hanebného učinili. Tito kněží se snažili uvěřit tomu, že Ježíš byl podvodník; nebylo to však nic platné. Někteří z nich stáli u Lazarova hrobu a viděli, jak mrtvému byl vrácen život. Chvěli se strachem, že Kristus sám vstane z mrtvých a znovu se před nimi objeví. Slyšeli ho, když prohlásil, že má moc položit svůj život a opět si jej vzít. Vzpomněli si, že kdysi pravil: „*Zbořte tento chrám, a já jej zbuduji ve třech dnech.*“ (J 2,19) Jidáš jim prozradil slova, jež řekl Ježíš učedníkům při poslední cestě do Jeruzaléma: „*Hle, jdeme do Jeruzaléma, a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům, i odsoudí jej na smrt, vydají jej pohanům, aby ho potupili, bičovali jej a ukřižovali: ale třetího dne bude vzkříšen.*“ (Mt 20,18.19) Když tato slova slyšeli poprvé, vysmáli se jim a nebrali je vážně. Nyní si však uvědomili, že Kristovy předpovědi se dosud vždy vyplnily. Když pravil, že třetího dne opět vstane, kdo může říci, že se tak také nestane? Chtěli zaplašit tyto myšlenky, avšak nemohli. Jako jejich otec, ďábel, věřili a chvěli se. *DA 777.1*

Nyní, když vzrušení a zběsilost opadly, vtíral se do jejich myslí obraz Kristův. Viděli ho v duchu, jak klidně a srdnatě stojí před svými nepřáteli a snáší jejich urážky a tupení bez jediného slova

reptání. Vybavovaly se jim všechny události, které se zběhly při jeho soudu a při jeho ukřižování, a vyvolávaly v nich přesvědčení, že byl Synem Božím. Cítily, že by mohl kdykoli před nimi stanout, že by se z obžalovaného mohl stát žalobce, z odsouzeného soudce a že by se zabitý mohl dožadovat spravedlnosti a smrti svých vrahů. *DA 777.2*

V sobotu pak neměli klidu. Ačkoli nechtěli překročit práh pohanského domu z obavy, že se tím poskvíní, svolali radu, aby rokovali o těle Kristově. Smrt a hrob nesmějí vydat toho, jehož ukřižovali. Velekněz a farizeové přišli k Pilátovi a řekli mu: „*Pane, vzpomněli jsme si, že ten podvodník za živa řekl: Po třech dnech vstanu z mrtvých. Poruč tedy, aby hrob byl zajištěn až do třetího dne, aby snad jeho učedníci nepřišli a neukradli ho a aby pak neřekli lidu: Byl vzkříšen z mrtvých, a poslední podvod by byl ještě horší než první.*“ Pilát jim odpověděl: „*Vezměte si stráž, jděte a zajistěte hrob, jak umíte.*“ (Mt 27,62-65) *DA 777.3*

Kněží pak vydali příkazy k zajištění hrobky. Před otvor do hrobky byl přivalen obrovský kámen. Tento kámen omotali provazem, přivázali jeho konce ke skále a zapečetili je římskou pečetí. Kamenem nebylo možno pohnout, aniž se pečeť porušila. Kolem hrobky byla postavena stráž v počtu jednoho sta vojáků, aby se zabránilo proniknutí do hrobky. Kněží učinili vše, co jen mohli, aby Kristovo tělo zůstalo tam, kde bylo uloženo. Bylo ve své hrobce zajištěno tak bezpečně, jako by tam mělo zůstat navěky. *DA 778.1*

Takto se slabí lidé uradili a rozhodli. Jak neužitečné je jejich snažení, nepřišlo těmto vrahům na mysl. Svým počínáním však oslavili Boha. Právě to vynaložené úsilí, které mělo zabránit Kristovu zmrtvýchvstání, poskytne nejpřesvědčivější důkazy o něm. Čím více vojáků bude postaveno kolem hrobky, tím více bude svědků, že Kristus vstal z mrtvých. Staletí před Kristovou smrtí pravil Duch svatý skrze žalmistu: „*Proč se bouří národové, a lidé daremné věci přemýšlují? Sstupují se králové zemští, a knížata se spolu radí proti Hospodinu, a proti pomazanému jeho... Ale ten, jenž přebývá v nebesích, směje se, Pán posmívá se jim.*“ (Ž 2,1-4) Římské stráže a římské zbraně neměly sílu, aby držely Pána života v hrobce. Hodina jeho vysvobození se blížila. *DA 778.2*

81. Pán vstal

Noc prvního dne týdne se pomalu chýlila ke svému konci. Krátce před úsvitem nastala největší tma. Kristus byl stále vězněm své těsné hrobky. Velký balvan byl na svém místě, římská pečeť byla neporušena a římsští vojáci byli na stráži. A byli tu i neviditelní pozorovatelé. Kolem místa se shromáždily zástupy zlých andělů. Kníže temna se svým vojskem odpadlíků by hrobku, v níž ležel Syn Boží, viděl nejraději navždy zapečetěnu, kdyby to jen bylo možné. Avšak i nebeské zástupy se shromáždily kolem hrobky. Andělé vynikající silou střežili hrob a chystali se přivítat Knížete života. DA 779.1

„A hle, nastalo veliké zemětřesení, neboť anděl Páně sestoupil z nebe.“ (Mt 28,2) Oděn zbrojí Boží opustil tento anděl nebeské dvory. Zářivé paprsky Boží slávy ho provázely a osvěcovaly mu cestu. *„Jeho zjev byl jako blesk, jeho roucho bylo bílé jako sníh. Strachem z něho se hlídky zachvěly a padly jako mrtví.“* (Mt 28,4) DA 779.2

Nuže, kněží a přední mužové, kde je moc vašich stráží? Odvážní vojáci, kteří se nikdy nezalekli lidské moci, jsou nyní jako zajatci, zajatí bez použití meče nebo luku. Tvář, do níž pohlížejí, není tváří smrtelného bojovníka, je to tvář nejmocnějšího z andělů Páně. Tento posel zastává nyní místo, ze kterého byl svržen satan. Je to týž anděl, který na pahorcích Betléma zvěstoval Kristovo narození. Země se třese, když se blíží, andělé temna prchají, a když odvaluje kámen, nebe jako by se řítily na zemi. Vojáci ho vidí, jak odsunuje kámen, jakoby to byl oblázek, a slyší ho, jak volá: Synu Boží, vyjdi; Otec tě volá. Vidí, jak Ježíš vychází z hrobu, a slyší ho, jak před otevřenou hrobkou hlásá: *„Já jsem vzkříšení a život.“* (J 11,25) Když vychází v majestátu a slávě, sklání se zástup andělů v úctě před Vykupitelem a vítá ho zpěvem a chválou. DA 779.3

Zemětřesení provázelo chvíli, v níž Kristus položil svůj život, a jiné zemětřesení vyznačilo okamžik, v němž ho Ježíš znovu vítězně přijal. Ten, jenž přemohl smrt a hrob, vyšel z hrobky krokem vítěze za otřesů země, bití blesku a za rachotu hromů. Až přijde znovu na zemi, zatřese *„nejen zemí, ale i nebem“* (Žd 12,27). *„Motati se bude země jako opilý, a přenesena bude jako chaloupka.“* *„Svinuta budou nebesa jako kniha;“* *„živly v požáru se rozplynou a země i všechna díla na ní zmizí.“* Ale *„Hospodin jest útočiště lidu svého, a síla synů Izraelských“*. (Iz 24,20; 34,4; 2 Pt 3,10; Jl 3,16) DA 780.1

Při smrti Ježíšově viděli vojáci zemi, zahalenou v poledne do tmy; při Ježíšově vzkříšení však viděli, jak záře andělů osvětluje noc, a slyšeli, jak nebešťané radostně a vítězně pějí: Tys přemohl satana a mocnosti temna, tys vítězně potřel smrt! DA 780.2

Kristus vycházel z hrobu oslavený a římsští vojáci ho viděli. Jejich zraky byly upřeny na tvář toho, kterému se ještě před krátkou dobou posmívali. V této oslavené bytosti poznali vězně, kterého viděli v soudní síni a pro kterého upletli trnovou korunu. Byl to ten, jenž stál bez odporu před Pilátem a před Herodem a podrobil se krutého bičování. Byl to ten, jenž byl přibit na kříž, pod kterým kněží a přední mužové se zadostiučiněním potřásali hlavami a říkali: *„Jiné zachránil, sám sebe nemůže zachránit.“* (Mt 27,42) Byl to ten, jenž byl položen do Josefovy nové hrobky. Příkaz nebes osvobodil zajatce. Ani hory a celá pohoří nakupená nad jeho hrobem nemohly zabránit tomu, aby vyšel. DA 780.3

Když spatřili anděly a oslaveného Spasitele, padli římsští vojáci k zemi a zůstali ležet jako mrtví. Když jim nebeský průvod sešel z očí, vstali se země a pokud je jen jejich třesoucí se nohy unesly, pádili k bráně vedoucí ze zahrady. Potáceli se jako opilí a spěchali do města. Cestou pověděli každému, koho potkali, co se podivuhodného přihodilo. Měli namířeno k Pilátovi, ale jejich zpráva se donesla židovským úřadům a kněží a přední mužové pro ně poslali, aby je přivedli nejprve k nim. Na vojáky byl nezvyklý pohled. Třásli se strachem a byli bledí v tváři, když podávali svědectví o Kristově zmrtvýchvstání. Vojáci vypověděli všechno tak, jak to viděli; neměli dosud kdy na to, aby si vymysleli něco jiného než pravdu. Přiškrceným hlasem pravili: Byl to Syn Boží, jenž byl ukřižován; slyšeli jsme, jak anděl ho prohlásil za Majestát nebes, za Krále slávy. DA 781.1

Tváře kněží se pokryly mrtvolnou bledostí. Kaifáš se pokusil něco říci. Jeho ústa se otevřela, nevydala však ani hlásku. Když se vojáci chystali odejít z radní síně, zarazil je hlas Kaifáše, který konečně opět našel řeč. Počkejte, počkejte, pravil. Nikomu neříkejte, co jste viděli. *DA 781.2*

Vojáky pak navedli, aby podávali lživou zprávu. „*Říkejte,*“ pravili jim kněží, „*že jeho učedníci v noci přišli, a zatím co jsme my spali, ukradli jej.*“ (Mt 28,13) To kněží nedomyslili. Jak by vojáci mohli říkat, že tělo ukradli učedníci, zatímco oni spali? Když spali, jak to tedy mohou vědět? A kdyby se dokázalo, že učedníci ukradli Kristovo tělo, což by nebyli prvními, koho by kněží odsoudili? Nebo kdyby strážci u hrobky usnuli, což by nebyli první, koho by kněží obžalovali u Piláta? *DA 781.3*

Vojáci se zhrozili pomýšlení, že by se měli sami obvinít z toho, že usnuli na stráži. Takový přestupek se trestal smrtí. Měli by falešně svědčit, klamat lid a přitom vydávat své životy v nebezpečí? Což nedrželi namáhavou stráž v bdělém stavu? Jak by pak mohli obstát před soudem, kdyby sami proti sobě krivě přísahali? *DA 782.1*

Aby umlčeli svědectví, jehož se obávali, přislíbili kněží strážcům, že se postarají o jejich bezpečí a řekli jim, že právě tak jako oni ani Pilát si nepřeje, aby se taková zpráva rozšířila. Nato prodali římským vojákům svou poctivost Židům za peníze. Dostavili se ke kněžím s nejpřesvědčivějším poselstvím pravdy; odcházeli od nich s měšcem peněz a se lživou zprávou na svých rtech, kterou pro ně vymysleli kněží. *DA 782.2*

Zatím se zpráva o Kristově zmrtvýchvstání dostala k Pilátovi. Ačkoli byl Pilát odpovědný za to, že vydal Krista na smrt, zůstal při vyslechnutí zprávy poměrně klidný. Odsoudil Spasitele nerad a s politováním, a proto dosud nepocítil pravé výčitky svědomí. Nyní se zděšen zavřel ve svém domě, rozhodnut nikoho nepustit. Kněží se však přece jen k němu dostali, vyprávěli mu to, co si vymysleli, a prosili ho, aby prominul strážcům, že zanedbali svou povinnost. Než vyslovil souhlas s jejich prosbou, vzal strážce stranou a položil jim několik otázek. Strážci se obávali o své životy a neodvážili se nic utajit. Pilát se od nich dozvěděl vše, co se událo. Dále už po věci nepátral, ale od té chvíle neměl klidu. *DA 782.3*

Když byl Ježíš položen do hrobu, satan slavil vítězství. Kojil se nadějí, že Spasitel už nežije. Činil si nárok na Pánovo tělo a kolem hrobu postavil svou stráž ve snaze učinit z Krista zajatce. Velmi se rozzuřil, když jeho andělé prchli, jakmile se blížil nebeský posel. Když pak viděl, jak Kristus vítězně vychází, věděl, že jeho království skončí a že musí nakonec zhynout. *DA 782.4*

Tím, že způsobili Kristovu smrt, stali se kněží nástroji satanovými. Pak se octli úplně v jeho moci. Zapletli se do osidel a nevěděli, jak se z nich vyvléci; proto pokračovali ve svém boji proti Kristu. Když uslyšeli zprávu o Kristově zmrtvýchvstání, začali se obávat hněvu lidu. Cítili, že jejich životy jsou v nebezpečí. Jejich jedinou nadějí bylo dokázat, že Kristus byl podvodník, a popřít, že vstal z mrtvých. Podplatili vojáky a zajistili si Pilátovo mlčení. Rozšířili své lživé zprávy daleko široko. Byli však svědkové, které nemohli umlčet. Mnoho lidí slyšelo o tom, že vojáci svědčili o Kristově zmrtvýchvstání. A někteří z mrtvých, kteří vstali s Kristem, se objevili mnohým a dosvědčili, že Kristus vstal. Kněží se dozvěděli o lidech, kteří viděli tyto zmrtvýchvstalé a slyšeli jejich svědectví. Spolu s předními muži žili ve stálé hrůze, že by se mohli setkat s Kristem tváří v tvář, když jdou po ulici nebo dokonce ve svých domovech. Cítili, že nikde není pro ně bezpečno. Zástrčky a závory byly ubohou ochranou před Synem Božím. Ve dne i v noci viděli před sebou děsný výjev v soudní síni, kdy volali: „*Jeho krev na nás a na naše děti.*“ (Mt 27,25) Vzpomínka na tento výjev nikdy už nevymizí z jejich paměti. Nikdy už nepoznají, co je to klidný a pokojný spánek. *DA 785.1*

Když bylo slyšet hlas mocného anděla u Kristova hrobu, který pravil: Otec tě volá, vyšel Spasitel z hrobu nadán životem, jenž byl v něm. Tak se dokázala pravdivost jeho slov: „*Dávám svůj život, abych jej zase přijal... Mám moc dát jej a mám moc zase jej vzít.*“ Tak se splnilo proroctví, které pronesl ke kněžím a předním mužům: „*Zbořte tento chrám, a já jej zbuduji ve třech dnech.*“ (J 10,17-18; 2,19) *DA 785.2*

Nad otevřenou hrobkou Josefovou Kristus vítězně prohlásil: „*Já jsem vzkříšení a život.*“ (J 11,25) Taková slova může pronést jen božstvo. Všechny stvořené bytosti žijí z vůle a moci Boží. Celý jejich život závisí na Bohu. Od nejvyššího serafína až po nejnižšího živého tvora, všichni se

napájejí ze Zdroje života. Jedině ten, jenž je jedno s Bohem, mohl říci: Mám moc dáti život, a mám moc zase jej vzít. Jsa božské povahy, Kristus měl moc zlomit pouta smrti. *DA 785.3*

Kristus vstal z mrtvých a představoval první plody těch, kteří zesnuli. Byl skutečností do-
savadní symbolické oběti první úrody a k jeho zmrtvýchvstání došlo právě v den, kdy se před Hos-
podina předkládala první úroda. Více než tisíc let se konal tento symbolický obřad. Z polí, na nichž
dozrávala úroda, byly sebrány první klasy zralého obilí, a když lidé přišli o velikonocích do Je-
ruzaléma, mávali snopkem klasů před Hospodinem na znamení díkůvzdání. Dokud se tak nestalo,
nemohlo být obilí požato a vázáno do snopů. Snop obětovaný Bohu představoval celou žeň. Stejně
tak Kristus jako první plod představoval velkou duchovní žeň, která bude sklizena pro království
Boží. Jeho vzkříšení je předobrazem a příslibem vzkříšení všech spravedlivých mrtvých. *„Nebo ja-
kož věříme, že Ježíš umřel a z mrtvých vstal, takť Bůh i ty, kteříž by zesnuli v Ježíšovi, přivede s
ním.“* (1 T 4,14) *DA 785.4*

Když Kristus vstal z mrtvých, vyvedl z hrobu mnoho zajatců. Zemětřesení, které provázelo je-
ho smrt, otevřelo jejich hroby, a když Kristus vstal, vyšli s ním. Byli to ti, kdož se podíleli na díle
Božím a kdož za cenu svých životů vydali svědectví o pravdě. Nyní budou svědky toho, jenž je
vzkřísil z mrtvých. *DA 786.1*

Za své služby na zemi křísil Ježíš mrtvé k životu. Vzkřísil syna vdovy z Naim, Jairovu dceru a
Lazara. Ti však nebyli nadáni nesmrtelností. Byli vzkříšení, ale stále podléhali smrti. Ti však, kdož
vyšli z hrobu při Kristově vzkříšení, vstali k věčnému životu. Vystoupili s Kristem na nebesa jako
cena za jeho vítězství nad smrtí a nad hrobem. Tito, pravil Kristus, nejsou již satanovými zajatci;
vykoupil jsem je. Vyvedl jsem je z hrobu jako první plody své moci, aby byli u mne tam, kde jsem
já, aby již neuzřeli smrti a neokusili žalu. *DA 786.2*

Tito lidé vešli do města, objevili se mnohým a pravili jim: Kristus vstal z mrtvých a my jsme
vstali s ním. Tak byla zvěčněna svatá pravda o vzkříšení. Zmrtvýchvstali svatí byli svědectvím o
pravdivosti slov: *„Oživouť mrtví tvoji, těla mrtvá má vstanou.“* Jejich vzkříšení je dokladem, že se
plní proroctví: *„Prociťte a prozpěvujte, obyvatelé prachu. Nebo rosa tvá jako rosa na bylinách, ale
bezbožné k zemi zporážíš.“* (Iz 26,19) *DA 786.3*

Pro věřícího je Kristus vzkříšení a život. V našem Spasiteli se život, který byl ztracen hříchem,
obnovuje, neboť Spasitel má život v sobě a oživuje, koho chce. Je nadán právem dávat nesmr-
telnost. Život, který jako člověk položil, bere a dává lidem. *„Já jsem přišel,“* pravil, *„aby měli život
a aby měli hojnost.“* *„Kdo by se napil z vody, kterou mu dám já, nebude žízniti na věky, ale voda,
kterou mu dám, se v něm promění v pramen vody tryskající k životu věčnému.“* *„Kdo jí maso z mé-
ho těla a pije mou krev, má život věčný, a já jej vzkřísím v poslední den.“* (J 10,10; 4,14; 6,54) *DA 786.4*

Pro věřícího je smrt nepodstatná. Kristus mluví o smrti jako o okamžiku. *„Kdo zachovává mé
slovo, neužří smrti,“* *„neokusí smrti na věky.“* (J 8,51.52) Pro křesťana je smrt jen spánkem, chvílí
ticha a tmy. Život je skryt s Kristem v Bohu, a *„až se zjeví Kristus, náš život, i vy s ním se zjevíte v
slávě“* (Ko 3,4). *DA 787.1*

Hlas, který zvolal z kříže *„Dokonáno jest!“*, uslyšeli mrtví. Pronikl zdmi hrobek a vyburcoval
spící ze spánku. Tak tomu bude, až hlas Kristův zazní z nebes. Jeho hlas pronikne do hrobů, otevře
hrobky a mrtví v Kristu vstanou. Při Spasitelově vzkříšení se otevřelo několik hrobů; při jeho
druhém příchodu však jeho hlas uslyší všechny dítky Boží a vyjdou ze svých hrobů k slávě nesmr-
telného života. Táž moc, která vyvedla Krista z hrobu, vyvede jeho církev a oslaví ji s ním *„nade
všecky vlády a vrchnosti, mocnosti a panství a nad každé jméno, které jest jmenováno nejenom v
tomto věku, ale i v budoucím“* (Ef 1,21). *DA 787.2*

82. „Proč pláčeš?“

Ženy, které stály u kříže Kristova, vyčkávaly, až skončí sobotní den. Časně zrána prvního dne týdne se vydaly k hrobu a vzaly s sebou vzácné masti, aby pomazaly Spasitelovo tělo. Nepomyslely na to, že vstane z mrtvých. Slunce jejich naděje zašlo a v jejich srdcích se rozhostila noc. Cestou k hrobu rozprávěly o Kristových skutcích milosrdenství a o jeho slovech, jimiž utěšoval. Nevzpomněly však jeho slov: „*Uvidím vás zas.*“ (J 16,22) DA 788.1

Netušily, co se bude dít, a když se blížily k zahradě, říkaly si: „*Kdo nám odvalí kámen ode dveří hrobu?*“ (Mk 16,3) Uvědomovaly si, že kámen samy neodstraní, ale přesto šly dále. A hle, nebe se náhle rozzářilo slávou, která nepřicházela z vycházejícího slunce. Země se zachvěla. Viděly, jak velký kámen se odvaluje. Hrob byl prázdný. DA 788.2

Ženy přicházely k hrobu z různých směrů. První došla k místu Maria Magdaléna, a když spatřila, že kámen je odvalený, spěchala, aby to oznámila učedníkům. Mezitím přišly další ženy. Kolem hrobky zářilo světlo, ale Ježíšovo tělo v ní nebylo. Když hrobku obcházely, všimly si náhle, že nejsou samy. U hrobu seděl mladý muž oděný v zářivém rouchu. Byl to anděl, jenž odvalil kámen. Vzal na sebe lidskou podobu, aby nepolekal tyto Ježíšovy přátele. Přesto se kolem něho linulo světlo nebeské slávy a ženy se polekaly. Obrátily se na útěk, ale anděl je zadržel slovy: „*Nebojte se! Vždyť vím, že hledáte ukřižovaného Ježíše. Zde není. Byl vzkříšen, jak řekl. Pojd'te, podívejte se na místo, kde ležel. A jděte rychle povědět jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých.*“ (Mt 28,5-7) Ženy se znovu podívaly do hrobky a znovu slyšely tu podivuhodnou zvěst. Byl tam jiný anděl v lidské podobě a ten jim pravil: „*Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není ho zde, ale byl vzkříšen. Vzpomeňte si, jak vám ještě v Galileji řekl, že Syn člověka musí být vydán v ruce hříšných lidí, být ukřižován a třetího dne vstát.*“ (L 24,5-7) DA 788.3

Ježíš vstal, Ježíš vstal! Znovu a znovu si ženy opakovaly tato slova. Nyní už nepotřebovaly vonných mastí. Spasitel je naživu, není mrtev. Vzpomínají si, že když mluvil o své smrti, pravil, že opět vstane. Jaký to den pro svět! Rychle odešly ženy od hrobu „*se strachem i s velkou radostí*“ a „*běžely povědět to jeho učedníkům*“ (Mt 28,8). DA 789.1

Maria neslyšela tuto dobrou zvěst. Šla za Petrem a za Janem se zarmucující zprávou: „*Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kam ho položili.*“ (J 20,2) Učedníci spěchali k hrobu a našli jej prázdný, jak pravila Maria. Viděli tam rubáš a prostěradlo, ale svého Pána tam nenašli. Našli tam však důkaz o tom, že Ježíš vstal. Roucha nebyla nešetně pohozena, nýbrž ležela pečlivě složena. Jan „*viděl a uvěřil*“ (J 20,8). Dosud nerozuměl Písmu, že Kristus musí vstát z mrtvých; nyní si však vzpomněl na Spasitelova slova, jimiž předpověděl své zmrtvýchvstání. DA 789.2

Byl to sám Kristus, jenž složil pohřební roucha s takovou pečlivostí. Když mocný anděl přistoupil k hrobce, přidal se k němu jiný anděl, jenž pak se svou družinou střežil tělo Páně. Mocný anděl odvalil kámen, druhý anděl pak vstoupil do hrobky a rozvázal prostěradla, v nichž bylo zabaleno tělo Ježíšovo. Byl to však Spasitel sám, jenž roucha složil a patřičně uložil. Ten, jenž řídí hvězdy i nejmenší částičky hmoty, nepokládá nic za nedůležité. Celé jeho dílo se vyznačuje pořádkem a dokonalostí. DA 789.3

Maria spěchala k hrobce za Janem a Petrem; ti se pak vrátili do Jeruzaléma a Maria zůstala u hrobky sama. Když hleděla na prázdnou hrobku, srdce se jí svíralo zármutkem. Náhle spatřila v hrobce dva anděly na místě, kde předtím ležel Ježíš, jednoho u hlavy, druhého u nohou. „*Ženo, proč pláčeš?*“ zeptali se jí. „*Protože vzali mého Pána,*“ odpověděla, „*a nevím, kam jej položili.*“ (J 20,13) DA 789.4

Pak odešla od andělů s úmyslem, že musí najít někoho, kdo by jí řekl, co se stalo s Ježíšovým tělem. Tu k ní promluvil jiný hlas: „*Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?*“ Skrze slzy viděla Maria postavu muže a v domnění, že je to zahradník, pravila: „*Pane, jestliže tys jej odnesl, pověz mi, kam jsi jej položil, a já si jej vezmu.*“ (J 20,15) Kdyby se tato hrobka boháče zdála příliš vznešená jako hrob pro Ježíše, sama by se postarala o místo pro jeho odpočinek. Byl tu hrob, který se uvolnil na Kristův

příkaz, hrob, v němž kdysi ležel Lazar. Což by v něm nenašla místo odpočinku pro svého Pána? Cítila, že péče o drahé tělo ukřižovaného jí bude v jejím žalu velkou potěchou. *DA 790.1*

Nyní však k ní promluvil svým známým hlasem Ježíš a oslovil ji: „*Maria!*“ Maria poznala, že to nebyl cizí člověk, jenž ji oslovil, a uviděla před sebou živého Krista. Ve své radosti zapoměla, že Kristus byl ukřižován. Přiskočila k němu, chtějíc obejmout jeho nohy, a zvolala: „*Rabbuni!*“ Kristus však vztáhl ruku a řekl: „*Nedotýkej se mne, neboť jsem ještě nevystoupil k Otcí. Ale jdi k mým bratrům a řekni jim: Vystupuji k Otcí svému a k Otcí vašemu, k Bohu svému a k Bohu vašemu.*“ (J 20,16.17) A Maria odešla za učedníky, aby jim oznámila radostnou zvěst. *DA 790.2*

Ježíš odmítal přijímat pocty od svého lidu, dokud se mu nedostalo ujištění, že Otec přijal jeho obět'. Vystoupil do nebeských dvorů a od samého Boha slyšel ujištění, že jeho výkupné za hříchy lidstva je dostačující a že skrze jeho krev mohou všichni lidé dosáhnout věčného života. Otec potvrdil smlouvu učiněnou s Kristem, že přijme kajícího a poslušného a bude ho milovat tak, jako miluje svého Syna. Kristus dokončil své dílo a splnil svůj slib, že způsobí to, „*že dražší bude člověk nad zlato čisté, ... nad zlato z Ofir*“ (Iz 13,12). Všechna moc na nebi a na zemi byla dána Knížeti života a on se vrátil ke svým následovníkům do světa hříchu, aby jim dal ze své moci a slávy. *DA 790.3*

Zatímco Spasitel byl u Boha a přijímal dary pro svou církev, mysleli učedníci na jeho prázdný hrob, rmoutili se a plakali. Tento den, který byl pro celá nebesa dnem radosti, byl pro učedníky dnem nejistoty a bezradnosti. Jejich nevíra ve svědectví žen je důkazem toho, jak hluboko klesla jejich víra. Zprávy o Kristově vzkříšení se tak lišily od toho, co očekávali, že tomu nemohli uvěřit. Mysleli si, že zprávy jsou nepravdivé, protože jsou příliš příznivé. Slyšeli tolik o naukách a o tzv. učených teoriích saduceů, že dojem, jakým na jejich mysli zapůsobila zvěst o zmrtvýchvstání, byl matný. Stěží si dovedli představit, co vzkříšení z mrtvých může znamenat. Nebyli s to tak velkou věc pochopit. *DA 790.4*

„*Jděte,*“ pravili andělé ženám, „*povězte jeho učedníkům a Petrovi: Jde před vámi do Galileje. Tam jej uvidíte, jak vám řekl.*“ (Mk 16,7) Tito andělé provázeli Krista za jeho života na zemi jako strážní andělé. Byli při jeho odsouzení a ukřižování. Slyšeli všechno, co říkal svým učedníkům. Projevilo se to v jejich poselství učedníkům, a mělo je to přesvědčit o jeho pravdivosti. Taková slova mohla pocházet jen od poslů jejich Pána, jenž vstal z mrtvých. *DA 793.1*

„*Povězte jeho učedníkům a Petrovi,*“ zněl vzkaz andělů. Od smrti Kristovy byl Petr sužován výčitkami svědomí. Stále jen myslel na to, jak hanebně zapřel Pána, a stále viděl před sebou Spasitelův pohled plný lásky a úzkosti. Ze všech učedníků trpěl Petr nejvíce. Proto se mu dostalo ujištění, že se jeho pokání přijímá a že se mu jeho hřích odpouští. Proto je výslovně uváděn jménem. *DA 793.2*

„*Povězte jeho učedníkům a Petrovi: Jde před vámi do Galileje. Tam jej uvidíte.*“ Ježíše opustili všichni učedníci a výzva, aby se s ním opět setkali, se týkala každého z nich. Kristus je nezavrhoval. Když jim Maria Magdaléna řekla, že viděla Pána, opakovala jim výzvu k setkání v Galileji. A pak jim byl tento vzkaz poslán potřetí. Když Ježíš vystoupil k Otcí, zjevil se jiným ženám a řekl jim: „*Buďte zdraví!*“ Přistoupily k němu, chopily se jeho nohou a poklonily se mu. Tu jim Ježíš řekl: „*Nebojte se! Jděte povědět mým bratrům, aby odešli do Galileje; tam mě uvidí.*“ (Mt 28,9-10) *DA 793.3*

První, co Kristus učinil na zemi po svém vzkříšení, bylo, že se snažil přesvědčit své učedníky o své neochabující lásce k nim a o své něžné péči o ně. Zjevoval se jim opětovně proto, aby jim poskytl důkaz, že je jejich živým Spasitelem, že zlomil okovy hrobu, takže nepřátelská smrt už ho nemůže déle držet ve svém zajetí, aby jim ukázal, že jeho srdce zůstalo právě tak láskyplné, jako když byl s nimi jako jejich milovaný Učitel. Chtěl je k sobě připoutat ještě pevnějšími pouty lásky. Povězte mým bratrům, pravil, že mají přijít do Galileje. *DA 793.4*

Když uslyšeli toto pozvání, tak jasně znějící, začali si učedníci vybavovat Kristova slova, jimiž předpověděl své zmrtvýchvstání. Avšak ani teď se nezaradovali. Nemohli se zbavit svých pochybností a své bezradnosti. I když jim ženy tvrdily, že viděly Pána, učedníci nevěřili. Mysleli si, že měly vidění. *DA 794.1*

Zdálo se jim, že jedna nepochopitelná věc následuje druhou. Šestáho dne v týdnu viděli, jak jejich Mistr umírá; prvního dne dalšího týdne byli připraveni o jeho tělo a byli obviněni, že je ukradli, aby oklamali lid. Byli tak zoufalí, že ani nebojovali proti falešným obviněním, která byla

proti nim vznesena. Děsili se nepřátelství kněží a hněvu lidu. Toužili, aby byl s nimi Ježíš, jenž jim pomohl v každé tísní. *DA 794.2*

Často opakovali slova: „*My jsme doufali, že on je ten, který má vykoupiti Izraele.*“ (L 24,21) Ve své osamělosti s bolestí v srdci vzpomínali na jeho slova: „*Činí-li toto lidé, dokud jsou stromy zelené, co se bude dít, až budou suché?*“ (L 23,31) Shromáždili se ve večeradle, zavřeli dveře a zajistili je, uvědomující si, že osud jejich milovaného Učitele může být každou chvílí i jejich údělem.

DA 794.3

A po celý ten čas se mohli radovat z vědomí, že Spasitel vstal z mrtvých. Když Maria byla v zahradě getsemanské, plakala, ač Ježíš stál vedle ní. Měla oči plné slz, takže ho nepoznala. A srdce učedníků byla tak plná žalu, že neuvěřili poselství andělů, ani slovům samého Krista. *DA 794.4*

Kolik lidí se dnes chová právě tak, jak se chovali tito učedníci! Kolik lidí dnes zoufale volá jako tehdy Maria: „*Vzali Pána a nevíme, kam jej položili!*“ Kolika takovým by Spasitel mohl říci: „*Proč pláčeš? Koho hledáš?*“ Spasitel je vedle nich, ale skrze slzy ho nepoznávají. Promlouvá k nim, ale oni mu nerozumějí. *DA 794.5*

Ó, kéž by se skloněná hlava mohla pozvednout, kéž by se oči mohly otevřít, aby ho spatřily, kéž by uši mohly slyšet jeho hlas! „*Jděte rychle povědět jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých.*“ Řekněte jim, aby nehledali v Josefově nové hrobce, jež byla zavalena velkým balvanem a zapečetěna římskou pečeti. Tam Kristus není. Nehleďte do prázdného hrobu. Nermuťte se jako ti, kdož jsou zoufalí a bezmocní. Ježíš žije, a protože žije on, budeme žít také my. Necht' z vděčných srdcí, z úst, jichž se dotkl svatý oheň, zazní radostný zpěv: Kristus vstal z mrtvých. Žije, aby se za nás přimlouval. Chopte se této naděje, v níž duše najde bezpečné a vyzkoušené útočiště. Věřte, a užijete slávu Boží. *DA 794.6*

83. Cesta do Emauz

Pozdě odpoledne prvního dne po vzkříšení kráčeli dva z učedníků do Emauz, městečka vzdáleného asi dvanáct kilometrů od Jeruzaléma. Tito učedníci nezaujímalí přední místo v díle Kristově, opravdově však v Krista věřili. Přišli do Jeruzaléma, aby slavili velikonoční svátky, a události, k nimž pak došlo, je velice znepokojily. Ráno se doslechli, že Kristovo tělo zmizelo z hrobu, slyšeli také o ženách, které viděly anděly a potkaly Ježíše. Nyní se vraceli do svých domovů, aby o tom hloubali a modlili se. Smutně kráčeli a mluvili spolu o výjevech, které zažili při soudu a ukřižování. Ještě nikdy nebyli tak sklíčení. Připraveni o naději a zbaveni víry kráčeli ve stínu kříže. *DA 795.1*

Neurazili ještě příliš velký kus své cesty, když se k nim připojil nějaký cizinec. Byli však tak ponořeni ve svých trudných myšlenkách a zklamání je tak ovládlo, že si ho blíže nevšimli. Hovořili spolu dále a vyslovovali to, co cítili ve svých srdcích. Přemýšleli o učení, které hlásal Kristus, a zdálo se jim, že nejsou s to je pochopit. Když mluvili o událostech, jež se právě odehrály, zatoužil Ježíš poskytnout jim útěchu. Viděl jejich žal, chápal jejich rozporné a zmatené myšlenky, které vyvolávaly v jejich myslích pochybnost: Může tento Muž, jenž strpěl, aby ho tak ponížili, být Kristem? Nemohli se ve svém žalu udržet a začali plakat. Ježíš věděl, že jejich srdce jsou mu oddána a toužil setřít jim slzy a naplnit je radostí a štěstím. Nejprve jim musí dát ponaučení, na něž nikdy nezapomenou. *DA 795.2*

Řekl jim: „*Jaké jsou to řeči, které cestou vespolek rozmlouváte?*“ I zastavili se zkormoučení. Jeden z nich, jménem Kleofáš, odpověděl: „*Ty jsi snad jediný z hostů v Jeruzalémě, jenž neví, co se v něm v těchto dnech stalo!*“ Vyprávěli mu, jak se zklamali ve svém Mistru, „*jenž byl prorok mocný v činu i v slovu před Bohem a přede vším lidem,*“ ale „*velekněží a naši přední muži,*“ pravili, „*vydali ho na trest smrti a ukřižovali*“. S bolestí v srdci způsobenou zklamáním pravili dále: „*My jsme doufali, že on je ten, který má vykoupiti Izraele. Ale se vším tím už je tomu dnes třetí den, co se to stalo.*“ (L 24,17-21) *DA 796.1*

Je zvláštní, že si učedníci nevzpomněli na Kristova slova a neuvědomili si, že Kristus předpověděl události, které se právě staly! Neuvědomili si, že poslední část Kristovy předpovědi se splní právě tak jistě, jako se splnila její první část a že třetího dne vstane z mrtvých. Na tuto část Kristovy předpovědi neměli zapomenout. Kněží a přední mužové na ni nezapomněli. Druhého dne, tj. den po přípravě k svátkům, shromáždili se velekněží a farizeové u Piláta a řekli: „*Pane, vzpomněli jsme si, že ten podvodník za živa řekl: Po třech dnech vstanu z mrtvých.*“ (Mt 27,62.63) Učedníci si však na tato slova nevzpomněli. *DA 796.2*

Pak jim Kristus řekl: „*Vy nerozumní! Jak je vaše mysl váhavá uvěřiti všemu, co mluvili proroci! Což nemusil Kristus podstoupiti toto utrpení a vejíti v svou slávu?*“ (L 24,25) Učedníci by rádi věděli, kdo může být tento cizinec, že proniká až do jejich duší a mluví s takovou opravdovostí, citlivostí a účastí a s takovou vírou. Poprvé od chvíle, kdy byl Kristus zrazen, začali nabývat naději. Mnohokrát si zevrubně prohlíželi svého společníka a přicházelo jim na mysl, že používá týchž slov, jakých používal Kristus. To je plnilo úžasem a srdce se jim rozbušila radostnými nadějemi. *DA 796.3*

Kristus jim vložil všechna místa v Písmu, v nichž se mluví o něm, a začal Mojžišem, kterým vlastně biblické dějiny začínají. Kdyby se jim byl dal hned poznat, byl by jejich srdce uspokojil. Byli by se radovali a nebyli by zatoužili po ničem jiném. Bylo jim však zapotřebí pochopit svědectví, které o něm vydávají obrazy a proroctví Starého zákona. Ty musí být základem jejich víry. Kristus neučinil žádný div, aby je přesvědčil, ale jeho prvním činem bylo, že jim vysvětlil Písma. Učedníci viděli v Kristově smrti zmaření všech svých nadějí. Kristus jim nyní ukázal z projevů proroků, že v nich je nejmocnější svědectví pro jejich víru. *DA 796.4*

Když poučoval tyto učedníky, ukázal Ježíš na to, jaký význam mají starozákonní Písma jako svědectví o jeho poslání. Mnozí přesvědčení křesťané dnes nepřikládají Starému zákonu cenu a tvrdí, že už je k ničemu. To se však neshoduje s Kristovým učením. Kristus si cenil Starého zákona tak vysoce, že jednou pravil: „*Neposlouchají-li Mojžiše a proroků, nedají se přesvědčiti, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.*“ (L 16,31) *DA 799.1*

Je to hlas Kristův, který k nám promlouvá skrze patriarchy a proroky od dnů Adamových a bude k nám promlouvat až do konce času. Starý zákon nám zjevuje Spasitele právě tak jasně jako Nový zákon. Ze starých proroctví vychází světlo, které jasně a krásně osvětluje život Kristův a učení Nového zákona. Divy, které Kristus konal, jsou důkazem jeho božství; avšak nejsilnější důkaz o tom, že je Vykupitelem světa, vyplývá ze srovnání proroctví Starého zákona s líčením Nového zákona. *DA 799.2*

Vycházejí z proroctví, poskytl Kristus svým učedníkům správnou představu o tom, co bylo jeho posláním jako člověka. Jejich představa Mesiáše, který dosedne na trůn a převezme královskou moc v souladu s tužbami lidu, byla nesprávná. Taková představa vadila správnému pochopení Kristova ponížení z místa nejvyšší slávy na nejnižší místo, jaké kdo může zaujmout. Kristus chtěl, aby názory jeho učedníků byly neporušené a správné v každé maličkosti. Budou muset pochopit, pokud to jen bude možné, i kalich utrpení, který mu byl údělem. Ukázal jim, že strašný boj, kterému ještě nemohli rozumět, je naplněním smlouvy, uzavřené ještě před stvořením světa. Kristus musel umřít, jako musí umřít každý přestupník zákona, neustane-li v páchání hříchů. To všechno se muselo stát, avšak boj neskončil porážkou, nýbrž slavným, věčným vítězstvím. Ježíš jim řekl, že pro spásu světa od hříchu nutno vynaložit všechno úsilí. Jeho následovníci musí žít tak, jak žil on, a konat tak, jak konal on, s horlivým a vytrvalým úsilím. *DA 799.3*

Tak promluvil Kristus ke svým učedníkům a otvíral jejich mysl, aby mohli pochopit Písma. Učedníci byli sice unaveni, ale jejich pozornost neochabovala. Ze Spasitelových úst vycházela slova života a jistoty. Jejich oči však dosud neprohlédly. Když Kristus mluvil o zkáze Jeruzaléma, viděli před sebou odsouzené město a plakali. Dosud však neměli potuchy, kdo je jejich společníkem. Nepomysleli na to, že ten, o němž hovoří, kráčí vedle nich, protože Kristus mluvil o sobě jako o někom jiném. Měli za to, že je jedním z těch, kdož se zúčastnili velké slavnosti a nyní se vrací domů. Šel po kamenité cestě tak opatrně jako oni a tu a tam se s nimi na chvíli zastavil. Tak kráčeli po horské cestě a ten, jenž vbrzku zaujme své místo po pravici Boží a jenž mohl říci: „*Byla mi dána veškerá moc na nebi i na zemi*“ (Mt 28,18), krácel po jejich boku. *DA 800.1*

Jak šli, slunce zapadlo, takže než došli domů, skončili i lidé na poli svou práci. Když učedníci chtěli vejít do svých domovů, budil cizinec dojem, jakoby chtěl pokračovat ve své cestě. Učedníci však cítili, že je k němu něco přitahuje. Jejich duše prahly uslyšet od něho více. „*Zůstaň s námi,*“ vyzvali ho. Zdálo se, že nechce přijmout pozvání. Učedníci však na něho naléhali a přesvědčovali ho: „*Je už k večeru a den se nachýlil.*“ Kristus tedy vyhověl jejich přání a „*vešel, aby s nimi zůstal*“ (L 24,29). *DA 800.2*

Kdyby byli učedníci nenaléhali, aby přijal jejich pozvání, nebyli by se dozvěděli, že jejich společníkem byl Pán, jenž vstal z mrtvých. Kristus svou společnost nikomu nevnučuje. Zajímá se o ty, kdo ho potřebují. Rád vejde i do nejprostšího domu a potěší srdce nejbědnějších. Jsou-li však lidé neteční k nebeskému Hostu, nebo jim je jedno, bude-li s nimi přebývat, jde dále. Tak mnozí utrpí velkou újmu. Nepoznali Krista o nic víc než učedníci, s nimiž krácel cestou. *DA 800.3*

Hned byla uchystána prostá večeře. Před hosta, který se posadil v čele stolu, byl položen chléb. Kristus vztahuje ruce, aby chléb požehnal. Učedníci jsou úžasem bez sebe. Jejich společník vztahuje své ruce právě tak, jak to dělával jejich Mistr. Dívají se znovu, a hle, na jeho ruku vidí stopy po hřebech. Oba bez váhání volají: Je to Pán Ježíš! Vstal z mrtvých! *DA 800.4*

Vstávají, aby se mu vrhli k nohám a vzdali mu úctu, Ježíš však mizí jejich zrakům. Dívají se na místo, na němž seděl ten, jehož tělo ještě nedávno leželo v hrobě a říkají si souhlasně: „*Zdali v nás srdce nehořelo, jak k nám na cestě mluvil, jak nám otvíral Písma!*“ (L 24,32) *DA 801.1*

S touto velkou zprávou však nemohou vydržet sedět a povídat. Jejich únava a hlad jsou ty tam. Necháávají své jídlo nedotčeno a překypující radostí vydávají se hned na touž cestu, po níž přišli, spěchajíce oznámit zvěst učedníkům ve městě. Na několika místech je cesta nebezpečná, učedníci však zlézají příkré srázy a kloužou po hladkých kamenech. Nevědí, že je chrání ten, jenž šel s nimi cestou. S poutnickou holí v ruce spěchají, toužíce jít rychleji, než mohou. Ztrácejí cestu, opět jí však nacházejí. Občas utíkají, občas klopýtnou, ženou se kupředu, sledováni celou cestu svým neviditelným Průvodcem. *DA 801.2*

Noc je tmavá, ale Slunce Spravedlnosti ji osvětluje. Jejich srdce jásají radostí. Zdá se jim, že jsou na novém světě. Kristus je živý Spasitel. Už nad ním netruchlí jako nad mrtvým. Kristus vstal z mrtvých – opakují si znovu a znovu. Tak zní poselství, které nesou zarmouceným. Musí jim vyprávět o své podivuhodné cestě do Emauz. Musí jim říci, kdo se k nim cestou přidal. Nesou největší poselství, jež kdy bylo dáno světu, nesou radostnou zvěst, na níž závisí naděje lidstva v životě časném i věčném. *DA 801.3*

84. „Pokoj vám!“

Konečně jsou před Jeruzalémem. Oba učedníci vstupují do města východní branou, která je u příležitosti svátků otevřena i v noci. V domech je tma a ticho, ale poutníkům svítí na cestu úzkými uličkami světlo vycházejícího měsíce. Jdou do večeradla, kde Ježíš strávil poslední večer před svou smrtí. Vědí, že tam najdou své bratry. Vědí, že ač je už pozdě, učedníci nebudou spát, dokud nebudou bezpečně vědět, co se stalo s tělem jejich Pána. Nacházejí dveře místnosti pečlivě uzavřené. Klepou na ně, aby je vpustili, ale nikdo se neozývá. Všude ticho. Hlásí se jménem. Dveře se opatrně otvírají, učedníci vstupují a Ježíš, neviděn vchází s nimi. Pak jsou dveře znovu zamčeny, aby se sem nedostali zvědové. *DA 802.1*

Poutníci vidí, že všichni jsou překvapeni a vzrušeni. Slyší hlasy, říkající: „*Pán opravdu byl vzkříšen a zjevil se Šimonovi*“, všichni v místnosti blahořečí a vzdávají díky. Pak oba poutníci, těžce oddychující po cestě, kterou urazili s takovým chvatem, vyprávějí o svém podivném zážitku, jak se jim Ježíš zjevil. Právě když skončili a když někteří z posluchačů řekli, že tomu nemohou uvěřit, protože je to příliš krásné, aby to mohla být pravda, když vtom, hle, stojí před nimi Člověk. Všechny zraky se uprou na cizince. Nikdo neklepal, aby byl vpuštěn. Neozval se zvuk kroků. Učedníci jsou ohromeni a rádi by věděli, co to znamená. Pak slyší hlas, který je hlasem jejich Mistra. Z jeho úst vycházejí jasně a zřetelně slova: „*Pokoj vám!*“ (J 20,19) *DA 802.2*

Zdělali se a ve strachu mysli, že vidí ducha. Ale on jim řekl: „*Proč jste zmateni a proč vám vstupují na mysl pochybnosti? Hleďte na mé ruce a nohy! Vždyť jsem to já sám! Dotkněte se mne a přesvědčte se; duch přece nemá masa a kostí, jak vidíte, že já mám.*“ Když to řekl, ukázal jim ruce a nohy. (L 24,37-40) *DA 803.1*

Spatřili ruce a nohy, kruté probité hřeby. Poznali jeho hlas, tak odlišný od všech, které kdy slyšeli. A „*když ještě nevěřili pro samou radost a žasli, řekl jim: Máte tu nějaký pokrm? Podali mu kousek pečené ryby a plást medu; i vzal si a před nimi pojedl.*“ „*I zaradovali se učedníci, když uviděli Pána.*“ (L 24,41-43; J 20,20) Víra a radost vystřídalily nevěru a s pocity, jež nelze vyjádřit slovy, uvítali svého Spasitele, jenž vstal z mrtvých. *DA 803.2*

Když se Ježíš narodil, ohlásil anděl: Pokoj na zemi a lidem dobrá vůle. A nyní, když se poprvé zjevil po svém vzkříšení, pozdravil Spasitel učedníky blaženými slovy: „*Pokoj vám!*“ Ježíš je vždy ochoten dát pokoj duším, jež jsou obtíženy pochybnostmi a zmítány strachem. Čeká, až mu otevřeme dveře svého srdce a řekneme. Zůstaň s námi. Kristus praví: „*Hle, stojím u dveří a tluku. Kdo uslyší můj hlas a otevře dveře, k tomu vejdu a budu s ním večeřeti a on se mnou.*“ (Zj 3,20) *DA 803.3*

Ježíšovo vzkříšení je obrazem konečného vzkříšení všech, kdož v něm odpočívají. Tvář zmrtvýchvstalého Spasitele, jeho způsoby, jeho hlas, to vše jeho učedníci bezpečně poznali. Jako vstal z mrtvých Ježíš, tak vstanou i ti, kdož v něm zesnuli. Poznáme pak své přátele, tak jako učedníci poznali Ježíše. V tomto smrtelném životě mohou být poznamenáni nemocemi nebo úrazy, vstanou však dokonale zdraví a krásní; jejich totožnost bude i v oslaveném těle plně zachována. Poznáme je, jako sami budeme poznáni (1 K 13,12). V tváři zářící světlem vycházejícím z tváře Ježíšovy poznáme rysy těch, jež milujeme. *DA 804.1*

Když se Ježíš setkal se svými učedníky, připomněl jim slova, která k nim pronesl před svou smrtí, že se musí naplnit všechno, co bylo o něm napsáno v zákoně Mojžíšově, v proroctvích a žalmech. „*Pak jim otevřel rozum, aby chápali Písma, a řekl jim: Tak je psáno, že Kristus musí trpěti a vstáti z mrtvých třetího dne a že je nutno kázati v jeho jménu pokání na odpuštění hříchů mezi všemi národy, počínajíc Jeruzalémem. Vy jste svědky těch věcí.*“ (L 24,45-48) *DA 804.2*

Učedníci si začali uvědomovat podstatu a rozsah svého úkolu. Mají zvěstovat světu podivuhodné pravdy, jež jim Kristus svěřil. Události jeho života, jeho smrt a vzkříšení, proroctví, jež naznačují tyto události, svatost zákona Božího, tajemství plánu spasení a Ježíšova moc k odpuštění hříchů – všechny tyto věci zažili a všechny je nyní měli hlásat světu. Měli šířit evangelium pokoje a spásy skrze pokání a moc Spasitelovu. *DA 805.1*

Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „*Přijměte Ducha svatého! Komu byste odpustili hříchy, těm jsou odpuštěny. Komu je zadržíte, jsou zadrženy.*“ (J 20,22-23) Duch svatý se dosud plně neprojevil, neboť Kristus nebyl ještě oslaven. Hojnější dar Ducha přijali až po Kristově nanebevstoupení. Dokud jej nepřijmou, nemohou učedníci plnit své poslání a hlásat evangelium světu. Nyní se jim však dostalo Ducha ke zvláštnímu účelu. Kristus na ně dechl svého Ducha, aby mohli splnit své apoštolské povinnosti v církvi. Svěřoval jim nejsvětější úkol a chtěl, aby si uvědomili, že bez Ducha svatého nemůže být tento úkol splněn. *DA 805.2*

Duch svatý je dechem duchovního života v člověku. Udělení Ducha je udělením života Kristova. Kdo jej přijímá, nabývá Kristových vlastností. Toliko ti, kdož jsou takto poučeni od Boha, je-dině ti, v nichž působí Duch a v jejichž životě se projevuje život Kristův, mohou být Kristovými zástupci a sloužit v církvi. *DA 805.3*

„*Komu byste odpustili hříchy,*“ pravil Kristus, „*těm jsou odpuštěny a komu je zadržíte, jsou zadrženy.*“ Kristus tím nikomu nedává právo, aby soudil druhé. Ve svém kázání na hoře to zapověděl. To zůstává výsadou Boží. Na církev v její organizované formě však vkládá odpovědnost za jednotlivé členy. Církev má povinnost napomínat, poučovat a, je-li to možné, i napravovat ty, kdož upadají do hříchu. „*Přesvědčuj, hroz, napomínej,*“ praví Pán, „*s veškerou shovívavostí a s učením.*“ (2 Tm 4,2) Jednej s přestupníkem spravedlivě. Upozorni každou duši, která je v nebezpečí. Nenechávej nikoho, aby žil v klamu. Nazývej hřích jeho pravým jménem. Hlásej, co Bůh řekl o lži, o přestupování soboty, o krádeži, modloslužbě a ostatních zlech. „*Lidé, kteří takové věci činí, nebudou mít údělu v království Božím.*“ (Ga 5,21) Setrvávají-li v hříchu, pak soud, který vyhlásíte ze slova Božího, je nad nimi vyneseno i v nebesích. Volí-li hřích, vzdávají se Krista; církev musí ukázat, že jejich činy neschvaluje, nebo by sama zneuctila svého Pána. Musí říci o hříchu to, co o něm říká Bůh. Musí s ním zacházet tak, jak Bůh přikazuje a její rozhodnutí potvrdí nebesa. Kdo pohrdá rozhodující mocí církve, pohrdá mocí samotného Krista. *DA 805.4*

Moc církve má však i svou skvělejší stránku. „*Komu byste odpustili hříchy, těm jsou odpuštěny.*“ To mějte na mysli především. Když působíme na bloudící, upoutávejme jejich zrak ke Kristu. Pastýři necht' s láskou pečují o stádo na pastvině Páně. Necht' káží zbloudilým a odpouštějící milosti Spasitelově. Necht' povzbuzují hříšníky, aby se káli a věřili v toho, jenž umí odpouštět. Necht' jim říkají, opírajíce se o moc slova Božího: „*Vyznáváme-li své hříchy, on jest věrný a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy a očistil nás od každé nepravosti.*“ (1 J 1,9) Všem, kdož se kají, platí ujištění: „*Slituje se nad námi, podmaní nepravosti naše; a uvrže do hlubin mořských všechny hříchy naše.*“ (Mí 7,19) *DA 806.1*

Církev necht' s vděčností přijímá pokání hříšníka. Necht' kajícího vyvádí ze tmy nevěry do světla víry a spravedlnosti. Necht' vloží jeho chvějící se ruku do laskavé ruky Ježíšovy. Takové odpuštění bude potvrzeno v nebi. *DA 806.2*

Toliko v tomto smyslu má církev moc dát hříšníku rozhřešení. Odpuštění hříchů lze dosáhnout jen skrze zásluhy Kristovy. Žádný člověk, žádný sbor lidí nemá moc osvobodit duši od viny. Kristus pověřil své učedníky, aby všem národům kázali odpuštění hříchů v jeho jménu; sami však nebyli vybaveni mocí, aby mohli odstranit jedinou skvrnu hříchu. Jméno Ježíšovo je jediným, „*není jiného jména pod nebem daného lidem, v kterém bychom měli být spaseni*“ (Sk 4,12). *DA 806.3*

Když se Ježíš setkal s učedníky ve večeradle poprvé, Tomáš mezi nimi nebyl. Slyšel líčení druhých a dostalo se mu dostatek důkazů o tom, že Ježíš vstal z mrtvých; v srdci však měl tmou a nevěru. Když slyšel vyprávění učedníků o podivných projevech Spasitele, jenž vstal z mrtvých, propadl ještě větší beznaději. Jestliže Ježíš vskutku vstal z mrtvých, nemůže už být žádná naděje na to, že bude zřízeno pozemské království. Také jeho ješitnost byla raněna, když si pomyslel, že jeho Mistr se zjevil všem učedníkům, jen jemu ne. Umínil si, že neuvěří a celý týden setrval ve své špatnosti, jež se zdála vedle víry a naděje jeho bratří ještě větší. *DA 806.4*

Za tu dobu několikrát prohlásil: „*Neuvidím-li na jeho rukou známku po hřebech a nevložím-li svůj prst na místo hřebů a nevložím-li svou ruku do jeho boku, vůbec neuvěřím.*“ (J 20,25) Nebude se dívat očima svých bratří, neuvěří něčemu, co se opírá jen o jejich svědectví. Miloval svého Pána vroucně, ale dopustil, aby jeho mysl a srdce ovládla žárlivost a nevěra. *DA 807.1*

V té době si několik učedníků udělalo ze známého večeradla dočasný domov a vždy večer se tam shromáždili všichni až na Tomáše. Jednoho včera se Tomáš rozhodl, že navštíví ostatní učedníky. Přestože nevěřil, kojil se slabou nadějí, že dobrá zvěst by mohla být pravdivá. Když pak učedníci večeřeli a rozmlouvali o důkazech, které jim dal Kristus z prorocství, přišel Ježíš, ačkoli dveře byly zavřené, postavil se mezi ně a pravil: „*Pokoj vám!*“ DA 807.2

Obrátil se k Tomášovi a řekl mu: „*Vztáhni sem svůj prst, viz mé ruce, vztáhni svou ruku a vlož ji do mého boku; přestaň nevěřit, ale věř!*“ (J 20,27) Z těchto slov bylo patrné, že Ježíš dobře věděl, o čem Tomáš přemýšlí a co mluvil. Pochybující učedník věděl, že žádný z jeho druhů neviděl Ježíše již týden. Nikdo tedy nemohl Mistru říci o jeho nevěře. Proto uznal toho, jenž stál před ním, za svého Pána. Už netoužil po dalším důkazu. Srdce mu radostí poskočilo a Tomáš se vrhl k nohám Ježíšovým, volaje: „*Můj Pán a můj Bůh!*“ (J 20,28) DA 807.3

Ježíš přijal jeho uznání, ale laskavě ho pokáral za jeho nevěru: „*Tomáši, poněvadž jsi mě viděl, uvěřil jsi; blaženi jsou, kteří uvěřili, ač neviděli!*“ (J 20,29) Tomášova víra by byla našla u Krista větší zalíbení, kdyby byl ochotně uvěřil po vyslechnutí svědectví svých bratří. Kdyby se svět dnes měl řídit Tomášovým příkladem, nikdy by neuvěřil ve spasení, neboť všichni, kdož přijímají Krista, tak činí po vyslechnutí svědectví druhých. DA 807.4

Mnozí, kteří podléhají pochybám, uvádějí na svou omluvu, že by uvěřili, kdyby se jim dostalo důkazu, jehož se Tomášovi dostalo od jeho druhů. Přitom si neuvědomují, že mají nejen tento důkaz, ale mnohé další. Mnozí lidé, kteří stejně jako Tomáš čekají, až budou odstraněny všechny příčiny k pochybování, nikdy nepoznají, po čem vlastně touží. Postupně se utvrzují v nevěře. Ti, kdož si zvykají dívat se jen na tmavou stranu věci, a jen reptají a stýskají si, nevědí, co činí. Zasévají sémě pochybností, a proto sklídí pochybnosti. Ve chvíli, kdy je víry a důvěry nejvíce zapotřebí, mnozí zjistí, že nemají síly doufat a věřit. DA 807.5

Tím, jak se zachoval k Tomášovi, poskytl Ježíš poučení svým následovníkům. Jeho příklad ukazuje, jak máme jednat s těmi, jejichž víra ochabla a kteří se obírají především svými pochybami. Ježíš nezahrnul Tomáše výčitkami, ani se s ním nezačal přít. Zjevil se pochybovači. Tomáš si počínal nanejvýš nerozumně, když svou víru vázal na podmínky, avšak Ježíš svou laskavostí, láskou a porozuměním odstranil všechny přehrady. Nevěra se zřídka překoná přemlouváním. To vyvolává odpor a vede k novým výmluvám. Zjevme však Ježíše v jeho lásce a milosrdenství, a z mnoha úst dosud se zdráhajících uslyšíme Tomášovo vyznání: „*Můj Pán a můj Bůh!*“ DA 808.1

85. Znova u jezera

Ježíš určil, že se se svými učedníky setká v Galileji; a jakmile skončil velikonoční týden, odebrali se učedníci do Galileje. Kdyby byli odešli z Jeruzaléma před skončením slavností, bylo by to vykládáno jako projev nesouhlasu a kacířství; proto zůstali až do konce. Když však slavnost skončila, vyrazili šťastni k domovu, aby se setkali se Spasitelem, jak přikázal. *DA 809.1*

Na cestu se vydalo sedm učedníků. Měli na sobě prostý rybářský šat, byli chudí na pozemské statky, zato však bohatí poznáním a zažitím pravdy, takže v očích nebes dosáhli nejvyššího postavení jako učitelé. Neučili se ve školách proroků, učil je však po tři roky největší Vychovatel, jakého kdy svět znal. Pod jeho vedením se stali vzdělanými, moudrými a ušlechtilými, stali se činiteli, kteří mohou vést druhé k poznání pravdy. *DA 809.2*

Značnou část doby svého působení strávil Kristus v oblasti kolem Galilejského jezera. Když se učedníci shromáždili na místě, na němž je nikdo nebude vyrušovat, všechno kolem jim připomínalo Ježíše a jeho mocné skutky. Na tomto jezeře, když byli zachvázeni hrůzou a strachem, když divá bouře je hnala do zkázy, krácel Ježíš po vlnách, aby je zachránil. Zde zahnal bouři svým slovem. V jejich dohledu bylo pobřeží, kde z několika bochníků chleba a z několika ryb nasýtil na deset tisíc lidí. Nedaleko leželo Kafarnaum, dějiště tolika divů. Při pohledu na tato místa vybavila se v myslích učedníků slova a skutky jejich Spasitele. *DA 809.3*

Večer byl vlahý a Petr, který dosud nepřestal mít rád rybářské čluny a rybolov, navrhl, aby vypluli na jezero a vrhli síť k lovu. Všichni s tím souhlasili; potřebovali potravu a oděv a k tomu by jim dopomohl výnos úspěšného nočního rybolovu. Vypluli tedy na člunu, nechytily však nic. Celou noc usilovně pracovali, ale bez úspěchu. Při práci mluvili o svém nepřítomném Pánu a vzpomínali na podivuhodné události, jichž byli svědky, když působil u jezera. Přemýšleli, co jim přinese budoucnost, a vyhlídky, které byly před nimi, je zarmucovaly. *DA 810.1*

Po celou tu dobu je sledoval, sám neviděn, osamělý pozorovatel na břehu. Konečně začalo svítat. Člun plul nedaleko od pobřeží, když učedníci uviděli stát na břehu cizího člověka, jenž je oslovil a zeptal se jich: „*Dítky, nemáte něco k jídlu?*“ Když odpověděli „*Ne!*“, řekl jim: „*Hod'te síť na pravou stranu lodi a najdete něco!*“ Hodili tedy a nemohli ji ani utáhnouti pro množství ryb. (J 21,5.6) *DA 810.2*

Jan poznal cizince a zavolal na Petra: „*To je Pán.*“ Petr tím byl tak unesen, že ve svém štěstí se vrhl do vody a za chvíli stál u svého Mistra. Ostatní učedníci připluli ve svém člunu a táhli síť s rybami. „*Když vystoupili na zem, vidí na břehu oheň a na něm leží ryba a chléb.*“ (J 21,9) *DA 810.3*

Byli tak užaslí, že se ani neptali, kde se tu vzal oheň a jídlo. Ježíš jim pravil: „*Přineste nějakou z těch ryb, které jste právě chytili.*“ (J 21,10) Petr přiskočil k síti, kterou před chvílí opustil, a pomohl ji svým bratřím vytáhnout na břeh. Když vytáhli síť a skončili přípravy, pozval Ježíš učedníky k jídlu. Lámal pokrm a rozdělil jej mezi ně a všech sedm učedníků ho poznalo. Vzpomněli si na zářivé nasycení pěti tisíc lidí na úpatí hory; jala je však jakási tajemná bázeň a jen tiše hleděli na Spasitele, který vstal z mrtvých. *DA 810.4*

Živě si vybavili v paměti výjev na břehu jezera, kdy je Ježíš vyzval, aby ho následovali. Vzpomněli si, jak kdysi na jeho příkaz vypluli na hlubinu, spustili síť a úlovek byl tak bohatý, že jim naplnil síť, až se trhala. Pak je Ježíš vyzval, aby opustili své rybářské čluny a slíbil jim, že z nich učiní rybáře lidí. Proto nyní Ježíš znovu učinil týž div, aby jim v mysli vyvolal onen výjev, aby si jej dobře vštíplili v paměť. Jeho čin vlastně znamenal, že obnovuje pověření svých učedníků, ukázal jim, že smrt jejich Mistra je nezbavila jejich povinnosti vykonat dílo, které jim svěřil. Ačkoli budou připraveni o jeho osobní účast a o prostředky, které jim poskytovalo jejich dosavadní zaměstnání, zmrtvýchvstalý Spasitel se bude i nadále o ně starat. Budou konat jeho dílo a on se postará o jejich potřeby. Ježíš je záměrně vyzval, aby vrhli svou síť na pravou stranu lodi. Na této straně stál na břehu on. Byla to strana víry. Budou-li pracovat ve spojení s ním, spojí se jeho božská síla s jejich lidským úsilím – a úspěch je nemůže minout. *DA 810.5*

Ještě jedno poučení jim Kristus musel dát, a bylo určeno zvláště Petrovi. Když Petr zapřel svého Pána, hanebně tím pošlapal své dřívější vyznání věrnosti. Potupil tím Krista a ztratil důvěru svých bratří. Ti si mysleli, že mu už nebude dovoleno, aby zaujal své bývalé postavení mezi nimi, a on sám cítil, že zmrhal důvěru, kterou v něho vkládali. Dříve než bude povolán, aby se opět ujal svého apoštolského díla, bude muset přede všemi podat důkaz své lítosti. Bez toho by ho jeho hřích, i když jej lituje, mohl připravit o vliv, který musí mít jako služebník Kristův. Spasitel mu dal příležitost, aby znovu získal důvěru svých bratří a aby pokud možno odčinil pohanu, kterou způsobil evangeliu. *DA 811.1*

Je to poučení pro všechny Kristovy následovníky. Evangelium neustupuje zlu. Nemůže omluvit hřích. Tajné hříchy mají být vyznány Bohu tajně; veřejný hřích však vyžaduje veřejné vyznání. Pohana způsobená učedníkovým hříchem padá na Krista. Má za následek, že satan jásá a váhaví se pohoršují. Takovou pohanu má učedník, pokud je to v jeho silách, napravit poskytnutím důkazu o svém pokání. *DA 811.2*

Když Kristus a učedníci spolu jedli na břehu jezera, pravil Spasitel Petrovi: „*Šimone, synu Janův, miluješ mě víc než ostatní?*“ a ukázal na jeho bratry. Petr kdysi prohlásil: „*Jestliže se všichni od tebe odvrátí, já se nikdy neodvrátím.*“ (Mt 26,33) Nyní se však Petr oceňuje střízlivěji. „*Ano, Pane,*“ praví, „*ty víš, že tě mám rád.*“ (J 21,15) Netvrdí už úporně, že jeho láska je větší než láska jeho bratří. Zdržuje se vyslovit své vlastní mínění o své oddanosti. Svou upřímnost dává posoudit tomu, jenž umí číst všechna hnutí srdce. Říká: „*Ty víš, že tě mám rád*“ a Ježíš ho vyzývá: „*Pas mé beránky!*“ (J 21,6) *DA 811.3*

Znovu Ježíš zkouší Petra, znovu mu dává stejnou otázku: „*Šimone, synu Janův, miluješ mně?*“ Tentokrát se Petra nezeptal, zda ho miluje více, než ho milují jeho bratří. Druhá odpověď zněla jako první, prostá přehnaného ujišťování: „*Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.*“ Ježíš mu řekl: „*Bud' pastýřem mých ovcí!*“ Ještě jednou ho Spasitel zkoušel otázkou: „*Šimone, synu Janův, máš mě rád?*“ Petr se zarmoutil; myslel si, že Ježíš pochybuje o jeho lásce. Uvědomoval si, že jeho Pán má příčinu mu nedůvěřovat, a s bolestí v srdci odpověděl: „*Pane, ty víš všechno; je ti známo, že tě mám rád.*“ Na to mu Ježíš znovu řekl: „*Pas mé ovečky.*“ (J 21,15-17) *DA 812.1*

Třikrát zapřel Petr veřejně svého Pána a třikrát mu Ježíš položil otázku, která jako ostrý šíp zasáhla rozbolestněné srdce Petrovo, chtěje slyšet ujištění o jeho lásce a oddanosti. Před shromážděnými učedníky zkoumal Ježíš hloubku Petrovy lítosti a ukázal, jak dokonale se pokořil učedník za své někdejší chvástání. *DA 812.2*

Petr byl od přirozenosti ukvapený a vznětlivý, a satan využil těchto jeho vlastností, aby ho zničil. Krátce předtím, než Petr tak klesl, mu Ježíš pravil: „*Satan si vyžádal, aby vás směl třibiti jako pšenici; ale já jsem se za tebe přimluvil, aby tvá víra nezklamala, a ty potom, až se obrátíš, utvrzuj své bratří.*“ (L 22,31.32) Tato chvíle nyní přišla; bylo zřejmé, že se Petr obrátil. Přílehlavé otázky, jimiž ho Pán zkoušel, nevyvolaly ani jednou ukvapenou nebo samolibou odpověď; a protože se pokořil a učinil pokání, byl Petr nyní lépe připraven než kdykoli předtím k tomu, aby působil jako pastýř stáda. *DA 812.3*

První prací, kterou Kristus svěřil Petrovi, když ho opět povolal do své služby, bylo aby pásł ovečky. V této práci měl Petr málo zkušeností. Je k ní zapotřebí velké péče a laskavosti, trpělivosti a vytrvalosti. Jeho úkolem bylo sloužit těm, kdož jsou mladí ve víře, učit nevědomé, otvírat jim Písmo a vychovávat je tak, aby byli užiteční v Kristově díle. Dosud nebyl Petr náležitě vybaven k tomu, aby konal takové dílo, ba ani nechápal, jak je důležité. Bylo to však dílo, k němuž ho Ježíš nyní povolal. A Petr byl pro ně připraven svými vlastními zážitky a pokáním. *DA 812.4*

Před svým pádem mluvil Petr vždy nerozvázně, protože se hned ukvapoval. Vždy hned napomínal a opravoval druhé a projevoval své mínění dříve, než si sám ujasnil, co by měl říci. Když se pak obrátil, byl zcela jiný. Byl sice stejně horlivý jako dříve, ale jeho horlivost řídila milost Kristova. Přestal být prchlivý, sebejistý a povýšenecký, byl klidný, ukázněný a učenlivý. Pak už mohl pásť beránky a ovce Kristova stáda. *DA 812.5*

Způsob, jakým Spasitel jednal s Petrem, byl poučením pro Petra i pro jeho bratří. Poučil je o tom, že s přestupníkem mají jednat trpělivě, soucitně, shovívavě a laskavě. Ačkoli Petr zapřel svého Pána, nezmenšilo to Ježíšovu lásku k němu. Právě takovou láskou má pastýř milovat ovce a be-

ránky, svěřené jeho péči. Petr měl mít stále na mysli svou vlastní slabost a svůj vlastní pád a měl jednat se svým stádem právě tak laskavě, jako Kristus jednal s ním. *DA 815.1*

Otázka, kterou Kristus položil Petrovi, měla velký význam. Kristus se jí dotkl jedné podmínky, za níž je možno být jeho učedníkem a sloužit mu. „*Miluješ mě?*“, pravil. To je hlavní podmínka. I kdyby byl Petr vybaven vším možným, bez lásky ke Kristu by nemohl být věrným pastýřem stáda Páně. Moudrost, laskavost, výřečnost, ochota a horlivost mohou pomoci ke zdaru díla, avšak není-li v srdci láska k Ježíši, nesetká se dílo křesťanského služebníka s úspěchem. *DA 815.2*

Ježíš pak poodešel s Petrem, aby byli sami, protože chtěl něco říci jen jemu. Před svou smrtí pravil Ježíš Petrovi: „*Kam já jdu, tam mne nyní nemůžeš následovati; později však mne budeš moci následovati.*“ Na to tehdy Petr odpověděl: „*Pane, proč tě nemohu následovati nyní? Svůj život za tebe položím!*“ (J 13,36.37) Když to tehdy řekl, vůbec netušil, k jakým výšinám a do jakých hloubek vede cesta, po níž Kristus půjde. Když pak přišla zkouška, Petr selhal; měl však znovu příležitost dokázat svou lásku ke Kristu. Aby byl posílen pro konečnou zkoušku své víry, ukázal mu Spasitel, jaká ho čeká budoucnost. Pravil mu, že až prožije užitečný život, až jeho síly ochabnou věkem, pak bude skutečně následovat svého Pána. Ježíš pravil: „*Dokud jsi byl mladší, opásával ses sám a chodil, kam jsi chtěl. Až však zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný tě opásá a povede tě, kam nechceš.*“ To řekl, aby naznačil, jakou smrtí měl oslaviti Boha. (J 21,18.19) *DA 815.3*

Ježíš tím Petrovi oznámil, jakým způsobem zemře, předpověděl mu, že jeho ruce budou roztaženy na kříž. Pak znovu vyzval svého učedníka: „*Následuj mne!*“ Petra toto sdělení nepřipravilo o odvahu. Cítil, že rád vytrpí jakoukoli smrt pro svého Pána. *DA 815.4*

Dosud znal Petr Krista jen jako člověka, tak, jak ho nyní znají mnozí; potom však už neznal takové omezení. Potom ho už neznal jen tak, jak ho znal předtím, v jeho lidské podobě. Předtím ho miloval jako člověka, jako učitele nebem poslaného; pak ho miloval jako Boha. Došel k poznání, že Kristus je mu vším ve všem. Nyní byl připraven podílet se na obětavém poslání svého Pána. Když byl nakonec přiveden ke kříži, byl na vlastní žádost ukřižován hlavou dolů. Pokládal si za příliš velkou čest, aby směl trpět tak, jak trpěl jeho Mistr. *DA 815.5*

Pro Petra byla Kristova slova „*Následuj mě*“ velmi poučná. Dostalo se mu v nich poučení nejen o tom, jaká smrt ho čeká, ale pro každý krok jeho života. Do té doby měl Petr sklon k tomu jednat samostatně. Pokoušel se sám provádět dílo Boží, místo aby čekal a pak se řídil plánem Božím. Nezískal však zhola nic tím, že spěchal před Pánem. Ježíš ho vyzývá: „*Následuj mě!*“ Nepředbíhej mě. Pak se nebudeš muset potýkat sám se satanovými zástupy. Nech mě, abych šel před tebou, a nepřítel tě nepřemůže. *DA 816.1*

Když Petr kráčel vedle Ježíše, viděl, že za nimi jde Jan. Zatoužil dozvědět se, jaká budoucnost čeká Jana a otázal se Ježíše: „*Pane, co bude s tímto?*“ Ježíš mu odpověděl: „*Chci-li, aby tento zůstal, až přijdu, co tobě na tom záleží? Ty mne následuj!*“ (J 21,21.22) Petr si měl uvědomit, že jeho Pán mu zjeví vše, co je nezbytné, aby věděl. Je povinností každého, aby následoval Krista a nestaral se zbytečně o to, jaké dílo je svěřeno druhým. Když řekl o Janovi: „*Chci-li, aby tento zůstal, až přijdu*“, nemyslel tím Ježíš, že tento učedník bude žít až do druhého příchodu Páně. Pouze tím poukázal na svou svrchovanou moc a dal tím najevo, že i kdyby chtěl, aby tomu tak bylo, že to nesmí mít vliv na Petrovo dílo. Budoucnost Janova i Petrova byla v rukou jejich Pána. Poslušnost následovat ho pak byla povinností, již vyžadoval od každého z nich. *DA 816.2*

Kolik lidí se dnes podobá Petrovi! Zajímají se o záležitosti druhých, rádi by znali jejich povinnosti a přitom jim hrozí nebezpečí, že zanedbají své vlastní povinnosti. Naším úkolem je vzhlížet ke Kristu a následovat ho. Setkáme se s omyly, jichž se dopustí v životě druhí, poznáme nedostatky v jejich povaze. Lidé podléhají slabostem. V Kristu však najdeme dokonalost. Budeme-li vzhlížet k němu, dosáhneme proměnění. *DA 816.3*

Jan žil velmi dlouho, dožil se vysokého věku. Zažil zkázu Jeruzaléma a rozvalení majestátního chrámu, symbolu to konečné zkázy světa. Až do svých posledních dnů následoval Jan věrně svého Pána. Svědectví, které odkázal církevním sborům, znělo: „*Milování, milujme se ve spolek,*“ „*kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm.*“ (1 J 4,7.16) *DA 816.4*

Petr se stal znovu apoštolem, ale pocta a moc, kterou přijal od Krista, mu nedala právo vyvyšovat se nad své bratry. Vyplývalo to jasně z Kristovy odpovědi na Petrovu otázku: „*Co bude s tím-*

to?“ Kristus mu na to řekl: „*Co tobě na tom záleží? Ty mne následuj!*“ Petrovi se nedostalo cti stát se hlavou církve. Přízeň, kterou mu Kristus projevil tím, že mu odpustil jeho odpadlictví a svěřil mu péči o své stádo, a také Petrova věrnost v následování Krista, získaly Petrovi důvěru jeho bratří. Měl v církvi velký vliv. Na naučení, které mu Kristus dal u galilejského jezera, však nezapomněl po celý život. Pod vnuknutím Ducha svatého napsal církevním sborům: *DA 817.1*

„Starší mezi vámi napomínám – já sám jsem spolustarší, svědek utrpení Kristových a účastník slávy, jež se má zjevovati; paste stádce Boží mezi vámi, ne z donucení, ale dobrovolně, ne pro mrzký zisk, ale ochotně, ne jako dědiční páni, ale buďte vzorem stádcí. Až se zjeví vrchní Pastýř, sklídíte nevnadnoucí věnec slávy.“ (1 Pt 5,1-4) DA 817.2

86. Jděte a učte všechny národy

Když stál pouhý krůček od svého nebeského trůnu, dal Kristus svým učedníkům úkol. „*Byla mi dána veškerá moc na nebi i na zemi,*“ pravil. „*Jděte tedy, a učte všechny národy.*“ „*Jděte do celého světa a kažte evangelium veškerému tvorstvu.*“ (Mk 16,15) Tato slova Kristus znovu a znovu opakoval, aby si učedníci mohli vštípit jejich význam. Na všechny obyvatele země, vznešené i ponížené, bohaté i chudé, mělo zářit nebeské světlo jasnými, silnými paprsky. Učedníci se měli stát spolupracovníky svého Vykupitele v díle na záchranu světa. *DA 818.1*

Tento úkol byl dán dvanácti učedníkům, když se s nimi Kristus sešel ve večeradle; nyní však byl dán většímu počtu Kristových následovníků. Všichni věřící, kteří mohli být svoláni, se shromáždili na jednom z pahorků v Galileji. Čas a místo tohoto shromáždění určil sám Kristus před svou smrtí. Anděl u hrobky připomněl učedníkům Kristův příslib, že se s nimi setká v Galileji. Dověděli se o něm i věřící, kteří přišli do Jeruzaléma na velikonoční svátky, a od nich se o něm dozvěděli mnozí, kteří truchlili nad smrtí svého Pána. S velkým zájmem očekávali všichni toto setkání. Přicházeli na místo schůzky postranními cestami z různých směrů, aby nevzbudili podezření žárlivých Židů. Přicházeli plni dychtivosti, rozmlouvající spolu vážně o tom, co se o Kristu dozvěděli. *DA 818.2*

V určený čas se sešlo asi pět set věřících v malých skupinách na úpatí hory, dychtiví dozvědět se vše, co jen bylo lze, od těch, kteří spatřili Krista po jeho vzkříšení. Učedníci chodili od jedné skupiny k druhé a mluvili se všemi, kteří Ježíše viděli nebo o něm slyšeli a vykládali jim Písmo tak, jak je kdysi Ježíš vykládal jim. Tomáš vyprávěl o své nevěřivosti a o tom, jak byl zbaven svých pochybností. Náhle mezi nimi stál Ježíš. Nikdo nevěděl, odkud a jak přišel. Mnozí z těch, kteří se tu sešli, ho nikdy předtím neviděli; poznali však na jeho rukou a na jeho nohou stopy po ukřižování. Jeho tvář byla jako tvář Boží, a když ho spatřili, začali se mu klanět. *DA 818.3*

Někteří však zapochybovali. Tak tomu bude vždy. Jsou takoví, kterým je zatěžko uvěřit a kteří stále jen pochybují. Svou nevěřivostí se připravují o mnoho. *DA 819.1*

Byl to jediný projev, který měl Ježíš k mnoha z věřících po svém zmrtvýchvstání. Přišel a promluvil k nim toto: „*Byla mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.*“ (Mt 28,18) Učedníci se Kristu klaněli, ještě než promluvil, avšak jeho slova, která vyšla z úst, jež byla zavřena smrtí, je nadchla podivnou mocí. Kristus byl nyní Spasitelem, jenž vstal z mrtvých. Mnozí ho viděli, jak používal své moci když uzdravoval nemocné a čelil satanským silám. Věřili, že má moc zřít své království v Jeruzalémě, že má moc potlačit všechnen odpor, že má moc nad přírodními živly. Utišil rozbourané vody, krácel po zpěněných vlnách, vstal z mrtvých k životu. Nyní prohlásil, že mu byla dána „*veškerá moc*“. Jeho slova povznesla mysl jeho posluchačů nad pozemské a časné věci k věcem nebeským a věčným. Byla jim dopřána nejvyšší představa o jeho důstojnosti a slávě. *DA 819.2*

Kristova slova pronesená na úpatí hory byla oznámením, že jeho oběť ve prospěch člověka je úplná a dokonalá. Podmínky smíření byly splněny; dílo, pro které přišel na tento svět, bylo dokonáno. Byl na cestě k trůnu Božímu, kde bude uctíván anděly, knížaty a mocnostmi. Ujal se své přímělné služby. Oděn neomezenou mocí, pověřil své učedníky: „*Jděte tedy, a učte všechny národy,*“ „*Křtíte je ve jméno Otce i Syna i Duchu svatého, učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám nařídil. Hle, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání tohoto věku.*“ (Mt 28,19.20) *DA 819.3*

Židovský národ byl učiněn strážcem svaté pravdy; farizeové však z něho učinili nejvýlučnější a nejfanatičtější národ ze všech národů světa. Všechno, co souviselo s kněžskými a předními muži – jejich šat, zvyky, obřady, tradice – jim znemožnilo, aby byli světlem světa. Pokládali sebe, židovský národ, za svět. Kristus však pověřil své učedníky, aby hlásali náboženství, které nezná rozdíly v třídách lidí, ani není určeno jen pro určitou zemi, aby hlásali víru, která se hodí pro všechny lidi, pro všechny národy, pro všechny společenské třídy. *DA 819.4*

Než opustil své učedníky, objasnil jim Kristus povahu svého království. Vybavil jim v myslích vše, co jim o tom již dříve řekl. Prohlásil, že neměl v úmyslu ustavit na tomto světě nějaké pozemské království, nýbrž že zde chtěl zřít království duchovní. Nepřišel zasednout na Davidův trůn a vládnout jako pozemský král. Znovu jim připomenul Pisma a dokázal jim, že vše, čím prošel, bylo

ustanoveno v nebesích, v radě Otce a Syna. Všechno to bylo předpověděno skrze muže, kteří mluvili pod vnuknutím Ducha svatého. Pravit jim: Vidíte, že se stalo vše, co jsem vám zjevil o tom, že budu zavržen jako Mesiáš. Stalo se všechno, co jsem vám řekl o tom, jaké ponížení mě čeká a jakou smrtí zemřu. Třetího dne jsem vstal z mrtvých. Hledejte pilněji v Písmech a uvidíte, že ve všech těchto věcech se proroctví o mně splnilo. *DA 820.1*

Kristus pověřil své učedníky, aby konali dílo, které zanechal v jejich rukou, a aby začali v Jeruzalémě. Jeruzalém byl místem, na němž se projevila Ježíšova úžasná blahovůle k lidskému pokolení. Tam Ježíš trpěl, byl zavržen a odsouzen. Judsko bylo jeho rodištěm. Tam, oděn v lidskou podobu, chodil s lidmi a jen nemnozí poznali, jak se nebe přiblížilo zemi, když byl Ježíš mezi nimi. Právě v Jeruzalémě musejí učedníci začít své dílo. *DA 820.2*

Vzhledem k tomu, že právě v Jeruzalémě Kristus tolik vytrpěl a že se tam nedočkal ocenění vynaložené práce, mohli učedníci žádat, aby jim Kristus vykázal jiné pole působnosti, kde by měli větší vyhlídky na úspěch; učedníci však nic takového nežádali. Právě tu půdu, do níž Kristus zasel sémě pravdy, měli obdělávat jeho učedníci, a sémě vzklíčilo a přinese hojnou žně. Ve své práci budou učedníci muset čelit pronásledování, jež jim připraví žárlivost a nenávisť Židů; to všechno však jejich Mistr sám zkusil a oni se tomu nesměli vyhýbat. První nabídky milosti musí být učiněny vrahům Spasitelovým. *DA 820.3*

Kromě nich žilo v Jeruzalémě mnoho těch, kdož tajně věřili v Ježíše, a také mnoho takových, kdož se dali svést kněžími a předními muži. Také těm mělo být zvěstováno evangelium. Bylo třeba volat je k pokání. Bylo třeba objasnit jim podivuhodnou pravdu, že jen skrze Krista lze dosáhnout odpuštění hříchu. Vzrušující události několika posledních týdnů, vzbudily zájem celého Jeruzaléma a kázání evangelia tam vyvolá nehlubší dojem. *DA 820.4*

Dílo se však nemělo omezit jen na Jeruzalém. Mělo se rozšířit i do nejvzdálenějších koutů světa. Svým učedníkům Kristus pravil: Byli jste svědky toho, jak jsem obětoval život ve prospěch světa. Viděli jste, jak jsem pracoval v zájmu Izraele. Ačkoli se zdráhali přijít ke mně, aby získali život, ačkoli kněží a přední mužové vystupovali proti mně, ačkoli mě zavrhl, jak předpověděla Písma, dostane se jim přesto ještě jedné příležitosti k tomu, aby mohli přijmout Syna Božího. Viděli jste, že ochotně přijímám každého, kdo ke mně přichází s vyznáním svých hříchů. Toho, kdo ke mně přijde, nevyženu. Každý, kdo chce, může se smířit s Bohem a přijmout věčný život. Vám, svým učedníkům, svěřuji toto poselství milosti. Má být zvěstováno nejprve Izraeli a pak všem národům a lidu všech jazyků. Má být hlášáno Židům i pohanům. Všichni, kdož uvěří, budou shromážděni v jednu církev. *DA 821.1*

Skrze Ducha svatého dostane se učedníkům podivuhodné moci. Jejich svědectví budou provázena znameními a divy. Zázraky budou konat nejen apoštolové, nýbrž i ti, kdož přijmou jejich poselství. Ježíš pravil: „*Mým jménem budou vypuzovati démony, budou mluvit novými jazyky, hady budou brátí do ruky a vypijí-li něco smrtonosného, neuškodí jim to; na nemocné budou vkládati ruce, a bude jim dobře.*“ (Mk 16,17.18) *DA 821.2*

V oné době docházelo zhusta k případům travičství. Nesvědomití lidé neváhali odstraňovat tímto způsobem ty, kdož stáli v cestě jejich plánům. Ježíš věděl, že životy jeho učedníků budou v takovém nebezpečí. Mnozí si budou myslet, že prokáží Bohu službu, když usmrtí jeho svědky. Proto jim slíbil ochranu před tímto nebezpečím. *DA 821.3*

Učedníci budou mít touž moc, již měl Ježíš, když léčil „*veškeré nemoci a veškeré choroby v lidu*“ (Mt 4,23). Budou-li léčit v jeho jménu nemoci těla, budou tím svědčit o jeho moci uzdravovat duši. Byl jim zaslíben nový dar. Učedníci budou kázat mezi cizími národy a dostane se jim proto schopnosti mluvit cizími jazyky. Apoštolové a jejich pomocníci byli lidé bez vzdělání, avšak po vylití Ducha o letnicích se začali vyjadřovat jasně, prostě a přesně, a to ve vlastním jazyku i v cizích řečech. *DA 821.4*

Tak Kristus svěřil svým učedníkům poslání. Postaral se dobře o to, aby dílo pokračovalo a sám převzal odpovědnost za jeho úspěch. Dokud budou poslušni jeho slovu a dokud budou pracovat ve spojení s ním, nemohou se setkat s nezdarem. Jděte ke všem národům, vyzval je. Jděte do nejdělejších končin obydleného světa a vězte, že tam budu s vámi. Pracujte ve víře a v důvěře, že vás nikdy neopustím. *DA 822.1*

Poslání, které Spasitel svěřil učedníkům, zahrnuje všechny věřící. Týká se všech věřících v Krista do konce času. Je osudným omylem myslet si, že záchrana duší je prací jen ustanovených služebníků. Každý, jemuž se dostává nebeského vnuknutí, je pověřen hlásáním evangelia. Všichni, kdož přijímají život Kristův, jsou povoláni k dílu pro spásu svých bližních. Pro toto dílo byla založena církev a všichni, kdož přijímají její svaté závazky, se tím sami zavazují, že budou Kristovými spolupracovníky. *DA 822.2*

„*Duch a nevěsta praví: Přijď! Kdo to slyšíš, řekni také: Přijď!*“ (Zj 22,17) Každý, kdo slyší, má pozvání opětovat. Necht' se člověk zabývá v životě čímkoli, jeho nejpřednějším zájmem by mělo být získávat duše pro Krista. Nemusí umět mluvit k shromáždění, může také pracovat s jednotlivci. Jim může sdělovat poučení, jehož se mu dostalo od Pána. Služba nezáleží jen v kázání. Slouží i ti, kdož ulevují nemocným a trpícím, pomáhají potřebným, potěšují malomyslné a malověrné. Všude jsou duše obtíženy vědomím viny. Člověka neponižuje těžký život, dřina a bída, ponižuje ho hřích, nepravost. Ta přináší s sebou neklid a nespokojenost. Kristus chtěl, aby jeho služebníci pomáhali duším, jež ochořely hříchem. *DA 822.3*

Učedníci měli začít se svou prací tam, kde právě žili. Nesměli se vyhýbat nejtěžšímu poli působnosti, které slibovalo nejmenší naději na úspěch. Stejně tak každý z dělníků Kristových má začít s prací tam, kde žije. I ve svých vlastních rodinách můžeme mít duše prahnoucí po soucitu, hladovějící po chlebe života. Mohou tu být děti, které nutno vychovat pro Krista. Přímo u našeho prahu žijí pohané. Konejme věrně dílo v našem nejbližším okolí. Pak rozšířme své úsilí, až kam nás ruka Boží zavede. Práci mnohých mohou zdánlivě omezovat okolnosti; je-li však práce vykonávána věrně a pilně, budou její následky pociťovány i v nejdolejších koutech země. Když Kristus působil na zemi, bylo jeho dílo omezeno na malý okruh působistě, jeho poselství však slyšely zástupy lidí ze všech zemí. Bůh často užívá nejprostších prostředků a dosahuje jimi největších výsledků. Podle Božího plánu má každá část jeho díla záviset na všech ostatních částech, má zapadat jako kolečko do soustrojí, v němž všechny části pracují ve shodě. I nejmenší pracovník řízený Duchem svatým rozezná neviditelné struny, jejichž záchvěvy se donesou až na konec světa a budou znít až na věčnost. *DA 822.4*

Příkaz: „*Jděte do celého světa*“ však nesmíme ztrácet ze zřetele. Vyzývá nás, abychom zaměřili svůj zrak do „*krajin vzdálenějších*“ (2 K 10,16). Kristus boří přehradu předsudků, jež rozdělují národy, a učí lásce ke všem lidem. Pozvedá člověka z úzkého kruhu, do něhož se dostal svou sobeckostí. Ruší všechny územní hranice a uměle vytvořené rozdíly mezi lidmi. Nečiní rozdíl mezi domácnostmi a cizími, mezi přáteli a nepřáteli. Učí nás, abychom se na každého potřebného dívali jako na svého bratra a na svět jako na pole své působnosti. *DA 823.1*

Když Spasitel pravil: „*Jděte, ... uče všechny národy*“, pravil také: „*Ty, kteří uvěří, budou provázeti tato znamení: mým jménem budou vypuzovati démony, budou mluvit novými jazyky, hady budou bráti do ruky, a vypíjí-li něco smrtelného, neuškodí jim to; na nemocné budou vkládati ruce, a bude jim dobře.*“ (Mk 16,17.18) Je to dalekosáhlé zaslíbení, právě tak dalekosáhlé jako samo poslání. Nevyplývá z něho, že všech darů se dostane každému věřícímu. Duch přiděluje „*každému zvlášť, jak chce*“ (1 K 12,11). Dary Ducha jsou však zaslíbeny každému věřícímu podle toho, jak je potřebuje k dílu Páně. Zaslíbení platí dnes právě tak jako za dnů apoštolů. „*Ty, kteří uvěří, budou provázeti tato znamení.*“ Jsou výsadou dítek Božích, jež se vírou musí chápat všeho, čeho mohou dosáhnout jako potvrzení své víry. *DA 823.2*

„*Na nemocné budou vkládati ruce, a bude jim dobře.*“ Tento svět je velkou nemocnicí. Kristus však přišel, aby uzdravoval nemocné a osvobozoval zajatce satanovy. Kristus byl ztělesněním zdraví a síly. Dával ze svého života nemocným, postiženým, posedlým zlými duchy. Nezapudil nikoho, kdo přišel, aby přijal jeho léčivou moc. Věděl, že ti, kdož ho prosí o pomoc, si svou nemoc přivodili sami; přesto je neodmítal a uzdravoval je. A když do těchto ubohých lidí vstoupila blahodárnost vycházející z Krista, přesvědčili se o hříchu a mnozí se tak uzdravili ze svých chorob duše právě tak, jako z nemocí, jež postihly jejich těla. Evangelium dodnes nepozbylo nic ze své moci. Proč bychom tedy dnes nemohli dosahovat týchž výsledků? *DA 823.3*

Kristus cítí bolest každého trpícího. Když zlí duchové sužují člověka, Kristus pociťuje bolest. Když horečka stravuje život nemocného, cítí Kristus jeho smrtelný zápas. A je nyní právě tak ocho-

ten uzdravit nemocného, jako když žil v lidské podobě na zemi. Kristovi služebníci jsou jeho představiteli, prostředníky, skrze něž působí jeho moc. Skrze ně chce Kristus uplatňovat svou léčivou moc. *DA 823.4*

Spasitelův způsob léčení je zdrojem poučení pro jeho učedníky. Jednou pomazal oči slepého blátem a vyzval ho: „*Jdi umyj se v rybníku Siloe... I šel, umyl se a vrátil se vidoucí.*“ (J 9,7) Slepý mohl být vyléčen jen mocí Velkého Lékaře, Kristus však přitom užil prostých přírodních prostředků. Nepodporoval umělé léky, ale vyslovil tím souhlas s použitím prostých, přírodních léčiv. *DA 824.1*

Mnohým z postižených, které uzdravil, Kristus pravil: „*Nehřeš více, aby se ti nestalo něco horšího.*“ (J 5,14) Tím učil, že nemoc je důsledkem přestoupení zákonů Božích, a to přírodních i duchovních. Nebylo by tak velké bídy na světě, kdyby lidé žili v souladu s plánem Stvořitelovým.

DA 824.2

Kristus byl vůdcem a učitelem starověkého Izraele a učil ho, že zdraví je odměnou za poslušnost zákonů Božích. Velký Lékař, který léčil nemocné v Palestině, promlouval ke svému lidu z oblakového sloupu a sděloval mu, co musí činit a co pro něj učiní Bůh. „*Jestliže skutečně poslouchati budeš hlasu Hospodina Boha svého,*“ pravil, „*a činiti budeš, což spravedlivého jest před očima jeho, a nakloníš uši k přikázáním jeho, a ostříhati budeš všech ustanovení jeho: žádné nemoci, kterouž jsem dopustil na Egypt, nedopustím na tebe; nebo já jsem Hospodin, kterýž tě uzdravuji.*“ (Ex 15,26) Kristus dal Izraeli jasné pokyny, jimiž se má řídit ve své životospřávně, a ujistil ho: „*Vzdálí také od tebe Hospodin všeliký nedeuh, a všechny zlé nemoci.*“ (Dt 7,15) Když plnili podmínky, plnilo se jim i zaslíbení. „*Nebyl v pokoleních jejich, ješto by se poklesl.*“ (Ž 105,37), což znamená, že ani jediný člověk ze všech kmenů Izraele neonemocněl. *DA 824.3*

Toto poučení je určeno i nám. Jsou podmínky, jež nutno dodržovat, chce-li si člověk zachovat zdraví. Všichni by měli znát, jaké jsou to podmínky. Naše neznalost zákonů Božích, ať přírodních nebo duchovních, vyvolává v Pánu nelibost. Jsme povoláni k tomu, abychom pomáhali Bohu vracet zdraví tělu i duši. *DA 824.4*

Přitom bychom měli učit druhé, jak si zachovat a znovu získat zdraví. Pro choré bychom měli užívat léků, které Bůh poskytuje v přírodě, a upozorňovat je na toho, jenž jediný je může uzdravit. Je naším posláním přinášet nemocné a trpící ke Kristu na rukou své víry. Měli bychom je učit, aby uvěřili Velkému Lékaři. Měli bychom se chápat jeho zaslíbení a modlit se, aby projevil svou moc. Uzdravování je samou podstatou evangelia a Spasitel od nás vyžaduje, abychom nemocné, zoufalé a trpící vyzývali, aby se chopili jeho síly. *DA 824.5*

Všechno Kristovo uzdravování bylo prodechnuto mocí lásky a jen tím, že se skrze víru zapojíme do této lásky, můžeme se stát nástroji Kristova díla. Nejsme-li však v božském spojení s Kristem, nemůže z nás vytékat v bohatých proudech životodárná síla k lidem. Byla místa, kde ani sám Spasitel nemohl vykonat mnohé mocné skutky pro nevěru lidí. Tak i dnes nevěra odtrhuje církev od jejího božského Pomocníka. Nedostatečně se přidržuje věcí věčných. Svým nedostatkem víry připravuje Bohu zklamání a olupuje ho o jeho slávu. *DA 825.1*

Kristovo zaslíbení, že bude přítomen v církvi, platí jen tehdy, koná-li církev Kristovo dílo. Jděte a uče všechny národy, pravil Kristus, „*a hle, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání tohoto světa*“ (Mt 28,20). Vzít na sebe Kristovo dílo je jednou z prvních podmínek, za nichž možno přijmout jeho moc. Život církve vlastně závisí na tom, zda věrně plní úkol, jímž ji Pán pověřil. Zanedbávání této činnosti jistě přivodí duchovní pokles a úpadek. Kde není činnorodé práce pro druhé, tam mizí láska a víra se otupuje. *DA 825.2*

Kristus chce, aby jeho služebníci byli vychovateli církve v díle evangelia. Mají učit lid, jak vyhledávat a zachraňovat ztracené. Konají však takovou práci? Běda, kolik se jich moří tím, aby rozdmýchali jiskřičku života v církvi, která skomírá! Kolik sborů je řízeno jako stádo chorých beránek těmi, kteří by měli hledat ztracené ovce! A zatím milióny a milióny lidí hynou bez Krista. *DA 825.3*

Božská láska se pro dobro člověka projevila ve svých nevýstižných hloubkách a andělé žasnou, když patří na tak povrchní vděčnost těch, jímž se jí dostalo v tak hojné míře. Andělé žasnou nad tím, jak si člověk málo cení lásky Boží. Uvědomujeme si, jak se na to dívá Kristus? Co by cítil otec a matka, kdyby věděli, že kolem jejich dítěte, ztraceného v zimě a ve sněhu, přešli lidé, kteří je mohli zachránit, a nechali je zahynout? Nebyli by tím k smrti zarmoucení, nebyli by tím bezmezně rozhořčení? Nestíhali by tyto vrahy hněvem, sžíravým jako jejich slzy, silným jako jejich láska?

Utrpení každého člověka je utrpením dítky Božího a ti, kdož nevztáhnou ruku, aby pomohli svému hynoucímu spolubližnímu, vzbuzují spravedlivý hněv Boží. Je to hněv Beránka. Těm, kdož se sice vydávají za následovníky Kristovy, ale jsou lhotejní k potřebám svých bližních, řekne Kristus ve velký den soudu: „*Nevím, odkud jste; odstupte ode mne všichni pachatelé křivky!*“ (L 13,27) *DA 825.4*

Když Kristus pověřil své učedníky posláním, vyznačil jim nejen rozsah jejich díla, ale také obsah jejich poselství. Učte lidi pravil, „*aby zachovávali všecko, co jsem vám nařídil*“ (Mt 28,19). Učedníci měli učit tomu, čemu je učil Kristus. Kristovo učení zahrnuje všechno, co řekl Kristus, a to nejen svými ústy, ale i skrze všechny proroky a učitele Starého zákona. Není v něm obsaženo žádné učení, jež pochází od člověka. Není v něm místa pro lidské tradice, lidské smyšlenky a úsudky, ani pro ustanovení, jež vydala církev. Obsahem poselství nebyly zákony vydané církevními úřady. Nic takového nemají služebníci Kristovi hlásat. „Zákon a proroci“ se záznamem Kristových vlastních slov a skutků – to je pokladnice, svěřená učedníkům, jež má být odevzdána světu. Jméno Kristovo je jejich heslem, jejich korouhví, jejich jednotícím znamením, pečeti jejich činnosti a zdrojem jejich úspěchů. Nic, co nenese Kristův podpis, nebude uznáno v jeho království. *DA 826.1*

Evangelium má být hlášáno ne jako neživé učení, nýbrž jako živá síla, která mění život. Bůh chce, aby ti, kdož přijímají jeho milost, pocítili její moc. Ochotně přijímá i ty, kteří se dopustili neohavnějších činů; činí-li pokání, obdařuje je svým božským Duchem, svěřuje jim nejvyšší místa a posílá je do tábora nevěřících, aby tam zvěstovali nekonečnou milost Boží. Bůh chce, aby jeho služebníci byli důkazem toho, že skrze jeho milost mohou lidé nabýt Kristovy povahy a smějí se radovat z jistoty, že se těší jeho velké lásce. Chce, abychom podávali svědectví o tom, že nemůže být spokojen, dokud se lidstvo nenapraví a nebude znovu uvedeno do svých svatých práv jako jeho synové a dcery. *DA 826.2*

V Kristu se spojuje starostlivost pastýře, láska otce a matky a nevyrovnatelná milost laskavého Spasitele. Svá požehnání nám nabízí tak, že po nich z celého srdce toužíme. Nespokojuje se tím, že nám tato požehnání jen oznamuje; nabízí nám je tak lákavě, že v nás vzbuzuje touhu po nich. Stejně tak i služebníci Kristovi mají hlásat bohatství slávy nevýslovného Daru. Podivuhodná láska Kristova si získá a podmaní srdce těch, u nichž nic nezmůže pouhé omílání náboženských nauk. „*Potěšujte, potěšujte lidu mého, dí Bůh váš.*“ „*Na horu vysokou vystup sobě, Sióne, zvěstovateli věcí potěšených, povyš mocně hlasu svého. Jeruzaléme, zvěstovateli věcí potěšených, povyš, aniž se boj. Rci městům judským: Aj, Bůh váš... jako pastýř stádo své pásti bude, do náručí svého shromáždí jehňátka, a v klíně svém je ponese.*“ (Iz 40,1.9-11) Vypravujte lidem o tom, jenž je „*znamenitější nežli deset tisíců jiných*“, jenž „*všecken jest přežádostivý*“ (Pís 5,10.16). Pouhá slova to nemohou vyjádřit. Musí se to zračit v povaze a projevovat v životě. Kristus čeká, že bude zpodoben v každém učedníku. Každého Bůh předurčil, aby se mu „*dostalo podoby stejné s obrazem jeho Syna*“ (Ř 8,29). V každém se má před světem projevit Kristova shovívavost a láska, jeho svatost, pokora, milosrdenství a pravda. *DA 826.3*

První učedníci vyšli zvěstovat slovo. Zjevovali Krista svým životem. A Pán působil s nimi „*a potvrzoval jejich slovo znameními, která je doprovázela*“ (Mk 16,20). Tito učedníci se pro svůj úkol dobře připravili. Sešli se před letnicemi, a odložili všechny spory. Byli jedné mysli. Věřili Kristovu zaslíbení, že požehnání se dostaví, a ve víře se modlili. Nežádali o požehnání jen pro sebe, uvědomovali si břímě odpovědnosti za spásu duší. Evangelium mělo být přineseno do nejvzdálenějších končin země a učedníci se modlili, aby se jim dostalo síly, již jim Kristus přislíbil. Tehdy se vylil Duch svatý a tisíce lidí bylo obráceno v jediném dni. *DA 827.1*

Tak tomu může být i dnes. Zanechte úvah a hlásejte slovo Boží. Křesťané by měli odložit své neshody a odevzdat se Bohu k použití pro záchranu ztracených. Měli by ve víře prosit o požehnání a dostanou je. Vylití Ducha ve dnech apoštolských bylo „*prvním deštěm*“, a jeho výsledky byly slavné. „*Druhý déšť*“ však bude ještě vydatnější (Jl 2,23). *DA 827.2*

Všem, kdož zasvětili duši, tělo a ducha Bohu, se stále dostává nové tělesné i duchovní síly. Vládou nevyčerpatelnými zdroji nebes. Kristus je obdařuje dechem svého Ducha a životem svého života. Duch svatý vzbuzuje v jejich srdcích a myslích nejvyšší činnost. Milost Boží znásobuje jejich schopnosti a všechny božské znamenitosti jim přicházejí na pomoc v díle pro spásu duší.

Účast na Kristově díle je činí v Kristu dokonalými, takže přes svou lidskou slabost mohou konat skutky Všemohoucího. *DA 827.3*

Spasitel touží projevit svou milost a vtisknout svou povahu celému světu. Svět je jeho vykoupeným vlastnictvím a Ježíš touží lidi vysvobodit, očistit a posvětit. Ačkoli satan maří tento záměr, je skrze krev prolitou za svět možno dosáhnout vítězství, která oslaví Boha a Beránka. Kristus bude spokojen, až vítězství bude úplné, až „*z práce duše své uzří užitek, jímž nasycen bude*“ (Iz 53,11). Všechny národy země uslyší evangelium jeho milosti. Ne všichni přijmou jeho milost, ale „*símě jejich sloužití mu bude, a přičteno bude ku Pánu v každém věku*“ (Ž 22,31). „*Království pak i panství, a důstojnost královská pode vším nebem dána bude lidu svatých výsostí,*“ a „*země naplněna bude známostí Hospodina, tak jako vodami moře naplněno jest.*“ „*I budou se báti na západ jména Hospodinova, a na východu slunce slávy jeho.*“ (Da 7,27; Iz 11,9; 59,19) *DA 827.4*

„*Jak krásné na horách nohy toho, ještě potěšené věci zvěstuje, a ohlašuje pokoj, toho, ještě zvěstuje dobré, ještě káže spasení, a mluví k Siónu: Kralujet' Bůh tvůj! ... Zvučte, prozpěvujte spolu, pustiny..., neboť jest potěšil Hospodin lidu svého... Ohrnul Hospodin rámě svatosti své před Očima všech národů, aby viděly všechny končiny země spasení Boha našeho.*“ (Iz 52,7-10) *DA 828.1*

87. „K Otci svému a k Otci vašemu“

Přišel čas, aby Kristus vystoupil k trůnu svého Otce. Jako božský vítěz se vracel do nebeských dvorů s vítěznou kořistí. Před svou smrtí řekl svému Otci: „*Dovršil jsem dílo, které jsi mi dal, abych činil.*“ (J 17,4) Po svém zmrtvýchvstání zůstal ještě krátký čas na zemi, aby ho jeho učedníci mohli poznat v jeho vzkříšeném a oslaveném těle. Nyní se chystal odejít a rozloučit se s nimi. Dokázal, že je živým Spasitelem. Jeho učedníci už ho nemusí spojovat s hrobem. Mohou na něho myslit jako na oslaveného před celým vesmírem. *DA 829.1*

Za místo, odkud vystoupí na nebesa, zvolil Ježíš místo, které tak často posvěcoval svou přítomností, když dlel mezi lidmi. Této pocty se nedostalo hoře Sión, Davidovu městu, ani hoře Moria, sídlu chrámu. Na těchto místech byl Kristus potupen a zavržen. Tam vlny milosti, vracející se stále v mocnějších proudech lásky, narážely na srdce tvrdá jak skála. Odtud si Ježíš, unavený a zarmoucený, odcházel odpočinout na Olivovou horu. Svatý symbol přítomnosti Boží opustil tehdy první chrám a stanul na východním pahorku, jako by se zdráhal opustit vyvolené město; stejně tak Kristus stanul na Olivové hoře a s toužebným srdcem hleděl na Jeruzalém. Háje a rokle hory byly posvěceny jeho modlitbami a slzami. Její svahy odrážely jásavé volání zástupů, jež ho provolávaly za krále. Na jejím úbočí našel domov u Lazara v Betanii. V Getsemanské zahradě na jejím úpatí se o samotě modlil a trpěl smrtelná muka. S této hory vystoupí do nebes. Na jejím vrcholu spočinou jeho nohy, až opět přijde. Ne jako muž bolesti, ale jako slavný a vítězný král stane na Olivové hoře a pak zazní židovské Haleluja a pohanské Hosana a hlasy vykoupených v mohutném chóru budou volat: Korunujte ho za Pána všech! *DA 829.2*

Nyní se Ježíš s jedenácti učedníky ubíral k této hoře. Když procházeli jeruzalémskou branou, sledovali mnozí zvědavci tuto skupinku, kterou vedl ten, jehož před několika týdny přední mužové odsoudili a ukřižovali. Učedníci nevěděli, že to bude jejich poslední rozmluva, kterou povedou se svým Mistrem. Cestou s nimi Ježíš rozprávěl a opakoval jim svá dřívější naučení. Když se blížili ke Getsemanské zahradě, odmlčel se, aby si učedníci mohli vybavit v mysli poučení, jež jim dal v noci svého velkého smrtelného zápasu. Znovu se zahleděl na vinnou révu, k níž tehdy přirovnal spojení své církve se sebou a svým Otcem, a opakoval pravdy, jež jim tehdy odhalil. Všude kolem něho byly připomínky jeho neopětované lásky. I učedníci, kteří byli tak blízcí jeho srdci, ho v hodině jeho ponížení opustili. *DA 830.1*

Kristus žil na světě třiatřicet let; vytrpěl jeho výsměch, urážky a posměšky; byl zavržen a ukřižován. Nyní, kdy se chystá vystoupit na svůj trůn slávy a kdy váží nevděčnost lidu, který přišel spasit – zdaž od nich neodejme svou lásku a svůj soucit? Nevěnuje své city říši, kde je uctíván a kde nevinní andělé čekají, aby prováděli jeho příkazy? Nikoli; těm, jež miloval a jež zanechává na zemi, slibuje: „*Jsem s vámi po všechny dni až do skonání tohoto světa.*“ (Mt 28,20) *DA 830.2*

Když přišli na Olivovou horu, zavedl je Ježíš přes vrchol až k blízkosti Betanie. Tam se zastavil a učedníci se shromáždili kolem něho. Zdálo se, že z jeho tváře vyzařují paprsky světla, když se na ně s láskou díval. Nekáral je za jejich nedostatky a poklesky; poslední slova, která uslyšeli z úst svého Pána, byla slova velké lásky. S rukama vztaženými k požehnání, jako by je ujišťoval o své péči a ochraně, vznesl se Kristus zvolna z jejich středu, přitahován k nebi silou silnější než zemská přitažlivost. Když vstoupal vzhůru, snažili se učedníci jati posvátnou bázní zachytit poslední pohled svého Pána vstupujícího na nebe. Pak ho oblak slávy skryl jejich zrakům a uslyšeli slova z oblačného zástupu andělů, kteří ho přijali: „*Hle, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání tohoto světa.*“ Současně k nim zazněla z výšin nejsladší a nejradostnější hudba andělského sboru. *DA 830.3*

Ještě když učedníci hleděli vzhůru k nebi, oslovily je hlasy, jež zněly jako nejlíbeznější hudba. Obrátili se a spatřili dva anděly v lidské podobě, kteří k nim promluvili: „*Galilejští, proč stojíte a hledíte do nebe? Tento Ježíš, vzatý od vás do nebe, přijde týmž způsobem, jak jste jej spatřili odcházeti do nebe.*“ (Sk 11,11) *DA 831.1*

Tito andělé patřili k zástupu, který čekal v zářivém oblaku, aby doprovodil Ježíše do jeho nebeského domova. Byli to nejvznešenější andělé z celého zástupu, přišli k hrobu při Kristově vzkří-

šení a byli s ním po celou dobu jeho života na zemi. Celé nebe dychtivě čekalo, až skončí Kristův pobyt na světě poznamenaném kletbou hříchu. Nyní přišel čas, kdy nebeský vesmír přijímá svého Krále. Což tito dva andělé netoužili připojit se k zástupu vítajícimu Ježíše? Ze soucitu a z lásky k těm, které tu Spasitel zanechal, čekali zde, aby jim poskytli útěchu. „*Což nejsou všichni andělé jen služební duchové, kteří bývají posíláni na pomoc těm, kdo mají obdržeti dědictví spásy?*“ (Žd 1,14)

DA 832.1

Kristus vystoupil na nebesa v lidské podobě. Učedníci viděli, jak ho zahalil oblak. Týž Ježíš, který s nimi chodil, který s nimi rozmlouval a modlil se s nimi, který jim lámal chléb, který byl s nimi v jejich člunu na jezeře a který ještě téhož dne vystoupil s nimi na Olivovou horu – týž Ježíš nyní odešel, aby sdílel trůn svého Otce. A andělé je ujistili, že právě ten, jehož viděli vystupovat do nebe, přijde znovu tak, jak odešel. Přijde „*v oblacích a uzří jej každé oko*“. „*Sám Pán sestoupí s nebe, jakmile zazní výzva, jakmile se ozve hlas archanděla a Boží polnice – a mrtví v Kristu vstanou*.“ „*Přijde Syn člověka v své slávě a všichni andělé s ním, tu se posadí na trůn své slávy*.“ (Zj 1,7; 1 Te 4,16; Mt 25,31) Tak se splní zaslíbení, které dal Pán svým učedníkům: „*Jdu-li vám připravit místo, vrátím se a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde já jsem*.“ (J 14,3) Právem se učedníci mohli radovat v naději na návrat svého Pána. DA 832.2

Když se učedníci vrátili do Jeruzaléma, hleděli na ně lidé s úžasem. Po odsouzení a ukřižování Krista si lidé mysleli, že učedníci budou vypadat zdrceně a zahanbeně. Jejich nepřátelé očekávali, že na jejich tvářích uvidí výraz smutku a porážky. Místo toho zářily jejich tváře štěstím a vítězstvím. Štěstí v jejich tvářích bylo nadpozemské. Netruchlili nad zklamanými nadějemi, nýbrž chválili Boha a vzdávali mu díky. Rozradostněně vyprávěli o podivuhodném Kristově vzkříšení a o jeho nanebevstoupení a mnozí přijali jejich svědectví. DA 832.3

Učedníci se už přestali bát budoucnosti. Věděli, že Ježíš je v nebi a že s nimi stále cítí. Věděli, že mají přítele na trůně Božím a své prosby předkládali Otci ve jménu Ježíšově. Modlili se, sklonění v posvátné účtě, a opakovali si ujištění: „*Budete-li Otce o něco prositi, dá vám to v mém jménu. Dosud jste za nic neprosili v mém jménu; prostě a dostane se vám, aby byla vaše radost dovršena*.“ (J 16,23.24) Svou víru upírali výš a výše, opírajíce se o mocný důkaz: „*Kristus jest, kterýž umřel, nýbrž i z mrtvých vstal, a kterýž i na pravici Boží jest, kterýž i oroduje za nás*.“ (Ř 8,34) Letnice jim přinesly dokonalou radost v podobě Utěšitele, kterého jim Kristus přislíbil. DA 833.1

Celá nebesa byla připravena, aby uvítala Spasitele v nebeských dvorech. Když vystoupil na nebe, kráčel v čele zástupu těch, které vysvobodil při svém zmrtvýchvstání ze zajetí smrti. Zástupy nebešťanů s jásotem, chvalořečením a zpěvem pozdravovaly tento radostný průvod. DA 833.2

Když se blížili k městu Božímu, vydali provázející andělé příkaz: DA 833.3

„*Pozdvihnětež, ó brány, svrchků svých, pozdvihnětež se vrata věčná, aby vjíti mohl Král slávy*.“ DA 833.4

Strážní andělé s jásotem odpovídají: DA 833.5

„*Kdož jest to ten Král slávy?*“ DA 833.6

To pravili nikoli proto, že by nevěděli, kdo to je, ale protože chtěli slyšet jásavou odpověď: DA 833.7

„*Hospodin silný a mocný, Hospodin udatný válečník. Pozdvihnětež, ó brány, svrchků svých, pozdvihněte se vrata věčná, aby vjíti mohl Král slávy*.“ DA 833.8

Znovu zaznívá volání: „*Kdož jest to ten Král slávy?*“, neboť andělé se nikdy nenabaží, slyší-li velebit jeho jméno. Provázející andělé odpovídají: DA 833.9

„*Hospodin zástupů, onť jest Král slávy*.“ (Ž 24,7-10) DA 833.10

Pak se brány města Božího doširoka otvírají a andělský zástup jimi prochází za zvuků úchvatné hudby. DA 833.11

Tu je trůn a kolem něho duha zaslíbení. Jsou tu cherubíni a serafíni. Shromáždili se tu velitelé andělských zástupů, synové Boží, zástupci nepadlých světů. Nebeská rada, před níž Lucifer kdysi obvinil Boha a jeho Syna, zástupci oněch nevinných říší, nad nimiž chtěl satan ustavit svou vládu – všichni jsou tu, aby uvítali Vykupitele. Dychtí oslavit jeho vítězství a velebit svého Krále. *DA 834.1*

Kristus je však zaráží. Ještě ne; ještě nemůže přijmout korunu slávy a královské roucho. Vstupuje do přítomnosti svého Otce. Ukazuje svou raněnou hlavu, probodený bok, probité nohy; pozvedá ruce, na nichž jsou stopy po hřebech. Ukazuje znamení svého vítězství; předkládá Bohu prvotinu, ty, kdož s ním vstali z mrtvých jako představitelé toho nesmírného množství těch, kteří vyjdou z hrobu při jeho druhého příchodu. Blíží se k Otci, který se raduje nad každým hříšníkem činícím pokání, který plesá nad každým spaseným. Dříve než byly položeny základy země, učinili Otec a Syn smlouvu o vykoupení člověka, kdyby byl přemožen satanem. Podali si ruce v slavnostním slibu, že Kristus se stane zárukou lidského pokolení. Tento slib Kristus splnil. Když na kříži zvolal: „*Dokonáno jest!*“, sděloval to Otci. Smlouva byla splněna. Nyní říká: Otče, dokonáno jest. Ó, můj Bože. Dokonal jsem dílo vykoupení. Je-li tvé spravedlnosti učiněno zadost, „*chci, abys to, co jsi dal mně, dal i jim, aby, kde jsem já, i oni byli se mnou*“. (J 19,30; 17,24) *DA 834.2*

Je slyšet Boží hlas, který oznamuje, že spravedlnosti bylo učiněno zadost. Satan je poražen. Ti, kdož pracovali a bojovali za Krista na zemi, jsou přijati „*v milovaném*“ (Ef 1,6). Před nebeskými anděly a před zástupci nepadlých světů jsou prohlášeni za spravedlivé. Kde je Ježíš, tam bude i jeho církev. „*Milosrdenství a víra potkají se spolu, spravedlnost a pokoj dají sobě políbení.*“ (Ž 85,11) Otec bere svého Syna do náručí a je slyšet pokyn: „*Všichni andělé Boží nechť se jemu klanějí.*“ (Žd 1,7) *DA 834.3*

S nevýslovnou radostí potvrzují knížata, vládcové a mocnosti svrchovanost Knížete života. Zástupy andělů se mu klanějí a radostný jásot se rozléhá všemi nebeskými dvory: „*Hoden jest Beránek zabítý vzíti moc i bohatství, moudrost i sílu, čest, slávu a požehnání!*“ (Zj 5,12) *DA 834.4*

Jásavé písně provází hudba andělských harf a nebe překypuje radostí a chválou. Láska zvítězila. Ztracené bylo nalezeno. V nebesích zní mohutné volání: „*Tomu, který sedí na trůně, a Beránkovi požehnání, čest a sláva i síla na věky věků!*“ (Zj 5,13) *DA 834.5*

Z tohoto projevu nebeské radosti doléhá na nás na zemi ozvěna Kristových podivuhodných slov: „*Vystupuji k Otci svému a k Otci vašemu, k Bohu svému a k Bohu vašemu.*“ (J 20,17) Rodina nebeská a rodina pozemská jedno jsou. Pro nás vystoupil náš Pán na nebesa, pro nás žije. „*Proto také může navždycky spasiti ty, kteří skrze něj přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby je zastupoval.*“ (Žd 7,25) *DA 835.1*